

Serbske Nowiny.

Za noweštki,
kij maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kožde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pôče
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Nowy kostanski salón. — Powjescje wo wajakach. — Se Serbow:
S Budyschina. S budysleje wožady. S Hermanez. S Minakata. — Wojske listy. — Wojnsle powjescje. —
Wuhudanje. — Psiholt. — Czrtwinste powjescje. — Hans Depla a Mots Tunka. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinej.

24. decembra 1870.

Do woz: 6846 gorecow.	Płacizna w přerězku na wikach, na bursy,			
	wyšša.	nižša.	najwyšša	najnižsza.
Pscheniza . .	tl. npl. np.	tl. npl. np.	tl. npl. np.	tl. npl. np.
Rosla . .	6 5 —	5 25 —	6 10 5	6 —
Ječmienia . .	4 7 5	4 —	4 10 —	— —
Bowž . .	3 7 5	3 5 —	3 12 5	3 7 5
Hroš . .	2 — —	1 25 —	2 2 5	2 —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahň . .	7 5 —	— — —	— — —	— — —
Hejbuschka . .	5 1 —	— — —	— — —	— — —
Rana butry . .	85 —	16 —	— — —	— — —
Ropasztomij . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. žyna . .	— 25 —	— — —	— — —	— — —
Zane žymo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Gzabi sakſko-chlesynskeje železnicy ſ Budyſchyna.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pschiopinju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožu 2 h. 40 m.**
4 h. — m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
9 h. 35 m.; w nožu 12 h. 35 m.; 1 h. 45 m.**

* Psihisanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).

† Psihisanjenje do Žitawy.

Psihiſ pomjenje. Gzabi se snamjeschkom ** bjes
Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju
sławataj. Wonaj mataj jenož wosz prenjeje a druheje llažy,
a ma ho sa billet ¼ wjazý pſacziež; džensle billety pſci
nimaj njeplacja.

Pjenježna placisna.

W Lipſcu, 8. decembra. 1 Louisbor 5 toler 17 ugl.
6 ½ np., 1 połnowažaż czerwieny stetj abo dułat 3 tl.
6 nsl. 5 ½ np.; winsle bankowi 82 (16 nsl. 4 np.)

Spiritus placisne wcžera w Barlinje.

16 tl. 15 nsl. a 16 tl. 10 nsl.
pscheniza 66—81 tl., rožla 40—53 tl.,
(to je: sa 25 pruskih forzow.)

repiłowy woliq (nječiſczeny) 15 tl. 5 nsl.
(Gžiſenij, faž ho w Budyſchinje pschedawa
stajnje něhdje 1 ½ tl. drôžſhi.)

Najnowsche.

Lille, 4. januara. We wojowanju, kotrež ho
wcžera bjes franzowskej połnóżnej armieju a němſkim
wojskom, wot generała Manteuffela kommandiro-
wanym mějſcie, buschtej wshy Behaynier a Vapaume
zyle wutupjenej. Schkodowanja ſu pječza na wo-
běmaj stronomaj wulke.

Brüſel, 4. januara. S Paríša ſu psches
ballon powjescje pschischle, ſo ſu tam 28. decembra
ſběžki byli, pschi kotrychž chyčhu ludžo někotrych
pschedawarjow palneho drjewa wurubicž. Patrouille
ſběžkarjow ſi wulkej prózu roſehnachu.

Barlin, 5. januar. Wolby ſi nowemu něm-
ſkemu parlamentej budža naifflerje borsy wupikane.

Versailles, 5. januara. Dženža rano w 9
hodžinach je ſo ſi němſkeje strony tſelenje na połod-
niſche pariske forth pocžalo. Wjedro krafne, 9
gradow ſhy.

Le Bert=galant, 31. decembra. Twarjenje
němſkich batterijow na Mont=Avronje bě jara wob-
czežne, je pak ſbožomnie dokonjane.

Sakska. Kral Jan je pišmilištajerjej G. F. Leichtej, dokelž je tón w draždanskej Leubnerez knihicísciejetni wjèle lét džékal, blébornu, k albrechtšemu rjadej blusčazu medailu spožčil.

Š Draždjan pižaja, so tam sloro wschédnje se Schlesynskej čahí s pruski mi wojskami pižijedu a potom dale do Franzowskeje wotjedu. Wjenujž, dokelž su ho w Franzowskej némste wójska jara rosskére, dha je tež wjèle muži k wobžadženju tak mjenovaných etapskich dróhov (etappenstrassen) trjeba, a dokelž jena twjerdžisna po druhéj Némzam do ruki panje, dha je tež sa nje tojščto wojskow k wobžadženju trébnyh. Měkodskich wojskow k temu parowacj njemôža a duž su nětko w Pruskej wschitzu starí wojszy — hacj do 40 lét — k wójsku powokani, so výchu wojskse dróhi, lazareth a dobyte twjerdžisny wobžadžili. — Š Franzowskej su pak w týchle dnjach sažo někotre čahí s jatymi Franzowsami psches Draždjanu do Schlesynskeje jeli. Tužt jecži vechu s draftu jara hubjenje wobstarane; žadny žaneho mantla njeměješe, a jako wobucze mějachu s wjetscha jenož drjewjanž, ale schtrypny jim pobrachowachi, tak so dyrbjachu wot symy žakobnje cjerpicj.

W barakowym lěhwje pola Uebigawa, hdžez draždansky jecži Franzowsojo výdla, bě ho jedny Franzowa pscheziwo jenemu saksemu wojskej spicjil, kiz tam na straži stejesche. Wojsk teho dla na njeho wutšeli a jeho tak straschnje trjechi, so tón morwý ležo wosta.

Jako 29. decembra do Lipska jedyn čahí s jatymi Franzowsami pschijedže, sta ho to njesbože, so ho jenemu wojskej, kiz jich pschewodžesche, tsélba žama wutšeli a jeneho Franzowso satseli, druhého pak lohko rani.

Njedaloko Vístopiz 29. decembra na dworcu Franzowso trjechichu, katraž běšťtaj s Uebigawa čekoj. Jedyn w žneshy poł morwý ležesche, druhí běšče pak hřežče tak mózny, so ho do Draždjan poškacj hodžesche.

Taj franzowskaj, wysýlaj katraž staj, kaj žmý psched někotrym čahom powiedali, s Draždjan psches Mnichonž do Čech čekoj, staj ho wot tam do Franzowskeje wróćkoj a do bojskeje armeje sastupikoj. Tam staj pak Némzam s nowa do ruki panýkoj a budžetaj, dokelž staj swoje čežne mjeno skamawski čekýkoj, najslkerje satselenaj.

Prušy. Polny maršchal Wrangel je wón danjo žwój 60letny mandželski jubiláum žwyczik a je jemu kral teho dla sbožopſchejazý list s Versaillesa poštał.

Pruške knijejerstwo je wosjewiko, so kmědja ho nětko tež franzowske pjenjesh do kralovskich lašow placiči. Frank ho po 8 nbl. woblicji.

Š Wilhelmshöhe pižaja, so je khézor Napoleon strowy, hacj runje je tam tež syma dosč. Wón danjo mějachu tam 18 gradow symy.

Š Barline je w pošleňškim čahu sažo něhdje 10,000 starskich landwehristow k wójsku połowanych.

Wot tñh pruskich pjenježnikow, lotsij vechu psched někotrym čahom na nowšchu franzowsku požlonku pjenjesh podpižal, buchn jedny k 2létneemu, drugy pak k wjazymějčnemu jaſtrou wotkupjeni.

Austria. W pošleňškim čahu je hrabja Bismarck s awstriiskim knježestwom počak rjenje cjinicj. To je ho hrabi Beustej tak spodobalo, so je hnýdom salasat, jatich, s Pruskeje abo Sakskeje četnjennych Franzowsow tak podpveracj, so výchu ho do Franzowskeje wróćjez mohli.

Wón je wjèle wjazy pschitasał, so maja ho tajzy ludžo do bližšejce awstriiskeje twjerdžisny poškacj a tam tak došlo woblkowacj, hacj budje wójna skonczena.

Italia. Kral Viktor Emanuel je ho na někotre dny do Roma podał, wot tam pak ho sažo bórsy do Florenza wróćik. Wón je romíslim lhudnym 200,000 frankow daril.

Endželska. Bismarck je franzowskemu, w Parisu pschebywazemu ministru Favre dowolil, so kmě Paris wopuszczicj a ho na lodonskej konferenzu wobdzelicj, hdjež budje ho wo rnszowsku czornomórsku naležnosć jednat.

Schanisla. Nowy kral je do schaniskeho hlowněsta Madrida pschijet a bórsy kralowsku pschisahu wotpołożit.

Nowy khostanskí salon.

Wot 1. januara t. l. je nowy salasnik abo khostanski salon do možy a placičenja stupil. Wón je Ion w Barlinje wot bundesrathu a rajchstaga (němksowjaškoveho ſejma) wuradžen a wudželany, a potom wosjeweny. Wón placiži nětko po wschéch krajach ſewjerno-němskeho ſwjaſta (norddeutsche Bund), po tajšim woſebje tež w Sakskej a Pruskej, hdžez my Sserbjo we wobémaj Lužizomaj a w Mischonksim výdlimy.

Tónle salon je jara wajny a dawa nam nětko (pódla Némzow) po wschéch Sserbach jenaje a rune khostaze prawo. Vóh luby ſenje pak čajyk dacj, so nicto pscheziwo temule ſakonej ani s makym ani s wulšim ho pschescho a jón pschestupiš njeby, tak so wón ſchrafy, kotrež tónle nowy salasnik postaja, njeby ſacžucj trjebał. Vóh swarnui kóždeho psched tym, woſebje kóždeho Sserba, so by nam Sserbam ſtara khwaſba wostała. Šchrafy, kotrež su w tym nowym salasniku na ſkótnistwa (Verbrechen), na pschedzjenja (Vergehen) a na pschedzjenja (Uebertretungen) postajene, su s dželom mjeňsche a lóžsche, s wjetscha pak wjetsche a čežsche, hacj w dotalnym, nětko starym horjeſběhnjenym ſakſium khostanskim salonju. Tak je w nowym ſalonju žmíertna ſchraf, katraž běšče w Sakskej po starym ſalonju zjle horjeſběhnjena, w nowym ſalonu na wjelopſheradu (Hochverrat) a na mordarstwo postajena. Mordarjam budje tak wot nětko tež ſažo w Sakskej hlowa rubana. Pjenježne ſchrafy su w nowym

salonju i wojetscha wjestske postajene, hač w starym sal-
fim běchu.

Dokelž je tónle nowy salon tak wulki a wajny (wón
ma 370 ss. to rěla: paragrafow abo wodzjelenjow), dha
žebe domolimy, s njeho dýž a dýž někotre salasne abo
paragraf w týchle Rowinach sianije sbudjeli, so dýž
bu lubi Sserbia je sefnali a naukuynli — a řítož naj-
bole pschejemy — so kweru hladali, so je njebych psche-
stupili a jich dla do schrasy panyli. Dženja sbjeliny
jenož jedyn ſ (paragraf) mjenujy 365th. We nim je
postajene a rěla tam tak:

„Řítož w jenej korejmarskej swé (korejmu) abo na
jennym sianym swjekelenjim měscje psches postajenu (psche-
lafanu polizajisku hodžinu won abo dlěje pschebywa abo
so sadžerži, runjež je jemu korejmat, jeho ſastupnik abo
polizajiski ſastojnij*) pricę (domos) hiz̄ kaſak, budže s
pjeniejsnej schraſu hač do 5 tolet khostany.“

„Korejmat, kotrež pschebywanje abo sadžerženie swojich
hošči psches pschilafanu abo postajenu polizajisku hodžinu
won abo dlěje čerpí, budže s pjeniejsnej schraſu hač do
20 tolet abo s jaſtrom hač do 14 dajów khostany.“

To njech je na dženja doſc̄j — ſetziſe!

Powjescje wo wojskach.

Khorti su a) w reservelazarecie w Oldesloe: Korsla
Krawz (Schneider) s Droždžija, wot infanterieregimenta
No. 103, 10 komp., na tyfus; b) w lazarecie w Bellen-
harsen: Handrij Bohuwér Span, 103, 11 komp., tyfus;
Korsla August Měřčinsk, artilleriereg. 12, 2. munitionska
kolonna, tyfus; c) w lazarecie w Coburgu: Piotr Ota
Wittmann s Budyschina, jägerbat. 13, 2; d) w lazarecie
w Kassel: August Wroś s Janez, wot reg. gardyjskich
1. schwadrony, na katerh; Wylem Rychtat s Budyschina,
103, 9, na gastrisku symu; August Renz s Měřčis, art.
reg. 11, na bězenje; e) w lazarecie w Nancy: Wi-
tnarsk Ruzčank s Smjerdžaze, 103, 1 komp.; f) w
lazarecie w Rheims: Ota Pertus s Budyschina, art. reg.,
na tyfus.

Gefrajta Schmidt pomjenowany Kaltshmidt s Komorowa, wot regimenta hulanow No. 17, nje ſhubjeny, ale běſche w lazarecie w Rouen, ſwottal je ſo ſižom ſaſo i ſwojemu regimentej podat.

Pschi wupadze pôla Ville-Evrart w nožy 21. decembra
bu ſhubjeny (naſkerje wot Franzowsow jath): Jan
August Treber s Wujeſla, wot jägerbataillonu No. 13,
4 komp.

Pschi ſcharnuzu pôla Ville-Evrart 20. decembra bu

loko ranjeny: Handrij Pétlo s Hermanez, inf. reg.
No. 105, 12 komp.

Pschi wupadze pôla Ville-Evrart 21. decembra bu
čeſlo ranjeny: premier-lentnant L. D. Gräfa s Budys-
china, wot inf. reg. No. 106; ſtěleny do ſeweho ra-
mjenja a do poršow ſeſeje rukli.

Ze Serbow.

S budyskeje wo ſhadow. Šandženy ſhwiedzen
noweho ſéta běchu žebe někotri nukodži lubji wotwysili,
so na ſantach pschewejc̄, kotrež budžiſte po pravym
tež lepje bylo, hdy budžiſu radſcho ſa čopkym kachlemi
ſedželi a w bibliji abo w ſpěwarſkych knihach čitali.
Běchu pak to ſchyrjo hóly s Kralez, jedyn ſ Delneje
Rimy, jedyn ſ Rudeje a jena holza ſ Komorowa. Bur,
tj. jich wjescje, běſche ſ Delneje Rimy a duž ſo woni ſ
Delneje Rimy do Kralez, wot Kralez do Vorschiz a ſ
Vorschiz do Šetonja wjescje a ſo wot tam ſaſo do Kra-
lez naſtajichu. Ale psched Kralezami to wjescje hubjeny
lóvz doſta, pschetož w tak mjenowaných wjescach ſamje ſ
takzej možu do jeneho ſchoma prahyňu, ſo ſo ſwjeſtichu
a wſchitzu njenadžižu wulki kruch ſe ſamjow ſlečichu.
Dvaj hóly ležo woſtaſtaj a ta holza teho runja; jedyn
hóz bě žebe nož wobodrječ, tón druhí pak čožo ſimale
roſrasyl, tej holzy pak frej ſ huba, ſ noža a wuſhōw
běſeſche, pschetož wſchitzu tſjo běchu ſo jara do hlowy
prahyňu. Ta holza bě žebe tež zpěk lémw bot ſdréka
a jalo taj hóly po ſhwili ſaſo i žebe pschindžeschtaj,
wuſhadaschtaj wonaj tu holzu bjes ſmyklow ležo, a hač runje
bě ſimaj ſamymaj hubjenje doſč, dha ju tola pschimy-
ſtaj a ſ wulkej prózu do wgy hač do prěnjeje
řeže donjeſchtaj, hdyž ſi njei něhdje ſa poč hodžinu
pschindžeschtaj.

Ale, budže někotryžfuliž prajic̄, hdyž ſu cji druhý
hóz ſ tym burom woſtal? Mo, tón bur běſche ſa ko-
njomaj běſak, kotrejuž je tež ſlonečinje w Woſanležach na-
malak, ale tón druhí hóup ſud bě roſeſčak, jako běchu
ſo dohlađali, ſo tſjo jalo morvi leža. A njeje tež tole
ſatraschna hóuposč, pschi takzej ſkladnosć ſčekac̄?! Hdy
bych ſu cji tſjo i žebe njeſchischli, dha bych ſchi tež wul-
kej ſymje, kotrež nowe leto kajeſeſche, ſmjerſnyc̄ dyrbjeli.
A ſhoto by ſo potom tym, kij běchu jich ležo woſtaſili,
ſtalo? — Psched ſud bych ſu cji žabali a wſchitzu bych ſu
čjále ſhafianje doſtal a dalho w jaſtovje ſeſeje měli;
pschetož po ſalonju je tón, kij někomu w ſmjerſnej wſy
njeponha, hdyž ſo pôdla ſam Janeho ſmjerſneho ſtracha
boječ ajetrieba, wulkej ſchraſy hódy.

Wo taſlik njech ſo ludžo, hdyž ſnadž jich něſto
podobne potřebi, tak hóup je njeſadžerža, kaž ſpomnjeni
ſchyrjo hóly.

S Hermanez. Voža nož bě naſhím ſchuleſčim

*) Polizajiski ſastojniz ſu ua wſach pôda gendarmow a po-
lizajow tež wjescny rycherkuſei abo jeho ſastupnik (Polizeiverwalter),
wjescny ryčat (ſcholt), gehchtni mužojo a ſamén nožny majchta.

dżęzjom też psłes to wulzy porośniętymi, so bieżące przedawscy rycerzykubler nad Wyższej knies E. Miejsca naszemu kniesej wyczerpej 15 tol. k nawobradzenju sa pilne dżęzgi psłepodał. Dżęzji dostachu wskazane rjane knihi, wskazeku skulsku nadobu a wołmianie a druhie rubisckie, tak so bieżące wulki a dżakominoje sprawnia a wutrobnia. —

W siedzeniu lęcze so wypożycieli s wjeźnieje knihowne tudy bydrom stow a tsi knihi, a to kniha, „Bohumil“ 38 króz, „Król“ 35, „Robinson“ 31, „Sserbaj“ 29, „Sserbske bašnje“ a „Ribowezjenje“ 28, „Genovefa“ a „Wenicki fiałkow“ 27, „Jakub“ 25, „Wumieniarz“ a „Książne wojny“ 23, „Gustav Adolf“ a „Napoleon“ 22, „Jan Michał Budat“ „Radpad pola Busek“ a „Kolumbus“ 21, „Selenska“ a „Franziskus Alardus“ 19, „Oberlin“ a „Sahrodnistwo“ 14, „Pejołar“ a „najwujtnišci psłeczeljo ratarstwa“ 8 rasow atd. atd. — Schkoda, so nimam wježdu hromadu herbskich knihow s powiedanckami.

S Minakaka. Hnadna knieni hrabinka s Einsiedel je ranjenych wojskow tudomnego privatnego lazaretha, mjes kotrymž su też někotři Serbo, psłes rjane a druhie dary k Bożemu dżęzgi wulzy jara roswięzeli. Wojszy su też hewak s wothladanjom a se wskiem jara społojni a kniesej hrabi s Einsiedel wutrobnje dżakomni.

S Budyschina. Na zwiedzenju nowego lata měsche so zwjatočne sapokasanie dotalnego kniesa kapłana Michala Hornika jako nowego fararja psłi tudomnej zirkwi zwjatej Marii. Taże sapokasanie sta so psłes knieja can. cap. scholastikuha Kuczanka a dżerzeske tuton psłi psłepodacju zirkwinnych kluczow nowemu fararzej krajknu rycz, na czoł měsche k Hórnik s swojej wojsadze rjone, wutroby hnujaze przedowanie.

Tudomna katolska wojsada je wulzy jara społojena, so je k. Hórnika sa fararja dostata a je s tym cim bole s połojom, dokež ma někto tu městoſci, so wón na żane druhe, hdźż tež jara cleszczowne powołanie na wukrainy universität posłuchacz nochze. Bóh daj, so by wón swoje dostejninstwo stajnie psłi dobrę stratoszcz saſtacj mögl! W.

Wojerski List

wot Handrija Schuby s Delneje Hórki,
wojska kral. saksl. inf. regimenta No. 103.

Lidw 28. decembra 1870. Lubaj starszoi! My tudy wo hodownych zwjatych dniach uicžo shoniſt njejšim a taže hody drje hiszczę źadny wot naš měk njeje, kaž tele běchu. Prěni džen hodow rano w 6 hodzinach dyrbjachimy won, so bydymy schanzy twarili a halle w noz̄ w 1 hodziny so sažy do naszych kwartirów wróćimy, druhí džen dyrbjachimy pak na polnu straż a pschindjachimy wježera wježor sažo domo.

Wczera bieżące straszny džen a przejście kózdy, jeli někto se živjeniom wotendżes, dha móžes hibi sbože psłecz, psłetož kanony s wobeju stronow tak hrimachu, so ho nam ſdasche, jako by zo budny džen bližiš. Miejenujzy nasche wulki kanony běchu sapoczące na franzowskie schanzy na horje Atron tſelec a Franzowskojo nam wot tam a s tych wokolnych fortow tsi króz hylniſho wotmolwachu. Hrimot kanonow bě wjetshi, džižli psłi sedanskej bitwie.

Nasche kanony staja na jenej hórz a bjes nam i a pariskimi fortami je dolina, w kotrej je wjež Rancz. W tutej wóz my běchmy a běchu to Franzowskojo plynli. Duž naš woni s granatami jenož tak pochypani, a hac̄ runje su někotře khěze ſrostſeleli, dha naš tola žana granata trzechila njeje.

Jako my hodowniczkę schanzy twarjachimy, psłilecza jena franzowska granata a wojska Bartho wot nascheje kompanije tak straszne tręchi, so jeho rostorny a wón na měsce mormy wosta. Wón bu nasajtra na pohrjebniſcieju w Clichy pohrjebany.

Syma je tudy sažo khětro wulka a je wježera s nowa kněh schok atd.

Wojerski List

wot Augusta Stefauna s Wukranciž,
gesraitý westpruskego grenadierregimenta No. 6.

Cħesne 26. decembra 1870. Lubaj hwalo a luba żotra! Wot 21. oktobra njeje naši regiment w żanym wojsowanju był, ale s granatami Franzowskojo kózdy džen na naš tſeleja, njež hmi na předních postach abo niz; psłetož woni někto wskēdne wupadu činju, ale my jich kózdy ras sažo nasad wucżerimy a to bjes wulkeho wojsowanja, dokež hmi hibi dobre schanzy natwarili, hdźż mamy w nowšim časzu tež tak mjenowane „wallbüchij.“ Te su něhdże tak šhotowane, kaž našte flinty, tola wjele wjetshi. Tena je sa tſioch mužow a kuli, kotrej 5000 króz daloko tſela, su punt czezle. Hdźż teho dla Franzowskojo s forta Mont-Barerien won pschindu, dha poczyniemy hnydom s tutnymi buskłowemi tſelec a jim wjazy blisko pschindu njeđamy.

Alle sa franzowske granath so staracj njetriebamy, te naš wskēdne hylnije domaplytaja, ale wskēhomózny Bóh je te same hac̄ do dženiuszeho dnja tak wodzit, so su nam mako schlodzik, psłetož rědlo je hylsche, so je schto wot nich morjeny abo ranjeny.

Jako čzyczu Franzowskojo 20. decembra blisko naš schanzy twaric, dha našti s tymi wallbüchami tak do nich tſelaču, so ho woni twarjenja bórh wostajichu. Alle sa to čzyczu nam Franzowskojo nasajtra s granatami sapakacjic a s forta Mont-Barerien jich nam 480 pochłanu. Tola bu wot nascheho regimenta jenož jedyn muž

ranjennym a to wot krucha kamjenja, kotryž běške jena grana-
nata wot jenče murje wotrasyla, hdzej tón muž na straži
stejše; 46. regiment měsječne 2 morweju a 1 ranjeneho.
Na polnej straži, hdzej ja šobu běch, dostachym tehdý
23 granatom a blisko naščeje budý 4 tak do ſemje pra-
škychu, so běchym wschitzy tokſto ſ vjerſchęju wobſypani.
Hdy budžichu tute něhdje počkra kročele dale dele panyké,
dha budžichym drje tóisichto cíekow měli.

Bratr Hanbrij běške tehdý na jenej druhéj polnej
straži. Tam bu tež wjele granatow dostali a jena je
tak blisko njeho do ſumje dyriča, so bu wón wot ſylnoscze
loſta ſnak do jenče džery cíižnjeny, tak ſo wſchě jeho
towarjchojo ſawočaku: „Stefan je morw!“ Ale ſa ně-
kolre minutu wón ſaſko ſtaže a njebeške jemn ničzo wa-
djiko. — Moji ſubi, ſchtó je k temu pořkał? Njeje ruka
wſchěhomózneho Boha nad nami?! Žemu budž džak a
khwala do wſchěje wěžnoscze.

Lubušano! My ſebi myſlimy, ſo budje drje nětko
ſkoro mér a ſo budje ſo hordy Paríš po krótkim cíazu
poddac̄ dyrbječ. ſ Paríſa drje wſchědnje ſpýtuja, ſak
bychu ſo někak pſches naſche wóſko pſchedrēc̄ možli; ale
to ſo jimi něhdje njeradži, tak ſo ſkóčnje ſpōſnaja, ſo
je wſcha jich prózu podarmo.

Duž čhyc̄ ſo Boh lubuš knjes nad nami ſmilic̄ a
nam mér wobradžic̄; pſhetož tudy je nětko jara ſyma,
tola paž ſumy kóždy džen alarmirovani a dyrbimy ſ wó-
prědka běječ, ſchtóž možemy, potom paž wonka wjele ho-
džinow ſa ſobu ſ měrom ſtač a ſymu mréč.

(Prokracžowanje.)

Wojnske powięſcie.

So budje nětko na franzowske pſched Paríſom na-
twarjene ſchanzy a ȝnadj tež na tamniſche twjerdiſny ſe
wſchě možu tſelane, to je bjes druhim tež ſ teho ſpoſnac̄,
ſo je generalej Kameke ſriadowanje a wiedzenje tuteje
naļeznoscze porucžene a ſo je general pryz Hohenlohe-
Ingelsingen jako kommandeur artillerije, na paríſke wob-
twjerdiſenja tſelazeje poſtajeny.

Taſke ſluttowanje je ſo, kaž ſumy to hižom thdzenja
naſpomnili, hižom 27. decembra ſ tym ſapocžako, ſo ſo
tehdý ſ němſkej ſtronu ſe 76 cíejlich kanonow na ſchanzy
tſelac̄ pocža, kotrež bu Franzowskojo k ranju wot Paríſa
něhdje poč hodžinu wot forta Rosny na horje Avron
natwarili a ſ wulkimi ſauonami derje wobronili. Tſelenje
ſ němſkej ſtronu bě jenož několre hodžinu tračo, jako
Franzowskojo ſe ſwojimi ſauonami wjazn njeſtomolwjaču.
A dokož ſo tež 28. decembra ſ měrom ſadžeržachu, dha
doſta 29. decembra 1. kompania ſakſkeho 4. infanterieregi-
menta No. 103 porucžnosč, ſo by ſo tam poſtała.

Jako tam ta pſchiindje, běchu montavronſke ſchanzy
wot Franzowskow zyle wopuſčcjenie a ležachu tam ros-

lamane kanonowe ſavetly a tež tóisichto morwych Franz-
owſow. Tež bě tam wjele munizije ſa artilleriju a tež
dwě 24puntovské kanonje. — ſ teho wſchěho bě widžec̄,
ſo běchu tam němſke ſauony ſatraschnje ſakħadžače a ſo
běchu Franzowskojo teho dla Mont-Avron tak rucze hac̄
možno wopuſčcili.

Dwě kompanije ſo poſdžiſho hac̄ do wſhy Rosny
poſtaſtej a Franzowskojo wot tam do Paríſa zoſaču.

Ssledowaze dny je ſo ſ němſkij kanonow, kotrež ſu
ſo, kaž ſo ſda, na horje Mont-Avron abo w tamniſchej
wokolnoſci postajite, na forty Rosny, Nogent a Noisy
tſelec̄ počžako. Tute ſo wopredka zyle cíich ſadžeržachu,
hac̄ tola 3. januara ſ forta Nogent (praj: Nožang)
ſ tſelenjom — tola paž jara ſlabje — wotmolmec̄ počžachu.

Na ranschej stronje ſo Franzowskojo netko ſ wonka
města a ſ wonka ſwojich ſortow něhdje wjazn džerječ nje-
moža a duž ſo tež na tutej stronje wot nich žane wu-
padu wjazn cíižnječ njejhodža. — ſ wjeczoruej ſtronu
ſo netko naſkerje tež bóřy na ſchanzy, njedaloko ſorta
Mont-Barerieno wot Franzowskow natwarjene tſelec̄ počž-
nje a budje drje tutón potom tež roſtělane.

W Paríſu netko wjele wot ſymy cíerpja, dokož tam
wobydlerjam drjewo a wuhlo pobrachuje; wýſhnoſc̄ je
drje nětko pſchiswolka, ſo ſmědža ſo ſchtom w wſchě-
latich tamniſkich hajkach, parkach a ſahrodach pſchic̄ec̄, ſo
by ſo ſ nimi tepito, ale ſak hubjenje ſo ſ tajkim ſyrym
drjewom tepi, to može ſebi kóždy myſlīc̄. — Gas w
Paríſu tež wjazn nimaja a ſ zyrobu ſ kóždym dnyom hu-
bjeniſho ſteji.

Saſho jena franzowska twjerdiſjina je ſo poſdača,
mjenujz twjerdiſjna Mezičeres njedaloko belgiskich mjesow.
Pſhes to je tam Němiam 2000 jatých (bjes nimi 98
wýſhkov), 106 kanonow a wiele zyrobu do ruky panýko.

Němſke wójska, kotrež ſu dale wot Paríſa pſchedzivo
franzowskam wójskam počkane, tute po možnosczi dale
cíerja, tak ſo tež Paríſej bližič njemoža. Pſhi tym
ſo husto doſež mjeniſche abo wjetſche bitnički ſtanu. —
General Werder je město Dijon wopuſčcik, ſo by ſo
generalom Zefrowom ſjenocžik a tak franzowſtemu, ſ
Lyon na njeho cíehnijazemu wójsku derje napſhczivo
ſtač možt.

Wuhudanje ſ čjo 52, 1870.

Dokož maja wſchitke pſy wopuſč, dha tež pſy wſchudje
ſ wopuſču ſchęzowkaja.

Přílopk.

* W jahaňskich ſežach ſu ſo ſaňdžený thdzeny wjelki
poſtaſali. Taſko jedyn bur pónđzelni rano pſči jaſným
měſacžku na ſpanjach ſ Burgsdorſa do Schönaicha jé-
džesche, wuhlada wón njedaloko pučza, ſo dwaj wjelkaj
jenu ſornu ſerjeſtaj.

* S Australije písača, so ſu tam mulfie povodjenja měli, pſchi kotrejch je wjèle ſotu a ludži wo žirojenje pſchichčko. — Tež je ho tamničke rjane město Wellington a mame zatek močalito.

* W cijichim morju je ho wóndanjo ſupa Aurora ſhubita a ſo do móřskieje hukinj pſchepančka. Wona běže 36 mil dolha a 5 mil ſchěrola.

* W Madridje ſu něſajz republikanacjo na ſpaniſkeho miniftepschedydu Prima tamny týdjen třelik. Wón bě 8 lutow do ramjenja doſtač a hac̄ runje běchu je ſtečko hac̄ do jeneje běrsh ročejohnyli, dha je Prim tola ſa něſotre dny wumrječ dyrbjal.

* W Nižnim Novgorodje (w Ružovskoj) je 3. decembra wočen tři magazinu ſe želesnymi a drjewjanymi tworami a ſ muku ſahubit. Schlodowanje ſo na 500,000 rublow woblicja.

Cyrkwińska powjeſće.

Ktěeni:

Nicholska chtej: Ernst Hermann, Iana Jurja Wjenki, wobydlerja pod hrodom, ſ. — Helena Martha, Wylema Wendlarja, ſchoſzaria w Wurizach, ſ. — Emma Ida n. dž. na Špolozu. — Hana, Kortle Augusta Wjazškawla, ſtečkarja w Štolnej Vorschicci, dž. — Maria Augusta, ſ. Buišjanki, wobydlerja w Něwſezach, dž. — Maria Helena Bertha, Kortle Augusta Henniga, kollektura-pomožnica na Židowje, dž. — Jurij Ernst, Jurja Šcholtz, wulſahrodnika w Gowtowje, ſ. — Maria Amalia, Erusta Wenzela, wobydlerja na Židowje, dž. — Jan Ernst n. ſ. na Židowje, — Ernst Emil, Kortle Augusta Wjenki, ſtečkarja na Židowje, ſ.

Zewrječi:

Djeń 23. decembra: Jan Mět, wobydlet w Něwſezach, 28 l. — 22., Maria, Juluba Pěſčka, wobydlerja, dž. 9 l. 1 m. — 25., Hendrich Hofmann, wobydler na Židowje, 32 l. — 26., Hana rodj. Gretschel, njeſo Hantria Šowarck, ſublerja w Kołwasz, wudowa w Čelanach, 68 l. bjes 5 dnujow,

Kak

I O Z O B I

Hans Depla

w ótrītaj

Mots Tunka

ludži pódia

ékréjetaj.

Hans Depla. Kak dha ſy stare lěto ſloučil, Motsko? Mots Tunka. Derje doſcej pſchi tym hubjenym wójnſtim čažu.

H. D. Hm, wſchadje je tak dokonjeli njeſhu, pſchetož we Bulzich Šchwarzach měnjaču, hdyž ſo druhđe bija, dha čzemuž ſo tež pſchellepacj.

M. T. Kak dha ta wěz běše?

H. D. Woni tam dočku pſchazu džeržachu a hólz běchu tam tež pſchisli; dokež pak bě jich wjèle, dha može njeſo hachachu, ſo ſebi ſe křízowymi toporami maſachu a napogledku vutru a twarožki ſ horsčetu podawaču. Jedyn pak bě pödla, tón bě hordy a mjechaſte pſchimacj, projizy, ſo tak jěſc' ſwuczem neje. Hospodař a hospoſa pak ſa hachlemi ſedzeſtſtaj.

M. T. Škto dha tam cjinjeſtſtaj?

H. D. Wonaj ſo woſladowaſtaj, ale njeſo nje-dostaſtaj. Štoučnje pak ſo wulka hara ſběje.

M. T. Čežho dlo?

H. D. Jedyn hospodařej rjelny, ſo cjeledž njeſumje tak dočho pſchi ſebi čerpicj, ale ju domoj poſlaſcuj, a wón tak wot někajteho „gebindla“ ryčesche. Duž ſo ſ pulami do njeho dachu — a tak ſo tam stare lělo ſ bitwu ſlouči a je potom jedyn ranjeny běrsh do Budyschina jět.

M. T. Nô, ja buh ſebi myſlit, ſa budžiske lepje bylo čižho a směrnje ſpacj, hac̄ stare lěto ſ pulami wobſantnycj.

H. D. Prawje maſč, Motsko.

Pscheponoženje khamow.

Mój stadt hotoweje mužazeje drafty a hólczazých wobleczenjow je nětko pôdla bohatého tórmu w domje knjesa stôtnika Voëtius'a priedy Rosenfranza.

P. Baruch.

We wudawarni Serb. Nowin je sa $2\frac{1}{2}$ nžl. dostacj:

Pschedzenak.

Protyka sa Šerbow na lěto 1871.

Tuta protyla je so lětka wožebje derje radíkla a wojsklija wýsche protyčného wotvýelenja tež wubjernie rjane, wutrobu hnijaze powyedanczka s pěknymi wojnskimi wojskami abo býldami.

Sjáwne pschi poſnacze.

Hízom dlěžšti čzász khorejše moje džeczo na hylne broškolenje a kashel a psches nałożenie G. A. W. Majeroweho broškropu bu wone wot kwojeje khorejše wuwodobžene. To je po prawdze prajene.

Pieschen pola Dražđan.

A. Th. Schulze.

Jenož prawdziwih maja jón w bleschach po 8 nžl., 15 nžl. a 1 tl. na pschedan.

Heinr. Jul. Lindka w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinner, haptýkar w Hernhucze,
Jos. Schömann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptýkar Gerischer w Ostriku,
Scholta we Wotrowje a
Schmann w Budestzech.

Epileptiske widlischeja

(padazu khorejz)

sahoj listnje speciały lěka i sa epileziju doktor O. Killisch w Barlinje, nětko: Louisenstraße 45. — Hízom psches sto sahojených.

Dickowa koncenzioniwana daloko wuwolana spodžiwnje hojaza žalba, ktoraz je so najbbóle kózdy ras jako dobra wopokasala porucza so w žerdach po 3 nžl. a po 12 np.,
wot hrodowskeje haptýki
w Budyschinje.

Koždeho tařamza (Bandwurm)
a 2 hacz 4 hodziny bjes bolocze a schlodowanja zyle faczéri; teho runja tež blédawu a lisshawu wěscze faczéri a to listnje Voigt lěkar w Croppenstedt (Preußen).

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

jako dopokasane pieče k polóženju pschi wobcejnosczach wot njeđospolného pschedzwanja, hámorrhoidalnych wobcejnosczach a sajwanju, wot lěkarstich autoritetow poruczenych a psches wjele wopiskow doposnatych ma w originalnych bleschach po 10 nžl. stajnie na pschedan:

we Behrsdorffje knjes C. Aug. Schmidt,
- Seishennersdorffje k. Ernst Donath,
- Schérachowje k. Ferd. Pech,
- Neugersdorffje k. J. W. Röthig,
- Ebersbachu k. Aug. Ernst,
- Lubiju k. Reinhold Reiß,
- Budyschinje k. Rudolf Höller,
- Nowosalzu k. Richard Bamberg,
- Kamjeňu k. Herm. Kästner,
- Gibawje k. J. G. Müller,
- Biskopizach k. Bernh. Kunza.

Skótny pólver s čerstwych felow,
Korneuburgski skótny pólver,
Pólver psche fólkú,
Pólver psche pripotawu prošatow,
Lockwižski balsam,
Zischankowy salsový pólver
porucza
Hrodowska haptýka
w Budyschinje.

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, se starodawnych čžkow dopokasany, s najlepších felow a konjenow pschihotowaných pólver, po jeno abo po dñemaj čzimaj wschédnje kruwom abo wozgam na přenju pizu nachýpaný, pschisporja wobzernoscj plodzi wjele mloka a sadžewa jeho woližnenje. Pakżej plací 4 nžl. a je k dostacjú w hrodowskej haptýzy w Budyschinje.

S nakladom Maczizy Serbsteje je w druhim wudawku wuschla a može so we wudawarni Serb. Nowinow sa 5 nžl. dostacj: Genovefa. Rjane powyedanczko se stareho čzasa wot Chrystofa Schmidta. Pschelozit M. Hörnitz.

Powschitfonna ažefuranza w Trieſcze

(Assicurazioni Generali)

sawěſcjuje pschi rukowanſkim fondaſu wot:

30 millionow 407,653 ſchěſnakow, 47 krajzarijow a wstr. cziſta

a) tworh, mobilije, žnjeſſle plodh a t. d., kaž tež, hdvž to krajowe ſalonh dowoluja, twarjenja wſchęh družinow psche wohnjowu ſchłodnu;

b) poſticijuje sawěſcjenja na živjenje čłowjelom na najwſchelashche wasčnje ſa uajtunis i twjerde Prämije a wustaja polich po pruskim kouranze.

Towarſtvo wuplacji w lęce 1868 ſa 14,129 ſchěſnakow a 38 krajzarijow.

Re ſoždemu wukasjanu a k wobſtaranju sawěſcjeniom poſticeja ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettlizach.

Jan Noad w Drječjinje.

Sawěſcjenja psche wohnjowe ſchłodowanje po twjerdyh wſchomóžno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenig

wohnſawěſcjaſe towarſtvo w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a wokolnoſć

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger, w Budyschinje na bohatej hafy czo. 86.

Džak.

Najwutrobnischi džak wſchitlim thym, fotſiž ſu nam pschi wohnjowym njesbožu, kiz je naš 19. decembra 1869 potrſeſhilo, tak ſubocziwje ſ troſtom k pomožy byli a naš w czasu twarby ſſoram, ſ rucznym dželom, ſ pjenjeznyimi pschinofkami a ſe žitom podpjerali; woſebje džatujemh ſo knjeſej mlynskemu miſtcrej Hät aſch eſtud ſa hospodu w ſymje a ſa cdaſh natwarjenja noweho domu, kaž tež ſa druhe dobroth; knjeſej gmejnſtemu prijodſtejerzej Seilerzej w Hornej Borscji ſa 600 murjerſkich zzhłow ſ pschinwesenjom; knjeſej ryczerkublerzej ſ Benker nad ſſemichowom ſa woſebje wjese ſorow, pschede wſchitliw paſknjeſej ryczerkublerzej Elſenrej nad Małej Borsczej ſa jara wjese ſorow a ſa druhe dobroth.

Bóh Inby knjes chył Wam wſchitlim bohaty ſaplačer byc̄ a kózdeho pschede tajſim abo podobnym njesbožom ſwarcnowac̄.

W Praskowje 23. decembra 1870.

Jan Blaik ſe ſwójsbu.

K uawjedzenju.

Egi ſami czesczeni wotebjerarjo Serbſkih Nowinow, fotſiž chzedža ſa nje na přenje iſhwörtlēto 1871 do předka płaczic̄, njech netko 66 np. w wudawarni Serbſkih Nowinow wotedadža. Egi, fotſiž ſebi Serbſke Nowiny psches poſt pschinjeſcz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi ſe tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl. ſkaſac̄. Na pruskich poſtach Serbſke Nowiny tež wjazy njeplacža hac̄ $7\frac{1}{2}$ nſl. — Sa pschinjeſcenje do domu płaczi ſo ſakkim poſtam ſchtwörtlētne jenož 1 nſl.

Redakcia.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kik maja so w wudawarfi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórlétna przedpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Nowy khostonski salón. — Powjescje wo wojałach. — Se Serbow. — S Njezwacjida. S Huski. S Kasa. S Kamjenza. — Wójnske listy. — Wójnske powjescje. — Spew. — Nawěchtñil. —

Płacizna žito w e produktow w Budyšinej.

7. januara 1871.

Dowosz: 6544 kórcow.	Płacizna w pterezku na wikač, na bursy,			
	wysza.	niżsa.	najwyšza	najniższa
Pscheniza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla . .	6 10 —	5 25 —	6 10 —	6 5 —
Dečimjen . .	4 10 —	4 5 —	4 12 5	4 10 —
Wójt . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 12 5
Gróč . .	2 — —	1 25 —	2 2 5	2 — —
Woka . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahy . .	7 5 —	— — —	— — —	— — —
Hesbuschka . .	5 15 —	— — —	— — —	— — —
Kana butch . .	— 17 —	— 16 —	— — —	— — —
Kopackomh . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. syna . .	— 27 5 —	— — —	— — —	— — —
Kane synjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Čzabi sakſkoschlesynſkeje želesnizy ſ Budyſchinia.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipołku 1 h. — m.*; popołku 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.** 4 h. — m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnia 10 h. 50 m.*; popołku 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nož 12 h. 35 m.; 1 h. 45 m.**

* Pschisanknjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Pschispomnjenje. - Čzahaj se snamjeschlom ** bjes Draždjanami a Šhorjelzem jenož w Budyſchinie a Lubiju ſastawataj. Wonaž matej jenož wosy přenjeje a druheje klasu a ma ho sa billet ¼ wjazy płaczic; bjezne billety pschi nimaj njeplacza.

Vjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 12. januara. 1 Louis'dor 5 taler 17 ngl. 6 ½ np., 1 połnowažany czerwony štok abo bułat 3 tl. 6 ngl. 5 ½ np.; winske bankowi 82 (16 ngl. 4 np.)

Spiritus vlačesche weżera w Barlinje.

16 tl. 5 ngl. a 16 tl. 10 ngl.
pscheniza 66 — 77 tl., rožla 40 — 52 tl.,
(to je: za 25 prusick torzow.)
čepikowy woli (nječiſczeny) 15 tl. — ngl.
(Čiſczeny, kaž ho w Budyſchinje pschedowa-
stajnie něhdje 1 ½ tl. držiſchi.)

Najnowsche.

Con erre, 11. januara wjeczor: Po weżera-
wskim pschekročenju ręczki L'huine i połnožy wot
Le Mans mějachmy dženja horze, ale dobyczersetle
wojowanje pola Lambaron a La Chapelle. Nimalo
10,000 jath, znadne ſchłodowanje. Jutſje na Le
Mans do předka.

Briſel, 11. januara. Psches ballon poſłane
nowiny piſzaja wot 8. januara ſ Paris: Nashe
(franzowske) ſchłodowanja běchu 5. januara 15 mor-
wych, 60 ranjenych. Wschēdnie (w Parisu) nje-
pscheczelſke kule żony a džeczi trzechja. Na 3 mestach
je (w Parisu) wohen wudyril. Jená bomba njeſdaloſko
hrodu Luxemburg roſlečja. Wybydlerjo tých wot-
dželenjom města, hdzej kule lětaja, swoje wobydlenja
wurumuja. Čbězki ſo ſapocžinaja.

Bordeaux, 11. januara. General Chanzy
piſche wot 10. januara: Armeji meklenburgſkeho wjel-
wójwody a prynza Biedricha Korle ſtaj mje dwózny
ſylnie pschimykej. Nashe (franzowske) wojskſke
wotdželenja dyrbjachu zofacž. Nashe ſchłodowanja
ſu wulſe.

Versailles, 13. januara. Franzowska loirſka
armeja je pola Le Mans zyle ſbita.

Saksa. Czim wjestscha kja czim ložo ho wéri. Wěrnoscž tuteho hronečka hmy w pošlenskim čašu do syteje wole pschi skladnosćzi wschelalich naprashowanijow sa krónprynzom Albertom nashonili. Dokelž mjenuijza tutón pschi powieszcach, kotrež s wójny pschińdzechu, khétru khwilu mjenowanym njebešče, dha běchu ho někotsi, kiz wo wójnskich naležnosćzach mało dość rošnija, nad tym džiwacž a ſebi wschelke myſlički pschepołozowacž poczeli. A jako potom powieszcze wo pošlenskich wojowanjach ſakſkeho armeekorpsa pschińdzechu, kotrež běchu — niz wot krónprynza Albrechta, ale — wot prynza Jurja podpišane, dha po myſli tajlich mudraczkom hinač bycz njebožesche, hacž so je s krónprynzom něchtio „poſkirowalo.“ Duž počzinachu tajke a hinaſje hudenja knowacž a jako běchu hudenja někotre dny hudenja byke, dha pschewobročiczu ho do bladow, kotrež zo ſtönčenje ſa wěrnosćze wudawacu. Tena tajka blada bě ta, ſo je ho krónprynz Albert s pruskim kralom pschi nělajleſ ſkudnosćzi ſwadžik a jemu teho dla teſak pod nohi počožit, ſo je jemu teho dla pruski kral kommando ſakſkeho armeekorpsa wſak a jeho na druhiu ſtronu Parisa pschepadžit. — Druha blada bě paſ ta, ſo je kral Jan ſkradžu s Dražbjan do Versaillesa wujek, ſo by tam tajku ſwadu bjes tymaj wýšokimaj kniesomaj wurunač, ſo paſ ho wo jeho puczowanju ryczeč njeſmē a ſo teho dla, dokelž kral Jan w tu khwilu nihdze widječ njeje, na kralowſkim dworje ſ ſatajenju tuteje wězhy wudawaja, ſo je kral khory a kožo wupuſczejicž njemože. A hewak powiedachu ho hiſheje wschelake druhe blady, kiz běchu lute tolſte kje.

Shtož něko pošlensku bladu naſtupa, dha hmy kóždemu naprashowarjeſ w tajkim naphohladu wotmolwili, ſo je kral Jan wſchědnie w Draždjanach ſjawnje widječ, dokelž tam wſchědnie hwoj čaſ woločo jěſdzi, ſo by cžerſtwy powětr wujek, a ſo može ſebi to kóžby wot prěnjeho lepiſcheho draždjanſkeho měſczejana wobhvwědziečiſ dač, jelič dže wo praođe wěrnosć ſhonieč.

Shtož paſ wadženie krónprynza Alberta a pruskeho krala naſtupa, dha hmy ſ krotka wotmolwili, ſo je to hižom teho dla ſekzane, dokelž ſo tajzy knieža tak bjes ſobu wadžicž njemoža. A hdyž nam na to praſachu, čoho dla krónprynz Albert něko ſenje mjenowanym njeje, ale je jenož prynz Jurij mjenowanym, dha hmy prajili, ſo to hinač bycz njemože, dokelž je krónprynz Albert kommandeur tak mjenowaneje maafleje armeje, kotrež w poſlenskim čaſu jako tajka Jane wojowanie měka njeje, po tajkim tež krónprynz Albert w naſtupanju teje ſameje njeje ničjo piſacž ani podpiſacž měk. Tuta armeja wobſteji mjenuijza ſe ſakſkeho armeekorpsa, kotrež prynz Jurij kommandiruje, ſ pruskeho gardykorpsa a hiſheje jeneho druheho pruskeho armeekorpsa, kotrež mataj tež kóždy ſwojeho kommandeura. Psched Parism wak zyka maafla armeja ſ dobow njeje ſkukowaka, ale jenož jeſe jenotliwe armeekorpsy, a wo tym ſu potom tež jenož kommandeurjo tu-

tych jenotliwych armeekorpsow powieszcž dawali. A dokelž je wónbanjo ſakſki armeekorps ſam wožebje někotry króž wojowacž měk, dha je tež jenož kommandeur tuteho armeekorpsa — mjenuijza prynz Jurij — w naſtupanju taſkeho wojowania powieszcž dač moħt; pschetož to je wojerſke waſchnje, ſo kommandeur armeekorpsa jenož ſwojich ludži, kommandeur armeje paſ zyku armeju ſastupi. — Duž njeſzny wot krónprynza někotry čaſ ſiž ſhonili, dokelž wón njeje ničjo piſacž měk.

S Versaillesa piſaja, ſo je tam 1. januara tež ſakſki krónprynz pschiſječ, ſo by pruskemu krajej ſ nowemu lětu ſvoje pschak. — Wón je tež ſ nowemu lětu na wojakow tak mjenowaneje maafleje armeje ſkledowazh ūkas wudač: „Wojazh maafleje armeje! Dajęce nam a hromadje dale do předla ſkocjicž na dróhach pschiſkuſhnoſeče w čeſcze, po kótrhých ſeje Wy pschi ſpočatku wójny w dobyczeſtlim běhu khatali. Hjom z měžozh ſeje Wy psched Parism na městach runych, wubjernych wojerſkich woſebnosćzow khodžili; najwyšte dobycze je nam bliſte; Boh knies nam ſ temu dopomahaj, ſo bychmy je doſzahnyli. Albert, wójwoda ſakſki.“

Pruſh. Szejm krajne naležnosćze dale wurađuje. Wónbanjo wschelazh ſapóžlanz ſ minifra ſtutuſa ſe wschelakimi hórkimi ſtowami jara pschimachu, ſtönčenje bu paſ tola dowolene, ſhtož wón žadasche.

Nowy khostanski ſalon.

W nowym ſakſniku abo khostanskim ſalonju je ſakſane a poſtajene tole:

§ 292.

Shtož na městnach, na kótrhých hońtwicž (na ſwérinu hońicž) wón žaneho prawa nima, hońtwi (na ſwérinu honi, na hońtu hodiži), budže ſ pjenježnej ſchtrafu hacž do 100 tolet abo ſ jaſtowu hacž do 3 měžazow khostany.

§ 293.

Tale ſchtrafa može ſo na pjenježnu ſchtrafu hacž do 200 tolet abo na jaſtwo hacž do 6 měžazow powyſcicž, hdyž ſo ſa ſwérinu niz ſ ſelbu ani ſ pſami, ale ſ kylačmi a kyčlami, ſe kyčzem i ſ kyčlami, ſ pažlemi abo ſ druhimi naprawami ſteji a hońtwieri, abo hdyž ſo to pschenidzenje w ſalonzy poſtajenym čaſza ſhonowanja,* w ſezgach, w nozg**) abo ſ wjazorymi w hromadje wobenđze.

§ 294.

Shtož bjesprawjeny (to řeča: žaneho prawa ſ temu nimajo) hońtwarſtwo jako warbu cžerti, budže ſ jaſtow

*) Čaſ ſhonowanja je ſa hońsku džiwu ſwérinu wot 1. februara hacž do 31. augusta kóždeho lěta poſtajeny; pola džiwicž ſačkow paſ wot 1. haperleje hacž do 1. juliia a poła jelenow a jelenizow wot 1. haperleje hacž do 15. juliia.

**) Ndz ſapocjina ſo tu ſe ſakſabzenjom abo ſhowanjom ſkónzo a ſtonča ſo ſe ſchadzenjom ſkónza.

niz niże tñjoch mëszazow khostany; tež móže šo na wotprajenie czeñnych prawow, kaž tež na stojenie pod polizajskie wobledżbowanie pszecziwo niemu wužudźic.

§ 295.

Pódla schtrazy, psches hontwne pszecziwo sawinowaneye, ma šo na prjeciwacze a nutsczehnjenje tsély, hontwierskeho gratu a tñch pšow, kotrež je hontwier pschi tym bjesprawnym hontwjerenu pschi ſebi mëk abo wjedz, teho runja tež tñch lykow, szyczow, paſlow a -druhich naprawowow wužudźic, bjeſe wſchego wuměnjenja, hacž wone ſaſudzenemu ſluscheju abo niz.

§ 296.

S pjenjeñnej schtrazu hacž do 20 toleř abo s jaſtwom hacž do 14 dnjow budže khostany: 10.) schtóż budže bjes dowolnoscze hontwosprawjeneho (des Jagdberechtigten) abo bjes hewalskeho prawa na zufym hontwiskim reverje ſ wonka ſjawnego, i powsczehnemu wužiwaniu poſtajeneho pucza, hdyz tež niz honjo, tola i hontwje wuhotowanym, potrjehenn; 11.) schtóż njeſtaſan (abo: Janeho prawa i temu nimajo) jeſla abo mëdžata wot hontskeje pieriny abo wot spěwathich ptaczkow wubjera.

§ 307.

S pjenjeñnej schtrazu hacž do 50 toleř abo s jaſtwom (hacž do 6 njedzel, § 18) budže khostany: 4.) schtóż bjes prawa ryby abo rali koji.

§ 296.

Schtóż w noz̄y,**) pschi ſwetle ſapalenego kućnika abo ſallow, abo s nałożowanjom ſchłodnych abo roſpłekhniwych wutkow (explodirender Stoffe) bjes prawa ryby rabi rali koji, budže s pjenjeñnej schtrazu hacž do 200 toleř abo s jaſtwom hacž do 6 mëszazow khostany.

§ 117.

Schtóż šo jenemu hajniſkemu abo hontskemu ſaſtojnikę (jegerjej), ležowemu wobſedžerzej a knjeſej, hajniſkemu abo wobprawnemu hontwjerzej, abo jenemu, wot tutych poſtajenemu naledžbowarzej, pschi wobprawnym dopjeljenienju jich ſaſtojſtwa, ſkužby abo prawa, ſ mozu, ſ gwaktem abo ſ hroženjom možy abo gwakta napſcziwi ſtaji, ſo ſpjecji abo pszecziwi, abo schtóż šo na jenej tutych parſchonow pschi dopjeljenienju jich ſaſtojſtwa, ſkužby abo prawa pszecpskimnie, budže ſ jaſtwom hacž do 3 lét khostany. Te to pszecziwienie abo pszecpskimnie pod hroženjom ſ tſelbu, ſe ſeleru abo ſ drugim ſtrachnym gratom ſo ſtalo, abo ſ gwaktem na parſchonje ſo wobſchko, dha trjechi jeho jaſtwo a schtraza niz niże jenho mëszaza.

Ze Serbow.

§*. S Njeſhwacziidka. Kaž hewal druhé létá, taž buču nam tež ſelsa zyrkwinę powiescie ſaſdzenego léta ſ kletki wosjewjene. Te ſame pał ſu ſlēdowaze: Spo-

wjednyh ſudži wſchego hromadže 5311, jało 4806 ſserbow a 505 Němzow, 173 mjenje hacž ſaſdzenie lěto. Narodžených 139, runje taž wjese kaž lěto předy, a to 67 hólzow a 72 holzow. Wěrowaných wſchego 28 porow, 1 mjenje hacž lěto předy. Semjeko wſchego 126 možow, mjenujz 66 muſkic a 60 žónſkic, 6 wjazý hacž w lécje 1869.

Po tojlikim wſchego ſo jich 13 wjazý narodžiko hacž wumrjeko.

§*. S Njeſhwacziidka. Nasch wjese ſaſkužbny czeſczeny diakonuš ſ. Handrij Taffela, kotrež je 30 lét tudý jako kapelan ſe žohnowaniom ſlukował, je ſo wot 1. oktobra ſaſdzenego léta emeritirowacž dał a 23. njeđelu po ſzwatej Trojicy po ſtowach 2. Timotheja 4, 6. ſwoje poſhlenje roſjhohnowaze předowanje džeržat. Hacž ma ſo někto tuto město ſaſo ſ noweho wobſadźic abo niz, ſo w tu ſhwilu prajicž njehodži. Mjenujz tsi wžy naſcheje woſhadý: Komorow, Vitk a Niža Wjeſch chzedža ſo ſ naſcheje woſhadý wuſarowacž a do Ralek ſaſarowacž dač. Tajlemu wotmyſlenju ſu pał ſaſturować naſcheho kollaturſkeho knjeſtwa ſ. hrabja z. Lippe nad Debrilezami, poſnomóznik njeſhwacziidli ſubkow dwórfci radžicel ryczař ſ. Weber nad Smočcizami, kaž tež zyrkwinzy přijódſtejerjo na termiji ſaſdzenego léta wotdžeržanej, kaž tež poſdžiſho we woſhebitym piſmje na kral. krajku direkziju pszecziwo pschiſhli. Wychu ſo ſpomnjene wžy wuſarowake, dha Janeho diakonuſa wjazý trjebali njebýchmy, pschetoz psches to by ſedmy džel woſhadý wotpanh.

Duz ma ſo někto wotčalač, ſhto obo ſal zyrkwinſla wjſchnoscž tule naležnosć wužudži a my wo tym poſdžiſho wobſcherniſhu roſprawu damy.

S Huski. Sa tudomneho noweho fararja je wot naſcheho knjeſtwa knjes farar Jakel w Hornym Wujeſdze wuſwoleny a pomjenowany. — Nasch dotalny farar. ſ. Mrós je 28 lét pola naſ duchowny był a ſo někto do Budyschina pszeczydli. Wón bě předy wot léta 1824 hacž do 1834 duchowny w Huczinje a wot 1834—42 w Maſtezechach.

S Eafa. Mi je ſubo, ſo móju i nawjedzenju dač, ſo ſu tež wuejerjo ſaſowſkeje konferenz ſwoje patriotske ſmyſlenje wopokaſacž mohli; pschetoz woni pod ſobuskuſkowanjom Wernerowej kapelle ſ ſkulowa w tudomnym Wenzelz hoſczenzu i lěpſhemu ranjenych woſakow 27. dec. volalny a inſtrumentalny konzert wotdžeržachu. Hacž runje je hubjene wjedro, kotrež na tutym dnju knjeſeſte, drje něotrehožkuſi ſaſdzenko, ſo neje na konzert pschiſhok, dha mam ſa to tñch ſamych, kiz ſo wot wjedra wottraſhicij njedaču, jich wotčinſkeje myſle a dobrocziwoscze dla cžim bole kwalicž; pschetoz konzert je po wotčehnjenju wſchego wudawlow hiszcze 18 toleř wunjeſk, kotrež buču hnydom do invalidskeho fondu poſkane.

Wurojedzenje jenotliwych ſpěwov a hujžbnyh wot-

dżelenjow je so jara derje radžiko a teho dla konzerto-wymaj dirigentomaj, mjeniży t. duchownemu Rycerzej a t. wuczerzej Pilmaierej wojskny sjanym dżak skuscha.

Fr. Danenberg.

S Ramjenzia. Wóndanjo tudy jedyn c̄łowej wschelake blady wo krónprynu Albertu powjedasche, p̄schi c̄im̄ so sia, so jeho do jaśta wotwodzechu, dokež wērnoſc̄ swoich ryczow dopolasač nimožesche.

Powjescje wo wojakach.

Wumrjeli su a) w 3. polnym lazarecie w Annen: seržant Alwin Richard Schmidgen se Skaskowa, 108, 3 komp.; † na ranę; b) w 1. polnym lazarecie w Meaux: Wylem Julius Langa s Kożan, 102, 6; † 27. oktobra na tyfus; premierleutnant F. D. Gräfa s Budyschina, 106; † na swoje ranę; Jurij Schokta s Wiechela, wot 8. czeſkeje batterije, wumrje na tyfus.

Ranjeni leża w bayerskich abo württembergskich lazaretach: jēdżer Biedrich August Karač s Nowej Wsy, wot 4. artill. mun. kolennych; w Frankfurcie nad Majnem w tamniškim 1. reservelazarecie: Korla Dürzmann s Luhą, 106, 7; w Hanoverje: J. Szymank s Komorowa, 103, 10; w Straßburgu: Ernst Marschka, 102, 4; w Chalonsu: Jan Lehmann, wot 3. ersatzbataillonu 102, leži khoru na klatrach w c̄zrewach; Hendrich Jährig, 103, 3, na rheumatismus; Pētr Schneider, wot art. reg. 4. bat., na bězenje.

P̄schi rekognoszcirowanju Mont-Avrona 30. decembra bu wopaleny: kanonier Gustav Adolf Hendrich Ryktař II. s Wosporka; je w lazarecie w Vaujour.

Želesny lſčiž dosta: premierleutnant Kapler s Drzewow, prędy p̄schi 5. schützenbataillonie, několko p̄schi infanterieregimente No. 58; Korla August Piech (Piech) s Horneho Wujesda, gefrajta p̄schi 1. regimencje hulanow No. 17.

Wojerski list

wot Augusta Stefana s Wukreniczy, gefrajta wekpruskego grenadierregimenta No. 6.
(Skonczenie.)

A w naschich kwartirach tež wjèle lepje njeje, hac̄ wonka; swy maja drje wolna, ale w tych Jane schlenzy njeſzu, swine durje su tež hubjene, so wětr p̄sches nje duje a wſchē druhé durje, lotrež w domje běchu, su spalene. W tej swě, hdzej ja ſym, njeje ani blido, ani ſtolz, ani ſawka. Blido na lotrymž ja p̄schi, wobsteji se schyrjoč, do semje ſabitych ſtokow a ſ tſioč, na nje počožených deſlow, ſtolz pat, na lotrymž ſedžu, je ſchępa, na lotruž je truž deſli p̄schiſteje. Te rjane, drohe mōble, lotrež ſym prędy spalili, nam několko jara pobrachuja,

tež ſym wjèle polſtrowanych ſtolzow a ſanapejow, kaž tež matraž do ſchanzow ſobu ſatwarili, a hdzej je w tu ſhluſu tak nusnje trjebam, dha je nimam, haž nam ſloučnje tež ſkoma i lchwu pobrachuje.

Runje ſkyschu ja, so budže ſo na nowe lěto pocjetz bombardirovac a ja dyrbju tehdh na přednju ſtraž. Bóh džyk naž tehdh ſe ſwojej miloſćiwiej ruku wobnowac atd.

Wojerski list

wot Karla Mulskeho,
fral. falk. landwehrista inf. regimenta No. 103.

Elichy, 4. januara 1871. . . . Wſchē ſwiate dn̄y hodow ſym dyrbjeli na ſchanzowanie khodžic, ſo býchmy města ſa czeſke ſanony a artilleriju pſchihotowali, dokež mějeſte ſo bombardowanie parifskich fórtow a ſnadž tež města Parisa ſapocjetz. Tajli ſapocjetz ſo tež ſta 27. decembra rano we 8 hodžinach a běſte to hrimot, kaž by ſwět na trucihi hic̄ džyk. My běchmy i ſakitanju (Bedeckung) ſanonow kommandirovani, p̄schi c̄im̄ buchu pał někotſi ranjeni, dokež Franzowſojo tež ſhluſne tſlachu. Haž někotſi wostachu morwi, pſchetoz granath a ſchrápne hroſnje woloſo naž lětachu; ja pał pſches Bože ſwarnowanie njevoſchloženj wostach.

Bombardirowanje několko wo dn̄ju a w nož dale traſe a powjeda ſo, ſo hijom 8. januara do Parisa nûts pocejhnemy, ſtož pał wam ſa wěſte pihač nimožu, dokež drje tola nictón ſ wěſtoſcu prajic̄ nimož, hdj ſo to stanje. Zeli pał budžem Paris ſchtormowac̄ dyrbjec̄, dha drje hiſteče p̄schi tym někotrykuliz wo ſtrowe. ſtawy a wo živjenje pſchindze, atd.

Wojnske powjescje.

Franzowſojo ſu ſebi w poſlenskich dn̄jach wſchu mōžnu próžu dawali, ſo buchu ſo ſe ſwojimi wojſkami, mjenje ale bôle dale wot Parise ſtejazymy, tak ruce hac̄ mōžno bliże i Parisej pſchedrēc a pſches to Parisčanam někal pomhac̄ mohli, ale to ſo jim na Jane waſchnje ſadilis njeje. Franzowſy generalojo derje wjedza, ſo je najwjetſci c̄aſ, Parisej i pomoh pſchindz; pſchetoz hewal tuto město Němzam bóry do ruky panje, dokež ſebi Parisčenjo ſami pomhac̄ nimož, hac̄ runje maja hiſteče pſches 400,000 wobronjenych ludži. To wſchē pał tež němſzy generalojo derje ſnaja a duž tež němſke wojſka ſe wſchē piłnosci wojuja, ſo buchu ſwonkowne franzowske wojſka wot pſchibljenja i Parisej wotdzerzeli. A to je ſo jim wſchudzom derje radžiko, hac̄ runje ſu teho dla wulke wobežnosće ſniesz a doſez wulke wopory na ranjenych a morwych pſchinjeſz dyrbjeli.

Počnōzne franzowske wojſko, lotrež general Faidherbe

kommandiruje, je psched Némzami zofacz dyrbjało a twierdžisna Peronne, w tamniščih stronach ležaza, bu nusowana, šo nemškemu wojsku poddacž. Nawjezorne (loirske) franzowske wojsko, wot generała Chanzy wjedzene, njeje psched Némzam tež ničjo wusłutkowacž mohko, ale wjeli wjazhy khétry truch psched nimi zofacz dyrbjało. A tsecže a to najstrashnische franzowske wojsko, kotrež bě šo l ranju wot Parisa shromadžiko a generała Werdera i temu nusowalo, so bě wón město Dijon wopushčicž dyrbjak, je w swojim poškrčowanju tež sastajene a njebudže dokho tracž, so budže tež sašo našad wuhrate. Psihi tutym franzowskim wojsku je tež Garibaldi a general Bourbaki wobdželenh a wone měješče to wotpohladanje, želesnih slasncž, kiž s Némzow psches Elsas i Parisej wjedu, a tak nemškemu wojsku, psched Parism siezarem, zdrobu a muniziju (tseleriku potrjebu) wotrešnycž. To pak by, hdy by šo radžilo, sa runje spomnjene wojsko žakošna wž byla, a duž generalej Werderej se wščetih stronow wojskse wotdželenja i pomoži čehnjechu, haj s Némzow žamih je šo jemu w požlenščih njedželach na 30,000 starskih landwehristow i pomoži pošlako. A hacž runje je franzowske wojsko, kiž je na Werdera pschicžahnko, pječja na 100,000 muži štulne, dha je wón netko tak požlnjeny, so šo tež hisičče wjetščcho franzowskeho wojska bojecž njeřeba.

Tuto nowe franzowske wojsko ma tež to wotpohladanje, Némzow wotehnacž, kiž ſu w tamniščih stronach twjerdžisnu Belfort woblehnili. Tuta twjerdžisna je jara twjerda a woblehnjenje je jara wobeženje, tola pak šo Némzih pschezo bole bliža, tak so drje dokho wjazhy tracž njebudže, so jim Belfort do ruki panje, wošebe dolež general Werder sa tym hlađa, so tam Franzowſojo Némzam do kribjeta panjež njemoga.

S Versaillesa wščenje telegrafiruja, tak šo s bombardowanjom na pariske fortu a na žarnón Paris ma. S tutym a drugih powojescow je spōinacž, so ſebi Franzowſojo na žane bombardowanje myſlili njeſhu a šo je jich to wulžy satraſhito, jako je šo 27. decembra tajte ſurowe čelenje na Mont-Avron sapočjalo. Tich wýški general Trochu je tež u Mont-Avronje a wolnoſci na 40,000 muži wojska shromadženeho měk, so by ſi imi wupad ſejiš. Ale tuto zyke wojsko je do njemak eho stracha ſapanko, jako na jene dobo nemške granaty letac̄ pocjaču, a kóždy čerjeſche, ſtočž móžeſche, so by jim wucejnyk. Trochu je hóry ſeſnak, so šo wón na Mont-Avronje dléhe džerječž njemože a duž ſu jeho ludjo ſi wulkej prózu te kanony pricž wleſli, so njevhdu Némzam do ruki panli. Psihi tym je jich pak tójskto wot nemških granatow panke.

Poſdžisno je šo na wščenje fortu (twjerdžisnu), kiž i počodnu, i ranju a ſi džela tež i počnož ſi wonka Parisa ſteja, ſi nemških batterijow tselerz pocjačo a šo hisičče

bjes ſastacža na nje tſela. Nekotre wot nich ſu hijom tak wobſchdžene, jo Franzowſojo pak zyle wjazhy ſi nich njetsèleja abo jenož ſi někotrymi kanonami wotmolwjeja. W někotrych fortach ſu pruske kuſe Franzowſam kaſerny a druhe twarjenja ſpalike, tak ſo moža wjazhy jenož w podzemſkih pschedytkach wutracž. Tež ſu wſčitke wobtwjerdženja, kotrež psched nimi abo wokoło nich běchu, zyle roſtſelane, tak ſo šo ſi wonka fortow žadyn franzowſki wojsk wjazhy poſtačž njeſmē.

Haj, w bliſkoſci hrobu Saint-Cloud ſu tajte nemške batterije natwarjene, kotrež do žameho Parisa daloko nute ſtěleja a nemške granaty ſu tam hijom někotry króč ſaſpalike. Duž možem nabžiju měč, so budža ſo drje forth a potom tež Paris bjes ſchirmowanja poddacž dyrbjetz, pschedož žame čejeſe lančný budža je i temu nusowacž, wýſhe teho pak tež wožebje hčod a njedostatk drjewa a ſamjeniteho wuhla.

Psihi bombardowanju ſu ſchłodowanja nemškeho wojska jara hnadle, dokelž ſu ſanonirojo w batterijach derje ſaſhanzowane a Franzowſojo ſe ſwojimi kuſemi hubjenje trjechua.

Šrudny wojski čaſh.

O, ſmilny Božo na njebiu,
Uč hlađaj na tu ſrudobu,
Kiž nět kóždym kraju je,
Kiž nemški ſwajſt ſo mjenuje.

A hisičče wjeticha — ſtiskniſcha
Je tam, hdež běchu bitwiſcheja,
Hdež dole hona ſcheroke
Tam ſi člowſkej krwju ſu hnojene.

Tam domy wjazhy nimaja,
Tam ſwoje pola njeſnaja,
Tam pola, ūki, ſahrody
Šeū nět, moži rjez, kaž puſcijin.

A kak je tam nět dwójz ſle,
Hdež kruta ſyma — tolſtih ſněh
Franzowſki kraj nět potrjchi,
Kiž je wſchak hewak čoplischī.

Kak ſbožomni my tola ſimy,
Kiž many ſwoje čopke ſtuh,
Hdež pječž króč luba macjerka
Nam čopky khoſej na warja.

My lehniemy ſo do ſoža
Pod čopke, mjeheke poſleſcheja,
A psihi tym hisičče ſi wjeticha my
Šeſi čopke bleſche činimy —

Bjes tym ſo naſči wojsky,
Kaž ſi wěſtoſeju to wěmy my,
Še ſo dyrbja lěhacž do ſněha,
Kaž wboha džiwja ſwérina.

O Božo, kaška frudobá,
Kíž hwojeho tam wonka ma!
Tón žvone wokomilnjenje
Wschak na njoh' fabhcj njemiože.

Kak ranjeni tam stonaja
A domoj ſebi pomýbla
A wumru w tajkej ſthknoſcji,
Duž ſmil ſo Božo nad nimi.

Hdyž ſ czjrbami tam wonka mrnu,
Dha, luby Božo na, njebju,
Spožej twojoh' hyna kmjercje dla
Jim wſchitkim ſbózne ſkonczenja.

A hdy by — luby Sbóžnilo —
We naſchim kraju jeno ſto
Po twojej woli czinili:
Staj mjeſh tajkej jaſoſcji.

Haj, hdy by jeno džefacjo
Po twojej woli, Sbóžnilo,
Tu hishcze hweru czinili,
Dha ſmil ſo, Božo, nad nami.

A hdy by jedyn jeniczli
Był w naſchci zhej woſbadzi,
Kíž ſ dowěrjenjom proſy cje:
Czini konz tej' wulkej jaſoſcze.

A ja ſo tola nadžiju,
So w wiele domach tam a tu
Sso horie prſtwy ſběhaja
A tom' Wótzej w mjenje Jefuſa.

Duž ſpožej nam tola hóry ſaſ
Tón luby ſkoty měrný czas,
Sa letrh, Božo na njebju,
Eze czemh khyalicz ſ wutrobu.

Petr Mlonk.

Pscheputoženje ſhamow.

Mój ſtad hotoweje mužazeje drafty a hólcžazých wobleczzenjow je
nětko pódla bohatého torma w domje knjesa ſlótnika Boëtiuſ'a prjedy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Magdeburgſke wohní ſawěſčaze towarzſto ſe ſakladnym kapitalom wot pięci millionow toleſ pruſk. Couranta

w 5000 akzijach po 1000 tl., kotrež ſu do ſpolnje wudate,
pſchijima po tunich, twierdyh prämijach ſawěſczenja pſche wohniowu ſchodu tak derje w městach laž na wžach
na hibite pſchedmjet.

W tunioſci hwojich prämijowych poſtajenjow wone niže žaneho druheho sprawneho towarzſta njeſteji,
tež poſſicja wone pſchi ſawěſczenju na dělſhi czas hódný dobytſ.

Pſchi ratarſkich ſawěſczenjach ſo ſawěſczenym tóſchto l lěpſchemu pſchiswoli.

Schłodowanje pſches wuraženie gasa ſo tak ſaruna, laž wohniowe ſchłodowanje.

Sawěſczenſke formularzy, laž tež exemplarzy powſchitkomnych ſawěſczenſkich wuměnjenjow móža ſo pola
podpiſanego agenta koždý czas darmo doſtač, kothž budže pſchi napiſanju ſawěſczenja ſtajne l pomož hotoſh
a budže wſchitke požadane wułożenia dawacj.

W Budyskim, na horncjerſkej haſy.

Heinr. Meifel, dr. inspektor,
wyski agent magdeburgſkeho wohní ſawěſčaze towarzſwa.

2 piſneju a ſylneju herbſkeju piękarſkeju ſa-
dobru ſdu, dobru jěž a pſchi dobrym a pělnym wob-
hodzenju pytataj

Dohlen i. Blauenſcher Grunde.

Schmeiß a Tittel.

Pucj ſaplačzimoj.

W Ralezech čj. 108 je jena ſiwa hnydom na
pſchenajecze.

Dwaj czekaj wofaj (rüſtwofaj), jedyn ſe želes-
nymi a druhí ſ drjewjanymi wóſkami ſtaj ſe hwo-
bodneje ruki na pſchedan we Weterzy čj. 11 w
hosczenzu.

Jedyn hólczez, herbſkeje rycze mózny a tak ſylny
ſo móže ſ konjemi jěſvici, móže hnydom jalo mlynski
wucžomnik ſostupicž w mlynie w Lemischowa pola,
Huczinę.

Wot najwjetšej wajnoscje sa
na wocžomaj bēdnych psches swoju wum
mōz njeđožahomna, wot lēta 1822 we wszech dželach
kwēta snata a sławna prawdziwa Dr. Whitowu wod
źiczu sa wocži wot Tragotta Chrhardta w Grozbreit
enbachu w Thüringskej (na czož ma so pschi kupjenju
wožebje ledžowacj) je hizom wjele th̄az wot najwjet
sakich wołowych khoroszow sahojenych, požylnienych a
s węstoszju psched wožlepjenju wobarnowaných; wona
ma teho dla powšiżlomu kwetowu sławu, shtož tež
wschēdne pschižadžaze kwalby a wopiskma depofasuja.
Wona je koncenzionrowana, wot wjekolich lekarstkich městow
pruhowana a pschi poſnata, jako najlepschi hojaz a
požylnjozy kredk sa warži poruczena a ma w bleschach
po 10 nžl. na pschedan knies Emil Menzner w
hrdowskej haptzy w Budyschinje.

Knjesej Dr. Chrhardtej! pschipadnje je jena blesčka
Wascheje Dr. Whitowej wodźiczu sa wocži ſem pschinje
ſena. Zeje naloženje je pola mje derje ſtukowało.
Dofelž netko (pléduje ſkaſanje) atd. Reinhardtshausen we
Waldecku, $24\frac{1}{2}$ 70. P. Michel. (L. S.) — Knjesej Dr.
Chrhardtej! Ja bym po wschelakich powjesczach Waschu
prawdziwu Dr. Whitowu wodźiczu sa wocži naložil a
to pola mojego byna, kotrejuž wschelake druhe lekarjenje
nicžo njeponhaſe! Netko je pak po wutrjebanju 2 blesč
kow zyhle sahojeny. Bohu budž ſa to džakowano. Dla
bēdnoſcje wocži mojego byna proſku Was (ſkaſanje) atd.
Banchammer $25\frac{1}{2}$ 70. Friedrich Thor, formar.

Pschipoſnacze.

Nadlubje wožwēdžjam, ſo je bely ſelowh brōſt
ſhrop, w f. Dr. Hoffmanna ſestajany, kotrežož klowny
ſkład je tudž pola kniesa Ludwiga Kocha, mojej
ſtarzej macjeri po dohōlētnym wožcēžnym kaſchelu,
tži ſej tež w nož spanje ſadžewaſhe, niz jenož dobru
klužbu cjinil, ale tež woſtronjenje tuteje wožcēž
noſcje po mojim pschewwēdženju ſam wuskuſowaſ.

W Drāždjanach, 28. haperleje 1869.

Ernst Julius Reichhardt

ređaktor „Dresdner Nachrichten.“

Wot tuteho ſeloweho ſhropa moja ſklađ a psches
dawaja jón w bleschach po 1 tl., 15 nžl. a $7\frac{1}{2}$ nžl.

w Seiffenwersdorſje knies Ernst Donath; w
Schērachowje knies Ferd. Peč; w Neugers-
dorſje knies J. W. Röthig; w Ebersbachu knies
August Ernst; w Lubiju knies Reinh. Reiß; w
Budyschinje knies Rudolph Hölzer; w Nalezach
knies G. H. Dobriza; w Klukichu knies Ernst
Postel; w Nowosalzu knies Rich. Bamberg; w
Kamjenzu knies Hermann Käſtner; w Gibowje
knies J. G. Müller; we Woſporku knies J. G.
Pöſchka; w Bislopižach knies Bernh. Kunza.

Sažoſchedawarjam.

cigarow ſo cigorra, mille po 7 tl., wot Ernst a Hämsch a
w Budyschinje wjezožena, jako wožebje kupjenja hōvna
porucza.

Woſjewjenje.

Wo noſhonenjacach, tak derje wote mnje ſameho, kaž
tež wot druhich wožobow ſčinjenych, ſiž ſu G. A. W.
Majerowh brōſtſhrop ſ Brothkawja naſozowaji, je wón
wubjerny kredk pschi akutnych a ſastarjenych katarthalifich
brōſtowych ſajwanjacach, kaž tež pschi druhich wožcēžnos czech,
kaž tež pschi ſtrókym džhu a pschi brōſtowych widliſhczach.
Ja móžu teho dla tutón ſredk wſchitkim na tajke wož
cēžnoscje czerpajzim wožobam poruczicj.

Ohrdruff pola Gothy.

Dr. Krügelſtein.

medicinaliſti rabziezel a fyfikus.

Jenož prawdziwih maja jón w bleschach po 8 nžl.
15 nžl. a 1 tl. na pschedan.

Heinr. Jul. ſindka w Budyschinje,
W. Notha w Lubiju,
D. Kinn, haptkar w Hernhucje,
Jos. Höbmann w Schērachowje,
Ed. Giese w Nowosalzu,
haptkar Gerischer w Ostriku,
Scholta we Wotrowje a
Lehman w Budestežach.

We wubawarni Serb. Nowin je ſa $2\frac{1}{2}$ nžl. doſtacj:

Pschedzenaf.

Prothka ſa Šverbow na lēto 1871.

Tuta piotyla je ſo lēthia wožebje derje rabila a wo
pschiha nysche prothcneho wotdželenja tež wubjernje rjane,
wutrobu hnijaze powjedanczka ſe pělnym wojnſtimi wo
braſami abo bildami.

Sawěſczenja psche wožnijowe ſchłodowanje po
twjerdiſh wſchomōžno tunich pramijach horjebjerje
němſki Phoenix
woheñſawěſczaſe towarzſwo w Frankfurcie nad Maj
nom ſa

Budyschin a woſkolnoſež

C. A. Siems firma: J. G. Kliengſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſh čo. 86.

Epileptiſfe wiſliſhcz (padazu khorosz)

ſahoji liſtne ſpecialny lēka ſa epileſiju doktor D. Kiliſch
w Berlinje, netko: Louisenstraße 45. — Hizom psches
ſto ſahojenych.

Borax raff.

porucza pschi potrjebje po najtunischiſh placjſnach
Ernst Hämsch
na jerjowej haſh.

Na rjezjerlubko w Smočejzach ſo dwē familiſi
piłnich a sprawnych dželacjerskich luži ſapocjatkej mēra
abo haperleje 1871 phatej.

Jeho Wyżłokodostojnośczi knjezej emeritiowanemu sararzej Mrózej

po jeho pſches ydlenju s Huski do Budyschin a.

Hiszczęce hłyschimy te wutrobowne słowa, kotrež Wy we Waschim roszkownowazym przedowaniu nam hłuboko-hnuth prajeszcze. Pod jich njebinithm saczucjom projimy Wam swój najwutrobowiſci, najhorzbiſci dżak ſa wſchu duchowniſtu zwérnoſci, ſi kotrež ſcze bies nami pſches 28 lę ſtukowali, a ſtenczam̄ ſo w najnaležniſciim dobroproſchenju k temu Knjezu naſchemu Bohu, ſo by Wam we Waschim derjeſaſkuſzenym poſoku Jeho dobrocziwoſci a miłośćci ſtajnje bliſka bęz chyba.

Zyrkwine prijódſtejerſtwo tam

a to

Korla August Stendner,
Korla August Klingſt,
Korla Bohuwér Rheezer,
Korla Hendrich Müller,
Jan Maniza.

W měſczanskiej nalutowarni a požčerni ſo dla wobliczenja danje wot wutoru 24. januara
hac̄ ſobu pjatk 10. februara t. l. ſtukowac̄ njebudže.

W Budyschinje, 5. januara 1871.

16½ kloſtra pjenkow a 8 kloſtrów woſebje jadroj-
teho ſchęzepjaneho drjewa je pola J. Kępjena w Dřewzach
na pſchedau. Hewal je pola teho ſameho tež něſhto
ſtejazeho twarskeho drjewa a klozow taž tež dželba ſpu-
ſchęzaneho woſezechleſeneho (waldrechtovanego) drjewa na
pſchedau.

So budże wuſtajenża bibliſtich wobraſow jenož hiszczę
hac̄ do ſchtwórtka 19. januara a to njeđzelu wot 4—9
hodzinow a wſchēdne dň wot 6—8 hodzinow k wobhla-
dowaniu pſchihotowanu, to ja ſi tutym najpodwołniſcho
k naſwiedzenju dawam.

Wo hiszczęce prawje bohath wopht proſhy. A. Jäger.

Wſchitzh czi, kotsiž ſu pſchi leſkowej tažy w Njeſhw-
ežidle hiszczęce ſa drjewo, ſtanje abo wotnajecze ležom-
noſcze winoſczi, ſo ſi tutym napominaja, ſa býchu tuton
měſaz ſwoj doh pola wſchę hajniſka ſapłacíli, hewal
budža po tutym čzaju wot ſudniſtwia k ſapłaczenju nuſowani.

W Njeſhwac̄idle 7. januara.

B. Unger, wſchi hajniſ.

Potteria.

Czesczeńym Sſerbam w Budyschinje a wokolnoſczi
ſi tutym najpodwołniſcho k naſwiedzenju dawam, ſo ſo
blizſchi pónđelu 16. januara czehnjenje 2. klasz ſapoczeńje,
k czemuž ſo ja ſi ſupnými ložami najpodwołniſcho poruežam.

S dobom proſchu ja thch ſamch, kothymž ſym 1.
klazu bies jich požadanja pſchipoſtat, ſo býchu mi wjedzec̄
dali, hac̄ chzedža ton loš dale hrac̄; jeli to horyſy nje-
ſcziňia, dha na 2. klazu hizom wot 14. januara žane
prawo wjazh nimaja.

W Budyschinje, 11. januara 1871.

C. F. Jäger sen.
na ſwonknej lawſkej haſy čo. 801.

Nalutowařnia a požčernia. Domſch.

Sklad ſele.
Jedznu ſol,
ſſetnu ſol,
ſol k lisjanu

ma na pſchedau

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſy.

Čzo. I. 1871 Serbſkih Rowinow ſo we wndawarni ſaſo kupuje.

Zamahy raiſ punt po 16 np.

Wulkoſornath raiſ punt po 18 a 20 np.,

nowe poſnojerje ſchtuka po 4 a 5 np.,

ff. auerikanski petroleum punt po 30 np., pſchi 5 pun-
tach punt po 28 np.

cziszcze- a derjeſkložacze kheſe punt po 7, 8, 9, a 10 nſl.,
candisſhrop, punt po 16 np.,

jara ſkłoda twora,

zyłe cziszcze ſkłodzaze ordinärne a ſkłode palenzy

po khanach a ejmarjach najtunischo,

cigarrh 100 ſchtuk po 13, 14, 15 hac̄ 21 nſl.,

kiž móža ſo ſakopſchedawarijam jara poruczic̄.

Carl Noack

na žitnej haſy njeſaloſko hłownego torhoſcza.

Zecžmien

dobru ſtrowu tworu, po najwyſhiſich placzijnaſach kupuje

Otto Wollmann.

Serbske Nowiny.

Za nowěstki,
kti maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor. a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde čislo płaci
6 np. Stwórlētna předpłata
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{2}$ nsl.

Wopſijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyščina. Se Židowa. S Wutkijz
— Powjeſeje wo wojałach. — Wójnske powjeſeje. — Wschelate. — Pschilopf. — Hanž Depla a Mots Tunla. —
Cyrwinſke powjeſeje. — Navěſtiniſ.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinej.

14. januara 1871.

Dowoz:	Płaćizna w přerězku							
	na wikačach,		na bursy,					
wysza.	niżsa.	najwyssza	najniższa.					
Pscheniza . .	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.	fl. nsl. np.
Rožla . .	6 5 —	5 15 —	6 12 5	6 5	6 5	6 5	6 5	6 5
Ječmien . .	4 10 —	4 2 5	4 12 5	4 10	4 10	4 10	4 10	4 10
Bowf . .	3 7 5	3 2 5	3 10 —	3 6	3 6	3 6	3 6	3 6
Hroš . .	2 —	1 25 —	2 2 5	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahly . .	7 5 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Hejbudscha . .	5 15 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 16 —	— 14 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Kopažtomh . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. ſyna . .	1 — —	— 25 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Lane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —

Ezahi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyſčina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor 9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pschisanknenje wot a ſe Žitawy a Überza (Reichenberga.

†) Pschisanknenje do Žitawy.

Pschiſpoſomjenje. Ezahaj ſe ſnamyſchom ** bjes Dražđanami a Šorjelzom jenož w Budyſčinje a Lubiju ſtaſławataj. Wonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje klasy a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazý płaćizie; dženske billety pschi nimaj njeplacja.

Wjenježna płaćizna.

W Lipſtu, 18. januara. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl 6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažny czerwony ſtołt abo dułat 3 tl. 6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 82 (16 nsl. 4 np.)

Spiritus płaćzesche wežera w Barlinje.

16 tl. 5 nsl. a 16 tl. 10 nsl.
pscheniza 66 — 77 tl., rožla 40 — 52 tl.,
(to je: ſa 25 prussich fórzow.)

rēpitowy woli (nječiſčeny) 15 tl. — nsl.
(Ežiſežený, faž ſo w Budyſčinje pschedawa
ſtaſinje něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſki.)

Najnowsche.

London, 19. januara. S Versaillesa ſu wot 18. jannara ſem ſe nawjedzenju dali: Bourbaki je wežera ſ nowa nadpad na Werdera ſčiniſ, ale won bu ſažo wotraženym a to ſ wulkim ſchłodowanjom. Bourbaki je poczał ſe połonju zofacž. — Bombardirowanie Parisa pschedzo pschibjera.

Versailles, 18. januara. Schęzorzh = kralowej Auguste w Barlinje: Bourbaki je po tſidženſkej bitwie ſe Werderom zofał. Werder ſaſluži najwjetſchou ſhwalbu. Wylem.

Versailles, 18. januara. Wežera ſčini Bourbaki nowy nadpad na generała Werdera, ale won bu wotraženym. Nashe ſchłodowanje w tſidženſkich wojowniach něhdże 1200 muži.

Versailles, 18. januara. Wójſko franzowskeho generala Boarbaki po tſidženſkim, wot generała Werdera wotraženym napadowanju ſe ſpěſhnoſcę zoſa. — (Mjenujž general Franzežki ſo wot wójſka prynza Bředricha Korle generalej Werderej ſe pomozý pschiblizuje.)

Sakſka. Sakſki kral je w nowiſkim czaſu wscheinliſkim ſakſkim offizieram wſchelake rjady ſpočejk. Bjes tymi, kotſiž ſakſkužbny rjad dostaču, ſu tež: oberſt Rundorff, major Einfiedel, major Baumgarteu, haupmanojo Löben, Polenz, Schlieben, Berger a Bar, premierleutnant Steindorf, ſecondeleutnant Baumann wot infanterieregimenta No. 102, a haupmanojo Kirchbach, Döring, Hammestein, Adam, Zanthier a Hennig, premierleutnant ojo Fränzel, Meyer, Petrikowſki, ſecondeleutnant Staschewski a oberſtabſlēkar Dr. Helbig wot infanterieregimenta No. 103. Albrechtſki rjad dostaču: premierleutnantaj Donop a Förster, ſecondeleutnant Methé wot inf. reg. No. 102, haupman Förster, premierleutnant Bucher, ſecondeleutnant ojo Lommatsch, Roßberg-Leipnitz a Geyler, ažiſenzerlarjej Dr. Fleischhauer a Schenkel wot inf. reg. No. 103.

Sledećim ſakſky offizierojo, jako general hrabja Lippe, general Nehrhoff, general Montbē, oberſt Haufen, oberſt Funka a oberſileutnant Schubert ſu wot pruskeho krala ſeleſu ſchijz p'renjeje rjadowneje dostaći.

Ministerſtwo wójny je w poſleniſkim czaſu ſažo ſa 15,000 ſakſkich wojskaw, w Franzowſkej ſtejazgach, do ſpočnu drastu a wobucze poſkak.

Pruſy. Sandženu ſrjedu je minifter Bjenplitz woběmaj komoromaj proklamaciju na němſki lud p'redložkožik, kotrūž je kral ſ Versaillesa poſkak. Kral w njej woſebje praji, ſo je mieno němſkeho khezora po ſandanju němſkich wjerichow a ſwebođnych měſtow pſchijak a ſo budže jako němſki khezor tak ſlutkowacž, ſo budže němſki lud ſ tym ſpočojny bycž móž.

Wolby do noweho němſkeho parlamenta budža ſo hakle ſrjedž měhaza februara ſtačz móž.

S němſkich železnizow je p'jches 300 lokomotivow a 5000 wosow na franzowſce železnizy poſkakowych. Duž žadhy džiwo nijeje, ſo w tu khwili druždy wosy na němſkich železnizach pobrachuja.

Hrabja Bismarck je ſ dowolnoſciu ſakſkeho krala tajneho radžicela Könneritz ſ Draždjan do Versaillesa pomolak, ſo by w mřeſeze Orleansu khwili mřeſhganosta był. Knies Könneritz je pſchichodny ſyn hrabje Beusta.

Pſchezelſtwo bjes pruskim a awstriſkim knježerſtwom, koz ſo ſda, ſ lóždym dnjom pſchibywa; pſchetož Bismarkowe nowiny hrabju Beusta džen wote dnja bóle khwala a Beustowe nowiny tež czinja, jako by Awſtria žaneho lepiſcheho pſchezelja ujemela, džili hrabju Bismarck. Hrabja Beust je wylie teho hrabi Bismarck a wjedzenju dał, ſo awstriſke knježerſtwo na kruhym wuwjedzenju a wobledžbowanju prazſkeho mera wot lěta 1866 dale njewobſteji, ale ſo ſmě pruski kral w Němzach czinje a ſlutkowacž, koz ſo jemu ſamemu ſpodoba. — (W prazſkim merie běſke mjeniuzh bjes družim postajene, ſo Bajerska, Würtembergſka, Badenska a Hesendarmstadtſka do něm-

ſkeho ſwiaſka ſtupicž njeſmě, ale ſo dyrbi rěka Main mjesa bjes po kođniſchimi a po koźnými Němzami bycž. Stuthm postajenjom čyžiſche awstriſke knježerſtwo ſadžewacž, ſo pruski kral njeby ſwoju móž po wſchech Němzach roſſcherik, ale czaſ je bjes tym tajti nastal, ſo ſo w Němzach ničtón wjazy ſa prazſkim mero mjeprashha a ſo ſo němſte kraje w bližšim czaſu wſchitke pod wylie wjedzenje pruskeho krala poddadža, koz ſu ſo hižom ſe ſwojimi wójſtami pod jeho wylie kommando poddali. Duž ſnadž je ſebi Beust pomyslik, ſo je najlepje, hdyž awstriſke knježerſtwo tajke postajenje prazſkeho mera ſpuschezi, na kotrehož djerženje tola pruskeho krala nuſowacž njemože.)

Awſtria. W tu khwili tak mjenowanej delegaciji awstriſkeho khezorſtwa w Peſčaze wu wudawſki ministerſtwo wójny jednaſa. Wuherſka delegacija žada ſebi pſchi tym, ſo wot něk žane wuherſke regimenty wjazy ſ wonka Wuherſkeje ſtačz njeſmiedža, a to budže jej, koz ſo ſda, tež pſchiswolene. Na tajke waſhunje dostańe Wuherſka ſaua ſwoje wójſto, ale ſotu p'lačicž dyrbja je tež druhe awstriſke kraje, a džiwoje doſez dyrbja tute wjely wjazy k temu dacž, džili Wuherſka; pſchetož ta k wójerſtim wudawſkam jenož 30 dželov da, te druhe kraje pak 70.

Awſtriskim Němzam ſo derje ſpodoba, ſo Bismarck a Beust w tu khwili tač rjenje bjes ſobu cjinittaj; pſchetož woni myſla, ſo ſ teho někajti wužitk tež ſa awstriſke Němzowſtwo naſtanje.

Czechijo ſu wot Beusta hiſhceje pſchego na boł ſtajeni a wón hiſhceje k temu pſchewědečenju pſchijchoł njeje, ſo ſu Czechijo woſebje tón lud, ſ kotrehož pomozu by ſo awstriſke khezorſtwo tež hiſhceje dale ſdžerječ dako. Beust po tajkim tež njevidži, ſo ſebi awstriſky Němzy po pravym ſ awstriſkeho khezorſtwa ničo wjazy nječinja, ale ſo bydu nětko, hdyž je němſke khezorſtwo naſtalo, najradſho k tutemu ſluſheli. Awſtriskim Němzam je teho dla zlyle prawie; hdyž awstriſke khezorſtwo roſpanie.

Bajerska. Prěnja bajerska komora je pſchiswolita, ſo by Bajerska do němſkeho, pod wjedzenjom pruskeho krala ſtejazho ſwiaſka ſaſtupila, ale hacž druga komora tež do teho ſwoli, to njeje hiſhceje wěſte, ſ najmjenſha w jeje poſleniſkich poſzedzenjach wjely ſapofkancow ſylnje pſchecjivo tajkenu ſaſtupjenju ryčeske.

Ruſowſka. Khezor je poſtajik, ſo ma w Ruſowſkej wot něk tež lóždy we wójſku ſwoj czaſ woſklužicž, jeli je po cžile k temu ſmamy. Wojerſka ſlužba je tam teho dla nětko na 5 let ponížena.

Endželska. S Londona pižaja, ſo je konferenza, kotorž me ſo tam ruſkej čornomorskej wěž dla djeržecž, hacž na dalshe wctſtorejena, dolikž ſo franzowſke knježerſtwo nětko na njej wobdzelicž njemože.

Španiſka. Nowy kral ſo derje doſez ſpodoba a wobhdlerjam Španiſteje, kiz ſu po wulkej wjetſchinje katholikojo, ſo to tež derje lubi, ſo je jemu bamž ſwoje

więske pożehnianie pośkał. Mieniż s' jeho nanom — italskim królem — je tam w swadze, dokąd je jemu tón, kąt je snate, kraj a město Romin wstał.

Wojak w biwaku.

Czicha nóż, djeniż mje twój schlewjer czemny
Gnano pożleni króciż pshirów, i
Jutjeś gnano leżu hizom szmny,
Lid' běch żiw, smjercz mje wobmaha.

Czescne džeczo macz na ruzi nošy,
Džeczo thschynosczej jejnu njeczuje,
Wona pak wo szmlynosczej Boha prosh,
Roschi džeczo swojej nadzije.

Wjehely tam pochoł poškakuje,
Prascha ho sa nanom zelniwie,
Wbohe džeczo! twój nan wotpoczuje
Tam, hdeż szlonečko wjazd njewidzi.

Pěk hlaſ wutrobie dwę tamle rylie,
Għrrotżi staj szuks a dżowcejčka. —
Tudh rów nan swojom sznej rylie,
Kiz bē għala jeho nadzija.

Bożmje holczo! njeħiż ho nětko stasi
Naju myħiż na krasne wjekseli,
Naju luboċż ho we pēslu taji,
Tam se smjertnym wēnzom sejhrawa.

Jutjeś ho sa nasħiħi bratrom damy,
Sa nasħi kraj we horzjim bēdżenju,
Pshibluschnoeż my tolha bħoddha mamy
Khroble dobħej na njeħpsħecxelu.

Mam ja w wutrobie pak kalku tċażżej
Dha moj duch ho f'Bohu pośbħenje,
Ah, skid wé, hacż widżim hō wjazd,
Duż dha bożmje, braffha, na węċże!

Ze Serbow.

S Budyschina. Sańdzennu njeħdżelu pshied wjedżorom pocza tudh s' połodnia wētr khētro szilne węż a jeho móz w nozg a nasaistra tak jara pshibjerasche, so bēku hacż do pōndżele pshibpoldnja wjihē pucze a schużeje wokolo Budyschina se sznēhom tak sawete, so ho jenaż se szankami někal po nich jēsdicż hodżesche. Na budyskumjakoforskim schużeju dyrbjachu w bliżkości Borka wjelle wosow wupshahnejz a je tam stejo wostajicż, to je ho też na budyskowosporskim schużeju kato.

Żelesniż, kiz s' Budyschina do Lubija wjedże, bē pōndżelu tak saweta, so pshibpoldnju tuteho dnja někotre wosy na njei tċażże wostachu a je ho halte schtwortk pshied wjedżorom saħo po njei jēsdicż poċċalo. Leħo runja bu pōndżelu pshied wjedżorom żelesniż s' Budyschina do Biskopiz a dale tak se sznēhom sanjeżena, so fu halte priedu popoldnju saħo po njei jēsdicż poċċeli.

Pōndżelu ho na żelesniż s' Drażdjan něhdże 70

prūsich khoryħ abo ranjeniħi wojakow hem pshimjese, koisj ħażu dale do Schlesynsteje jecż. Woni dyrbjachu pak saweteje żelesniż dla tudh wojtacż a dokelż w lazareccje dosej města njeħbe, dha fu tojsiħto tkh' hamix wħċelazz mēsħeżenjo do swojih wobħdienjow dobrowolnej wħali.

Wētr je tudh s' polow sznēh wotwék a tojsiħto piersħeje s' nich wudreč, tał so żikle město s' njei brunu barbu dosta, teħo runja też tón sznēh, kiz bē hisħeze tu a tam leżu wostał. — Wat sandżenje fridżi mamy pēlne mille wjedro.

S Budyschina. Psihi nētzejsim rekrutirowanju buku fl-ebdażiż tudomni għymnafista jo ja kmani sa wojeristwo wusbehni: Seyfert, Reinhard, Wieder, Neumann, Schiffner, Kühlmorgen, Müttlein, Wender, Mrosak a Ċiòch; na eż-zaq nasad stajeni: Chrig, Hettner, Walther, Schulze; għile puġiżen: Stosch, Richter, Micklich, Hausa, Pöschel.

S Budyschina. Wat tudomneho wotrjeħnejho żuda bu 10. januara, jał bēku jeho „schöffso“ priedu sa winowateho spōnali, predadawski knieži rendant D. A. Matterna s' Delneje Hörlki f' 1 lētu 4 mēħażam jaġiwa wotkudżen, dokelż bēsże hwojemu kniežtu něhdże 1167 tolet pshiekxim a potom cżeknij.

Se Zidowa. Tudh bu 13. januara džekacżer Jan Bohuwér Pjach w swojim wobħdienju mormu namakam. Wón je najsterje někal w njemożi paniż a potom drje psihi teħdomniżżej wuljej szmejje smjersnij. Wón bē 43 lēt staru.

*. **S Wutoleżiż džen 6. januara 1871.** Na pomjenowanym dniu żwjeżżeħha tudomni knieži saħrodnik l. Peter Pjetřík a kwiżi 20 lētni jubiläum jał saħrodnik we Wutokżiżach.

So bēsże nasħe kniežtu knieni Dr. Hermanla tajlu jeho żwerniċċi, sprawniċċi a wutrainiċċi w klużbi pshibpōnaka, wo tħim to żwēdżiż, so bēsże jemu 20 tolet darika. So bighu pak też drusji wiedżili, so ho kniežtu pshiegiżo tajlim żwerniż klużobniżlam też džaknejne wopolażi. Dha bēsże też knieni sa żgħi cżeledż w saħrodnikowhom domje khosej a zakit pshibhotowacż daka, tał so bighu też woni na tajlim żwiedżenju żobu dżel bracż a sa kieki dobrij pshikkad wsaxi mohħli.

Knieži pohonż Turij Wazla bēsże hijom w l-ejje 1864 tajki żwiedżen m'k u temu też 20 tolet dostał.

Hetman a dworski waixta też hijom dolhe l-ēta tudh w klużbi stejtaj.

Powjescje wo wojakach.

Semriek je na tħsus w 1. polnijm lazareccje w Annat: August Lehmann (Wicjas) s' Bojkwoz, trainwajar 2. proviantkolony; † 22. decembra.

Galky wojazy — jich bē nēhdže 400 — kotsiž buchu 30. novembra a 2. decembra psched Parisom wot Franzowsov jeczi a do Parisa wotwodzeni, skuscheja s wjetsha k regimentomaj 106 a 107, a njejšu žani Sserbja bjes nimi. Wot 2. jägerbataillonu No. 13 je jegeř Stefan s Lubija tež bjes nimi. — Po listach, kotrež ſu tučzi jeczi domoj poſkali, ſo jim tak někal dže, ſo tola runje hłod czerpicz njetrjabaja, ale naſlēpscha jēdž, kotrež doſtawaja, je konjaze mjaſo s raiſom. Symu njejšu czerpicz trjebali a hewal ſkēdža ſo na dworje ſwojego jaſtwa wſchēdne wukhadzowac̄.

Wojnske powjescze.

Franzowſojo bēchu, kaž ſmy na to hižom thdzenja ſpomnili, tſi wójska hromadu ſwiedli, ſo bychu ſ nimi Nēmzam, psched Parisom ležazym, do khribjeta panyli a psches to ſnadž tutemu městu ſ nush wupomhali. Tene tajke wójsko pod generalom Faidherbe wot poſkoz k Parisej poſtrac̄owaſche a bu jemu ſ němskeje strony general Manteuffel naſpcheſzimo poſkali. Tutemu je ſo tež radžito, Faidherbowe poſtrac̄owanje ſastajic̄ a jeho, moheť rjez, kruch nadad fahnacz; tola njeje wón tam Faidherba tak ſbic̄ móhč, ſo tón njeby wjazh ſchłodny był. A dolež je general Manteuffel potom druhe kommando doſtał, dha nětko general Gröben tamniſku němsku armę kommandiruje a ſo husto doſc̄ ſ Faidherbom bije a je tak wjele wěſte, ſo ſo tutón franzowſki general ſe ſwojim wójskom na žana waschnje hac̄ k Parisej pschedrēc̄ njemožę.

Druhe franzowſke wójsko, kotrež mějſeſche wot wječornego boka Parisej k pomožy pschiac̄, tež ani to najmjenſche wuſlutkowako njeje, ale je wjele wjazh zyle roſbite a roſehnate. Jego kommandeur je general Chanzy a pschedrēc̄ njeju ſtaj prynz Biedrich Korla a mellenburgski wjelwójwoda wuzahnykoj. Wonaj jeho 10. januara nadpanyschtaj a tak krucze pſchimnyschtaj, ſo dyrbjesc̄ ſo wón hnydom na čekanje dac̄, 10,000 muži jatych w němskich rukach ſarvoſtaſſt. Chanzy zofasche na město Le Mans, ale tam jemu wonaj tež žaneho poſkoja njewostajſchtaj, pschedož 12. januara jeho wójsko bliſko ſpomnjeneho města na tſi kruchi roſrashſtaj, pſchićimj ſimaj ſ nowa 6000 jatych do ruki padze, kaž tež 12 kanonow a mitrailleusow, dale 6 lokomotivow a 200 woſow. S tym pak hiſceže kónz njeje, pschedož němske wójsko njeſpcheſzeli nihdže ſastac̄ njeđa, ale njeſpcheſtaſazhy ſa nim čerjeſche, tak ſo bē jemu hac̄ do 17. januara wot Chanzyho wójska wſho do hromady nēhdže 24,000 njeranjených jatych do ruki panylo, hewal pak tež wulke wojske magazinu ſułna a psches 1000 woſow ſ zyrobu a ſ wojnskim potrjebnoſćem.

Tuto wójsko — wone ſo wot Franzowſow loirske wójsko mjenowasche — je po tajkim zyle njeſchłodne

ſeſziniſe a general Chanzy njebudže drje ſ njeho niežo kmaneho wjazh pſchihotowac̄ móz.

S tſecžim franzowſkim wojskom, kotrež general Bourbaki kommandiruje a k kotremuž je ſo tež Garibaldi ſe ſwojimi dobrowolniſtami pſchitodal, mějſeſche pak general Werder hac̄ doſtał wjele wuſtac̄. Wón bē mjenujz do tych stronow ſ mjeniſkim němſkim wójskom poſkali, hłodz franzowſka twjerdžisna Belfort a město Dijon leži, ſo by tam kraj wot franzowſkich franktireurow wuſjedzik a tak želeſniz, kotrež ſ Parisa psches Elsaſ wjedu, psched njeſpcheſzolem wobwarnowak. Pschedož to je jara wažne, ſo tute želeſniz w němskej ruzh wostanu, dokelž Nēmz, psched Parisom ležazym, po nich po wulkim džěle zyrobu a wojnsku potrjebu ſ Nēmzow doſtawaja. Tam pak žane porjadne franzowſke wójsko njeſteſeſche a teho dla Werder wjele ludzi njetrjabasche. Ale w nowiſkim čazku ſu Franzowſojo tež ſa tym pſchiteli, kaž wuſitne by to ſa nič bylo, hdy bychu němſke wójsko ſ tamniſcheſe strony wuhnali. Woni pocjachu tam teho dla ſyline wójsko hromadu čahnyč a budžichu Werdera wěſeje wubili a Nēmzow wot Belforta wotehnali, hdy budžiſche Moltka ſahe doſc̄ ſa tym njeſpcheſhol. Tón bē hórsy ſpóſnak, ſto Franzowſojo chžedža a bē teho dla generalej Werderej ſe wſchēdne stronow, haj ſe žamnych Nēmzow, ludzi k pomožy poſkali. Hewal je ſo tež general Manteuffel k Werderej podał, ſo by nad tamniſkim wójskom wjſki kommandeur był.

Na tajke waschnje je ſo radžito, Werderowe wójsko tak poſylnic̄, ſo jeho Franzowſojo lohlo pſhemóz njemoža, hac̄ runje ſu woni na 120,000 muži ſylni, Werder ma pak jenož nēhdže 60,000 woſakow. Bourbaki jeho wſchēdne ſe wſchelalich stronow nadpaduje, ale Werder je ſo tak poſtaſik, ſo je ſo njeſpcheſzela hac̄ doſtał ſbožomnje woſruk. Wón piſe w tajkim nastupanju: „Wejzera (15. januara) je mje Bourbaki w mojim poſtajenju pola Belforta, Montbeliarda a Chagny nadpanyk, ale ja ſym jeho w ſchēſzjodžiſkim běženju tak ſwotraſał, ſo ſo wón nihdže pſchedrēc̄ njeſtſeſche. Moje ſchłodowanje je 300 hac̄ 400 maži. Najbole ſo ſ artilleriju wojowasche.“ Nasajtra je Bourbaki pola Montbeliarda a Luze ſ nowa ſylny nadpad ſeſzink, ale njeje Werderowe wójsko wot tam wotčiſhceſz moħč. Najſterje nětko prynz Biedrich Korla kruch ſwojego wójska Werderej k pomožy poſčeſe a jeśli ſo to stanje, dha njech Franzowſojo hladaja, hdyje je džera k čekaniu wotwrijena.

Pſchiſpomnic̄ mam ſudy w nastupanju wójska prynza Korla Biedricha a mellenburgſkeho wjelwójwody, ſo je te w ſwojich wojowanjach pſchedrēc̄ generalej Chanzy nēhdže 177 wjſkow a 3200 woſakow ſchłodowało. Rajku ſchłodu je Manteufflowe (nětko Göbenowe) wójsko měko, to nam hiſceže ſnate njeje.

Němſke wójsko, kotrež je twjerdžisnu Belfort wob-

lehnyko, so w hwojim skutkowanju psches Bourbakija sadżewacż njeħda, ale se wsħej prōzu sa tħim stejt, so by Belfort k poddaxu nuswawako. Wone ho drje k njemu dale a boli bliżi, tola pak drje budże hisħeġe khētru khwili tracj, prjedj haċċ jón dobudże; pschetoż Belfort je jara twjerdy.

Schtoż pak nětka naziważnišču należnoſć nětčiſcheje wójny, mjeniż wobleħmenje města Parisa nastupa, dha ho tamniſče fortu (twjerdiſnij), kaž też na żam o město se wsħej ħylnoscżu a fuorvoſcżu bombardiruje. Někotre fortu żu hiżom tał roſtſelane a je na nich tał straschnie žiwenje, so tam kanonierojo wjazg wutracż njeħoż. Duż ho s nich jenoż ħlabje tkela a někotre fortu hiżom għile mjeleċċa. Tola pak żo němks wójso hisħeġe njeħwazi, so by je wobħadji, dokelż żu tam najejjjerje podsejmsle tał mjenowane minn pschihiotowane, kotreż bixxu drje roſtſelak, hdyc by tam Němzy pschiċċa hñylli. Psihi taſſim roſtſelenu by pak potom lohko doſez wjiegħi wojakow wo žiwenje pschiċċo a duż smę́ja pionnieroo najprjödżi wsħo kħwru pschiexxha, prjedj haċċ żo jađdyn tajki fort wobħadji.

S někotrych němſkiх batterijow kule daloko do Parisa nutt l-ētaja a je tam psches nje hiżom tōjskto ludzi žiwenje shubiko. Wone też wschēdne pak tu pak tam domi sapala abu tħekk p'shera ja, sahubjenie a sħażjenie wokolo ho pschihiotu. Wot jenej granat u na jene dobo pietz djeżżej w jenej privatnej schuli sarażenji a ja luđo s jenej zyxkwie wote mshe djeħħu, dha też jena bomba bjes nje dyri a wsħekk do najwjetxhego stracha staji. Někotre żonn buku psihi tym wobħekkodżene.

U dokelż kanonierojo drje pschiexo wjedżecż njeħoż, hdje kula runje dele panje, dha je żo też stako, so fu někotre do jenejho wojskxha lazaretha pannej a tam ranjenji abo khorni wojakow wobħekkodżi. General Trochu, kiz w Parisa kommandiruje, je teħo dla do prusseje klowneje kwartiri prajież dak, so budże też němſkiх ranjenji a khorni wojakow do tajkih lazarethi w poķoġiż dacż, jeli je němzy kanonierojo l-epje wobkiedż-bowacż njeħudja.

Trochu je żo też na to wobċeżżo, so jemu Němzy prajili njeħbu, hdyc żo bombardiruvanje sapoċċnej! Woni prajji, so je to haċċ dotal wojeriċe wasħnnej bħko, so bixxu żo luđo, kottu k wójso njeħlu sħeħxa, sahe doſez psched kulemi f'ħowacż möhli. Schto je Bismarck na to wot-mowluk, to nam snate njeje.

Wokolo Parisa je twjerda murja, je wsħelakini tormani wuhotowana a s batterijami derje wobħadżana. Tuta murja żo po franzowiſu „enceinte“ mjeniwe a Franzowsojo s njeje nětka ħylnie na Němzw tħeleja, tał so żo, hdyc se hwojix fortu wjazg tał móznej tħelcex njeħoż, nětka s batterijami enceint wobaraja. Schkodawania, kotreż żu němzy kanonierojo haċċ dotal meli, żu

ħnadjne, tał wjiegħi pak żu Franzowsojo psches dotalne bombardiruvanje shubili, to żo hisħeġe prajież njeħodżi. Teħo runja je cjeż-żo wěsħċiċiż, każ dolha budże żo Parix hisħeġe dżerjeż mόz; někotxi mienja, so budże sa měħaż tał roſtſelany, so budże żo poddax dyrbjeż, drusy pak wudawaja, so drje budżem iż-za to haċċ do mērja cjalacż dyrbjeż.

Franzowsojo w nowiġiim tħażju saż-żo huċċijske wu-padji cjinja; to sejinhu też 15. januara w noxu na Le Bouget, w solrehoż wolkonosci pruska garda leżi, a hewak też s bixxla na tu stronu, hdjeż żu Salsojo. Ale woni buku borġi wotrażeni a Salsojo mějaġħu psihi tħim jenoż tħejx ranjenji.

Wschelake.

S awstrijskis krajow piżżej, so je tam też wulki ħnēh nascħok, tał so je żo na żelejnizach wsħelake sakomdżenje stako. W někotrych stronach ħnēh tał wyżoko leżi, so żo powodżenja boja, jeli by spesjali tieko.

* Mannheimse nowin wot 11. januara powiedaja: Wczera pschewjeſehu żo psches naſħe dwórnischięgo něħdeż 600 Garibaldistow. Woni bixxu wot saſſi k wojakow pschewodżeni.

* Haċċ dotal je 73 jathha franzowiſkih wjekkotw cekko, haċċ runje bixxu izzew na to dali, so cżekacż njeħudja.

* We Wrótħlawju bixxha wondano jena żona dżeżżejkko porodżiha, kotrejż muż bie żo jako wejaf do Franzowisej podaqż dyrbja. W tei lkieni, hdjeż ta żona bixx-leħse, bixx-lu też někotxi jekk iż-żon franzowski offizier, tiż bixxu żo s jenhem hħolom spominnejie żonni tał sejnali, so jidu wón wschēdne wopħtawashe. U jaħi wón někotre dny pschiċċha njeħeb, żo jeho woni prasħaqha, hdje je bix, na czoż wón wotmolwi, so je dyrbja macżeż wothladacż, a so je macż jara frudna, dokelż kħuduxx kħudobu dla żanji k-motrow doſteż njeħoż. Na to daxi cżi offizier oħobbie k ħebi pschiċċa a prajha jei, so budha woni dżeżżejha też żonni k-motrif, wobstaraku też cżokk wós, so to dżeżżejkko na pucju do zyxkwie njeħbi hymu mręči trjebako, a bixxu ħmēldojo psihi jeho kħeġże-niżi. S tħim dżeżżejkko pożikkha pak potom macżeżi 100 tolor w papjerjanji pjenjesach, někotre blesxha wina a wot pjekarja dobre pietċiwa.

* W Minihorje w jenej pjelearni wondano dżomużi saż-żewġi petrolejowa lampa wupadże a jeje draftu sapali. Pjelear a jeho żona qħijshtaj p-komu njeħoż so ġiġi doſez s wodu saħaġnej, psihi cżimż pak żo żamaj straschnie wopaliċċi. Ta dżomka je na wopalenje wumrija, pjeleara pak tał khora, so budże drje też wumriċiż dyrbjeż.

Prilopk.

* W Ingolstadtu je žona obersta Mühlbauera wóndanjo wósjewita, so ſu jej u tſjo bynojo w něčíſcej wójnje panyli. Woni běchu wſchitzy offizierojo; přeni je we weissenburgskej, druhí pak w sedanskej bitvoje

panyk a tſeeži pola Beaugency. — Tich nan je hifchče pſchi wójſku.

* W Rostokach blisko Prahi je ſaſo jena nitroglycerinova fabrika roſtečaka. Při tym je tam 10 dželacjeroj w ſtějenje pſchitſko a běchu jich cžeka na make luſti roſtořane.

Kak

ozon

Hans Depla

w ótřitaj

a

Mots Tunka

a

Iudzi pódla

škréjetaj.

* * *

* * *

Hans Depla. W nastupanju wulkoſhparowskej pſchasy, na kotrūž běſche w č. 1 ſpomnijene, ſym Tebi ſabyl hifchče něčto powjedacj?

Mots Tunka. Schtodha maſh pſchitſajicj.

H. D. Hlaj, ja ſym ſapomniſ, ſo mějachu tam tež woſebneho herza.

M. T. Aj aj tola!

H. D. Haj, wón hwiſdashe, ſpěwashe a teptashe, ſchož w mozač mějſeſhe.

M. T. Dha drje ſu jemu potom tež woſebnje placzili?

H. D. Hm, wón ſebi wot kózdeho mkodeho hózga po 1 nſl. žadashe, ale jako l dawanju pſchitſe, dha kózdy woſashe, ſo je hízom dač.

M. T. Vě dha tón herz ſ tym ſ polojoſom?

H. D. S polojoem abo níz, wón dyrbjeſche mjelečecj, hewal budžichu jemu ſnadž tež ſ vukami doplačili. — Alle herz jim wón wjazy bhež nochze.

M. T. To chzu wěričj.

Cyrkwińska powieſć.

Wěrowani:

Pětrowska chrkej: Handrij Pjetſhka, wobydlej w Něwžezach, ſ Hanžu ſwudowjenej Schymankowej rodž. Watez.

Michałska chrkej: Jan August Pětſh, murjer, ſ Wilhelminu Augustu Emiliu Pjetſhcej ſe Židowa.

Křéenj:

Pětrowska chrkej: Olga Ludmila, Korle Augusta Hiedlerja, seminarſteho wýſcheho wucjerja, dž. — Ernst Pawoł, Jakubakudžele, pohonča, ſ.

Michałska chrkej: Ernst Handrij, Jana Bohuwéra Kudžele, živnoſcjerja w Nowych Čichonzech, ſ. — Handrij Bohuwér, n. ſ. w Žygezach. — Maria Augusta, n. dž. w Nadžanezech. — Jan August, n. ſ. w Libochowje. — Ernst Oſtar, Augusta Ryčtarja, wobydlerja w Matžezach, ſ. —

Gustav Adoff, Jana Bohuwéra Brühlala, khežkarja w Rabozech, ſ.

Zemrječi:

Djen 1. januare: Jan Ernst, Jana Schustera, kublerja w Buděſezach, ſ., 3 l. — 4., Jan August Hänsel ſ Dobruſe, 20 l. 8 m. 14 d. — 5., Jan August Renč, wobydlej in Židowje, 55 l. — 6., Vojtěch Wylem, Korle Augusta Wjazki, wobydlerja w Bulkim Wjellowje, ſ., 2 l. 11 m., 23 d. — Jurij Oſtar, Hendricha Augusta Mucjerja, murjerja na Židowje, ſ., 1 l. 4 m. 24 d. — 8., Hanža rodž. Schokcžiz, Michała Pjetrascha, khežerja a polerja na Židowje, mandkeſka, 85 l. 1 m. 24 d. — Madleno rodž. Pětſh, něho Handrija Bohuwéra Schustera, tótki na Židowje, wudžala, 61 l. 4 m. — 10., Maria Nowalez ſ Noweje Wjazki, ſ.

Pschevpoloženje chlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drafty a hóležazých mōbleczenjow je
nětko pódla bohatého tórmu w domje knjesa stótnika Voëtius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Sjawný džak

G. A. W. Mayerowy brößtshrop

Hdyž mam ho ja jako žona wot 74 lēt hishcze swojego živjenja swjesheliz, dha mam to prawdy dla jenož psychoponatemu njeprichtechomnemu G. A. W. Mayerowemu broßtshropej s Wrotklawja pschiphacj. Chiju a brößtsholenje, wot kotrehož tež pschi wschéch móznych frédkach žaneho položenja dostacj njemiožach a jenož pol živa běch, bu skončnje psches G. A. W. Mayerowym broßtshrop po mjenšene a na poſledku zhele wotstronjene, tak so dženža ſabó s nowa živa bycž poczinam. Džak G. A. W. Mayerowemu broßtshropej a dwójny cjak knjesej fabrikantej Geisenheimej!

Wudowa Joh. Abelowa.

Jenož prawdziwy maja jén w bleschach po 8 nřl.
15 nřl. a 1 tl. na pschedan.

Heinr. Jul. Lindka w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kiume, haptkař w Hernhucje,
Jos. Löbmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptkař Gerischer w Ostrižu,
Schokta we Botrowje a
Lehmann w Budeſtezech.

Sawěſczenja psche wehnjowe schłodowanje po
twjerdič wſchomóžno tunich prämijach horjebjerje

nemyski Phoenix

wohensawěſczaže towarzwo w Frankfurce nad Majnom sa

Budyschin a wokolnoſc̄

G. A. Sieims firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohaté hafzy čjo. 86.

Borax rass.

porucja pschi potřebje po najtunisčich placzisnach
Ernst Hämisch
na jerjowej hafzy.

Epileptiske widlisheza

(padazu hloroſc̄)

sahosi listuje ſpecialny lekař ſa epileſiju doſtor O. Kiliſich
w Barlinje, nětko: Louisenstraße 45. — Hizom psches
ſte sahojenych.

Drjewowa aukzia.

na lichaňskich revirach.

Srjedu 25. januara t. l. na Klufchanskim reviru:
twjerde palne drjewa w dolhich hromadach a w
stejazých lesach. Sapocžatki rano w 9 hodžinach pschi
czawinskimi moſcje.

Schtwörtk 26. januara t. l. na lichaňskim reviru:
lhójne w twarske ložy a palne drjewa, kaž tež
wujitkove žerdje w stejazých loſach a w hromadach.
Sapocžatki dopoldnia w 10 hodžinach njedalo ko po-
piczanskeho mlhna.

Wuměnjenja bndža psched aukziju wossewjene.

Chōna.

Wuložowanje hrajatych tyſkow.

Czehnjenje w ſpočatki uhaperleje.

Loš po 1 tolerju, 12 lošow ſa 10 toler. Na psched
daiť ma je

J. H. Heller w Bernje (w Schwajzarskej).

Maćica Serbska.

Do pjenjezneje ſběrki M. S. ſu dale dorili wſchelake
pjenjeſh: k. knihiknáz Lórz w Peſchje, k. gymnaſialníh
wuczer Imiſch w Draždjanach, k. Dr. Pſuhl w Draž-
djanach, k. redaktor Smoler w Budyschinje, k. kaplan
Dnežman a k. wuczer Král w Radworju, kaž tež jedyn
njemjenovaný.

Sa to praji wntrobny džak a proſh wo daliſche dorh
wnbjerk M. S.

Sa mandželsku wojniſtcho reservista, kotrež bědu
psched někotrym čaſkem moſcničku ſ pjenjeſami knayli,
dorjachu: A. S. 5 nřl., P. T. 2½ nřl., H. S. 10 nřl.,
J. U. 5 nřl., L. ſ B. 2½ nřl., St. ſe S. 5. nřl., K. K.
ſe S. 5 nřl., R. N. 2¼ nřl.

Sa to ſo wntrobneje džakuje redaktor.

Redyn hóležez, herbſkeje rycze mózny a tak ſhlyň
ſo može ſ konjemi iěſdžicž, može huydom jako mlhniſki
wuczomnik ſaſtupicž w mlhniſe w Lemischowje pola
Hucziny.

Drzewowa aukzia.

Pondzeli 23. januara t. l. budzie so na sderjanskim reviru nědze 60 buchowych a dželba selenych wulswianych dolich hromadow sa hotowe pjenesy na pschedzowanie pschedawacj. — Shromadzisna rano w 9 hodzinach w piwarni w Brezjenju.

Hajnictwo w Sderju 14. januara 1871.

G. Petrenz.

Ja podpisany s tutym słowa, s niesnacza węzły w Biesoldez korejmie w Budyschinje pschedzivo minakalskemu zyrtwinstwu prijodkstejerstwu wuprajene, nasad bjeru a proschu tych, kotrejmyz tym s nimi tschiwdu sczini, wo wodacie. Jan Linaschl.

Tarnja płatu Grunert, Müller & Comp. tudh

porucza tunje a dobre
hotowe měchi, rubjanh płat a drell
po fabrikistich płaciszach
w swojim komisjonskim skladze
polu

Juliusa Hartmannia
na rožku mjašoweho torhoscheja.

Lophy na pjerinu

po $7\frac{1}{2}$ nſl.
mataj na pschedan Schulz, klempnarski mischr a Thurm, jehlar.

W Radworju čzo. 58 je jene rjane wobydlenje hnydom na pschenajecze. Wone so wořebje sa jeneho cęslu abo murjera, fiz tam pobrachujetaj, abo s zyla sa jeneho rjemieñnika derje hodzi. Wscho dalsche je shonicz pola wobzedzerja, krzejeho sahrodnika Benscha tam.

Dwaj młodaj czlowejek, ktrajz chzetaj
sahrodnistwo

uwułnycz, možetaj pod wuměnjenjemi, tež najhudschemu wodobnymi, hnydom město dostacj. Hdze? to je shonicz spe wudawarni Serb. Nowinow.

Sklad ſele.

Jedznu ſol,
ſkotnu ſol,
ſol f lisanzu

ma na pschedan

J. G. Klingt Nachfolger
na bohatej haſy.

Na rycerkułko w Smochcizach so dwé familijsi pilnych a sprawnych dzělacjerskich ludzi f sapoczatkej měrza abo haperleje 1871 pýtatej.

Katholicki Posot čzo. 2. je wuschoſ.

Šlotnikarske a ſleborniske fhlamy E. Boëtius

blisko bohateho torma a ſkoteje kicze poruczeja wořebje ſkote a ſleborne rjeciasli sa dybſacjne czaſniſki, laž tež tajke f talmijoweho ſkota, wot 1 tolet 5 nſl. a drožſto.

Kladzene wiſhne, ſchmaderunki, ſago prawdziwje indiſte, ſf. poliwlowe nudle, jeſkoſte ſrupiſti, rajſ wot 16 hač 32 np. porucza najtunischo C. A. Wehla
na mjaſowym torhoscheju 40.

Rhofej,
jara cjiſcebzložaze družinu nanajlepje porucza C. A. Wehla.
na mjaſowym torhoscheju 40.

Wot dženſnischeho dnja pschedawam moje

Wſchitke fattuny

ſohęz po 3 nſl.,
njepuschezate a $\frac{1}{4}$ ſohęz iſherofe.

To f dobrocziwemu nawiedzenju dawam.

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhoscheja.

Rhofej punt po 75, 80, 88, 90, 100 np., atd.,
rajſ = = 16, 18, 20, 24, 28, 30, 40 np.,
ſyrop = = 16, 18, 20, 36 np.,

zofor
zhy a drobi, najtunischo,
petroleum, ſweczenje,
ſchtyrchosowancza
3 zole volke, 1000 po 14 np.,

100 ſchtuk po 12, 14, 16, 18, 20 nſl.,
25 = = 3, 3 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{4}$, 5 nſl.,

cigarry
wſchitklih druzinow porucza najtunischo
Dudolph Hölder
na rožku ſerbiskeje a ſchulerſkeje haſy.

Cžo. 1. 1871
Serbskich Nowinow
so we wudawarni ſaſo kupuje.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktik maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawarja 66 nsl.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopshijecje: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Nowe khostansſi salón. — Powjescze wo wojach. — Se Serbow: S Budyščina. S Mnichonza. S Hornej Rinky. Se Schłodowanja. — Wójnske powjescze. — Psihiol. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Čehijske powjescze. — Naučnichtil.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.

21. januara 1871.

Dowoz:	Plaćizna w přerézku na wikač, na bursy,															
	wyższa.	nizsza.	najwyšsa	najniższa.	tl.	nsl.	np.									
Pscheniza . .	6	7	5	5	25	—	—	6	12	5	6	5	—	—	—	—
Moila . .	4	10	—	4	5	—	—	4	12	—	4	10	—	—	—	—
Decamijn . .	3	7	5	3	2	5	—	3	15	—	3	7	5	—	—	—
Bowę . .	2	—	—	1	25	—	—	2	2	5	2	—	—	—	—	—
Hróch . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaňky . .	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hejduščina . .	5	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	16	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopaglomb . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna . .	1	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Čzahi ſakſkofchleſyňſſeje želesniſy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodiñinow — minutow* do połdnia 9 h. 5 m.; pschiipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; popołnju 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor 9 h. 35 m.; w než 1 h. 45 m.**

* Psiſtančenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Psiſtančenje do Žitawy.

Psiſipomjenje. Čzahaj ſe snamjeschlom ** bjes Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju ſtaſławataj. Bonaj mataj jenož woty přenjeje a druheje ſtaſhy a ma ſo ſa billet ¼ wjazh placzic; dženſte billety psiſimaj njeplacjaz.

Wjenježna płaczisna.

W Lipsku, 26. januara. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl. 6½ np., 1 potnowajazy čerwieny skoty abo dukat 3 tl. 6 ngl. 5½ np.; wienske bankowki 81½ (16 ngl. 3½ np.)

Spiritus płaczisne wežera w Varlinje.

16 tl. 15 ngl. a 16 tl. 10 ngl.

pscheniza 66—75 tl., rožla 40—54 tl.,

(to je: ſa 25 pruskih törzow.)

repikowy woli (nječiſčeny) 14 tl. 15 ngl.
(Ejiſezeny, taž ſo w Budyščinje pschedowaſtajnje něhdže 1 1/8 tl. drožſki.)

Rajnowsche.

London. Tudomne nowiny „Daily Telegraph“ wosjewujuſa ſledowazu powjescz ſ Versaillesa, 24. januara: Bismark je měřčinjenja dla franzowskemu ministrej Favrej tele wuměnjenja ſtajl: Němzy wojaſy forty, psched Parisom ležaze, wobkadža, franzowszy wojaſy a mobilgardistojo ſo jako jeczi do Němzow poſčelu, nazionalgardistojo ſwoju brón wobkhowaja a w Parisu porjad džerža. Němzy doſtannu Elſas a Rothingſku a wobkadža Champagnu tak dołho, hacž je Franzowska wſchě wójnske khóſty ſaplačjila. Franzowska ſmě ſebi knježerſtvo wuſwolicz, fajkž čhe. — Tente wuměnjenja ſo Favrej jara krute ſdachu.

Versailles, 25. januara. Favre je Picarda a Doriana do Versaillesa poſlal, ſo byſčtaj tam na wuradžowanjac, měrwobſančenje naſtupazyc, ſobu džel brałoj. Bon je ſo bjes tym do Parisa wróćſi. Bombardiwanje dale traje.

Saskia. W Oberaderwitzu su zo w noz̄y wot 21. i 22. januara domisze a pôdunkie tworzenia Lublerja Seeligeru do c̄ista wotpakke. Tak je wožen wuschoł, njeje snate.

W Obergersdorfje pola Kamjenica sta zo 7. januara to njesbože, so 3letny Frenzelz hólczez se ſwojimi ſanlam na ręzy do dżery sajedże, ktraż bē tam do lodu wurubana, a tam tak pod lód pſchindze, so dyrbiesche zo tepicz.

Kral Jan je superintendenta Dr. Schurila w Pirnje ſa cyrkwinieho a ſchulſeho radziecza pſchi krajskiej direkcií w Draždjanach pomjenowal.

Wónzano bē zo jednym franzowſki jath do wulkeje infanteriekaserne w Draždjanach jara wopilk wróćzik a czinieſche tam tajtu haru a wſchelake njekasniſto, so dyrbiech jeho ſwiaſacz. Poſdžiſcho pak zo won ſe ſwiaſtom někal wuſhwobodzi a zo wojaſej, kiz na ſtrazi běſche, na njelepe waſchnje pſchecziwiesche, so dyrbiesche tón ſwoju brón nałożicz, pſchi czimž zo ſta, so won teho Franzowſu ſ bajonettom ſakko. — Też je zo tam wónzano jedyn wojak wot ſchüzenregimenta ſam pojſnyle.

Do Draždjan pječza w bližſkim času ſažo 5000 franzowſkich jatych pſchindze.

Pružny. Prollemazija, ktraž je pruski kral pſchi naſtupjenju nowego němskeho khézorſta na němski lud wudak, ma zo takle: „My, Wysem, ſ Bojeſe mikosze kral pruski, ſ tutym woſiemjam: Po tym jaſo ſu němſzy wjerchojo a němske ſwobodne města to jenomyſlne požadanie na Maſ ſtajili, ſo bychmy ſe ſakoenjom němskeho móznaſtwa khézorſtwo, wiažli dyžli 60 lét wotpočowaze wobnowili a pſchijeli a po tym jaſo ſu we wuſtaraje němskeho ſwiaſka naſtupaze poſtajenia ſo do předka ſtate, dha My ſ tutym ſawymy, ſo My to ſa pſchijekuſtvo pſchecziwo ſhromadnemu mózgnemu krajej džerzimy, tutemu hózzej ſienoczenyh němskich wjerchow a ſwobodnych měſtow poſkuſhny byz a němske khézorske doſtojnſtwo pſchijecz.

Po taſkim My a Maſchi neſlědnich w pruskej krónje pſchichodnie khézorske injeno we wſchēh Maſchich wotnoſenjach a naležnoszach němskeho móznaſtwa powiedzemn a nadžiſanym ſo ſ Božu, ſo budje němskemu narodei ſpožegene, ped ſnamjenjom ſwojeſte ſtareje krahnosze wózgn kraj požohnowanemu pſchichodcej napſchecziwo wieszej. My khézorske doſtojnſtwo we wědomnoszci teſe pſchijekuſtvo pſchecziwo na ſo bjeremy, ſo bychmy ſ němskej ſwěrnoſezu prawisny móznaſtwa a jeho ſtawow ſakitovali, mér wobarnowali a móz luda poſkylnjeli. My je na ſo bjeremy w nadžiſi, ſo budje němskemu ludej ſpožegene, myto ſwojich hórznych a woporow połnych wojowanjom w trajazym měre a ſ nutſla tyh mjesow wuzicz, ktraž wotgnemu krajej leſtoſki parowana ſehernoſez pſchecziwo wobnowjenym nadpadam Franzowſkeje poſliczji.

Nam pak a Maſchim neſlědnikam w khézorskej krónje njech Dóh ſpožeti, ſo bychmy Ráždy čas pſchihorjerio němskeho móznaſtwa byli nž'we wojskſich ſawojowanjach, ale w ſutlach mera na polu narodneho dobrobycza, ſwobody a ſdzělanosze.“

Tuta proklamacija je wot krala ſ Versaillesa djeń 18. januara wudata, to je na tym ſamym dnju, hdzej bu pſched 170 lětami pruske kraleſtwo ſakone.

W Versaillesu bē tehdź tež wožebny ſwojedzen w tamniſkim wulſtim a wožebnym hrođe něhduskih franzowſkich kralow a khézorow ſkadowany, ſo by ſo naſtupjenje pruskeho krala na němſki khézorski thrón ſwječilo. Pſchi tym bē tam wjèle njeſtich němſkich wjerchow pſchitomnyh a běchu tež wot němskeho wójſka, kotrež pſched Parizom ſteji, deputaziſe ſ Thorhojemi pſchischli. Po ſwiedzenſlej Bojeſi ſkužbie ryčesche kral tež nělotre hlowa ſ ſhromadzenym wjercham a poſteſtwam, pſchi czimž jemu pruski krónprynz ſ prawizy a ſakſki krónprynz ſ lewizy ſtejſeſche.

Bismarck je to, ſo je pruski kral injeno němskeho khézora pſchijak, wſchitlim europiſkim wjercham ſ wožebitym pižmom ſ nawiedzenju dał. — Pruski kral budje drje ſo tež w ſwojim čazu ſa khézora krónowac z dač. Němſka khézorska króna a te druhe wožebnosze, kotrež ſ njej ſkuſcheja, leža pak w tu hwiſlu we Winje, a ſu tam pječza hotowi, nětko wſchō pruskemu kralej pſchepo-dač, dokelž tute wěžy po prawym nikomu njeſkuſcheja, kiba Němzam ſamym.

Bajerska. Skónečnje je bayerska druha komora poſtajenia, pod kotreñiž ma Bayerska do němskeho ſwiaſta ſtupič, tola tež ſa dobre ſpoſnaka, tola ſta ſo to jenož ſ wjetſchinu dwieju hózow, dokež dyrbitej pſchi tajkej ſkladnoszci dwě tſeczinje wſchēh ſapofeſtanow ſa tu wěž hózowacz. — Duž ſu nětko wſchē němske kraje w němſkim ſwiaſku ſienoczeny a jich wobydlerjo ſu ſ dobor tež we wěſtym naſtupanju poddanjo nowego němskeho khézora.

Austria. We Winje likale na to hladaja, ſo je ſo pruski kral ſa němskeho khézora ſeſnicz dał, ale awſtriski khézor budje němskeho khézora pſchego pſchipoſnacž dyrbiecž, hewak by ſylneho njeſpſczejela na ſchiju doſtał.

Italia. Italſki krónprynz a krónprynzeſyna ſtaj w tyhle dnjach do Roma pſchijekoj a buſhtaj tam wot luda jara czeſezomne a radoſinje witanaj. Krónprynzeſyna dyžiſ ſo ſ ſamzej podač, ſo by jeho ſ kralom někal ſjednaka.

Endželska. Konferenza, ktraž je ſo w Londonje čornomórfſkej naležnosze dla wotewriſa, bu hacj do 24. januara wotstoržena, ſo by tež jedyn franzowſki wotpoſkanym na nju pſchincz a ſobu jednač mohe. Ale hacj dotal tam žadyn pſchishoč njeje.

Nowy Hostanski saxon

postaia a sakašuje dale:

§ 366.

S pjenjejnej schtrafu hač do 20 tolet abo s jastwom hač do 14 dnijow budže khestany: 1) schtōz pscheziwo pschitasnjam a sakašnjam, kiz su pscheziwo wotwyczenju nježelskich a swiatich dnijow a pscheziwo laženju iših wyczenja date, něčto napşcheziwo ejini; 2)* schtōz w městach abo we wkach pscheměrje spěšnije jēdze abo jēča, obo na sjałnych dróhach abo městnach městow a wkow je straschnoscu sa druhich konje l' jēdu abo l' rajtu wuči; 3) schtōz na sjałnych puczach, dróhach a městnach nimojedzenje druhich žamopaschnje sadžewa; 4) schtōz w městach se žanymi bjes twjerdeho woja abo bjes swánczow abo klinkacza abo scherzotawow jēdze abo jēdži; 5)* schtōz slót, swérjata abo slacžata w městach abo na wkach, na sjałnych puczach, dróhach, hačach abo torhoschczach, abo na druhich městnach, hdzej možeja wone psches cjełnjenje, kapanje abo na druhe wachnje schodu načinic, w njerodnosći a s njerobledžbowanjom potriebnych sasehrowanjow stejo wostaji abo wjedże; 6) schtōz pszy na člowjekow schčiuwa; 7)** schtōz kamjenje abo druhe twjerde węžy abo blóto a njerjad do člowjekow, do konjow abo do druheho pschejneho abo čehuiteho slotu, na zuse kheje, twarenja abo wobsamknjenja a wobhodzenja, abo do sahrodow abo wobsamknjenych rumow mjeta; 8) schtōz na sjałnu haču abo dróhu abo na městna mon, hdzej člowjekojo wobkhadzeja, węžy, psches lotrychz powročzenje abo delepadnjenje so něčto wobškodzic, bjes, bjes kleskazeho pschi a wobtwjerdzenja staji abo poměšnje, abo węž na wachnje wulinje abo mončiknje, so moža so psches to ludžo nimo dužy wobškodzic abo wobnjeredzic; 9) schtōz na sjałnych puczach, dróhach, torhoschczach abo městnach węžy, psches lotrež so sjałny, swobodny wobkhad saraczi abo sadžewa, postaji, položi abo ležo wostaji; 10) schtōz sakašnie a pschitasnje, lotrež su wot polizojskeje wyschnosće l' sdžerzenju sehernosće, polojnosće, wudobnosće, pschihódnosće, cístosće a mera na sjałnych puczach, dróhach a městnach date, pschestupi.

Powjescje wo wojakach.

Ranjeny bu 27. decembra 1870 na pschedstraži: füsilier Bohuwér Kubo s Kobjelinja pola Mužakowa, wojak westfalské füsilierregimenta No. 37.

Morwy wosta: hulan Jan August Ranich s Wuježka pod Čornobohem, wot 1. saského regimenta hulanskow

No. 17. Wón bu pschi patrouillirowanju 2. januara 1871 nježaločo Busigny w poknóznej Franzowskej tseleny.

Swójerského lísta.

krat. fakt. ſebeneho Karle Höhny s Blozan.

St. Quentin, 9. januara. S města Chantilly su my hízom dawno vřej a my něčko pschi nemšlim poknóznym wójsku pod generakom Manteuffelom, hdzej my so hízom psches 6 nježel s franzowskimi franktirewrami a mobilgardami bili. Pschi tym bu nam někotrych kulis luby towařsk. ranjeny a morjeny. Vjes pošlenskimi je tež Jan August Ranich s Wuježka, lotrež bu wo wžy Marek s jeneje pinzy do leweho brósta tseleny, so morwy wosta.

Tón my džen buchu tež 6 gardyjensi a někotti jegerio ranjeni, pschetož ta wjež bě wot nješcheczelom kylnje wobhadjena a my Janeje artillerie l' ruzy nježachmy. Ranich je w měsce Bohain pohrjebaný a je mi jeho jara žel, pschetož wón bě dobrý člowjek; atd.

Ze Serbow.

S Budyschin. Tudy buchu měschejanej Čjornak na keli na Hoschiz hačy 23. decembra konſcheho lěta koupony, l' sastawnyh listam (Pſaudbrieſe) saského hypothekáho banka w Lipsku kleskaze kranjene. Wone wopschijachu dan, lotrež měsche Čjornak wot něhdje 30,000 tolet kapitala, w spomijennych sastawnyh listach wopschijateho 2. januara dostacž. Paduch je pošdžischo někotre tajke koupony tudy wudacž sphytač a so pschi tym sa wěsteho Kunatha wudaval. A dolež je w Budyschinje jenož jedyn Kunath, dha su potom pola teho wupytowali, ale nježku nicžo namakali, pschetož myno běše wopacze. Pošdžischo su pak tola teho paducha, wěsteho cigarydzkarja W., wužlédzili a tež te koupony nimale wachitse pola njeho namakali.

S Budyschin. Tudemna rada je w swojim čjaku pola ministerstwa mo to prophyka, so by tudy reálnu šchulu sakožic žměla. Dowolnosć l' temu je vježa něčko pschitála a budje drje tajka šchula po bližších jutrah wotewrjena.

S Budyschin. W tyčle dnjach su sažo někotre čjahi s franzowskimi jatymi psches nasche dwornischeho do Schlesyjskeje pschijeli. Dolež so w Němzach hízce wjele tajich jatym wotčaluje, dha so vježa něčko tež wo to jedna, haž so jich tež něčto njeby žem pschegadzic dalo.

S Budyschin. Totalny pôstski direktor l. Krausso je so psched nělotrym čjazom pensioniraczej dala a so potom se swójbu do Dražžan pschegydlík. Novy pôstski direktor l. Ludwig je w tyčle dnjach swóje sa-

*) Něčto sa njerobnych a njeledžblivých wohoucjiow a jěšníkow!

**) Něčto sa lóse dženji a druhich njerušnikow!

stojskwo nastupit. — Do Tisscherez papjernika bu sandženu wutoru nowy parny lotek, 200 centnarjow czejski, se Schwajzarskeje pschiweseny. — W měsće mijachym někotre dny wulku nusu wo lamjente wuhlo a wo brunizu, dokelž so wobej sawětých pučzow a že lesnizow dla pschiwożecj nje-hodžeskej abo hižom w ſamym podkopach pobrachowaſtej. Někto možemy tukje tepjenje ſaſo doſtač, ale wone je toſſkto droſčke.

Se Mniſchonza. Tudy je 21. januara 60 lětny piwarſki G. Creppert, jalo bě w piwnym ſkladze piwo naſiwač, pschi wrózenju wot tam do wódneje jamy bliſto ſchodu panžk a ſo tam tepl. Wón ſawoftaji wudowa a dwě džesči.

Se Horneje Kiny. Jalo běſche 11. januara tudomny, něhdje 50lētny khežkar Hähnel hněh wuſypowat a pschi tym hnadž toſſkto paſenza wupit, je ſo wón potom do Dobruſke podač, hdež ſu jeho poſdžischo morweho na ſemi ležo namakali. Naſſlerje je jeho Boža ruczka ſajaka.

Se Schłodow a. Tudemny ſubleř Venik běſche 1. januara ſwoju džomku na ſanjach do Parzowa na ſtužbu dowjed; pschi domoj jědzenju bě wón, naſſlerje trochu napith, na ſanjach wuſynk a ſmijerſnýk, tak ſo jeho konje morweho domoj pschiwesechu.

Wojnske powjescje.

W Parizu je lud počač njeſpolojny bycž ſ bombar-dowaniem, ſ kotrejž Němcy tuto město domapytaja a to cim hole, dokelž tam ludžo měnja, ſo dyrbjako tola móžno bycž, ſo ſ pariſkim wulkim wójskom někak psches němſke wójsko pschezjichesec. W Parizu je mijenuzh něhdje 500,000 wobronjenych muži a woſoko Pariza leži lědy 300,000 němſkich wojakow. Po tajſim by mijenſhina na němſkej stronje byla a bych u ſebi teho dla Franzowſojo cim ſkerje nadžiju na dobyče ſežinic̄ mohli, woſebje dokelž ſo tam po woſhwedzenju němſkich wojakow Franzowſojo někto tež derje bija. Ale Franzowſojo pschi ſwojim mijenjenju na to ſabvwaſia, ſo ſu Němcy, liž ſu Pariz woſlehnhyli, tak derje woſtwierđeni a ſaſhanzowani, a ſo maja teſlo kanonow, ſo žana móžnosć njeje, jich psche-winyc̄. Kommandeur pariſkeho wójska, general Trčku, drje tež tak myſli, ale dokelž jeho ludžo psche-wójsku měru nadběhowaču, dha bě nuſowaný, woſdanjo ſaſo wulki nadpad ſežinic̄. To ſta ſo 19. januara a bě jeho wójska, ſ kotrejž bě na Němcow wupanžk, něhdje 108,000 muži ſylny, a ſmuha, - po kotrejž ſo woſjowasche, bě drje poſdra mile dotha. Ale hacž runje Franzowſojo ſe wóſcej horſiwoſcju a khrobkoſcju wot ſažneho ranja hacž do poſd-njego wječzora ſwoje nadpady cžinjachu, dha njemóžachu, tola nihdje niežo wudobyc̄, ale dyrbjachu ſlonečnje zoſac̄,

jalo běku něhdje 5000 ranjenych a psches 1000 morwych ſchłodowali.

Najſtra ſo ſdasche, ſo džedža Franzowſojo ſ nowa wojowanje ſapočec a běſche teho dla wóſce němſke wójſko na to pschihotowane; ale dotha njetrajeſche, dha njeſperhezelsjo ſaſo do Pariza cžehnjechu. Tam pak generala Tročha naſſlerje ſara ſuboſne vitali njeſbu, psche-tož wón je potom ſwoje kommando nad pariſkim wójskom ſkoſik a ſo na fort Mont-Valerien pschezydlík. Wón někto jenož to wójſko komendiruje, kotrej je w fortach, psched Parizom lezajych, a w Parizu ſamym roſkaſuje general Leflo. Po druhich powjesczach je Troču ſhorięt a na jeho město je general Vinoy stupit.

Pschi wupadže 19. januara je němſke wójſko 39 wóſkow a 616 wojalow jalo morwych a ranjenych a njenamaſaných ſchłodowalo, pschedož Franzowſojo ſu tež někotrych němſkich wojakow jatych wſali. Franzowſojo běku ſ klébom hifčeje derje doſč ſastarani, tola měnjaču wſchitz, ſo w Parizu ſ zprou ſpěchne i kónzej khwata.

K połnož wot Pariza ſu někto tež nowe němſke batterije pschihotowane, kotrej na Saint-Denis a tam-niſhu woſolnoſc ſylnieje tſeleja.

Po powjesczach, kotrej ſu 20. januara ſ ballonom ſ Pariza wotpoſtane a potom w belgiſkych nowinach wot-cziszcjane, ſu němſke granaty a bomby hacž do 19. januara w Parizu 86 ludži morile a 215 ranile. Tena wot nich padže do wuwokaneje ſahrody jardin des plantes, hdež wýſkeho ſahrodnika woſchłodži, jeho žonje draſtu ſapali a jeliu džeſaſčlennę džowčic̄z ſched jeju wočomaj hkoru wotraſy. Tež ſapala tam němſke kule kóždý džen něſchtō twarjenjow, wjeli wjazh pak jich roſpraskala a wulki džerž do nich wubija. Něhdje tſeči džel Pariza je w jich mož a ſchtóž tam w pinzy bydlic̄ nočze, toča dyrbj ſo do teho džela města pschezahnyc̄, hdež němſke batterije ſe ſwojimi kulemi hifčeje njeboſahaja, hewal žanu minutu wěſty njeje, ſo granata abo bomba tſečku pscherasy a wóſco roſzyc̄hnuje, ſchtož je w domje. Taj e pschezahnjenje je pak tež ſe wſchelatimi njeboſnosćemi ſjenoczenie, pschedož kóždý bóry ſpodbne woſydenje nje-namaka a hdyž tež někajki ſuežkli namaka, dha tola naj-bole rad widženj njeje.

W Parizu běſche hacž dotal waſhne, ſo ſo wóſce cžela na poſrjebnisčja woſachu, ale dokelž ſu někto ni-male wſchitke konje ſareſane, dha wot něk ludžo morwych na poſrjebnisčja woſa.

Hewal dyrbj ſo prajic̄, ſo Parizſenjo runje wjeli ſtracha psched němſlimi kulemi nimaja, pschedož woni ſo ſ hromadami na tajſich městach ſchadjuja, ſ kotrejž je tſelenje němſkich batterijow derje widžec̄, hacž runjež na tajſe městnosće tež druhy kula pscheleži a tam mijenje abo wjazh ſchody načzini.

Se London piſaja, ſo je Jules Favre, franzowſki

minister w Parisu, wot Bismarcka dowolnosć dostał, so s Parisa psches němske wójsko do Londona poddał, so by ho tam na konferenzy wobdżelił, na kotrej ma ho russka czornomorska naležnosć wuzciniętej. Na swoim puczu je wón do Versaillesa k Bismarckiemu pschięt, so by tam wo wuměnjenja jednak, pod kotrym být so Pariz roddacj mohł. Havre běbi žadacie, so by tamniše wójsko se wschej czesczu wotczahnych kmělo, Bismarck pał to pschiśwolicz nochze a je jemu wyshe teho pječza wotmolwot, so ho wsche wuměnjenja tak rucze postajicz nijehodža.

Shtož němske wójsko nastupa, kotrej pod generalom Werderem a Manteuffelom sieji, (mjeniujž Manteuffel njeje wjazh vola zoknózneho wójska, ale je k Werderej poškany,) dha ma to žamo njedaloko Belforta, Dijona, Montbeliarda atd. skoro wschedźne stajnie wojowacj. Mjeniujž franzowſki general Bourbaki a Garibaldi je swoimaj dwemaj synomaj staj s nowa tejko ludzi pschiwozlaných dostakoj, so ho wot němskeho wójska wotchnacj njedotaj. Ale k Werderej tež kóždy dzen wjazh němskich wojakow k pomozh pschięznyje, so je někto doszcz synim a wón je swoju węz s Manteuffelom tak do rjady stajk, so možemv ho nadzicerz, so budże Bourbaki a Garibaldi zosacz dyrbiecz. Garibaldi je Dijon wobządzil a so tam derje wobtwardźil, tak so jeho Němcy njeſju wot tam hacj dotal wucijszczecj mohli.

Twardzisna Belfort je hiszceje pschięzo wot Němców woblehnjena a može hiszceje khlímu tracj, předy hacj ju dobudu, hacj runje ſu so iej w poſlenskich dnjach khetro pschiiblizili.

Mn thđzenja pižachny, so je tak wjese wěste, so ho general Faidherbe, kij franzowske połnozne wójsko kommandruje, na žane waschnje s tutym hacj k Parisej vshedreć nemože, hacj runje ſo wón wokolo města Quentina s generalom Göbenom, kij němske połnozne wójsko kommandruje, skoro wschedźne bje. Djenka možemv pał pižach, so je wójsko generała Faidherbe zyle sbite. Mjeniujž general Göben je 19. januara s nim bitwu měk, kotrej 7 hodzinow trajesce a lehdy Faidherba tak sbit, so je jeho wójsko w najwjetšim njeprjadlu czekalo. Franzowſjo shubichu pschi tym něhdje 10,000 ujeranjenych jatych a 6 kanonow. Němcy ſu tam někto wschón wotlony kraj wobządzili a sbítkam Faidherboweho wójska žaneho poloja njeſtostaja. Faidherbe je bjes te franzowske twardzisny czeknyc dyrbjat, kotrej tam leża.

Pschi tutnych wojowanjach ſu tež někotre ſakſe regimenty jéſdnich a někotre ſakſe batterije, kaž tež přeni jegerſki bataillon khlábovnje ſobu ſtukowali. Jéſdnich kommandirowasce hrabia Lippe a běchu tam regiment gardejensky a wobaj ſakſaj regimentoj hulanow.

Twardzisna Longwy, kotrej w tamniſkej stronje bliſko belgijskich mjesow leži, je ſo po 10dzeniſkim bombardowaniu poddał dyrbjaka. Nimalo poloja wschód-

trarjenjow tam w roſpadankach leži a wot tamniſkej zykwje jenož hiszceje tórm ſteji. Němcy tam 4000 jatych a 200 kanonow do ruki padze.

Shtož loirſku armiju naſtupa, dha wěmy, ſo je wona tak jara ſbita, jo dyrbí ſo zyle ſ nowa ſakſeje a ſda ſo, jo němske wójsko, wot prynza Biedricha Kortle a meſlenburgſkeho wjelwójwody kommandirowané Franzowſam k tmu žaneje khlíle njeſtostaji. Franzowſki minister Gambetta, kotrej Franzowſow možebje k dalszej wojniſe pschięzniwo Němcam ſchizuwa a wſhu próžu na to wazi, so běchu ſo ſažo nowe franzowſke wójska ſakſeje, běſche pola generała Chanzy, jako bu tón ſe ſwojej loirſkej armieu ſbiti, a dyrbjescje khetſje rucje czekacj, hewal běchu jeho Němcy jateho wſali.

Přílopk.

* Š Kolna nad Rheiñom pižaja, ſo ſu tam w tyčle dnjach hiszom někotre ſchöržy pschięzczeli.

* Na železniz bjes Budyschinom a Pomorezami hacj dotal hiszceje po jenej ſoliji jéſdja, dokej ſ druhéje ſněh po multim kruhu njeſju hiszceje wumjetacj mohli.

* Někotre wotdželenja Werderoweho wójska ſu Dole wobządzili a na tamniſkej železniz 230, ſ draftu a zyrobu napjelnjenych woſow Franzowſam wſali.

* Wotdželenje franktireurow je 22. januara móſt železniz bjes Toulom a Nancyom ſ polverom roſtjelko a potom četnyclo. Psches to je woženje po tutej železniz trochu ſadzowane, hacj runje ſu tam pruszy pionnierovo rucje ſažo nakhwilny móſt natwarili.

* W neworleanskym pižistawie (w Amerizi) je ſo wondanjo 6 paroſkodžow ſpalilo. Škoda ſo na 800,000 tolet woblicza.

* W bitnje pola Saint-Quentin ſu Němcy 94 offizierow a něhdje 3000 wojakow jako mortowych a ranjenych ſchłodowali.

* Wolby ſa němski parlament ſměja ſo 3. měrza, parlament ſam pał budże 9. měrza do Barlina powołany.

* Pruski kral je ſakſkemu krali ſ možebje pschięzelnim ſtrom wojſewile, ſo je mjeno němskeho khetora pschięzat, a ſakſki kral je jemu na to ſtrom poſkak, w kotrym jemu najpschięzelnisho ſbožje pschięz.

* Franzowſke nowin wojewadaja, ſo je Ricciotti Garibaldi 61. pruskiemu regimentej khorhoj wotdobył.

* W Budyschinje ſu ſo na wobtwardzjerow khetow napraszowanja ſtak, hacj maja ſnadž ſtaw, w kotrej běchu franzowſzy jeczi offizierojo bydlacj mohli.

* Lipska rada je pruskiemu krali jako němskemu khetorej ſbožopschięzaju adresu poſkaka.

* Wulti wupad, kij ſo 19. januara ſ Parisa ſta, běſche najbole na tu ſtronu ſloženy, hdzej pruski 5. armeekorps ſteji.

* Na południowej stronie Paryża je 16. januara sażo tójszto nowych, 2000 kroczeli bliże i Parysej postajenych němickich batterijow "szlecz' podżako." Někoté granath' pás dżechu na radnu khęz' (hotel de ville) w Paryżu.

* * * Od wuherskej města Waizena bě pschi tej wulcej sympie, kiz tam wóndanjo mějachu, jedyn wjek pschibezat a běsche bžom' někotre hašy wodžtak; hašz ho radzi, jeho do jenego dwora sawręz, hdzej jeho jedyn leutnant sateli.

* * * W Lublani (w Krajujskej) mějachu 20. januara wjezior njeviedro se sylnym hrimanjom a blyskanjom, pschi cžim' so khětro wulce krup' dżechu.

* W Hornej Wuhersej so sětsa wiele wjelskow poszczególnych, tak so je tam puchowanje strasne. Wóndanjo, bu blisko Tamascha cžlowiečko namalane, wot lotrehož bě wšchō myažo wotezrane.

* Jedyn parijski ballon je 18. januara njebalof Maastrichta dele panyk. W nim běchtai dwaj offizierai parijskeho wójska a herak tež jedyn cžlowieč, kiz tón ballon wodžesche. Wón bě rano w 3 hodzinkach s Parysu woleżał a běchu němszy na njón wojazy tséeli, ale jón nje tricéhili. Taj offizierai powiedaschtaj, so je w Parysu hubjenstwo jara wulce.

Kak

rezen

Hans Depla

wótritnij

Mots Tunka

ludži.pódla

škréjetaj.,

* * *

Hans Depla. W nastupanju teje wulkošparow-
pschazu so pschego hiszceje směrowacj njemóža..

Mots Tunka. Czoho dla dha niz?

H. D. No, tamnišči, mlodži, hólži a tamnišče pschelze měnja, so maja woni swoju pschazu jenož ja hebše hamch, niz dak sa mužow.

M. T. Hm!

H. D. A so so jim njełubi, hdzej żadyn muž i nim pschindze a jim butru s piaseču' podawa.

M. T. Hm, hm! Ale, teho dla so tola s nim bicz' njeřejeba.

H. D. Hm, hm, hm!

M. T. A to so tež njeſaleži, so so na wžy bija.

H. D. Ale, woni praja, so to iereno njeje.

M. T. No, dha njech so kózdy, s tym troſčtuje, schtož je dostak.

Cyrkwinske powjesce.

Kréen:

Pětrowska chrkja: Maria Helena, Michala Jolusa, wobydlerja, dj. — Maria Augusta, Jana Kortle Harnapa, měschciana, dj. — Maria Ida, Augusta Adolfa Brody, domownika w Fischerei papjernilu, dj.

Michalska chrkja: Herman Ota, Jana Augusta Liebsche, wobydlerja w Dobruschi, dj. — Kortla Augusti, Jana Wiejsza, khězkarja w Khělnie, dj. — Helena Emma, Petra Adolfa

Pätičiga, wobydlerja na Židowje, dj. — Hana Meta, Augusta Čapa, piwarza a korejmarska-najenka w Dobruschi, dj.

Zemirječi:

Djeń 11. januara: Bohuwér Piech, wobydler na Židowje, 40 l. — 15., Hana rodž. Klingstez, Handrija Kubzale, khězkarja a polerja na Židowje, mandželska, 45 l. — 18., Jan, Bohuwér Schokta, lublet, na Židowje, 74 l. 11 m. — Chrystof Hähnel, khězkar w Hornej Kinje, 51 l. 20 v.

Psche potoženje thiamow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drafty a hóležazvých wobleczenjow je netko pódla bohatého formá w domje knjesa slobotnika Boetius'a priedy Rosenthalen'a.

P. Baruch.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

jak do połasane picje k' położenju pschi, wobieżnoszach wot nijedospolnego pschezwania, hamporrhoidalnych wobieżnoszach a saźwanju, wot leśnich autoritełow poruczenych a psches wjele wopisimow do połnath ma w originalnych blejchach po 10 ngl. stajnie na pschedan:

- we Mährsdorffje knes C. Aug. Schmidt,
- Seishennersdorffje t. Ernst Donath,
- Scherachowje t. Ferd. Pech,
- Neugersdorffje t. J. W. Röthig,
- Ebersbachu t. Aug. Ernst,
- Lubiju t. Reinhold Reiß,
- Budyschinje t. Rudolf Höller,
- Nowoalzu t. Richard Bamberg,
- Kämjenzu t. Herm. Kästner,
- Gibawje t. J. G. Müller,
- Bislopijach t. Bernh. Kunza.

Sawesczenja psche woñijowe schłodowanje po twierdych wschomózno tunich pramijach horjebjerje

němſki Vibenij

woñiawesczaje towatstwo w Frankfurce nad Majnom sa

Budyschin a wokolnosz

C. A. Siems firma: J. G. Klingt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej hašy čzo. 86.

Sklad ſele.

Jedznu ſol,
ſkótnu ſol,
ſol k lisaniu

ma na pschedan

J. G. Klingt Nachfolger
na bohatej hašy.

Lošy na pjerinu

mataj na pschedan Schulz, klempnarſki miſcht a Thurm, jehtar.

Wbpežlito

G. A. W. Mäherowh bröſtſhrop.

Psche dýbatwoſcja katarrhalisti laſchel bym ja G. A. W. Mäherowh bröſtſhrop i Wroclawja husto poruczil a jalo wujitny spósnak, schtoj i tutym poſhwedczam.

Dr. Körner we Wolgastu.

Zenoj prawdziwym maja jón w blejchach po 8 ngl. 15 ngl. a 1 ll. na pschedan.

Georg. Jul. Lindau w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinn, haptkar w Hernhucje,
Joz. Schmann w Scherachowje,
Ed. Hiese, w. Nowosolzku,
haptkar Gerischer w Ostriku,
Scholta we Wotrowje a
Lehmann w Budestezach.

Tarnja platu

Grunert, Müller & Comp. tudy

porucza tynje a dobre,
hotowe měhi, rubiany plak a dress
po fabriſſich placissnach
w swoim komiſſionſkim skłodze

Juliusa Hartmannia

na rožku mjałoweho torhovſeja.

W Radworju čzo. 58 je jene rjane wobhdenje hnýdom na pschenajecze. Wone ho woñebeje sa jeneho čęblu obo murjerja, fiz. tam pobradujetaj, abo s zyla sa jeneho rjemiejskisa derje, hodi. Wscho dalsche je šhonicz pola woñebejerja, kriejeho fabrodnika Venscha tam.

Dwaj młodaj čłowięckaj, kptrajd chjetaj

fahrodnistwo uawułnyci, možetaj pod wuměnenjem, tež najkudſchemu spodobnymi, hnýdom mějio dostacj. Hdje? to je šhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Čzo. I. 1871
S e r b ſ k i c h N o w i n o w
po we wudawarni faſo kupuje.

Schlesyńskie woheń sawěscjaze towarzstwo we Wrótkawju.

Rukowazy kapital wot 3 millionow toler prusk. fouranta.

Tuto towarzstwo sawěscjenja psche wohnjowe schłodowanje w mestach a na wžach na hibite wězby horjebjereje a to po wschomužno tunich prämijach, hdzej so jene dopłacjowanje njestanje. Pschi sawěscjenju na wžazore lěta so wulke dobytki skicja.

Prospekt a sawěscjeniske formularz su pola podpišaneho agenta kóžy czaś darmo dostacj a budje wón wždemu wcho wukasowacj, schtož je pschi sawěscjenju trjeba.

W Male ſche; ač 1870.

Wot dženjnischeho dnja pschedawam moje

Wschitke faktuny

łobez po 3 nſl.,

njepuschczate a $\frac{1}{4}$ łobęza iħeroke.

To f dobrocziwemu nawiedzenju dawam.

Julius Hartmann

na rožku mjażowej torhoschcja.

Epileptiske widlischeja

(padazu khorosz)

sahoji listnje spacialny lěka r sa epilepsiju doktor D. Kilišek w Berlinje, někto: Louisenstraße 45. — Hjżom psches sto sahojenych.

Z e n a

dželawa familia so pyta na knježe kheje w Czichonjach.

Młoda holza se wžow, kotaž čze so w schicju a domajzham powołanju abo tež w němskej ryczi wudokoniec, može klužbne město dostacj na kamjentej hažy czo. 576 po 1 sħodje.

Zeneho wteżomnifa

pyta wojnar Geißler w Delnej Hórzy.

Jedyn bruny poż f bělém dróstom, hrěnjeje wulkoscje a dobrý wajchtar, je tunjo na pschedan. Hdzej? to je šponicj we wudawarni Serb. Nowinow.

Někotri hólzy, kotsiz čherža po jutraci katholsku šchulu w Budyschinje wophtowacj, moža pschijostne wohyđlenje f zjrobiu dostacj. Hdzej? to je šponicj we wudawarni Serb. Now.

K 1. haperleje t. l. so jena dželawerska familia, kotaž trajaze dželo a wohyđlenje dostanie, kaž tež jedyn palenzpaler na rycerku w Malej Vorsczi pyta.

S nakkadom Maczijz Serbskeje je w drugim wudawku wuscha a može so we wudawarni Serb. Nowinow sa 5 nſl. dostacj: Genovefa. Rjane powiedanci so stareho czaśa wot Chrystofa Schmida. Pschelozik M. Hórnik.

Jan Webla, agent.

Pschedawanie dolhich hromadow.

Na tudomnym knježim leżowym rebitu w Drobach budje so

wutoru 31. januara učidże 70 kusħiżowych a 65 selenich thōjnowych dolhich hromadow

sa hotowe pjeniesy na pschedawanie pschedawacj.

Sapocżat k rano w 9 hodzinach pschi komfċansko-ratċejanski pucju.

W Minakale, 25. januara 1871.

Hrab. Einsiedelska haġnijska inspeċzja.

Jene żelezne warjenje kħadla su tunjo na pschedan na wulkej bratowskej hažy czo. 188.

Koždeho taħamza (Bandwurm)

a 2 hacj 4 hodzinħ bjesx bolesče a schlebownja zplesacjéri; teħo runja też blēdawu a lissħawni wěscje facjéri a to listnje Voigt lěkar w Gruppenstedt (Preußen).

Skótny pólver f čerstwych selow,

Korneuburgski skótny pólver,

Pólver psche fólkū,

Pólver psche pripotawu proħataw,

Lokwiżski balsam,

Zischankowy salisowy pólver

porucja

Grodowska haptika

w Budyschinje.

Dickowa konfekcionirowana daločko wuwołana spodziwnje hojaza żalba, kotaž je so najbole tózdy ras jačo dobra wopoka sala porucja so w żerdach po 3 nſl. a po 12 np., wot grodowskeje haptiki w Budyschinje.

Wojerske palezifi

moža so wot 1. februara saħo izzacj a su wot dženja pola mie f dostacju, wulke po 5 nſl. a male po 3 nſl., w duzentach pak tunischo.

M. Weiser, knihivjar na žitnej hažy.

Serbske Nowiny.

Extrałopjeno. Wudate 30. januara 1871.

Měr ſo pſchibiližuje.

Versailles, 29. januara. Weżera wjecžor je tſinjedzelski pſchiměr podpišany. Wojszy a mobilgardijojo Parija a fortow ſo jako jeczi poddadža a hacž na dalsche w ſamym Parisu wostanu. Pariska nazionalgarda wobſhowa brón a ma dobry porjad wobarnowacž. Němzy wſchě forty wobſadža. Paris wostanje woblebnjeny, tola ſmě ſebi ſ wonka zyrobu wobstaracž, tak borsy hacž je brón wotedata. Franzowski ſejm ſo do Bordeaura powola, ſo by měr podpišat. Wojska, kiž dale wot Parisa ſteja, wostanu tam ſ měrom ſtejo. Dženža rano w 10 hodzinach ſo forty wot Němzow wobſadža. Wysem.
Le Vert-Galant, 29. januara. Pſchiměr je wobsanknjeny. Sakſojo ſu forty Romainville, Roisy, Rosny a Rovgent wobſadžili. Vrynz Jurij.

Redaktor a wudawař J. E. Smoler. Cíſhejzl L. A. Donnerhal w Budyschinje.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
tak maja so w wudawańni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórléttna předpla-
ta pola wudawařa 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wojscie: Najnowsche. — Swęte podawki. — Powjescie wo wojałach. — Se Serbow: S Budyschyna. S Del-
neho Wujesda. — Wójnske powjescie. — Pschilopł. — Hans Depla a Mots Tunla. — Nawěštnik. —

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
21. januara 1871.

Do wosz:	Płacizna w přerězku								
	na wikaeh,		na bursy,		wyša.		nižša.		
	tl.	npl.	np.	tl.	npl.	np.	tl.	npl.	np.
Pšchenza . .	6	5	—	5	10	—	6	10	—
Rozla . .	4	10	—	4	5	—	4	12	5
Ječmjen . .	3	10	—	3	5	—	3	15	—
Wowa . .	2	—	—	1	25	—	2	2	5
Hroch . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Woda . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zahly . .	7	5	—	—	—	—	—	—	—
Hejduschla . .	5	15	—	—	—	—	—	—	—
Kana butry . .	17	—	—	15	—	—	—	—	—
Kopachlom . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bent. hyna . .	1	2	5	—	27	5	—	—	—
Lane hymo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Ezabi saffoschlesynskeje železnicy ſ Budyschyna.

Do Draždjan: Rano 7 hodjinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschi połonju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecior 8 h. 20 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.**

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecior 6 h. 50 m.*; wjecior 9 h. 35 m.; w noz̄y 1 h. 45 m.**

*) Pschiisanljenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).

†) Pschiisanljenje do Žitawy.

Pschiispominjenje. Ezahaj se snamjeschkom ** bys Draždjanami a Schorjelzom jenož w Budyschynje a Lubiju sastawataj. Wonaj matoj jenož wosy prěnjeje a druheje klasy a ma ho sa billet ½ wjazn płacieci; dženste billety pschi nimaj njeplacza.

Wjenieżna płaczisna.

W Lipſtu, 2. februara. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl 6 ½ np., 1 połnowažazý czerwieni skoty abo dušat 3 tl. 6 ngl. 5 ½ np.; wińskie bankowi 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

Spiritus płaczische weżera w Barlinje.

16 tl. 20 ngl. a 16 tl. 10 ngl.
pschenza 66—78 tl., rožla 40—54 tl.,
(to je: sa 25 pruskich forzow.)

repikowý wolijs (njeczisczeny) 14 tl. 15 ngl.
(Czisczeny, taž ſo w Budyschynje pschedawa
ſtajnje něhdże 1 ½ tl. drožſchi.)

Najnowsche.

Versailles, 1. februara. General Manteuffel je i nawiedzenju dał: Dobytki we wojuwanju 14. divisiye pola Chaffois a Sombacourt 29. februara ſu 10 kanonow a 7 mitraileusow, jeczi buchn 2 generalej, 46 wyskłow a něhdże 4000 wojakow. Nasajtra 7. brigada ſ malym ſchłodowanjom Frasne wobhadzi, wsa něhdże 2000 muži jathč a dobý 2 hodlerzej. (Franzowſo maja město Khorhojow tež hodlerje.) Pschi dalskim połraczowanju na Pontarlier nadendzechimy wskhé pucze ſ brónju pošyte, kotruž běchu Franzowſo přečz czístali. My ſamy tamniſchemu franzowskemu wójsku pucž do Franzowſkeje ſtaſtupili.

Versailles, 1. februara. Bourbakiowe wójsko, něhdże 80,000 muži ſkylne, je pola Pontarliera do Schwaſzſleje pschedupilo.

London, 1. februara. Pruski kral je wobydlerjam Parisa ſa 3 milliony ludži dženſkeje zyroby darmo poſkazi.

Versailles, 2. februara. Do Parisa a ſ Parisa ſmědža ſo nětko lishy ſlacj, ale woni dyrbja wotwrijene bycž.

Sakska. Magdeburgske woheńska wójskowa szkoła towarzystwo, wola lotreho bě draždjanstvo wotpaleniu kralowiski theater se 120,000 tokeremi sawećenju, nochyžche tute pjenjenju sapłaczież, prajzy, so jemu to trzeba njeje, dolež je taž wotpalenie s wulcej lohkomyslenoſciu sawinowane. Wone bu teho dla wobskorjene a je tež po appellazijsie wot najwyšszeho ſuda l sapłaczenju teſele ſumy wotkudzene.

Lipſta rada je hrabju Bismarcku a hrabju Moltku ſa lipſtich čeſkych měſčanow pomjenowala.

W Knopſez pſchaſnej fabriky we Verdawje ſta ſo wóndanjo to njeſbože, ſo teprve Münch ſ hukou do maſchin ſajędze, pſchi címiž bu ta khetſje ruče tak roſmječena, ſo wón na měſczech morw, wosta.

Na ſakſte wójsko je ſo 25. januara 700 centnarjow i ſpěchnemu warjenju pſchijotowanego mjaſka — tak mjenowanym gulasch — poſlalo.

Pſchi ſklaſnoſci narodneho dnia kraloweje Marie 27. januara bu w Draždjanach wot tamniſcheje wojerſkeje huđby pěkna reveilla wotdjeržana.

Pruſy. Několre dny ſo w Varlinje powjedasche, ſo khežor-krat w blijskich dnjach ſ Versaillesa do Varlinia pſchijedze, ale někto je powjescz pſchijeha, ſo ſo wón předy domoj njevröci, hacž budže mér wobſanknjeny.

Pruſki ſejm je ſe ſwojimi wuradžowanjemi ſkoro hotowy a budža poſkłanžy ſnadž wokoło 20. februara do moj puſčenji.

Pruſka garda je wot ſapocžatka wójny hacž do 31. decembra 1870 ſkłodowala: 156 wýſklow a 2416 muži jako morwych, 5 wýſklow a 429 muži jako na khorosze ſemrjetnych, 230 wýſklow a 6672 muži ranjenych, 246 muži jako ujenamakanych (jatych), wſcho do hromady 10,154 wojskow.

Jene varlinſke nowiny piſaja, ſo budža po poddačju Pariza landwehristojo bôry domoj poſkłani a ſo ſo reſkuſi ſ lěta 1871 halle poſkłischo l wójsku powołaja. — (Možno drje to je, ale hacž je hižom zjle wête, to my, kſciež prajiez njeſozemny.)

Město Varlin je w ſandženym ſcje tamniſkim žonam a džeczom reservistow a landwehristow, l wójsku powołanych, 392,556 toleř pjenježneho podpjeranja wypłacilka.

Po porucžnosći khežora-krala ma ſo halle tehdyn, huđyž budže mér podpiſany, „viktoria“ ſkłecz.

Auſtria. Hacž runje ſu w tutym khežorſtwje we wnutrobje njeſpočijní, ſo je němſte wójsko pod. naředanjom pruskeho krala Franzowſku pſchewirylko, a, hacž runje, ſo Auſtristim kſciež wojne wjenje ſpodoča, ſo je pruski kral wjeno. němſkeho khežora pſchijek, dha, tola ſwonkownje cžinja, jako by jim woboje zjle, prajye, bylo a hrabja Beust a wuherski minister Andraschy ſtaſi w tajſim naſtupanju ſara ſubosne a pſchecživo pruskemu

králej ſara pěkne ruče džecjakoj. Ale hacž Bismarck tajſim ručanu wěri, to ſo ſara prascha.

Dolež je w Austriji ſ austrijſkim ministerſtwom kóždy člowjek njeſvojný, dha khežor hižom dotho radu ſklaſuje, kaſlich nowych miniftrów by poſtajik. Ale nictón tam tak prawje rady ſ ministrom bycž nochze, dolež je w kraju najwyſtscha njeſednota a wulki njeſporjadk, a duž dotalne ministerſtwo hiſciež pſchezo kniež, hacž runje je nictó měcz nochze.

W Khrwatskej bě khežor po radze wuherskeho miſterſtwo wěſteho barona Raucha jako bana (abo khežoroweho naměſtnika) poſtajik. Rauch bě pſchecž madžarskeje ſtrony a bě teho dla najwyſtsche khrwatske ſaſtojnſtwo doſtač, hacž runje ſprawni khrwatojo ničo wo nim wjedzecz nochyžku, dolež jeho njeſprawnoſci derje ſnaſaču. A hacž runje je Rauch ſara bohaty člowjek, dha je jeho nahrabnoſcz tola l temu ſawiedka, ſo je ſe wſchelaki ſichomnikami do ſwiaſta ſtupiſ a wbohi lud wo pjenjeny pſchimyſci ſpýtač. To pak bu ſkónčnje w jených nowinach, wafſiewjene a Rauch bu nuſowaný, redaktora tuthy nowinow wobſkorjic̄. Ale ſuđnizy wuſudžiku, ſo je tón redaktor wěroſtej ryczač — a duž je někto khežor barona Raucha ſe ſkužby puſčejik.

Franzowſka. Ministrjo, kiz ſu w Parizu, ſu wuſiſali, ſo maja ſo po wſchej Franzowſkej ſapoſkłanzy wuſwolice, kiz maja ſo 15. februara w měſceze Bordeaux ſeřic̄, ſo bych u tam w wjenje franzowſkeho luda ſ němſkim khežoram mér wobſankli. Najſlerje woni to hacž do 19. februara ſeřinja, pſchetož jenož hacž do tuteho dnia pſchimér traje. So ſnadž ſmeja woni mało poſklenja l temu, to dawa ſo wſchal myſlīc̄, ale nufa drje jich l temu počeri.

A dolež do Bordeauxa tež wjeli ſapoſkłanow ſ tajſich franzowſkych krajinow pſchimyſci, kotrež ſu ſtrach a wobežnoſce wójny w połnej měrje ſpýtač, dha tola tež hinač bycž njemože, hacž ſo budža woni pſchecž dalskim wojowaniem warnowacz a radscho ſa měrſežinjenje ryczeč.

Bismarck žada pječja wot Franzowſkeje 4 milliardy frankow, to je nědžje 1200 millionow toleř, jako ſaruńac̄ wójnskich khežow. To je ſara wulki pjenješ, ale němſke wójsko je wſchal tež wjeli khežtowalo, pſchetož ſa dotalnu wójnu je jenož połnoznoñemſli ſwiaſt nimale 300 millionow toleř požyciž dyrbjač. Še temu pſchimū ſuſchelake, pſches wójnu naſtate ſchłodowanja, kotrež ſo wjeli ſarunac̄ njeſodža, dolež ſatſelenemu wojskiej nictón jeho ſiwojenje ſaſo dacž njeſož.

Hewal žada Bismarck pječja tež 20 wójnskich kóžow wot Franzowſkeje a kruh kraja w franzowſkich, ſ wonka Franzowſkeje ležazých wobſkedjeniſtwach.

Tendželſka. Dolež chędža na konferenzy, ktraž je ſo dla ruskej czornomórſkej naležnoſcie do Londona powołala, tež rad jeneho franzowſkeho wotpoſkaneho měc̄,

a tam w tu kwołku jadyn psicheskej rymoże, dha su skutkowanje tuteje konferenzy hacj na dalski czas wostrodręzli.

Powiescie wo wojakach.

Chor i su w 1. sasłkim polnym szpitalu w Altmitt (w Franzowskej): wójska Jan Mudry i Kupreja, wot 1. Kosomy, ktorz na żołdowym katarch; wojak Błedrich Wylem Miersch i Budyschina, wot infanterieregimenta 103, 12 kompanii, na katarch w pluzach; wojak Jan Król i Luka, wot trutnieslabrony, na bieżenje; hauftboiszt Kordula Aug. Herwa Henna i Budyschina, inf. reg. 102, 2 r., na gastrisku symu, wojak Jan Ernst Czotnai i Walleho Brzegi, inf. reg. 103, 1 r., na gastrisku symu.

Paty wot Franzowskow: wojak Trebler i Wujekla pod Czornobohom, wot jegerbataillonu No. 12.

Pschi spominjene. Doleż bu Trebler pjecha do Parisa wotwiedżenj, dha je wón někto najssierze hijom wot tam puszczeny a po taikim saho pschi sasłkim wójstu; pschedoj hrabja Bismarck je pschi wobfankenshu pschi-mēta (Waffenstallstand) bjes druhim tež wuezlin, so moja so wschitzu wojozy němskeho wójska, kotorzh su Franzowsojo jacych wsali, hrydzom i jacymi Franzowsami wanienicj. Duż je to najssierze hijom do skutka stajene.

Ze Serbow.

S Budyschinu, 2. februara. Gmina Hirschegg pschezo puszczej roszce, hui wona be w pełnich dňach tuteho tydzenia pschi ranachim wetrze soho tak pschibyla, so be 31. januara nědzie 14 gradow dopobrynska. Nau-sastra so wetr wot pokonania wobeszej a be trochu czeplisczo, ale doleż pokonatelski wetr so tady násbole po chazu do gylusko wótra pschewobroczi, dha wózka wón dżenka (Schwörer) saho dróhi a pacz tak se śniehom saniebach, so je jędźjenje po nich jara czele a po śniegach zyle němiedzne. — Hrabieństwo, so lamjate muhlo a bruniza w požadanej mierze dostach njeje, hirschegg dale reaje.

S Budyschinu. Sa 1. letasche fundżenje pschibajnych, kotrež so uchdyje fréjedz měsaga měra sapozinje, su jato hronni pschibajni i tu dominej wójskowej wotologowani: swonjlijet Wernet i Małego Wjelkowa, posimischt Eichler i Komjekza, wychi hajnik Unger i Rycerwacjka, rzeczkubler Menzler nad Kratzgau, rzeczkublerli najenik Bertog i Drużek, schrumpf Dahlöf Dowald i Budyschina, kublet Lorentz i Dalk, rzeczkublerli najenik Volge i Wolski, kapelat Schimmel w Ondryszcchine, Islamat Schippan (Schippang) w Małym Wjelkowje, rzeczkublerli najenik Thiemann w Hlinje, wieczejny kublet Schopka w Cetorze, hemiat Dr. Heyden i Pomorez.

Zalo pomogni pschibajni wózku wójskowani: pschedrap

Siems, rzecznik Dr. Höckter, appellazionslokalni sekretar i Dalswitz, referendar i Beschwitz, pschedrap Knipping, redaktor Smoler, fuhrodnik Bulnheim, rzecznik Thiel, wychi wuez Scholka, rzecznik Seehauzen, mutjeksi wischte Sydler a gminaślany wychi wuez Dr. Schubardt — wschitzu w Budyschinje.

S Dalswitzu. Wóndatjo dosta so náh to wózku wjehole, nascheho zgrówinho a schulskeho paternu, l. rzeczkublerja i Bredow po Gmēzachnym dželenu saho wohladac. Wón be mieniujz i wózku pómódku a je we wschelalich bitwach a drugich wójsklich strachoszach rycerzsy soho wojowak, hacj wón teho dla, doleż bu psched nělotrym časom jako sapoškanz do pruskeho sejma wuswoleny, wot krala dowolnoſci dosta, so na tsi niedziele do wózneho kraja wrózicj, so by so na sejmickich waradżowaniach w Bartlinje wobdzelić a pschi tým tež swoju świdzu tady wóphracz móhł.

Takto be i Bartlinia, hdzej be hijom psches týdzeń pschebywał, w nozy hem pschishot, podachu so dopobrynsja w 10 hodzinach schulske džerzi, i wulimi a malymi khorhojemi w ruzh, se fitosim i. wucherjom Kulmianom a i l. duchownym Rycerjom, kaž tež i zyrtwachami, schulsimi a gmejusimi przedszkolejemi na krajzi dróde. Tam l. duchowny najpridzhy knesa i Bredow i wakrobymi głowami wótsche, na to spominało, kaska hnáda je so jemu a zykej wózadze dostała, so je Bóh luby knes jeho czeko a žiwjenje w tych wulich wójsklich strachoszach tak świdru solitowal. Knes i Bredow so hnádo hnuth podżałowa a němioższe pschi tym samielleżerz, so je so wózadze na swoju świdzu a na tuk dopobrynska a hebi pschi tych strachoszach husto ponysklicz dybħħax, se drje świdru kuby Wujesd saho njeruħlada. — Schulske džerzi swiezelichu potom i. i Bredow hirschegg je wózela mi spewaniom.

K wjehoru fundżenu so na farje II. wucherju klasowfleje konferenzy a powieszichu w 9. hodzinje knesa i Bredow w jeho heodze i pschedroszienjom wschelalich spewow. Wuttora poda so wón do Bartlinia a měsiche so għoddha de Saint-Germaina pola Parja saho wrózicj. Bóh jeho date schitnej a jeho i enkym wósskom bixx bimmu pschibaj.

S Budyschinu. Tdin cigarrydżek, ktorz bieże, kaž għu tydżenja powiebuli, tħidhomha měschjannej Čior-naklej komponi wot pjennejjixi papjerow kieni, reka Weheret a je so pola njeħo sa 827 rolet taikħi konponow namakato.

S Budyschinu. Iaħi so tħidżi salidżen ħabotu powiesz rokżejnej wħiġiastħar, so je pschinet wħi-fantnej a Parti so pobbek, dha tħidhomha měschjanha rada bixx wobstantu, tħidżi piddak na jidu wiesħi tiegħi. A hdax be flidżi mje nsejżju w 4 hodzinach offiċċialiż telegram pschibek, so so wó pradwże taf ma,

Łąż ło powiedaſſe, dha ło to měſtečanam se swo-
njenjom wſchęſt swonow i naſwiedzenju da. Duž ło wſcho
na hłowne torhoszczę czerjeſche, ſaſtupjerjo města paſ,
kaž tež duchoſtvo, wuczeſtvo a kralowsz̄ ſaſtojniz̄ ło
na radnu hłęzu podaču, ſ wotkal w čahu na torhoszczę
pſchimēr, hđez spěwanske towařſtwa najprjódzy někotre
spěw wuswěwach, po lotrhcž i. měſtečanosta Łöh r
kwjedzenſku ryc̄ džerjeſche a ju ſe ſławu na němſke
wójsko, na naſchęho krala, na naſchęju prýzow a na
němſkeho hłęzora ſtonči, lotrhcž ſhromadzeny lud ſylnie
pſchihloſzowaſche. — Město paſ bě krahnje poſtwęczenie
a ſ khorhojemi rjenje wuphſhene.

Wojnske powjeſcie.

Wot teho čaha, hđez bu ſtarý Babel woblehnjeny
a dobyty, njeſhu njeſtchecjeljо žane druhe tak wulke město
woblehnli a dobyli, jako Paríz abo nowy Babel, kaž
jón wſchelaz̄ ludžo mjenuju. Mjeniſzy Paríz je wot
29. januara w mozy němſkeho wójska, hac̄ runje wone
do njeho nutſzahnylo njeje; pſchetož franzowſli minister
Favre je ſ hrabju Bismarckom pſchimēr (Waffenſtillſtand)
podpiſał, pſchi cžimž bě tež wobhębe wuměnjenie, ſo maja
Franzowſojo wſchitke forth abo twjerdžisny, ſ wonka Pa-
riſa ležaze, hnydom Němzam pſchepodac̄. Franzowſhy
wojaz̄ ſu teho dla ſańdzenu pónđelu (29. januara) ſpom-
njenie forth wopuſtejili, na cžož je w 10 hodžinach něm-
ſhy wojaz̄ wobhędžili. Šakſojo ſu ſchtr̄i forth wob-
hędžili, mjeniſzy Romainville, Moiſy, Rosny a Røgent,
do twjerdžisny Sait-Denis ſatſki krónprinz Albert na cžole
(na ſchpzy) pruskeho gardykorpsa nutſzehnjeſche a ju wob-
hędži, twjerdžisnu Mont-Barerien je 5. armeekorps, pſchi
lotrymž pruszy Serbjo ſteja, ſ gardelandwehru wobhę-
džil, a ſ tými druhimi fortami je ſo to wot tych korpſow
ſtało, kž w jich bliſkoſci ſtejachu. Hac̄ do 11 hodžinow
běchu tež hžom ſloro wſchitke forth ſ němſkiu lanonami
wobhędžene a buču te tak poſtajene, ſo ſo na Paríz,
niže fortov ſezažy, měra, — a ſ tým maja někto Němz̄
tuto město zgle w ſwojej mozy; pſchetož jeli by ſo Paríz
i nowa ſejecjic̄ hžył, dha buču jenož Němz̄ poł dnja
i tych fortow na njón lancenirowac̄ trjebali a poł Paríza
by w prochu a roſpadanſkach ležał. Duž je to, ſo
ſu Němz̄ te forth wobhędžili, runje tak derje, jako buču
woni w ſamym Parízbu byli, haj, to je hiszczęſe ſlepje, do-
kež maja woni zgle město w ſwojej mozy, měſtečenjo
paſ jim žaneje hſhiwod̄ cžinic̄ njemóža.

So paſ wſchitz̄ wojaz̄, kž běchu Paríz woblehnli,
někto w ſpomnjených fortach njeleža, to može ſebi kždyh
myſlić; pſchetož wulka dželba tych ſamych je ſo hac̄ do
500 kročel pſched murju města Paríza ſezaňnka, druhá
je paſ w ſwojich ſtarých kwartirach woftala.

Wuměnjenja, pod lotrymž je hrabja Bismarck ſ Favrom

pſchimēr podpiſał, ſu bjes druhim ſlědowaze: „Pſchimēr traje tſi njedžele, to je hac̄ do 19. februara. W
tuthym čazu maja ło we wſchęſt krajinach Franzowſkeje ſapoſkhanz̄ wuswolici a na ſejm podač, kž ło w měſce
Bordeaux ſhromadži. Tam maja nělajſe kniežetſtvo po-
ſtajic̄ a je to němſkemu hłęzorej wſcho jene, hac̄ woni
pſchi dotalnej republizy woftanu abo ſebi kraleftwo abo
hłęzorstwo ſaſoja. Dale maja tuc̄ ſapoſkhanz̄ pſchimēr
ſa dobrý ſpōſnac̄ a tym mužam, lotrhcž ſu do knie-
žerſtwa wuswolili, poknomóz dac̄, ſo buču na podkožku
tuteho pſchimēra počny mér ſ němſkim hłęzorom wobjanſli.

Dalſche wuměnjenja ſu: Wojaz̄ a mobilgardistojo
w Parízu a na fortach ło jako jecži poſdadža a hac̄
na dalsche w Parízu woftanu. Parízla nazionalgarda
a 12,000 wojaſow brón wobhęwaja, ſo buču w Parízu
dobry porjadt wobarnowali a ſbězkarjow poraſhli, hdy
buču tam ſnadž poſtanyc̄ hžyli. Němz̄ wſchē forth
wobhędža. — Žo je ſo ſtało a wo 1. februara
i němſkemu wójsku ſ Paríza brón woža a budže tuto
dželo něhđe hac̄ do 14. februara dokonjane. Wot-
bronjeni wojaz̄ a mobilgardistojo paſ w ſamym Parízu
woftanu a je tež to jara derje, pſchetož ſak dočho by to
trako, předy hac̄ buču poł milliona jatych do Němzow
wotwoſhli, bjes tym paſ by ſo naſſkerje mér wobſanknyk
a potom bučm̄ jich hnydom ſaſo do Franzowſkeje wosyč
mohli. Duž drje tež někto do Budyschina žanych Franz-
owſow njeſtoſtanjem̄.

Hewak je wuměnjenje, ſo Paríz hac̄ do wobſanknjenja
měra we wěſtym naſtupanju hiszczęſe woblehnjeny woftanie,
ſo paſ ſmě ſebi wot wonka zbrobu wobſtarac̄. — (So
paſ by Paríz bóry ſzbrobu doſtał, ſa to je ſo Bismarck
tež poſtarak: pſchetož wón je hžom předy wſchelakim
ſpekulantam a pjenjeznikam wosjewit, ſčto buču w taj-
kim wotpohladanju cžinic̄ mohli. Duž tež hžom 1. fe-
bruara pſches Versailles 13,000 wožow a něhđe 4000
wołow do Paríza cžerjachu, a ſu tajzy ſpekulantujo pſchi
tym wěſče rjanh pjenjes ſaſtužili. — Š Paríza ſmě
někto kždyh won a nutes, kž ło ſ nělajſim wopſtaze a bjes brónje je.

Slónčnje je wuměnjenje, ſo wójska, kž ſu dale Paríza,
bjes ſobu wojovac̄ ſaſtanu a ſ měrom tam ſtejo wof-
stanu, hđez ſtejachu, jako je pojemſez wo wobſanknjenju
pſchimēra dónđe. Wurosate ſu wójska, kž njebalolo
twjerdžisny Belforta a město Dijona wojuja. (Na tute
hiszczęſe poſdžischo ſpomnity.)

To ſu te wuměnjenja ſa pſchimēr, lotrhcž je pruski
král 29. januara wosjewit. Kajke požadania ſ němſkeje
ſtrony hiszczęſe pſchitupja, předy hac̄ ſo mér wob-
ſanknje, to drje hiszczęſe zgle wěſte njeje, tola može buč,
ſo budže Franzowſla něhđe 1200 millionow tolef̄ pka-
czejc̄ dyrbječ. Tež da ſo wěric̄, ſo Paríz něhđe 50
millionow tolef̄ teho dla ſaplačji, dokež němſkich woja-

low do kwartiru njedostanje. — So pak bychu němcy wojszy, kiz běchu Paris tak dolho woblehnigli a psched nim težko wustali, tote město tež trochu wohladali, dha najsterje němske wójsko psches Paris domoj poczehnje a pruski král znadž tež jedyn džen tamnišči hřežorski abo královič hród wophta. Tak s najmjenšcha někotre nowinu powiedaja.

Wot němských wójskow, kotrež su na wjedzorne franzowske wójsko, kotrež general Chanzy kommandiruje, a na franzowske połknózne wójsko, kotrež general Gaidherbe kommandiruje, požlane, so w požlenščim času ničo ważne stalo njeje, dokelž njeprscheczel wschudżom psched nimi czekasche.

Sa to je so pak w naranskej Franzowskej wołdce města Dijona w požlenščich dnjach wjèle kwe pschelato.

Mjenujž Franzowsko naranskeho wójska běchu něhdje 100,000 muži kylne a němske, wot generała Werdera a Manteuffela kommandowane wójsko liczi lědom 50,000 mužow. Ale wonaj běchtaj wcho tak derje srjadowako, so Franzowsko ničo hōdne dobycz njemóžachu. Psches tydzeni habelaše wojowanje tam a kemi, hacž Franzowsko skócnzne pschěhravac̄ poczinaču. A tajke pschěhrawanje s kóždym dnjom pschibjerac̄, tak so dyrbiesche general Bourbaki na zofanze myžslic̄ poczecz. To je jeho pak tak jara samjersko, so ſebi wón ſam živojenje wscz spyla. Ale wón morwý njerwosta a so jenož cęzlo ſrani. Psches to pak jeho wójsko do wulkeho njeprorjadka pschiadže, s kotrehož je tež nowy franzowski general, i njemu požlany, wumóz njemóžesche. Tón tež dla pschikafa, so dyrbí zyke wójsko zofac̄. To so tež ſta, ale němske wójsko bje Franzowskam bjes tym pucz sabějako, tak so móžesche jenož jedyn jenicki armeekorps czelnycz. Wszech druhé wotdželenja dyrbjachu, jeli nochzchú Němcam jako jate do ruky panycz, do Schwajzarskeje pschěstupic̄. To je so tež ſta a je 1. februara Bourbakiowe wójsko 80,000 muži kylne schwajzarske mjesy pschekrožiko. W Schwajzarskej su woni wchū ſwoju brón wotedacz dyrbjeli a ſu po zykej Schwajzarskej kwartiru doftali, s kotrež so přecz poždač njezmiedža. Po wobsanknjenju měra ſwoju brón ſažo doftauu a ſmědža so do Franzowskej wróćzic̄.

Tak je tež to franzowske wójsko, kotrež bě sa Němcam najstrashnische, zyke njeſkłodne ſcžinjene — a Franzowsko drje nětlo i temu wobsanknjenju pschiadu, so jim ničo druhé wjiche njerwstanje, hacž ſterje a lepie měr ſejnicz.

Hdže Garibaldi a jeho wójsko teži, wo tym so w požlenščich dnjach ani ſkowczo powiedako njeje. My jenož wemy, so bě najpožledy w Dijonu, ſwotkalž jeho wuhnac̄ so němskemu wójsku radžko njebě, wjèle wjazh bě 2. bataillon 61. (pomorskeho) regiments pschi wojowanju s Garibaldijowym ſynom ſwoju hřorhoj ſhubit.

Garibaldi je, kaž so ſda w prawym čazu zofač, psched tož hewal by ſo jemu nětlo, hdž je Bourbakiowe wójsko wuhnate, hubienje ſenč možlo.

Twjerdžisna Belfort je hřeče pschedo wot Němcow woblehnena a woni ſylnje na nju tſeleja. Tuttu twjerdžisnu chzedža Němcy teho dla rad dobyč, dokelž wona i Elsaſeji ſkuſcha a by cęzlo bylo, ju tehdom doftac̄, hdž budže měr hřom ſcžinjenn. Duž tež ſa Belfort a woſolnoſc w tu hřwili žadny pschimér wobsanknjeny njeje.

Nichton s pschiměrom mježelschi njeje, džili ratarjo a klublerjo wokolo Ville. Mjenujž general Gaidherbe czysche tamnišču ſtronu powodžic̄, so by ſo Němcow wobruč možl. Psches to by ſo pak tež wchón tamnišči kraj powodžil a bychu pschichodne jne ſ tym ſažene byle, ſtož ſa tamniščich wobydlerjow ſchodowanje wot 30 millionow frankow bylo. Nětlo pak ſo tajkeho powodženja boječ njetrjabaja.

Přílopk.

S Dženikez. Ssotra tudomneho mřhyňa-najenka Preibischha ſebi 30. januara psches ſwoju ſamhnu njeledžbnoſc tak pschehlada, so bu wot ſoka hrabnena a tak wobſchłodžena, ſo dyrbiesche ſa ſrótli čas wumrjecz.

* Turkowski sultan je pruskemu krále list požlač, w lotrymž jemu i temu ſbože pschaje, ſo je mjeno němskeho hřzora pschijak.

* S Zendželskleje je zyka hromada ſkóžow do Franzowskej ſa ſarobu ſa Paris pschijelo, teho runja ſo tam ſa Belgiskej wjèle zyrobý ſcžele.

* Vedyh lipſki ſtudent je hodn w Parisu předowat. Wón je mjenujž jako jenolétny dobrowolník, pschi ſpočatku wójny do němského wójska ſtupiš a to do ſakſteho infanterieregimenta No. 107 a bu 30. decembra 1870 pschi wupadze Franzowsow wot tutych ſajath a do tehole města wotwiedzeny. Wón ſ druhimi jathmi do jaſtwa La Roquette pschiadže a jako Boži wjeczor duchowny pschiadže njeſkłodne, ſo by jim předowat, dha tutón ſtudent — jeho mjeno je Buhler — poſtaže a krafne, wutrobu hnijaze ſkowa ryčesche.

* Wójerſle pakety móža ſo halle ſa někotre dny tež i wojalam, psched Parism ſtejazym ſkoc̄, dokelž ſu frantireurjo dwaj moſtaj psches Moselu ſlaſyli a dyrbitaj ſo taj předh poředžic̄.

* Iato wóndano jena 18-léta holečka po jenej draždžanské hažnimo nimo jeneho konja džesche, dha ſo tón njezapn wobroči a ju hřetro jara do woblecza ſužny.

* Na lipſkej ſelesnizy bě w tyckle dnjach jedyn čazh w ſněsh tčazh woftač a w Poſnanſkej (Poſen) běchu ſelesnizy tak ſamwete, ſo w Poſnanju 4 dny žane liſty ſa Barlina njedostachu.

Kak

rozon

Hans Depla

wótritaj

a

a

Mots Tunka

ludzi pôdla

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Njewesch, Motsko, kajke žiwjenje někto tón wulkošč. mołec wiedzie?

Mots Tunka. Nō, wón je w tu chwilu jara tuczne žiw.

H. D. Kak ty to ménisch?

M. T. Wón wschał je wóndanjo świnjo saręsak, kotrež bē 5 centnarjow čejke.

H. D. Haj, dha żadny dźiū nijeje, so tuczne žiwjenje wiedzie, — ale praj wschał, kajke dha bē to mjašo, kotrež mějše, kaj je wuczinjene, śwojemu wumjeňlatelje dac?

M. T. Hm, to bē wobrēsane.

H. D. Njericz tak dźiūnje. Kak dha maje mjašo wobrēsane być?

M. T. Haj, to ja prjedy tež wiedział njejszym, ale tón mołec je mje to uawocził. Haj, wón bē wschón tuk a wschē dobre lusli motrësak a tón wumjeňlatk dostia nimale hamón rjac a jenu nohu, tak so drje bē ledy punt mjaša wscho do hromady, wscho druhe běchu losje a suche licy.

H. D. Ale ale na tajleho moserja. Tón drje je bjes židow schol.

M. T. Czoho dla?

H. D. No njewesch, so jidji wobrēsuja!

Powschitfonna ażeturanza w Trieście

(Assicurazioni Generali)

sawěscjuje pschi rulowaniskim fondsu wot:

30 millionow 407,653 schéznałow, 47 krajzarjow awstr. czísla

a) tworh, mobilijsje, žinjarskie płodzy a t. d., kaj tež, hdyż to krajowe fasony dowoluya, sawěczenja wszech držinow psche wohnjemu schodou;

b) posłicjuje sawěczenja na žiwjenje čłowjelow na najwschelascze waszpaże ja najtańsze twierde

Prümje a wustaja polich po prusskim lourancje.

Towarstwo wapłacj w lécze 1868 sa 14,129 schéznałow summu wot 4 millionow 781 týsaz 265 schéznałow a 38 krajzarjow.

K sołdemu wulasanju a k wobstötanju sawěczenjow poruczeja so jako agentojo:

Eraß Walther w Budyschinje.

Koels August Berger w Kettlizach.

Jan Noack w Drjeczinje.

Někotri hólzy, kaiži Čzehja po jutraci katholiku schulu w Budyschinje wopytowacj, moga pschijsjne wołydenje s' zbrobi dostacj. Hdje? to je šhonie we wudawarni Serb. Now.

Jene wołydenje, ja Prawza abo schewja so derje hodzaze, dokež wo why żadny nijeje, je hdydom na pschijsjne a je wscho dalsche w Malej Subniczgę w lorcji me ſhonicz.

Pscheponoženie Phlaniow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drasty a hólczazych wobleczenjow je nětko pódla bohatego torma w domje knjesa stótnika Baeti u ſ'a předy Rosenufranza.

P. Baruch.

Wot najwjetšej: ważnoscię sa na wożomaj bědnich psches swoju mu-
móż njeđohomna, wot lěta 1822. we wszech dželach
kwesta suata a klawua prawdziwa Dr. Whitowa we-
dziełu sa. wożi wot Traugotta Ehrhardta w Grožbre-
tenbachu w Thüringskej (na czoł ma ho pschi kupienju.
wożebje ledžbowacj) je hizom wjèle thkoz wot najwjet-
szych mokowych khoroszczom sahojenych, požylajenych a
s. wěstoscu psched woklepienju wobarnowaných; wona
ma teho dla powschidomu kwětowu klawu, ſtoto tež
wschědne pschitħadzaze kwaliby a wopikma dopokaſuja.
Wona je konceſſionowana, wot wjekich lěkarskich mestow
pruhowana a pschiposnata, jako najlepschi hojozh a
požylajoz hredl sa wożi poruczena a ma w bleschach
po 10 nžl. na pschedan lnies Emil Menzner w
Grožowskej haptuzi w Budyschinje.

W opisimo. Powſchidomne měnjenje je najlepsche-
rukowanje sa bědnoscj wěz. To njeje ho nihde lepie
dopokaſalo, hacj pschi prawje prawdziwej Dr. Whitowej
wodjiczbz sa wożi, koraž móže ho jenož jenicež prawdziwa
a njeſolſchowana wot knjesa Traugotta Ehrhardta w Grož-
breitenbachu w Thüringskej dostacz, pschetož wona wujiva
jeje wubjernych wożebnoſčow dla wulku kwaliby. Ja zhym
jeje teho dla stajne ſezbu měl a wospiet pruhowal, ſo
bych ſo wa jeje wożebnym ſtukowanju pschi najwjet-
szych bědnoscjach wożi pschitħwědžil. Pschede wſchem
porucza ſo wona pschi ſlaboſcji wożi, ſuchim ſahorjeniu
wożi. Ja teho dla ſa ſwoju pschitħluschnocj džerzu psche-
cjiwo čłowijewmu, tuton ſred po móznoſci roſſchérječ, ſo
by l. Traug. Ehrhardt derje ſaſtužene pschiposnacze
namakal. Berlin, w juniju 1870. Dr. Johannes Müller,
medicinaliſti radiczel. — (L. S.)

Wot dženžniſcheho dnja pschedawam
moje

Wſchitke. kattuny
lohež po 3 nžl.,

njepuschezate a % lohoža ſcheroſe.

To ſt dobrozjiwemu. nawiedzenju
dawam.

Julius Hartmann
na rožku mjažoweho torhosčeja.

Djat.

So je G. A. W. Maherowh bróſthrop mojeho pięć-
lětneho ſpna wot ſaszalleho kaſchela. wužwobodžil, to po
prawdze wobſwědča.

Friedberg. F. Rothe, hoscjenar-wobſedjet.

Jenož prawdziwy moja jón w bleschach po Sngl.
15 nžl. a 1 tk. na pschedar.

Heinz. Ind. ſinca w Budyschinje,
W. Rothe w Lubiju,
V. Kinn, haptylar w Hernbueje,
Jos. Löbmann w Scherachowje,
Ed. Giese w Nowosalzu,
haptylar Gerischer w Oſtrizu,
Schalte we Wotrojje a
Lehmann w Buděſt ežach.

Taruya platu
Gruvert, Müller & Comp. tudy

porucza tunje a dobre
hotowe měhi, rubjanh plat a drell
po fabriſtich placisnach
w ſwojim komiſjonskim ſkladje
pola

Juliusa Hartmanna
na rožku mjažoweho torhosčeja.

Sawěſczenja psche wohnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſchomózno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

woheliſawěſčaze towarzſto w Frankfurcie nad Maj-
ſinomſta

Budyschin a woklnoſcji
C. A. Siems firma: J. G. Klinig ſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatzej habsy czo. 86..

Epileptiske widlischeja
(padazu khorosčj):

ſahoi ſtruje ſpecialny ſela ſa epileſiju doktor D. Kiliſki
w Berlinje, nětko: Bouiferstraße 45. — Hizom' psches
ſto ſahojenych.

Zeneho wužomniſta
pyta wojnar Geiſler w Delnej Hörzy.

Saski renty sawescjazny wustaw.

Włody tñzynieho shromadzowateho lata 1870.

Wot 664 wołobow so 1139 składów a to 90 pełnych a 1049 bruchatych se saplaczeniom w hotowych pienięsach wot

25,824 tl. — nñl.

Doplacżowania w hotowych pienięsach na bruchate składki wunjeſeču 20,717 tl. 4 nñl. 5 np.

Psches to, kaž tež psches k lepszemu sapiszane renty na bruchate składki a psches sbytk w siedzowaniu wot 22,605 tl. 11 nñl. — np. pschispori so centralny fond, po wotczesnienju wupłaczeniow a drugich wubawów, nñdze wo 66,000 tl. a teho dla naisslerje summu wot

1,659,000 tl.

doszahnje.

Tute swjescelaze wopokaſma dale bole roſczaſeho pschibhwanja ſtukowanja rentowego wustawa s tutym wosjewuju, manu hiſcze pschispori, so je liczba wſchitkich aktívnych składów na 31,168 naroska, lotrž nominalny kapital wot 3,116,800 tl.

Mly hiſcze na to lezbne czinimy, so je we hlownym bureawie wustawa na starym torhosciczu, kaž tež pschi jeho agentach, k wukładowaniu wustawów, broſčura pod napisem „Zwiegespräche“ darmo k dostac̄u, hdjež je ſradowanie a ſtukowanie wustawa na lohlo ſroshmliwe waschnje prjodkſtajene a roſkudzenie wo tym położene, tak so ſaski renty sawescjazny wustaw wot drugich podobnych institutow roſkduje, resp. wołebne dobytki poſicza.

W Draždjanach, w januaru 1871.

Direktorium.

Wupłuczenje rentow so 1870 je so 1. februara t. l. psches podpiszaneho ſapoczało, lotrž so sa wobstaranie horjebrania nowych ſobustawow do tuteho wustawa — s džiwanjom na prjodkſtejaze wosjewjenje porucza a kóde potriebne wukładowanie rad dawa.

W Budyschinje, w februaru 1871.

C. A. Siems,

w firmie: J. G. Klingt Nachfolger.

Śrzedu, 8. februara, popołdnju w 3 hodzinach, pschednoschf knjesa przedarja Hickmanna s Draždjan „wo ſchescijanskej ſmilnoſci we wojnie“ w auli tudomnogo gymnasija.

Wſchitz, kiž sa tule, w naszym czaju tak wſhokowažnu naležnosći, cęplu wutrobu maja, so k temu najnaležniſcho pscheproſchuja, ſ tej proſtu, so býchu so pschi ſtakadowaniu, lotrž so pschi tutej ſtaknoſci najprjodz̄y ſa wotpohladzania ſakſeho polnega diakonatwa ſmēje, dobrociwje wobdzeliſi.

W Budyschinje, 27. januara 1871.

Provinzialne ſjenoczeńſto ſa ſtutkowne miſionkwo.

Carl Roack

w Budyschinje

na žitnej haſy cjo. 52 njebaloko hlowneho torhoscicja

porucza swoje wołebje dobre

liqueurh, ſłodké a ordinärne palenzh
po najtunischiſch placzisnach w jenotliwym a w zlym,
ſſ. amerik. petroleum pt. po 30 np. pschi 5 pt. po 28 np.,
- kwęźenje - 50 - - - 49 np.,
łomah rajk - 16 - - - 16 np.,
wullosornath rajk - 22,24 - 18 - 22 np.,
syrop, candis, - 18 - - - 16 np.,
thofej, jara czisze ſłodzaze druziny hiſcze po starej
placzisnje, hacž runie je so punt w drugich miestach wo
1 nñl. powyſhil,

punt po 27, 75, 80, 90, 100 np.

pschi wotkupjenju 5 puntow hiſcze tunischi, jerje, dobre
w tunach a kopach, kaž tež jenotliwje naajtunischi.

W Stroži pola huczinh je klamarnja ſ piwo- a palenz-
ſchenkowanjom a ſ 8 kózami pola na pschedan.

Jan Rycerz.

Nakładnik: J. E. Smoleń. Ćiś L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Bukicjanske ratarſke towarſtwo
pondzelu 6. februara, po połdnju
w 3 hodzinach.

Pschednoschf k. hamitskeho ſlotolekarja Walthera.

Vorschiske ratarſke towarſtwo
śrzedu 8. februara dopołdnja w 4 hodzinach:
Spotla, pschedkſyda.

Wotkupjenje.
Pschedkupſke a ſkótnie wiſi we Łaszu
jmēja ſu lěthā

28. februara,

1. augusta a

7. novembra.

We Łazu, w januaru 1871.

Wjeźnje grychty.

Luzičan čo. 1 je wuſol.

Serbske Nowiny.

Za nawěški,
tak maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedac, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóide číslo płaci
6 np. Štwórlétne předpala-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pésce
7½ nsl.

Wopšijecje: Rajnowsche. — Swetne podawki. — Nowe khostanski salón — Se Serbow: S Budyschina. S Beležez-
S Wuriz. S Čornjowa. S Rogeniza. — Powjesje wo wojskach. — Wójnske powjesje. — Psihilop. — Wojer-
stki list. — Zyrwiniske powjesje. — Nawěščnič.

Płacízna žitow a produktow w Budyschinje
4. februara 1871.

Dowoz: 6675 kórcow.	Płacízna w přerězku							
	na wikach,		na bursy,					
wysza.	niżsa.	najwyšza	najniżza.					
Pščenica . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla . .	6 5	—	5 10	—	6 12	5	6	5
Dečmijca . .	4 10	—	4 5	—	4 12	5	4 10	—
Bowb . .	3 12	5	3 5	—	3 15	—	3 10	5
Hroš . .	2 —	—	1 25	—	2 2	5	2	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Zabky . .	7 10	—	—	—	—	—	—	—
Hejbushela . .	5 15	—	—	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	19	—	17	—	—	—	—
Kopagłomys . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. gyna . .	—	1	—	25	—	—	—	—
Łane šhyjno . .	—	—	—	—	—	—	—	—

Gžabi sakskoschlesynskeje železnizy s Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodinow — minutow* do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschioplnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wieczor 8 h. 20 m.*; w nožu 2 h. 40 m.**

Do Šhorzelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wieczor 6 h. 50 m.*; wieczor
9 h. 35 m.; w nožu 1 h. 45 m.**

* Pschiantanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).

† Pschiantanjenje do Žitawy.

Pschioplnjenje. Gžahaj se snamjeschkom ** bjes
Draždjanami a Šhorzelzem jenož w Budyschinje a Lubiju
fastawataj. Bonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje klasz
a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wojaz̄ płacieci; dženiske billety pschi
nimaj njeptacija.

Pienięzna płacízna.

W Lipsku, 2. februara. 1 Louis'or 5 toler 17 ngl.
6 ½ np., 1 połnouwazny čerwieny stoh abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 ½ np.; winske bankowi 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

16 tl. 20 ngl. a 16 tl. 10 ngl.
pschenja 66—78 tl., rožla 40—54 tl.,
(toje: sa 25 prussich färzen.)

repikowy wolij (nječiščeny) 14 tl. 15 ngl.
(Gžiščeny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnje nihdze 1 ½ tl. dróždi.)

Rajnowsche.

Bourogne, 8. februara. S wonka twjerdzisny
Belfort ležazaj a do składy satwarjenaj fortaj Haute-
Perche a Basse-Perche buschtaj dženja wot němského
wójska dobytaj. Hrjebje, po kótrichž su so Němcy
wobémaj fortomaj pschiblizili, dyrbjaču do składy wu-
tslecz a w nich druhy hacž do kolen we wodze
stacj, dokelž běše ſněh tač poczał.

Versailles, 9. februara. Pariske wójsko je
weżera Němcam ſwoju bróni wotedawacj poczał;
nihdze so żabyn njeprjadr stat njeje.

Win, 9. februara. We wſchelačich tudomnych
němskich nowinach so na to nowe ministerstwo jědoječe
ſwari a praji so w nich bjes druhim, so je wone
po prawym českosklerikalne.

Win, 9. februara. Někotre tudomne nowiny
wudawařa, so hrabja Beust ſe ſlužby ſtupi a jako
poſlanz do Barlina pschiadže. (Tuta powjesje ſo
nam prawdze podobna bycž njesda.)

Sakska. Královská komisiia wosjewjuje, so je draždžanské woheňawěsczaze towarzstwa sawěsczenja, křiž so pola njeho statku, towarzstwu wotstupilo, kotrež „Providence“ rěka a hžom dlešči čzaš w Sakskej skutkuje.

Dotalny ažezor pschi wotkřešným žudze w Draždžanach, Ernst Hugo Seyfert, je sa konfistorialneho radžicela pschi katolickim duchownym konfistorstwu w Draždžanach pomjenowaný.

Dokelž bě w nowším čzašu s Versaillesa porucznošč pschischka, so ma ho teho dla „viktoria“ třeleč, dokelž je wójsko franzowskeho generala Bourbakiya zjle nesčkodne sczijene, dha bu 4. februara tež w Draždžanach 101 ras s kanonow wutſelene.

S Lipska a Draždjan su ho čzi franzowsky jecí, křiž su s Elsaža abo Lothringskej a s dobom němiskeje narodnoſeže, pod tym wuměnjenjom do swojeho wótzneho kraja wročicž kmeli, so ho w tutej wójni žeaneje brónje wjaz njeſchimnjeja.

Prušy. Do Královza (Königsberg), křiž tež do druhich prusckich městow je s Versailles písmo wot tamníſcheho generalstava pschischko, so njeje trjeba dale barakl sa jatych Franzowsov twaricž. — S teho hodži ho žudzieč, so ho wot němiskeho, w Franzowskej stojazeho wójſka žani tajzy jecí wjazh do Němzow njeſcžeku. A to křiž tež teho dla statz njerjeba, dokelž je 80,000 franzowskich wojskow, křiž budžichu hewak Němzam do ruky panyli, do Schwajzarskej pschestupiko, a pariske franzowske wójsko w tuthm měsće hjes brónje wostanje.

W Elsažu a Lothringskej je hacž dotal hžom 145 němíſkých pôstskich hamtow a expediziow ſakozenyh.

Austria. Dokho wotčakovane pscheměnjenje ministerstwa je ho ſtalo a hjes nowymi ministrami ſtaj tež dwaj Škowjanaj. Sedyn wot njeju s mjenom Žirecžek, je Čech, křiž je wschelake čeſke knihi wudač. Tutoń je sa ministra kultuřa a wučenistich naļžnosćow pomjenowaný. Tež mžem tudy hſchče pschistajicž, so je džowka ſlawoneho ſkowjanskeho ſpižacjela Schafarika jeho mandželska. Žirecžek běſche hacž dotal radžicel w ministerſtu kultuřa. Druhý nowi ministerjо jako minister finanzow Holzgethan (wđn bě hacž dotal hžom tež minister finanzow), minister pschelupſtu a ratařstwa Dr. Schäffle a minister wójny, generalmajor Scholl — su Němzy. Duž ho w tu křižili prajicž njeſodži, hacž budže tuto nowe ministerſtu Čecham abo s zjka Škowjanam pschecjeliſche, hacž to dotalne běſche.

Sedy wulki wujitk je pak tole nowe ministerſtu Čecham hžom pschinjeſko, mjenujz amnestiju abo wobhnadženje wſchich tyč, křiž buchu politiszy wotkudženi. Tajlich ludži je pak w Čechach jara wjeli, pschetož předawſche němíſke ministerſtu we Winje su kózdeho Čechu k wjetſchej abo mjenſchej ſchrafie wotkudžicž dali, křiž sa Čechowſtu někak rycerſche abo ſchtō w nowinach wotčiſhcej dafše.

Wožebje ho redaktoram hubjenje djeſčhe a buchu někotſi hacž do 6—7 lēt jaſtwa wotkudženi, dokelž běku w swojich nowinach pak to pak druhe pschecjivo ſlutkowanju ministerſtu, kaž tež pschecjivo wimkemu rajchsrathei wotčiſhczeli. A na vjenjach su tajzy redaktorjo wſchitzy do hromady psches 60,000 ſchěnałow ſchrafy placzicž dyrbjeli. Ale wſcho tajše ſchrafowanje ničo pomhako njeje, pschetož Čechyho su pschi swojich myſlach a wotmyſlenjach wostali, — hacž je ho ſkónczne we Winje nělajke wobročenje ſtalo. Pschetož hdj by nowe ministerſtu Čecham tež tak napschecjivne bylo, kaž předawſche ministerſtu, dha njeby křežorej radžito, so by wón tejko Čechow wobhnadžit.

Po tajkim, my njevěm hſchče do cijsta, kajkeho politiskeho měnjenja to nowe ministerſtu je, tola je s teje amnestije widžecž, so wone runje pschecjivo awstriiskim Škowjanam njeſchecjelszy ſmyſlene njeje, — a to je w pschirunaju s předawſhim němzowanjom tola něſto.

Tak mjenowanej de'egaziji, kotrež w Pechaze wſchelake ſhromadne krajne naļžnosće wuradžowacž mějſtej, ſtej swoje džeka doſonjacej a buchu jeje ſobuſtawu teho dla wóndanjo wot křežora domoj puſčejene.

Franzowska. Franzowske ministerſtu běſche hacž dotal, křiž my wěm, s džela w Parisu, s džela pak daloč wot Parisu, w měsće Bordeaux. W Parisu běſche najwožebniſchi minister Jules Favre (praj: Žil Favre), w Bordeauxu pak Gambetta. Požleniſchi běſche minister wójny a je po prawym psches ſwoju dželavosč a ſwoju radu wſchitke te franzowske wójſka ſakozit, kotrež po ſedanſkej bitwie pschecjivo Němzam wojovalu. Wone buchu drje wjeli ras ſbite, ale Gambetta je pschetož ſažo s nowa někak do rjadu ſtajicž wjedžesche, tak ſo je wón po prawym na tym wina, ſo je wójna tak dokho trača.

Jules Favre je w Parisu zjly čzaš wobhlebnjenja wostak a napoſledku, hdj tam ničo wjazh jecí njeſeňachu, s Bismarkom pschimér ſejnif, dokelž budžichu hewak w Parisu wſchizy hłodu wumrzej dyrbjeli. S pschiméra ma mér naſtač. Ale dokesž Franzowſojo wot teho čzaša, hdjž je křežor Napoleon wot Němzow jatý džeržany, po prawym žeane knježerſtu nimaja, dha bu pschi wobſanknenja pschiméra tež poſtajene, ſo ma ho ſterje a ſlepje franzowski ſejm (landtag) powołacž, na koſtrymž buchu ſhromadženi ſapožlanžy s nělajlich mužow krajne knježerſtu wuſwolili, kotrež by potom tu počnomóz měko, s pruskim králem mér wobſanknycž. — Favre bě teho dla wupiſak, ſo maja ho ſapožlanžy ſa ſejm hacž do 9. februara po wſchej Franzowskej wuſwolicž a ſo do 15. februara w Bordeauxu ſhromadžicž. W tuthm wupiſanju běſche tež prajene, ſo křež ſo — hjes jeneho jeničkeho wuměnjenja — kóždý Franzowſa ſa tajſke ſapožlanza wuſwolicž.

Nimale w tym ſamyh čzašu běſche pak tež Gam-

wetta wólby do sejma wupišać, pschi tym pał postajik, so ho jadyn Franzowſa wuſwolici njeſmje, liž je ſa čaſh khejora Napoleona wypiſi ſaſtoñik był, — a wón bē w swoim wupiſanju tež wot wuſwolenja wuſanknył. Tajle wuſanknenja pał ho po poſtajenjačh pschiemera ſtacj njeſmiedzachu a duž hrabja Bismarck pschięciwo nim protestirowaſche, tak ſo Jules Favre ſſawne i nawiedzenju da, ſo Gambettowe wupiſanje ſ zyka niežo njeplacji. To je pał Gambetta tak ſa ſko waſa, ſo je ſe ſkužby ſtupiš a Jules Favre je bóry nowego miniftra wójn pomjenowaſ. — Nam ho ſda, ſo je derje, ſo je Gambetta wuſtupiš, pschetož netko budje drje ho mér ſlerje wobſanknyž hodieſi; ale zyke jeho Franzowſla hiſhče wotbyka njeje, dokež budje wón naſlerje jako ſapoſklañ wuſwoleny a može tam hiſhče njeſméra doſz pschihotowac̄.

Zyka Franzowſla ma něhdze 700 ſapoſklañow na ſejm do Bordeauxa poſkac̄ a w Elſahu a Lothringſlej ma ho iich 23 wuſwolici, hac̄ runje mataj ho tutaj krajej pschi wobſaukenju mera Němzam wotſtupic̄.

Rumunſla. Tuton kraj wobſteji ſ prijedawſcheje Moldawſkeje a Walachiskeje; wón běſche hebi po wotehnažu swojego wjercha Ruy hohenzollernſkeho prynza Karlu ſa wjercha wuſwolik a tón je tam něhdze 5 lét knježit. Ale netko je hižom tajleho knježenja byt a dže wotſtupic̄, dokež ho tamniſki lub do žaneho praweho porjada ſtajic̄ njeđa.

Nowy khontanski ſakon

poſtaja a ſakaſuje dale takle:

§ 360.

S pjenjeźnej ſchtrafu hac̄ do 50 toleč abo ſ jaſtwom budje khontan: 3) ſchtóž jako na „urlob“ puſčeniy reſerвиſta abo wobornik krajneje abo mórskeje wobory bjes dowolnoſcie do wukraja wuczeñije; 11) ſchtóž na njeſaſanske waschnje mér kaſatu haru abo ſežini, abo ſbudzi abo ſchtóž hrube njeſaſanstwo abo njeđocinſtvo czéri; 13) ſchtóž ſſawne abo na porhorski dawaze waschnje ſwérjata abo ſlót ſlóſtiwje czwiluje abo hrubje ſ nim ſathadža.

§ 361.

S jaſtwom ma ho khontac̄: 3) ſchtóž po kraju woſto bludzi a czaha; 4) ſchtóž po proſchenja khodzi abo dženzi i proſcherſtu nawieduje abo po proſchenju ſczele, abo parſhony, lotrež ſu jeho mozy a naledžbowanju poddate a i jeho domjazej ſwójbje ſkuſheju, wot proſherſtu wotdžerzeč ſakomudži; 5) ſchtóž ho do hrac̄a, pic̄a a prósno-khodženja tak dawa, ſo wón do wobſtejenſta pschiindže, w lotnym dyrbi ho i jeho ſežiwojenju a i ſežiwojenju tydž lotrhyž ſežiwoj wón pschiſtuschny je, psches wypiſnoſci zusa pomoz žadac̄ a brac̄; 6) jónſla, lotrež, polizajſkim ſakaſnjam naſchięciwo, kurwarſtvo jalo warbu czéri; 7) ſchtóž hdž

wón ſe ſſawnyži khudobnyž ſredlow*) podpjero dostawa, w lenjoſceži a prózy bojaſny ho wotrjeñne a nočze, dželto, jemu wot wypiſnoſce abo pschiſtuschno města pschiopkaſane a jeho mozam pschiſprawne czinic̄ abo dželaci; 8) ſchtóž ſwoj dotalny pschebyl abo hospodu ſhubiwoſchi, hebi w čaſu jemu wot wypiſnoſce i temu poſtajenym, žaneho druheho, nowego pschebylka abo hospody wobſtarak njeje a ho tež wupokaſac̄ njeſmje, ſo to pschi wſhém ſwojim prózowanju ſamohk njeje.

Ze Serbow.

S Vělczez. Pschi wólby, 2. februara t. l. tudy wotdžeržanej, bu wot gmejnów 17. wólbneho wotrjeſa gmejnski prijódſtejer, kublet a ſměrž t. Hergut w Korſymju ſa ſapoſklañza na kužiſti ſejm wuſwoleny.

S Wuriž. Pschi wólby 31. januara t. l. tudy wotmětej, bu wot gmejnów 45. wólbneho wotrjeſa, lotrež jako budyskoradžin wóh ſ městom Budyschinom ſobu čerpia a teho dla „ſ městom ſobu čerpjate“ rěaju, gmejnski prijódſtejer a kublet t. Adolf Hermann w Rabezač ſa ſapoſklañza na kužiſti ſejm wuſwoleny.

S Budyschina. Saňdžena ſobota běſche w bližſchej a dalszej woſolnoſci naſhēho města ſtrachny džen. Mjeniujy dokež je tudy kóždu ſobotu wičny džen, dha bē ho, taž heval pschezo, wjele ludzi pſchi abo na ſanjach a woſach ſem na puež podako, ale dokež bē rano wot 6 hodžinow ſatrachnie ſněh wěž počało, dha někotryž-kuſilž ſem dožahnył njeje. Woſebje na budysko-wojerowſkim, budysko-mužakowſkim a budysko-lubijskim ſchuſeju bē tejlo ſněha nawětaho, ſo na prěnſkim něhdze 70 ſoni a woſow težazych woſia a možachu ho hallo po wulkim prózowanju netak wróćic̄, jako bē ho ſ nich žito abo drjewo do ſněha ſmjetako, na tém druhim ſchuſeju njebe wjele ſlepje, a na budysko-lubijskim je kubſchjanſki wětrník, liž ſ khejboř do města jědžesche, njedaloſto ſlaky psched městom do tajleje ſlepje ſněha ſajet, ſo je po dleſkim čaſu ſ pomozu druhich ludzi jeneho ionja ſe ſněha wumohk, teho druheho tam pał ſchłodowaſ, dokež běſche ho temu noha ſtamaka.

Želeſniza, liž wot jow do Lubija wjedże, bē ſa tſi hodžiny tak ſe ſněhom ſawěta, ſo wſhō jěſdženje na njeſ ſasta, a ſu hallo kriedu ſaſo po njeſ jěſdžic̄ počeli. Wot Draždjan hac̄ ſem bē pał mōžno jěſdžic̄.

Pónđzelu poča ſylnje tač, ale wutoru ſaſo mjerſniſeſche a ſněh džeſche, teho runja tež kriedu, a dženža ſchtwórk, hdžej tole piſhamy, je ſaſo tak ſyln ſněhwěcje, ſo pał budje ſchuſeja a želeſniza naſlerje ſaſo ſe ſněhom ſawěta a kommuňlazia ſ nowa ſtaſena.

*) Khudobne ſredli ſu n. psch.: jaſmožina, ſmilne dary ſ khudobne poſkabniſy, hospoda w gmejnslej khej, jědž a draſia wot gmejny dawana, a t. d.

Nuša wo lamjentne wuhlo a wo brunizu njeje hisczeje wołstronjena a dyrbti teho dla wjèle ludzi symu mręcz.

○ Budyschina. Cjaś ho bliži, hdżej maja ho sa poßlanzy do němſkeho parlamenta abo rajchſratha woſwolici, pschetož 3. mérza je l temu jako wołbnym džen postajeny. Duž je trjeba, so ſebi pomyslimy, koho býchmy woſwolili. Salzg Sſerbja maja w dwémaj wołbnymaj wołkjeſomaj ſobu woſwolici, tak so Sſerbja lubijskeho a woſporſkeho hamta do 2. a Sſerbja budyskeho ralečjanſkeho, lamjenſkeho a bislopečjanſkeho hamta do 3. wołbneho wołkjeſa ſkuſcheja. Sa 2. wołkjeſ je l. rycznik Moſig s Aehrenſfelda w Lubiju a ja 3. wołkjeſ pak l. rycznik Thiel w Budyschinje jako kandidat l woſwolenju postajeny. Preñſkeho knjesa Sſerbja hizom snaja a njeje teho dla trieba, na njego dale ſpominacj, l. rycznik Thiel pak znadz lóždemu Sſerbej doſcz snath njeje. Duž hémym prajicj, so može jeho koždy Serb kroble woſwolici, pschetož hdž je l. Thiel ſwérny Němz, dha tola na Janeho Sſerba ſwarjeſ njebudže, ale budże wjèle wjazhy wjeh ſdobne požadanja ſerbſkeho luda podpieracj. Hewak je wón tež muž ſa prawu ſwobodu, to rěka, wón tež muž ſa prawu ſwobodu, to rěka, wón žada, so býchu ſo němſke kraje ſjenocžike, ale ſo by jim pak tež w tutym ſjenocženſtwje tejko ſwobodę woſtać, kaž to bjes woſchłodženja zykoſeje jenoſliwemu krajej l lepschemu ſkuſi. Po taſkim — hdž Thiel Sſerbja 3. wołbneho wołkjeſa koho do rajchſratha woſwolici, dha njech l. Thielu woſwola a Sſerbja 2. wołbneho wołkjeſa njech pschi l. Moſigu s Aehrenſfelda woſtanu.

J.

○ Čjornjow a. W tudomnym hoscjeniu bu 1. februara ſa 21. wołbnym wołkjeſ l. kubler a gmejnſki prijodſtejer Handrij Kečl s Rodez jako ſapoßlanz ſa kuziſki provinzialny ſejm woſwoleny.

○ Rogenz a pola Rhoczebuſa. Wjerch Büdler je tudy w noz̄y 4. februara wumrjet. Won bě ſo 30. oktobra 1785 w Mužakowje narodžil.

Powjescje wo woſakach.

W bitwie pola Saint-Quentina, 19. januara t. l. woſtaſtaj morwaj: Jan Korla Kolla ſe Scheschowa, wot 1. kompanije ſegerbataillonu No. 12. a Jan Korla Hancz ſ Budyschina, wot 3. kompanije teho ſameho regimenta. — Ta th bu tam džen prijedy: Jakub August Lehmann (Wicžas) ſ Nadworyja, wot regimenta hulanow No. 18.

Wojskne powjescje.

Někto, hdž je franzowſke wojsko, kothž Bourbaki kommandirowaſche, do Schwajzarskeje pschepitiko, by w

tu khwilu wojoوانje w Franzowſkej kónz měko, hdž by ſu twjerdzisna Belfort poddařz chyka. Wona pak to czinicj nochje, ale ſo hisczeje pschezo kruče wobara a je němſkemu wojsku abo wjèle wjazhy někotrym bataillonam němſkeho wojska w poßleñſkim čaſzu ſchłodž doſcz načinika.

Mjenujz němſzy pionnierojo, kaž tež patrouille běchu pytnyli, ſo ſtaj fortaj Haut-Berche a Basse-Berche, psched Belfortom ležazaj, ſlabke woſhadjenaj a duž bu woſbanknjene, woſaj w noz̄ wot 26. — 27. januara ſe ſchtormowanjom dobyč. Ale ta wěz ho njeradži. Koſſlerje běchu to tudomni Franzowſojo do twjerdzisny pscheradžili. Eſi bataillonh, l ſchtormowanju woſpoſlane, (dwaj wot 67. regimenta a jedyn wot 45. landwehrregimenta), džechu ſ czicha do předla. Čji wot 45. regimenta běchu hizom někotre woſtwjerdženja, bjes woſemaj fortomaj ležaze, woſhadjili, jako Franzowſojo ſe wſchēh bołów ſ granatami a ſchrapnelami tak ſurowje ſtělecz poczachu, ſo dyrbjaču Němz zofacj, jako běchu něhdž 700 morwych, ranjenych a jatych ſhubili. Woſ jeneho bataillona ſo jenož 342 muži wróci. Tež tójskto wjſklow je Franzowſam do ruky panjko.

Psches tuto woſraženie je drje poddařz Belforta ſaſo na 2 abo 3 njeđele woſtorejene, ale ſkonečnje budže ſo tale twjerdzisna tola poddařz dyrbječ; pschetož Němz dyrbja ju měč, dokež wona l Elsaſej ſkuſha.

Město Dijon je wot němſkeho wojska ſ nowa woſhadjene, jako bě je Garibaldi khětsje rucje woſuſchjeſt a ſo ſe ſwojim wojskom, něhdž 22,000 muži ſylnym, na tu ſtronu l Chonej podař. Němz chydu jeho rad poſpanycz a běchu jeho nimale zyłe woſeſli, tak ſo by ſa někotre dny Garibaldej wſchō cęklenjenje njemóžne bylo. Ale wón bě mudriſki hach Bourbaki; pschetož wón hisczeje w prawym čaſzu ſa tym pschindže, ſhtoz Němz chydu, a duž tež doho nječalaſche, ale ſ Dijona zofaſche.

Se Schwajzarskeje piſaj, ſo hisczeje ſenje tak hubjenych wojalow widželi njeſju, hach thž Franzowſow, lotſiž w Bourbakiowym wojsku ſtejachu a psched němſkim wojskom do Schwajzarskeje cęklych. Hórje njeje tehdž býc móhko, jako Franzowſojo ſ Ruzowſkej domoj khwataču. Šenadz poſoža Bourbakiowych wojalow mějſke roſtořane woſueje, wjèle wot nich mějſeſhe nohi ſ lapami abo ſ ſtomu woſwite, dokež běchu jim ſtupnje zyłe roſpadafe, a najlepje běſche hisczeje ſa tých, kiz w drjewianzach marſchirowachu. A pschi tym hkd a ſyma, kiz jich žakoſnje cęwiowasche. Wjèle dnjow ſa ſobu njeběchu nječo jefc dostali a dokež ſu ſ wjerſka wſchitz ſ pokodniſcheje Franzowſkeje, dha na taſku ſylnu ſymu ſwuczeni njeběchu, kaž dyrbjaču ju w tamniſkich horach ſnjeſc. A pschi tym jim Němz njeběchu ani wo dnjo ani w noz̄ Janeho měra woſtajili, ale běchu jich bjes pschepacza ſe wſchēh bołów nadpadowali. Schwajzarske nowiny piſaj, ſo ma ſ najmjenſcha poſoža tutych franzowſkich wojalow woſa-

bitej nosy a ruzy a so žadyn wjazh tak prawie strowy njeje, wyshe teho su tež jétra bjes nimi wudyrife.

Schwajzarskim so hewak malo lubi, so su na tajte waschnje něhdje 80,000 njeproschenych hosczi do kraja dostali, woszebie dokež je tak jara wjeli khorych a bědných bjes nimi. Duž su wjeli khorych do zyrtwjom klasz dyrkeli, dokež lazareth a schpitale nihdje njedokahaja.

Hłowna kwartira generała Wernera, kotryž s generalom Manteuffelom to němstko wójsko kommandiruje, kotrež bě pszechizwo Bourbakiowej pošlane, běsche pschi sapoczątku měsza za februara w Rougemont, i dokhemu ranju wot Besançona. — Pschi spomnicz čzemuž tudy hiszce, so je pschi Werderowym wójsku tež jena salsta batteria. S tej běchu na paczu psched Parisu, ale dužy pschilański dostachu, so bychu so l'Werderej podali. To je so stale a je tam tuta batteria pszechizwo Franzowsam tež skawnie skutkowala.

Schtož Paris a jeho wołnoscz nastupa, dha hiszce jedyn krócz na to spomniny, so su Salsojo schyri forty wobżadżili. Fort Romainville bu wot dweju bataillonow grenadierregimenta No. 101 a wot schtwarzeje twierdzinskiej kompanije wobżadżenj; fort Noisy wot dweju bataillonow infanterieregimenta No. 102 a s pruslej přenjei twierdzinskiej gardykompaniju; fort Rosny wot dweju bataillonow infanterieregimenta No. 106 a s pokoju jeneje kompanije wožmeho pruskeho twierdzinskeho artillerieregimenta No. 8.; fort Nogent wot dweju bataillonow infanterieregimenta No. 107 a wot druheje pokojzy runje mjenowaneho pruskeho artillerieregimenta. Sa lóždy fort bě woldżelenje pionnierow pschiwide. — W Noisy bu 74 kanonow, w Rosny 90 a w Romainville 68 namakanjch; wyshe teho bě tam wjeli zyroby a munizije. W Noisy njebe nicžo widżecž, so bě jemu nasche bombardowanie schio schlodziko, w Rosny a Nogent bě w tajsim nastupaniu sterje někaje schlodowanie widżecž, tola pak tež niz woszebie wjeli; tak so bychmy drje my hiszce docho bombardowacž dyrkeli, hdźy budzisze nam hłod njeponħat a Paris a jeho forty l' poddacžu njenušowat. — Hewak je nětlo 23. divisia (100—103) vo wjetshim džele we wžach Bondy, Merlan, Noisy-le-Sec a Romainville.

Twierdzina Mont-Barlieren je wot woldżelenjow pruskeho 5. armeekorpsa wobżadżeny, tola hiszce s wěstoscžu njezwymy, hacž je pschi tych tež westpruski grenadierregiment No. 6, w lotrym, laž je snate, wjeli pruskih Serbord skuži. — Pruski gardykorps je Saint-Denis a wołnoscz wobżadżit.

Wžy a městaschla, psched Parism ležaze, su s woszeho džela skłazene a někotrykuliž khóžecž, tiz bě do Parisa czeknýk a je so nětlo wot tam wróžik, tam jenož proč a popjel numaka, hdźez je jeho dom stale. Sahrodne schtomu su tež najboše podrubane.

S Parisa pyta wjeli ludzi wotencž a běsche hizom

w přenich tjsich dnjach na 70,000 czlowjelow wo to prophyli, so bychu jich s města puschezili. Hłod je jich tam żakoňne sludžik a je na lóždeho woblecžu widżecž, lajsle hubjenstwo su tam wustacž dyrkeli. Jako bě mer wobsanknjeny, dha s hromadami psched město pschindżecžu a w smierskej semi sa běrnami ryjacž. S teho može lóždy sposnacž, tak wussa je jich nusa byla.

Franzowska loirska armeja, laž tež franzowska połnóżna armeja so wobej s měrom sadżeržitej a po tych wuměnjenach, kotrež su w pschimérje postajene.

Přílopk.

* S Pošnanja (Posen) pišaja: W jenej barazh běchu so někotri jecži Turkojo s druhimi jatymi Franzowsami swadžili, jako turkowski podwyski Achmed ben Tisbah do baraki stupi. Tutón žadashe, so bychu s měrom byli, a jako woni njepošluchachu, dha hrabny wón nōž, scocži iž jenemu, tiz bě spiecžiw a rośrēsnjemu brjuch. Cži druzh, to muhlađawski, poczachu na to tež s nožemi wosko so rubacž a kłóč, hacž napošledku pruszy wojazh pschindżecžu a tych njemdrych sludžicžu. Wschitzu běchu mjenje a bôle ranjeni, dwaj Turkaj budžetaj pak na swoje rany wumrječ dyrkacž.

* Dokež su wojazh, l' 5. pruslej armeekorpsy skuzschazh a hacž dotal hiszce doma pschewyazh, porucznosz dostały, so bychu so tež l' żwojemu armeekorpsy do Franzowskej podali, dha nětka woschelake nowiny powiedaja, so 5. armeekorps po wobsanknjenju mera tak dolho w Franzowskej na ezeluziji wostanie, hacž je tutón kraj wschitke wójnske khósty saplaczik. Spomnjeny armeekorps by wschón tónle čaż krajinu wobżadżenju dżeržał, kotaž Champagne (Schampanje) rěla.

* S prajzlich jastrow je po wosziewjeniu amnestije zyka čzjóda čželskich politisskich pscheszupnikow pschicženych, mjenujz 55 wšcho do hromady.

* W Berlinje běchu ſebi 3. juliya konſiħeho lěta 22 studentojo psched wotmarschirowaniem na wójnu bjes ſobu hosczeniu w jenym hosczeniu wuhotowali. Jako 28. januara tuteho lěta woschelazh hosczo, kotřiž do tuteho hosczenza wschědne na piwo khodža, na horla pomjenowaných 22 studentow spomnichu, dha skónczne na to pschindżecžu, so je wot nich jenož 8 žiwych, tak so je jich 14 we wójni panožo.

* W Pausitzu pola Riesy bu 30. januara wotroče Šchöna wot jeneho topola faraženy, kotryž bě podręsacž pomhal.

* W Karlsruhe su paduschi khlamy jeneho stótnika wobkranyli. Schlodowanie je 4000 schéznakow, a ma ſo wobkranyený cžim bole wobżarowacž, dokež w tu khwili pschi wójsku w Franzowskej steji.

* Pruslemu kralej bě ho wóndanjo w Versaillesu jeho najlubšchi posz hubík a bě won temu 200 tolet myta wustajík, kij jeho sažo pschitwiedze. Landwehrista Bünsch s Groß-Bodungen a w měrných čažach hauptman tamních měščanskich tsélzow, mějeſche to ſbože, teho pža namakac̄. Ialo bě jeho k hčejorej-krajej pschitwiede a jemu tam tyh 200 tolet wuplačic̄ chýdu, nochyſche won te pjenesy brac̄, ale ſtati tu proſtu, ſo by jemu hčejor radſcho jenu dobytu kanonu ſa groß-bodungſtich měščanskich tsélzow darič. Taſka proſtuwa bu dopjelnena a ſu wóndano tu kanonu, pěknje wupyschenu, do Groß-Bodungena pschitwiesli.

Wojerski list

w ſchtueſlach.

Wot Korle Augusta Groß ſ Wujesda p. Lubija,
pschi kral. ſals. 5. proviantnej kolonne.

Mój luby bratſje!

Ja ſ zugeho něk tudy kraja
Cži ſažo líſt dom poſcželu,
Hdyž wſchaf tu wſchitih ſa to maja,
So dale tudy wostamu,
Ja pak ſo tola nadjiſam,
So tebje k jutram wohladam.

Ja wonka dyrbju ſwjecic̄ hodý
W tym zuſym kraju dalolim,
So ſchtrzle nimam, to ſu ſchłody,
Tež nimam ſliski tytanza,
Tež w zyrkwi njeſpěwamý my,
Kaž my to doma ežinichm̄.

Mój luby bratſje, to cži piſham,
So ja wſchaf hiſcheze ſtrowý ſym,
Ja Bohu wotzu wſchón džak dawam
A proſchu jeho dale ſ tym,
So by mi džak hac̄ do lónza
Tu ſtrowosc̄, kaž je nětežiſha.

My ſloro ſe ſtareho lěta
Do noweho ſaſtupimý,
Tón ſtowricel toh' zykoř' ſwěta,
Tón wě wſchal, hac̄ my budžemý
W tym nowym lětce we domi
Sso witac̄ ſažo ſ rukami.

Zofor zjeh a drobny najtunijeho, roſyunki, Corinthy, Corjenje,

Thoſej punt po 80, 88, 90, 100 np., atd.,

rojš = 16, 18, 20, 24 np., atd.,

ſyrop = 16, 18, 20, 36 np.

poručja

Rudolph Hölzer
na rožku ſerbſleje a ſchulerſleje, haſy.

So nadendu Vaſ ſele rynčki
Wſchěch pschi nojlépshei ſtrwofsc̄i,
To nadjiu ſo tudy wěſcje,
Kaž Wy tež mi ſeze popſcheli,
Ja ſbože pscheju wſchitkim Bam
A tež wſchém mojim pscheczelam.
Sso mějtaj derje, mojej bratraj,
Tež lubowaný ſtarý nan,
Ja ſtrouju moje ſotry iſi,
Tež ſwatalow a tež ſchwagerni,
Tež pscheju tym we Njechanju
To nowe lěto k wjeſzelu.

Piſach
2. džen hodov 1870.

Cyrkwinske powjesče.

Werowanaj:

Pětrowska chrkej: Jan Mět, ſchewz, ſ Marju Ma-
dlenu Petermannę.

Michałska chrkej: Korla Hendrich Weidner, herbſki
rhc̄tař-wobſedzér w Eſmilnej, ſ Paulinu Louisu Bergerez
ſ ſsololzy.

Krécui:

Pětrowska chrkej: Ernst Hermann, Ernstia Vjenadý,
murjerja, ſ.

Michałska chrkej: August Hermann, Korle Ernstia Neu-
mannna, hčejera na Židowje, ſ. — Maria, Handrija Peſolda,
wobhydlerja w Delnej Linje, dž. — Martha Hana, Korle
Augusta Janascha, murjerja na Židowje, dž. — Maria
Martha, Jana Augusta Lorenza, wobhydlerja na Židowje, dž.
— Hana Khrystiana, n. dž. ſ podhroda. — Max Wylem,
Ernstia Hendricha Wille, formarja w Hrubjeſczech, ſ. —
Ernst Jurij, Augusta Nutnicijskoho, ſublerja w Žyžezach, ſ.

Zemrječi:

Džen 19. januara: Maria Selma, njebo Jana Kolp̄,
wobhydlerja, ſawostajena dž., 4 l. 6 m. 19 d. — 21., Hana
rod. Weserez, Handrija Wusſilka, hčejera w Nowym Ma-
jezach, mandjelska, 48 l. mjenje 17 dnjow. — 23., Korla
August, Korle Bohuwěra Hajnta, lamjenjerubarja, ſ., 10 n. —
24., Pětr Pjeh, wobhydler a přjedawſki restaurateur, 72 l.
— 27., Hana ſwidowjenia Wladiłłowa ſ Euha, 69 l. —
28., Klotilda Jenny rodzena Viſcherez, Franzia Louisu Gö-
ringa. kralowského hudebnika w Draždjanach, mandjelska,
32 l. 2 m. (Bu na tudomný Tuchor khowana.) — Michał
Zimmer (Ezemjera), ſahrodník w Brēſowje, 65 l. 1 m. 9 d
— 30., Haňa Khrystiana, Jana Hencja, ſublerja w Bóru
mandjelska, 31 l. 6. m. mjenje 6. d.

Wosjewjenje.

Pschekupſke a ſkótne wifi we Eaſu
ſměja ſu lěthā

28. februara,

1. augusta a

7. novembra.

We Eaſu, w januaru 1871.

Wjeſne grychty.

Pscheypołożenie fhlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drafty a hóležazých wobleczenjow je
nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa slótnika Boetius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Wolrjepnolekarske wopisimo

wó
G. A. W. Mayerowym bróshyropje.
G. A. W. Mayerowym bróshyrop, mi k pruhowanju a
pscheptytanju pschedy, jenož s hojažych, vegetabiliskich,
w zokorje warjenych substanzow. Wschitke te same su
tojke, so loskotanie w schiji a bróscie, kotrež i losklowanju
nujuje, pomjenjuja a moža so teho dla w kózdej starobje
psche latarrhaliske wobcežnosće derje nałożic.

Wrotzaw, 1867. Dr. G. W. Aloše.

král. wolrjepnol. syfikus a sanitalky radžiczel,
ryčer čerwjeneho worjoka.

Jenož prawdziwy maja jón w bleschach po 8 nzl.
15 nzl. a 1 tl. na píshedan.

Heinr. Jul. Lindt w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiu,
V. Kinne, haptikar w Hernhucze,
Jos. Schmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptikar Gerischer w Ostriku,
Scholtia we Wotrowje a
Schmann w Budestezach.

Sawesczenja psche wohnjowe schłodowanje po
twjerdič w schomozno tunich prämijach horjebjereje

němiski Phoenix

woheiawesczaze towarzstwo w Frankfurze nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnoſcę

G. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Drjewowa aukzia.

Na žiwnosći čzo. 5 w Drobach budje so schtwórit
23. februara t. l. 51 lošow khójnowych schtomow sa hoto-
we pjenjesh na pschedzowanje pschedawacj.

Sapocjatki dopoldňa w 9 hodžiuach pschi pucju, siž
s Drobow do Lupoje wjedzie.

Čzo. I. 1871

Serbſkih Nowinow
so we wudawarni saſo kupuje.

Carl Moack

w Budyschinje

na žitnej haſy čzo. 52 njevaloko hólowneho
torhoschza
porucja ſwoje woſebeje dobre
liqueur, ſkódko a ordinare palenjy
po najtunisich placzisnach w Jenotliwym a w zlym,
ff. amerik. petroleum pt. po 30 np. pschi 5 pt. po 28 np.,
= fweczenje = 50 = = = 49 np.,
ſamany rajh = 16 = = = 16 np.,
wulſornath rajh = 22,24 = 18 = 22 np.,
shrop, candis, = 18 = = = 16 np.,
hosej, jara czisce ſkodzaje družin hischcje po starej
placzisnje, hacj runje je so punt w druhich mestach wo
1 nzl. powyschit,

punt po 27, 75, 80, 90, 100 np.
pschi wokupjenju 5 puntov hishcje tunischo, jerje, dobre
w tunach a kopach, kaž tež jenotliwe nanojtinischo.

Epileptiske midlisheza

(padazu fhoroscz)

sahojilistne ſpecialny lekar ſa epileſiju doktor D. Kiliſich
w Berlinje, nětko: Louisenstraße 45. — Hizom psches
ſto sahojenych.

Zedyn ſmaný wotroczk ſ dwěmaſ konjomaj a ſena džó wka wot 15. februara pola podpiſaneho ſlužbu namaſataj.

G. L. Müller w Hornym Měrkowje.

Lužičan čo. 1 je wuſol.

a woprija: 1) Kwětey z wutrobineho naléča. Spěwaj wot
Petroviča. 2) Šwingulantojo. Wot Dr. Česle. 3)
Při kóstkowanju. Spěwk wot H. S. 4) Přez kupu
Ranu. Wot H. Jordana. 5) Kaž pluh kliniš, tak wota.
Spěw wot Nyčki. 6) Porok Suworowa swojemu
adjudantu. Z ruskeho podal A. Wudowjech. 7) Radost.
Žiwjenje a smjerć. Spěwaj, přeloženaj wot
J. Liseca. 8) Něsto wo nětčiſej wdjuje. Spisał M.
A. Kr. 9) Krótka historia hory Vesuv. Wot H. No-
waka. 10) Smjertnička a 11) Wſelčizny. Wot Mu-
činka. 12) Drobnostki. Wot Jordana, Babika a
Garbarja. 13) Z Budysina a z Lužicy. 14) Slo-
wjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja. 15) Wot re-
daktora. 16) Listowanje.

Satſki renty ſawěſcjaſy wuſtaſ.

Widny tſižteho ſbromadžowateho lěta 1870.

Wot 664 woſhobow ſta ſo 1139 ſakkadov a to 90 poſlných a 1049 kruchatý ſe ſaplačenjom w hotowych pjenjeſach wot.

25,824 tl. — nbl.

Doplačowanja w hotowych pjenjeſach na kruchate ſakkadki wunjeſechu 20,717 tl. 4 nbl. 5 np.

Psches to, kaž tež psches k lěpſchemu ſapiſane renty na kruchate ſakkadki a psches ſbýtk w ſarjadowanju wot 22,605 tl. 11 nbl. — np. pschiſpori ſo centralný fond, po wotcěhnenju wuplačowanjow a druhich wudawkow, něhde w 66,000 tl. a teho dla naſſferie ſummu wot

1,659,000tl.

doſahnje.

Tute ſwieselaze wopolasna dale bole roſčajazeho pschiſhywanja ſtukowanja rentoweho wuſtaſa ſ tutym woſjewjujo, mamý hiſcheze pschiſpomnicz, ſo je licžba wſchitkých aktívnych ſakkadkov na 31,168 naroſka, kotrež nominalný kapital wot;

3,116,800 tl.

repräſentiruja.

Mý hiſcheze na to ledžbne čzinimy, ſo je we hłownym bureawie wuſtaſa na starym torhoſchcu, kaž tež pschi jeho agentach, k wukladowanju wuſtaſkow, broſhura pod napiszem „Zwiegespräche“ darmo k doſtagu, hdzež je ſrjadowanje a ſtukowanje wuſtaſa na ſohlko ſroshmiliwe waschnje prijodſtajene a roſkudženie wo tym poſložene, kaž ſo ſatſki renty ſawěſcjaſy wuſtaſ wot druhich podobnych institutow roſkudžuje, resp. woſhebne dobytki poſličja.

W Draždjanach, w januaru 1871.

Direktorium.

Wupluczenje rentow ſa 1870 je ſo 1. februara t. l. psches podplžaneho ſapocžalo, kotrež ſe ſa woſtaranje horjebranja nowych ſobuſtaſow do tuteho wuſtaſa — ſ džiwanjom na prijodſtejaze woſjewjenje porucža a kóžde potriebne wukasowanje rad dawa.

W Budyschinje, w februaru 1871.

C. A. Siems,
w firmie: J. G. Kling Nachfolger.

Cigarry

25 ſchtuk po 30, 40, 45, 50, 55, 60 a 70 np.,

palenz

wſchitkých družinow najtunischo porucža

Rudolph Hölzer.

Suſhe droždže

porucža Rudolph Hölzer.

Čehnjenje

tſecjeje klasy kral. ſakſe lotterije stanje ſo bližšchu pónđelu a wutoru 13. a 14. februara.

C. F. Jäger sen.

Dickowa konfeſhionirovana daloko wuwołana ſpodžiwnje hojaza žalba, kotrež je ſo najbóle kóždy ras jaſo dobra wopolasala porucža ſo w žerdkach po 3 nbl. a po 12 np., wot hródowskeje haptvki w Budyschinje.

Kóždeho tařamza (Bandwurm) a 2 hacj 4 hodžinų bjes bolescze a ſchłodowanja zble ſacjéri; teho runja tež blédaun a lischau wěſcje ſacjéri a to liſtne Boigt ſekat w Groppenkret (Preuſſen).

Šlotnifarske a ſlěborniske fhlamy E. Boëtius

bliſko bohateho tórm a ſkoteje kicze porucžea woſhebje ſkote a ſlěborne rječoſti ſa dybſacžne čjaſniſki, kaž tež taſte ſ talmiſoweho ſkota, wot 1 toler 5 nbl. a dróždho.

Jedyn pomožnik pschi palenz palenju ſo na knježi dwór w Hornej Borschci pýta a móže borsk ſaſtupicž.

Někotſi hólzy, kotsiž chledža po jutrah katholſku ſchulu w Budyschinje wophtowacj, móža pschiſtojne woſydenje ſ zyroku doſtag. Hdze? to te je ſhonicz we wudawarni Serb. Now.

Wucžomniſ pýtanj.

Sa jene tudomne materialtworowe a ſpirituoſowe fhlamy ſo ſa bližſhe jutry jedyn wucžomniſ pýta. Hdze? to je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Jako mandželskaj poručataj ſo:

Korla August Lehmann,
wučeř,

Anna Khrystiana Lehmannowa
rodž. Müllerec.

W Khwaćicach, 7. februara 1871.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redakteř a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číšlo płaci
6 np. Stwórlétna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. sak. pósce
 $7\frac{1}{2}$ np.

Wopſhijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spěw — Powjeseje wo wojałach. — Se Serbow: S Budyschina. — Se Serbina. — Wójnske powjescje. — Pschilopk. — Zyrwinske powjescje. — Nawěstnič.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie
11. februara 1871.

Dowosz: 6205 kórcow.	Płacizna w přerézku			
	na wikač, na bursy,	wysza. niżsa.	najwyšsa najniżsa.	
Pscheńja . .	tl. ngl. np. tl. ngl. np.	5 — 5 10 —	6 12 5 6 —	
Rožla . .	4 10 — 4 7 5	4 12 5 4 10 —		
Dejmjeń . .	3 12 5 3 5 —	3 15 — — —		
Bowš . .	2 — — 1 25 —	2 2 5 2 —		
Hróč	— — — — — —	— — — — — —		
Wola	— — — — — —	— — — — — —		
Raps	— — — — — —	— — — — — —		
Dahk	7 10 — — — —	— — — — — —		
Hejbudscha	5 15 — — — —	— — — — — —		
Kana butry	19 — 17 —	— — — — — —		
Kopackomu	— — — — — —	— — — — — —		
Zent. gyna	1 5 — 27 5	— — — — — —		
Lane gyna	— — — — — —	— — — — — —		

Gzabi sakskschlesynskeje želeſnicy ſ Budyšina.

Do Dražbjan: Rano 7 hodinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pschisantjenje mot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pschisantjenje do Žitawy.

Pschisantjenje. Gzahaj se snamieschlom ** bjes Dražbanami a Shorjelzom jenož w Budyšinie a Lubiju saſtawataj. Wonaž maja jenož wosy přenjeje a druheje klasy a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wjazh płacieſic; džeſtske billety pschisantjenje njeplacza.

Wienježna płacisna.

W Lipsku, 9. februara. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažny čerwieny štok abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 81 $\frac{1}{2}$ (16 ngl. 3 $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płacisze weżera w Barlinje.

16 tl. 20 ngl. a 16 tl. 10 ngl.
pscheńza 66—78 tl., rožla 40—53 tl.,
(to je: sa 25 pruskih lotzow.)

rēpikowý volij (njeziszeny) 14 tl. 15 ngl.
(E ziszeny, taž so w Budyšinie pschedawa
stajnje něhdje $1\frac{1}{3}$ tl. drôžlchi.)

Najnowsche.

Bourogne, 16. februara Twjerdzisna Belfort je so poddała. Franzowsky wojažy śmiedźa s brónju a se swojimi smachami wotęzahnycz.

Barlin, 16. februara Pschimér je hacž do 26. februara podlęsheny.

Paris, 5. februara. General Chanzy je prajil, so je njemόžno, s nětczishim franzowskim wojskom wójnu dale wjescz. — S Parisa je hžom psches 140,000 ludzi wuzahnylo.

Bordeaux, 14. februara. Jeli so franzowski szejm sa republiku wupraji, dha budże Thiers najſkerje sa präsidenta teje ſameje wuswoleny.

Versailles, 16. februara. Jules Favre je s Bordeauxem pschijel a wo podlęshenje měra proſyl. Ale dokelž Franzosojo w połodniſhim kraju pilnje wójnske pschihoty czinja, a ſu tež rektutow lěta 1872 hžom pod bróni powołali, dha je Bismarck podlęshenje měra jenož na pječ dnjom pschiswolit.

G a s t s k a. W Draždjanach, kaž tež we wschelalich druhich městach wulke pschihoty i temu cjinja, so bychú město na smjedzenju měra krafne pošweczili; pschetož wschtiké snamjenja na to polasuja, so njebudžem vjazý dolho na wobsanklenje měra cjalacj trjebacj.

Pschi znehweczu, lotrž 6. februara běsche, bě so murjer Hānsch i Hennersdorfa na dompuču i Kamjeniza fabendzil. Takto jeho nasajtra pytacj džechu, namakachu jeho smjersnjeneho.

W Draždjanach je so saudzeny tydzeni wustajeniza pjeru wodzherza a běchu tam woszbe holsje, lury, trutu, fasany a huzu wustajene. Wodzherzo najwozbenischich abo najrjenischich dostachu czeſne myta.

W Chemnitzu hrajkashe wondano jedyn holschez i jenym revolverom (schézczeklatej pistoli), kiz běsche nabity. Pschi tym so sta, so so revolver wutſeli a kulta wowlu teho holsza tak straschnje trjechi, so dyrbjesche wona po frótkim času wumrjeci.

W Draždjanach ma Sobjo blisko Hellbigez restaurazijs městno, hdzej žadyn lód njeje. A tutej džerje pschiběza 12. februara jedyn mlody čłowjel a skoczi do njeje. Woda jeho hnydom požreje a pod lód žobu wotwiedže.

S Döbelna je tamniſki hamtski hetman Grünler jalo präfelt do města Luxerresa powołany. Wón je ſebi tam aſezora Kalitscha jalo pomožnila žobu wſak.

P r u š y. Dokelž nětko na želesnízach wjese ſafionikow trjeba, dha ſu wschtizy tajzy ſastonizy, kiz bučn wojny dla i wójstu powołani, domoj puſchezeni, so bychú ſaſo ſwoju ſlužbu wobstarali.

Szejm budže najskerje dženža (18. februara) wobsanklenjeny. Wón je bjes druhim tež pschiswolik, so ſmě minister wójny 50 millionow toleř poczecjic, jesti budže to ſa němske wójsko hischče trjeba. Tule požčonku bychú pak tež te druhe němske kraje kóždy po ſwojej wulkoseži płaćcic dyrbjeti.

W Varlinje ſo tež wschelake pschihoty i smjedzenju měra cjinja. Khejzorska-králowa dawa králowſki hród tak pschihotowacj, so budže ſo tam bjes druhim tež wulla Khejzorska kráona i gasoweho ſwětla ſwězicj. — W Varlinje ſu tež teho měnjenja, so měr njebudže vjazý dolho na ſo cjalacj dacj.

Pruske wójsko ma w něčijſchej wójni tež dotal 865 wýſklow a 13,099 wojskow jako morwych, 2880 wýſklow a 64,637 wojskow jako ranjenych, po tajlim 3791 wýſklow, 85,173 wojskow ſhromadneho wotbytla.

A w ſtria. Khejzorowy naměſnik (Stadthalter) w Ezechach, wjerch Dietrichſtein-Mensdorf je 15. februara, 59 let starý wumrjec. Wón bě na woſypizh (masry) ſhorječ a běsche na tule po prawym lohku khorosj wumrjecz dyrbjal, dokelž bě ſo wona i wulce možn na dyčawu ſejahnyka, tak ſo tón khor ſločnje vjazý dyčacj njemđesche.

Němske nowiny hischče pſchezo jara na nowe winske ministerſtvo ſwarja, pſchetož awstriszy Němzy, woszbeje pak tamniſki, ſo ſo Němzow wudawazy židži ſo boja, ſo njebudža nětko awstriske ludy dale ſak wulkulač mōz, kaž ſu to hač dotal na njehanibicjive wachnje cjinili.

Franzowſka. Franzowſki ſejm je hížom 12. februara w Bordeauxu hromadu stupit. Wolby ſapoſklanzow ſu tak wupanyle, ſo je do předka widzecj, ſo budža na poſledku wobsanklenje měra pſchiswolicj, hdzej ſu ſwoju wutrobu předby w hórkich ſkowach wuſypali. Wjelschina ſapoſklanzow wobſteji i pſchivisgarjow ſwóbjy předawſcheho franzowſkeho kraja Louis-Filippa a može ſo ſtač, ſo jedyn jeho přynzow franzowſki thrón naſtupi, jesti republika njewoſteji. Republikansz ſmyklenych ſapoſklanzow je franzowſki lud pječa jenož něhdže 200 wuſwolik, ſhtož wo tym ſwědži, ſo čhe jenož něhdže ſchťwórtý džel franzowſkeho luda republiku mēcž.

Město Paris je ſwoju wójnsku kontribuziju — 53 millionow toleř — hížom ſapkačiko a doſtanu wot tutých pjenjes kraje dotalneho počnoznoněmskeho ſwajaſla 40 millionow počodniſche němske kraje, pak 13 millionow toleř.

S p ē w,

Lajla hody ſtaj ſwječijo dwaj wojskaj J. W. i njeſwaleſkeje a A. S. i hodžiſſleje woſady, wot infanterieregimenta No. 103.

Hdzej pſchiblizacju ſo hody i nam
W zuſym kraju franzowſkim tam
A pſchindže nětko ta ſhota
Takto ta patoržiza,
Duz my ſo woloč wjeczora
Wſchak podačmy won do pola
Na ſtraj pſched njeſtchecjela.
O lajla ſrudna nōz to běſche
Hdzej njeſtchecjel naž moricž ſzysfše,
So we tej wulce ſymje tam
Tež ničo njebe lubo nam.

A druhí bataillon džekashe,
Nam ſchanzy ſwěru twarjeſche
Wot Božeho wjeczora
Hacj do hodownicžli ſwitanja,
Hdzej njeſtchecjel jich wuhlada,
Sso ſylnje na nich roſhnewa,
Tež ſylnje do nich tſelesche,
Granath na nich mijetaſche,
So woni zofacj dyrbjadu,
Hdzej živi woſacj ſečyčhu.
Tež na naſchu wachu tam
Granath lětacu i nam.

Hdzej hodownicžli woloč pſchipočnja
Pſchi čžaſu teho woſjeda
Sso na luby dom dopomnich
A w tej čjmozej pinzj pomžplich,

Naši nashi doma

W mierje jescz moža,

Schtož ho jim jenož dobre ſda,

Nam pał tudy ſlōiczečla

Ssueheho khléba ho ſpodoła

A nam derje ſeſkodži

S kapcziczu wodziečki.

Hdyž ho hodowniczu ho kónceſeče

Naſi druhı hataillon wumoz pſchičeže;

Duž do kwartir khwatačmę

A ho tam sprózni lehnyčmę.

A jako ho druhı dzen ſchwita,

Dha ſa drjewom ho poſhada

A czečko ho tež ſwohrjewa.

A jako běſche dopokvnia,

Dha ho nam kruče pſchilasa,

So wjeczor woſk džehaczi

Mę bydym ſchanzy twaric ſchli.

Tak žyku nōz tam džekachu,

So ho my pödla poczachmę,

A tsečzi dzen na ſwitanje,

Dha běchu ſchanzy hotowe

A kanony tam tež ſwožene.

Tak ho nam hdyž minyču,

So njewemę, hdyž wofiaču,

A potom ho ſylnje tſleſche,

So wſchitka ſemja ſerjeſche.

To běſhtaj wojnſlaj towarzſej dwaj,

Rij tuton ſpew wubjekſtaj,

A wójnu twjerde wjedjeſtaj.

Powjescje wo woſakach.

Želesny lſchiž dosta: hauptman Hermann ſ Budyschina, wot infanterieregimenta No. 107.

Zaty bu pola St. Quentinia 16. januara: Korla August Rycerz ſ Lucziz, wot regimenta tſlów No. 108.

Khory leži w lazarecie w Saint-Quentin: Jan Korla Hancz ſ Budyschina, wot 3. kompanije jegerbataillona No. 12. — (Po prěnjej powjescji rělaſche, ſo je 19. januara w bitwje morw woftal.)

Wumrjet je na tyfus: hulan Korla Höhna ſ Blozan. — (W nastupanju na njeho je jeho nan, kubler Höhna w Blozanzach, ſlēdowazý liſt wot gefrajty Gustava Bämmera ſ Kołwaſh dostał:

Camborne, 7. februara 1871. Kuba Höhniz ſwójsbal ſutrobnym ſobuženjom Wam l' nawjedzenju dawam, ſo je w noz̄ wot 1. l 2. februara Waſch luby ſyn a mój najlubſhi towarzſh w polnym lazarecie w Laver na tyfus wumrjet. — Wſchitz, ſiž jeho ſnajachu, jeho wotmrjecze wobjaruju, pſchetož won bě hódný woſak a luboſciowy towarzſh, a ſamo naſhemu knjeſej wachmischtrej ſo ſylsy po woblečju ronichu, jako eſladronje jeho ſmjerzej woſjewi. — Moj luby pſcheczo Höhna, Waſch je wſchak wſchelake njeſbože potrjechko, najprjódži jako ſebi Waſch ſyn Jan nohu ſtemi, potom woſen pola Waſchego pſchi-

chodneho ſyna we Wuježku a nětlo ta wolla ſrudoba wo Waſchego ſubowaneho ſyna Korlu. To je eježki lſchiž, ale troſchtujecze ſo ſ tym, ſo je to knjeſowa wola byla a ſo budzecze ſo w tamnej wěčnosći ſ Waſchim njebo ſynom ſažo witac, hdyž žana ſrudoba wjazg njebudze. A my wſchal tež w Franzowſkej žanu hodžinu wěſci njeſhy pſched njeſtchelſkej kultu abo pſched ſtej khoroscu a ſebi teho dla wſchitzu naležnje žadamy, ſo by ſo bōrſy mér ſčiniſ, atd. atd.)

Ze Serbow.

Zyrkwiſke powjescje ſe Serbina w Texasu wot lěta 1870. Kſčenych je wote minje 34 džecji, 19 ſynow a 15 džowlow. Vjes tymi je jedyn por dwójnikow, ſyn a džowka, kž wobaj ſtrowaj horje roſchetaſ. Tež ſo dwaj ſynai morwaj narodžiſtaj. — Werowaných je 8 porow. — Wumrjetých je 32, mjenujy 18 doroszonych a 14 džecji. — Spowiednych ludži mějach 1117, bjes tymi 21 doma woprajanych a 19 džecji, kž ſaintjene lěto ſwoj kſčenſki ſlub wobnowiſtu.

Serbinska woſada loni do dweju dželow roſpany. Dobra tſečina ſebi knjeſa Jana Palmera (Palmera) ſ Vjedruſka pola Budeſteſ ſa duchowneho powoła, kž je 6. decembra l' nam pſchiczaňk a lotrehož ſym ja pola jeho noweje woſady nuts wjedt na 3. njedželu adventa. Tuta woſada ſo pſched mojimaj wočomaj tamnu ſtronu mojego farsleho pola twari. Ja woſach duchowny wjetſhimy. Ta ſlhowa staru drjewjanu zyrkej a tež nowu kamjentnu, kotaž hiſheče wutwarjena njeje, ale ſo, daſi Bóh, lětſha dotwari, a wſchón zyrkwiſny kraj. Wobej woſadži ſo w měžazu septembru po měrnym pučzu tak roſestajischtaj, ſo moja woſada tamnej pjenježne wotrunanje dowoli. W Ameriky ſo tajke dolonecz hodži. Pſchetož tudy je ſwoboda.

Jan Kilián, d.

S Budyschina. Olijsche poſedzenja tudomneho pſchiczaňneho ſuda ſmeja ſo w čaſzu wot 13. hacž do 24. měrza. Vjes druhim budže tež pſchepupjenje ſnateho hontwarja Bamja ſ Huczinu wuſhudzene.

Wot ſaintjene ſrjedy je tudy ſyma puſchicze, ale połne tače hiſheče ſaſtupiko njeje. Wo dnjo je drje na dróhach trochu mołre, ale w noz̄ ſažo mjerſnje, tak ſo je ſancza czeć potom cžim rjenſha. Na ſelesnijy pſcheczo hiſheče jenož po jenej dróſy jěſdža, dokež druhu hacž dotal njeſju wuſypac ſmobli a czahi teho dla trochu njeporjadjne pſchilhadzeja. Schuzeje ſu pał wuſypane a ſ truchami tam ſněh na woběmaj bołomaj pučza wjese lóhceži wypoſolo leži. — Najwjetſhu ſymu mějach w voſlenskim čaſhu w noz̄ wot 10.—11. februara, mjenujy w měſcze 21, pſched měſtom 23 a w Hufz̄ 26 gradow.

S Budyschina. Ěudomny gymnasium je wusle školodowanje potrješiko, pschetož sandženu wutoru w schestej hodžinje wopoldnju wumrje jeho wyżozwożený rektor knies profežor Dr. Jan Biedrich Palm, rycerz kral. sakskeho saškubzneho a tež albrechtskeho rjadu, wot leta 1835 wuczer na lipskiej a potom na plauenskej wuskej schuli a wot leta 1861 jako rektor naszeho gymnasija dzekawoy. Wón bu sandžený pjak popoldnju, jako běše so předy aktus wotdzeržak, pod pschewodom wšichc gymnasiastow a jich wuczerjow, kaž tež jara wjèle druhich pschewodžerjow po křesčijanskim a jara křwiedženskim waschnju na Tuchor pohrjeban.

Wojnske powieſcze.

Wo wuslikh bitwach dženža nicž powjedačz nimamý a lohko doſež móže byc̄, so budžemy bóry pišac̄: krawna wójna bjes Franzowami a Němzami je sfónčena a stoty mér je ſaſtupil. Po wsc̄he Franzowskej hížom nětko tak mjenovaný pschimér knježi, s wuwac̄zom teje jenickeje elſaſſkeje krajinu, hížez twjerdžisna Belfort leži. Tola tež tamniſchi kommandant je s tym němſlim wójsku pschimér ſčinik, kotrež bě tule twjerdžisnu woblehnýlo a so s jeje wobhádku híſčce psched někotrymi dřjami kruče bījeſche, a drje so najſkerje stanje, so wón Belfort w tyčle dnjach Němzam podda, pschetož tucži jemu s kóždym dnjom bole na ſchiju leſu a njedadža so tež psches najtwjerdžiſe wobaranje wotraſhici. Hdyž je so Belfort poddał, dha směja potom Němžy wſchitke elſaſſke twjerdžisny w swojej ruži, s wuwac̄zom malej twjerdžisny, kotrež Bič rěka. Ta pak je tak malic̄la a njewazna, so ju halle po prawym woblehnýli njeſzu, ale jenož dwaj bataillonaj bayerskich wojałow do jeje wokolnoſeje poſtaſili, so byc̄hu czi franzowſich wojałow, w Biču pschewywažych ſadžewali, hdyž byc̄hu czi ſnadž s twjerdžisny pschinetz abo něklatim franktureoram pschi ſebi khowanku poſtliczic̄ c̄zyli. Němžy a Franzowſojo ſu tam teho dla jenož w přenich dnjach woblehnjenja na so tjeleli a so potom bjes ſobu zpyle měrnje a pscheczelniſe ſadžerželi. Haj jako Němžy jemu jara nufnje ſchewza trjebaču, dha běchu Franzowſojo takdobri a jim twjerdžisny jeneho na nělotre dny poježic̄u.

Bourbakiowe franzowske wójsko ſtaj general Werber a Manteuffel do Schwajzarſkeho sahnačkoj a njemoža schwajzarſke nowiny doſež wopisac̄, kaž hubjeni, bědní a khori ſu Franzowſojo k nim pschischi. Šich bě 80,000 muži a tucži ſu nětko hac̄ do wobſanknenja mera po wsc̄he Schwajzarſkej do kwartirów roſploženi.

Garibaldi je híſčce w prawym čaſku s Dijona zoſak, tak so jeho Němžy ſaſkupnýli njeſzu. Wón je potom ſwoj kommando ſkožil, Franzowſku wopuſtejil a ſo ſažo na ſwoju italsku ūpu Kapraru domoj wróčil.

Schtož němſke wójsko, wokoło Paríſa ležaze, naſtupa,

dha je so tam někajle pschěmjenje ſtak; pschetož 4. a 5. armeekorps (po tajlím tež pruszh ſerbi) ſtaj porucžnoſeſ doſtakoj, so do Orleansa podac̄, a hdyž Wy tole čitacie, dha budža wojažy tuteju korpiow najſkerje hížom w ſpomjenym měſeže. Tak so ſo ſtak njeje, jaſo by ſo ſnadiž wójna dale wjescz měla, ale teho dla, ſo byc̄u Franzowſojo cžim ſkerje mér ſčinili, hdyž widža, ſo je němſke wójsko na wſho pschihotowane.

Tene jendželske nowiny powjedaja: Nutſežnjenje němſkeho wójska do Paríſa ſo 19. februara pschivodnju ſapocžne. Khežor kral jědze 22. do Paríſa a to s Versaillesa po želesniz; s pariskeho dworniſčeja poda ſo wón do jeneho khežorskeho hrodu w Paríſu, hížez ſe ſwojimi generalami a wýšokimi ſaſtojnikami poſzněda. Potom ſměje wójsko psched nim paradu, kotrež po předy poſtajenym pucžu s polnej húžbu psches Paríſ ſapocžne. Na to ſo khežor do Versaillesa wróči a naſajtra wón Paríſ híſčce jedyn ras wophta. Kónz februaru ſo khežor kral najſkerje do Barlina wróči. — Haž, po kotrejch ſo wón do Paríſa poda, budža předy wot wojałow wobhádzene.

Wot sakskeho wójska je s zpěta 448 muži w Paríſu jatych pobýlo a to wot polnych žandarmow 1 muž, wot regimenta 100 tež 1 muž, 5 wot regimenta 101, 3 wot regimenta 103, 20 wot regimenta 104, 1 wot regimenta 105, 9 wot regimenta 106, wot regimenta 107 pak 364 muži, 26 wot regimenta 108 a 18 muži wot jegerbataillona No. 13.

Přílopk.

* Pariske nowiny powjedaja, ſo ſu tam najbole horſi republikanarjo jako ſapoſklanzy na franzowſki ſejm w Bordeauxu wuſwoleni. — Thiers, kž běſhe ſa čaſh krala Louis-Philippe ministř, je 18 króz wuſwolenj.

* Schtož Gambettu naſtupa, dha franzowske nowiny powjedaja, ſo je khezro czeſko ſchorjeſ.

* Blisko Toulona (w Franzowskej) je ſu na želesniz wulke njeſvože ſtak. Mjenujz jenemu čahej, na kotrejch ſo moſebeſe ludžo wjesechu, běchu nělotre wosy s polverom pschipoſkylí. W jenym tuthch wosow ſo polver někak ſapali a roſlečja a ſ doboru tež te druhe polverowe wosy. Wot tych 20 wosow, na kotrejch ſo ludžo wjesechu, buchu 11 na male kufli roſtoſknjene, 9 pak bole abo mjenje ſlažene. Psches 100 člowjelov je pschi tym wo ſiwiſeje pschischko.

* W Glogawje ſtaj ſo wón danjo dwaj gymnasista ſaduſhýloj, dokež běſtaj kachlowu, do wuhnja wjedžazu roku ſahe ſaſunýloj, tak ſo bě potom ſebojth dym do jſiwy ſtipit.

* Wolriezne hornoužiſke towarzſtwo porucža, ſo by ſo ſito pschichodnje na budyskich žitných vilač jenož p_

wſay pſchedawalo a to pſcheniza po 85 kilogrammach abo 170 puntach, rožka 80 l. abo 160 pt., jeczmien po 70 l. abo 140 pt., wowſ po 50 l. abo 100 pt.

* Jedyn leutnant, kotrež běſche ſobu pſchi woblehnjenju twjerdzishy Belfort, piſche blédovalo: W nož 28. januara ſchtorowachym dwaj, pſched Belfortom ležazaj fortai, ale ſchtoru ſo njeradži. Wtih ſhubichym jenu kompagniju 14. landwehrregimenta, kotrež Franzowſojo jatu wſachu, a jenu kompagniju wot 67. regimenta, kotrejž mužojo ſkoro wſchitzy ſpadachu, tak ſo mějachu jenož někotſi woſazy čeknyc, a wýſhe teho mějachym wjele ſtom morwych a ranjenych.

* Š forta Išy (pſched Paríſom) piſaja: Pjetz hromadow roſpadankow je tam widzec, hdzej hewak laſerny ſtejachu, kotrež buku na prěním a druhim dnju bombardowanja wot němſkich kuſow ſapalene. W magazinje, kotrež ſu nam Franzowſojo, ſamostajili namakachym něhdze 100 tunow wina, 200 kehelow zofora, něhdze 20 měchow klofeja a raff, jara wjele zwibala a druhu žrobu.

* Chineſojo w tutym mějazu nowy a to pſaty lettawſynt wot wobſtacza chineſiskeho khézorſtwia ſapocznou a ſmeja teho dla wulki ſwiedzeni, kij budže 20 dnjow ſa ſobu tracj.

* W Glogawje ſu ſo jétra tak roſſhérke, ſo ſo tam žana ſchula wjazy džerječ njejhodži.

* We Winje běchu ſańdženjy třdzeni na rýz Donawje ſodowe ſchkrutu wotplowac̄ počake, ale bóry ſečaze wofatake a rěku tak ſahac̄ile, ſo bu wulki kruh města powodzony. W někotrych pſchedměſtach bě woda tak wulka, ſo wſchē delne ſtyh napjelni a ſo wobydlerjow k čeklaniu nufowaſche. Rajhórſche bě to, ſo potom ſaſo ſylnje mjerſnyc poča, tak ſo ſu domy někto połne ſodu. Woda tak rucze pſchibjerasca, ſo wot jeneje čerjodý wołow, kotrež tam po jenej dróshy čerjachu, ſchýri woły dale njemožachu, ſchóz bě wina, ſo tež ſamjersných. Poſdžiſho dyrbachu jich ſe ſekru ſ ſodu wuxubac̄.

* Š Lipſka piſaja, ſo je woda wſchelakich hatow tamniſcheje woſkolnoſcze zyle wumiersnýka a ſo ſu teho dla ryby, kotrež w tutych hatach běchu, wſchitke kónz wſake.

* W Straßburgu, Darmstadtu a w druhich městach mějachu 10. a 11. februara khézro ſylnne ſemjerzenje.

* Š Warszawę piſaja: Wobydlerjo wžy Golescha widzachu 2. februara wot 3 hodžinow popołdnju, tak ſo po ſdac̄u niſto na njebju wulka bitwa bije. Infanteria a kavalleria, konje, kanony — wſcho bě tam widzec, tež to, kaž woſazy ſ wobeu ſtronow pſchecziwo ſebi woſowachu, tak ſo nadpadowachu a zofachu, tak jéſdni a pſcheczi ſpadachu — wſcho běſche tak, kaž to hewak w bitwie ſo stanje — a to traſeſche hač do khowanja ſtónza.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hdy by jenož bóry čopko bylo! Ale to niz a to niz.

Mots Tunka. Čoho dla dha to?

H. D. Nō, ſo by ſsmoka (Peč) počala tola luſt mjeſchá bylo.

M. T. A k čomu to?

H. D. Hlaj, jedyn bě ſo do porsta ſrěſak a triebasche bjeniuch, njemóžesche pak nihdze ſsmoka (Peč) mjeſhku krydnyč a to niz a to niz.

M. T. Ale njejhodže dha to pſches wohén?

H. D. O haj, pſched někotrymi lětami w Lecze (Sommer) ſsmoka (Peč) cjiſce roſbeža a mjeſché wjele ludzi dželac̄, ſo by ſaſo hromadu pſchisňka, a tež najkudſhi pomhachu.

M. T. A ſhoto ſo potom dale ſta?

H. D. Ta ſsmoka (Peč) njeje ženje wjaz tak hojaza, kaž predy bě a to niz a to niz.

M. T. Nō, dha wſmi naſchego hetmana, tón ju mjeſhku ſejni.

H. D. Ach ně. W teho rukach je wona haſle tak prawje ſtwjerdnýka.

M. T. A to niz a to niz a hiſhče wjele króz niz.

H. D. Čjujeſch liſčka? To je rěpowa ſopa.

Cyrkwińskie powjesće.

Werowanaj:

Michałska chrkej: Jan August Hirschman, pohonc w Szkołej Vorſčci, ſ Mariu Madlenu Henselez tam.

Kréenj:

Michałska chrkej: Hana Marja, Jana Augusta Nowaka, wobydlerja, w Sajdowje, dž. — Pawoł Moritz, Han-drija Schneidera, krawza na Židowje ſ. — Hana Křistiana, Karle Augusta Neumannna, ſchufejnička w Jenkezech, dž.

Zemrjeći:

Dien 7. februara: Elenora, njebo Michała Wjenka, ko-warja pod hrodom, ſawoſtajena wudowa, 73 l. — Petr Wicjas, khézkar w Sajdowje, 65 l. 1 m. 14 d.

Poſtniſy reje w ſſowrjezach.

H. Rmoč.

Lužičan čo. 2 je wuſol

a woprija: 1) Skóržba syrotcyna. Spěw wot J. Kandlera. 2) Singulantojo. Wobdželał J. Čeſla. (Pokačowanje.) 3) Serenada. Spěw wot K. Pětrowiča. 4) Jedyn ſwiatkowny wopyt. Spisał J. B. Nyčka. 5) Lakomnik. Podal C. M. R. 6) Wſelčizny. Wot Mučinka. 7) Z Budyšina a z Lužičy. Wot redaktora. 8) Šlowjanski rozhlad. Podawa J. E. Smoleř.

Satſki renty ſawěſcjaſy wuſtaſ.

Włody třízvteho ſhromadžowateho lěta 1870.

Wot 664 woſhobow ſta ſo 1139 ſakladow a to 90 počných a 1049 kruchat ſe ſaplačenjom w hotowych pjenjeſach wot.

25,824 tl. — nſl.

Doplacjowanja w hotowych pjenjeſach na kruchate ſakladi wunjeſechu 20,717 tl. 4 nſl. 5 np.

Přes to, kaž tež pſches k ſepſchemu ſapikane renty na kruchate ſakladi a pſches ſbyt w ſarijadowanju wo, 22,605 tl. 11 nſl. — np. pſchispori ſo centralní fond, po wotcjehnjenju wuplačowanjow a druhich wudawlowt něhde w 66,000 tl. a teho dla najſkerje ſummu wot

1,659,000 tl.

doháhne.

Tute ſwjeſzelaze wopolaſma dale bole roſcjaſeho pſchibhwanja ſkuſowanja rentoweho wuſtaſa ſ tutym woſſerujujo, mamy hifcje pſchispomnic, ſo je licžba wſeſtikich aktívnyh ſakladow na 31,168 narofila, lotrej nominalnih kapital wot

3,116,800 tl.

repräſentiruja.

Mu hifcje na to ſedžne činimy, ſo je we hlownym bureawie wuſtaſa na starym torhoſchciu, kaž tež pſch-jebo agentach, k wukladowanju wuſtaſow, broſhura pod napišmom „Zwiegeſpräche“ darmo k doſtaču, hdej je ſrjado-wanje a ſkuſowanje wuſtaſa na lohko ſroshniwe waſchnje prijödkſtajene a roſhodzenje wo tym poſložene, ſak ſo ſatſki renty ſawěſcjaſy wuſtaſ wot druhich podobnych institutow roſhodzuje, resp. woſebue dobytki poſticež.

Direktorium.

Wuptucjenje rentow ſa 1870 je ſo 1. februara t. l. pſches podpiſaneho ſapocjaſo, kotrej ſe ſa wobſtaranje horjebranja nowych ſobuſtaſow do tuteho wuſtaſa — ſ džiwanjom na prijödkſtejaze woſſerjenje porucja a ſože potrebeſne wukaſowanje rad dawa.

W Budyschinje, w februaru 1871.

C. A. Siems,

w firmje: J. G. Klingſ Nachfolger.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

jak do poſokane pieče k poſloženju pſchi wobezejnoſceſach wot niedoſpolneho pſchewjanja, hämorroidalnych wobezejnoſceſach a ſažwanju, wot lekarſtich autoritetow poruczenju a pſches wjeli woſiſmow dopoſnaty ma w originalnych bleſchach po 10 nſl. ſtajnje na pſchedau:

- we Behrſdorſje knies C. Aug. Schmidt,
- Geſihennersdorſje k. Ernst Donath,
- Scherachowje k. Ferd. Pech,
- Neugersdorſje k. J. W. Röthig,
- Ebersbachu k. Aug. Ernst,
- Lubiju k. Reinhold Reiß,
- Budyschinje k. Rudolf Hözler,
- Nowoſalzu k. Richard Bamberg,
- Kamjenzu k. Herm. Käſtner,
- Gibawje k. J. G. Müller,
- Biſlopiach k. Bernh. Kunza.

Najwěſcjiſhi brédk pſche dybawoſeſ.

G. A. W. Maherowý brokſhyrap ſ Wrótklawia je mi wubjernu ſlužbu pſche dybawoſeſ, laſchel a ſažwanje činil, ſtož tudh po naſlepſhim pſchewwědczenju woſhwědcjam.

Mannheim.

Zenož prawdžiwyh maja jón w bleſchach po 8 nſl. 15 nſl. a 1 tl. na pſchedan.

Heinr. Jul. Linke w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
J. Kinni, haptylar w Hernhucje,
Joz. Schmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowoſalzu,
haptylar Gerischer w Oſtriku,
Scholka we Woſtowje a
Lehmann w Buděſezach.

Drjewowa aukzia.

Na žiwnoſci čo. 5 w Drobach budje ſo ſchwörſt 23. februara t. l. 51 loſow hlojnowych ſchiomow ſa hotowe pjenjeſy na pſchewadžowanje pſchedawacj:

Sapocjaſk dopołdnja w 9 hodzinach pſchi pucju, ſiž ſ Drobow do Lupoje wjedze.

Nekotri hólzy, lotſiž chzedža po jutrah katholſku ſchulu w Budyschinje woplytowacj, moža pſchistojne woſhydlenje ſ zbrobu doſtač. Hdej? to te je ſhonicz we wudawarni Serb. Now.

Budyschin a woſloñoſeſ

C. A. Siems firma: J. G. Klingſ Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čo. 86.

Pscheportožene khamow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drafy a hólčazých wobleczenjow je
nětko pódla bohatého tórmu w domje knjesa slótnika Boëtius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Carl Roack

w Budyschinje

na žitnej haſy cjo. 52 njeſaloſko hlowneho
torhoſchja

porucza ſwo je woſebje dobre

liqueurh, ſkóle a ordinare palenzy
po najtunisich placzisnach w jenotliwym a w zpłym,
ff. amerik. petroleum pt. po 30 np. pschi 5 pt. po 28 np.,
= hweźeñje = 50 = = 49 np.,
kamow rajz = 16 = = 16 np.,
wulſoſornach rajz = 22,24 = 18 — 22 np.,
shrop, candis, = 18 = = 16 np.,
khoſej, jara cäſcze ſkodzaze družinę hiszczę po starej
placzisnje, haſz runje je ſo punt w drugich městach wo
1 ngl. powyſhil,

punt po 27, 75, 80, 90, 100 np.

pschi wotkuſjenju 5 puntow hiszczę tunischo, jerje, dobre
w tunach a kopach, kaž tež jenotliwe nanaſtunischo.

Epileptiske widlishezja

(padazu khorosz)

sahojſi liſtne ſpecialny ſekář ſa epileſiju doktor O. Kiliſch
w Barlinje, nětko: Louisenstraße 45. — Hizom psches
ſto sahojenych.

160 floſtrów

hójnowego ſchczejaneho drjewa, floſtr po 4 tl. 6 ngl.,
ma na czeljnianskim reviru něhdze 2 hodzinje wot ſchuſeja
podpiſany hiszczę na pschedan.

w Hamorje 16. februara 1871.

G. Schuster, drjewokupz.

Slotniſarske a ſlēborniſſe khamy

E. Boëtius

bliſko bohatého tórmu a ſkoteje ſicje
poruczeja woſebje ſkote a ſlēborne rjerzassli ſa dybſacze
čaſzniki, kaž tež tajke ſ talmijowego ſkota, wot 1 toler
5 ngl. a dróžſho.

S tutym ſo do předla woſiewujuje, ſo budže ſo po wot-
tagu ſněha brēſowe a wolschowé drjewo na ſetonjanskim
a konječanskim reviru na pschedadzowanje pschedawacj.
Džen autzije ſo poſdžiſcho poſtaſi. G. Dietrich.

Drjewowa aukzija.

Hondzelu, 20. februara budže ſo w injeđoſſim ry-
cierkuſleſtim lěgu w drjewniſchę pschi ſchibjencznej horje
dopołdnja wot 10 hodzinow:

12 floſtrw ¼ hójcz. hójnowych ſchczejepow,
62 ½ floſtra = = = = kliplow,

a na tym ſamym dnju popołdnju wot 3 hodzinow w
knježim parku w Husz̄y

½ floſtra ¼ hójcz. twjerdzych ſchczejepow,
7 ½ = = = = mjeſkich ſchczejepow,

1 = = = = kliplow,

1 ½ koph = = = = mjeſkich walczkow
pod wuměnjenjom noſadženja pod druhimi, předy woſje-
joniſki wuměnjenjemi na pschedadzowanje pschedawacj.

Grabinſke Schall-Miaucourſke hajniſſke

ſarjadtſtvo w Husz̄y.

Hugo Oppelt.

Drjewowa aukzja.

W tudomnym drobjanskim lěſowym reviru budže
ſo bližſhu wntoru 21. februara něhdze

60 brēſowych a wolschowých dolhich hromadow,

10 tajkich ſtejazých loſow
ſa hotowe pjenesz na pschedadzowanje pschedawacj. —
Šhromadžiſna w hajniſowym domje w Drobach rano w
9 hodzinach.

w Minalale, 16. februara 1871.

Grab. Einsiedelska lěſowa inspefzia.

Drjewowa aukzja.

Wntoru 21. februara t. l. budže ſo na bartſkim
reviru něhdze

80 brēſowych dolhich hromadow
ſa hotowe pjenesz na pschedadzowanje pschedawacj.
Šhromadžiſna dopołdnja w 10 hodzinach w Dubrawz̄y.

w Barcze 11. februara 1871.

Wiedemann,
wyschi hajn.

Teneho wuzomniſka,
tjž može jutry ſastupicj, pyta
G. Luš, thſherſki miſčtr.

Wolne wojskowjenje

III. wolny wokrješ.

Knjes rycznik Julius Robert Deumer nad Schweppnizut
pola Ramjenzu

so jako

ra j ch s t a g s k i s a p o š l a n z

wuswolerjam w III. wolnym wokrješu, to je w měsće Budyschinje a w budyskim, biskopskim, kamjeńskim, połczničanskim a raleczanskim budyskim hamcze s tutym porucža.

Wón je so wuprajš, so čze po tych myslí skutkowac̄, kotsz hebi psches podpjeranie krajowych hospodarskich interesow a psches zwobodnosne wutwarjenje wustawu němskeho swjaska pozylnjenje nowonastateho němskeho khežorstwa žadaja, pschi thm pak sa jedotlime kraje, wózbeje pak sa nasch wujschi wózny kraj hamostatnosz, i jich wobstazu a k thjazemu roswiwanju jich snutskomnych wobstejenjow nusnu, sdaleni wote wschiſtich njewusprawnjenych partikularistisch prózowanow wobarnowanu měc̄ džedza.

Berghold, gmeinski prijödkstejer we Wuježku. Eichel, měschčjanosta w Ramjenu. Fichta, gmeinski prijödkstejer w Ramjewie. Fürstar, měschčjancki kubler w Budyschinje. Hedenus nad Niesdachezami. Höckner nad Łahowom. Höring, gmeinski prijödkstejer w Golzbachu. Hornau, gmeinski prijödkstejer w Brunej. Kruwajz, gmeinski prijödkstejer w Rachlowe. Hrabia k Lippe-Bießfeld-Weissenfeld nad Debrkezami. Menzner nad Krakezami. Möbius, rycerz kublerski najeñk w Klukschu. Päzler, kubler w Bjalanezach. Pfannenstiel nad Nowej Wsz. Rabowksi, gmeinski prijödkstejer w Pomorezach. Reich nad Vělej. Schäfer, fabrikant w Falsony. Scheffel nad Plušnikezami. Sinz, měschčjanosta w Biskopizach. Schüze, budniški hamitman w Biskopizach. Walda, wujschi hajnik we Wuježku. s Wahdorff nad Szulschezami. Schenk, rycznik w Budyschinje.

Knjes rycznik Deumer budže na pschepróshene w jenej

24. februara 1871

popołduju w 2 hodzinomaj

w hoscjenzu i slotemu słonzu w Biskopizach wotdjerzomnej wolnej shromadzisne wuswolerjam swoj politiski programm drobnej wulkadowac̄.

Wat podpišanyh, i liberalnej stronje szlachetnych wuswolerjow porucža so jako rajchstagski sapošlanz sa 3. sakski wolny wokrješ

Knjes rycznik Rudolf Thiel w Budyschinje

a woni proscha wuswolerjow tuteho wokrješa, so býchu swoj hlos pomienowanemu dali. Wobkredzer fabrikli A. Fischer, měschčjancki radiczel Franz, wobkredzer fabrikli Grüzner, pschelupz J. Gehler, banquier R. Hehdemann, měschčjancki radiczel G. Hartmann, schtrumpf-fabrikant R. Oßwald, sejmski sapošlanz Petri, rycznik Sehfert, redaktor Smoler, twarsti mischr A. Sehdler, pjekarsti mischr S. Schulze, pschelupz Pahn, mlynk-wobkredzer Weßlich a wobkredzer fabrikli Zimmermann w Budyschinje, pschelupz R. Huste a rycznik Koch w Biskopizach, kubler a sejmski sapošlanz Fahnauer w Bobolzach, kubler Marx w Dobranezach, kubler Schöpka w Létonju, kubler G. Müller w Merkowje, rycznik Dr. Bachmann, pschelupz A. Böttner a měschčjanosta Loha s Połcznič, kubler P. Albert w Rachlowe, kubler A. Lehmann a ökonom J. Daurich w Hornym Wuježde.

Zecžmijen,
strowu tworu, kupuje po najwyšich płaciſnach
žitowa kupniza
Otto Wollmann.

Candis-shrop

jara rjanu tworu, porucža

C. A. Wehla
na mięsowym torhóſcze 40.

Jedyn wulki czorne posz s bělým bróstem, s wiżath-maj wuswomoj, s bělými nohami a s połwopiszu je so faběžel. Tutoń, njech so czo. 2 w Ćzornowju pola Bukez woteda, hdzejz so khosty lubjerad sapłacza.

Ssuehe droždze

porucža k poſtnizam wsciednije czerstwe
Carl Noack

na žitnej hóbý njedaloko kłownego torhóſczeja.

Katholiki Posot czo. 4. je wuschoł.

Serbske Nowiny.

Za nawěitki,
klik maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Nowy khoslański salen. — Powjescje wo wojskach. — Se Serbow: S Budyschina. S Ratz. S wojerowskeho wotrješa. S Husli. Se komorowa pola Klukša. — Wójnske powjescje. — Pschilopl. — Nawěitki.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie
18. februara 1871.

Dowosz:	Płacizna w přerézku			
6571 kórcow.	na wikach,	na bursy,		
wyšša.	nižša.	najwyšša	najnižša.	
Bícheňza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Bečka . .	6 5 —	5 15 —	6 10 —	6 —
Bečka . .	4 12 5	4 6 —	4 14 —	4 12 5
Bečka . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 12 5
Bečka . .	2 — —	1 25 —	2 2 5 —	2 — —
Brók . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Bola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahň . .	7 10 —	— — —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	5 15 —	— — —	— — —	— — —
Kana butň . .	— 19 —	— 18 —	— — —	— — —
Kopasčomý . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	1 — —	— 25 —	— — —	— — —
Kane hýmjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Čzahi sakſoschlesyńskie železnizy ſ Budyšina.

Do Draždjan: Rano 7 hodinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor 9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

* Pschisančnenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.
† Pschisančnenje do Žitawy.

Pschiſpomnjenje. Čzahaj se snamjeschkom ** bjes Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyšinie a Lubiju fastawataj. Wonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje klagh a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wjazg placzic; vženske billety pschi nimaj njeptacja.

Vjenježna placzisna.

W Lipſtu, 23. februara. 1 Ronisb'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 połnowajazg czerwieni skety abo bułat 3 h.
6 ngl. 5½ np.; winsle bankowki 82½ (16 ngl. 4 np.)

Spiritus placzesche wcžera w Barlinje.

16 tl. 20 ngl. a 16 tl. 10 ngl.
pschenza 66—78 tl., rožla 40—53 tl.,
(toje: sa 25 prussiski fórgow.)

rēpikowy woli (njeježiczeny) 14 tl. 15 ngl.
(Cžiſczeny, faž so w Budyšinje pschedawa
staňje něhdje $1\frac{1}{2}$ tl. drôžski.)

Najnowsche.

Wien, 22. februara. General Schweiñz mě-
jeſche dženja pola khězora audienzu, so by jemu
woſjewit, so je pruski kral mjenno němſkeho khězora
pschijal.

London, 22. februara. S Madrida (ſchpani-
ſkeho hlowneho města) pižaja: Králowa je na wo-
ſypiz tak straschnje ſchorjela, so je woprajecj-
dała. — (Wona je halle psched někotrymi njedže-
leni se ſwojim mandželskim, nowym ſchpaniskim
kralom, ſ Italijs do ſchpaniskeje pschicžahnýla.)

London, 23. februara. S Versaillesa pižaja
wot 22. februara: Knes Thiers mějeſche wcžera
audienzu pola khězorakrala, general Chanzy bě pschi-
tomny. To měnjenje knjezi, so je mér hžom laž
by wobſankneny byl. Tež powjeda so, so němſke
wojſto 26. februara do Pariza nuts poczehnje.

London, 23. februara. Wot franzowskeho knje-
žerstwa je Vaude jako ſobustaw čjornomorskeje kon-
ferenzu poſtajeny.

Draždjan, 23. februar. Kód je hac̄ dotal
bjes ſchłody wotpłował, woda je ſažo ſpanyla.

Salska. S Dražđan piša, so žu tam teho dla, dokelž bě vjele hrčha napadalo a pschi dolhei symje jara tolsty ldd naftak, strach psched schodu s powodzenja měli, hdy by tačz počzalo. Tačz tačz je šo něk t saňdžených dnjach stalo, ale wody a schruth rěli Lobja njejsku hač dotal žaneje schody načzinile, kotaž by pomuze- ega hōdna byla.

Na neuendorfscich ležomnosčach bu wóndanjo jedyn wojak smiersnjeny namakany. Wón je wot schützenregimenta No. 108 a s wokolnosče městaschla Thuma a žu jeho hžiom wot hōd pytali.

W Dražđanach wumrie 20. februara pod krótkej khorosči předadwski minister Dr. J. H. A. s Behr, nimale 78 let starý. Wón bě najprjedy minister finanzow a potom minister pramdy.

Profezor Semper, jako wustojny twarz snaty, je plan k nowemu dwórskemu theatru w Dražđanach wudželač. Po tutym planje budže tuto twarjenje jara rjane, ale tež jara drohe, tak so pjenesz, k temu wot sakskeho hejma pschiswolene, k jeho natwarjenju dožahala njebychu. So pak by šo tola twarba po Semperovym wotpohladanju dokoncerz mohla, je někto kral Jan se ſwojeho samoženja 160,000 toler k temu ſlubil.

W Salskem je něklo nimale 20,000 jatych franzowskich wojskow. S übigawscich barakow njedaloko Dražđan bu jich w tyčle dnjach něhdje 3000 do barakow pschebzadženi, kžž žu blisko Lipska natwarjene.

Sa tralowskeho komišara pschi přidobitejazých rajchstagſkých wolbach je sa 2. wolbnym volkřez l. žudniſki hamtmann s Gottschalk w Lubiju a sa 3. pak l. kniežerſki radžižel Edelmann w Budyschinje. — Wolba směja žo 3. měrza.

W Dražđanach 18. februara tajny radžižel s Schimpff a někotre hodžinu po nim jeho mandželska wumrie.

Wustajenža pjeriny, kotaž žo wóndanjo w Dražđanach mějesche, je něhdje 600 toler číſteho wuzitka pschi-njeſka. Tute pjenesz žu tej kaž pschepodate, kotaž je k lepschemu tajich wojsklich invalidow ſkožena, kžž žu we wójnje nohu abo ruku ſhubili.

Prusky. Hač runje žo, kaž wschón ſwět myžli, wobsanknjenje měra s kždom dnjom bōle bliži, dha žo tola hiſčeze ſkoro wſchědnje wjetſche abo mjeſeſche dželby wojskow k jich regimentam do Fransowſkeje ſežku. S teho je vidiček, so drje kral měr wotčakuje, ale so čže tež wójsko nanajlepje pschihotowane měč, jeli Fransowſojo tak poſluchac̄ nočzyli, kaž žo ſluſha. — (S Dražđan je saňdžený tydžen tež tójskto wojsklich mužstwów do Fransowſkeje wotjeko. Ned.)

Pruski hejm je saňdžen žobotu 18. febrnara wobsanknjeny, hdy pak žo rajchstag ſapocžne, to hiſčeze wjeſte neje, dokež čže jón khejor-kral rady ſam wotewritz.

Egiptowſki městočkal je 36,000 frankow jako dar k lepschemu němſtich ranjenych wojskow poſkak.

Eſaſ a Lothringſta, hdyž budžetot wot Fransowſow wotſtupjenej, dwaj počnaj armeekorpſai jako wobžadlu doſtanjetej. To bž něhdje 48,000 muži wučinilo.

Varlinskim nowinam žo njeſubi, so by žnadj jedyn orleanski prynz — to rěka jedyn s potomnikow předadwſkeho frazowſkeho krala Louis-Filippa — franzowſki thron nastupit, dokelž žu orleansky prynzovo wjehé wutzy njeſcheczelo Němzy.

S Versaillesa žu do Varlina pišali, so němſke wójsko jenož psches Paris domoj počehnje, jeli Fransowſojo w prawym čažu měr ſežinje, so pak Němzy Paris wobžadža, jeli Fransowſojo čaž pschepusčeža, kž je wot Bismarka k ſežinjenju měra wotpaſtežen.

Prusky rekruciž žu pječa k 1. měrza k róſlu womo- kani; tola žmědža žnadj doma wostac̄, hdyž žo měr předy wobsanknje.

A w ſtria. Na ſhromadném winičim ſežinje, kotonž bu ſaňdženu pónđelu wotworený, pschedz̄da nomeho ministerſtwa wosjewi, k čomu je tuto ministerſtvo wot khejora woskane, mijenujž ſo by wone ſnuſti min ſrajn měr s nowa ſkožilo a potom wóbtwierdzito — to pa na ſaklaže nětčiſcheje ſrajneje wuſtarw (Verſaſung).

Tuto dželo budže drje tak čeſte, ſo žo našíferje njebudže wuwjetz hodžic̄; pschetož nětčiſcheje wuſtarwa je awstrijskim Němzam wſchu mōz w kraju do ruti data, a by po tym, kaž woni hač dotal rycza, wulti džiw był, hdy bychu někaſti kruh ſwojeho možy tež awstrijskim ſekowjanam wotſtupic̄ čhyſli.

Fransowſka. Fransowſki hejm, kotonž je žo teho dla do města Bordeauxa woskak, jo by tam ja fransowſki kraj něklaſte kniežerſtwo poſtaſit, je žo tam, kaž žm̄ tydženja ſpomnili, hžom 12. februara ſapeček a po trébnym ſrjadowanju tež ſpomnene kniežerſtwo wuſwolit. Šapožlanž žu mijenujž něhduscheho louſfilippſkeho ministra Thiersa jako präsidenta nětčiſcheje fransowſkeje republiky poſtaſili a tutón je ſebi tež bōry ſwojich ministrow wuſwolit. Potom bu 15 ſapožlanzow wuſwolených, ſo bychu žo jako komišarjo měra do Pariza abo Versaillesa podali a tam s Bismarkom měr wujednali. Spomnjeni ministri, kaž tež cži komišarjo žu wſchē bōle ſměrni ludžo.

So ma žo měr bōry ſežinich, dokež heval wójna hnydom ſažo s nowa wudýri, wo tym žu komišarjo měra wſchich pschebzadženi, a ſo maja woni dobru wolu k wobsanknjenju měra, to Bismark drje tež derje wě; pschetož wón je teho dla pschimér (Waffenſtillſtand) hžom dwójz ſo ſtřek: najprjódžu wo ſchýri dnj a někto wo dwaj dnaj. Pschimér budže po tajkim hač do jutſiſcheho dnja — do njeđele — wječor trač a mōžemh našíferje hžom pónđelu abo wutoru ſhonič, hač je měr wob-

sankcijenj abo niz. Tola mōže wóshak tež być, so ho pichimēt hičkeje wo někotre dny podleschi.

Nowe franzowskie knieještewo je hižom wot Fendželskeje, Austriaje, Italiskeje, Rúgowskeje atd. pchipósnate.

Fendželska. Fendželske ministerstwo ſebi wulku pręgu dawu, so bychu wuměnjenja mera ſa Franzowſow dość lohle być, ale Bismarck je na napraſhowanje, kajte tute wuměnjenja budža, motutolwic, so to nikoho nicio niestara dňili jenož Němcy a Franzowſow, a so wón echo dla pišidacj nijemidze, so by ho něchtón druhí do tuteje naležnoſcie měſchał.

Nowy Koſtancki ſalon

ſalaſuje dale tak:

§ 368.

5) pjenjeſnej ſchraſu hac̄ do 20 tolej abo ſ jaſtowm hac̄ do 14 dňow budža koſtancky: 3) ſchtož bjes polizaſkeje dowolnoſcie jene nowe wóhnischičzo (to je měſino, hdzej ſo tepi n. pch. khachle, pěz a t. d.) ſakoži abo jene hižom tu bywaze na jene druhe měſino pchepokozj; 4) ſchtož ſalomudži, ſo ſa to ſtaracj, ſo ho wóhnischičza (koſunje, khachle, pjez, pjezaki, ſadeby a t. d.) w jeho kheli w dobrym a wóhneſchernym wobſtejnſtwie ſdžerja, abo ſo budža ruhenje w prawym čáſu mjeſcjenie abo riedzenje; 5) ſchtož ſo do brožnow, hródkow abo druhich ruhow, kotrež ſ ſhowanju wóhni-popadnych róžow ſkuža, ſ njevobarnowanym wóhnjom abo ſe ſwézu bliži;*) 6) ſchtož na ſtrachnych měſtnach w ležach abo holach, abo w ſtrachnej bliſkoſći twarjenjow abo wóhni-fapopadnych wézow wóhni ſadžela abo ſapali; 7) ſchtož w ſtrachnej bliſkoſći twarjenjow abo wóhni-popadnych wézow ſ wóhniowej tſelbu tſela**) abo wóhnjowe stroje***) ſapali; 8) ſchtož polizaſky přiódkičane wóhnjowe haſchadka (wóhni

*) Tež je w hornjotujiſlim ſalonu abo oberamtswatencze wot 8. februaria 1777 w §§. 30 a 47 wſchilko kurjerje tobaka a cigarro w brožnach, hródkach, komorach na kubach, hdzej koža ſteja, na ſtomjanach a podobnych poſlaniach, lehwach a vorach, teho runja w dworach a wjeſtých hachach, taž tež wo žinje pch. wjasanju, horje ſodowanju a hromadowanju ſita, ſyna a wotawy a pch. wſchich ſobko ſo ſupdatykh ſobkach ſobdomu pch. ſchraſe ſalaſane. Na pch. ſtupeſjenje tejeſ ſalaſnie je tam ſchraſa poſtajena ſa pch. ras: 25 ngl, ſa druh. ras: 2 tol. 15 uhl. a ſtanje ſo to pch. ſtupeſjenje tſeoži, ſchtož ſtvořit ſa, ſa tym hac̄ je, tež hičkeje dležje jaſtvo. — Pch. tež ſamej ſchraſe je tam tež ſobdomu w pionych a palenzowych hachach (korčmach) wſchilko wobkhadzenje ſe ſaſehlenej abo ſapaleſej ſajſi abo erigaru po hach ſalaſane.

**) Štym je wóhnjowe stroje ſu wézy abo kufy, ſ kótrymlj ſo wóhnjowe hry (feuerwerk) cjinia a ejteria, n. pch. rakety, wóhnjowe koſta, ſchrežapaczji atd.

haſchath grat) abo ſ zka niz, abo niz w potrjebohódnym wobſtaku džerji, abo druhe wóhnjopolizaſſle pchilaſnje njevodledžuje a jim poſkuſhny njeje.

Powjeſcje wo wojakach.

Semrjet je w 9. polnym laſarecze w Zillis: Handrij Scholka ſ Wajz, wot inf. reg. 103, 1 komp., † 12. januara; w laſarecze w Etain: kanonier Michael Mischnač ſ Vanez, † 16. septembra 1870; w laſarecze w Annen: Handrij Urban ſ Kobjenſia, wot ſchützenregimenta 108, 2 komp., † na ſwoje ranę 21. januara 1871.

Khori abo ranjeni ſu: w reſerve laſarecze w Hanowje: Jan Rabowski ſ Rachlowa, wot ſchützenregimenta No. 108, 5 komp.; w polnym laſarecze w Gießenje: Jan August Farak, wot inf. reg. 102, 1 komp.; w polnym laſarecze w Annen: Kora August Nowak ſ Hermance, wot inf. reg. 105, 11 komp.; w 10. polnym laſarecze w Barjour: Jan August Lehmann (Wicžas) ſ Droždžija, wot inf. reg. 102, 2 komp. — a w laſarecze Lagyjjenolenskym dobrowolnik Göz ſ Budyschina, wot inf. reg. 103, 8 komp.

Ze Serbow.

S Rakaz. Se wſchelalich ſtronow ſchyschimy, ſo je dotalny ažejor na ſudniſkim hamce w Biſkopizach, injes Gejler, ſa radečanského ſudniſkého hamtmana pomjenovaný a ſo ho wón ſ 1. haperleje ſem pcheydli. W Biſkopizach je wón jako ſwědominiwy, roſhladny a pch. tým dobrociſiwy ſaſtoñniſ ſnaty.

S Budyschina. Šsem je pchilaſnja pch. ſchraſa, ſo ma ſo tudomny wojerski laſarek hac̄ do kózla měſkoza februara wuproſnicz a ſo w laſerni, hdzej wón běše, wſho ſažo tak do rjazu ſtajicj, ſo bychu wojazj w njej bydlicj móhl. — Ranjeni a khori, kotsiž ſo hičkeje wſtrowili njeſju, ſo teho dla pječa do žitaroſkého laſaretha poſczeļu a ſu ſu tam hižom nětotji poſkani.

Tuto poſtajenie, taž ſo nam ſda, tež na to poſluje, ſo ſo měr bliži.

S wojerowſtěho wolkreſa. Starſhe wojerowſte mužſtwa, taž tež mléčske, kotrež hac̄ dotal ſ wójsku wſali njeſju, ſu ordru doſtali, ſo bychu ſo w tych dujach w Mužakowje ſeſhli. Čjoho dla ma ſo to ſtacj, to nam ſnate njeje, tola mōže być, ſo ſnabž ta wéz, nělak ſ tým hromadje wíz, ſo ma 5. armeekorps, do lotrchož naſch wolkreſ tež ſchufa, franzowſku krajinu Champagne tak doſko wobkhadzenu džerječ, hac̄ Franzowſojo wójnske hóſt ſaplaſza.

Pch. ſpoſomjenje redačije. My proſzymy ſa pch. ſchodne čjisko Serb. Nowinow wo wujasjenje tuteje naležnoſceſe.

S Budyschina. Hac̄ runje naš syma zbyle wopushcžita njeje, dha je tola wo wjèle pěknischo, dyžli dwě njedželi předy, všchetož kněh je šo s polow a kusem hižom jara ſhubit a hdyž pomjersnje, dha many lědom jedyn grat symy; najbóle bě 3—5 gradow čzoploty.

Łód na ręży Sprjewi, hač runje běšče jara toſtli,
je šo tež bjes dalscheho woſtſkodženja minył, woſebje
doſelž jemu, hdźiž bě šo ſastají, psches roſtſelenje wulſich
ſchrutow dale pomhaću.

Bucze ſu w tu khwilu hiſhčę jara hubjene, tak ſo
ſu tu a tam woſy težaze woſtali, tola hodži ſo na ſchu-
kejach jěſdječ, hacž runje ſo na nich tež po kruchach jara
kraſnje njeſejdeče.

S H u s k i. Nasch nowy faraś l. Fäles pscichodnū
frjedu, 1. mērza, l nam pscieżehnje. Nascha wożada
teho dla na tymle dnju do Horneho Wujesda po njego
pojedze. Niedzelu Reminiscere, 5. mērza, budże wón na
to do żwojego tudomneho sastojinstwo sapołasany.

S Komorowa pola Kluksha. Pschi wólbje, to-
traż bu 10. februara tudy wotdżerżana, bu wot gmejnow
w 14. wólbnym wotkjeżu gmejenski prjódłstejer a llamať
t. Po stel w Klukshu sa zapošlanza na hornjołužiski
hejm wuswołeny.

Wojenne powieści.

Dokelž je w tu khwiliu pščimér, dha po prawym
žane wójske powięscje dawac̄ nimam̄, kiba so mam̄
hiſchcze na to spomnicz, tak wjèle franzowskoho wójska je
w twjerdzisnje Velfortu było, jako ho tuta podda. Fran-
zowskich wojskow běſche tam 13,000 muži a czi ſmē-
džachu s brónju a se wſchémí smachami twjerdzisnu wo-
puschcziej a ho i franzowskemu wójsku podac̄, kotrej w
połodniſszej Franzowskiej steji. To bě ho jím teho dla
doſtakó, dokelž běchu ho twjerdze wobarali, a jako bu
němſka khorhoj wýsche twjerdzisny ſzehnjena a ho we
wětſje smahowaſche, dha njebe nichtón wjehelschi, hac̄ czi
němſzy wojszy, kotsiž běchu w krutej ſymje a tež s cza-
ſami pſchi ſylnym deſčezu a hľubokim blocej pſched
Velfortom ležec̄ a jón nadběhowačz dyrbieli. Někto bě
ſich wobužne džeko ſlonečene a wſchitzu czi, ſiž běchu pſchi
žiwienju wostali, mōžachu ſlonečnje tola ſaſo pod tſehu
žim̄ byť a w czopej ſtwé wotpočnyc̄. Pſchetoz wjèle
wot nich bě pſchi woblejenju ſpadalo a khorosz bě nělotre-
hojkuliz ſmijerczi woprowała. Boh daj, so by s dobyczem
Velforta nětežicha wójna ſlonečnena była.

Přílopk.

* Do Parisa hiszceje pszezo žani Němcy nutej nje-
kmiedža. Tamnišča wyschnosz je ſebi to wot Bismarcka

wuproshka, prajzky, so by wona sa to njemohka, hda
by lud Némzam dla, kij do Varisa pshnudze, haru sa-
počkať a jeho knadž farasť.

* Hacj runje ho do Parisa wschednje psche-wschu mero wjele zyroby pschiwjeze, dha bescie tam sandzheny tydzeni pschezo hischje droho dozej. Tucjna truta khotowasche 60 frankow (16 tl.), khana butry 4 tl., jena lokosch 7 tl., a po tej samej merie plachesche ho wsha druha zyroba. — So su wobydlerjo Parisa wulku nusu czerpili, je na nich derje widzec; woni su s wjetsha wschaty jara woblednyli a na stanach seklabnyli. To drje ho prajicj njezdjji, so su w Parisu hledu wumrjeli, ale wjele hinal ho tola nekotremuzkuliiz sefcho njeje, pschetoj wjele ludzi je tam se sklaboscje wumrjelo. Kajla pak be wina tuteje sklaboscje? Zona druha, hacj ta, so dozej jesez njemeczachu. — Jedyn nam snath professor, rodzony Polak, pisce, so je pschimier runje w prawym czagu satupie, hewal budzisze won se swojej kwoszu (se zonu a dwemaj dzieszczomaj) hledu wumrjecz dyrbjal. W poslenich tydzenjach njemeczhesce won sa zebje a sa swoju kwoszu wschednje wiaz zyrobni dostaer, hacj khany hrochu abo bunow, we wodze hubjenje wotwarjennych, a nehdje punt khleba. Po taikim dosta ksyda parshona jeho familije wschednje jenoj $\frac{1}{4}$ khany taisleje soph a $\frac{1}{4}$ punta khleba. A kajki be to khleb!! Nekajta mescheinza s wowa, bernow, pluwow a bialisow, kiz tak sklodzesche, so bole se schije woy, hacj do schije dese lkesche. A k temu satraszna syma a zane drjewo a zane wuhlo, tak so dyrbjesche ho s domjazej nadobu tepicj, tak daloko hacj dozahasche a potom se krym drjewom wot schtomow, kotrej bechu na promenadach a w parkach spuszczelii. A hacj runje ho taisle drjewo palicj nochyzsche, dha dyrbjesche ho jednn, mohe rjez, hischje wo nie bicj, dokej nihdje njedozahasche. Majwoznebnische knienje wot taislich schtomow, tak bortsy buchu puszczenie, s belymi porstami hakozy kamachu, so jim ruzg travieschtej, a hdnyj bechu zebi nelaiku wobnohu wetkamale, radostnije s ujej domoj bexachu. A na haky nelozyklii s wulku samisciu na taisli dohott dohleda.

* В Парижу је јара нјеспољнији с тим, јо ма немисле
вјјиско пјешес мјесто чјахнч, але вјес тоја нјепондје,
пјетоја гевал вјчу Паризјенго прајили, јо Немишји Пари
добили нјеску.

* В Немцах, нетто сконченых, je 24 millionow 840,000 evangelisch a 13 millionow 380,000 katolickich lichenianow.

* S Kralowja pišaja, so žu tam 22. februara tajke
žněhwěcje měli, so na dwěmaj železnizomaj cžahi njejsu
wotiček mohli.

* Réla Cjopawa je tak wступiła, so dyrbjać we Waldheimie na někotrych hachach s delneho schosza pſched powodzenjom cjełacż.

Wolbna należność.

S hrodzińskiejskiej wózadły. Tudy je někto wjele powiedania a wukładowanja w nastupanju teho, schto ma ho wot II. wolbneho wokrješa jako sapoſtanž sa němisi rajchstag wuswolici. Taſte powiedanie a wukładowanje je pak s teho nastalo, dokež ſu ſebi někotſi na wabjenje wſchelatich ſemjanow wotmyſlili, ſo by ho město knjesa rycznika Moſig v. Nehrenfeld, kiz noſ hacz dotal na rajchtagu ſastupowasche, knjes hrabja Seebach jako ſapoſtanž wuswolici. W taſkim wotpohladanju je ho tež wóndano ſchromadzisna w Lubiju wotdžeržala, na kotrej ſym ja tež pobyl. Knjesa hrabju Seebachu, kiz ſo tam prijedſtaj, ja prijedy ſnal njeſkym a wón može moje dla prawje duſtchny muž byc, ale po tym, schto ſym ja w Lubiju wot njeho widzik, dha drje wón wjele do burów njedžerži a ſnadrž burow wýško njevoži, pſchetoz hdyž tam wón k nam buram ryczesche, dha mějſeſe wobej ruž w kholowach. Mój knjes wucjer je pak mje wucžil, ſo to pſchitoſte njeje, hdyž ſ někim rycžu a mam pſchi tym ruž w kholowach težaze. To taſki woſebny knjes wěſceje tež wě a duž ſebi my burja jeho waſchnie hinal wukładowacj njeſzachmy, hacz ſo wón naſ, k kotrej ryczesche, runje jara wýško njevoži. Wono je možno, ſo ho ja molu, a jeli temu tak, dha ja wo ſamolwjenje proſchu, ale ja tola wopravdje njevoži, cžoho dla mamh knjesa Moſiga v. Nehrenfeld wotpuſczejic a jencho druhého knjesa wuswolici. Ja ſebi myſlu, ſo mamh ho my burja k taſkemu knjesej džeržec, kiz ſo tež k nam buram džerži, a taſki je w połnej měrje knjes Moſig v. Nehrenfeld. Wón je nam burſtim gmejniam wulku wěz na kujſtym provinzialnym ſemje wudobyl, pſchetoz pſches jeho wjeleſtne prözowanje je ho ſtalo, ſo dyrbiachu na provinzialnym ſejmje naſchim gmejniam wulku ſummu pjenies ſ provinzialneho ſamōženja pſchipoſnacj, tak ſo maja naſche gmejnhy někto taſke pjeniesy wěſte. Knjes Moſig v. Nehrenfeld, hacz runje je teho dla wjele injerſanja měk, njeje ſo pak tola wottraſhiciſ daſ, ale je hižom ſwérū ſa to dželač, ſo bycju naſche burske gmejnhy te pjeniesy tež wěſte měle, kotrej jim ſkłuscheja. To je ho jemu tež napaſzledku radžilo a je wón pſchi tym, móh rjez, ſam pſchecjiwo ſebi dželač, dokež je wón tež ryczerkubler, ale dokež wón wiedzisze, ſo tute pjeniesy burskim gmejniam ſkłuscheju, dha tak tež žaneje próž njeſtutowasche, hacz tute gmejnhy w taſkim nastupanju dobru wěſtoscj doſtachu.

Duž ja praju, džeržimy ſo my burja k njemu, pſhetoz wón ſo tež k nam buram džerži a njech ſo wot naſ na rajchstag wuswoli.

Knjes advoſat Moſig v. Nehrenfeld w Lubiju.

Bur 2.

Wuswolerjam III. wolbneho wokrjeſa
ſa rajchstagſtu wózbn pſatſ 3. měrza. Wſchitkim ſublerjam ležomnoſcjom njech ſu mali abo wulžy burszy abo rycerſzy — woni wſchitzu dyrbia w hromadu džeržec — porucžamy ſa wózbu w III. wokrjeſu k. rycznika Juliusa Robert Deumera nad Schweniſu rola Kamjeniza (Advokat Julius Robert Deumer auf Schwenitz); pſchetoz wón je 1) ſam wěrn ſubler a budje teho dla ſe ſhonjenja naſlepje wjedžec, ſchto je ſublerjam a wobſedjerjam ležomnoſcjom na wózach ſa jich wobſtejenja nuſne a trěbne; wón je 2) cžesče doſtojny a sprawny muž; je 3) dobrý a ſtađny rycznik a je 4) na Sſerbom derje ſmyſleny. To wiedzic, njech je kóždemu doſc!

Jedyn Sſerb, kiz ſ ſublerjemi a wobſedjerjami wjeſnych ležomnoſcjom derje měni a k. Deumera derje ſnaje.

Ša jene tudomne materialtworowe ſhlamy ſ pôdlanslimi branchami ſo k jutram tuteho lěta jedyn wucžomniſ, ſyn trochu ſamóžith ſtarſchih, pſta. — Wophtanje pſchetupſke ſchule je nuſne.

Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawačni Sſerb. Nowinow.

Wſchedawanie drjewa a ſopansleho ſtanja.

Na ſtržanym reviru w tak njenomanych nowoſčazach a pſchi morikowſlim puczu budje ſo

frjedu 8. měrza 1871

wulka dželba ſopansleho ſtanja a ſtejazeho ſhójnoveho palneho drjewa po loſach na pſchetedzowanje pſchedawacj.

Sapocžat rano w 9 hodzinach. ſchromadzisna w nowoſčazach.

Mülle.

Carl Roack
w Budyschinje
na žitnej haſy cjo. 52 njeſaloſko hlowneho
torhoſchęza
porucž ſwoje woſebje dobre

liqueurh,	ſtódle a ordinare paſenzh
po naſtunischiſch placisnach w jenotliwym a w zlyhym,	
ff. amerit. petroleum pt. po 30 np. pſchi 5 pt. po 28 np.,	
— ſweczenje	= = 50 = = = 49 np.,
ſamah rajh	= = 16 = = = 16 np.,
wulſorňath rajh	= = 22,24 = = 18 — 22 np.,
ſyrop, candis,	= = 18 = = = 16 np.,
ſhofej, jara cžiſce ſkłodžaze družiny hiscje po ſtaraj placisnje, hacz runje je ſo punt w druhich městach wo 1 nſl. powyſci,	
punt po 72, 75, 80, 90, 100 np.	

pſchi wotkupjenju 5 puntow hiscje tuniſho, jerje, dobre w tunach a kopach, kaž tež jenotliwe naſtunischiſo.

Zeni draždžanszy knjega pſtaja k 1. haperleſe pěſtonci ſa 2 holiczatkow. Ta ſlužba je jara dobra. Ta žonſta dyrbi pak tež ſhmana, ródná, cjiſta a w hladanju dželčatow ſhonjenia byc. To dróbnisze wo tym ſhoni ſo na židowskej ſchuli.

Ša moje materialtworowe ſhlamy pſtam k jutram jenho wucžomniſa.

Herrmann Kunack.

Prawdziwe
cžeske ſublokalowe ſymjo (Strunkrant)
ſnateje dobroſcje porucža
C. A. Wida.

Wolbne wojsjewjenje

sa

III. wolbnym wokrjeſ.

Knjegs rycznik Julius Robert Deumier nad Schwepnizu
pola Kamjenza

so jalo

rajchstagſki ſapoſlanz

wuswolerjam w III. wolbnym wokrjeſu, to je w měſeſe Budyschinje a w budyskim, biskopſkim, kamjeniſkim, pojezničjanſkim a radečjanſkim ſudniſtym hancze ſ tutym porucja.

Wón je ſo wupraſil, ſo chze po tych mygli ſtukowacj, kofſig ſebi psches podpſeranje krajowych hospodarſkich interesow a psches ſwobodnoſtne twitwarjenje wuſtaſh němíſteho ſwajaſla poſylnjenje nowonataſteho němíſteho kheždorſtwa ſaddaja, pschi thim pak ſa jenblime kraje, woſebje pak ſa naſch wužiſhi wotzny kraj ſamostalnoſc̄, ſi ſich wobſtaſzu a ſi thiaſteku roduſtwanju ſich ſnutkomyh wobſteſenjow nuſnu, ſdaleni wote wſchilſkich njewusprawnjenych partikulariſtich probgowdriſow wobarnowatnu měc̄ chedža.

Berghold, gmeinſki prijodsſtejer we Wuježku. Eichel, měchcjanosta w Kamjenzu. Fichta, gmeinſki prijodsſtejer w Kamjenowje. Förſtar, měchcjanſki ſubler w Budyschinje. Gedenus nad Njeſdaschezami. Höderer nad Lachowom. Höring, gmeinſki prijodsſtejer w Goldbachu. Hornuſſ, gmeinſki prijodsſtejer w Brunej. Kruwiaž, gmeinſki prijodsſtejer w Hachlowe. Krabja f Lippe, Weitenfeld-Weitenfeld nad Debrkezami. Menzner nad Krakezami. Möbius, ryczertkublerſki trajetſt w Klukſcu. Pöckler, ſubler w Belitzanezach. Pfannenſtel nad Nowej Wžy. Rabowſki, gmeinſki prijodsſtejer w Pomorezach. Reich nad Věſej. Schäfer, fabrikant w Jasenž. Schefel nad Plužnikezami. Sinz, měchcjanosta w Bifkopizach. Schke, ſudniſki hancman w Bifkopizach. Walda, wychſki hojnik we Wuježku. ſ Waſdorf nad Gulschezami. Schenl, rycznik w Budyschinje.

Knjegs rycznik Deumier budže na pscheprſchenje w ſenej

24. februara 1871

popołdnju w 2 hodzinomaj

w hofczenzu k ſlotemu ſlonzu w Bifkopizach wotdjeržomnej wolbnej ſhromadzisne wuswolerjam ſwoj politiſki program drobne wukladowacj.

Wot podpiſaných, k liberalnej ſtronje ſluſchazých wuswolerjow porucja ſo jalo rajchstagſki ſapoſlanz ſa 3. ſakſki wolbnym wokrjeſ

Knjegs rycznik Rudolf Thiel w Budyschinje

a woni proſcha wuswolerjow tuteho wokrjeſa, ſo bych ſwoj hloſ ſo mjenowowanemu dali. Wobſedjer fabriki A. Fischer, měchcjanſki radžicel Franz, wobſedjer fabriki Grüber, pschesupz J. Geher, banquier R. Heydemann, měchcjanſki radžicel E. Hartmann, ſchtrypar-fabrikant R. Okwald, hejmſki ſapoſlanz Petri, rycznik Seyfert, redaktor Smoler, twarſki miſchr A. Sehdler, pjeſarſki miſchr H. Schulze, pschesupz Pahn, inkyk-wobſedjer Beplich a wobſedjer fabriki Zimmermann w Budyschinje, pschesupz R. Huste a rycznik Koch w Bifkopizach, ſubler a hejmſki ſapoſlanz Hahnauer w Bobolzach, ſubler Marx w Dobranezach, ſubler Schöpfla w Četonju, ſubler G. Müller w Měrkowje, rycznik Dr. Bachmann, pschesupz A. Böttner a měchcjanosta Loha ſ Pojezniž, ſubler P. Albert w Hachlowe, ſubler A. Lehmann a ökonom J. Dourich w Hornym Wuježde.

Sapthla w Rafezach.

Präſevatiwny mlokoſow a wujitkow y pövet.

Tuton w najwjetſich ſujiſkih knjegich a burſkih hródzach ſ naſtepfchim ſtukowaniom trýbanu mlokoſow a ſujiſkih pövet ſo woſebje nakoſuje pschi traſagej ſuchoče a-niewoſzernocſi wſchego howiaſeho ſlotu, pschesede w ſciitkimi pschi kruwach, hdyž mloko wotebjera, mōdru jaſnu abo ſnabž tež kruwitu barbu doſtawa, a da ſo wot njeho rano na přenju pížu polna ſežgna ſiža, a kruwam tež někotre dny psched čjeleſjom a po nim.

Tóale polver wobarnuje psched wſchelakini khorſcemi howiaſow, ſhwini a woſzow.

Drjewowa aukzia.

Na khorſcjanſkim ſhowhym reviru w tak mjenowanym hlinjanym hacje budže ſo ſchtowſt

jalo 9. měrza 1871

wulka dželba ſtejazeho khejnoweho wujitkowego a paſneho drjewa po loſach na pschedadzowanje pschedawach.

Sapocjatſ rano w 9 hodzinach. Šhromadzisna na měſeſe pschedadzowanja.

Müller.

W Delnej Knjegi čjo. 27 je jena ſiwa ſe ſtwinę ſkomoru ſ 1. haperleje t. l. na pschenajecje.

Krajnovo ſtaſki bank.

W Krajnostaſſej naſtuwařni

ſo dla woblieženja danje
wot 13. hacž ſobu 31. měrza t. l.

ſtukowac̄ nje budže.

Druhe džeta banka psches to žanebo ſadžewka nječerpja.

Wypłaczenje naſtuwařniſkeje danje stanje ſo wot 1. hacž ſobu
30. haperleje t. l.

W Budyschinje, 23. februara 1871.

Krajnostaſſki bank kralowskeho ſakſkeho hornokuſſkeho
markhrabinstwa.

f Loeber.

Psche położenie thlamow.

Mój ſtad hotoweſe mužazeſe drasty a hólczaſych wobleczeńow je
nětko pódla bohateho tórmu w domje knjefa ſlónika Boetius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Sawesczenja psche wohnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſhomózno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohensawesczaje towarzſto w Frankfurze nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſkolnoſcz

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Maſſolger,
w Budyschinje na bohatej hafy čzo. 86.

Na konfirmandom

porucžam

bželbu rjaneho cžorueho mohaira, $\frac{6}{4}$ ſchero-
keho lohcž wot 6 nſl.,

wolmjany atlas,

cžorný, taž tež bruny, $\frac{9}{4}$ ſcheroči, lohcž wot 8 nſl.
I drasze ſa hólczi jako něchtio rjane a pódla tunje.

Julius Hartmann

na rožku mjaſkoweho torhofsčeza.

Candis-ſyrop

raha rjanu tworu, porucža

C. A. Wehla

na mjaſkowym torhofsčezu 40.

Na broſthorych.

Moja žona bě dohli čoſk na broſeſe jara thora, taž
ſo mějſeſte ſtrasbuh ſaſchel a krejſtralanie. Na poczach
teho dla ſkonečnje G. A. W Maherowu broſthrop naſoječ
a možu nětko rad wobhwědzieč, ſo je jej jenež tuſon
G. A. W. Maherowu broſthrop ſpořivnje pohol.

W Draždjanach. Wilhelm Schramm,

Falkenstraße.

Zenož prawdziwy maja jón w bleſčach po 8 nſl.
15 nſl. a 1 tl. na pfchedan.

Heinr. Jul. Šimka w Budyschinje,

W. Rotha w Lubiju,

W. Kinne, haptylar w Hernhucze,

Jos. Löbmann w Scherachowje,

Dr. Hiese w Nowosalzu,

haptylar Gerischer w Ostrižu,

Schotta we Wotrowje a

Lehmann w Budějzech.

Zena čiſta ſtwinska džowka ſo ſt. I. haperleje
ſa jedyn wulki hoſczenz w Budyschinje pyta. Dalshe
je ſhonicz we wudawarni Sserb. Nowinow.

Žedyn wnežomník

može po jutrac̄ t. l. pola podpiſaneho město doſtačz.

Grunzel, thcherſki miſchtr.

NB. Redaktor može ſt. Grunzelia woſebje porucžieč.

S s e r b a m

lubijskeho kraja s tutym najpodwolnišcho k nawjedzenju dawam,
so ja wólbu do Varlina na rajchstag horjevseru, hdy by
na mnie panyka.

Mi do myžlow pschińc nijemože, so bych ſam ſebje wukhwalač. Mje kózdy
Sserb ſnaje a wě, so bym ja czaš žiwjenja ſa prawo wojował a napoſledku
tſi lěta ſo ſa to bědžit, ſo hornoluziske gmejný ſwoje prawo na provinzialne
ſamόženje dozpichu. Muſar njejšym, ale ſwérny evangelſki fſchesczian bjes
njeſcheczelskeje myžle pschećiwo hinak ſmyžlazym. Schtož paſ mi nadawa,
ſo njejšym dobrý Saksomski a chył Saksomski Bramborſkim pschedac̄, tón
je njeſniczomny thar a ſloſtnik.

Nek čzinče, faž ſo Wam dobro ſda!
W Lubiju 22. maleho rožka 1871.

A d v o k a t M o ſ i g v. N e h r e n f e l d .

Na row

herbſkeho wojaka

Jana Augusta Steinicha ſ Wuježla,
pohtebaneho w Franzowſtej.
(Pſches h. Paula.)

Spi derje tam, hdyž ſyloſy nashe
Na Twój row kapac̄ nijemoža;
Sa wózny kraj Ty pschelivske
Krej Twojou w ſejenju žiwjenja,
Hdyž bě Ty předy wjazh króz
Nam w listach prajík „dobru nôz“.

Ty wjele króz ſy wojowaſo
Ssrjedž ſranjenych a ſabithych
Tam wibžit, tak ſmjerſcz ſchrawajo
Se ſwojej kožu ſycze thch,
Kiz ſ Tobu cili, hortliwi
Do bitwy běchu ſhwatali.

Pſchi pschephtanju jenoh' měſta
Sſo ſ pingow na Waſ ſtěleshe,
Sſo druhim žana ſchłoda njeſta,
Ty w ſwojej krwi tam lejſeſhe,
We wſchelich bitwach ſdjeržany,
Bu Ty ſrjedž měſia morjeny.

Hdyž Twojej ſmjerſce ſliſ ſ nam dôndže,
Bě na ſmjerſcz thory tež Twój nan,
Sa krótki czaſ wón woſal wuñdžie,
Sſo ſ Tobu ſjenoczik je tam:
So w ypkwi ſo, tak ſpodžiwnje,
Ssmjerſcz Waſ ſ dobom wopomni.

Dha ſpicze derje w Waſchich rowach
Nam, macz a ſyn wſchě w hromadži —
Ssyn w zufje, starszej paſ tu domach,
Boh ſjenocž Waſ we wěčnoſci:
Nam paſ chył wón tu hnadu dac̄,
Waſ jemu ſaſo wohladac̄.

Dwě m̄kodęj holsy
ſ Wuježla.

Ratarske towarzſtwo w Porschizach.

Ssobuſtawuſ tuteho towarzſwa a wſchitzu pscheczeljo
teho ſameho ſo ſ tutym ſ nowa k tej, w poſleniej
ſhromadžiſnje 8. t. m. wohſankujnej

wurſadnei ſhromadžiſnje

njeđelu 26. februara popoldnuſ w 3 hodžinach
w dotalnym towarzſtowym pschebklu, mjenujz w
Teutscherez hoſczeniu w Porschizach, pscheproſhuſa a ſo
wo bohate wophtanje naležnje proſcha.

Wurabjowac̄ budže ſo wolba ſapohſlanza k něm-
ſtemu rajchstagej w 3. woſbnym woſtku, mjenujz wu-
jawnjenje teho proſchenja: „hač budžetaj taſ hač dotal
prijodſtajenaj woſaj landibataj ſeſtſke ratarſtwa doſc̄
ſatiupowac̄“ a na ſotrehož bydu ſo hloſy teho dla ſje-
noczic̄ měle.

Pſchedzvda porschisſkeho ratarſkeho towarzſwa.

Šhpotka.

Dwaj hólzaj, ſotraž obzetaj jutry jenu ſ tudomnych
ſchulow wophtowac̄, pod ſpodochnymi wuměnjenjemi zdrobu
a wobhdenje na mjaſowym torhoſteju čzo. 145 namalataj.

Drjewowa aukzia.

Na žiwnoſci čzo. 2 w Gréchinje budža ſo wutoru
28. februara ſtejaze ſchmrékowe ſerže a twarske drjewo
na pschebjowac̄ne pschedawac̄.

Šapocžatk dopołdnja w 10 hodžinach.

Handrij Dóčka.

Wot redakzije. My ſamy wjele wojerſkich liſtow
a wojerſkich ſpěwów k wotcziszczenju doſtali. Tute
budža netko, hdyž wójnske powiſeſe ſaſtanu, po rjadu
wotcziszczenje.

Jeli ſo měr w bližſich dnjach wohſankuje, dha
to naſchim cžitarjam pſches extrałopjeno k nawje-
dzenju damp.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde čísto płaci
6 np. Stwórtletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopšijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Powjescje wo wojałach. — Se Serbow: S Budyschina. S Horneho
Wujesva. Se Semiz. Se Smilneje. S Bulez. S Lucja. S Manjowa. S Wojerez. — Dopisy. — Nowe
powjescje. — Psichipl. — Nawěstnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinie
25. februara 1871.

Dowoz:	Płaćizna w pferēzku								
	na wikach,				na bursy,				
	wysza.	nizša.	najwyšsa	najniža.		wysza.	nizša.	najwyšsa	najniža.
Wichena	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla	6 5 —	5 15 —	6 10 —	6 —	6 —	6 —	6 —	6 —	6 —
Gejmien	4 12 5	4 7 5	4 15 —	4 10 —	4 10 —	4 10 —	4 10 —	4 10 —	4 10 —
Bowž	3 10 —	3 5 —	3 15 —	3 10 —	3 10 —	3 10 —	3 10 —	3 10 —	3 10 —
Hroč	2 2 5	1 25 —	2 2 5	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —
Zöla	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Zabk	7 10 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Hedyschla	5 15 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Rana butry	— 18 —	— 16 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Kopakłomn	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. kyna	1 — —	— 25 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Cane kymjo	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —

Gzahi sakſkoschlesyńſſeje železnicy ſ Budyſchina.

Do Dražbjan: Nano 7 hodzinow — minutow* do-
połdnia 9 h. 5 m.; psichipolnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.**

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w noz̄ 1 h. 45 m.**

* Psichipolnjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).

† Psichipolnjenje do Žitawy.

Psichipomnjenje. Gzahaj se snamjeschlom ** hjes
Dražbjanom a Shorjelzem jenož w Budyſchinje a Lubinu
sastawataj. Wonaž mataj jenož wosy přenjeje a druheje klasz
a ma so sa billet ¼ wjazdy płacjic; dženſte billety psich
nimaj njeplacja.

Pjenječna płaczisna.

W Lipsku, 2. měrza. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6 ½ np., 1 połnowojazý certyfieny skoth abo bułat 3 il.
6 ngl. 5 ½ np.; winske bankowi 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

Spiritus płaczisne wcžera w Barlinje.

15 tl. 20 ngl. a 15 tl. — ngl.
psichenia 66—81 tl., rožla 40—53 tl.,

(to: sa 25 pruslik ſoręw.)

repikowy woliq (nječiſczeny) 14 tl. — ngl.
(Cziſzeny, kaž so w Budyſchinje vſchedawa
ſtajnje něhdže 1 ½ tl. držſhi.)

Najnowsche.

Versailles, 1. měrza. Khežorzy-krasowej w
Barlinje. Kunje so ſ Longchamps (w Parisu)
wróczam, hdžez ſzym wojałow 11teho a 1njeho
bajerskeho armeekorpsa, 30,000 muži, wobhadował,
kiz Paris wobhadza. Wjazdy jara derje wonhladachu.
Avantgarda je rano we 8 hodzinač do Parisa czah-
nyła a njeje so žana hara stała.

Versailles, 1. měrza. Dženja dopoldnia w
11 hodzinač džeržesche Ježo majestosčkhežor a kral
w Longchampsu pschi Bois de Boulogne paradu
ſ wotdželenjem 6. a 11. armeekorpsa a 2. bajerskeho
armeekorpsa, kiz běchu ſ přenjemu nutsczehnjenju do
Parisu postajene. Po paradze čehnječu tucži wo-
jaz, 30,000 muži ſylni, do Parisu nuts a dostachu
kwartiru w Champs Elysées, Trokadero a w bliž-
ſich dželach města. Wjedro bě jara rjane a žadny
ropot ſo pschi nutsczehnjenju do franzowskeho hlow-
neho města stal njeje.

Darmstadt, 1. měrza. Po nowsheim postajenju
je wotwrojenje přenježo němſkeho rajchstaga do
20. měrza wotstoczenie.

Dražbjan, 2. měrza. Měra dla budje tuh
njedželu 5. měrza krasna illuminazija města.

Saksa. Wóndanjo pschiéjde po jeleńiż na lipskie dwórnischeżo w Draždjanach tójszto wośow, na kótrychž stejeſche: „wójske dobycze psched Parísem.” Tuto dobyczo woſtejeſche § 43 kanonow, 10 mitrailleusow, 9000 haſepotſelbow atd. a budźa spomnijene kanony do tak imjenowaneho „zwingeru” w Draždjanach postajene.

Jedyni lipińscy pśchełupz, ktorzy swoje imięno noszą wojewiecz dacz, je 30,000 toleć pierżom tajsim domam i rokłaś, w których żo njeradżene dżecią polepschają.

Do Wahrena pola Lipska, hdežej běše něhduschi kluščanjski kaplan Injes Mrós s fararjom, je dotalny dürrhennersdorffsli farat Führer sa duchovného povolání.

Po zylym kraju je wulke wjesele, dokelz je netko tak dalolo, so zmieny so borsy wobsaunkjenja mera nadzech a wrócenje naszych wtrobithch wojakow wotczalowac.

Prušn. W Varšnje wulke pschihoły i świdżenju mera cjinja. K pośweczenju radneje khęze ku sastupjerjo mesta 3300 tolef pschiwolisi.

Wotworenie němſkeho rajhſtaga je hajz do 16. měrza wotkorzene. Hajz do tuteho dnja ſo khezor-keal wěſeže ſ Franzowſkeje do Varlina wróci a tam potom rajhſtag ſam wotwori. Wón pak na ſwojim puchu württembergiske hłowne město Stuttgart a bayerske hłowne město Mnichow wopulta.

A w s t r i j a. Némsta strona so pſchezo hischje spo-
kojic̄ nijemóže, hac̄ runje ministerſtwo hac̄ dotal niciož
c̄zničko njeje, ſ c̄jehož by so ſudziež hodžiko, ſo dže w
kraju móz Némow pſches to pomjeniščic̄. Taſte po-
mjeniščenje by pak jenož w tym wobſtało, ſo byču
awſtris̄y ſeklowjenjo tež nimale tu ſamu móz w kraju
dostali, kotruiž tam Némzy maja, a duž ſo to po prawym
pomjeniščenje imenowac̄ njeheči. Tamniſchi Némzy pak
njechaja niciož wo tym ſeklowje, ſo byču tež druge aw-
ſtriske ludy rune prawo ſ nimi měli, ale woni chzedja
nad tymi knjižic̄. To pak tute wjazy čerpic̄ nochzedža,
ſ c̄jehož njeprorjad w Awſtriji ſ kóždym dnjom pſchibjera,
tak ſo dyrbí ministerſtwo hladac̄, lak by tež ſeklowja-
nam někal ſ dopielnjenju jich prawa dopomhač ſohle. Ale to ſažo Némzy čerpic̄ njechaja, laž hijom horla
prajichym, a hroža, ſo ſo radſho ſ némſtemu lhějorſtu
pſchifanku, hac̄ ſo wot swojego knieſtwa nad druhim
awſtriskimi ludami pufchęza. Po taſtlim ſmeje awſtriske
ministerſtwo wjele mudroſće trjeba, předy hac̄ tamniſche
napſchewiwnosc̄ jenož někal wuruna.

Powieść wo wojakach.

Želesny l'schiž doſtaſčtaj: hauptmann ſ Hennig ſ
Nadžanez, wot inf. reg. №. 103 a waſhniſtr Wujanz ſ
Khanez, wot kral. ſakſl. regimenta gardniſel'dnych.

Ranjeny bu podwyschki Hendrich Bartel s Dubza, wot 2. schwadrony 2. leibhusarenregimenta No. 2. — Tat y

bu w scharmuzlu pola Bellon 12. januara gefrajta Matej Smoleń z Rarta, wot regimenta hulanow No. 10. — Teli hewal cijek a strowy, dha je zo netko najsslerje sało i regimentej wrócił.

Ze Serbow,

S Budyschia. Dotalny ordinarius schestej klasy na tudomnym gymnasiju L. wyschi wuczeř Dr. Roscher je wot ministerstwa kultusa a sjanneho wuczenistwa jako wuczeř na wysku škulu w Myschnu powołany, dotalny wuczeř nabožny L. Dr. Meusel pak jako wuczeř na vikthumski gymnasium w Drądzianach.

Po pożegnaniu teho starého ministerstwa pšchińdze jako rektář na budýší gymnasiu l. Dr. Kreuſſler, dotal konrektář na výškolej šchuli w Mischnu. Wón je snath jako šobuwudawař nowschého načtada grichiskeho štěwnika wot Pašowa a jako řečník kachanského štěwnika, kótryž je s Dr. Wolbedingom wudak. — Zako wučer nabojiných pšchińdze na tudomajn gymnasium l. Dr. Höhn a s zwilawského gymnasija a vysche tež l. Dr. Fleischer, syn škawneho orientalista Fleischera w Lipsku. — Wschitza swoje řečnístwo bórsy po jutracích nastupja.

S Horneho Wujesa. Sa tón čas, hacž tudy žaneho fararia njesmějemy, je t. farář Jenč w Palowje wot wyschnosce jako vikár postajeny.

H. Se Semiz 26. februara. Dżenja rano wołoko 4 hodżinow, jako bylny czah s města l' khejj 63. pschi-jedże, sta so na jene dobo wulki wrjeslot, — a niesboże bē hotowe. Czah bē so rostorhnýk, dokelž bē żelesne wołko jeneje lowryje rospanyko. Tuta lowryja, na lotrejż bēchu bērny, bu nēhdże 100 koħċejow s nēkolymi wosami se skotom dale wleżena a bēsħe għidji pusz s bērnami pożyka, taż też pschi koliji dosři ħekubolo cżaru wuwaraka. Pschi wottorhnjeju je nēhdże 12 wosow s kolije wuleczjilo a 6 wot nich je tak na so storejxo, so jenoż taż rospadanli na żelesniz leżachu. Wjelecentnarske schenj bēħħu taż prudka seßchiwnej, bysne wosowe hrjady a desli taż schwablieżli rospiemjene a żelesne żerdże, loka, busħklwie atd. rospulane a rospadane, taż rosbite hornżejxle ħudobje. Bērnij, wołma, tworj, kaſħejx atd. leżachu, taż wot mētra rosmete.

A s̄tož bē naīhōrsche, dha bjes tutymi frudnymi rospadaniami jedyn c̄łowjek wo pomoż wokaſche, na kotrejž dwaj cęſtaj mēchaj wołm̄ leſeſchtaj a jeho kaž se zehlesnymi pasoram̄ sapšijateho dżerzeſchtaj. Bē to ſchaſnač, kotrehož potom s wulkej prózu pſches to wumóchu, so wołmijane mēchi pſcherēſaču a jemu kožuch s khribjeta ſreſaču. Tuton wobohi muž je wjèle wuſtač a njeje wěſte, hacž njeje s nutška tak wobſchłodženy, so budże wumrječ dyrbječ. Druhi ſchaſnač běſche s wosa dele ſloczil a ſebi pſči tym nohu iara wobſchłodzik a

ho tež herval na čele ſtranik, tola njeſda ho jeho wohſchlođenje ſtrachne byč. Tęczi ſchaſmar bě jenož ſnadne mořſchlođenje.

Poſdžiſko pſchihadzachu ludžo zyby džear ſ hromadami ſ Biſtopiž a ſ wokolnoſeſe, ſo běchu ſobi to ſtrachne měſto mořhadaſi.

Se Šamiliue. Šandženy pſat ſwjeſteſeſe naſch. I. kantor Zybla ſe ſwojej kniem mandželskej, vodženej Wjenke, ſwoj 25letym mandželství jubiläum w ſrjeđanju ſwojej ſwojby a někotrych pſcheczelow. Pſchi tutej ſtadnoſeſi bu wón wot ſwojej ſwojby, wot pſcheczelſta, knieſa kollatora, knieſa duchownego a wot někotrych ſnatych mořdarjenj a wječor pſches ſpěv ſudomneho ſpěwanſleho towarſtwa ſwjeſeleny.

Š Bułez. Tudy ho ſ měſtoſeſu powjeda, ſo ſo naſch wjeleſaſtuſzny, zyrkwiſki wuejer a kantor knieſ Kirſchna i w bliſčinu čeſu penſionirowac̄ da.

Š Lucža. Bulka woda a ſchrutu ſu w ſudomnej ſtronje tójsketo ſchody nařzinike, pſchetoj 21. februara bu wot nich něhdje voloža moſta powaleſa a wotplawena a na tym ſamym dnju něchtó poſdžiſko tež zyby bjerwaldſki moſt. — Pſched Čeſnom, hdzej ſu ſo roſpadanki wobeju moſtow někak ſtaſili, ſu Lucženjo a Bjerwaldzenjo potom moſtowe truchi na brjoh wuežahac̄ phtali. — Šepeřchanski moſt je ſtejo wofſal, hac̄ runje buhu lóſty, pſched nim ſtejaze, wſchitke wot ſchrutow mořkamane.

Š Manjowa. Tudy ho powjeda, ſo ſtaſ dwaj muzej w čeſku létuſcheje wulkeje ſymy wo dnjo nělotre wjelli bjes Manjowom a Minakakom wiđatoj.

Š Wojeruz. Poſta naſ a w naſchej bliſčej wokloſci ſymy pſchi poſlenim taču tež doſez wulku wodu měli, tak ſo běchu pueje do Židžinoho, do Spal atd. zde poſodžene.

D o p i s y .

W twjerdiſnje Glogowje (w Delnej Schlesynſtej), 28. februara. Wjeleſeſcheny knieſ redaktoro! Wj ſebi po č. 8 Šerbských Nowinow wujaſnjenje teho jaſadeče, cjoho dla ſu w Pruskej hſteje w poſleniſich dnjach wſchelake muſtiwa k wójsku powokali.

Ta wěz ma ſo takle. Wſchitke muſtiwa, lotrež běchu hac̄ dotal reklamitowane abo herval doma wofſtajene, ſu nětlo! k wójsku powokane a te ſ wojerowſleho a roſborſleho wojerjeſa hem do Glogowa k 58. regimentej. Wjenujzy w čeſku pſchiměra bě ſo tójskto muſtiwou ſudomneje wobſadli (Beſatzung) do Franzowſteje poſkalo, dolež pak je tudy pječza na 20,000! jatych Franzowſow, dha dyrbí jich dla wſchēdne wulka licba na ſtraž čahnyęz a dyrbjeſte ſo po taſtim wobſadla twjerdiſny ſaſo pſchisporic̄ a ſ kóždym dnjom wjazh wobornikow (land-

wéhriflow) hem doňdje. Taſo mér hiſteje tak wěſty wjedě, kaž nětlo, možeſte ſo ſtaſ, ſo budžihu tež naſ do Franzowſteje poſkalo, tola pſchi něteſiſtich měrnych wuhadach najſterje bóřſy ſudomnych ſranzowſkých jatych hac̄ k nowym wječornym němſkim mjeſam pſchewodžimy.

Se Šerbow ſu my tuđu wuejerjo: Bartuſch ſ Wuletko Džewina, Fáel ſ Kulowa, L. Jordan II. ſ Riemerjeſchla, Wolf ſ Wilniž a Waſch najpodwoſniſiſti

P. Jordan I. ſ Hermanez.

Nowſche powjescje.

Šandženy ſchwart ſpchinđe doſho wotčafowana powjescz, ſo ſu wuměnjenja méra wot wulkeje wjetſchinu fran‐zowſkeho ſejma w Bordeauru pſchipoſnate a ſo ma ſo na jich ſakladje nětko mér ſam wobſanfućz. Wjenujzy 546 ſapoſlanzow je ſo ſa to wuprajiło, ſo běchu ſo měrſeſinjenja dla požadania hrabje Bismarckia dopjelnile, a jenož 107 ſapoſlanzow bě pſchecziwo temu. Duž je na tajke waschnje nětko mér wěſty.

Wuměnjenja méra ſu ſledowaze: Franzowska wotſtupi pſaty džel Lothringſteje, kaž tež twjerdiſnje Mlez a Thionville, wona wotſtupi zyby Elſaſ ſ wuſac̄zom twjerdiſny Belfort. Franzowska ſaplačzi Němzam pječ milliardow frankow pjenjes a to jenu milliardu w lěce 1871 a ſbytſ w běhu třjoch lět. Tak bóřſy hac̄ ſu wuměnjenja méra wot franzowſkeho ſejma ſa dobre ſpoſnate, počinaja němſke wójſka Franzowſku wopuſčecz, ſo běchu domoj čahnyli. Najprjódzy němſke wójſko Paris wopuſčej a wſchelake kraje na wječorneje Franzowſteje. Wopuſčenje tych druhich krajinow stanje ſo po tym, hac̄ Franzoſojo placza. Hac̄ do ſaplačjenja wſchelak ſhōſtow ma Franzowska te pjeñiſej pječprocentzhy vanic̄. Tak doſho hac̄ němſzy wojaſy w Franzowſkej wostanu, njebudža woni dale žane rekwizizije cžinic̄, ale jich ſaſtaranje ſ zyrobu a ſ wobydleniom stanje ſo na ſhōſt ſranzowſteje. Wobydlerjam Elſaſa a annexirowanego kruča Lothringſteje ſo wěſty čeſk wostaji, po koſtrymž praſa, hac̄ čhedaža k němſkej abo k franzowſkej narodnoſci pſchiftuſchecz. Tak bóřſy hac̄ ſu wuměnjenja méra wot franzowſkeho ſejma w Bordeauru ſa dobre ſpoſnate, ſo mér ſam wot kommiſarow, ſ wobeju boſow poſtajenych, w belgiſkim kłowym měſcie Brüſelu dowujedna.

Pieczę milliardow franków, któreż ma Franzowska spłacić, je po naszych pienięsach $13,333 \frac{1}{3}$ miliona tolerów. To ho lohko wupraji, ale so by ho lojo wopścijako, tajka satraschnie wulka summa pienięs to je, dha chzemy na to spomnicz, so jeje lětna pieczęprocentowa daň nchdże 60 millionow tolerów wuczini, tak so na lóždy dzeń nchdże 185,000 tolerów danje pscihindze, to je na jenu hodźinu nchczo pscies 7700 tolerów. — Psches to Franzowska do taikho dokha sapanje, so ho njebudže sa dokhe čazný sało někak shrabacz móz.

Wiele džirania je to nacziniko, so Franzowskojo twierdžišnu Belfort sało dostanu, kotrež dobycz je Němzow tola tejko prózy a krwę kroshtowako. To je ho pscieza tcho dla statku, dokelž franzowski präsident Thiers njeje twierdžišnu Mez na Jane waschnie wostupiec hzyk, hacž je ho s Bismarkom na to siednał, so Franzowskojo Belfort sało dostanu. Bismark je skončnje do teho swclik, dokelž by ho wojna hewak dale wjesz dyrbjała. Belfort je, tak prajizy, džera do Franzowskeje, niz pał džera do Němzow, tak so moža Němzg tutu twierdžišnu sferje parowacz, džzli Franzowskojo.

Shtož wobhodženie Parisa nastupa, dha sańdzennychtowrki, hdzej tole pižachmy, tak wiele wjedžachmy, so su wotdželenja schesteho a jednateho pruskeho a prěnjeho bayerskeho armekorpsa sańdzenu hrjedu 1. měrza do Parisa nutes czahnyli. Khejor-kral je pola tak imenowanego hippodoma w ſamym Parisu wobhadowaſche. So tute wojskowe wotdželenja dokho w Parisu njeostonu, to je s wuměnjeniom mera widzecz, a hacž czi druzh němzg wojazj pscies Paris domoj poczahnu, to nam w tutym wolumenjenju hiszce srate njeje.

Shtož domojeznenje němskeho wojska nastupa, dha ho powjeda, so ho mało wojskow po železnizh powjese, ale so budža po Franzowskiej marschirowacz, tak dasłoko hacž ta dožaha, a so budże tajki marsch po Franzowskiej nchdże tsi njedžele tracż. Sso po železnizh domoj wjesz by tež jara dołho trako, dokelž je ta k wotwiesienju tých wſchelakich wojniſkich dobyczow a k domojoſkłanju wſchelakich wojniſkich potrebnosćow jara nusna. A pscii tym je marschirowanie tež strowsze a wyſche teho tež wjele tunſche, dokelž dyrbi Franzowska němskimi wojskami tak dokho hacž tam su, zyrobū dacz. W němskich krajach drje wojazj so po železnizach powjescu.

We nastupaniu jatych, w Němzach psciebywazych Franzowsow je postajene, so maja ho borys domoj poſkacż. To budże wobemaj stronomaj lubo, Němzam teho dla, so Franzowsow wotbudu, Franzowsam pał, so tola sało domoj pscihindu.

S teho krucha Parisa — a wón je wožebje rjan — hdzej němzg wojazj psciebzeczu, su wſchizy franzowszny wojazj a mobilgarbiſtojo woteschli a steja wſchu-dżom franzowske fraże, kotrež Janeho wobbronieneho Fran-

zowemu tam njepuszczza, hdzej Němzg steja. Pscii nutsczhenjenju do Parisa ho tam ani najmjenšchi ropot stak ujeje. Němzg wojazj su w domach, kiz městu klescheja, kwartiru doſtali, dokelž pał tajke domy njedoſahachu, dha jich tójszto pola měſchezanow wobydlenje doſta.

Jako bě starý Thiers, spräsident franzowskeje republiki, s komisarami mera do Bordeauxa pscihilek, chyzsche wón shromadženym hejmiskim ſapoſkłanzam wuměnjenja mera wosjewicż. Pscii tym jeho pał ſrudoba tak psciewa, so jeho možy wopusciczu a wón Janeho ſkowa wjazy psciejez njezdžesche. Duž dyrbjeſche ſpomjnene wuměnjenia něchtón druhi prjódkeſitacż. Pscii tym bě w ſali tajka czichosz, so bě možno ſrudne ſdyhowanja ſapoſkłanzow hyszczeč.

Němſki khejor a pruski kral je ſlědowazg list ruslemu khejorej poſkak: „Versailles, 27. februara. Bożej hnadję ho džakujo Wam i nawjedzenju dawam, so su präliminarije mera bjes Bismarkom a Thiersom podpiſane. Mér ſam ho w Brüſelu dowjedna, hdzj je franzowski hejm wuměnjenja psciposnak. Tak ſtejimy wſchal na konzu jeneje runje tak ſławneje laž krawneje wojny, kiz bu nam s najwjetſchej lohlosmyſlenoſcu pscinuſowana. Pruska ſenje njeſabudze, so ma ho Wam džakowac, jeli ho wojna hacž najbole roſſcherika njeje. Njech Was Voh ſa to żohnuje. Na wſchón czas Wasch džakowny psciezel Wyiem.“

Pruski kral s tym, shtož w poſlenich rynečkach ſwojego lista praji, to měni, so budžischtnej Austria a Danſla w tam ſamym czasu wojny s Pruskej ſapoczał, hdzj by to ruski khejor pscidak.

Tutón je jemu wotmoſtik: „Ja džakuju ho Wam ſa Wasche wosjewenie. Ja na Waschej radoſci džel bjeru. Voh daj, so trajazj mér ſlěduje. Ja ſzym ſbožowny, so možach Wam jako podwołny psciezel dobru ſtužbu wopokaſacż. Njech psciezelſtwo, kotrež naju ſjenocjuje, ſbože a ſławu wobeu krajow ſdžerži. Alexander.“

Přílopk.

* S Budyschina. Na tudomnym ſudniſkim hamčeje je 1. tuteho měſaza jedny nowy referendar I. Reiche-Eisenſtuck do ſaſtojnſtwo ſtupil. Wón je s Chemnitz ſem psciebaſdeny.

* W Ruzhowskej ſmědža žony lekarci bycz; tež bjeru jich jako ſaſtojnikiow pscii telegrafach, poſtach a w haptylach.

* S Danziga pižaja, so su tam wjelli dwé džesči, kotrejz běſtej do ſeha po drjewo ſchkoj, roſtorhali a ſejrali.

* W němskej wzy Pianje w ſedniſkrodskej ſo wón danjo tamniſcha ſchula ſakhyvny a wucjerja ſ jeho tſjomi džowkami w roſvadankach poſrjeba. Mana a jenu džowku ſiweju wuczahnyču, tež dwé druhej džowzy běſtej pał morwei.

S hrodžishežanskeje wošadu.

Burej L., kotryž ſo čjo. 8 Serb. Nowinow ſ hrodžishežanskeje wošadu wudawa, ale pak ſ teje ſameje nije, čzinim w nastupanju naſcheho na rajchstag wuſwoleneho ſapozlanza ſ wiedzenju, ſo ſamy ſ dobrym pſhemyslenjom ſa hrabju Seebacha hloſowali, dokež tón ſamy naſche poſne dowérjenje ſapozluzi. My njejſim ſo pſches žane naſrhcjenje wot teho wotberjeręc dali, dokež wſchak derje wém a ſnajem, ſchtó kmanoſč a wolu ma, na rajchtagu abo druhdje ſ naſhemu lepſchemu ſlutkowac; ale to wo prawdže njevěmy, czeho dla chzecze knjeſa Moſig v. Aehrenfeld ſaſo na rajchstag wuſwoleneho mēc, wſchak wón tola na předawſkim rajchtagu, tak dohlo hac̄ je tón ſamy trał, tam wjazh hac̄ 5 dnjow pobyl nije, a tež nije tam niž jedyn ras ſ neſajke ryczu ſa naſchim a druhich ſakſtich bratrow naſejnoſej wuſtupil.

W nastupanju provinzialneho ſamōženja abo pjeniesow naſcheho hornolužiſkeho woſteſa, wot kotrychž bur L. powjeda, ſo je te ſame knjeſ Moſig v. Aehrenfeld naſchim burſkim gmejniam na provinzialnym ſejmje wudobyl a ſo je pſches jeho wjeleletere prožowanje ſo ſtało, ſo ſu na provinzialnym ſejmje naſchim gmejniam wulku ſummu pjenies ſ provinzialneho ſamōženja pſcipofinac dyrbjeti, móžem ſ poſne wěſtoſežu prajic, ſo temu tak nije, a ſo knjeſ Moſig to cžiniſ nije, dokež nije, a nije móžlo ženje nikemu do myſlow pſchinac, burſkim gmejniam jich ſamōženje, kotrež wjazh dýžli 300.000 tl. je, brac̄. Te ſame pjeniesy ſu dawnio a pſched jara wjele lětami pſches ſprawne a dobre roſrachowanje burſkim gmejniam pſcipofinat, ale ta dan ſhromadneho provinzialneho ſamōženja je ſ nadobnemu provinzialnym naſejnoſcam naſožowana, a je nam wot ſaňženeho jara dawnego cžaſa derje wědomne, a ſnata wěz, kaſtu wulku dobrotu wſchitke hornolužiſke gmeinj pſches to ſu wužiwaſe, ſo ſu wot danje tych ſamych pjeniesow kžde lěto wulku ſummu ſ pomozh dostače ſa lětarſteſe pomož potriebliwych khudych, khorých a bědných ludzi abo ſa taſkich, kotsiž hewak wot gmeinow ſastarani byc̄ dyrbja, a tež ſa horjeczehnjenje woſkyročenych khudych džecji, a woſkebie tež ſ pomozh wulſtich pjeniežnych wudawkow ſa pucjetwarjenje a ſ teho runju naſejnoſcam; kaſtu pjeniežnu pomož ſu wſchitke hornolužiſke burſte gmeinj ſa tym hac̄ ſu teho potriebne byt, ſ naſcheje hornolužiſkeje krajeje kaſky dostače. Talej dobrota a wužiwanje teje danje naſchich pjeniesow abo provinzialneho ſamōženja, ſotrež nam ženje nichon wotprajic abo naſ ſa neſajke waſchnje wo nje pſchinjeſc niemože, dokež nam wone ſ poſnem a a dobrym prawom ſkluſhaju, je někto na wobsanknenje burſkim abo wot gmeinow wuſwoleneh ſapozlanow pſched ſtała a teho mam ſo knjeſeſ Moſig v. Aehrenfeld podzakowac.

3. St.

Drjewowa aukzia.

Póždju 13. měrza rano w 9 hodžinach budje ſo na ſouarkež Rječkež burſkim ſuble w ſamjenej pola Radwora 60 ložow bréſowych a khójnowych ložow na pſchedzowanje pſchedawac. — Šhromadžina w Ronowach. ſouarſ-Rječka.

Na pſchenajecje

je w bliſkoſci Budyschina wot 1. haperleje 1871 wſcho do hromadu 27 kórzow 29 kwadratných prutow ležomnoſce, mjenujž 5 kórzow 16 kw. prutow ſahrody a ſuki 22 kórzow 13 kw. prutow pola ſ rumným wobydlenjem, ſ hrodžu a ſ potriebným bróžním rumom.

Wſcho dalshe je ſhonicz we wudawarni ſerbiſtich Nowinow.

Syfianjowe maschin

we wſchech wulſteſcam a po zble nowym waſchnju, jara lohko rěſaze, ſ prawdziwymi jendželſkimi worzelowymi nožemi; maschinowe nože ſ prawdziwego jendželſkeho worzela wſchech družinow; maschin ſ rěſanju ſeleneje pizy, 1—8 zolow dolke rěſaze, a w ſymje ſ temu ſo hodbaze, ſo móže ſo ſ nimi ſloma ſ ſlangu rěſac; žitocziszaze maschin wſchech družinow, kaž tež ſladrowate maschin a ſchatowe rôle po tuiuči placiſinach porucza, a tež stare maschin wuporjedžu, pſchedzela abo ſ nowymi pſheměnjenja

A. Thomas, maschinhtwarjer.

w Porchowach (Burkau) pola Bifkopiz.

N.B. Erne a liſtne ſkaſanja ſo najlepje wobstaraja.

Na konfirmandow.

Mohair, luſtres, alpacca, brune a čorne, lohč wot 5 nſl., čorna ſida ſ drac̄enjam a ſhóručham, čornowolimjone a ſidzone rubisheſia ſ franzami a bjes nich,

tež moiry ſ ſuknjam wot 5 nſl.

čorne ſukno a taſki bukſkin, $\frac{9}{4}$ ſcherje, wot 20 nſl.

porucja

Eduard Hartmann
na lawſkej haſy w Budyschinje.

Wſchitke družin ſ holkow ſo ſupuja a pſchedawaja na rěniſkej haſy eže. 333.

Schtwórk 9. měrza dopołdnja w 10 hodžinach budje ſo na ſhwaczanskim reviru pôdla Wörbižowych podkopów po ložach ſlantie a ſtejaze khójnowe drjewo ſa hotowe pjeniesy na pſchedzowanje pſchedawac.

Woprawdžite nowe wulke ſubokałowe ſymjo (Riesenstrunkfrautsamen) porucza ſaſo

J. E. Mrós w Hodižiju.

Rheža na pſchedan.

We Lush je rheža čjo. 45 ſe ſahrodu pſheměnjenja dla na pſchedan.

Powschitkowna aſſekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali)

sawęſcjuje pschi mlobowanym fōndem wot:

30 millionow 407,653 ſchēſnaków, 47 krajzarjow awstr. cziſka

a) tworh, mobilijs, žinjenſle plody a t. d., kaž tež, hdz̄ to krajowe ſalonh dowoluja, twarjenja wſchędnych družkow psche woſnajowu ſchłodnu;

b) poſticzne ſawęſczenja na žiwiſje čłowjekow na najwſchelakſte waschnie ſa najtunisſte twjerde ſtramiſje a muſtaja polich po pruskim kwarancje.

Towarſtvo wuplaciſi w lēce 1868 ſa 14,129 ſchko dowanjow ſummu wot 4 millionow 731 t yſa 265 ſchēſnakow a 38 krajzarjow.

Še ſzbenemu wukasaniu a ſe wobstaranju ſawęſczeniom porucjeſja ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Ketzlach.

Jan Noack w Drječinje.

Wot najwjetſcheje waſznoscje ſa
na wočjomaj bědných bje rnu hoſaju
mož njeboſahomna, wot lēta 1822 we wſchędnych dželach
ſweta ſnata a ſlawna prawdziwa Dr. Whitowa wo-
dzieſku ſa wočzi wot Tragotta Ehrhardta w Grobſbre-
tenbachu w Thüringſkej (na cjož ma ſo pschi kupienju
woſebje ſedzbowacj) je hizom wjele thkoz wot najwſchę-
loſtak wokowym hkoręſzam ſahoſenych, poſhlynenych a
ſe wěſteſcu psched woſlepjenju wobarnowanych; wona
ma teho dla powſchitkownu ſwétowu ſlawu, ſtož tež
wſchědneje pschihabdaže ſhwalby a woſikma dopokoſuja.
Wona je konceſzionowana, wot wžholich lekarſtſich měſtow
pruhowana a pschi poſnata, jako najlepschi hoſozh a
poſhlynajazh ſredk ſa wočzi poruezena a ma w bleſchach
po 10 nžl. na pschedan knies Emil Menzner w
hrodoſkej haptzy w Budyschinje.

Knjesa Tr. Ehrhardta proſchu mi toſa 3 bleſche Dr. Whitowęje wodcicrki ſa wočzi poſlaci, dokež je wona
ſa mozej wočzi woſebje dobrę poſhlynajazh ſredk. Eggen-
rode w Westfalej 12. 3. 70. Fransiska Winter. —
Lekarske woſikmo! Denož prawdziwa Dr. Whitowa wo-
dzieſka ſe Tr. Ehrhardta wobſteji jenož ſtajſich ingredenzow,
kotrež tutemu najwoſebniſhemu orgarej ſenje ſchodzićz
nemoža, ale ſe najwjetſhym wužitkom pschi chroniſtej
oſtalmiſi, pschi chroniſtſim ſahorjeniom, konjuntivu, pschi
jēſiſozych, torpidnych a ſaſaklych plenorhōjach a pschi la-
tarrhalſtej oſtalmiſi ſo naſočicj hodzi a tam, kaž pschi
boſchutym a wičowym ſaczeſlenjeniu najlepje a rajwoſeb-
niſte ſtuklowanie woſokaja. Dr. med. A. Grohen w
Hamburgu. — (L. S.)

Haptyfa w Nafezach.

Präſervative mločowý a wužitkowý polver.

Tuton w najwjetſchich lužiſtich knježich a burſtich
hródzach ſe najlepschim ſtuklowaniem trjebanh mločowym a
wužitkowym polver ſo woſebje naſočuje pschi traſazej ſu-
chocje a njewohžernoscji wſchędneho hewjaſeho ſkotu, pschi ede
wſchitkim pschi kruwoč, hdz̄ mloko wotebjera, módrum
jaſnu abo ſnadiž tež krawonu barbu doſtawa, a da ſo wot
njeho rano na přenju piſu połna jēdžina ſziza, a kruwam
tež někotre dn̄y psched cjeleñiom a po nim.

Tónle polver wobornuje psched wſchelakimi hkoręſ-
zemi hkorjadow, ſwinu a woſzow.

Carl Noack

w Budyschinje

na žitnej haph cjo. 52 njevaloko hlowneho
torhoſch cja

porucja ſwoje woſebje dobre

liqueurh, ſkłodk a ordinarme palerzh
pa najtunisſich placzisnach w jenotliwym a w zylm,
ſſi. amerik. petroleum pt. po 30 np. pschi 5 pt. po 28 np.,
= ſkweſcenje = 50 = = = 49 np.,
kamony rafk = 16 = = = 16 np.,
wullosornath rafk = 22,24 = 18 = 22 np.,
ſhrop, candis, = 18 = = = 16 np.,
hoeff, jara cjeſce ſkłodzaze družin ſiſchje po ſtaraj
placzisnje, hacj runje je ſo punt w druhich měſtach wo
1 nžl. powyſci, punt po 72, 75, 80, 90, 100 np.

pschi wotkupjenju 5 puntow hſchje tuniſho, jerje, dobre
w tunach a ſopach, kaž tež jenotliwe nanajtunisſho.

Do mojich materialwonorowych a delikatſowowych ſkla-
mow pha na jutry jeneho wočomnika. Eserbſka rycz
njeje runje zyle nuſna.

J. Wonnack
na ſchulerſkej haph cjo. 356.

Pschedawauje

drejwa a ſopanſkeho ſtanja.

Na ſtróžanſkym reviru w tak mjenowaných nowoſch-
czech a pschi mortkowſkim puczu budje ſo
ſpredu 8. měrza 1871

wulka dželba ſopanſkeho ſtanja a ſtejazeho hlowneho
palneho drjeva po ſopach na pschedawacj.

Sapoczątk rano w 9 hodzinach. Schromadzisna w
nowoſchacjach.

Müller.

Epileptiske widliſcheža

(padazu hkoręſz)

ſahoji liſtruje ſpecialny lěkař ſa epileſiju doktor D. Kiliſch
w Barlinje, někto: Louisenstraße 45. — Hizom psches
ſto ſahoręſzach.

Pscheipołożenie khlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drasty a hólczazych woblerzenjow je netko pódla bohatego tórmu w domie knjeſa ſłotnika Boetius'a předy Rosenkranza.

P. Baruch.

Drzewowa aukzia

na malechanskim reviru.

Drzewa lętuchich niskoleśowych spiszečjenjow budzą so předu a schwörtk jako 8. a 9. měrza pod někotrymi, psched sapoczątkom aukzije wosjewiomnymi wuměnjenjemi na pschebadżowanje pschedawacj, a to:

8. měrza rano wot 9 hodzinow pschi delnim mlynje a pschi wulkim hacze 112 bréšowych a wolschowých walcznowých a tolchodrzewowych dołkich hromadow, kaž tež dželba bréšowych 2—4 zolojtych žerdzow.

Popoldnu wot 3 hodzinow w rublach 65 taikich dołkich hromadow.

9. měrza rano wot 9 hodzinow pola hucin w nowowięsczanskich kerfach a pschi Lubacze 136 taikich dołkich hromadow a

popoldnu wot 2 hodzinow w strojanskej holi něhdje 70 hromadow kłojnoweje wulešowaneje walečiny.

Grabinſke hajniſke ſarjadowanie w Malechczach
1. měrza 1871.

M. Sachſa,
wyschi hajnik.

Drzewome aukzije.

W ludomnych knježich lębowych revirach jmeja so ſlědowaze pschedowanja drzewa a to na pschebadżowanje a ſa hotove pjenyeh:

pónđelu 6. měrza w bukowſkim reviru, we wotdželenju „ſtudnjowe kerki,” 35 ſtejazých twjerdyh ložow, bjes kotrymž je rjane bréšowe a dubowe gratore drzewo;

wutorn 7. měrza w kroſcjonſkim reviru, we wotdželenju „brunizowe podlopti” něhdje 100 twjerdyh dołkich hromadow, pschi cžimž teho runja rjane gratore drzewo.

Sapoczątk na woběmaj dnjomaj dopoldnia ½ 10 hodzinow.

W Minakale 1. měrza 1871.

Grab. Einfiedelska hajniſka inspefzia.

Wucžomniſ pýtanj.

Sa moje kolonialtworowe a spirituosowe khlamy ja jeneho wucžomnika pýtam.

W Budyschinje.

Ad. Rámsch
na ſerbſkej haſſ.

Candis-shrop

jara rjanu tworu, porucia

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoſću 40.

Sawěſczeniaja psche woňjowe ſchłodowanje po twjerdyh wſhomózno tunich pramijsach horjebjerje

němſki Phoenix

wohensawěſczaſe towarzſto w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a wokolnoſć

G. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger, w Budyschinje na bohatej haſſy č. 86.

Jedyn wucžomniſ

môže po jutrah t. l. pola podpiſaneho město dostacj.

Grunzel, tycerſki mischr.

NB. Redaktor môže k. Grunzela woſebje poruczicj.

Drzewowa aukzia.

Spredu 8. měrza budże ſo na njechoruſkim, wozhynskim a bělohorjasskim reviru wulka dželba ſtejazých ložow a dołkich hromadow pod wuměnjenjemi, předy wosjewiomnymi, na pschebadżowanje pschedawacj. Schromadžiſna rano ½ 9 hodzinow w Njechorne pole woſnarja Schüch.

Na Bělej Horje 1. měrza 1871.

G. Wudowenz.

Drzewowa aukzia.

Na drobjanskim lębowym reviru zhele bliſko pschi wſy budże ſo

ſchwörtk 9. měrza 1871

wulka dželba ſtejazeho kylneho bréšeweſo drzewa po ložach na pschebadżowanje pschedawacj.

Sapoczątk pschipokdnju w 1 hodzinje. Schromadžiſna w drobjanskſke ſorčimje. Müller.

Wucžomniſ pýtanj.

Hólczej kotryž che ſzemjenjerſto a ſedlarſto na wuknycz, môže pola podpiſaneho do wucžby ſtupicj.

W Rakęzač.

Heinrich Roach.

Krajnosta wski bank.

W krajnosta wskiej na lutowar ni
żo dla wobliczenja danje
wot 13. hacz żobu 31. mérza t. I.
skutkowacż uje budżet.

Druhe dzela banka psches to żaneho sadżewka njezjerpja.

Wypłaczenje na lutowar nje danje stanje żo wot 1. hacz żobu
30. haperleje t. I.

W Budyschinje, 23. februara 1871.

Krajnosta wski bank kralowskeho sakskeho hornolužiskeho
markhrabinstwa.

f Löben.

Drzewowa aukzia.

Na chrześcianstwim leżowym reviru w tak mienowanym
kliniżnym hacie budżet żo schiwotki
jalo 9. mérza 1871

wulka dzela stejazeho khójnowego wuzitkowego a palnego
drzewa po lożach na pschedzadżowanje pschedawacż.

Sapocząt rano w 9 hodżinach. Shromadżsna na
meseče pschedawania.

Müller.

Bukicjansske ratarsske towarzstwo.
Pondżelu 6. mérza, popołdnju w 3 hodżinach.
Pschedzadżda.

W Komorowje pola Kluscha je dwajchowowa khęża
czo 8 s korzom pola a sahrodz s wobodneje ruci na psched-
dawacż a je tam wszo dalsze shonież.

Drzewowa aukzia.

Srzedu 8. mérza budżet żo na czechonianskim a libo-
chowskim hajniskim reviru 64 lożow drzewa a wżazore
hromadz halosom a pjerkom, kaž tež dwaj akazijowej klozaj
a khylnej wojeschinowej sdom na pschedzadżowanje pschedawacż.
Sapocząt rano w 9 hodżinach pola Kschiveje Borschje,
hdeż budżet wuměnjenja wosjewjene.

Dwaj krawskaj pschi dobřej sđi trajoze dzelo pola
podpisaneho dostanjetaj.

Na żidowje čzo. 145. G. Burscha.

Drzewowa aukzia.

Dzela stejazeho bręsoweho a schmrękoweho drzewa
— něhdeż 35 lożow — budżet żo pondżelu 6. mérza w
Rachlowje pod Czornohom na Poniczę leżomnoścji na
pschedzadżowanje pschedawacż. — Sapocząt dopołdnja w
10 hodżinach. Shromadżsna pola korejmarja P. Döck tam.

Zeneho markthelsera,

żylnego, sprawnego a dzekawego pytam pschi do-
brej sđi sa moje žitne pschedupniwo. Sastrupjenje 1.
haperleje t. I. Otto Wollmann.

Aukzia

wojarskiego wuzitkowego drzewa a gratu
pondżelu 13. a wutoru 14. mérza t. I.

Na spomnjenymaj dnjomaj budżet żo w hoscjenzu
„f wewnętrznej“ w Lejneje pola Busez se sawostajenswa njebo
wojarskiego mischtsa Augusta Dollmanna něhdeż 25 kop
huchich s wjelscha częstich swjenow a něhdeż 40 kop huchich
knizow, teho runja sa někotre stu tolei wschelakeho huchego
wuzitkowego drzewa, kaž tež jena drasbla, 4 hobanki,
1 radstok a wschon drugi f wojarsztwu bluschaż grat sa
hotowe pjeniesy na pschedzadżowanje pschedawacż.
Maria swubowjena Dollmannowa.

Drzewowa aukzia.

Srzedu 8. mérza budżet żo na letonianskim reviru
20 wolschowych dolhich hromadow, dzela stejazych lożow,
pjenki f wukopanju, 36 bręsowych wuzitkowych klozow hacz
18 zolow w pschedzadżku, pschi napłacjenju tsecziny na psched-
zadżowanje pschedawacż. — Sapocząt w 9 hodżinach do-
połdnia. Shromadżsna w korejmje w Letonju.

A. Panoch w Letonju.

We wudawarni Serb. Nowinow je sa 2 nbl. dostacż:
Sso swoni mér. A swiecžina méra pěšnik g. S.
we Łaszu.

Ssu to rjane spěw a shtuczki, w kotrychž żo frudoba
wózh a krafnosć mera na wschelake wafčnie wopomni.

Gitarjam Serbskich Nowinow, lotfiż ſu ſebi je
na žiežanskiej poſtej expediziiji ſlasali. — My ſmih ſo
teho dla, ſo Wy wot někotreho cjaha Serbske Nowiny
poſdzie dostawacż, dale wobroczili a Wam po doſtatym
wotmolwienju wszo nufne lubjerad wosiewimy.

Redakcia.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
która maja so w wudawarni
Serb. Nowin, při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swęte podawki. — Spew. — Se Serbow: S Budyschima. S Hufsi. S Bułez. S Rychnawda. S Kasja. S Mužakowa. S Lubija. — Nowsche powjescje. — Nawěschtni.

Plaćizna žitow a produktow w Budyschinje
4. měrza 1871.

Spiritus placzescze weżera w Barlinje.

15 tl. 10 ngl. a 15 tl. — ngl.
pršenja 66—81 tl., rožla 40—54 tl.,
(to je: sa 25 pruskich torzow.)

rēpikowy woslij (nječiščeny) 14 tl. — ngl.
(Egiſenij, faž so w Budyschinje pſchedawa-
stajniye něhdze 1½ tl. drôždži.)

Dowoz:	Plaćizna w přerézku										
	na wikač, na bursy,		wyšsa. nižsa. najwyšsa najniža.								
kórcow.	tl.	ngl.	np.	tl.	ngl.	np.	tl.	ngl.	np.		
Wichenza . .	6	—	—	5	5	—	6	7	5	6	
Widła . .	4	12	5	4	11	—	4	15	—	4	12
Zečenjea . .	3	10	—	3	5	—	3	15	—	3	10
Wewh . .	2	5	—	1	27	5	2	5	—	2	—
Hrōš	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Wola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Naps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zabek	7	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hejdusčla	5	15	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kana butry	—	17	—	—	15	—	—	—	—	—	
Kopazkom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zent. hyna	—	25	—	—	20	—	—	—	—	—	
Pane hymjo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Gjahi sakſkoſchlesynſkeje želeſnicy ſ Budyschima.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w noz̄ 1 h. 45 m.**

* Pſchipanljenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pſchipanljenje do Žitawy.

Pſchipomnjenje. Gjahi se snamjeschlom ** hjes
Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiji
ſastawataj. Wona jataj jenož wosy přeňeje a druheje klagy
a ma ſo ſa billet ¼ wjazy placzies; dženſte billety pſchi-
mimaj njeptacja.

Bjenježna placzisna.

W Lipsku, 9. měrza. 1 Louis'd'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 połnowajazy čermjeny ſloty abo duſat 3 tl.
6 ngl. 5½ np.; wiſle bankowi 81⅔ (16 ngl. 3⅔ np.)

Najnowsche.

Draždjan, 9. měrza. Krónprynz Albert ſo
niedzelu 12. měrza ſ Franzowskeje wróćji a budže
wot měchęzanow ſwiedzeńszp powitaný.

Barlin, 9. měrza. Hrabja Bismark je dženſa
rano ½8 hodzinow ſem pſchipiſt.

Barlin, 8. měrza. Po pſcheproſchenju khežor-
krala wſchitzu němſzy wjerchojo, ſiž ſo na wojny
wobdzeliſhi na nutſczehnjenju wójſka do Barlina
džel woſmu. Taſke nutſczehnjenje pak do 1. meje
njebudže.

Barlin, 8. měrza. Němſki rajhſtag budže
21. měrza wot khežor-krala wotewrjeny.

Paris, 7. měrza. Dželaczerjo poczínaja tudy
dalebole njeberní bjež.

Kubſchiz, 7. měrza. Weżera ſu tudomneho
wumjeńtarja Jana Symantka, kotryž bě ſ dwěmaj
konjomaj po drjewo jěł, na mjeſchissim reviru w
bliskoſći wosa morweho namakali. Dokelž mjeſchē
wón na ſtronje wſchelake wobſchłodzenja a hewač
tež ſewu ruku ſlamaniu, dha ſo ſda, ſo je wón pa-
nyt a wós, na kotrymž běſche wjazy dygli ſażeń
drjewa, jeho potom pſchejet. Wón bě 73lét starý
a ſawostaji 4 džeczi.

Sakſka. W Draždjanach, w Lipsku a na twój-
dzisjne Königsteinie bu 3. měrza k snamjenju dobyteje wójny
101 króz s kanonow wutſelenie.

W Draždjanach je so towarzstwo ſałkožko, kotrež chze
k čeſči ſaſteho, w Franzowskej wojowartskeho wójſta
na starym draždžanskim moſeje wopomnik ſtajic̄ dac̄.

Wſchelake nowiny sa węſtie powiedaja, ſo wot ſaſteho
wójſta jenož infanterieregiment No. 105 a něčto artillerie
hac̄ na dalshe w Franzowskej wofstanje a ſo ſo wſcho
druhe ſaſte wójſto domoj wrózhi.

Bo wſchēch ſaſtikich měſtach a tež na wſach ſu ſwoje-
dzeni měra na pětne waſchnie ſwječeli, woſebje pětne je
ſo to ſaňdženu njedželu w Draždjanach ſtało, hdež bě
město najkrasnitsko poſhweczenie. K temu bě ſo tak wjele
pſchihladowarjow ſhromadžko, ſo bě wjezor na haſach
ſatraschna cíſticeženja, w kotrejž bu jedyn cíſlowej ſa-
cíſticežan.

Věkar Dr. Šeſta w Biskopizach je ſa kralovſkeho
wojtřechného ſekrétaria w Žitavie pomjenowany.

Eži franzowszy jecž, liž chzedža ſo na ſwoje ſamne
ſhóſty do Franzowskeje wrózhi, kmědža to cínič a je
jich po tajliku w thyle dnjac̄ hžiom wjele ſtow ſ Draž-
djan a Lipska wotjeſto.

Pruſy. Khezor-král ſo najpoſdžischo hac̄ do 16.
měrza do Varlina wrózhi, hrabja Bismarck tam paſ naj-
ſkerje hžiom 11. měrza pſchijedž. Won ſo pſches Brüſel
domoj wrózhi, ſo by tam pruſtemu poſlanzej Valanej
porucznosć ſi dowujednonju māra daſ a teho dla wſčo
najne ſ nim wotkryzal; pſhetoz hac̄ runje je měr hžiom
wot preſidenta franzowskeje republiki a wot pruſkeho krála
předpřizan, dha maya ſo kola bjes Němzami a Franz-
owskej hſtice wſchelake pödlanske wězki poſtaſic̄ a to
ma ſo w belgijskim hłownym měſeje Brüſelu ſtac̄.

Do Varlina wondanjo 70 centnarjow ſkota a ſlebora
ſ Franzowskeje pſchitwjeſechu. Vě to pječja džel teje kon-
trabuſije, kotrež je město Parix placič ſyrbjako.

Auſtriq. Někotre nowiny powiedaja, ſo chze ſo
khezor Napoleon na hród Eggenburg bliſto Graza pſche-
hydlic̄, ſi druheje ſtrony paſ ſo powieda, ſo Chze ſeki w
Czechach jene knieſtvo kypic̄.

Sakſelska. Mandželska khezora Napoleona w tu
hwiſtu w jendželſkim měſtachku Chiselhurst pſchibyng a
pječja tež khezor ſam ſ Wilhelmské tam pſchijedž.

Franzowska. Franzowski hejm je wuprajík, ſo je
khezor Napoleon wothadženy a ſo na w Franzowskej
něčto republika wobſtoč. — Eſejm ſam budže ſ Hor-
deauza najſkerje do Parixa abo do Versaillesa pſchepoſtoženy.

Ruſcowska. Dokelž ſo tudý tež nichtón wjazh ſ
wójſta wukupiež njeſkme, ale dybki loždy ſ wojalom byc̄,
dha ſu ſ tym židži jara njeſpolojni a cželaja ſ kraja.

Wě r.

O, khwalny Boha wjehole
Něk ſ džalnej wutrobu,
So ſonž tež krawnej wójny je
A měr je ſaſo tu.

Haj, khwalcze Boha ſ wjeholom,
Wy thſchne wutroby,
So bory ſaſo pſchiblida dom
Eži naſchi wojazh.

Khwal murudžena mandželska,
Khwal Boha džalewne,
Hlaj, něk ſo domoj pſchiblida
Emži luby mandželski.

Wy wbohe lube vječzatka,
Trac̄ dotho nječudje,
So luboh' nana ſ daloka
Saſ domoj witacze.

Haj, starši, bratſja, hotr wj,
Kij ſwojoj macze tam,
To budža krafne hodžinę,
Hodž ſtrowy pſchibdje ſ wam.

Tich wjele paſ — o ſradoba! —
Kij tam won cjechnicu,
Eži něk we khłodnym rowje ſpja
Na krawnym bitwischju.

Ač wj, liž waſchi lubi ſo
Dom wjazh njevróča,
Ja měm, tał ſtſtno wam něk jo
Se ſamhnoh' ſhonjenja.

Tež, něk pſched ſchecži lětami
Se Schleswig-Holsteina
Moj byn ſo domoj njevróči,
Gomjerež jeho tam prječ wſa.

A hdyž tež runje dalolo
Eži lubowani ſpja,
Ta ſemja wſchudje Boža jo
Tež, liž jich pſchitrywa.

Hlaj, Boži hibž tež ſallincži
Tam do Franzowskeje
A jich tež ſ rowa wubudži, —
Duz ſo tał njerudzeje.

Ně, ſiednocjene Němzowſtwo
A tiž ſ njom' pſchitkufſtečň,
Moj herbsli ludo! ſraduj ſo
A khwal něk Boha tež.

Tež herbszy bratſja, ſhnojo
Tam ſobu krawjachu
A mandželszy a narojo
Tón měr nam dobyču.

Duz, Božo, my něk prožmy,
Njech wton měrny cžag
Je dobry — dohotraſazh
A ſbožomny ſa naſ.

Něch věra, lubočej rjeaje kde
We němickich krajacich tu,
A pschede wšchem we Šerbowstwie,
Kij i Němcam řeřeje;

A so by twoje činjenje
We bohabojoſcji
Tu wšchitzh wjedsi wobstajnje
We hraſtej lubočej,

A kdyh w wérnej vokucji
Goo i Bohu pcháčíkáz,
A taj i taj wěčnej ſběhoſcji
Goo detje hotowat.

Petr Mlouk.

Ze Šerbow.

S Budyschina. Větka budžo ho w draždžanslej řeřejnej zyrki sa evangelslich Šerbow w Draždjanach a woſolnosci herbska Božia ſlužba djerzej: nježdu Vátere, 19. měrza; 2. nježdu po ſw. Trojiz, 18. juna; 15. nježdu po ſw. Trojiz, 17. septembra a 2. nježdu adventa, 10. decembra. Psihi prénje Božej ſlužbie ſměje i farač Jenč i Palowa předowanje a i farač Imisch i Hodžijsa ſpovjednu ryc.

H. S Hufli, 2. měrza. Kraſný džen běſche wejera ſa naſchim woſadu, pſchetoz naſch nowowuſwoleny duchomny i. Vátelel i nam i Horneho Wujeda pſchicze. Na naſach woſadu — pola Virkentody — běchu rjane čeſne wrota natwarzene a tam ſta ho prénje ſwjetženske powitanje. **S Wujeda** běſche deputazia ſobu pſchicke, w kotrejz ujenje i. pſchelupz Faarich ryc djerzeſche a na i. Vátelelo wulzfaſkužne 20éne ſtukowanje w hornewujesdzanslej woſadze ſpominatſche a jemu do jeho noweje woſadu najlepſe ſbože pſchicze. Wulka a pſchina ſyka ſchulſkli džerzej, wotroſeneje mědoſeje a woſadnych — taž tež zříh — běſche ho pſched čeſnymi wrotrami ſechka. Dvaj choraj herzow rjenje piſlaſchtaj, jako wot tam pěknje ſradowany čzah do Virkentody čeſniſche. Hdyž běſche na to huſčansle muſle ſpěwarſle towarſtvo rjany ſpěw wuspěvalo, djerzachu ho tsi krótsche poſtrověnsle rycze a to najprjódži wot i. kantora Ludwig a, potom wot naſchego zyrlwinskeho pſjodſtejera Steudnera a na to wot i. Gahrodni i k. Šnarschez, korez herbski ryczeſche; tež wuſtapičku tsi ſchulſte holzy, tſio ſchulſy hólzy a tsi wotroſene holzy a pſchepodachu wěn, ſpěwarſle knihi a rjenje wuſchiwaný hlowat, psihi tmu noveſtu i. duchowennu ſbožo pſchijo. Knjeſ farač woſmolwi kdyh ras w tej rycz, w kotrejz bu powitanym, a mějeſche po taſſim ſhdom ſrčez ryczej, ſchtož ſ taſſimi luboſkym, jadriwym a hnijazym ſkowani čimjeſche, ſo buču wſchitzy pſchitomni na dalschi puz, khorhoje ſo ſmahawachu, herzy hujachu a ſwony ſlinčachu ſ jaſnymi

ſynlami powitanja, huſčansle domy pak ſame ſ pletwami, wěnami a khorhojeni wo pſcheketných ſačjučach ſwojich woſydljerjow pſchecživo nowemu i. duchowennu ſwědžachu.

Dvě rjanej wulkej khorhoji ſmahawachet ſo ſ woknowo. Z enkar jež hoſčenža a pſched faru ſtejachu rjone čeſne wrota. Tudy powita: Injeſti noweho fararja i. ryczelublet P i e t ſ c h ſ němſkej a hodžijski i. farač Im i ſ c h kij bě w naſchej woſadze vilarirowat, ſe herbiſtej wutrobnę rycz. Na woſej woſmolwi i. Vátelel w němſkej a herbiſtej rycz a proſchesche ſkönčenje Boha wjetſchneho wo žohndwaný nutſhod. Muſle ſpěwarſle towarſtvo a ſchulſle chor wuspěwa potom kraſnje ſlinčaze ſpěw „Kryaleze teho Krjeſa,“ ſwójba noweho i. farač ſtapi do farſteho domu, taž tež wſhelaց druzý a lrd ſo jara ſpolojeny roſenđe. Šchulſle džeczi pak buču ſ zaktami a pívou woſkewjene.

Wjeezor běſche pſchina hoſčina w pěknje wudebjenej ſali Zemlarjez, hoſčenža, psihi kotrejz ſo wjele ſlavovo w němſkej a tež w herbiſtej rycz wunjeſe. Psihi tmu bě rjana hujžba herzow a pěkné ſpěwanje ſpěwanſleho towarſtwa pſchicze, kotrejz naſhemu nowemu duchepaſtrjej wjeezorne ſaſtanciſko ſanjeſe.

Tudy njebeſli wóčez žohnui i. fararja Vátelela a ſpoči jemu, ſo by hſchicze wjele ſet Bohu i čeſejt a tudomny němſkim a herbiſtem woſadnym i jich duchowennu wujitku bohacje ſlukowat!

S Budyschina. W ſekantowje budžo pónđelu 13. měrza hermanek a ſkotne wili woſdjerjane.

S Vulez. Tudy ba 2. měrza ſwjetžen měra na pſchne waſchnje woſdjerjanym. Drobnischi roſprawu ſa tydžen dany.

S Rychwakda. Tudomny bližſki hermanek ſměje ſo pónđelik 13. měrza, niz pak 20. měrza, taž je w protylach woſjewjene;

S Laſa. Šrjedu 1. měrza rano w 3 hodzinach tudy woheň wudýr i pödkansle twarjenja Wenzel z hoſčenža do procha a popjela pſchewobroži. Tež bu ſ jeneje ſtronu třečka domſtich mot mohnja woſhkolđena.

S Mužakowa. Wot. woſwolerjow wojerſleho a roſborſleho woſrjeſa bu předadwski krajny starſchi pruſkej Hornej Šuřiz, i. ſe Seydewitz jako ſapskam na němſki rajchstag wuſwoleny.

S Lubija. W 2. ſalſtim woſbnym woſrjeſu je i. rycznik Moſig v. Lehrenfeld jaž ſapokam ſa němſki rajchstag wuſwoleny. Wón dosta 6648, hrabja Šebecki pak jenož 3891 hloſow.

S Budyschina. W nowych khlamač i. pſchelupza Preu, na bohatej hafy i. 66, je nělo ſ lepſhemu tudomnemu wojerſleho pomožneho towarſtwa i woſhladowanju jena miſtralensia woſtajena, korez je ſalſle ministerſtvo wójny i temu požičko. Gaſtupny pjenjeſ- jo na 2 $\frac{1}{2}$ nſl. poſtajeny.

Nowosche powiescie.

Hac̄ runje bē postajene, so ma zyke němske, wołoko Parisa stejaze wójsko psches tuto město marschirować, dha so to tola njeje stac̄ mołko, ale jenož něhdże 30,000 muži je tam 1. a 2. měrza pobyla. Mjeniżny we wuměnjenjach měra bē postajene, so ma němske wójsko Paris wopuschćic̄, tak bórsh hac̄ budža spomnijene wuměnjenja wot franzowskeho sejma w Bordeauxu pschipoñnate. W sejmie běchu pał s tutym pschipoñnac̄om tak khwatali, so mózgħe so minister Favre hijom 2. měrza rano s Parisa i Bismarck do Versaillesa podac̄ a wot njeho żadac̄, so bħchu němszy wojaxi Paris wopuschćili. Duż bu tħm, kiż w Parisu běchu, pschitasane, so maja so 3. měrza dopoldnia s tuteho města wręc̄ic̄ a tym drugim němskim wojakam bu wosjewjene, so do Parisa njeprindu, dokelž su wuměnjenja měra wot Fransowów hijom pschipoñnate. To bē sa někotrehożlisiż wojaka miersaze dość, ale pschemenicz̄ so njejhodżesche, dokelž bēsche prijedy tak wueżinjene.

Wschitke pariske forth, kotrež na lewym brjoħu reki Seinh leża, su němszy wojaxi 7. měrza rano wopuschćili a je Fransowjam pschedopodali; kheżor-kral, hrabja Bismarck a wschitzy knieża, kiż k wussej ħlownej kwartirje kluščea, su so na tym samym dnju s Versaillesa na hród Ferrières pschedydlili, kiż bohatemu Rothschildje klušča. Němszy wojaxi Versailles hac̄ do 11., tamniżnu wołoscož hac̄ do 19. měrza wopuschća.

Shtoż sakſte wójsko nastupa, dha mējesche wone 7. měrza na villierskim bitwischę s 1. bayerskim armeekorpsem a s württembergiskej divisiyu psched kheżorom-kralom

wyschnu paradni, kotrež krónprynz Albert kommandirowaše. Wot tam dachu so 9. měrza mjenišche wotdżelenja, 10. pał zyka divisia jēsdnych a 11. wósho druhe sakſte wójsko na puc̄, so bħchu franzowskaj wotrijekaj (abo departementaj) Arisne a Ardennes hac̄ na dalsche wobħadżili. Hdy so tuc̄i sakſy wojazj do sameje Sakſkeje wręc̄a, to hischċe snate njeje, tola piśche prynz Jurij s Bert-Galanta w jenej depeschi wot 6. měrza, kotrež je kralej Janek poħla, so ma so to „tak bórsh stac̄, hac̄ so jenož hodži.“ W tej samej depeschi piśche prynz Jurij, so sakſti infanterieregiment No. 105 (kiż swojich rekrutow wobħebje se sakſkeho Voigtlanda hjerje) w Straßburgu kwartiru dostanje a tam najiskerje někotre lēta wostanje a so budże sakſta twierdżinska artilleria (Festungsgarnitur) do Meza psche pokložena.

Po nowoskich powiesciach dostanje Elsaſ a němska Lothringia něhdże 30,000 muži stajneje wobħadli a to s wjetša se wschelalik pruslich regimentow, hac̄ tón čas pschindże, so budże so też w Elsaſu rekrutirowac̄ móz. Wysche sakſkeho infanterieregimentu čo. 105, kotrež, kaž hijom naspmiċċi, jało stajna wobħadka w Straßburgu wostanje, maja tam też hischċe wostac̄: jena badenska infanteriebrigada, jena bayerska infanteriebrigada, jedyn württembergski infanterieregiment, jedyn połodniški němski regiment jēsdnych a zyke braunschweigiske wójsko.

S Orleansa, w kotrej mēsze, kaž też w jeho wlosnoſci w poġlenijsim času prusli 5. armeekorps stejesc̄, je powiesz pschisħta, so je so tuton armeekorps 7. měrza wot tam na dompuż podak. Wot teho armeekorpsa pjezja żadyn regiment k wobħadżi w Elsaſu njeprindże.

Drjewowa aukzia.

W tudomnym bukowskim kniežim leżowym reviru budże so

schtwórk 16. měrza

něhdże 130 khōjnow wósho dōkhich hromadow sa hoto we pjenesh na pschedadżowanje pschedawac̄.

Chromadżisna na schenčanjskej drosh pschi holczim hac̄e, dopoldnia w 1/10 hodżinach.

W Minakale 8. měrza 1871.

Hrab. Einsiedelska hajnissa inspeksia.

Eżejenym Sserbam s tutym i nawiedzenju dawam, so je so pschedadżowanje żadon wósho schtomow w schtomowni w Böschizach sażo sapocžako.

Bär, wucżer.

**Slotnikiarske a blebornisse
ħlami**

E. Boëtius

blisko bohateho torma a skoteje kicje poruczeja wobħebje skote a bleborne rjeċċaski sa dħbsejnejne ċdañni, kaž też tajse s talmiżoweho skota, wot 1 toser 5 nbl. a drożscho.

Pytaja so
wjażori semszu dżelacżerju k trajazemu dżelu a njeħi so pschedadżi w Pschitwizach abu pola podpišaneho.

Ernst Thomas

w Böschizach pola Njeħwacżibka.

Khumscħtne hnójne frēdk

wschelik druzinow,
kofczinu (Knochenmehl) prodrobnu,
guano, peruvianski a bakerski, praw-
dziwy, superphosphate

pod rukowanjom dobroscie porucza

J. G. Klingst Nachfolger

na bohatej haši 22.

Drjewowa aukzia.

Pschedadżu pónjelu 13. měrza rano wot 9. hodži-
now budža so na frēħiñskim reviru pschi spliċċanjskim
puc̄u wħiċċe tak mjenowaneħi „schupsħa“ wolschowie a
breslowe dolhe hromadu na pschedadżowanje pschedawac̄.

Jan Schibak.

Knjeg rhežnik Rudolf Thiel w Budyschinje

po němčku:

Herr Advokat **Rudolf Thiel** in Baiken
je tón muž, kotrež po swojim politiskim ménjenju, po swojich wobschernych wědomnosćach a po swojej swolniwości, sa lud najwuzitnischho skutkowacj, s dobrým a polným prawom sašluži, so jeho 17. měrza na rajchstag wuswolimy. Duž Sserbja na wžach a w mestach, jenož tuteho muža sa zapožlanza wuswolce.

Tójscto Sserbow se wžow a s mestow.

Na wuswolerjow III. wolbnego wokrjeſa.

Snate je, so maja rycerublerjo něhdje 18 woszbi-
tych prawisnow nad burami. Někotre tuthy prawisnow
su sa burow jara wobčežne, rycerublerjo pak je tola
njepuschča, ale su derje spolojni, hdž so tojte prawisny
hiscze pschiporta. Tena s najwobužnischich prawisnow je
ta, so maja rycerublerjo wot někotrych lét hem s nowa
to polne prawo, kždomu burej rybylojenje sakasacj, hdž
by tež rěka s wobeju bokow wot burskeje ležomnosće wob-
data byla. Tuta prawisna je so halle psched někotrymi
létami na hejmje s nowa rycerublerjam pschiprasila a
je nětko sakonszy potwjerđena. Sakon je sakon a duž
žm̄y jemu požulskni, ale tak wjèle žm̄y tola tež sposnali,
so na hejmje žadyn rycerubler pschecživo temu hlošowak
njeje, woszbeje žadyn horužiski, a duž je wěscze sa bu-
row lepje, so woni žaneho rycerublerja na rajchstag
njewuswola, ale tam radscho knjesa rhežnika Thielia jako
sapožlanza poželcu.

Někotři Sserbja, kž wjedža, shto ma
rycerubler na řebi.

Wulki ſtlač wſchelatich cžaſnikow

S tutym najpodwol-
niščho k naředzenju
dawam, so žym ſo
ſ mojimi khlamami

do mojeho domu

pschi lawskim tormje

pschedžydlil a so mam tam wulki a rjanh wubjerk cžaſ-
nikow (segerjow) wſchitkich družinow po najtunischich pła-
cžinach na pschedan.

Tež mam wulki ſtlač cžaſnikowých reczaskow najnow-
scheje módy a ſo pola mje tež cžaſnikli tunjo a derje
porzedzeja.

Tež pschispominam hiscze, so žym ja ſerbiskeje
ryče tak derje mózny, kaž němſkeje.

W Budyschinje e. G. Schneider,
pôdla lawskeho torma. cžaſnikar.

Runklizowe, ſałowe, hľubokalowe a druhé ſahro-
niſke ſymjenja ſu k dostaci na rycerubler w Deberkezech
pola Hodžiša.

**Wuswolerjam w III. wolbnym wo-
krjeſu*) ſa nowu abo druhu rajchstag-
ſku wólbu, pschichodny pjatk 17. měrza.**

Pschi wobje, kotrež bu 3. měrza w III. wolbnym
wokrjeſu woldžeržana, je rhežnik Deumer nad Schewpnizu
4126 hlošow a rhežnik k. Thiel w Budyschinje 4098 hlo-
šow doſtal. 969 hlošow ſu na wſchelatich druhich paňke.
Tak hacž dotal ani k. Deumer ani k. Thiel wuswoleny
njeje, wjèle bôle czini ſo nětk nowe wuswolenje w III.
wokrjeſu nusne, a to jeno bjes k. Deumerom a k. Thielom.
Jedyn wot teju dweju ma ſo nětk wuswolic a kždy
wuswoler budže jenemu wot teju dweju ſwoj hloši dačz
měč. Hlošy, kotrež bychu ſo ſa jeneho tseřezho wotedale,
njebychú nicio plácikle a podarmo wotedate byle. Duž
nam tak nicio wýše njevoſtanje, hacž ſo pak k. Deumera,
pak k. Thielu wuswolimy, to rěka: ſo kždý wuswoler pschi
nowej wobje kotrež ſo pschichodny pjatk 17. měrza ſměje,
hloš pak k. Deumerej, pak k. Thilej da.**) — My po na-
šim dželi poruczam wſchitkim kublerjam a wobſedjerjam
ležomnosćow, ujech ſu mali abo wulžy, bursky abo ry-
cerzky, ſa tutu nowu wólbu ſ nowá k. rhežnika Robert
Julius Deumera nad Schewpnizu pola Kamjenza (Advokat
Julius Robert Deumer auf Schewpnik bei Kamenz) a
czinimy to woszbeje teho dla, doſtel je k. Deumer ſam
wěrní kubler, kotrež ſwoje kubko ſam wobdžela a na nim
rataſke hospodarſtvo cžeri, tak pak ſam ſe ſwojeho ſho-
njenja najlepje wě a ſnaje, ſhto je kublerjam a wobſe-
djerjam ležomnosćow ſa jich wobſtejenja nujne a trěbne.
— Kublerjo a ležomnosćerjo, ujech ſu, kažžy čheje, maju
tež pschi tej nowej wobje w hromadze ſteječz a džeržecz;
nichto ſo pschi tej nowej wobje, pjatk 17. měrza, njevoſ-
lakuj, ſo bychu tak wježnjenjo a wobſedjerjo ležomnosćow
ſnowa wopokaſali, ſo maju woni pschewahu psched měſč-
cianami a fabrikſkimi wžami, pschetoz hlošy, kotrež je pschi
prěnej wobje k. Thiel doſtal; je woni woszbeje w mestach
a fabrikſkych wžach, k. Deumer (jako kubler a ratar) pak
te ſwoje najbóle na wžach wot kublerjow a wobſedjerjow
ležomnosćow doſtal. Tež dla wostatimy my pschi k. Deumera a pschiwobročem ſemu hiscze wjazh hlošow,
pjatk 17. měrza.

*) Tutón III. wokrjeſ wobſha wſchitke wžy a města ſudniſkých
hamtow w Budyschinje, Kamjenzu, Rakezach, Poležnizu a Viſkopižach.

**) Taſta nowa abo druhu wólba rěta teho dla: wulfaza wólba
(Stičhwahl), doſtel ma ſo jedyn wot teju dweju, kotrež ſtaj naj-
wjazh hlošow mětaj, wulačaz.

W khowanju tudomieho wokrjeßneho ſuda ſu cjañnik (ſegerje), delfa bliże wopisane, w kotrych nastupanju ho na to taka, ſu ſu pola Kotoruška Kotle Staabka, 22. julijsa 1870 ſatogeneho a teþu na garnizonſe haþu tudi býdliwſtcheho, ſastajene abo jemu pſchedate.

Dokelj je ſojimawe wjedzec, ſchtó je knadž jedyn abo drugi thcle cjañnikow Staabſej pſchedat abo je pola njeho ſastajit, dha ſo wſcitzh eji ſam i proſha, liž maja wo tym wedomosje abo tola wo tym něchto prajec moža, ſo býdu to podpihanem u ſal rucze haþ, možno ſi nowiedzenju vali abo to tola žandarmeriji abo bližichemu polizajſmu ſastojnſtu wosjewili.

Wohebie pak ho l'uiježu cjañnik' o rjo proſha, kotrym ſu tute cjañnik ſnadž pſched wocij pſchischli abo wot kotrych ſu ſuamjenja w tyh cjañnikach ſczinjene, ſo býdu to podpihanetar na ſpomjene waschnje wosjewicg čypli.

W Budyschiu, 28. febrara 1871.

Pſchedepytowazy ſudniſ pſchi kral. wokrjeßnym ſudze tam. ſ Mleßch, aſezor.

Wopisanje cjañnikow:

1) Jedyn kleboru chlindrowyh cjañnik ſe ſekundowym cjañnikom a worzelowymi polasowarjem, ſ gallonirowanej (poſloczanej) kromu a kneflom; ſadni boł je guillochirowany a polasuje w ſrijedzinsje bjes ſopjetattu proſny woponowy ſchlit.

Gleborne wuscho, tak mjenowane charnierſte wuscho je nowe ſi cjañnikoj pſchicžinjene, pſchi ſchlezy je mała džeka. W ſchlorpinje (gehäuse) je numer 6, pſchi charnieru J. D. 19708, na ſwonknej stronje maſaſowej cuvetty: Cylindre 4 Rubis, w njej čijisko A 19708.

2) Jedyn bely kleboru chlindrowyh cjañnik ſe ſekundowym cjañnikom a worzelowymi polasowarjem. Na ſadnej stronje je jedyn ſtaſazh law ſe žolmjažmi hrivami, liž na ſad hlača, w ſchlorpinje M. T. 8033 a na jeje kromje cjañnikarske ſnamjo 174 widomne; na moſaſnej cuveče ſu ſłowa: Cylindre Quatre Rubis, w njej čijisko 8023. Na moſcizku pieroweje khejki je jedyn czerwieni ſchrubli.

3) Jedyn ſtokh antrowyh cjañnik ſe ſekundowym cjañnikom a ſtokh węcjom, na ſtokhož pređnjeſt stronje je jedyn proſny woponowy ſchlit, ſi tak mjenowanym hosenbandu ſiadem wobblom. Na zjherblu je čijisko 22810, w ſnuſkomnej ſchlorpinje tam, bđejež je ſ worla tón hosenbandu, ſnamjo 18. K., dale delfa pola charniera čijisko 10. Na ſnuſkomnej stronje guillochirowanego ſadneho węcbla je wſjedzec: 9 18. K. [F M], dale della pola charniera čijisko 22810. Na ſwonkownej stronje prawdziweje, ſteje cuvetty čita ſo: Vacheron & Co. Geneva Patent Lever 15 Jewels, w jeje ſnuſkomnoſci je čijisko 22810. Tuton cjañnik, liž w 15 rubinach bje, ma wurejane dželo.

4) Jedyn kleboru chlindrowyh cjañnik ſe ſekundowym cjañnikom, worzelowymi ſi džela poſloczanhmi polasowarjem, poſloczenej kromu, kneflom a woblukom, ſlotu na woblukom je nimale zjle ſwotpſchimane. Na guillochirowanej ſadnej stronje, ſotrejež karbiſata kroma je grubirowana, je jedyn proſny woponowy ſchlit, ſi hosenbandordenom wobblath. W ſchlorpinje je čijisko 53074, pod nim kſhiwje piſane ſłowo: Argent. a neliſli ſchlit (ſchwajzarske pruhowanske ſnamjo), dale tež pola charniera čijisko 67272.

Na ſwonknej stronje ſadneho ſchlorpineho dna w bliſkoſci charniera je jedyn ſacjifcž w kleboru widzec, ſotryž je pak w ſnuſkomnoſci ſaſo roſciſchcianh. — Moſaſna cuvetta mu ſłowa: Echappement A Cylindre 4 Joyaux N. 67272, ſi nutsla njeje je čijisko 67272.

Pſchedepołożenie thlamow.

Mój ſtad hotoweje mužazeje drathy a hólczažych wobleczjenjow je
nětko pódla bohatego torma w domje knjefa ſlotnika Boetius'a predy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Pytanje.

Jedyn waſchtar, niz jara. mloðy, liž ma dobre woſzma, može jutrh na knježim dworje w Katarjezach pola Budyschyna město dostacj.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 nſl. dostacj:
Ssu ſwoni mer. ſi ſwjeczina m mera pěñik ſ. S.
we Łasu.

Ssu to rjane ſpěw a ſchtucžki, w kotrych ſo ſrudoba wojny a kraſnoscž mera na wſchale waschnje wopomni.

Aukzia howjaseho skotu.

Podpisane ratariske towarzstwo budze

śrijedu 29. mérza t. l.

dopoldnia w 10. hodzinaach w hosczenzu
w Porschach.

něhdje 50 skotuk howjadow jaso: kruwh, jalojzy a khy
pod wuměnjeniem, psched aufziju wosjewiomnymi, sa hoe
towe pjenjesh na pschedadžowanje pschedawacj. Tutoń, sa
pschedadžowanje postajeny skot je s wjetsha wysokoscjelný,
s wuwłacjom někotrych skotuk s rěšanju, kłuscha s kraje
nej a hollandskej razy, je wschitlbn zyle strovh a hody
s wošebje s dalschemu plahowaniu skotu.

Porschiske ratariske towarzstwo.
Budyske dwor nisch czo.

Schpotka.

Aukzia skotu.

Wot ſobystawow druhého Kluschanſkeho ratariskeho
towarſtwa budja ſo wutoru 14. mérza t. l. dopoldnia wot
10 hodzinow w Kluschu 3 konje, 2 wołaj, 2 bykai, 20 kru-
wów a 2 jalojzy pod wuměnjeniem, předy wosjewiomnymi,
na pschedadžowanje pschedawacj.

Domaschla.

Sa rycerstvku w Hownjowje ſo s 1. haperleje
jena dželacjerska familia pta.

Zeneho wucžomnička
pta pjetarski mischt Klingſt na ſnutej lawskiej haſy.

Drjewo na pschedaní.

W Malej Subrniczce ſtejce wſchelake wuzitkowe
drjewa, plotowe ryhele, latowe žerdje atd. kódy czaſ na
pschedan a može ſebi je tam kódy wubracj, kaj ſam čze.
Förster, drjewopschefupz w Delnej Wolschinje.

Skotne wiki
we Wulſich Sdžarach
śrijedu 29. mérza.
Wjeźne grychty.

Zeneho wucžomnička
pta Ad. Winkler, ſorbarſki mischt na ſchulerſkej haſy.

Drjewowa aukzia.

Pschedadžowu śrijedu 15. mérza popoldniu w 2 hodzino-
maj budje ſo w Toronjach dželba brēſowych a wolscho-
wych dolhich hromadow w pschedadžowanje pschedawacj.

U. Scholla.

Gandis-ſyrop

jara rjanu tworu, porucja

C. A. Wehla
na mjaſowym torhosćju 40.

Sawesczenja psche wohnjowe ſchłodowanje po
twjerdych wſhomozno tunich prämijach horjebjere

němſki Phoenix

wohensawesczaze towarzſtvo w Frankfurcze nad Maj-
nom ſa

Budyschin a wokolnoſcz

C. A. Siems firma: J. G. Klinigſt Mačfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy czo. 86.

Do mojich materialtavorowych a delikatetowych kła-
mow pytam na jutry jeneho wucžomnika. Serbska rycz
nije runje zyle nufna.

J. Wannack
na ſchulerſkej haſy czo. 356.

Wucžomnič phtaný.

Sa moje kolonialtavorowe a spirituſowe khamy ja
jeneho wucžomnika phtam.

W Budyschinje.

Ad. Náutsch
na ſerbſkej haſy.

Na pschedajecze

je w bliskoſći Budyschina wot 1. haperleje 1871 wſcho
do hromady 27 kózow 29 kwadratnych prutow ležomnoſcze,
mjenujz 5 kózow 16 kw. prutow ſahrody a luki 22 kózow
13 kw. prutow pola s rumnym wobylensjom, s hródzu a
s potriebnym bróžinym rumom.

Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serbſkich
Nowinow.

W Komerowje pola Kluscha je dwajſchoſowa kheža
cza. 8 s kózom pola a ſahrody ſe ſwobodneje ruſi na psche-
dan a je tam wſcho dalsche ſhonicz.

Mlyn we Lusku pola Pomorez s dwemaj mléjazymaj
gankom a s jenym kónčkowym gankom ma ſo psched-
mjenjenja dla pschedacj abo pschedajecz. Pschedacze može
ſo 1. haperleje abo 1. meje 1871 starz a je tén mlyn ſe
115 dawſkimi jenoscjemi napołożeny.

We Lusku 4. mérza 1871.

M. May,
mlynl-wobſedjer.

Drjewowa aukzia

Pondzelu 13. mérza t. l. budje ſo w hermancjanſkim
ležowym rebitu pschi drévečjanſkim pucze w Byſlerez holi
něhdje ſa 200 tuler ſtejazeho kójnowego kloſtrowego drjewa
po loſach na pschedadžowanje pschedawacj. Wuměnjenja
ſo psched aufziju wosjewia. Sapocžatk dopoldnia w 9 ho-
dzinach, ſhromabjenna w hermancjanſkej korcimje.

W Hermanczač 5. mérza 1871.

Senda, ryhtar.

Dwaj krawſkaj pschi dobrej ſdji trajaze dželo pola
podpiſanego doſtanjetaj.

Na Židowje czo. 145.

C. Purſcha.

Wuswolerjo III. wolbueho wokrjeſſa

so pod dźiwanjom na nashe wobne wosjewjenje a wobscherny, na str. 543 budyskich nemskich nowinow cjo. 49 wot cziszcjanym programm knjesa rycznika Deumera s tutym prescha, so by jich hloſh dostał

knjes rycznik Julius Robert Deumer nad Schweepnizu pola Ramjenza

Swoje klobjenje, so čze ſa lepsche induſtrije, rjemieſka a ratarſta po mōžnoſciſi ſtuklowacj, by tón ſamym cžim ſterje dopjelnicj moſh, dokelž ſu jemu požadano industrialnych a rjemieſnikow ſ wobkhadzenja ſ nimi, potrjebnoſce ratarjow pak wot teho cžasa, jako farjadowanie kubla Schweepnizh ſam wjedze, ſe ſamſneho ſhonjenja jara derje ſnate.

Berghold, gmejnſki prijödktejer we Wuježku. Eichel, mēchczanosta w Ramjenzu. Fichta, gmejnſki prijödktejer w Ramjenowje. Förſtar, mēchczanſki kubler w Budyschinje. Freudenberger, gmejn. prijödktejer w Obersteinie. Garten, gmejn. prijödktejer w Połecznizh, miſchonſkeje ſtrony. Garten, gmejn. prijödktejer w Böhmischt-Bollungu. Hartmann, gmejn. prijödkst. w Bretnigu. Hedenus nad Njeſdachſezami. Heinrich, gmejn. prijödkst. w Niedersteinie. Hödner nad Lahowom. Höriq, gmejn. prijödktejer w Goldbachu. Hornuſſ, gmejn. prijödktejer w Brunej. Horn, gmejn. prijödkst. w Ohornje. Klöper, kubler w Nowych Poſchizach. König, gmejn. prijödkst. w Porchowach. Körner, gmejn. prijödkst. w Haſuwalbje. Kruwajz, gmejn. prijödkst. w Oberlichtenau. Maher, gmejn. prijödkst. w Weißbachu. Menzner nad Debrkezami. Unze, gmejn. prijödkst. w Oberlichtenau. Maher, gmejn. prijödkst. w Weißbachu. Pfannerſiel nad Weſy. Preuſſe, gmejn. prijödkst. w Belmanezach. Rabowski, gmejn. prijödktejer w Pomorezach. Reich nad Bělej. Scheffel nad Bluſnilezami. Schenkl, rycznik w Budyschinje. Schüze, ſudniſki hamtman w Bifkopizach. Seifert, gmejn. prijödkst. w Friedersdorfie. Sinz, mēchczanosta w Bifkopizach. Teich, gmejn. prijödkst. w Harthau. Thunig, gmejn. prijödkst. w Geißmannsdorfje. Walda, wyschſchi hajnik w Wuježku. s Waždorſ nad ſouſezami.

Wuswolerjam III. wolbueho wokrjeſſa.

W 3. wolbnym wokrjeſſu ma ſo tak mjenowana wukata wosba ſtacj. — A poruczenju knjesa rycznika Thielo ſo na to ledzne cžini, ſo ſo runje w tej węž, kotaž ſo pſchi etnyh ſtuklowanju ſ lepschemu knjesa Deumera wusběhōwaſche, knjes rycznik Thiel hiſheze wjele bóle ſa ſastupjerja 3. wolbueho wokrjeſſa hodži, dyžli knjes rycznik Deumer.

Wjele wuswolerjow, woſhebie na węžach, ſu mjeniuiž pſecza teho dla ſu knjesa rycznika Deumera hloſhwali, ſo je tón ſamý, dokelž jene (ſe ſamoženja ſwojeje žony wukhabdaze ſrénje) ryczerkublo we bſedzi, ſa nich tón prawy muž, pſchetoz teho dla budze wón ſo hižom ſwojeho ſamſneho wujitka dla ſa ratarſto ſtaracj.

Zeli maja tajſele wobſtejenja a tajſele napohladu roſrihacj, dha dyrbjal ſo, kaž hižom prajichm, runje knjes rycznik Thiel prijödkęahnycz. Wón je rodženy Lnziczan a ſ jeneje ratarſkeje familije. Jeho mandželska je ho bu wobſedzérka wobeju wulſku papjernikow w Budyschinje a Hornej Hörz, tež jeneho wjetſcheho burskeho kubla w Džęžnikezach, kaž tež druhich, ſ Zidowej, ſ Hornej Hörz, Hornej Linje a Gjornym Možlizam ſluſtazach ratarſkich ležomnoſcōw. Knjes rycznik Thiel ma po tajſim niz jenož w industrialnym, ale tež w ratarſkim naſtupanju, po tajſim dwójzy na dobre ſalonje ſam jara hladacj, pſchi tym njetrjeba ſo wón pak wo dalsche wobſtacje ryczerkubleſtich prawiſnow ſtaracj.

Wón ſmě ſo teho dla ſ dobrym prawom jako tón pomjenowacj, kotrehož moža tak derje ratarjo kaž rjemieſnizh ſ wulſkim dowěrjenjom jako ſapoſklaſza na rajchstag wuswoleny.

Wot ryczerkublerjow njeje drje ničton ſa knjesa rycznika Thielo ryczał, dyžli knjes hrabja Einfiedel nad Minakatom, ſa to je pak tež tuton hloſh cžim wožniſci.

Hewak je knjes rycznik Thiel wot teju liberalneju ſejmſteju ſapoſklaſzow Fahnaera a Petri-a ſiawneje a wot druhich ſwobodnoſmyſlenych ſapoſklaſzow privatneje tak poruczeny a je ſo ſe ſwojim programmow a ſwojimi etnyhmi wukładowanjemi tak poruczil, ſo drje budze

knjes rycznik Rudolf Thiel w Budyschinje

w 3. wolbnym wokrjeſſu jako ſapoſklaſz na nemski rajchstag wuswoleny.

W Budyschinje a w Gęſchizach, 9. märza 1871.

Grūſner, wobſedžer pſchadowneje a

Schumann, wobſedžer ſwobodneho kubla

w mjenje a po poruczenoſci wjele industrialnych, rjemieſnikow a ratarjow.

Nakładnik: J. K. Smoleř. Číšc L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

(A temu číſtu jena pſchitoha.)

Pschitoha č. 10 Serb. Nowinow.

Krajnostawski bank.

Spisowoleniom kralowskem kniejsza komissarja so po § 6 bankowych wustawkow wot 16. junija 1857 wobhankaza bilanza na leto 1870, wot zarjadowaneje radu pruhowanego, s wumienjenjom justifikacije sliczbowanja tudy s tym spisowaniem wosiewja, so ku knieja stawy sliczbowanie, wo zarjadowaniu krajnostawskiego banka na leto 1869 položene, po statutarisch postajenjach justificiriali.

W Budyschinje, 22. februara 1871.

Direktorium krajnostawskiego banka kralowskiego hornolužiskiego markhrabinstwa.
f Roeben.

Bilans.

Activa.	Ultimo decembra 1870.			Passiva.
Hypotheske konto (kapital).	tolef. sl. np.			tolef. sl. np.
Saldo ult. dec. 1869	5,385240	tl.		
Pschibylk w lècje 1870	380860 =			
	<u>5,766100</u>	tl.		
Wobhylk	84145 tl.			
Hypotheske žadanki ult. decembra 1870.	5,681955			
Hypotheske konto (daň).	15732	8		
ult. decembra sawostate resty	15732	8		
Swonkne hypoth. konto (kapital).	356750			
Saldo ult. decembre 1869 382750 tl.	382750	tl.		
Pschibylk w lècje 1870	4000 tl.			
	<u>386750</u>	tl.		
Wobhylk	30000 =			
Konto sawawskich listow.	118500			
Wobstatk w sawawskich listach ult. decembra 1869	87400	tl.		
Pschibylk w lècje 1870	493640	tl.		
	<u>581040</u>	tl.		
Wobhylk	462540 =			
Konto effektow.	406267	9	7	
Wobstatk papierow a pourteur				
ult. decembra 1869 461854 tl. 21. 7.	461854	tl.	21.	7.
Pschibylk w lècje 1870	66918 = 20. -.			
	<u>528773</u>	tl.	11.	7.
Wobhylk	122506 = 2. -.			
Konto kapital-debitorow.	200950			
Saldo ult. dec. 1869 206330 tl. — . . .	206330	tl.	— . . .	
Pschitkod w lècje 1870	15630 = — . . .			
	<u>221960</u>	tl.	— . . .	
Wobhod	21010 = — . . .			
Trausport	6,780154	17	7	
Per fundazisski kapital-konto.				
Salkadny kapital banka ult. decembra 1869.	550000	tl.		
Pschibylk w lècje 1870	30000	tl.		
	<u>580000</u>	—		
Per sawawskich listow kreazijski konto.				
Wunoscí tyd' hacj' ult. dec. 1869 tour-sirowazch sawaw. listow 2,074750 tl.	2,074750	tl.		
W l. 1870 bu kreirowanych 310000 tl.	310000	tl.		
	<u>2,384750</u>	tl.		
Kassirovanych a saniczenych 183640 tl.	183640	tl.		
	<u>2,201110</u>	—		
Per banknotow kreazijski konto B.				
Ult. decembra 1869 tour-sirowaze bankowi II. emisji Lit. G. po 5 tl.	90000	tl.		
W lècje 1870 i saniczenju nasad wstate	81500	tl.		
	<u>8500</u>	—		
Per banknotow kreazijski konto C.				
Ult. decembra 1869 tour-sirowaze bankowi III. emisji Lit. H. po 10 tl.	71000	tl.		
W lècje 1870 i saniczenju	64000	tl.		
	<u>7000</u>	—		
Per banknotow kreazijski konto D.				
Ga w lècje 1869 kreiowane nowe bankowi IV. emisji po 10 tl. Ser. X. Lit. H.	1,000000	—		
Per konto nalutowaraje.				
Salkadni ult. dec. 1869 3,892673 tl. 8. 3.	3,892673	tl.	8. 3.	
Teho runja w l. 1870	529284 = 22. 2.			
Daň, ke kapitalej dyrjena	98756 = 10. -.			
	<u>4,520714</u>	tl.	10. 5.	
Wupłacjene w l. 1870	604491 = 21. 2.			
	<u>3,916222</u>	—		
Transport	7,712832	19	3	

S i l a n z.**Activa.**

Ultimo December 1870.

Passiva.

	toler.	bil.	np.		toler.	bil.	np.
Transport	6,780154	17	7	Transport	7,712832	19	3
Konto torrentne konto.				Per kapital-debitorow.			
Saldo ult. dec. 1869 217263 tl. 6. 7.				Saldo ult. dec. 1869 138688 tl. 27. 6.			
Pschibylk w lécje 1870 433690 = 6. -				.. Pschibylk w lécje 1870 72549 = 14. 8.			
650953 tl. 12.7.				211238 tl. 12.4.			
Wotbylk 417457 = 6. -	233496	12	1	Wotbylk 22335 = 11. 2.	188903	1	2
Konto pożejernje.				Per fastawnych listow dań wukupne konto.			
Saldo ult. dec. 1869 499278 tl. —.-.				Salo njeplacjene koupony wot:			
Pschibylk w lécje 1870 380908 = —.-.				24. I. sličib. 1868 162 tnu. 189 tl. 27. 4.			
880186 tl. —.-.				25. I. = 1869 259 = 458 = 16. 4.			
Wotbylk 416379 tl. —.-.	463807	—		26. I. = 1870 9911 = 39607 = 14. -.	40264	27	9
Leżomnosne konto.				Per konto lancijow.			
Wobstatk leżomnoszej ult. dec. 1870	133450	—		Pokożene lancije w hoto w yd pjenje- sa dā a papierach ult. decembra 1869.			
Licitalnyppjenjes-depositiske konto.				15810 tl.			
Wobstatk ult. dec. 1869 1157 tl. 7. -.				Wotbylk w lécje 1870 . . . 1890 tl.	13920	—	
Wotbylk w lécje 1870 304 tl. 20. 6.	852	16	4	Per Conto á Nouvo.			
Raucije depositiske konto.				Dajomna pschichodna dań 36740 tl. —.-.			
Wobstatk w pjeniejszych papierach ult. dec. 1869 . . . 15420 tl.				Ta žama k dostacju 30160 = 11. 4.	6579	18	6
Wotbylk w lécje 1870 . . . 1800 tl.				Per reserve-fondiske konto.			
Bankowlow konto D.	13620	—		Wobstatk ult. decembra 1870.	250000	—	
Wobstatk w bankowlach IV. emisjije Ser. X. La H. po 10. tl. ult. december 1869 . . . 161000 tl.							
Wot tych w lécje 1870 dla na- sadvacjia notow II. a III. emisjije do cirkulacije stajene 145500 tl.	15500	—					
Kassa-konto.							
Hotowe pjenjesy ult. decembra 1869 . . . 551769 tl. 4. 5.							
Pschihod w l. 1870 . . . 2,390977 tl. 4. 9.							
2,942746 tl. 9. 4.							
Wulhod 2,371126 tl. 18. 6.	571619	20	8				
	8,212500	7	—				
	8,212500	7	—				

Sapthyka w Rakezach.**Präsevationny mlokowy a wujitkowy polver.**

Tutón w najwjetshich lužijskich knježjich a burskich hródzach s najlepšim skulkowanjom trjebanym mlokowym a wujitkowym polver zo wožebeje naložuje pschi trajazej ſuchoče a njevobžernoſci wscheho howjaseho ſkotu, pschede w schittim pschi kr u woch, hdyž mloko wotbyjera, módrú jaſnu abo žnadj tež krawnu barbu dostawa, a da ho wot njeho rano na přenju pízu počna jěžna ſíza, a kruwam tež někotre dny psched cjeſenjom a po nim.

Tónle polver wobarnuje psched wschelakimi khorſcemi howjadow, ſwini a wozow.

Džiwočanske herbske ev. luth. misioniske towarſtvo
směje — dali Böh —, jutſje 12. měrza popoldnju w
dwěmaj ſhromadžisnu.

Petr Mloušek.

Sa konfirmandow.

Mohair, lustres, alpacca, brune a čorne,
ložec wot 5 nžl.,
čorne žida k drasczenjam a ſhórzučam,
čjornowolmjané a židzane rubisheja s
franzami a bjes nich,
tež moiry k ſuňjam wot 5 nžl.,
čjorne ſukno a taſki bukſkin, $\frac{3}{4}$ ſchérje,
wot 20 nžl.
porucja

Eduard Hartmann

na lawskéj hafy w Budyschinje.

Lužičan čo. 3 je wušol.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
któz maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka i nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna przedpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saka. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

Wopſtſijecje: Najnowſche. — Swětne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyſchina. S Bułez. S Hodžijs-
S Kutow. S Něwſez. S Poſchiz. S Hermanez. — Nowſche powjescje. — Nawěſhtniſ.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinie
11. měrza 1871.

Dowoz:	Plaćizna w přerězku			
	na wikach,	na bursy,	wyša.	nížka.
5580			tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
kórcow.			6	5
Wšenja . .			4 12	5
Rožla . .			3 10	—
Decimjera . .			2 5	—
Bowb . .			—	—
Hroč . .			—	—
Wola . .			—	—
Naps . .			—	—
Fahy . .			7 10	—
Hejbudsčla . .			5 15	—
Kana butry . .			— 17	— 15
Kopastomj . .			—	—
Zent. ſyma . .			— 25	17 5
Lane ſymjo . .			—	—

Gzabi ſakſkoſchlesyňſkeje želesnizy ſ Budyſchina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; poſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

* Poſchipankjenje wot a ſe Žitawy a Žiberza (Reichenberga).
† Poſchipankjenje do Žitawy.

Poſchipomjenje. Gzabiſ ſe ſnamieschkom ** bjes Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju ſtaſtawataj. Wonaſ mataj jenož woty přenjeje a druheje klasy a ma ſo ja billet $\frac{1}{4}$ wjazh placič; džeūſte billety poſchi nimaj ujepłacja.

Pjenježna placzisna.

W Lipſtu, 16. měrza. 1 Louis'dor 5 toler 17 ngl. $6\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazh czerwieny ſtoth abo duſat 3 u. 6 ngl. $5\frac{1}{2}$ np.; wiſle bankowki $81\frac{1}{2}$ (16 ngl. $3\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus placzesche wcżera w Barlinje.

14 tl. 20 ngl. a 15 tl. — ngl.
poſchenza 66—80 tl., rožla 40—55 tl.,
(to je: ſa 25 pruskiſ ſerzow.)
rēpiłowy wolij (njeczisczeny) 14 tl. — ngl.
(Ežiſeženy, faž ſo w Budyſchinje poſchedawa
ſtajne něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. drožſči.)

Najnowſche.

Barlin, 16. měrza. Jego mojestoscž khězor-
kral, katrž pjak 17. měrza, popołdnju w 4 hodžinach,
ſažo do Barlina poſhejedze, je ſebi žadał, ſo jeho
njebyču ſwiedzeńſzy witali, dokelž dže wón poſdžiſcho
(najſkerje w ſapocžatku měſaza meje) ſ wójskem
ſwiedzeńſke nutſežehnjenje do Barlina djeržecž.

Paris, 15. měrza. Thiers je wcżera ſ Versailles ſiem poſchijet. — Šběžkarjo w Parisu, wo
kotrychž rekaſche, ſo ſu ſwoje kanony wyschnosczi
poſchepodali, to ežinili njeſzu, ale hiſhče dale poſchi
ſwojej ſpjeczniwoſci wostaču. Ministerſtwo dženža
wuradžuje, ſak by ſo poſcheczivo tutym ſběžkarjam
najlepje ſakrocžicž hodžito. — General Paladine je
ſa kommandanta parifſkeho wójska pomjanowaný.
Hacž dotal je tam jenož 40,000 muži dobrého
wójska.

Draždžany, 16. měrza. Bainz Jurij njedželu
ſiem poſchijedze a ſo po někotrych dnjach ſažo do
Franzowſkeje poda.

Petersburg, 15. měrza. Khězor je porucžit,
ſo by ſo jena ruska wojskſka depatazia do Barlina
podala a tam khězora-krala poſchi jeho domojwro-
czenju powitala.

Bern, 15. měrza. W Zürichu je ſo hara
lehyyla. Schwajzarske wójsko teho dla tuto město
ſažo wopuszczęſi.

Sakſka. Sakſka twierdžinska artilleria (Festungsartilleria) ſo, kaž ſim hižom thđenja ſpomnili, do twierdžisných Męz pſchepočoži. Dwé kompaniji teje ſameje ſtej pſched Parízom ſlutkowalej a najſkerje w bližším čaſu do Męcha pſchijedžetej, tej dwé druhé kompaniji pał, kotrejž běſtej hacz dotal na twierdžisne Königsteinie, ſo w tychle dnjach do Męcha na pucz podatej.

Hdy ſo ſakſke zyke wójsko domoſ wróci, to ſo ſ połnej wěſtoſežu hižom nětko prajicž njeſehodži, dokelž to wot Franzowſow wotwiſuje. Mjenujž po tej mérje, hacz tucži Němzam wójnske khóſty ſaplačza, po tej ſamej mérje tež němſle wójsko Franzowſku wopuſtči a hdyž ſu woni jenu milliardu ſaplačzili, dha w Franzowſkej jenož hiſhče 50,000 němſkich wojaſow na ezeſuji wostanju a to tak doſko, hacz tež te druhe ſchtyri milliardu wójnskich khóſtow wot Franzowſow ſaplačzene njeſhu. Ktutej ezeſuji pał ſakſki armeekorps njeſluſha a je po tajſkim nadžiſa, ſo Sakſojo doſko wjazh w Franzowſkej njewoſtanu. Wěſte pał je ſo wſchitzy ſtarſhi wojaſy, jako reserviſtojo, landwehriftojo a teho runja bórſy domoſ pſchińdu.

Krónprinz Albert je ſandženu nježelu ſ Franzowſkej na někotre dny do Dražđan pſchijē. Wón bu tak derje w Lipſku, kaž tež w Dražđanach wot měſtečjanow jara czeſćomnie witanu a je ſo ſandženy ſchmörtl ſaſo ſ němſkemu wójsku do Franzowſkeje wróciſ. Deho knjeni mandželska, krónprynzehyna Karola, je ſ nim ſobu jela a nětko wobaj na hrodje w Compiegne bydlitaj.

W tychle dnjach je wot hulanow něſhto offizierow a podoffizierow, kiz hacz dotal w Franzowſkej běchu, wot tam do Dražđan pſchijē, ſo byču tam rekrutow wuexerzirowali, kotsiž ſu pſchi požlenſkim rekrutirovanju ſ hulanam wubrani.

Pſchi hoſcjinje, kotaž ſo nježelu ſežinjeneho mera dla w Budyschinje wotdžerja, běchu hoſcjo krónprynzej Albertej ſbožopſchejazy telegramm do Dražđan poſtał, na kotrejž je tutón ſaſo telegramm poſtał, w kotrejž jim ſwoj džak wupraji.

Wot ſakſkeho infanterieregimenta №. 105, kotrejž domoſ njeſchindže, ale w Elsaſu wostanje, ſo regimentowý ſtab, 1. a 2. bataillon do twierdžisne Schlettstadt, 3. bataillon pał do Straßburga połoži.

W Lipſku je ſo 8. měrza w nožy jena zyka familiia wot 5 ludži ſaduſyka, a to pſches to, ſo bě ſ khachlow jědojth dyh wuſhadžaſ. Jenož jena 9letna holečka bu po dołhej lekarſkej próžy ſaſo wožiwena.

Pruſh. Po nowſich powjesczach ſo khězor-krat halle 17. měrza do Barlina wróci, a ſ nim pſchijedu tež pruſki krónprinz, prynzaj Karla a Adelbert, kaž tež hrabja Molka. Hrabja Bismarck je ſo, kaž ſim hižom na to ſpomnili, ſandžen thđen wróciſ, teho runja tež minister Roon.

Někotre nowiny powjedaja, ſo němſle wójsko pod nawjedowanjom khězora-krala najſkerje 1. meje w ſwjetdženſlim čaſu do Barlina nuts poczehnje. To móže ſnabž byč, ale zyke wěſte hiſhče njeje. Na tajſkim čaſu ſo pječza zyke němſle wójsko njevobdželi, ale jenož te regimenty, kiz w Barlinje ſteja, abo tajzy, kiz byču tež hewal pſches Barlin abo pſches tamniſku wokolnoſež domoſ marschirowali. Wot druhich regimentow na tajſkim čaſu jenož mjeniſthe wotdželenja abo deputaziſe džel woſmu.

S teho, ſo je ſo ſakſki krónprinz ſaſo do Franzowſkeje wróciſ, kžedža někotſi ſudžiſ, ſo tež tam ſakſki armeekorps hacz na dalshe wostanje. Tak ſmeje ſo pječza tež ſe 7. pruſkim armeekorpsom a ſ württembergſkej polnej diviſiju.

Magdeburgſte woheňsamwěſčaze towarzſto je ſjenoczeniſtu ſ podpjeranju bědných wojaſow abo ſ ſlepſhemu tajſkym faſiliow dariko, kiz ſu wot panjenych wojaſow ſawostajene.

Šhorjelſki 5. jegerbataillon je teho dla, dokelž je pſchi kždej ſkladnoſeži wutrobiče wojoval, wot khězora-krala pomjenowanje „khězorowý jegerbataillon“ doſtał.

Sa te franzowſke krajiny, kotrej ſu hiſhče wot Němzow wobſadžene, je ſakſti minister wójny knes Fabrice ſa najwyscheho roſlaſowarja we wſchech civilnych naležnoſežach poſtajeny.

Awſtria. Knježerſtwo žada ſebi 56,000 rekrutow, winſli ſejm nochze pał wjazh pſchiwoſolicž, hacz 54,000, a dokelž žana ſtrona nochowacž nochze, dha móže ſo ſtač, ſo ministerſtwo ſejm roſpuſtči.

W Prahy běſte jedyn němſki profeſor tamniſcheho universitetu ſ mjenom Linker ſakžanski khvalobny khrluſch na pruſkeho krala wudželak, jón cziſhcejcz dał a potom bjes ſtudentami roſdželiſ. To pał cziſhzy ſtudentojo ſa ſeo wſachu a w Linkerowym kollegiju tajſku haru cžerjachu, ſo wón ſwoju wuežbu prijódniſež njeſožeſte. Tajſa hara je ſo naſajtra wopjetowala a je minister nětko Linkera ſe ſkužby pufčejſ, prajizy, ſo w Awſtrii tajſich ludži trjebacž njeſože, kiz ſa pruſkeho krala ſlukuju.

Winfle ministerſtwo je we wſchech měſtach, hdyž cžyčhu ſ czeſeži dobyča Němzow nad Franzowſami ſjawne ſwjetdženje wotdžerječ, to ſakſaſo, a jenož to pſchiwoſito, ſo ſmeđa ſo w hoſcjenizech ſwjetdženſle hoſcjeny wotdžerječ. — S zyka ſo ſda, ſo je awſtriske knježerſtwo ſlonečnje ſa tym pſchiwoſito, ſo ſo awſtriskim Němzam w Awſtrii wjazh njeſubi a ſo byču ſo radscho ſ němſkemu ſwiaſtej pſchiwanli, tak ſo by pſches to awſtriske knježerſtwo roſpanylo.

Schwajzarſka. S Züricha cžyčhu wónbanjo tamniſchi horliwi Němzy ſ czeſeži němſkich dobyčow w tak mjenovanej „tonhal“ hoſciniu wotdžerječ. Ale w tym ſamym měſeže je wjele ludži, kiz ſu na němſke dobyča hněwni, a tucži ludžo ſo ſe wſchelakimi do Schwajzarſkeje czeſnjenym ſranzowſkimi wychlami ſjenocžichu a tak

szynje s kamjenjem do tonhale mjetacz poczachu, so wjèle woknow roshichu. A dokełż chyndu ho do sameje tonhale nauts sačzischcęc, dha wulki puši nastachu a su pječza wschelazh jara wobschłodženi. Najsaſtra bě ſaſo wulki ropot, so dyrbjescze wójsko falrocicę, pschi cimbu jedyn cławowej satſelen, a pschi harje, kotaž ho tež tſeeži džen wospietowaſche, buchu ſchtrjo cławojelojo wot wojałow tſeleni, wot kotrnych ſtaj dwaj morwaj woſtaſoj. Někto je tam ſaſo mér.

Ruſowſta. Požadania, w naſtupanju czorneho morja, wot ruſkeho kniežerſtwa ſtajene, ſu wot londonſkej konferenzy pschiſwoleue. Tuta konferenza je po taſkim ſlónčena.

Franzowſta. Franzowſli ſejm ho w tyčle dnjaſ ſ Bordeauſa do Versaillesa pschebzhdli, so by l Parizej bliże był. Do Pariza sameho ho wjetſhina ſapobſtanow njeſewri, dokełż je tam hifcze tročhu njemerné; — tola ſda ho, so tam žana revoluzija njewudhri, dokełž ſu dotalni njemerniz, liž mějaſhu na 200 kanonow a wjèle tſelbow w ſwojej možy, w poſleniſtich dnjaſ wſchu tule brón wychnoſci pschebodali.

W tu khwili maja Franzowſojo w Parizu wulku ſlōſcz pschebzhiwo Němzam. Tym, liž maja tam khěže a khlamy, kotrež paſ dyrbjachu pschi ſapocjatku wójny wopuſczejc, a liž ho někto ſaſo do Pariza wróćichu, njeſadža khlamy ſaſo wotewrict, ale jim te same ſ gwaktom ſacjinjeja. Druhý, liž ſu Němzow hac̄ dotal w ſkuſbje meli, iči někto ſe ſkuſby pschebzjeja; ham bohaty Rothſchild, je ſwojego prěnjeho ſaſtojnika, kotrež mějeſhe na leto 25,000 frankow ſdy, ſe ſkuſby pschebzje, dokełž je Němz, a tak je ho tež wjèle druhim ſeſčko.

Někto je nadzija!

Haj, kaž ho ludžo wjeſzela,
Hdyž ho wot mera powjeba
A naſti luby wojažy
Sso domoj wróćja khwatajz.

Man, luba mac̄ ho ſwjeſeli,
Hdyž tajlu powjeſc ſaſtyschi,
So jeſy luby ſyn dom dže
A hifcze zple ſtrowy je.

A tež ta luba mandželska
Je wulžh jara wjeſzoła,
So jejny luby mandželski
K njeſi khwata domoj do ruli.

A luba ſotra ſdychuje,
So jejny brate tak dočho je,
So ho tam w zuſbje hifcze dli
A domoj ho ſhczje njewrōcji.

Wj lubi paſ ſo njerubjeſe,
Hdyž wash ſyn wjazh njepſchinbje:
Tež tón je derje ſhownany,
Liž je tam w bitwje morjeny.

Duž džalny khělusich ſpěwajeſe,
So hnadny mér nam dat̄ je,
A khwaleče Boha na njebju
Sa tajſu wulku dobrotu.

J. W.

S p ě w,

wot J. W. ſ nežwacjilſteje woſady, wojaſka inf. reg. 103.

Kak jara lohlo wſchitkim je,
Hdyž ho wſcho l měrej hotuje,
Tež wojažy ſu wjeſzeli,
Liž wonka ſu tu we zuſbi.
Gji ſu ho wonka nabylí,
Sso we wſchěch bitwach pschebili,
Gji ho něk domoj hotuja,
Sso jara domoj wjeſzela.

Man někotry a tež ta mac̄
Wſchak dyrbitaj něk hylſowac̄,
So ſynojo jich woſtachu
Na hróſbym krawnym bitwiſhčju.
Lyč ničjo wojažy njeboli
A žana cžwila njetyſchi,
Ssu wſchitz ſbóžnje wumrjeli
A do njebjeſkoh' raja ſdli.

My paſ něk domoj pónđzemny
Kaž ſwěrni, dobri wojažy,
A čzemny na to ſpominac̄,
Kak dyrbjachimy my wojovac̄.

O Božo, ſpožč ty někto ſam
Cón luby ſtoth mér tu nam,
Dha čzemny potom khwalic̄ cje
Do wſchitkeje tež wěčnoſeje.

Ze Serbow.

S Budyschin. Psches piſmo wot 2. měrza je kralowſke ministerſtwo kultuſa a ſjawnego wučeniftwa pschiſwoliko, ſo ſmě ſo tudy po jutrah reaſna ſchula wotewrict. Wona ſměje 6 klasow, pschi předku paſ jenož tsi a te druhe tsi maja po čaſu pschirosč. Schulerjo, kotsiž wucžby nawuſnu, kotrež ho w 5. klasu wucža, doſtanu bjes druhim tež to prawo, ſo ſmědža jako jenoſlenni dobrowolniž do wójska ſtupic̄. — Tuta realna ſchula je tak derje ſa džeczi a měodných ludži ſ města, kaž tež ſe wſow poſtajena a ſo džeczi hižom horje bjeru, hdyž ſu 10 let stare.

Někotremužluliz nanej, liž je ſwojego ſyna dla njeſtoſtka realneje ſchule na gymnaſium ſlacz dyrbjat, budže lubo, ſo budže tež realna ſchula w Budyschinje, do kotrejž móže jeho někto poſklac̄.

S Vulc. Ialo ſo w poſleniſtym čaſu pschezo wjetſhā wěſtoſc̄ l wobsanknjenju mera poſkowasč, naſta tudy myſlicžla, ſo byhymy mér, hdyž ſo wobsankuje ſwiedženiy poſtrowili. Hjom jako 27. februara ſhonichymy, ſo ſu ho ſalkadu mera wujednače, buchu tu a tam khorhoje,

wschelakich barbow wutyljnene a wósho dalshe l' swjedzenju pschihotowane. A jako potom 2. mérza powjesz pschiindze, so je franzowski szem mér vshijał a so je tón nětko wěsty, dha ho wjeczor pošweczenje abo illumininazija tudy sia. Swéczla so po swéczy we wołnach sajweczi a dołho njetraesche, dha stejachu Bulez, wožebje połodnišchi a ranschi dżel wósh w blyszczathm swětle a poskiczału krasny napohlad. Tu a tam bětlu rjane transparenty s wobrashami abo s pišmami wustajene. Na domje blidarja Mitascha bě jara rjanu transparent. Ssriebja blyszczesche so w skothch pišmiskach słowo „mér“, wobdate wot hwědateho wěnza; wóshce a niže tuteho słowa bě s čerwennymi pišmami śledowaza hada: „Czescz naschim wutrobithm wojowarjam!“ najwósho pak swéczescze so króna, pôdla kotrejcz bě na jenym botu W a na druhiim J, l' czesci němskeho khézora a salškeho krala.

Pola pschekupa Kschijana běchtaj wulkotnie rjanaj wobrash naſchego krala a krónprynza wustajenai. Teho runja běchtaj tutaj pola wojsnarja Hiebigarja w dwemaj büstomaj widżecz a bě krónprynz jako sławny dobýwač wobwenzowanu. Pola pschekupa Ssworh swéczescze so w czornym pišmje „Heil dem deutſchen Vaterland.“ Blidat Paul bě lubosny salski wopon we wjazorach barbach wustajik, s wopishmom: „Mér pschinjeś sbože a żohnowanie naſchemu kralej a krajej.“ Wiele hladarjom bě do Bulez pschijsko a sradomasche so na rjanym pošweczenju, tu a tam bě spěwanje khézcheč, tež tsfelsche so.

Wokolo wózhnic hodžinow so saſtoni a zyku hodžinu pschipowiedachu swojich tórmu wóshcej wokolnosci swjehelazu a radostnu powjesz, so je so mér, tak dołho proſcheny a żadanu, l' nam sažo wročzik; w dzewjeczich pak seidže so lud pschi zyrlwi a khérluski „Kjeho Bohu džakuje“ wuspěwa. Po džesaczych so illuminazija slonci a wotuthm rjanym wjeczoru budze so wěcze hiszczeske dołho w Bulezach a wokolnosci powiedacz. W.

S Budyschina. Dokelz smješ so dženka sa thđen 25. mérza swjedzeni pschipowiedanja sw. Marie, dha budze tudomny wiczych džen piat 24. mérza wotdžeržany.

S Hodžija. Wutoru 7. mérza bu w Hodžiju džalnem swjedzeni sa dostath mér džeržany. Wjeczor wot 6. hacž do 7. hodžinow so zyku hodžinu se wóshem swojimi swojescze, na to mějescze so psches naſchego k. fararia Imischa wot 7. hacž do 8. kherbse a wot 8. hacž do 9. hodžinow němske kenschenje. Zyka wjeś pak bě potom najrjemischo pošweczena.

S Lutow. Nasch nowy duchowny, kňes kandidat Kubiza se Spal, budze niedželu sa thđen tudy do swojego dostojoſtwa swjedzeniszy sapołaſam.

S Něwžez. Tudomny, psches rělu Sprewju wjeđazj most je nětko sažo tak do rjady stajeny, so može so po nim jěſdzic.

S Budyschina. Poſedzenja tudomneho pschiſažneho

ſu na přenje ſchtmórtlēto 1871 ſu ho ſandženu pónđelu ſapocžake. Wožebje ſajimawie budža drje jednanja, kotrej so pschiſodnu pónđelu, wutoru, ſrijedu a ſnadž tež hiszczeske ſchtmórtl w nastupanju ſnateho Bamža s Huczinu směja, kąt tež w napohladanju na tych, kiz ſu s nim wobſkorženi.

S Budyschina. W hacže tudomneho hiszcherez papjernika bu 6. mérza čjelo 40lētnego cigarrydželarja Seibta namakane. Seibt je 27. novembra w nozy ſwinicy napith domoj ſchol a je tehdy najſlerje do ſpomnjeneho hata panč a ho tam tepik. Won ſawofſtaj ſudowou a 5. džeczi.

S Porschiz. Na tudomnych a pschiwožanskich mjesach bu ſandženu pónđelu jena njeſnata žónka na jenym kerku morwa wižoza namakana. Hacž je ho tam wobwěznyka abo hacž je ju něchtón ſkónzowal, to leſarske pschephtanje dopolaže. Wona mějescze jenož 4 np. w kapſy a hewal w korbiku buschkwiczkí ſ někajkej žałku, ſ czechu ſnadž ſu ſudžic hodi, ſo je ſ tajlej wězu po wózach wikowala.

S Budyschina. Šandženu njedželu ſu čzahi ſ pruſſimi landwehrystami, ſ franzowske ſo domoj wrózgymi, psches naſcze dwórnischego jěſdzic pocželi. Najpreni tajzy domoj puſchčeni wojszy bě liegnitſki landwehrbataillon, bě ſ twerdzisnich Belforta ſem pschiſek.

S Hermanez. Nasch l. wucher Jordán je ſo ſandženu ſrijedu ſe ſwojeje wojerſteje ſkužby ſem wrózkit.

S Budyschina. Wot ſandženeje wutoru po ſjelesnicy, kiz psches naſcze dwórnischego wjedze, wſchēdne čzahi jěſdža, kotrej franzowſkih jatych do franzowskeje wjesu.

S Budyschina. Wojerſte listy ſ pjenjeſami ſo na poſtach nětko wjazh l' wobſtaranju herje njeſjeru, khiba ſa tajlich wojskow, wo kotrejz ſo wě, ſo na marſchu njeſju, ale maja wěste, twjerde kwartiry.

Rychwałdski Hermank je pondželu 20. mérza.

Nowsche powjesze.

Bismarkowe nowiny pišaja: „W tu khwilu wostanje franzowska hacž do rěki Seinu wot němskeho wójska wobſadžena a je wósho tak ſrijadowane, ſo budža kwartiry němskich wojskow wot delneje Seinu hacž do Dijon a do ſahacz. Bjes tym ſo jenož landwehrystojo a artilleria, kiz bě pschi woblehnjenju trěbna, domoj puſchča, wſchitke druhé mužſtwa pak hacž na dalshe w franzowskej wostanu, ſo býhu ſo tam poſtajena mera čjim ſkerje dopjelnike. Po tym, kąt ſo ſběžlarſta ſtrona w tu khwilu w franzowskej a wožebje w Parizu ſadžerži, je wulka ſedžbliswoscž nufna, dokelz móhlo ſo hewal ſtacž, ſo nětčisliche franzowske kňežerſtvo pschecžiwo Němzam te pschiſkuſhnoſcze njeſh dopjelnicz móhlo, kotrej je pschi wobſanknjenju mera na ſo wſalo.“

Cigarr y

we wulkim wubjerku

a to pjenjes hōdne:

- No. 1. 25 schtuk po 3 n̄sl.,
 No. 2. 1 scht. po 2 np., 25 scht. po 4½ n̄sl.,
 No. 9. 1 scht. - 3 np., 25 - 7½ " "
 No. 13. 1 scht. - 4 np., 25 - 9½ " "

taž tež ws̄chitke družin̄ tobala porucžataj

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haſy čo. 798.

Jedyn hōlčez, kž dže ſchewzowſtvo naukuńcę, može hnydom abo iutry do wuczby ſtupic̄ pola Kortle Ernstia Lasselta, ſchewza we Wulkim Dazinje.

Runklizowe, kałowe, h̄lubokalowe a druhe ſahrodniſte ſymjenja ſu k dostac̄u na rycerſkble w Deverkezach pola Hodžija.

Vytaja ſo

wjazori ſemſy dželac̄ero k trajazemu dželu a njeh ſo ps̄cipowiedža w Ps̄chiwczizach abo pola podpiſaneho.

Ernst Thomas
w Böſchizach pola Njezwac̄idla.

Wschitke družin̄ holbjow ſo kupuja a pschedawaja na rēniſkej haſy čo. 333.

Jedyn rolny pohonc̄

môže na ſwobodnym kuble w Jeschizach pola Delneje Hōrki do hlužby ſtupic̄.

12 körzow bērnōw (zyblic̄kōw),
k hōdzenju ſo hodžazých, je hiſhče na ſwobodnym kuble w Jeschizach na pschedan̄.

20 körzow dobrých ſajných bisquit-bērnōw je na pschedan̄ pola ſublerja Hilbježa w Huczinje.

100 körzow dobrých bērnōw je na pschedan̄ w Porſchizach na kuble čo. 43.

Kowarnja we Wulkim Dazinje pola Lubija je k 1. haperleje na pschenajecze a je wſho dalsche tam ſhonic̄.

Sahrodnisla žiwnosć čo. 12 w Böſchizach ſe 16 körzami pola a tuki je ſe ſwobodneje ruki hnydom na pschedan̄ a je wſho dalsche pola wobſedzerja tam ſhonic̄.

Čiſty palenz, tħanu po 16 np,
ſłodki palenz, - - 4, 5 a 6 n̄sl.,
prawdziw̄ žitny palenz, tħ. po 5 n̄sl., pſchi 9 tħ.
hiſhče tuniſhō,

rum, spiritus, fiſalo atd.

porucžataj **Ginzel a Ritscher**
na swonkownej lawskiej haſy čo. 798.

S nakładem Macjizy Serbskeje je w druhim wudawolu wuſčla a može ſo we wudawarni Serb. Nowinow ſa 5 n̄sl. dostac̄: **Genoveſa**. Rjane powiedaneżko ſe stareho čaža wot Chrystoſa Schmida. Pſchelozik M. Hōrnik.

F. A. B ö h m a , rēſbar

w Budyschinje na ſwoneknej lawskiej haſy čo. 754,
porucža ſo k wudželanju marmorowých, granitowých a pěſtowzowých

rowowych pomnikow.

NB. Sklad hotowych pomnikow, sprawne poſluženje,
tunje plăžiſtñ.

Na rožku mjaſoweho Julius Hartmann na rožku mjaſoweho torhōſčęza.

Lustri we wſchęch barbach wot 5 n̄sl.

mohair, 6½ ſcheroči - 5 n̄sl.

włomjanu atlas, bruni a czornu wot 8 n̄sl.

kattuny, jaſne a czemne, njepuschczęte, ¾ ſcheroči,
lohc̄ po 3 n̄sl.

porucža

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhōſčęza.

Turnarske ſukno ſ gallonom a bjes gallona,
lohc̄ wot 6 n̄sl. porucža

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhōſčęza.

Najlepſchu runklizowu muſu, pt. po 15 np., pſchi
5 pt. 14 np.;
nemli ſhosej, pt. po 10 np., w žylym tuniſhō;
ff. halſku ſchterlu, pt. po 32, pſchi 5 pt. po 30 np.;
mydlo, pt. po 30, 35, 40, 45 np., pſchi 5 pt. po 28, 32,
38, 42 np.,
ſodu, pt. po 12 np., pſchi 5 pt. po 11 np.

k dobrociwemu wobſedzbowanju porucžataj

Ginzel & Ritscher
na swonkownej lawskiej haſy čo. 798.

Škótny pólver ſ czerſtwych ſelow,
Korneuburgski ſkótny pólver,

Pólver pſche fólkı,

Pólver pſche pripotawu proſatow,

Lockwiſski balsam,

Ziſhankowy ſałſowy pólver

porucža **Grodowska haptika**
w Budyschinje.

Wotmolwjenje.

Temu ſ hrodziſčęzanskieje woſadu, kotrež je ſo č. 9
Serbskich Nowinow J. St. podpiſał a tam prajik, ſo
ſpomijenj naſtam čo. 8 ſ hrodziſčęzanskieje woſadu byl
njeje, praju ſ tutym, ſo je ſo won ſ tym jara molik,
pſchetož knies redaktor može mi wobſwědczic̄, ſo ja ſ hro-
dziſčęzanskieje woſadu bym.

Bur L.
Redaktor to lubje rad wobſwědczic̄, doklež je to wärno.
J. E. S.

Krainingostawski bank.

Dobytkowe a schkodowaze konta.

Šesćadwacyte zličbowanske lěto wot 1. januara hač do ult. decembra 1870.

W Budyschine, 20. februara 1871.

Direktorium krajnostawskiego banka królewskiego hornolużyckiego markrabstwa.

f Goeben.

F. Schilling.

Chriq.

P i d e h l a d

hypothetiskego skutkowanja krajnostawskiego banka sasskego hornolužiskiego markhrabinstwa.

	Horne Lązizy.		Herbske kraje.		Summa.	
	Lic̄ba hypothekslīch kontow	Wunoſchl wypożczeniom Toler.	Lic̄ba hypothekslīch kontow.	Wunoſchl wypożczeniom Toler.	hypotel- ſlīch kontow	wu- požczeniom Toler.
Wobstatk ult. decembra 1869 .	1599	2,550800	974	2,834440	2562	5,385240
Wyskiedsche w lęzje 1870 . . .	55	254520	27	126340	82	380860
	1643	2,805320	1001	2,960780	2644	5,766100
Nasadpkacjene w lęzje 1870 . . .	44	38280	19	45865	63	84145
Wobstatk ult. decembra 1870 . . .	1599	2,767040	982	2,914915	2581	5,681955
Po pšihiliczenju naspietpkacjennoj, w lętach 1846—1870 sczinenykh .	—	—	—	—	1945	2,769500
Totalny wunoſchl sczinenykh wupožczeniom	—	—	—	—	4526	8,451555

Wot 380860 tolerjow w lęcje 1870 wypożyczenych,
rosdzieli so 164785 toleć na horka pchłistajene 82 nowe hypothesle konti a
216075 toleć na 74 tajke hijom wobstejaze,
a je so po tajkim w lęcje 1870 wsłüs do hromadz

156 wypożyczeków

wobjanthyte.
H.

1. 321.625 telef.

nieje do skutka stajicž hodžišo.

15 zentnarjow dobreho khyna je pola Schleńczerja w Porszycach na pschedan.

20 zentuarjow dobreho syna je cjo. 49 w Boszczach pola Eszworb na pschedan.

W khowanju tudomneho wokrjeſneho ſuču ſu cjaſnikſi (fejerje), delka bliże wopisanie, w kotrychž naſtupanju ſo na to tuka, ſo ſu poſta klobukarja Korle Staabsa, 22. juliſa 1870 ſaraženeho a tehdý na garbarskej haſhy tudy býdliſcheho, ſastajene abo jemu pſchedate.

Dokelž je ſajimawie wjedzieci, ſchtó je ſnadž jedny abo druhý thchle cjaſnikow Staabsy pſchedeſt abo je poſta njeho ſastajit, dha ſo wſchitzý cži ſami proſcha, tiž maja wo tym wědomoſc̄ abo tola wo tym něchtó prajicž mša, ſo býchu to podpiſanemu tak rucje hač možno ſ nawiedzenju dali abo to tola žandarmeriji abo bližſhemu polizajſkemu ſaſtojnſtwu wosjewili.

Woſkebie pak ſo knyeža cjaſnikarjo proſcha, kotrymž ſu tute cjaſniky ſnadž pſchedeſt wocži pſchischiſli abo wot kotrychž ſu ſnamjenja w thch cjaſnikach ſezimjene, ſo býchu to podpiſanemu na ſpominjene waſchnie wosjewicž chzylí.

W Budyschinje, 28. februara 1871.

Pſchepytowaz̄ ſudniſ pſchi kral. wokrjeſnym ſudze tam.

✓ Mekſch, ahezor.

Wopisanje cjaſnikow:

1) Jedny ſlěborny cylindrowy cjaſnik ſe ſekundowym cjaſnikom a worzelowymi poſkaſowarjem, ſ gallonirowanej (poſloczanej) kromu a kneslu; ſadni boſ je guillochirowany a poſkaſuje w ſtriedzisnje vjes ſlopjenami proſny woponowym ſchfit.

Gſleborne wusčko, tak mjenowane harnierske wusčko je nowe ſ cjaſnikelj pſhiczinjene, pſchi ſchkleńy je mała džerka. W ſchkorpinje (gehäuse) je nummer 6, pſchi harnieru J. D. 19708, na ſwontnej stronje moſasowej euvettp: Cylindre 4 Rubis, w njej cžiſlo R 19708.

2) Jedny běly ſlěborny cylindrowy cjaſnik ſe ſekundowym cjaſnikom a worzelowymi poſkaſowarjem. Na ſadnej stronje je jedny ſtaſazy law ſe žolimajzymi hrivami, tiž na ſad hlada, w ſchkorpinje M. T. 8033 a na jeje kromje cjaſnikarske ſnamjo 174 widomne; na moſasnej euvetce ſu ſłowa: Cylindre Quatre Rubis, w njej cžiſlo 8023. Na moſciku pierweje hěſti je jedny čerwieny ſchrubil.

3) Jedny ſloty ankrowy cjaſnik ſe ſekundowym cjaſnikom a ſlotym wěczkom, na kotrehož přednjej stronje je jedny proſny woponowym ſchfit, ſ tak mjenowanym hosenband-rjadom wobbaty. Na zýerblocje je cžiſlo 22810, w ſnutknej ſchkorpinje tam, hdzej je ſ wonka tón hosenband-rjad, ſnamjo 18. K., dale delka poſta harniera cžiſlo 10. Na ſnutkomej stronje guillochirowaneho ſadneho wěczka je widzecž: 9 18. K. [F M], dale delka poſta harniera cžiſlo 22810. Na ſwontkonej stronje prawdziweje, ſloče euvetty cžita ſo: Vacheron & Co. Geneva Patent Lever 15 Jewels, w jeje ſnutkownoſci je cžiſlo 22810. Tuton cjaſnik, tiž w 15 rubinach dže, ma wureſane dželo.

4) Jedny ſlěborny cylindrowy cjaſnik ſe ſekundowym cjaſnikom, worzelowymi ſ džela poſloczanhymi poſkaſowarjem, poſloczanej kromu, kneslu a wobliku, ſlotu na wobliku je nimale zýle ſwotpſčimane. Na guillochirowanej ſadnej stronje, kotrejž karbičata kromu je gravirowana, je jedny proſny woponowym ſchfit, ſ hosenbandordenom wobbaty. W ſchkorpinje je cžiſlo 53074, pod nim ſchliwje piſane ſłowa: Argent. a někajſi ſchfit (ſchwajzarske pruhowanſte ſnamjo), dale tež poſta harniera cžiſlo 67272.

Na ſwontnej stronje ſadneho ſchkorpineho dna w bliſkoſci harniera je jedny ſacžiſhcz w ſlěboru widzecž, kotryž je ſak w ſnutkownoſci ſaſo roſcžiſhczaný. — Moſasna euvetta mu ſłowa: Echappement A Cylindre 4 Joyaux N. 67272, ſ nutska njeje je cžiſlo 67272.

Pſchepotoženje khamow.

Mój ſtad hotoweje mužazeje drathy a hóležazých wobleczjenjow je nětko pódla bohatého torma w domje knjeſa ſlótnika Voetius'a předy Rosenkranza.

P. Baruch.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 nſl. doſtač: ſso ſwoni mér. K ſwiečinam méra pěñník H. S. we Lazu.

Šsu to rjane ſpěwý a ſchtuczki, w kotrychž ſo ſrudoba wojny a kraſnoſcž méra na wſchelake waſchnie wopomni.

Jena ſlužobna džowka, něhdje 17—24 lét ſtara, može hnydom ſlužbu doſtač ſola pſchekupza Lorenza pſchi dwórníſhczu w Pomorezach.

Katholſki Woſor čo. 6. je wuschoł.

Sa konfirmandow.

Mohair, lustres, alpaca, brune a czorne,
kohcz wot 5 nñl.,
czorna žida i drasejenjam a schörzucham,
czornowolimjane a židzone rubischeza s
franzami a bjes nich,
też moiry i žuknjam wot 5 nñl.
czorne ſukno a taſki bukſkin, $\frac{3}{4}$ scherje,
wot 20 nñl.
porucza

Eduard Hartmann
na lawſkej haſhy w Budyschinje.

Aukzia howjasheho ſtotu.

Podpiſane ratarſke towarzſto budze
przedu 29. mérza t. l.
dopołonja w 10. hodžinach w hoscjeniu
w Porſhizach.

nehdje 50 ſchtuk howjadow jako: kruwy, jałozhy a byli
pod wuměnjenjemi, psched aufziju woſjewiomnymi, ſa ho-
towe pjenyesh na pschedzowanje pschedawac̄. Tuton, ſa
pschedzowanje poſtajenj ſtot je ſi wjetſcha wykoſczejnyh,
ſi wuwac̄jom někotrych ſchtukow i reſanju, bluſcha i kraj-
nej a hollandskej raſhy, je wiſhikon zgle ſtrowy a hođi
ſo woſebje i dalschemu plahowanju ſtotu.

Porſhiske ratarſke towarzſto.
Budyske dwori niſch czo.

Schpötko.

Drjewo na pschedan̄.

W Małej Subnicz z h. ſteja wiſhelaſe wužitkowe
drjewa, plotowe ryhele, latowe ſerdze atd. kóždy čaſz na
pschedan̄ a može ſebi je tam kóždy wubrac̄, kaž ſam čze.
Förster, drjewopschedupz w Delnej Wolschinje.

Ginzel & Ritscher

na ſwonlownej lawſkej haſhy czo. 798
poruczątaj najtunischo:

derje ſkodžat̄y khofej, punt po 70, 75, 80, 90, 100,
110, 120, 130, 140 np. pschi 5 pt. hiſhceze tunſho;
zyky zokor, pt. po 54, 56, 60, 64 np., w zyklum tunischo;
młety zokor, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np., pschi 5 pt.
hiſhceze tunſho;

ſyrop, pt. po 16, 20, 24, 36 np., pschi 5 pt. po 15, 18,
22, 33 np.

čamany rajß, rjany bely, pt. po 16 np.;
wulſornaty rajß, pt. po 20, 24, 30, 40 np., pschi 5
pt. 18, 22, 28, 36 np.

ſlowki, pt. po 18, 24, 28 np.;
jahly, pt. po 16 np.; w zyklum tunischo;
petroleum, pt. po 30 np., pschi 5 pt. po 28 np.;
ſchles. roſſ. ſhwecjenje, pt. po 50 np., pschi 5 pt. 48 np.

Drjewowa aukzia.

Pratki 31. mérza budje ſo na drobjanskim repre-
w Dolhačju a na Schapenizh pschi komſejanſkim a rafecjan-
skim pučju wulſa dželska ſtejazheho khjnoweho twarskeho
drjewa, klozow a palneho drjema po loſach na pscheda-
dżowanje pschedawac̄.

Shromadžiſna w Dolhačju dopołonja w 9 hodžinach.
Müller.

Wiſhitke družiny polneho, ūcžneho, pschi-
j edźneho a kwetkowego ſymjenja, kaž tež
rigaſke a ſchleſyńskie ſymjenie ſane
ſymjo porucza ſažo i dobroweziwemu wobled-
bowanju **A. Danner w Nakazach.**

Chumſchtne hnějne ſredki

wſchętch družinow,

koſcžinu (Knochenmehl) prochdrobnu,
guano, peruvianski a bakerski, praw-
dziwy, ſuperphosphat

pod rukowanjom dobroſeje porucza

J. G. Klingſt Nachfolger

na bohatej haſhy $\frac{1}{2}$.

Sawěſzenja psche woňjowe ſkłodowanje po
twjerdyh wiſhomōžno tunich pramijach horjebjerje
němski Phoenix

woheſiawěſčaze towarzſto w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſolnoſcz

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſhy czo. 86.

W Komorowje pola Kluffcha je dwajſchowowa khęja
czo. 8 i forzom pola a fabroby je ſwobodneſe ruki na psched-
an̄ a je tam wiſho dalsche ſhonicz.

Młodzi ludžo, kiž chzedža gymna-
ſium abo jenu wiſchu ſchulu w Bu-
dyschinje wopytowac̄, moža pola re-
dakciora Serb. Nowinow pod ſpodob-
nymi wuměnjenjemi wobydlenje a zy-
robu dostac̄. Tež poſtieža ſo jim tam
pomož we wſchętch wědomnoſczach, do-
bre fortepiano a wužiwanje fabrody.

Ekotne wiki

we Wulſich Sdžarach
przedu 29. mérza.

Wježne grychty.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
ktiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlétña předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swéme podawki. — Spěvh. — Se Serbow: S Budyschina. S Horneje Hórlí.
S Droždžija. S Koršymja. S Porschij. — Nowše powěscze. — Vanž a towarzhojo. — Hans Depla a
Mots Lunka. — Bytwinke powěscze. — Nawěschtni.

S namjedzenju.

Eži žami cjesčjeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſz chzedža
sa nje na druhé schtwortleto 1871 do předka płacjicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, fotſz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſklasacz. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacj $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſzenje do domu płaczi ſo ſaffim poſtam schtwortletrje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

11. měrza 1871.

Vjenježna płacjifna.

W Lipſtu, 22. měrza. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6½ np., 1 počnoumajz czerwienj skoty abo dukat 3 tl.
6 nſl. 5½ np.; wiſte bankowki 81¼ (16 nſl. 2¼ np.)

Ežabi ſaffkoschlesynſkeje želesnizv i Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodjinow — minutow* do-
počnja 9 h. 5 m.; pſchipočnju 1 h. — m.*; popočnju 4 h.
10 m.*; vječor 8 h. 20 m.*; w nožh 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopočnja 10 h.
50 m.*; popočnju 3 h. 20 m.†; vječor 6 h. 50 m.*; vječor
9 h. 35 m.; w nožh 1 h. 45 m.**

*) Pſchisanljenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pſchianljenje do Žitawy.

Pſchispominjenje. Ežahaj ſe ſnamjefchom ** bjes
Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju
ſtaſławataj. Wonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje klasz
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płacjicž; dženſle billety pſch
nimaj njeplacza.

Spiritus płacjescze wczera w Barlinje.

14 tl. 20 nſl. a 15 tl. — nſl.

pſchenza 66—81 tl., rožla 40—55 tl.,

(toje: ſa 25 prusſik ſčezow.)

rēpikowy wolič (nječežiſzeny) 14 tl. — nſl.
(Ežiſczeny, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtaſnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſhi.)

Najnowsche.

Barlin, 22. měrza. Bismark je ſa wječha po-
wyscheny a Moltka je wulki kſchijz rjadu želesneho
kſchiza doſtał. — Němſke mójſlo w fortach wokolo Pa-
riſa ſtejaze, je porucžnoſcę doſtało, Paris bombardo-
diowacž, jeli bychu pariszy ſběžkarjo žadyn fort
nadpanhli.

Saksla. Jego majestosć król Jan je jedyn nowy rząd abo orden sakojik. Wón k česci Sidonije, mazherje albertskeje linii, k kotrejż królowski sakski dom skuscha, sidonijski rząd rěla a zo tym jónskim spożęci, kotrejž su zo we wójnje abo też w mierze wojsnamjenite. Hewał je też król Jan k dopomnjenju na wójnu w lècti 1870 a 1871 kschijik sakojik, kotrejž kmiedža tak derje mužy, laž też jónske dostacj, kijž su zo w czašu wójny pschi wot-hładowaniu ranjenych abo khorých wojakow abo w tajkim nastupanju psches wojsbeje kmilne skutki wojsnamjenili.

W Túrkowje 15. mérza hewiet Engemann w tam-niščich Heidrichez podkopłach na to waschnie wo živjenje pschiindže, so zo wulki kruch pierschęce na njego mali a jeho sakoczi.

Kral Jan je ministrej wójny, knjesej s Fabrice, kom-thurski kschij I. klasz wojsksteho heinrichskeho rjadu spožęci.

W Draždjanach skoczi wóndanjo jedyn 24-létny muž w bławdnosczi czezleje khorosče se schtvrteho połshoda jeneho domu do dwora dele, hdzej na mēsjece morw wosta. Wón mēsjeche jétra.

Po sczinenykh postajenjach wudowa jeneho land-wehrista, kijž je we wójnje panek, jeli pomozy potriebna, lētnje sa źebje 50 tolet a sa kójde dżeczo hacż do 15. lēta kójde lēto 30. tolet dostanje. Wudowy offizierow do-stanu lētnje 200 hacż 400 tolet, kójde dżeczo 40 hacż 50 tolet. Invalidojo dostanu swoju pensiju.

Sańdzenu njeđelu pschipoldnju pschiiedże prynz Jurij s Franzowskeje do Draždjan, so by tam někotre dni pola ſwojeje ſwójby pschebyk. Kral běsche jemu hacż do Tharandta napſchecziwo jět a pschiiedże s nim na torhosče, hdzej bu wot ſobustawow kralowskeje a ſwojeje ſamhneje ſwójby, laž też wot wjèle wojsbnych knjieżich, wot ſastupjerow města atd. ſwiedzenykh witann. Prynz Jurij je zo w tyckle dnjach ſało do Franzowskeje podač.

Lipski universitet dže tym studentam, kotsijž su wot tam na wójnu czaħnyli a potom w tej ſamej panysi, hdny pomnik ſtajicž dacż.

Schtoż sakski wójsko nastupa, dha su hijom najstarschi landwehristojo — w Sakslaj ſtejazg — ſańdzeny tydzeń domoj puſčenji a s landwehru 11. lēta (1860), laž też s ersatzreservu 1. klasz — teho runja w Sakslaj ſtejazej — je zo to ſamo w tutym tydzenju ſtało. Wyjše teho ſtej zo dwē ersatzbatteriji s Franzowskeje do Sakslaje wro-čiķej, teho runja też dwē ersatzmunizonskolonnje. Tich konje zo pschedadga, mužtwa pał — jeli i landwehrje ſkuſčea — zo domoj puſčeja.

Jako běchu 16. mérza w Dippoldiswaldje ſkótnie wiśi, wudgyri tam pschipoldnju wochen, kotrejž 11 domstich — bjes nimi hosczenz „k jeleniej“ — do procha a popjeka pschewobroczi.

Sakslje, w Franzowskej pschebywaze wójsko je, laž my hijom tydzenja ſpomnichym, 11. mérza wojsnosz města

Parisa wopuszczęsto, so by departementaj abo wojskuej Lisne a Ardennes hacż na dalsche wobħadżitoj. W de-partemencje Ardennes leži město Sedan, tak so Saksojo někto i nam tōjskto bliże ſteja. — Dokelž je sakse wójsko s wojsnosz Parisa wuczahnylo, dha je s tym też s komanda krónprynza Alberta wustupiło. Krónprynz Albert kommandiruje pak někto pruski gardeskorps, pruski 4. armeekorps a 5. kavalleriedivisiju a ma ſwoju hčorou kwartiru w Compiegne, kotrejž město i dochemu ranju wot Parisa leži. Stab 23. divisijsi ma ſwoju kwartiru w Soissons a stab 24. divisijsi w Mezieres, kommando korps-artillerije w Beaurieux a kavaleriedivisija w St. Quentin. So běchu zo landwehristojo cžim ſlerje domoj wróčicž moħsi, su na jich město hijom 9. mérza mědšte mužtwa se Sakslaje do Franzowskeje požane. Sakslji infanteriere-giment No. 105 je 9. mérza s Vagny po ſeleznizy do Elsaža wotjēt, hdzej 1. a 2. bataillon w Schlettstadt u a 3. bataillon w Straßburgu wostanje. W Franzowskej je jenož hiszheje 40 ranjenych a khorých Saklow, kijž zo do Sakslaje poſtačz njemóžaċu.

Prušy. Khějor-kral je zo pjatki 17. mérza popoł-dniu w 4 hodžinach s Franzowskeje do Barlina wróčik. Na dwórniszcziu witalu jeho khějorka-kralowa, ſwindowjena kralowa, wſchelake prynzessyn, generalojo, ministrjo a druhu wojsbni knjěža a jako bě zo to ſtało, wjesejche zo wón pod ſylnym ſtaruwuwołanjom ſuda do kralowskeho hrodu. Město bě s khorhojemi, wěnzami a pletwami rjenje wupysħene a wjecjor najtrahniſčko poġmiedżene. S khějoram-kralom bě też krónprynz, prynz Vjedrich-Korla a hrabja Moltka pschiijek.

Něhdje 3000 gmejnow rheinsleje provinżow su jedyn ſtoły, psches 3 punty, czezki kawrjenzow wěnz na krasne waschnie wot ſčotnikow wudžekacž dali a jón khějorej-kralej s wojsbnej deputacjij požali.

Hdy budże poſtchitkomu ſwiedzeni měra ſwječeniy, to hiszheje pschezo wěste njeje a hdy zo żarowanski ſwje-đen ſměje abo ſhromadne zyrtwinski wopomnijenne wſchitlich tych wojakow, kotsijž su w tutej wójnje panysi, to też hiszheje njeřemy.

Khějor Napoleon je 18. mérza Wilhelmhöhe wopuszczęst a zo do Bendželsleje podač, hdzej hijom jeho mandželska a syn pschebywatoj.

Barlinszjy pschelupżi su khějorej-kralej też jedyn rjany ſtoły kawrjenzow wěnz pschepodali, teho runja też město Wratislaw (Breslau).

Khějor-kral je ſańdzenu pónđelu 21. mérza němski rajchstag w Barlinje s dlęszej ryczu wotewrik. Wón ſpomni w njej najprjodży na kħwalobne wójnsle dobycza a na ſjenocjenje wſchich němskich krajow, s cžim je někto němska ſamostatnosć a němska móz twierdże ſakozena. Wón ſpomni dale na to, so je konferenza, c̄ornomorskiej naležnoſcze dla powokana, ſwoje džela ſbożomnje dolo-

niaka a pschi spomni potom hischeze, schto smjeje rajchstag wurdzowacj, mjenujz bjes druhim, schto ma ho s wojniskimi khostami, wot Franzowskeje placzomnyimi, stacj, pschehladanje slizbowanjo, tak fu ho pieniesy, i wojnje pozecene, wudake a nakojske, tajke postajenja maja ho w nastupanju Elsaşa a nemiskeje Lothringiskeje stacj, slonczenie tez, so ma ho salon wujednacj, po kotorym bichu offizierojo a wojazy, we wojnje ranjeni abo i dzelu njelemani sezinjeni, letmu pensiju dostali a ho sawostajeni panjenych wojakow podpjerali.

A u s t r i a. Bjes winskim ministerstwom a winskim shromadnym sejmom abo rajchsrathom hischeze pschezo zana pschejenoscj njelejni. To pak tez runje wulka schkoda nijeje, dolejz je sianwie widzecj, so chze ministerstwo staru pschejenoscj bjes awstriskimi ludami s nowa salozicj a zebi teho dla wschu prou dawa. W Awstriji je mjenujz teho dla njejednoscj bjes tamnischimi ludami wupyrka, dolejz menjachu tam hacj dotal jenoz Nemyz a Madzjarjo we wschem polne prawo, druhe ludu pak bichu we wschem podcziszciane. Steho be bjes tymi druhimi ludami tajla njezpolojnosz wudyrka, so ho na wsche mognie waschnie pscheziwo nemiskim salonjam spiecadowacj poczachu, tak so psches to naposledku rospanjenje awstriskeho khedorstwa hrozesche. Teho je ho slonczenie khedor dohlasdal a nowe ministerstwo postajik, kotrej by tajke rospanjenje sadzewako. To je sposnalo, so moze awstriske khedorstwo jenoz potom dlhe wobstacz, hdz maja tam wschitke ludu rune prawo. Wone po tajkim na to dzela, so bichu wsche awstriske ludu rune prawa dostali. To pak ho Nemyzam, kiz maja w rajchsrathu wjetshenu, njelebi a duz tam na ministrow swaria, schtoz mogza.

Nekotre Nowiny powiedaja, so budze hrabja Chotek — won je Cech — sa namestnika (Statthalter) w Cechach pomienowanym, skawny czelski patriot Dr. Rieger pak sa tajkego ministra, kiz smjeje we Winje czelske naleznoscje wobstaracj. Hacj temu wo prawdze tak budze, to njelewmy.

Franzowska. W Parisu w tu khwilu sbeklarjo knieza a je ho tam w pozhlenich dnjach wschelake krej-pschelceje stało. Wyshnosz je woteknata a na radnej kheli je czerwiona khoroj smahuje jako snamjo, so ma w Parisu netko wscha surowosz kniejskwo.

Srudna macz.

S knižli: S so swo ni mér.

Wjesz zyla radoscji wujiva,
Ja byly hórké píkalam —
Dom s wójný wójsla czechneja,
Nješ, lubžo, mój syn píchipodla?
Ja tyščna dawno cjakam.

Smil ho, praj semja zusomna,
Hdze khowsach džecjo moje?
Hacj po nim abo žive je,
Schto komđi jeho kroczele,
Hdze twari bydlo hwoje?

„Na horach pola Spichernia
„Ssu hórkú nažypali,
„Pod tej khomroczi wojerisz
„Tisio w jenej wuslej komorzy
„Sewojs czech dom fu wſali.

„Sa kſchij tam widzijc mječe tſi.
„Tim i hlowam ſaſtiaſjene,
„Tam spi twoj syn a mróčzaſla
„Now krep, ſo wſhón ſakcěwa
„Kaz kuli powodzene.“

„Dha krep, krep mika mróčzaſla
Tez moje byly hórké hobi,
Ja píkalam, džecjo wo tebje
Hacj mje tez hórká píchipryje
A njebojo dzelu s tobū!

G. S.

Ze Serbow.

S Budyschina. K herbskej Bozej skuzbje, kotaž ho njedzelu Latare w kſchijnej zyrtwi w Draždzanach wotdžerža, běše ho wjèle nutrnych požlučarjow, wožebje jara wjèle wojakow shromadžito. Pređowanje džeržesche l. farař Venč ſ Palowa a dwě spowiednej ryči l. farař Imiš ſ Hodžija. Spowiednych ludzi běše 290. Zako kantor skutkwasche knies kantor Pjekar ſ Budyschina.

S Horneje Hórki. Ludu sta ho 14. měrza to njeboje, so 65letny krawz a wumjenskar Jurij Franz ſ Wjeleczina, jako tschü Voglez brózne wuporjedzesc, ſ ponoschla dele padze a ho pschi tym tak wobſkłodži, so dyrbiesche ſa 4 hodziny wumrjecj.

S Droždziſia. Tudomny khěznik Sandrij Langa je ho w noz̄ wot 13. i 14. měrza w kolni pschi swojim domje ſam wobměgněl. Won běše hžom dlěšti čas w czechlých myžlač ſimy.

S Budyschina. Pschi wospjetowanej rajchstagskej wolsje bjes kniesom ryčníkom Thielom w Budyschinje a kniesom ryčníkom kaž tez ryčekublerjom Deumerom nad Schwegnizu w Kamjenzu, bu i. ryčník Thiel jako ſapošlanz na nemiski rajchstag wuswoleny; pschetoz i. Deumer měsche 5260 hložow, i. Thiel pat 5294, po tajkim 34 w jazy. Knies Thiel je teho dla hžom wutoru w noz̄ do Barlina wotjel, so by ho tam na poſedzenjach rajchstaga wobdželit.

Knies Deumer abo tola ſnadž jeho pschezelj ſebi myžlaču, so won wěſeje wjetshinu hložow doſtanje a ſo po tajkim jako ſapošlanz na rajchstag pschidže. To je wožebje ſ teho widzecj, ſo be ſebi i. Deumer (abo ſa njeho jedyn jeho pschezel) pschi woteturjenju rajchstaga

hjgom město wubrak, hdje budže w poředzenjach rajchstaga řeđecz, hac̄ runje bu rajchstag hjgom 20. měrza wotwreny, dokonjenje wolby pak so halle 21. měrza po połdnju stac̄ móžesche, tak so móžesche tež halle 21. měrza wěste býcz, hac̄ ma l. Thiel abo l. Deumer wjetšinu hložow.

Lipske nowiny (Leipziger Zeitung), kotrež to powiedaja, so je ſebi l. Deumer w rajchstagu hjgom 20. měrza město wubrak, powiedaja tež, so je jeho město bjes městami ſakſkimi konſervativními ſapoſkánzow. Psches tajke wubranje je l. Deumer ſjawnje poſkaſ, kajleho politiskeho ſmyſlenja wón po prawym je. Mjeuuzý jako jeho ſtra-na widžesche, so ma l. Thiel wulti pſchepad, dokež je liberalneho ſmyſlenja, dha pſchepadlo l. Deumera tuteho tež ſ kóždym dnjom dale bole ſa liberalneho wudawac̄u, tak so móžesche ſebi jedyn napoſledku myſliz, so je wſcho jene, hac̄ so l. Thiel abo l. Deumer wuſwoli. Ale psches doczakneho wubranje rajchstagskeho města je l. Deumer ſjawnje poſkaſ, ſo na žane wafchnie liberalny njeje, ale ſo je tak prawje konſervativny; pſchetož hewač budžishe ſo l. ſakſkim liberalnym, niz pak l. ſakſkim konſervativním ſapoſkánzam ſhyneč čzky.

Skočož ſ zyka ſakſke rajchstagske wolby naſtupa, dha ſu te ſame takle wupanyle. Wufwoleni buchu 17 liberałni ſapoſkánz, 4 konſervativni a 2 ſozialdemokratikai, ſo je to tajkli wulta wjetſhina na liberalnej ſtronje.

S Budyschina. Ře čeſczi narodneho dnia němskeho khejora běchu tudy 22. měrza wſchelake domy ſ khorhojemi pſchene.

S Korſymja. Tudomny džekac̄er Korsla August Rößler je 18. měrza — najſkerje w pjanosci — do reči panty a ſo tam tepík. Wón bě 45 let ſtarý a ſawostaji ſonu ſe 4 džecžimi.

S Porſchiz. Sktož tu ſonku naſtupa, kotaž bu na tudomny ležomnoſčach njedzeli 12. měrza (niz pónđzeli, kaž bě tydzenja piſane) morwa namakana, dha je ſo wuſlēdžike, ſo je to mandželska wěſteho Pilza ſ ſotez byla. Wona je rodžena Baumgartenez ſ Wukranczij a njebeſche pſchi ſwojim mužu, dokež bě ju ſon wopiszcík a ſa Draždjanami w jenej piwarni ne-tajku nijsku ſkužbu ſastejſe. Pilzowa běſche teho dla wo Wukranczach a ſo tam ſ dwemaj džecžomaj czeſhne ſiweſche. Wón danjo dosta wona wot Pilza liſt, w kotrej tón wudawac̄, ſo ma něko tajku ſkužbu, w kotrej može ſe ſonu a džecžimi derje ſiwy býcz a pro-pſchesche ju, ſo by wona l. njemu čahyňka a ſo čze wón teho dla ſobotu 11. měrza do Budyschina pſchinc a ſ nje tam wſcho nusne wotryčeč. Dokelž pak Pilzowa žane dowěrjenje njemějeſche, dha tež ſobotu do města njendžesche. Na to pſchinje wot Pilza ſažo liſt, ſo dyrbi wona njedzeli wěſče pſchinc, sktož tež wona hac̄ tež njerady na radźnje ſwojeje maczerje ſčini a do Budys-

china džesche. Hdje ſtaj Pilzeg mandželskaj potom ſčkoj, je njeſnate, tola je ſo to wupoſkaſko, ſo ſtaj njedzeli dopołdnja w makobudyzčanslej korečmje pobylkoj. Po ſčkarſkim wuprajenju je Pilzowa ſadajena a potom na lekk powěſnjenia, ſo by wonhlađako, jalo budžishe ſo ſama wobwěſnyka. — Pilza někko maja.

Dowſche powieſcje.

W Parisu ſběžkarjo knieža a dotalna wychnosč je čeſkacz dyrbjala. Ta wěz je ſo talle měka. Nimalo wſchitzy džekac̄erjo, liž w Parisu běchu, ſu píchi wob-lehnjenju Parisa brón dostali a do nazionalgardy stupili. Sa to dostaču woni wſchědne teſko pjenjes wuplažených, ſo mójac̄u ſo ſe ſonu a džecžimi derje doſč ſiweſche. Za-ko pak ſo měr wobſanku, bu jím pſchilasane, ſo bychu brón wotedali, a ſ doboru ſo jím wosjewi, ſo něklo ja-nych pjenjes wjazy ſ krajneje laſky doſtač njeſmýž. To ſo někotremužkuluž, liž běſche ſo prósnohodzenju pſchilasane, ſ zyka njeſubjeſche a wuſla licba tajlich ludži wobſanku, ſo čzedača brón woblhovac̄. Haj, woni tež psches 200 kanonow njewotedachu.

Duž Thiers, pſchedzhyda něcjiſcheje republiky, něhdje 40,000 wojaſow do Parisa poſča a tam generała Pa-ladina ſo wojskſkeho ſkommandanta poſtaji, ſ tym poruczenjom, ſo by hlađak, tak by ſběžkarjam ſ najmjeñſha te ſanonu wotwiedeč. Šběžkarjo mějachu ſwoje ſehwo pak najbole w tym džele Parisa, liž Montmartre rěla. Paladin teho dla potom, jalo běſche ſe ſběžkarjemi hijom dleſhi čzaž w dobrym jednač, tójskto wojaſow na nich poſča, ſo bychu jimi te ſanonu ſ gwaktom wſali. Ale woſazh běchu nježwerni, pſchetož ſ ſběžkarjam pſchischedzhi, ſo ſ nimi ſjednocži. Pſchi tym bushtaj generalej Leconte a Thomas wot ſběžkarjow ſajataj a wotwiedzenai. Šběžkarjo jeju potom ſ ſmjerči wotkudžichu a bory ſatſelichu.

Na druhich měſtnoſčach woſazh tež nočzýchu pſchecžiwo ſběžkarjam wojovac̄, tak ſo kommandant Paladin ſa najlepſe ſpōſna, ſ nimi Paris wopuſczeči. Ale wot tých 40,000 muži, kotrejž bě do Parisa pſchilasane, běchu jemu jenož 10,000 poſkuchni a czi ſ nim do Versaillesa wuežahných, hdzej je w tu khwili franzowſki ſejm ſhromadženy. Ministrjo a druhe wychnosče tež do Versaillesa čeſkachu, tak ſo maja ſběžkarjo něklo zyku Paris w ſwojej ružy, ſ najmjeñſha pak tola tón wulta džel, kotrej na prawym brjohu rěli Seiny leži. S radneje kheje ſo čerwjenia khorho ſmahuje a kheje, w kotrejž ministrjo ſwoje džeka wjedžechu, ſu wot nich wobkazene; na po-liziſi woni wſchě aktu a druhe piſma ſpalichu.

Sktož ſběžkarjo po prawym čzedača, to hiſceje doſč jaſne njeje, hac̄ runje ſo nowiny tých, liž tu zyku wěz ſačoži, „nowiny ſöderativneje republiky“ mjenuju.

W Versaillesu je franzowſki ſejm kommiſiju wot 15 mužow wuſtolič, kiž maja wuradžic, ſto by ſo pſche-ćjivo parifſkim ſběžkarjam ſtač mělo. Vjes tym ſu vaf pucje, wot tam do Pariza wjedžaze, twjerđe ſaracjene a ſylnje ſ wójskom wobſadžene, ſo ſběžkarjo njevhdu tež do Versaillesa pſchinč móhli.

Zbyk tutón njeporjadk Franzowſkej ſamej ſ nowa wulku ſchodu načini, wón je pak tež ſa němske wójska njelubosny. Dokelž je mjenujzý možno, ſo Franzowſje ſwoje křetčiſte knježerſtvo wotſadža a ſo ſnadž potom jich nowe knježerſtvo poſtajenja měra džeržec nočze, dha dyrbí nětko zytk němske wójsko hac̄ na dalshe w Franzowſkej woftač, ſ wuměnenjom landwehriftow, tak ſo ſo reſerviſtojo domoj wróčic ſnežmiedža, kaž bě to tež předh poſtajene. Vörth, kotrež na ranshej a poknóznej ſtronje Pariza leža, ſu hiſčeze w ružy němskeho wójska.

August Bamž a towarzchojo.

Budýjki pſchihažny ſud je ſkoro hac̄ do pjateho dnja pſcheſtupjenjow dla jednač, kotrež ſu August Bamž ſ Hucžinu a jeho towarzchojo wobeschli.

W prěních měřazach lěta 1870 pýtnychu hajnižy, ſo ſo w minačkſlích lěžach ſwětina ſtradžu třela a woni tučaku na Augusta Bamža ſ Hucžinu, kotrež běſche hižom ſ předawſkich člaſow jako ſtradžny hoňtvojer ſnath a ſo ſ Waldheima, hdžez bě ſtradžneho hoňtvojerſtwa dleſki člaſ ſedžak, w januaru 1870 domoj wróčil. Hac̄ runje ma tajki, kiž je ſo ſ hofstarnje wróčil, ſ najmjenišha w nož doma býč, dha žandarmojo Bamž tola žeňe doma trjehic ſnjemóžachu. Vjes tym bě jeho pak ralečjanſki liſtynoſteč Petermann w minačkſlim lěgu po ſdaci ſ třebu widžak a duž čzyci jeho žandarmojo Petermannēj přjódſtajic, ſo by tón ſ wěſtoſcju praſic mohle, hac̄ je Bamž tón člowjek był, kotrehož je tehdy widžak. Po tajſkim 11. meje 1870 rano ſahe delnjohortčanſki žandarm Felsa, ralečjanſki žandarm Kahla a hucžinjanſki ryčtač Mjetwa pſched Bamžove wobhydlenje pſchiindžechu, ale jeho tam njenamalačku. Tola wuhladachu woni, ſo ſ jeneje, ſ drjewom a walczkami ſatwarjeneje kólnje kruch poſlesheža wonku a pſchiindžechu woſebje pſches to, ſo běſche Bamžowa mac̄ tam jenu džeru ſ walczkom pſchiindžechu pýtata, na tu myhliczku, ſo ma ſnadž tam Bamž ſwoju khowanku.

Zało woni bliže ſtupičku a te walczki přjež brac̄ počzačku, ſamoka Bamž wot nutſka, ſo dyrbia wſho ležo woftajic, hewal na nich wuſeli. Wſhē jich rycze běchu podarmo, haj Bamž na nich třeli, trjehi pak jenož Kahlových težak ſ dwěmaj ſchrótomaj. Po nowych ryčach, kotrež pak tež ničo njeponhachu, bu ſ wobeju boſow dale třelany, pſti čimž žandarm Felsa ſydomnacze ſchrótow do bjedra. Bamž pak tulku pſches brodu a ſizo doſta. Zało čzyci na to Kahla ſ Mjetwu a druhimi ludžimi

tu khowanku ſchłormowac, dha Bamž wuſlocži a, tež ſbožownje do leža čzelný, hac̄ runje Kahla hiſčeze ſa nim třeli.

(Prokracžowanje.)

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Bitwy, lute bitwy!

Mots Tunka. Njerhę ſak džiwnje, wſčalo je mér w Franzowſkej.

H. D. Haj, tam drje, ale niz w Gſerbač.

M. T. Kak dha to?

H. D. Hlaj, hdžz ja wóndanjo pſches Radwoř džeh, dha wuhladach, ſo tam někotre žony jeneho pačhoku pjerjechu a ſo jemu pliſty a pluwanti bjes wocži lětachu.

M. T. Schto dha wón bě a ſhoto bě ſawinowat?

H. D. To njewém; ja jenož ſkyschach, ſo ſo koſok a kundrož mjenowasche, jalo ſo jim ſkónčnje ſ ručow wutrohny a čzelný. Potom mi praſachu, ſo je ſ Nowej Wieski pola Khr. a ſo ma žonu a 4 džecži w hubjeniſtroje doma, a ſo jow jako mlody pačhok na ženitwu ſhodži.

M. T. Nô, ja byh jemu popſchač, ſo by ſo po tojſej ſchraſje pětneje polepſchit.

M. T. Kójdu pſchaſu tež njeſhwala.

H. D. Kajku dha ty měniſh?

M. T. Nô, pſiched někotrymi njeđelemi w jenej wžy wulku pſchaſu hotowachu, ale wona bě, kaž ſmý potom ſkyscheli, jara džiwna. Khoſej a mloko běchu počzowali, ſučke drjewo wot ſužoda noſyli, a hornýli a ſchalki, kiž běchu ſebi wuproſyli, te běchu roſbili a na to, hdžz je ſažo pſchinjeſečhu, winu na druhich ludži ſuwačhu.

H. D. Aj aj tola, tajka wulka pſchaſa runje khwlobna njeje.

Cyrkwińske powjeſće.

Křečni:

Pětrowska chrlej: Paweł Oſtar, Pětra Gſymanka, měſchciana a khejerja, ſ. — Ernst Paweł, Jana Ernsta Dubjana, wobhyblerja ſ. — Ernst Ota, Ernsta Adelfa Čzornala, wobhyblerja, ſ.

Michałska chrlej: Gustav Kurt, Ludwiga Gustava Pietschmana, cžejſle na Židowje, ſ. — Jan Ernst, Jana Augusta Huschmana, pohonča w Gſkonej Vorſteji, ſ. — Maria Helena, Jana Pietschki, ratarja-najenka w Žeňkzech, dž. — Amalia Theresia, Ernsta Bohuměra Janacha, wulkoſahrodnika w Gřešchinje, dž. — Wylem Korla, Jana Vjedricha Wylema Helbiga, kwarja-najenka w Delnej Kinje, ſ.

Zemirjeći:

Djen 8. februara: Jan Korla Kmoč, džětacjer, ſe Gſemicowa, 31 l. — 1. měrza: Khrystiana, Roberta Kruga, khejerja a Dolizach, dž. 9 d. — 3. Hana rož. Bieſoldez, njebo Handrija Kürſchnera, ſahrodnika w Khelinje, wudowa, 66 l. 6 m. — Wurſchla, njebo Jakuba Čzějle, khejerja w Čeſkychzach, wudowa, 82 l. 6 m. 9 d.

Pscheportoženje fhlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drafy a hólčazych wobleczenjow je nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa stótnika Boetius'a prjedy Rosenfranza.

P. Baruch.

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haſhy čzo. 798

poruczataj nastunischo:

derje ſłodžaty ſkoſej, punt po 70, 75, 80, 90, 100,
110, 120, 130, 140 np., pſchi 5 pt. hiſeče tunſho;
zyký zokor, pt. po 54, 56, 60, 64 np., w zykym tunſho;
młety zokor, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np., pſchi 5 pt.
hiſeče tunſho;
ſyrop, pt. po 16, 20, 24, 36 np., pſchi 5 pt. pak 15, 18,
22, 33 np.
kamany raiſ, riany běly, pt. po 16 np.;
wulſornatý raiſ, pt. po 20, 24, 30, 40 np., pſchi 5
pt. 18, 22, 28, 36 np.
ſlowki, pt. po 18, 24, 28 np.;
jahly, pt. po 16 np.; w zykym tunſho;
petroleum, pt. po 30 np., pſchi 5 pt. po 28 np.;
ſchles. roſſ. ſhwęczenje, pt. po 50 np., pſchi 5 pt. 48 np.

Aufzia howjaseho ſlotu.

Podpiſane ratarſke towarzſtwu budže

prjedu 29. mérza t. I.

dopoldnja w 10. hodžinach w hoſczeniu
w Porschizach.

něhbje 50 ſchtuk howjadow jato: kruw, jaſoſy a byki
pod wuměnjenjemi, pſched aufziju woſſewjomnymi, ſa ho-
towe pjenyſh na pſcheſadzowanje pſchedawacj. Tutoń, ſa
pſcheſadzowanje poſtajeny ſlot je ſ wjetſcha wýbokoſcélny,
ſ wuwacjom nětrotých ſchtukow ſ rějanju, ſkuſha ſ kraje-
nej a hollandskej raiſ, je wſchitkon zygle ſtrówych a hodži
ſo woſkebie ſ dalschemu plahowanju ſlotu.

Porschiske ratarſke towarzſtwu.

Schpottka.

Rhumſchtne hnějne ſrědky
wſchēch družinow,
koſcijnu (Knochenmehl) prochdrobnu,
guano, peruvianski a bakerski, praw-
dziwy, ſuperphosphat
pod rukowanjom dobroſeže poruczja

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſhy 22.

Młodzi ludžo, ſiž chzedža gymna-
ſium abo jenu wýſchu ſchulu w Bu-
dyſchinje wopytowacj, moža pola re-
daftora Serb. Nowinow pod ſpodo-
nymi wuměnjenjemi wobydlenje a zy-
robu doſtačz. Tež poſfiečza ſo jim tam
pomož we wſchēch wědomnoſczach, do-
bre fortepiano a wuziwanje ſahrodý.

Cigar h

we wulſkim wubjerku

a to pjenjes hōdne:

No. 1. 25 ſchtuk po 3 ngl.,

No. 2. 1 ſcht. po 2 np., 25 ſcht. po 4½ ngl.,

No. 9. 1 ſcht. = 3 np., 25 = = 7½ =.,

No. 13. 1 ſcht. = 4 np., 25 = = 9½ =.,

kaž tež wſchitke družinę poruczataj

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haſhy čzo. 798.

Sawěczenja pſche woſnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſchomóžno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenix

wohensawěczaſe towarzſtwu w Frankfurce nad Maj-
nom ſa

Budyſchin a wokolnoſcz

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyſchinje na bohatej haſhy čzo. 86.

Lužičan čo. 3 je wuſoł.

wopřija: 1) Zrudna mać, a 2) Twoja hwězda. Spěwaj
wot Seilerja. 3) Šwingulantoja. Wot Dr. Česle. (Po-
kračowanje.) 4) Prozne kublanje. Delnjołužiski ſpěw
wot Nyčki. 5) Čeho dla mataj ſo staraj serbskaj
prawopisaj pušći a nowy příječ? Wot F. 6) Na dom-
puću. Spěwk wot H. S. 7) Dwaj přełožkaj z Ruſciny.
Wot Wudo wjeúca. 8) Njepowołanemu ſudnikoj.
Wot N. 9) Želbij. Podał Mučink. 10) Žedženje
po lubej. Spěw wot Pětro wiča. 11) Tři džěla miſtra
paducha. Bajka. Podał Keřk. 12) Mać a synk.
Spěw wot Seilerja. 13) Drobnoſcki. Wot Nyčki
a J. Krala. 14) Z Budyſina a z Lužicy. Słowjan-
ski rozhlad. Wot Smolerja. 16) Listowanje.

Powschitfonna ašekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali)

sawěscjuje pschi rulowaniskim fôndu wot:

30 millionow 407,653 schêsznakow, 47 frajzarjow awstr. cziżla

- a) twory, mobilis, jeniuskie płydy a t. d., kaj tež, hdż to krajowe salony dowoluja, twarjenia wszech druzinow psche wóhnjowu skłodu;
- b) poslicjuje sawěscjenja na živjenje cżlowjekow na najwschelasshe waschnje sa najtunishe twjerde Brämije a wistaja polich po pruskim lourance.

Towarstwo wypłacji w lęzje 1868 sa 14,129 schko dowanjow summu wot 4 millionow 781 thszg 265 schêsznakow a 38 frajzarjow.

K lóždemu wukasanju a k wobstaranju sawěscjenjow poruczeja so jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Ketszach.

Jan Noack w Drjeczinje.

F. A. Böhma,

reſbar

w Budyschinje na swonknej lawskiej hašy čzo. 754, porucza so k wudżekanju marmorowych, granitowych a pěstomzowych

rowowych pomnikow.

NB. Sklad hotowych pomnikow, sprawne pošluženie, tunje placisjny.

Czistý palenz, thau po 16 np.,

blödki palenz, - - 4, 5 a 6 nßl.,

prawdziwý žitny palenz, th. po 5 nßl., pschi 9 th. hisceje tunsch o,

rum, spiritus, fiżato atd.

poruczatai Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej hašy čzo. 798.

Na rožtu mjażoweho torhoschça. Julius Hartmann Na rožtu mjażoweho torhoschça.

Lustry we wszech barbach wot 5 nßl.

mohair, $\frac{6}{4}$ scheroki - - 5 nßl.

wolmjanu atlas, bruny a czorny wot 8 nßl.

latuny, jaſne a czemne, njepuszczate, $\frac{9}{4}$ scheroki, kohcz po 3 nßl.

porucza

Julius Hartmann

na rožtu mjażoweho torhoschça.

Turnarske ſukno s gallonom a bjes gallona, kohcz wot 6 nßl. porucza

Julius Hartmann

na rožtu mjażoweho torhoschça.

We wudawańi Serb. Nowinow je sa 2 nßl. dostacj:

Sso swoni mér. K zjedzianam mera pčnili S. S. we Łazu.

Ssu to rjane spěw a schuczki, w kotrychž so ſrudoba wójnij a kraſnosć mera na wszechake waschnje wopomni.

Wschitke družiny holbijow so ſupuja a pschedawaja na rěſniſlej hašy čzo. 333.

Najlepšchu runklizowu mułu, pt. po 15 np., pschi 5 pt. 14 np.;

němſki ſhoſej, pt. po 10 np., w zhlym tunischo;

ſſ. halſku ſchterku, pt. po 32, pschi 5 pt. po 30 np.;

mydlo, pt. po 30, 35, 40, 45 np., pschi 5 pt. po 28, 32, 38, 42 np.,

sodu, pt. po 12 np., pschi 5 pt. po 11 np.

k dobrocziwemu wobkedybowanju poruczatai

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej hašy čzo. 798.

Drzewowa aukzia.

Bondzelu 27. mèrza t. l. dopołdnia wot 10 hodzinow budze so w knjejim lëbu w Pschiwczizach 90 dolkich hromadow palnego a wujiklowaho drzewa sa hotowe pjeniesh a pod wuměnjenjemi, w termiji woſjewomnimi, na pschebadzowanie pschedawacj. Schromadzisna w korejmje tam.

W Pschi w czjazach, 19. mèrza 1871.

A. Weißbach.

knjejí hojniki.

Džensha ſym so ja do Maleho Wjelkowa jako praktiſki lekar, ranlekar a babjenz pschebydlil.

W Małym Wjelkowie, 19. mèrza 1871.

O. Kirschner.

Hermanſke woſjewjenje.

Mojim lubym herbskim krajanim ja s tutym naj-podwołnischim k nawiedzaju dawam, so ja na bližschi budyski hermanſki ſwilkim wubjerkom lětnieje mužazeje drasty, jaka je ſuknjemi wot 4 hacj 9 tl., s kholowami wot 2 hacj do 6 tl., s lazami wot 1 do 2 tl. pschiſedu, czohož dla czescznych Serbow proſchu, so bŷdu mje prawje bohacie wophtali. Ja móžu sprawne a speschne poſluženie, kaj tež dobre a rjane dželo klubicj.

M. Godan s Draždjan na mjažowym torhoschcu čzo. 39 pôdra I. pschedawaja Wehle.

Włody cżlowjek, kotryž chze rěſniſto naukuńcji, móže poła jeneho rěſniſteho mischtira w Budyschinje do wuczby stupicj. Wscho dalsche je ſhonicj we wudawańi Serb. Nowinow.

Drzewowa aukzia.

w Droždiju.

Od droždijskiego spuszczonego drzewa budżet
pondzeli, 27. měrza

náhde 250 dolhich hromadów,

- 17 stejazdch lošow, wot kotrychž je dželba s wu-
měnjenjom wurodowanja,

- 20 mandlow wuzitkowych žerdzow,

- 130 twierdzych wuzitkowych kruchow, sa drzewowych
dželarjow kmanych,

pod wuměnjenjemi, psched pshedawaniem wosjewomnymi,
na pschebatzwanje pschedawacj.

Chromadžisna rano we 8 hodzinach w tak mjenowa-
nych deknich lukačach.

W Droždiju, 22. měrza 1871.

Hojn, hajnik.

Drzewowa aukzia.

Piatk 31. měrza budżet ho na drobjaniskim reviru
w Dolhaczu a na Kłaptonizh pschi komędzanskim a raleczan-
skim puczu wulka dželba stejazeho khójnoveho iwaskeho
drzewa, klozow a palneho drzewa po lošach na pscheba-
dzwanje pschedawacj.

Chromadžisna w Dolhaczu dopołdnia w 9 hodzinach.

Müller.

Drzewowa aukzia.

Wulka dželba bręsowych dolhich hromadów budżet ho
piatk 31. měrza 1871

dopołdnia w 2 hodzinomaj na rodeczanskim kniežim reviru w
drzewnišcuzu „am geiersteine” pod někotrymi, předh wo-
siewomnymi wuměnjenjemi na pschebatzwanje pschedawacj.

Drzewo na pschedan.

Zara stare a dobre drzewo, kloz a iwaske drzewo,
ležo abo stejo abo tež zły sahon je na Wawrez kuble
w Rachlowje pola kulowa na pschedan. Wscho dalsche
je shonicz w Nowobłizach w korczaće.

W Komorowje pola Kulfscha je dwajschoszowa khęza
czo. 8 s kozom pola a sahrody se zwobodneje ruki na psche-
dan a je tam wscho dalsche shonicz.

Jedyn hólczez, kij chze schewzowstwo nauknicz, može
hnydom abo jutry do wuczbh stupicj pola Korle Ernsta
Lasselta, schewza we Wulkim Dajznie.

W Scheschowje je jena khęza se kolotowej a trawnej
sahrody se zwobodneje ruki na pschedan a je wscho dalsche
shonicz pola kniežeho najeńka tam.

Skótne wici

we Wulkich Sdżarach
śrijedu 29. měrza.

Wieżne grychtu.

Zara dobry khofej, pt. po 7. 8. 9 a 10 nſl.,
najlepschi zokor, pt. po 44 hac̄ 60 np.,
rjany rajz, pt. po 15. 18. 20. 24 hac̄ 30 np.,
częſte a turkowske złowki, pt. po 18 hac̄ 30 np.,
najlepschi petroleum, pt. po 3 nſl.,
= solarwolij, pt. po 26—30 np.,
= schles. zwęczenje, pt. po 48—50 np.,
dobre jereje, sct. po 4—8 np., kopu po 24—40 nſl.,
wschē drugich liqueura, polenza, likota a rmia,
wschē drugich mydla, zwęczlow, schterki atd. porucza
pschi najprawnishim poſluženju a pschi najtunisich
placjzisnach

Fr. Braun w Budyšinie
na bohatej hafy czo. 62.

Wschtke druzinę
tobaka a cigarow,
w rjanej starej tworje, pschedawam hiszce po předad-
ſchim, jora tunich placjzisnach.

Friedr. Braun w Budyšinie
na bohatej hafy czo. 62.

Wosjewjenje.

Lane szymjo, jedy ras s tuny byte, najtunischo po-
rucza Hämisch w Porschizach.

Wschtke druzinę polneho, kuczneho, pschi-
j edzneho a kwětkoweho szymjenja, kaž tež
rigaske a schlesyske szymjeniune lane
szymjo porucza saho s dobrowcziwemu wobledz-
bowaniu R. Binner w Nalezach.

Szuche droždze,
po kotrychž ho derje hiba, najtunischo porucza
J. G. F. Diecksch.

Pytataj ho na jene rhęzerkuło w bliskoſci Budy-
ſina jedyn kman, nowiedzith njezenjeny hetman, kotryž
može hnydom nastupicj, a jedyn wawczerski wotrocž s 1.
julija teho lěta. Wscho dalsche je shonicz we wudawarni
Serb. Nowiuow.

Destillazia

Ad. Hämisch na szerbſkej hafy
porucza wschē druzinę dwójnych a jednorých polenzow
najlepscheje dobroſče a pschedawa je w złyhm kaž tež
jenotliwym po najtunisich placjzisnach.

Runklizowe, lakoſe, hliboſaloſe a druhé sahro-
niske szymjenja su s dostacju na rhęzerkuło w Deberkezach
pola Hodžija.

Jena dželaczerska zwójba
ho na zwobodne kublo w Börku phta. Wobhy-
lenje darmo a s temu tež rola s bérnam a lenej. Sa-
mołwjenie njech ho borsz stanje.

Serbske Nowiny.

Za nawěltki,
ktiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smolerí.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſhijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Se Serbow: S Mułniż. S Voršiž. — Nowe powjesze.
Bamž a towarzhojo. — Nawějčniſ.

Nawjedzenju.

Eži ſami čęsczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
ſa nje na druhé ſchtwortlēto 1871 do předka płaczic, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſacz. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazp njeplacza hacj $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjesczenje do domu płaczi ſo ſa fſſim poſtam ſchtwortlētnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
24. měrza 1871.

Dowoz: 6100 kórcow.	Płacizna w pterezku na wikach, na bursy,			
	wysza.	nižza.	najwyšsa	najniža.
Pſcheniza . .	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
Rožla . .	6 —	5 10 —	6 10 —	5 25 —
Ječmjen . .	4 10 —	4 5 —	4 12 5	4 10 —
Bowž . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 8 —
Hroč . .	2 5 —	2 —	2 6 —	2 2 5
Wola . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Zohly . .	7 10 —	— —	— —	— —
Hejbuschla . .	5 15 —	— —	— —	— —
Kona butry . .	— 20 —	— 17 —	— —	— —
Kopažlomh . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 25 —	— 20 —	— —	— —
Lane hymjo . .	— —	— —	— —	— —

Pjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 30. měrza. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6 ½ np., 1 połownožazny czerwieny ſloty abo dukat 3 tl.
6 nſl. 5 ½ np.; wiſte bankowki 81 ¼ (16 nſl. 2 ½ np.)

Ežabi ſakſkoſchlesyňſkeje želesnižy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šchorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

* Pſchisantlenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pſchisantlenje do Žitawy.

Pſchisantlenje. Ežahaj ſe ſnamjeſtłom ** bjes
Dražđanami a Šchorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju
ſastawataj. Wonaj mataj jenož woſy přenjeſe a druheje klasy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazp płaczic; dženſle billety pſchi
nimaj njeplacza.

Spiritus płaczesche wcžera w Barlinje.

14 tl. 20 nſl. a 15 tl. — nſl.

pſcheniza 66—82 tl., rožla 40—55 tl.,

(to je: ſa 25 pruſſis ſtrzow.)

rēpilowy woli (nječiſczeny) 14 tl. — nſl.

(Ežiſczeny, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſlajnje něhdžje $1\frac{1}{2}$ tl. drožſki.)

Najnowsche.

Barlin, 29. měrza. Khežor Wysem je krala
Jana ſa čęſzneho kommandeura 3. pruſſeho grena-
dierregimenta No. 4. pomjenował.

Berſailles, 29. měrza. Jutſje ſo tudy pſchi-
kod 40,000 wojakow wotčatuje, kotrychž čze Thiers
na Paris poſlacž.

Saksa. Někotry nowiny powiedaja, so krajna synoda k 1. měje hromadu stupi. (To drje niewerno njeje, tola maja ſo předy hřečce wſchelate volby ſa tu ſamu ſtacj.)

W tych dnjach, jako krónprynz Albert a po nim tež prynz Žurij w Draždananach pſchebywasche, je ſo tam deputacija lužiſkih krajnych ſtaſow podala a jeju powitała.

W tydzenia piſaczymy, ſo je němſki hřejor krónprynze Albertej wulki hřejiz rjadu ſeleſneho hřejiza ſpožcizl. Na to běſche ſo kral Jan ſa tājku woſebnoſez pola němſkeho hřejora podzakowač, hřejz jemu potom pak ſlebowazy telegramm poſka: „Najwutrobníſki džak! Krónprynze ſym jenož to džak, ſtož je ſakſuzil. Wylem.“

Bedny čzah liž běſche 23. měrza ſ 59. landwehrbaſtaillonom do Lipſta pſchijet, bě to njesbože měl, ſo běchu někotre woſy na thüringſtej ſeleſniz ſ kolije wuſloczili a ſo powalili, pſchi cžimž buſhtaj dwaj wojaſaj ſaraženaj, jedny čežlo ranjeny, wſchelazy druſy pak lohko wobſchodziſi.

Kral Jan je ſo njeđzeli 26. měrza na někotry dny do Varliina podač, ſo by tam němſkeho hřejora wophtač. Jeſo witanje bě jara pſchne, jako na varliinske dwórniſkeho pſchijedže. Tam na njeho čzalache hřejor-kral, pruſki krónprynz, prynz Vjedrich Korla a wſchiz drugi prynzojo, liž w tu hwiſlu w Varliinje pſchebywaja, ſakſki minister baron Friesen, ſakſki poſkaz a wjèle druhich woſebnich kniežich. Dwórniſkeho ſamo bě jara rjenje wudebhene a ſtejſche tam jedny bataillon wojaſow jako čežna ſtraž. Šalo wón ſ hřejoram ſ dwórniſkeho wotjedže, jimaž ſhromadženy ſud ſławu woſasche. Nasajtra ſo jemu ſakſzy rajchtagzy ſapoſkazny přjódſtajichu a po poſdnu bě wulka hoſćina na hřejorskim hrodze, na kotrūž běſche něhdje 100 hoſći pſchebroſhemch. Bjes tuymi běchu tež jeho jaſnoſć wjerch Bismarck, minister Roon, general Woltka, ſakſki poſkaz ſ Könneritz atd. Hřejor bě kralej Janei ſwoj ſamym wón hřej do Rüderawa na pſcheziwo pôškač a čežnu ſkužbu mějſchtaj pſchi nim general Kamecke a hauptmann Winterfeld.

W Kamjenizu ſta ſo wondano žałozne njesbože. Čechirjet Oswald, liž je hřejom dlhe hřej 25 lět ſwoje džela bjes ſchłodowanja džekal, ſ tſechi jeneho tſiſchozweho domu na pleſtr dele padže a bě na měſče morwy.

W Žaſony ſtej ſo w nozy 28. měrza dwě hřej ſotpalicej a na biskopſkih ſlótnych wiſach ſu 27. měrza jenemu pſchedawarzej jenu ſueſlunu kruwu kranymi.

Pruſy. Šakſki kral je ſo wutoru wječor na extra-čzahu ſ Varliina ſaſo do Draždanan wróčil. Hřejor, wſchelazy prynzojo a druſy woſebni knieža jeho hřej na dwórniſkeho pſchewodžichu. W hřejorskim hrodze, hřej wón bydlefche, pſched. jeho wobydlenjom ſakſzy gardhjēſdni na ſtraži ſtejachu, mjenujy wotdželenje tych ſamych. bě ſo ſ hřejoram ſ Franzowskej do Varliina pſchiwojeſko.

Na rajchtagu ſu ſapoſkazny nowe pſchelupſte wujednanje bjes Němſkej a republiku Salvator w poſodniſkej Ameriž ſa dobre ſpoſnali a ſu potom wo němſku wuſtaru (Verfaſzung) jednali. Wona je ta ſama, kotrūž hřej dotal počnou němſki ſwiaſt mějſche, a maja ſo něklo jenož te pſchistawki pſchipoſnacj, kotrž ſu teho dla trébne, dokelž je Bajerska, Badenska, Darmstadtka a Würtembergſka němſkemu ſwiaſtej pſchitupika. Šapoſkazny ſu tež adresu na hřejora wuſadžili jako wotmowjenje na rycz, ſ kotrzej je wón. rajchtag wotewrit.

Wjerch Bismarck něklo tež poſedzenja rajchtaga wopytuje, hdyž je to trjeba, a ſu ſo, kaž wſchelale nowiny powiedaja, ſapoſkazny na tym džiwali, ſo wón něklo wjèle ſtrouſki woňhlaða, hřej tehdy, hdyž ſo do Franzowskeje na pucz poda.

Bednanja, liž mějachu ſo w belgiskim hřownym měſče Bruxelu dla ſtōzneho wobſankjenja měra džerječ, ſu ſo ſapoſkaze a budža drje tež w ſrótli ſčazu dokonjane.

We Wrothkawje čzedža hřejorej Wylemej pomnil ſtajicj a to ſ mjeđe dobhytých ſanony. Budže to hřejor, ua konju jehazj.

Sakſki krónprynz je ſa kommandeura III. němſkeje armeje pomjenowaný. Tule armeju je hřej dotal pruſki krónprynz kommandirowač. — Tak dočko, hřej ſo prynz Vjedrich Korla do Franzowskeje njevoróči, ſměje tam na jeho město general Voigts-Rheež najwysche kommando nad němſkim wojskom. — General Franezki je ſa general-gouverneura w Elſaſu pomjenowaný a bydli w Straßburgu.

Awſtria. Awſtriski hřejor je woſebnie jeneho poſkazna do Varliina poſkač, ſo by hřejorej Wylemej k ſbožnomenu domojwročenju a k narodnemu dnju ſbože pſchač.

Hřej runje widječ ſjeje, ſo by nětežiſche wiſle ministerſtwo wot dotalneje krajneje wuſtaru (Verfaſzung) wotſtupič čzyclo, dha němſky ſapoſkazny na wiſle ſejmje ſo pſchezo hřečce ſ tym ſpoločiſ ſjemoža, ſo ſtaj w tym nowym ministerſtwie tež dwaj ſektorjanaj, mjenujy Čechaj ſirečel a Habetinel.

W měſtačku Badenje bliſko Wina čzyclo wobndanjo někotři Němcy w jenym tamniſkim hoſćenzu k čeſczi noweho měra bjes Němſkej a Franzowskej ſwujeđen ſ ryčemi a hoſćinu džerječ, ale lědy běchu ſo ſhromadžili, dha ſo tam tōjskto njejhmaneho luda naſhna a ſo do ſale nuts čeſchecſe. Hřej runje ſo hoſćo wobaraču, dha dyrbjachu ſlónčinje tola čeſlacz, cji pak, liž běchu ſo nuts načiſhczeli, tam wſho ſlaſhcu. Polizia je někotrych do jaſtwa wotwojeda.

Gulareſta (ſtož je hřowne město w Rumunſkej) wo podobnym podačku pihaja. Tam běchu ſo mjenujy 22. měrza tamniſki Němcy ſeſčli, ſo bychu němſkeho hřejora narodny džen w hromadze ſwječili. Ale k temu njeſchindže dokelž wulka hromada ludži poča ſ lamjeniemi do ſale mjetacj, tak ſo běchu bórsy wſchitke woſna

rōsbitę, nutsta pał bu bjes druhimi němstimi general-konsul Radewitz wot jeneho kamjenja straschnie wobchadzien, a halle po dlejsim časzu, hdzej bēchu wojaxy na nadpadowarjow pschihschi, móžachu so hosczo bjes stracha domoj wrózic. — Wina tajleho hanibneho skutka je ta, so Rumunojo pschi němisko-franzowskiej wójni Franzowam dobycze pschejachu a so nětka na Němzow hněwaja, dokełsz su tuczi dobyli. S zyka Rumunojo swojemu wjerchnej wojaxy dobri njejsu, dokełsz je wón Němz a wón je tež teho dla swoju stronu hicz chyzk, je pał na prostwu rumunskeho sejma hacz na dalshe wosiač. Spomnijeneje haczy dla je nětka zyka ministerstwo se źkużby stupiło a je wjerch Korla nowych ministrow postajic dyrbjač, kotsiz pał jemu pječa tež dobri njejsu.

Franzowska. Wot dlejsich časow ma w Franzowskiej město Paris wulku móz nad Franzowsami a tuczi su najbole sa tym cjinili, schtož je Paris cjinicz počzač. Hdzej Parisczenjo kraja abo khēzora wuhnachu a republiku salozichu, dha bē zyka Franzowska bōrsh republikanska, a hdzej so w Parisu republiku sahna a kral a khēzor postaji, dha bēchu wobydlerjo zykle Franzowskeje tež s tym społokni. Tak je so tež loni stalo. Tak w Parisu nělotsi mužojo khēzora Napoleona wobchadzichu a republiku salozichu, dha w Franzowskiej nichotn nicio psche-czjivo temu njemēsche a republika bu wschudzom sa dobru spōsnata. W pośleñsich časzu je pał so w Parisu saho nowa wēz staka, tam chzedža hebi mijenujz dželaczerjo a wschelazj drusy ludžo wot wychnosce wunusowac, so bychu tež w časzu mera tu kamžnu pjenjeznu podpjero dostali, laž ju w časzu woblehnjenja města Parisa dostawachu. Tehdy buchu mijenujz dželaczerjo, dokełsz hewal žaneho džela njemēzachu, skoro wschitzy wobronjeni a dyrbjaču pschezjivo Němzam wojowac. Sa to dosta kōdzy tajki wobrōnjenym dželaczer wschēdnie 12 nřl., jeho žona 4 nřl. a kōdze jeju džeczo 2 nřl.

Bo wobhanlenjenju mera poruczji wychnosce, so bychu dželaczerjo teho dla, dokełsz žana wójna wojax njeje, brón wotedali a so wot swojego džela žiwili, pschetož džela bēsche sažo dość w Parisu. Alle to jim, kiz bēchu so i dundanju a prōsnołodzenju pschiwuchili, na žane waschnje do myslow nočzysche. Woni teho dla s wjetšha brón niewoledachu a tež wjèle stow kanonow wachu a so we wotdželenju města, kiz Montmartre rěla, bylnie dość wobtwerdžichu. Ministerstwo, kotrež bē so psched nimi do Versaillesa pschedydko, pošta potom 40,000 wojalow na dželaczerow-sběžlarjow. Tuczi wojaxy pał jich nje-pschimachu, ale so po wulku džele s nimi sjenoczichu, tak so jenož 10,000 wojalow swěrnych wosta a so sažo do Versaillesa wrózci.

Na to sběžlarjo radnu khēzu wobchadzichu a maja zyky Paris w žwojek možy. Franzowski bank je jich wubjerlej, kiz je so do radneje khēze sažydlie, 1 millon

frankow dacz dyrbjač a nělotsi pjenjezniž 500,000 frankow, a s radneje khēze zmahuje so czerwena khorko, i snajmenju so je tón, kiz pariskej (sozialnej) republike počku-hacz nochze, zmierzeje hōdny.

Wot tych ludzi, kiz nětco maja, nětka s Parisa cjeła, schtož jenož može; pschetož tam żadny porjadny člowiek swojego živjenja a samoženja wojax wēsty njeje. Sběžlarsti wubjerl je Parisčanam pschilaſak, so bychu hebi nowu wychnosce a nowych sastupjerjow města wuswolili. To je so stalo a su, laž može hebi kōdzy myħlicz, jenož mužojo wuswoleni, kiz se sběžlarjemi džerža.

Schtož nětka tutu nowa parisla wychnosce zapocznie, to so hiszczę s wěstożu prajez njeħodži; jenož to je wěste, so so wona na wobaranje hotuje, hdj by zmazg krajna wychnosce, kiz w tu khwilu w Versaillesu psche-bjwa, wojałow na Paris počkač chyzku a sběžlarjow porasycz spytala. Alle wone so sda, so wojaxy na Parisčanow hicz nochziedža a so Parisczenjo sterje do Versaillesa pschezjahnū a tam krajnu wychnosce a krajny jejm rosczera.

W někotrych druhich městach je tež podobne sběžlarstwo wudyrilo, jako w Lyonu atd. W Etienne su sběžlarjo měsħeżjanostu jateho wsalil a satſelili a w Parisu je so tež wschelakim ludžom tak seſčko.

Schtož němiske, psched Parisom a w Franzowskiej stejaze wójsko nastupa, dha so tuto pschezjivo Parisej tak dolho zyłe směrnje sadżerzi, hacz Franzowsojo němiskich wojałow na pokoi wosiaja a postajenia mera džerža. To je jim salisti minister Fabrice, kiz ma nětka s němiskeje stronu najwyšše roskasowanje w Franzowskiej, Parisčanam i nawiedzenju dak a sběžlarsti wubjerl je na to khētsje wot-moltw, so budże postajenia mera krucze džeržec.

Ze Serbow.

S Nuknizy. Tudy sta so pjatk 24. mérza psched wjeczorom w 6 hodzinach w granitowej skale, tudomnemu kublerzej Wawrilej skušħazej kiedowaze njeħboże. Pjches mijenjenje, tacze a psches wschelake rostſeljenje bē so po časzu sejna, s pjersħe, drobnich kamjenjow a wschelakich powostankow wobstejaza a khētro pschewiħaża, tak womjeshika, so so wona po wopħiġieżu, nēħdje dželaczer khēzji wulki, dele kypnij a na sħiħrjoch dželaczerjow wali. Tuczi runje na tym dželachu, so bychu tam wulki kamjen wotnejħli a bē to sa tón tydżej jidh poħsenje dželo, dokełsz bē jim misħtri — wēsty Lejfa — hijom tydženju sdu wuplaçżi. Raistarshi wot nich, dželaczer Homola s Bōsħiz bu sarażen, dželaczerzej Bułej s Jaħenżu bu kofċżowa rynka pschi schiċi flemjena, laž tež jena ruka, dželaczerzej Němzej s Lejna bu ruka dwójż skamana a jedyn dželaczer s Čech, s mjenom Ryħħat, w tu khwilu w Khrofsejżach bydlazj, bjes smyħkow pod

saßypłami lejeshče. Jedyn piąty dżelaczer niewobshodżen wosta, dokelž runje s boku grat rumowasche a dwaj drugaj dżelaczerzej njebeščtaj na tutym dniu na dżelko pschiškoi.

Wobshodżeni dżelaczerjo su pječja ſami na swojej ſchłodże winowaczi, dokelž su prjedy warnowali byli.

Pschiſpomnjenje. Po nowszej powjesći je spominjeni Salub Žofia, pomjenowanu Bul ſaſenzy, 26. měra na swoje ranę wumrjet.

S Porsfiž. Sklonzowana Pilzowa, na kotruž ſmy thđenja spominali, bu ſandženu pondželu tudy w pschitomnoſci ſudniſtwa wuhryebana, ſo by ju Pilz, koſtrehož běchu ſem pschiwiedli, pschipóſnał.

Nowsche powjesće.

Dokelž je w Parizu nowa revoluzia wudyrka a tam ſbezkarjo nětlo knježa, dha je němſke wojsko porucnoſci doſtało, w Franzowſkej hac̄ na dalshe tam ſtejo wostac̄, hdžej runje je. Jenož landwehriskojo ſmēdža ſo domož wróčkic̄, wſchitzy druh wojazh pał w Franzowſkej wostanu a ſo tam tež mložki ludžo a dopjelnjowaze mužſtwa (Erſatzmannſchaften) l ſwojim regimentam ſejeļu.

Po taſkim ſo na žane waſchnje prajic̄ njehodži, hdž naſchi wojazh domož pschiindu, a je teho dla ſ nowa wotpuſchene, ſo ſmēdža ſo jim ſaſo liſtu ſ vjenjeſam ſlac̄, a jeli dyrbja tam hiſheže dléhe wostac̄, dha budža ſo jim tež paſčili ſlac̄ ſmēč.

Hdže ſakſle wojsko ſteji, to ſmy thđenja woſiſali, a duž čzem̄ ſa naſchiſtich pruſſich ſſerbow tudy pschiſpomnic̄, ſo 5. armeekorps w měceže Dijonu a woſolnoſci a wot tuteho města l poſnož ſtejeſche.

Saint-Denis, kotrež ſ Parizom w hromadze wiſh, ſu Němcy w poſleniſtich dnjach byliniſcheho wobſadžili a na fortach ſu kanony na město Pariz wobroczene.

Franzowſzy jeczi wojazh dyrbja noweje pariskeje hary dla tež dléhe w Němzač wostac̄ a ſo nětlo žani wjazy do Franzowſkeje njeſeſeku.

W Lyonie je ſaſo ſ měrom, ſo to bu pał w Toulouse čerwiena republiſta proklamirovana. — Pariski ſbezkarſti wubjerk je ſchanzy bliſko Chatillonu ſe ſwojimi ludžimi wobſadžiež dał a Němcy ſu Charenton ſ nowa wobſadžili.

Schwedſka kralowa je khéto jara ſhorjeka a ſtaj ſo teho dla krónprynz a krónprynzeſyna, kiz běſtaj w Kopenhaſenje na wopytanju, mot tam do Stockholma wróčkoi.

Sakſki kral je krónprynzeſynje Karoli a knjeni Marii Simonowej, kotaž poſleniſha bě ſo halſe wónbanjo ſ němſkich lazarethow w Franzowſkej wróčkifa, ſidonski rjad (orden) ſpojeſtie.

Narodny džen khézora Wylema bu tež wot ſakſkeho, w Franzowſkej ſtejazhego wojska psches pschiſnu paradu ſwjetzeny.

Dokelž ſmē Ruffowſka nětlo ſaſo w c̄jornym - morju eſinicz, ſtož dže, dha ma ſo město a twjerdiſna Sebaſtopol ſaſo natwaric̄.

Ranje ſmy w naſtupanju 5. armeekorpsa, w kotrym wjele pruſſich ſſerbow ſtuži, blédonwazu powjesći doſtaſt: Piąty armeekorps, kotryž bě bjes 22. a 25. měrom Dijon a woſolnoſci doſzahnyk, je po wotpočzowanju, nětore dni trajazym, do departementa abo woſkjeſa Haute-Sadne marschirował. Wježhornu poſoju tuteho departementa 9. infanterie-diviſia wobſadži, ranshu poſoju pał 10. infanterie-diviſia. Generalkommmando budže we Besoul. Spomnjenia 9. diviſia wobſteji ſ grenadierregimenta No. 7, inf. regimenta No. 47, ſ 3. poſn. inf. reg. No. 58, ſe 4. poſ. inf. reg. No. 59, ſ jägerbataillona No. 5 a ſ regiſmenta dragunarjow No. 4. — 10. diviſia wobſteji ſ grenadierregimenta No. 6, inf. reg. No. 46, füſſlerregiment No. 37, inf. reg. No. 50 a ſ regimenta dragunarjow No. 14. — Regiment No. 47 je ſo pječja do Straßburga na pucž podał a tam jako wobſadla (Besatzung) hac̄ na dalshe wostanje. — Generalkommmando je 29. měra do Besoul pschiſzahnyk a 5. armeekorps hac̄ na dalshe w departemenze Haut-Sadne wostanje.

Twjerdiſna Vicž je ſo w tyčle dnjach ſlonečnje tež poddała a je nětlo wot němſkich wojakow wobſadžena.

August Bamž a towarzchojo.

(Proklacjowanje.)

Bamž bě 11. meje, kaj ſmy thđenja powjedali, jenož w kholowac̄ a koſki, hewal pał tež ſ kulu psches brodu a ſizo tſelleny, do leſa čzelnyk a je wón wot teho dnja w hučzinjanſlej woſolnoſci ſtradžu pschiſhywał, hac̄ jeho 18. augusta doſzahnyku. W tutym čjaſu je wón bjes druhim pola Schlamarejz w Maſeſtezech dobył, hdžej je ſebi ſwoju ranu ſawjaſował. Dale je ſebi pola krawza Petra Kuby a Handrija Humela w Hučzinje draſtu ſchic̄dał, a poſleni thđen psched 18. augustom je wón pola thſcherja Thoniga w Hučzinje kholowaku měl a tam zyrobu doſtaſał. Tam pał bu wón ſajaty. Wón je mijenujy 18. augusta w nožy hučzinjanſku ſtronu wotpuſchic̄ a ſo pječja do Ameriki pschiſhydlic̄ čzyk; dokelž pał bě hac̄ do tuteho dnja taſte ſbože měl, ſo jeho wuglédzili njebečku, dha njeje ſo wjazy tak na ledžbu brak, kaj budžiſche to trjeba bylo.

Pomožny žandarm Kallenbach ſhoni tehdý, ſo nětajki člowjek pola Thonigez pschiſhywa a džesche teho dla ſ ryh-tarjom Mjewru a ſ někotrymi druhimi mužemi l Thoni-gezom, hdžej tež teho člowjeka na kubi nadendže. Bamž na jeho požadanie po ſdaczu dobrowolnje ſ nim dele džesche a w khéto della ſhoni Kallenbach mot tehdomneho domownika Mjela w hučzinjanſkim hoſčenzu, ſo tón člowjek ničtón druhi njeje, hac̄ August Bamž. Duž rjeluy

Kallenbach, so dyrbi s nimi hicz, dokej je arretirowany. W tutym wokomilnjenju Bamz se scheschralkateho revolvera, kotrej bę stradzu s dybsala wuczahnyk, na Kallenbacha wutseli a jeho do brusta trzech. Kallenbach to facju a někotre kroczele nasad stoczi. Psihi tym pak spomnjeny Riel, netko rěsnik w Barze, rycktar Mjerwa, kniegi nařenek Graser a rycktar Ufer s Bréhny, kaž tez Kallenbach ho wschitz do Bamza dachu. Bamz na Graseru wutseli, ale trzech jeho jenož do wokolo lětazeje skulne, na czož jeho Graser pak tola bjes stracha sa schiju hrabny, czož dla jemu Bamz revolver na brust staji. Ale Graser jón wotraszy, tak so jemu tez tuto wutseleńje nicžo nieschłodzescze, a wuwiny tón revolver Bamzej s ruki.

Psihi tutym biczu, hdzej bu Bamz wot Kallenbacha straschnie kótn a wot wschtickich w hromadze na semju ejzineny, so wón hisczeje na wsche waschnje wobaraſce, tak so mózachu jeho skonečnje jenož s wslej prožu swijsac̄. Czeško ranjeneho jeho do jaſtwu wotřezneho žuda w Budyschinje dowjesechu, hdzej pak je so wón sažo zyle muhojík.

Nowoszeje w schorzučach, jecžlach, 11 a 14/4 rubiszechach na błowu, rubiszechach wokolo schije, kaž tez czeſku czornu židu poruczí psihi naissprawnischim poſkljenju po najtunischich placzisnach

W Ramjenu.

Carl Fiedler
na torhoscze.

Dokelž mam hisczeje někotre sta centnarjow stareje, něwurosczenje, jara rjaneje pscheniczeje mukí, dha ju t' prjodkstejazym jutram k dobrzijemu wobledžbowanju poruczam; teho runja tez rjane wotrubh, futtergries a czorna muka leži pola mje na pschedan.

W Budyschinje na kamjenej haſy.

J. Kögler, pjeclarſki mischt.

Mjehke floz̄ a twarske schtom̄

bu wot dženskischemu dnja po jara ponijenej placzisnje na pschedari a je podpihanh k temu wot ſwojeho kniejstwa porucznosc̄ dostal, schtož ho na kupjenje smyžlenym s tutym k' navjedzenju dawa.

Hajniſki dom w Operzach, 26. měrza 1871.

F. W. Hoffmann.

Sa muſtich s tutym ſwój wulſisklad niederlandskich, brünskich a tuſrajnich ſtoffow sa ſkulne na ſholow po najnowſchim waschnju nanojlepje poruczam.

Carl Fiedler.

Aufzja dubow.

Na lichanskim kniežim ſehowym reviru budje ſo wutoru 11. haperleje
něhdje 20 ſchuk ſtejazich ſhlyncich wuzitlowych dubow psihi naplacenju poſložy kupnych pjenjes a pod wuměnenjem, w termiji wosjewomnimi, na pschedawarje pschedawac̄. Kupowario čhyli ſo depoldnja w 10 hodzinach psihi makolich a ſkalej wozczeni ſhromadzic̄.

Schöna.

Skóržba, katraž ie potom pschedzivo Bamzej ſakožena, praji, ſo je winowath ſtradzneho hontwjerjenia, ſphtaneho mordowanja, ſpjeczenja a wſchelakeho paduchſtwa, pschedzivo Schlamarjez mandželskimaj a pschedzivo ſkubje, ſo ſu wiwowac̄i podpjeranja k ſphtanemu mordowanju; pschedzivo Bamzowej maczteri, ſo je winowata podpjeranja k ſphtanemu mordowanju, ſhowanja kranjenych węzow a ſpomoženja paduchſtwa; pschedzivo Thonigez mandželskimaj a Humelej, ſo ſu wiwowac̄i podpjeranja k ſphtanemu mordowanju a k kranjenju swériny, ſpomoženja paduchſtwa a ſhowanja kranjenych węzow. Hewal ho Thonigej paduchſtwo a pschedzivjenje winu dawa.

Prjedy hac̄ netko dale piſam, čzymy tudy hijom prajic̄, laſle wuſudzenje je horejſcheho wobſtorženja dla ſtaſto. August Bamz bu wotſudzeny k 15 létam ſhortarnje, Bamzowa macz k ſchtririměſac̄nemu jaſtwu, Thonig k 1 létu a 8 měſazow ſhortarnje (Zuchthaus), Thonigowa k pječměſac̄nemu jaſtwu, Humel k 1 měſazej a 3 dnjam jaſtwu, Schlamar pak a ſkuba buſtaj ſa njetwinowateju wuprajenaj.

Czeſcjenym ſserbam Hrodla a wokolnoſcje ſ tutym nojpodwoſnichu k navjedzenju dawam, ſo ſyム ſo ſ Fran- zowſkeje wróežil a jich wo to proſchu, ſo bydu mje ſ nowymi poruczenjemi poczeſcijic̄ čhyli.

S dobom poruczam wsche družin ſchidow a grotowych pleczenjow, a wobſtaram tez porjedzenja na pschedefchczinach a ſkonečnikach.

S poczeſcjovaljom
J. Mohsař, ſchlaſtar a ſchidat
na wslej zyrlwinej haſy czo. 1.

Rhofej, pt. po 72, 75, 80, 90 a 100 np.,
rajb, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36, a 40 np.,
zofor mléth, pt. po 44, 48, 50 np.,
zofor žylh, pt. po 52, 54, 56 a 60 np.,
ſyrop, pt. po 14, 16, 18, 30 a 40 np.,
róſynki, pt. po 48 a 50 np., psihi wjetſchich dželvach tuniſcho.

cigarry, pſalzſke a javaske, ſaſopſchedawarjam tunſcho,
paleñz̄ wschech družinow, ſkódkle a ordinarme, po ſhancach a czevičach jara tunjo,
jereje, ſopu po 20 24 a 30 a 36 nſl., tunu ſa 10½ a 14½ tl.

ſuſhe droždže, wot dženja wſchednje cjerſtwe,
runflizow ſymjo prawdziwe würzburgſke,
ſwěczenje raff. pt. po 38 np. poruczaj.

Carl Noack na zituej haſy.

Nowe brunopiwowe droždže
pschedawa ſkrebū wot ranja Wilhelm Budin na toſlej haſy.

Psche położenie fhlamow.

Mój skład hotoweje mużazeje drasty a hólczažych wobleczenjow je nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa slótnika Boetius'a předv Rosenfranza.

P. Baruch.

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haſh čo. 798

poruczataj naſtunischo:

derje ſłodžath thoſej, pt. po 70, 75, 80, 90, 100,
110, 120, 130, 140 np., pschi 5 pt. hiſcheze tunischo;
žylý zokor, pt. po 54, 56, 60, 64 np., w žylým tunischo;
mlečny zokor, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np., pschi 5 pt.
hiſcheze tunischo;
ſyrop, pt. po 16, 20, 24, 36 np., pschi 5 pt. po 15, 18,
22, 33 np.

čamany rajš, rjany běky, pt. po 16 np.;
wulſornath rajš, pt. po 20, 24, 30, 40 np., pschi 5
pt. 18, 22, 28, 36 np.

ſlowki, pt. po 18, 24, 28 np.;
jahly, pt. po 16 np.; w žylým tunischo;
petroleum, pt. po 30 np., pschi 5 pt. po 28 np.;
ſchles. roſſ. ſchwēženje, pt. po 50 np., pschi 5 pt. 48 np.

F. A. Böhma,

reſbar

w Budyschinje na swonknej lawskiej haſh čo. 754,
porucza ho i wudželaniu marmorowych, granitowych a
pěſkowzowych

rowowych pomnikow.

NB. Sklad hotowych pomnikow, sprawne poſkuženie,
tujuje placzisny.

Sawesczenja psche wohnjowe ſchłodewanie po
twierdyh wſhomōžno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

woheliſawesczaze towařstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſolnoſez

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſh čo. 86.

Wſchitke družiny poſneho, ſučzneho, pschi-
jedźneho a kwětloweho ſymjenja, ſaž tež
xigafke a ſchleſynſke ſymjeńne lani
ſymjo porucza ſažo i dobrowcziwemu wobled-
bowanju

A. Pinner w Rakęzach.

Najlepſchu runklizowu muļu, pt. po 15 np., pschi
5 pt. 14 np.;

němſki thoſej, pt. po 10 np., w žylým tunischo;
ff. halſku ſchterku, pt. po 32, pschi 5 pt. po 30 np.;
mhdo, pt. po 30, 35, 40, 45 np., pschi 5 pt. po 28, 32,
38, 42, np.,
ſodu, pt. po 12 np., pschi 5 pt. po 11 np.
i dobrowcziwemu wobledžbowanju poruczataj

Ginzel & Ritscher
na swonkownej lawskiej haſh čo. 798.

Cigarr

we wulſkim wubjerku

a to pjenjes hōdne:

No. 1. 25 ſchtuk po 3 nſl.,

No. 2. 1 ſcht. po 2 np., 25 ſcht. po 4½ nſl.,

No. 9. 1 ſcht. = 3 np., 25 = 7½ ..

No. 13. 1 ſcht. = 4 np., 25 = 9½ ..

taž tež wſchitke družiny tobala poruczataj

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haſh čo. 798.

Młodzi ludžo, fiž chzedža gymna-
ſium abo jenu wyschu ſchulu w Bu-
dyſchinje wopýtowac̄, moža pola re-
daktora Serb. Nowinow pod ſpodob-
nymi wuměnjenjemi wobydlenje a zy-
robu dostač. Tež poſtieža ho ſim tam
pomož we wſchętch wědomnoſczach, do-
bre fortepiano a wuziwanje ſahrody.

Khumschtne hnójne ſredki

wſchętch družinow,
koſczinu (Knochenmehl) prochdrobnu,
guano, peruvianski a baſerſki, praw-
dziwy, ſuperphoſphat
pod rukowanjom dobróſče porucza

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſh ½.

W Komorowje pola Klukſcha je dwajſchowowa kheža
čo. 8 ſkorzom pola a ſahrody ſe zwobodneje ruki na psche-
daň a je tam wſchę dalszhe ſhonicz.

Na rožku mjażoweho torhosćę. **Julius Hartmann** na rožku mjażoweho torhosćę.

Lustrum we wſčęch barbach wot 5 nſl.
mohair, $\frac{3}{4}$ scheroſi = 5 nſl.

wolmajny atlas, bruny a czorny wot 8 nſl.
kattuny, jaſne a czemne, ujepuszczone, $\frac{3}{4}$ scheroſe,
lohcę po 3 nſl.

porucza **Julius Hartmann**
na rožku mjażoweho torhosćę.

Turnarske ſukno f gallonom a bjes gallona,
lohcę wot 6 nſl. porucza

Julius Hartmann
na rožku mjażoweho torhosćę.

Čisti palenz, th anu po 16 np.
blodki palenz, 4, 5 a 6 nſl.,
prawdziwý žitny palenz, th. po 5 nſl., pschi 9 th.
hiszczę tuſchę,
rum, spiritus, fiſalo atd.
poruczataj **Ginzel & Ritscher**
na swonkownej lawskiej haſy čzo. 798.

Pschedawanie drjewa.

Na mojej, pschi rakečanskim namiesnym hacie leżazej
parzelli zyle bliſko rakečansko-komorowskeho pucza njeda-
lolo haczeje kaczymy buđe ho

piatki 14. haperleje 1871

15 bręſowých ſchępoowych kloſtrow a
45 kop twierdyh walczkow
na pschedawanie pschedawac. — Chromabžisna na
měſce pschedawanja. Sapoczątk rano w 9 hodzinach.

Müller.

S Suche droždje,
po kotrychž ho derje hiba, najtunischo porucza
J. G. F. Nieckſch.

Destillazia

Ad. Rämscha na herbskej haſy
porucza wſče družinh dwójnych a jednorzych palenzow
najlepscheje dobroſeje a pschedawa je w zyłym kaž tež w
jenotliwym po najtunisich placzisnach.

Dženža ſym ho ja do Maleho Wjelkowa jako
praktiski lekar, ranlekar a babjenz pschedawac.

W Małym Wjelkowie, 19. měra 1871.

O. Kirschner.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 nſl. doſlacz:
Goo ſwonit mér. A ſweczinam mera pěchnik ſ. G.
we Łaszu.

Goo to rjane ſpěwych a ſchtuczk, w kotrychž ho ſrindoba
wójných a kraſnosc̄ mera na wſchelake waschnje wopomni.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 4. haperleje t. l. budje ſo w drjewczanskim
knježim ležu w drjewniſcęju pola Nowych Družek:

9 Kloſtrow $\frac{3}{4}$ lohcę. Thojnowych ſchępoowych,
 $41\frac{1}{2}$ " " " ſlipow,
 $3\frac{3}{4}$ kop " " " bręſowých walczkow,
16 " " " thojnowych
 $10\frac{1}{4}$ " " " bręſowých a wolschowých walczkow,

4 hromadę ſchmrekoweje walczinh wot delneho froſtu;
w demjanskim knježim ležu w drjewniſcęju kuscheho drjewa
pschi demjanskim mlynje:

$46\frac{1}{2}$ kop $\frac{3}{4}$ lohcę. Twierdyh walczkow a
w hajniskim knježim ležu w hajniskim wotdželenju
„w jēſoru.”

16 hromadow twierdeje ſbiteje walczinh
pod wuměnjenjom naſadzenja a pod wuměnjenjemi, předh
woſjewomnymi na pschedawac.

Aukzia ſapocžne ſo dodoſdja w 10 hodzinach w drjew-
niſcęju pola Nowych Družek a ſkonečni ſo w hajniskim
wotdželenju „w jēſoru.”

Grabinſle Schall-Riaucourſke hajnisse ſarjadniſtwo
w Hujz.

Hugo Oppelt.

Rigasse lane ſymjo w tunach

a jedyn ras ſ tuny ſyte pschedawa ſo pola mje doma
we Wadezach čzo. 10 a ſrijedu a ſobotu w hofczeniu ſ
ſkotej hwěſdze w Budyschinje pola domownika.

J. A. Belanz.

Roły ſa warjenje a pječenje,

ſtoſtnejepſchepuſcęje a hewaſſe thachlowe durciki, wóhnis-
cęowe platy ſe ſapołožnymi rynkami, falzplaty, róžny,
wódne pónwje a wſchelake tworh ſ lateho želesa ma we
wulkim wubjerku a porucza je najtunischo

Hermann Bulnheim

ſ ſoka theatra w domje ſujesa twarskeho miſchtra ſeydlera.

Zeneho wucžomnika pyta

G. Siebner, pječarski miſchtr w Budyschinje.

Sednu hólcę, ſiž jutry ſe ſchule pſchidže, može jaſo
ſtruwar ſlužbu doſtacj. Wſcho dalsche je ſhonicz
pola pſchekupza Wanaka w Budyschinje.

Na rycerſtuble w Smochcižach je nehdže 1000
centnarjow runklizow na pſchedan.

Šena ſubožna kobka, brandſuchs, psches $1\frac{1}{2}$ wýšoka a
6 ſet ſlara, je čzo. 63 w Maleſchezach na pſchedan.

Cahrodniska žiwnosć čzo. 2 w Vělch Nohlizech; ſ
21 ſoržami ležomnosćow, je herbſt wodžlenja dla na
pſchedan a je wſcho dalsche na žiwnosći ſamej ſhontej.
Poſoža kupnych pjenjes može ſtejo woſtacj.

Dobre běrný ſ palenju
kupuja ſo na knježim dworje w Brěſhynje pola Hucinę

Dokelž ho na wěrnoſći mojich wuprajenjow, na kotrež hym ja w ſudniſkim jednanju pſchecjiwo Augustej Bamžej i pſchiſzahal, wot předawſcheho pomozneho žandarma Kallenbacha ſiawnje dwěluje, dha mam tu ſrudnu pſchiſtluſhnoſć, ſo dyrbju ho ſa moje czechne mjeno pſchecjiwo wſchitkim wobarac, koſiž mje bliže njeſnaja.

— Ja hym w ſpomnjenym jednanju jenož wěrnoſć po mojim naſlēpſchim wjedzenju prajit. —

Koždy, kij mje bliže ſnaje, wobſwēdcji, ſo hym wěrnoſciſluwowažy, ſo ho ženje do wězow njeměſham, liž mje ničjo njeſtaraja, a ſo ho najmjenje do ſwadby abo bicja týkam.

Pſchi bicju ſ Bamžom bě pak trjeba čłowiske ſiwnjenja ſalitacj a běch ja na tajke waschnje nusowan, po krótkim roſmęſlenju ſalroczič. Budžiſche knieſej Kallenbachej mižno bylo, „pſchecjiwo“ mojim ſakroczenjem Bamž pſchekocj a pſhemodz, dha moje ſiwnjenje ſawěrnje lohkomyslo wazit njeſbudžic, tež budžiſche tehdž Bamž ſwoje wutſelenja wěſcje na t. Kallenbacha město na mnje ſziniſ. Gatorhnjeny bě drje koždy pſchi tutym podawku pſchitomny a hdyž mi knies Kallenbach teho dla „lohko možne molenje w ſapſchijecju“ winu dawa, da dyrbji tajka wina na njeho naſpijet trjechicj. — Na koždy pad dyrbjal ſo pak knies Kallenbach Bohu džakowac, ſo je ſe ſiwnjeniom woteſchol a ſo hym ja te poſlenje wutſelenja ſa njeho ſapopanyk. So ſo won město teho ſwazi, na mojej ſprawnoſci a wěrnoſci ſiawnje dwělowanje wuprajič, to ie mało nadobne.

Horejſche roſestajenie dyrbjac hým dacj, liž budýſke nowinu ežitaja a ſo ſnadž ſa tulę njeſuboſnu naležnoſci intereſuju. Někajte druhe ſiawnje pſchiſlodzenja pſchecjiwo mojej woſobje budža mje k temu nuziſc, ſo je ſudniſtu ſi nawjedzenju dam.

Rycerkuſko Bréſhy n.a.

D. Graser.

Aukcije palneho drjewa

pónđelu, 3. haperleje t. I. na bartſki m reviru
80 bréſowých a wolschowých dolkich hromadow,

50 ſhójnowých tajkich hromadow,

ſhromadzisna dopoſdnja w 10 hodžinach w Dubrawach;
wutoru, 4. haperleje t. I. na nowowjeſzjanſki m reviru

71 bréſowých dolkich hromadow,

ſhromadzisna dopoſdnja w 10 hodžinach na ſchuſeju pſchi
cjerwonej hlinje;

frjebu, 5. haperleje t. I., na dubjanſki m reviru
2 kloſtraj bréſowých a dubowých ſchczępów,

20 kloſtrow pjenkow lisczoweho drjewa,

80 kop bréſowých walczkow,

ſhromadzisna dopoſdnja w 10 hodžinach pſchi hosczeſizu
w Dubom.

W Barcje, 25. měrza 1871.

Wiedemann,
wyschſci hajniſ.

Jako naſlēpſche a najrijeńsche dorh ſa zyke ſiwnjenje ho woſebje jako ſelenoſci twortſke a ſwaſne dorh poruczeſia:

Lutherowa domjaza Postilla. Do kože ſwjasana ſa 4 tl.
Arndtowa Paradis-Saroda. W ložanym ſwjaſtu ſa 1 tl.
Dogakleho Schozlaſchecj. ſwjasany 15 a 20 nſl.

Gewak móža ho tež blědowaze knižki koždemu poruczeſi:
Nikodemuſkowe Knigſti. ſwjasane 7½ nſl.

Zyrlwine Klucze. 5 nſl.

Domascha Wilſofſkeho medowé Krepli. 5 nſl.

Pojdonzka i wobudzenju a k poljepſchenju wutrobh
ſa Serbow. 5 nſl.

Woſowarske Knigſti. ſwjas. 2½ nſl.

Trepena i Heli a Pití do Paradisa. 2½ nſl.

To evangelske Sadzeſenje jeneje ſwjerneje Dusche.
4 nſl.

Buciba wot Spocjatla teho Aſchезiljanſta. 2 nſl.

Wſchitke tute knižki ma ſa pſchiſtajenu placzisnu na
pſchedan knihikupz F. A. Neichel w Budyschinje na
torhochicju pſchi ſitnej haſh.

Ekotne wiſki w Minakale

ſu po požadaniu wſchelakich wiſkowarjow na to waschnje
pſheměſene, ſo budža wot něktoždu druhu ſrjedu měkzoſa
wotdjeržane, po taifim lětſa 12. haperleje, 10. meje, 14. ju-
niſa, 12. juliſa, 9. augusta, 13. septembra, 11. oktobra,
8. novembra a 13. decembra.

Gmejnſta rada.

Berger, gm. přjódſt.

Pſchedawanie drjewa.

Pónđelu 10. haperleje t. I. popoſdnju wot 3 hodžinow
budže ſo w drjewniſcheju pſchi luthjczansko-poczapliskim
pučzu 40 kop měklich walczkow, kaž tež 40 kloſtrow tajkich
pjenkow a dželba ſchczępów pod wuměnjenjemi, předv wſ-
ſiemomnymi, pſchedawacj.

W Spytzech 1871.

Rycja a Schneider.

Maćica Serbska.

Srjedu po jutrach, 12. haperleje, dopoſdnja wot
10 hodžinow, změje ſo hlowna zhromadzisna towarſtwa
Maćicy Serbskeje w hornej mjeńſej sali ludžaceje
zahrody w Budyſinje, na kotruž najpodwoſniſo pře-
proſuje

wujerk M. S.

Přirodoſpytny wotrjad M. S. změje džensa
za tydzeň, 8. haperleje, popoſdnju w 1 hodž. w Thier-
mannec restauraci posedzenje.

Knezej N. w Essenje. Ruski nowy testament naj-
tuniſo dostanjeſe pola tajkeho knihikupca, kiž je komiſſionar
britiskeho biblijskeho towarſtwa a ruskou grammatiku móžeče
ſebi pola kóždeho knihikupca w Waſej blízkosć skazać a
by ſo za Was hodžila: J.A. Petroffs neuer russicher Dolmetscher.
Odessa & Leipzig 1865. E. Brands Verlag. — Z Lužičanom
je tak, kaž Wy ſeby myſliče a ja jón wjacy direktny ujeſceļu, dokoł to lětſe 4 nſl. khoſtujte, mjez tym zo trjeban jenož
2 nſl. placić, hdyž ſeby jón něchtón na pósce ſkaza. Požadane
čiſla ſe drje hižom dostali a poſceļu Wam tež hiše čo. 4, 5,
6 — daſte cheyli ſeby pak potom na pósce ſkazać

Sm.

Serbske Nowiny.

Za nowěški,
kik maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopshijecze: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow: S Budyščina. S Nějswacjida. S Horneho
Wujesda. — Powjesze wo wojskach — Spěv. — Hanß Depla a Mots Tunla. — Čyrkwinske powjesze. —
Naměščim.

S nawiedzenju.

Eži ſami czesczeni wetebjesarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
ſa nje na druhé ſchtwórléto 1871 do předka płaczicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtaſacž. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hac̄ $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſzenje do domu płaczi ſo ſakſkim poſtam ſchtwórlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
1. haperleje 1871.

Dwoz:	Płacizna w pŕerézku na wikach, na bursy,			
	wyša.	niža.	najwyšsa	najniža.
Pscheniza	tl. ngl./np.	tl. ngl./np.	tl. ngl./np.	tl. ngl./np.
Rožla	5 27	5 10	6 10	5 20
Ječmjen	3 12	3 5	3 15	3 10
Bowk	2 5	2	2 10	2 5
Hroch	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahň	7 10	—	—	—
Hejduschla	5 15	—	—	—
Kana butry	— 19	— 17	—	—
Kopasłomny	—	—	—	—
Zent. gyna	— 25	— 20	—	—
Zane gyna	—	—	—	—

Pjenieżna płaczisna.

W Lipſtu, 6. haperleje. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6½ np., 1 połowniaca czerwieni skoth abo bułat 3 tl.
6 nſl. 5½ np.; winne bankowki $81\frac{1}{4}$ (16 nſl. 2½ np.)

Ežabi ſakſkoschlesyſſeje želeſnizy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelža: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pſchisanſenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pſchisanſenje do Žitawy.

Pſchispomnjenje. Ežahaj ſe ſnamjeſčlom ** hjes
Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyščinje a Lubinu
ſastawataj. Wonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje laſky
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{6}$ wjazy płaczicž; dženſte billety pſci
nimaj njeplacza.

Spiritus płaczische wczera w Barlinje.

14 tl. 20 nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pſcheniza 66—82 tl., rožla 40—55 tl.;

(to je: ſa 25 prusſich forzow.)

rēpilow woli (njezjesczeny) 13 tl. — nſl.
(Ežiſezeny, kaž ſo w Budyščinje pſchedawia
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drožſki.)

Rajnowsche.

Verasilles, 5. haperleje. Šběžlarjo ſ fortow
Išy a Vanvres na wobtwjerdzenje w Chantillonje,
wot versailleskeho wójſka wobſadžene, ſ granatami
tſleja.

Gauđzenju nōž ſběžlarjo ſ nowa nadpad na Sevres
ſejnichu, buchu pač wotraženi.

Sakſka. Przynejšyna Turjowa je šo do franzowſleho města Laena podala, hdzej jeje knjeg mandzelski, prýnž Turj, w tu khwilu pſchewywa.

Starſchi ſakſy wojazy počinaja ſo nětlo tež do Sakſkeje domoj wróčecž. Hacž dotal ſu híjom do Draždjan pſchijeli: 1. besatzungsbataillon No. 47, laž tež 4. bataillon No. 48 a 2. bataillon No. 46, hewal tež lohla reservebatteria a ſtab besatzungsbrigady. Woni pſchijewejch ſo wſchich po želesnizh do Draždan, hdzej ſo demobilisiruja a potom domoj pſchęza.

Tak derje w Lipſku, laž tež w Draždjanach buchu tute bataillonh wot ſhromadzenego ſuda jara wutrobnje witane; wojazy běchu drje bjes wocji bruneje barby, ale hewal pravje ſtrou wonhladaču. W Draždjanach je jich kral Jan tež miloſćiwje poſtronik.

Franzowſy jecži offizieroja ſu ſo Draždjan wſchitzu do Franzowſkeje wróčili, jatych franzowſkich wojakow je pał hiſchče 12,000 w Draždjanach. Tola ſda ſo po nowſkich powjesczach, ſo budža tež tucži ſkoro domoj hicž ſmiecž.

W Klöfchterslím ležu bjes Dittelsdorſom a Schlegelom je ſo 25. mérza pſches 6 akrow 8- hacž 15-létnych lhójnow a ſchmrékow wotpaličo. Wohen bě pſches to naſtač, ſo běſtoj dwaj džekacerie, kij na pôdlanslej kuz hřebju ſběhaſtaj, tam černje ſapaliko, wot lotrých ſo potom lež ſapopan.

Ministerſtvo je draždjanſkemu wojerſkemu pomožnemu towarſtu domjazu ſollektu po zhej ſakſkej pſchijwoliko. Tuto towarſtu podpjera invalidow ſ požlenjeje wójny, laž tež wudowu a ſyrotu ſakſkých wojakow, w požlenjej wójniſe panjených.

Pruſſy. Iako bě w Paríſu nowa revoluzia wudrila, njebuču žani jecži franzowſy wojazy domoj puschcjeni, dokež hiſchče doſez jaſne njebe, na kajke waſchne ſo tuta revoluzia roſwinje. Nětlo pał, hdzej je widzecž, ſo ſo franzowſki ſejm, w Versaillesu wuradžowazy, wot pariſkých ſběžkarjow ſatrashicž njeda, je porucznoſcz data, ſo byhu ſo jecži Franzowſojo ſlerje a lepje wſchich domoj poſkali a to niz jenož po želesnizach, ale tež pſches morjo po kódžach. Franzowſke ministerſtvo je tu wěz pječa tak ſrijadowalo, ſo wona franzowſkich jatych wojakow, hdyz ſu ſo Němzow domoj wróčili, bôrſy ſaſo wobbroni a jich pſchecžiwo ſběžkarjam načoži.

Š Franzowſke hiſchče pſchego landwehry domoj jěſdža a ſo potom, hdyz ſu do teho města pſchijeli, do kotrehož jich bataillon ſkufcha, domoj pſchęza.

Š pruskeho ministerſtwa finanžow ſu l' naředzenju dali, ſo ma krajna kaſa ſ léta 1870 něhdze 6 millionow toler ſbýka, hacž runje wjèle ludži žanhých dawakow dawak wjeje, dokež běchu we wójſku.

Na rajchstagu ſo hacž dotal nowa němſka wuſtawa (Verfaſzung) wuradžowasche a ſu ſapoſklanzy nětlo wot

6. hacž do 11. haperleje na kwhjate dny domoj puschcjeni. Kāl dohlo budža rajchstagſte poſedzenja po jutrah tracž, to ſo hiſchče pſchewidzecž njeſhodži, dokež ſu wſchelake naležnoſcje i wujednanju přjodkpoložene. — Vjes druhim ma ſo tež poſtajenje Elsaſa a Lothringſkeje wuradžicž. Knjezerſtvo chže, ſo byſchtaj tutaj krajej drje l' Němzam ſkufchaloj, ale hacž na dalshe ſamostatnaj woftaloj, tak ſo ſo l' žanemu druhemu krajej pſchidželkoj njebyſhtoſi. Wonaſ teho dla naſſerje gouverneura doſtanjetaj a tutón budž ſakſki krónprynz, laž chžedža někotre nowin wjedzecž.

Franzowſle knjezerſtvo mějeshce 1. haperleje Němzam 500 millionow frankow wojniſkých lhóstow placicž, ale to ſo pariskeje revoluzije dla njeje ſtač možko a je wjech Bismarck termiſu placzenja hacž do 1. meje wotſtorej.

Wondanjo běſhe jena deputacija ſ Elsaſa a Lothringſkeje pola wjechha Bismarcka, ſo by ſhonika, kāl ſo ſ tutymaj krajinomaj we wſchelakich naležnoſczech pſchichodnje ſmeje. Bismarck je ſe ſobuſtawami tuteje deputacije wſchoroſryčak a ſebi tež te požadanja, kotrež woni mějachu, wupowjedacž dał, tak ſo ſu woni, laž ſo ſda, derje spoſoſteni ſ Varliſa domoj wotſtorej.

Balh ſ zivilnej draſtu, kotrež ſo wot domu tojlik landwehriftam a reserviftam ſejelu, kij ſo ſ Franzowſkeje wróčiwiſti ſ wójſka domoj pſchęza, maja ſo na poſeje darmo wobſtaracž.

Ša gouverneura w twjerdžiſne Mainzu je general-leutnant Bohen pomjenowan.

Adrežu, kotrež je rajchstag jalo wotmoſwijenje na khejorowu, pſchi wotewrjenju rajchstaga džeržanu, ryc̄z wujednak, je deputacija, ſ 20 ſapoſklanzow wobſtejaza, khejorej pſchepodača. Še ſakſkých ſapoſklanzow běſhe Dr. Pfeiffer do njeje wuſtoleny.

Wjech Bismarck je wondanjo w rajchstagu prajit, ſo ſo wón do franzowſkich naležnoſczech měſhcež njebudž, jeli budž Franzowſojo to wſcho džeržecž, ſtož je měra dla wujednane. Jeli pał ſo ſtanje, ſo Franzowſke knjezerſtvo poſtajenje měra džeržecž nočze abo džeržecž nje-móže, dha budž němſke wójſto ſ nowa ſakročicž dyrbječ, tak ſo l' požlenjej wójniſe hiſchče někajki pſchidawk doſtanjem.

A wſr i a. Winske nowiny ſ nowa wudawaja, ſo budž bôrſy jedyn polſki minister ſa Galiziſu a jedyn čeſki minister ſa Čechi pomjenowane; hacž pał je na tym ſto wěrno, to njeſwemy.

Š Franzowſká. W Paríſu mają ſběžkarjo počnu móz a nichton ſo jim njeſmje ſpječicž. Woni ſu ſebi ſwoje knjezitwo wuſtoli a ſu to mužojo, kij byhu ſwětli ſ zhej pořečili, hdz byhu l' temu doſez možy měli.

Woni ſu pſchitasali, ſo maja ſo wobſedzenſtwa zyklowow a Klöfchtrow l' lepſhemu města Paríſa pſchedacž, pjeniſy bjeru, woni, hdzej moža žanhých doſtač a wobſedjerjam domow ſu l' naředzenju dali, ſo ſebi cji w-

tu ihwilu wot swojich podrožnikow sa wobydlenje ničo žadaćz njezmijedža. Psihi wschém tym staraja so woni sprózniwo wo to, so by wschón lud w Parisu wobronjeny był, woni su swojich wobronjenych wupozkali, so bychú do Versaillesa czahnyli a tam franzowski sejm a ministerstwo rozehnali, kogž smy to hiżom psched dwemaj njedželomaj w Serbskich Nowinach weschejili. Prěni džen, hdżeż chyžhu do Versaillesa czahnyż, so jím to radžilo njeje. Węsche to 2. haperleje, hdżeż běchu někotre tħażiż nazionalgar-dow Courbevoie, Butaux a mōst, kiz s Courbevoie do Neuilly wjedje, wobħadżili. Wscho to leži na lěwym brihu reki Seiny k dolhemu ranju wot forta Mont-Valerien.

Tam so jím wojazh napsħecżiwo stajidu, kothiż běchu ministrijo s Versaillesa na nich pożkali, hač s wobeju bołow pocžachu na so tħaliż. Wojazh ministrow dobýchu a to wożebje s pomozu forta Mont-Valerien, kiz je w mož ministerstwa a swotkal na sběžlarjow hylne s kanonow tħelachu. Tużi dyrbjaču skónčenje zofacż a su uhdże 200 morwych a ramjenych shibili.

We wistawkach mera je postajene, so franzowske knie-żerstwo w Parisu abo w bliskości Parisa w tu ihwilu wjazh wojakow mēcz njezmē, džali 40,000 muži. S thimi pak sběžlarjow psħewinycż njemόja a duż je na prōstwu kniesa Thiersa, pschedħdy franzowskeho kniežerstwa, něm-ski generalgouverneur w Franzowskej knies Fabrice pschi-swolik, so kmē franzowske ministerstwo někto 80,000 muži wojiska w bliskości Parisa mēcz, so by jich na sběžla-rjow pożkalo.

Hač je Thiers tejku muži hiżom hromadu swjedk, to my njezwemy, a jeli so jemu to radžilo njeje, dha drje wscha jeho próza pođe psħinidže a parizh sběžlarjo Versailles nadpanu, tak so budże najsklerie němske wojisko salrocżicż dyrbiecż a my tak hisħeże nelaiki, psħidaw k wojnje dostenjem, laž na to hiżom wjerċ Bismarck w němskim rajhstagu polasowashe.

Po nowejch powjesczach su mjenujzy parizh sběžlarjo 3. haperleje s wuslnej mozu wučahnyli, so bychū Versailles nadpanhli. Jena tutuż powjesczow ma so talle: „Paris, 3. haperleje. Nawiedowarnej pariskeje nazionalgardy Vergeret a Flourens staj so se swojimi ludjimi sjenocżikoj a marschirujetaj na Versailles. Nano w 4 hodžinach sjenocżisktaj so wonaj pola Nondpointa s nazionalgar-distami, kothiż Duval kommandiruje. Dale Courbevoie czeħniħu tał, so běchu psched tħelenjom s forta Mont-Valerien salħeġi, potom psħeraħiżu psħes wojiska, kotreż bē s Versaillesa psħecżiwo nim pożkane, a marsħiruwaču dale na Versailles.“

Druha powjescz powjeda: „Paris, 3. haperleje, wje-čor: Parizh nazionalgaristojo pocžachu dženja rano wot Saint-Clouda versailliste wojiska nadpadowacż. Woni polkażowacħu psħes Sevres, Bellevue a Vassleury. Ver-saillista artilleria, kiz pola Meudona steji, je, laž so

sda, se swojim tħelenjom saftaka. Parizh sběžlarjo stu-fu ja s tħjomi korpsami wot Montrouge, Iż-żu a Nanterre. Wschiku so k Versaillesej bliżja. Woni su uhdże 100,000 muži hylni a maja 200 kanonow.“

Temu napsħecżiwo piżżej pak s Versaillesa 3. haper-leje wječor: „Parizh sběžlarjo sejniciu w dwemaj wot-ħġelenjomaj uhdże 40,000 mužow hylni wupad psħes Nanterre a Bougival, laž też Meudon. Po doftatej powjescżi sběžlarjo, kiz psħes Meudon psħinidżeku, s hromadami cżelja, wjelle morwych a rjanjenych sawostajċi, a thui sběžlarjam, kiz psħes Nanterre psħinidżeku, je general Vinoy se swojim wojiskom pucż sabčač.“

S Compiegne piżżej 3. haperleje, wječor: „Dženħni-sche wożowanie bęsże k pokonju wot Parisa nassħilis-sa a to pola Chantillon a Fontenay-aux-Roses. Flourens je tam pjetra s 8000 sběžlarjemi jat. Sa jathib sběžla-rjow su wojazh na mēscie fätsilili. Fort Mont-Valerien je k dobýchu versailliste wojiska wjelle pomhač.“

Versailles, 4. haperleje. Sběžlarjo su wċċera jara wjelle ludzi shibili, iż-żi dwaj korpsaj staj zyle sbitaj. Flourens je pječa pañyk. Sběžlarjo su fort Iż-żu a Vandres wobħadżili a wot tam na versailliste wojisko tħeleja. Ludi knieži to mēnjenje, so budże sběžl borsy poražen.

Ze Serbow.

§*. S Njeħwacżidka. Njeħdżelu Indila jało džen 26. mērza so w nasħim Božim domje sa hynow nasħejre woħadu, kiz běchu w pożlnej někto s Bôha dolonjanej wojnje pak na bitwixxu ħwoje żiwojenje shibili, pak w lazaretach na ħwoje rany abo hewaq na druhe khoroġejew umrjeli, dopominjenta jarowawista Boža skużba mjeħejse. Nasħi wħiħolocżenjeh farax t. Nyħataż dżerjeshe nam krafne, wutrobi ħuboko hnijaze pređowanje po skelwach ħwixatħu piżma: 2 Timoth. 2, 3 — 5. po skelboważi dispozizzjiji: Kħeschċijanski trosħiħ psħi pohladanju na nasħiħi panjenjeh wojakow. 1) W ħwojim polowanjū su dolonjeli ħwoje żiwojenje po woli a po radži njeħbesleħo wόza. 2) Ħswojim ġwerniż bēdżerjam wosta Ħħristus blisso w jidu cżejjim a twjerdiż wojowanju. 3) Koſiż su psħe-winli w Ħħristu, eż-żi su někto psħeni s dobħejom s njeħsjaġdnejnej krónu.

Eżi żami pak, kiz w poħożu ħwojich l-żejt wotħal hiż-żi dyrbjaču, ja kothiżi studnje do zużejha dalolħu kraja pohladuwej a kothiżi sażnej wottemrijeż ħuboko wob-żarijemy, su, tał wjelle hač je nam hač dotal snate:

- 1) Herrmann Grünler s Lusca.
- 2) Heinrich Reinhold Gnaul s Vanez.
- 3) Jurij Rosjat s Ħómsta.
- 4) Jan Bžž s Mielesz.
- 5) Jan Korla Horst se Schechowa.
- 6) Jan Ernst Zimmermann s Njeħwacżidka.
- 7) Jan Lesħawa s Rovnych Böschiz.
- 8) Jan Korla

Mólla se Scheschowa. 9) Michał Mischnar s Vanęz.
10) Michał Liehnar s Titka.

Bóh tón knies spożęj jich czekam czechy wotpočink w
zusej semi a jich duscham s hnadu węcznu s bōžnoſę.

S Hornjeho Wa jes da. Budyska rada, jako kolla-
turſke knieſtvo naſcheje zyckwie, je l. kandidata Dr. Kalicha
s Luthejz sa tudomneho noweho fararja deſignirovala.

S Budyschin a. Kandidataj duchownſta l. Kanig
s Klukcha a l. Lischka s Hodzija staj jako katechetaj
pschi pětrowskiej zyckwi w Lipsku wuswolenaj.

S porschiskeje woſad y. Jeho majestosę kral
Jan je živonoscerie wumjentorjej Handrijej Mitaschej
w Krakozach, kiz je předy tež khejbētaré byk, a lublerzej
Janej Hetmanej w Porschizach, předy tež khejbētarzej,
nětko pak kouystawej porschiskeho zyckwinaho přjodkstejer-
ſta, sa jeju dokhu a ſwernu ſlužbu ſlěbornu, l ſa-
ſlužbnemu rjadej ſlužhazu medaillu spožęlk a bu 23.
měrza kózdemu tuto čeſne hnamio wot l. fararja Traut-
manna w pschitomnoſci královſkeho směrza a rycerku-
blerja Steigera nad Małym Budyschinkom na ſwiedzeńſle
waschnje pschepodate.

A tak laž ty, o kſchijowanę,
Hdyž ti dny w rowje ležeske,
S toh' twojoh' rowa horjestanę,
A džeržiſch krafne dobycje:
Tak budže junu moje cělo,
Haj to ja węſju wo prawdze,
Hdy by tež runje l prochej byk,
Tež horjestanę ſawęſcje,

So by we njebju pschekrafneſene
Psches twoju hnadu, Shožniku,
Wot wſchego ſteho wumóžene
Tam węcznje ſradowako ho.
O laſte ſbože, lajla radoſci,
Hdyž mój duch na to ſpomina,
Tam dopjelni ho moja žadofeđ,
Tam, tam ſej mój duch požada.
Haj, ſraduj ſo, o moja duscha,
Na twojim lubym Shožniku,
Tež tebi wulki džel nětk ſlužcha
Na jeho krafnym dobyczu,
Tež ſa tebie bu kſchijowanę,
Tež ſa tebie wón kramjeſče,
Tež ſa tebie wón horjestanę,
Tež twoje je to dobycje.

Petr Mloníč.

Khryſtuſhōwe horjestacze.

Budž horzy džak cji ſaspěwanę,
Naſch wumóžnilo Jeſuſu,
Kiz dženſha s rowa horjestanę
A džeržiſch krafne dobycjo;
Cji haleluja ſaspěwaju,
Hdej jeno kſchecjienjo ſu
A ſ nami wulku radoſci maju
Na twojim krafnym dobycju.

Haj, khwal a čeſcej tež, moja duscha
Toh' dobywarja Jeſuſa,
Zom' wjetſha čeſc a khwalba ſlužha,
Hac̄ eſlowjelam jow dawaja,
Kiz jenicejz psches twoju hnadu
Toh' nejpſchecjela pobichu,
Kiz ſtadowasche pschezo radu,
Kak ſahubil by wón naſ tu.

A ſo tež býdny ſchwecjili
Tu wjèle tawſynt ſwecjelom cji
A wokna ſ nimi wupyschili,
Kaž wulkim kniežim na ſwecjii;
A dokež ſo tu na tym ſwecjii
To nočze činicz člon jekam,
Dha na njebju twój Wóz cji ſwecjii
Tch ſwecdow milliony tam.

Tam horla, tam we Božim raju
Tam žadyn ſběžl a wójna njej,
Tam wutrobnje ſo lubo maju,
Tam nejpſchelija čłowſku ſrei;
Haj, měrný ſerſhla, w twojim raju
Je radoſci, měr a wjeſele,
A tam ſo bojez njetrjebaju
Tež wójny, laž jow na ſwecjie.

Powjescje wo wojakach.

Adolf Schmidt s Lipin, wojał 1. kompanije he-
zenſkeho jägerbataillonu No. 11, piſche ſw jenym liszcje:
„Pſchede wku Annę pola Pariza je jene male poſrjebniſcieſo,
połne nowych jednorých kſchijow, na kotrych ſu mjenia
sprawnych wojałów, tam poſrjebanych, napiſane a najbole
tež někaké krótké hrónczko, laž: „Spi derje!“ — Bóh
budž twojej duschi hnadu. — Tudy wotpočjuje w Bosy.“
To ſu rowy wojałów, kiz běchu na ranę abo na
khorosę wumrjeli, jako běchu předy w tamních wul-
kich lazaretach leželi, a buchu po jich wotemrjeſcu wot
towarschow čeſnje poſrjebani. Ŝeu to jenož Saljojo
a ſym ja mjenia tych, kiz běchu ſ městow abo wſow,
mi ſnatych, napiſak, hnadž mohlo to temu abo druhemu
lubo być. Tam leža bjes druhimi: Korla Robert
Möſig s Budyschina, wot inf. reg. 106; Vjedrich August
Rühn s Remberka, wot 3. artillerie munitionſleje kolonny;
Hermann Drechsler s Kamjenza, wot inf. reg. 102; Jan
August Frenzel s Horneje Stróże, wot inf. reg. 107;
Jan August Hennig ſe Židowa, wot inf. reg. 103;
Albin Richard Schmidtchen ſe Skaſlowa, wot inf. reg.
103; Handrij Urban ſe Kobjelnja, wot ſchützenregimenta
108; hauptmann Bohuſław Ota ſe Nostitz-Jänkendorf ſe
Eutwočziz, wot inf. reg. 104.

Želesny kſchij je doſtał hulan Halka ſe Kumschij.

Nowsche powjesje.

Pariszy sběžlarjo su w swojich nowszych wojsowaniach pščetniwo wojsakam franzowskeho knježerstwa, w iu kwielu w Versaillesu pščebvýmazeho, wulzy schodowali. W tajkim nastupanju su kleďowaze telegrammi pščichili: „Versailles, 4. haperleje, wieczor. Redouta Chantillon bu dženža rano wot versailleskeho wójka dobyta, něhdže 2000 sběžlarjow bu jathch a do Versaillesa wotwiedzených. Ich na-wjedowař Dubal je pječja satšeleny. Bjes Chatillonom a tmy fortami, kotrež maja sběžlarjo w swojej ruži, so s kanonami tsela, hewak so něhdže druždže njevojuje. Wójsko je wschudze zwérne wostalo. Marschal Mac-Mahon je sa wyskaczeho kommandeural franzowskeho wójka pomjenowaný.“ Dale:

„London, 5. měrza. Nowiny „Times“ powiedaja s Versaillesa: 15,000 sběžlarjow bu jathch. W Parisu wulki strach knieži. — Nowiny „Daily News“ pišaja: Pariske nazionalgardy wutoru versailleskich wojsakow pola Meudona nadpanychu, dyrbjachu pak bórzy do Parisa czelař.“

Tydženja běhny na to spomnili, so je schwedjska kralova jara khora. K temu móžemý někto pščistajic, so je wona sandžený tydžený wumrjela.

S Dražđan pišaja wot 5. haperleje: Dženža je so domojoženje tudomnyh franzowskich jathch wojsakow sa-poczelo a so wschědnje jedyn čzah s 900 jathmi do Franzowskeje počzelo.

W Algirskej je bjes tamniškim muhamedanskim ludom revoluzia wudyrila a woni chze, jeli móžno, Franzowow s kraja wuhnař. Namjedowař algirskich sběžlarjow reča Mokrani a je bohaty subleř,

W Brüselu franzowszy a němszy kommisarjo dla postajenjow měra hiszke pščezo jednaja, tola sda so, so budža bórzy hotowi.

S Parisa pišaja wot 5. haperleje: Sběžlarsti wubjerk je pariskeho arzbiskopa do jasiwa wotwiesz dák. — Pola wełoko Chatillona a Clamarta su s morwymi čzělami počryte. Čtělenje kanonow je zlyšec.

Pjenježnikai Alfons a Gustav Rothschild staj s Parisa do Versaillesa čekkoj. — Franzowski bank je swoje pjenjesy hížom prjedy do Parisa pošlak.

Hacž do 6. haperleje su so nimale wschilke pruske landwehrbataillonu s Franzowskeje do Pruskeje wróčili a něhdže 20. haperleje poczinoja so gardy domoj wosyč, schtož budže něhdže 12 dnjow traž. Potom so s domojoženjom wojsakow hacž do teho čzacha fastanie, hacž su Franzowskoj postajenu dželbu wójnickich khóstow sapkaczili.

Sa wolbý do evangelskeje synody satšeho kralestwa su w tychle dnjach wolbni kommisarjo wot ministerstwa postajeni.

Wudyski žudniški hamt wosjewja, so moža čti, kij

jutrowniczu w nož tam, hdžez lubžo bydla abo pščindu, tséleja, hacž do 50toleškeje schtraſy ſapanycz.

Sa wolbneho kommisara pšči wólbje do synody je sa 25. (budysći) wolbny wokrzej knies ažezor s Tümpeling w Budyschinje pomjenowaný.

Do Varlina je jedyn japonski prynz pščijek, kij so Mízno Miya mijenuje. Won chze tam někotre leia wostacj.

S pariskeje zyrkweje kw. Genoveſh (Pantheon) je sběžlarsti wubjerk lščiz dele wſacj dak.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Kruwarjo maja tež druhý njeſbože. Mots Tunka. Na čjo dha taika twoja ryč dže?

H. D. Hlaj, w Bělém Róžku čzýchu ſebi kruwarjo pôstných někakte wjehele ſčinicz, njemějachu pak žanh pjenjes k temu.

M. T. Hm, bjes pjenjes wſchal to njendže.

H. D. Nô, woni ſebi radu wjedžachu; pščetož woni kruwarci a stare žony na reje pščeprozhch u a je priědy s woženym poczeczowanjom ſa blido ſadžachu.

M. T. Je dha jim to k pjenjesam pomhato?

H. D. To ſo wě, pščetož kóžda jim tola někotre kroſčki ſuny.

M. T. Ach tak!

H. D. Ale jako čzýchu rejwacj, dha dorosžení hólzy pščindzechu a jim rejwacj njedačhu, prajzhy, ſo to juož ſa dorosžených ſčusčha.

M. T. Ať jaw jaw tola.

Cyrkwienske powjesce.

Křčení:

Pětrowska chrlej: Richard Arno, Jana Ernsta Hobrata, měščejana, khějerja a wojsnarja, ſr. — Henrietta Maria Emma, Pětra Bohušera Husaka, ſklužbaka, dž. — Ida Margaretha, Bředicha Augusta Hornburga, knihiwjedžerja w Fischerez papjerniku, dž.

Michalska chrlej: Richard Jurij, Karel Wysema Trichy, schtryparskeho mischtra na Židovje, ſr. — Jurij Ernst Handrija Augusta Urbana, kamjenjerubarja a khějerja w Delnej Linje, ſr. — Bředich August, Bředicha Wysema Pietschmana, čzéhle na Židovje, ſr. — Maria Hanu Minna, Karel Augusta Haščli, wobydlerja na Židovje dž.

Zemrječí:

Djen 17. měrza: Khrystiana Karolina, Karel Augusta Nowaka, wobydlerja na Židovje, dž., 25 l. 7 m. 17 d. — Jan August, Handrija Hanska, khějarja w Nadžanezach, ſr., 10 m. — 18., Jan Bohumil Hendrich Seiffert, murjer na Židovje, 75 l. 6 m. 17 d. — 19., Madlena rodž. Měrczinlez, Jana Seeligera, sahrodnika w Khelnje, wudowa, 78 l. 6 m. 8 d. — 20., Jan Ryčtar, khěkar we Wulkim Wjelbowje, 56 l. 9 m. 18 d.

Pscheipołożenie flamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drasty a hólczazych wobleczeńow je
nětko pódla bohatego tórra w domje knjesa stótnika Boetius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Schofij, pt. po 72, 75, 80, 90 a 100 np.,
rajß, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36, a 40 np.,
zofor mléth, pt. po 44, 48, 50 np.,
zofor žly, pt. po 52, 54, 56 a 60 np.,
šprop, pt. po 14, 16, 18, 30 a 40 np.,
rošynki, pt. po 48 a 50 np., pschi wjetshich pželbach
tunischo.
cigarry, psalzse a javaske, sałopsczewawarjam tunischo,
paleńzy wschéch družinow, skódkie a ordinärne, po kha-
nach a ežwizach jara tunjo,
jereje, kopu po 20, 24 a 30 a 36 ngl., tunu sa $10\frac{1}{2}$ a
 $14\frac{1}{2}$ tl.
žuché droždze, wschédnje cjerstwe,
runklizow žymjö prawdziwe würzburgske,
szweczenje raff. pt. po 38 np. porucza.

Carl Noack na žitnej haſy.

Aufzia dubow.

Na lichanskim knježim ležowym reviru budje ſo
wutoru 11. haperleje

učhdje 20 schtuk ſtejazych ſylnih wuzitkowych dubow pschi
napłaczenju połožy kupnyh pjenes a pod wuměnjeniem, na
termiji wosjewomyskim, na pschedażowanje pschedawacj.

Kupowario chyli ſo dopoldnia w 10 hodzinach pschi
małolichańskie wozczerni ſhromadzicj.

Schöna.

Mjehke flozj a twarske ſhtomj

ku wot dženſniſcheho dnja po jara ponizej płaćis nje
na pschedan a je podpiſan k temu wot swojego knjeſtwa
porucznoscj doſtał, ſtož ſo na kupjenje ſmyklenym ſ tutym
i naſiedzenju dawa.

Hajniſki dom w Koperzach, 26. měrza 1871.

J. W. Hoffmann.

Ckótnie wići w Minakale

ku po požadanju wſchelakich wiſkowarjow na to waschnje
pschemenjene, ſo budža wot nětko lóždu družu předu měkago
wobžeržane, po taikim ležka 12. haperleje, 10. meje, 14. ju-
nijsa, 12. julija, 9. augusta, 13. septembra, 11. oktobra,
8. novembra a 13. decembra. **Gmejnska rada.**

Berger, gm. přjódſt.

Pschedawanje drjewa.

Na mojej, pschi rafecžanskim namjeſnym hacie ležazej
parzelli zhylo bliſto rafecžansko-komorowsſeho pucja njeda-
loko faczeje torčimy budze ſo

ptat 14. haperleje 1871

15 brēsowych ſchcžepowych ſloſtrow a
45 kop twjerdyh walczkow
na pschedażowanje pschedawacj. — Šhromadžiſna na
měſcze pschedawanja. Sapocžat rano w 9 hodzinach.

Müller.

Sawěczenja psche wohnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſchomžno tunich prāmijach horjebjerje

němski Phoenix

woheisawěczaſe towarzſto w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a wołnosć

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Młodzi ludžo, ſiž chzedža gymna-
ſium abo jenu wýſchu ſchulu w Bu-
dyschinje wopytowacj, moža pola re-
daftora Serb. Nowinow pod ſpodob-
nymi wuměnjeniami wobydlenje a zy-
robu doſtačj. Tež poſſicja ſo ſim tam
pomož we wſchęch wědomnosćach, do-
bre fortepiano a wuziwanje ſahropy.

Roły ſa warjenje a pječenje,
loſtnjepſchedaſte a hewaſſe kachlowe durcžki, wohniſ-
czeſce platy ſe ſapoložnymi rynkami, ſałzplathy, róžny,
wodne pónwie a wſchelake twory ſ lateho želesa ma we
wulkim wubjerku a porucza je najtunischo

Hermann Bulnheim

ſ boka theatra w domje knjesa twarskeho miſchtra ſeydlera.

We mudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 ngl. doſtačj:
Sso ſwoni měr. K ſwjeczina měr a pěſni ſ. Š. ſe ſaſu.

Ssu to rjane ſpěwych a ſchtucžki, w kotrych ſo ſrudoba
wójny a krahnoscj měra na wſchelake waschnje wopomni.

Wóznokrainie krupy sawěscjaze towarzstwo w Elberfeldze

sawěscjuje sa tun je a twjerde prämije, hdzež so žane dopłaczowanje stacj njemöže, polne a sahrodne płydy, wołnowe schleżny a tséhi psche kropobicze.

Podpišanž saſtupjeſ towarzſta je rad hotowh, bližſhe wukazanie dawacj a pschi horjebranju sawěscjenjow wſchu móžnu położnosci poſſicjiczi.

We Wosporku w měhazu haperleſi 1871.

J. G. Poetzscha,
agent.

Pschedawanie drjewa.

Pondželu 10. haperleſe t. l. popołdnju wot 3 hodžinow budże ſo w drjewnichcju pschi luthječansko-początkiſkim puczu 40 kop miechłich walczłow, taž tež 40 kloſtrow taſkich pjenkow a dželba ſchęćpov pod wuměnjenjemi, predy woſjewomnimi, pschedawacj.

W Spytzech 1871.

Nycza a Schneider.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, tseczi džen jutrow jako 11. haperleſe t. l. popołdnju wot 2 hodžinow, bubže ſo na knježim rebitu w Jaſenjy něhde 30 bręſowých a kłojnowých dolhich hromadow na pschedadżowanje pschedawacj.

Shromadžsna na puczu do Lubjenza.

Wođowe plumpy

ſ lateho ſeleſa a ſ nutſka glaſirowane, dobreho džela a lohkeho plumpanja, po wſchelakich konſtrukcijach a po najunisnej placzisni wobſtarā a ſtaja

Aulus Rocke, plumpftwarjer

w Nieder-Cunnersdorſe pola Lubija.

Doſelž ſym hižom wiele taſkich dželbow wobſtarā, dha móžu ſo tež ſ najlepſchimi wopřimami wupolacj.

Pschenajecze młyńa.

Wodowh młyń w Rodezech pola Pomorez ſ polemi, ūkami a ſadowej sahrodu ma ſo 18. haperleſe rano wot 9 hodžinow we wobhydlenju tam na pschedadżowanje pschedawacj.

Pschenajecze wuměnjenja budža psched termiju pschenajecza prjodkſcjtane. Wuswolenje bjes ſizitantami je wuměnjenje.

W Rodezech 28. měrza 1871.

Jurij Gotthels Halka.

Na jaminjanſkim knježim rebitje ſa moſtami je 200 ſchtomow twarskeho drjewa, 100 kloſtrow, 100 kloſtrow ſchęćpov po 5 tl. 12½ nſl. a 100 kop waſkow po 2 tl. 10 nſl. na pschedan. Schtož dže něſto wot teho w zjlym kuſicž, něch ſo na podpiſaneho wobrocji, po jenotliwym pak ſo tež pschedawa. **T. Förster**

w Delnej Woſchinje pola Borscje.

Dželba bręſowých a dubowých pjenkow móžu ſo drjewa won kopač we Wulkej Dubrawje pola bura Frenzela.

We wudawarni Serb. Nowinow je doſtacj: Nowa měra a nowa waſa a najnuſniſche wo deſimalach. Podawa ſerbski a nemſki J. W. H. Jordan. 16 str. ſa 1 nſl.

— Dale: Pomocna knižla i wuliczenju nowych a starzych měrow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. — Serbski a nemſki. — 72 str. ſa 3 nſl.

Pschedadžlenje.

Wot nětk ſu moje kſlamy ſ wobhydlenjom na garbarskej haſy čjo. 421 w kheži katholſkich towarzſchow ſ naſchecja radžineje palenzpalernje. **F. A. Lauter.**

draschler a pschedeschciniar

Aukzia

Pschedadžlenu wutoru, jako tseczi džen jutrow budža ſo w Droždžiju pschedadžlenja dla wſchelak polny grat, jedyn pult ſ piſanju, draſta, wjazore ſuđu a druge knane węgħ na pschedadžowanje pschedawacj. Sapocjatk pschedadžlenu w 12 hodžinach w hoſcjeñu w Droždžiju.

Rigaske lane ſyntjo w tunach

a jedyn ras ſ tuny ſyntje pschedawa ſo pola mje doma we Wadzech čjo. 10 a hrjedu a ſobotu w hoſcjeñu i ſtotej hwěſdze w Budyschinje pola domownika.

J. A. Lelanz.

Jedyn ſylny rjecžaſnik (kij czebnje) je w korečnje we ſupoj na pschedan.

Kublo čjo. 7 w Klukſhu pola Budyschina, ſ 21 alrami ležomnoſcjom, pschi čimž je 10 körzow dobrýh ūkow a 32 körzow pola, ſe 409 dawſkimi jenoscjemi napołozene, bjes wuměnka a ſ twarjenjem w dobrym rjeđe, je ſe ſwobodneje ruki na pschedan. 2000 toleř ſupnych pjenjes móže ſtejo wostacj.

Schtwórk 30. měrza bu bjes Bartom a Malej Su-brniczjy móſchen ſ pjenjesami namakana a móže ſo pola kubleria Linaka w Bokojnje ſaſo doſtacj.

Lužičan čo. 4 je wuſol

- 1) Mój křiž. Spěw wot K. A. Fiedlerja.
- 2) Šwingulantojo. Wot Dr. Čeſle. (Skónčenje.)
- 3) Lipa. Spěw wot J. Kaplerja.
- 4) Alexander Sergějewič Puškin. Spisał Fr. Měreink.
- 5) Jezus zbuži; — co nas nuži? Delnjolužiski spěw. Přeł. J. B. Nyčka.
- 6) Pućowanie do Saarbrückena. Podał Nyčka.
- 7) Měr. Spěw wot Pětra Mióンka.
- 8) Z Budysina a z Lužicy.
- 9) Słowjanski rozhlaſ. Wot J. E. Smolerja.

Czesczenym Sserbam Budyschina a wolnosceje s tutym najpodwolnisczo k nawiedzenju dawam, so zym so tudy jako murjerski mischtir sazhdsit a so ja teho dla k wobstaranju naczissow a twarbow wszech družinow na najlepje poruczam.

W Budyschinje w haperleji 1871.

H. Lehmann, pruhowany murjerski mischtir na mjašowym torhoschezu čzo. 151.

Bukiežanske ratarske towarzstwo

3. dzen jutrow popołdnju w 3 hodzinach.
Přednostk. Dr. Heidena wo seživjenju roſlinow.
Předhýda.

Zena derje rentirowaza kowarnja (ale bjes pola) pschi schuſeju ležaza, je se wschem gratom hnhydom na pshedan. Wscho dalsche je shonicz we wudawarni Serb, Nowinow.

Bosjewjenje.

Wat nětk je saho wschednje nowopaleny twarski a rolny kalk w kalkalerii H. W. Sieborgerez herbow w Cunnersdorfje k dostaczu, schtož so wschitkim czesczenym wotebjerarjam s bliska a s dalska najpodwolnisczo k nawiedzenju dawa.

W Cunnersdorfje 6. haperleje 1871.

H. W. Sieborgerez herbja.

Dželowe mložarske familije, kiz moža so wo swoim dotalnym skutowanju s dobrymi wopisiami wupokasac, so, na kammergut D stra w Draždjanach pytaja.

Bosjewjenje.

Czesczenym Sserbam Budyschina a wolnosceje s tutym najpodwolnisczo k nawiedzenju dawam, so mam nětk swoje khlam na bohatu haſy čzo. 64 w domje knjesa. pschelupza Schanze.

Dokelž by moje wureſne a tkaliske tworh hžom vſches 51 lēt po swojej dobrosczi derje snate, dha je tudy wohabeju wulhwalec njetrjabam, ale jenož hiszceze koždeho, kiz by čzyk neschto pola mje ſupic, na to ledzbenego cžinju, so ja moje khlam wjazh na žitnej haſy nimam, tak so njech ſupowarjo nětk te mni na bohatu haſu pschiudu.

W Budyschinje w haperleji 1871.

Carl August Biesolts Wittwe.

Džiwočanske serbske ev. luth. misjonske towarzstwo zmje jutsje ja ibžen — 16. haperleje — po nyschporje popołdnju w tjszych zhromadžiszu.

Petr Mlak, pišmawjedz.

Etablissement.

Czesczenym twarzazym Sserbam Budyschina a wolnosceje s tutym najpodwolnisczo k nawiedzenju dawam, so zym so tudy jako murjerski mischtir sazhdsit a so jim ja k wobstaranju zejchonkov a twarbow koždeho waschnja po najtunischem wobliczenju najlepje poruczam.

W Budyschinje w haperleji 1871.

Carl Schneider, pruhowany murjerski mischtir na ſukelniskej haſy čzo. 669.

Na tak imienowanym Lischniz kuble w Malej Subniczzy steji 100 kloſtrów ſchcjepow po 5 tl. 12½ nſl. a 100 kop walkow po 2 tl. 12½ nſl. na pshedan. — Wscho dalsche je pola mje shonicz.

L. Förster
w Delnej Wolschinje pola Vorschje.

Wulka liczba ſemſlich dželacjerow može pschi dobrę ſdzi traſaze dželko dostacj a njech so teho dla na rycjer-kuble w Delnej Kinje abo na J. Halu w Hornym Hunjowje wobrocza.

Sandzenu ſobotu je jedyn cželadnik tsi papierjanu tolerje w Budyschinje ſhubil a prož sprawnego namaſkarja, so by je ſa dobre myto we wudawarni Serb. Nowinow wotebdac čzyk.

Munklizowe, ſałowe, hluholaſkowe a druhe ſahrodniſke hymienja ſu k dostaczu na rycjerkuſle w Deberkezach pola Hodžiſa.

Neje w Droždžiju
drugi dzen jutrow,
na kotruž najpřeczelniſko pscheproſčuje
Mrós.

Maćica Serbska.

Srđedu po jutrach, 12. haperleje, dopołdnja wot 10 hodzinow, zmje so hlowna zhromadžizna towarstwa Maćicy Serbskeje w hornej mjeńſej sali ludzaceje zahrody w Budysinje, na kotruž najpodwolniſo přepróſjuje

wujerk M. S.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlétna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Spěv — Se Serbow: S Budyščina. S Hermanez. S Duboh. — Nowsche powjescje — Powjescje wo wojskach — Hanß Depla a Mots Tunka. — Nawěstichtnič.

Na wawiedzenju.

Ezi ſami czesczeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
ſa nje na druhé jchtwórtleto 1871 do předka płaczic, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Ezi, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaſa, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtaſacz. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacz $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Ga pſchinjesczenje do domu płaczi ſo ſakſkim poſtam jchtwórtleſnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

S. haperleje 1871.

Dowosz: 6985 kóreow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wyša.	nizša.	najwyšša	najniža.
Pscheniza . .	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
Rozla . .	5 27	5	5 5	6 10
Ječmjen . .	4 10	—	4 5	4 12
Wowk . .	3 12	5	3 7	5
Hróč . .	2 5	—	2	2 10
Woka . .	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—
Jahň . .	7 10	—	—	—
Hejduschka . .	5 15	—	—	—
Kana butry . .	22	—	20	—
Kopakłomy . .	—	—	—	—
Zent. gyna . .	— 25	5	17	5
Lane ſymjo . .	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wejera w Barlinje.

14 tl. 20 nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pſcheniza 66—82 tl., rožla 40—55 tl.,

(toje: ſa 25 prusſich forzow.)

rēpikowy wolič (nječiſczeny) 13 tl. — nſl.

(Eziſczeny, kaž ſo w Budyščinje pſchedawaſtaſnje nehbže $1\frac{1}{8}$ tl. dróžſhi.)

Wienježna płaczisna.

W Lipſtu, 13. haperleje. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6½ np., 1 połnowažazý czerwony ſloty abo duſat 3 tl.
6 nſl. 5½ np.; wiſte bankowki 81½ (16 nſl. 2½ np.)

Ezahi ſakſkoschlesyňſkeje želesniſy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 h. hodzinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor
9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pſchipankjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Wchipankjenje do Žitawy.

Pſchipomjenje. Ezahaj ſe ſnamjeſchkom ** bjes
Dražđanami a Šorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſastawataj. Wonaſ matoj jenož wosy preñeje a druheje ſložy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płaczic; djeñſke billety pſchi
nimaj njeplacja.

Rajnowsche.

London, 13. haperleje. S Versaillesa piſają
w nastupanju wojowanja, kotrež je ſo 11. a 12. ha-
perleje mělo, ſo je ſ wobeju boſow wjely lubji panypo.
W Parisu komandiruje general Cluseret a general
Dombrowski a ſu tam lubzo ſ nimaj ſpołojni. Prę-
ſki je Amerikanat, poſkleniſki paſ Polak.

Sakſia. Sandženu wutoru wježor mějesché ho w kralowství hrodze dwórski konzert, na kotrymž běchtaj tež kral a kralowa pschitomnaj.

Někto ſu na naſchich železnizach tež franzowske woſy widzecj, kotrež je franzowske kniejerſtvo wobstarako, ſo bydu ſu na nich franzowszjy jecži do Franzowskeje domoj woſyli.

Někotři měnja, ſo ſo 3. ersatzbataillon s Draždhan do Budyschina pſchepoſozi, tak bóřiſy hac̄ ſu tamniſki jecži Franzowskojo Draždhan wopuſčili.

Jako prynzeſhna Turjowa wondanjo k ſwojemu manželſtemu do Laona w Franzowskej pſchijedže, bu wona wct tamniſcheho ſakſkeho wójska rjenje witana.

Pruſy. Kendželske ministerſtvo je do Varlina na němſkeho khežora piſako, hac̄ ſo njeby hodžiko, ſběžlarſtvo w Parizu na to waſchiſte khežorekraje bohaty dar ſa grenadierregiment No. 7 pſchiniežechu, dokelž je ſo tu-tón regiment w zhej wójniſte jara khwatobniſe ſadžerſak.

Druhi a tceži němſki armeekorps je něklo II. němſkej armeji pſchidželeny a tutu armeju kommandiruje něklo general Manteuffel.

Sandžený thđenj bě ſe Schlesynſteje deputazia woſebných knienjow pſchijela, kotrež khežorekraje bohaty dar ſa grenadierregiment No. 7 pſchiniežechu, dokelž je ſo tu-tón regiment w zhej wójniſte jara khwatobniſe ſadžerſak.

W nastupanju wójniſtch khostow franzowske kniejerſtvo hifchcje pſchego križo ſaplačzilo njeje.

Khežor je wuprajit, ſo čze kóždemu wojaſej, kíž je w lécze 1870—1871 w němſkim wójsku ſtaſ, medaillu ſpožcicj, kotař budže ſ mijedze dobytých kanonow ſata. Hewal je kóždemu němſtemu wjeſhcej ſaſtoſtajene, ſo ſmě tež wſte teho hifchcje ſam jenu druhu medaillu wojaſlam ſwojeho kraja ſpožcicj.

S pſchihotami k čeſczi ſo domojwročzazeho němſkeho wójska ſu w Varlinje něklo ſaſtali, dokelž ſo pariskeho njeſéra dla pſchego hifchcje prajicj njehoodži, hdy naſchi wojaſy domoj pſchindu. Někotři myſla, ſo ſo to drje hacke w mězazu auguſtu ſtanje.

Wot pruſſich krajných kaſach ſo něklo tež franki po 8 ngl. bjeru, teho runja tež nowy franzowski, wot nět-čiſhceje franzowskeje republiki bith vjenjeſ, kíž 2 frankaj placj.

Württembergſte kniejerſtvo čze w rajchſtagu namjet ſtaſtich, ſo by ſo w Němzach na tobak wjetſchi dawk po-koſit a ſo pſches to powyſhenje druhich krajných dawkow ſamjeſowako.

Wjerch Bismarck je ſo na rajchſtagu ſaſhannik, teho runja tež minister Delbrück, dokelž je ſala, hdejz rajchſtag jedna, hubjenje twořjenia.

Austria. Viceadmiral Tegethoff, kotrež je w lécze 1866 italske wójniſte kódžtvo ſbit, je sandžený thđenj wumrjeſ a bu we Winje ſ wulſim počeſczowanjom poſhriebaný.

Khežor je ſo do Merana w Throlſkej podač. Wóz wobydlerjam tamniſcheje woſolnoſcje wulſe tſelenje wuhotuje a je ſa najlepſich tſelerjow 150 dukatow wuſtajík. — S Merana čze ſo khežor na krótki čjaz do Trienta podač.

Hrabja Beust je wjeſhcej Bismarck list poſkaſ, w kotrymž jemu k jeho powyſhenju ſbožo pſcheje.

Vajerſla. W Münchowje je ſo propſt Döllinger pſchegzimo bamžowej njemolnoſcji wuprajit a je teho dla bjes bajeſkimi katholikami wjele ryczenja, dokelž ſo jeni ſa njeho, druzi pak pſchegzito njemu wupraj.

Franzowska. Hac̄ dotal ma ſběžlarſtvo w Parizu pſchego hifchcje ſwoje kniejerſtvo, a hac̄ runje ſo projicj njehoodži, tak dohko budže tam tracj, dha je tola to wi-đeſc, ſo ſo pſchegzito ſběžlarſtva franzowskeho krajeho kniejerſtwa njebudje džerſez móz. Tuto kniejerſtvo je w tu khlilu, kąž je ſmate, w měſče Versaillesu ujedalo ſo Pariza a je tam wójsko ſhromadžiko, ſ Kotrymž něko ſběžlarjow pſchima a město Pariz nadpaduje.

Wojowanje bjes ſběžlarjemi a wójskem je ſo hžom tamní thđenj ſapocžako a ſ kóždym dnjom pſchibywa. Šběžlarjo buchu někotre rafy ſbicji, tola pak wójsko hifchcje do Pariza nuts njemože. W bitwie, kotař ſo sandženu ſobotu mějesché, ſhubicu ſběžlarjo 225 morwych a 435 ranjenych a dyrbhachu do Pariza cželacj, versaillesy wojaſy pak ſu móſt, kíž w Neuilly do Pariza wjedže, wob-kažili a tež wobtwjerdžili. Niedželu ſo ſ forta Mont-Valerien a ſ batterijow w Courbevoie a Neuilly na ſběžlarſke batterije pſchi wrotach Porte Maillot ſylnje ſ kanonami ſtělesche a wjeſhce w 10 hodžinach ſcžinich ſběžlarjo nadpad na wojaſlow, buchu pak wotraženi a dyrbhachu ſoſacj.

W Parizu je pſches tſelenje ſ forta Mont-Valerien tójskto domow wobſkodžených a měchčianska murja tu a tam khežro roſtſelena. Hac̄ budža wojaſy Pariz ſtőrmowacj, je njeſnate, tola ſo ſběžlarjo na to hotuja a ſu wſitké haſy ſ barrikadami ſaracžili a wobtwjerdžili, na torhohſezech pak kanony ſteja.

W Parizu ſamym je w tu khlilu wjele hubjeniſho, dyži w tym čjazu, jako běchu jón Němzy wobhlehyli. Tehdy kniejerſche tam twjerde wěſte kniejerſtvo a njetrjebaſche ſo nictón wo ſwoje ſitjenje bojeſ, jeli jeho žana němſka fulla njetrjechi. Něklo je pak hinal, něklo knieži tam burowy, njefniſny a rubjeñniſli lud, kotrež kóždeho ſkónzuje, kíž ſo jemu njeſpodoba, a kóždeho ſa pſheradniſla džerži, kotrež je někakeho druheho měnjenja. Tutón lud bjerje wſho, ſchtož potřeba, vola tych, kíž někto wob-každa a je tam kęž hžom tójskto zytkwowy wutrubik a ſ Habsbrou mniſhov a kniežny muhnak, ſloſhtr ſame pak wupuſčejik.

Pariskeho arzbiskopa ſu každili a teho runja tež wjele ſararjow a duchownych. Jako arzbiskopa ſ jeho-

wobydlenja do jasliwa wjedzechu, dha sly njelemany lud
s bledtom do njego mjesatsche a jeho na wschelake waschajte
tyschesche. S jenym klowom, w Parisu tajz njebolat-
kojo knieza, jaso w Jerusalemie psched jeho wutupjenjom
kniezachu a duž tež w Parisu sbězlarjo dokho móz wob-
khowacj njemóža. Ale njech tež to krótki čas traje, dha
budže Paris psches jich kniejstwo wjese lkhodowacj a žyka
Franzowska wulku schlobu czerpicz. W Parisu budže
wjese domow slázenych a wjese ludzi wo živjenje a sa-
mōženje pschindže, Franzowska pak psches to schlobuje,
so dyrbí nětlo pschezo hisheče na 700,000 němskich wo-
jakow živicz.

W Marseilli a w Toulouse su tež haru hnali, ale
čopot bu po krótkim čazu sažo poduscheny.

Franzowsky jecž wojazy, liž hač dotal w Němzach
pschebywacju, so po železnizach a lódzach do Franzow-
skeje domov ſízku, někotsi runy pucž do Versailles, druzh
pak do Rennes, so byku so tam s nowa ſradowali a
a na pariskich sbězlarjow požali.

Tež jena protýka na leto 1871.

Szej wjedro wěšczej dawasch — !

Ach, to so s měrom lehū;
Cjim lěpschi rano ſlawasch,
Cjim rjenich smějelsch džen,
Sso budže čjoko jažnicj,
Měr w wutrobje so kražnicj,
To tež je jena protýka.

Ně! zjedci tež a čazhy,
Ty prajisch, wjedzecj čaz;
To wědomstwo ſlaj řazhy
Szej i schěitschom' wujitlu:
Schtož Boha so tu boji,
Najlepje ſebi hoji,
Wschém zjeham a čas rosemi.

Aj! protýka tež rjanu
Ma powjescj někotru,
Te, rjenjesch th, mje čyahnu
A ſlčja ſabawu. —
Dha božnje njech tam lukanjesch,
So s padow ſtejcz wužnjesch
A hréchi i hréhom njeptatasch.

Kak Bože mřóny mléja,
Kak horno čjifcji Boh,
Kak hréch a lóscity dřeja,
S cjim hoji ſebi schtož?
Hvěz w protýz to čjitasch,
Tom ſlety ſchpihel witaſch
A i mjedom ťapa pejolniča.

Na Bohu njevahrajesch,
Kož mózny, mudry ſy,
Bož ſyč, kaž leſhnu krajesch,
Cjí i ťuki wuraſh,
Bož njeva pravodze ſpanycj
Niz se ſměta ju kranycj,
Tu protýku měj w wutrobje.

Puſčej ſchlu myſil a ūtrudý,
Hidž hřesčne ſkomudy,
Bóh wjasa ſwoje ſudý
Na člowſte muſhyw;
Schtož ſypaſch, to ſo mjele,
Je močo abo wjele!
To protýla je njemolna.
Tej wěrcje ludžo w kraju
A ſwědčicj dajcje ſej,
Tu trozli njepomhaju,
Niz ſeleſo a krej,
Kech hřečha Bóh picz dawa
Do ſiecžoh, ſchtwörtoh' ſtawa,
Duž boj ſo jeho ſwiatosče!

H. S.

Ze Serbow.

S Budyschin. Sakſke ministerſtvo kultuſa a
ſjawnego wuženjſta je w tychle dnjach poſtajiko, ſo ma
so ſakſla krajna synoda 9. meje t. l. w Draždhanach ſenč
a tam i lěpſchemu evangello-lutherskeje zyrkwe w Sakſkej
ſwoje muradžowanja ſapocječ. Tuta synoda budže ſe
27 duchowniſtch a ſ 34 ſwětſtch ſobuſtawow wobſtejeti.
Wuſwolenje tajlich ſobuſtawow abo synodalnych ſapoſkhan-
zow ſo na to waschne ſtanje, ſo kóžde zyrkwinne prjód-
ſtejerſtvo najprjódzny tejl ſwětſtch wolbných mužow (Wahl-
männer) wuſwoli, kaž ma woſada duchownych, pschetoz
kóždy duchowny je hžom ſam na ſebi wolbny muž.
Luci duchownych a ſwětſz wolbni mužojo pak potom
w ſwojim wolbnym volkježu tejl ſynodalnych ſapoſkhan-
zow wuſwola, kaž je to prjódſkižane.

W 25. wolbnym volkježu, hžej najwjaž ſakſkich
Sserbow bydlí, maja ſo wot wolbnych mužow tón kroč
tſjo ſynodalni ſapoſkhanz wuſwolicz a to jedžn duchowniſti
a dwaj ſwětſlaj.

Dokelž ſakſla krajna synoda 9. meje přeni ſrōč do
živjenja ſtupi, dha njehodži ſo do prědla prajicj, wo čjo
budža na njej jednacj. Někotsi měnja, ſo drje bjes druhim
ſnakdž to praschenje na rjad pschindže, hač ſměje lollas-
turſtvo dale ſamo duchowneho wuſwolicz abo hač by ſo
tajke wuſwolenje zykej woſadže do ruli dako. Henuak
budže drje ſo tež tón namjet ſtajicj, ſo by ſo zyrkwinemu
prjódſtejerſtwu wjazy možy do ruki dako, atd.

Wuſwolenje wolbnych mužow ſměje ſo něk hócey
woſba ſynodalnych ſapoſkhanz pak 26. haperleje t. l.

S Budyschin. Do 25. ſynodalneho wolbneho
volkježa ſkulcheja ſkładowaze ſerbile woſady: budyska,
bartyska, hodžijska, huſčanska, kumjanjska, kumjenska, ſlu-
ſhanska, makobudysččanska, minakfska, nježwacjisska,
palowyska, pořčisla, ralečjanska, ſmilnjanjska, woſlinjska
a hornjowuježdžanska, a ſkładowaze němske: Budyschin,
Viſchheim, Porčhowny, Halschtrot, Franzenthal, Wulka
Grabowka, Wulež, Kamenj, Kinsbörk, Dašonja, Neu-

Kirch pola Kinsbörla, Obergersdorf, Przyteż, Połczniża, Namjenjow, Reichenbach, Schmorsau, Szepienica, Bisłopizy i Goldbachom a Pozłowy.

Do 26. synodalnego wolbnego wólkrejsa śluscheja głędowazy herbskie wołady: bülczanska, hrodźiszczanska, kętlięzanska, kotecząnska, lubińska, noścęzanska, wosporska a wjeleczanska, a głędowazy němske: Altgerendorf, Bjernaczy, Berthelsdorf, Berzdorf, Chróstawa, Kumwald, Dürrhennersdorf, Ebersbach, Herwigsdorf, Kemnitz, Kottmarsdorf, Léwald, Lubij, Niedercunnersdorf, Obercunnersdorf, Obersriedersdorf, Wopaka, Schönbach, Sohland a. R., Sohland a. S., Strahwalde, Holzin, Walddorf, Bjernarzeż, Bejerez, Biszeldorf, Nowosalz, Spremberg a Wołkramoż. — Tutón 26. wolny wólkrej ma jeneho duchownego a jeneho świętskiego kapłana na synodzie wuswołicę.

S Budyschina. Zonam salisch landwehristow a reservistow, hiszce we wójsku stejazych, ma so na měsoz haperleju 2 tl. krajneje podpjery dacz a niz jenož 1 tl. 10 nřl.

S Hermanez. Też pola nasz je so dobity měr do stojinie świecziel, a to psches hadżenie „lipy mēra.“ Na njedzeli Vátere popoldnju shromadžichu so schuleriske głęczi rjenje wupyschene, hólzy i korhoječzami a holzy i wěnzami, psched schulu, i woklez pod synkami schulsich duschnych spewow we dohím czahu, i lotremuż so gmejnzy pródłstecjicerjo a nimale zyka gmjena pschisanku, po wubranu lipu pschede wsh dżehu. Lipa bu rjenje wupyschena a potom wot někotrych hólzow pod pschym czahom do wsh i postajenemu městnu donjeżena, hdzej ju měodzi hólzy hadžichu, so bychu śwēdkojo taikleho skutka byli sa posdžische czasy. Shromadženi spewachu dżalny kierlisch: „Njech Bohu dżakuje“, a duż wustupi l. wucjer Jordán i dleszej ryczu, w lotrejj do volasowasche, tak wulki dżak Bohu śluscha, dōkelz je nasz psched skym njeścęzczelom hnadnje salhowač, našchim wójskom dobycze spođcik, a wołebje wojakow našczeje wsh tak mile wobarnowač, so bu jeno tso ranjeni (dwaj lohlo, jedyn čeżscho) a czi drusy bu hacj dotal stroni a čerstwi. Pod leżejatej lipu su loni won czahnyli, leżejata lipa dyrbí naš w pschidzhe dopomnież na čežli czas wójny a dobity skoth měr, wona dyrbí bycz pomnik sa tych, kiz na krawničeczach lětow 1870 a 71 we zusej semi spia. Boh daj jim czichy wotpochiń. — Gako so spewasche a duż dostachu głęczi zały a piwo. Ma to dżehu wšichy do Wyżoleje, hdzej čyjsche Injes rycerklubie Tholuk „l' h e ż o r o w y d u b“ hadžicj. We świdżenskim czahu nješehu tón s němčimi barbami wupyscheny dubik na pschede wsh leżazu hórkę Dubicj, hdzej bu dub s němskej a herbskej ryczu hadženym, na czoł Injes Tholuk we wjasanej ryczi klawu na kęzora wunječe, i kotrej shromadžina pschihelbowasche. — Wyščanskich wojakow dwaj wjazy njeſtaj:

Jurjenz je pola Sedana paměk, a kiedleć je so pola Wörtha shubik, naſlerscho spi tež wón s druhimi khomrotami we kłobnej semi. —

S Budyschina. Sañdżenu kředu jako 12. haperleje měsche towarzstwo Maczizy Serbskeje swoju kłownu shromadžisnu w měschej sali tudomneje tak mjenowaneje ludzazeje sahrody. Pschedzyda towarzstwa l. rycznik Ryčtač, jako bě pschitomnych s pschedzelnymi kłownami powitał, shromadžisnu wotewri, na czoł sekretar towarzstwa l. farat Hórnik wo skutowanju towarzstwa w 24. lěže jeho wobstęza rosprawu dawasche. Po tutej je towarzstwo Maczizy Serbskeje wudako: 1) Serbsku protylu w 3800 exemplarach, 2) 41 seshiwl Časopisa M. S. w 300 exemplarach, 3) powiedančko Genoveſu (w druhim nakladze), w 600 exemplarach a 4) knižku: „Es oswoni měr“, w 1000 exemplarach.

Po rosprawje polkadrnika l. pschedupza Jakuba měsche towarzstwo Maczizy Serbskeje w spomněným lěže 421 tl. nřl. 7 np. doładow a 339 tl. 1 nřl. 7 np. wudawlow. Dale dawasche knihowonik towarzstwa l. Dr. Deutschmann rosprawu wo pschibywaniu knihowonje a spomni pschi tym na wschelalich mužow, kotsiz běchu knihi do knihowonje darili.

Hewak powiedachu pschedzydy abo pišmatwiedżerjo genotliwych wołewrjadew wo džekach rycerstwneho, starožitnostneho, pschirodospytneho a belletristikého wotrjada.

Dolež exemplarz herbskeje protylu na lěto 1871 dohałli njebehu, dha bu wobsanknjene, so ma so na lěto 1872 něhdże 600 exemplarow wiaz, po tajim 4400 czischčalo, wysche teho wsa kęž l. wucjer Jordán spisaniye jeneje knižli na so a so skončnje postaji, so ma so kłowna shromadžisna lěta 1872 jako 25letna jubilejkska shromadžisna s wołebnym astużom a głędowazej hoscžinu świecziel.

Pschispomnicz mamy hiszce, so bu na město l. knihiupza Bjecha, kiz je so do Lipska pschedzydlik, l. kapkan Eusejan skli jako kobustaw wubjerka wuswołenj.

S Duboho. Tudy je so sañdżenu póndželu 10. haperleje tudomny hoscženiz se wšichni pôblanskim twrzenjemi wotpaliſt.

S Budyschina. W tychle dnjacach je so wěſtig Wehnert, kiz je dla kranjenja kuponow do jaſtwa hadženy, kudnikej wusnak, so je w śwojim czagu klobularja Staabsa w Budyschinje sarasyk.

Noweche powjescje.

Po powjesczach, kotrej hacj do 12. haperleje dohaļaja, so wołowanie versailleskego wójska pschedzimo pariskim sbejkarijam s kójdym dnjom powjetechu, tola pak njeſtu so wot wojakow hiszce Jane tajke dobueja stake, so bychu so sbejkario podjeſtynych měli. Hdyž sbejkario s města

won wupauu, dha jich wojazh kózdy ras saho na sad wuejérja, ale do města hameho ho wojazh hischeze nje-swaža a to najslerje teho dla niz, dokež docež bylni njejšu. To pak ho lohko docež bôršy pschemeni, pschetož s ném-sleje strony je někto pschiswolene, so hme franzowske, w Versaillesu pschebywaze knježerstwo swoje wójsko na 150,000 muži pschisporijc a saidženu kriedu mějeſche 25,000 franzowskich, hač dotal w Němzač jatých wojałow do Versaillesa pschinę.

Bjes parislimi sběžkarjemi je jena strona, kotaž by radý měr sežinika a wona je to pschecžisčaka, so ſu někotre ſobuſtawu sběžkarſkeho wubjera do Versaillesa ſchli, so bydu tam s Thiersom wo měr jednali. Ale dokež woni jara džitne požadania cžinja, dha drje ho wot nich žadyn měr njevujedna, ale budže ho Paris s gwaktom ſměrowacž dýrbječ.

Se Šchecžina pišaja, so ſu tam generalej Werderej jara pschimy fallowu čah pschinieſli a jeho hewak na wschelake waschnje pěknje počesčili. (Werder je tón general, kiz je twjerdžisnu Belfort dobył a předy Fransowam tak twjerdže napſchecžiro ſtał, so woni do Němzow panycz njemóžachu).

Schwedski král a jeho knjeni mandželsla, kotaž běſhtaj psched někotrym člaſom bylnje ſkhorjekoi, ſtaj někto ſaſku tak wotkhorjekoi, so wjazh strach wo jeju žiwjenje njeje.

W Draždjanach tójskto ludži s zusnch krajow bydlí a je tam bjes druhimi tež psches 600 Žendželčanow.

Powjescje wo wojaſach.

Slebornu, l ſwiatohendrichſlej medailli ſkuschazu medailli je doſtak landwehrift Jan Mikanja s Małeho

Budyschinla, někto w Draždjanach a ſlebornu, l albrechtſlemu rjadu ſkuschazu medailli doſta landwehrift Petr Ackermann s Porschiz, někto pak w Budyschinje.

Pschispoſomjenje. Redaktor prošy wo to, so by ſo jemu l navjedzenju dako, hdyž je žadyn wojał to abo druhé čeſne ſnamjo doſtał.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. To čyž ja tola rady wjedzieč, ſchtó ma prawje, hač ſorčimati abo khlamat.

Mots Tunka. Wo čo dha prawujeta?

H. D. Nô, khlamat praji, so ſorčimati nježmje žane cigarry pschedawacž, ſorčimati pak rježi, so ludžo pola khlamarja žaneho ſchecžipala doſtač nježmiedža. Kotry dha ma někto prawo na ſwojim boku?

M. T. Hm, ja ſebi myšlu, so budje to najbole tu wot cigarow a tam wot ſchecžipala wotwišowacž.

M. T. Hlaj, to džé je ſebi pranjanſli hamtram tajli schwarny nowy wós ſe ſeleſnymi wóſlami kupit.

H. D. Haj, to mi tež powjedaču, ale ja ſym hischeze někto druhé ſaſkyschat.

M. T. Štoto dha to?

H. D. Nô, ludžo prajaču, ſo je wón, hdyž je přeni króž do njeho ſapſchahnyc, ſ hadelumpom do města jěl.

M. T. Hm, to tež ničo njevadži; pschetož hadelumpowe pjeniſhy tež žane čejropu njeſhu a čim ſterje hamtram ſ nowym wosom jěſdječ ſapotčnie, čim rucžiſho ſmeje hladke wóſki.

H. Grieshammerowe

wobydlenje je někto

w ſlothm hodlerju na torhosčežu po 2 ſchodomaj.

Š dobovom ja pschi potrjebje

ſalk,

huójne ſkredki (superphosphat, guano, koſežinu atd.)

famjente wuhlo a brunizu,

tsěſchne a murjerſke zyhle

po naſtunischič placzisnach naſlěpje porucžam.

H. Grieshammer

na budyskim dwórnisčežu ſ napschecža ſublotubje.

Powschitkomna ażekuranza w Trieceje

(Assicurazioni Generali)

sawescjuje pschi rolowanskim fondsu wot:

30 millionow 407,653 schéznałow, 47 krajzarjow awstr. czižla

- a) tworž, mobilije, žnjenſke plođi a t. d., kaž tež, hdž to krajowe sakonž dowoluja, twarjenja wszech družinow psche wohnjowu schodu;
- b) poslicjuje sawescjenja na živjenje čłowiekow na najwschelakše waschnie sa najtunishe twjerde Prämije a wustaja polich po pruskim lourancje.

Towarſtvo wuplaczji w lęceje 1868 sa 14,129 schéznałow summu wot 4 millionow 781 thaz 265 schéznałow a 38 krajzarjow.

K kóždemu wukasjanu a k wobstaranju sawescjenjow poruczeja ho jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettizaſ.

Jan Roak w Drječinje.

Słotnikarske a blēborniske kłamy

E. Boëtius

blisko bohateho torma a sloteje kicje poruczeja wožebje slote a blēborne rječiſſi ja dybsacjne czañki, kaž tež tajke s talmijoweho slota, wot 1 toler Šnfl. a držiſſo.

Wosiewjenje.

Wot nětk je sažo wschednje nowopaleny twarski a rolny kalk w kalkpalerni H. W. Siebörgererez Herbow w Cunnersdorfje k dostaczu, schtož ho wschitkim czeſczenym wotebjerarjam s bliska a s dala najpodwolniſſho k nawjedzenju dawa.

w Cunnersdorfje 6. haperleje 1871.

H. W. Siebörgererez herbja.

Dželawe mložlarſte familije, kiz moža ho wo ſwojim dotalnym ſlutkowanju s dobrymi wopiskami wupokasacj, ho na kammergut Stra w Draždjanach pytaja.

Sawescjenja psche wohnjowe schłodowanje po twjerdych wschomózno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenix

wohensawescjaze towarſtvo w Frankfurce nad Majnom sa

Budyschin a wokolnoſež

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy ejo. 86.

Roth sa warjenje a piečjenje,
loſtnjepſchepuſčjate a hewaſſke kachlowe durcžki, wohniſſe-
czone platy se ſapołoznymi rynkami, falzplaty, róžny,
wodne pónwe a wschelake tworž s lateho jeleſa ma we
wulkim wubſerku a porucza je najtunischo

Hermann Bulnheim

s. boka theatra w domje kuſesa twarskeho miſchtra Seydlera.

Wot najwjetſcheje wažnosće ſa na wocžomaj bědných bjer nu hojaza móz njeſoſahomna, wot lěta 1822 we wszech dželach ſweta ſnata a ſławna prawdziwa Dr. Whitowa wodziezku ſa wocži wot Tragotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringiskej (na ejož ma ho pschi ſupjenju wožebje ſebžbowacj) je hižom wiele thaz wot najwschelakich woſowých ſhorſczow ſahoſených, poſylniſených a ſ wěſteſezu psched woſlepjenju wobarnowaných; wona ma teho dla powschitkomu ſwětu ſlawu, ſchtož tež wschednje pschitkazze ſhwabu a wopiskma dopofaſuja. Wona je koncencionowana, wot wjeholickich lekarſtchich mestow pruhowana a pschi poſnata, jako najlepſhi hojaz a poſylniſa ſpred ſa waczi poruczena a ma w bleschach po 10 nſl. na pschedan ſnies Emil Menzner w hroboſkej haptzy w Budyschinje.

Wěžh wuſtojne wopiskmo wo wěſeje prawdziwej Dr. Whitowej wodziezcz. Jenož wěſeje prawdziwa Whitowa wodziezka je dobra měſchenicza ſ mineraliſtich a vegetabilſtich wutſow, kotrež maja w ſwojim ſjednoczenju tu móz, ſo pschi boloſežacj wocžow wulku pomoz a ſlužbu wopokasaja. Ja ſzym tule wodziezku hufio pruhowai a ho zyle wo tym pscheszwedčit, ſo je jenož ta wot k. Fr. Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringiskej dželana Dr. Whitowa wodziezka jenož wěſeje prawdziwa, ſchtož tu po wěroſeſi k. Fr. Ehrhardte rad wobſhwedčam a ho nucjeny ežiju, wschitkim na wocžomaj bědnym jenož tule wodziezku poruczicj, pschetož jenož tajzy moža ſ wužitkom Dr. Whitowa wodziezku načrtej, koſiſ ſu wěſeje prawdziwu a njeſalſhow anu wot knjeſa Fr. Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringiskej doſtanu. Cöln nad Rheinom, w juniju 1870. Dr. Alfons Clemens. — (L. S.)

We wudawarni Serb. Nowinow je doſtacj: Nowa měra a nowa waha a nojnusniſche wo dezimalach. Po- dawa herbski a němski J. W. H. Jordan. 16 str. ſa 1 nſl.

— Dale: Pomocna knižla k wuliczenju nowych a starzych měrow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. — Serbski a němski. — 72 str. ſa 3 nſl.

S načladow Macižih Serbskeje je w druhim wudawku wschla a može ho we wudawarni Serb. Nowinow ſa 5 nſl. doſtacj: Genoveſa. Rjane powiedanciſo ſe stareho czaža wot Khrystofa Schmida. Pschelozit M. Hornek.

Pscheportoženje khlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drafy a hóležazých wobleczenjow je nětko pódla bohatého tórmu w domje knjesa slótnika Voetius'a předy Rosenfranza.

B. Baruch.

Khosej, pt. po 72, 75, 80, 90 a 100 np.,
rajß, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36, a 40 np.,
zofor mléth, pt. po 44, 48, 50 np.,
zofor žyh, pt. po 52, 54, 56 a 60 np.,
šprop, pt. po 14, 16, 18, 30 a 40 np.,
róshynki, pt. po 48 a 50 np., pschi wjetšich dželbach tunischo.
cigarrv, psaliske a javaske, sahopshedawarjam tunischo,
pale nžy wschéch družinow, škódky a ordinarne, vo khanach a cíwizach jera tunjo,
jereje, kopu po 20, 24 a 30 a 36 nžl., tunu sa $10\frac{1}{2}$ a $14\frac{1}{2}$ tl.
šuche droždze, wschéndje cjerstwe,
runklizow žymijo prawdziwe würzburgske,
swéczenje raff, pt. po 38 np. porucza.

Carl Noack na žitnej haſy.

Pschehydlenje.

Wot nětk su moje khlamy s wobhydlenjom na garbarskej haſy čjo. 421 w kheji katolickich towarischow s na-pschečza radzineje palenzpalernje. **F. A. Lauter.**
draschler a pschedeschcijnika.

Rigasse laue žymijo w tunach
a jedyn ras s tuny byte pschedawa ho pola nije doma
we Wadzech čjo. 10 a kředu a kobotu w hosczeniu i
stotej hwězdje w Budyschinje pola domownika.

D. A. Lelanz.

Młody człowiek, kij chze kowarstwo nauknicz, möže město dostacj pola kowarja **J. Schewcinka** w Komorowje pola Rakez.

W Manjowje pola Delneho Wuiwsda je jena khěja se žadowej sahodu, kaj tež s kuchom pola a kuli se hwo-bovneje kuli na pschedan a je wchó dalsche pola koczmoria Wata kam ſhonicz.

We wudawarni Serb. Nowinow je ja 2 nžl. dostacj: **Sso swoni mér.** K kwejczinam mér a pěnili **H. S. we Lazu.**

Ssu to rjane spěwy a schtuczki, w lotrhóž ho ſrudoba wójny a kraſnosć měra na wſchelake waschnje wopomni.

Skótny pólver s cjerstwych selow,
Korneuburgski skótny pólver,
Pólver psche kófku,
Pólver psche pripotawu proſatow,
Lockwiſſki balsam,
Ziſchankowy ſalfowy pólver
porucza **Grodowska haptika**
w Budyschinje.

Koždeho tařamza (Bandwurm)

a 2 hacj 4 hodziny bjes bolescje a ſchłodowanja zble ſacjeri; teho runja tež bleďawu a liſchaku wěſcie ſacjeri a to kistne Voigt lekar w Groppenſtejn (Preußen).

Jedyn ženjeny hajnif (Forſtauffſeher) ho k 1. januari t. l. na knejzim dworje w Schencku pola Rakez pyta. — Czi, kotsiž wo to rodža, njech ho tam ſamoſtwa.

Dwaj krawskaj mogetaj pschi dobrej ſdzi trajaze dželo pola podpišaneho dostacj.

J. Schulze na garbarskej haſy čjo. 390.

Zena holza se wchó, něhdje 14—16 lét stará, möže w Budyschinje hnýdom ſlužbu dostacj. Pola koho? to je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Zenu džomku sa ſlot, kij möže hnýdom ſastupicj, pyta ſa wžboku ſru **Wilgang** w Smolizach pola Budyschina.

Etabliſement.

Cjesczenym twarjazym Sserbam Budyschina a wokloſcje ſi tutm najpodwolnějšo k nawiedzeniu datam, ſo žym ho tudy jako murjerſli mischt ſažydlik a ho jim ja k wobstaranju zjeſčonkow a twarbow koždeho waschnja po najtunischiem wobliczenju najlepje poruczam.

W Budyschinje w haperleji 1871.

Carl Schneider, pruhowaný murjerſli mischt na ſukelskej haſy čjo. 669.

Zena derje rentiowaza kowarja (ale bjes pola) pschi ſchubeju ležoza, je je wchém gratosi hapydow na pschedan. Wchó dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Zena dželacjerska familia ſu no Jana na hwobovne ſabko w Borku pyta.

Czechenym Sserbam Budyschina a wokolnoscze s
tutym najpodwolnišcho k nawiedzenju dawam, so þym ſo
tudh jako murjerſki miſchtr ſazhdliſt a ſo ja teho dla
k wobstaranju næziskow a twarbow wszech druzinow na-
najlepje porucžam.

W Budyschinje w haperleji 1871.

H. Lehmann, pruhowany murjerſki miſchtr
na mjaſowym torhoschezu čzo. 151.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha, thſcherskeho miſchtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſkodze

porucža ſo s wulkim wubjerkom moderniſkih a derje džekanych möblow ſe wschelakich drzewow, kaž tež
wschelake, druziny plegjenych ſtolzow po naſtunischi placzisnach a proſhy czechenych Sſerbow Budyschyna a
wokolnoscze wo dobrociwe wobledzbowanie.

Dokelj þym ja hacj dotal husto poruczenja doſtał,
dha þym ja dženja w mojich lotterijowych klamoſtach, na
ſchulerſkej haſy čzo. 5, tež jenu

annoncowu expediziju

wotewrit, hdzej ſo wosjewienja a naſeſtkti do wszech
tukrajnych a wukrajnych nowinow wobstaraja.

Po mojim dohodeñnym ſtuſowanju w expediziji bu-
dyſkih nowinow ſo wobstaranjom naſeſtktow derje ſnat,
možu ja tym, kiz mi wosjewienja k wobstaranju porucža,
wschitton tón wuzitk a wschitke te dobytki poſticzic, kotrež
tajſe zufe annoncowe expedizije poſticzują.

W Budyschinje 14. haperleje 1871.

Jul. Rob. Richter.

Jena žiwnoscž ſ 33 kózami pola, kuli a ſerkow, ſ
dobrymi twarjenjemi, bjes wuměnja a poſ hodžinu wot
Budyschyna ležaza, je ſe ſwobodneje rukſi na pſchedan.
Wſcho dalshe je we wudawarni Serb. Nowinow ſbonicz.

Czechnjenje

5. Haſy 79. Lotterije

ſapocžina ſo pſichodnu wutoru 18. haperleje.

C. F. Jäger sen.

na ſwolnej lawſkej haſy čzo. 801.

Teczmjen,

kaž tež wschitke druhe žita w najlepſciej tworje ſtajnje
ſitne pſchelupniſtw o

Otto Wollmann.

Šhromadžisna

dla wuſwolenja ſapocžanow na ev. luth. zyrkwinu
ſynodu budze ſo pſichodnu njedelu ſa thđen 23. haper-
leje popoldnu wot 2 hodzinow w Israelez hoſczenzu w
Bulezach wotdjerječ; teho dla proſhyh ſobuſtawh zyr-
kwiſkih prijodkſtejerſtow XXVI teho wſbneho wotkjeſa,
ſo chyli ſo we tutej nalejnosczi k nuſnemu roſtręzowanju
we horkach ſpomnijenej ſhromadžisne a we poſtajenym
čiaſu nutſnamakacj.

Nekotre ſobuſtawy
zyrkwiſkih prijodkſtejerſtow 26. wſbneho wotkjeſa.

Pſchenajecze mlyna.

Wodowy mlyn w Rodezach pola Pomorez ſ polemi,
kuſami a ſadowej ſahrodou ma ſo 18. haperleje rano wot
9 hodzinow we wobydlenju tam na pſchekadžowanje
pſchenajecj.

Pſchenajecze wuměnjenja budža pſched termiju pſche-
najecza prijodkſitane. Wuſwolenje bjes ſizitantami je
wuměnjenje.

W Rodezach 28. měrza 1871.

Jurij Gotthelf Galka.

Dickowa konceſionirowana daloko
wuwołana ſpodžiwnje hoſaza žalba,
kotrež je ſo najbóle kózdy ras jako dobra wopokaſala
porucža ſo w jerdlach po 3 uhl. a po 12 uhl.
wot hrodoſkeje baptyki
w Budyschinje.

Serbske Nowiny.

Za nawětki,
kil maja so w wudawani
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płacić
6 np. Stwórlętna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósće
 $\frac{7}{2}$ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swetne podatki. — Se Serbow: S Budyschina. S Małejie Dubrawki. S Drož-
džija. S Króscziz. — Spew — Powjescze wo wojskach — Zyrkwińska powjescze. — Nawěcknič.

Płacizna žitow a produktow w Budyschinje.

15. haperleje 1871.

Dowoz:	Płacizna w přerézku							
	na wikach,				na bursy,			
wyša.	níža.	najwyšsa	najniža.					
Pszenica . .	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.
Rožka . .	5 25 —	5 5 —	6 10 —	5 20 —				
Ječmienia . .	4 10 —	4 5 —	4 12 —	4 10 —				
Wosz . .	3 10 —	3 5 —	3 15 —	3 10 —				
Hroch . .	2 5 —	2 —	2 15 —	2 5 —				
Wola . .	—	—	—	—				
Naps . .	—	—	—	—				
Zahň . .	7 10 —	—	—	—				
Hejduschla . .	5 15 —	—	—	—				
Rana butry . .	20 —	18 —	—	—				
Ropasłomny . .	—	—	—	—				
Zent. syna . .	— 20 —	— 17 —	— 5 —	—				
Vane synjo . .	—	—	—	—				

Czahi saksofchlesynskeje železnicy s Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 h. 50 m. — minutow* do-
połnija 9 h. 5 m.; pschi połnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeżdżor 8 h. 20 m.*; w nozy 2 h. 40 m.**

Do Schorzelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.; wjeżdżor 6 h. 50 m.*; wjeżdżor
9 h. 35 m.; w nozy 1 h. 45 m.**

*). Pschišanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†). Pschišanjenje do Žitawy.

Pschišomjenje. Czahaj se snamieschlom ** hjes
Draždjanami a Schorzelzem jenož w Budyschinje a Lubiju
sastawataj. Wonaž mataj jenož wosy přenjeje a druheje slask
a ma ho sa billet $\frac{1}{4}$ wiažy psacjicj; dzeniſte billety pschi
nimaj njepłacja.

Pjenježna płacisna.

W Lipsku, 20. haperleje. 1 Ronis'dor 5 toser 17 nsl.
6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowiązaj z czerwieni skoth abo bułat 3 nsl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winske bankowki 81 $\frac{1}{2}$ (16 nsl. 2 $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

14 tl. 20 nsl. a 15 tl. 10 nsl.
pscheniza 66 — 82 tl., rožla 40 — 54 tl.,
(toje: sa 25 pruskich forzow.)

rēpikowy woliç (njeciszczeny) 12 tl. 10 nsl.
(Ežiszczeny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. drožſki.)

Najnowsche.

Paris, 18. haperleje. Versailleske wójsko njeje
dale pokrocziło. Kupa de la grande Batte wobej
stronje dzeli. General Dombrowski je lohlo na
schiji ranjeny. Dwaj offizieraj staj pôbla njeho
panchoj. — Pariske nazionalgardy poczinaja nadziju
na dobycze šhubjowacj a nochzedža teho dla dale
wojowacj.

Paris, 19. haperleje. Dokelž je hubjene
wjedro, dha nazionalgardoſtojo nochzedža wojovacj,
ale schtóż někak móže, tón domoj khwata.

Versailles, 18. haperleje. Nasche wójsko je
dzienša šběžkarjow s Colombesa wuhnalo. Nasche
nirowanje bjes Porte Maillot a neuillskim mostom
hischeje dale traje.

Versailles, 19. haperleje. Naschi wojažy
su weżera šběžkarjow s Asnieres wuhnate.

Versailles, 10. haperleje. W ſejmje wo-
ſjewi general Picard, so je Asnieres dobyty. Ně-
kotsi ménja, so budža so w Parisu bôrsh podbacj
dyrbjecj.

Barlin, 19. haperleje. Hacž budža so na
wojakow w Franzowskej w blízšim czaszu ſaſo pa-
kety ſlacj móz, to je hischeje njewěste.

S Budyschina. Tudomny ſudniſki hamtman
L. Bodel je wot ministerſtwa ſnitskomnych naležno-
scjow sa knižerskeho radžicjela pschi krajskej direk-
cji w Lipsku powołany.

Salissla. S Lipška pišaja, so je na tamniščih mašn jara wjèle kupertow a pschekupertow pschijsko, so pak tworj po železnizach hubjenje doseg pschikhadžeja, dokež so na tutnih pschezo hisičeje wjèle wosow sa wojskse naležnostiče trjeba.

W Chróstawje pola Schérachowa su so 12. haperleje dopoldnja Celanzes domse s pôdlanskimi tvarjenjemi wotpalike. Celanzes pieczętny syn bê ton wohen někak samischkit. — Tež runja je so w nozgi l 13. haperleje gmeinska lhëza w Blumbergu pola Wostrowza a njedalo so njeje stejaza Kimperez lhëza wotpalika.

W Großenhainje je 15. haperleje snaty prjedawski rentamtman Preusker wumrjek. Wón bê wschelake knihi spisak a wschelake starožitnostne a druhe sběrki saložit. — Tež runja je w Draždjanach klawny lelár Dr. Walther 16. haperleje po krótkej khoroszki wumrjek. Wón bê tež lelár krala Jana.

Wot wschelakich wyschnoszow so wosjewjuje, so maja wjeſne grhčih to bôrsh wotkresnemu lelárji wosjewic, hdvž su něhdje jétra wudyríce; kotsiž to nječinja, do čežleje schrasy ſapanu.

Budyski wotkresnhy lelár Dr. Wengler wosjewjuje, so maja s budyskeje strony tajzy starski, kiz chzeda swoim stronym džeczom s čerstwiej kruwjazej hymu w Pomorezach jétra schrasy daz, se swojimi džeczimi bôrsh l njemu pschinc a to všchipoldnu wot 11—1 hodžiny. Wón bydlí na jerjowej hazy a budje posdžischo wosjewjene, hdvž ma so tajke schrasy stacj. Wlaczérje, kiz so se swojim džeczom do Pomorez podadža, dostanu tam a hemwiesense ſaplačene a hewal sa kózde derje wuschrasy džeczo 10 nsl. myta. — Tajke poſtjezenje ho tež dla stanje, dokež je kruwjaza hyma sa najlepški hrédl pschečiwo jétram spôsnata.

W nastupanju regulirowanja wuskeje Sprewje wot komorowskeho schužeja hacj do jatsiobjansklo-minakalskich mjesow so wosjewjuje, so su wské papjery, l temu ſkuschaže, w domje komorowskeho gmeinskeho prjodkstejerja wupołożene, hdz̄ez može je kózdy, kotrehož to nastupa, wschednje hacj do 8. meje dopoldnja wot 9 hacj do 12 hodžinow naředžiš.

Tež majestosz kral Jan je wotpalenym w Dippoldiswaldze 150 tl. darik a knjeni kralowa 100 tl.

Wojskli kral je krontrynez Albertej wulli lhijz wojskseho max-josefsskeho rjada spožčit.

Prušky. Němski rajchstag je 14. haperleje němsku wustawu (Verfassung) dovujeđnač a sa dobru spôsnal. — Někto wuradžuje wón salon, po kotrymž směja wobbedžerjo železnizow, podkopow a fabrikow tym, kiz jalo parzowarjo na železnizach abo jalo herwierjo w podkopach a dželaczerjo w fabrikach bjes swojeje winh schlodu wosmu, ičih wobschlodenje po wěstej měrje ſarunacj. — Hewal ſtachu so pruhovanja někotrych wölbow a bu wolba

Dr. Schüttingera s Wojskseje sa njeprawu spôsnata, teho runja tež wölsa hrabje Büdlera s Pruskeje, dokež běchu so pschi wobémaj wuske njeprjadnoszce ſtace. — Wyše teho ſta so, so bu bjes druhim tež naprashowanje ſtajene, hdvž budža so ſažo paket na wojskow do Franzowskeje klawy móz, a ſto je na tym wina, so wojszny, w Franzowskej ſtejaz, někto tak jara na hubjenu jédz skorža. Na wobzej naprashowanii drje so ſkoro wotmowljenje stanje.

Město Barlin je 17. haperleje rajchstaglim ſapožkanam w swojej nowej a rjanej radnej lhëzi wychny powitanſki ſwiedzeń pschihotowako, na kotryž běchu tež lhëzor a lhëzora, někotri prynzojo, wjerch Bismarck, wschelazy ministrio a druhý mōžebni knieža pschischli.

Džeka němskeho rajchstaga njebudža drje předy ho towe, hacj halle ſriedž měšaza meje.

Te wschelake wojskse wotdželenja, kiz někto w Elsaſu a Rothingilej ſteja, su někto pod generalkommando 15. armeekorpsa ſtajene.

General Bonin je 17. haperleje wotpožkaný, so by ſchwedſkemu kralej ſobuzelnosz lhëzora-krala nad wotmrczem ſchwedſkeje kraloveje wupražil.

Někotre nowiny powiedaja, so hdvž pruske kniežerstwo poknózny, wot Danskich wobydleny džel Schleswigſkeje danskemu kralej wotſtupic, tola jenož pod tym wuměnjenjom, so wón l němskemu zkonkemu ſwjaskej pschistupi.

Lhëzor-kral je generała Steinmetza, kiz chyžsche ſe ſkuzby ſtupic, ſa polneho marſchala pomjenowat.

Hdvy so němske wójsko s Franzowskeje wrózgi, to ſo hisičeje na žane wachne prajic njehodži. Tak dohko, hacj variſka revoluzia porażena njeje a wójskli lhóſty wot Franzowſow po wěstym džele Němzam ſaplačene njeiſku, němske wójsko Franzowſku wopuſczejc njeiſož.

A w ſt r i a. Lhëzor je so ſe ſwojeho pucžowanja ſažo wrózgil a někto w Badenje pola Wina bydlí.

Polak Grocholski je wot lhëzora ſa miniftra pomjenowany a směje najſterje te naležnoſeje wobſtaracj, ſotrež wotſobje polſku narodnosz w Galizyskej nastupaja.

Minifter Žireczek je poſtajit, ſo ſo na Iworiſti universitet wiaz Jadyn němski profesor powokacj nježmē, dokež dyrbi tuton universitet zyle ſlowjanski byč. — Dale je wón tež pschikafak, ſo maja w Čechach na tamniſkih pôſtach pôdla papjerow w němskej ryci, tež wské papjery ſ cíjſcej ſe w cíjſcej ryci byč. Hacj a hdvž pak budje Jadyn Čech ſa miniftra powokan, wo tym hisičeje nježo wěſte ſkyshecz njeje. Tajki minifter by drje hžom dawno pomjenowan byč, hdvž byhu ſebi Čechojo nježadali, ſo byhu ſo jim předy wschelake druhe požadania dopjelnilsi.

Muſo w ſt a. Muſki lhëzor ſo ſriedž meje do Rixingena poda, ſo by tamniſke kupjeli wujit. Wón na swojim pucžu někotre dny w Barlinje wostanje, ſo by je na tamniſkim kralowſlim dworje pschebýſ.

W Odebn je to waschnie, so ho tam grichoj a židzi kójde jutry dija, tola je ho to hacj dotal bjes wulkho ropota a schłodowanja stako, tak so mólesche polizija bieckow pschezo lohko roshnacj. Ale pošlenje jutry bę to hörje, pschetoż tehdz ho ropot bjes grichami a židami tak powjetsh, so hebi poczachu wokna wubitwacj a shlamy wutupiecj. Duż dyrbiesche wójsko poliziji i pomoży pschitacj a hacj runje bu na tajke waschnie harje kóz sczinjeny, dha su tola wobebje židzi wjèle schłodowali, dokež buchu někotrym tež wobydlenja schtormowane, hdzej jim wschtlo skashch, schtoż we nich bęsche. — (Odeba je ważne pschekipiske město a leži na brjoju czorneho morja a tam ludzio wschelakich narodnoszow bydla, tak so je tam Ruszow lědy něshto wjazy, dyzli zjaznikow.)

Franzowſka. W nastupanju wojsowanja bjes parislii sběžtarjemi a wojskami franzowskimi, w Versaillesu pschewyważeho kniejsztwa hiszczce pschezo żadyn kóz wiđecj njeje; pschetoż na żanej stronje ho żane tak prawje ważne dobycze stako njeje. S wobeju stronom ho drje wschednje wjèle tsela a kózdy dżen znadz ludzi dosz wojewjenje pschindże, ale s tym ho hacj dotal niczo wuczniko njeje, hacj runje hebi sloro kózdy ras wobej stronje dobycze pschipisujetej, tak so jedyn druhy njeew, schto a lat wjèle je wérno. A taž ho ſda, dha drje Thiers, kij je w tu chwilu najwyschchi roskasowar w Franzowskej, tež skóncznie na myśliczku pschindże, so drje budżet najlepje, parislii sběžtarjow psches hłód i podczisnienju nusowacj. Hjżom někto, hdzej su drohi do Pariza hiszczce s dżela wotewrjene, poczinaja tam tradacz a su s nowa nusowani, konje ręsacz a hubeny hleb jescz, pschetoż nictón hebi njewerti, něshto do Pariza na pschedan pschimiesz, dokež hebi kózdy myzli, so jemu sa to niczo njesaplačza.

A to wschał je w Parizu to najhórsche, so tam sběžtarzemu wubjerkej tak jara na pjeniesach pobrachuje, hacj runje je se wschecz gzyrkow wjwate zdobija wsał a pjeniesy s nich bież dak a to tež se szlebornym a skotnym zdobojemi, taž tež se wschelakej domiązej nadobu tak cžinič, kij hiszczce w khezorstic hrodač bęsche. Duż ho někto nowe papierjane pjeniesy wudawaja a dyribi je w Parizu kózdy pschi kmiertnej schrafie bracz. Ale tajke papierjane pjeniesy niczo hódne njebudz, tak borsy hacj sběžtarstwi wubjerk swoju móz shubi, tak so budżet teho dla tež někotrykuziż wjèle schłodowanacj dyrbiecj.

A s zyka wschał sběžtarstwi wubjerk tajke wukasj dawa, so tež hospodarstwo najmijescheho města s nimi wobstacj njemöże. Tak je won postajik, s podrožnych wobħedżerjam domow hacj na dalshe niczo placzicj njetrjebaja; dale je won wuprajik, so njeje trjeba żadyn dokh předy placzicj poczecj, hacj w meżozu juliju 1874 a je potom i saplačzenju zykleje sumny hiszczce lęto pschitwate. Hewak nima żadyn rjemiejsnik żaneje sažekubu a dżekaczerjo dawaja ho na khósty města Pariza ziwicj. S teho wschego je

po tajkim lohko spōsnacj, so kniejsztwo sběžtarstwego wubjerka dołho wobstacj njemöże, wobebje tež teho dla niz, dokež je wysche teho jara szurowy. Won varijskoho arzibisztowa hiszczce pschezo w jaſtmie dżerji, teho runja tež něhdże 300 druhich duchownych a schtoż su lępschi ludzio w měcze, či maja ho stajnje bojcz, so jich do jaſtwa wotwiedju a jim wosmu, schtoż wobħedża.

S Versaillesa pišaja wot 17. haperleje: General Picard je i njawiedżenju dak, so su versailleszhy wojazj hrod Becon dobyli. Tam ho někto batterije twarja, s kotrych budżet so na sběžtarste batterije pola Asnieres a Eschih tselecz. W Beconje bu tójschtu sběžtarjow jatħej a do Versaillesa wotwiedżenych.

Sa to piša sběžtarstwi wubjerk s Parisa: Hlowna kwartira generała Dombrowskiego je hiszczce w Asnieres, tola njeje tam někto wjèle naszeho (parisiego) wójska, dokež je wjesshi dżel do Bois de Boulogne a do Neuilly poħlanj. Wo neuillisti most so hiszczce kreuce wojuje. — Do forta Mont-Balerien su naszhe kanony hijom wulku dżeru wutħelak, kotrak je derje widżecj, a naszha artilleria je hewak njepsħeqzelam wjèle kanonow skashfa. Tħelako je ho stajnje, ale w pošlenjej noz̊ ujemħażam żaneho morweho a bu jenoż jedyn ranjeny.

S Versaillesa pišaja wot 18. haperleje: Sběžtarjo dyrbjachu s Asnieres tħelacj, tola woni popołdnju prawy brjoh rēki Seiny sażo wobħadżiħu. Versaillesle wójsko ho Seinje bliżi.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sañdżeru hrjedu 19. haperleje bu nowy rektar tudemneho gymnasija, knies profesor Dr. Kreuzler pschi kwiedżenistim aktużu w auli do swójego fastojnista sapokasany a ho tež kujesj konrektarzej Schubardtej wosjewi, so je jeho ministerstwo kultuża a sħawnego wuczeństwa sa profesora pomjenowako. Hewak je nowy wucżer nabożin l. Dr. Höhna a nowy wucżer 6. klasz l. Dr. Fleischer na tym żamjum dnju swoje fastojnisto na gymnasiju nastupiż.

S Budyschina. Sañdżeru hrjedu jało 19. haperleje bu dotalny scholastikus na tudemnym taħantistwie, knies kanonikus Kuczank, sa can. cap. kantora powysħen.

S Makije Dubrawki. Schtwortl 13. haperleje wjecżor je ho tudemna knieja wotwieska hródż wopalika a je ho w njej tež wjèle kop powrjetwów a tójschtu kop żlomu spaliku.

S Droždžija. Tudu je ho sañdżenu żobotu w noz̊ jene wulka knieja fajma wotpalika. Wona wopsħijsche drje něhdże sa 3000 toleż dżeczela.

S Khrōsejż. Nasch kerbissi krajan, l. stud. juris Theodor Leidler, kij je hacj dotal präziski universitet wopxtak, je sañdżenj tydżen tež na budystim gymnasiju

maturitatne pruhowanje sežinik a je kvalobnje wobstał, so by po swojim wotpohladanju nětlo tež na universitecie w Lipsku dale studowacj mohl.

S Budyschina. W czašopiszu „Der Lutheraner“, kiz w amerikanskim měsíce Saint-Louis wukhadža a to w jeho č. 12 lěta 1871 bym řídovazh dopis čitali: „Wulka wožada knjeſa duchowneho J. Kilianna w Serbinie (w Texasu), kotaž se Sserbow a Němzow wobstejsche, je ho dželika. Tón wjetši džel, kotaž wožebje se Sserbow wobsteji, je knjeſa Kilianna sa dushepaſthra wobkhował, tón mjenšchi němſki džel je ſebi pał knjeſa duchowneho Pallmera w Badenie (w St. Louis), kiz je tež rodzeny Sserb, sa duchowneho wuſtwolik. (Kenes Pallmer abo wjele wjazg po herbsku Palman je ho w Bledruſlu narodzik. Ned.) Kaf je ho wón wot l. duchowneho Kilianna do swojeho dostojuſtwa ſapolaſak, wo tym je tutón podpiſanemu řídovaze piſak: „Věſte to 3. njedzelu adventa, jako ja mojeho lubeho hamtskeho ſuſoda, kaž ſo ſkuſha, němſki ſapolaſach. Vſched mojim předowanjom, kotrež běch ja runje mojej wožadže herbski džeržak, ryczach ja něhdje tele ſkowa:

„Lubi bratſia! Mi je cježlo tudy ryczež. Dokelž pał bym wot diſtriktneho pschedbyd naſcheje synody poknomóz doſtał, ordinirowaneho knjeſa duchowneho Pallmera poſa waž ſapolaſac, dha dyrbju ja ryczež. Kaž ſo něhdý Abraham a Lot wot ſebje dželiſtaj a tola bratraj woſtaſtaj, tak je ho tež ſerbinſka wožada dželika. Šwonkne poſtajenja, kiz ſu ſemſke a hinite, móža wſchal tajſe abo hinaſke byc. Ale my čzemy to na ſtronje woſtajic a radſcho ſa tym poſladacz, w kotařymž my hiſcheze pschesjene bym. K preñjemu bym w tym psches jene, ſo čzemy wſchitzy do njebjeſ pschincz. K druhemu bym w tym psches jene, ſtož Pawoł praji Efes. 4, 4 - 6: „Zene cježlo a jedyn buch atd.“ A l tſecžemu bym tež w tym psches jene, ſo žadyn druhi ſaklad ničtón pokožicž niemžje wſche teho, kiz je pokožený, kotaž je Jefus Chrystus. Tutón naſch knjeſ ſa pał někotrych ſa jaſoſtołow poſtajik, někotrych ſa profetow, někotrych ſa ſeženikow, někotrych ſa paſthriow a wučerjow.““ Zalo běch potom hiſcheze wo předarſkim hameze po 2 Kor. 5, 18-25 ryczał, pschedzeh k themje, kotaž rěkaſte: Žiwjenje předarjow. (Sežen. Matth. 11, 2-10.) 1., Kaž ſo jim dže (Jan w jaſtwie), 2., w čim jich móž wobſteji (Chrystusowé ſlutki), 3., ſak jich Bóh powyſchi (wusnamjenje Janu).

Němſku Božu ſkuſbu w mojej wožadže niemóžach tón króz wotdžerjež. Ja bym mjenujzhi hiſcheze malicžku němſku wožadu wobkhował, kotrež hewak wſchě njedzelle ſo ſwiate dny předuju.“

Bóh mera daj miloſćiwje, ſo byſtej wobej wožadže w jednoče wěry a wuſnača a w bratrowskej luboſći podla ſebje woſtaſej a pschibjerakej. — J. F. Bünger.

Měježe ſo derje!

Spěw w ſaſidzenej ſymje ſestajany wot jeneho ſalſkeho woſala we vogeſyſtich horach.

Ja poſtrowjam Waž wutrobnje
Tu ſi daloleho kraja,
Wam, kiz ſeje ſtajnje w hromadze,
Njech koleska pschez' hraja,
Wam „dobry wječor“ luboſnje,
Wy lube pschelcje ſter — ſte.

Hdyž wy tak wječor pschedzecze
We cjoptej ſtre, moj Božo,
A ſej tak rjenje ſpewacze,
Tež macze cjopte ſožo,
So móžecze ſo ſwohrjewacž —
Da na pschedstraži dyrbju ſtač.

Hdyž ja nětł ſalle ſteju tudy
Psches ſto mil wot waž ſdalený;
Hdejz nejſku „herbske“, němſke ludy,
Byc dyrbti jedyn ſpojony;
Dha wſchal ſej wěſeje myſku ja
Na pſchaſu ſela Myrt — na.

Hdyž měſacjek jaſny ſchadzuje
We wognymi kraju naſčim
A hwěſdy ſwěčja blyſtejzate
Tym mojim lubym wſchitkim,
Dha tutón měſacjek ſwěčzi mi,
Hdyž ſteju jow na pschedstraži.

Kaf rjane běchu wječorž
Toh' ſaſidzeneho lěta,
Hdejz hromadze pschez khodzachimy,
Hač ſtražnič trubicž pocza,
Hdyž bědhe bit wſchal džebacž tam
Na knježim hrodze cjaſničnam.

Ach lěſta pał my niemžemž
To wjeſele tak wužicž,
Te pucje ſu wſchal wſchelatę,
Kaž nětł je ſjawnje widžiož,
Ach Božo, njech wſchal bóřy ſaſ
Sso widžny nětł ſa krótki cjaſ.

Dha wjele dobroh Myrt — nej
A mojim towarsčam,
Tež mojim lubym najlubſčim
A wſchitkim pschedzelenam,
Njech ſbože, ſtrowoſci, wjeſele
Budž waſhe kražne dobycze.

Dha pschedzecze dale w Božim mjenje
Tak prawje čeňke pschedzena,
Njech njetorhne ſo nitka ženje,
So by ſo derje notača,
Dha koſchle twjerde njebudža,
O, luba pschafa ſter — ſka
Dha ſ Bohom hiſcheze poſtrowju
S Franzowskej ſa nětł
Waž wſchitkich rjenje ſ luboſeju
Na tuto lube lětka,
Haj budžecze jena jednota
Kaž pata a te kurjata.

Powjescje wo wojakach.

Gslebornu, i albrechtskemu rjadej skuschazu medaillu je dostał landwehrist Michał Wawrik z Chróscig, bywshi wysoki kanonier pola 1. czejkowej reservej pěškej batterije kral. sakskeho polnega artillerieregimenta No. 12.

Přispojenje. Redaktor prož, so by ho jemu to i nowiedzenju dako, když je žadny wojak to abo druhé czezne snamjo dostał.

Cyrkwinske powjescje.

Werowanie:

Petrowska chrlej: Jan Korla Schuster, wucjer w Nowej Wyszy nad Sprenjiu, se Sofiju Eliju Grobez.

Michalska chrlej: Handrij Sodan, wobydler na Zidowje, i Johannu Chrystianu Pjetesch tam.

Krčení:

Petrowska chrlej: Hana Maria, Matheja Lupačja, wobydlerja, dž. — Jurij Ernst, Michala Kruszwizh, měschciana, khezera a murjerja, ſ. — Ernst Herman, Petra Merečink, wobydlerja, ſ. — Margaretha Gertruda, Augusta Jana Fischera, měschciana a papernitarka, ſ. — Ernst Herman, Handrija Mitascha, piwarskeho pomeznika, ſ.

Rhofej punt po 72, 80, 90, 100 np. atd.,
rajß = 18, 20, 24, 28, 30 np. atd.,
ſyrop = 16, 18, 20, 36 np.

zofor tuni,

kaž tež:

wszech druzinę palenzo
porucja Rudolph Hölder.
na rožku ſerbſteje a ſchulerſteje haſhy.

Cigary

25 ſchtuk po 30, 40, 45, 50, 52, 55, 60 np. atd.
porucja Rudolph Hölder.

Semszh dželaczerjo

zo na dželo w Sarzežu pytaja a dostanu wot podpihaneho dobru ſou.

Droscha,
twarski miſchtr w Budyschinje.

Na mojich pſcheniczych ſahonach ſmě ſo trawa hotowac i ſchciipac, tola ma kózdy předý ſe mni po pišanu dowolnoſc pſchinič.

Förſtar na ſtronknej lawſtej haſhy.

Dvaj ſrawskaj možetaj pſchi dobřej ſoži trajaze dželo poła podpihaneho dostač.

J. Schulze na garbarskej haſhy č. 390.

Michalska chrlej: Jan Korla, Jana Nožla, wobydlerja w Delnej Kinje, ſ. — Marja Augusta, Jana Korla Freunda, wobydlerja na Zidowje, dž. — Herman Rudolf, Jana Bohumila Trodlera, khezera na Zidowje, ſ. — Jan Michał, Michala Schmidta, khezera na Zidowje, ſ. — Jan Ernst, Jana Duba, ſahrodnika w Brēzowje, ſ. — Korla Herman, Jana Korla Schuppy, wobydlerja pod hrodom, ſ. — Korla August, Jana Nowaka, wobydlerja w Hrubjelcizach, ſ. — Hana Ernestina, Handrija Kencja, zyhelskeho miſchtra w Delnej Kinje, dž.

Katholska chrlej: Hana Theresia, Jana Merečinka, žiwnoſcerja w Hrubjelcizach, dž.

Zemirjeći:

Dzień 30. měrza: Michał Eswora, wobydler w Dobruſchi 71 l. 1 m. 8 d. — 4. haperleje, Jan Bohuwer Höfgen, žiwnoſcer w Scjilezach, 69 l. 3 m. — 2. haperleje: Michał Senda, khezér w miſchnej zyrki, 51 l. — 3. Jurij Pjetasch, dželaczer i Radworja, 58 l. — 5. Jan Wanat, wobydler na Zidowje, 74 l. 5 m. 26 d. — 8. Jan, Handrija Schymanka, ſahrodnika w Brēzowje, ſ. 5 m. — Hendrich Albert, Albina Roserusa, leutnanta w kurmarkſkiem regimencze draconarjow č. 14, ſ. w Makſezach, 3 m. — 11. Oſkar Ernst, Vjedricha Augusta Rychtarja, wobydlerja w Makſezach, ſ. 3 m. 11 d. — 13. Jurij Kapler, wumjentář w Nowych Makſezach, 66 l. 2 m. mjenje 8 dnjow.

Rhofej punt po 72, 75, 80, 85, 90 a 100 np.,

zofor w kebelach punt po 47, 48, 49 np.,

zofor w kebelach raffinadu pt. po 50, 51, 52 np.,

rajß pt. po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.,

cigary we wulkim wubjerku

25 ſchtuk ſa 3½, 4, 4½, 5, 6, 7 nſl.,
ſtare wotležane druziny,

palenz wszech druzinow, hłodke a ordinarne, w ejmařiach a w jednotliwym najtunischo,

ſyrop, punt po 16, 18, 20, 30 a 40 np.,

jerčeje, ſopu po 24, 30 a 36 nſl.,

frupy, ſoczki, jabły, buny najtunischo porucja

Carl Noack

na ſitnej haſhy njedaloko hłowneho torhochęja.

Skótny pólver i czerstwyh ſelow, .
Korneuburgski ſkótny pólver,

Pólver pſche fólkı,

Pólver pſche pripotawu proſatow,

Locwijski valsam,

Ziſchankowy ſalfowy pólver

porucja Hrodowska haptika
w Budyschinje.

Na nakladom Maczijih Serbskeje je w drugim wudawku wuska a može ſo we wudawarni Serb. Nowinow ſa 5 nſl. dostač: Genoveſa. Rjane powjebanczko ſe stareho čaza wot Chrystoſha Schmidta. Pſchelozík M. Hornif.

Magdeburgske woherń sawěscjaze towarzstwo se satkadnym kapitalom wot pięci millionow toleć pruski. Couranta

w 5000 akzijach po 1000 tl., kotrež sū do spolnje wubate, pschijima po tunich, twierdyh prämijach sawěsczenja psche wohnjowu schkodu tak derje w městach laž na wšach na hibite pschedbmjety.

W tunjoscji swojich prämijowych postojenjow wone niže żaneho druhego sprawneho towarzstwa nijesteji, tež posłicja wone pschi sawěsczenju na dělski čas hódnih dobyteli.

Pschi ratarskich sawěsczenjach sū sawěsczenym tójskto k lepschemu pschisswoli.

Schkodowanje psches wurażenie gasa sū tak faruna, laž wohnjowe sktodowanje.

Sawěsczeniske formulary, laž tež exemplary powschitkomnych sawěsczenijskich wuměnjenjow móža sū pola podpisaneho agenta kózdy čas darmo dostacj, kotrež budje pschi napišanju sawěsczenja stajne k pomožy hotowh a budje wſchitke požadane wułożenia dawač.

W Budyschinje, na horniczskej haſy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
wyski agent magdeburgskeho woherń sawěscjazeho towarzstwa.

Psche położenie khlamow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drafty a hóležazych wobleczenjow je nětko pódla bohatého tórmu w domje knjesa stótnika Voëtius'a předy Rosenfranza.

P. Baruch.

Woſſewjenje.

Wot nětki je sašo wſchědnie nowopaleny twarski a rolny lalk w kalkpalerni H. W. Siebörge rez herbów w Cunnersdorfje k dostaczu, shtož sū wſchitkim czeſczenym wotebjerarjam s bliska a s dala najpodwolniſcho k nawiedzenju dawa.

W Cunnersdorfje 6. haperleje 1871.

H. W. Siebörge rez herbja.

Sawěsczenja psche wohnjowe sktodowanje po twierdyh wſchomóžno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

woherń sawěscjaze towarzstwo w Frankfurcie nad Majnom sa

Budyschin a wokolnoſcž

C. A. Siems firma: J. G. Keling & Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

F. A. Bohma, reſbor

w Budyschinje na swonknej lawskej haſy čzo. 754,
porucza sū k wudželanju marmorowych, granitowych a
pěklowzowych

rowowych pomnikow.

NB. Sklad hotowych pomnikow, sprawne poſkuzjenje,
tuuje placzisny.

Dokelž sūm ja hacj dotal husto poruczenja dostal
dha sūm ja dženža w mojich lotterijsowych khlamach, na
schulerſkej haſy čzo. 5, tež jenu
annoncownu expediziju
wotewrīk, hdzej sū wosſewjenja a navěſtiti do wſchěch
tuſrajiných a wuſrajiných nowinow wobstaraja.

Po mojim dokholétnym skłekowanju w expediziji bu-
dyſtich nowinow s wobstaranjom nawěſtikow derje snaty,
móžu ja thym, kij mi wosſewjenja k wobstaranju porucza,
wſchitkon tón wužitk a wſchitke te dobytki posliczicj, kotrež
taſte zuse annoncowne expedizije posliczua.

W Budyschinje 14. haperleje 1871.

Jul. Rob. Richter.

Wodowe plumbiph

s lateho želeſa a s nautska glasirowane, dobréh džela a
lochego plumpansa, po wſchelakich konstrukcijach a po naj-
tunischej placzisnej wobstarca a staſa

Julius Nocke, plumphtwarjet

w Nieder-Cunnersdorfje pola Lubija.

Dokelž sūm hízom wjele tajlich dželow wob-
starak, dha móžu ja tež s najlepšimi wopřismami wu-
polasacj.

We wudawarni Serb. Nowinow je dostacj: Nowa
měra a nowa waha a najnuſniſche wo bezimalach. Po-
dawa ſerbſki a němſki J. W. H. Jordan. 16 str. sa 1 nžl.

— Dale: Pomocna knižka k walczenju nowych a ſa-
rhých měrow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung
der neuen und alten Maße und Gewichte. — ſerbſki a
němſki. — 72 str. sa 3 nžl.

Union,

powiślikomne němſke kruſobicze ſawěſcjaſe towarſtvo.

Saſtaſny kapital 3 milliony toler

wot kotrychž tl. 2,509,500 w akcijach wudatych.

Reſerwy ult. 1870 296,520, po tajkim nětčiſchi

ſhromadny rukowazny kapital 2,806,020 toler.

Tuſo towarſtvo ſawěſcjuje ſeinske wupłodny wſchitliſh družinow pſche kruſobicze po twierdych prämijach bjes doplaćowanja.

Koźde wukasanie ſo da a ſawěſcjenja ſo wobſtaraja pſches podpiſaneho agenta, kotryž je ſ dobom agent Achenskeho a Münchenskeho woſteſawěſcjaſeho towarſtwa, kotrež ſ Uniu w najwūjſhim ſwiaſku ſteji.

W Budyschinje, w haperleji 1871.

M. A. Flanderka.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha, thſcherskeho miſchtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſthodze

porucja ſo ſ wulkiem wubjerkom modernſkih a derje dželanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež wſchelake družiny pleczenych ſtolzow po naſtunischi placzisnach a proſzy czesczenych Sſerbów Budyschina a wokolnoſcze wo dobrocziwe wobledzbowanie.

Aukzia walcžkow.

Sſrzedu, jako 26. haperleje t. l. rano wot 8 hodzinow budža ſo twierde walcžki na kovercžanskim reviru ſa ho- towe pjeniſh w kourantu na pſcheſhadzowanje pſchedawacj. Aukzia ſapocžnie ſo na krakcžansko-wichowſkim bliſto Gor- noſki, potročzi ſo potom wot tam na wulke ſahonoh a ſtonci ſo na ſrénich ſahonach.

Wuměnjenja, kotrež ſu ſ uaspomnijenej aukziji w ſjenoczeńſtwie ſteja, budža pſched ſapocžatkom teje ſameje hiſčje wobſebje wosſiemjene.

Hajniſki dom w Koperzach 17. haperleje 1871.
F. W. Hoffmann.

Drjewowa aukzia.

Schtwarz 4. meje t. l. dopołdnja wot 9 hodzinow budža ſo na drobjanssim ležowym reviru na kaponizh pſchi komcžanskim a ralecžanskim pucju 30 ſchtuk khójnowych klozow, 50 kloſtrow khójnowych ſičcžepow, 30 kloſtrow pjenikow a 30 kop khójnowych walcžkow na pſcheſhadzowanje pſchedawacj.

Šhromadžiſna na kaponizh.

Müller.

Porucženie.

Pſchi ſwońklym lěkowanju jato je: ſcžinjenje, pſcheſtupjenje, pſchepſchimnenje, ſtemjenje, kolenowy hrib, drjenje w ſtawach, lendželſta koroſci, kaž tež wuroſt pſchi dželach atd. ſo ja ſ tutym czesczenym Sſerbam Budyschina a wokolnoſcze k ſahojenju najpodwołniſcho porucžam.

Ernst Bräuer pod bortlinom č. 284.

Khejnifka žiwnoſcž čzo. 25 we Lufy ſ 8½ körza pola a kuli, ſ maſiwnymi twarjenjemi a ſ rjanej woſtarſkej dželarnju (Werkſtelle) je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a je wſho dalsche pola wobſebjerja tam ſhonicž.

Nowa maſiwna khejza čzo. 20 w Něcžinje ſ rjanej ſadowej ſahrodzu je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a je wſho dalsche pola wobſebjerja tam ſhonicž.

E. R.

Sahroñifka žiwnoſcž čzo. 52 we Lufy ſe 14 körzimi pola a kuli, ſe 142 dawkskimi jenocžemi napołożena, bjes wuměnka, je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a može ſo wſho dalsche pola wobſebjerja tam ſhonicž.

Jedyn nieženjeny hetman a jedyn wowczerski motrocž mojetaj na rycerbubble w Czichorizach pola Budyschina město doſtagj.

II. Grieshammer.

Zena nowodejaza kruwa

pod kotrež czeſlo ſteji, ſo na ſwobodnym kuble w Jeschizach pola Delneje Hörki kupi.

Zena dželacžerska familia
ſo no Zana na ſwobodne kuble w Börku pyta.

Krupp- a skotsawęsczą bank sa Němſku.

Tuton 1861 na tych samych sobadach samosaradowanja a samopomozy, kaž ratarſke kreditne towarzstwo w sakſ. kraleſtwie, ſakozem ſakniesam ratarjam k dobrociwemu wužiwaniu porucza. Samoſczenſke wuměſenja bu potriebnoſczi pſchimierjene a liberalne. W nastupanju krupobicja wostanje ſawęſczenie ſkomy kózdemu po jeho woli ſawoſtajene; debylk, kij ſo pſchezo bôle pſchiposnacja roſomnich ratarjow ſhwieſzelue.

Sa czas ſwojego wobſtača bu tuton bank jenož jedyn ras (1869) do uſnoscze pſchewadzen, ſo dyrbjeſche ſebi wot ſwojich ſobuſtaſow doplaćowanja žadacj.

Bankowy agent:

J. A. Petrasch na Židowje.

Mylarski popjeſt

ma dla njevodatka ruma tunjo na pſchedan
Lehmann, mylarski miſtr
na horniczej haſh njevaloko laſerny.

Prawdziwih nordhauſat, kaž tež wschtke liqueurh,
dwójne, jednore a ordinare palenzy porucza najtunischo

J. T. Reimann
ſ na pſchecja theatra.

Ssolotowe a kohlrabijowe ſadźenki atd. pſchedawa
w ſwoim privatnym ſahrodnistwie w Maleschezach

Carl Thomas.

Warnowanie.

Ja ſ tutym kózdeho warnuju, to pſchibłodjenje dale roſyſcjeracj, jako bych ja na ſimercji njebo Jana Mikusche tudy wina byl. Jego żona je drje na ſudniſtwie taſte wudawanje ſrećala, kotrež je ſo pak bôrſh ſa falschne a wopacze ſpoſnalo, dokelž je ſudniſkohlarſke pſchephtanie dopokaſalo, ſo Mikuscha na ničo drughe wumrejel njeje, džili na ſhniſcej pluzow. Duž ja kózdeho, kij taſte wudawanje dale powjeda, jako pſchibłodjerja wobſkoržu a ſudniſzy wotſchrafowacj dam.

Jan Kahrowe na garbarszej haſh 389.

Džaf

najwutrobnischi džaf prasi ſo ſ tutym naſhemu wýſkolo-
dostojnemu, nětko pensionirowanemu t. kapłanej Handrijeſ
Taffli ſa jeho dołyolētne ſwérne a sprawne duchowne
ſkutkowanje w naſcej woſadze. Boh luby knies chyž
jemu ſa to miłocſiwiſe ſpožycicj, ſo by wón ſwoje dalisze
dnj po možnoſczi ſtrowe a bjes staroſeże wužicj mohł a
ſo hakle po wjele lětach wot naſ dželit.

W Rjeſwacjidle 1871.

L. a P.

Po Bożej njeuſtlednej radze wužny wczera wjeſzor
w 7 hodzinach w twierdej wérje do ſwojego wumóžnika
a w doverjenju na jeho hnadu, naſch dobrý mandželski,
nan a džed

ſubler-wumjenkar Jan Webla

w Konježach pola Vorschiz.

Wo czicze dželbracje proſho to wſchitkim pſchecjelam
a ſnatym wofſiewuju

W Konježach, 21. haperleje 1871.

ſrudni ſawoſtajeni.

Pſcheproſchenje.

Po wjazhkocnej porucznoſci dowolam ſebi ſ tutym
wſchech kniesow gmeinſkih prijödkſtejerjow tudomneje wo-
kolnoſcie i n'uradzowanju někotrych hornoluziſkih provin-
zialnych naſeſnoſcziw najpodwołniſcho pſcheproſcheny a čyžli
ſo czi ſami

njeđelu 30. haperleje popoldnu w 2 hodj.

w Teutscherez hoſczenzu tudy prawje bohacze ſhromadzicj.
W Poſchizach, 20. haperleje 1871.

H. Dietrich,
gmeinſki prijödkſtejer.

Uežnoſereje

jaru rjane, ſopu po 8 nſl., 2 ſchuzy ſa 3 np,
naſlepſche erown a fulb. jereje,
ſopu po 18, 24 a 36 nſl.

cigarr

we wulkim wubjerku a derje wotležane po tunjej płaćſiſne
porucza k dobrociwemu wobſedzbowanju

J. T. Reimann
ſ na pſchecja theatra.

Pſchedawanje ležomnoſcziw.

Bližſchu wutoru jako 24. haperleje popoldnu wot
1 hodzin ſudže ſo wot ſiwnoſeſe czo. 12 we Łahowje dželba
ležomnoſcziw (gruntow) po parzellach pſchedawacj, potom
pak ſbyt teje ſiwnoſeſe na pſchewadzowanje pſchedawacj.
Wona wopſchija 17 forzow pola a kuli, ſe 170 dawiflimi
jenoſczeni napoſožena a je bjes wumjenka.

10—12 ſop

hiſcje cžiſce duchneje ſkomy, kotrež je jenož dwě ſečze
na ſchwie ležala, budje ſo jutſje njeđelu popoldnu w
4 hodzinach w Nowych Poſchizach ſa hotowe pjeniſej na
pſchewadzowanje pſchedawacj.

H. Dietrich.

Město ſa hajnifa na ryceřſkuble w
Schczenzy je woſadzene.

Jutſje njeđelu 23. haperleje
lehelelulenje a reje w Ssowrjezach,
na czož najpodwołniſcho pſcheproſchuje

A. Kmoch.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
ktiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvrtletna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Se Serbow: S Budyščina. S Delneho Wujesda. S Lejna.
S Měrkowa. S Pšomjow. S Hufli. S poła. S Lubija. — Powjescje wo wojołach. — Zyrkwiſſa powjescje.
— Nawěſtmił.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinie.
22. haperleje 1871.

Do wosz: 6254 kórcow.	Plaćizna w pŕerézku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nižša.	najwyšsa	najniža.
Pſcheniza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla . .	6 —	5 5	6 10 —	5 25 —
Rožla . .	4 10 —	4 5 —	4 10 —	4 7 5
Dečimjen . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 7 5
Wowš . .	2 10 —	2 2 5	2 7 5	2 5 —
Hroč . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahly . .	7 10 —	— — —	— — —	— — —
Hejduschka . .	5 15 —	— — —	— — —	— — —
Kana butry . .	20 —	18 —	— — —	— — —
Ropašlomž . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Zane hýmo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Czahi sakſkoschlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodjinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

*) Pſchisanljenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pſchisanljenje do Žitawy.

Pſchispomnjenje. Czahaj se snamjeſtlem ** bjes
Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſtaſtawataj. Wonaj matak jenož wosy přeňeje a druheje klagy
a ma ho sa billet $\frac{1}{4}$ wjazý płaćicj; dženſle billety pſci
nimaj njeptacja.

Vjenježna płaćisna.

W Lipſtu, 27. haperleje. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 počnowaſazý čerwjený štokt abo dulat 3 tl.
6 ngl. 5½ np.; minſte bankowki 81½ (16 ngl. 2½ np.)

Spiritus płaćesche wcžera w Barlinje.

14 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.
pſchenja 66—82 tl., rožla 40—52 tl.,

(to je: sa 25 prusſis̄k forzow.)

rēpiłowy woliſ (njezjiſczeny) 12 tl. 15 ngl.
(Cžiſczeny, kaž ho w Budyščinje pſchedawa
ſtajnje něhdze 1 $\frac{1}{8}$ tl. držſhi.)

Najnowsche.

Paris, 25. haperleje, wjeczor. Wobydlerjo
pſchedměstow Neuilly, Sablonville a les Bernes wo-
puſhczęja, dokelž je tſelenje na někotre hodžinę
ſtaſtajene, ſwoje wobydlenja po hromadach. Šta-
ženje jich domow je ſatrakne.

Paris, 26. haperleje. Tſelenje je ho dženſa
ſaſo po zpěl̄i liniji ſapocžalo. Pſchedſtraže ver-
ſailleskeho wójſka ſteja 150 metrow dale neuillſkeje
čyrkwe. — Versailleszy wojazý nadpady na ſběž-
karjow cžinja. Fortaj Montrouge a Vanvres, ko-
trajž maja ſběžkarjo w ſwojej ružy, ſtaj wot ver-
ſailleskeho wójſka woblehnjenaj. Blisko Chatillon,
Bagnex a Clamart ho kruče wojovalaſe. Kano-
nirowanje na forth, wot ſběžkarjow wobſadžene, je
jara ſylne.

Versailles, 26. haperleje, wjeczor. Fort
Issy, wot ſběžkarjow wobſadžený, wot dženſniſcheho
pſchipołnja wjazý njeſtela.

Barlin, 26. haperleje. Knježerſtwo pyta po-
ſlenje ſadžewki wotſtronicz, ſo byču ho landwehri-
ſtojo, hifčje pſchi wójſku ſtejazy, borsy domoj
wróćcicj móhli.

Žitawa, 26. haperleje. Tudy buſhtaj pastor
primarius Dr. Clemm a měſčjanosta Haber-
korn jako ſapoflanzaj do synody wuſwolenaj.

Sakſka. Jego majestosz król Jan je pschiwosik, so zmę hórsz radziczel profesor Dr. Scheerer w Freibergu rjad zwycięstwa Stanisława, wot ruszeho kieżora jemu spożeczeni, pschiacz a nozycz.

W Oberwiesenthalu su schulske swy mot jutrow hem sanktynene, dokež je jara wjèle schulskich dżeczi na woszpy abo masery kórych.

Kral Jan je pschiłasak, so ma ho 2. grenadierregiment No. 101 nětko mjenowacž: 2. grenadierregiment No. 101 kieżora Wylema, pruskeho krala.

Minister prawdy Dr. Schneider je 22. haperleje kudniški hamt w Scherachwje wopytał a wobhaladował.

Sandżenu kředu bu zakladny kamien l nowemu dwórskemu theatrej sapożojeniu.

Na narodnemu dnju krónprynza Alberta a l mjeninam (Namenstag) prynza Jurja, sztož wobojie na 23. haperleje trzech, je jimał szkole ministerstwo wójny w mjenie szkolskich wojskow, doma w Sakſkej stajazh, telegrafiszny swojo pschalo a je hizom tón hamy dżen wjeczor wobeju dżak telegrafiszny do Draždjan doschoł. Krónprynz Albert pschebywa nětko, kaž je snate, jako kommandeur 3. němskeje armeje w Compiegne (w Franzowskej) a prynz Jurij jako kommandirovazh general kral. szkolsko 12. armee-torpса w měscze Laonje. Wobeju knjeni mandželskej stej pschi nimaj.

Pruž. Na rajchstagu jednashe so w požlenščich dnjach wo to, hač maja rajchtagiszny sapožkanzy diathy dostacž, to rěka pjeniejsne sarunanie sa to, sztož jich wschednje žiwjenje a wobydlenje kroshtuje. Wjetšina sapožkanow je so pschi wotkrožowanju sa to wuprajila, ale ta wěz móže halle potom do skutka stupicž, hdź ju tež rajchtagista rada (Reichsrath) sa dobru spōsnaje. Tuta rada wobsteji pak se fastojnikow wschéh němskich wjerchow a czi drje pschi tym wostanu, so maja rajchtagiszny sapožkanzy tež dale na swoje hamkne khósty w Varlinje živi bycz. Wjetch Bismarck je s najmjenšha hač dotal tajkeho měnjenja.

Dale su na rajchstagu postajili, so ma ho sa rajchtagiste muradżowanja doſč wulki dom natwariez a je so l jeho natwarjenju 700,000 toler pschiwosiko.

Dokež franzowske kniežerstwo pariskeho něméra dla hač dotal žane wojnske khósty njeje placičz móhko, dha je so na rajchstagu na Bismarkowy namjet pschiwosiko, so zmę so sa sdžerženje němskeho, w Franzowskej stajazheno wójska 120 millionow toler poječiez.

Zako so wo tole jednashe, dha pschiwomni Bismarck, so so němske wójsko do nětcziszeje franzowskeje swady měschez njebudže, jeli je Franzowsojo na polož wostaja.

Austria. Ministerpschedzyda hrabja Hohenwart je shromadnemu ſejmje we Winje salon l wujednanju prjódlokožil, po kotrymž by pschichodnje tež ſejmom jenotliwych awstriskich krajow dowolene byko, wěsce salony sa ſwoj

kraj wurađicž. — Hač runje wón pschi tutej ſkładnoſci prajesche, so Awstria wobstaž njemóže, hdź tam lóždy lud połne prawo njeſtoſtanje, dha budże tola čežko, na ſhromadnym ſejmje pschiwolenje prjódlokožoneho noweho ſalona wot ſapožkanow wudobycz, dokež su czi po wjetſchinje Němcy a teho dla žanym druhim awstriskim ludam rune prawa njeſopſcheja.

Kieżor dze niebohemu admiralej Tegetthofei na swoje hamkne khósty pomnik w Poli stajicž dacž a hewal je so towarziswo ſaložko, kotrež l temu pjeniesy ſběra, so by so Tegetthofej tež we Winje pomnik stajit.

Kózdy wuherſki landwehrbataillon doſtanje boryž 2 nowej mitrailleusy a wsché regimenty wuherſkich hufarow, kotrež hifcze w druhich awstriskich krajach ſteja, maja so ſkerje a lepie do Wuherſkeje ſameje pschebožicž.

Bajerska. W tutym kraju su někotři wuczeni katholikojo wustupili, kotsiž nowu katholiku dogmu bamžoweweje njeſnosćeje pschiwosnacž nochzedža a su ſjawnje pschečiwo tej ſamej piſali. Mnichowſki arzbiskop je jich teho dla, jako bě jich priedy podarmo l požlusknoſci napominal, s katholiskej zyrkwe wusantyl. Bjes nimi je wožebje wěſty probſt Döllinger snaty a je psches njeho wulka roſkora w tajkim nastupanju bjes bajerskimi katholikami naſtała, dokež su so někotři ſa Döllingera, druzh pač ſa arzbiskopa wuprajili.

Ružowſka. Kieżor Alexander halle kónz meje do Varlina pojedże, so by so wot tam do Křižingſkich kupyel podał. S Křižingenem poda so won do Stuttgartu l 25létinemu mandželskemu jubileju württembergiskeho krala a kralowej. Kralowa Olga je mjenujz jeho ſotra.

Franzowſka. W Parisu revoluzia hifcze pschezo knieži, hač runje hupijscha a hroñijscha bycz njemóže. Hupu je teho dla, dokež so to, sztož ſebi žada, na tutym ſwěcze ſenje do ſtutka ſtajicž njemóže. Wjedžerjo nětcziszeje pariskeje revoluzije bjes druhim wueča, so dybci bjes wschitlimi člowjekami počna runoſcz kniežicž, tak so by hupu a leni člowjek to ſamo doſtač mět, sztož mudry a džekawu muž, a so ma ho po tajkim tym, kiz něſto wobſedža, jich wobſedženſtwo wſacž a po wětej měrje roſdželicž. A to ſebi tajž wuczerjo njeſchémýſla, so někotryjſuliž to, sztož je dženža doſtač, jutſje hizom pschečini, tak so by so dželenje ſa jutſiškim ſažo ſapečez měko. Duž je to hupoſch, sztož ſbězkarjo w Parisu wuča.

A hroñosć je to tež, sztož tam cjinja. Sztož so w Parisu ſwojeje kože ſam wobarcz njemóže, tón je ſhubeny; pschetož psched ſalonem ſo tam žadyn njeboſat njeboji a psched wychnoſciu ſo žadyn njeſtcižomni njeſtrahuje. Sztož ma ſylnu pjaſcž, tón druhého poraſy, a sztož je krobky paduch a rubježnik, tón ma najrěnsche ſiwojenje.

A hdź je to hizom wulzy l wobſarowanju, hdź

Dvaj ludaj bjes šobu wójnu wjedžetaj, kāl njełniczomne halle to je, hdźj so wobydlerjo jeneho a teho sameho kraja s brónju nadpaduju! A tak je nětko w nělotrych pschedměstach města Parisa a w jeho wosłownosci. Parisy sběžlarjo wschednje wupady cjinja na wójsko, kotrej je franzowske kniežerstwo, w tu khwili w Versaillesu pschedbywaze, na nich poškalo, a je to nětko nimale hijom. S nježel a nimože jedny wo žanej stronje prajicj, so by w tuthm časzu něsho hōdne dobyka.

W požlenich dnjach sda so drje, jako bydu sběžlarjo pschedhramacj poczeli, ale jich pschedhracze pschedzo hishcze tak wulce njeje, so bydu so s Parism poddacj dyrbjeli. Duž so skoro kóždy djen s versailleskimi wojskami bija, wojsowanje pak najbole w tym wobsteji, so s kanonami na so tsèleja. Versailleszy tsèleja wojsbje s forta Mont-Balerien a je s njego pschedměsto Neuilly skoro zyle skazene. Wobydlerjo, kij sahe dosc̄ cęznyli njebehu, su so psched kulemi do pinzow hlowacz dyrbjeli, hdźej je jich wjèle hčodu wumrjelo, hacj je skonečnje 25. haperleje tselenje na někotre hodziny fastak, tak so su czi, kij behu hishcze živi, s Neuilly rosc̄zelač možli, — ale jich domy a domjaza nadoba su wsche skazene a podtjelane, tak so su tamniški wobydlerjo nětko proscherjo. A Neuilly je tsi krócz wjetši, dželi Budyschin!

Hewak tséla so s Mont-Balerienem tež žylne do sameho Parisa a je so tam psches tsieleje wjèle domow slasylo a wjèle ludzi morilo. S zjeka pízaja, so su sběžlarjo psches bombardowanie a psches wojsowanje, kotrej s versailleskim wójskom mějachu, hacj dotal na 18,000 ranjenych a morwych shibili.

Ze Serbow.

S Budyschina. Pízhi synodalnej wosłje, kotrej so tudy sandženu hrjedu 26. haperleje mějesche, buču jało zapoškanz 25. wosłnego wokrješa wuswoleni: l. rycznik Jakob w Budyschinie, l. krajny starschi H empel nad Ohornom a l. pastor primarius Schwaba w Kamjenzu.

S wjetzonych stronow Dubrawow. Sandženj 17. haperleje pónđelu po njež. Quasi modo geniti, kym tudy „lipu dobyčza a mera“ sandželi. W hrjedz dopoldnia sandžechu so grychtui mužojo a czi žami landwehristojo, kij su so hijom s wójska saho k nam domoj wróciли, taž tež te wjetše schulste džeczi, pod najeđowanjom l. kantora Barth a l. wuczerja Suschki, a druzh ludžo na postajene město. Tu wuspewachmy najprjedy schutčku: „Budž khwalba Bohu wjerschnemu.“ Na to ryczesche l. kandidat duchownstwa Krušchwiza, kij běše na jutry k nam pschedhod, někotre němske žlowa, na to spominajo, so je to Boža wola, so žane dobyče a žadny mér čłowjekam spoženym njebudže, kiba psches běženje a žmierz, a so teho dla tuto město, kij je žmierzne

město sa wulki džel nascheje wojsabj, je k temu skadne, so bychmy jow schtom sandžili, kij ma naschich potomnikow dwójzy na dobyče a mér dopomijecj. Sa čzazne, klawne dobyče nětko dostate a sa skoty mér, saho nastatý maty so Bohu temu kniežej džakowacj, pôdla pak tež njeſabycz na nasche wójsko, jeho narjedowarjow a najwyšscheho wojskowego kniežesa. Duž wunjeſeckym němeli „Hoch“ na němskoho khězora, nascheho lubeho krala Wylema. Mjes tym so někelle džeczi někotre wótczinske spewy spewachu, sandžachmy naschu s wěnzami rjenje wupyschenu, něhdže 12 kohczi wypoku lipu. Na to ryczesche horka spomijenj knies w herbskie ryczi k nam, na to polosowajo, kāl so runje lipa k dopomijenju na pschedraty s̄h čaz sa tajku wjež hodži, we kotrej Sserbjo a Němcy w hromadze bydla; psched Němczy mějachu něhdhy lipu sa swój narodny schtom, hdźj tež su někelle dub sa swój schtom pschedjeli; Sserb pak ma lipu we ležach, pschi puczach a na swojim dworje psche wsche schtomu lubo. W časzu leženja lipy bu na schim mlodym mužam a mlodženjam w konšim ležez pschedasane, so s brónju do krawneho pola podacj, hdźej regimenty a bataillon te knopj behu, kotrejž strojela buchu po stach a tawšyntach požyczene. Nětko je tuta žakoňna wójna s Bohu dobyčerszy sa nasch powschitomny wózny kraj dolonjana. Ryczajaza lipa w pschedhodnym časzu džeczem a potomnikam naschich wojskow to woneženjene jich wózow na krtu wójnu, jejne swotpadowaze liscze jich dobyčerske polraczowanie w njepschedzelskim kraju, lód a žněh na jejnych hacoſach tu k njewurjeknjenju wultu prózu naschich wojskow w symje a na bitwischajach a psched woblehnjenymi twjerdzisnami, ta do mjeſhy stupaza lipa to prěnje domojwročenje naschich wojskow, a ta s nowa salzēwaza lipa, da-li Boh, to dompschindzenje tež tyh ſbytlnych wojskow do wózneho kraja a doma do hnuteho a džakonmeho pomjatka pschinježe. Tuthm na schim s džela hujom w domach saha pschedbywazym wojskam wunjeſeckym skončnje džaku „klatu.“ K wobsanknenju bu khělusich „Njež Bohu džakuje“ a cžicht „Wózje nasch“ wuspewany.

Mitſchrb.

S Delneho Wujesda. Lětuscha jutrowniczla běše sa naš wojsbje krafny žwiedžen. Vě to tón dawno horzo wuproscheny djen s tej radosze połnej hodžinu, hdźej nam Boža mila rula po džewježměšaczym dželenju tudomneho ryczélublerja knieža s Bredow saho s wójny domoj pschedwiedże. Žlyk tydžen předy mějachu na kniežim dworje a wo wži wěnz a pletwa wicj, taž tež cžegne wrota twaricj, nowe khorhoje schicj a schulekam křižižli s wěuaschlami, schulerjam pak khorhoječki wobstaracj. Jutrowniczlu stejachu we wulki rjanoszej schyri cžegne wrota hotowe, s kotrejž so wjszelake wulki khorhoje smahowachu.

Popoldniu w 2 hodžinomaj shromadžichu so na schuli džeczi, na farje pak motroſczena mlodoscj, taž tež wſchicj

prjódłstejerjo zyrkwe, schulow a gmejnów a podachu ho potom w pyshnym czahu knjesei s Bredow napschezjivo i witanju psches most hacz i lezej. Po krótkim czakanju pschipowiedze tselenie, so ho won bliži.

S wosa wustupiwski bu won najprjodzhy wot l. duchownego Rycerja s wutrobnej rzecu w mieniu zhejke wojsadu witanu. Na to wustupi s czaha prenja schulerka, witasche jeho w rianym spewie w mieniu schule a psche-poda jemu krafny lawrinowu wenz. K bylsam hnutu mózesche l. s Bredow ledy swoj dżak sa wschu njedoczakanu czeszej a luboszej wuprajic, so je jemu wote wszech poczescowanju a witanjom, kotrež ho jemu a jeho regimentej pschi domojwročenju po Némzach dostachu, tote we Wujesdze najlubscie, pschetož tudy je kózdy jeho wutrobie tak bliško.

Potom srjadowa ho kwjedzenksi czah tak, so jeho czj knjeja jézdní nawjedowachu, kiz běchu knjesei s Bredow hacz na schuzej napshczewiwo jehali a jemu psches l. Dannenberga swoje witanie wuprajic dali. — Pod spewaniem wschelakich spewow wjedzehym knjeza s Bredow s jeho mieniu mandzelskej a synom, kiz běchtaj sboru do czaha fastupikoj, psches te 4 czesne wrota i hradej, najrjeñscho wupyschenemu. Tu l. inspektor Findeisen w mieniu knjezich fastoñnikow, czeldej a dželaczerjow swojego lubeho knjeza witasche a se wszech wojowni jemu ho wulke wjesele nad jeho sbozomnym domojwročenjom. Po wuspiewaniu několrych spewow a po wunjezenju tiskrczneje klawy na nascheho, se żeleznam Ischijom pscheneho wutrobiteho wojowarzia knjeza s Bredow rosendze ho ton wulki lud, kiz bě ho s zykeje bližszeje wokolnosze hem seškoł, — wjeczor pak bě ton wulki krafny hród s wsele stami swęzami a pišanymi lampami pyshnie pochwęczeny.

S Lejna pola Khróscziz. Dotalny schukejowu běrka tudy Jan Striegel je jako tajka do Kartarjez pschedzony a na jeho město je wojerstki invalid Friedrich Karla Verdermann pschischuk.

S Měrkowa. Tudomny, 52 lét starý hejter Handrij Wjenk, kiz w knjezich brunizowych podkopach džekasche, bu 22. haperleje tak straschnje sažypnjeny, so na měsče morw wosta.

S Psowjow. Nashe schulske džeczi su pschi khorosci tudomneho předawtchego wuczerja, kaž tež po jeho zmierci minakatku schulu wopystale, my pak w tychle dnjach sažo noweho wuczerja dostanemy.

S Hüssli. Pöndzeli 24. haperleje wjeczor w 9. hodzinje je ho tudomna, l. Kirchnerzej kleszaga klasmarja wotpalika a je ho jemu s dobom wjesele klasmarstich tworow spalico.

S pola. Se rta wjesele ludzi klyschimy w něckischem czazu husto to praschenje: kaž dha to tola pschinidze, so dobrí herbszy wuczerjo swoju wóznu rjanu Eužigu wopuchcia a fastoñska w Némzach pytaja. My na to

wotmoswimy: Ma tež herbsli wuczer czesjche džeko a wjazp czinic w schuli abo zyrkwi, dha je jeho to tola njebudže k temu nusowac, so by swojim wóznowskim ho-nam tak lohzy božemje prajik. Teli won to sejini, dha je na tym węsze něshto druhe wina.

We wschelakich němſkich nowinach husto doszcz čitamy, so w Némzach tu a tam w jazp sdy dadža, hacz hebi to salon žada, haj so wuczerja wschudzom vělnje fastupia a s nim lubosnje a pscherzniwje wobkhadzeja. Tež w Sserbach je doszcz gmejnów, kiz maja schulske naleznoscze derje srjadowane a swojemu wuczerjej jeho czeske džeko na wsche waschnje polóżujo, tak so jeho prázowanje w schuli na duschach džeczi bohate ploby pschinjeze.

Ale pschi pueżowanju, kotrež ja psched několrym czazom po Sserbach mejach, kym Bohu žel! tež nashonik, so su tola tež gmejný, kiz schulske pjenies sa wuczerjowe džeczi žadaja abo swoju njespoložnosć njehornje wupraja, hdyn so sa schulu něshto czinic abo dawac dýrbi. Hajmi so powjedasche, so chzedža jenemu wuczerjej, kiz hizom 40 lét w jenej schuli sprózniwje džeka, wschelake węz wscz, kiz je dokhi czaz sa sboru wujawał, dokelž běchu jemu te pschi jeho sapokasjanu abo krajnych saloniow dla slubjene. My njewemy, hacz je tajka njejhvalobna powjescz werna, ale to kym tola klyscheli, so je tutón wuczer psches nje-sbože wulku schlodu mē.

Nječjismy teho dla wschitku winu na tych wuczerjow, kotsiz se Sserbow prjez du, ale pschepytajmy wschitko a klyschimy tu mēz tež prjedy wot druhéje strony, so bychimy sposnali, so ma schulska gmejna na tym kladz wjazp winy dýzli schulske wuczer.

S Lubija. Pschi synodalnej woblie buschtaj wot woblnych mužow 26. woblnego wobrjeza l. farař Kada s Berthelsdorfa a l. rycznik a ryczeczkubler Schenk nad Žornožkach jako sapožlanzaj do salkleje krajneje synody wuswolenaj. Kubler Fa hnauer s Bobolz dosta 22 hlosow.

Schtož tule synodu žamu nastupa, dha je do njeje někol 27 duchownych a 34 swętskich sapožlanzow wuswolenych. K tym pschiindu hishcze 4 duchownižy a 4 swętszy sapožlanzy, kotrež kral po swojej woli postaji, tak so směje synoda wšcho do hromadu 69 kobuslavow.

S Budyschina. Dotalny žudnisi hamtmann l. Bodel tudy ho hizom 1. meje do Lipsta pschiindli a budze jemu i czeszeji jutſje (njedzelu) wulka hospzina wohotowana, na kotrež ho psches 100 hospci se wšow a s města wobdželi — Mjeno noweho budyskeho hamtmanna nam hishcze snate njeje.

S Budyschina. Měschzanosta (burgemeister) Sinz w Bislopizach a někotsi druzi běchu pscherzivo woblie sapožlanza rycznika Thielera na rajchtagu protest sapožili, so na to powokajo, so su w několrych wschach wuswolenje prjedy wobsanklysi, hacz to salon prjodkpiše. — Ale w jednanju, kotrež ho saňdzeni wutoru tuteje.

wolje dla na rojstagu mjeſečne, bu wuswojenje k. Thieſa
jenohōzne ſa dobre ſpoſtej.

Powjescze wo wojaſach.

Žeſny kſiž dosta: Broda (Banzar) a Schneider (Pyschny), wobaj ſ Dolheje Vorſcheje a wobaj ſeržantaj w 1. weſtpruſkim grenadierregimente No. 6; teho runja Korla Adolf Kriegerow ſ Mniſchonza, gefrajta w 4. ſalſlim infanterieregimente No. 103; teho runja Jurij Adolf Gwora (Zwahr) ſ Bonjez, wot 1. kompanije 2. kral. ſakſkeho jägerbataillonu No. 13.

Wojaſ Jurk ſ Dolheje Vorſcheje w tu kſwilu w Hbelsku pſchebymazh, je čejlo ranjeny a naſkerje invaſida woftanje; woþyroczeny Woſak a Mužka ſtaj ſhubjenaj. (Wo požlenim je na naprachowanje k. duchovnemu Kruiſhwizh w Dolhei Vorſcheji do Barlin poſlane, to wotmoſjenje pſchijeho, jo Mužku drje nijeſi nichton panjez widžit, ſo pak tež wot wörthſkeje bitwy ſem nihdje namakaný nijeſi.

Pſchiſ pomnjenje. Redaktor proþy, ſo by ſo jemu to k. naſiedzenju dako, hdyž je Jadyn wojaſ to abo druhe čeſne ſnamjo dostał. Tež budža redaktoře wſche druhe powjescze wo wojaſach herbſkeho kraja ſube.

Wojerske pakety hacž 5 puntow cježke ſmědžia ſo nětko ſažo do Elſaſa, Lothringſkeje a Franzowskeje na wojaſow ſlacz a placzi ſo ſa kójdž tajſi palet na poſce 5 nſl. porta. Ieli je wotpožkarzej ſnate, w kaſkim měſče tón wojaſ ſteji, tij ma tón palet dostač, dha njech ſo mjenno tajſeho města tež w adreſy pſchiftaji.

Cigarry

jara derje wotležane a ſo běložehlaže, 100 ſchtuk po 15,
16, 18, 20 nſl. atd. porucža

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſtej haſh.

Pſchi potrjebje porucža
superphosphat,
guano,
koſcziñu
famjentne wuhlo a brunizu,
tſeſchne a murjerſke zyhle

H. Grieshammer

ſe ſkladom na dworniſčiju ſ uapſtečja ſubkolubje,
ſ býdenjom w ſlotym hodlerju w 3. poſthodje.

Kózdeho taſamza (Bandwurm)
a 2 hacž 4 hodžin ſbes boſoſče a ſchlodowanja zpleſacžeri; teho runja tež blédawu a liſhawu wěſcie ſacžeri
a to liſtine Voigt leſar w Groppenſtejt (Preuſen).

Gaſke ministerſtwo wójny čze wjedžec, hacž je Jadyn ſakſli wojaſ hiſcheje něhdje w franzoſkiſch krajach jath džeržany a proþy teho dla kózdeho, tij by wo žanym tajſim wojaſu wjedžit, ſo by teho mjenno atd. hacž do 5. meje bliſſhemu hamtſtemu hetmanej wofſewiſ. Ministerſtwo čze potom ſa to ſlutkowac, ſo býdu ſo tajzy jezi býrſh ſe ſaſeča pujcjiſli.

Cyrkwińskie powjescze.

Werowanaj:

Pětrowska chrkej: Handrij Polnič, woſyhuwař na ſeleſniſy, ſ Johannu Khrystianu Wagnerej.

Křečeni:

Pětrowska chrkej: Jan Jurij, Jana Kobanje, měſčan a wobſeđerja ſahrodniskeje ležomnoſće, ſ.

Michałska chrkej: Jan Jurij, Handrija Hein, khežlarja w Něwkezach, ſ. — Johanna Małdlena, Jana Ernsta Klimanta, khežlarja w Eſkonej Vorſcheji, ſ. — Jan Bohuňer, Ernsta Priebla, khežlarja w Žekezach, ſ. — Johanna Hilžbjeta, Jana Gudy, druhoho wuczerja na Židowje, ſ. — August Max n ſ. na Židowje.

Zemrjeći:

Džen 12. haperleje: Bertha Emilia, Vjedricha Augusta Nowaka, ſeržanta 10. kompanije 4. inf. regimentu No. 103, dž., 2 m. 14 d. — 13. — Miktauſch Fencz, kraw, 49 l. 5 m. — Jurij Kapler, wumjenkar w Nowych Matkezach, 66 l. 2 m. — Hana rodž. Schmidtez, njebo Mattheja Kſchizanka, khežlarja w Khełnje, wudowa, 77 l. — 16. — Jan Korla Khežnič, měſčan, poleč a partilulier, 66 l. 9 m. — Ernst Ota, Ernsta Adolfa Čornaka, wobylterja, ſ., 1 m. 25 d. — Jan, Jana Měrcjinka, žiwnoſcjerja w Hrubjeležiach, ſ., 2 l. 7 m. — 17. — Maria Helena, njebo Handrija Horala, wobſeđerja ležomnoſće ve Wurizach, dž., 20 l. 5 m. 12 d.

ff. dwójzy raff. petroleum

punt po 28 np., pſchi wotkuſjenju 5 puntow po 27 np.
porucža

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſtej haſh.

Butrowy pólver

wot Tamlinſona & Co. w Lincolnje w Jendželskej, jako
weſebie ſpomožazh ſrědk pſchi butrudželjanju porucža

C. A. Wehla
na miążowym torhosčezu 40.

Sſuſe a w ſirniſu rybowane barb, ſopalny, berniſteinowh a asphaltowh lak, ſirniš, najlepſhi jendželski portland-cement, palen gyps porucža

C. A. Wehla
na miążowym torhosčezu.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 nſl. dostačj:
Gſo ſwonni mér. K ſwječinam měra pěhnik H. G.
we Łafu.

Gſu to rjane ſpěw a ſchtucžli, w kotrych ſo ſrudoba-
wójny a kraſnoſcž měra na wſchelake wasčnje wopomni.

Pscheipołożenie fhlamow.

Mój skład hotoweje mużazeje drasty a hólczažych wobleczeńjom je
nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa stótnika Boëtius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha, tyscherskeho mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſthodze

porucza ho s wulkim wubjerkom modernskich a derje dželanhych möblow se wſchelakich drjewow, laž tež
wſchelake družiny pleczenych stolzow po najtunischi placzisnach a prozy čeſczenych Sserbow Budyschina a
wokolnoſeže wo dobrociwe wobledzbowanie.

Magdeburgske krupobieże ſawęſczaze towarzſtwo,

Sakladny kapital: Tsí milliony toler,

w 6000 akzijach, s kotrych je hacj dotal 3001 wubathch,

ſawęſczuje ſemſle wupłodh wſchitſkich družinow psche krupobieże po twierdzh prämijach. Doplaczowana ženje
žane njeſku. Sarunanja ho najpoſdžiſho ſa měkaz po jich poſtajeniu połne wupłacza; ſa sprawne dopielnjenje
tuteje pschitlusknoſeže ho psches wobſcherne ſtukowanje a psches ſakkadny kapital towarzſwa rukuje.

Wat jeho ſydomnacielētneho wobſtacja je towarzſwo 523,688 ſawęſczeniom wobſanklo a 6,262,256 toler
ſarunanjow ſavlačito. Šawęſczeniſka ſumma w lécie 1870 wunjeſe 20,911,982 toler.

Podpiſani agentojo ſawęſczeniſke namjetu rad horjebjemu a budža wſcho druhe wuſaſanje rad dawacz:
wyschi agent H. Meisel w Budyschinie; Beruh. Berger w Pancižach; Carl Böhmer w Bifkopizach; Ed. Kohlmann,
Paul Graf jun. w Lubiju; Ludwig Müller w Nowofalzu; Ferd. Pech w Scherachowje; J. F. Wenzel w Groſſ-
ſchönawje; Rich. Alinc w Bjernacižach,

agentojo Magdeburgskeho krupobieże ſawęſczazeho towarzſwa.

Barlinske kruph-ſawęſczaze towarzſwo wot 1832.

Tuto najstarsche kruphſawęſczaze akzijowe towarzſwo porucza ho knjesam ratarjam ſ sawęſczenju jich polnych
płodow psche krupove ſchłodowanje. — Wone ſawęſczenja horjebjerie ſa twierde prämije, hdzej ženje žane dopla-
czeniowje njeſe a ſriaduje naſtate ſchłodh po pschipoſnathch, w jeho dołhim ſtukowanju dopofaſanach, liberalnach
ſahadach. Wupłaczenje ſarunanjow stanje ho węſcze a połne w čaſu měkaza, hdzej je jich wopſhijecje poſtajene.

Podpiſani poruczeja ho ſ wobſtaranju ſawęſczeniom a ſu ſe ſawęſczeniſkiemi formularami, laž tež ſ kóžnym
drūhym potriebnym wuſaſanjom ſ ſlužbje hetowi.

J. G. Jurk, wucjer we Wojerezech.

Hugo Winkler w Kuhlandze.

J. G. Wels, twarski mischt w Kulowje.

Drjewowa aukzia.

Štewart 4. meje t. I. dopołdnja wot 9 hodžinow
budže ho na drobjanſkim ſeſowym reviru na khaponižh
pschi ſomſčanſkim a ralecjanſkim pučju 30 ſchut khójno-
wych klozow, 50 kloſtrow khójnowych ſchępoſow,
30 kloſtrow pjenkow a 30 kop khójnowych walcikow
na pschehabzowanje pschedawacj.

Štromadžiſna na khaponižh.

Müller.

Mydłarski popjeſt

ma dla njedodaſtka rumu tunjo na pschedan

Lehmann, mydłarski mischt
na hornczerskej haſy njedaloko kaſernh.

Prawdziwih nordhäufat, laž tež wſchitſkie liqueury,
dwójne, jednore a ordinare polenžy porucza najtunischi

J. T. Reimann

s napſhęcja theatra.

Khosej punt po 72, 75, 80, 85, 90 a 100 np.,
zofor w kehelsach punt po 47, 48, 49 np.,
zofor w kehelsach raffinadu pt. po 50, 51, 52 np.,
rajß pt. po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.

cigarry we wulkim wubjerku
 25 sctuk ja 3½, 4, 4½, 5, 6, 7 nbl.,
 stare wotleżane družinę,

palenz wschęch družinow, skłodka a ordinarnie, w ejma-
 rjach a w jenotliwym najtunischo,

syrop, punt po 16, 18, 20, 30 a 40 np.,

jereje, lopu po 24, 30 a 36 nbl.,

frupy, boczki, jahly, buny najtunischo porucza

Carl Noack

na žitnej hašy njedaloko hłowneho torhofscheja.

Sawěsczenja psche woňiowe skłodowanje po
 twierdych wschomogno tunich pramijsach horjebjerje

němski Phoenix

woheňsawěsczaje towarzystwo w Frankfurcie nad Maj-
 nom sa

Budyschin a wołknoscz

G. A. Siems firma: J. G. Klinigst Nachfolger,
 w Budyschinje na bohatej hašy čzo. 86.

Khosej punt po 72, 80, 90, 100 np. atd.,
rajß = = 18, 20, 24, 28, 30 np. atd.,
syrop = = 16, 18, 20, 36 np.

zofor tuni,

taž tež:

wschę družinę palenza

Rudolph Hölzer

na rožtu herbskeje a schuleriskeje hašy.

Cigarry

25 sctuk po 30, 40, 45, 50, 52, 55, 60 np. atd.
 porucza Rudolph Hölzer.

Zuc̄nojereje
 jara rjane, lopu po 8 nbl., 2 sctuzb sa 3 np.,
najlepše erowu a fulb. jereje,
 lopu po 18, 24 a 36 nbl.,

cigarry we wulkim wubjerku a derje wotleżane po tuniej placzisnje
 porucza k dobrociwemu wobledzbowaniu

J. T. Reimann
 s napšecza theatra.

Khosej dobrý a derje skłodzazb, punt po 7 nbl. hač
 14 nbl., pschi 5 puntach tunischo;

zofor jahly, pt. po 52, 56, 60 np., w kehelsach wjèle tunischo;

zofor drobny pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np.;

lamany rjaß rjanę bělę pt. po 16 np.;

rjaß wulksornat y pt. po 20, 24, 28, 30, 40 np.;

hroch, jahly, boczki najtunischo;

sodu pt. 12 np., ff. schterku 32 np.,

pschi 5 pt. tunischo;

syrop, pt. 48 np., pschi 5 pt. po 47 np.;

amer. **petroleum** pt. 28 np., pschi 5 pt. po 27 np.;

syrop pt. 12, 20, 24, 36 np., pschi 5 pt. tunischo;

dobry a derje skłodzazb čistý palenz thanu po 16 np.;

jara derje skłodzaze a skłodka **dobre palenz**

thanu 4, 5 a 6 nbl., pschi 9 lk. tunischo;

Liqueury, rum, arak atd. najtunischo,

cigarry w najwjetshim wubjerku a najwošebnisczeje
 dobroscie 25 sctuk po 3, 4½, 6, 7, 7½ nbl. atd. atd.

poruczataj k dobrociwemu wobledzbowaniu

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawfke hašy čzo. 798.

Rigaske lane šymjo w tunach

a jedyn ras s tunu šte pschedawa so pola mje doma
 we Wadzech čzo. 10 a hrjedu a kobetu w hosczeniu k
 skotej hwězdze w Budyschinje pola domownika.

J. A. Selanz.

Poruczenje.

Pschi swonkym lešowaniu jako je: sczinjenje, psche-
 stupjenje, pschepscimnenje, slemjenje, kolenowy hrib, drjenje
 w stawach, jenčelska khoroscz, taž tež wurost pschi dž-
 czach atd. so ja s tutym czeſczeniem Serbam Budyschina
 a wołknoscze k sabozenju najpodwolniſczo poruczam.

Ernst Bräuer pod bōrklonom č. 284.

Nowopalený twarski a rolný falk

wot 29. haperleje t. I. falkpalernja w Niskej
 wschědnje poslicza.

H. W. Siebörgerz herbja.

Jena abo dwē holz, kotrež čzvezja róžedzelenje
 naušnycz, moža pola podpišanego do wuczby stupicj.

J. Hascha na garbarskej hašy čzo. 371.

Jena pěkna, strowa a czerstwa herbska holečka,
 kotrež je sańdzene jutry schuln wopuszczilka, može
 pschi wudawaniu Serb. Nowinow dobru skrzbu
 w domje jeneho duchowneho w Draždjanach dostacj.

— Geli ta holečka tak khuda, so znadz kmaneje
 drastu nima, dha tajku drastu borsy wot kniejsztwa
 dostanje.

Wotewrjenje khlamow na lawskich hrjebjach w domje knjesa Meldy i napshecza noweje meschczanskeje schule.

Czesczenym wobydlerjam Budyschina a wokolnoscie s tutym najpodwolnisczo i nawiedzenju dawam, so bym tu dzensza

Khlamow mužazeje a hólečazeje drasty

wotewril.

Moj sklad poslicja sa nětčischi cžak na jnowsche a najlēpsche, schtož je hacž dotal w konfekzjach wuscho a směm ho po mojim sprawnym džele a tunjej placisniye wobščernego pschedowanja nadzijec.

Hewak dawa mi moje wielesłne nashonjenje, kotrež bym jako khlamow jedžet a pschedowat w tajskich najwjetshich khlamach w Pesčce a Dražbjanach nadobyl, tu dobru skladnosć, so móžu czesczenym wophtarjam s najnowschimi modelami požlužec a dokelž bym ſebi podla mojich

Khlamow mužazeje a hólečazeje drasty

tež jara wulki sklad

žukna, bukšina, štoſow a podschiwka

ſaložil, dha drje budje někotremuzkuſiſ spodobne, so móže ſebi pola mje žuknu, kholowym a laž ſa 24 hodzinow ſechic bacj.

Tež ſu pschi mni dželacjerske kholowym a kholowske wutki, te tak jara phtane turniske žukna najtunischo i dostacju.

Czesczenych Serbow i prawje bohatemu kupowanju pschedroſchujo, porucząc ho pod ſlubjeniem najſprawnischemo a najtunischem požluženja

Adolf Weiss

na lawskich hrjebjach w domje knjesa Meldy
i napshecza noweje meschczanskejo schule.

Dželaczerjo,

25 hacž 30 dželaczerjo doſtanu pschi dobrym akordje w lécje a ſymje, kaž tež žony, holzy a hólzy, 14lětni a starschi, doſez wunoszage dželo na Margarethenhęce poſta Budyschina.

Rajß

jara rjany a wulksornath, punt po 16 a 18 np., pschi wotupjenju 5 pt. hiscze tunſcho, porucza

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſkej haſhy.

Njetrjeny len
we wulkich a małych dželbach
kupuje mechaniku pschedownja
w Hajnizach poſta Budyschina.

II. ſchottske połnojerje

i marinirowanju, ſchtuku 4 a 5 np., kopu po 22 a 28 nſl.
pschedawa

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſkej haſhy.

Sańdzeniu ſobotu bu w Budyschinje 10 tolerski paſjerjanh pjenjes ſhubjenh Sprawnh namakar čzyl jón ſa dobre myto we wudawarni Serb. Nowinow wotedacj.

Po dołhim czerpjenju wumrie ſměrnje dzensza rano w 2 hodzinomaj we wérje do ſwojeho wumóžnika naſch dobrý mandželski, nan, pschedodny nan a džed

Petr Brühl, 71 lét starý.

Wo cziche dželbracie proſho to wſhem ſnatym a pschedzlam jenož ſ tutym wosjewjam.

W Budyschinje, 27. řapřeje 1871.

Grudni ſawoſtaſeni.
Khowanje stanje ſo njedželu popelnu w 3 hodzinach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóle čísto płaci
6 np. Stwórtletna przedpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopschijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spew — Se Serbow: S Budyšchina. S Parzowa. S Vékeje
pola Kamjenza. S Psowjow. S Schprzej. S Taczej. S Wojerez. — Powjesje wo wojskach. — Hans Depla
a Mots Tunka. — Nawěštnit.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.
29. haperleje 1871.

Dowosz: 6422 kórcow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,												
	wyšsa.	nizša.	najwyšsa	najniža.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.
Březenja . .	6	—	5	5	—	6	10	—	5	20	—	—	—
Rožla . .	4	7	5	4	5	—	4	10	—	4	7	5	—
Ječmjen . .	3	12	5	3	5	—	3	17	5	3	12	5	—
Wólk . .	2	12	—	2	5	—	2	10	—	2	5	—	—
Hroč . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wóla . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahy . .	7	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hejdusčla . .	5	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	19	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ropaklomh . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna . .	—	20	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Xame hymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Gzahi sakskoschlesynskeje železnicy ſ Budyšchina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pschi połonju 1 h. — m.*; po połonju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h.
50 m.*; po połonju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

*) Pschiankujenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pschiankujenje do Žitawy.

Pschi ipomjenje. Gzahi se snamjeschkom ** bjes
Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyšchinje a Lubiju
ſastawataj. Wona jataj jenož wosy prenjeje a druheje klasz
a ma ſo ſo billet $\frac{1}{4}$ wjazh płaczicj; dženſte billety pſchi
nimoj njeplacza.

Pjenjezna płacisna.

W Lipſtu, 4. meje. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
6½ np., 1 połnowojazh čerwienj ſtoh abo duſat 3 tl.
6 nsl. 5½ np.; winske bankowi 81½ (16 nsl. 2½ np.)

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

14 tl. 20 nsl. a 15 tl. 10 nsl.
pschenza 66—82 tl., rožla 40—52 tl.,
(toje: ſa 25 prufich ſorow.)

rēpikowy wolij (nječiſćenj) 12 tl. 15 nsl.
(Ečiſćenj, kaž ſo w Budyšchinje pschedawa
ſtajnje nehdje 1½ tl. drōžſchi.)

Najnowsche.

Versailles, 3. meje, rano. Sańdzenu nōz
bě ſylné kanonirowanie ſtyshecz, tola ſo pječa
niczo ważne podało njeje.

Paris, 3. meje, rano. Po powjeszach, kotrež
ſběžkarſki wubjerk wosjewuje, ſu versailleszy wojszy
wczera wjeczor Moulin Saquet móznie nadpanyli,
buchu pak motraženi. W městaſčku Issy ſo krucje
wojowasche, tola dyrbjachu versailleszy wojszy tež
tam zofacj. Na wobémaj stronomaj wulke ſchłod-
wanje. Tež bu bliſko Neuilly wojowane, tola njeje
ſo ſe żaneje ſtrony niczo woskewn wudobyló.

Paris, 3. meje, wjeczor. Šběžkarjo ſu po
dlęžſhim wojoowanju nimale ſyłe městaſčko Issy
wobbadzili. Fort Issy popołdnju hſchaje tſleſche,
hacj runje jón versailleszy wojszy ſe wſchelakich
ſtronow nadpaduja. — (Naschi cžitarjo njetrjebaſa
runje wſho wěrič, ſtož ſo ſ Versaillesa abo ſ
Parisa wosjewuje, pschetoz kózda ſtrona pſchi tym
bole abo mjenje tzi.)

Paris, 3. meje. Wyžoli ſtolp na torhoſčezu
Vendome budža poñdželu wutnoſčecj pocječ a ſu
hizom roſčty naſtajane. — (Tutón ſtolp, na kotrejž
ſtatua Napoleona I. ſteji, je ſe čeſečzi tuteho ſhězora
poſtajeny. Woń wobſteji ſe njezdje kanonow, wot
Napoleona I. dobýtých.)

Saksa. Męschezsanskie niższe schule w Drażdżanach wypołtuje w tu kwieli 14,959 schulsich dżęzi, którež w 294 klasach wot 232 wuczerjow wuczbu dostawaja, w tych tsoch wyszyskich męschezsanskich schulach je 2367 schulsich dżęzi w 54 klasach s 54 wuczerjemi. W 9 wołrzejnych schulach je 8740 schulsich dżęzi w 164 klasach s 125 wuczerjemi a w 5 gmeinstsch schulach 3852 schulsich dżęzi w 76 klasach s 53 wuczerjemi. Po takim 29,918 dżęzi w 578 klasach s 468 wuczerjemi.

Wóndano bu samkarſki towarzish E. F. Klimt s Dittelsdorf w jenej skale satſeleny namalany. Wón je so ſam satſelik a njeje ſnate, czochož dla je to ſeſinik, dokež je ſe ſwojimaj starschimaj a ſ druhimi ludzimi w mierje a poſku ſiły był a tež ſaneje muſy czerpić njeje.

W Lipſlu a w něbotrych drugich měſtach a wſach bu so jétra roſſchérile.

Š Lipſka piſają, ſo je tam ſańdženu ſobotu 1300 jatych Franzowſow na ſwojim domoſpuču ſe ſchleſynſkeje twjerdzisny Neiſy pſchejeko.

Niz 8, kaž bě thdzenja piſane, ale 10, ſobuſtaſow ſakſkeje evangelsko-lutherskeje synod y ma kral abo wjese wjazg ministerſtwo po ſwojej ſamſnej woli pomjenowac̄.

W Seitendorfje bu so 1. meje ſahe rano wſchitk twardzenja tamniſcheho Burkhardtſe lubka wotpaliſe. Wohen je w brđni wudwrit. — W Kamjenzu je ſo 29. haperleje bětnar E. G. Guba najſlerje kudohy dla wobwěſny. Wón bě 65 lēt starý.

Š lipſkij maſku ſu tón 'króz nimale wſchitz pſchedarjo 'derje ſpolojni, 'woſebje cji, liž mějachu 'ložu a ſukno na pſchedan.

Prusy. Ma wſchelalich stronach bu teho měnjenja, ſo bydu ſo na tobał a cigarr wjetſche dawki poſkožili a ſo pſches to několiki druhi 'dawki ponizilk abo wotſtronik, a džedža teho dla několiki rajchstagſy ſapoſkhanzy tobałowy dawki namjetowac̄. To pak pſchedupzam po myſli njeje a duž džedža na rajchstagu protest pſchedzivo tajomu namjetej ſapoſkožić.

Dr. Strousberg, liž je w Rumunſkej ſeleſnizy twardik, je tamniſchemu kniežestwu pječza něhdje 5 millionow toleř winojth woftak. Rumunſke ministerſtwo je jeho teho dla w Barlinje, hdzejz wón bydl, wobſloržko, tola je nje-wěſte, hač budje wjese wot njego doſtač móz, hdzejz wone tež prozeſ dobudže, dokež je wón ſwoje wobſedzenſta w nowſkim čaſu ſ wjetſha roſpſchedač.

Hdzejz ſo khejor-kral w leče do kupjel poda, to hiſchje wěſte njeje, najſlerje do Emsa abo do Gasteina.

Zlonſke dołhody ſjenoczenych němſkich krajuſ bu ſo ſańdžene lēto nimale na 29 millionow toleř powyſchile, wot lotrzych Pruska 19 millionow 184,328 toleř, Sakſla pak 2 millionaj 764,000 toleř doſta. Wjetnizy cžim wjazg wobydlerjow žadny němſki kraj ma, cžim wjazg pjenjes wot tutych dołhodow (nutſpſhindzenjow) doſtanje

— a ſo teho dla wobydlerjo kóždeho němſkeho kraja po wěſtych čaſach ſ nowa ſicja.

Nimale wot teho čaſa, jako bě wójna w Franzowskej ſaſtaka, ſo ſkoro zhe ſani wojazg ſe wujpelnjenju němſkeho, tam ſtejazheho wójska do Franzowskeje ſkali njeſzu. Něko pak, hdzejz ſo franzowske kniežestwo ſ pła-čenjom wójnich kóſtow tak jara dli, ſo tam ſaſo mužſta, konje atd. ſ tamniſchemu němſtemu wójsku ſeſetu, ſo by w nim wſho w dobrym porjadku bylo.

Po ſdaču ſo hiſchje pſchezo něhdje 1400 němſkich wojakow w Franzowskej jatych džerži a napomina teho dla pruske ministerſtwo wójnij kóždeho, liž ſnadz wě, ſo je tón abo idruhi pruski wojal jat, ſo by ſo to ministerſtwo ſkerje a lepie ſe wawiedzenju dako, tak ſo može wone potom ſa to ſlukowac̄, ſo bydu Franzowskoj tajkeho jateho puſchczili. Sakſke ministerſtwo wójm je tež tajke napominanje wosjewiko.

Na rajchstagu budža wurađowanja najſlerje hiſchje hač do ſwiatkow trač. W tychle dnjach bu ſapoſkhanz ſalon prjódpołożený, na kajle waſtchnie ma ſo Elſaſ a Lothringſta i Němzam pſchidželiz.

Franzowſta. W Parizu a wołonoſci wojowwanje a krjeſtſeleče hiſchje pſchezo traje a njeda ſo ſ wěſtoſcju prajic̄, hdzejz tajke hubjeñtwo kóñz wosmje; tola ſda ſo, ſo wojazg, wot ministerſtwo w Versaillesu na ſběžlarjow poſkani, dale bole dobywac̄ poczinaja. Powjeſeże, w tajkim nastupanju wosjewjene, bu blédowaze:

Versailles, 2. meje, rano. W ſańdženej noz̄ je jedny bataillon tſelzow dwórnischeho w Clamartu (pſched ſamym Parizom) ſ bajonetom dobył. Wone bě wot dweju bataillonow ſběžlarjow wobſadžene a tucž ſhubicu 300 morwych a ranjenych. W tym ſamym čaſu ſeſiniſchtak dwaj regimentaj nadpad na hród Izy a dobyſhtaj jón. Timaj padże 300 ſběžlarjow do ruſi, koſiž buchu do Versaillesa poſkani. — Fort Izy, lotrzych je wot ſběžlarjow wobſadženy, je po dobyc̄u clamartſkeho dwórnischeho a hroda Izy něko wot versailleskeho wójska ſe wſchich ſtronow woblehnjeny. — Wěſte je, ſo versailleszy wojazg ſ kóždym dnjom dale do překla poſtracjuja. Woni tſeleja tež na fort Montrouge a na fort Vanvres, fort Izy je wot nich ſkoro do cžista roſtſelan, tak ſo ſběžlarjo wot tam wjazg njetsèleja.

Brüſel, 2. meje. Fort Izy versailleszy wojazg teho dla wobſadžili njeſzu, dokež bu ſběžlarjo, wot nich ſajec̄i, jim pſcheradžili, ſo bu tam podſemſle miny ſ pôlverom napjelnjenye a ſo je wſho tak pſchihotowane, ſo móža ſo tute miny roſtſelic̄, tak bóry hač bu wojazg do forta pſchischi.

W Parizu ſamym bu generała Clufereta, liž běſhe hač dotal najwyſchisi roſlaſowat nad ſběžlarjem, pod brónju ſtejazymi, do jaſtwa ſadžili, prajizy, ſo je ſo wón njeſwěrny wopolasač. Woni čzyczu jeho teho dla ſatſelic̄

dač, tola njewěmy, hacj je šo to ſtačo. Na jeho město je general Koſel ſtupík. Heward kommandirujetaſ ſběžlarjom Polakaj Dombrowofci a Olołowicj.

Tak w Parisu ſ zyrobu ſteji, ſo ſ zdej ſe větoſcju prajicj njeda, tola dyrbi tam hubjenje doſez býc, dokelz ſo po želeſnizach ničjo wjazy do Parisa woſyč njejkme, wýſche teho pač tež tam nichlón ſe wšow ničjo na pſche- daň njeprchinenje, dokelz ſebi kóždy myſli, ſo tam ſa ſwoje wězy žanyc hjenjes njeboſtanje.

Rajhórske pač je, ſo ſběžlarſtemu wubjerkej w Parisu pjenesz poſrachuju a ſo je wón teho dla bjerje, hdzej žane namala. Tak ſu direkciye želeſnizow, lotrhy ſobuſtawow w Parisu bydla, wón dan po ſchēs 1 million frankow ſe ſamozjenja tutych želeſnizow tajtemu wubjerkej dač, dyrbjeli a heward pyta tuton ludzom pjenesz wnujoſowac, hdzej hdzej žane wuſkledzi. Duž drje tam ta hera kónz dostanje, tak borts hacj budze verſailleske wójsko tak dokolo hotowe, ſo budze na Paris ſylny nadvad ſejnicz móz. Pariske hacj ſu drje ſ wuſlami barrikadami ſaracene, ale najſkerje budze na ludzoch poſrachowac, kž je pſcheczwo verſailleskemu wójsku dzerža, hdzej je ſo to pſches wrota a murju do Parisa nuts dohleko.

Mý ſu hížom powjedali, ſo ſu w Parisu tamniſchoho arzbíſkopa a wjeli ſtow tamniſich duchownych do jaſtwa ſadžili, jich zyrlwje a wobydlenja pač wuruſili. Poſnanski arzbíſkop Ledochowſki je ſo teho dla na wjercha Bismarck wobroczik, ſi tej prouſtu, to wuſtlowac, ſo bychi ſ najmjeñſha ſpomnjeneho arzbíſkopa ſ jaſtwa puſhczili. Duž je ſakſki minister Fabrice, kž je w tu khwilu ſ rěnſteje ſtronu najwýſhſchi roſkaſowac w Franzowſkej, generale Cluſeretej po Bismarkowej po- rucznocjeſi prajicj daſ ſo bychu pariskeho arzbíſkopa ſkerje a lepje ſ jaſtwa puſhczili. Cluſeret je to ſlubik, hacj pač je ſo ſtačo, to njewěmy, dokelz ſu Cluſerata ſameho ſadžili, laž ſu na hížom ſpomnili.

Dokelz je tam, híž němske wójsko w Franzowſkej ſteji, wſho wužrane, ta ſo jemu wobydlerjo žaneje zyrobu dawac, njemoja, dha ſe i němsky wojozu zyrobu ſ Němzow a ſ Belgiſkeje pſchiwožec dadža, tele khóſty ſa jich ſe- ſimjenje dyrbi pač Franzowſka pſakacjcz. To je ſo wón- dano tež ſtačo a je franzoſke ministerſtvo ſa tajke, hacj du kónza haperleje naroczne khóſty pječza 9 millionow tolef na tamniſke němske wójsko wuplačziko. — Schtož pač te 5 milliardy wójnskio khóſtow naſtupe, dha wot tych Franzowſka hížce niči ſaplačzita njeje. To tež po prawym njeje trjeba měla dokelz je w poſtajenjach mera jenož prajene, ſo ma Franzowſka w lécze 1871 jenu milliardu ſaplačzic a te druhé jenjesh něchtio poſdžiſhco.

Ružovſka. Rěžor je pſitafat, ſo ma ſo zhe ruſke wójsko na měrnou nohu ſtač. Duž je jara wjeli wojoſkow domoj puſhczenyh.

Spěw füſiliera Kucžki

1870 pola Saarbrückena, 1871 w ſerbſkej ryczi namalany na mi- naſkaſkých ſhaponizač wýſche Hermanez.

Schto tamle w kečlach cjerwi ſo?

Sso ſva, Napolion je to.

Schto ma tam kaſhcj pytaſz?

Haj, hólz, jeho wucžekim!

Tam cíſcjinu tež pſchichli

Ssu kholewzarjo cjerwjeni.

Schto maja tam ſo róšzterac?

Tych khadlow čzemh bliže ſnac!

S kanonami, mitrejſlami

Tam praſtaja, ſo wſdítlo rži.

Schto maja praſtacj, ſ wóhujom hracj?

Te přyſle čzemh ſalaſacj.

Napolion, Napolion,

Tvoj parník ſ kolje dje won.

Priſt praſt cze ſerbli ſměćimy:

Dha ſrudnje wukhěžorit' ſu!

Tu wulku blabu — wěſch ty ſchto?

Na wěčne ſtulej, ſraňmanſtvo;

W Parisu — čakaj — tam je mán

Cje mólcu, domleč, grande nation!

g. Vorſchežan.

Ze Serbow.

S Buduſchina. Sa bližſe poſedzenja tudomneho pſchihažneho ſuda bu wón danjo 30 hlownych pſchihažnych a 12 pomoznych pſchihažnych wuložowaných. S přenſchich ſu ſ naſcheje wokolnoſče: rycerkuſlet Reich nad Větej, hrabja Bresler nad Eufom, klasli miſchr E. A. J. Hartmann w Buduſchinje, rychtař Uſer w Bréſhynje, pſchelupz Kohl w Buduſchinje, rycerkuſlet Wilhelmi nad Kotezami, pſchelupz Miehnař w Lubiju, gmejnſti prjódſtejer Schęzpank w Ralezach, papierniſtar D. Grimm w Buduſchinje a ſublet Lehmann w Konjezach.

S Parzowa. Tudomny wučer a kantor I. Jurij Bramborč je pſchi ſwjeczenju ſwojeho 50letneho jubileja powſchitkomne cjeſne ſnamjo doſtač.

S Věkeje pola Ramjenza. Předawſhi minaſkaſti druhí wučer I. Nowač je tudomne wučerske město doſtač.

S Pſowjow. Na naſhe wuprōſnjenje wučerske město ani ſſerba ani Němza njejkmy ſa wučerja doſtač mohli, nětko pač pječza Čechia doſtanjem, lotrhy teho dla, dokelz je cjeſleje rycze mózny, tež borts ſerbſti nawučnje.

Se Šprejjz. W noži wot 15. ſ 16. haperleje kheža tudomneho khežlarja Bräſki, kž je w tu khwilu jato wojač w Franzowſkej a kotrehož žona ſ džecžimi

někto w Olomouci bydli, wotpalika. Tak je wohen wuscho, je cimbole nješnate, dokelž ta khežha ſama w polu ſtejſeſche a nichtón w njej njebydlesche.

Š Taczež. Wjeczor 18. haperleje wudýri tudy w dworje bura Bjenusch a wohen a píchewobroči wchē jeho twarjenja, s wuwacjom domskich, w lècze 1868 na- twarjenych, do procha a popjela. Přchi tym ſo tež bróžen herbskeho korezmaria Pjeticha wotpali, ſhula a zytki běſchtej w najvojetšim strachu ſapalenja, buſchtej pak tola ſdžeržanej.

Š Wojerez. Ssobotu 8. haperleje rolny měſčejan Handricz přchi jenym polnym pucžku wodu s hrubie cjer- paſche. Přchi tym bu wón najſterje wot Wožeje ruceſti ſajath, tak ſo s hlowu do wody padje a ſo ſatepi.

S p ē w

na ſwojeho towařſha
wot wojaka R. P. 2. komp. 4. inf. reg. No. 103.

Tak ſrudži ſo mi wutroba,
Hdyž ſo mi powjescz pſchinjeſka,
So bratsk mój tu wjazh njeſ
So wumrje w ſemi dalolej.

Dha plakach ſyls ſrudnoſcie, ſo ſimjercz nai' róſno dželſcie,
A po nim w mojej ſrudnoſci
Sso běſthe ſaſtyſlato mi.

Tak ſrudnje placie nan a macz,
So njemje eže wjazh wohladacj,
Kiz eže tak lubo mejeſchtaj
A tebie domoj čjalaſchtaj.

Ach, ty ſo wjazh njevróciſtch
A twojich lubych nječiſtch,
Twoj row ſo w zubje ſeleni,
Tež tam jón ſkónczlo poſkoči.

Powjescze wo wojakach.

Šaſo je jedyn ſerbſki wojaſ, kiz je hizom 1866 w Čechach ſobu wojoval, w Franzovskej na khorofež wu- mrjeſ, ſchtož je ſe ſledowazeho vižma ſpóſnacj:

Sedan, 22. haperleje 1871. — Šnejeſ ſanaj Wawer w Olzanač pola Lubija. — Ta mam tu ſrudnu pſchitluschnoſc, Wam l' nawjedzenju dač, jo je Waſch ſyn Jan Wawer, wojaſ 5. kompanije 8. infan- terieregimenta No. 107, 19. haperleje rano $\frac{1}{2}5$ hodži- now na ſahorjenje moſhoweje kóžli w tudomnym lazaretcze — hôpital militaire — wumrjeſ.

Š Waſhemu ſměrovanju a troſtej móžu Wam ſobudželič, ſo je Waſch ſyn bjes wulſkih boſočow wu- mrjeſ a ſo bu wón ſe wſchěmi wojerſkimi cjeſczemi po- hrjebany. — Š kral. ſakſkeho poſneho lazaretha No. 6: po poručnoſci: Vaumbach, rendant.

Přchi ſi p o m n i j e n j e. Tón njebočicžki bě 25 lět 2 měſazaj ſtary a wobžaruja jeho ſtarſcej, laž tež 8 bratrow, kotrejž je wón ſtajnje poſkuſhny ſyn a dobrý brate byl.

Zeleſny ſchij je doſtał oberjäger Kluga ſ Wojerez-

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Uj aji, jedyn njeby wěrič, tak pſche- klepaný tón ſud někto je!

Mots Tunka. To drje žadyn džiw njeje, hdyž džecži 8 lět ſa ſobu do ſchule ſčelemu.

Š. D. Kaž ty měniſch, dha bych ſola jeno te pſche- klepane byk, kotrej nicio njenoscha, — ja pak proſche- rjow měnu.

Š. T. Haj, proſcherjo ſu tež husto pſchellevaní doſez. Tak bě wondano jedyn proſher ſenemu, ſe hupocze kliſce ſe wohudnjenemu hofpodarſej, kiz bě ſwoje zrke ſa- moženje proſcherjam roſdač a někto ſam po pŕvſchenju hiz dyrbjeſche, měch a kiz wſacj čzvčk, dokelž ſenu to, ſhtož bě ſenu 15 lět dawač, dale davač nječaſche.

Š. D. To tež ma proſher prawo žadacj, dokelž poſla njeho ſa 3 lěta ſaſetnjenje ſaſtupi.

Š. D. Wujo Motžo, laſke bledžerje dha ſy tola bjes ſudži roſnjeſl!

Š. T. Kajke dha to?

Š. D. Nô, wot pranjanſkeho hamtmana, wot jeho noweho wosa a hadelumpa.

Š. T. Rjeje dha tam žadyn hamtman?

Š. D. Dyrbjaſli tam nowy lyž, ſe tým ſtarym je nimo.

Š. T. Kaha dha to?

Š. D. Dopomu ſo na to, ſo ſo ryejnīl pſči je- nej ſkadnoſci prasheſche, hacj dyvi „hamtman“ piſacj.

Š. T. Škto dha wón wemolwi?

Š. D. Wón ſploſchiwje několo ſo hladafše, nicio njevotmolivo.

Š. T. Škto dha ryejni potom piſasche?

Š. D. Škto dha budžiſe piſat, hdyž hamtma- nowy inspectar prajeſche: N wſčak ně, wón je jeno mój hetman.

Š. T. Haj, někto ſo dopomnu, ſudžo ſo khetro ſmejachu.

Š. D. Ale, hacj tam ſnadž njevjeđa, ſkto je hamtman abo hetman, e može byč, ſo je jím tež nje- ſnate, ſkto je hadelump.

Š. T. To ſo mitež ſda.

Š. D. Hm hm m, brrr!

Wulfe wupschedawanje.

W hosczenzu k slotej hwesdze na zitnych wifach w Budyschinje ma a dyrbi so najruezischo wulka dzelba letnjeho buksina a jaquetowych stoffow, tohc po $12\frac{1}{2}$, 15, $17\frac{1}{2}$ a 20 ngl. dospolne wupschedawac.

Senoz w hosczenzu k slotej hwesdze na zitnych wifach. **S**arjadoware

wjetshich barlinskich wupschedawanjow.

Drzewowa aukzia.

Piatk 12. meje t. I. dopoldnia wot 9 hodzinow budze so na hatkow skim lezowym reviru pola Minalaka 40 klestrow jadrojteho khoinoweho schejewoweho drzewa, 30 klestrow pjenikow, 40 kop khoinoweho schejewow a 25 kop twjerdzych walczkow na pschedawcze pschedawcze. Shromadzna na mescze pschedawcza. Müller.

Ca furjerjow.

Wulku dzelbu rjapilateho tobala (Rippentabak), punt po 18 np., pschi 5 pt. po 15 np. porucja jako dobru staru tworku

J. T. Reimann
f napsciecia theatra.

Tobal w roslach, pt. po 36, 40, 50, 75 a 100 np., wolezjanu tworu porucja

J. T. Reimann
f napsciecia theatra.

Szufla a buksin

w najwjetshim wubjerku a w najnowszych mustrach najtunischo porucza

Julius Hartmann
na rozku mjażsoweho torhoschza.

Kożożuflno a wostkobarchent

we wscich scherjach porucza

Julius Hartmann
na rozku mjażsoweho torhoschza.

Swoj wulki sklad

Holoweho dressa, piqueja a kattuna

porucza tunjo

Julius Hartmann
na rozku mjażsoweho torhoschza.

Jena listownja (brieftasche) se wschelakimi papjerami a f dzelbu papjerjanich pjenies je so sanczenu njedzelu w Budyschinje shubila. Sprawni namakat chył ju sa dobre myto we wudawarni Serb. Nowinow wotedacz.

Zolty wósk, twar a kuszejisny kupyje po najdrozshej placzisnej

C. A. Martschinck
na snutskiej lawskiej haszy.

Jene prozo, kiž je so pschiwakto, može so po saplačenju nastathch khóstow soho dostacj na kuble čzo. 14 w Dobroschizach pola Njezwacziłka.

W luftu pola Wosporta je jena dwajshobowa khęja f dwemaj siwomaj atd. na pschedau a je wscio dalsche w domje čzo. 30 tam shonicz.

Ziwnoscje jo. 10 w Lipinkach pola Wolscin f 20 körzami pola, 13 körzami lufi, 5 körzami leża a 1 körzem torfnischza, bjes wumjentka a bjes renty je na pschedau a je wscio dalsche pola wobszewjerja tam shonicz.

W Zentzach
njedzelu 7. meje reje a kolbaž wukulenje, k czemuž najpodwolnišcho pschedroshuje **Nostol.**

Kedžbu!

Zutsje njedzelu kolbažwukulenje we Wadezach.

F. A. Böhma,
resbar

w Budyschinje na swonkej lawskiej haszy čzo. 754, porucza so k wudzelenju marmorowych, granitowych a pěstowowzych

rowowych pomnikow.

NB. Sklad hotowych pomnikow, sprawne pošlujenje, tuuje placzisny.

Krupp- a skótsawěscjazn bank sa Němſku.

Tutón 1861 na thch ſamých ſahabach ſamoparjadowanja a ſamopomožy, kaž ratarſke kreditne towarſtwo w ſakſ. kraju ſteje, ſaloženy bank ſo knieſam ratarjam i dobrozjivemu wuzíwanju porucža. Sawěscjenſte wuměniſja ſu petrjeboſci pſchiměřene a liberalne. W naſtuparju krupobieža wofstanje ſawěscjenje ſkromy ſoždemu po jeho woli ſawostajene; dobytk, kij ſo pſchezo bôle pſchipoſnacja roſomných ratarjow ſwujeſluje.

Sa čzaſ ſwojego wobſtača bu tutón bank jenož jednu ras (1869) do nusnoſcie pſcheſadzeny, ſo dyrbiesche ſebi wot ſwojich ſobuſtaſow doplaćowanja žadač.

Bankowy agent:

J. A. Petrasch na Živo wje.

Wot najwjetſcieje wažnoſcie ſa
na wocžomaj bědných pſches ſwoju wu-
mož njeboſahomna, wot lěta 1822 we wſchěch dželach
ſwěta ſnata a ſławna prawdziwa Dr. Whitowu wo-
džicžku ſu wocži wot Tragotta Chrhardta w: Groſzbrei-
tenbachu w Thüringſkej (na czož ma ſo pſchi kupienju
woſeſje ſedžbowacj) je hižom wjele týkaſ wot najwjetſ-
lakich woſowych ſhorſejow ſahojených, poſylnjených a
ſ wěſtoſci pſched woflepjenju wobarnowaných; wona
ma teho dla powſhitlomu ſwětowu ſlawu, ſtož tež
wſchědnie pſchihadžaze ſhwalb a wopifma dopokaſuja.
Wona je konceſhionirana, wot wjeholich lekarſkich měſtow
pruhowanra a pſchipoſnata, jaſo najlepſhí hoožy a
poſylnjožy ſredk ſa wacži porucžena a ma w bleſchach
po 10 nbl. na pſchedan knies **Emil Menzner** w
hrodowskej haptzy w Budyschinje.

Knjeſej Tr. Chrhardte! Hižom dothi čzaſ mějach
boſazej wocži, czožoh dla ja na radu knieſa Rob. Andersa
tudy 1 flacon Wascheje ſwětloſlawneje Dr. Whitowej
wodžicžki ſupich, a praju ſi tutym po prawdze, ſo buch k
mozej radoſci po wutriebanju 1 flacona wot mojeſe bo-
loſeje zhlé ſahojeny a možu tu ſamu pſchi podobnych
boſenjach porucžicž. Neufalz nad Odru %70. Guſt. Seufer,
Kodžetwarjer. — Knjhsa Tr. Chrhardta proſču, mi ſaſo
(tejko a tejko) Wascheje Dr. Whitowej wodžicžki poſlačz.
Ja mam wot džecžatſtwa ſlabej wozí a nałodowanje
Wascheje wodžicžki je najlepſhí ſredk, ſotruž ſym pſchi
wſchěm pomožpytanju nadeschol. Ramsbeck w Westfalskej
%70. Franz Busch. — Knjeſej Tr. Chrhardte! Moja
žona bě něhože lěto na wocžomaj bědna, wſchě ſredki,
kotrež běch nałožik, nicžo njeponhaču. Dofelz mi ſe
wſchělích ſtronow Waschu Dr. Whitowu wodžicžku po-
ruczachu, dha tež ſi ujej ſpýtach a ſupich teho dla pola
k. Rob. Andersa bleſchu, ſi kotrež bu wona k naſhej
wulkej radoſci zhlé ſahojenra. To po wěrnoſci wob-
ſwědczam. Neufalz nad Odru %70. W. Hoffmann,
korbarski miſcht.

Wjetrjeny len

we wulkich a malych dželbach
ſupuje mechanika pſhadownja
w Hajnizach pola Budyschina.

Raiß

jara rjanh a wulksornath, punt po 16 a 18 np., pſchi
wotkupjenju 5 pt. hiſcje ſunſho, porucža

Carl Pötschka
na ſwoneknej lawſtej haſh.

Sawěscjenja pſche wohnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſhomžno tunich prāmijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohneſawěscjaze towarſtwo w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a wokolnoſc̄

G. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſh czo. 86.

Butrowy pôlper

wot Tamſinſona & Co. w Lincolnje w Jendželskej, jaſo
woſebie ſpomožazh ſredk pſchi butrudžeklanju porucža

C. A. Wehla

na miaſowym torhoſc̄u 40.

Ssuehe a w firniſu rybowane barbhy, ſopalny, bern-
ſteinowh a asphaltowh laſ, ſirniš, najlepſhi jendžel-
ſki portland-cement, paſený gypſ porucža

C. A. Wehla
na miaſowym torhoſc̄u.

Porucženje.

Pſchi ſwoneknym ſekowanju jaſo je: ſežinjenje, pſche-
ſupjenje, pſchepſchimjenje, ſlemjenje, koſenowy hrib, drjenje
w ſtawach, jendželska ſhorſc̄, kož tež wuroſt pſchi dže-
czech atd. ſo ja ſi tutym czeſejenym Sſerbam Budyschima
a wokolnoſc̄e k ſahojenju najpodwolniſho porucžam.

Ernst Bräuer pod borklinom czo. 284.

Mowopaleñy twarzki a rolny falk

wot 29. haperleje t. I. Falkpalernja w Niſtej
wſchědnie poſticža.

H. W. Dieborgerez herbja.

Aukzia.

W piworni w ſuežinje budža ſo jutſje nježelu
7. meje wſchelake węžy na pſcheſadzowanje pſchedawacj,
jaſo piwore ſudobje, wulke a male droždžiowe wanje,
wjele kop hotowych wobruczow, iena ſłodowa tloczawa
ſi 2 wulkimaj koležomaj a ſi 11 kožci dolkim ſcheroſim
rjemjenjom, kaž tež někotre spirituſowe ſudby a wjele
druhich węžow. Šapocžatk popołdnju w 2 hožinomaj.

Pscheportoženie člamow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drafty a hóležazh wobleczenjow je netko pódla bohatego tórmu w domje knjesa slótnika Boëtius'a předy Rosenfranza.

B. Baruch.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thscherfkeho mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſh czo. 20, w 1. poſthodze

porucza ſo ſ wulkim wubjerkom modernſkich a derje dželanh Möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež wſchelake družinę pleczených ſtolow po najtunisckich placzisnach a prophy czeſczených ſſerbow Budyschyna a wokolnoſće wo dobrociſive wobledžbowanie.

Khofej dobrý a derje ſkložazh, punt po 7 nſl. haſz 14 nſl., pſchi 5 puntach tuniſcho;
zofor zyl, pt. po 52, 56, 60 np., w keheſach wjele tuniſcho;
zofor drobny pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np.;
čamany rjaſ rjaný bělý pt. po 16 np.;
rjaſ wulſornath pt. po 20, 24, 28, 30, 40 np.;
hroch, jaſly, ſočki najtunischo;
fodu pt. 12 np., ff. ſchterku 32 np.,
pſchi 5 pt. tuniſcho;

raſſ. ſchleſ. ſhweczenje pt. 48 np., pſchi 5 pt. po 47 np.,
amer. petroleum pt. 28 np., pſchi 5 pt. po 27 np.;
ſyrop pt. 12, 20, 24, 36 np., pſchi 5 pt. tuniſcho;
dobry a derje ſkložazh čiſtý palenz hanu po 16 np.;
jara derje ſkložaze a ſkodke **dobre palenz**
hanu 4, 5 a 6 nſl., pſchi 9 th. tuniſcho;

liqueury, rum, arak atd. najtunischo,
cigarry w najwjetſchim wubjerku a najwoſebniſcheje
dobroſcie 25 ſchtuk po 3, 4½, 6, 7, 7½ nſl. atd.
poruczataj ſ dobrociſivemu wobledžbowaniu

Ginzel & Ritscher
na ſwonkownej lawſkej haſh czo. 798.

ff. ſchottſte połnojerje
ſ marinirowanju, ſchtuku 4 a 5 np., kopu po 22 a 28 nſl.
pſchedawa **Carl Pötschka**
na ſwonknej lawſkej haſh.

ff. dwójzy raff. petroleum
punt po 28 np., pſchi wotkupjenju 5 punktow po 27 np.
porucza **Carl Pötschka**
na ſwonknej lawſkej haſh.

Khofej punt po 72, 75, 80, 85, 90 a 100 np.,
zofor w keheſach punt po 47, 48, 49 np.,
zofor w keheſach raffinadu pt. po 50, 51, 52 np.,
rajs pt. po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.
cigarry we wulkim wubjerku
25 ſchtuk ſa 3½, 4, 4½, 5, 6, 7 nſl.,
ſtare wotležane družinę,

palenz wſchelakich družinow, ſkodke a ordinarme, w ejma-
rjac h a w ſenotliwym najtunischo,
ſyrop, punt po 16, 18, 20, 30 a 40 np.,
jereje, kopu po 24, 30 a 36 nſl.,
frupy, ſočki, jaſly, buny najtunischo porucza

Carl Pötschka
na žitnej haſh njedaloſto hólowneho torhosčča.

pſchi potrjebje porucza
superphosphate,
guano,
koſcziunu
kamjentne wuhlo a brunizu,
tseschne a murjeriske zyhle

H. Grieshammer
ſe ſkladom na dwórnictví ſ napſtceja kublotubje,
ſ býdlenjom w ſlothy hodlerju w 3. poſthodze.

Cigarry

jara derje wotležane a ſo běložehlaze, 100 ſchtuk po 15,
16, 18, 20 nſl. atd. porucza

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſkej haſh.

Wotewrjenje khlamow na lawskich hrjebjach w domje knjesa Meldy s napschecja noweje meschczanskeje schule.

Čeſczenym wobydlerjam Budyschina a wokolnoſcje s tutym najpodwoſničho k navjedzenju dawam, ſo hým tu vženja

Khlamow mužazeje a hólzazeje drasty

wotewrit.

Mój ſklad poſtioſja ſa nětčiſchi cžaſ na jnowſche a najlěpsche, ſhtož je hac̄ dotal w konfekzijach wuſhlo a ſhměm ſo po mojim ſprawnym džele a tunjei placidinje wobſcherneho poſchedawania nadžiſec̄.

Hewak dawa mi moje wjelelētne naſhonenje, kotrež hým jaſo khlamow jedžer a poſchiręowat w tajſich najwjetſich khlamach w Peſčce a Draždjanach nadobyl, tu dobru ſlabnoſc̄, ſo móžu čeſczenym wophtarjam ſa jnowoſchimi modellami poſlužec̄ a dokelž hým ſebi podla mojich

Khlamow mužazeje a hólzazeje drasty

tež jara wulki ſklad

Šukna, bukſina, ſtoffow a poſchiwka

ſaložil, dha drje budže někotremužkuſiž ſpodbne, ſo móže ſebi pola mje ſuknu, kholowý a laž ſa 24 hodžinow ſechic̄ dac̄.

Tež hú poſti mni dželacjerske kholowý a kholowske mutki, te tak jara poſtané turnſke ſukna najtuničho k doſtaču.

Čeſczenym Šerbow k prawje bohatemu kupowanju poſcheproſchujo, porucžam ſo pod ſlubjenjom nojsprawniſcheho a najtuničhe poſluženja

Adolf Weiss

na lawſkih hrjebjach w domje knjesa Meldy
s napschecja noweje meschczanskejo ſchule.

Poſchedawanie ležomnoſc̄ow a aufzia.

Pondželu 8. meje 1871 budu ja wot mojego ſukla čzo. 16 a wot mojeje žiwnoſcje čzo. 17 w Hrubocjizach tseczi džel po jenotliwych parzellach na poſchedazowanje poſchedawac̄, a poſchispominam ſ tutym, ſo budža tež ſ dobor tſi derje wobſtejane a ſo ſa někotreho ökonomia derje ho- džaze parzelle drjewa poſti horje Lubinu poſchedowane.

No kupjenje ſmbiſleni čhyli ſo na ſpomnjenym dnju dopoſdnja we 8 hodžinach w domſkih ſukla čzo. 16 w Hrubocjizach ſeńc̄ abo ſwoje ſadženja hijom předh pola mje ſčinicz.

Wutoru 9. meje dopoſdnja wot 8 hodžinow budže ſo ſkot, kož tež wjetſicha dželba ſhyna a ſlomy, hospodarſſi a rolny grat, 1 rěſak, 1 wějaza maſchine, 1 róla — poſleniſche ſkoro zlye nowe — na poſchedawanie poſchedawac̄ a budže ſo ſ poſchedowanjom naſajtra jako 10. meje poſtracjowac̄, jeli ſo džen předh wſchitko njerovpoſcheda.

Kubler J. Něſal
w Bělczezagach.

Bukic̄zanske ratarske towarzſtwo

pondželu 8. meje popoſdnju w 3 hodžinach.

Bjes druhim budža tež wuſtawki ratarskeho mobilair - woheň ſaw eſc̄zažeho ſjenocjeniſtwa w ſakſkim krajeſtwje poſcheladowane a ſiměđa ſo tež tajz, kiz ſobuſtawý buſ. rat. towarzſwa njeſtu, na tutej ſhromadzisnje wobdželic̄ a ſo teho dla ſ tutym na nju poſcheproſchujo.

Poſchedzhdſtwo.

Jena dwajſhoſowa kheža ſ 5 ſoržami pola je w Sta- ničh Poſchizach na poſchedan a je wſchō dalsche pola ho- ſejenjarja Teutſchera tam ſhonic̄.

Porjedzenje. W nařeſčtu čzo. 15, str. 121, budžej je w Mlanjowje jena kheža na poſchedan njedýrbi „Bar“ rěkač, ale ma ſo Bjar ſtajic̄.

W ſapišu wožadow 25. synodalneho wolbneho wo- krjeſa (Serb. Now. čzo. 15 str. 117) ma ſo hiſčje „malesčanska“ wožada poſchistajic̄, kiz je tam wuro- ſtajene.

Nedaktor.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawarfi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

Wopſchijecje: Majnowsche. — Swětne pobawki. — Nowy Košanskii salón. — Se Serbow: S Budyščina. S Kutow.
S Věteje. S Minařala. S Hrobiščcja. — Spěv. — Nawěščnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
7. meje 1871.

Dowoz:	Płacizna w pŕerézku			
	na wikach,		na bursy,	
	wyšsa.	nížka.	najwyšsa	najnižka
Všehenža . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
5336	5 27	5	5	6 10
körcew.				5 20
Nová	4 10	—	4	4 12
Ječmjen	3 15	—	3 7	3 15
Wowh	2 10	—	2 5	2 12
Hroš	—	—	—	2 7
Wola	—	—	—	5
Raps	—	—	—	—
Dahly	7 10	—	7 5	—
Hejdusčla	5 10	—	5 5	—
Rana butry	—	19	—	17
Ropasžlomh	—	—	—	—
Bent. hyna	—	—	27	5
Psane hymjo	—	—	—	20

Czahi sakſkoschlesyňskeje železnicy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hōđinow — minutow* do połownja 9 h. 5 m.; pschi polnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; popołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

* Pschiſantlenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pschiſantlenje do Žitawy.

Pschiſomnenje. Czahaj se snamjeschlom ** hies Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju fastawataj. Wonaž mataj jenož wosy prěnjeje a druheje kazy a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wjazý płacizie; dženske billety pschi nimaj njepłaca.

Pjenježna płacisna.

W Lipſtu, 4. meje. 1 Ponied'or 5 toler 17 ngl. 6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čerwjený šloty abo dulat 3 tl. 6 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wiňsle bankowki $81\frac{1}{2}$ (16 ngl. 2 $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

14 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.
pschenza 66—82 tl., rožla 40—52 tl.,
(to je: sa 25 prussich fórgow.)

rēpikowy wolisj (nježisczeny) 13 tl. 15 ngl.
(Ežisczeny, kaž so w Budyščinje pschedawa
stajnje něhdze $1\frac{1}{2}$ tl. drožſhi.)

Majnowsche.

Frankfurt nad Mainom, 10. meje. Wjetich Bismark je so dženža rano do Barlina wróćil, franzowski minister Favre je hžom weżera wotjel.

Paris, 9. meje. Na forcje Vanvres bě w nož wulki wohén. — Batterije versailleskeho wójiska w Montretout ſu wulki truch pariskeje murje podtſelate. — Haſy bjes Paſy a Point du hour wot bombardirowania versailleskeho wójiska wjèle ſchodusja.

Versailles, 10. meje. Pschi wobſadženju forta Išy namakachu tam versailleszy wojazy 119 kanonow a wo wšy Išy 10 kanonow.

Versailles, 10. meje wjeczor. S forta Vanvres so wjazy njetsela a ſda so, so je wot ſběžkarjow wopuszczeny.

Versailles, 10. meje. Psches wopuszczenje forta Išy a psches tſelenje montretoutskich batarijow je w Parisu wulki strach nastal.

London, 10. meje. Ssem je powięscz pschiſhla, so so fort Vanvres pali.

Wien, 9. meje. Hrabja Beust so na tydžen do gasteinskich kupyel poda.

Dražđany, 10. meje. Synodalne jednanje wo pschemenjenje kollaturskeho prawo pschi wobſadženju duchownskich miestow so ſobotu 13. meje ſapocznje.

Saksa. Brēnja saksa krajna synoda shromadži
šo wtoru 9. meje dopoldnia w soſiſlej zyrlwi w Draž-
djanach, hdzej jeje kobustawam dwórski predař Dr. Lang-
bein na sakadze Eph. 2, 19—22 pětnu ryci džeržesche.
— Pschipołdnju w 1 hodžinje shromadžiho šo potom
synodalni ſapoſkhanz w sali prěnjeje komory, hdzej bě šo
na tribunach horla wjese ludži shromadžiko. Vjes nimi
bě tež pruski poſtanč. Iako běchu in Evangelicis po-
ſtajeni ministrjo, lotſiž — dokež je kral katholického wěru-
wusnac̄a — nad sakſej evangelsko-lutherſej zyrlwu naj-
wyšsche roſkaſowanje maja, do ſale ſtupili, wobroči
šo minister kultuſa a ſiawnieho wuczeńſta ſ ſapoſkhan-
zam a wupraji po dleſchej ryci synodu ſa wotewrjenu.
— Na to wustupi žitaſki paſtor primarius Dr. Klemm,
kij je najstarší hjes ſynodalnymi ſapoſkhanzami a džer-
žesche krótku modlitwu a daſche potom direktorium wu-
ſwolich. Sa pschedzydu bu lipſki profeſor zyrlwineho
prawa Dr. v. Gerber wuswoleny (žitawſki měſečanoſta
Haberkorn mějeſche jenož 25 hloſow), ſa měſtopſchedzydu
zyrlwinſki radžicel Dr. Hoffmann ſ Draždjan, a ſa piſma-
wiedžerjow ſudniſki hamtman Weidauer ſa Saidawa a
superintendent Opitz ſ Dippoldiswaldy. — Hewal bučn
do teho wubjerka, kij ma ſa tym hladac̄, ſo je kózdy
ſapoſkhanz na prawe waschnie wuswoleny, k. Haberkorn,
Schenk, Tinka, Hempeſ a Reidthardt wubrani. Do teho
wubjerka pak, kij ma wſhile wot ſynodalneho psched-
zydu ſrjadowajomne piſma redigowac̄ a do kotrehož
wubjerka pschedzyda a wobaj piſmawiedžerjej hízom ſami
na ſebi ſkúſheja, buſtajt híſeje ſuperintendent Dr. Lechler
ſ Lipſla a rycznik Jakub ſ Budyschina wuswolenaj.

Najajtra buču tež híſeje někotre wubjerki wuswo-
lene a wobyl ſapoſkhanzow ſa dobre ſpoſnate. Potom
počza ſo wo prěnju wěz jednac̄, kotrež je ſynodže wot
ministerſta ſa wuradženju prijódkoſložena, mjenujz ſak
ma ſo pschihodnje duchowny wuswolich. Ministerſto
měni, ſo by ſo to na to waschnie ſtało, ſo kollator zy-
rlwinemu prijódkeſterſtu tſioch duchownych abo kandidatorom
prijódkeſtji a zyrlwinne prijódkeſterſtu ſ tutých tſioch po-
tom jeneho ſa noweho duchowneho wuswoli.

W Großerhördorfje je ſo 6. meje dopoldnia jena
bróžnja wotpalika a buču pſchi tym tež Winterez domſle
nimale zyle ſtažene.

Lipſki universitet čze tym ſwojim studentam, lotſiž
ſu w ſkónčenej wojnje pak na raný pak na ſhorac̄ wu-
mrjeli, pomnil ſtažej, na kotrež maja ſo mjenia tutých
ſemrjetých ſtudentow wurubac̄. Hac̄ dotal ſu mjenia
50 taſkich ſtudentow ſnate a proſy universiteſki rektor
wo to, ſo by ſo jemu naſpomnile, hdjy by ſnadež Jane
mjenno ſabhyte bylo.

Š Lipſla piſaja, ſo je tam wónbanjo ſažo 1100
franzowſkih jatych ſ pruskeje twierdzimy Koſela pſchijéto

a ſo wot tam dale do Mainza wjesc̄o, hdzej maja tak
dolho wostac̄, hac̄ iich do Franzowſkeje poſczeſku.

Dokelž ſo w Draždjanach jétra pſchezo bole roſ-
ſcherjeja, dha ſu seminaristojo tamniſtheho Fletcherſkeho
seminara na dwě njedželi domoj puſtčeni, ſo běchu ſebt
jétra ſ nowa ſchęzepic̄ dali.

Kral a kralova ſtaj ſo ſ džec̄imi prynza Turjat
5. meje na hród Kahnthalen pſchedzydliſkoj.

Po wſhem kraju ſkorža ludžo, ſo je pſchewjele deſchęja,
tak ſo w dolinach a nižinach žita na polach a naſadžene
berňy w roli ſchodus čerpja a ſo naletných wuſy w
wobſtarac̄ njehodži.

W Žitawje ſu ſo 3. meje w nožy paduſhi do wo-
bydlenja gymnaſialneho wucžerja Dr. Tobiasa nutskamalt
a tam 450 toleř ſchulſkih pjenjes ſtranyli.

Pruſy. Najwažniſha powieſc̄ je w tu khwilu,
ſo je mér hjes Němzami a Franzowſami nětlo defini-
tivne podpiſaný, a to niz w belgiſkim klowonym měſeče
Brüſelu, hdzej pruszy a franzowſzy wotpoſkhanz na tym
džekachu, ale w pruskim měſeče Frankfurcie nad Mainom.

Ta wěz mějeſche ſo mjenujz ſalle. Franzowſke
knjejerſtwu, kotrež pod wjedženjom ſwojeho pſchedzydu
Thiersa w tu khwilu w Versaillesu blisko Pariza pſche-
bywa, nima mož doſz, ſo by pariſkih ſběžlarjow po-
bičz mohlo. Duž je wone Bismarck wo to proſylo,
ſo buču ſo jecži franzowſzy wojazy domoj puſtčili a
ſo buču ſo te pariſke forty, kotrež ſu híſeje wot něm-
ſkih wójska wobžadžene, franzowſkim wojatam pſchepo-
dale, ſo buču eži ſ nich do Pariza ſtěleli. Ale Bismarck
je wotmolit, ſo tajtu proſtrwu předy dopjelnic̄ njeſože
hac̄ mér we wſhēch ſwojich poſtajenjach wot franzowſkeho
knjejerſtwu podpiſaný njeje a ſo wot njeho poč milliardy
frankow (něhdžje 120 millionow toleř) wojniſkih khostow
njeſapacki. Duž ſu tamón thđen pjenjeñiž ſe wſchela-
tich krajow w Versaillesu po pſcheproſchenju tamniſtheho
knjejerſtwu ſhromadženi byli a tam najſkerje ſpomnjene
pjenjesy požcječ ſlubili a potom je Thiers Bismarck
proſył, ſo by město poſtaſit, hdzej by ſo mér dowujednac̄
hodžit. Iako tajte město je Bismarck Frankfurt n. M.
pomjenomak a tam je ſo wón ſ franzowſkim ministrom
Fabrom ſeſhot a mér dorazjednak, tak ſo budže tōa mér,
ſ kotrež je poſlenja němſko-franzowſla mójna ſkónčena,
frankfurtski mér rěkac̄. Podpiſanje měrſkeje papery
je ſo 10. meje pſchipołdnju ſ wobeju ſtronow ſtało.

Nětlo drje najſkerje bóry wſhēch franzowſkih jatych
wotbudžem ſa to naſchich landwehriftow, kij híſeje
w Němzach abo w Franzowſkej we wójſce ſteja, ſkerje a
lepje domoj doſtanjem. Kral pak ſ reservistami budže
to ſo předy prajic̄ njehodži, hac̄ ſo na iich město re-
truci do Franzowſkeje njepoſczeſku.

Turkowſki poſkhanz Egad Paſcha mějeſche wónbanjo

pola khézora-frala audiencu, so by jemu i jeho nowemu khézorstu w mjenje turkowskeho sultana sboze pschal.

Hdy so němszy wojazy s Franzowskeje domoj wrózja, to so pschego hischeze s wéstoscju prajez njehodži. Teli so pariski sbéz bórsy zyle poduzy, dha znadz so naschi wojazy hrédz julija na domojpacz podadža, tak so by so hrjedzenſle nutsejhenjenje do Varlina drje 3. augusta mécz móhko.

W Elsaſu a Lothringſkej budže 6 nowych regimentow wójſla ſałozenyh a to 4 elſaſſke a 2 lothringſkaj. Tute regimenty pak tam njewostanu, ale budža do rheinſkeje Němskeje pschegadžene.

Franzowska. W tutym kraju knieži hischeze pschego ſlara měſchenza: versailleske wójsko njemóža Paris dobýcz a parizy ſbězlarjo njemóža versailleskich wojałow wotehnac̄. Tola je tak wjèle wěste, so ſu tuczi w poſlenijsich dnjach někotre měſinocze do hwojeje rukli doftali, pschetož ſ Versaillesa piſhe so wot 9. meje: Dženža rano ſu naschi wojazy fort Izy wobhazdžili. — (Tutón fort běchu moni předy se hwojimi wulkimi kanonami tak žaloznje roſteli, so ſu tam ſbězlarjo wjazy wukhowac̄ njemóžac̄, ale wſchizy do Parisa czechy, wſcho ſtejo a ležo wotajſchi.) — Fort Vanvres, korrž je hischeze w ruzy ſbězlarjow, je tež jara ſlabje tſelec̄ počak a budža po tajſim drje tež bórsy wot nich wupuszczeny. — Wſcho wojowanje so w tychle dnjach s wjetſcha jenož ſ kanonami wjedzeske a ſu versailleszy wojazy tež se hwojich batterijow bliſko Montretouta do Parisa tſelec̄ počeli. Kule ſ tutych batterijow khétro dalolo do Parisa nûts létaja a ſu tam na domach wulku ſchodu nacjinike a wjèle tych gamyh ſlavky, hewal je tež tójskto ludži psches nje wživjenje pschiscklo.

Nowy kommandeur pariskich ſbězlarjow, ſ mjenom Roſel, je hwoje ſaſtojnſtwo ſaſo ſkožik, dofez so ſbězlarſki wubjerk ſtajnje do jeho wójſtſkich roſkasow měsha a jemu doſež wobronjenych ludži njeda. General Cecilia je ranjeny a duž město njeho Polak Wroblewſki na pravym brjohu rěki Sein ſbězlarjow kommandiruje.

Hewal je ſbězlarſki wubjerk (communa) poſtaſik, so ma ſo ta zyrlwic̄ka podtorhac̄, kotaž tam ſteji, hdžej czeško krala Ludwiga XVI. a jeho mandželskeje Marie Antonetty najprjedy ležeske, jako běchu jej w přenjei franzowskej revoluziji morili. — A wotnoſhenju wýſokeho napoleonskeho ſtokpa na vendomſkim torhochęzu so dalshe pschischt, cžinja, ale i ſamemu wotnoſhenju hischeze pschischt njeje, dofez je to jara czejle a ſtrachne džeko. — Kommuna je wobhazdženſta wſchich zyrlwic̄ow a kloschtrów do hwojeje mozy wſale a tež pschilaſa, so maju ſo wſchich ſastajene wězy, kiz ſu mjenje hac̄ 20 frankow hódne, jich ſastajerjam ſaſo dac̄. Dale je wona pschilaſa, so maju pschelarjo jenož wo dnjo pjez a je poſtaſika, tak wjèle ma ſo ſa punt khleba pſac̄ic̄.

Ružowſka. Řenjeni mandželska wulſtolnjaſa-nahlednika Alexandra je ſtroweho a čjerſtweho prynza porodžila.

Ruſte kniežerſtwo je w nowſhim čaſu ſ turkowſkim kniežerſtwo do zpyle pscheczelniweho waſchnja ſaſtuſiko a teho dla wſchelakim wýſokim turkowſkim ſaſtojniskam rjady abo ordeny ſpožciko, ſultan ham je wulki rjad hrjateho Handrija wot ruſkeho khézora doftak. Na tajſe waſchnje čze ruiſke kniežerſtwo dozpic̄, so by turkowſke kniežerſtwo ſe hwojimi hſcheczijanslimi poſdanami tež pscheczelniwe wobhazdžako — a ſda ſo, ſo ſo to tež stanje.

Nowy khostanski ſalon

ſakasuje dale tak:

§ 368.

S pjenjeznej ſchraſu hac̄ do 20 tolef abo ſ jaſtwom hac̄ do 23 dnjow budže khostany: 9) ſchtóž bjes prawisny psches ſahrody abo winizy abo do dokonjaných (ſlónčenych) žnjow psches kuli abo wobdžekane abo wobhente role abo pola, abo psches tajſe role a pola, kuli, paſtiwiſtichča, hainiſtichča kotrež ſu ſahajene abo wobhazdžene, abo na kotrež ſtupic̄ je psches warnowaze ſnamjenja*) ſakasane abo ſchtóž na jenym psches warnowaze ſnamjenja ſamſnjenym privatnym puczu**) dže, jéžke, jécha abo ſkót cžeri.

§ 370.

S pjenjeznej ſchraſu hac̄ do 50 tolef abo ſ jaſtwom budže khostany: 1) ſchtóž bjesprawny ſusu ležomnoſci, ſjawny abo privatny pucz abo jenu mjeſu***) psches wotryče abo wotworanje pomjenſchi; 4) ſchtóž bjesprawny (bjes prawisny) ryb̄ abo raki ſoſi.

§ 274.

S jaſtwom (hac̄ do 5 lét, § 16), pódla kotrehož mőže ſo wýſhe teho na pjenjeznu ſchraſu hac̄ do 1000 tolef wuſhodžic̄, budže khostany, ſchtóž 2) jedyn měſnik abo druhe, i wosnamjenjenju jeneje mjeſy (grańzy) abo wodoweho ſtejſtichča†) poſtajene ſnamjo ſ tym wotpohlaſanjom, druhemu (n. psch.: ſužodej) ſchodu pschischt, wchodzić, ležeszy, ſarpeža, hrjebje pſoty atd.

*) Tajſe warnowaze ſnamjenja abo ſnali ſu: taſlički, wěčni ſchlaſi, ležeszy, ſarpeža, hrjebje pſoty atd.
**) Še ſtrowom „pucz“ ma ſo to tak derje pucz, po kotreym ſo khodži, to je: ſchczęſta (Güſtweig), ſrohymieč.
***) W ſakſkim civilnym ſalonu (Bürgerliches oder Civilgesetzbuch) je § 366 prajene a poſtajene: „so maju ſo murje, hrjebje, pscherovery, ſiwe a morwy pſoty a mjeſy, kotrež ſo na grańzy ſu ſhodných ležomnoſciov namataju, jako ſhromadne w obſedženiu ſtvo teju (tých) ſu ſhodow wobhadowac̄, jeli ſo ſo ſi jich twarby abo ſe ſaſožka abo poſožka ničzo druhie njewupoſtaje.“ — S teho ſklevuje, ſo jadyn ſu ſhod bjes pschiswolenja a dowołnoſeje druhego ſu ſhoda mjeſu, kotrež ſo mjeſ ſeju naležnoſciami, wobhje polami, namaka, ani na hwojim ani na druhim boku, psches wotryče abo wotworanje powysthic̄ njeſmě. — Byli pak ſchtó ſo tola cžinit, tón měl ſo horka poſtajeneho khostanja ſa hwoje pſchepuſjenje dočgalowac̄.

†) „Wodowe ſtejſtichča“ — ſ tym je prajene: iak daſolo abo

broćicž a na hotowacž, přeč wosmje, sanicž, na snajomne
fçzini, pschebadži abo wopak hædži.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa tudomneho wołrjezneho skotolærja je l. Leberecht Oskar König wot ministerstwa snutskomnyh naležnoſc̄ow postajeny. Wón bē hæz dotal hamtski skotolærat we Waldenburgu.

S Kutow. Dotalny kandidat duchownstwa, l. Kubiza, se Spal pola Wojerez, liž bu psched někotrym časom sa našeho fararja wuswolenn, budže jutſje, nědjelu Rogate, do swojego nowego fastojuſtwa ſwiedženſhy sapolasany.

S Běleje pola Kamjeniza. Niz l. Nowaka, taž bu tydženja wosjewjene, ale dotalny minakalski pomozny wucžer l. Miežka, rodženy s Malešchez, je tudomne wucžerſke město doſtač.

S Minakala. Na město našeho dotalnego po-
mozneho wucžera l. Miežki liž bu do Běleje pola Ka-
mjeniza pschebadženy, ſmy l. Handrija Nowaka, ro-
dzenego s Vulojny pola Varta, sa pomozneho wu-
cžera doſtali.

S Budyschina. Nam je Sserbstwa dla kóždy
ras niespodobne bylo, hdyž ſmy ſhonili, ſo je žadyn
herbski wucžer abo herbski kandidat duchownstwa w Něm-
zach do fastojuſtwa ſtrupiš, dokež psches to Sserbstwo
na mozy ſchłodowasche, kotoruž by ſnadž doma derje trje-
baž móhko. Ale hdyž žadyn wot nich wjèle lepsche
město doſta, dyžli ſo jemu w Sserbach poſlicji, dha ſo
nad tym ſlonečnje jara džitwacž njemožemy, ſo ſwoj wózny
kraj ſwokomneho wujitka dla wopusčec̄i. Hdyž pak je
widzeč, ſo kandidaci duchownstwa w Němzach hubjene
města horjebracž dyrbja, dokež w Sserbach ſa nich ſ
zgla žane wotewrjene njeje, dha nam tajž ſel cjinia,
a my ſa ſwoju pschiſtuſhnoſc̄ džerjimy, jim puež l
lepschemu ſastaranju poſlasacž.

My pak to jenož ſ luboſeže l jich herbskoſezi cjinimy
a po pschewinjenju niespoložnoſc̄e nad jich wotſalenju ſ
wózneho kraja, — roſpominajo, ſo wſchal ſu na kóždy
pad ſa Sserbstwo ſhubjeni, hdy bychmy jich tež teho dla
hanili a ſchitwje na nich hladali.

Nascha ſažada je: ſ luboſežu kóždeho Sserba ſancž,
dokež je wón Sserb a jeho teho dla njehanicž, hdy by
ſo tež ſe ſkutkowanja ſa Sserbstwo wusankly.

Hdyž teho dla tón abo druhí kandidat duchownstwa
abo filologije w Sserbach wostacž njemóže abo nochze,
dha čzemý jemu ſ tutym ſ krótka ſnapomnicž, ſo móže
kóždy časž dobre města jako gymnasialny profesor grichis-

wychoło ma abo móže woda ſtacž abo ſtupacž. Tajke ſnamjenja
abo měniſli ſa wodowe ſtejnichce ſamakamy njepróklo pschi ſtach,
mlynskich a druhich warach, haczeniach atd.

ſleje a ſacjansleje rycze w Ruſowſkej abo Poſlnej doſtač.

Puež l temu je tónle. Po ſlonečnych universitetskich
ſtudijsach by ſo ſ taſkim ſerbſkim kandidatom filologije
abo theologije, liž by čyžek gymnasialnu profesoru grichis-
ſleje a ſacjansleje rycze na tym abo tamnym ruſkim gym-
nasiju na ſo wſacž, krótka pruhowanje wotdjeržało, a to
na to waſchnje, ſo by wón jedyn ſtar ſ Herodota abo
Thuchidida a jedyn ſtar ſ Tita Livia abo kruč ſ Virgi-
liowej Aeneidy do němſkeje (abo tež — jeli móžno —
do ruſkeje) rycze pschekozik a hewal ſwoj curriculum
vitae ſacjanshy napišał. Jeli to l ſpodoſnoſci dokonjał
— a to by kóždy móh, liž je na ſakſkim a pruſkim
gymnasiju a universiteče ſtudował — dha by ſo potom
do Petersburga pschebydlik, ſo by w tamních „uczi-
telſtviſ instituc̄e“ naukuňč, tak ma ſ pomozu ruſkeje
rycze na gymnasiju grichisku abo ſacjanskemu rycž wucžic̄.
Duz dyrbti kóždy ſerbſleje rycze po jaſyku a piſmje derje
móžny byc̄, dokež potom ruſy jara lohko naukuňje.

Tak njetrjeba w ſpominenym instituc̄e žadyn dléhe
byc̄, hæz jene léto abo najdléhe dwé lécze a doſtanje
potom hnydom gymnasialnu profesuru.

Sa tón časž, jako wón w tutym instituc̄e wuknje,
doſtanje wón létnje 450 rublow ſtipendija a předn 100
rublow na puež hæz do Petersburga.

Pschiſpomnicž hiſhce manu, ſo je w poſlenimaj
dwémaj létomaj hýzom psches 30 Čechow, ſeklowakow a
ſeklowenzow w ſpominenym instituc̄e wuknyle a potom
dobre města doſtalo a ſo budže tež pschichodnje hiſhce
20—30 lét doſez dobrých městow na ruſich gymnasijach,
dokež maya ſo tam ſ kóždym létom někotre nowe gym-
nasija ſažođic̄. — Pschiſtajicž čzemý tež, ſo ſmě kóždy
bjes ſažewka Ruſowſku ſažo wopusčec̄i, jeli ſo by ſo
jemu tam njeſlušilo.

My ſmy to tudy l ryczam pschinjeſli ſ luboſeže tež
l tym ſtudowazym Sserbam, liž w Sserbach wostacž
nochzedža abo njemóža; ſhotož pak ſchulſte wucžerſtvo na-
ſtupa, dha ſnadž pschichodnje tež temu něſhto rjeſnijem.

M.

S Hrodžiſčęda. Na tudomnych ležomnoſc̄ach
bu 3. meje wobydler gmeinsleje křeže Michał Metrač,
něhdže 50 lét starý, moron namakany. Wón bē naj-
ſterje ſ teho wumrječ, dokež bē ſo jemu krej pscherashka.

Mojemu

Lubemu pschečeſej

l jeho 30letnemu mandželskemu jubilejej.

Wój lubowanaj mandželskaj
Džens ſ radoſežu ſo wjeſeltaj,
Džens runje je lét tſizeči,
So ſtač we Waju mandželskwi.

Djenß waznß dzenß Wam saßwita,
Djenß — dzenß je kraßna njebzula,
Djenß kraßničho Waj' wołaju
Te swony k domu Bożemu.
Duž s horzham džakom — poniżne
Djenß kħwalcego Boha wjeżele,
Sa wħċo, schtož nēt lēt tħiżżejj
Waj' Bóh je cjinil nad Wami.
A k Boħu kniezej fħixxu tħalli,
Go b' wón tola dale Waj'
Psħex Waju dalsche žiwenje
Chżyl hnađne wodžicj wobstajnej.
Bóh chżyl Waj dale żoħnowacż
A stajnje dobri struwoſči dac̄,
Njeħi sboże, mér, trosħi, jednota
Cjaž žiwenja Waj' psħewodža.
Bóh swarnui też Waj' lubi dom
Psħed schħodu a psħed njeħbożom,
Njeħi horjo, kħiżi a kħoroċċe
Seu stajnje wot Waj' ħalene.
A hħid — kaž na kħwēċże to je,
Bóh īrudobu też posċeġle,
Dha psħex mēru ho njerudjtaj,
Għeo s Bożiム kħlowom tħixxu tħalli.
A hħid Waj' cjaž tu na kħwēċże
Też junu żgħiex wusħol je,
Njeħi sbōżna kħmierċi Waj' psħewodža
Taqiż horje domo — do njeħba.

Petr Mlonk.

Drzewowa aukzia.

Pjatt 19. meje t. l. dopołdnja wot 9 hodżinow budże
żo na schjēne jańskiim lěšowym reviru zhej psci wħ-
ħiġansko-rafekċianskim pucju 60 khōjnowych klożi, 30
kloſtrow khōjnowych schjēpo, 100 kloſtrow jadrojħi
khōjnowych p-jeu k 100 kop doħi khōjnowych waċ-
żi k 100 na psħex-hażjanje psħedawacż.

Shromatizma w drzewniſcie.

Müller.

Kħoſej
ħylni a derje klobżiż
punkt po 8 nbl.

poruċżataj Ginzel & Ritscher.

Kedbju!

Zutje njeħżelu kolbaħħwulienje w kubuċċiżi.

Mišjonska hodžina w Hnasħezaħ.
Dżiwoċċansle ġerbiev ev. luth. mišjonske towarstwo smiex
jeli Bóh knies hnađu k temu spożiċċi, na kħwiedjen kħix-
tuż-żonweħi k njeħbi spicċa — 18. meje — w schuli w
Hnasħezaħ mišjonsku hodžinu. Duž ho teħo dla wiskiġi
psħex-xebsejha a psħejżiżi mišjonswa, woxibje pak wiċċi
ħobustawha naħbiex towaristwa wutrobnie proċċha, ho na
pomjenowanym dnju — po nħiżżejj — popołdnju w
tiss�iż tam boħacże nut-nasnamak.

Petr Mlonk, piżżej-wieżżej.

Cyrkwienske powjeseċċe.

Werowanie:

Michałska chrześcijanin: Gustav Adolf Deutsch, krawiec w Dobruschi, s. Marię Madlenę Adlerę tam. — Michał Albinus, pohonč, s. Madlenu Garbarę s. Nadżanez. — Biedrīch Wilem Henla, wohyder w Hornej Kinje, s. Gertrudę Müzilez tam. — Koral Biedrīch August Donath, podwyszyk 1. klasy psci budżetowym landwehrskim wotkrajnym komandż, s. Hanu Amalię Müllerez se Židowu.

Piotrowska chrześcijanin: Handrij Michała, kowar w Kotzach, s. Hanu Marię Mühlbacherę.

Krećenje:

Piotrowska chrześcijanin: Anna Helena, Jana Wicijska, wohyderka, dż.

Michałska chrześcijanin: Koral August, Handrij Glauscha, wohyderka w Matym Wielkowie, s. Helena Augusta, Jana Renča, kħekkarja w Dobruschi, dż. — Maria Emma n. dż. na Židowje. — Maria Augusta, Jana Kolka, murjerja ra Židowje, dż. — Anna Maria n. dż. w Delnej Kinje. — Biedrīch Wilem, Koral Wilema Jakuba, wohyderja leżomnoścżon na Židowje, s.

Katholska chrześcijanin: Anna Amalia Meta, Jana Albinusa, krawca, dż. — Koral August, Michała Augusta Krala, murjerja s. — Jurij Jakub, Mikławszha Müllera, kublerja w Sztonej Vorščci, s. — Franz Pawoł, Koral Augusta Kjela, wohyderka, s.

Suschnene jereje
nabrjożne jereje jara tucżne,
6 schuf fa 1 nbl. poruċja

C. A. Wehla
na mjaħbowhom torħosħiċċu.

Warnowanie.

Ja s tuttym fożdeho warnuju, to psħiġħlobjenje dale
rospħiċċeracż, jaqo bixx ja na kħmierċi njebo Jana
Mikusche tħid wina bix. Ieho żona je drje na ħudniżtwie
tafkid wudawanie schiċċa, kotreż je ho pak bixx sa falschne
a wopacżne spospa, dokkol je ħudniż-kolx psħepħtanje
dopoksal, so Mikuscha na nicżo druhe wumriex njeje,
dħiġli na kħmierċi plużi. Duž ja fożdeho, kif tafkid
wudawanie dale powjeda, jaqo psħiġħlobżera wobskorża a
ħudniż-żi wotsħrafawacż tam.

Jan Kahrwe na garbarskiej haqq 389.

W sali k tħixx lipam

wulki mechaniki theater a theatrum mundi.

Njeħżelu: Hrōd Greiffenstein a Zulima,
rjana Turlowka. Potom weissenburgska bitwa
4. augusta 1870.

Pondżelu: Donawska knieni. Potom mol-
ħo jeħi hrōd a chromatophy.

Wutoru: Barlini's sche w abo Kaschpr w fra-
ku. Potom wörthijska bitwa 6. augusta 1870.

Placjissi město: prěnje město 5 nbl., druhé m. 2½ nbl.,
třetí m. 15 nbl. Wotwierdzenie w 7 hodżinach, zapoczątkowane
w 8 hodżinach.

Pscheponoženje thlamow.

Mój skład hotoweje mužazeje drasty a hólczazych wobleczenjow je
nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa slótnika Boëtius'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thscheriskeho mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſkhodzie.

porucza ſo f wulkim wubjerkom modernſkich a derje dželanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež
wſchelake družinych plečených ſtolzow po najtunisich placzisnach a proſky czeſczenych ſſerbow Budyschina a
wokloſeje wo dobrociwe wobledzbowanie.

Chofej dobrý a derje ſkodzajch, punt po 7 nſl. haſc
14 nſl., pſchi 5 puntach tunischo;
zofor žyl, pt. po 52, 56, 60 np., w kehſach wjese tunischo;
zofor drobný pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np.;
čamany rjaſ rjaný běly pt. po 16 np.;

rjaſ wulkoſornatý pt. po 20, 24, 28, 30, 40 np.;
hroch, jahly, ſoczki najtunischo;
ſodu pt. 12 np., ff. ſchterku 32 np.,
pſchi 5 pt. tunischo;

rass. ſchles. ſhweczenje pt. 48 np., pſchi 5 pt. po 47 np.;
amer. Petroleum pt. 28 np., pſchi 5 pt. po 27 np.
ſyrop pt. 12, 20, 24, 36 np., pſchi 5 pt. tunischo;
dobry a derje ſkodzajch cziſty palenz thanu po 16 np.;
jara derje ſkodzaje a ſkodke dobre palenz

thanu 4, 5 a 6 nſl., pſchi 9 kb. tunischo;

Liqueury, rum, araf atd. najtunischo,
cigarry w najwjetſkim wubjerku a najwoſtebniszczeje
dobroſeje 25 ſchtuk po 3, 4½, 6, 7, 7½ nſl. atd.
poruczataj k dobrociwemu wobledzbowaniu

Ginzel & Ritscher

na ſwontownej lawſkej haſy čzo. 798.

Drjewowa aukzia.

Bližſhu wutoru 15. meje budje ſo lna ſderjan-
ſkim reviru 20 kloſtrów mjeſkich ſchępoſow, 9 kloſtrów
mjeſkich pjeňkow, 1 kopa twjerdyh a 70 kop mjeſkich
walczkow ſa hotowe pjeniesy na pschehabzowanje pschedawacj.

Chromadzisna popołdnju w 9 hodzinach w nadrōznych
khojnach pſchi ſchuſeju bjes ſderjom a Komorowom.

Hajniſki dom w ſderju, 6. meje 1871.

G. Petrenz.

Szuſno a bukſkin

w najwjetſkim wubjerku a w najnowſkich muſtrach
najtunischo porucza

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhochęſza.

Kožoſuſno a woſtoharchent

w wſchek ſchérjach porucza

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhochęſza.

Swoj wulki ſkad

tholoweho drella, piqueja a kattuna
porucza tunjo

Julius Hartmann
na rožku mjaſoweho torhochęſza.

Sa Furjerjow.

Wulki dželbu rjapilateho tobala (Rippentabak), punt
po 18 np., pſchi 5 pt. po 15 np. porucja jako dobru
ſtaru tworku

J. T. Reimann
ſ napſhecja theatra.

Tobak w roſtach, pt. po 36, 40, 50, 75 a 100 np.,
wotležanu twortu porucja

J. T. Reimann
ſ napſhecja theatra.

W Čerwienych Noſlizach je ſo pſched někotrymi
njebezelemi ſrěnſowulki poſz běleje a czorneje barby ſhubit.
Tón, kotremuz je ſo pſchidat, chýl to kniežemu rýbalej
w Barcje k nawiedzenju dacj.

Wotewrjenje khlamow na lawskich hrjebjach w domje knjesa Meldy s napschecią noweje meschczanskeje schule.

Czesczenym wobydlerjam Budyschina a wokolnoseje s tutym najpodwołnisczo k nawiedzenju dawam, so bym tu dżenja

Khlamow mužazeje a hólzazeje drasty

wotewrit.

Mój sklad posłicja sa nětežišci czaś najnowsche a najl ēpsche, schtož je hac̄ dotal w konfekcijach wusko a hm̄em so po mojim sprawnym dżale a tunjej placisnje wobſcherneho psche-dawania nadzijecz.

Hewak dawa mi moje wielelektne nashonjenje, kotrež bym jako khlamow jedżer a pschiręsowar w tajich najwjetšich khlamach w Beszczę a Draždjanach nadobyl, tu dobru składnosći, so móžu czesczenym wophtarjam s najnow schimi modellami poštujeć a dotelž bym ſebi podla mojich

Khlamow mužazeje a hólzazeje drasty

też jara wuli sklad

Šukna, bukšina, ſtoffow a podschiwka

ſaložil, dha drje budje někotremužkuſiž spodobne, so móže ſebi pola mje ſuknju, kholow̄ a laž ſa 24 hodžinow ſechicž dac̄.

Tež ſu pschi mni dželacjerske kholow̄ a kholowske wutki, te tak jara pýtane turniske ſučna naj-tunischo k dostac̄u.

Czesczenym Sserbow k prawje bohatemu kupowanju pschepróſchujo, porucząm so pod ſlabjen-jom naſſprawnischem a najtunischem poſłużenja

Adolf Weiss

na lawskich hrjebjach w domje knjesa Meldy
s napschecią noweje meschczanskeje schule.

Aboſej punt po 72, 75, 80, 85, 90 a 100 np.,
zofor w kebelach punt po 47, 48, 49 np.,
zofor w kebelach raffinadu pt. po 50, 51, 52 np.,
rajs pt. po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.
cigarr we wulslim wubjerku

25 ſchtuk ſa 3½, 4, 4½, 5, 6, 7 nbl.,
ſtaré woſležane družiny.

palenz wſeđich družinow, ſłodke a ordinarne, w ejma-rjach a w jenotliwym najtunischem,
syrop, punt po 16, 18, 20, 30 a 40 np.,
jereje, topu po 24, 30 a 36 nbl.,
frupy, ſocžki, jabły, buny najtunischem porucza
Carl Noack

na ſitnej hac̄ miedaloko kłowneheho torhofsčeja.

Zolny wóſk, twar a kuszežisny kupuje po naj-drožszej placisnje
C. A. Mortschinck
na ſnutsknej lawskiej hac̄.

Sawěsczenja psche wohnjowe ſchłodowanje po twjerdych wſhomózno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohensawěsczaze towarzſto w Frankfurze nad Maj-nom ſa

Budyschin a wokolnoſez

C. A. Siems firma: J. G. Kelingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej hac̄ czo. 86.

Romopaleny twarzki a rolny falk

wot 29. haperleje t. L. Falkpabekaja w Niſtej wſchēdnie poſlicja.

G. W. Sieborgerez herbja.

Ssobotu 29. haperleje je na drósh wot města k Wjel-kowu jene proho doſahnjene a je ſaho doſtaž pola Jeſchka w Scheschowje.

Aufzije palneho drjewa.

Wutoru 16. meje 1871 dopołdnja w 9 hodzinach na nowowjesczanskim reviru
70 kop khójnowych walczkow;
śrzedu 17. meje 1871 dopołdnja w 9 hodzinach na dubjanskim reviru
90 kloftow khójnowych schcjepow,
59 $\frac{3}{4}$ kop khójnowych walczkow.
Wuměnjenja budža w termiji wosjewjene.
Barcze 8. meje 1871.

Wiedemann,
wyschski hajnik.

Beżołarske towarzstwo w delnym dole reki Sprjewje

směje na Boże śpicze schtwerk 18. meje popołdnia w 3 hodzinach w Budyšchinje a to zaž hewak w przedy Sonazez někto Schenkez restauraciji.
Pschedsydštwo.

Wodowe plumpły

s lateho železa a s nutskla glasirowane, dobrego dżela a lohkeho plumpanja, po wschelach konstrukcijach a po najtuniszej placzisne wobstara a staja

Julius Rocke, plumphtwarjer w Nieder-Cunnersdorfie pola Lubija.

Dokelž bym hizom wjele taikich dżelow wobstarał, dha mózu ho tež s najlepschimi wopiszami wupolasacj.

Na kniežim dworze w Manjowie može jedyn sprawny a porządný muž jako rybak a hatnik město dostacj. Schtóž wo to rodzi, njech ho tam sam přjódstají.

W Lusku pola Wosporka je jena dwajchosoňa khęza s dwemaj swomaj atd. na pschedan a je wscho dalsche w domje czo. 30 tam shonicj.

Prěnia položza jeneho hischenje dobreho kruwjazeho wosa je we Wětrwje czo. 8 tunjo na pschedan.

Lužičan čo. 4 je wušot

a woprija: 1) Dzelenje. Spěw wot H. Seilerja. 2) Nan. Powjedańčko, zdželene wot Mučinka. 3) Zuchopjeńk naléća. Delnołužiski spěw wot Nyčki. 4) Pohlad do jeneje rheinskeje wsy. Spisał Nyčka. 5) Tři pěsni Anakreontowe. Přeložil J. C. 6) Něsto z historie Šlezynskeje. Wot W. 7) Konopačk. Spěw, přeloženy wot Sołty. 8) Fijałki. Spisał Rostok. 9) Wrobl. Podał Sorabus. 10) Wódny muž jako pjekař. Zdželił J. S. 11) Drobnostki. Wot J. B. N. 12) Z Budyšina a z Lužicy. 13) Słowjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja. 14) Listowanje.

Drjewowa aufzia.

Pondželu 22. meje t. l. budža ho w demjaniskim rzędkublerskim lęgu na drjewnischęju we wotdzelenju „djecje lowe khójny“ pschi budyško-jasonczanskiej drosh
1 klofta $\frac{1}{4}$ lohcz. twierdnych schcjepow,
33 kloftow = = mjeħlich schcjepow,
11 $\frac{1}{4}$ kop = = twierdnych walczkow,
50 $\frac{1}{2}$ = = mjeħlich a wot naftajaných fuschizow, wetroflemow a wileħowa- neho drjewa we wotdzelenjach „djeczelowe khójny a lisħ- cza hora“

3 klofta $\frac{1}{4}$ lohcz. mjeħlich schcjepow,
12 $\frac{1}{2}$ = = kiplow,
5 kop = = walczkow,
9 $\frac{1}{4}$ kop = = sbithch walczkow

pod wuměnjenjom naftażenja sa hotove pjeniesy na psched- szadżowanje pschedawacj.

Aufzia zapocznije ho dopołdnia w ½ 11 hodzinow we wotdzelenju „lisħċċa hora“ pschi demjanisko-jasonczanskiej schcjessy.

Grabinse Schall-Nicourusse hajniſſle sarjadniſſwa w Husib.

Hugo Oppelt.

Drjewowe aufzia.

Palne drjewa, na tubomnych kniežich revirach w lečeje spuszczone budža ho na sklebowazach dnjach a leħo- wych městnosćach na pschedszadżowanje pschedawacj:

Pondželu, 22. meje t. l. rano wot 8 hodzinow na khosłowski reviru w Khazorjebi

2 $\frac{1}{2}$ klofta $\frac{1}{4}$ lohcz. brēsowych schcjepow,
125 kop = = brēsowych a wolschowych walczkow;

wutoru, 23. meje t. l. rano wot 8 hodzinow na ralečjaniskim revirze pschi ptacjim

36 $\frac{2}{3}$ klofta $\frac{1}{4}$ lohacz. khójnowych schcjepow,
41 $\frac{1}{2}$ = = walczkow,

poftacjowanje

na trupnianskim reviru na kipje

24 kloftow $\frac{1}{4}$ lohcz khójnowych schcjepow,
12 $\frac{3}{4}$ kop $\frac{1}{4}$ = brēsowych a wolschowych walczkow

60 kop $\frac{1}{4}$ = khójnowych walczkow;

śrzedu 24. meje rano wot 8 hodzinow na ralečjaniskim revirze pschi zyhelskim hacze

96 $\frac{1}{4}$ kop brēsowych walczkow;

schtwerk 25. meje rano wot 8. hodzinow na ka- mieniskim reviru pschi hornym starzym hacze

8 kloftow $\frac{1}{4}$ lohcz. khójnowych schcjepow,

8 kop $\frac{1}{4}$ = brēsowych walczkow,

50 kop $\frac{1}{4}$ = khójnowych walczkow,

poftacjowanje

na nowowjesczanskim reviru pschi żon jažym hacze

34 kloftow $\frac{1}{4}$ lohcz. khójnowych schcjepow,

61 kop $\frac{1}{4}$ = walczkow,

na jenščezjaniskim reviru w jěsoru

17 kloftow $\frac{1}{4}$ lohcz. khójnowych schcjepow a

9 kop $\frac{1}{4}$ = walczkow.

W Ralečach, 11 meje 1871.

N. Welz, wyschski hajnik.

Serbske Nowiny.

Za nawěitki,
kti maja so w wudawaſni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedač, płaci so
wot rynka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawaſ

J. E. Smoleř.

Kóžde čílo płaci
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawaſja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſtijecze: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Se Serbow: S Bjesdowa. S Horneho Wujeſda. — S Krýgelez. — Powijesze wo wojałach. — Psichilop. — Zyrkwinſte powijesze. — Harf Depla a Mots Tunla. — Nawěitniſ.

Piaćizna žitow a produktow w Budyšinie.
13. meje 1871.

Dowosz: 6731 kórcow.	Piaćizna w pŕerézku											
	na wikačach,	na bursy,	wyša.	niža.	na jwyša.	na niža.	tl.	nfl.	np.			
	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.			
Wyszenza . .	6	—	—	5	10	—	6	10	—	5	15	
Rožta . .	4	10	—	4	5	—	4	12	—	4	10	
Decimjén . .	3	12	5	3	5	—	3	15	—	3	10	
Bowh . .	2	10	—	2	5	—	2	10	—	2	7	5
Hroč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Wola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zaňt	7	10	—	7	5	—	—	—	—	—	—	
Hejduschka	5	10	—	5	5	—	—	—	—	—	—	
Kana butry	—	21	—	—	19	—	—	—	—	—	—	
Kopasłomj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zent. hyna	—	27	5	—	22	5	—	—	—	—	—	
Vane hymo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Gzahi sakſkoschlesyñſkeje želeſnizy ſ Budyſchina.

Do Draždjan: Rano 7 hodinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor 9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pschisanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.

†) Pschisanknenje do Žitawy.

Pschisipomjenjenje. Gzahaj se snamjeschkom ** hjes Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju ſtaſtawataj. Wonaſ mataj jenož woſh přenjeje a druheje hajz a ma ſo ſo billet ¼ wjazh płacžic; dženſte billety pschi nimaj njeplacža.

Pjenježna płacžisna.

W Lipſtu, 17. meje. 1 Louis'or 5 toler 17 nfl.
6½ np., 1 połnowažazh čerwjeny ſloty abo dułat 3 tl.
6 nfl. 5 ½ np.; winsle bankowki 81 ½ (16 nfl. 2 ½ np.)

Spiritus płacžesche wczera w Barlinje.

14 tl. 20 nfl. a 15 tl. 10 nfl.
pschenza 66—82 tl., rožla 40—52 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſiſk forzow.)

rēpikowy woliſ (nječiſczeny) 13 tl. — nfl.
(Ejiſczeny, kaž ſo w Budyſchinje pschedawa
ſtajnje něhdże 1 ½ tl. drôžſki.)

Najnowsche.

Paris, 16. meje. Mjedžowý ſtolp na ven-
domiſkim torhoschczu bu dženſa ſkónczniſe powaleny.
Zara wjele ludzi tajkemu powalenju pschihladowaſche.
Wón ſo roſrasyl njeje.

Win, 16. meje. Wubjerk winsleho ſhromad-
neho ſejma, kiž ma naležnoſče, nowe želeſnizy na-
ſtuſaze roſrifacž, je w ſwojim poſlenim poſzedzenju
jenohloſnije wobſanknył, w ſejmje tón namjet ſtajicž,
ſo by ſo twarjenje noweje želeſnizy wot Kumburga
do Gſlanknowa a wot tam dale do Budyſchina
wot awſtriskeho knježerſtwa pschiswolito. — (Duž
budže ſo tuta želeſniza najſkerje w pschichodnym na-
lečzu twaricž pocžecž, pschetož wot sakſkeho minister-
ſtwa je wona nimale hižom pschiswolena.)

Peterburg, 17. meje. Šhéjor Alexander
je pruſkemu kraju píſmo poſtał, w kotrymž jemu
ſ ſkónczennu dowuiedzianju měra ſbože pscheye.

Versailles, 16. meje. Pariszy ſbezkarjo ſu-
dom pschedzhyd Thiersa podtorhacž dali, ale fran-
zowſki ſejm je wobſanknył, ſo ma ſo jemu jeho
dom poſdzischi na khóſty ſaſo natwaricž. — Kanoni-
rowanje na Paris wo dnjo a w nožy njeſphe-
ſtanje a w někotrych hažach Parisa žadny člowiek
wjazh bydlicž ujemóže, doklež tam kule ſ hroma-
dam iſtaja.

Salsa. Jeczi franzowszy Turkojo, kotsiz hac̄z dotal w Draždananach bēchu, su do Franzowskeje poškani; to je zo tež s tymi Turkami stało, kotsiz buchu w drugich němskich městach jeczi džerzeni. Mjenujz̄ Thiers, pschedsyda něcežscheje franzowskeje republiky, je Bismarck prošył, so buchu zo jemu s franzowskych jatych wojskow najprjódzhy tuczi Turkojo poškali, dolesz mōže zo na nich spuszczeć, hdz̄ jich na pariskich sběžkarjow posciele. Thiers ma po tajlum i Turkam wjetše dowérjenje, dželi i swoim franzowskim wojskam; pschedož wot tutych je, jich, pschi sapocžatu pariskeje harz tójskto i sběžkarjam pschedstupilo, a Thiers zo teho dla boji, so móhli znadz druzh Franzowskoj tež tak sczinieč.

Hdyž druzh, w Draždananach pschedbywazy franzowszy jeczi wot tam motjedu, to, hīchče snate njeje. Tola sda zo, so drje to dołho wjazh trac̄z njebudje, — a tak bōrsh hac̄z su tuczi Franzowskoj s Draždjan prječ, dha tak mjenowanym ersatzbataillon 103 do Budžschina pschednide.

Tak wóndanjo na lipskodraždžanskiej železničy jedyn czah njedalolo Borsdorfa jēdžesche, pschedběžachu někotre wozzy na koliju. Wozcjer chýsche je wotehnac̄, ale pschi tym czahoj tak blišlo pschednide, so bu wot jeneho woſa postorčeny. Pschi tym wón tak njesbožomne pany, so koleha psches njeho džechu. Wón na měſeče morw wosta a, jena wozza, bu tež pschedjēzna.

Na trajnej synodze w Draždananach zo w poženščich dnjach, hīchče, pschedzo, wo tu jednaſche, rajle prawo, a pschedzuschnosc̄e pschedichodnie tak, derje kollator, kaž tež wozkada pschi wobhadjenju duchownskich městow mēč dyrbja. Skłowna węz drje w tym wustawku leži, so wozkada kollatorej, tjož duchownych abo kandidatow prjódkszaj i so tón, potom s tych, jeneho sa duchowneho pomjenuje. Hdyž, pak, kollator a wozkada psches jene, pschedniz̄ nje možetej, dha by trajna zyrkwinia wychodnoč, to město wobhadjic̄ měla. Ministerstwo je synodze salon i wuradžowanju prjódkszaj, so, by zo w Draždananach evangelsko-lutheriske woskysche konſistorstwo saložito, kotrež by w zyrkwinych naležnosćach zykelo kraja najwyšsche roslasowanje mělo. Wobstejcz by mělo po jenej pokojy s prawisnikow a po druhzej s duchownych.

Sandženu njedželu w noz̄y su schyrio franzowszy jeczi wojszy s twierdzisny Königsteina do Čech czelli. Někotre dni předy, bě jedyn jaty tež wot tam czelneč chýz̄, bě pak s wonka twierdzisny se slaky do klubiny dele panek, hdz̄ jeho poſdžischo nimale zyle mormeho namakaču.

W Lipsku je zo po jutrah 342 nowych studentow na tamníšim univerſitecie sapišac̄ dako. Wot nich je 214 wukrajanow.

Prušy. Khějor-kral dyrbiesche sashymnenja dla někotre dni wo istwy pschedbywac̄, je pak někto jažy strowy.

Na rajchstagu w sandžemnych dnjach nowy poſtissi salon

wuradžowanu. Po nim budža pschedichodnie salson pōſtissi ſastojničy tež na pruskich poſtach město doſtač, jeli chzedža je mēč. Hewak bu nowy wojerski pensionski salon i wuradžowanju prjódkszaj. W tutym salonu je na drobne roſestajane, tak wjèle ma kóždy raneny abo i džeku njelmanny wojak (invalida) lětneje pjenježneje podpjeru doſtač a tak wjèle žona a džecži taſteho wojaka, kij je we wójnje panek abo na ranu abo khoroſc̄ wumrieč. Na tajlu podpjeru sa wózhe němske kraje budže, so w składowazhch, prěnščich lětach lětneje něhdze 13 milionow toleč trjebach. K temu njetrjeboja, zo pak s krajnych dawlow žane pjenesy datac̄, ale wscho budže s wójnskich khóſtow placzenie, kotrež ma Franzowska sapkačic̄.

Schtož postajenia mera, bjes, Franzowsami a Němzami nastupa, dha njeje Bismarck wot nich něčo spuszczieč, jako je s franzowskim ministrom Favrom wóndanjo w Frankfurte nad Majnom do slónčneho rjazu staji. Mjenujz̄ bjes nimaj je zo twjerdze postajilo, so ma zo wot Franzowskeje 30 dnjow po podcženjenju pariskich sběžkarjow Němzam poł milliardy frankow (120 millionow toleč) wójnskich khóſtow sapkačic̄, a potom zyła milliarda hac̄z do kónza tuteho lěta. Tak dołho wostanu tež forth, kotrež Němzy w tu khwili psched Parizom maja, hīchče wot Němzow wobhadjene. Schytk wšichč druhich khóſtow ma zo hac̄z do 1. januara 1874 sapkačic̄. — Hewak ma zo franzowska železniča, kotrež wot tam psches Elsaſ-Lothringsku wiedże, Němzam sa 300 millionow frankow pschedac̄. Tute postajenia ma franzowsli hejm a němski khějor hac̄z do 20. meje sa dobre spósnac̄; so pak zo stanje, to je wěste.

Tute postajenia su w někotrym nastupanju krucižiče, hac̄z te bēchu, kij buchu pschi sapocžatu pschedméra wujednane. Pschedož tehdz̄ zo postají, so dyrbja Franzowskoj lětza jenož jenu milliardu frankow sapkačic̄ a so maja Němzy pariske forth wopusczečic̄, tak bōrsh hac̄z je jim poł milliardy wójnskich khóſtow sapkačenych.

W nastupanju teho, hdyž zo wójsko s Franzowskeje domoj wróži, njeje drje Bismarck na rajchstagu kāmym něčo prají, sa to je pak w swoim domje wo tym ryczak. Kóždy tydžen je mjenujz̄ pola njeho jedyn towarschny wyczor, na kotorž su tež wšichč rajchtagzy sapoſtanzy pschedproščeni. Duž, jich tgm, tež kóždy, ras, wjazh abo mjenje pschednide. Tym pak je wón 13. meje składowaze powiedał: Tak bōrsh hac̄z budže mēr wot franzowskeho hejma a pruského krala sa dobrý sposnaty, dha maja zo tsi armeekorpsy němskeho wójska s Franzowskeje domoj pschedzic̄, mjenujz̄ pruski gardykorps a s wjetšcha tež Bajerszky a Saksojo. To zo bōrsh stanje, tak so gardykorps, hīzom w prěném tydženju měsaza junija do Varlina pschedzehnije. Druhej woltželenja němskeho wójska psches Varlin nje poczahnu, tak so budža jenož de-

putazije wot nich pôdla, hdyż gardykorps do Barlina nûts poczehnje. Sa to pał tež na požadanje sakſkeho a bayerskeho kraja ho někotre wotdželenja pruskeho wojska na tym wobdzela, hdyż Saksojo do Dražđan a Bayerszy do Münichowa po wróczenu s Franzowskeje nûts poczahnu.

Na taiste waschnje kmečm ho nětlo twjerdze nadžijecz, so ho tole wójsto bôrsh domoj wróczki.

Ruska khjorka, Marja Alexandrowna, dženja 20. meje do Barlina pchijedze a tam dwaj dnjaj wostanie, potom pał ho do schwabachskich kujpel poda.

Franzowſka. Wêzy w Parisu a pchêd Parismu su hiszce w starej koliži a su ho w thçle dnjach mało dale hibnyke. Pschedknda franzowskeje republiku knies Thiers je drje na szemje w Versaillesu prajik, so ho w bêhu tuteho thdzenja pcheczmu Parisej wažny skutk stanje, ale jeho skowó njeje ho hacj dotal dopjelniko, pchetož versailleszy wojszy su hiszce pchego swonka Parisa. Wêrno drje je, so trochu połraczują, ale to je pchego hiszce jara mało a móže teho dla knadž zykh mazaz tracj, priedy hacj Paris, i poddaczu nufuju.

Po nowszych powjeszczach su sbéžlarjo fort Vanvres wopuszczili a versailleszy wojszy namakašu tam 58 kanonow. Hewak padze jim tež 22 sbéžlarjow do rusi, kiz bêchu tak pjeni, so njebehu czekacz móhli. — Kule versailleskich batterijow pchego dake do Parisa nûts létaja a tam dozej skłody nadželaja, ale, so by sbéžlarjli wubjerk nětak na hastacze krejschelcza a kaženja mesta pomyslik, to hiszce na żane waschnje pytnycz njeje.

Vendomsli stokp, nêhdje 80 kohezi wñjoli a s kanonow, wot Napoleona dobitych, laty drje hiszce w thçle dnjach stejescz, budze pał knadž tola podtorhanu, dokelž jón pariszy sbéžlarjo sa snamio a wopomnik thranstwa dzerża.

Rusowſka. Pcheczelstwo bjes Rusowſkej a Turłowskej dale bole pchibjera a je turłowski sultan ruslemu khjorej zwój osmanski, s drohimi kamieniem wuśadzany rjad (orden) poſtał. Tež powjeda ho, so khjor Alexander pchichodnu naszymu, hdyż budze khwilu na szemje pchebiacz, do Konstantinopla pchijedze, so by tam sultana wopytał. — Wón je tež poruczil, so by na czornym morju s nowa tejko russkich wójnskich kódżow bylo, kež jich tam do krymskeje wójny bêsche.

Turłowſka. W twjerdzisnje Schumli je ho nêhdje 30,000 muži turłowskeho wojska hromadu szahnyko a to, kež ho sda, teho dla, so by t ruzi bylo, hdy by knadž w Rumunskej revuluzia wudyrka. Ale ta drje nětlo njeſchindze, dokelž su pchî nowej szemskiej woblige s wjetša merni mužojo sa sapoſkierzow wuſwoleni.

Chor invalidow a wojakow.

(S knižki: „Sso swoni mér.”)

Kaz bêchmy pchihahali,
Tak hmy tež dzerželi,
Sso mužszh woprowali
We kulan njewjedri,
Nas' trachesche tal mało,
Sa kraj a czech a prawo
Tež krej a czeklo fastajic.
Hdyż njeſtcheczel ho spêra,
Shto czech luſtuje?
Had bôjskom' serſchêje mera
Tež pjatu ranjeſte;
Duz njeje strach nam dało,
Sa kraj a czech a prawo
Nad krej a czeklo fastajic.
Wjaz ranow abo njenje,
Kaz kóždy wojak wê,
Je Boże wotſuhjenje
A dár do wêczenoscze;
Duz je tež nam ho ſdako,
Sa kraj a czech a prawo
Nad krej a czeklo fastajic.
Hdyż nêdh hlyšcę dawa
Appell ton wychschi ho,
Tež kóždy czech stawa
A Ilinczi pchec njebo:
Wêz jew! hraj, thç je hnako,
Sa kraj a czech a prawo
Tež krej a czeklo fastajic!

Ze Serbow.

S Vjesdowa. Shtwórk 4. meje je tudy wohet wudyrk a twarjenja schyrjoch kublerjow, jeneho sahrodnika a jeneho khjnika do procha a popjeka pchewobrocik. Pchî tym su ho 36 wozow, 1 był, 2 świnieczi a wjele pjeriny žobu spalite. Kež je wohet wuschoł, njeje nam snate.

S Wulkeho Dažina. Pjatki 12. meje w nozg w dwanatej hodzinie wudyrki w dworze tudomneho kublerja a rycharja F. W. Israela wohet a wotpalichu ho jeho, laž tež khodneho sahrodnika G. Krausch'e domske a pôdlauske twarjenja. Wohet tak spêšnje wołoko ho hrabasche, so je ho Israelej wchja domjaza nadoba a tójschto žita, kłomy atd. spalito; skót móžašu s wulkej nusu plomjenjam wutorhnyč. Wohet je w jenej kólni wuschoł a hodzi ho prajic, so je wêscze ſaloženy, pchetož taiste ſaloženie je ho tam hizom dwózjy spytalo.

S Horneho Wujesda. Pchichodnju nježelu jało nježelu Graudi ho w naschim Božim domje ſjawnia wjesczna naschego nowego fararja, s. kandidata Dr. Kalicha s Lutyeje stanje a budze wón tehdz do hwojego nowego fastojnstwa ſapokaſany. Wot wjekoleje krajſleje direkciye je t wudželenju hwyeczisny t farar Wjazka w Budyschinje porucznoſez doſtał a budžetaj jemu pchî tym !.

sarař Fäkla s Huski a t. sarař Vencz s Palowa k pomozh. Wot woszadu bu t. Dr. Kalich saňdženu hrjedu jara hujedženšzy powitanu.

С Кryngelz. Nasch dotalny wucjer t. Käbzler je naschu schulu w sapočatu tuteho měsaza wopuszczik, so by swoje nowe fastoinstwo w Schlesynskiej, po taſtim w Němzach, nastupiſ. W tu ihwilu t. wucjer Barthel s Hamorow tudy schulu džerži.

Powjesze wo wojakach.

Želesny lchij je dostał musketier Khryſtian Hemo ſ Čeſnnoho, wojak 1. kompanije delnoschlesynskeho infanterieregimenta No. 46.

Priopk.

* Po nowych powieszach so tež 5. a 7. prusli armeekorps ſloro ſ Franzowskeje domoj wróczitaj.

* Besz awstrijskim ministerstwom a wienskim shromadnym ſejmom je ſ nowa swada wudyrka. Mjenovujz jalo bē ministerſtvo ſejmej poſtajenja prjodkpočkožko, po lotrhyž maja Polazh w Galiziji wjesku hamostatnosz dostačz, ſpomni ministerſchedzhyda hrabja Hohenwart tež na to, jo čhe wón Čecham, jeli to žadaja, tež taſku hamostatnosz spožcicž. To pak je wjetſchina ſhromadneho wienskeho ſejma, kotaž ſ Němzow wobſteji, jara ſa ſlo wſaka a ſruče pſcheſzli ministerſtu woustupiſta; pſcheſtož Němzy nočzedža Čecham te ſame prawa popſcheſz, lotrž awstrijski němſki lud ma.

* Wěſta wudowa Scheibowa w Zaulerodze je w poſlenjei franzowſto-němſkej wojniei tſioch synow ſhubika.

* Wot tych franzowſkich Turkow, kotsiž běchu w Draždjanach jeczi, ſu předy jich wotwiesenja do Franzowskeje nehdze 60 to požadanje wuprajili, so bychu jako wojazy do ſakſkeho wójſka ſastupicž mohti. Tich požadanje pak ſo dopjelnicž njehodžesche.

* Woſhadzeny franzowſki khjor hifcze pſcheſzo w Chiselsku (w Zendželskej) ſe swojej mandželskej a ſe swoim synom pſchebywa a je w tu ihwilu trochu khorowath.

* Š Frankfurta nad Majnom piſaja, ſo ſu tam wſchelazh ludžo — woſebje pak Zendželzenjo — wuli pjenies ſadžili, so by ſo jim pjeru a tintowa ſchleńczla pſchedala, kotrejſ ſtej ſo pſchi podpiſanju němſko-franzowſkeho mera potriebakej. Teho runja čhychu to kožo ſupicž, hdžej je wſetř Bismarck ſpat a tón ſtólz, na kotrejž je ſedžal. — W Gocže ſo Bismarck ſchleńza piwa wot tamniſcheho wubjerka ſa pſchejedžazych wojakow na tamniſchim dwórnischem dosta a na měſce jedyn zuſniſ 5 toleč ſa ſchleńzu ſamu ſadži, ale ſu njedosta.

* W Pſchczę wumrje wondano jena žona, kotaž běſe ſebi wjèle lět ſa ſobu ſedý teſko hleba popſchala,

ſo tola runje hledu wumrjeſka njebě. Talo na ſmijertnym kožu ležesche, wosjewi jenej ſe ſwojich tſioch džowlow, ſo ma wožomnacze nalutowarnſkich knižkow, w lotrhyž je 24.000 ſchěznakow ſapižaných. Hewak mějſeſche wona wjèle ſlotych a hlebornych wězow, tola niž pſchi ſebi, ale pſchi wobſedžetřy teje hjeze, w lotrzej wona hyleſche — a ta tež na to wſhitko ſhruvu pſchinjeſe.

* W Pomorskej je wondano jena kniejna haphykarſke pruhowanje wotpočiſka a je tež jara derje wobſtača; je to dialoniſka Filippina Mangelsdorfowa ſ Prezlowa.

* Hlowna kwartira ſakſkeho krónprynza Alberta ſo w tychle dnjach ſ Compiègne do Margency vſcheydli a generalkommando gardykorpsa ſe Senlis do Montmorenc.

* Š Petersburga piſaja, ſo wjetſche wotdželenje ruſkeho wójſka na hliwasteſko khana (knežerja) poſzehnje, dokež jeho ludžo ruſke pſchekupſke karawanu nadpaduſa. Pſchihoty ſ tajkemu wójnskemu czahej ſu ſkoro hotowe.

* Švězkarſti wubjerk w Parizu je wosjewit, ſo kóždy dželaczeř, kotrejž do ſvězkarſkeho wójſka stuſi, na kóždy džen 3 franki 75 centimow — to je 1 tl. — ſdy doſtanje.

Cyrkwiinske powjesce.

Křéci:

Petrowska chrkej: Martha, Jana Korle Valtena, domownika w Budyschinje, d. — Helena Anna, Handrija Merečzina, wobydlerja, ſ. — Martha Wilhelma, Jana Matki, měſčezana a khějerja, dž.

Michałska chrkej: Korla August, Jurja Hadama Więcasa, Kublerja w Bosanzezech, ſ. — Bředrich Pawoł n. ſ. na Židowje.

Zemrječi:

Džen 19. haperleje: Maria Madlena rodž. Heinz, Michała Taczinka, měſčezana a ſchewza, mandželska, 37 l. 2 m. — Augusta Hermina, Handrija Broſki, fararja w Budystzech, dž., 23 l. 6 m. — 22., Handrij Fleiſcher, wobydler w Bobolzach, 69 l. 5 m. 7 d. — 23., Jurij Moritz, Jurja Reda, wulkosahrodnika w Jeńkezech, ſ., 8 l. 10 m. 16 d. — Karolina Augusta n. dž. w Čielenach, 1 l. 3 m. — 25., Jan Libšča, wobydler w Dobruschi, 51 l. 3 m. 17 d. — 26., Handrij Bohuměr n. ſ. w Žyžezach, 3 m. 23 d. — Džen 27. haperleje: Petr Brühl, měſčezan a khějer, 71 l. — 30., A. L. Fiſcher, valenzpaleř w Delnej Řinje, 30 l. 4 m. 27 d. — 3. meje: Jana Augusta Šchotky, knježeho hetmana w Matarjezech, morwonarodžený ſ. — Jan Bohuměr Voigt, wobſydný měſčezan a maschinthalwarjeř, 66 l. 3 d. — Maria Madlena, njebo Jakuba Matki, wobydlerja, ſawostajena dž., 35 l. 4 m. — Anna Theresia, njebo Jana Měta, wobydlerja w Něwſezach, ſaw. dž., 8 m. 18 d. — 4., Hanža, Petra Šchimana, wobydlerja w Radworju ſawost. wudowa 57 l. 4 l. 27 d. († w Budyschinje.) — 5., Ernst Pjetſchla, murjer w Budyschinje 54 l. 3. m. — 9., Anna rodž. Pětſchla, Jurja Reda, wulkosahrodnika w Jeńkezech, mandželska, 43 l. 1 m. 8 d. — 11. Jan Korla Adolf, Jana Korle Augusta Karařa, khějerja, ſ., 8. m. 22 d.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozon

wotritaj

a

ludzi podla

skrejetaj.

* * *

Hans Depla. Jejderko, jejderko, kajke maja termancjanszy mokdzi hóly tola lekha niesboje!

Mots Tunka. Shto dha je iich potrjechito?

H. D. Hlaj, woni su ſebi rjanu meju ſtajili a chedža ju jutje jako njedželu popołdnju puſtaczecz. Ale w Kermanezach l rejam holzow doſcz njeje a po taſtim běhu ſebi tamniſki hóly toimyſtili, riſicjanske holzny pſcheproſhycz. Ale te su ſo jim ſarjelke.

M. T. Nô mſchal tola!

H. D. A na to je kermanežanslim holzam tež horodſciz do hlowy ſtupiła, ſo njechadža pſchilneč.

M. T. Ale ſhto dha chedža kermanežanshy hóly netlo czinicz?

H. D. Ach, woni bychu najradſho widželi, hdy by jim meju něchtón kranýl, ſo by jenož ta węz nělají kónz dobyla.

M. T. Am jaw jaw tola!

Sflad wot aſchowanju kmanych taſlowych wahow, decimalnych, blidnych a moſtnych wahow, kaž tež zeleſne a moſtasne wicty, po poſtajenju aſchowanſkeho, 1. januara naſtupowazeho porjada dželane; zidloſtne měrh ſ běleho blacha, poz̄hnowanego czornoblača, moſasa, kopro, a zhma přenjeje dobroſeze; dute měrh ſa žito wot bukoweho a duboweho drjewa a poz̄hnowanego czorno-blača; dohoſtne měrh w metrje wot worzela, zeleſa a drjewa, ſchmigi a bantoměrh maja po fabriſlích ploczisnch na pſchedan:

w Wudyschinje: Jul. Nob. Richter, lotterijowe a komiſionske khlampy na ſchulerſkej haſy čzo. 5.,

w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwiſu: Vilh. Glathe jun., w Oſtriku: haptkar Geriſher.

Krupp- a ſkótfawęſcjaxu bank ſa Němſku.

Tutón 1861 na tých ſamych ſaſadach ſamorjadowanja o ſamopomož, kaž ratarſke kreditne towarſtwo w ſaks. králeſtwu je, ſaložený bank ſo knieſani ratarjamk do brocžinemu wuzivaniu porucja. Sawęſcjeniske wuměnjenja ſu potrjeboſnoſci pſchimernjene a liberalne. W naſtupanju kruſobicza woſtanije ſawęſcjenje ſkomu kózdomu po jeho woli ſawostajene; dobytk, kig ſo pſchęzo bôle pſchipōſnacza roſomných ratarjow ſwjeſteluje.

Ša čas ſwojego wobſtača bu tutón bank jenož jedyn ras (1869) do nusnoſcie pſchęſadženy, ſo dyrbjeſche ſebi wot ſwojich ſobuſtaſow doplaćowanja žadacż.

Bankowy agent:

J. A. Petrasch na Židowje.

Kedžju!

Jutſie njedželu ſobuſhwukulenje w Koperzach.

Schtwórk 27. haperleje pſched wjecžoram je ſo jedyn czornobruny trundlath, niz jara wulkı a Minko rěkaſy pož pola zyhelskich wrotow ſhubit. Tón kotremuž je ſo pſchidat, qdyl to ſa dobre myto pod hrodom čzo. 29 pola J. Schmidta ſ nawiedzenju dačz.

W jenej wulkej wſy bliſko města je jeniczka, tam wobſtejaza khlamarnja na pſchenajecze. Wona by ſo tež ſa jeneho pſchekupza jara derje hodžila. — Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Pscheopolozjenje Ehlamow.

Mój skład hotoweje mużazeje drafy a hólczažych wobleczenjow je nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa stótnika Boëtius'a předy Rosenfranza.

P. Baruch.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha, thscherfego mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſthodze

porucja ſo s wulkim wubjerkom moderniſkih a derje dželanyh möblow ſe wſchelaſiſh drjewow, taž tež wſchelake družiny pleczenyh ſtolzow po najtunischi placzisnach a proſy czeſczenyh Sſerbow Budyschina a woſkolnoſće wo dobrociwne woſkledzbowanie.

Ehofsí dobrý a derje ſłodziažy, punt po 7 nſl. hacj 14 nſl., pschi 5 puntach tuniſcho;
Łamany rjaſ rjaný běly pt. po 16 np.;
rjaſ wulſornath pt. po 20, 24, 28, 30, 40 np.;
hroch, jahly, ſoczki najtunischo;
fodú pt. 12 np., ff. ſchterku 32 np.,
pschi 5 pt. tuniſcho;
raff. ſchles. ſhwęczenje pt. 48 np., pschi 5 pt. po 47 np.;
amer. Petroleum pt. 28 np., pschi 5 pt. po 27 np.;
ſyrop pt. 12, 20, 24, 36 np., pschi 5 pt. tuniſcho;
dobry a derje ſłodziažy czisty palenž thanu po 16 np.;
jara derje ſłodziaze a ſłodke dobre palenžy
thanu 4, 5 a 6 nſl., pschi 9 th. tuniſcho;
liqueury, rum, arak atd. najtunischo,
cigary w najwjetšim wubjerku a najwoſebniſcieje
dobroſcie 25 ſchtuk po 3, 4½, 6, 7, 7½ nſl. atd.
poruczataj k dobrociwemu woſkledzbowaniu

Ginzel & Ritscher
na ſwokownej lawſkej haſy čzo. 798.

Sawěczenja psche woſnjowe ſchłodowanje po
twjerdyh wſhomózno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenix

woheisawěczaže towarzſto w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a woſkolnoſćz

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Katholicki Poſot čzo. 6. je wulſhol.

Šutno a buſſkin

w najwjetšim wubjerku a w najnowſcih muſtrach
najtunischo porucja

Julius Hartmann
na rožtu mjaſhoweho torhoſčcja.

Kožožuſno a woſkobarchent

we wſchęſ ſchérjach porucza

Julius Hartmann
na rožtu mjaſhoweho torhoſčcja.

Šwój wulki skład
kholoweho drella, piqueja a kattuna
porucza tunjo

Julius Hartmann
na rožtu mjaſhoweho torhoſčcja.

Saffran

zyle cjiſcje mléty a najlepſcheje dobroſcie poruczataj
jako něſhko woſebje woſkledzbowanja hódné

Ginzel & Ritscher.

Pscheinežnu muſku

s najlepſcheje wuherskeje pscheinzy poruczataj
Kaiser-Auszug hac̄tel (měrzu) po 13½ nſl.
No. 1 = 12½ nſl.

Ginzel & Ritscher.

Ahěja čzo. 22 w Nowych Voranezach ſ polkózom
ſahrody a pola je na pschedan.

Drjewowa aukčia.

Pondželu 22. meje t. I. budje šo w demjanskim ry-
cierklublerstfim. lēgu na drjewovisnichju we wotdželenju „djecje-
lowe khójny“ pschi budjysko-jasocjanskej drošy

1 flostr	%	lohcj. twjerdych schcjepow,
33 flostrow	=	mjełkich schcjepow,
11 1/4 kop	=	twjerdych walczłow,
50 1/2	=	mjełkich

a wot nastojanych žuszhizow, wětroslemkow a wuležowa-
nego drjewa we wotdželenach „djeczelowe khójny a lish-
cja hora“

3 flostry	%	lohcj. mjełkich schcjepow,
12 1/2	=	liplow,
5 kop	=	walczłow,
9 1/4 kop	=	sbithych walczłow

pod wuměnjenjom našadženja sa hotowe pjenjesy na psche-
šadžowanje pschedawacj.

Aukčia sapocžne šo dopołdnja w 1/11 hodžinow we
wotdželenju „lischja hora“ pschi demjansko-jasocjanskej
schcjegy.

Grabinste Schall-Riaucourste hajniske sarjadništvo-
w Huszg.

Hugo Oppelt.

Drjewowje aukzije.

Palne drjewa, na tudomnych knježich revirach w
lēge spuszcžane budja šo na ſlēdowazych dnjach a lēzo-
wychaměstnosćach na pschedawacj:

pondželu, 22. meje t. I. rano wot 8 hodžinow na

khōšlowskim reviru w kožy hrabi

2 1/2 flostra % lohcj. brēsowych schcjepow,

125 kop = brēsowych a wolschowych walczłow;

wutoru, 23. meje t. I. rano wot 8 hodžinow na

rakečjanskim revirje pschi ptacjich wuměnzech,

36 1/2 flostra % lohcj. khōjnowych schcjepow,

41 1/2 = walczłow,

potracžowanje

na trupnjaniskim reviru na kupje

24 flostrow % lohcj. khōjnowych schcjepow,

12 1/4 kop % = brēsowych a wolschowych walczłow;

60 kop % = khōjnowych walczłow;

prjedu 24. meje rano wot 8 hodžinow na rakeč-

janskim reviru pschi zyhelskim hacje.

96 1/4 kop brēsowych walczłow;

schtwórk. 25. meje rano wot 8. hodžinow na ka-

mjeñskim reviru pschi hornym starym hacje

8 flostrow % lohcj. khōjnowych schcjepow,

8 kop % = brēsowych walczłow,

50 kop % = khōjnowych walczłow,

potracžowanje

na nowowjescjanskim reviru pschi žonjažym

hacje

34 flostrow % lohcj. khōjnowych schcjepow,

61 kop % = walczłow,

na jenischecjanskim reviru w jēsoru

17 flostrow % lohcj. khōjnowych schcjepow a

9 kop % = walczłow.

W Rakečach, 11 meje 1871.

M. Welz, wýskečni hajnik.

Skotnifarske a ſlebornisse fhlamy E. Boëtius

blisko bohateho tórm a ſkoteje kicje'
porucđaja woſebje ſtote a ſleborne rječasť ſa dybſacjne
čažniki, kaž tež tajke ſ talmijowejdr ſtota; wot 1 tolet
5 nkl. a drožjho.

Zolty wóſk, twar a lischcijisny kupuje po naj-
drožszej placisjuje **C. A. Martschin**
na ſmucknej lawskiej haſy.

Rhofej

þylny a derje ſkodžazh
punkt po 8 nkl. pschi 5 puntach tunischo,
porucđataj **Ginzel & Uitscher.**

Džēcžel.

je po woſredkach na ſwobodnym kuble w Jeschizach pola.
Delneje Hörki na pchedan.

Trawa.

Nehdje 5 körzow kuli je na ſwobodnym kuble w Jes-
chizach pola Delneje Hörki hiſčje na pschenajecje.

Zena brenza

möže na ſwobodnym kuble w Jeschizach pola Delnejet
Hörki bôrsh do ſtužb stupicj.

Skotny pólver ſ czerstwych ſelow,

Korneuburgski ſkotny pólver,

Pólver psche fólkı,

Pólver psche pripotawu proſatow,

Lockwižski balsam,

Zischankowy ſalfowy pólver

porucđa **Hrodowska haptika**
w Budyschinje.

Njedaloko Budyschina je jene rěſniſtwo, hdjež je šo
hacj dotal ſtajne wjele mjaža pschedawalo a kotrež by
šo woſebje ſa jeneho nejenjeneho rěſnika hodžiko, tunjo
na pschenajecje. Hdje? to je ſhonič we wudawarni Serb.
Nowinow.

Dicowa fonceſionirowaná dalokon
wuwolana ſpodiwiſje hojaza i zaſbaſi
ſtotraž je ſo najbole ſzdy ras jako dobra wopolasala
porucđa ſo w ſerdkach po 3 nkl. a po 12 np.,
wot hrodowſkeje haptiki
w Budyschinje.

Koždeho tařamza (Bändwurm)

a 2 hacj 4 hodžinu bjes volosze a ſkodowonja gyle
ſacjéri; teho runja tež blēdawn a lischaw wěſeje ſacjéri
a to liſtne Voigt ſekar w Groppenſteidt (Preuſen).

Wot dženjinskeho dnja sapocžinam

Wulke wupschedawanje w hoſčenju k hwěſdže

sa město Budyschin a wokolnoſć. Ja porucžam najnowsche w draftowých ſtoffach, jako ripsy, lama, popeline, eilenburgſke kattuny njeprusčzate, barchenty, podſchiwki, blidowe a komodowe krywy, po blesčczo we nauobleczenja, módré cžiſčczenja we wulkim wubjerku. Ja pschedawam wſcho vo jara tunjeſ placzisnje a nadzíjam ſo teho dla, ſo jich wjele do hoſčenja k ſlotej hwěſdze pschiubze a tam ſupowac̄ budze.

Adolf Weiss

Snapshecža noweje měſčczańskieje ſchule
porucža k přjódſtejazemu róčnemu čaſzu ſwój bohacze ſradowany ſklad ſuſka a buſſkina, kaž tež
wulki wubjerk

hotowých mužazých a hólečazých draſezenjom

w najlepſich ſtoffach a pschi najſprawniſchim džele po wſhomózno najtuniſchich placzisnach.

Skaſanja po měrje ſo, dokelž ja ſam ſhicze wobſtaran, w najkrótschim čaſzu po najwjetſchej
ſpołojnoſći dopjeluja.

S poczecžowanjom

Adolf Weiss.

Travne koſy a ſerpy w najlepſich družinach,
kotrež ſu ſo pschi prawym wobſtaranju w ſlepangu
wotſenju a ſyčzenju hižom wjele lét ſtajnje jako do-
bre wopokaſale, kaž tež pschiſprawne bruſy wſche-
laſkeho waschnia čeſczenym Šerbam Budyschyna a
wokolnoſće w doſkaſazym wubjerku po wſhomózno-
tunich placzisnach porucžam.

W Budyschinje, 19. meje 1871.

Robert Jacob,
gratowar.

Sa jene 5 njedzel stare džecžo ſo jena ſtrawa
a ſylnia dojka pyta a može hnydom pola podpi-
ſaneho ſaſtupicž.

Franz Blechſig
in Zwickau in Sachſen.

W kowarni w Čjornowje pola Womorez je jedyn
nowy wós ſcherokeje čérje, ſeleny wobarbieny a ſylny
jenopschejny na pschedan.

Nierđelu 21. meje popołdnju w 4 hodzinach čhu ja
něhdje 6 körzow djećela na kuble czo. 16 w Hrubocžizach
taſ derje po woſrjedkach kaž tež w zylkym pschedacž. Wu-
měnjenja ſo psched termiju woſjewja.

Něſal.

Jedyn kmany týſcherſki namaka trajaze dželo pola
týſcherja Augusta Grafa w Niederkunnewalde.

Po dleſčej khorocži wumrje ſchtwórt popołdnju
4. meje moj luby byn Ernst August Kopacz, přjedy
pomoznik w kniharni k. Smolerja a Vjecha, potom pak
knihiwjedzter w želeſolijskni k. Göttersa w Budyschinje, ſtož
ja ſe ſrudnej wutrobu jeho pschedzalam a ſnatym najpod-
wolniſho k naujedzenju dawam.

W Delnej Hórzy 13. meje 1871.

Wudowa Hanu Kopaczowa.

Džak.

Wſchitkim tým, kiž ſu moju lubowanu njebo man-
dželsku Hanu Nedowu rodž. Pětſchez psched jeje kho-
wanjom ſ rjanymi wěnzami a ſ druhimi kraſnimi
wupbſchenjem ſaf wubjernje poczecžili a ju tež taſ bo-
hacze k jeje poßlenjemu wotpocžinnej pschedowodžili, praju
ſ tutym ſwój najwutrobnischi a najpodwolniſhi džak.

W Ženkezach 14. meje 1871.

Jurij Ned.

Loſy

I 80. kr. ſalf. krajnej lotteriji porucža lotterijowy kollekteur
Jul. Rob. Richter w Budyschinje na ſchulerſtej haſhy
czo. 5.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kij maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kójde číslo płaći
6 np. Stwórlętna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopshijecje: Majnowsche. — Swetne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyščina. S Delneho Komorowa.
S Malečijz. S Horneho Wujesda. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Nawěstnik

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.
20. meje 1871.

Do woż:	Plaćizna w přerězku na wikach, na bursy,												
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniža.	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.
Pscheńza . .	6	—	5 10	—	6	10	—	5 20	—	—	—	—	—
Mozla . .	4 12	5	4 7	5	4	12	5	4 10	—	—	—	—	—
Dečimjen . .	3 15	—	3 10	—	3	15	—	3 10	—	—	—	—	—
Worž . .	2 13	—	2 10	—	2	12	5	2 10	—	—	—	—	—
Hroč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dahly	7 10	—	7 5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hejduschla	5 10	—	5 5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rana butry	21	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ropasztomý	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. ſyna	1	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vane ſymo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Ezabi sakſkoſchlesynſteje želesnizy ſ Budyščina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pschiopotju 1 h. — m.*; popołonju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.**

Do Šhorſelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołonja 10 h.
50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w noz̄y 1 h. 45 m.**

* Pschiopotjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga).
†) Pschiopotjenje do Žitawy.

Pschiopomjenje. Ezahaj se snamjeschkom *** hjes
Draždjanami a Šhorſelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſtaſtawataj. Wonaj mataj jenož wosy prěnjeje a druheje llaſhy
a ma so sa billet ¼ wiažy plaćicž; džensle billety pschi
nimaj njeplacja.

Pjenježna plaćisna.

W Lipſtu, 24. meje. 1 Louis'd'or 5 toler 17 ngl
6 ½ np., 1 połnowažazý čerwieny šloty abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 ½ np.; wińskie bankowki 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

Spiritus plaćesche wczera w Barlinje.

14 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.
pscheńza 66—82 tl., rožla 40—54 tl.
(to je: sa 25 prusſkých kręzow.)

rēpikowy wolij (njezisczeny) 13 tl. 15 ngl.
(Ežiszczeny, kaj so w Budyščinje pschedawa
staſnje něhdže 1 ½ tl. drôžſhi.)

Rajnowsche.

Versailles, 24. meje, wjeczor. Parisy sběž-
karjo su khějorski hród Luxemburg s džela s polverom
rostſeliſili, hród Palais Royal so pali a wotbzelenje
města, kij Citě řeka, tež w pložmenjaſt ſteji. Dale
su sběžkarjo dom ministerſtwa finanzow, dom krajneje
rady a hiſhče jene podobne wulke twarjenje s pe-
trolejom ſpalili. Hród Tuillerije je do pročha a
popjela pschedobročený, tola ſda so, so budže w
hródze Louvre wohen hascheny. Radna khěža, kij je
krasne twarjenje, so tež pali. — (To su žaſoſne
powjescze, pschedož ſ tym, so su sběžkarjo tute twar-
jenje ſpalili, ſu krajej njewurjeknenu ſchodusu na-
činili. Žadyn zusy lud njeby w Parisu tak uje-
kmanje ſkulkaſi, kaj ſu to w tutych dnjach ſami
Franzowſojo czinili.)

Versailles, 24. meje. Thiers je w ſejmje
woſjewil, so je ſběžkarſtvo w Parizu nimale zple
porażeny. Pschedostupniſy budža krucze khostani.

Draždjan, 25. meje. Jeſli pschi tym wo-
ſtanje, kaj je někto poſtajene, dha ſo ſakſke wójſko
lónz měſaza junija domoj wróci.

Barlin, 25. meje. Někotre nowiny powjedaja,
ſo gardykorps 18. junija do Barlina nuts poczehnje.

Versailles, 24. meje. Dombrowski (general
ſběžkarjow), kij je ranjeny, chyžſe psches němſke
wójſko ejeknycž, ale wot teho njebu to pschiſwolene.

Sakſka. Po nowſčich powjeſčach ſo pſches Lipſl 5. a 6. pruſki a 12. (ſakſki) armeekorps domoj wróci a pſchijedze přenje wotdželenje 5. armeekorpsa druhi džen ſhwjatkom popołdnju w 3 hodzinach do Lipſla a wjezor teho ſameho dnja pſches budyske dwórnishezo. Potom kóždy džen a nôz 6 czahow ſ wojskami pſchijedze, tak ſo budže ſa 6 dnjow zykl 5. armeekorps domoj. Na to ſo dwaj dnjaj žani wojazy wosycz njebudža, a po tutymaj ſměje 6. (ſchlesynski) armeekorps ſwoje domojwróczjenje. Po nim pſchijedze zykl ſakſke wójsko domoj, ſ wuwac̄zom infanterieregimenta No. 105, wot kotrehož dwaj bataillonaj w twierdžisnje Schleſtadtu (w Elsaſu) a jedyn bataillon w Straßburgu wostanjetaj a jena ejeſta batteria w Metzu. Kotry džen infanterieregimentaj No. 102 a 103 do Žitawy a Budyschyna pſchijedžetaj, to ſo hiſcheze ſ wěſtoſcu prajez njehodži, tola ſda ſo, ſo ſo to ſnadž wołoko Jana stanje.

Sakſka krajna synoda je ſwoje jednanja wo nowy ſalon, po kotrejž maja ſo pſchichodnie duchowne města wobſadzeč, ſańdzeny týdzen ſlonežila. W tutym ſalonu je bjes druhim poſtaſene, ſo ſměje nětko zyrlwine prijodlſtejſtvo to prawo, patronej zyrlwie tſjoch landidatorow abo duchownych pomjenowac̄, ſ kotrehož dyrbí wón potom jeneho jako noweho duchowneho woſadu poſtaſiež. Na lepske farſke města ſmědža ſo pſchichodnie jenož tajzy duchowni ſtaječ, kofiz ſu — jeśli možno — ſ najmjeñſcha hížom 10 lét w duchownskim ſaſtojnſtwie byli. — Tón týdzen synoda wurađuje, kai by ſo ſakſke nowe zyrlwine knieſtvo — wyschſche konſistorſtvo — ſrjadowało a jeje wurađowanja ſo najſkerje 3. junija ſkouča, tak ſo budže synoda tutón džen najſkerje wobſanknjenia.

Synoda ſo ſa pječ lét ſaſo ſhromadži a kóždy ſaſpoſlanz je na dwé ſynodži wuſwoleny, ſ wuwac̄zom poſkozy nětčiſtich přenich ſapoſlanzow. Mjenujžy na kóždu pſchichodnu ſynodu ſo jenož poſkoza nowych ſapoſlanzow wuſwoli a po tajſim je ſo jich tón króz hížom jeno poſkoza wuſwowanac̄ dyrbjaka. Bjes tutymi wuſwowanymi ſu tež wſchitz tyjo ſapoſlanzy 25. (budyskeho) wolbneho wotkjeſa, mjenujžy ff. primarius Schwab ſ Kamienna, krajny starski Hemptel nad Ohornom a rycznik Jakub ſ Budyschina, tak ſo ſměje 25. wolbny wotkjeſ ſa bližſhu ſynodu nowych ſapoſlanzow wuſwolicz.

S jednanjow, kotrež ſo na ſynodze mějachu, je ſjawne wiđeč, ſo budža w Sakſkej krajne direkſije horjeſběhnjene, tak ſo budža ſo zyrlwinſte a duchowne na-ležnosče potom hnydom na wyschſche konſistorſtvo w Draždjanach ſapoſlačz dyrbjec̄. Tola je možno, ſo ſnadž ſa ſužiſke zyrlwie a ſchule někajke knieſtvo w Budyschinje wostanje, dokež ma ſužiza wot starých ejaſow ſwoj ſamžny zyrlwinſti a ſchulſti porjad.

Dokež ſo jétra, kotrež ſu jeczi Franzowſojo ſobu pſchinjeſli, pſchego bole roſpěſtežeraja, dha ſebi nětko

wjele starskich ludži jétra ſchčepic̄ da, woſeje pał hózny a hózny, kiz ſu dléhe, hac̄ pſched 10 létami wuſchęzjenje; pſchetož pſches wſchelake naſhonenjenja je ſo dopołaſalo, ſo jétraſtežepjenje jenož něhdże 10 lét pſched jétramti wobarnuje.

W Bjernac̄zach je ſo 20. meje wjezor 6 bróžnjow a pječ domſkich wotpaliko. Wohen je w jenej bróžni wuſchok a bě najſkerje ſakoſeny.

Sakſki krajny ſejm budže najſkerje kónz septembra do Draždjan powołany a ma ſo předy tſcžina ſapoſlanzow ſ nowa wuſwolicz, bjes nimi tež jedyn ſa bu- dyſku woſolnoſcz.

We Werdawje je ſo 10. meje w nožy 5 domſkich wotpaliko, kaž tež jena bróžen.

Město Lipſl je wjercha Bismarla a hrabju Moltsku ſa ſwojeju čeſneju měſtečanow pomjenował a je jimaž lipſki měſtečanosta Dr. Koch diplom pſchepodač. Pſchi tutej ſtadnoſći ſpomni Bismarck na to, ſo je jeho mac̄ ſi lipſkeje ſwójby Menken a ſo je wón po tajſim tež po wěſtym dželle Lipſčjan.

Krónprynzeſyna Karola a prynzeſyna Turjowa, kotrejž ſtej nělotry čaſ ſola ſwojeju wýzoleju mandželskeju w Franzowſkej pſchebylej, ſo w tutym dnjach ſaſo do Draždjan wróciſtej.

W Draždjanach wondano jena žona ſwoju ſaſwěcenju petrolejowu lampu tak njeſbožomnie povali, ſo palaz̄ petroleum na jeje draſtu ſleča, kotrež ſo wot teho ſapali. Pſches to ſo ta žona tak ſtrastnje wopali, ſo dyrbjesc̄e naſajtra wumrječ.

Pruſy. Poſtaſenia němsko-franzowskeho měra ſu ſo tak derje wot němskeho khežora (pruſkeho krala), kaž tež wot franzowskeho ſejma podpiſane, tak ſo je nětko w tajſim naſtupanju wſcho dolonjane. Bismarck a franzowſki minſter Favre běſhtaj ſo teho dla ſańdzeny týdzen ſi nowa do Frankfurta nad Majnom podaſoř a a tam tajle pižma wuměníſoř.

Džen ſyndzenja 20. meje ſu ruskla khežorka a ſ njej jeje džeži wulkonjažna Maria, kaž tež wulkonjaſojo Wladimir, Sergej a Pawoł do Barlina pſchijeli a ſu 23. meje wot tam dale pucjowali. Tak derje pſchi jich pſchijedze, kaž tež pſchi jich wotjedze bě khežor-kral ſe wſchěmi pruſli prynzami a prynzeſynami na dwórnishezo.

Wjerch Bismarck je ſo 22. meje ſaſo ſ Frankfurtu do Barlina wróciſk, hdyž je ſ franzowſkim wotpoſlanzom Favrom wſcho, ſtož mér naſtupa, ſbožomnie dolonjat.

Na rajchstagu běchu tón namjet ſtaſili, ſo ſo tež na wſach poſtſkemu poſelniceſi ſa pſchinjeſenje liſta ničo plac̄ic̄ njeſtrjeba, ale minſtrijo do teho ſwolili njeſzu, dokež by to wulka ſchłoda ſa krajnu kaſu byla. Tajke plac̄enje je mjenujžy ſańdzeny lěto 1 million 200,000 tolef wumjeſte.

Na vóstach budža najserje hžom 1. julija nowe frankomarki sawjedżene, kotrež budža hinaſčeho napohlada, hacž dotalne.

Wot jatych franzowskich wojakow je iich něhdże 16,000 na wschelake khorosze w Němzach wumrjelo.

Salon, tał ma so Elsaſ a Lothringla s Němskej sje-nočicž a tał mataj so tutaj krajej sieradowacž, je na rajchstagu wuradžen a sa dobrą sposnath. Wona, hacž do lěta 1873 ſamo ſo wostanjetaj. — Rajchstagszy ſapoſkhanzy čžedža ſwoje džělo ſterje lépje ſlónčicž a teho dla ſwiatki najbole w Berlinje wostanu, dokež ſo wutoru po ſwiatlach wuradžowanja ſaſo ſapocžnu.

A wſtria. Němžy ſapoſkhanzy na wiſkim ſhromadnym ſejmje ſu adreſu wobſantyli, w kotrež khežora proſča, ſo by nětčiſche ministerſtwo ſe ſkužby puſčezik. Mjenujž woni to ſnjecž njemóža, ſo čhe tuto ministerſtwo tež druhim ludam te ſame prawa spožcicž, kotrež awſtriszh Němžy maja. Khežor najserje po žadanju ſapoſkhanzow činicž njebudže.

W Khrowatskej, hdjež ſ omozu wuherſkeho, na počkjenje ſekowjanow ſmyžleneho ministerſtwo w počlenſich lětach w krajnych ſkužbach a na ſejmje jenož tajzy knejzaču, kiz ſ tuthym wuherſkim ministrom džeržachu, je ſo w tyhle dnjach tał dalolo k ſpěchemu wobročíſto, ſo ſu pſci nowych ſejmſich wobbach najbole tajzy mužojo wuſwoleni, kiz ſu pſcečzivných wuherſkeho ministerſtwo.

Franzowska. My ſu ſo molili, jako ſtždženja pižachmy, ſo móže ſnadž hiſče ſyky měkaz tracž, předh hacž budža parizy ſběžlarjo ſo poddaž dyrbječ; pſche-tož po nowſich powjesczach ſu ſběžlarjo te forty wo-puſčczili, kotrež w ſwojej ružy měkazu, a versailleszy wojažy ſu do Pariza nuts ſacžahnyli. Mjenujž jim bě ſo radžilo, ſběžlarjow wot wrotow Saint-Cloud a wot wrotow Montrouge tał dalolo wotehnacž, ſo možachu nježdželu 21. meje popołdnju w 4 hodžinach pſches tute wrota do Pariza nuts ſakročicž. Teho runja padžechu jim w 5 hodžinach wrota Auteuil do ruk, ſo možachu tež pſches tute do města czahnyč, ſtož tež ſo na měscze ſta. To ſamo radži ſo jim tež pſches wrota Pažy, Baurigard a La Muette, tał ſo bě 22. meje hžom pſches 40,000 versailleskich wojakow w Parizu a cži ſa naſajtra 23. meje hacž na 80,000 muži pſchiſporichu, kiz ſu něhdże 10,000 wojowarzkých ſběžlarjow jatych wſali.

Šběžlarjo ſu ſo po mójnoſci wobarali, ſo ſu ſchłodowanja versailleskich wojakow khetro wulke, tola njeje to ſběžlarjam ničo pomhalo; pſchetož woni dyrbjachu wſchudžom zofacž a ſhubichu wjele ludži. Pſches to, ſo ſo na haſach a krohochęſach ſ wobeju ſtronow niz jeno ſ kulemi, ale tež ſ granatami tſelesče, je ſo na wſchelakich měſinoſczach paſicž počala a 24. meje palachu ſo haſy Rivoli, Boiſy, ſyke wotdželenje města, kotrež Quartier

Madelaine rěka atd. Šchloda ſ wobydlerjow Pariza je žakoſnie wulka.

Hacž runje ſu wſchitke haſy a ſ wjetſha tež wſchē torhoſčicž ſ barriladami ſaracžene a hacž runje ſu tute barrilkady ſ kanonami derje wobſadžane, dha verſailleszy wojažy tola jenu barrilkadu po druhel dobyču. W iich ružy bě hžom 23. meje bjes druhim tež wažne wotdželenje města ſ mjenom Montmartre a woni bjes ſaſtača dale po kročzowachu. Duž je nadžija, ſo budže pariske ſběžlarſto ſnadž hžom w nělotrych dnjach po-duſcheny.

Roskaſowař ſběžlarſkeho wójska general Dombrowski leži ranjeny w Saint-Denis a je jaty. Šběžlarſli wubjerk je roſčekat, hacž dotal paſ hiſče dale žaneho wažneho muža dožahnyli njeſku, kiba Ročeforta, kiz bě hžom hacž do Meaux čeknýk, hdjež jeho ſaſkapnyču a do Versailles do jaſtwa požlaču.

Mjedžow ſtoč na vendomskim torhoſčicžu, kotrež je ſběžlarſli wubjerk povalicž dał, njeje ſyky woftak, taž tždženja pižachmy, ale je ſo po nowſich powjesczach pſci panjenju na tſi kruži roſrasyl a Napoleonowej statui, kiz na nim ſtejſe, je ſo hlowa wotraſyła. — Po jenej powjesczi wot 23. meje ſu ſběžlarjo pječza dwaj khežorski pſchekraſnaj hrodaj ſ potrolejom ſapalili. Jeſi to wérno, dha by to jara njeſtmoný ſlutk był a ſa město Pariz, haj ſa ſyky kraj jara wulka ſchloda, pſhetoz w tuthmaj hrodomaj ſu jara rjane wobraſy a druhé drohé a krafne ſberki.

Žadoscž po domoj pſchińdženju wojaſkow.

Kał něk wſchudže ſ wjetſelom
Witaja tych ſwojich dom,
Moj móz Ernst Wielk ſ Džiwočiž
Njeſtchiniđje paſ nihdy niz.

Tež ta jeho luba macž
Njeſtdež ioh' docžakacž,
So by ſkoro pſchischof dom
S poſzelnikom Dom: aſch o m.

Domaſchowa mandželska
Je ſo ſama nabyla,
Hdyž pſches džebacž měkazow
Je wſchal ſama byla jow.

Duž něk ſ horzej žadoscžu
Wobiež domoj hladaju:
Prěnjož' kmoř a macjerka,
Družož' luba mandželska.

My tež Boha proſhymy
Sa waſ, druſy wojažy,
So byſčicze wſchē ſ wjetſelom
Pſchischiſli i waschim lubym dom.

Ale, ach, kak někotry
Bu tam wonka morjenj,
Ach, tón tudý na hwečji
Domoj so wjaz njevróci.

Haj, wž lubi pschečjelo,
Mi wschal je so tež tak schlo,
Tež mój syn tón najmłodschi
Dalsko w Holstejnje spi.

Hdjz tež tudý na hwečje
Wjazh domoj njepščindje,
Junu tam w tej sbóžnosći
Bóh naš s hnadý sjevnoci.

Petr Mlont.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sandženu wutoru 23. meje po połdnju hwiſlu do 3 hodžinow běsche na jene dobo wulki stołp lura l połnozy njeodalolo města widžecz a hac̄ runje žane wrješnjenje njebe hwečje byko, dha ludz̄ tola měnjaču, so je so najskerje w Steinbocke polverniku nělajke njesbože slako. A tak tež běsche: jena tołkarſta hwečka, w kotrejz tsi pěst̄y tołkachu, bě s wulkeho džela rosleczaka, pschi cžimž tſjo dželaczerjo do njesboža pschiñdžechu. Dželaczer Połdrak se Židowa běsche na měscze mormy, dželaczer Jan Pětrk s Budyschina pał bole a dželaczer Petr Schneider se Židowa mjenje wopaleny. Pětrk je schtwarz w noz̄ na swoje wopalenje wumrje, Schneider pał pjak rano.

Kak je so tuto njesbože stac̄ móhko, njeje so hac̄ dotal wužledžiko; pschetož w tej hwečzy žadyn polver njeběsche ale jenož trochu polveroweho drocha, tiz so w tajich hwečkach po čzaju nařadža. Cži tſjo dželaczerjo mějaču tam tehdy jenož s wuhlom cžinič a taj, tiz běshtaj žiwaj wostakoj, dale ničo njevježeschtaj, hac̄ so je jimaž pkomjo s jenym doboru wot delka horje prägnęto.

S Delneho Komorowa. Srzedu 17. meje bě tudy straschny wohēn. Wón wudyrí popołdnju w 3 hodžinach w kolni bura Jana Domaschki pomjenowanego Lubka a rosschéri so bórsh na druhe, se skomu kryte twarjenia tuteho lubka. Wot tam pschenieje sylny, tehdom wějozy wětr pkomjenja na sužodne wobžedženstwa, tak so sa krótki čzaj dwanacze dworow we wóhnu stejše, tiz móžesche so s wulkej próz̄ halle pschi Müllerez brózni fastajic̄. Wotpaliče su so: domske a pólanske twarjenia bura Jana Domaschki, bura Jana Kschijenka, bura Jurja Scholty, bura Jurja Schtruša, burowi wudowow Michalkowej (s wuwsachom maživnych hródzow), žiwosćerja Jurja Domaschki (s wuwsachom maživnejne hródzje), bura Jurja Kružela, žiwosćerja młodeho Hejduschki, hwečnika Mateja Schuberta, hwečnika Michała Skopa a hwečnika Jurja Schneidera. Wo živjenje žadyn čłowjek pschischoł njeje, tola su so

nělotre prožata a jene hwinjo spalite, kotrež su so sažo do pałatych twarjenjow wróciſte. Wot mobiliara je so pkomjenjam mało wutorhnyč móhko.

Něktiſi měnia, so je wohēn wot jeneho wožomlētneho hólceza se schrychowanczami samischtrjeny, tola njeda so to pječa s wěstoſcę dopolasac̄.

S Małecziz. Tudy je bjes džeczimi scharlač wudyrík a bě jich psched někotrymi dnjami hžom 12 na tu hwoſez ſchorilo.

S Budyschina. Létusche naletne wožmijaze wili budža tudy 12. junija wotdžeržane, w Rykhabu pał tydženj prjedy jako 5. junija a w Draždjanach 13. junija.

S Horneho Wujesda. My ſmy hžom tydženja ſpomnili, so bu našch nowy knjes duchowny Dr. Kalich pschi ſwojim pscheydlenju l nam předu 17. meje wot wožady jara ſw Jedženſzy powitanym. K temu čzemu dženža hischje ſkładowaze pschiſpomnic̄. Jako běshtaj zyrlwinſkaj prjódſtejerje l. Dornik a Donath, kaž tež radžinj hajnik l. Clausničer něhdž w 2 hodžinomaj popołdnju do Lutnjez po l. duchowneho pschijseli, poſtrowi jeho tam l. Clausničer pschiłhōdne a pschewodžesche jeho s tými drugimi najprjodžy hac̄ l čezným wrotam, tiz běchu we Wulkim Wožhlu natwarjene. Tam běsche so ſw Jedženſki čzah poſtajik, tiz wobſtejſche s l. wucžerja ſe ſchulſki džeczimi, s młodych hólzow a holzow s hwoſhojemi (a bě ſebi Wulki Wožyk l temu nowu hwoſho dželacž dał) s wožadnyč a druhič dželbjerjerjow a běshtaj tež dwé wotdželeni hudžníkow pôdla.

Pschi pschijselje do Wulkeho Wožyka bu l. duchowny wot l. směra Klahry s wutrobnej rycžu poſtrowjeny, na čzoz ſchulſle džeczi jemu „witanje“ ſpěwachu a heržy zyrlwinſki hwečlusich dujachu.

Wot tam čeznýsche čzah pod ſwonjenjom ſwonow a pod ſylnami hudžby do Panez, hdež pschi tamniſčich čezných wrotach ſasta. Knjes gmejnſki prjódſtejer Žur tam noweho knjeſa duchowneho s luboſnymi ſkłowami witasche, po čzimž bu wot hudžby tež jedyn hwečlusich prjódſtneſenym.

Jako bě čzah l čezným wrotam we Wujesdje pschičzajněk, ſwoy ſwonicz ſaſtachu a bu l. duchowny wot l. zyrlwinſeho prjódſtejerja Fauricha a psched faru wot l. zyrlwinſeho prjódſtejerja Mrósa s pělnej rycžu witanym, na čzoz ſchulſle džeczi tuto ſw Jedženſke powitanje s wuſpěwanjom jeneho ſpěwa ſkonečnich.

Na wſchitke tute a druhe rycže a poſtrowjenja nowy l. duchowny kóždy ras s pělnej rycžniwoſcę a dobrę pschiſtojnoſcę wotmolwi.

Potom buhu hwoſho hwečtarjam pschepodate, kotsiſ je do zyrlwie donjeſzechu, a džeczi doſtachu piwo, kolkaschi a zaſky. Tež bu 12 ſchlenzow bjes nje roſložowane, kotrež bě l. gmejnſki prjódſtejer Žur darit.

Wječzor bě w hosczenzu l čeſčci noweho l. duchowneho

psichna hoscjina, pschi lotrejž so tež pěkne rycze djeržachu a rjane šlawy wunjezechu.

Njedželu Exaudi sta so sapokasanje nowego l. duchownego a so herbska Božja škuzba we 8 hodžinach sa pocza. W rjanym čzahu micodeho luda, lotremuž běchu so tež ll. měschčanski radžicel Hezler, biskopski hamitman Schüka, ahekor Dertel, duchowni Wjazla s Budyschina, Jäkela s Husli a Jenč s Polowa, kaž tež zyrlwini prjódkiejerjo pschisancki, džesche l. Dr. Kalich do zhrtoje, hdzejž so wschizn knježa psched wotkarjom pošyňchu. Potom stupi l. farar Wjazla na wotkar a djeržeshe l. Kalichej, kij bě so hižom žobotu psched l. fararjom Jenčom

spowjedał, po Jan. 6, 56 pschihotowanstu rycž na wuzíwanje ſw. wotkaſanja, lotrež wón na to s jeho a ſrukli l. fararja Jenča dosta.

Po wuspěwanju kherluſchowej ſchtuczki ſlědowasche wutroby hnuzaja rjana ſwjetđenſta rycž l. fararja Wjazli po 1 Petr. 5, 2—4, ordinazia nowego duchownego ſ nakkadowanjom rukow kniesow duchownych, kij na wotkarju ſtejachu, kaž tež pschedopadze wopisima ordinaziije wot konſistoriſta. Na to mějeſche so wot l. fararja Wjazli němſta, na duchownstu pschizahu pschihotowanza rycž, po njej wot nowego l. duchownego wotpočoženje pschizahi, lotrež l. hamitman prjódkiejitasche. (Skončenje.)

Kak

rozom

Hans Depla

w ótritaj

a

a

Mots Tunka

ludži pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

H. D. W jenej wshy je pječja jedyn kherlu ſcžinit.

M. T. Hm, to je malo ſa walli pjenjes, ale hdje dha je to bylo?

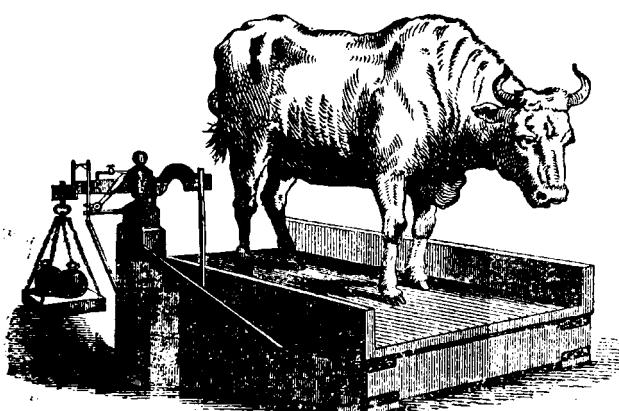
M. T. Kajtu dha to?

H. D. Nô, ludžo powjedačhu, ſo je ſa ranzu 80 tolet dač a ſo je ta jenož jene prošatko měla.

H. D. To ja ſhonič němožach, tejko pak wěm, ſo bě tón, kij to powjedaſche, ſ kulowſtich ſtronow.

Skotowahí, centesimalne a decimalne, moſtowahí a taſlowahí, wahowe hrjady, trawne koſh a ſerph,

derje dželane a ſa lotrež ſo rukuje ſu, kaž ſebi dželo ſame žoda, poſa podpiſaneho po ſprawnych placíſnach na pschedan. Taſke wulkosče, lotrež na ſkladže njeſku, ſo na požadanie po měrje bóřhy wudžekaja.

Robert Jakob,
gratowat ſ napſhęca ſtareje měſchčanskeje ſchule.

Pscheportoženje khlamow.

Mój sklad hotoweje mužazeje drafthy a hólczazych wobleczenjow je nětko pódla bohatego tórmu w domje knjesa slótnika Boëtius'a předy Rosenkranza.

P. Baruch.

Sklad wot ojchowanju kmanych taſlowyh wahow, decimalnych, blidnych a mostnych wahow, kaž tež ſtelesne a možasne wicty, po poſtajenju ojchowanſkého, 1. januara ſatiupowazeho porjada dželane; ſidloſte měrh ſi běleho blacha, požnowanego rjornoblacha, možasa, kopra, a žhna přenijeje dobrorčeze; dute měrh ſa žito wot bukoweho a duboweho drjewa a požnowanego rjorno-blacha; dohloſte měrh w metrije wot worzela, ſtelesa a drjewa, ſhmigi a hantoměrh, maja po fabriſtich placzisnch na pſchedan:

w Budyschinje: Jul. Nob. Richter, lotterijowe a komiſionske khlamy na ſchulerſkej haſy čzo. 5.,
w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwiſku: Wilh. Glathe jun., w Oſtrihu: haptýkar Gerischer.

Wot dženſniſchego dnja ſapocžinam

Wulke wupschedawanje w hosczenzu k hwěſdže

ſa město Budyschin a woſolnoſč. Ja porucžam najnowſche w draſtowych ſtoſſach, jalo ripſy, lama, popeline, eilenburgſke kattuny nejuſchedzate, barchenty, poſchiwki, blidowe a komodowe krhw, poſleſchcowe nawobleczenja, móbre čiſchcenja we wulkim wubjerku. Ja pſchedawam wiſho po jara tunjeſ placzisnje a nadžijam ſo teho dla, ſo jich wjele do hosczenza k ſtojek hwěſdže pſchedzde a tam ſupowacž budze.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thſcherskeho miſchtra w Budyschinje

na ſerbskej haſy čzo. 20, w 1. poſkhodze

porucža ſo ſ wulkim wubjerkom modernſkich a derje dželanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež wſchelake družiny pleczenych ſtolzow po najtunisnch placzisnach a proſhy čeſczemnych ſerbov Budyschyna a woſolnoſče wo dobročiwe woſledžbowanje.

Gawęſczenja pſche woſnijowe ſchłodowanje po twjerdyh, wſhomozjno tunich, prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

woheſawěſczaže towarzſtvo w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a woſolnoſż

C. A. Siems ſirma; F. G. Klinigſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Na jene 5. njedžel ſtare džecžo ſo jena ſtrowa a ſylna dojſka pyta a može: hnydom pola, podpihanego ſastupicž.

Franz Flechsig
in Zwickau in Sachſen.

Drjewowa aufzia.

Wutoru 30. meje t. l. dopoſdnja wot 10 hodžinow budze ſo na Hennerebdorſez kuble w Małej Suberniczej
70 kloſtrow ſchępoſow,
30 kop malečkow,
20 kloſtrow pienkow,
15 kloſtrow kulečkow

ſa hotowe pienyſh na pſchedadžowanje pſchedawacž.
Šromadžisna w ſorcžinje w Małej Suberniczej.

August Pötschla.

Jena wulka woſlowa praſa, někotre koſcje ſi maſchinu ſi nim, druhí wſchelaki pečołarski grat, jena džeba a druhí piefarſki grat, kaž tež jedyn hejduschkowý mlyn ſu po poniznej placzisnje w Nejzwaczidle čzo. 73. na pſchedan.

Naschemu lubemu synnej
Janej Wawerej s Vlozan,
wojalej kral. sal. inf. regimeta No. 107,
† 19. haperleje 1871 pola Sedana.

Tak spi, nasch synno lubowan,
W Franzowskej tam po' Sedana;
Tam spisich ty, s czecegu pohrjeban,
Hdyz jid tak wjele tawshnt spja,
Kiz tam na krawnym bitwischju
Tak' stysnej' smjercze wumrjechu.

Tez tam to twoje cęko smeje
Swoj wotpocziuk hacj najlepje,
Tez tam, je Boja semja kryje,
Kiz wschudzom teho kniesa, je,
Haj tam tez truba pozhlenia
Cze jumu s rowa sawoka.

Kak bę ty w wjele bitwach zboju
Tam jara krucze wojowak,
Twoj Sbožnik bęschi pschezo s tobu
A je cze možnje wobstekla,
So tez we Janej bitwie ty
Tam ženje njebu ranjeny.

Dich wjele tam na mokrej semi,
Kaz potepjeni w swojej kwi,
Bjes mrežozymi towarzhem
Ssu laczni dołho leżeli,
Przed' hacj smjercz styskna, jałosna
Dich wumro s teho hubjenstwa.

Ty w mjeckim kožku cijische, w mérje,
Wot sprawnych duschow hladan,
Szy wužnyk w prawej, żivej wérje
Do swojoh' luboh' Sbožnika,
Bjes tym so tam na bitwischju
Smjercz stysknu wenska mréli su.

A tak je cze Bóh wotsal wołak,
Nasch luby synno najmłodsci,
Kiz bę cze przedy wobarnowak,
Hdyz tawshnyk su padali,
Dha Bóh cze něk po' Sedana
Tam na dompučju wotwoła.

A tak ho ty tak wjezelesche,
So něk l tym lubyni domoj dje,
Haj doczakacj ty njemóžesche,
Kaz požleni list pihaſche,
So luboh' nana, lubu macj
A bratrow budzesch wohladacj.

Nasch Bóh pak wjele hinak džysche,
Hacj ty a my bei mysluchny,
Twoj czaſz tu zyle wuschot bęſche,
Duž bu tam wotsal wołan,
Hdyz bę lét pječz a dwazhegi
Tu lédom pobyl na hwečji.

Czi ważna druhä schtuczka bęſche
Toh' pječz stow schestoh' kherluscha,
S totrej ty s teho hwečta dzesche
A w spewarskich so taſle ma:
„Ja wumru něk! Duž starschi wam
A bratram dobru nōz něk dam.“

Duž djewjatnach' haperleje
W Franzowskej tam po' Sedana —
Schtož nichton iſebi myſlik njeje —
Nasch Bóh cze wotsal wotwoła,
Kiz bę ty, syno najlubsci,
Wot wóžom bratrow najmłodsci.

Tak spi něk derje w twojim rowje
We zuſym kraju daloko.
Po' Sedana tam na letchowje,
Nasch synno a nasch bratsko.,
Hacj Boži hlos cze wubudzi
A naš wſchec ſaſo ſjednoczi.

'Strudni ſawoſtajeni.'

R dopomijenju
na
njebo Körli Rolle ſe Scheschowa,
wojala 1. kompanije kral. sal. jägerbataillona No. 12.

Mój luby towarzch, Körla, ty
Bu w bitwie nahle morjeny.
Ty džeslesche ſo wot starskich,
Wot bratrow, ſotrow wot wſchitlich,
A na wójnu ty czechnesche,
Sso wschudzom Ihroble džeržesche,
Hacj ſy wſchal paňk w Franzowskej
We zuſej semi dalokej.

Ach luby nano, luba macj,
Woj chzkoj wſchal ſo troſtowacj,
Tez bratſia a'wy ſotry wſchę,
Kiz psches njebo něk pkaſacie,
Wſchal hdzej wón tu wotpoczuje
Tez kniesea ta ſemja je.

Duž w twojim rowje ſmernje ſpi,
Mój towarzcho ty najlubsci!
Cze nicžo wjazy njeboli
A nicžo wjazy njetyschi,
Bóh je cze ſe wſchob' wupſchahnyk
A do njebej cze pschebadzik.

Skožik J. W. ſe Scheschowa,
w tu ſhwili kral. salſki wojał w Franzowskej.

Najlepſchi młokowy a wujſitkowy polver.

Kral. priv. haptýka w Nakęzach.

Dr. P. Hultsch.

Tutón hizom wjele lét s nojlépskim ſkutkowanjom
trjebaných mlokových a wujſitkowych polver ſo woſebje nało-
žuje pschi trajazej ſuchocze a njewožernoſczi wſchego
hujaschego ſkotu, pschede wſchitlim pschi kruwoch, hdz
mloko jara wotbiera, módrú, jaſunu abo ſnadž tez krawu
barbu doſtawa, a da ſo wot njebo rano na přenju pízu
horſka, a kruwam tez někotre pschede čzelenjom a po nim.

Haptýka w Nakęzach

poruča

wubjernych polver psche ſchwobh, hnydom ſkutkowazh, teho
runja infeltowych polver a woſebje dobru muchowu papjeru.

W jenej wulkej wóz blisko města je jeniczka, tam wobstejaza Khlamarnja na pschenajecze. Wona by ho tež sa jeneho pschekwza jara derje hodžila. — Wscho dalsche je shonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

S tutym ja najpodwolnischho k na-wiedzenju dawam, so hým swoje skutko-wanje sa Nje ſwaczi dlo a wokol-noſcž ſaſo i nowa nastupit.

W Nje ſwaczi dle 24. meje 1871.

Albert Leo
doktor lekarstwa, chirurgie a babjenstwa.

Aufzia.

Tseci džen' ſmwatkow, popołdnju wot 2 hodzinow, budje ho czo. 45 we Lushy něchtio domjazce nadobry a hospodarskeho gratu, bjes tym jedyn jenopscheinj kruwazh wos a jedyn pku na pschedawacj.

Khofej

szylny a derje ſłodżazy
punkt po 8 nſl. pſchi 5 punktach tunischo,
poruczataj **Ginzel & Ritscher.**

Jedyn czorni wjetshi pož, se žoktobrunymi nohami a i ſ wizathymaj wuſhomaj a doſhej wopuſchu je ho 19. meje pſchiwdał a može ho w Delnym Wujesđe pola H. Hurbanka ſaſo doſtač.

Por sprawnych mandjelskich, wot kotrejuž žona trajaze dželo doſtanje, možetaj w Budyschinje jara tunje wo-budlenje doſtač. Hde? to je shonicz na garbarskej haſhy czo. 429 po 1 ſkodze.

Rhęja 14. w Dobroschezach pola Delneje Horki, se ſolotowej a ſadowej ſahrod, je ſe ſwobodneje ruki na pschedan a je wscho dalsche tam shonicz.

Bolty wóſk

kupuje po najwyſszej płaćſiſnie
J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſhy czo. 68/24.

Zena ſtwinska džowka, katraž je ſerbskeje rycze mózna, ſo na ſaru w Hornym Wujesđe phta. Samołwjenja ſo tam wot 31. meje horjebjera.

Jedyn fundroß

pojedzelskie rasy a % leta starý je wohujoweho njeſboža dla pſches A. Müllerera w Komorowje pola Rakez na pschedan.

Phta ſo

pſches podpiſaneho tójskto drainirowazh dželacjer-jo w do traſazeho džela na rycerkuło Bukoju pola Barta.
E. Thomas.

Jedyn hischeje zyle dobrý rěniſki wos na pjerach ma na pschedan kowaſki miſchtir Peſchka na drjewo-wych wiſach.

Zena kmana ſerbſka holza, katraž je hijom ſku-žika, ho k 1. julija do ſkužby phta. Wscho dalsche je shonicz w Hoschiz haſhy czo. 696 po 1 ſkodze.

Starožitnostny wotrjad M. S.

změje swoje lětuše prěnje posedzenje srjedu po swjatkach popołdnju w 1 hodzinje w hosćeńcu k złotej krónje, na kotrež wo bohaty wopyt prosy

předsyda.

Serbſka prědarſka konferencia

srjedu po swjatkach, 31. meje, dopołdnja w džesačich w złotej krónje w Budysinje. **Předsydſtwo.**

Bo Bođej njewuſlēdnej radje je moj luby mandjelski Jan Pětrí, předy hetman w Pluſníkach, wot ſań-dzenych hōd paſ dželacjer w Steinbockz polverniku tudy, ſandzeny ſchitwórk rano w 2 hodzinomaj na ſtrachne wo-palenje ſwoje ſemſte žiwjenje 47 lét starý dokonjał; ſtož ja wſchitkim pſcheczelam a ſnatym ſ wutrobinej ſrudnoſci ſ nawiedzenju dawam, ſ tym pſchiwomjenjam, ſo ho ſeho pohreb dženja ſobotu popołniu ſměje.

W Budyschinje 27. meje 1871.

Wudowa Haňja Pětrkowa ſ dobom w mjenje jeho dweju džowkom, macjerje, pſchichodneho nana, tſjoch ſotorow, bratra, kwa-kow w ſwakow atd. Pſchi tym dawa ta ſrudna wudowa w mjenje ſwojeho njebo muja wſchém wotproſhycz, ſ kotrejmiž je wón w žiwjenju hdy wobkhađał.

Sa wsče wopokaſma luboſcje a pſcheczelniwoſcie, kotrež ſu ſo mojej njebo mandjelskej Mariji Schmidowej rodzenej Mütterleinę po jeje, ſa mnje tak wulzy ſrudžazym wotemręczu, doſtale, ſa wupyschenje jeje cžela a kaſčcza, kaj tež ſa bohate pſchewodjenje k jeje poſlenjej ſparnej komorzy praju ja wſchitkim tym, kij ſo na tym wobdželiu, ſwoj najwutrobińſchi a najpodwolnischii džak.

W Renkezach, 25. meje 1871.

Durij Schmid.

Henrietta Marja Krœhnic,
Jan Handrij Ludwig Teubner,

ſlubjenaj

W Wojerecach a Draždzañach w meji 1871.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kti maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoleń.

Kózde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpla-
ta pola wudawańa 66 np.
a na kral. saks. pósće
7½ nsl.

Wopſchijecze: Najnowsche. — Swētne podawli. — Nowy Koſtanski ſalon. — — Se Serbow: S Budyschina. S Horneho Wujesda. Se Semiz. S Kamjenza. S Kheina. — Hanß Depla a Mots Tunla. — Zyrwinske po-
wjesze — Nōweschtni.

Plaćizna žitow a produktow w Budyschinje. Spiritus płaczesche wcżera' w Barlinje.
27. meje 1871.

Dowoz:	Płaćizna w pŕerézku			
	na wikach,		na bursy,	
	wyša.	niža.	najwyšsa	najniža.
Wschénja . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Wojla . .	4 12 5	4 7 5	4 12 5	4 10
Iechmjen . .	3 15 —	3 10 —	3 17 5	3 12 5
Womž . .	2 20 —	2 14 —	2 20 —	2 10
Hroch . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahly . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hejdushčla . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Kana buty . .	— 19 —	— 17 —	— — —	— — —
Kopackomu	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hyna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Wane hymo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Ezahi ſakſkoſchleſyňſkeje železnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nozy 2 h. 40 m.**

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nozy 1 h. 45 m.**

* Pſchipołnjenje wot a ſe Žitawu a Liberza (Reichenberga.
†) Pſchipołnjenje do Žitawy.

Pſchipołnjenje. Ezahaj ſe ſnamyſchkom ** bjes
Draždjanami a Schorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju
ſtaſtawataj. Wonaſ mataj jenož wosy prěnjeje a druheje Maſy
a ma ſo ſa billet ¼ wjazy płacziej; dženſte billety pſchi
nimaj njeplacja.

Pjenježna płacisna.

W Lipſtu, 31. meje. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6 ½ np., 1 połnowažazh czerwieny ſtoth abo dułat 3 tl.
6 ngl. 5 ½ np.; wińſte bankowki 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

15 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.
pſchenja 66 — 83 tl., rožta 40 — 53 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſick ſorcow.)

rēpikowý woliſ (nječiſczeny) 13 tl. 15 ngl.
(Ežiſeženy, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtajnje něhdže 1 ½ tl. drôžſhi.)

Najnowsche.

S Barlinia, 31. meje. Generalny poſtmischtr
woſjewjuje: Pakety na 23. infanterie-diviſiju, na
korps-artilleriju 12. (ſakſkeho) armeekorpsa a
na 12. kavalerie-diviſiju ſo nětko wjazy ſlacj
njeſmiedja.

(Spomijena 23. infanteriediviſija wobſteji ſe ſakſkich
infanterieregimentow No. 100, 101, 102 a 103 a
hdyž ſo na tute, kaž tež na pomjenowanu artilleriju
a kavaleriju wjazy žane pakety ſlacj njeſmiedja,
dha je to wjeſzole ſnamjo, ſo ſo ſakſke wojsko
horsy domoj wróczí.

Generalny poſtmischtr dale woſjewjuje: Pakety
ſmiedja ſo nětk jen ož ſlacj: na 1., 2., 3., 4.,
6., 8., 9., 11. a 15. armeekorps a na 24. infan-
teriediviſiju. (Tuta infanteriediviſija wobſteji ſe
ſakſkich infanterieregimentow No. 104, 105, 106,
107 atd.)

Briūſel, 30. meje. S liſtow pariskich ſběž-
karjow je ſo naſhoniła, ſo je tójskto tych ſamych
wobsankto, do Belgiskeje ežeknycj a w Briūſelu tež
taf ſakhadžecj, kaž prjedy w Parizu. Belgiske knje-
žerſtwo teho dla žanemu pariskemu ſběžkarjej do
kraja dacj nočze.

Draždjan, 1. junija. ſakſzy wojazy, liž ſ
24. diviſiji a ſ 2. jägerbataillonnej njeſtuscheja, a ſu
na czaſi ſ Franzowskeje domoj puſčzeni, maja hacj
na dalshe doma woſtacj.

Sakska. W Naundorfje pola Pierzy wotpali so 21. meje Szckecelez kubko se wschemi podlanskim tvarjenimi, pschi czim so so tez kublerowym 4letny synk spali. Won bê wohen naisskerje se schrychowanciami samischrik. — W Medingenu so 24. meje tez jena kheja wotpali, pschi czim tez jene male dzeczo wo zivjenje pschiindze.

Tezo majestosz kral Jan je prenemu radziczelej pschi budyskiej krajskiej direkzji, knjesej s Beust, rycerzki lchiz saekszbneho rjada spozejte.

Drajdzanska tak mienowana ptacza kula budze letza wot 30. juliia hacj do 6. augusta wotdzerzana.

W Seiffhennersdorfje 26. meje 9letny syn sahrodnika Klippela na to waschnje wo zivjenje pschiindze, so bê mejskich brukow dla na jedyn schtom salesk, s kotrehoz tak niesbozomne dele padze, so na mescze morow lezo wosta.

Schtoz wuradzowanja synody nastupa, dha so w pozlenich dnjach teje sameje wo sakozenje a pschichodne skutkowanje nowego krajnego konfistorstwa jednasche. Po pozadanju ministrow by tuto krajne konfistorstwo wschitke zyrlwine naleznoscze w kraju saradowacz meko a wsche teho by wone na to hladacz dyrbjalo, so so w schulach khescezijanska wuczba prawje a pilne wuczzi. Wsche druhe schulskie naleznoscze by dotalne ministerstwo kultuza a sianoweho wuczenstwa saradowacz meko.

Na tajke waschnje byschtej w Sakskej zyrlkej a schula zyle wot so dzelenej bykej, s wuwsczacem teho, so by zyrlkej (to je konfistorstwo a w jeho mienje wosadny duchowny) w schuli jenoz sa wuczenjom khescezijanskeje wuczby hladaka.

Tak hebi ministerstwo zada, ale synoda hacj dotal s tym spokojna bycz nozrysche, so by zyrlkej jenoz sa wuczenjom khescezijanskeje wuczby hladacz meka, ale synodalni sapoeklanzy wobsanknuhu tez, so by zyrlkej s zyka sa tym hladacz smeka, so by so w schuli w schitko w prawym khescezijanskim duchu wucziko, — tak so by maz zyrlwie nad schulu nimale ta sama wostała, kajka je hacj dotal byka.

Gastupierjo ministerstwa pscheczimo tutejno pozleniemu wobsanknienju synody se wschej mozu ryczach, ale wona w prenim wuradzowanju pschi kwojim mienjenju wosta. Jeli synoda pschi pozlenim wuradzowanju tuteje naleznoscze tez tajke wobsanknienie sczini, dha je strach, so ministerstwo l temu njeprschiswoli a synodu domoj puschez, tak so by prenia saksa krajna synoda podarmo skutkowaka. Tola pak moze so nekal stacj, so so synoda a ministerstwo w kwojim mienjenju a wotpohladzaniu na to abo druhe waschnje siednatej a so so to, schtoz je so w synodze wuradziko, tez l lepschemu khescezijanskeje zyrlwie a khescezijanskeje schule w Sakskej borsy do skutka staji.

Kral Jan a jeho woszla knjeni mandzelska staj so s hrodu Zahnishausena do Pilnitzka pscheydlikoj.

Pruzy. Nekto je twjerdze postajene, so pruski gardy-corps 16. junija do Varlina zwjedzeniszny nauts poczehnje.

Pschi tym so tez deputazije wote wschitkich druhich nemyskich armeelorprow wobdzela.

Na domojpuzu je w tu khwilu 5. pruski armeelorps, po nim so 7. a 6. armeelorps domoj wroczi.

S jednanjem na rajchstagu pruske knjelerstwo we wschem nastupanju tak prawje spolojne nieje. Prejna wez, kotrejz dla dyrbjachu so nelsotsi woszozh saftoinizy dosej miersacj, bê ta, so nelsotsi rajchtagzny sapoeklanzy jara na to kwarjachu, so bêchu so nelsotsi poszizy saftoinizy teho dla na mesta w dalokich stronach pscheczadzili, dokelz bêchu jenu petiziju podpisali, w kotrejz chyndu rajchtag wo to proshcje, so by so jich sda powjetchila. Na rajchstagu pak mienjachu, so je prostwu na rajchstag poekacz kozdemu dowolene. A na tym maja tez prawje, ale knjelerstwo meni, so je najlepje, hdz su saftoinizy pelnje se wschem spolojni, — to pak tola mozno nieje a duz dyrbi hebi knjelerstwo lubicz dacj, hdz na rajchtagu na tajke mienjenje morkotaja.

Dale miersa so knjelerstwo na to, so rajchtag sakozenje kaen zada, s kotrejz bych u landwehrystam a reservistam pjenesz pozgorawke, s ktrychz pomozu bêchu tu schlodu wuporiedzicz mohli, ktraż je so jim teho dla staka, dokelz su na wojnie bycz dyrbjeli. — Knjelerstwo prazi, so budza hebi netko wschelazy landwehrystojo a reservistojo wulku nadziju na tajku kaen cjinicz a so budza potom, dokelz so tajka nadzija dopjelnicz njezdzi, s knjelerstwom njespoekoni. — Po naschim sdaču je prawje, so so na rajchstagu sa landwehrystow a reservistow po moznoſci staraja a hdz by tez tajke staranje jenoz neskoru schlodu sarunacj pomhalo.

Hewak bêsche wjerch Bismark tez na to njemdry, so chyrsche rajchtag w nastupaniu Elsaşa a Lothringiskej nelsotre wez hinal cjinjene maz, hacj bê hebi to Bismark wumyssl. Ale w tuthym nastupaniu bê rajchtag naisskerje teho dla na drugi puç trzech, dokelz bêsche Bismark tehdz runje w Frankfurtze, jalo so wo tule naleznoscze jednasche. Nekto, hdz je so wot tam wrózik a na rajchstagu wulozik, czoho dla je to abo druhe postajik, dha su so na rajchstagu tez po jeho mienjenju skojsili.

Rajchtag budze piecza hiszceje hacj do 18. abo 20. junija tracz a so rajchtagzny sapoeklanzy piecza tez na powitanju woszla wobdzela, hdz to 16. junija do Varlina nauts poczehnje.

Hrabja Moltka je so dc Elsaşa podak, so by tamnische twjerdzisny wobhadowak a pschi tym nashoni, schto by so jich dla kradz hiszceje tvaricj a porjedzicz meko.

Po wschelskich powjesczach je w Franzowskej w tu khwilu hiszceje nehdze 1000 nemyskich wojakow jatycz dzierzaznych. Wone so wo to jedna, so bych u hnydem l nemyskemu woszlu puschezili.

Schlodowanie nemyskiego woszla wot 24. juliia hacj do 22. februara 1871 je bléadowaze: offizierow 1167 mor-

wyń, 1838 ranjenych, 16 njenadenđenych; wojskow 15,224 morwych, 27,417 ranjenych a nehdje 2000 njenadenđenych: wsczo do hromady 47,662.

Działna Woja skuzba sa wojnu, sbożomnie dokonjanu, smieje so we wszech pruskich għarrawach njeħdju 18. junija.

Hacż na dalshe kmiedja so hischże paketh kċaċ na wojskow 1., 2., 3., 4., 6., 8., 10., 11., a 15. armeekorpsa, 25. (hezensteje) infanteriedivisijsje, tażżeż 1., 2., 6., a 12. kavaleriedivisijsje. — Paketh pak so wjazg kċaċ njeħmiedja na wojskow gardykorpsa, 5. a 7. armeekorpsa, 17. infanterieovisijsje, 3., 4., a 5. kavaleriedivisijsje.

Ruski khejżor Alexander 9. junija do Varlina psciġi-jedże, swotkal so 11. junija do Emja poda.

A wstria. Khejżor je na tu adresu, w kotrejż nēmżu sapoħkaranzu druhejje komor wiskieho shromadneho ksejma k temu radżachu, so by wón netċijsche ministerstwo se klużi puschekit, i krofta wotmowlisk, so so jemu tajka rada jara hubjena bież fda a so ma wón k ministerstwu to dowērjenje, so budże wone we wschem l'lepschemu awstrisstik krajow a ludow skutlowacż.

Franzowska. Po nowszych powięscjach su sbejkarjo w Parizu zjyle porażeni a wójnisti ropot je tam wozċiħnyk. Ale schłoda, kotrąż je so tutemu městu psciġi kym staka, so psciġewidżież njeħdji a cjalomejkom, kiz su tam wo žiwenje psciġħi, je jara wjele. Tola njeħku versailleszy wojazy, kotsiż Pariz dobhywachu, twarjenjam města schłodżiż pħatali, nē, sbejkarjo bieħu czi, kiz i cier-towiski radosegħu palachu a kħmalachu, sħtoż mōjaħħu do-haħnejx. A sħtoż je najħoħsche, woni njeħanibowachu so, i djabollszej furowosegħu psciġes 60 wożebnihha kniežiż flónzowacż, kotrighi bieħu jenoż teħo dla do jaistwa ha-džili, — dokelż bieħu wożebni knieža. Wjes tutħimi, na jađkaw wašchnie flónzowanji bieħ pariski arċebiġġ, psciġes 20 naħladniż duchownykh a czi drusy bieħu wsixiż wj-kożi jaftostojniż a jara boħacżi ludżo. Wonim bux x-jaistwie „Mazas“ jecċi dżerżeni a jało ta mordarska banda tam psciġieżże, noħejx jidu sħarr minnha, jemu il-klueze wiċċa a durje wotewriċċu. Potom psciġeo pjeċċoħ tam jaħix na jedha ras na dwor psciġimiedżieħu a jidu tam sejat-sħallachu. Jaħo bieħu jidu neħdje 63 flónzowali, bliż-zaħru so tam versailleszy wojazy; sbejkarjo cżelnyħu a wot spominjenħha wojskow hu hischże 161 wożebniż mużjaw jađkawneji kħarrerji wutorhniżi a hnydom i jaistwa pusiġħenħha.

Sbejkarjow je jara wjele panylo a jidu naħjedwarjow a wubjeri kui s-wieħda wsixiż satselementi; jaħix sbejkarjow — a to mużjaw a żonniż — je psciġes 30,000 a budże jidu 60,000, kbdil budżet wsixiż popanjeni, ja kotriniż hischże kħeldja. S tixxdrje budżet drje jenoż najħoħschi njeħolayi sejatselementi, tixxdrje wixxu kieni

na jenu hamotnu, w daloktu morju leżażu franzowski kipu psciġħadja, hajnej smieja cżejk żiwenje, psciġetoż cżelnyż wot tam nichōn u jemōże, dokelż je koko wolekko dalole a scheroke morjo a kriedż kupy w tixx-wullich leżażi su b'jewi indianarju, kiz ludzi żeru.

Paris su sbejkarjo se sħwojim palenjom ta' flasħi, so po welsħi dżelbah wjazg spōnacż njeje. Wulke dokhe haġġi su spalene, psciġetoż do wszech pinżor petroleum lijaħu a potom sapaliku, ta' so borsu żukha haġha w plemjenjach stejseħħe. Do rjanyħha domow boħażżek ludżi sbejkarjo petroleum w dōnzaħha noġħiha a jidu wsħudżom roħla wħi sapaliku, ta' so so wohēn na żane wašchnie sahaħnejx njeħda.

Majjnejnse kralowsle a khejżorsle hrody, kraġna radna kħeġa, wulke domi, w kotrighi hewak ministrju bħidlaħu a wsele druhijha rjanyħha, krajej abu městu klušhażiż twarjenjow — wsħo w rospadanlaħ leżi a sa petroleojom kumjerdi, i kotrero pomożu su je wrótni sbejkarja flasħi. U cżejho dla? Għażiż teħo dla, so by jim to l'lepschemu klużi? Nek, jenīżiż teħo dla, so bieħu schħodu cjinilli. U teżże su wo prawdże bieħi naħotowali, psciġetoż psciġes släżjenje Parisa su Franzoħsojo Franzowskiej welsże wjazg sejħħodżili, hacż wsħo nēm ġi w poffslnej wójni. — Jaħo wobħdlerje Mōslim kwoje město 1812 spaliku, dha woni tuton woppor ruħiowiskemu krajej psciġi njeħżeġ, dokelż widżiżu, so budże psciġes to Ruħiowiska wot Napoleona a jeho wójsla wumożena. Ale sħto su pariski sbejkarjo se sħwojim palenjom a kħmalenjom dopakasli? Niex-żu druhe, hacż sħwoju tornosci, skos, nje-knieżomnoseż a bjeħbōjnoseż.

Twawwħi kħostanski sakon

sakasuje dalek ta:

§ 370.

S pjenjeżnej sħatra fu hacż do 50 toħri abu i jaistwom budżet kħostans: 2) sħtoż bjeħsprawny (bjes prawiżiż) wot sħawniż abu privatniż puċċiż semju, pjerċeħ, kamjenje abu dormi, abu i leżomnoċċi, kotrę́x druhemu klušħeju, semju, pjerċeħ, hlinu, pēsek, schejerk, hornċeż-żi hlinu ryje, dormi, kamjenje, minerali, ja kotriniż jidu doħvawacż wón żaneje konċeżjoni abo dowolnoċċe wot wixxhnoċċe njepotrifha, abo podobne wéži prjeżi wosmje; 3) sħtoż wot jeneħo w naħranej abu namorskie klužże stejżeżgo podiwxha abo wojskha bjes napixanejje dowolnoċċe prjöld-stajnejha kommandeura kruċi wojerstej droši abu broni kipu abu jaħo cżejju abo fastaw̹ wosmje (kieni fastajiż da); 6) sħtoż żiwnoċċi abo wużżejjne wéži (jedž, pieże) wot njeħażnejse pħakżiżiż abo w kħadnej mērje i hnydom-nemu psciġetrjebanju nēlomu wotkożi (krađnje abo wot-

jeba)*; 6) shtoż jito abo druhe jako piżā sa skót po-
stażene abo k temu kmam węžy pshczewo woli jich knjesa a
wobszedzerja (hospodarja) prjeż wosmje (kradnje), so by
je jako piżu jeho skotu dał abo dawał.

Hewał mamy našch nastaw: „Nowy khostanski salón”
kotryż je w č. 19. str. 149 a 150 wotczischewan, s naj-
horskich smolow tak wuporzedzecz.

S 368.

S pjenieżnej schraſu hač do 20 toleć abo s jaſtwom
hač do 14 dnjow budże khostan: 9) shtoż bjes pra-
wişny pshes sahrody abo atd.

W pshispomnjenju ***) ma hn na 4. rynčku, město „shro-
madne wobszedzeństwo“ — „hromadne woſziedzeństwo“ a na 10.
rynčku město „povyschicž“ — „pomjeñschicž“ — stajicž.

W § 274 ma na 7. rynčku sa „naſnijajomne“ „njeſnajomne“
rēlač.

. Ze Serbow.

S Budyschina. Dotalny ſudniſki hamtman w
w Riesy, knjeg Uebrig, je na město knjesa Bodela ſa
nowego ſudniſkeho hamtmanna tudý pomjenowaný. Wón
ſwoje ſastojniſto 1. julija naſtrupi.

S Horneho Wujeſda. (Slónčenjo.) Tało bę
našch nowy knjeg duchowny pshizahu wotpokožik, kaž ſym
to hiżom tydzenja powjedali, ſta ſo pshepodacze wobtwer-
dżazeho wopisza wot krajskeje direkciye a vokaziye měschczan-
ſkeje rady pshes k. Hezlera, liż pshı tym woſhadu a
nowego duchownego ſ wutrobnymi ſkowami poſtrowi. —
Na to bu l. Dr. Kalich albu wobleczeny a wot l. wucjerja
a zhr̄kwiných prijódſtejerjow ſe ſawdaczom ruki poſtrowojen,
po c̄imž jeho l. Wiazka woſhadę jako jeje duchownego prijódſ-
ſtasi a ſwój ſluk ſ wutrobnej modlitwu ſlónči.

Po wuspiewanju kherluſcha djerzesche potom nowy l.
duchowny předowanje po ſkowach Zana 3, 30, poſkazajo:
tał tute ſkowa ſwernemu předarzej pshed woſci ſtajec
tón wóthkneny kónz jeho džekawoscze a tón puež, po ko-
trymž ma l. tajlemu kónzej dōńcž.

Wololo 11 hodzinach ſapočza ſo němſka Boža ſkužba,
do kotrejż bu nowy l. duchowny tež w ſwiedzeńſkim
čzahu dowjedzeny. — Hač runje wjedro njedzeli Exaudi
tał prawie rjane njebę, dha bęchu ſo tola bohate ſyń
ſe wſchęt stronow do naſchego Božego domu ſeſčko,
tał ſo bę pshı herbskej Bożej ſkužbie ſ ludom napjelnjeny.
— Po herblim ſemſchenju wotdžerza ſo potom němſka
Boža ſkužba nimale po tym ſamym waſchni.

Tole pshesupjenje ſtawa ſo najhuczischiho w korejmach, hężež
ſebi ſkłepy a ſumpakojo piż porjedzicž a jebz poſtejzicž dadža,
woboje tež ſebi derje ſkobzicž dadža a wuživaju, ua to pał wó-
cijnu njeſaptacja, dokež pał janych pjenies nimaju, pał ſapłacjicž
nočzeyu a ſo teho dla ſtradžu woſhalja. — Tola ma ſo tole pshes-
upjenje jeno na namjet wobkradnjenego abo wobſchudzeneho khostacž.

Bóh żohnuj nowego duchownego a ſdžerž jeho. dołho
w ſwojej winizy.

H. Se Semiz. Hiżom pshed někotrymi njedzeliemi
wudyrichu jétra we Wjellowach a ſu tam ſloro w
kózdom domje poſhyle. Tola njeje ničton na nie wu-
mręk, khiba jedyn khetro starý muž. — W khanecža-
ſkim ſchulſkim woſriežu je tóischtó džeczi na ſcharlač
wumręko, pshetoż ſchula ſama je 7 ſchulerjow na ſchar-
lač ſhubika; njelijene ſu mjeñſche džeczi, liż tež wu-
mręku. Eſu tež tajke džeczi wumręke, ſo kotrejž ſo
rjenje poſpſhowsaſche. Majſterſho ſu ſahe ſe iſtwy wu-
ſtupile. Runje pshı tutej khoroszji ſażny wuſtup wjele
ſchloži. Pshetoż w tym čazu, hdjż je khorosz ſimo,
je člowiſla koža, dokež ſo tu a tam ſkłeka, jara ſipra
a tež najmjeñſche na- a ſahmjenje ju ſyńje pshima a
nowu, huſio ſmiertru khorosz ſhotuje. Pshes tajke ſa-
ſhmjenje často naſtanje wódniza, ſchijubolenje, woſci-
ſahorjenje, wſchelle khorosze wucha a cęzke ſhyschenje
atd. Teho dla njech starschi ſwoje džeczi pshı a
po ſcharlaču paſu kaž mkode libjata, dokež te
póſniſche khorosze husto wjazn ſchložy načinju —
eli ſamu ſmiercz njeſhwinięku — hač ſcharlač ſam.

Tež poła naš je jena žona na jétra ſkhorika. Teho
runja ſu jétra do někotrych domow w Biskopizach ſa-
čahnyke.

Pshed někotrym čzahom ſu w Biskopizach poła wě-
ſteho Kalicha wulke paduſhne hnědo wuſledžili. Po-
wieda ſo, ſo je wón wjele lét poſpochi kranjč a je ſo
wobliczko, ſo placzisna jenož tych kranjenych węzow, liż
ſu ſnate, pshes 1000 toleć dožaha.

Naleſtna ſyma je w tudomnej woſolnoſci ſadorym
ſichtomam a wiňowym pjenkom wulku ſchodu pshimieſka. Ŝajwazy wiňowych pjenkow je hač do ſdonka, haj hač
do korejnor ſmierſeo. Šajne wiſhni je w kęžewje ſla-
žene, teho runja ſajne kruſchwiny. — Tež pčočlam ſtej
ſandžena ſyma a ſymne naſeče wjele ſchložy načinjeſ. Wjele kočzow je ſahinčko, druhe ſu ſkabe a naſenna wu-
doba na njedze je jara maſicžka byka — haj naſbole
njere ſo ani ſuta mijedu wuſračo.

S Kamjenža. Nowa ſeſeniza, kotař mot jow
do Nadeberga a dale poſjedze, je nětko hiżom po kruſach
tał daloko hotowa, ſo hiżom 26. meje jena lokomotiva
truch po tej ſamej jedyſeſe. Majſterje budže ſo w bližſcieſ
naſymje hiżom po zykiej ſeſenizy jedyſicž móz.

S Khelna. Podla ſchibjenieſe korejmy ſu ſemje
namakali, liż ſo l. wſhelačim barbam pshedžacž hodži.
Teho dla je tam l. Möſchler ſ Kſchiweje Vorschicze ſa-
brilin ſaložik, w kotrejž budža ſo ſ tuteje ſemje barby
tworicž.

K. S Budyschina. Uſeczi džen ſwiatkow rano w
2 hodzinomaj přeni čzah ſ wojakami 5. armeekorpsa na
naſche dwórnischiſejo pshijedže, lotsiż ſo ſ Franzowſleje do-

moj wjesechu. Wę to jedyn bataillon 1. westpruskiego grenadierregimenta No. 6 a bę w nim też tójszto pruskich Sierbow. Potom pschijedże hiszceje 5 czahow a to w 4, 6, 8, 10 a 12 hodżinach a tak je nimale w tych samych hodżinach wschiedne 6 tajlich czahow psches naszce dwórnischczo pschejelko a wot dżenśnischego dnia pječza hiszceje 6 dniow sa gobu tudy pschejedże. Wojazh, lotrych hmy widżeli, wschizy jara strowi a czerstwi wonhladachu.

○ Budyschina. Po naprashowanjach, kotrež su

so stake, zmędża ho na wojakow 12. (sakskiego) armee-koppsa hiszceje dale paleth ykacz. To je snamjo, so ho tuton armeekorps w tychle dniach hiszceje domoj njewróczi, znadz pak wón něhdże sa měszaz pschijedże. Tola pschirunaj „Najnowsche“ na prěnej stronje, hdjež so powjeda, so ho po kojza sakskiego wójsska naiskerje borsu domoj wróci.

○ Budyschina. Student Korla Gelba z Budyschina, kiz pschi infanterieregimencze No. 107 steji, je zlebornu swjatohendrichsku medalliu dostal.

Kak

rozom

Hans Depla

w ořitaj

a

ludži podla

Mots Tunka

š k rějetaj.

Hans Depla: Ti si tola!

Mots Tunka. Gato dha je bylo?

H. D. Pi he na tajlich mužow!

M. T. Ale čoho dla dha?

H. D. Nō hlaj, jalo ja wóndano psches Pwacjizy džec, dha mi tam jara njeschwarny podawł powjedachu. Menujzy tam běchu ho tjsio mužojo, kiz maju žonu a džeczi doma, do rejow w korejmje měsheli a to na tajke

waschnje, so běchu ho mchodži hólzy na nich hórschili. To pak jich wottraschito njebe, nē, wjese wjazn běchu ho do jeneho hólza dali a jeho tak hrošnje pschedbili, so je ta wę někto psched kub pschisčka.

M. T. Ti si tola!

H. D. A jedyn wot nich je tam na njehorene waschnje sa mchodymi holzami běhat, so je to grawocživo bylo.

M. T. Pi he na tajlich mužow!

Cyrkwinske powjescie.

Werowanie:

Pětrowska chrlej: Benno Hugo Dietrich z Witzleben, hauptman a kompagniechef kral. saksl. 6. infanterie-regimenta No. 105 w Elsaſz, z Idu Amindu z Zerker.

Michalska chrlej: Korla Handrik, wobydler pod hrodom, z Hanžu Schottke z Euba.

Křečení:

Pětrowska chrlej: Gustav Adolf, Jana Kapacja, wobydlerja, ſ. — Jan Kurt, Jana Augusta Lehmann, měschčjana a pschekupza, ſ.

Michalska chrlej: Jenny Helena, Gustava Bernharda Sommera, schtryparja pod hrodom, dž. — Helena Augusta, Jurja Domasčki, kowarja-najenka w Sczijezach, dž. — Jan

Ernst, Jana Blažija, khežnika w Jenkezach, ſ. — Maria Madlena, Jana Augusta Rjeczki, wobydlerja w Dobruschi, dž. — Linna Emma, Handrija Michałka Bartuscha, khežerja a korbjerja na Židowje, dž. — Korla Ernst, Handrija Hajny, sahrodnika w Katarjezach, ſ.

Zemrjeći:

Džen 13. meje: Jan Matka, měschčjan a khežet, 36 l. — Hanža, njebo Jana Müller, kublerja w Czemjerzach sawostajena wudowa, 57 l. 3 m. — 14., Hanža, njebo Michałka Rjeka, žiwoszczera w Bělcjezach, sawostajena dž. 6 l. 1 m. 9 d. — 16., Maria rožena Kschijanek, Michałka Schuster, wobydlerja, mandjelska, 41 l. — 20., Maria Madlena rož. Schmeißer, Michałka Nycttarja, herbského mlynka w Jenkezach, mandjelska, 51 l. 7 m.

Psche położenie fhlamow.

Mój skład hotoweje mużazeje drasty a hólezazých wobleczenjow je nětko pódla bohatego torma w domje knjesa słotnika Boëtius'a předy Rosenfranza.

P. Baruch.

Powſchitkomna aſſekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali)

sawesczuję pschi rukowanym fôrdu wot:

30 millionow 407,653 schéznakow, 47 krajzarjow awstr. czysta

- a) twory, mobilije, žnjenste pody a t. d., kaž tež, hdz to krajowe sakonh dowoluja, twarjenja wszech družinow psche wohnjowu schodu;
- b) poſkiczuje sawesczjenja na živjenje człowiekow na najwschelaksche waschnie sa nojtunishe twerde Prämije a wustaja polich po pruskim kourancze.

Towarstwo wupłaci w lécje 1868 sa 14,129 schłodowanjow summu wot 4 millionow 781 thuzaz 265 schéznakow a 38 krajzarjow.

K kózdemu wukasjanu a k wobstaranju sawesczjenjow poruczeja so jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettlitzach.

Jan Roos w Drječzinje.

Najlepschi młotowh a wuzitkowh polver.

Kral. priv. haptyleka w Rakezach.

Dr. P. Hulgsch.

Tutón hizom wjele lét s najlepschim skutkowanjom triebanh młotowh a wuzitkowh polver so woſebje nakožuje psche trajazej hnchodze a njewobżernosczi wszechego howiaſeho skotu, pschede wschitkim pschi kruwach, hdz młoto jara wotebjera, módru, jaſnu abo hnadz tež krawu barbu dostawa, a da so wot njego rano na přenju pizu horska, a kruwam tež někotre psched czelenjom a po nim.

Haptyleka w Rakezach

porucza

wubjerny polver psche schwoby, hnhdrom skutkowazh teho runja insektowh polver a woſebje dobru muchowu papjern.

Sawesczjenja psche wohnjowe schłodowanje po twjerdyh wschomózno tunich prämijach horjebjjerje

němski Phoenix

wohensawesczjaze towarzstwo w Frankfurce nad Majnom sa

Budyschin a woſkoſczej

G. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger, w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Na knježim dworje w Delnej Kinje móže jedyn wolažy hnhdrom do zkuſby stupicž.

Whta ſo

psches podpišaneho tojschto drainirowazh dželacjerjow do trajazeho džela na ryjezkuſlo Bulejnu pola Barta.

E. Thomas.

Jedyn fundroß

pokjendzelskeje raſty a $\frac{1}{2}$ léta starý je wohnjoweho nefsboza dla psches A. Müller a w Komorowje pola Rakez na pschedan.

Zolty woſk

kupuje po najwyſchsej placzijnej

J. G. Klingst Nachfolger
na bohatej haſy čzo. $6\frac{8}{24}$.

Wosjewjenje.

Djiwocžanske ev. luth. towarzstwo smjeje — dali Boh — jutſje 4. junija, jako na zwijeržen ſswjateje Trojizy ſwoju lětnu hłownu ſhromadzisnu, w kotrej budze ſwoi dwajadwazh lětny džen ſwjezicž. A dokelž dyrbi so w tutej ſhromadzisnje, kaž hewak kózde lěto, nowe wuswolenje ſastojniſta, kaž tež ſliczbowanie dokhodow a wudawkow stacj, dha so s tutym wsče pschedzeliſo a pschedzelnizh misioniswa, woſebje pak wschitke ſobuſianych towarzstwa lubje proſcha, so jutſje po nřichporje (popołdnju w tſioch) w djiwocžanskej ſchuli bohacze nutſnamakacž a hnhdrom pschi nutſtupjenju ſwoje wuswolenſte ſiczik wotedacj.

Petr Mloni, piſmawiedzjer.

Adolf Weiss

na pscieczja noweje mesczanskieje scule

porucza k prijedkstejazennu rócznemu czasu swoj bohacze sriadowany sklad suknia a buksina, kaz tez wulki wubjek

hotowych mužazich a hólečazich drasczenjow

w najlepszych stossach a pschi najsprawniscim džele po wchomozno najtunisich placzisnach.

Skasania po mérje so, dokelž ja sam schicze webstaram, w najkrótskim czasu po najwjetsej spoljnosczi dopjelnja.

S poczesczowanjom

Adolf Weiss.

Sklad wot aichowanju kmanych taflowych wahow, decimalnych, blidnych a mostnych wahow, kaz tez zelene a možasne wichty, po postajenju aichowansteho, 1. januara fastupowazeho porjada dzelana; zdostne mérh s běleho blacha, pozynowanego czornoblacha, možasa, sopra, a žyna přenjeje dobroscze; dute mérh sa žito wot bukowego a dubowego drjewa a pozynowanego ežoru blacha; dohostne mérh w metrie wot worzela, zelasa a drjewa, schmigi a bantomerh maja po fabrisskich placzisnach na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotterijowe a komisjonske khlamby na schulerstek hach czo. 5.,

w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwišu: Wilh. Glathe jun., w Ostrižu: haptlykar Gerischer.

Wot najwjetsej wažnosci sa

na wocžomaj bedných psches swoju wubjektu je r n u hojazu mód n jedosahomna, wot lata 1822 we wsciech dzelach sweta snata a slawna prawdziwa Dr. Whitowu wodziczu sa wocži wot Traugotta Ehrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringiskej (na cjož ma so pschi kupienju wožebje sedžbowac) je hizom wjele thřaz wot najwsetlej wokowych horoszow sahojenich, požhljenich a s wěstoſczi psched wožlepienju wobarnowanich; wona ma teho dla powschitkomu kweitowu klawu, schtož tez wsciebniye pschilbadzaze kwaliby a wopiszma depoklasiu. Wona je konceszionowana, wot wžjolich lekariskich mestow pruhowanja a pschi ipojsnata, jako našlepshi hojazh a požhljeniž hředk sa waczi poruczena a ma w bleschach po 10 nžl. na pschedan knies **Emil Menzner** w hrodowskej haptlyce w Budyschinje.

Wiedzienſke wopiszma wo jeniczh w skutku prawdziwej Dr. Whitowej wodziczy wot Traugotta Ehrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringiskej. Psches wscelake pruhowanja strovotnych hředkow so na njestroniske waschnje jich dobroscze depokaza, tak so móža je pntom ludžo hjes stracha naložec. Ja bym teho dla Dr. Whitowu wodziczu, ktraz so jenož prawdziwa wot l. Traug. Ehrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringiskej hotuje, analhtisko-chemisz, farmakologisz, pruhowat, s czehož bym nashonil, so je tuta wodzicza s jara hojazich a wožebnih wutkow dzelana. A to jenož s tajlich, kotrež po nashonienach slawnych lekarjow pschi wožibolenju wscheho waschnja, n. p. pschi sahojenju, slabosći, čerwionecji wožow atd. jara wožebnje, hojazh a spomožazh skutkuja a ženie sa woži abo sa ſtrowosz schkodne njeſzu. Po tajkim so wobtwerdzi, so je tuta wodzicza jara wožebna, tak so je teho dla tak derje powschitkomneho kaj tez wožebiteho poruczenja hodna, schtož ja na sakladze mojeho pruhowanja po prawdze tudy wožiwedzham a wobkruczam. — W Barlinje, w juniju 1870. Dr. Hes, kral. prus. approbirowanh haptlykar I. klasu, pschephtowazh chemikar a wědomnostny wězny wustojny sa medicinske, farmaceutiske, chemiske a strovntne artiske wscheho waschnja.

Drjewowa aukzija.

Na tudomym kupjanskim knježim ležowym reviru we woldzelenju „pschi schwinczich jamach“ budze so blízschu wutoru 6. junija t. l. něhdze 70 kójnowych kusčizowych dolich hromadow, = 17 kloſtrow jadrojtych kójnowych pjenkow, = 7 kloſtrow = schcjepow sa hotowe pjenesy na pschedzowanje pschedawac. Sapocžk rano w 9 hodzinach.

W Minakale, 31. meje 1871.

Hrabinska Ginsiedelska inspekcja.

Pola podpisaneho je 40 kop dobrych kójnowych deſſow, kiz su 1 zoll, $1\frac{1}{4}$ z., $1\frac{1}{2}$ z., $1\frac{3}{4}$ z. a 2 zolej tolste, na pschedan.

W Kasu, 26. meje 1871.

Ernst Bruck,
tyscherſki mischtr.

Podpisany ma něhdze 30 puntow wožebje dobreho kójnoweho kymienja na pschedan a je pruha teho kameho pola l. pschelupza Miesnarja w Budyschinje k wohladzaniu.

Petr Muka w Mikowje pola Krjebje.

Wschitke držiny molerskich a murjerſkich barbow ſuchich a we woliu, jakny derje slhnyzazh lanowolijowých ſirni, franz. a nemſki terpentinowých woli, wscelake držinu lija, lakiraffich, wolijsbarbah, molerskich a figuriskich pinslow we wsciech numerach, jendzelski naroschmiergel, schmierglowu a klepanolamjentu papjera we wsciech numerach porucza po tunich placzisnach

J. G. F. Vieckſch.

Katholicki Posok czo. 11. je wuschet.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, tyczherſkeho mischtra w Budyschinje
na ſerbskej haſhy čzo. 20, w 1. poſkodze

porucža ſo ſ wulſkim wubjerkom modernſkich a derje dželanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež
wſchelake družiny pleczenych ſtolzow po najtunisich placzisnach a proſzy częſczenych Sſerbom Budyschina a
wołonosze wo dobrociſwe wobledzbowanie.

Wotewrjenje khlamow.

Częſczenym Sſerbam Budyschina a wołonosze najpodwoſniſcho k navjedzenju dawam, ſo ſyム w nowym
domje knjesa Meldy ſ napshecja noweje měſchčanskeje ſchule

porzellanowe, ſteingutowe a ſchklenzowe khlamy

wotewrit. Sprawne poſkuzenje a tunje placzisny poſkicjejo, proſchu wo dobrociſwe wobledzbowanie. — Saſopſche-
pſchedawarjo doſtanu rabatt. — Skasania ſo boryš a hweru dopjelnja.

S poczecjon anjom

Ernst Ulrich na lawſich hrjebjach.

Porucženje.

Prima-jadromydko (Kernfeife.)

na ſolci, w originalpaltach wot 6 puntow ſa 1 toler, a
3 puntow ſa 15 nſl.,
(ſ pſchedawok ſrucha koſos-mandlomydla.)

Žiwizomydko I. qual., paſty wot 3 puntow ſa 11 nſl.

Elainmydko,

twjerde, w ſruchach, w originalpaltach wot
5 puntow ſa 15 nſl., 2½ pt. ſa 7½ nſl.
ſ fabriki

C. H. Oehmig-Weidlich w Zeihu

(ſatojenje w lēce 1807).

Sklad w Budyschinje w lotterijowych a kommiſionſtich
khlamach

Jul. Rob. Richter

na ſchulerſkej haſhy čzo. 5.

Prima-jadromydko je dopoſnate najlepſe mydko k
plokanju a kluži k czijſczenju wſchęſt ſtoſſow, tež najcjeniſtich; ſone je doſpolnije cziste a neutralne pſchihotowane, tak ſo
1 punt tak wjele ſchatow wuczjſci, kaž 2—3 punt wſchē-
neho tuncheho mydla. Šchatam ſamam dawa luboſne
wonjenje.

Žiwizomydko 1. dobroſeje ſo k plokanju piſaných
abo jara maſaných ſchatow najlepſie hođi.

Elainmydko, pſchi namoczenju ſchatow ſi mutelu
ſawjerczene, je najlepſe mydko pſchi ſaploknjeniu u
domiažnych ſchatow, dopoſnate najwoſebniſe k blejchowanju
ſchatow a najwubjerniſcha k ſchajrowanju.

Po jedenoliwym porucžam prima-jadromy-
dko pt. po 5 nſl., žiwizomydko 1. pual. pt. po 4
nſl. a elainmydko pt. po 33 np.

Jena dželawa dželacjerſta ſamilia može pod dobrohmi
wuměnenjem ſi hnydom wobydlenje doſtač na knjegim dworje
w Delnej Kinje.

Jena žiwnosz ſi maſiwnymi twarjeniami a ſ 20 kör-
zami pola a ūki w budyskich ſležomnoſczach je hnydom
na pſchedan. Wſcho dalshe je ſhonicz na nowych hrjebjach
(Neugraben) čzo. 716.

Kedžbu!

Rutsje njedzelu ſolbaſhvuſulenje w ſplóſku, na
na čzoj najpodwoſniſcho pſchedroſchuje ſkauka.

Lotteria.

Czehnjenje 1. klažy kral. ſalſt. krajneje 80. lotterije
ſměje ſo pónoželju ſa tydzen 12. junija a ja teho dla $\frac{1}{1}$,
 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ ložy we wulſkim wubjerku najpodwoſniſcho
porucžam. Handrij Hennig, lotterijowy kollekteur
na Hornym Židowje pola Budyschina.

Sjawný džaf.

Dokelž ſyム netko po wohnju, kij ſo 13. septembra
mějſe, moje twarjenja ſi Božej pomozu natwaril, dha
praju tym, kij mje pſchi thym ſi ſoram, ſi rucžnym dželom
a ſe wſchelakimi darami luboſcje tak hođacie podpjerachu,
kwoj najluboſniſchi džaf, woſebje pak ſo ja

Marji a Madlenje Wiezasez
najwutrobiſniſcho džakuju, ſo mi, mojim lubdom a mojem
ſkotu tak doſko hospodbu a pſchebyl ſpožcziſtej, ſi tej proſtuſu
k Bohu: wón chyž kóždeho pſched ujeſbožom ſwarnowacj
a ſakitacj a Waſ, mojich dobrociſelov, zohnowacj ſi du-
chownymi a czělnymi ſubkami.

W Tſlanach, 3. junija 1871.

Jan Salma
ſ mandželsku.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktiš maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawat

J. E. Smoleř.

Kóde čísto płaci
6 np. Štvortlétne predpla-
ta pola wudawari 66 np.
a na kral. saks. pósce
7 $\frac{1}{2}$ nsl.

Wopſdijecje: Rajnowsche. — Swétnie podawki. — Spěw. — Se Serbow: S Budyschina. S Krjebje. Se Ži-
dowa. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Žytkwinšte powjesje — Nawěštnil.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
3. junija 1871.

Dowos:	Płacizna w pŕerezku			
	na wikach,	na bursy,	wyša.	níža.
5870 kbroc.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Pscheniza . .	6 10 —	5 15 —	6 12 5	5 20 —
Rožla . .	4 15 —	4 7 5	4 12 5	— — —
Ječmien . .	3 15 —	3 7 5	3 17 5	3 10 —
Bowk . .	2 15 —	2 10 —	2 15 —	2 10 —
Hroch . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Bola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Maps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahň . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hejdusčla . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Rana butň . .	16 —	14 —	— — —	— — —
Ropasťomň . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hyna . .	— 27 —	— 20 —	— — —	— — —
Rane hymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Čzahi sakſkoschlesynſkeje železnicy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pschiopkuju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

* Pschiopkujenje wot a se Žitawy a Libera (Reichenberga).

† Pschiopkujenje do Žitawy.

Pschiopkujenje. Čzahaj se snamjeschkom ** bjes
Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyschinje a Lubin
sošlawataj. Wonaž matoj jenož wosy přenjeje a druhjeje lasky
a ma so sa billet $\frac{1}{2}$ wjazh płacizic; dženske billety pschi
nimaj njeplacja.

Pjenjezna płacisna.

W Lipstu, 7. junija. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažny čjerwieny skoth abo dulat 3 tl.
6 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wińskie bankowki 82 $\frac{1}{2}$ (16 ngl. 4 $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje*

15 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.

pschenja 66—83 tl., rožla 40—53 tl.,

(to je: sa 25 prufliš ſorgow.)

rēpikowy wolij (nječiſczeny) 13 tl. 15 ngl.
(Cziszceny, kaž ſo w Budyschinje pschedawa
ſtajnje něhdze 1 $\frac{1}{2}$ tl. drôžſhi.)

Rajnowsche.

Barlin, 7. junija. Prjódkejter generalstaba
hrabja Molcka je ſo s Elsaſha do Barlina wróžil.

Win, 7. junija. Namjet ſapoſlanza Grofa,
ſo by wińskie krajny budžet njewuradžowaſ, bu
ſe 77 pschedziwo 57 hloſhami wotpoſasany.

Dražđany, 8. junija. Dženſa bu ſynoda ſ
Bożej ſlužbu a prědowanjom ſkoniſzena.

Versailles, 6. junija. Finanzminister Pouyer-
Duertier proſzy wo dowolnoſc, ſo by ſiměl 2 $\frac{1}{2}$
milliardy požičic ſ saplačenju wulſeho džela wojni-
ſkich khóstow.

Paris, 6. junija. Po wſchęch železnizach móže
ſo nětka ſaſho do Parish jěſdžic. Poſtska ſlužba
je tež ſaſho dospołnje do rjada ſtajena.

Barlin, 6. junija. Někotre nowiny powiedaja,
ſo 2., 4., 6., 11., 19., 22., 24., (abo 2. sakſka)
diviſia a 2. bayerska diviſia tak dolho w Franzowſej
woſtanu, hacž Franzowſojo wěſty džel wojniſkich
khóstow ſaplačja.

Barlin, 8. junija. Russi khějor Alexander je
dženž dopołnja w 11 hodžinach ſem pschijsel. Khějor-
kral, wſchitzu přynzojo, wjele ministrow, generalow
a woſebnych kniežich jeho na dwornisচeju witashe.

Compiegne, 7. junija. Krónprynz Albert
je ſo ſaſho ſem pschedzydlit.

Sakska. Ministerstwo wosiewuje, so ma ho też w saksich zyrlwach 2. njedzeli po swj. Troizy 18. junija dżalný swjedzeń sa dostatý mér swjecież. Szobotu pshed wjeczorom ma ho se wsciemí swonami swonicz.

Synoda jednaścze w poślenskich dniach wo to, kajli ma tón wubjekt bycz, kotrž ma bjes jenej a drugie synodu stajnie wobstacz a wschelake dżela i jeje wurdżowanjam pshihotowacż. — Też bu postajene, kajli porjad ma ho psci skutkowanja synodu wobledżbowacż.

Synoda szama bu sandżenu śrzedu na swjedzeńske waschnje wobsanknijena. Wona halle sa pječ lét saho hromadu stupi.

We Wopalej su ho 2. junija dopokdnja Israelez domske wotpaliče. Wohen je najsterje pshes hubeny wuhen nastak.

W Möhrdorsje su ho 31. meje rano twarjenja jeneho tubka zyle, knieza deleńza a jedyn wumjeňs pal i dżela wotpaliče.

W Röhrsdorsje su ho 29. meje wjeczor twarjenja tublerja Bžja a Sickeria wotpaliče.

S Nowego Města pola Stokpna pišaja wot 1. junija: Wczera bęshe sa naš straschny dżen. Pshipokdnju w 1 hodzinje poča ho se skłodownje kuric, szchohoz spośnachmy, so je ho tam neschto skodu sapaliko. To je ho hiżom wjèle króz stało, szchohoz dla my tu węz sa straschnu njedżerachmy. Ale něotre schke, kij bęchu s wotewrjenego wolna na třechu bliſteje bróžnje sleszake, tule na jene dobo sapaliku, tak so ta bróžen a wschelake druhe pôdlanske bróžnje a twarjenja hnydom w pkomjenjach stejachu. Dolež bylny wetr dujesche, dha ho wohen tež spěchnie rospshczersache, tak so ho w bliſlim Burkersdorsje pshes żahly schieser, kij bę tam wetr cžiżnyk, tež wusli wohen skoži. — W Nowym Městce je ho pshes tutón wohen 22 domskej s mnohimi bróžniami a 25 bróžnijow wotpaličo, w Burkersdorsje pal wschē twarjenja 8 burskich tubków a 35 khěžlarjow. Dolež pkomjenja jara spěchnie wołoko ho hrabachu, dha ho jim skoro žana domjaza nadoba njeje wutorhnyč moħla, schtož je cžim frudniſcho, dokež czi khěžlarjo nicžo sawesczeni njemějachu; pshetoz jich khěž bęchu se skomu kryte a teho dla njebej jich žane sawesczenie towarzwo pshijalo. — To zyke njezboże njebudžisze ho pal stac̄ trjebako, hdźż budžichu wokenyj skłodownje sačinjene bylo. Szłodowni ho žana skłoda stała njeje.

Wot żitawskiego wokrjeznego žuda bu wondano dżelaczej Pietsch se Schlegela i 6 měsacznemu jaſtu wotkudżen, dokež bęshe w měrzn lětuscheho lěta, hdźż bę runje khětro jara žuchu bylo, szbi w lěhu se schrychowanczku zigarru sapalik a potom palazu schrychowanczku wot ho cžiżnyk, kij bę potom sa 220 toleč lěga spalika.

Kral Jan je wschitklich wojakow, kij su nělajše pshesupjenje wobeschli, wobhnadżil. (To szamo je ho też wot bayerskeho a pruskeho kraja statu.)

Wot szkoleje twjerdzinskieje artillerije, kotrž w twjerdzinsje Męgu sieji a tam też na dalshe stejo wostanje, je w tychle dniach 100 muži na několry čas domož puszczenych.

W Cheminiżu su ho psci tamniškim wuslim swjatownym tselenju několre zelty wotpaliče.

Prušy. K 16. junija, hdźż pruski gardykorps a wschelake depuzacjije němſkeho wójska do Barlina swjedżenzy nute poczahnu, ho město Barlin nanajrjeñscho wupyschi a budža woſebje te haſy, po kotrži budžewóſko marschirowacż, najkraſniſcho wudebhene. Kózdy wojok, kij je ho na nutsczehnjenju wobdżelic, dostanje wot města Barlina 1 toleč a kózdy podwyschki 2 tolerjej.

Nowa wójnska medailla, kotrž ho nětko bije, a kotrž lóždy dostanje, kij je na poślensje wójnsje pobyc, ma na prawej stronje kronu a kralow písmik, s podpísmom „Dobyczeckemu wójsku“ a s wokolnym písmom: Wóh bę s nami, cžeszy budž jemu. Tuttu medaillu dostanje kózdy, kij je sa čas wójny s najmjenſha 2 njedzeli aktívneje bězby mět.

Khěžorž-skalowej je sakſki kral ſidonisti rjad spožcje a jón s generalmajorom s Thielau woſebje do Barlina poſtał.

Wjeh Bismark je ho s rajchstagom ſało zde ſiednat. Wón bę ſam spósnak, so je skutkowanju rajchstaga w několrym naſtupanju wopali ſroshylik a ho tež teho poſdžischo wusnak. — Elſaſſko-lothringſta nalejnoscž je nětlowujednana a je postajene, so budžetaj tutaj krajej, hdźż tež i Němzam ſkuſchataj, hac̄ do lěta 1874 wěstu ſamostatnosć wužiwacż a w tutym čazhom jenož pod němſkim khěžoram a pod němſlim kanzlorom stac̄. (Kanzler je wjeh Bismark.)

Na rajchstagu ho w tychle dniach ſalon wurodżowasche ſak wjèle maja woſazh vensſije doſtač a ſak wjèle vjenjezneje podpierz wudowu a ſyrotu wojakow, kij su w čazku wójny panhli abo wumrjeli. Po tajkim by wudowa wojaka měsacznje 5 tl., ſerjanta abo podwyschka 7 tl. a feldwebla 9 tl. doſtaka, tola jenož tak dolho, hac̄ ho s nowa njewoženi.

S Wroclawja (Breslau) pišaja, so ho na lětuskich wokrjezných miłach sa centra wokny 6 hac̄ 8 toleč wjazyk placzi, džili loni.

Něotre nowiny wudawaja, so sakſki minister wójny Injes s Gabrice, kij w tu khwilu w Franzowskej, tak daſoko hac̄ je wot Němzow wobkudżena, najwyschisze kniejeſtwo wjedże, najsterje do ſkuſby němſkeho khěžorſtwia stupi.

Khěžor-kral, kotrž bę po ſchleswig-holsteinskej wójnsje lauenburgski kraj doſtał a tam hac̄ dotal jako lauenburgski wjeh kniejeſche, je tamnym krajnym ſtarom poruczik, so byhu ležomnosće, kotrž su předawſkim lauenburgſkim wjeham ſkuſcheli, do dweju dželow roſdželiſi. Wot tuteju dweju dželow jedyn lauenburgski kraj i swojemu lěpſhemu doſtanje, tón druhí pal khěžor-kral wojnie;

niz pak, so by jón woblhował, ale so by jón, taž wsche-
lak nowiny powiedaja, wjećcej Bismarckie darik jako
myto sa te źkużby, kotrej je wón w pożłonej wojnie
wopłasak. Kubka, kotrej by Bismarck na tajte waschnie
postał, su piecza psches 1 million toler hódne. — General
Moltka je piecza prajk, so niczo mēcz nochze, dokelž ja-
rych dżeczi nimā.

Evangelicka wyschicha zyrtwina rada je poruczika, so
ma ho nowy testament wot nětk po tym s nowa c̄jichczeč,
taž je to konferenza, k temu powołana, po dleškim pro-
zowanju postajka. (W dotalnych wotcichczech nowego
testamenta běchu wschelak nedoronjanoscze.)

Po zwernym pscheliczenju je němske wójsko w po-
szlenej wojnie schlobowalo: 1165 morwych, 3795 ranjenych
a 30 njenamakaných wyschlow; 18131 morwych, 87742
ranjenych a 6165 njenamakaných wojalow; po tajkim:
wyschlow 4990 a wojalow 112,030, wósho do hromady
pak 117,028 muži.

Wóndano je Franzowska 40 millionow frankow wojniškich
khóstow sapłaczka. Wuski džel tuthy pjenes budže k
saranunu schody nałożeny, kotrej je Elsaſ a Lothring-
ska we wojnie czerwka. Wożebje wjele budže Straßburg
a Kehl trzebacz, pschetož tam hisczeze žana khęza s nowa
natwarjena njeje, tiz bu pschi woblehnienju skazena.

Austria. Dokelž je khęzor na tu adresu, s kotrej
czysche wincka druha komora — tak daloko hač je němska
— nětcijske ministerstwo se źkużby wuchischczeč, to wot-
mołwienie dał, so je ministerstwo dobre a so je teho dla
woblhowa, dha czyczy němszy sapoklanzy s ministerstwom
na tajte waschnie nowu swadu sapšaszc, so temu krajne
dawki pschiswolich nochzychc. Ale k temu slonečnje tola
doszcz wutrobicosze nijemęjaču a teho dla nětko krajny
budżet (dolhody a wudawki) wuradzuja, hač runje pschi
tym na ministerstwo jara zwaria.

Przedawski herbski wjećch Karadżordżewicz a dwaj
drughaj człowjelaj, na kotrej tukachu, so su żobu wina
na zmierzy herbskeho wjećcha Mihala, buchn wot wuhers-
keho najwyschczeho žuda sa njezinowatych wuprjeni.
Greni wuherski žud bě jich k dolholētnemu jaſtu wot-
hudźil, najwyschczi žud bě pak hinaschego mēnjenja, do-
kelž ho jum žana wina jaſnje dopoklasz njeħodzescze.
— Ta węz pak bě psched wuherski žud pschiszcza, dokelž
woni we Wuherskej bydlachu.

Ministerstwo je pschiszało, so maja ho tež na częstich
a morawskich pôstach a jelesnizach po pożadanju tych, k-
otrejch to nastupa, píkma a billety w częstej ryči dawacż.

Franzowka. Pariske sběžkarstwo je drje zulé
porażene, ale w polisłkim nastupanju tola hisczeze żadny
prawy mēr bjes Franzowsami njeje. Nětko, hdęz je
swada s pariskimi sběžkarjemi slonečna, wjele Franzow-
skim hizom nowe wadżenie sapochina. Hač runje mohli
s tym derje spolojni być, so maja republiku, dha stej

tola hizom dwę stronje nastakej, mjenujzy orleanska a
napoleonska. Orleanszy džedža, so bu ho jedyn byn prje-
dawsciego franzowskiego kraja Louis-Philippe — tiz bě se
spłaha orleanskich wójwodow — sa franzowskiego kraja
wuwolik, Napoleonzy pak na to dželają so by něktón
s Napoleonowej swójby na franzowski thron pschiszcza.
A hač runje Orleanszy a Napoleonzy naprsciežtwo ſebi
steja, dha su tola s tym psches jene, so by ho franz-
owska republika sterje lepiej ſlaſycz mēta. Woni su teho
dla hizom na wschelak waschnie ſpatali, tak bychu re-
publiky schłodzecz mohli a su nětko ſažo namjet stajili,
so by ho ſalon, po kotrejž orleanszy prynzojo w Franz-
owskiej bydlicz njeſmiedža, zyle horjeſběhny.

Ale bjes tym su ho republikszy ſmyšleni ſapo-
klańzy franzowskiego ſejma tej dopomnili, ſhto je jich
pschiswoscanoscze, a su tón namjet stajili, so by dotalny
preſident republiki Thiers tej hisczeze dwę lēče preſident
wostał. Woni ſebi mjenujzy myžla, so republika bjes
tym lepiej k možam pschisindže, hdęz je nětko hizom twjer-
dze postajene, so ma wona s najmęjsza dwę lēče wobstacż.

Po tajkim su w Franzowskiej ic tu khwilu tsi stronę
abo partaje, kí wo kniejszto wojuja, to su: Orleanistojo,
Napoleonistojo a republikszy, a je njeſte, katra slonečnje
dobudże. W Barlinie bych, taž ſo ſda, najradſcho
widzeli, so bu republika hisczeze dale wostaka, dokelž by
potom mēr węſcizshi był.

Sběžkarjo su w swoim časzu w Parisu ſlē ſobhadželi,
ale versailleske wójsko w prēnich dnjach dobęćza tej wjele
lepje ſlutkowalo njeje. Něhdż 14,000 čłowjekow bu wot
njeho ſatſelenych a bjes tymi je węſcze tej wjele njeſino-
watyh bylo. Nětko wojaży nikoho wjazy moricz nje-
ſmiedža, ale kóždy, kotrejuž někajlu winu pschizpia, ma
so psched wojskli ſud stajicž, tiz wužudži, hač je wino-
waty abo niz.

Nawjedowarjo sběžkarjow, taž tež ſobustawu sběžkar-
skiego wubjerkę su s wjetcza wſchizy ſesatseleni, wjele
tarwynt drughich sběžkarjow je pak na puczu na kipu
Nowa Kaledonia, Tahenne (hdęz popier roſcze) a do
drughich wołejanych kipow a krajinow, hdęz ſo k ſchrafie
ſezelu. Tam pak je jara hubjene być, taž je tež ſ
teho pschisztowa ſpōsnacż, tiz rěla: „Ja bych czyczy, so
by tam tón a tón był, hdęz popier roſcze!“ pschetož tam
je jara horzo a njeſtrowo, tak ſo tam żadyn, tiz ſ Eu-
ropy pschisindže, dołho žiwu njeſtowanje.

Rumunia. Wjećch Kórla je wóndano ſejm
s nowa wotewrik; wjetczna ſapoklanz je na jeho
ſtronje a je po tajkim tež nětko mēr w krajn.

Skóržba

pobyschla D. i B. R.

Hdyž ja tudy w daloſcji
Steju na ſtraži tak ham,
Swoje horjo we ſtudnoſcji
Bohu knjesej wuſkoržam.

Ach, kak ſym ja wopuſčenjy,
Nichton ſo minu njerycji,
Zadny pſchezel ſtowarſcheny
Šklowcja troſčta njepraji.

Synt, kij ſym ja na mnje,
Kij mi „nanlo“ rěkaſche,
A tsi džowl, lotrym ſa mnje
Luboſcji w duſchi knjeseſche:

S nich tu nichton wjazh njeje,
Wſchitke ſu ſo minyke,
Grudnoſcje ach! boſoneje
Moja duſcha počna je.

Hdyž budžem ſotpoſčowacj
Pod ſelenej trawicju,
Dyrbi běra rôža bywacj
Naſhom' rowej ſ towarſchlu!

Ze Serbow.

S Budyschina. Knjes Nebrig w Riesy, potrjž bě ſa noweho ſudniſkeho hamtmana tudy pomjenowanym, je ſo ſarjek a to teho dla, dokež ſebi myſli, ſo mohe jeho ſtrouſcji we wěſtikoſtym Budyschinje ſchłodowacj, dokež won pkuza čerpi. Někto ho powjeda, ſo najſlerje eberſbachſli ſudniſli hamtman I. Michler jako tajki ſem pſchindje.

S Budyschina. W tudomnym měſcě a w jeho woſlovoſcji jétra hiſcheze pſcezo ſaſtak njeſku.

S Lěſleje pola Ramjenza. Tudy je ſo 29. meje wjecjor w 9 hodjinach jena korchmarjez hródź wotpalika, tež buchu domſke ſ džela wobſchłodžene.

S Budyschina. Po nowſich powjefejacj w tu khwili 23. diviſija XII. (ſakſkeho) armeekorpſa ſ Franzowſkej domoj marschiruje. Najprědnishe wotdželenje 26. junija do Frankfurta nad Majnom pſchindje, hdzej ſo po želesnizy do ſakſkeje wotwjeſe, tak ſo přeni ſakſojo nehdje 29. abo 30. junija do wózneho kraju pſchindje.

Wot XII. (ſakſkeho) armeekorpſa wotſanje pak hiſcheze 24. diviſia hocž na dalsche w Franzowſkej, tola móže być, ſo tež tolle doſko trač njebudje. Po tajlim ſymedža po hiſcheze paſčili ſkacz na ſkłodowaze wotdželenja ſakſkeho wójska: mjenujzy na infanterieregimenty No. 104, 106 a 107, ſchützenregiment No. 108, na 2. regiment jéſdnyh, na 2. wotdželenje regimenta polneje artillerije, na 2. a 5. proviantkolonnu, na polne lazarethy No. 5, 6 a 10., na 1. artilleriemunitionskolonnu a na 2. infanteriemunitionskolonnu, na 3. pionnierkompaniju, na lohki

feldbrückentrain, na 2. sanitätdetachment a nahalbe feldbäckereikolonne. — Hewal ſymedža ſo palety ſkacz na infanterieregiment No. 105, dokež tón w Elſazu ſtejo wotſanje a na ſakſku artilleriju, liž w Metzu ſteji.

Po tajlim ſu wſchitke wotdželenja ſakſkeho wójska, torež tudy pomjenowane njeſku, někto na dompuču.

Šakſke wójsko budže w ſwojim čjaſu ſwjetdjenſte nutſeženjenje do Dražđan djerječ, a jemu ſ cjeſci budže tež jedyn pruſki gardykluraſierregiment a jedyn regiment pruſkých huſarow podla.

Krónprynz Albert, kij ſo pſchi nutſeženjenju gardykorpsa do Barlina wobdželi, pſchijedje tež do Dražđan, ſo by tam ſe ſakſim wójskom nutſežaný.

S Kr je b je. Eſeči džen ſwiatkow měſachym rjany ſwjetdjen, pſchitož na tutym dnju bu tudy dub měra ſadženy.

Re tajtemu ſwjetdjenju ſo popoſdnju w 3 hodjinach ſchulske džecji w ſchuli a landwehriftojo naſcheje woſady pſched ſchulu ſhromadžicu a cjehnjechu wot tam ſ wučerjemi a ſ tymi, kij běchu ſo hewal pſchianlyli, na knjegi dwór, hdzej landwehriftojo ſ cjeſci naſcheje rycerſtublerki, knjenje hrabink ſ Einsiedel, brón präſentirovachu. Wot tam poda ſo čyah do bliſkoſeze ſyčiſnoveho hata po dub a cjehnjeſche potom ſ nim pſches hamor do wój, hdzej ſo njeſalo ſe Brébrachet hofezenja poſtají.

Tam ſo dub žadži, pſchi čimž naſch I. duchowny Delanč, I. hrabja Einsiedel ſ Minalaka a tudomny inspektor I. Günza pěkne rycze djeržachu. Vjes tymi ryczem i ſ dobremu ſlōčjenju ſchulske džecji wſchelake ſpěw ſpěwachu.

Tón ſwjetdjen je ſo wſchitkim jara derje lubit a Bohdaj, ſo by ſo tak doſko, hač tuton dub roſcje a ſteji, měr a poſojo po wſchém kraju pſchisporjač.

S Židow a. Dokež ſo tudy Horný Židow někto pleſtruje, dha dyrbja po wſchitke woſy, kij na budysko-wojerowſkim ſchuſeju ſem pſchijedju, ſo býchu do Budyschina jeli, pſches tudomnu zyhelnicju a Smolizh nu budysko-dražđanski ſchuſej winycz a ſo wot tam do Budyschina podacj. Na domojpuču dyrbja po budysko-kamjencjanſkim ſchuſeja a pſches ſakſku Vorſchę a Wjelkow jecj.

Štobž ſe woſow bjes budysko-wojerowſkim ſchuſejom a lewym brjohom rěki Sprewie ſ Židowej pſchijedje, ma tež pſches ſpomnjenu zyhelnicju a Smolizh do Budyschina doječ, wot tam pak ſo po budysko-mužakowſkim ſchuſeju ſ města domoj podacj, (pſches Börk, Něwžey, Delnu Hörku atd.)

Štobž po tym nječini, ſapanje do ſchrafy wot 1 hač do 5 tl.

Mlokové a teho runja lohle woſy ſymedža po ſiſcherez moſče bliſko tak mjenowanego rubjaneho Frankfurta pſches rěku pſchejecj.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

ro zom

w ótritaj

a

ludzi pódla

š k r e j e t a j .

* * *

Mots Tunka. W Branjach sda so prawje słoschny lud býez!

Hans Depla. Dha knadz prawje na reje khodži?

M. T. Haj, to wščak tež; ale węz je ta: Wondano bě jedyn w nož po dwanac̄tich swojeho žužoda wołacz schok, dolež čžysche ſobu do města jēz, a jako so s kſhudom w ružy wrózgi a běsche khetro cžma, da nimo njeho ſchap, ſchap džejche, tak so so ſemu laž ſcherjenje ſdasche. Ale to bě najſkerje wot beisheſhy poſelſtwo.

H. D. Na cžim dha to ſpóſna?

M. T. Nō, wón ſapraſtny, so wſcho wrjeſny a

duž so hčož ſkyshecz da: aw jaw jaw, mój jeſberko, tak so cže ja tola ſiržiſh!

H. D. Haj, tak možeshe derje wjedžec, vyrniſe tež cžma bylo.

M. T. Ale ſchap ſchap na jeneho tulasche, liž pak tola praslaſt nieje.

H. D. Njech wſčak. Haj, to je prawje słoschny a tež ſprózničy lud, hdyž tak ſriedž nožy wołoko khodži a ſ praslanjom ſebi piſlaſz da.

M. T. Haj, to so mi tež tak ſda.

Cyrkwińskie powjesce.

Werowanie:

Pětrowska chrkej: Korla Jan Gustav Stanga, ſchewz w Budyschinje, s Hann Khrystianu Mersiovej. — Emil Gustav Menzner, měſičjan a wobyczajet hrodowskleje hauptſki, s Marthu Lisbethu Rychtarjez.

Michałska chrkej: Handrij Mikanja, ſahrodnik w Porſzach, s Hanu Khrystianu Frenzelez ſe Sajdewa. — Handrij Mužiš, wobydlej na Židowje, s Mariju Bohotez tam. — Korla Moriz Hendrich Schilling, murjer w Budyschinje, s Hanu Khrystianu Berndtez na Židowje. — Reinhold Ota Vod, měſičjanski wucjer w Glauchowje, s Hanžu Emiliju Fahnuarez s Bobož. — Jan Ernst Schneider s Konjez, s Mariju Jolushez w Brēſowje.

Křečenje:

Pětrowska chrkej: Jan August, Handrija Wanala, wobydlerja, ſ.

Michałska chrkej: Jan Ernst, Jana Schönfelda, žiwnoſczerja we Wulkim Bjelkowje, ſ. — Ernst Herman, Gustav Adolfa Kuglera, najeňka w Scijezach, ſ. — Han Theresa, Jana Dornika, wobydlerja w Howniomje, dž. — Korla Ernst, Handrija Žida, ſublerja w Börku, ſ.

Winowe płaczisny:

ſłodke ſicilianske wino, bleſču po 11 nſl.,

Muscat Lunel - - - 12 - ,

Förster - - - 10 - ,

porucza Rudolph Hölder.

Raſſ, pt. po 16, 18, 20, 22, 24, 30, 32 np.;

frupiſi, pt. po 18, 20, 24, 28, 36 np.;

hroch, buny, ſoczki,

jahly, hejdusichku, nudle,

bruchnudle, pt. po 24 a 28 np.,

sago, prawdziwy indiſli a tež němſki

porucza C. A. Wehla na miaſowym torhofsceju cžo. 40.

Kózdeho taſamza (Bandwurm)

a 2 hacj 4 hodžinu bjes bolesce a ſchłodowania zble ſacžeri; teho runja tež blédaſu a lisčawu wěſce ſacžeri a to liſtneje Voigt lčlar w Croppenſteđ (Preuſen).

Psche položenje khlamow.

Mój skład hotowese mužazeje drafty a hólczazých wobleczenjow je nětko pódla bohatego torma w domje knjesa slótnika Boëtius'a předy Rosenfranza.

P. Baruch.

Sklad

wot ajschowanju tmanich taſlowych wahow, decimalnych, blidnych a mostnych wahow, taž tež zelesne a možasne wichty, po postajenju ajschowanſteho, 1. januara ſtupowazeho porſada džekane, zidloſte měrh ſ běleho blacha, pozhnowaneho czornoblacha, možasa, lopra, a zyna přenjej, dobroſeze; dute měrh ſa žito wot bukoweho a duboweho drjewa a pozhnowaneho czorno blacha; dohloſte měrh w metrje wot worzela, zelesa a drjewa, schmigi a bantoměrh maja po fabriklích placzisnach na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Nob. Richter, lotterijowe a komiſionske khlamy na ſchulerſtej haſy čzo. 5., w Lubiju: Max Stok, w Niederoderwižu: Wilh. Glathe jun., w Oſtrigu: haptikar Gerischer.

Dr. med. Hoffannowy

běly ſelowy bróftshrop

je swětoſlawny ſredk. pschi wſčech latarrhaliflích czerpjenjach, pschi ſažwanju, dhybawoſezi, laſhela, taž tež pschi hámorrhoidalnih a delnoživotnih czerpjenjach, wot wědomnoſtih autoritátow poručených a wot mnohich konſumentow psches dobre ſtutlowanje pschi poſnath. — W bleſchach po 1 tl., 15 nřl. a 7½ nřl. maja jón ſtajne pravdživý na pschedan knjeza:

Wot tuteho ſeloveho ſhropa maja skład a pschedawaſa jón w bleſchach po 1 tl., 15 nřl. a 7½ nřl.

w Seiffenherrsdorſje knies Ernst Donath; w Scherachowje knies Ferd. Pech; w Neugersdorſje knies J. W. Röthig; w Ebersbachu knies August Ernst; w Lubiju knies Reinh. Reiß; w Budyschinje knies Rudolph Höller; w Nalejach knies G. H. Dobritz; w Alkuſhu knies Ernst Postel; w Nowosolzu knies Rich. Bamberg; w Kamjeńzu knies Hermann Käſtner; w Gibawje knies J. G. Müller; we Woporku knies J. G. Pötzschka; w Biſlopizach knies Bernh. Kunza.

Dickowa konfezionirowana daloſko wuwołana ſvodžiwnje hojaza žalba, kotaž je ſo najbóle kóždy ras jako dobra wopokaſala poruča ſo w ſerdakach po 3 nřl. a po 12 np., wot hradowſkeje haptiki w Budyschinje.

Zolty wóſk

kupuje po najwysokzej placzisnje

J. G. Klingſt Wachſolger
na bohatej haſy čzo. 68/24.

Skótny pólver ſ czerstwych ſelow, Korneuburgſki ſkótny pólver, Pólver psche fólkſu, Pólver psche priptawu proſatow, Lockwizſki balsam, Zischankowy ſalſowy pólver poruča Grodowska haptika w Budyschinje.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, ſe starodawných čaſow dopokaſany, ſ najlepších ſelow a ſorjenow pschibotowaných pólver, po jenej abo po dwěmaj ſíjomaj rychděnje kruwom abo wozam na přenju pižu našípaný, pschisporja wobžernoscí, plodzi wjele mlóka a ſadžewa jeho woliſzenje. Pačežit placz 4 nřl. a je ſ dostacju w

grodowskej haptizz w Budyschinje.

Pschi potřebuje poruča
superphosphat,
guano,
fóscezinu

famjentne wuhlo a brunizu,
tseschne a murjerske zýbile

H. Grieshammer

ſe składem na dwérniſcheju ſ nápschecja ſubkotubje, ſ vydlenjom w ſlotym hodlerju w 3. poſthodžie.

Wſchitke družinę molerskich a murjerskich barbow ſuchich a we woliu, jaſny derje ſchnijazh lanowoliſjowý ſtrník, franz, a němſki terpentinowý woliu, wſchelake družin Ilja, laktarskich, wolkjobarbnych, molerskich a ſigurſkich piſlow we wſčech numerach, jendželski nozobſchmiergel, ſchmierglowna a klepanolamjeniu papjeru we wſčech numerach poruča po tunich placzisnach

J. G. F. Vieckſch.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thyscherskeho mischtra w Budyschinje

na sierbskej hafy čzo. 20, w 1. poskodze

porucja so s wulkim wubjekom moderniskich a derje dżelanych möblow se wsichelakich drjewow, kaž tež wsichelake družiny pleczenych stolzow po najtunisich placzisnach a proszy czesczenych Sserbow Budyschina a wokolnosce wo dobrociwe wobledzbowanie.

Najlepschi młokowy a wuzitkowy polver.

Kral. priv. haptka w Rakezach.

Dr. P. Hultsch.

Tuton hizom wjeli s najlepskim skutkowanjom trjebanym młokowym a wuzitkowym polver so wózbebie nałożuje pschi trajazej schnocze a njewobzernosczi wsichelego howjaseho skotu, pschede wschitlim pschi kruwach, hdyž młoko jara wotebjera, módrui, jašnu abo śnadź tež krawu barbu dostawa, a da so wot njego rano na přenju pizu horska, a kruwam tež někotre pschede czelenjom a po nim.

Haptka w Rakezach

wubjerny polver psche schwobh, hnydom skutkowazh teho runja infektowym polver a wózbebie dobru muchowu papjeru.

Sawesczenja psche wohnjowe schkodowanje po twjerdych wschomozno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenig

wohenśawęsczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Majnom sa

Budyschin a wokolnosć

G. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger, w Budyschinje na bohatej hafy čzo. 86.

Jedyn, kotryž rěka August S., sižma tu nowu bróžen, tón rejwasche i mlodej holzu Chrystiamu s B., a jakobě jedyn ras s njej porejwał, dha ju wostaji a rejwasche s druhéj. Hm!

Pola podpižaneho je 40 kop. do bryč hójnowych deskow, kiz su 1 zoll, $1\frac{1}{4}$ d., $1\frac{1}{2}$ d., $1\frac{3}{4}$ d. a 2 zolej toiste, na pschedan.

W Łazu, 26. meje 1871.

Ernst Bruck,
thyscherski mischtr.

W Bréshy pola Hodžija je jena delna stwa w mašivnym twarjenju hnydom na pschenajecze. Wscho dalshe je shonicz pola H. Bjara tam.

Pschedawanje torfa.

So by so trochu postajicž mohto, kak wjeli torfa ma so tudy lětsa nadzelač, chyli cji hame knježa, lotsiž wjetše hromadu wotewscz ménja, ſebi torf hizom něko abo tola hórsy ſtaſacj. Torf je dobrý a budje hacj na dalsche klofta à 3000 zpbelow sa 3 tl. 15 nřl. pschedawau.

Erftniſchejo rycherkluba Wyhokeje pola Ralez
w juniju 1871.

Jena kucharka poſkieža swoju ſtužbu pschi ſchecznach, kwozach a drugich ſwiedzeūſkich ſladnosczach. Wscho dalshe je shonicz w Hoschiz hafy (Goschwitz) čzo. 729 po 1 ſkodze.

Poruczenje.

Pschi swojownym ſekowanju jako je: ſcžinjenje, pschedupjenje, ſtemjenje, ſolenowy hrib, drjenje w ſtawach, jenželska khorosz, kaž tež wurost pschi džeczoch atd., so ja s tutym czesczenym Sserbam Budyschina a wokolnosce ſohojenju najpodwolnitscho porucžam.

Graf Bräuer pod bōrklinom čzo. 284.

Čzo. 8, 9, 16, 17

Serbſkich Nowinow 1871

so we wudawarni ſaſo kupyje.

Mižionska hodžina we Wulkim Wjelkowje.

Dziwocžanske sierbske ev. luth. mižionske towarzstwo směje — dali Boh — jutſje ſa tħdžen 18. junija w ſchuli we Wulkim Wjelkowje mižionsku hodžinu. Duž so s tutym wschitzu pschedzeljo mižionstwa, wózbebie pak wschitke ſobustowty naschego towarzstwa wutrobiuje proscha, ſo jutſje ſa tħdžen po nýtchiporje, popoſdnju w tħioch, na použenjanym měscze tam bohacje nntšnamakacj.

Petr Mlon, pišmanwiedżer.

Ja staru draftu ſaplatam a tež wschitke blaki s dobrey draftu wurjedju; čjohož dla ja w taikim nastupanju wo dobrociwe wobledzbowanie proscha.

Krawz Lacžint
na delnym Židowje čzo 241.

Skótne wići w Minakale

þrijedu 14. junija 1871.

Berger, gmejnski prjódftstejer.

Wossjewjenje.

Pyatki 16. junija teho leta, rano wot 9 hodzinow, budze so na tych, k ryzcerkubli w Hermenezach nad Sprewju, wojerowskeho wolkrejsa, bliskichzych wilkach
trawa k synu

szawnje na pschedadzowanje pschedawacj.

Schtwórtk dżel kupynych pjenjes a swuczeny lekny pjenjes ma so na dniu aukcji sapłacicj. Dalsze wuměnjenja so na dniu pschedadzowanju psched sapoczątkom teho sameho wossjewja. Nasadzenie je wuměnione.

Shromadzisna w hermaczanskim mlynje.

W Hermenezach n. S. w juniju 1871.

Dominialne fastupjerstwo.

Ludwiga Wintera porchowski płatowy skład

635. na żitnych wilkach w Budyšinie 635

(jenož slobotu wotewrjeny)

porucza we wulkim wubjerku rubiany, bely a pišany płat wot najlepšeho ruczneho pschedżena, kaj tež hotowe żitne a mukowe měchi wschelakich družinow.

Comptoir F. W. Steinbockez polvernika
wot 10. junija wjazy na wyższej haſzy čo. 227 njeje, ale je nětko na taschbarku čo. 442.

Bukicjanske ratarske towarzstwo.

Wutoru 13. junija popołdnju w 3 hodzinach woprytaja slobustawu towarzstwa spytansku staziju w Pomorezach. Shromadzisna na dwórnišczu tam. Pschedbhyda.

Lužičan čo. 6 je wušol

a woprija: 1) Trošt. Spew wot Fiedlerja. 2) Hajíkce dźowka z Čorneho Khołmca. Powjedančko ze 17. stotka. Podawa Jórdan. 3) Mjerzanje. Dobra rada. Spewaj wot Seilerja. 4) Wotbył — dobył. Spisał Nyčka. 5) Konopačk. Spew, przełożeny wot Kubanka. 6) Swinjacy jěž. Podał Srb. 7) Z Budyśina a z Lužicy. Wot redaktora. 8) Słowjanski rozhlad. Wot Smolerja. 9) Listowanje a porjedzenje.

Ratarske kreditske towarzstwo.

(Landwirthschaftlicher Credit-Verein.)

Cjesczenym Serbam tudomneje wokolnoſcje s tutym k nawiedzenju dawam, so ja to wobstaran, hdysz che nechtón jako slobustaw do tuteho towarzstwa fastupicj. Hewak poruczam tole towarzstwo k temu, so moža tež tajz, kij slobustawu njejsu, do jeho nalutowarne pjenjes da-wacj, dale poruczam so k pschedadowaniu fastawnych listow, k wobstaranju najlepšej wěstoscje sa mündelske pjenjes, kaj tež sa wobstaranje požconkow. Anders gmeinstsi přjódłstejer w Łahowje.

10 flostrów

duboweho drjewa budze so pónđelu 12 junija rano w 8 hodz-
nach w „nowinje” pola Krakez sa hotowe pjenjes na psched-
adowanie pschedawacj. H. Dietrich.

Bružnizy,
malenowy soft, cijscje pschedowany,
soda-wodu

porucza C. A. Webla
na mijašowym torhoszczu 40.

Wschitke družinę klofieja

hiszczje po starzych placjissach:
punkt po 72. 80. 90. 95. 100. 110 np. atd.;
rajsz: pt. po 18. 20. 24. 28. 30. 36. 40 np.;
syrop: pt. po 18. 20. 36 np.;

zofor jara tunjo
porucza Rudolph Höller
na rožku herbstsleje a schulerſleje haſzy.

Cigarry

25 sztuk po 30, 40, 45, 50, 55, 60, 70, 75 np. atd.
porucza Rudolph Höller.

Serbske Nowiny.

Za nawěltki,
ktiž maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedac, placi so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číšlo placi
6 np. Stwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. posče
7½ nsl.

Wopshijecje: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Spew. — Se Serbow: S Budyschyna. S wjeżorneje stronę
Dubrawow. S Družez. S Kamjenza. S Delneje Horki. S Brēneje. S Lubuscha. — Hanž Depla a Mots
Lunka. — Zyrkwinſte powjescje — Nawěschtnik.

S uawjedženju.

Ezi ſami čeſczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
ſa nje na tſeeže ſchtwórléto 1871 do předka placzicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Ezi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkafacž. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hač $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſzenje do domu placzi ſo ſakſki m poſtam ſchtwórlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.

3. junija 1871.

Do wož:	Plaćizna w přerézku			
	na wikačh,	na bursy,	wyša.	niža.
5870 kórcow.			tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
Vſcheňza . .	6 10 —	5 15 —	6 12 5	5 20 —
Rožla . .	4 15 —	4 10 —	4 15 —	4 12 5
Jecžmjen . .	3 15 —	3 7 5	3 17 5	3 15 —
Bowž . .	2 17 5	2 12 5	2 20 —	2 15 —
Dróčh . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahy . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hedvuschla . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 15 —	— 14 —	— — —	— — —
Kopatzkom . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. ſyna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Zane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Pſenježna placzisna.

W Lipſku, 14. junija. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažażg czerwienj skoty abo dukat 3 tl.
6 nſl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wiſle bankowi 82 (16 nſl. 4 np.)

Ezahi ſakſforschlesynſkeje želesnizy ſ Budyſchyna.

Do Draždjan: Rano 7 hodjinow — minutow* do-
połdnia 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

*) Pſchianknenje wot a ſe Bitawę a Liberza (Reichenberga.
†) Pſchianknenje do Bitawy.

Pſchispomnjenje. Ezahaj ſe snamjeschkom ** bjes
Draždjanami a Šorjelzom jenož w Budyſchynje a Lubiju
ſtaſtawataj. Wonaj mataj jenož woſh preñeje a druheje klaszy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy placzicž; dženſke billety pſci
nimaj njeplacza.

Rajnowsche.

Barlin, 15. junija. Dženſha popołdnju w 3
hodzinach bu rajchstag wot khejora-krala wobſanjeny.

Wrótſlaw, 14. junija. Tudomny theater je
ſo wejzera wjeczor wotpalil. Won bě ſa 450,000
tl. ſawěſczeny.

Spiritus placzesche wejzera w Barlinje.

16 tl. — nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pſcheňza 66—83 tl., rožla 40—53 tl.,

(to je: ſa 25 pruſſich ſoržow.)

repiłowý wolij (njezisczeny) 14 tl. — nſl.

(Eziſeňy, taž ſo w Budyſchynje pſchedawa
ſtaſnje něhdze $1\frac{1}{2}$ tl. dróžſhi.)

Sakslá. Kronprynz Albert je ho 9. junija s Franzowskeje domoj wróczil. Wón je ho śrijedu do Barlina podał, so by pschi tamnym nutsczechnjenju wójska pschi-tomny był. S Barlina ho sało do Draždjan poda a potom doma wostanje; wón teho dla wojaz do Franzowskeje nje-pojeđe. — Prynz Jurij je ho też na nutsczechnjenju wójska do Barlina wobdzelił.

Kotry djen 23. infanterie divisia a 12. kavaleriedivisja sakslého wójska do Draždjan swjedzeniży nutsczechnje, to ho hiszceje s połnej wéstosciu prajicj njeda; naisslerje stanje ho w dnjach 1.—3. julija. Domojmarschirowanie tuteho wójska ma ho w 4 wóllich wotdzelenjach. S 1. wotdzelenju śluscheja: 1. jägerbataillon No. 12, 2. regiment hulanow No. 18, stab korpsartillerie, 3. a 4. wotdzelenje pëscheje artillerije, 2. 3. a 11. polny lazareth. S 2. śluscheja: generalkommando a etappsa inspekcija, stab 23. infanriedivisji, 3. infanterieregiment No. 102, 1. regiment jézdnych, 1. wotdzelenje pëscheje artillerije, 2. a 4. pionnierkompagnia se schanzeugkolonnu, 7. polny lazareth. S 3. wotdzelenju śluscheja: stab 45. infanteriebrigady, leibgrenadierregiment No. 100, 2. grenadierregiment No. 101, stab kavaleriedivisji, stab 23. kavaleriebrigady, regiment gardyjésných, regiment hulanow No. 17, 1. jézdna batterija, 8. a 9. polny lazareth. S 4. wotdzelenju śluscheja: stab 46. infanteriebrigady, 4. infanterieregiment No. 103, 2. jägerbataillon No. 13, stab 24. kavaleriebrigady, 3. regiment jézdnych, kolonnenabtheilung s pontonkolonnu, train armeekorpsa, 1., 4. a 12. polny lazareth. — Do Frankfurta nad Majnom pschiindje 1. wotdzelenje 26. junija, 2. wotdzelenje 27. junija, 3. wotdzelenje 28. junija a 4. wotdzelenje 30. junija. Tam ho wojaz po zeleznizy do Saksléje powięsu a budże drje lózde wotdzelenje na tutón pueż něhdje 1 djen trjebacz. — Wołoko Draždjan ho wójsko shromadzi a potom swjedzeniży do Draždjan nutsczechnje. Hdyż je ho to stako, dha ho na to regimenty s wjetsha do swojich prjedawskich mestow a kwartirów wróczja.

Ryczerklublerjo mischonsleho wołrjeża su prynzej Jurijej rjany a kražnje wupyscheny tešak darili.

Kronprynzehyna a prynzehyna Jurjowa staj w tychle dnjach też w Barlinie pobylej, hdzej bę jeju kral też s nutsczechnjenju wójska pschioproky.

W Draždjanach je na jene dobo 120 kowarskich dżekacz saštako, dolež jim mischirjo tejlo sdy dac̄ nochzedja, taž ſebi woni žadaja; mischiram je to jara njeſlubo, dolež je něko runje wjèle dżeka.

Pruž. Barlin mjeſcze tón tydzeń jenož jenu myhliczku a ta rělaſche nutsczechnjenje wójska. Byłe město bę ho i temu na najrejsho wupyschiko a te haſy, po kotrychž wójsko nute czejniesche, běhu woſebje kražnje s Khorhojemi, wěnzami, pletwami a statuami wudebjene. Nutsczechnjenje ſamo trajesche něhdje 6 hodzinow a pschi

spoczątku czaha bu 81 dobrych franzowskich hōdlerjow a Khorhojow njezenych. Sa nimi jehachu wschitzh offizierojo, liž ho w Barlinie namakach a na wojnie byli njeſgu, nawjedowani wot stareho polnego marschala Wrangela; po nimi offizierojo generalstaba, kōwoneje kwartiry, adju-tantojo a generalgouverneurjo, tōjschtō generalow, liž su w Franzowskiej kommanditowali, bjes nimi tež sakslí prynz Jurij; na to wellenburgski wjelwojda a sakslí kōnprynz Albert, wjehch Bismarck, hrabja Moltka a wojskli mi-nister Roon; potom kral ſam a po nim wschitzh kralowizy prynzojo, zust wjehchojo, offizirojo atd. a po tych wschitzch yké wójsko. Hdyż bę kral haſz na wěſte měſino pschi-jehak, sta ho jemu witanje wot barlinskeje měſczejskeje rady a wſchelale kniežny jemu a drugim wójskowim kniežim, liž su we wojnie dobywali, wawrjenzowe wěnzy podawachi. Jako bę kral potom dale czahnyk, swinj ho s tým wschitlimi wójskowimi kniežimi na boł a dashe ykemu kōſlu w paradze nimu czahnyk.

Skončenje ho wójsko wołoko pomnika krala Bje-dricha III. postaji, kotryž ho po kónjenju khejora-krala wotkry. W tuthym wołomilnjenju ho wsché Khorhoje poleonja, wójsko pod hurawokanjom präsentiruje, bubarjo bubenja, hudźbnizh piſlaja hósz Kherluschha „Toh' krala Johnui Boh“ a s kanonow ho i temu 101 kroč wuteli a w měſce ho se wschémi swonami swoniesche, po czimž ho zyla węz s Kherluschom „Njech Bohu džakuje“ skonči.

Na to bę w kralowiskim hrodze pschiha hōsžina sa najwyschýchich kniežich a wójskowich offizirow, wojaz do statku pak druždze wobied a hewak wot města Barlina lóždy podwyski 2 tl. a kóždn wojak 1 tl.

Na rajstagu je wot ministerstwa namjet stajenj, so by ho i tych pjenjes kotrež Franzowska sapkaži 4 millionow toler khejorej-kralej wotstupilo, liž by potom tute pjenjesy jako čezne myto bjes tych generalow rozbýlik, kotsiž su to woſebje ſaſkužili.

Tute pjenjesy ho naisslerje pschiwola, taž tež 4 milliony toler i požetonkam sa tajlich landwehrystow a reſerwy, liž su na wojnie byli a psches to na swojej žiwnosći a rjemiejkle wjèle ſchłodowali.

Němzh bislopja Għedha khejorej-kralej pječza próftwu pschiopodacż, so by wón i lepschemu hamjoweho zwētneho kniežtwa ſtukowat.

Wot wožom němskich armeekorpow wot lóždho armeekorpса mjeſchha poļoža haſz na dalshe wonka wostanje. Wyschische kommando nad tuthym wójskom smjeje general Manteuffel. Sakslí minister Fabrice pak generalgouverneur wobħadżených franzowskich krajinow wostanje.

Khejor-kral je franzowskemu jatemu wojakej Tailladek medaillu i noschenju spožiżit, dolež je tón jeneho člowjela psched zmjerċu hatepjena wumóħħ.

Wojakow, kotsiž 16. junija do Barlina nutsczechniechu

bě 42,000 muži, mjenují 1600 wychów, 38,700 garnishtow a něhdje 1600 muži wot druhich němstic̄ armee-korp̄ow.

Austria. Němšy sapoškanzy na wienskim shromadnym sejmie su někto, když je jich khejor s jich požadanjom dla wotstronjenja ministrow wotpolašat, trochu sludženi a pschiwoleja na sejmje nimale wchoťo tak, kaž ſebi ministro žadaja.

Franzowſtā. Wschéh spalenyh a ſlaženyh domow w Parisu je něhdje 2000, tola njejšu k nim spaſene kralowſte hrody a měchcjanſke theatry ſičene. Schłodowanje je ſo na 700 millionow frankow woblicžko. Hewak je ſo w magazinach ſa 60 millionow tworow ſpaliko. Czlowiekow je pak pschi tej parifskiej revoluziji něhdje 20,000 morwych a ranjenych.

Orleanskym prynzam, kij wot lēta 1848 wjazy w Franzowſkej bydlicz njeſmiedžachu, je to někto ſaſo dowolene; franzowſki ſejm je to pſchiwolit. Woni ſu hac̄ dotal s wjetſcha w Žendželſkej pſchebywali.

Někto když ſu pariſy ſbejlarjo pſchewinjeni, poczijnaia w Franzowſkej wſchelake politiske ſtrony naſtwac̄, kij ſa to ſlukluja, ſo by franzowſke knježerſtwo tajke bylo, kaž ſebi je woni žadaja. W tajkim naſtrupanju ſu tam w tu khwili tſi ſtrony wažne, mjenujž 1) republikanárjo, kij žadaja, ſo by ſo jedyn ſe kwojby wuhnateho Louis-Philippe ſa nowego franzowſkeho krala wuſwolit a 3) napoleonistojo, kij na to džekaja, ſo by ſo wuhnath khejor Napoleon ſaſo do Franzowſkeje wróćil abo tola jeho ſyn na jeho město ſtupiſt. Kotra ſtrona dobudže a hac̄ to bjes krejſcheleczja wotendže, je hiſhce njeѡeste.

Italia. Dolež je tamž 16. juni-a 25 lētny jubileum ſwojeho knježenja ſwjecžk, dha ſu nimale wſchiky europejskych wjerichojo poſčenow ſe ſbojopſchec̄om k njemu poſkali. Hewak je ſo wſele katholikow ſe wſchéh krajow na tutón džen do Roma podako.

Hac̄ runje je Rom ſa klowne město Italiskeje pomjenované, dha tola hiſhce zjely wěſte njeje, když ſo tam italski kral ſe ſwojimi ministerſtwami pſchepydi, když tež ſo k temu piſnje pſchihoty činja.

Mřejažy wojař

w poſlenjej bitwje pſched Parifom.
Wot Bohuška kloška, wychiſhchoho kanoniera 2. kompanije
kral. ſatſ. twierdžiſteje artillerie.)

Sso kila ſlonožo k wječoru
Sso kōnci bitwy móž,
A w ſwojim ſchérym ſchewjerju
Sso bliži cícha nōz.

U bjes morwymi mřejažy
Tam jedyn wojař je
U jeho towarzch ſzelniwy
Tón pschi nim klečeſche.
U k njemu klowu pothili
Kij mrčje, praſižy,
Sſkyſh, th moj bratſje najlubſhi,
Schlož žadam mřejažy.
Wſmi tutón pſchec̄en ſ porſta mi,
Když ſyň ja wumrjeſ tu,
Wſmi jón ſe wſchěmi liſtami,
Kij we tórnistru ſu.

U když do wjesti narodnej
Sſo něhdj wróćiſch ty,
Wſcho mojej lubej najlubſhei
Dai, bratſje, praſižy:

So pſched Parifom panſk ſyň
We bitwje kurowej,
So na nju hiſhce ſpominach
W minucze poſlonej.

Praj jej, ſo ſ tutym pſchec̄enjom
Tež ſkolo naſad dači,
So budu hiſhce modlič ſo
Tež ſa nju w njebjefach.

Duž dobru nōz eži dawam ja,
Wſmi moje koſchenje,
Ja ežuju, ſo ſo minhcj mam
A dželicj wot tebje.

* * *

A měſacžk, kwhědžy pſchiindjechu
Na jaſkne njebjefza
A wojařek tam ſwěžzachu
Do blědoh' woblečža.

G. S.

Ze Serbow.

S Vudysčina. Dolež bě wjedro jara hubjene, dha bu 12. junija na tudomne wołmaje wili jenož 7520 kamjenjow wołmy pſchiwjenych. Sa kamjenj najlēpſhie wołmy płaczec̄ ſo 11—12½ tl., ſa ſrenju 10—11 tl. a ſa ſchpatnu 9—10 tl.

S wječorneje ſtrony Dubrawow. W 17. čižle ſteji, ſo ſyň w Borschci „měra lipu“ ſadželi a je tač; ale pschi tym móžſhe tola jenož mało ludži byč, dolež ſo to khejſe ſi khwatkom ſta, tež běſhe tých wot wójſla dom wróćenych mało tehdom, jara mało a wýſhe teho: ſwiedženſki čjah njebe byč. Duž wobſanku, dub ſa wſchej, pola naſ móžnej ſwiedženofežu ſadžec̄. Sta ſo to njeđzelu Exaudi, 21. meje. Wojerske ſrjadowanje a roſkaſowanje wſa podwyskli Handrik, tyc̄herſki miſhtr w Borschci, na ſo. Knjeſ Elauš, borschjanſki kubleč, darjeſche rjenje ſrótiny, hížom khejro wulki dub. Tola padže ta wěz ſkoro do wody. Wuryc̄u ſobotu, 20. meje, jamu na gmejñſtim, njeběžku pak drje předn ſo ſ ryhča-

rjom (schoktu) dość rosnące, a tón salosa njedželu tón dub na to wuswolene městno žadzic, dokež je hischeze na 2 lěcje pšchenajate a najeňk (tž njebe doma) by ſebi móhł pomjeniſchenje najeňſkich pjenes žadac̄. To drje by ſnadž pſches 3 nsl. wučiniſto. Dobry hospodař, woſebje ſ zuſym ſubkom, dyrbí ſwedomniw muž bhež. Dub pak je žadzany a ſteji na wubjernje rjanym měſinje w fahrodze klamarja Schneidera, tež tam na gmeſſtim, dokež na wot gmejnſtha wotnajathym a do fahrodę ſchēnjenym.

Po 4 hodžinach popołdnju jědžichu a czahnychu ſwědžených po dub. Tón bě hýrom pola staršeho muža Krauza na dworje. Wjeleraj a konje běchu ſ wěnzaſi a pletwami, wós pak ſo ſelenymi halosami wupyscheny. Wózom ſudžbnikow, mkode holzy, ſ hýla w pruſſich, 2 w němſtich barbach wſchě we wěnzaſi, ſchulſta mědoſcz ſlhorhojewi a w wěnzaſi, k. k. wučerzej wofnamjenenaj ſ krajnymi barbam, woſaz ſ pletwami město kweža, a ſ wonjeſklami a ſ buſchlujem, roſlaſowanu wot k. Handrita, ſ wulſej khorhoju khežkar K. o. ſ, rycher ſelesneho kſchiza. Šudžbowajo a ſpěwajo pſchewodžachu dub na poſtajene měſtno. Tu ſpěwachu 2 ſchtuczých ſ „die Wacht am Rhein“ pod ſudžbenjom, dub bu poſtajeny, duchovny roſkoži, ſchtó dub wofnamjenia a lajkeho wjercha ſnamjo dub je, ſo dyrbí tónle dub „khežorowy dub“ rělač, a ſloneži ſ tſikrōznej ſławu na „khežora němſteho kraja, na naſcheho droheho krala, na naſcheho lubowaneho krajnego wotza“ němſki pod móznym pſchihloſowanjom pſchitomnyh. Schromadžisna ſpěwashe pod ſudžbu: „Wir loben, preisen, anbeten dich“ a na to wunjeſe pod wjeſykyhm pſchihloſowanjom wſchilich k. lantor Barth tſikrōznu ſławu na naſjedowarjow němſtich wójſkow. Po pod ſudžbu wuſpewanju „Nicht Roß, nicht Reisige“ ſławeshe pod hrimotazym pſchihloſowanjom k. wučer ſuſchko tſi ſkózne wſchěch woſjowarjow: domwročených, kaž tež tyč, tž hiſcheze w polu ſteja. Š kherluſchom „Niech Bohu džakuje“ ſloneži ſo tuta ſwiedženoſcz. Na krótki čaſ roſehna khežry deſchę tu wulku ſhku ludži.

Wjes woſakam běſche tež jedyn jěchá na konju we wojskowej drascze, mjenowachu jeho: „Herr Rittmeister“, a bórſh na to: „Herr Oberſtwachtmeister“, a jeli ſo je dale tak kheſſe do předka ſchlo, dha je wón něklo general, tole pak njemóž ſ wěſtoſcu woſtruczic̄. Bórſh po deſchę ſtejachu woſaz na puču ſ napſchecza faru a tſelachu na roſlaſowanje ſ hronami dleſhi čaſ. Borschanski k. kublik Clauš běſche pſchi tež ſwiedženoſci, k. baron ſ Maguus nad Hornej a Delnej Wolschinu pak niz, tón njebe doma, tola czechniſche zyky ſwiedženiſli čah do Delnej Wolschinu na dwór, ſ džalnoſcu ſławicz ſwojego dobro-čela. Knies baron ſ Maguus je tón zyky wójnski čaſ ſzonam pod brón ſawokaných mužow měſacznje 3 tl. borschanskim a 4 tl. wolschanskim a lipjanskim ſe ſwojeje moſčnije darjowat; to je wo prawdze džalneho naſpoſtinenja

hódne. W Wolschinie darjeſche hornjowolschanski najeňk, k. hamtm̄an Poggendorf, pjenesy ſ piwu ſchulſtim džeczom̄ a ſwobornikam a woſakam, jalo tež zigarr; tež wot k. Clauſa doſtaču woſazy darjenja. Wjeleraj běſche wohniſtroj a na to bal, tež reweilla a patronille. Wojerſki napohlad ſ zyka knježeshe; wſho bě derje ſrjadowane, a pſchi wſchém wjeſelu njebu pječa nihdže pſchiſtvoſcoſz ranjena. To ſo mi rjana kwalba ſda.

Nejr̄.

Š Družlez. Šańdženu ſobotu 10. junija bu tudy eſlowiel ſajaty, tž bě jako franzowſki Turko ſwobolekany. Wón bu do budyského krajneho jaſtwa wotwiedžený, hdyž hýdu wot njeho wjedzeg, ſchtó a ſ wotkal je. Ale wón jím ničo wotmoſtwit njeje, hac̄ runje ſu jeho na wſchěch europijskich ryczach a ſkózne tež arabisz ypracheli. Duž je lohko móhno, ſo je to něklatki pſchepupnik, tž ry-čezz nochze.

Š Ramienza. Tudemny, ſa naſchu ſelesnižu twarjeny tunnel je něklo hotowy.

Š Delneje Hórk. Tudy je 46létny wobydler Jurij Rjela, jalo bě po wodu ſchoł, pſches wobkunjenje do ſtudne panyk a ſo tam ſatepik. Ta ſtudjen je 7 kohežt kubola.

Š Brēneje. Na lejonnosčach tudomnyh burow Gocze a Mataja je ſo ſańdžený týden torfnisčejo, něhdže 30 jutrow wulſe, ſpalito a ſ nim níſle kerk, tž tam ſtejachu.

Š Lubuſcha. Njedželu wjeleraj 4. junija w 9 hodžinach w kolni tudomneho bura Valthyna woheň wuندže, tž wſchě jeho twarjenja, kaž tež twarjenja fuſoda Vjetera do procha a popjeka pſchewobroczi. Dokež plomjenja jara ſpěchne woſoko ſo hrabachu, dha ſu ſo Valthynej 5 wokow, 7 młodych howjadow, 2 ſwinieczi, 3 wowož a 18 huſ ſpalike. Wot domjazeje nadoby a hospodarsleho gratu ſo tež ničo plomjenjam wutorhnyh njeſhodžeſe.

Š Budysčina. Naſche hamtske hetmanſtwo mějſeſhe hac̄ dotal jenož jeneho woſrieſneho ſlotoleſlarja, tž w Ramienzu bydleshe. Wot 1. meje je pak tuto hetmanſtwo do dweju dželov dželeny a je ſa budyski, biskopſki, rafečanski, nowoſalzki a ſchérachowſki hamt hiſcheze druhé woſcieſných ſlotoleſlar postajeny, tž ma w Budysčinje bydlic̄.

— Pſches to je w někotrych lubžoch to měnjenje naſtalo, ſo ſnadž naſch dotalny hamtski ſlotoleſlar k. Walther něhdže druhđe pſchihndže abo drje ſ zyka woſaz njeſtukuje. To pak je woſacie měnjenje; pſchetož k. Walther tež dale tudy woſianje a budže kóždemu, tž ſa ſwój ſlhorjeny ſkót ſlotoleſlarſku pomoz pyta, radlubje k ſkuzbje.

Š Budysčina. Knjeni mandželska tudomneho k. appellazionsleho radjicžela Hecl a je ſidoniſki rjad doſtaka. Wona je prodktejerka albertsleho towarzſta.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Jejderlo, jejderlo, lajše maja sudmorjanske misichtki sbojo!

Mots Tunka. Ščto dha je potrjecht?

H. D. Haj, wo ne wóndanjo do blijscheje wógn požejenej kschinczu džéchu a tam pschi rejach pschedeshefzil pschibadžichu.

M. T. Aiu jaw tola!

H. D. Haj, tak šo tym čeſčelakomnyj, dže liž druhich ludži rad ſchlečja.

M. T. Haj, njež ſebi něklo sa ſwój nôž pschimaja.

Cyrkwinske powjesce.

Wérowani:

Michalska chrlej: Vjedrich August Mättig, ſchrempar na Židowje, s Johannu Fiedlerjez tam. — Korla August Gustava Brüchner, rodžin ſchoſar, s Hanu Madlenu Hetmanez s Nadžanez. — Handrij Šowka, khežkar w Kotczach, s Khrystianu Urbanez s Delneje Kiny.

Křečeni:

Pětrowška chrlej: Korla August, Pětra Schleicžerja, čježgle, ž. — Jan Bohmweř, Jana Schneidera, zyhelskeho misichta w radžinej zyhelnici, ž. — Helena Margaretha, Handrij Lukáša, wobydlerja, dž.

Michalska chrlej: Marja Theresia, Jana Kocha, wul-

Khoſei

dobry a ſylny po ſłodzenju, bjes kamufkow a čornych bunow pt. po 8 nbl. poruczataj jako jara tuni

Ginzel & Nitscher
na ſwonknej lawſkej haſy čzo. 789.

Palenz

čistý palenz, th. po 16 np., pschi 9 th. tunischo; ſłodke palenz, th. po 4, 5, 6 nbl., pschi 9 th. tunischo; prawdžiwý ſitny palenz, liqueury, rum, spiritus, ſížalo! atd. poruczataj k dobroti wememu wobledžbowaniu

Ginzel & Nitscher
na ſwonknej lawſkej haſy čzo. 789.

Hölcež

tiž je ſe ſchuln, ſtrwy, pilny a sprawny, móže w mojej restauraciji hnydom město doſtač. **Kokel**
na dalolej blijsche pola Budyschina.

Rmani murjerjo

móža pschi wýškoj ſdži trajaze dželo pola podpiſaneho deſtač. **Murjerski misicht Řehmann**
na mjaſowym torhofscheju čzo. 151.

loſahrodnika w Brēſowje, dž. — Max Bernhard, Korle Gustava Ryhtaria, wobydlerja pod hrodom, ž. — Marja Theresia, Jana Augusta Šowki, wobydlerja w Börku, dž. — Jan August, n. ž. w Hrubocžizach. — Korla Petr, Petra Nedra, hospedarja w Toraňzach, ž. — Augusta Wilhelmina, Korle Fuchmana, wobydlerja w Hornej Kini, dž.

Zemrjeći:

Djeň 21. meje: Marja rodž. Müllerlein, Jurja Schmid, khežlarja a ſramza w Ženkezach, mandželska, 44 l. 7 m. 9 d. — 22., Jan Rudolf Ota, Handrija Burgla, kublerja w Štönej Vorſchčii, ž. 11 m. 19 d. — 23., Hana rodž. Hoſkanez, njebo Jurja Wicžafa, khežerja a polerja pod hrodom, wudowa, 70 l. 1 m. — 24., Hana ſwudownena Niſchowa rodž. Boſčiž, 68 l. 7 m. — 25., Handrij Schlačta, khežnik w Blužnikezach, 52 l. — 45., Jan Pětel, wobydler na Židowje, 50 l. 1 m. — 26., Petr Schneider, měſčjan, khežer a dželacjer w polverniku, 38 l. — 27., Jurij Ernst, Michala Krusčiviz, khežerja a murjerja, ž. 1 m. 26 d. — Jan August, Jana Schönfelda, ſahrodnika we Wulkim Wjellowje, ž. 6 d. — 28., Jurij Schrama, wobydler, 60 l. — Jan Bohmweř, Jurja Renča, wobydlerja na Židowje, ž. 16. l. 6 m. — 31., Marja Augusta, njebo Jana Mitascha, mulosahrodnika w Ženkezach, dž. 12 l. 8 m. 2 d. — 3. junija: Petr Vogel, wumjeňkat w Mnichonzu, 73 l.

Drjewowa aukčia.

Bjat 23. junija t. l. dopoldňa wot 10 hodžinow budže ſo na drobjanskim a hatkovskim réviro něhdje 25 kloſtrów dubových kulečkow a 25 kloſtrów jadroſteho kbojnoweho pjenkoweho drjewa na pschedabžowanje pschedawacj. Šhromadžisna w korečmje w Drebach.

Müller.

Sahrodniskej žiwnoſci čzo. 16 a 17 w Hrubocžizach ſe $67\frac{1}{2}$ kroza ležomnoſcjom a ſe 681 dawkslimi jenoſcemi napoloženej, matej ſo w zylym abo dželenej pondželu 3. juliya t. l. dopoldňa w 10 hodžinach

pod wumějenjenjem, psched pschedawaniom wofſewiomnymi, pschedawacj. Na kupjenje ſmýžlenich zyli ſo w ſponuženym čaſu w žiwnoſci ſhromadžicj.

Wſho blijsche je předy pola wobžerjerja kublerja Rěſaka w Belčežach a pola agenta Franz a w Budyschinje ſhonicz.

Porjadna holza, kiž ma luboſcž k džecjom, može 1. abo 15. juliya dobre město doſtač. Wſho dalsche ja ſhonicz pola kujenje Ullrichow eje w porzellanowych klamach na lawſkich hrjebjach ſ napſchecja noweje měſčianskeje ſhule.

Dvaj konjej

brunaj, bjes ſnamjeſčka, bjes brachow a jara dobray čaharjej, 3 a 4 lěta staraj, ſtejtai pschedemjenja dla pola podpiſaneho na pschedan.

A. Preiher na ſitnych wikač čzo. 644.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha, thscherfego mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čo. 20, w 1. poſthodze

porucza ſo ſ wulkim wubjerkom moderniſkih a derje dželanjih möblow ſe wſchelatich drjewow, taž tež wſchelake družiny pleczenyh ſtolow po najtunisih placzisnach a proſty czeſczenyh ſſerbow Budyschina a woſolnoſcze wo dobrociſive woſkledzbowanie.

Psche položenje ſhlamow.

Mój ſkład hotoweje mužazeje drasty a hólczaſych wobleczenjow je
nětko pódla bohatého torma w domje knjeſa ſlótnika Voeti u ſ'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Biči potrebe porucza
superphosphat,
guano,
fosczinu
famjentne wuhlo a brunizu,
tseschne a murjerſke zyhle

H. Grieshammer

ſe ſkładom na dwórnischem ſi napscheća kublokuje,
ſi býdlenjom w ſlothym hodlerju w 3. poſthodze.

Bruſnizy,
malenowý ſoft, čiſcie pschihotowaný,
ſoda-wodu

porucza C. A. Wehla
na mjaſowym torhoschęju 40.

Wſchitſe družiny ſhoſeja

hiſčje po ſtarých placzisnach:
punt po 72. 80. 90. 95. 100. 110 np. atd.;
raſſ: pt. po 18. 20. 24. 28. 30. 36. 40 np.;
ſyrop: pt. po 18. 20. 36 np.;

zofor jara tunjo
porucza Rudolph Hölzer
na rožku ſerbſteje a ſchulerſteje haſy.

Winowe placzisny:

ſtódke ſicilianske wino, bleſču po 11 nſl.,
Muscat Lunel - - - 12 - ,
Forster - - - 10 - ,
porucza Rudolph Hölzer.

Rajſ, pt. po 16, 18, 20, 22, 24, 30, 32 np.;
krupiki, pt. po 18, 20, 24, 28, 36 np.;
hroch, buny, ſoczki,
jahly, hejdusichku, nudle,
bruchnudle, pt. po 24 a 28 np., —,
ſago, prawdziwý indiſki a tež němſki
porucza

C. A. Wehla
na mjaſowym torhoschęju čo. 40.

Sawesczenja psche woſnijowe ſchłodowanje po
twyerdych wſchomóžno tunich pramijsach horjebjerje
němſki Phoenix

woheňawěſczaze towarzſto w Frankfurce nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſolnoſcž
C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čo. 86.

**Najlepſchi
mloſkowy a wuzitkowy polver.**

Kral. priv. haptyla w Rakezach.

Dr. P. Sulzsch.

Tuton hižom vjele ſet ſo najlepſchim ſtukowanjom
trjebaný mloſkowy a wuzitkowy polver ſo woſebje nało-
žuje pschi trajazej ſuchoče a njewobzernosći wſcheho
howjaseho ſkotu, pschede wſchitkim pschi kruwach, hdýž
mloko jara wotebjera, módrú, jaſnu abo ſnakž tež krawu
barbu doſtawa, a da ſo mot njeho rano na přenju pizu
horſka, a kruwam tež někotre psched czeleñiom a po nim.

Adolf Weiss

Na pšecža noweje měščanſkeje ſchule

porucža k něčischemu lětnemu času ſwoj bohacze ſtadowany ſklad ſukna a buſkina, kaž tež
wulki wubjerf.

hotových mužazých a hóležazých draceženjow

w najlepších ſtoffach a pſchi naſprawniſchim džele po wſchomozno najtunischiſch placzisnach.

Skaſanja po měrje ſo, dolež ja ſam ſhicze wobſaram, w najkrótschim čazu po najwjetſchej
ſpotojoſci dopjelniſia.

S poczeſćowanjom

Adolf Weiss.

Šklad wot k aichowanju kmanych taſlowych wahow, decimalnych, blidnych a moſtih wahow, kaž tež
zeleſne a moſasne wichty, po poſtajenju aichowanſkeho, 1. januara ſaſtuſowazeho porjada dželane;
židloſte měrh ſ běleho blacha, požnowaneho czornoblaſha, moſasa, kopra, a žhna prěnjeſe
dobroſeze; dute měrh ſa žito wot bukoveho a duboveho drjewa a požnowaneho czorno-
blaſha; dohloſne měrh w metrije wot worzela, zeleſa a drjewa, ſhmigi a hantomeři maja po fabrikſlih placzisnach
na pſchedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotterijowe a komiſionſke ſklamp na ſchulerſkej haſy čo. 5.,

w Lubiju: Max Stož, w Niederoderwiſku: Wilh. Glathe juu., w Oſtriku: haptýkar Geriſcher.

Porucženje.

Pſchi ſwonkownym ſekowanju jako je: ſcžinjenje, pſchecženje, ſlemjenje, kolenowy hrib, drjenje w ſtaſach, jendzelska khorosz, kaž tež wuroſt pſchi džeczoch atd., ſo ja ſ tutym cjeſczenym ſerbam Budyschina a wokolnoſce ſa ſabojenju najpodwoſniſho porucžam. Tež mam ja dobru žalbu na raný, kaž tež na wopalenje a woparjenje na pſchedan.

Ernst Bräuer pod börklinom čo. 284.

Zena kucharka poſticža ſwoju ſlužbu pſchi ſchecžisnach, kwaſach a druhich ſhwedzeſlih ſkladnoſczach. Wſcho dalshe je ſhonicz w Hoſchiz haſy (Goschwitz) čo. 729 po 1 ſhodze.

Ja staru draſtu ſapłataſ a tež wſchitke blaki ſ dobrej draſtu wurſedju; cjohož dla ja w tojſkim naſtupanju wo dobrociwre wobledžbowanje proſchu.

Krawz Tacžink
na delnym Židowje čo 241.

Ratarske ſreditske towarſtwo.

(Landwirthſchaftlicher Credit-Verein.)

Cjeſczenym ſerbam tudomneje wokolnoſce ſ tutym k naſviedzenju dawam, ſo ja to wobſaram, hdyž chze nechtón jako ſobuſtaw do tuteho towarſtwo ſaſtuſiež. Hewak porucžam tole towarſtwo k temu, ſo móža tež tažby, liž ſobuſtawh njeſhu, do jeho naſtuwovanje pjenyſh dawacj, dale porucžam ſo k pſchedowanju ſaſtawnych liſtow, k wobſaranju najlepſcheje wěſtſce ſa münbelſke pjenyſh, kaž tež ſa wobſaranie požczenkow. Anders

gmeiñski prijodkſtejer w Łahowje.

Cigarry

25 ſchtuk po 30, 40, 45, 50, 55, 60, 70, 75 np. atd.
porucža

Audolph Hölder.

Zena žiwnoſce ſ maſiñymi twarjenjemi a ſ 20 körzami pola a kuli w budyskich ležomnoſczach je hnydom na pſchedan. Wſcho dalshe je ſhonicz na nowych hrjebiſach (Neugraben) čo. 716 w Budyschinje.

So hychu ſo myſche a wulke myſche, tež hdyž je iich jara wjele, do cjiſta ſahubile, porucžam moje njejevoje hráparath w ſchactelkach po 15 nſl., pſches cjož ſo w tojſkim naſtupanju wſchitkim jebanjam „na wſče cžaſh“ wěſtih kónz ſežini.

E. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uſcjiwiſte.

NB. Jenicžki ſklad ſa Budyschin a wokolnoſce ma ſeñur. Jul. Lindo.

Schotske poſnojerje

wulſe a dobre
kopu po 1 tl.

porucžataj

Ginzel & Kutschér
na ſwonknej lawſkej haſy čo. 798.

wubjernh polver pſche ſchwobh, hnydom ſtuklowazh, teho runja inſeltowh polver a woſebje dobru muſhowu papjeru.

Na ſahrodniskej žiwnoſceji čo. 12 we Lusy budža ſo nježelu popoſdnju 25. junija wſchelake domjaze wěžh, jako: jedyn wós, dwaj pluhaſ, dwě radle, wſchelake bróny atd. na pſchedzadžowanje pſchedawacj.

Katholſki Poſot čo. 12. je wuſhof.

Wossiewjenje.

Wutoru, 20. junija t. l. rano wot 8 hodzinow budże so sażo trawa k hynu na někotrych, k majoratskemu kniejsztwu w Njezwacziidle kłuszących lukač na pschedawacj.

Shesty džel kupnych pjenes ma so na dniu pschedawacj jako rukowanje saplačicę. Nařadzowanje je wuměnjenie.

Štromadžisna na tak mjenowanej scheshowskej luzi pschi bohowškim mostowskim pucju.
W Njezwacziidle w junija 1871.

Inspekcja.

Lilionesa

sacjéri s wěstoſeju pihi, wuhř, lischown atd. pod rukowanjom. $\frac{1}{2}$ blescha sa 1 tl., $\frac{1}{2}$ blescha sa $17\frac{1}{2}$ nsl.

Voorhof-Geest

abo:

broduz a wlošy tworząca tinktura plodzi tež na holych městnach hlowy nowe wlošy, a tež pschi hisceje mlodých ludžoch khlne roščenje brod. $\frac{1}{2}$ blescha sa 15 nsl., $\frac{1}{2}$ blesche sa 8 nsl. Sklad ma Heinr. Jul. Linda. w Budyschinje.

Rhofej, punt po 75, 80, 85, 90, 100 np. atd., zofor, w kehelu pt. po 48, 49, 50, 51, 52 np., zofor, mléth, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np., rajz, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36 a 40 np., syrop, pt. po 16, 20, 24, 30, 36 a 40 np., cigarry, 100 sztuk po 14, 15, 16, 18, 20—30 nsl. atd., prawdziwy strowotny fhofej, citrony, apfelsiny, malenowy syrop, wschtte druzinhy liqueurow, słodke a ordinare palenzhy, spiritus 90 a 80% w jenotslym a po ejmarach najtunischo, nowe najlepshe Matjesjerje, taž tež stare jerje najtunischo porucza pichelupiswo

Carl Dvack

na žitnej haſy njedaloko hlowneho torhoscęja.

Aufzia schezepow

na bělo holkmečanskim lešowym reviru.

W drzewnišču pola Njdeje budže so wutoru 27. junija dopoldnia w 11 hodzinach pod wuměnjenemi, w termiſi wossejomyhmi, nehdze 70 kloſtrów jadroſteho schezepjanego drjewa na pschedawacj.

W Bělém Holkmu, 13. junija 1871.

A. Felffel, wyschšchi hajnik.

Zencho kowarsleho pschi dobrej sđi pyta
Mitčla w Budeſtezech.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

szlawnje snate piče pſche hämorrhoidalne czer-pjenje, pſche hubjene pſchetlacze w žoldku, pſche neappetitnoſć, wo činž doſcji wopiskow waznych kapazitätow lekarſtwa prjodklezi; ma w originalnych bleschach po 10 nsl. stajuje na pschedan:

- we Wehrsdorsje knies C. Aug. Schmidt,
- = Seifhennersdorsje l. Ernst Donath,
- = Scherachowje l. Ferd. Pech,
- = Neugerdorfje l. J. W. Röthig,
- = Ebersbachu l. Aug. Ernst,
- = Lubiju l. Reinhold Reiß,
- = Budyschinje l. Rudolf Hölder,
- = Nowosolju l. Richard Bamberg,
- = Kamjenu l. Herm. Kästner,
- = Gibawje l. J. G. Müller,
- = Bislopizach l. Bernh. Kunza.

Paleňy khofej

pt. po 9, 10, 12, $13\frac{1}{2}$, 15 a 16 np.
kóždu wutoru a kóždy pjatki
nowopaleny:

zylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w zylých kehelsach
46, 48, 50 a 52 np.,
mléth zofor, rajz, jaſhy, hroch, krupiki,
sodu, mydlo, ſchterku wschtlič druzinow najtunischo porucžataj

Ginzel & Ritscher
na swonkownej lawſkej haſy čjo. 798.

Pschedawacj trosa.

So by so trochu poſtaſicj možlo, taž wjèle trosa ma so tudy leſha nadžeracj, chybli czi ſame knježa, koſij wjetſche hromadhy wotewſacj měnja, ſebi tros hizom někto abo tola borsy ſſasacj. Tros je dobrý a budže hacj na dalsche kloſtri a 300 zyhelow sa 3 tl. 15. nsl. pschedawacj.

Trosniſchejo rjezjerlubla Wjhololeje pola Rolez.
w juniju 1871.

Serbske Nowiny.

Za nowěški,
tak maja so w wudawarſni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoleř.

Kóžde číšlo płaci
6 np. Štvörtlētna predpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Rajnowſche. — Swětne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyschina. S Mikorasa. S
Bulez. S Lěšleje. S Delneho Komorowa. S Wojerez. S Klétnoho. S Delneho Wujesda. — Nowěſhtniſ.

S uawjedženju.

Eži ſhami czesczeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiz chzedža
ſa nje na tſecže ſchtwörtlēto 1871 do předka płacziez, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, kotsiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkafacz. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hac̄ $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſenje do domu płaczi ſo ſaffki m poſtam ſchtwörtlētnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Ežahí ſakſtoschlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połdnja 9 h. 5 m.; pſchipotku 1 h. — m.*; popołku 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopotku 10 h.
50 m.*; popołku 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w noz̄ 1 h. 45 m.**

*) Pſchisanknjenje wot a ſe Bitawy a Liberža (Reichenberga.
†) Pſchisanknjenje do Bitawy.

Pſchispomnjenje. Ežahaj ſe ſnamjeſchkom ** bjes
Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju
ſtaſławataj. Wonaj mataj jenož wosy přenjeje a druheje ſlagy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płacziez; dženſke billety pſchi
nimaj njeplacza.

Rajnowſche.

Draždjan. Maſche wójsko, kotrež netko ſ
Franzowſkeje domoj czehnje, w dniač wot 27. ju-
nijsa hac̄ do 11. julija ſem pſchijedze a budze teho
dla ſwiedženſke nutſczehnjenje 12. julija. Infanterie-
regiment 102 pſchijedze 27. a 28. junija, regiment
103 pak 8. a 9. julija.

Majlepſchu czechku parnu muku

(Kaiserauszug)

ſnatu dobru tworu porucja po ſójdej vjelskje

Carl Wötschka

na ſwonknej lawſtej haſhy.

Plaćizna źitow a produktow w Budyschinje.
17. junija 1871.

Dowoz:	Plaćizna w pferēzku						
	na wikač, na bursy,		wyšsa.	nizša.	najwyšsa	najniža.	
6332 kórcow.	tl.	nſl.	np.	tl.	nſl.	np.	
Bičenja . .	6 10	—	5 15	—	6 15	—	5 20
Rožla . .	4 15	—	4 10	—	4 15	—	—
Ječimjen . .	3 15	—	3 10	—	3 15	—	3 10
Wowh . .	2 15	—	2 10	—	2 17	5	2 12
Hroč . .	—	—	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—
Začek . .	7 10	—	7 5	—	—	—	—
Hejdusčla . .	5 10	—	5 5	—	—	—	—
Rana butry . .	—	16	—	14	—	—	—
Ropačkom . .	—	—	—	—	—	—	—
Zent. kyna . .	—	25	—	20	—	—	—
Rane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—

Spiritus płaczieſche wczera w Barlinje.

16 tl. — nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pſcheinja 66 — 83 tl., rožla 40 — 53 tl.,

(toje: ſa 25 prusſic kórcow.)

répikowy wolij (nječiſczeny) 14 tl. — nſl.
(Ežiſeſenj, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtaſnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſci.)

Sakska. Prinz Jurij je ho sažo i wójsku do Franzowskeje podał, królprix Albert pał, kotrež někto doma wostanie, je ho se swojej knjeni mandzelskej na swoju villu pola Strehlena psczebydlik.

Wojerski minister Fabrice, kotrež je ho s Franzowskeje psches Varlin do Draždjan wrócił, je tam sažo dzela swojego ministerstwa na ho wsał.

Franzowszy jeczi, kotrež běsche w pošlenim času pschezo hischče na 6000 w Draždjanach, bu w tychle dnjach wschizy do Franzowskeje wotwieseni.

Někotre nowiny w přenich dnjach tuteho tydzenja po-wiedachu, so sakske wójsko najskerje 4. juliia zwiedzienzy do Draždjan nauts poczehnje a to regimentaj No. 100 a 101, dale 600 gardnjednych, 7 batterijow a něhdze 1000 muži wot wschelakich druhich regimentow, tak so by to wschlo do hromady 12,000 muži bylo. W pošlenich dnjach je ho pał wudawacž poczato, so ma ho zwiedzienzy czah halles něhdze 10. juliia stacž, dolež dyrbi 15,000 muži zhluky bycz a tejsko wojakow předy shromadzenych bycz njemöže.

Na saksloschlesynskej železnizy bu w pošlenich dnjach stradzu kamienje a schéný na koliju a překl psches nju kladli a budžische ho psches to wulke njesbože stacž mohlo, byly budžische lokomotiva te sadžewki njewotrasylka. Zeli teho skótnila wusłedža, kiz je to cžinił, dha budže weschce kruče khostany.

S Lipska pižaja, so přenje, ho s Franzowskeje domoj-wróčzaze wotdzelenje sakskeho wójska 27. junija do Lipska pschijedże a ho mot tam dale i Draždjanam poda. Potom pojedze kózdy dzeni 5 wojských czahow psches Lipsk a wschich taikich czahow budze 75 wschlo do hromady. Jenož 4 wojské czahi i Bajerskeje psches Chemnič pojedu.

W Szchocawje 19. junija býsl do dwora lublerja Wolfa dyri a jemu 40 wozow sarasy. Hewalz ho jeho a tsojch druhich lublerjow twarjenja wotpalischu.

Prušy. Zwiedzienste nutsczehnjenje, kotrež khezor-král 16. junija s wójskom do Varlina wotdzera, je ho tak mělo, kąž bym to hizom tydzenja wopiszali. Wjedro běsche jara rjane a, mohé rjez, trochu czoplische, hacž czagu wojazh měcz; pschetož cži běchu hizom rano w 4 hodzinach i brónju a pochnym tornistrom na nohomaj a dyrbjachu hacž do 5 hodzinow popołdnju wutracž. Hewalz pał je ho teho dla, dolež bě wjedro dobre, zky czah jara derje radzik a pschihladowarjo wojakow s horlivym skarwidołanjom positrowiacž. Były město bě jara rjenje wupyschene, najrjenscho pał te haſy, po kotrež wójsko nutsczehnjesche. Pucž po tutych haſach běsche něhdze 1 milu dolh.

Wysche gardykorpsa czechnechu tež wotpošlani wschich druhich němickich armeekorpsow bobu. Tich běsche něhdze 2000 muži a běchu tajzy wojazh pošlani, kiz rjad železneho křiža mějachu.

Wjedzor bě Varlin kražnje illuminirowaný (pochwěczeny) a to tež wošebeje na tych haszach, po kotrež bě wójsko do města czahnyko. Tež ho kralovski hród, kąž tež hród kralovskich prynzow se swojej pyci wusnamjenjachu.

Pschi revüji, kotrež khezor-král s wójskom psched nutsczehnjenjom wotdzera, je wón hrabju Moltsku sa polněho marshala a sakskeho królprixza sa armeeinspektora pojmenoval.

So bě do Varlina nutsczehnjenja dla jara wjese zušich pichijeko, to může ſebi kózdy lohko myſlicz. Busni-kow je tam tehdy piceža něhdze 500,000 bylo a sa wojed, kotrež hewal 10 nžl. pkačesche, dyrbjische ho s najmjenšcha 1 tl. abo tež hischče wjazy pkačicz. Města sa pschihladowarjow na tribunach běchu drohe doſez a khez-towasche tam tajše město wot 2—5 tl. a tajše města, hdež možesche pschihladowarž w domje s wólnom won hladacž, běchu hiscze dwaj a tsi króz drózche. Někotsi zušnizy, wošebeje Žendželjenjo, bu ja jene wólno hacž do 200 tolef pkačili a wo jenym ho powieda, so je 400 tl. dał. — Žane wjetſche njesbože ho ſtało njeje, khiba ſo jenemu artilleristej, kiz bě s konja panh, kanona nosy pschejedże a ſo někotsi mužojo ſe ſchomow, na kotrež běchu ſaleſli, dele panhmu a ho khezro jara wobſchlodzichu.

Bjes tmy kniežimi, kotsiž maja pošlenjeje wójny dla czechne pjenjezne myto doſtacž, ho tež sakske wojskí minister Fabrice pojmenuje. Wón by ſnadž 150,000 tolef doſtał. — Sa tajše czechne myta je rajchstag na khez-rowe požadane 4 millionow tolef s franzowskeje wójskeje kontribuzije pschiswolk.

Minister kultuřa i. Mühler w blížším času najskerje ſe ſtužbų ſtipi.

Austria. Hrabja Beust je generała Gablenza s pscheczelniwym listom do Varlina poſteł a je spomieny general s pruslim wójskom ſobu nutsczahnýk. To je piceža jara pscheczelniw a ponížny ſtuk mot austrijského kniežerstwa a je pruski král teho dla generalej Gablenzej ſmój najwošebeňši rjad, pojenujž rjad cžorneho hodlerja spožejil.

Franzowska. Dokelž ma ho do franzowskeho ſejma psches 100 nowych ſapoſlanskow wuswolicž, dha budže ho halle potom wo to jednacž, hacž ma nětčiſcha franzowska republika hischče dwě lécje pod wiedzienjom knieža Thiersa wostacž. — Někotsi měnja, ſo drje franzowska republika dokho wobſtacž njemöže, ale ſo ſebi franzowsko jeneho orleanskeho prynza ſa krala wuswola abo Napoleonu ſ nowa na thrón ſadža.

W Parizu je ſažo měrno a cžicho, tola ſo tam pschezo hischče ſa ſběžlarjemi pyta a tmy, kotrež do ſahnu, ſo najbole hubjenje doſez ſendje. Tak bu jich wondano na jenym křižowje na 130 ſatſelenych a do jeneje wulkej jamy fahrjebaných. A dolež jaſtwa nje-

došahaja, dha je wjele šežlarjow na stare kódze tyknjenych. Na taſlích kódzach je jich w Toulonje hižom 12,000 a w Cherbourgu 6000. Tam budža wotkudžen i a potom na daloku kúpu „Nowa Kaledonia“ poštani, hdzej kódz wotkudženy kruch kraja i wobdželanju doſtanje, s kotrehož ma ho žiwicž. Ščtóż čže, tón hme ſebi tam tež žonu a džecž poštacž dacž.

Italia. Na bamžowym 25-létnym jubeliskim ſwiedzenju, 16. junija t. l. bě wjele deputazijow se wſchelach trajow do Roma pſchisčlo, kiz ſu to bamžej pódla ſwojich ſbožopſchecžow tež tójschtu pjenjes ſobu pſchinjeſte.

Šaſzowidženje.

(Spěw, s Franzowſteje poštani wot jencho reservista trainbataillonu
No. 12.)

Tsélbow hrimot tón je nětko ſaſtač,
A Franzowſa je ho ſkónczne poſhlilit,
Skoth mér je ſ Boha ſaſho naſtač,
Rjenſki mérny čaſh je ho nam pſchiblizit.
Cílowſteje krawé doſcej je pſchelateje,
Młodých lubži je tu wjele panýko,
Wot naſcheje ſenije wózowſteje
Buſe wójſko ſdalene je woſtač.

S domérjenjom na tu ſtronu hladam,
Swoſkal miče ſkónczlo ſhabža nam,
Tam ſej hižom dawno domož žadam
K naſchim lubowanym ſerbſkim wžam.
Ač, mi hukto njemóžno ho ſdasche,
So kraj ſerbſki ſaſho wuhladam,
Hdyž ſmíjerč ſe wſhček ſtron mje wobdawasčę
W bitwach pſchecžiwo njepſchecželam.

Rjane ſu wſhak tu franzowſke hona,
Kraſnu paſtu dadža wočomaj,
Ale wſchitlich krajow rjenſka kóna
Sda ho mi mój lubž ſerbſki kraj.
Pſchetož ſhoto mi pomha zuſa kraſnoseč,
Hdyž w njej kala ſtrachna pſcherada,
A kala móžu kwalicž njebla jaſnoseč,
Hdyž je pod njej ſtoscž wſhak njehchwarna!?

Duž mi myſle ſtajnje domož lecža
K mojim lubžm žada wutroba,
Domož ſcžetu horze ſbožopſchecža,
Domož moja duſcha požada.
Bóřhy widož ſerbſte hajti ſaſh,

Štysku ſerbſkich rěčlow ſchwörčenje,
Bóřhy pſchibliza ho mi te čaſh,
Hdzej ſhym pſchērak ſhyl a dželenje.
Tam mje wita ptacžkom ſiſolenje,
Naſchich lěſhow zunje ſchumjenje,
Tam mje ſtrowi hatow ſybolenje,
Naſchich ſwonow jaſne ſwonjenje.
Do žrktwie tam póndu, ſo bych Bohu
S wjeſekofſcu ſwoj džak woprowač,
So je w ſtrachnej wojni moju nohu
Hnadrje pſched njehbožom ſwarnowač.

Bóřhy pſchindže džen, hdzej ſ hórlí dele
Budu kročicž i lubej dolinje,
Hdzej tam ſteji ſnatych domow wjele,
Bjes nimi tež ſtarſchich bydlenje.
S radoſeju tam wo durje ja klapam,
A mi wotewrjeja ſ radoſeju,
Šyſly wjeſela ja hnuth pſalam,
S wjeſekofſcu do jſtwy ſaſtupju.

Nanej, macžerž ſaſho ſchije panu,
Bratſja, ſotry — wſhē mje witaja,
Moju lubu ſwernje lubowanu
Koſchu ſ koſhom ſaſzowidženja.
Ač, kala budže krafni, hdzej mje ſaſh
Moji lubi ſ nowa wobbadža,
Hdyž ho mi ſaſh wročia mérne čaſh,
Hdyž ta hroſna wójna je wſha pſchétrata!
Poſtrouja mje potom, kiz mje ſnaja,
Witacž buža mje tam ſwěnni pſchecželjo;
Khwataj, khwataj noha do wózneho kraja,
So ſo ſteſchho dopjelni to wſhō!
Šaſzowidženje — ač, th ſy moja žadoseč,
Mojež duſche ſtajne žedzenje,
Šaſzowidženje — ač, kala budžeſh radoſeč
A najrjenſhe moje wjeſele. E. G.

Ze Serbow.

(S Mikorafa.*) Sañdženu pónđelu 19. junija w nožy mějachym tudy traſchne njeſjedro, pſchi-čižmž bkyſt do ſhěže wudowy Han y Miſchow eje dyri. Miſchowa, kotaž ſe ſwojim ſhynom pſchi ſwěčniku ſe-đeſeče a čiſaſhe, bu wot bkyſta trječena a woſta na ſawž ſeđo, ſhyn pak paný. Młodſha ſotra, kotaž w kožu ſeđeſeče, poda ſo i bratrej, kotrehož ſběhny. Wón ſaſho i ſebi pſchindže a woſaj njeſeſhtaj potom macžet ſ domu won, doſelž ſo paſicž poča. Hacž runje woheň ſpěšniſe woſko ſo krafbaſhe, dha ſo Młodſhiž džeſečo-maj tola pořadži, ſkót plomjenjam wutorhneč. K wul-lemu ſbožu ſo deſchęzik tak ſhynje lijeſhe, ſo ſo dale žane twarjenje njeſapali a bu pſches to wjeſh pſched dalschim njeſbožom woſarnowanu.

Hacž runje ſo pržowachu, Miſchowu ſaſho wožiwicž, dha ſo to tola njeradiž; na jeje čeče bě widzeč, ſo je wona na wutrobie a kribječe trječena a poſlaſtu ſo módré ſmuhi. Miſchowaje ſhnej, kotrehož je bkyſt do nohow dyrik, ſu tute ſapukle a poſlaſtu tež módré ſmuhi, ale heval je wón ſtrowy woſtač.

(S Bułez. Tudy, kaž tež w Nowych Koprzach-a we Wujeſdze ſu jétra wudnyrie. Njech ſebi teho dla kóždž i čaſhom jérra ſchęzepičž da, ſo by pſched taſlej khorosču woſarnowanu woſtač.

(S Lěſkeje pola Ramjenza. Sañdženu njeđelu parafše ſo tudomnič Jurshež wotroči Jan Röhler

*) Najrjenſhi džak knjeſej dopiſhovarjej a proſhym w o dalshe dopiſy. Nedalžia.

w swojej komorze s pistoletu, kotoruž bě wot swojego bratra-wojaka s Franzowskeje pschiopoglanu dostal. Wón ſebi myſlesche, ſo je wona njenatklana. Ale temu tak njebe; pschetož wona ſo njezapzy wutſeli a to tak njesbožomne, ſo 4letnu, na dworze hrailatu Jurſchez džowciciku ſi kultu do hlowy tſeli, tak ſo ta na měſeče morwa wofia. Röhlera ſu do lamjenčanskeho wójska wotwiedli.

S Delneho Komorowa. Tudy bě ſo njedzelu psched wjezorom tſiletny ſynt žiwnoſcerja W o w ſni ka ſhubik a njemžachu jeho namakac, hacž runje jeho hacž do čemneje nozy pytaču. Halle naſajtra rano w 9 hodzinach jeho halle we kóži jeneho běrnitscheza nadendzechu, hdzej na ſawęku ſpasche, kotoruž bě ſi domu ſobu wſak. Dokelž bě w nozy ſylnie niewjedro ſi wulkim deſchęgom bylo, dha je někto nieweſte, hacž pschemolnjenje temu hólzej ſchłodzicj njebudže.

S Wojerez. Tudy je 12. junija tſiletny Schuypiz hólzej do rěki panč a ſo tam ſatepič.

S Kletnoho. Saňdženu njedzelu bu tudy měrſli ſhwiedzeni na pěkne waschnje ſhwieſcheny. Starzy mužojo, mlode hoły a ſchüssle džeczi ſo poſla ſchule ſhromadžichu a ſo potom i ſlowarni podachu, ſwoſtal ſi wojerſlimi mužemi w rjanyh čahu le mſchi čahnyh. Kóždy wojal bě ſi wěnzm poſhenn, psched zyrklu ſtejachu rjane čejne wrota a zyrkej ſama bě ſi wěnzmami a pletwami pěknje wudebiena. Iako bě čah do zyrkwe poſhischok, ſeſydaču ſo naſchi wojerzy mužojo na ſtolzy bliſko wołtarja, po čimž ſo Woła ſkuzba ſapocza. Kenje duchovny Nowak džeržesche rjane předowanje a bu ſhwiedzeniſti čah tak derje poſhi ſerbſtej, taž tež poſhi němſkej Božej ſkuzbje wotdžeržany.

Po ſemſchenju bě čejna hōſćina ſa wojerſlích mužow w Domiſkez hōſćenžu, na kotrež ſo tež wjele druhich hōſći wobdzelli a buchu na njei wſchelale pěkne ſławu wunjeſene.

Popołdnju čehnjeſche l. kantor ſaſo ſi rjanyh čahom do zyrkwe, hdzej luboſnu ſerbſku a němſlu ryc̄ džeržesche a ſo nělotre ſhēlusche wuſpěwachu. — Wjezor pak ſo ſwětke kule čiſtachu a hweſdy wjerczachu.*)

Jutſje (njedzelu) budže, taž ſkyskimy, wot wojerſleho towarzſtwu tudomneje woſolnoſe ſola naſ ſopomnjenje na kralowejhradzku bitwu ſi manövriwanjom a tſelenjom ſwiegczene.

S Delneho Wujesdu. Hížom dawno bě ſo tudy wo tym ryczalo, taž by ſo měrſli ſhwiedzeni najrjeſtſho a najdoſtojnijſho wotdžeržak a bu njedzelu do njeho na farze wote wſchęch prijodkſtejerow ſhwiedzeniſti porjad poſtajeny.

Saňdženu njedzelu we 8 hodzinach ſe wſchęch bołow

lemscherjo ſem poſhindzechu, ſwojich ſławnych wojowarjow ſobu wjedzo, poſhetož tym dyrbjeſche ſo woſebje jich derje ſaſtužena čejcz doſtač. Poſhod zyrklu ſradowa ſo čah; najprjedy běchu ſchüssle džeczi ſi wulkimi nowymi khorhojemi, potom 30 wojowarjo ſi zyfeje woſady, poſhenni ſe ſidžanymi róžeciami czornoběloczerweneje barby, liž mějachu to čiſtęzane napiskmo „Wutrobitym wojowarjam 18. jun. 1871.“ Tym poſchisanknym ſo wſchich prijodkſtejerjo a wjele druhich lemscherjow. Pod ſwonjenjom ſwonow poda ſo čah na faru po l. fararja Ryczera a ſi nim na hród, hdzej do čaha ſaſtupiſtaj l. ſi Vredow nad Wujesdom, czerwieny husar, a l. ſi Koeller nad Manjowom, gardykluraſier, wobaj w ſwojej wojerſlej dracze a ſe ſpomnjenej róžeciku. (Skoneſenje.)

S Budysčina. Schtört je ſo dželba erſatzbaſtilla No. 103 ſi Dražđan ſem poſheſydlita a druhá dželba pječa tež bóry poſhiczehnje.

Tunjo poſhedačam ja khoſej

derjeſklobžazh wulſobunath ff. Campinas pt. po 80 np., poſhi wotkupjenju 5 pt. po 75 np., ff. ſeleny Campinas pt. po 75 np., poſhi 5 pt. po 73 np., ff. žolty Campinas pt. po 72—74 np., poſleny khoſej pt. po 9, 10, 11, 12 nſl., lut po 3 a 4 np., zolor pt. po 50, 52, 56 np. w ſehelach pt. po 46—50 np.,

Rajß
rjanyh wulſobornath pt. po 16 a 18 np., poſhi 5 pt. tuniſcho, nowe matjeſjerje ſchtula po 10 np., ff. ſchotſle poſkojerje, ſi marinirowanju, ſcht. 4—5 np., ſuſhene jereje ſtajnie čerſtwe, dwojne raff. petroleum, najlepſchu tworu porucza najtuniſcho

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſkej haſh.

Jutſje njedzelu 25. junija
ſehelatlenje a reje w Drožđiju.
Na to poſcheproſchuje najpodwoſniſcho Mrós.

Barby ſuché a w firniſu rybowane,
firniſ, ſopallal, bernſteinalal, želesolat,
terpentinowy woliſi němſli a franzowſki
gyps a cement
porucza

C. A. Wehla
na mjaſowym torhochęzu 40.

Rajß, ſrupili, jahly, hejdusčku, hród, ſocžki, buny,
porucza najtuniſcho
C. A. Wehla
na mjaſowym torhochęzu 40.

Kedžbu!
Jutſje njedzelu ſolbaſywulenje w Račlowje a
Trjebenžač.

*) Nam by lubo bylo, hdzej bychmy tež ſi druhich woſadow roſprawy wo měrſlim ſhwiedzenju doſtali. Redačia.

Pscheměnjenje.

Wot dženšniſcheho dnja ſym ja ſvoje rymarſtwo na žitnych vilač khorowatoscze dla na knjeſa rymarja Kaisera tudy wotſtupil. Sa dowěrjenje, mi w tak bohatej měřie wopokaſane, ſo najlepje džakujo, proſchu ja ſ dobovem, to ſamo tež mojemu naſledníkovi ſpožcjičz čyžcž.

M. Bieschank, rymar.

Na horejſche džiwaſo ſo ja čeſcejnym ſſerbam Buduſchina w wokolnoſcze ſe wſchěmi do mojeho rjemjeſta ſluſchazym dželami najpodwoſniſho po-ručzam, ſ tym pſchispomnjenjom, ſo ſu pola mje tež ſtajnje dobre maſchinowe rjemjenje doſtačz. S tym ſlubjenjom, ſo budu ſo ſtajnje prozowacž, kózde dželo na najlepje wobſtaracž, proſchu wo dobročiwe wobkežbowanje.

Jan Ernst Kaiser,
rymar.

Nuſne ſa kózdeho bura!

Schürerowu butrowu polver.

Dopoſnaty jako najlepſchi ſrjeſk k poſloženju butru-đelanja, k doſtačzu twjerdeje, derjeſkodžazeje butry, kaž tež k pſchisporjenju teje ſameje.

W paſeſitach ſ ukoſenjom po 5 nſl. mataj ſklađ w Buduſchinje **Aug. Pötichaſla**, **Fr. Braun**.

Pondželu 26. junija t. l. dopoſdnja w 9 hodži- nač budze ſo na knježim dworje w Nakojdach něhdje 14,000 hiſteče dobrých tſechnych zyhelow a na tym ſamym dnju dopoſdnja w 10 hodžinach na tu domny m torhoſchcju dželba hrjadow a koflow podtorhaneho hermanskeho twarjenja na pſchefadžowanje pſchedawacž.

W Barcze, 20 junija 1871.

Wiedemann,
w yſch ſchi hajniſ.

Aukzia ſkotu.

Pſchichodnu wutoru 27. junija t. l., dopoſdnja wot 10 hodžinow budze ſo na kuble cjo. 11 w Myschezach 1 był, 2 ſeſlnej jakožy prawdžiweje oldenburgſkeje rafy, tſi kruwy a pječ ſakozow tu domneje krajneje rafy ſa hotowe pjeniſh na pſchefadžowanje pſchedawacž. — Tež budze ſo tam popoſdnju w 2 hodžinomaj trawa na kulač, něhdje 8 kózow wulſtich na pſchefadžowanje pſchedawacž.

W Myschezach, 22. junija 1871.

A. Schattel.

Jedyn wotsíhaný čorný pudel, ſ pſchebiwažymi bě- ſimi ſokmami, na broſcje ſ bělej ſmužku a ſ bělej ſpô- nej hubu, je ſo w Měrkowje pſchividal. Saſo doſtačz pola poſoncza Blažija w Bělém Rhoñzu.

Šwój wulſi ſklađ

turniskeho ſukna, kózce wot 6 hacž
24 nſl,

Drell, wſchěch barbow, 4 nſl. a dróžſho,
k mužazej a hóležazej drascze
porucža

Julius Hartmann
na rožku mjaſkoweho torhoſchcza.

Najlepſchi

Ludwigsdorffski twarski kafe

ma wot nětk ſtajnje na pſchedan

Heinr. Jul. Lincka.

Srjedu 28. junija

popoſdnju wot 3 hodžinow budze ſo trawa na rycerſkuble Wuježku pola Bulez w jenotliwych parzellach na pſch- eſadžowanje pſchedawacž.

Šromadžina: na lužy pſchi wosazych kerlach.

Aukzia trawy.

Letuſcha ſhnowa trawa na něwhezjanſkej gmejnſtej lužy budze ſo ſrjedu 28. junija t. l. popoſdnju $\frac{1}{4}$ hodžinow po loſach na pſchefadžowanje pſchedawacž. Šromadžina pſchi lužy.

Druhi džen ſwiatkow ſu jene ſerbſke ſpěwarske w cíjihonjaſkim haju ležo wostale a čyžk je ſprawný na- matar we wubawarni Serb. Now. ſa myto wotedacž.

Jene dwaj kózci ſcheroke kroſna ſ 2 kózci ſchero- ſimi gratami ſu na pſchedan cjo. 8 w Schkezach.

Aukzia woſow.

Jedyn mało trjebanh poſkrtyh woſ, jedyn taſki wuherski wotewrjeny, jedyn nowy dwajpſchegny ſ woſnami, jedyn jenopſchegny ſ woſnami, tež jedyn kuczowý grat ſa 2 tonjow budze ſo ſobotu 1. juſtija w 11 hodžinach w mojim aukzionſkim lokalu ſa hotowe pjeniſh na pſch- eſadžowanje pſchedawacž. **Beher**, aukzionatar.

Džeczel

je hiſteče po woſrjedkach ſ wuziwanju hacž do Michała t. l. na pſchenajecze. Tež je hiſteče 6—7 centnarjow džeczeloweho ſyna na pſchedan.

Šwobodne kublo w Jeſchizach pola Delneje Horli.

Butrowu polver

wot Tomlinsona & Co. w Lincoln.

Pſches njou ſo butra ſkerje wudžela, wſcho njeſubosne ſlodenje ſo ſacžeri a ſo tuczna butra dobuđe.

Jako nuſný ſredk ſa kózde hospodarſtwu porucža jón

C. A. Wehla

na mjaſkowym torhoſchcju cjo. 40.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thscherfskeho mischtra w Budyschinje
na ſerbſkej haſy čzo. 20, w 1. poſthodze

porucža ſo ſ wulkim wubjerkom modernſkih a derje dželanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež wſchelake družiny pleczených ſtolzow po naſtunisckich placzisnach a proſzy čeſcjených ſerbow Budyschina a woſkolnoſce ſe dobrociwe wobledžbowanie.

Pscheipołożenie khlamow.

Mój ſkład hotoweſe mužazeſe draſty a hólczaſych wobleczeniow je
nětko pódla bohatego tórmę w domje knjefa ſlótnika Boëtiuſ'a předy
Rosenfranza.

P. Baruch.

Schoſej, punt po 75, 80, 85, 90, 100 np. atb.,
zofor, w keſelu pt. po 48, 49, 50, 51, 52 np.,
zofor, mléty, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np.,
raſſ, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36 a 40 np.,
ſyrop, pt. po 16, 20, 24, 30, 36 a 40 np.,
cigarry, 100 ſtuk po 14, 15, 16, 18, 20—30 nſl. atb.,
prawdziwy ſtrawotny khofej, citrony,
apfelsiny, malenowy ſyrop, wſchitke družiny
liqueurow, ſkodke a ordinärne palenky, ſpi-
ritus 90 a 80% w jenotliwym a vo ejmarjach naj-
tunischo, nowe najlepsche Matjeſjerje, kaž tež ſtaré
jerje naſtunischo porucža pscheipſtvo

Carl Noack

na žitnej haſy njedaloſko hólmneho terheſčca.

Palenný khofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 np.
ſóždu wutoru a ſóždž pjak
nowopalený:

zylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w zylých keſelach
46, 48, 50 a 52 np.,
mléty zofor, raſſ, jabły, hroch, krupiki,
ſodu, mydlo, ſchterku wſchitlich družinow naj-
tunischo porucžataj

Ginzel & Ritscher
na ſtronkowej lawſkej haſy čzo. 798.

Na ſahrodniskej žiwnoſci čzo. 12 we Lufy budža ſo
njebjelu popołenju 25. junija wſchelake domjaze wěžy,
jako: jerhn wós, dwaj pluhoj, dwě radle, wſchelake bróny
atb. na pscheipſtvo pschedawacj.

Ratarske ſreditſke towarzſtwo.

(Landwirthſchaftlicher Credit-Verein.)

Czeſcjenym ſerbam tuđomneje woſkolnoſce ſe tutym
i nowiedženju dawam, ſo ja to wobſtaran, hdyž chze
něchtón jako ſobuſtaſtaw do tuteho towarzſta ſaſtupicj.
Hewal porucžam tole towarzſto i temu, ſo móža tež tojž,
liž ſobuſtaſtaw njeſju, do jeho naſutowarne pjeneyſh da-
wacj, dale porucžam ſo i pschedawaniu ſtaſtaſtowých liſtom,
i wobſtaranju naſlepſeje wětoſce ſa mündelſke pjeneyſh,
kaž tež ſa wobſtaranje požičonkow. Anders

gmejnski přjodsjeſer w Zahowje.

Aukzia ſchejeſow

na běloho ſkolačanskim lěbowym rebiu.

W drjewniſcju poſla Nýdeje buſje ſo wutoru 27.
junija dopołdnja w 11 hodžinach pod wuměnjeniem, w
termiji woſſejomnymi, něhdje 70 kloſtrow jadroſteho ſchje-
ſpanebo drjewa na pscheipſtvo pschedawacj.

W Vělém Kholmu, 13. junija 1871.

U. Telfſel, wýſhſki haſnit.

Khofej

dobrý a ſylný po ſkodženju, bjes lamuſčkow a cžorných
bunow pt. po 8 nſl.

porucžataj jako jara tuni

Ginzel & Ritscher
na ſtronknej lawſkej haſy čzo. 789.

Schotske poſnojerje

wulce a dobre
ſopu po 1 tl.

porucžataj

Ginzel & Ritscher
na ſtronknej lawſkej haſy čzo. 789.

Skład wot k ajschowanju kmanych tasslowych wahow, decimalnych, blidnych a mostnych wahow, kaž tež jelesne a moħasne wiedħi, po postajenju ajschowanſſeho, 1. januara sastupowazeho porjada dżelane; jidloſtne mērħ i békoh blacha, pozħnowanego czornoblacha, moħasa, kora, a zjma p̄enjeje dobroscie; dute mērħ fa ġiito wot bułloweho a duboweho drjewa a pozħnowanego czornoblacha; doħoste mērħ w metrie wot worzela, jelesa a drjewa, iħmigħi a bantomērħ maja po fabrikslich placjissnach na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotterijowe a komisjonske kħlamy na schulerſſej haġże czo. 5.,
w Lubiju: Max Stok, w Niederoerdenku: Wilh. Glathe jun., w Ostriju: haptikar Gerischer.

Sahrodniskej žiwnoscji czo. 16 a 17 w Hrubocžiach se $67\frac{1}{2}$ körza leżomnoscjow a se 681 dawksimi jenoscjemi napoloznej, matej ho w żgħym abu dżelenej

poddżelu 3. julijsa t. 1. dopoldnja w 10 hodzinach pod wumēnjenjenjem, psched pschedawaniom wossjewiom-nymi, pschedawacż. Na kupjenje kmyxjieni dżuġli ho w spominjenym čażku w žiwnoscji shromadżicż.

Wšho bliżiċhe je priejd pola wobbedżerja kublerja Nefaka w Belszezach a pola agenta Franzia w Budyschinje šhonicż.

Palenz

czistý palenz, th. po 16 np., pschi 9 th. tunischo; blódke palenz, th. po 4, 5, 6 nbl., pschi 9 th. tunischo; prawdziwy żitny palenz, liqueur, rum, spiritus, fizalo atd. porucżataj k dobrociwemu wobbedżbowaniu

Ginzel & Ritscher
na swonkej lawnej haġże czo. 789.

Rmani murjerjo

móža pschi wħiex fđi trajaze dżelo pola podpiżaneħo deſtači. Murjeriski mischtir Lehmann na mjaħsowhom torħosħcju czo. 151.

Pschi potriebje porucża
superphosphat,
guano,
foscżinu
kamjentne wuhlo a brunizu,
ħiex-hne a murjeriske żyħle

II. Grieshammer

se skladom na dworniſſeju i napħċecja kublolobje, f'bydlenjom w flottu hodlerju w 3. poħidha.

Sawesczenja psche wohnjowe sħkodowanie po twjerdyħi wħiex mogħix tuniħ prämijsi ħorjebjerje

nemski Phoenix

woħiex sawescżaze towaristwa w Frankfurcie nad Majnom fa

Budyschin a wokoloſez

E. A. Siems firma: J. G. Klings Nachfolger, w Budyschinje na bohatej haġże czo. 86.

Wschitke družiny thoseja

hisheje po starich placjissnach:
punkt po 72. 80. 90. 95. 100. 110 np. atd.;
rajs: pt. po 18. 20. 24. 28. 30. 36. 40 np.;
syrop: pt. po 18. 20. 36 np.;
zofor jara tunjo
porucża Rudolph Hölzer
na rođku herbskeje a schulerſſej haġże.

Winowe placjissi:

blódke sicilianske wino, bleħ Xu	po 11 nbl.,
Muscat Lunel	= 12 =
Förster	= 10 =
porucża	

Rudolph Hölzer.

Ja staru dra stu sapklatam a też wschitke blaki f' dobrej dra stu wurjedju; cżohoj dla ja w ta'jini naſtupanju wo dobrociwre wobbedżbowanje proſču.

Krawz Zajżink
na delnijm Židowje czo 241.

Cigarry

25 sħutu po 30, 40, 45, 50, 55, 60, 70, 75 np. atd.
porucża Rudolph Hölzer.

Seni mlodša żonska, fotraż je hijom dlęschi czaħħi na jenhem burġsim kubu fa hospisu bħala, sahx tajse městha pħiċċa. Wšho dalsche je šhonicż we wudawarni Serb. Now.

Seni mlodu holzu, kiż f' hoscżemi wobkhadżec w, pħiċċi tam ja fa wħiex fdu fa moju restauraġju k poħiż-żenju a k domjazzemu dżelu. Hökeli na valoġej bleħschi pola Budyschina.

Shi spawnhix starsħi, jeli móžu se wħi, fotraż ċhe reñn iż-żewġ na wħiex, móže w mēsejje hnydom do klużiġi stupiċċi. Hdje? to je šhonicż we wudawarni Serb. Nowinow.

Wot 1. julijsa teħo lětta fu-wiċċi w możei mukowej pschedawari i wjazji po m ġejje a też niz minnje $\frac{1}{4}$ centnarja njeħiċċi, sħtoż k dobrociwemu naħvjedżenu dawam.

Wulfe mħlyn i w Budyschinje.
E. G. G. Mörbis.

Ludwiga Wintera

p o r c h o w s f i p l a t o w h s f f l a d

635. na žitny č wikač w Budyschinje 635.

(jenož pobotu wotewrjeny)

porucža we wulkim wubjerku rubjaný, běly a pišany plát wot najlepšeho ruczneho pschedžena,
kaž tež hotowe žitne a mukowe měchi wschelskich družinow.

Pschedawanie

sahrodniskeje žiwnoscze.

Sahrodnista žiwnosc Cat. No. 2 w Libochowje $\frac{1}{4}$ hodžin wot Budyschyna, 6 akrow 290 kwadr. prutow wopschijaza a se 132, dawskimi jenoscjemi napoložena, a jena polna parcella wot 1 akra 200 kw. prutow s 37, so dawskimi jenoscjemi, je w zhlym abo po jenotliwych parcellach na pschedan a je k temu termija

wutorn, 27. junija 1871

dopoldnia w 10 hodžinach na žiwnosci samej postajena, na čož ho na kupjenje smyžleni s tutym pscheproscheja.

Martschind w Budyschinje.

Pschedawanie

sahrodniskeje žiwnoscze.

Sahrodnista žiwnosc Cat. No. 2 w Hrubczizach, $\frac{1}{4}$ hodžin wot Budyschyna, 9 akrow 297 kw. prutow wopschijaza a se 157, dawskimi jenoscjemi napoložena, kaž tež dwě parcelli, kuli a lekow maja ho pschedac a je k temu termija

piatř, 30. junija 1871

dopoldnia w 10 hodžinach w žiwnosci samej postajena, k čemuž ho na kupjenje smyžleni pscheproschuja.

Part. Martschind w Budyschinje.

50

semſkich dželaczerjow

pschi dobrej sđi na ryczerkublo w Drodžiju pola Wosporka ptha

H. Pežold, sarjadowar.

Bjes Worzhnom a Worschizami bu wóndanje jena kultjana kultjuna namakana a može ho pola Grajlichá we Wułanczizach sašo dostacj.

Kedžbu!

Jutſje njedželu kehelekulenie wo zigarry w Gsworjezach.

H. Kmoch.

Džaf.

Temu lubemu pschedzilej, kotrhž je čjo. 24 Serbskich Nowinow nasch zwiedzen, pschi zadženju khějoroweho duba zwiezczeny, tak pěknje a wobscernje wopisal, praja sa jeho rjane dželo swoj najluboſniſki džak
nělotſi Vorschězenjo.

Porucženie.

Dolež je ho mi wot kralowskeho žudniſkeho hamta we Wósporku a wot tu domneho gmeinskeho ſastupjeſtw a konczenia k wino-, piwo- a ſhojejwſchěnkuwanju, kaž tež k jedžpschedawaniu w pschipoſnazu potřebnosće ſwolniſje dostała, dha ho ja tudomnym a wokolnym ſserbam w tojlim nastupanju pod ſlužbenjom ſpeſchneho a sprawneho poſkuženja najpodwoſniſho porucžam.

W Barcje, 12. junija 1871.

J. E. Dietrich.

Vyta ſo

psches podpiſaneho toſichto drainirowazhých dželačerjow do traſazeho džela na ryczerkublo Bulojnju, kaž tež do Čželchowa.

E. Thomas.

K ſtoremu kwaſej

naschego lubeho wuja Jana Khějora a nasheje lubjeje četny Marje Khějorowej rodž. Kubenzež w Mjeſnarowach

26. junija 1871.

Pschepodate wot Schneiderez ſwojby.

Pječ džehat lět je, jako Wamaj kraſný
Djen ſelhadtak bě pokný radoscje,
Hdzej Wamaj Waju mandzessli cjaž jaſný
Sso we luboſci tehdom ſpočiak je;
Wbj we luboſci běchtai psches jene,
Hacj dženžniſki ho zwiedzen blízeſče.

Wbj mataj djenža rjane dopomjenje:
Pječ džehat lět je wſhat ho minyko,
So džehataj w hromadje tu psches žiwenje,
Hdzej ſko a dobre Wamaj ſtalo ho,
A psches je Waju Bóh tak ſmarnowat,
So djenž je žadný zwiedzen Wamaj dak.

Duž podawaja djenža ſbožopſchěze
Cži, kž tu k Wamaj ſteja ſ luboſci,
A proſcha, ſo by Waju dopomnjecje
Sso tón djen ſienocjako ſ radoscju,
So ſebi ruku djenž tak ſawdataj,
Kaž Waju prěni kwaſ ju ſawdaſtaj.

Wbj proſzymy tež dale luboh' Boha,
So dak by Wamaj hiſceje wjèle dnjow,
So Wamaj Waju dalska ſemſta droha
Wbj pschinjeſka tež wjèle radoscjom,
Hacj junu wón po tutym čaſznym dnjach
Tom Waju ſienocji we ſwojich njebjeſzach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
tak maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóide číslo płaci
6 np. Stwórtlētna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyščina. S Delneho Wujesva.
S Bjeleczina. Se Židžinoh. S Lejna pola Wojerez. S Wojerez. S Nječornja. S Radworja. — Hanz
Depla a Mots Tunla. — Nawěštnik.

¶ nawiedzenju.

Eži ſami čeſczeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
ſa nje na tſecze ſchtwórtléto 1871 do předka płaczicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtaſacž. Na pruſtich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſenje do domu płaci ſo ſakkim poſtam ſchtwórtlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.
24. junija 1871.

Do woſk: 6150 kórcow.	Plaćizna w přerézku			
	na wikač, na bursy,	wysza. nižsa. najwyšsa najniža.		
Pſcheinza . .	tl. nſl. np. 6 5	tl. nſl. np. 5 5	tl. nſl. np. 6 15	tl. nſl. np. 5 20
Rožla . .	4 12 5	4 7 5	4 12 5	— — —
Ječmjen . .	3 15 —	3 10 —	3 15 —	3 12 5
Worž . .	2 15 —	2 7 5	2 15 —	2 12 5
Hroč . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Woła . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Dahy . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Rana buty . .	— 15 —	— 14 —	— — —	— — —
Kopačkom . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. syna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Vane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus płaczescze wcžera w Barlinje.

16 tl. — nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pſcheinza 66 — 83 tl., rožla 40 — 53 tl.,

(toje: ſa 25 pruſtich torzow.)

répikowý wolij (njecžsczeny) 14 tl. — nſl.
(Ežiſczeny, kaž ſo w Budyščinje pſchedawa
ſtajnje nehdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſki.)

Ęzahi ſakkoschlesyńſkeje želeſnizy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pſchipołonju 1 h. — m.*; popołonju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołonja 10 h.
50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nož 1 h. 45 m.**

*) Pſchisanljenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).

†) Pſchisanljenje do Žitawy.

Pſchispominjenje. Ęzahoj ſe ſnamjeſchkom ** bjes
Dražđanami a Šorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſastawataj. Bonaj mataj jenož woſy prěnjeje a druheje klasy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płaczicž; dženſle billety pſchi
nimaj njeplacza.

Najnowsche.

Budyščin. Ěudomny nowy ſudniſki ham-
man l. Michler ſo dženſa (ſobotu) do ſwojeho
ſaſtojnſtwa ſapokaže.

Paris, 28. junija. Minister finanžow je wo-
ſjewil, ſo ſo netko, hdyž je ſo požęzonka radžila,
wójnske khóſty Němjam cžim ſkerje ſaplačza.

Práha, 28. junija. S Wina ſo ſem tele-
grafirowasche: Wuměnjenja ſa wurunanje bjes mi-
nisterſtвom a Čechami ſu wujednone. Čechyjo ſu
ſlubili, ſo na wienski rajchſraty pſchiadu. (?)

Sakska. W Meranje (w Tyrolskej) je 24. junija wysoksi dworski predar Dr. Liebner wumrjet. Won bē so tam wotkorjenja dla podat.

W tych 400 studentow, kotsiž su s lipskiego universiteta šobu na wojnu czahnyli, je jich 62 na wojnie panylo abo wumrjelo.

Każ s Chemniča pišaja, dha so 24. (saksla) divisia tež po nělotnym časzu s Franzowskej do Sakskeje wróci.

Někto je twierdze postajene, so so zwiedzēnske nutsczechnenje 23. sakslie divisije do Draždjan 11. julijsa smjeje. Privedy nutsczechnenje so infanteria na präzskim torhochceju a wołownosći shromadzi, kavaleria w Herkulehowej haleji wuskeje sahrody a artilleria we wuskej sahrodze a wołownosci. Hdyž je tam kral wojskow wobbladak, stanje so nutsczechnenje po präzskoj haghi, waissenhausstraze, pirnalskim torhochceju, landhausstraze na nowe torhochcejo, hdjež smjeje so postrowjenje wot měschčanskeje rady, potom wójsko dale poczehnje po Augustusstraze psches starý most do Nowego města hac̄ na budyske torhochcejo, hdjež kral wójsko nimo defilirowac̄ da.

Kronprynz Albert je wot němskeho khjora sa armee-inspektora 1., 5. a 6. pruskeho armeekorpса pomjenowany. Sakskemu armeekorpsej je pruski prynz Briedrich Korla sa armeeinspektora postajeny.

Přeni sakslj vojažy, kotsiž su so s Franzowskej do Sakskeje wróciли, su mužtwa 1. bataillona regimenta 102. Ialo 27. junija dopokdnja do Lipska pschijedzechu, buchu tam na dwornischem wot wuskej hlyk luda pschezelniwo postrowjeni. Woni wschtizy jara stromi wonhla-
dachu a po khwili dale wotjedzechu, so smjeja w Weischnu do teho dnia kwartiru, hdjež zwiedzēnszy do Draždjan nutsc poczahnu. S Draždjan naisslerje 12. junija po želesnizy do Žitawę pojedu. Druhi bataillon teho sameho regimenta 27. junija popokdnju do Lipska pschijedze a so wot tam tež Weischnu poda.

Prusky. Hac̄ runje je rada města Hanovera wobsanknya, so i wupyschenju města žanyh pjenies njeda, hdjež khjor-kral tam pschijedze, dha je so tam tón tola wczera podat, so by s tamniškim wójskom paradi wotderžat, pschetož hannoverske provinzialnokrayne stanwy su postajili, so jemu khjorski zwiedzēn wuhotuja. (W spomnjenej měschčanskej radze je hischče wjese tajlich mužow, kiz pruskemu kralej wodacz nijemoža, so je předadwchego hannoverskeho krala wucziszczał a Hannoversku annel-
tirował.)

Wot tych pjenies, kotrež Franzowska na sarunanie němskich wojniskh khostow saplači, budže najpriódzny požcjonka wot 102 millionow toler saplačena, kotrūž su Němcy wojny dla scjinicž dyrbjeli.

Wjeh Bismarck je so s Varlina na swoje kubko w Pomorskej pschedzylis a tam piecza hac̄ do nashym wostanje. — Nowy franzowski požkanz, markis Gabrial, je do

Varlina pschijek. Sa pruskeho požkanza w Franzowskej je hrabja Waldersee pomjenowany a je so tón hjom Thiersej w Versaillesu prjódstaſit.

Někto jenož hischče 150,000 němskich wojskow w Franzowskej steji a sa dwé njedzeli budže jich tam jenož 120,000.

W němskosranzowskej wojnie je prusse wójsko 101 lekarja šhubiko. — Polny marschal se Steinmež, kiz wjazy we wojsku nješluži, so lohlo dosz do Schorjelza pschedzylis.

Khjor-kral a krownprynz staj w tychle dniach w Scheczecinje pobytos a tam wójsko wobbladowalo, kotrež bē so runje s Franzowskej domoj wróciło.

W stria. Ministerstwo a druga komora winskoho shromadneho sejma stej hischče pschezo w swadze, to rěla: němcy sapožkanzy ministerstwu Ilnu cijini, hdjež móža, dolež ſebi myſla, so cze wone tež druhim ludam te prawa spožeczic̄, kotrež hac̄ dotal Němcy jenož ſamt w Awstriji měsachu.

Wotewrjenje khrowatskeho sejma je hac̄ do septembra wotstoržene, dolež ſu s wjetſcha tajzy ſejmizy sapožkanzy wuswoleni, kiz ſu pschezivnižy wuherskeho ministerstwa. Tuto myſli ſebi naisslerje, so hac̄ do septembra wchō tak ſriaduje, so wjetſchina khrowatskeho sejma po jeho woli cijini, ale w tym móhlo so tola ſylnje molic̄; pschetož Khrowatojo ſu ſpōnali, so spomnjene ministerstwo s nimi ſle měni.

Kak so ſjednanje winskoho ministerstwa s Polakami a Czechami stanje, to so pschezo hischče s wěstoſcu prajich njehodži.

Franzowska. My tydzenja na to spomnichym, so je franzowski minister finanzow požcjonku wot połtsečza milliardy frankow wupišał, kotrež ma so i saplačenju přenjeho džela wojniskh khostow na Němzow nakožic̄. Za dželsba tuteje požcjonki, kotrūž bē won na Franzowsku wobmjeſował, bē tam hjom ſa dwaj dnaj podpišana, tak so ſo žane podpišma wjazy horje njebjerjechu. S teho je widječ, so w Franzowskej na pjeniesach njepobrachuje.

Tez ta dželsba požcjonki, na kotrūž je ſo w Němzach, w Belgiskej a Fendelskej podpišało, je wjazy podpišmow namakala, hac̄ bē trjeba; a ſu ſo po tajlim w Franzowskej a we wukraju wchō do hromady $4\frac{1}{2}$ milliardy podpišało, po tajlim dwé milliardy wjazy hac̄ ſo žadasche.

W Parisu je drje ſbezkarſtwo porażene, ale pělne živjenje tam tola hischče njeje. Na wojskow ſo tam husto dosz ſtradžu tſela a ſa ſbezkarjemi ſo hischče ſtajnje pyta a ſo jich ſloro wſchēdnie tōjskto wužledži.

So Franzowskojo tak prawje na měr nijemyſla, cžedža někotri s teho wuhudac̄, ſo cze Thiers franzowske wójsko hischče wjetſche ſcjinic̄, hac̄ je pod Napoleonem III. bylo.

Sløržba starschich,

rij niewjedža, hdje je iich syn po bitwje pola Brie sur Marne.

2. decembra 1870 r. wosław.

Ach, ty nasch synno lubowani,

Boh jenož wę, hdje ty něk syn,

Hac̄ sy w Franzowskej sahrieban,

Hac̄ jath — czezko ranjeny,

O frudoba, my niewem,

Hac̄ žiw abo morwy sy.

Hdny do přenjeje bitwy djeſche,

Dha bu ty czezko ranjeny,

A hdny ty sabojeny běſche

A jaſho l wóſſtu poſtan,

Dha druhého decembra sy

Schöf psched Paríſom do bitwy.

Haj do bitwy tam ſobu djeſche

A sy tam kruče wojoval,

A hdny ta bitwa nimo běſche,

Cze nictón wiaz njeſt woſladač,

A duž dha něk drje naſſlerje

Twój row pschi Brie sur Marne je.

O hdny by tola něchtón wjedzit,

Kal-živjenje sy dokonjač,

Hac̄ sy ho do klo ſtyſnje bědžit,

Prijeć hac̄ je Boh cze l ſebi wſak;

Sonadž lohla ſumjerč bjes boſeſe

Cze l njebu horje dowjedze.

Ach, ty sy wſchudzjom w Božej ruzi,

Niech žiw abo morwy sy. —

Sonadž pschindžesč junu njenadžduč

A nam domoj ſtrowy, wjeſočy:

Kaž wiaz hroč to po wójnje

Tež tu a tam ho ſtačo je.

Ach, hdny by byl ſcheje pschi živjenju,

By něcht woſt ho ſtysčecj dač,

A něk po mera wobſanknjenju

List ſwojim starschim pschipoſkač;

Ach, ale ach! něk woſt tebie

Nam žadny list wiaz njeſchindže.

Naſſlerje ſpiſch ty w twojim rowi

Tam w zufei ſemi dalofei;

Něk pschindžu druž domoj ſtrowi,

Nasch luby sy ſak podla njeſt,

Něk, hdny ho druž wjeſela,

Nasch cijſcherji ſpiſna wutroba.

Ach, to ho ſta po Božej woli,

A wěſcze hinal bylo njeſt,

Duž niech naſch duch tež ſobu ſwoli

Do Božej radu wózowſtej;

Wſchol wěčnje wěrno wostanje:

„Schtož cžini Boh, wſchol dobre je.“

A hdny tež na ſwěcze něk tudy

Te Bože dživone wodjenja,

Kiž ſu tak frudne, czezko druhdy,

Nam wuſlēdžicj ho vjeſhoda,

Dha wěrny to, ſo ſawěſce

Wſchol ſ naſchich buſčow ſbožu je.

Tak něk my starschi lubowani,
My bratſja a my hotry cje,
Wſchol ſzornu draſtu ſwobleſani,
Haj tež twój džed cje žaruje;
Kal ſrudne je, ſo nictón myl
Hic̄ l twojom' rowej njemžem.

Kal radh hewal starschi djeſa
Row ſwojich džecži wophtacj
A ſ wězami ion wuphſcheja,
Gso njemža na njón naſladač;
Ach, to my ženje njemžem:
Twój row nam njeſe ſnajom.

Tam junu pač, tam w Božim raju
Tam, hdjež naſch ſbóžnik Jeſuš je,
Tam junu wſchol ſzornu dopoſnaju,
Kal Boh wſchol derje cžinjeſche,
Gso je naſh wjedk tak do njeſba
Wſchol ſrudobu do wjeſkela.

W mjenje ſrudnych starschich
Petr Mlonč.

Ze Serbow.

S Budýſčina. Saňženu ſrjedu popoſdnju w 4. hodžinje je erſatzbataillon No. 103, kiž je hac̄ dotal w Draždjanach był, hem pschicžahný. Vě to něhdžje 1000 muži rekrutow a tež starschich ludži. Město bě jim l cžescži ſ khorhojemi pschene.

Někto je wěſte, ſo ſo taj dwaj bataillonaj regimента 103. lotrajj do wójny w Budýſčinje ſtejeſtaj, něhdžje 12 juliya hem wróžitaj, ale tón bataillon, kiž w Kařmjenzu ſtejeſche, wostanje nělotry čaſh w Lipſku. — Regiment 102 ſo zyły do Žitawy wróži, hdjež hijom do wójny ſtejeſche.

S Budýſčina. Tudomny cigarrýdžekar Wehnert bu woſt pschicžaneho ſuda ſ čaſzjiwenskej khostačni (Zucht-haus) wotkudžen, dokež bě loni ſlobularja Staabsa ſaraſyl.

S Delneho Wujesda. (Skončenje.) W ſwědženſkim čahu běſtaj tež dwaj ſchědžiwaj wiđez, wo ſotrymajz budžiſche kložbý prajik, ſo tola njeſtaj na wójnje byloj. Ně, na poſlenſchej niž, ale na wójnje lětow 1812—1815, a běſtaj to tudomny ſlamak Grohmann a khejkar Horak.

Psched zyrlwu ſtejachu wulke cžezne wrota, wobſtejaze ſe 16 wýškolic ſelenych pyramidow ſ khorhojemi a ſ mje-nami wſchol ſ 20 bitwów zykeje wójny. Zyrke ſama, nanajrjensko ſ pletwami wudebjena — ſtož běchu holzy ſwolniwe wobſtarake — bě počna nutrnych duschow. Wſchol ſojaž ſtož ſtejachu ſwoje městna psched woktarjom, kiž mějeſche na tutym dnu přeni hroč nowu krafnu pschu. Vě to nowy woktarñ rub, módry ſ běkmi ſranzami. Tuton rub bě mjenujz zyka wobſada zyrlwu darika l dopomjenju na ſbožomne domoſtrvčenje ſwojeho zyrlwi-

neho patrona l. s Bredow, laž tež wšichc̄h druhich wo-jakow. Sa napišmo ma won te řečowa: „Bóh bě s nami. 2. měrza 1871“ (w němſkej ryci.) Sseredža je w kletkowej drascje wulki ſeleny ſchijz wuſchity a je zjek wuſchic̄e, s wulkej prózu ſe ſwojej ruku knjeni ſaračka Ryčerjow a dokonjaka. Zyrkwińska ſwjetczisna bu pſches ſpěwanje pělnejce Bergtowej kantaty wot ſchulſtich džec̄ji porjenſchena, kotrejž bě na próſtu l. kantora Kullmana naſch narodny ſpěvat, duchapotny l. duchowny Seile ſe pſchihódny text herbſli laž němſki wobſtarak.

Pſchipoldnju ſyka woſada ſwojich wojoوارjow w tudomnym hoſčenju ſ hoſčinu počjeſčowasche. Na njeſi wobdželi ſo tež wjele druhich jalo l. duchowny, l. s Bredow a l. ſ Koeller — wſchich hoſči bě 60 — a pſchi hoſčinje ſo wſchelake ſlawy wunjeſechu a to ta přenja na naſcheho krala wot l. duchowneho. Knjeg ſ Bredow pojemdaſche wjele ſ wójny a k temu na jednotu wujedžanskeje woſady ſlawu wunjeſe, pſchedoz jednoa w tutej wójny je tajte wulke wěžy dokonjaka. Tak mi-nychu ſo te ſubosne hodžinku pod pělňmi rycem a w Jeſočym ſpěwanjom wójnskich ſpěwom.

Wokolo 3 hodžinow ſchulſke džec̄ji pſchene a wot ſykl ludži pſchewodžene na dwór pod lipy pſched hrodom pſchichahnhch. Mjenuijzy l. ſ Bredow a jeho knjeni mandželsſa běſchtaj po ſwojej, hižom husto wopokaſanej darniwoſci džec̄jom ſchulſki ſwiedžen pſchihotowatkoj, ſo by tutón wažny a kraſny měrski ſwiedžen c̄im hole w jich wopomnječu westak. Pſches 20 l. bě ſo ſa wſchelake džec̄zozne dary wudako a ſchtóz čyzſhe wjeſoče woblečza widžec̄ — tu běchu. Wolkchwjenje ſa mačych a wulſich bě knjeſtvo tež wobſtarak, piwa ſa ludži, ſhofeja a thlanza ſa džec̄zi bě doſč. — Po rjanych hodžinach ſriadowa ſo cžah k domojwroczenjom a wuſpěwa pſched hrodom kherlusch „Njech Bohu džakuje“, po c̄imž l. duchowny knjeſtvo džaknu ſlawu wunjeſe, kotrejž wſchón lud pſchi-hloſowasche.

Pod nawjedowanjom wojska-bubnarja J. Jurjanza, kij je rano reveillu a wjechor wulki „zapfenſtreich“ po wſy bubnowaſ, ſo cžah k ſchuli wróci a jalo bě ſo tam l. kantorej a l. Dannebergej ſlawu wunjeſta, ſo wſchizh roſendžechu a ſe wſchich ertow bě ſtysčec̄: To bě kraſny měrski ſwiedžen.

S Wjelečina. Měrski ſwiedžen bu w naſchej woſadze na ſwiedženske waschnje wobenđenj. Rano w 8 hodžinach podaču ſo ſchulſke džec̄ji tudomneju ſchulow, zyrkwiſleje laž hornej, pod nawjedowanjom kl. wučerjow a pod ſmahowanjom khorhojow, zyrkwiſkých laž tež druhich w němſkých, ſalſkých a herbſkých barbach, na faru, hdzej ſo l. duchowny Lehmann, l. ryčerlublerſki naſenj Clemm, l. wychiſki hajnik Wawrik, knježa zyrkwiſzy a ſchulſzy prijodlſteſteſcherjo a gmejneſte radu cžah ſchisankhch, na tjež ſo cžah pod ſyklami ſwonow a hdzej ſhorala:

„Budž cžec̄ a Ihwasba wjerschnemu“ do zyklwe poda. Woža ſkužba, ſo po tudomnym porjadu jenu njedželu ſe herbſlim, druhu pak ſ nemſkim lemschenjom ſapochinajo, bě tón kroč němſka přenja. Sswiedženske predowanje nam wutrobu mózne ſahori k prawemu džalej, k podaču do Boha a k wjeſelej nadžiji na pſchichod. — Sswiedženski cžah na to ſame waschnje tež ſerbew k herbſlim lemschenjam pſchewodžeshe. Niz pak cžah ſam naſ na tutón woſebne džen dopomijeshe. Běchu ſo tež ſchyri cžehne wrota natwarike: přenje pſched Božim domom wot tudomneho ſpěwanskeho towarſtwa, druhé pſched leſchowom wot zyrkwiſkeho ſaſtupjerſtwa, a hiſchče w bliſloczi ſeeže wot tudomneho wojskſkeho a ſchtvorte wot podpjeranskeho towarſtwa, bjes ſotrymij běchu druhé ſe herbſlim napišmom „Mjer“, tamne teho runja ſ nemſkimi napišmami pſchene. Hewak ſo tež ſ mnohich twarjenjow khorhoje w němſkých a ſalſkých barbach ſmahowachu. —

Tola ſwiedžen ſ ihm njebe ſtončenj. K popołdniszej Bozej ſkužbie běchu ſo woſadna doroszena mlođina a tudomne towarſtwa k pſchinem ſaſahej wuhotowale. Cžah ſapocža ſo w delnej wſy ſ tamnej mlođinu a ſe ſpěwanski towarſtrom, kózde nawjedowane wot hdzbneho hora. K knjemu pſchisankhch ſo pſchede wſu hornohoręžanska, ſdžerjanska a wostaschanska mlođina, na to w hornjej wſy wojskſke towarſtvo ſe ſwojej kraſnej novej, halle tydžen předy požwjeſzenej khorhoju, podpjeranske towarſtwo a hornowjeſna mlođina.

Cžah džeshe na to do Tucži, hdzej tamna mlođina ſ hdzbnyh chorom pſchistupi. Sſo wročiwſchi džeshe cžah pſches knježi dwór a ſaſo nimo zyklwe hac̄ na koryhmle mjesy, koryhmſkých a bōjhwječanskich mlođnych ludži, tež ſ hdžbu, horjewawschi. Pod hdžbu tutých ſchyrjoch chorow džeshe njeſchewidomý a kraſny cžah do farsleho dwora a na to do zyklwe. Tón ſam běſhe ſi hodžinu traſ. — W lemschenjach džerjeſe l. kandidat duchownſta Lehmann, ſyn naſcheho ſakſuzbneho l. duchowneho, mózne patriotske predowanje, po kotrejž hiſchče ſpěwanske towarſtvo ſpěw pſchednoscheshe. Kemiſcherjo ſtejachu hac̄ pſched durjemi, dolež Boži dom wſchitlich wopſchijec̄ njeſamóheshe. — Hiſchče čzemž pſchiſpomnicž ſo ſo wot koryhmle a bōjhwječanskiej mlođin ſjane vafy ſ buketami k dopomnjenju na tutón ſwiedžen na woſtar darichu. — Boh daj, ſo by ſo nam měr traſazy a bjes pſchecatza w tajſim klyſčezu ſwiedžit, w kaſkim wótczinske wutroby na ſwiedženju mera Bohu w džaku a wjeſelu hraſachu! — l.

Se Žid žinoh. W nož wot 18. l 19. juliſa tudy woheň wudhy, kotrejž twarjenja khežnikow Köhlera a Kucžki do procha a popječa pſchewobroči. Brēnſhemu ſu ſo 2 jacožy, 2 ranzy, 33 wozow a 7 huſ ſpalike.

S Lejna pola Wojerez. Sſeredu 21. juniſa rano w 1 hodžinje w bróžni tudomneho khežnika Metascha

wóhen wudhyri a so jeho, kaž tež sušodne twarjenja thěšnika Kruže wotpaliču.

S Wojerez. Čudý je so 21. junija wjeczor we 8 hodžinach brózen a hródz češke Dubrawy wotpalka.

S Nječornja. Pjesczelná dżowka tudomneho mlynškeho mischtra Garbarja 14. junija pschi czerpanju do reki Lubaty, tehdom dość hukopeje, padże a budžische so lohlo tepicz móhla, hdyn budžische mlyniki Jan Schneider thětje sa njej njeskočik a ju s wody wuczahnyk, kiz bě ju hizom něhdze 30 kohezi bobu wsaka.

S Radworja. Čudý mějachmy 22. junija wošebny swiedzen a to teho dla, dokesz běchtaj so knaj. nascheho t. hrabje s Einsiedel swożomnie jako wychłaj s franzowskeje wójny wrózkoj. Wobaj bushtaj drje w bitwach ranjenaj, tola pak sažo wulckowanaj. Nasch hród bětche i češczi dnja s khorhojemi wudebieni, wjeczor bě konzert, wohnistroj a běchu tež rjane transparenty widzecz.

Hewak čzu pschi pomnicz, so staj s nascheje wžy w pošlenjej wójne dwaj wojskaj panykoj, mjeniżny Horjenja a Klimer, dwaj pak češko ranjenaj a to Jan Bjarsch a Michał Kral.

K.

S Budyschina. Rada a sastupjerjo nascheho města su i powitanju a hoscowanju wojskow infanterie-regimenta No. 103, hdyz so žem wrózja, něhdze 2000 tl. wustajili. — **S** Draždjan píšaja, so wot regimenta No. 103 1. bataillon 8. julija rano $\frac{1}{2}$ 6 hodžinow tam pschi jedze a kwartir w Briesnitzu a wošolnoſci dostanje;

Drjewowa aukzia.

Pondzelu 10. julija dopołdnju w 9 hodžinach budje so w ležu rycerclubka Kołbiča pola Rakez 17 Kloſtrow khijnowego a $\frac{1}{2}$ tl. cira bréšowego schzepowego drzewa, 77 Kloſtrow khijnowych pjenkow a 100 top khijnowych a bréšowych walczkow na pschedzowanje pschedawacz. — Schromadzina na knjezim dworze.

Tam leži tež 32 wujtlowych dubow se ſwobodneje ruli na pschedan.

Dubowa ſkora na pschedan.

Na rycercluble Kołbiču pola Rakez steji 17 Kloſtrow dubowej ſkory na pschedan.

Sena młodscha žonska, kotraž je hizom dleschi czaſ na jenym burſlim klubie sa hospisu bhla, sažo tajke město pyta. Wscho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Now.

Jena cziſta a pitna holza se wžy, kotraž ma luboſc i džeczom, móže hukdom w Budyschinje město doſtač. Wscho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowin.

Šandženu ſobotu 24. junija je w Budyschinje nowy portemonnaie s 5 tl. ſhubenh a čzyl jón sprawny namakat sa dobre myto we wudawarni Serb. Now. wotedacj.

2 džowžy móžetej pschi wýhloj ſdzi hukdom ſkužbu doſtač psches Adolph Wahl a ua žitných wilach.

2. bataillon 8. julija $\frac{3}{2}$ 8 hodžinow s kwartiram w Nieder-gohlis a wošolnoſci a 3. bataillon 9. julija rano $\frac{1}{2}$ 6 hodžinow s kwartiram w Niederwartha a wošolnoſci. Woſazny ſmědža so wophtacj.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Młodži ludžo dyrbja pěknje po nižni bnež.

Mots Tunka. Haj, hewak dyrbja ſebi wot starskich mužow powuczenje lubicz dacz, kaž so likomstemu ſrizej w Dolhei Horschicji ſendje.

H. D. Schto dha je ſlepſak.

M. L. Nô, wón palenz kiz bě bobu piš, bobu placzic nočzysche, a jako jeho i temu krucze napominach, dha starskim mužom hukje wotmolwyscze. Duž so jeho hukow 8 ras dotknichu, so bydu jemu roſomčik polepschili, pschi tym pak jeho ſułni tež jedyn rukaw wotpadež.

H. D. Sm. A ſchto dale?

M. L. Nô, pola ſmerza so wſchizy ſažo ſiednachu a wón ſułni ſažo wsa; pschetož hewak budžichu tón wotpantenj rukaw na pschedzowanje pschedawali, dokesz by ſo ſa pišarja i natyknienju derje hodžik. — A ſchtratu, kiz běchu ſapłacili, je wón pěknje dość hukzinje wotkaſak.

H. D. Dobre, ale nječ tež je netko roſomniſci!

Aukzia trawh.

Jutſje nježelu 2. julija popołdnju w 4 hodžinach budje ſo lětſchi trawy wuczitk na dwemaj Schraderz kloſtomaj, pschi nowoſalſkej droſy ležazymaj, na pschedzowanje pschedawacj.

Cz, ſiž wo to róža, móža tež hizom předh ſkienju wobſedzjerku abo ſ podpiſanym wo to jednacj.

H. Meisel.

Dwaj trawſlaj možetaj pschi dobrej ſej ſtrajaze vjelo pola podpiſanego doſtač.

I. Schulze (Scholka) na garbarskej haſh 390.

Jena žonjaza jaká bu na pucju wot Haſlowa do Wutolciz namakana a je ſažo doſtač pola P. Nebiſcha w Haſlowje.

C. M. Webla

na mjaſowym torhoſchcu čzo. 40 porucza ſwoje materialtwoſorowe, cigarrowe a barbowe khlamj pod ſlubjenjom sprawnego a najtunſczeho poſluženja i pschedzelnemu wobſedzowanju.

Ša woſhysihanje, brodutruhanje, lónki ſtajenie, freipuſcheczenje atd. porucza ſo P. Günther w Budyschinje na ſukelskej haſh podla restaurazijs Blumenberg.

Psche položenje Phlamow.

Mój skład hotoweje mużazeje drasty a hóleżazych wobleczeńow je netko pódla bohatego tórmu w domje knjesa stótnika Boëtius'a przedv Rosenfranza.

B. Baruch.

Pschi potrebię porucza
superphosphat,
guano,
foszfinu
kamienne wuhlo a brunizu,
tseschne a murierske zyhle

H. Grieshammer

se składem na dwornischu s napszeczą lubkolubje,
s bydlenjom w skotym hodlerju w 3. posłodze.

Palenz

czistý palenz, kh. po 16 np., pschi 9 kh. tunischo;
blodke palenz, kh. po 4, 5, 6 nbl., pschi 9 kh. tunischo;
prawdziwy żitny palenz, liqueur, rum,
spiritus, fizalo atd. poruczataj s dobrocijewemu
wobledzbowanju

Ginzel & Ritscher
na swonkej lawskiej haſy čo. 789.

Sahrodniskej žiwnoscji čo. 16 a 17 w Hrubocjizach
se 67 1/2 körza leżomnosców a se 681 dawkiem jenoscemi
napołożenj, matej ho w zyhlym abo dżelenej

pondżelu 3. julija t. l. dopoldnja w 10 hodżinach
pod wuměnjenjenjem, psched pschedawaniem wosjewiom-
nymi, pschedawacj. Na kupienie kmykleni džyli ho w
spomnjenym časzu w žiwnosczi shromadzicj.

Wcho blijsche je predy pola wobledzjerja fublerja
Ręsaka w Bělzechach a pola agenta Franzia w Budys-
chinie shonicj.

Najlepſchū czechu parnu muku
(Kaiserauszug)

snatu dobru tworu porucza po kózdej dżelbie
Carl Pötschka
na swonkej lawskiej haſy.

Butrowy polver

wot Tomlinsona & Co. w Lincoln.

Psches njou ho butra skerje wudzela, wcho njesubosne
kłodzenie ho facjéri a ho tuczna butra dobudze.

Jako nusný frédk sa kózde hospodarstwo porucza jón

C. A. Wehla
na mjašowym torhoszczu čo. 40.

Lilionesa

facjéri s wěstoſcju pihi, wuhry, liszawu atd. pod
rukowanjom. 1/2 bleſcha sa 1 tl., 1/2 bleſcha sa
17 1/2 nbl.

Voorhof-Geest

abo:
brodu a wlosky tworjaza tintura plodzi tež na
holych městnach hlowy nowe wlosky, a tež pschi
hishjeje mlodych ludzoch ſylne roſejenje brody.
1/2 bleſcha sa 15 nbl., 1/2 bleſche sa 8 nbl.
Skład ma Heinr. Jul. Linda.
w Budyschinie.

So bychu ſo myſche a wulke myſche,
tež hdyž je jich jara wjele, do cista ſahubile, poruczam
moje njeſedoje hräkarath w ſchactelsach po 15 nbl.,
psches cjož ſo w taſkim naſtupanju wſchitkim jebanjam
„na wsche czoſh“ wěſty ſonc ſczini.

E. Sonntag,
arkanist a chemikar w Uſcjiwiſle.
NB. Jenicžli skład ſa Budyschin a wokolnoſcji ma
Heinr. Jul. Linda.

Wſchitke družinnych molerskich a murierskich barbow
zuchich a we woliu, jaſny derje ſhnyjazy lanowolijsow
ſeni, franz. a němſki terpentinoſi woli, wſchelake dru-
žinnych ilija, laſirorskich, wolijobarbnich, molerskich a ſig-
nirſkich pinslow we wſchech numerach, jendzelski naros-
ſchmiergel, ſchmierglowu a klepanolamjentu papjera we
wſchech numerach porucza po tunich placjzach

J. G. F. Nieckſch.

Sawěſzenja psche woňiowe ſchłodowanie po
twjerdych wſchomózno tunich prämijach horjebjerje

nemski Phoenix

wohenſawěſczaze towarzſto w Frankfurce nad Maj-
nom ſa

Budyschin a wokolnoſcji
E. A. Siems firma: J. G. Kelingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čo. 86.

Möblowny magazin

Augusta Jannascha, thscherfkeho mischtra w Budyschinje

na herbskej hašy čo. 20, w 1. połkodze

porucza ſo ſ wulkim wubjerkom modernskich a derje dżelanych möblow ſe wſchelakich drjewow, kaž tež wſchelake družiny pleczenych ſtolzow po najtunisich placzisnach a prozy czechzenych Serbow Budyschina a wokolnoscze wo dobrocziwe wobledźbowanie.

Sklad wot k aichowanju kmanych taſlowych wahow, decimalnych, blidnych a mostnych wahow, kaž tež ſtež ſtelesne a moſasne wichty, po poſtajeniu aichowanſkeho, 1. januara ſaſtupowazeho porucada dżelane; zidloſtne měry ſ běleho blaſha, pozynowanego czornoblacha, moſasa, ſopra, a zyna prenijeſte dobroſcze; dute měry ſa žito wot bułowej a dubowej drjewa a pozynowanego czorno-blacha; dohōſtne měry w metrje wot worzela, ſtelesa a drjewa, ſchmigi a bantoměry maja po fabriſtich placzisnach na pſchedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotterijowe a komiſionske khlampy na ſchulerſkej haſy čo. 5,
w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwiſku: Wilh. Glathe jun., w Oſtrigzu: hauptlak Geriſher.

Wot 1. julija teho lěta ſo w mojej muſkowej pſcheda warni wjazy po měrje a tež niz mjenje $\frac{1}{4}$ centnarja njepſchedawa, ſchtož k dobrocziwemu nawjedzenu dawam.

Wulke młyň w Budyschinje.

C. G. E. Mörbig.

Rhofej, punt po 75, 80, 85, 90, 100 np. atd.,
zofor, w kebelu pt. po 48, 49, 50, 51, 52 np.,
zofor, mléty, pt. po 40, 44, 46, 48, 50 np.,
raſſ, pt. po 16, 18, 20, 24, 30, 36 a 40 np.,
ſyrop, pt. po 16, 20, 24, 30, 36 a 40 np.,
cigarry, 100 ſchtuk po 14, 15, 16, 18, 20—30 nſl. atd.,
prawdziwy ſtrawotny rhofej, citrony, apfelsiny, malenowy ſyrop, wſchilke družiny liqueurow, ſkodke a ordinare palenzę, ſpiritus 90 a 80% w jenotliwym a po ejmarjac hajtunischo, nowe najlepſche matjesjerje, kaž tež stare jerje najtunischo porucza pſchedupſtwo

Carl Noack

na ſitnej haſy njeſaloſto hłownego torhoschęza.

Rhofej

dobry a ſylny po ſkłodzenju, bjes kamufklow a czornych bunow pt. po 8 nſl.
poruczataj jako jara tuni

Ginzel & Ritscher
na ſwonknej lawſkej haſy čo. 789.

Czyn sprawnych starſkich, jeli možno ſe wſhy, kotryž chze rěſniſtvo nauſknyć, može w měſcie hnydom do ſlužby ſtuſicž. Hde? to je ſhonicz we wudawani Serb. Nowinow.

Šwoj wulki ſklad
turniskeho ſukna, ſohęz wot 6 hacž 24 nſl., dreſl, wſchęch barbow, 4 nſl. a drózſcho, f mužazej a hóležazej drascze porucza Julius Hartmann na rožtu mjaſzoweho torhoschęza.

Paleny rhofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 np.
kóđu wutoru a kóđy piatki nowopaleny:

zlyh zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w zlych kebelach 46, 48, 50 a 52 np., mléty zofor, raſſ, jaſthy, hroch, ſrupiſi, ſodu, mydlo, ſchterku wſchilke družinow najtunischo poruczataj

Ginzel & Ritscher
na ſwonkowej lawſkej haſy čo. 789.

Barbę ſučę a w ſirniſu rybowane, ſirniſ, ſopallak, bernsteinlak, jeleſolat, terpeninowych wolijs němſki a franzowſki gyps a cement porucza

C. A. Wehla
na mjaſzowym torhoschęzu 40.

Rajſ, ſrupiſi, jaſthy, hejdusku, hroch, ſocžki, buny, porucza najtunischo C. A. Wehla
na mjaſzowym torhoschęzu 40.

Najlepſchi ludwigsdorfski twarſki talk
ma wot netk ſtajnje na pſchedan Heinr. Jul. Lincka.

Adolf Weiss

ſ napscheeža noweje měščanskeje schule
częscjenym ſserbam Budyschina a woldnoſcze ſwój ſulkowý a buſtlowý ſtad, taž tež mužazu a hóležazu
draſtu najpodwołniſcho porucza. A prjódſtejazemu ſtelenju ma woni wulki wubjerk ſulkna a buſtlna taž tež
hotoweje mužazeje, hóležazeje a džęežazeje draſty
we wſchęch wulkoſzach, dale turnusle ſulkno, drell a dreslowe žaleth a ſholowy na pſchedan, wſchitko ſ najlepſchich
ſtoſſow, pſchi najlepſchim džele a po wſchomóžno najtunischičh placzisnach.
— S napscheeža noweje měščanskeje schule.

Wupſchedawanje.

Sbytſ wſchelakich tworow, ſ konkursa k. pſchekupza Emila Stanckia na
žitnej haſy w Budyschinje ſawoſtath, ma ſo wot ſoboty 1. juliſa a ſlédowazę
dny po tunich twjerdyh placzisnach wupſchedawac̄.

Cunjo

pſchedawam ja

khoſej

derjeſkodžazh wulkoſunath ſf. Campinas pt. po 80 np.,
pſchi wolkupſenju 5 pt. po 75 np.,
ff. ſeleny Campinas pt. po 75 np., pſchi 5 pt. po 73 np.,
ff. žolty Campinas pt. po 72—74 np.,
halený khoſej pt. po 9, 10, 11, 12 ngl., lut po 3 a 4 np.,
zolor' pt. po 50, 52, 56 np. w keheſach pt. po 46—50 np.,

Rajß

rjaný wulkoſornath pt. po 16 a 18 np., pſchi 5 pt. tuniſcho,
nowe matjeſjerje ſchtuka po 10 np.,
ff. ſhotſte połnojerje, l marinirowanju, ſcht. 4—5 np.,
hukhene jereje ſtajne czerſte,
dwoinje raff. petroleum, najlepſchu tworu
porucza najtunischo

Carl Pötschka
na ſwonknej lawſkej haſy.

Wondano bu w měſeje jena ſchponſka ſ pěknym
rohoſnym pſchimadloṁ namakana. Saſo doſtač ſe wu-
dawarni ſerb. Nowin.

Sańdženu nježelu bu jena moſchnicža ſ někotrymi
ſleborymi pjenes a ſe 4 barbarſkimi zejhami namakana.
Saſo doſtač ſe wudawarni ſerb. Nowin.

We wulſej Subrnizh je jena kheža ſ 2 jutromaj
(morgen) pola a ſ rjonej ſzadowej ſahrodou na pſchedan.
Wſcho dalsche je pola podpižaneho ſhonicj.

Zenſat tam.

Serbske reje
wobei nježeli ſchisblejſhi 2. a 9. juliſa
w ludžazej ſahrodje (Vollgarten).

J. C. Schulza

khoſej punt po 65 hac̄ 120 np.,
zokor - - 36 - 60 np.,
rajs - - 15 - 30 np.,
wino czerwjene, běle, ſlōdké a jere,
cigarry a tobac̄ najtunischo.

Dank.

„Auf! gürtet euch mit dem deutschen Schwert!“
Eſcholl es durch Deutſchlands Gauen,
„Es gilt, zu ſchützen den eigenen Heerd
Vor des gierigen Feindes Klauen.“
Auch wir, wir folgten dem Rufe gern,
Wenngleich die Herzen voll Zagen;
Wer wird wohl, wenn die Ernährer fern
Auf dem Felde der Ehre ſich ſchlagen
Dahheim für die geliebten Unfern
So väterlich Sorge tragen?
Doch, Gott der Herr nahm ſich ihrer an,
Er lenkte des Wohlthuns Beſtreben
Der Frau Freifrau von Schönberg-Bibran
— Die uns als Herrin gegeben —
Auch auf die Theuren, die wir verlieſen.
Um dem Vaterland' uns zu weihen;
Sie ließ den Quell der Mildthätigkeit fließen,
Um ſie alle von Noth zu befreien.
Der Opfer hat Sie gar viele gebracht,
Die Edle, die Allgeliebte,
Drum ſei Ihr der heißeſte Dank gebracht,
Ihr, die da Barmherzigkeit übte.
Dich aber, o Gott! Dich ſiehen wir an,
Erhalte noch lange am Leben,
Die das Gute ſo gern und willig gethan,
Und ſegne Ihr edles Beſtreben.

Die Landwehrmänner und Reſervisten von
Weiß-Gullm und Neida.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kti maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlétua předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopschijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spew. — Se Serbow: S Budyščina. S Budeſtej. S Bułez. S Koperz. S Kęſtnoh. — Pschilep. — Nawěſhtnič.

Naawjedzenju.

Egi ſami czeſczeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
ſa nje na tſecze ſchtwórléto 1871 do předka płacziež, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaſa, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtaſacž. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wſazý njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pschinjesczenje do domu płaczi ſo ſa kſki m poſtam ſchtwórlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

1. julija 1871.

Dowos:	Płacizna w pterézku na wikach, na bursy,							
	wyša.	nizša.	najwyšša	najniža.				
6145 koreow.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
Pscheniza . .	6 5 —	5 5 —	6 15 —	5 20 —				
Rozla . .	4 12 5	4 7 5	4 13 —	4 10 —				
Ječmjen . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 10 —				
Bowk . .	2 15 —	2 10 —	2 15 —	2 10 —				
Hróč . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Iahly . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —				
Hejbuschla . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —				
Kana butry . .	— 16 —	— 15 —	— — —	— — —				
Ropasztomh . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Zent. ſyna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —				
Lane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —				

Spiritus płaczesche wczera w Varlinje.

16 tl. 15 nſl. a 15 tl. 20 nſl.

pscheniza 66—82 tl., rožla 40—53 tl.,

(toje: ſa 25 pruſſich ſtřezow.)

ekipowy woli (njezisczeny) 14 tl. — nſl.
(Egiſczeny, kaž ſo w Budyščinje pschedawa
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{2}$ tl. drožſci.)

Pjenježna płacisna.

W Lipſku, 5. julija. 1 řonišd'or 5 toſer 17 nſl.
6½ np., 1 połnowažazy czerwonym ſtoſu abo duſat 3 tl.
6 nſl. 5½ np.; wiſle bankowli 81½ (16 nſl. 3¾ np.)

Ezahi ſakſkoschlesyſſeje želesniſy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodjinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pschioponju 1 h.— m.*; popołonju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h.
50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pschiankujenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).

t) Pschiankujenje do Žitawy.

Pschiſpoſomjenje. Ezahaj ſe ſnamjeſtłom ** bjes
Dražđanami a Šhorjelzou jenož w Budyščinje a Lubiju
ſtaſawataj. Wonaj mataj jenož wosy preñeje a druheje klasy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wſazý płacziež; dženſke billety pschi
nimaj njeplacza.

Najnowsche.

Em 8, 5. julija. Ruski khějor je ſo dženſa
do Darmstadtia podał.

Paris, 5. julija. Wolby nowych ſejmickich ſa-
poſłanzow ſu po wiſkej wjetſchinje republikanszg
wypaňyle, tak ſo franzowska republika nětlo po ſdaczu
twjerdze ſteji. Radikalnyč bū jenož 12 a konserva-
tivnyč 10 wiſwolenych.

Bo nowſtej poteſci ſmeje ſo nutačenjuje mójſtu do Budyščina ſchtwórf 13. julija.

Saksa. W Dražđanach i swjedžensku muze-
čehnjenju wójska, kotrež so 11. julijsa smjeje, wulke pschi-
hoty činja, wožebje na tudyh hažach, po kotrgih wójsko
potčehnjenje. Sapocžat cehnjenja stanje so dopołdnja w
10 hodžinach a to wot wulkeje sahrody; pschetož wójsko
budže tehdom wot češkehs dwórnischéza haž do wulkeje
sahrody hotowe stacj. Wschéch wojakow, kotsiz nutz po-
čehnjenja, budže wscho do hromady něhdje 20,260 muž
mijenujz 640 wychłow a 19,620 wojakow s 8500 konimi.

Pschi twarjenju jených češkých wrotow na jenej draž-
džanskej hažy sta so 4. julijsa to njesbože, so jena hrjada,
kotruž horje češkých, dele padže a to jenemu čeželi tak
njesbožomije na hłotu, so tón na meseče morw y wosta.
Wón sawostaji tsi make džeczi.

Wot tych 200 studentow, kiz su s lipškeho universi-
teta na wójnje byli, je jich 22 železny kchiž dostalo a
60 je jich na bitwischézu panzylo abo w lazareće wumrjeko.

Dokelž bě rěka Main ſandženj tydženj kylne wustu-
piła a tamniſche želesniz s džela pod wodu stajka, dha
njemžachu někotre čahí se ſakſtami wojakami w tym časzu
wotječz, kaž bě postajene. Woni njeſju teho dla tež w
prawym časzu do Sakſkeje pschijecz mohli, a s teho je
ſandženu hobotu węſeje ta powjeſcz nastala, so je jedyn
taſki čah i njesbožu pschischók. Na tajkej powjeſczi pał
niczo wěrno njeje a so tež janemu čahaj anı najmjeſtša
ſkoda ſtaka njeje.

Brynz Jurij je so 29. junija s Franzowskeje do Draž-
djan wrózil. W Lipſtu bu wot tamniſcheje měſchčan-
ſkeje rady pělnje powitaný.

Grabju Moltka je so wondano do Karlsbada w
(Czechach) do tamniſchich kupjel podak. Tało na ſwojim puczu
do Lipſta pschijedž, bu wot tamniſcheho měſchčanosty po-
ſtrowany, pschetož Moltka je češny měſchčan města Lipſta.

Prušy. Khežor-kral je so ſashymnik a běſche teho
dla někotre dny khorowatý, někto je pał ſaſo lepje. —
Wón je wjerchnej Bismarck wulke wobſedženſtwo jako
„myto fa jeho wulke ſaſkužby” darik. Tuto wobſedženſtwo
leži w Lauenburgskiej a je psches 1 million tolet hōdne.

Rajhſtag so najſkerje w měhazu oktobru ſaſo ſhro-
madži a smjeje bjes druhim tež wuradžic, taſte pjeniesy
budža so pschichodnje w Němzach bicž, so byču wsche
Němžy ſkerje a lepje tež janaje pjeniesy měli.

Sa měchi, w kotryhž budža pjeniesy, kiz Franzowska
Němzam fa wójnske hósty wupkacži, dyrbji so Franzows-
kej wěſte ſarunanje ſtacj a to wuchini pschi prěnjeſ dželbje
wupkaczenja s najmjeſtša 7000 tolet. Tež te drjewowane
kaſhče, w kotryhž měchi s pjeniesami leža, maja so
Franzowskej ſapfazic, tola njeje hifchče poſtajene, kaſ
wjele wona fa nje doſtanje. Byču byču so pjeniesy prě-
njeſho wupkaczenja ſicžic (račnowacj) dyrbjeli, dha byču
wschitzy kaſirarjo němskeho kraja haž do kónza decembra
ſicžic dyrbjeli. To pał so čimic njeſodži. Duž bu-

dža so tajke pjeniesy po wasy horjebracj a so jenož pje-
niesy s teho abo druheho měcha pschelicž, so by tola někajše
pruhowanje bylo, hacj je jich tak wjele, kaž jich byč dyrbí.

Wysche teje medaille, kotruž wschitzy wojažy doſtanu,
kiz su na wójnje pobyl, budže hifchče jena druha ſa-
tych bita, kotsiz pschi woblehnjenju města Parisa ſobu
ſluklowachu.

A w ſtria. Dokelž awſtriske Němžy s ministerpsched-
hydom Hohenwartom w tu khwili ſpolojni njeſju a pschi
ſkodzej ſtadnoſci na njeho móreža, dha někto ſa to ſ
hrabju Beuſtom rjenje činja a ieho wſchudže wulhvaluju,
hdež moža. Ale khežor je ſlonečnje ſa tym pschischók,
ſo awſtriske khežorſtwo na kruchi pónidze, jeli wschitke te
lubh, kiz tam bydla, po mžnoſci rune prawa njedostanu
a wón je teho dla hrabju Hohenwarta ſa ministerpsched-
hydu pomjenowak, ſo by tón tajku runovravnosć w Am-
ſtriji pschewjedž, — a duž njech Němžy na Hohenwarta
hifchče bole hroſnje činja, wón tola ministerpschedhyda
wostanje.

Ialia. Kral Viktor Emanuel je so 2. julijsa ſ
Florenza do Roma pschekndlik, tak ſo budže někto Rom
hłotowne město italskeho kraleftwa. Wschitzy zutu poſtanzh
su tež do Roma pschecžahnlyli a kralowſte ministerſtwa
su to ſ wjerchha tež ſčinile. Te druhe tam pschiindu,
tak bóry haž budža domy ſa nje pschihotowane a do
rjadu ſtajene.

Bamž Pius, kiz je, kaž někotre nowiny wudawachu,
Rom wopuſtečic ūzyc, hdyž tam italski kral pschicženje,
je ſebi hinač pschemyſlik a tam wostanje. Wón je so
pječza na ſupu Corsiku podač ūzyc.

Franzowſta. Do franzowskeho ſejma mějachu ſo
w poſteñſchich dnjach něhdje 100 nowych ſapoſkhanow wu-
ſwolicž. To je so tež ſtalo a buchu ſ wjerchha ſměri
republikanarjo wuſwoleni. — Wschelake nowiny měnja,
ſo je to derje, dokelž je někto wobſtacje franzowskeje re-
publiki wěſte a psches to tež wobſtacje měra; pschetož hdy
byču orleanistojo abo napoleonistojo w franzowskim ſejmje
pschémóz doſtali, dha byču najſkerje tež jeneho orleanskeho
abo napoleonskeho prynza na franzowski thron ſadžili.
S tym pał by ſo najſkerje njeſer w kraju a ſnadž tež
ſ wukrajom ſ nowa ſapocžat. — Snaty Gambetta je w
Parisu ſa ſapoſkhanu wuſwoleny.

Franzowskojo ſo w tu khwili njemako nad dwěmaj
wěžomaj ſraduſa, mijenujz nad tym, ſo je ſo jich po-
čonka tak derje radžila a ſo maja někto tola tež ſaſo
ſapocžat noweho porjadnho wójska. Duž bě wondano
w Parisu wulke wjeſele, jako bu tam prěnja wulka wo-
jerſka parada wotdjerzana, pschetož Pariscjenjo hžom dawno
žanu prawu paradu widželi njebeču. Tón krócz wona
tež hifchče doſpołna njebeſche, dokelž wójsko ſkoro žaneje
wojerſkeje hudžby njeſeſche; hudžbne chorž ſu ſo w
poſlenjej wójnje ſkoro wschitke roſpanyle.

Po powięszej několika nowinow pôzla franzowske ministwo w tychle dniach 100 millionow tost dla sapcejena wójskowych khóstow do Varlina a tam hacj do 10. juliia hiszkiej wjazdy poszale. Tute pjeniesy ho potom na wschê némiske kraje po wulloscej ich wójska roszczała.

Nimale wschitzy orleanszy prynzojo su ho do franzowskej wróczili a bêchu wondanjo pola Thiersa, pshedny franzowskej republiki na wobjedze.

¶ dopomijenju

na pošlenju wójnemu.

(Wot A. Nobla w Ssmochcizach.)

Hdyž jnë ho spoczinachu,
Jedyn tawshym wożom slow
A sydom dżesiat pişku
Do wschitkich krontow;

Hdyž wożomnatoh' bêsche
To jedmoh' měšza, a
Dha sakse wójsko dżesche
Do wójny wukraja.

A tutoh' wójska wodżer
Masch krontprzyz Albert bê,
Wón Sserba derje snaje,
So dobry wojak je.

Sso borsy sapoczałe
Le bitwy kurowe,
Ssu psches pot lëta trałe
Le wójske slajenia.
Pschi Sedanie tam bêsche
Ta bitwa najhórsza,
Napoleon prjeez chydzche,
Swoj mjez tam pschepoda.

Duz jeho jatoh' wsachu
Na Wilhelmowa hród,
Republiku pak staji
Scej nělk franzowski lud.

Duz tez bu woblehnjene
To twierde město Metz,
Hacj runje wupad cjinja,
Nemz pak je dobu pschez.

To pak je dokho trałe —
Na sydomdżesiat dniow,
Hacj zyrobý bê malo,
Duz poda ho Bazain.

Paris bê woblehnjeny
Psches schtysi měšza, a
Mont Avron peni bêsche
Wot Salsow dobyt.

To wopshijecj njej' mögno,
Schtoz njej' byt pschiröbla,
Kak na bitwischcu leżo
Ranjeni jałoszca.

Tam na tych zusykh honach,
Hdzej bitwy bijachu,
Tam wjele morowych wosta
A wjele ranjenych.

Tu leži ruka, noha,
Kij kula motrasy,
A psches jene tam nělk
Franzowsa s Nemzom spi.
Kak pusti su te hona,
Hdzej wójsko pscheczjene,
Haj, lud tam jara skorzi,
So wo wscho pschischtok je.

Nam jésvny je dom pišak,
So je najstrascnische,
Hdyž nôzny nadpad cjinja,
Hdzej wschitko s meroem spi.
Man, macj nělk żarujetaj
Wo syna swojego,
A sotra śrudnie pšala
Wo bratra lubego.

Tez tu a tam su dżeczi,
Kij nana shubichu,
Wón w tamnych krawnych
bitwach

Bu i zmjerezi ranjeny.

Böh pak je hnadnje spożejik —
Sa to budj' khwaleny —
So nemsloh' swjasla wójska
Nělk dobywarjo su.

Ze Serbow.

¶ Budiez. Merski swjedzenj, 18. juniia swjesceny, je ho tudy jako wošebicze nahladny swjedzenj wu-

snamjenik. Hdyžom pshed dleskim časom bêchu ho i temu dniu wschelake pschihote stale, so by ho i wurdajne pomijecza hódnemu swjedzenju sezin. Mjeniż doroszona młodosz našweje wožady bê dobrowolne pschinoszki smadzowala, sa lotrej mějeschtaj ho dwaj nowaj schlenčjanaj kronskej swęcznikaj i wupyschenju naschego Bożego domu lupic, so by ho na tajle waschnje trajaze dopomijecze na tuton ważny dżen sa naschich potomnikow stowako. A so by tón swjedzenj tak prawje swjedzenjsy wobendzeny był, mějesche ho na namjet zyrtwinskih prijodkstejerstwa tez swjedzenjski čah sradowacz.

Jako bêsche ho nětko dżen pshed (17. junija) dwójny pok hodziny dokho se wschemi swonami swoniko a ho wjekor khérlisch „Njech Bohu dżakuje“ i zyrtwineje wêże i posawnami duł, dha ho potom na swjedzenju hamym dopoldnišcha Boża skuzba laž hewal róczne časzy wotdżerża.

Bo dwanacjich hodzinach pschipołdnju wuczahnymchu hdyžnicy, so bych u doroszenu młodosz i pokodnišcic a naranskich stronow nascheye wožady hem pschitwiedli, po czim ho potom wokolo dwieju hodzinow pshed farsslim dworam swjedzenjski čah sradowa. Wot tam najprijódzj schulska młodosz se swojimi wuczerjemi, potom doroszona żónska młodosz (i wjetscha bêla swobolekana), sa njej doroszona muška młodosz, na to zyrtwisy, schulsy a wjegni sastupjero a wojskowe towarzstwo — wschitke wotdżelenja se swojimi (i dżela nowymi) khorojemi a pschewodżane wot marschalow — pod choraltej hdyžbu a pod swonjenjom swonow po schużeju do Hajniz dżesche.

Wot tudy winy ho tuton nahladny, psches 750 dušow wopshijazy čah i lewizy na tak mjenowanu Razez horu, hdzej bu schulska a doroszona młodosz, i nowieciornych stronow nascheye wožady tam pschischedski, se swojim hdyžnym chorom a se swojimi nowymi khorojemi do tuleho čaha sradowana. S tuteje horu wbroczi ho čah na Sahoč, hdzej bêchu czechne wrota natwarjene, wot tam czechnische pak sažo do Budiez a do naschego, krakije wupyschenego Bożego doma, lotrej — hacj runje wulki a jara rumny — tola tón króć wschê swjedzenjskich wophtowarjow wopshijecj njemójeshce. Wenim ho taj nowaj kronska swęcznikaj prêni króć i jaźnymi pkomjeschlamy blyszczeschtaj a pshed zyrtwju bêchu rjane czechne wrota natwarjene.

Jako bêchu prijodkstejerstwa, schulska a doroszona młodosz, laž tez wojskowe towarzstwo swoje pschipołasane města wožhnyli, sapocja ho swjedzenjska Boża skuzba i wuspiewaniem několik schueckow herbskiego khérlischha „Hdy by Böh njebyt pola naš“, po czim i. duchowny Bróslu, pschischedski na woktar, kij bê i khorojemi wobdaty, na saladze Ies. 8, 9 a 10 swjedzenjsku rycz w herbskiej, a jako bêchu posawnistaio zyrtwju bêchu wuwjedli, tez w némiskej rycz wotdżerża. Na to ho zyrtwinski swjedzenjska swjatočnosz f khérlischom „Njech

"Beihu džakuje" (tj. Sserbijo herbszy a Němcy němszy w dobrej pſaejenosci spěvachu), s wołtarnej modlitwą a s požehnowanow wobšankny.

Kellesta, pſchi wobšanknjenju Božich ſlužbow ſhromadzowana wunjeſe 30 tl. 20 ngl.

Potom ſo bjes wſchitke ſchulſte džecji zaſty, koſbaſti a piwo rokdyčlihu a wone ſo hacj do ſmierkanja ſe wſchelatimi hraſtami ſawjeſzelowachu. Konfirmowana a doroszrena mlođoſcz pał ſo ſaho w ſwiedzenſej pſche do czaha ſradowa a ſo wot hudžbnikow, wjeſole hrónčka piſlaſznych, hnydom do tudomneho, ſi czeſkym wrotami wuphýcheneho, hoſczenza dowiedzie, hdzej ſo po ſwójim waſhnu ſawjeſzelic̄ a wołchewic̄ phtasche. Ale ſchulſta a doroszrena mlođoſcz ſi namjezornych ſtronow naſcheje woſhadu ſe ſwojim hudžbnym chorom do Hornej Hörki ſzechniſche.

Starym a mlođym tuton ſwiedzeni, na koſnym ſež rjane, miče wjedro ſnjeſeſe, niſapomnith wofſtanje.

S Bułez. Kenies ryζerkuſleč Schenkl nad Žornoſyklami je do naſcheje zyrlwie taſlu darik, na koſrej ſu mjenia tych woſakow ſi naſcheje woſhadu napiſane, koſiſ ſu w Franzowſej na bitwiſhcu panyli abo w lazarecie wumrjeli. Sso to wſcho Sserbja.

Ta němſta taſla ma ſo w ſerbiſkej ryci ſak:

Cjeſne wopomnjeſe

ſa tych ſi woſhadu, tj. ſu na franzowſko-němſkej wójuje
1870/71 woſtali.

August Béh ſi Wadz † 30/XI 70 wola Etrepagny,
J. August Ranich ſi Wuježka † 3/I 71 wola Buzigny,
Jan August Bruečja ſi Čornjowa † 27/VIII 70 w Nouvoüſt,
J. Ernst Kſchijank ſi Eufka † 5/X 70 w Douzg,
E. August Felsa ſi Eufka † 15/XI 70 w Penchard,
Handrij Šchokta ſi Wajiz † 18/I 71 w Juilly,
Karl August Höhna ſi Blózan † 2/II 71 w La Žere,
Jan Wawer ſe Žornoſyk † 19/IV 71 w Sedanje.

S Kooperz. Džen 18. junija běſche Marja Khrystiana, Karle Augusta Freunda tudy džowecjek, na ſeleſnizu wuſhka a tam hraſtaka. Pſchi tym je ju pał jedyn nimo jědžazy czah do hlowy ſtořekl a tak ſtraſhniſe ranik, ſo dýrbjeſche wena 26. junija wumrjec̄.

S Budyschina. Infanterieregiment No. 103 předy do Draždhan pſchijedže, hacj ſmy tydzenja piſali. Mjeñujy regimentow ſtab a 1. bataillon pſchijedže 6. juliya w 11 hodž. dopołdnja, 2. bataillon 7. juliya w 3 hodž. popołdnju a 3. bataillon tež 7. juliya w 11 hodž. wjeſor.

Do Budyschina pſchijedže tuton regiment 12. juliya a budże ſi jeho powitanju město rjenje wuphýchene; vjatki 14. juliya ſo ſi cjeſci wuſhkov pſchna hoſcina w ſozietce ſołdjerji a mjeđelu 16. juliya budža woſazh na ſchleſlejſche w zeltach hoſcianow, hdzej budža najſkerje tež reje.

Někol ſažy czahi ſi woſalami pruskeho 6. (ſchlesyňſkeho)

armeeſorpa ſi Franzowſkeje pſches naſche dwórnishego jef-dža a wſchēdne tež dwaj czahaj pſchijedžetaj, koſraž jaſych Franzowſow ſi Poſnanja a Glogowa do Franzowſkeje wjeſetaj.

S Budyschina. Pſchi ſetutſhim wulſim měſchjanſtim tselenju bu w prěnjej tarczi kubleč Žipſer ſi kralom a ſchewz Rückert ſi marschalom, w druhzej pał buſtluwječ Žieſchang ſi kralom a ſchtrypat Šäfer ſi marschalom.

S Kletnoho. Naſche woſerske towarſtvo njeđelu 2. juliya doromnjeſe na kralowehradſlu bitwu ſwjeſeſe. ſsobuſtawu ſo tež dla popołdnju tudy ſhromadzicu a potom do Žamnoho czahnychu, ſwotkal ſo na rune polo podachu a tam pod kommandom ſwojego leutnanta, feldwebla atd. ſi tselenjom a marschirowanjom manövriowachu. Pſchi tym bubnarjo bubnowachu a hudžba piſlaſche. Pſchihladorarjow bě ſo jara wjele ſeſhko a ſo ta węz wſchitkim jara lubjeſeſe.

Pſchi ſhowanju ſkónčila cjeſniſeſu woni potom do Domſteč hofczenza, hdzej bě wjeſor bal, wonka pał mjeſtanje ſi větſkych ſuſow.

S Budyschina. Wot tudomneho pſchijazneho ſuda bu wondano wěſty Pilz, tj. bě ſwoju žonu na pſchijazkich ležomnoſčach ſtönzowaſ, ſi ſmjerči woſhudzenj.

Prilopk.

* W jenym morawſkim měſtaſhku běchu wondanjo jencho rěſniſiſeho do jaſtwa tylki, dokelž bě wón wſchelake jebanſtwa cjinik, pſchi tym pał ſo wuſlēdže, ſo to jađyn muſti njeje, ale ſo je to 17letna holza Marja Muſhowa.

* W Tuchowje (w Čechach) bě jedyn khežlač poſdje w nožy jara pjaný domoj pſchijazk a ſo ſe ſmojej žonu ſwadžit. Pſchi tym ſo wona tak roſhněwa, ſo jedyn nōž hrabny a jemu ſi tajkej mozu do wutroby ſtořek ſo wón na měſeče morow ſi ſemi padže.

* W Kölne nad Rheinom ſta ſo 4. juniya ſkledo-raze njeſbože. Jedyn měſchjan bě ſo džen předy ſi Franzowſkeje domoj wročzik a čyžsche ſwoju domjozu tsélbu, koſruž tak dohlo w ružy měk njeběſche, někaf pſchehlaſaz. Dokelž myhleſeſe, ſo njeje ſodowana, dha ſo na ſwojeho pſečlētneho ſynta měrjeſeſe. Pſchi tym ſo tsélba wutſelt a ſukla teho hoſcika tak ſtraſhniſe do hlowy trjechi, ſo bě tón na měſeče morow.

* W pſchijazneho ſuda w Khoczebusu bu 22. juliya ſukelníſki towaris̄ Wylem Schichhold ſi Pižnja ſi ſmjerči woſhudzenj, dokelž bě 28. februara murjerſleho Koſbacha ſarafy.

* W Lachowje w Čechach mějaſku wondano wulſi ſlím a woſodženie. 149 domow ſtejeſeſe hacj do tſeči pod wodu a buchn ſi wjetſcha wſchē woſkrawjene abo po-walene. Něhdje 46 cļowjekow je ſo tepiko a 1050 nimaſa žaneho woſhydlenja.

Niedzielu 9. julijsa

popołdnju w 5 hodzinach

budje so lętusche syno na lükach žiwnościow czo. 16 a
17 w Hruboczizach pod wosiewiomnymi wumienjeniami na
pschedżowanie pschedawacj.

Po dobrodaczu budje na tymle dnju tež syno na
Słorowskij lük na mjesach hornjosilaniskich a budyskich
leżomnnościow pschedawane.

Chromadżisna w žiwności czo. 17 w Hruboczizach.
Ręsol a Franz.

Attēst.

Psched někotrym časom wotbych moje rjane wlebby
a wsče nałożene frēdi, je soho dostacj, běchu podarno.
Na to lüpich s fabriki A. Kirstena w Hali n. S. bleschu
voorhof-geesta*) a k mojemu wulskemu spodjiwanju wu-
padnienie wlošow hnydom sasta, a po wutriebanju dru-
heje blesche poſkr̄y so hýzem po někotrych dnjacach moja
hłowa s młodymi nowymi wlošami. Wam s tutym kwoj
dzak projizh, proſchu Wasz, tute ryczli fjawności pſched-
podacj, so ja tuton frēd wysche wsče druhich a kózdemu
naležnie poruczicj mözu.

Hannover, w septembrje 1869.

Zona geometra Hanischha.

*) Sklad ma

Heinr. Jul. Linda
w Budyschinje.

Attēst.

Psches rokoſcjenje flintoweje rok̄y so mi do woblecza
wutſeli, taſ ſo moja koja mōdrą barbu dosta a jenož
psches nałożenie někotrych bleſchow Liliōneſy* je ſo taſka
mōdra barba ſaho ſhubi a mam ja nětko moju bělu ſođu,
taž priedy mějach, ſaho. Ja praju hetomarzej tuteje
Liliōneſy knieſej A. Kirſtenej w Hali n. S. kwoj dzak a
mözu ju jako dobrą a kmanu poruczicj, woszczę dokesz
mi žane druhe taſke frēdi njeponaćha.

Lettewitz, 15. septembra 1869.

Reinholt Gaurig, pſchedlupz.

*) Sklad ma

Heinr. Jul. Linda
w Budyschinje.

Attēst.

Po wutriebanju jeneje jeniczkeje bleſche Liliōneſy*)
s fabriki A. Kirſtenej w Hali n. S. kym ja w 4 dnjacach
lisčawu, kotrej wot młodoscię mějach, a moje pihi zyle
wotbych, to wobſwēcjam po prawdze s mojim hamoruczym
wopisimom.

Barlin, w juliu 1869.

G. Ritschla,
H. St. A. aſſistent.

*) Sklad ma

Heinr. Jul. Linda
w Budyschinje.

Dwaj krawſſaj

dostanjetaj, pſchi wyskoj syji trajaze dželo.

Na Židow je czo. 145.

E. Purſcha.

Dr. Wengler,

krałowski wokrjeſny lekar̄,
bydli nětko na lawſich hrjebjach s na-
pſbecza měſchczanskeje ſchule po 2 ſky-
domaj.

A ryczam wot 11—1 hodzin.

Lotteria.

Czeſczenym ſerbam s tutym k nawiedzenju dawam,
ſo ſo czeſczenje 2. klasy kral. ſakſ. 80 lotterije pón-
dżelu 10. julijsa ſapocznje. Za ſo k temu hſicje ſ rja-
nym wubjerkom $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{8}$ loſow najpodwołniſcho
poruczam.

W Budyschinje 7. julijsa 1871.

C. F. Jäger ſen.
na ſwonej lawſej haſh czo. 801.

Tóſcito

murjerjow a handlangrow

može pola podpiſaneho hnydem do rzędu ſupicj.

W Budyschinje 8. julijsa 1871.

P. Wendler.

Ręſčto ſtomy k ſlanju ma na pſchedan Rychtar
na ſamjenię haſh czo. 580.

Zena kheža ſ $\frac{1}{4}$ pola a ſe ſahrodu je w Hornym
Wujesze na pſchedan a je wſchō dalsche pola Pētra
Hagera tam ſhonicj.

Makofahrniſkej žiwności czo. 36 a 38 w Sphezach,
kotda ſe 4 törzami leżomnnościow ſtej kromadze abo tež
jenotliwie na pſchedan. — Wſchō dalsche je pola wobge-
dżera tam ſhonicj.

Dziwocjanke herbſte ev. litth. miſjonske towařſtwo
ſmęje jutſje — 9. julijsa — popołdnju w tſioch po ny-
ſoporje ſchromadžisnu.

Petr Mlonk, piſmawjedżer.

Dickowa konceſhionirowana daloko
wuwolana ſvodžiwinje hojaza žalba,
kotraž je ſo najbóle kóždy ras jako dobra wopokaſala
porucja ſo w żerdach po 3 nſl. a po 12 np.,
wot hrodonſkeje haptysi
w Budyschinje.

Dział.

W mjenje wojskow hrodziszczeńskeje wojsk, kotſi
na wojnje w Franzowſkej a pſci woblejenju města Parisa
běchu, praju ja knieſej hofczeñzarije E. Domſchej w Ška-
uezach, najwutrobnisti dzak ſo to, ſo je nam tak ſwol-
niſje Serbske Nowiny ſkol; pſchetož ſ tych kym nallépje
ſhoniſi, taſ ſo kóždy czoſ ſ wojnu mějſche a ſhoto bě ſo
doma w lubej herbſkej Lužiſy ſtalo.

Korla Schandel ſe ſkanez,
wojak 1. kompanije inf. regimenta 103.

Powschitkowna ażekuranza w Trieście

(Assicurazioni Generali)

sawescjuje pschi rukowanissim fóndsu wot:

30 millionow 407,653 schéznafov, 47 krajzarjow awstr. cijfza

a) tworh, mobilije, žnjenste plođih a t. d., kaž tež, hdyž to krajowe salony dowoluj, twarjenja wschéch

družinow psche wohnjow schodnu;

b) posicjuje sawescjeju na žiwjenje cijlowjekow na najwschelakscie waschnie sa najtunischie twjerde

Prämije a wustaja polich po pruskim kourancze.

Towarstwo wupłaci w lécie 1868 sa 14,129 schéznafov an jow summn wot 4 millionow 781 tház

265 schéznafov a 38 krajzarjow.

K fójdemu wukasjanu a t wobstaranju sawescjenjow poruczeja so jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettlizach.

Ivan Roack w Drjeczinje.

Wupschedawanie.

Sbytk wschelakich tworow, s konkursa f. pschekupza Emila Stanci na
žitnej hašy w Budyschinje sawostaty, ma so wot hojoty 1. julijsa a zledowaze
dnih po tunich twjerdych placisnach wupschedawacj.

Poruczenie.

Prima-jadromydko (Kernseife)

na žolci, w originalpaltach wot 6 puntow sa 1 toler, a
3 puntow sa 15 nžl.
(s pschidawom trucha kolos-mandolomydia.)

Žiwizomydko I. qual., palti wot 3 puntow sa 11 nžl.

Elainmydko,

twjerde, w truchach, w originalpaltach wot
5 puntow sa 15 nžl., 2½ pt. sa 7½ nžl.
s fabrili

C. H. Oehmig-Weidlich w Zeihu

(satoženje w lécie 1807).

Sklad w Budyschinje w lotterijowych a komisjonskich
khłamach

Jul. Rob. Richter
na schulerstei hašy čjo. 5.

Prima-jadromydko je doposnate najlepše mydko k
płokanju a služi k cijesczenju wschéch stoffow, tež najcjenischich;
wone je dospolnje cijiste a neutralne pschihotowane, tak so
1 punt tak wiele schatow wucjesci, kaž 2–3 punti wschédu-
nego tunsciego mydka. Schatam hamam dawa lubosne
wonjenje.

Žiwizomydko 1. dobrosćje so k płokanju pišaných
abo fara masaných schatow najlepje hodí.

Elainmydko, pschi namoczenju schatow s mutelu
sawerczene, je najlepše mydko pschi sawoknjeniu
domajzych schatow, doposnate najwobebnišče k blejchowanju
schatow a najwubjernischa k schajrowaniu.

Po jedenotliwym poruczam prima-jadromydko pt. po 5 nžl., žiwizomydko 1. qual. pt. po 4
nžl. a elainmydko pt. po 33 np.

Wot najwjetscieje ważnoscie sa
na wocjoma j bědných psches swoju wu-
mož njebožahomna, wot lěta 1822 we wschéch dželach
gweta snata a sławna prawdziwa Dr. Whitowu wo-
djiczu so wocji wot Tragotta Ehrhardta w Großbrei-
tenbachu w Thüringiskej (na cjož ma so pschi kupienju
wohebje ledžbowacj) je hizom wiele tház wot najwschelakich
wołowych horožej sahojenich, požlynenich a
s wěstoſcu psched wosklepienju wobarnowanich; wona
ma teho dla powschitkownu gwětowu klau, schtož tež
wschědne pschihadzaze khwalby a wopřima dopolasuja.
Wona je koncepcionowana, wot wžholich lětarstich městow
pruhowana a pschipo snata, jako najlepshi hojazh a
požlynjazh kredl sa waczi poruczena a ma w bleſchach
po 10 nžl. na pschedan knies Emil Menzner w
hrodnoskej haptzy w Budyschinje.

Attest! Dokelž měsječne moja žona 1½ lěta bolozej
wocji, dha dach ſebi bleſchu Dr. Whitowej wodžiciki sa
wocji wot Dr. Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüring-
skiej požlacz. Někto praju jemu mój najwutrobniscy džak,
dokelž buſtej jeje wocji psches 1 bleſchu sa 10 nžl.
niz jenož lepschej, ale tež zhele ſtrowej. To wobswědcjam
psched Bohom a gwětym. Kurzebrack p. Marienwerder,
%, 70. J. Riedel ghelski mischr. — To attestiruje schol-
cjinstwo Wellm. (L. S.). — Knjeſej Dr. Ehrhardt. —
Cjesczeni knjeze! Ja bym pschezo wot Waſh wodžiczu
sa wocji brat, kiz spodžiwnye rucje bolozej wobowocji
a wocji sahoji, a jeju sahorjenje wotstroni. (Poſcjetelze
mi atd.) Horburg p. Schkeudiz %, 70. Vöſewetter, fara.

We wulkej Subrniz je jena khěza s 2 jutromaj
(morgen) pola a s rjanej řadowej sahodu na pschedan.
Wſcho dalsche je pola podpižaneho ſhonicz.

Bezkar tam.

Zedyn ſchěſč měkazow starý rječaſnik, dobrý
waſchtar, je na pschedan pola poželnika F. Bleyla w
Buſezach.

¶ Dobrocziwemu wobledżbowaniu

poruczamy nasz hołacze srijadowany skład, jał:

bufno a bufskin, schawle a rubischka, caženette, stoffy sa kholowym, puczowan-
ske deki a plaidy, jendzelske a amerik. fožofufno, wubjerk schtrymparskich two-
row, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{4}$ scherołu lamu, posamentierske twory, wołmiane a polwołmiane
drasczenischeza, wołmiane a bałmiane schtrympy, lustra wszech dobroszow, tapi-
szerie, gummijowe stupnje, fattuny, žafonetty, wsche schewskie artikle, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{4}$
barcent (kitaj), mužazu a żonjazu draſtu, wsche sorty podschiwkow, plakowe
a papjerjane schaty, bęte a rubjane twory, barby a spirituosity, materialtwory,
tobak a cigarry.

 Drasta so po mérje borsy seschije.

We Wosporku na torhoszczęzu.

L. Böhma & syn.

Driewowa aukzia.

Bondzelu 10. julija t. I. budzie so w huczanskim ry-
czerkubleskim lęzu a to we wotdzieleniach: dubowe kerki,
nowy kerchow, huczanske kerki, skala jazor a park wot
nastajanych huczizow, wetroslemkow a wusłownych
drzewow

1 klostr $\frac{1}{4}$ loheč. twierdzych schęzepow,	
3 " " " mjełkich schęzepow,	
5 $\frac{1}{2}$ " " twierdzych kliplow,	
60 $\frac{1}{2}$ " " mjełkich kliplow,	
13 $\frac{1}{2}$ " " mjełkich pjenkow,	
$\frac{1}{2}$ kopy $\frac{1}{4}$ loheč. twierdzych schęzepowych walczkow'	
12 kop " " mjełkich teho runja,	
$\frac{1}{2}$ kopy " " twierdzych sbitych walczkow,	
120 kop " " mjełkich teho runja	

pod wuměnjeniom nařadzenja a pod druhimi, psched auk-
ziju wosjewomnymi wuměnjenemi na pschedadżowanje
pschedawacj.

Aukzia sapoczne so dopoldnia w 9 hodžinach we wot-
dzieleniu „dubowe kerki“ pschi huczansko-nowoměschczan-
skiej drošy.

Grabinste Schall-Riaucourste hajnisle saržadniſtwo
w Huczy.

Hugo Oppelt.

Sawesczenja psche wołnijowe schodowanje po
twierdzych wschomózno tunich pramijsach horjebjerje

němski Phoenix

wohensawesczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnosć

E. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohatzej haſzy čzo. 86.

Dwaj krawslaj možetaj pschi dobrej ſdji trajaze dżelo
poła podpisaneho dostacię

J. Schulze (Scholta) na garbarskej haſzy 390.

Mopokaſmo

wo woszewnoscji Dr. med. Hoffmannna běleho
seloweho bröſtſyropa.

Oleschi čzaj bě moj syn na hylny kaſchel a na
dybaſowcji khor. Na poruczenje jeneho pschedzela
kupich pola kniesa Alberta Plasski tudy poł blesche
Dr. med. Hoffmannoweho běleho seloweho bröſtſyropa
a je moj syn psches naloženie teho sameho netko
kwoju khorowatocj zyle wołbkl. Ja to rad wo-
ſjewjam, so bych druhich tajskich khorh na to fed-
bnych sczinił.

W Hirschbergu w Schleszyńskiej, w decembru 1869.

Friedrich Sehdler, knihiveder.

Wot tuteho seloweho syropa moja skład a psche-
dawaja jón w bleschach po 1 tl., 15 nkl. a $7\frac{1}{2}$ nkl.

w Seifhennersdorffje knies Ernst Donath;

w Scherachowje knies Ferd. Peč; w Neugers-

dorffje knies F. Röthig; w Ebersbachu knies

August Ernst; w Lubiju knies Reinh. Reiß; w

Budyschinje knies Rudolph Höller; w Malezach

knies G. H. Dobritza; w Kluskhu knies Ernst

Postel; w Nowosalzu knies Rich. Bamberg; w

Kamjenzu knies Hermann Käſiner; w Gibawje

knies J. G. Müller; we Wosporku knies J. G.

Pötzschka; w Bislopizach knies Bernh. Kunza.

Driewowa aukzia.

Bondzelu 10. julija dopoldnia w 9 hodžinach budzie
so w lęzu ryczerkubla Kołbiča pola Nalez 17 kloſtrow
khojnowego a $\frac{1}{2}$ kloſtra brēsoweho schęzepoweho drzewa,
77 kloſtrow khojnowych pjenkow a 100 kop khojnowych a
brēsowych walczkow na pschedadżowanje pschedawacj.
— Schromadžisna na knjezim dworze.

Tam leži tež 32 wuzitkowych dubow se zwobodneje
ruk na pschedan.

Wobydlenje sa jenu familiju je k wobyczynienju.
Wšcho dalshe je šhonicz pola kowaria w Czichonjach.

Wot 1. julijsa teho lěta ſo w mojej muſowej pſchedawani wjazdy po měrje a tež niz mjenje $\frac{1}{4}$ centnarja njeſchedawa, ſtož k dobrocziwemu nawiedzenju dawam.

Wulke mlyny w Budyschinje.
C. G. G. Mörbis.

Khofej

dobry a ſylny po ſłodzenju, bjes kamusckow a czornych bunow pt. po 8 nzl.
poruczataj jako jara tuni

Ginzel & Ritscher
na ſwonknej lawſkej haſh čo. 789.

Palený khofej

pt. po 9, 10, 12, 13 $\frac{1}{2}$, 15 a 16 np.
loždu wutoru a ſydh pjatk
nowopalený:

zylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w zylých kehelsach
46, 48, 50 a 52 np.,
mlethy zofor, rajz, jaſh, hroch, krupifi,
ſodu, mydlo, ſchterku wſchitſich družinow najtunischo poruczataj

Ginzel & Ritscher
na ſwonkownej lawſkej haſh čo. 798.

C. A. Wehla

na mjaſowym torhōſčju čo. 40
porucza ſwoje materialtworowe, cigarrowe a barbowe khamy pod ſlubjenjom sprawneho a najtunischo poſluženja k pſchedzniwemu wobledzbowanju.

Barby buche a w ſirniſu rybowane,
ſirniſ, kopalak, bernsteinak, jeleſolak,
terpentinowы woliſ němſki a franzowſki
gyps a cement
porucza

C. A. Wehla
na mjaſowym torhōſčju 40.

Rajz, krupifi, jaſh, hejduschlu, hroch, ſoržki, buny,
porucza najtunischo

C. A. Wehla
na mjaſowym torhōſčju 40.

Najlepschi.

Ludwigsdorffski twarski kalk
ma wot nětk stajnje na pſchedau

Heinr. Jul. Linck.

Serbſte reje
wobej njebzeli ſchibalejchi 2. a 9. julijsa
w ludzazej ſahrodze (Vollsgarten).

Nakladnik: J. E. Smolef. Číslo L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Palenz

czistý palenz, th. po 16 np., pſchi 9 th. tunischo;
ſłodke palenz, th. po 4, 5, 6 nzl., pſchi 9 th. tunischo;
prawdziwy ſitny palenz, liqueury, rum,
spiritus, fiſalo atd. poruczataj k dobrocziwemu wobledzbowanju

Ginzel & Ritscher
na ſwonknej lawſkej haſh čo. 789.

Jedyn wulki wotrocžl, kiž ma dobre wopiskma, móže ſlužbu doſtaž na ſuſejim dworje w Czichonjach p. Budyschina.

Jedyn dobrý wowczerſki poſ je na pſchedau na wocenejnach w Czichonjach.

Za
njebo knjeni
Mathildu Fiedlerjowu

rodž. Stangec
na dnju Jeje khowanja
3. julijsa 1871

Budyska Bjesada.

W zrudobje ſo džensa zjenočamy,
Přetož nam ſo miny duša radostna,
Ze želnoséu na to ſpominamy,
Zo ſo dželi lubowana mandželska
Wot swojego ſwérnoh' mandželskeho,
Luba mać wot džesca luboznebo.

Tola hdyž tež Bóh Knjez rany bije,
Dha je wón tež wěſce zaso zahoji,
Přichod wěncy radosée nam wije,
Z Božoh' ſłowa ſo nam wěſtosé zaswěći:
Zo éi, kiž ſo tudy lubo maju,
So tam zaso widža w Božim raju.

Ze začuwanjom najhlubſeje bolosée lubym přečelam a znatym jeno z tutym wozjewjam, zo je mi tón Knjez nad ſiženjem a ſmjercu po ſwojej njewuslēdnej radze moju drohu, horcolubowanu mandželsku **Mathildu** rodž. **Stangec**, jako bě mje jeno krótki čas z njeju zbožowneho ſčinił, zańdženy pjatk, dzeń 30. junija, wječor w 9 hodžinach po dožim čeřpjenju zaso wzal.

Z dobom wuprajam tež ſwój najwutrobní ſi džak za wše wopokazma troſtowaceho a pozbehowaceho dželbraća, kotrež buchu mi wosebje na dnju Jeje khowanja, 3. julijsa, tak bohaće a luboſciwje date.

W Budyschinje, 7. julijsa 1871.

Hluboko zrudženy
K. A. Fiedler.
seminarski wyšsi wučeř.

Serbske Nowiny.

Za nowěški,
tj. maja so w wudawaſni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedac, ptači so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawaſ
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaći
6 np. Stwórtletna předpłata
ta pola wudawaſni 66 nsl.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowſche. — Swětne podawki. — List f Ameriki. — Powjescje wo wojskach. — Se Serbow: S Budyschina. S Koszle. S Thysika. — S Kulowa. Se Spal. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Nowěſchtin.

Šlawa! Šlawa! Šlawa! naſhim wutrobitnym ſerbskim wojowarzam pſchi ſich domojwroczenju f dotheje a fruteje woſny.

Czeſcz a khalba jim ſa to, ſo tež woni němſki kraj a f nim naſchu ſerbsku Luzizu pſched ſlym njeprſcheſzelom wobarnowachu a tak ſławnenmu ſerbskemu mjenu nowu czeſcz a nowu kħwalbu pſchidobychu. Bóh daj jim w ſerbskim kraju nětko ſtrowe dny a dobre ſpodebanje. Šlawa!

Spiritus placzesche weżera w Barlinje.

16 tl. 15 nſl. a 15 tl. 20 nſl.
pſchenza 66—82 tl., rožla 40—53 tl.,

(to je: ſa 25 pruſtik ſtżow.)

repitowých woſli (njezjiſczeny) 14 tl. — nſl.
(Czeſcz eny, kaž ſo w Budyschinje pſchedawaſtajne něhdže 1½ tl. drôžſhi.)

Pjenježna placzisna.

W Lipſtu, 12. julija. 1 Louisd'or 5 toſer 17 nſl.
6 ½ np., 1 počnowaſazý czerwieny ſtoły abo bukut 3 tl.
6 nſl. 5 ½ np.; wiſle bankowki 81 ½ (16 nſl. 3 ¼ np.)

Gabi ſakſkoſchlesynſkeje želeſnicy f Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
počnja 9 h. 5 m.; pſchipočnja 1 h. — m.*; počnja 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**
Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopočnja 10 h.

50 m.*; počnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
9 h. 35 m.; w nožy 1 h. 45 m.**

*) Pſchianknjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).

†) Pſchianknjenje do Žitawy.

Pſchianknjenje. Czahaj ſe ſnamjeſchkom ** bjes Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju ſatnatataj. Wonaj mataj jenož woſy prěnjeje a druheje Mažy a ma ſo ſu billet ¼ wjazý pſacię; dženske billety pſchi nimaj njeplaća.

Najnowſche.

Draždjan 13. julija. Kral Jan je pſches wukas wot 11. julija ſakſtemu, ſo domojwrocziwſhemu wójsku ſwoje kralowſte powitanje woſjewiſt a jemu pódla ſwoj džak ſa wſche jeho wojskſte ſtukowanje wuprajſt. — Kral Jan je prynza Jurja ſa generala infanterije pomjenowal.

Žitawa, 12. julija. Dženſa je ſo infante-
rieregiment No. 102 ſem wróžiſt. Won bu jara ſwjetđeñſy witany.

Sakſka. Pschi kraſnym, ale jara horzhym wjedrje je sakſke wojsko po tej dželbie, taž je ho hac̄ dotal s Franzowſkeje do Sakſkeje wróžkito, sandženu wutoru na kwoje dženſke waschnie do Draždjan nutſezahyko. Draždjan běchu woſebje na tych hahach a torhoschajach, po kothajch mějſche wojsko marschirowac̄, najkraſniſho wupyschene a běſche ho tejlo pschiſladowarjow se wſchēch ſtronow ſeſčko, so bě ſ nimi kóždy kučik woſkadažen. Nutſezahnjenie ho w 10 hodžinach psched wulkej fahrodu ſapocja a ho $\frac{1}{2}3$ hodžinow na budýſkim (někto albertſkim) torhoschaju ſlonečji.

Priedy hac̄ ho czechnjenie ſapocja, buchn khorhoje wojsku wot knježnow ſ wěnzaſi wupyschene a kóžda kanona doſta tež kwoj wěn, pschi čimž jedyn měſchčanſki radžicel ruc̄ džerjeſche a dobnychetſkemu ſakſkemu wojsku ſlawu wunjeſe.

Tako bě ho wojsko do rjaku poſtajito, pschiſlacha kral Jan a dasche wojata ſewiweič, so je khejor Wylem krónprynz Alberta ſa general-polneho marſchala pomjenowan; kral potom wojsko woſkada, po čimž wojažy woſmarſchirowachu.

Najpriedy jehachu jěſdni měſchčenjo a burjo, potom někotſi generalojo, krónprynz Albert, bayerski prynz Theodor, prynz Schönburg, prynz Reuß, pruski general Schlotheim a woſchelazý druſn pruszh offſizierojo, někotſi württembergſzy a bayerszy wýſchzy, na to polna žandarmeria, týſčto wýſchich, prynz Jurij, offſizierojo generalkomanda a po nimi přenja infanteriebrigada No. 23, kavaleriedivisija, korpsartilleria, deputozia kolonnoweho woſdželenja, ſtab trainbataillon, trainowa depuzacia, depuzacia polnych lazarethow, polni duchovní a woſkladovarjo ſ lazarichow, depuzacia proviantkolonny a depuzacia polneho poſta.

Wojažy doſtachu woſchudže, hdzej nimo czechnjechu, wěnzy a kweſti, tak ſo bě někotry ſ nimi taž poſtry, a woſchudže ho jim hrimatzy ſlawu woſkache. Na nowym torhoschaju bu krónprynz Albert wot draždanskeho měſchčanſty Psotenhauera ſ pělněj ryczu poſtrowjeny a bu jemu ſlawu wunjeſena. Krónprynz ho w królej ryczi podžaková, na cjož knies měſchčanſta tež prynza Jurja poſtrowi a jemu, taž tež ſakſkemu wojsku ſlawu wunjeſe. Tež prynz Jurij ho podžaková a potom buſhtaj wrbaj kralowſkaj prynzaj hischče wot dweju knježnow poſtrowjenaj, na cjož cžah dale džesche.

Bjes tym bě ho kral ſ woſebnym pschedwoſdženſtowom do draždanskeho, noweho města na budýſle torhoschajo podak. Tam bě rjany zelt ſtajeny, w Potrymž běchu kralowa Amalia a kralowa Maria, krónprynzehyna Karola a prynzehyna Jurjowa ſe kwojimi džecjimi. S nowa ſwony ſakſinčajchu jako krónprynz ho ſ marſchalikum ſtabom bližesche a wojsko psched kralom defilirowaſche. Wot tam czechnjechu wojažy psches poſlenje czechne wrota, hdzej ſo potom roſpuſtejchu.

Zyla wěž bě ho derje radžila a woſchitz, kiz ſu nutſezahnjenie ſakſkeho wojska do Draždjan widželi, praſa, ſo Draždjan hischče ženje tak pschne byle njeſku taž tehdý, tež a ſo tam ženje tajla horliwoſc̄ knježita njeje, taž ſandženu wutoru.

Pschiſpomnicz mamy hischče, ſo krónprynz Albert, jako ſ tej tribunje pschiſlacha, hdzej ranjeni wojažy ſeđachu, kwoj wawrinzowym wěn ſ mječoweho pschimadla wſa a jón ſpomjenym wojalam pschepoda.

So je krónprynz ſa generalneho polneho marſchala pomjenowan, w tajlim naſtupanju bě kral Jan halle bžen předby telegramm wot khejora-krala doſtał, ſ tym poručenjom, ſo by to krónprynzeſ ſched nutſezahnjeniom ſ navježdenju dał. To bě lohlo ſežinč, ale nowy marſchal dyrbjeſche tež marſchalski ſtab meč, — a ſu ſebi ſlonečnje tak wupomhali, ſo marſchalski ſtab nehduscheho ſakſkeho prynza a franzowſkeho marſchala Moriza ſ tak mjenowaneho ſeleneho wjelba wſachu a krónprynzeſ dachu. Spomjeny prynz Moriz je w Straßburgu poſrjeban. Tak ludžo powiedaja, ale na tym ničjo wěrno njeje: ſtab je nowy.

W Dittelsdorfje dyri 3. julija blyſk do Geiſlercz domſkich, ſwotkal do hródze ſlečja a tam jenu ſruwu ſaraſy. — Tam je ho 9. julija khejor Brendler pschi ſtanu tepež.

Brusy. Wjehč Bismark a hrabja Moltka ſtaj wot města Draždjan czechne měſchčanſtwo doſtałoj.

Khejor-kral je woſkhorjeſ a ho do Emja podak, ſo by tamniſche ſupjele wujík. — Hrabja Moltka je ſ tym ſamym woſpohladanju w Gasteinu.

Něbo dežavuſſi mječ je kwojey džowzy mandžuelskej pruskeho prynza Vjedricha Korle 7 millionow toleč ſa-woſtajit. Někotre nowiny pak piſaja, ſo to wěrno njeje.

W Franzowſkej nehdje 66,000 muži němskeho wojska tak dohlo woſtanje, hac̄ Franzowſkejo Němzam wójnske khosty njeſaplaczha. W Franzowſkej woſtanje mjenujej 4., 6. a 19. divisia a budža tež reſtrukci, kiz ſ tutym diviſijam ſtuſcheja, ſ tym ſamym poſkani.

Te ſakſke regimenty, kotrež na kwojim domoipuču ſ Franzowſkeje psches město Frankfurt nad Majnom džechu, buchu tam jara pscheczelniwie witani a tež pělnje hoſczejowani.

Awſtriiſi krónprynz je wónzano do Prahi pschiſlach a tam někotre dny pscheyt. Wón je pôdla tež w někotrych druhich czechnech městach pobyt. Hdzej jeho czechni poſtrowiſu, tam wón tež czechni wotmolwi, hdzej pak němſt tam tež němſki.

Franzowſka. Liczba franzowſkeho wojska je w

in říwili na 320,000 muži postajena a ma maršhal Mac-Mahon poruejnosť, tešlo wojskow po časzu ſaſo pod bróni powołacj a wojerzy ſradowacj.

We wſchelakich wotdželeniach města Pariza hifčeje pſchezo žadym prawy měr njeje, pſchetož ſkoru žana nōz njeſandje, hdejz ſtradiju na wojskow njetslejka.

W mieſcie Amiensu je někali Franzowſa jeneho němſkeho wojska ſatſeli. Camnichi němſki kommandant je teho dla krute wulash dák.

Franzowſzy wojszy ſu najbole taſlích mužow ſa ſejmſtich ſapoſtanow wuſwolili, kij ſu ſwérneho republikanſkeho měnjenja.

List ſ Ameriki.

(Wat J. Čečha*).

W Serbinje w Texasu, w decembri 1870. — Luby pſchecelo! Ja chzu Tebi tudy po mojim ſlužbenju mój pucz ſ Bremera hacz do New-Orleanſa ſ krótka wopisacj.

S Bremera wotjedžechmy 22. oktobra popołdnju w 4 hodžinach ſ extracjachom a bě to dokhi čzah, ſe ſamymi wuzahowarjemi wobſadžený a my něhdež $\frac{1}{2}$ 7 hodžinow do Bremerhaſena pſchijedžechmy, hdejz mějachmy do kózje ſtipicj. Na ſeleſnizy nam, hacz runje bě dawno čzma, žaneje ſwězý do woſow njeſadchu, tak ſo budžichmy tón zyky kruh po čimy ſedzecj dyrbjeli, hdy budžichmy ſami někotre ſwězklowe kruhi ſobu njeſeli. A tak ſym ſebi naſch ſupej ſami poſwětli, tak derje hacz ſo to runje hodejſe. Teho dla injeſeſche hižom wulka njeſpolojoſnosć bjes puzowarjemi a wjèle tych ſamymi wołachu ſa ſwězu a cjerjachu teho dla haru, ſo kondukteura praschaſo, hacz ſym ſnadž ſwinje, ſo dyrbimy bjes ſwětla jēz. Ale ničton na to njeležibowacše a my wſchak žaneho ſwětka njeđoſtachmy. To paſ bě jenož taſti malý ſapočkati k njeļuboſnosčam wulkoho puzowanja — ale dokho njeſrajeſe, dha hifčeje hörje pſchindže.

Jako bě mjenujzý čzah do pſchiftawa (Hafen) dojet, hdejz drje na wobémaj ſtronomaj wjèle ſwělkow phtnychmy, ale dale ničo njevižachmy, dha won ſkonečnje ſafia. My ſ woſow wuſtupičhmy a wſča ta wulka ſyka ludži ſo dale cjerjese a my ſobu, hacz runje njeſeđachmy, hdejz po prawym džem: hacz tamy hižom do kózje ſtipicj abo ſchto ma ſo hewal ſ nami ſtač. Jako běchmy w ſraſhnej cjerjezeni ſ wobčejeni ſ naſchimi ſmachaſi a djerjeni wot džecji, (kij naſ ſuſhcziež njeſmjeđbachu, ſo dyhmy je w cjermej noz ſuſhibili) pſchezo dale džem, dha na poſledku k naſchej kózji pſchindžechmy. Tam

drje kraja hacz do njeje dokhi móſt położeny, kózdy bě ſ khéto naſhy, tola paſ mak ſtraſhny. Věnož delka bě pſched móſtom běſche ſtraſhna cjerjezena a ſchó tam něſto ſe ſwojich. wězow ſhubi, tón njeſožeſe ničo ſaſo doſtač.

My drje ſbožomije na kózj pſchindžechmy, ale ſo pſchezo pödla džiwachmy, ſo ſym ſe ſlužbenjom wotefchli. Tam ſo hnydom po dwémaj ſkobomaj do ſrjedžnoſtrywa (Zwischendect) podachmy, hdejz mějachmy, ſo nam po měnjenju naſche města pſchipolasacj. Ale wo tym žana rycz njebe, kózdy ſebi ſwoje město phtasche, hdejz čyžsche a kotsiž běchu naſprjedy pſchifchli, czi ſebi naſlepſche města wobrachu a je tež woblhowachu. W Bremera haſenje poſta ſo, ſo temu tak njebe, a ſo wjèle wjazy czi, kij běchu w prěních woſach ſedzeli, tež naſprjedy na kózj pſchindžechu. A dolež běchmy my poſdžiſho na kózj pſchifchli, dha dyrbjachmy tam woſtacj, hdejz runje žane město ſa naſ ſamakachmy a to doſta ſo nam po dohkim phtanju ſkonečnje w prěním džele kózje. Tuto město paſ we wſchelakim naſtupanju ſubosne njeſeſche, ole my dyrbjachmy ſ ním ſa ſubo wſacj, dolež w ſrjedžnoſtrywo ſe ſane lepſche wjaze wysche njebe.

Jako paſ ſebi tutón ſrjedžnoſtrywo bliže wobhlabach, dha mi wutroba ſpany; pſchetož ja běch ſebi myſlit, ſo budže tam zyly hinal, to je: wjèle pěkníſčo, hacz něklo wiždžach. W ſrjedžnoſtrywo běſche mjenujzý wſho hifčeje w naſgrawocžiſtchim njeſorjadlu. Tam ſtare kaſheze, ſudy, poſjazh, žerbje a deſli přeli a po dlu ležachu, tam ſtejachu ſtare ſudy ſe ſhničmi jerjemi, ſe ſmoku, koſofonijom a wſchelakim njerjadem, ſo budžiſche ſebi jedyn lohko nohi ſtamacj móh. K temu tam ſaſraſhne ſymjeđeſche a wysche teho bě wſcha kózj poſta ſo mjenowaných ruſowſtich ſchwobow, — vrrrrr! dha mje tſchahesche pſched taſlej žadkawoſežu, woſebe hdyž ſebi pomysliſt, ſo budu dleſhi čzah ſrjedž taſleho ſwinjetſtwa bydlacj dyrbjecj. — Ale to bě ſchwoboz, ja ſym temu borsy pſchivulnyk, jako běchu kóznižy w bližſich dnujacj wſho tak na bol ſestajeli, ſo móžachmy tola bjes ſtracha nimo hiž. Schwoby, haj te drje woſtachu, ale ja ſym ſo ſ nimi tež ſnjeſč ſaukulnyk; pſchetož woni mi džě ničo nječinjachu, tak ſo je jako zyly njeviňovate ſwěratla, něhdež laž muchi, wobhladach a ſo ſ nimi a bjes nje ſtroſhniſe ido mojeſe ſoje (koža) lehnych.

Jako běchmy naſche ſmachi w lutym heſſlim pſchibylku wotpožili, džechmy hnydom ſaſo na kryw (Deck) po naſche ſkomsle měchi, na kózj mějachmy ſehacj. Ale, o běda! to bě ſaſo žakožne ſalhadienje: kózdy ſo wo nje torhaſche a běſche to njeurjeknena měſčeniza. Naſpreddgy čyžsche kózdy ſwój ſkomsli měch měch, do-

* Překlad tuteho líſta je ſerbi a je ſo iont ſe ſerbiow do ſerbiina pſchibylit.
Redaktor.

też bę na kózdy měchu mieno napiżane, ale to bę nieniemożno bjes tejko ludźimi a pschi hubjenym śwetle śwoj měch namakac̄. Za bęch też dwaj tajki měchaj w Bremenje kupili a bę sa njej 2 tl. 20 nſl. sapkac̄i, njejszym pak żaneho woładat, a ja ho skonczenie doładach, so dyrbja bracz, schtoż móžu dostac̄. Tako bęch pak teho dla preni lepschi do grziedznostrywa donieść a sało horje pschinidzec̄, dha bęch hizom wschtite rozebrone a ja dyrbjach na pośledku wjechoły dycz, so bym jedyn, hac̄ runje hubjeny, dostak. Druhim ho hiszceje hubjenischo dżesche, czi s zyka żaneho njedostachu. Duż hebi myſlu, so ju ludżo na kózdy pschitshi, kij hebi żadyn tajki měch kupili njebeču, ale pschi wudżelenju zusti měch wsachu.

(Połkac̄owanje.)

Powiescie wo wojskach.

Żelesny pschi je dostak leutnant Horst s Zehmen s Wyższej pola Kamienza; teho runja landwehrist Handrij Połen s Hermance, nětko w Hornej Dubrawzy, landwehrist August Schrympa s Trani, wot 1. westpruskiego grenadierregimenta N. 6. — Skwiatohendrichsu medailiu dosta: podwyjski Jakub Kreczmar s Mikoc̄ic̄, wot 6. salische lohleje batterije.

Ze Serbow.

S Budyschin. Schiortki 13. julijsa bę tón dolko wotczakowanym dżen, hdżez ho taj dwaj bataillonaj 4. infanterieregimenta No. 103, kij do wojny tudy siedzhtaj, s Franzowiskej sało k nam wrózischtaj a swoje swiadżeniste nutzehnjenje do naszeho města dżerzischtaj.

Po prēnskej powiesci rękasche, so gredju 12. julijsa pschichenzetaj, ale pozdjiſho shoničmy, so smajeż zo to nasajtra 13. julijsa popołdnju w 3 hodzinach stac̄. Tola też to zylo wérno njebe, pschetoż krótko przedy pschinidze woszewjenje, so nasche wójsko hizom dopołdnia w 11 hodzinach k nam pschichenzje.

Město bę zo k temu nanajrjenischo wuwyschiko, haj, kózdy, kij je tu pschi widżat, węsze praji, s zo Budyschin hiszceje żenje w tajkiej kraźnosći polasał njeje..

Hdżez dróha se swonkymi lawstimi wrotami do města sameho wjedże a hdżez měcha wojszy do města sastupic̄, bęch ułuski triumphalne częstne wrota natwarzene. Tute sū s pełnymi wobrasami a napiżmami wuhotowane, tak so zo po twarbie a po wuhotowanju derje lubja. Wot tam hac̄ do swonkowych lawstich wrotow bę triumphalny pucz s dwoma rynkomaj wysokich żerdzow nasnamienjeny. Tute żerdze bęch jena s druhiej s rjanymi pletwami siedziona; s nich smohowachu zo khorhoje wschelakich barbow a na kózdej bę dale delko wénz, w lotrejz bę mieno teho abo druhego města, hdżez bę zo ważny wojniſki skutk

stak, napiżane a kózdy ras też dżen pschitpiżane, hdny bę zo to stako, sapocinajo wot Weisenburga a Wörtha hac̄ do Parisa a Belforta.

Wysche teho bęchu wschtite domu najbohac̄ischo s plektwami, węzami a khorhojemi wudebjene, tak so bę wschudze kraźny napohlad, hdżez jenoż weczęto pohłada. Na wobsczernej tribunje, lotraż bę na kłownym torhoszczu natwarzena, bęch u města sa schulsku mködoseż a radna kheża bęsze jara wschitnje a spodobnje wuhotowana. Po żyłej bohatej, żitnej a żerbiskej hasz bęch wysche wschese druheje pschi też pletwa przeksi psches hasz wot jeneho domu k druhemu szczegnjene, schtoż też jara rjany napohład posłiczesche.

Bórsy po 9 hodzinach dopołdnja jedyn bataillon naszeho budysleho wójska po żelesnicy s Drajdzan pschijedze a tak dolko s wonka města wosta, hac̄ bę też tón druhı pschijet. Potom zo wobaj sjenocischtaj a po wojerskim siedzowaniu psches triumfalne częstne wrota do města natis czehnieschtaj a to po swonkomej a swutskomej lawskiej, laž też po bohatej hasz hac̄ na żitne wili, hdżez zo wojszy rospuszczeniu a do swojich kwartirów podachu.

K lewicy wot triumphalnych wrotow bę tribuna natwarzena, na lotrūż bęch u radni knieża, sastupjerjo města, królowzy a duchownzy sastojnicy postajili a s lotrejz k. mäschjanosta Löhr wójsko s pełnej ryczu witaſche, na lotrūż k. oberst Dittrich, lotrūż bę pschi tym warzynow wénz dostak, s dżacuimy słowami wotmolwi. Potom wójsko pod stajnymi klawiwołanjom se stroną pschihadowarjow, na lotrejz wojszy se kózlym hurawołanjom wotmolwachu, dale czehniesche. Se wschec̄h wóknow zo wot knienjow a kniežnow kwetli a wonjeschla jenoż tak kózlym, so bęch hasz, hac̄ runje bęch zo wojszy po mōznoſci s kwetkami wotbykali, s tutymi tola laž poſyte.

Wojszy strovi a čerstvi wuładachu, hac̄ runje bęch u města sameho a wjedra khetro jara wobrunili, a s radostnym woblegzom do města natis czehnieschu, hdżez někotreho žukuz pscheczelio a pscheczeluzy, starschi a bratsja se kotrami, mandżekle a dżeczi wutrobnje witaču a s wjezkoſcze ſaſowidżenia kózly pschelinachu.

Hac̄ runje zo bojachym, so na węzach sahe doszcz shonili njejsu, so wojszy sało pschinidu, dha bę zo tola tejko ludzi ſeschko, laž jeho w Budyschinie hiszceje żenje na jedyń ras shromadżenego widżeli njejszuy.

Popołdnju w 4 hodzinach podachu zo wojszy na schieblejch, hdżez we wschelakich zeltach, laž też w samej tseleri wot města wobied dostachu a k temu też piwo, tak wojele čzysche kózdy pież. Też dari zo kózdemu wojskiej piwna schlenza, na lotrūż bę dżen nutzehnjenja do Budyschyna navigany.

Po wojedze bęch reje na wulim rejnischeju njedoloko tak injenowaneje tseleriskeje murje. Złyk dżen bę dobrę wjedro było, hac̄ runje bę njebio s czasami jara

pomročjene, tola buchn reje khetro dokhi časť psches deschęs složene, hač slončjne saho lepshe wjedro sastupi.

Napošledku změny pak prajich, so je ho zhyt kyjevjan wot spocjałka hač do kónza derje radzil a so won wěsče pschezo w dobrym wopominjenju wostanje.

S Koschle. Sandženu wutoru pschi połdnju w dwemaj hodžinomaj dyri tudy blysk do domskich khěznika Pawlika a je s dobom tež sapali, tak so ho wonne wotpaslichu. Dolež woheň khetro pomaku wokoło ho hrabasche, dha bě móžno, wjetshi djel Pawlika smachow pkomienjam wutorhnyej. Hewak pak nichčon wobškodžený njeje.

S Tyglila. Rano w 2 hodžinomaj 3. juliija

wudýri tudy w dworje sdžarjanskeho bura Pakožnika woheň a pschewobroči wschile domske a pôdlsanske twarjenja do procha a popjela.

S Kulow a. Tako pôndželu 3. juliija wječjor wołoko 8 hodžinow czejké njewjedro se kylnym slivkom hem pschičeze, dyri blysk do domskich pschelupza Hendricha Welja a sapali, tola bu woheň hórsy poduscheny. Hewak blysk nikomu žaneje schlodý načinik njeje.

S Spal. Tako pôndželu 3. juliija wječjor wołoko 8 hodžinow pschi kylnym njewrjedre wotrožl Jan Czopiel s pola domoju khwatasche, bu won wot blyfsa tak straschnie dyrieny, so na měsče morwy wosta.

Kak

r o z o m

Hans Depla

w ó t r i t a j

a

a

Mots Tunka

l u d ź i p ó d l a

s k r ě j e t a j .

M. T. Nicžo hórsche, dyžli ſta Jona.

H. D. Hóže dha je žana tajka?

M. T. Nô, w D. W. na gmeinskej khězi.

H. D. Ale, je dha tak jara ſta?

M. T. Haj, wona ſe ſekru na miža džesche, projiz ſo čže jeho ſarashcz.

H. D. Schto pak je ſa to doſtaka.

M. T. Môdere wolo, ſo ho jej někt ludžo ſměja. Brre!

Hans Depla. Wóndano ſy mi powjedał, ſo je jenemu mködemu člowjeku rukaw ſe kylnje wupanč a ſo je ho to ſtalo, dolež ho won pschecžiwo starschim mužom dosz pschiſtojnje ſadžeržač njeje.

Mots Tunka. Haj, to ſyim ja powjedał.

H. D. Ale temu džé we wšchem tak bylo njeje!

M. T. Wěſch dha ty lepje?

H. D. Ja ſebi myſli; — pschetož ta ſwada je ſ teho naſtača, ſo ſu ho čzi starschi mužojo wo mköde

holž torhalí a ho pschi tym tak pschehrabnyli, ſo ſu w ſwojej horliwosći Frýzej rukaw wuterhnyli.

M. T. Dundra tola! Hm hm, tak móže mködzenz tola druhdy l njesbožu pschińc!!

M. T. Schto je tola na tym wina, ſo na ſimanſkim mërslim ſwiedzenju dupjonsku a ſubratovſku mködosež do čjaha ſobu pscheprofylí njeſzu?

H. D. Boni ſnadž ho na nich dopomili njeſzu.

M. T. Njebleď tak, wſchal ſu zyrkiwinskiho priódleſtejerja tuteju wšhow ſobu wſali — duž na tutej wšy derje ſabnč njemöžachu.

H. D. Hm, dha je to jara džiwna wěž; pschetož hóžez je zyrkiwinski priódleſtejer, tam dyrbja tola tež ludžo dyč, kij ſe miſci khodža.

M. T. Haj, tak dyrbjač ſebi kóždy myſlici, ale kaž wiđiſch, dha tola hiſchče někotſi ludžo ſa tym pschiſli njeſzu.

Magdeburgske woheń sawesczaze towarzstwo

se składnym kapitalom wot pęć millionow toler prusk. kononta

w 5000 akcijach po 1000 tl., kotrej sū do spolnje wudate,
pschijima po tunich, twierdyh prämijach sawesczenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach laž na wach
na hibite pschedmijet.

W tuniosej swojich prämijowych postajenjow wone niże żaneho drugiego sprawneho towarzstwa nisteji,
też poſticia wone pschi sawesczenju na dležhi czak hodny dobytk.

Pschi ratarstich sawesczenjach so sawesczenym toſchto i lepschemu pschiswoli.

Schłodwanje psches wurażenie gasa so tak saruna, laž wohnjowe schłodwanje.

Sawesczene formularz, laž tež exemplarz powschitkownych sawesczenistich wuměnsenjow móža so pola
podpisaneho agenta koždy ejoš darmo dostacj, kothž budje pschi napiskanju sawesczenja stajnje i potrožy hotewy a
hubze wschitke požadane wułożenia dawacj.

W Budyschinje, na hornczerskiej haſy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
wyschi agent magdeburgskiego woheń sawesczazehotowarstwa.

Dr. Wengler,

Kralowſki woſrjeſny lekar, wypłati nětko na lawſich hrjebjach ſ na-
pschecza měſchczanskeje ſchule po 2 ſchodo-
domaj.

A ryczam wot 11—1 hodziny.

Toſchto

murjerjow a handlangrow
može pola podpisaneho hnydom do džela ſtipicj.
W Budyschinje 8. julijsa 1871.

P. Wendler.

Khofej

dobry a ſylny po ſłodzenju, bjes tamusckow a czornych
bunow pt. po 8 nſl.
poruczataj jało jara tuni

Ginzel & Ritscher
na swonknej lawſkej haſy čjo. 789.

Palenj khofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 np.
koždu wutoru a koždy ptak
nowopalenj:

žylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w žylých kehach
46, 48, 50 a 52 np.
mlethy zofor, rajz, jaſty, hroch, ſrupiſi,
ſodu, mydlo, ſchterku wſchitlich družinow i naj-
tunischo poruczataj

Ginzel & Ritscher
na swonkowej lawſkej haſy čjo. 798.

100

2 a 3letnych ſłopow budje so po wjetſich a mjenſich
djęſbach n'jedjelu 23. julijsa t. l. pschedawdnu w 1 ho-
dzinje na woczeſtynach w Bělém ſcholmu pola Wojerez
na pschedzowanje pschedawacj.

Palenz

czisty palenz, th. po 16 np., pschi 9 th. tunischo;
ſłodke palenz, th. po 4, 5, 6 nſl., vſci 9 th. tunischo;
prawdziwy ſitny palenz, liqueur, rum,
spiritus, fiſalo ad. poruczataj i dobrocjewemu
wobledzbowaniu

Ginzel & Ritscher
na swonknej lawſkej haſy čjo. 789.

J. C. Schulz.

Khofej punt po 65 haſj 120 np.,

zofor - - 36 - 60 np.,

rajz - - 15 - 30 np.,

wino czerwiane, biele ſłodke a jere,
cigary a tobak najtunischo.

Sawesczenja psche wohnjowe ſchłodwanje po
twierdyh wſchomozno tunich prämijach hrjebjjerje

němski Phoenix

woheń sawesczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſolnoſcž
E. A. Siems firmā: J. G. Klinigſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatzej haſy čjo. 86.

Na pschedan.

Jena ſabrodnitska žiwnosć ſ 11 ſoržami pola a ſa-
hody, ſ maživnimi twarjenjemi a bjes wumjenka, ſ po-
lemi, ſiž wſchitke woſolo twarjenjow leža, je ſ ſižemi ſa
1600 toler ſ kožach ma ſo 600 toler naplaſcicj, hnydom
na pschedan. Wſchitke dalsche je ſhonicj pola kňesa gmejn-
ſkeho prijedleſterja Bachwitzta we Wulſkej Dubrawie.

Nechton čhe jenu kořžmu wotnajecj. Schtò? to je
ſhonicj we wubawarni Serb. Nowin.

Wosjewjenje.

Pschedawanie trawy w Hermanezach nad Sprewju wojerowskeho wokrjeza.

Letusche trawjenie k szynu a wotawje w hermanezańskim starym hacze, kaž tež na dżelbje tukow, hewal k tamniščemu knjejsztwu bluszących, budże šo

schtwórtk 20. julijsa t. l. dopoldnja we 8 hodzinach

szadowje na pschedadžomanje pschedawacj.

Nazadženje je wuměnjenje.

Shesty dżel tuknych pjenjes ma šo na dnju aufzije sapłacjicj.

Dalsche wuměnjenja budža psched sapoczątkom pschedawania wosjewjene.

Šromadžisna w starym hacze.

W Hermanezach w juliu 1871.

Knježe sostupjerstwo.

Wosjewjenje.

Na namjet herbów Karla Friedricha Wehnera w Nowej Wyszy poła. Niezwączidla budja šo
wutoru 18. julijsa t. l. dopoldnja w 9 hodzinach

sahrodniska, k sawostajenstwu pomjenowanego Wehnera blusząza, žiwnoſci fol. 8 gruntskich a hypothekskich knih sa Nowu Wiesi p. N. a cjo. 2 wopalneho katastra, kaž tež wschelaki skót, hospodarski grat, draſta a móble w sahrodniskiej žiwnoſci samej pod wuměnjenjemi, psched pschedawaniem wosjewjonymi, na pschedadžomanje pschedawacj.

W Rakezach, 5. julijsa 1871.

Kralowiski žudniſki hamit.

Gehler.

Dr. Schwarz.

**Najlepschi
Ludwigsdorfski twarski kate
ma wot nětk stajnje na pschedan**
Heinr. Jul. Lincka.

Zena chuda klužobna holza je wondano na puczu s Misanakala hacj do Želzy jaku shubila. Schiož je ju namakal, tón chyžl ju sa pschihodne myto we wudawarni Serb. Now. wotedacj.

2 tolerjej myta

dostanje tón wote minje, kij mi taſkeho, kij w mojim leſhu drzewo a ſtanje abo i mojich polow pizu kranje, tak k wiedzenju da, so možu jeho psched žudniſtwom wobſkorjicj.
Sandrij Skop we Wetrowie.

Drjewowa aufzia.

Niedzeliu 16. junija popoldnju w 4 hodzinach budże šo 37 klostrow dubowych pjenkom pschi puczu, wot Niechornej do Rodez wiedzajym, na pschedadžowanje pschedawacj.

Wntaja ſo

wot podpišaneho drainirowarských dželacjero do trajozeboho džela w Gjelchowje a Butojnje.

E. Thomas.

Zena moschnicza, w kotrejž bě něchtio pjenjes, bu ſan-
dženu ſobotu na butrowskich wikach shubjena a chyžl
ju sprawnych namakal sa pschisprawne myto we wudawarni Serb. Nowin wotedacj.

Gandženu ſobotu buschtej w Budyschinje dwě nowej
měři ſhubjenej. Njech jej sprawnych namakal sa dobre
myto we wudawarni Serb. Nowin woteda.

Matariske towarzſto w Małym Wielkowje.

Poniedzeliu 17. julijsa 1871

wopytanje spytanskeje stazije w
Pomorezach.

Esobustawy towarzſta, kiz čyzedža šo wobdzelicj,
chyžli šo k czajej, po želeſnicy popoldnju w 3 ho-
dzinach 20 min. wotjedzazemu, na budylskim dwor-
niſczej nutſnamakacj. Pschedadžyda.

Skótny pólver s czerstwych ſelow,
Korneuburgski ſkótny pólver,
Pólver psche ſólkı,
Pólver psche priwotawu proſatow,
Lockwižski balsam,
Bischankowy ſalfowy pólver
porucja Grodowska haptika
w Budyschinje.

We wudawarni Serb. Nowinow je sa 2 nſl. dostacj:
„Sso ſmoni mēr.“ K' ſwjeczji ſam mēr a pěkník. S.
we řazu.

Ssu to rjane ſpěwych a ſchtuczki, w kotrejž ſo ſtrudoba
wójny a ſraſnoſci měra na wschelake waszneje wopomni.

Koždeho taſamza (Bandwurm)

a 2 hacj 4 hodzin ybes deſoſce a ſchlobowansz zbyſe ſacjero; teho runja tež blédawu a liſchawu wěſcie ſacjero
a to liſtne Voigt ſelat w Croppenſtedt (Preuſen).

Ludwiga Wintera

porčowſki pčatowj ſtad

635. na žitnych wika w Budyschinje 635.

(jenoz̄ pobotu wotewrjeny)

porucja we wulkim wubjerku rubjany, bely a pišany pčat wot najlepšeho ruczneho pschedzena,
kaž tež hotowe žitne a mukowe mēchi wſchelakich družinow.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

ßławnie snate picje pſche hæmorrhoidalne czer-
pjerje, pſche hubjene pſchetlaczje w žoldku,
pſche njeappetitnosc̄, wo cžinę doſc̄ wopisimow
wažnych lapazitow lekarstwa prjodlej; ma w origi-
nalnych bleschach po 10 nſl. stajnje na pſchedan:

- we Wehrsдорfje knjes C. Aug. Schmidt,
- Seiffenhennsdorfje k. Ernst Denath,
- Scherachowje k. Ferd. Bed,
- Neugersdorfje k. J. Röthig,
- Ebersbachu k. Aug. Ernst,
- Lubiju k. Reinhold Reiß,
- Budyschinje k. Rudolf Hölder,
- Nowosalzu k. Richard Bamberg,
- Kamjenzu k. Herm. Räftner,
- Gibawje k. J. G. Müller,
- Bislopizag k. Bernh. Kunza.

Aukzia.

Njedželu 23. julija 1871 popołdnju wot 3 hodžinow
budja ſo pod wuměnjenjemi, předy wosjewomnymi na
Hennertorze kuble w Malej Subniczjy 30 kop ſylnych
walczkow, 5 kloſtrów ſchęzepow a nětore kloſtry pjenikow
ſa hotowe pjenieshy na pſchesadžowanje pſchedawac̄.

Chromadžinsa na drjewonischcju bliſto dubjanskich
mjesow.

Kedžbu!

Jutſje njedželu kehele ſulenje a reje w Ssowrie-
zač. H. Kmoč.

Drjewowa aukzia.

Njedželu 16. junija popołdnju w 2 hodžinomaj budja
ſo na manjowskim a lęscjanſkim reviru dubowe kuleczki
a dubowe walczki na pſchesadžowanje pſchedawac̄.

Chromadžinsa w koczmje w Manjowje.
Nowak.

Jena, 24. junija w Bukezach namalana listownja
(brieftaſche), w kotrej ſu pjenieshy, móže ſo ſakho doſtac̄
čo. 2. w Kołwasj.

Nascheho ſławneho herbskeho pſzniherja, wýkoliczczęſe-
neho knjeta H. S. w L. wutrobnje proſzymy, ſo by tak
dobry był a „rhainſlu straž” w herblim pſchelozku w
Serbskich Nowinach wotcjiſciec̄ dalc. Hd̄ by Wón
znadž hifc̄je tež někotre ſchtuczki pſchidželat, w kotrychž
by tež na pſchisprawne waschnje na naschich kħwalobnych
herbskich wojowarzow ſpomijene było, dha by ſo nam tōn
spěw cžim lepie ſpodebat.

Někotsi herbszy wojažy ſakſkeho kraja.

Jedyn krawſki, kij wě ſ maschinu dželac̄, móže
pſci dobřej ſdži trajaze dželo pala krawza Mužika w
Bréshyzych pola Delnej Hórkı doſtac̄.

S nakladom Macižy Serbskeje je w druhim wudawku
wusčka a móže ſo we wudawarni Serb. Nowinow ſa 5
nſl. doſtac̄: Genoveſa. Rjane powiedanczko ſe stareho
čeža ſa hotote ſchryſteſa Schmidia. Pſchelozik M. Horniš.

Kedžbu!

Jutſje njedželu kolbaſhvukenje we Wuježku pod
Czornobohom.

K uawjedženju.

Egi ſami čeſcjeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiz chedža
ſa nje na tſecze ſchtwórtleto 1871 do předka placic̄, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, kotsiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjesc̄ dawaja, njech tola njeſapomnia, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſac̄. Na pruſtich poſtach Serbske Nowiny tež wſazy njeplacža hac̄ $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſenje do domu placzi ſo ſakſki poſtam ſchtwórtleſnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Serbske Nowiny.

Za noweški,
xit maja so w wudawaſni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedata, ptaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawaſ

J. E. Smoler.

Kóžde číſlo placi
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawaſja 66 npl.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowſche. — Swetne podawſi. — Spew. — List ſ Ameriki. — Se Serbow: S Budyſchina
S Hrotiſhčju. S Kamjeniza. S Kettli. S Mikorasa. S Noweho Luscja. S Mužakowa. S Delneje Wolſchin. — Spew. — Hanſ Depla a Mois Lunka. — Mawěſtmiſ.

Plaćizna žitow a produktow w Budyſinje.
15. julija 1871.

Dow...:	Plaćizna w pŕerezku na wikach, na bursy,							
	wyšša.	nížka.	najwyšša	najnížka	tl.	npl.	np.	tl.
Widzenja . .	tl. npl. np.	tl. npl. np.	6 15	—	5 20	—	—	—
Rozła . .	6 —	5 5	—	—	—	—	—	—
Decimjen . .	4 10	4 7 5	4 12	—	4 10	—	—	—
Bowk . .	3 12 5	3 5	3 15	—	3 10	—	—	—
Dróch . .	2 15	2 10	2 15	—	2 10	—	—	—
Wola . .	5 10	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahy . .	7 10	7 5	—	—	—	—	—	—
Hesdusčka . .	5 10	5 5	—	—	—	—	—	—
Rma buty . .	— 17	— 15	—	—	—	—	—	—
Ropasłomny . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. kyna . .	— 22	— 17 5	—	—	—	—	—	—
Lane šymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—

Ekahi sakſkoſchlesyſkeje želeſnicy ſ Budyſchina.

Do Dražđan: Rano 7 h. hodjinow — minutow* do połdnia 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wiecior 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**; w nož 4 h.

Do Gorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wiecior 6 h. 50 m.*; wiecior 9 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m., 1h. 45 m.**

*.) Pſchisantlenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pſchisantlenje do Žitawy.

Pſchisomnenje. Ekahaj ſe snamjeſtlow ** bjes Dražđanami a Gorjelzom jenož w Budyſchina a Lubiju ſastawataj. Wonaſ mataj jenož wosy přenjeje a druheje kazy a ma ſo ſa billet ¼ wjazý pſacieſ; dženje billet pſchi nimaj njeptacja.

Pjenježna plaćisna.

W Lipſku, 20. julija. 1 Louisd'or 5 toler 17 npl.
6 ½ np., 1 połnowajazy czerwony ſtołt abo dukat 3 tl.
6 npl. 5 ½ np.; wiſle bankowki 81 ½ (16 npl. 3 ½ np.)

Spiritus placzeſche wejera w Barlinje.

16 tl. 15 npl. a 15 tl. 20 npl.
pſcheinja 66—77 tl., rožla 40—48 tl.,

(to je: ſa 25 pruſſis körzow.)

rēpikowy woliſ (nječiſczeny) 13 tl. 10 npl.
(Ejiſeñy, faž ſo w Budyſchina pſchedawaſtajne něhdže 1 ½ tl. drožſhi.)

Najnowſche.

Emſ, 19. julija. Khejzor=kral běſche dženja ſakſkeho krónprynza na hoscjumu pſcheprobył.

Nancy, 18. julija. Sańdzenu nōz je ſo tu-domny ſlawny, tak mjenowany lothringſki muſeum wotpaliſ. Krat je woheň wuſchoł, njeje ſnate.

Barlin, 19. julija. Khejzor=kral je bajerskemu kraley Ludwigej II. rjad cžorneho hodlerja ſ dumbovym liscjom ſpožciſ. Wón je tež generała Tanna, najwyſchſcheho roſkaſowarja bajerskeho wójſka w němſko-françowskej wojniſe ſa polneho marshala w pruſſim wójſku pomjenowaſ.

Paris, 18. julija. Minister ſnutſkomnych na-ležnoſćow je piſmo wosſewiſ, w kotrymž wſchelake nowiny pſched ſchcjuwanjom na němſke, hischče w Franzowſkej ſtejaze wójſko warnuje, dokelž ſo pſches to jenož wobcežnoſće Franzowſow pſchisporjeja.

Emſ, 20. julija. Sakſki krónprynz Albert je ſo dženja ſ Khejzori=kralom roſzohnowaſ a ſo na wosu do Koblenza podaſ, ſ wotkal dže po ręzy Rheinje dolsche pucžowanje ſcjnicz a ſo ſkönčnje pſches město Wezlar do Dražđan wróćicž.

Kopenhaſen, 18. julija. W Frederikſwartku bliſko Kopenhaſena je jedyn pólverník roſleczat. Wjazorzi dželacjerjo ſu morwi a ranjeni.

Neapel, 18. julija. Wohenipluwaza hora Be- ſub je straſhne ſkutlowacj pocžata.

Sakška. Dokelž je tak derje budysli, laž tež luislli knjes hamtski hetman sapucjowak, dha prēnscheho město w tu khwili knjes kniežekslí radzicel Schäffer, požleničeho pak l. kniežekslí referendar s Bečschwitz fastupuje.

Ruski khězor Alexander II. je krónprynza Alberta sa ruzowskeho polneho marshala pomjenowak.

Kral Jan je prynza Jurja sa schesa schützenregimenta No. 108 a jeho druhého syna, prynza Jana Jurja sa schesa infanterieregimenta No. 107 pomjenowak.

W Kójskach pola Rinsbórla su so 14. julijsa w nozý Döringez domske s brójnu a hródzu wotpalike. Wohen tak spěšnje wokolo so hrabashe, so móżachu Döringezy se zwójimi 7 džězimi plemjenjam ledy wucjeknyc; teho dla so jim tež wsche smaci spalichu.

Město Lipšic je kózdemu tamníschemu reservistu, kiz je na wojnje pobyl, 12 tl. dariko. Tazlich reservistow je tam něhdje 2000.

We Waldorfje blysk w nozý l. 12. julijsa brójen tamníscheho hosczenza Kotmara sapali a ju s domslimi do procha a popjeka pschewobroci.

Do Lipška je 12. julijsa psched wjeczorom $\frac{1}{2}8$ hodž. s extracjahom 2. (lamjensli) bataillon infanterieregimenta No. 103 pschijek, so by tam tak dokho wostak, hacj so tam regiment No. 107 nr. 3. Wojazh buchu na dworníschu wot měščjanosty Dr. Stefanijsa pscheczelniwe powitanu a te hasy, po kotrychž do města czechněchu, běchu jim l. czechi s khorhojemi wupyschene; lud pak jich se gławuwołanjom strowieshe a knježny jim kwětli a wojeschka pschimjetowachu.

W lipškej wołonoseži mějachu 11. julijsa wjeczor strashne njewjedro. Pschi tym so w Stahmelnje Emmeriches brójen s blystom wotpali a w pschitvarjenej hródzi 5 kruwów a 1 kón lónz wsa. Pschi tak mjenowanym kruwazym tormje je blysk někotre kruwy a zwinię, a w Stöterizach jeneho hólsa sarašk.

Krónprynz Albert je so do Emsa podak, so by so tam khězorej-kralj jako polny marschal prjodlstaſit.

W Dražbanach so 27.—29. julijsa piwarzy se wsche-
laich krajow shromadža, so blych tam wschelake, piwarstwo
naſtupaze nalejnoseže wurađili. Tež i Amerili tam ně-
kotri piwarzy pschijedu. Tam mějeshce tón thđen tež
sienocenstwo sakſich ratarjow pod pschedbystwom l. hrabje
Lippe-Weisenfeld zwouju klownu shromadžinu, lotraž ně-
kotre dny trajeshe. Knjes Dr. Heiden s Pomorez tam
tež jedyn pschednoschl „wo farunaju peruguana“ džerzeshe.

Pružy. Khězor-kral hischče pschego w Emsu psche-
bywa a njeje hischče wěste, kdje so wot tam poda.

Bajerska. Sañdženu njeđelu sta so zwiedzene
nutzcežnjenje bajerskeho wójska do klowneho města Mnichowa a je so we wschém derje radziko, woszbeje dokelž
bě wjedro jara rjane. Bajerski kral bě l. tutemu zwie-
dzenjej pruskeho krónprynza a wschelakich pruskich, würtem-

bergskich atd. wschelow pschedprosyk a pruski krónprynz, kiz bě so něhdje thđen předy se zwouej mandželskej do Vendželskeje podak, bě wot tam do Mnichowa pschijek, hrđez jeho jara pschedczeliwe a českownje postrowichu. S Mnichowa je so pruski krónprynz sažo do Vendželskeje podak a na zwojim puczu khězora-krala w Emu wopytak.

Austria. Wuradžowanja tak mjenowanju delega-
cijow su nětko tež skončene, tak so může ministerstwo
nětko, když je winskli shromadny sejm hizom předy ro-
puszczony, wjazykhile na te nalejnoseže nakožic, lotraž
dyrbja so do rjada stajic, so by awstriske khězor-
stwo njerospaňka. Gene s najwožebných požadanjow
sa dalewobstache Awstrije je pak to, so so ta njeprawda,
lotraž je tam hacj dotal na Šekowjanami wotpožowaka,
sterje a lepje wotstroni a so woni rune prawo s Němzamt
dostanu. Temu pak so awstriske Němzy a wuhersky
Madžarojo se wschej mozu napscheczirja, pschetož hacj
dotal běchu wot nich wchudže najlepše města wobha-
đene a bě sa nich pucz l. bohastwu a derjemecje naj-
lepje pschihotowaný, bjes tym so dyrbjaču Šekowjenje
w kraju najwjažh dawlow dawacj a tola nicžo sa to
njedostachu, hacj szpítwanje a podkóžowanje. To zebi
woni pak dale njechadža lubicz dacj a duž dyrbji nětko
ministerstwo zwéru na to myšlic, tak by tež Šekowjanam
nětak l. prawu pomhak. W blížšich dniajch znadž so
polaze, hacj pschi tym prawy pucz trjechi abo niz.

W naſtupanju Polakow w Galiziji sda so, so je
zebi ministerstwo hizem rosmysliko, shto zhe cjinicj, s
najmjenšha wschelake nowiny pišaja, so ma so na lwow-
skim (Lemberg) universiteze pschichodnje jenož s pomozu
poliskeje a ruskeje ryže wucjic, so tam po tazlim nictón
profesor bycz njemože, kiz jenu tuteju ryžow njemože;
so Galizia rodženeho Polaka jako khězoroweho naměstnika
dostanje atd. W naſtupanju Čechow pak hischče dale
nicžo zlyščec njeje, hacj so budje wolsny porjad sa
cjeſli sejm porjedzeny, pschetož hacj dotal mějachu na tu-
tym sejmje Němzy pschego wjetšinu, hacj runje je jich
w kraju wjese mjenje, dyžli Čechow.

Franzowska. Te piejesy, lotraž je Franzowska
pschi spoczatku tuteho měřaza na Němzow placzic měta —
to je poł milliardy frankow — su hacj do 12. ju-
lijsa do Straßburga poštane a so tam nětko pscheladuja,
hacj je jich tak wjele, laž jich bycz dyrbí.

So je Gambetta sa zapoželanja do franzowskeho sejma
wuswoleny, to so někotremužulíz njeſubi, pschetož won
je jako tajli snaty, kiz budje se wschej mozu na to džě-
lacj, so by so Franzowska tak rucej hacj můžno s no-
wej wojnu nad Němzanit wjeczika. (Po naſchim ſdaczu
tuto Gambettowe metuhyžlenje tak strashne njeje, pschetož
skončnje zebi wschitzh Franzowskojo tak myšla, ale won
dyrbja pôdla tež wopomnic, so maja najprjódzhy Němzam
hischče po wjetšim džele wojnske khosty sapkačic a doma

tym Franzowsam schlobu někak farunacj, kotrui je jím wójna načinika. K temu je pak wjèle pjenjes trjeba, tak so směje sich potom Franzowska malo dosč, — bjes pjenjes pak so žana wójna wjescj njehodji.)

Pschedewscze.*)

(Po hruši: „Die Wacht am Rhein.“)

Lam noši khoroblo we ſebi —
Duch ſylny tež naš pschedozm,
So s mozu naſchoh' ramjenja
Ehi pomhamy, Germania;
Germania, to spuschedej ſo,
Sserb dželi ſ tobni straž a rycerſtvo!

Th jeno ſ nimi měnicj masch,
Dha njepſchedezel twój je tež naſch —
A krej a lubko wažimy
Kaž priedy tak tež požledy;
Germania, to spuschedej ſo, ic.

Chyžk ujemdry Franzman do pola
Sso ſ brónju ſchparacj ſ nowotka,
Dha džemh ſaz ſom' na ſapu
Kaž law pſches naſchui jednotu;
Germania, to spuschedej ſo, ic.

Tón honak jeno ſaſchtripaj
A wjedzenku nam pſchipojdaj,
Mh rjemien jemu rěſacjí
Ssmý wo dnjo, w nož hotowi;
Germania, to spuschedej ſo, ic.

Na straži Sserb tež wostawa,
Sso ſamjelſchenju njepoda,
Na wójnu, hdžz trompijet du,
Tež Sserbijo ſaz ſocjahnui:
Germania, to spuschedej ſo,
Sserb dželi ſ tobni straž a rycerſtvo!

* *

Lis ſ Ameriki.

(Wot J. Čezech*)

Nasajtra rano — ſtož bě njedzelu — móžachmy ſebi naſch nowy pſchetyl pſchi ſwétkym dnju wobhlaſacj. Lóžnizy zylu nót džekachu a tež njedzelu hacj do pſchi-poſlana, ſo bych u naſche líſty a kaſchče ſ kraja na kryw pſchijowſi a je potom pſches wulke džery (luki) na dno kóžde dele spuschedeli. Hacj runje ſo to ſ pomožy parowých maſchinow stanje a je wſho jara praktiſky ſradowane, dha je tola pſchi tajkej minohoscz (Menge) ſmachow wjèle čaſha trjeba.

Nascha kóžd bě wulki parník woſebneje naſladnoscz ſ mjenom „Frankfurt“ a bě 1869 w Endželskéj natwarjena. Wona bě 340 stopow dotha a 37 stopow ſchěrola,

a na njej bě pſches 800 puežowarjow, tak ſo bě, hdžz ſo kóžnizy pſchilicja, něhdže 1000 čłowjekow na njej.

Pſchipoſdnu teho dnja bě wſho hotowe a kóžd wotjede. Tajte wjescje bě ſ wopredla jara pětne, ale jačo dale na morjo pſchindžechmy, hdžz žaneho kraja wjazh njewidžachmy, dha poča kóžd jara tam a ſem khabacj, tak ſo běchu ſ wjetſha wſchitz, priedy hacj bě ſo wječor pſchiblizit, na móřsku khorosz ſhorili. Ale, to buđiſche Th dyrbjal widjerz! Šlhorjeni, woſebje pak žonſke, požachu žakoſnje bluwacj, bóřsh běchu wſchē róžli a kuth počne wuežahowarjow ſ nónym ſudobjom w ružy, druhý ſedžachu na krywje, w korridorach a na ſhodach — ale, hdžz jedyn pohlada — tam wſho ſe wſchej mozu bluwacše. Pſchi mni pak k temu njepſchindž, ja běch jenož trochu wjerczaty, hlowa čežka, nohi lohle, žana poſhilnoscz k jědži a grawocžiwoſcz — to bě pſchi mni žyla móřska khorosz.

(Poſtracjowanje.)

Ze Serbow.

S Budýſhina. Ssobotu 15. julija mějachu ſaſtoñizy a džekacjero tudomneho Steinbočez pólvernika ſ dobor ſe ſwojimi mandželikemi kraſný ſwiedzen. Knies Krantz, nowy wobſedžek ſpomnjeneho pólvernika, bě ſebi mjenujiz hizom dawno wotmýſlik, tajki ſwiedzen wuhotowacj, ale njesbože, kotrež bě pſched někotrym čaſom tſioch jeho džekacjeroſ potřichiko, běſhe jeho pravđiſe ſchecjijanſtu, na wjescelu a ſrudobje džekacjeroſ ſwérnu dželbierjazu wutrobu tak ſrudžiko, ſo bě wón halle ſandženu ſobotu ſwoje wotpohladanje do ſlutka ſtajíſ.

Sswiedzen ſam wotbjerja ſo bliſko pólvernika na tamniſche kuzy, hdžz bě wſchitko k temu najlepje pſchi-prawjene. Tačo běchu ſo wſchitz ſhromadžili, mějſche ſo naiprijódz hoscžina, a hoscžo móžachu ſo wſchelatich, derje ſkodžazh jědžow do ſyteje wole najěſz, pſchetož jědže bě tam doſč a na doſč. A woſchewjaza kapla tež njepobrachowacše, pſchetož knies Krantz bě wjazore ejmarje wubjernego litoměrſkeho piwa wobſtarak, tak ſo ſo tuto ſa čaſ ſykeho ſwiedzenja w bohatej měrje ſ píčokli žorleſthe.

Pſchi hoscžinje ſo wſchelake ſkawý wot I. Krantza na ſaſtoñikow a džekacjeroſ, taž tež wot tutych na I. Krantza a na jeho ſwojbu, ſiz ſo tež na ſwiedzenju naj-pſchedzelnim ſho wobdželi, wunjeſeſhu, kotrež tež wſchitko dobre ſpodobanje namalachu. Po hoscžinje běchu reje, na kotrež teho runja wſchitz pſchitomni džel bjerjeſhu, a jačo bě čaſ k měrej hiz, dha ſo kóždy ſ tej myſličku domoj wróži, ſo je na tajkim wutrobnje ſwjeſelozym ſwiedzenju pobyl, kajkž drje hiſchče ženje wužil njeje.

S Budýſhina. Čudny směje ſjenocženſtvo ſakſtich inženieurow 29. a 30. julija ſwoju lětnu ſhromadžinu;

*) Poſhwiedzene ſierblim wojakam, kotsiž ſebi pſchelož ſpěwa „die Wacht am Rhein“ žadachu, dolež je někto tuton ſpěw pſchewiſnje ſtejnicičjo.

žich něhdje 150 žem pschindje. Naszymu ſo twarzy (něhdje 400) tudy ſhromadža a w juniju 1872 ſobuſtawu ſalſkeho hajniſkeho towarſtwa.

S Budyschia. Taſ parſchonſkaſ czaſhaj, kotaſz běſtaj na želeſnizh w czaſu wójny wupanckoj, ſtaſ netko ſaſo ſapo kozenaj, mjenuijh tón czaſh, liž ſ Draždjan w noz̄y 11 hodž. 15 minutow wotjedje a do Budyschina 12 hodž. 50. min. pschijedje, laž tež tón czaſh, liž ſe ſhorjelza w noz̄y 2 hodž. 45 min. wotjedje a w 4 hodž. do Budyschina pschijedje. Pschi wobemaj czahomaj dženſke billety placzja.

S Hrodiſcheza. Tudy, laž tež w ſuſodných Vičowach ſcharlachowa khorosz w tu khwili ſurowje lnjezi. Wyschnoſez je teho dla woſſewika, ſo khudži khor na požadanje lekarſtu pomoz darmo doſtanu; ſo ſmědža ſchulſke džeczi, liž ſu na ſcharlach ſhorjene, halle po minjenju ſo nědžel ſaſo do ſchule pschinę a ſo maja jich bratſia a ſotry, ieli do ſchule kholđa, tež doma woſtač; ſo ma ſo kloždy, liž na ſcharlach wumrje, czechko vohrjebač; ſo dyrbja ſo džeczi, na ſcharlach ſhorjene, pschi dobrym wje- drje ſo najmjenſha tſi nědžele, pschi hubjenym wjedrje paſ pječ nědžel wo iſtwje džerječ a ſo psched czehnjenjom powětra wobarnowacj.

S Kameńza. Pschi lětnej ſhromadžisne tudom- neho guſtar-adolfiſkeho towarſtwa l. diał. Jakub ſajimawo pschednoskſt wo reformaziji a pschednoformaziji w Straßburgu džerjeſche.

S Ketliž. Póndželu 10. julija wjechor w 10. ho- džinje dyri pschi ſylnym niewejdrje blyſt do dwieju, ſt tu- domnemu rycerlubku ſluſhazeju wiſčnjowejſ ſchtomow a jeju zyłe roſrafy.

M.

S Mikorafa. Kat nahele druždy Bóh tón ſenjeſ ſudži ſ tuteho ſwěta woſmje, to ſmy tudy ſ nowa na- ſhonili. Na tak mjenowanej Ruli, to je w mkyňje, ſ Mikorafej ſluſhazym, 16. julija najeňk a džekaczej Matej Panofcha džekasche a jako čhysche paſ, ſ ſoka panjeny, ſ mkyňskim ſuſo na ſoko ſložit, bu wón wot něho nje- jaþy hrabnjeny a roſmjezeny. Wón bě hnydom morwy a je jemu ſoko život žakoſnje roſtorhako.

Panofcha ſawoſtaj wudowu a dwě malej džesči a bě halle psched ſjomi nědželemi wot wójska ſ Franzowſke domoi pschischoč.

H.

S Noweho Lufcza. Tudy ſta ſo 13. julija to njesbože, ſo 4lētna Māria Donathez do jeneho wódnika padže, jako čhysche jenu krufczej ſ něho wuchahnyč, a ſo tam ſatepi.

S Mužakowa. Šandžený thđenj běſthe ſo tudy něhdje 140 hajnikow ſe wſchelakich krajow ſhromadžiko, liž tu 4 dny woſtachu, ſo blyſu wuradzowali a tudomny rjany ſeſt wobhladowali.

S Delineje Wolſchinę. Psches darmiwoſcz tu- domneno rycerlublerja, l. barona ſ Magnus, bu wojo-

warjam borscheganskeje woſtachy, ſ Franzowſkeje ſo wró- cjiwſhim, ſańdženu njeđelu pěkný ſtvojedzen ſchihotowan. Woni doſtachu najpriódzy rjanu hofežinu w borscheganskim hofežinu, ſ temu pschijne wudebjenym, a po hofežinje woni wobronjeni, wot lnjenjow a lnježnow ſ kweſtami a bantami wuphſheni a pschewodženi, ſ khorhojemi a hujbu ſem pschicžahnycu, hdež lnjeſei baronej, thězorej a krajej, laž tež wójſtu ſławu wunjeſetu, na czoſ l. baron pschi- sprawnu rycz džerjeſche.

Jako běchu ſo potom wſchelke ſpěw ſpěwali a wo- jowarjo marovrirowali, wróciſihu ſo do hofežinu a tam ſwiedzeni ſ balom ſkónciſihu.

S Rakaz. Jego excellenza, minister prawdy l. Dr. Schneider je ſobotu 15. julija tudomny ſudniſki hamt wophtač.

Nanowa žałosz

w o ſ w o j u l u b u n j e b o h u d ċ o w k u .

Jerem. 31, 15.

(Hlōš: Po krótkim běženju na ſwěče.)

○ ſbózna duſcha, ſáto džesč doſtač?

Wſchal maſč něk twojoh' Jeſuſa!

Pschi nim mózſch prawje ſbózna woſtač,

Pschi nim je počnosz wjeſzela:

Na jeho klinje wózowſkim

Šsy ſwarnowana psched wſchém ſtym.

Njeprajče niežo wjaz wot ſemje,

Tam njem'žach njebo namakacj,

Na ſemi ſu wſchal woſcejnoſeče,

Tam dyrbjach wjele ſyſlowacj —

We njeboju wołomiknjenje

Je, dyžli wſchón ſwět, krafniſche.

We Jeſuſu něk wotpočjuju,

Kož jandzeljo ſo woſchewjam,

Šaronſkej rčju woſhadtjuju,

Ša draſtu ſwětka jaſnoſez mam,

Ja widju Boże woblecjo

A wſchitkich ſyſlow ſminu ſo.

Zypréz ſo něk palmę cjinja,

Wój ſherluſch je halſelujah;

A mojoh' ſluba ſwjata ſchinja

Je w rjaju Božoh' jehnječja,

To woſo widži luth loscht,

To wucho ſtřiſchi krafny troſcht.

Njech pschetkaje to cjeſto w rowi,

Ja ſymp we wěčným naſečju,

Mój Bóh a ſbózniſ mje něk ſtrowi,

Šso wěčnoph' ſwětka wjeſzeli:

Štôž mje we ſimjerczi woſtaka,

Tón ſo minu tež to njebo ma.

Starodraždjanſte ſherl. knih czo. 726.

St., duch. w Cz. ſh.

Hans Depla a Mots Tunka.

H. D. Uj aj, Motžo, to paſ ſy ſebi thđenja prawje wopacjnu wěz na nōſ poſknyč daſ!

M. T. Kajku wopacznu węz?

H. D. Nō, tą ho na to huntorjesche, so na liman-
ski mērski swjedzeni dupjansku a lubrawsku mēdoscę psche-
proszli njejsz, hac̄ runje ſu tam zyrtwinskiho prijod-
ſtejſerja žadali.

M. T. Wſchal je to wērno!

H. D. Wērno drje to je, ale Dupej a Lubrawa
dję żane prawo na taſke pschepröſchenje nima tej, dokež ſu derje
tannischii wobydlerjo żanych mēstow w limanskej zyrtwi
nimaja. A ſhtož ſpomnijeneho prödkſtejſerja nastupa, dha

je wōn jenož jako ſchulſki prijodſtejſek pschepröſcheny býk,
pschetož wōn tež żancho mēsta w limanskej zyrtwi nimaja.

M. T. Hm hm!

H. D. Haj, wſchal ſebi tež druge węzy ſuſodneje
woſadny taſke pschepröſchenje žadake njejsz, dokež ſu derje
wiedzak, ſo żancho prawa na to nimaja. To mohti
w Dupej a Lubrawje tola tež wiedzec̄.

M. T. Haj, hdźż ſo ta węz tak ma, dha ſo do
tuteju wſhow njeje żane pschepröſchenje ſtač mōhlo.

H. D. Nō — to ja tež mēnu.

Materialtworowe a spirituosowe kłamy

52 na žitnje haſy 52

poruczeja ſwoj kāmennych fabrikat, jako	
najlepschi prawdziwych dwójnych rózowych liqueur th. po 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - zimowy liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - malenowy liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - wiſchnowy liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - torwajdowy liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - pfeffermünz-liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - himbjerowy liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
- - - - - persiko-liqueur - - - 7½	
a 10 nſl.	
atd. atd. atd.	

pschi wokupjenju wſazb khanow tunischo.

Wſchē drugim jednorohich kłodskich palenzow
ſelenich, bławich a jaſnich,
ordinarne palenz a ſikakowých ſprit jara tunio a proſču
wo dobrocziwe wopytanie.

Carl Noack

na žitnej haſy čzo. 52.

Sſuſhe deſki ma na pschedauň August Hentschel
w Husz̄y.

Barby ſuſhe a w ſirniſu rybowane,
ſirniſ, kopalak, bersteinlaſ, želeſolaſ,
terpentinowých woliſ němſki a franzowſki
gyps a cement

porucza

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschczu 40.

Rajz, kruſiki, jaſh, hejdusichu, hróch, ſoczki, buny,
porucza najtunischo

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschczu 40.

W Budyſchinje je ſo 20. julija jedyn wojerſki poſ
(wopitimo) ſhubil. Namakař chył ſon ſa myto we wu-
dawarni Serb. Nowin. wotedač̄.

Sodawodu, ſelterwodu, maſeninu, ff. prov.
woliſ, warjenja jako nudle, krupy, jaſh, hejdusichu,
hróch, ſoczki, buny a ſago najtunischo porucza.

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschczu čzo. 40.

Tyscherske a murjerske barby, ſuſhe a rybo-
wane, ſirniſ, bernsteinowý a kopalowy laſ, terpen-
tinowy woliſ a ſicativ porucza we wulfim wubjerku

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschczu čzo. 40.

Woliſowy ſyw (Selsaat)

ſtajnje najdrožſcho kupuje

Otto Wollmann.

Zena holza (ſhyrotta), kotaž je ſanžene jutry ſe
ſchule, chze we wokolnoſci Budyſchina do ſlužbich ſtupic̄.
Wſcho bližſche je ſhonic̄ na drzewowych wilek čzo. 502
abo pola Worsche na blejsche psched lawſlimi wrotami.

Jedyn lohki jenopſhejzny korbwos ma tunio na psche-
daň wojarſki miſčir Bachmann na ſamjentej haſy.

Šroch t ſywej

ſyim ſaſo doſtał a pschedawam jón najtunischo.

Otto Wollmann.

Lužičan čo 7 je wuſot

- a woprija: 1) Lětny čas. Spěw wot Pětra Mlonka.
- 2) Hajnkec dźowka z Čorneho Kholmea. Powjedańko
ze 17. stotka: Podawa H. Jórdan. (Pokračowanje.)
- 3) Nalěčo. Spěw wot K. . . ka. 4) Nalětny spěw.
Přeł. Jan Kubáňk. 5) Hlupy Hans — mudry kral.
Powjesć z luda. Podał Jan Šoltá 6) Chinesiske
brónčka. Přełožit J. C. 7) Drobnostki. Podał J. B. N.
- 8) Z Budyšina a z Łužicy wot K. 9) Džak a listowanje

Pschedawanie žnjoſ.

Bondželu 24. julija t. I. dopołdnja we 8 hodžinach
budja ſo lětusche ſtejaze rjane žně kubla čzo. 28 w
Zatsjobju pod wuměnjenjemi předh wossejwomnymi, na
pschedawanie pschedawac̄.

Šromadžiſna w korejmje w Zatsjobju.

Sflad wot l' aichowanju l'manych tašlowych wahow, decimalnych, blidnych a mostinnych wahow, kaž tež
jelesne a mohasne wichty, po postajenju aichowaniskeho, 1. januara nastupowazeho porjada vžekane;
zidlostne měry s běleho blacha, pozhyrowanego čornoblača, mohasa kopa, a zhna přenjeze
dobročeze dute měry sa žito wot bułoweho a duboweho drjewa a pozhyrowanego čornoblača;
dokhostne měry w metrje wot wzrza, jelesa a drjewa, schmigi a bantoměry maja po fabrikskich placzisnach
na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotteisjowe a komisjionske khlampy na schulereské haſhy čzo. 5.,
w Lubišu: Max Stož, w Niederoderwiſu: Wilh. Glathe jun., w Ostriku: hauptkar Gerischer.

Palenzy

čistý palenz, th. po 16 np., pschi 9 th. tunischo;
blodke palenz, th. po 4, 5, 6 nžl., pschi 9 th. tunische;
prawdziwy žitny palenz, liqueur, rum,
spiritus, fišalo atd. poruczataj k dobrocziwemu
wobledzbowaniu

Ginzel & Ritscher
na swonknej lawskiej haſhy čzo. 798.

Aufzia.

Niedzelu 23. julija 1871 popoldňu wot 3 hodzinow
budža ho pod wuměnjenjemi, předv. wosjewiomnymi na
Hennertorzez kuble w Małej Subniczjy 30 kop šylnych
walczów, 5 klestrom schcępow a nětore klostry pjenkow
sa hotove pjenesz na pschedzbowanie pschedawacj.

Shromadzisna na drjewinsczu blisko dubjanskich
miesow.

J. C. Schulza.

Rhosej wunt po 65 hacž 120 np.,
zofor - - 36 - 60 np.,
rjas - - 15 - 30 np.,
wino czerwone, biele blodke a jere,
cigary a tobač na tunischo.

Sawěsczenja psche wohnjowe schodowanje po
twjerdych wschomozno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenix

wohensawěsczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnoſć

E. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſhy čzo. 86.

Na pschedan.

Jena fabrodnista živnosć s 11 firzami pola a sa-
hody, s maſivnymi twarzenjemi a bjes wumjenſta, s po-
lemi, kij wschitke wokolo twarzenjow leža, je se žnemci sa
1600 toler, s kotrychž ma ho 600 toler napłacjicž, hnydom
na pschedan. Wscho dalsche je shonicž pola kujesa gmejn-
skeho prjödkstejerja Bachwitzia we Wulkej Dubrawie.

Paleň khofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 nžl.
sójdu wutoru a kózdy piatka
nowopalený:

žylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w žylých kehelsach
46, 48, 50 a 52 np.,
mletý zofor, rajs, jaſh, hroč, frupiki,
sodu, mydlo, schterfu wschitlich družinow na-
tunischo poruczataj

Ginzel & Ritscher
na swonknej lawskiej haſhy čzo. 798.

Rhosej

dobry a šylny po blodzenju, bjes kamusčkow a čornych
bunow pt. po 8 nžl.
poruczataj jako jara tuni

Ginzel & Ritscher
na swonknej lawskiej haſhy čzo. 798.

100

2 a 3letnych stopow budže ho po wjetšich a mjenšich
dželbach niedzelu 23. julija t. l. pschedzbowanju w 1 ho-
dzinje na wocjernjach w Vělkym Kholmzu pola Wojerez
na pschedzbowanie pschedawacj.

Majlēpschi
Ludwigsdorfski twarski kalk
ma wot nětk stajni na pschedan
Heinr. Jul. Lincka.

Wntaja ſo

wot podpisaneho drainirowarszhy dželaczerjo do
trajazeho džela w Czelchowje a Bulojnje.

E. Thomas.

Někton čze jenu korcžmu wotnajecž. Schid? to je
shonicž we wudawarni Serb. Nowin.

Na puczu se schieblejci hacž na Židow bu wondanje
jene brěmiescko shubjene, w kotrymž bě jena kožana sala
a nowa měza. Sprawný nomář čzyk to sa dobre myto
we wudawarni Serb. Now. wotedacj.

Na wschelake napaschowanje, hacž budže rjós lětža
sa požoly wuzitny, móžu požolarjam wotmolwicž, so sa
wjele lét rjós tak rjaný był njeje, kaž lětusche lěto.

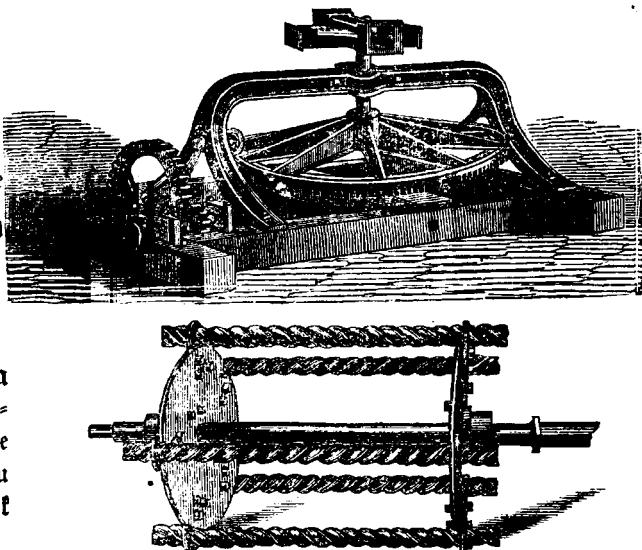
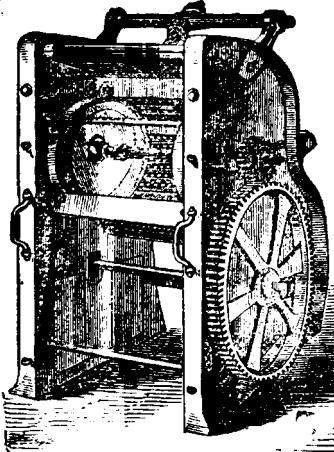
We Wukrancižach, 19. julija 1871.
Jan Milanja, ležník.

Želesolijsenja a maschinowa fabrika W. Goetjes w Budyschinje blisko dwórniszeza

porucja knjegam ratarjam
swoje žyle wubjernie

**ratariske maschin
wschęch družinow**
a čini ich wożebje na swoje
młoczące maschin
s withymi bicžemi s
i ownach jelesa
fedžbnych.

Tute wumłocza do čista
jorna se škomy, bjes rož-
bicza sornow, tak so móže
ho žito, s tajkej maschinu
wumłoczene, nanajlepje k
wužygu nałożic.

W o p i š m a :

Knjesej maschinofabrikantej W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje radí wobšwědcjam, so šrenja mko-
częata maschina, mi wot njego twarjena, wschitlim slobnym požadanjam dosež čjini. Wona roszdžela sorna, škому a pluw,
któz ežszeje wumłoczi a sorna njerani, je šklinje a derje twarjena a ma lóhki a mérny khód, tak so móžu Goetjesowý
fabrikat kódemu poruczicj.

Rycerzclubka Demjan, 20. januara 1869.

Knjesej maschinofabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi mkočzatu maschinu hrjedźneje wulkosze natwarik, ko-
traž w nastupanju lóhleho, mérneho hicza mojim žadanjam dospolnje dosež čjini. Ja móžu teho dla k. Goetjesowý
fabrikat knjesam ratarjam jenož najlepje poruczicj.

Rycerzclubka Krakoz, 26. junija 1869.

Ja nizepodpišam s tutym wobšwědcjam, so je mi knjes W. Goetjes w Budyschinje mkočzatu maschinu natwarik,
s lotrejj žym w tyh tých létach, hdež ju trjebach, žyle spokojeny, schtož s tutym po praweje wobšwědcjam.

Theodor Lanž.

W Orlczechach, 15. junija 1871.

Bruno Menzner.

S počnej spokojnoscu móžu mkočzatu maschinu s gopelom, s W. Goetjesowý fabrili ratariskich maschinow w
Budyschinje kupjenu, wschitlim mojim collegam, kij chzedža mkočzatu maschinu, wschę požadanja dopjelnjazu mécž, naj-
lepje poruczicj.

Jan Rešak.

W Hornej Kinje, 16. junija 1871.

Hondrij Döda.

Wucžah: Moja parna maschina cjeri pôdla s grotowym powjasom mkočzatu maschinu, wot k. Goetjesa twarjena,
kotraž w nastupanju lóhleho mérneho hicza, cisteho mkočzenja a hewal lepscha bycz njemôže atd. atd.

W Hužy.

Graby Schall.

C. Ullrich, inspektor.

Wopihmo. Tej s maschinotwarjeńje knjesa W. Goetjesa w Budyschinje našmu 1870 kupjenej mkočzatej ma-
schinje ezo. 2 móžu jenož najlepše wopisimo dacž, pschetož pschi cistym mkočzenju je wona tež jara twjerda, dokelž pschi
pošlenim mkočzenju pschenyž twjerdy bróniny hósbž psches nju džesche, kotryž wona na kruchi sbi a jej pak to nicžo nje-
slhodžesche. Tuto wobšwědcja

G. Groš, měščjanſki starší.

Grottau, 14. februara 1871.

Sjawne pschipošnacze. Podpišani lublerjo cjuja ho uueženi, k. W. Goetjesej, wobšedžerzej želesolijsenje a
fabriki ratariskich maschinow w Budyschinje, najwjetše pschipošnacze dacž sa žitowé, mkočzate a šklanjowe maschine, lotrej
žu wot njego kupili. Wožebje žu žitomkočzate maschine s withymi zypamž jara praktiszny konstruiowane a mkočzaj wone
wschę žita, jako: džeczel atd. se škomy wožebje cijscze, niewobškodža sorna, tak so žmy jenož žito s maschinu mkočzene,
wužywali. Mý móžemt teho dla k. W. Goetjesej sa jeho ratariske maschine najwjetše pschipošnacze wuprajicj a žadanym
tež, so by won tajke nashe pschipošnacze jeho maschinow sa wschę lublerjow wosjewit.

Julius Hoentscher w Klein-Reudorffje p. Grottau, Carl Müller w Halbendorffje p. Grottau, Carl Scholz
w Tarnau p. Grottau, G. Sambal w Tharnau p. Grottau atd. atd.

Pondželu, wtoru a ſrijedu

24., 25. a 26. juliſa

Wulſke wupſchedawanie.

$\frac{1}{4}$ kattuny, $\frac{1}{4}$ cžiſčejany barchent, $\frac{1}{4}$ poſleſčejowe naſobleczenja, $\frac{1}{8}$ wulſke dybſacjne rubiſčka, $\frac{1}{4}$ wulki ſa kheſow, kaž tež wulſka dželba nowych woſmianych tworow i džeſčajym draftam na horka ſpomijenych dnjach tunjo wupſchedawa

Julius Hartmann na mjaſorym torhoſčju.

Nuſne ſa kózdeho bura!

Schürerowu butrownu polver.

Dopojnath jako najlepſhi ſrijed i poſloženju butru-
dželania, i doſtaču twjerdeje, derjeſtobrakeje butry, kaž
tež i pſchiſporjenju teje ſameje.

W pakciſlach i muſoženjom po 5 nſl. mataj ſklađ
w Buduſchinje

Aug. Pötschla,
Fr. Braun.

Zena kheſa i $\frac{1}{4}$ pola a ſe ſahrodu je w Hornym
Wujedze na pſchedanu a je wſcho dalsche pola Pětra
Hagera tam ſhonicz

Kamjenjerubarjo a kamjenjetamario

(Steinmeſſger und Steinbrecher)

moga hnydom pola mje do džela ſtupicj a doſtanu pſchi
dobrzej ſeji traſaze dželo.

W Buduſchinje.

P. Wendler.

Jedyn krawſki može pſchi dobrzej ſeji traſaze dželo
polu podpiſaneho doſtač.

J. Schmid w Jeńkezach.

Zony a džecji moža ſa pjenjesh džecjaze ſchtrypnph
ſchtrypowacj. Hdje? to je ſhonicz we wudawarni Serb.
Nowinow.

Tunjo na pſchedanu

ſtej wucženjenja dla we Wuježku pod Čjornobohom dwě
kheſi čzo. 49 a čzo. 50. A kheſi čzo. 49 ſluſcheja po-
tſecja kora pola a ſadoweje ſahrody i pinzu, bróžnju a
hródzu, a i čzo. 50 poſleſtwa kora pola, ūki a ſadoweje
ſahrody i pinzu, hródzu, bróžnju, kónju a wodowej plumpu.
Wobej kheſi ſtej wumjenta a hoſpody ſwobodnej.

Serjedu 26. juliſa ſo

wulſkoſdžarowſte ſkotne wiki
woſdžerja a budža tam tehdý ſaſo rjane ſchleſhynſke
krwih na pſchedan, kaž to tež poſleni ras běſche.

S doboſom ja najpodwolniſcho i naſedzenju dawam,
ſo budu w mojim nowoſradowanym hoſcjenzu i dobrymi
jědjem i piczem i najlepje poſlužecj. Tež je pola mje ſa
ſkot hródžow doſčej.

We Wulſkih Sdžarach.

Jurij Buhl.

Wosjewjenje.

Hermanki a ſkotne wiki we Lazu
ſo w tutym lěcje

1. augusta a 7. novembra woſdžerja.
We Lazu w juliſu 1871.

Wleſne grychty.

S tutym dowolam ſebi, cžescjenym ſerbam Buduſchina a woſolnoſcie i naſedzenju dacj, ſo ſyni ja ſo
i wojny wróčiwiſchi kwoje klemptarſtvo i nowa woſetrik. Wo dobročiwe woſkedažbowanie proſcho, lubju ſoždemu
ſprawne a naſtunisiche poſluženje.

S poczeſćowaniem

Robert Schönberg,
klemptar na garbarskij haſh čzo 371.

Mojim cžescjenym woteberjerjam w Buduſchinje a
woſolnoſci i tutym najpodwolniſcho i naſedzenju dawam,
ſo ja ſejlerſtvo mojho njebo mandjelsleho zyle po do-
talnym waſchnju dale wjedu. Ja proſchu teho dla, ſo
býchu dověřenje, jemu předh ſpožczenje, tež pſchichodnje
mi ſpožcili, dokež budu ſo prozowacj, temu ſhamemu
pſches dobrū tworu a ſprawne poſluženje doſpojne doſčej
czinicj. Pſchedawanje ſměje paſ ſo jenož (tež ſobotu) w
mojim domje na kamjentej haſh čzo. 597.

Christiana ſwudowjena ſejlerſka miſčirſka Bräutigam.

Zena ſahrodnika žinnoſci w bliſkoſci Buduſchina,
ſi nowymi maſivnymi twarjenjemi, kaž tež ſe žinnoſci a
morwym inventarow je ſe ſwobodneje ūki na pſchedanu.
Blijsche je ſhonicz pola korečmarja Ernsta Kerua na ſerb-
ſkich hrjevach.

Zeneho ſrěbza, 11 nježel stareho, jaſnijebruneho bjes-
ſnamjeſčekow ma na pſchedan

August Šmanek we Wajizach.

Re džbu!

Jutſje nježelu ſekbahnwukulenje w Budětezach
polu

Magda Hilžbjeta Sejlerjec,

Oskar Böhma

poručataj ſo jako ſlubjenaj.

W Lazu a Wóspórk u.

Serbske Nowiny.

Za nowoštki,
žik maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
erotach wotedać, piaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétta przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopšijecje: Najnowsche. — Swéne podawki. — List f Ameriki. — Powiesze wo wojałach. — Se Serbow: S Budyschina. S Wutočziz. Se Semiz. — S Ralez. — S Blózan. — S Lipoye. — Psihilop. — Hanž Depla a Mots Tunla. — Nawějchmit.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.
22. julija 1871.

Dowoz: 6095 kórcow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,							
	wyša. nižša. najwyšša najnižša.	tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.	tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.					
Pscheniza . .	6 10 —	5 10 —	6 15 —	5 20 —				
Nožla . .	4 10 —	4 5 —	4 10 —	4 7 5				
Zečunjea . .	3 12 5	3 5 —	3 15 —	3 10 —				
Wobz . .	2 10 —	2 5 —	2 12 —	2 10 —				
Hróč . .	5 10 —	— — —	— — —	— — —				
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Naps . .	7 25 —	7 20 —	— — —	— — —				
Tahly . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —				
Hejdusčka . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —				
Rana butry . .	— 18 —	— 16 —	— — —	— — —				
Kopasčomu . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Zent. hyna . .	— 22 —	— 17 —	— — —	— — —				
Lane hymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —				

Czahi saffoschlesynskeje železnicy f Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodiñow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschi połonju 1 h. — m.*; popołonju 4 h. 10 m.*; wjedzor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**; w nožy 4 h.

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołonja 10 h. 50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wjedzor 6 h. 50 m.*; wjedzor 9 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m.*; 1h. 45 m.**

* Pschišankjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pschišankjenje do Žitawy.

Pschišomjenje. Czahaj se snamieschlom ** bjes Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyschinie a Lubiju soſławataj. Wonaž mataj jenož wosy prěnjeje a druheje klasy a ma so billet ¼ wjazhy płacizie; dženske billety pschi nimaj njeplacia.

Pjenježna płacizna.

W Lipsku, 27. julija. 1 Louis'dor 5 toler 17 ngl. 6 ½ np., 1 połnowažny čerwony šloty abo dułat 3 tl. 6 ngl. 5 ½ np.; winske bankowki 81 ½ (16 ngl. 3 ½ np.)

Spiritus płacizsche weżera w Barlinje.

16 tl. 15 ngl. a 15 tl. 20 ngl.
pscheniza 66 — 75 tl., rožta 40 — 47 tl.,
(toje: sa 25 prussis fergow.)

rękikowy wolič (njecisczeny) 13 tl. 20 ngl.
(Czisczeny, taž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdže 1 ½ tl. dróžski.)

Najnowsche.

Em 8, 26. julija. Khezor=král swoje lekowanie
w tudomnych kujjelach 1. augusta skonči, potom so
na dwaj dnjaj do Koblenza a na dwaj dnjaj do
Wiesbadena woda. Wón tež runje tak dołho w Hom-
burgu wostanje, swotkal 7. augusta psches Regensburg
a Salzburg do Gasteina wotjedże, hdzejz dže
taminische kujjele tsi njedžele wujicj.

Mničow, 26. julija. Bajerski král je wjetča
Hohenlohe k ſebi na hród Berg powołał. (Wjetč
Hohenlohe běſe předy ministra Braya bajerski mi-
nisterpschedsyda a dyrbjescze ſe ſlužby stupicj, do-
keliž ſa to ryczesče, ſo by ſo Bajerska f Pruskej
blíže ſjenoczila. To je ſo pak bjes tym — pschi
ſapocžatku wojny — tola ſtało a Bray je tež wot-
stupicj dyrbjal, duž je móžno, ſo budže Hohenlohe
ſažo bajerski ministerpschedsyda.)

Mničow, 26. julija. Pruski minister kultuſa
a ſjawneho wuczeńſta je ſem pschiſi a bajerski
minister Luž je jeho hnydom wopytał. — (Najſterje
wonaj w hromadze wuradžujetaj, taž by ſo Pruska
a Bajerska pschičiwo nowej wucžbje wo bamžowej
njemolnoſci ſadžeržala.)

Paris, 26. julija. Dotalny biskop w Tournu,
knies Guibert, je ſa arzbiskopa w Parisu pomjeno-
waný. — (Przedawschi pariski arzbiskop bu, taž je
ſnate, wot ſběžkarjow do jaſtwa ſadženy a potom
ſatſeleny.)

Sakska. Wónzano je šo počleni ranjeni saksi vojač i Parísa vrdečje. Wón je wot 106. regimenta a je tež ion zyky čas, kdjež sbežarska revolucija w Parísu knjeghe, tam pschebyk, njeje pak tehdomnišče hrošne skutki vidjač, dokež je vidjenje wobeju wočzow shubit.

W nowšim času su šo nowe wopacjne friedrichs-dory phtnycz dali. Woni maja leto 1781 na ſebi.

Ľudljenje, lotrež ho loni ſtaž niemžeske, smješe šo leža a to 1. decembra. Wone ho tón krčz trochu hinač stanje, dyžli prjedy.

W Žaſoñu su šo domske plakatoveho fabrikanta C. G. Holtscha wotpališe a w Frankenbergu je w noži k 23. južija wohen 25 bróžnjow do procha a popjeka pschewobrocjil.

W Olberndorfje je 21. julijsa 56tna džowka mlynškeho Birnbauma wumrječ dyrbjaka, dokež běške ſtradžu někotre ſchlečnčki palenza wupita.

Žeh majestosč kral Jan je wježnemu ryčtarjej a žirkiwštemu prijödktejerjej Troſtej w Campersdorffje ſkotu, k ſažkužnemu rjadej ſkuſchazu medailu spožejil.

Prušky. Po pschepröſchenju rufleho khžora su šo někoti prusky offizierojo k mandram rufleho wobjsta bliſto Warszawu a Petersburga podali. Ruski khžor je šo 25. julijsa na dompuč podal a jeho knjeni mandželska pječz dnjom poſdžiſho wotjedje.

Khžor-kral Wylem hiſchhe w Emſu pschebywa a džedža někotre nowiny wjedječ, so šo poſdžiſho do gasteinskich ūpjełow (w Austriji) poda.

Khžor-kral je poručile, so ma šo nowy a to 15. armee-corps ſakožic, kiz smješe ſwojich rekrutow ſ Elſaſa a a Lothringsleje.

W pruskim ministerſtwje kultuža a ſjawnego wučenjſta běſtej heval dwē wotdželeni, jene ſa evangeliſku a druhé ſa katholiku zyrkej a mjeſečne prjenske evangeliſkih, počleňske pak katholickih ſaſtojnikiow. Tutej ſtej někto horjeſběhnjeſe a je ho to, kaj wſchelake nowiny wudawaja, ſ katholickim wotdželenjom woſebje teho dla ſtalo, dokež běku jeho ſaſtojnizy pschimizarijo nowje wučby wo bamžowej njemloſczi. Tuto wučbu pak pieča wjerč Bismarck ſa taſku džerji, kiz je ſwětnym knježerjam ſchłodna.

Bajerska. Tež na bayerskim kralowſkim dworje, hacž runje je katholik, je ſpomnjenia nowa wočba wina na wotkazjenju jeneho miniftra. Ieje dla je mjenovany kral hrabju Brab, miniftra ſtronkownych naležnoſćow a kralowſkoho domu, ſe ſkužby puſčejil a na jeho město radžicela Daxenbergera poſtaſil. Tuto je evangeliſti a pieča liberalneho a němſkeho ſmyžlenja.

Auſtria. Někotre nowiny powjedaja, so budže nětčiſki austriski poſtež w Petersburgu, hrabja Chotel, ſa khžoroweho naměſnika w Čechach pomjenowanym, dokež je wón muž čjeſleje narodnoſće. Želi tale powjesež wěrna, dha by ſnadž ſa ſnamjo ſkužic mohka, ſo winsle

ministerſtwo w nastupanju tak mjenowanego wurunanja ſ Čechami sprawnje měni.

Druhe taſke ſnamjo mohko to býč, ſo je khžor budejowſtemu biskopej Vitskej, kiz ſo k čjeſkej ſtronje džerji a je teho dla w Budjewitzach (Budweis) čjeſki gymnasium ſakožik, wulki kſchiz ſranzioſeffeſkoho rjada ſpožejil. Hacž dokež mjenušy w Čechach jenož Němcy a židzi rjady (ordeny) doſtawachu.

Wónzano mějachu někoti krajni ſaſtojnizy ſ Austrije, Wuhersleje, Sſerbiye a Turkowſleje wo tym wuradžowanje, kaf maja ſo turkowſke ſeleſnizy ſ austriskimi ſjenocjeſi. Pschi tym bu wučinjene, ſo jena ſeleſniza psches Serbiju powjedje a budže tule Serbia ſama twarieč.

Franzowſka. Dokež je Franzowſka wulki dželbu wójniſkih khóſtow Němcam ſapkažika, dha je někto pruſki 1. armeekorps, ſ wuwacjom 2. infanterie-diviſije, pschilaſnu doſtač, ſo by ſo domoj podal. Po taſkim ſmědža ſo někto polnopoſtke paležiſti jenož hiſchhe na wojakow 2., 4., 6., 11., 19., 22. a 24. (ſakskeje) infanteriebrigady ſtač, kaj na tyč wojakow, kiz hiſchhe w parifſich fortach a franzowſkich twjerdiſnach ſteja.

Dopisy.

N. W. Lipſku, 22. julijsa. Dženža džerjeſke k. Dr. Lestien, profektor ſkowjanſkih ryčow na tudomnyh univerſitečje, w univerſitetskej auli ſwoju ſaſtuſnu ryč, k čemuž bě ſo wjèle profektorow, ſtudentow a druhich ludži ſeſchko. Pschedmijet jeho ryče běſke „ſahubjenje ſkowjanſleje a litawſleje ryče w ſhwjernych Němzach.“ Ryč wjèle noweho njevoſchijeske, ſtož njeby hižom heval ſnate bylo, a ſpomnju jeno na to, ſo bě ſ němſkeho politiſkeho ſtejſiſča džeržana, tač ſo bě njeđostatki njeſtroniskeho wučenego roſkudženja ſylnje čjež; ſami Němcy ſo wulky džiwacju, ſo je tudomny profektor ſ k o w j a n ſ l i c h ryčow taſki horjaz̄ Němz, ſtož ſnadž wo ſchpatnej luboſći k wučenjemu pschedmijet ſwědeči. Štož wón wo kujſiſkih Sſerbach prajeſche, na to by ſo něchtokuliz wotmoſvic hodižiko, k čemuž pak by ſtenografiſki ſapiš ryče nufny byl. Budže li ryč čjeſkežana, dha móže ſo wotmoſvjenje potom ſtač, njebudže li pak čjeſkežana, dha to tež dale žana ſchłoda njebudže, dokež — kaj hižom prajaſchmy — wjèle noweho njevoſchijeske.

Něchtokuliz budže ſo džiwacž, kaf móže ſo ta ryč, kiz je k. profektor Lestien 22. julijsa 1871 džeržak, ſaſtuſnu ryč mjenowacj, dokež wón tola hižom wot jutrow 1870 w ſwojim ſaſtojnſtreje ſtutkuje. Ta wěz je taſka: kójdy profektor na ſjawnu tač mjenowanu „ſaſtuſnu ryč“ džerječ, hdež ſo wón, móhky rjez, profektoram a ſtudentam pschedſtaji, pschetoz prjedy wón prawo hkožowanja w akademiskim ſenacje njeđostanje. Taſka ryč ſo ſ

wjetša pschi nastupjenju sastojništa wotdherži, móže šo pak tež posdžiščho džeržeč, kaž je to l. prof. Veslien činit.

Pschispolnjenje redaktora. So je l. profesor Veslien pschi naspomnjenej sladnoseči s wyhokoheho nemškeho stejischčja ryczač, hodži šo drje s tym samolwicj a wuzožič, so je tehdy wožebje na nemških postlucharjow džitwač, kotrejž hme šo w nětčiščim čažu tež we wuzenej ryczi kuſl politiskeho wominječka poſklicječ. Herak je mi l. profesor Veslien jako tajki snaty, pola lotrehož výchu našči herbszj studentči w ſlowjanskim ryczeſptu doſahazu ſwedomosč nadobheč mohli, jeli jich won sine ira et studio wucži — a ja teho dla s wutrobu pſcheju, so by šo tak ſtačo, dokež herak ani ſerbia ani druſy ſtowjenjo jeho pſchednosčki njebhcu wophtacj mohli. A to by — po mojim ſdacju — tola wulka ſchloha byla.

S.

List s Ameriki.

Bot J. Čeječa w Serbinje.

(Polracžowanje.)

My mějachmy, kaž hym hžom powjedač, bôrša přeni wječor njemérne wjedro; duž šo jich hnydom wjele boješče, so móhla šo kódž roſraſhč. Pöndželu a wutoru bē dobry wětr, ale kódž hylne tam a hem ihablaſche, tak ſo naš mórska woda druhý hylne woda. Ale my woſtachmy tola najradšo na krywe a to, jeli bē móžno, bliſko maſchmy, dokež bē tam čopko. Nascha kódž bē w prénich dnjach ſa džen a nôž 75 nemškich mil jéca a herak jéžesche wona w 24 hodžinach něhdje 60 mil.

Njedželu 30. oktobra $\frac{3}{4}$ 7 hodžinow ſtanachmy a pschi tym na to ſpomničmy, ſo je pola Waž w 9 hodžinach a ſo ſeže ſo w tutym čažu hžom ſ termuſchnym tyklaſom naſkcerje le mſchi džecje. My wſchal žaneho tyklaſa njemějachmy a wjsche teho naš kódž hōdnje woſolo mjetasche; l. wobjedej mějachmy drje mjaža doſej a židlu raiſowu ſopu, ale město l. ſedženju poſrahowaſche. Tu ani bliđa ani ſtolzy njebhcu a dyrbjeſche kódž ſa tym hladacj, hdje by ſo hnyk; tola je na tajkih dnjach wſchudže jenak hubjenje, pſchetož wſchudže kódž ſtraſchne ihabka a wſchudže jéž roſlidaja.

Jako běch ſkónčnje na jenej malej kſeže měſtaſhlo namačat, ſo bych tam wobjedowal, dha ſta ſo wot wuleje žolky hylny ſtor — a zjka poliſta bē na njedželskich holoſowach, ſo mi na měſce wobjedowanje ſaňže.

Někto poczinaſche čopliſho výč, tak ſo móžesche jedyn bjes ſwjeſtneje huknje hžom derje na krywe wutracj. Pschi njemérnym wjedre, kotrej njedželu 30. oktobra mějachmy, hmy wjele stracha wuſtali. Desheč ſloro ſtajne džesche a bē wot teho kryw kódž hradki, tak ſo jedyn ſtejo woſacj njemžesche, hdž ſo něčeho twjerdje njedžerjeſche. Ja ham hmy tehdy někotre rasy panjk a ſo

jedyn ras po krywe na hribječe tam a hem hnyk. W ſriedžnolrwyje (Zwischenland) běſche hiſtice ſeje ſtrachniſčho, wchě ſaſhče a kſty — wulke a make — běchu ſo ſwtorhake a padachu a ſuvačhu ſo preči a po dlu, tak ſo bē to žakožna měſcheniza. Džecji woſachu, žony ſchleččachu, druſy ſliwachu a žakožachu, ſažo druſy ſmějachu ſo, ſhotož móžachu, a na tych ſ nowa druſy ſwarjachu, dokež wopſchijecj njemžachu, ſo móže ſo něčton pschi tajkej ſtrachnoſeči hmeč, ſ krotka — to bē hara a ſopot psche wſchu měru.

(Polracžowanje.)

Powjescje wo woſjach.

Želesny lſch iž dosta Handrij Herman Kmoč, woſal 4. infanterieregimenta No. 103. — Šewjatohendrichſlu medaillu dosta Jurij Adolf Šewora (Zwahr) ſ Bonjez, wot 1. kompanije 2. kral. falkoheho jägerbataillonu No. 13. (Wón je hžom prjedy želesny lſch iž dostač. — Serb. Now. čjo. 17.)

Pſchispolnjenje. Redaktor proþy, ſo by ſo jemu pſcheczelniſje l. naſvedzenju dako, hdž je tón abo druhi woſal herbskheho kraja žane čeſne ſnamjo dostač. To ſo potom w Serb. Nowinach woſjewi.

Ze Serbow.

*. We Wutolcižach džen 23. julija. Kaž ſu hlowne a provinzialne města dobywarſke wóſſlo, ſbožomne ſ wójny ſo domoj wróćzaze ſwjetzenzy powitali a jemu ſhromadnje wſchelake ſwjeſelenja pſchihotowali, tak tež tu a tam jenotliwe wžy, wožebje ſwojim w jich wžy rodženym abo herak tam bydlazym woſalam ſwoje pſchihotacje a ſwoju džakomnosč wopolaſacj pytaju.

Nascha rycerklublerka knjeni Dr. Hermannka běſche na horla pomnjenowanym dnju tež tajki ſwjetzen pſchihotowaka.

Našči tſjo woſazy, kž běchu pſches Božu hnadi ſwoju čikloſez a ſwoje žiwenje w franzowſkim kraju woblikowali a ſo ſbožomne ſažo do wóźneho kraja wróćzili, mjenujž: Ernst Gnauc a Jan Bergač ſ Vanec a tudomny knježi pohonč August Schatola, kaž tež jich ſwójbni dostaču na ſpomnjenym dnju pſchipoſdnju w knježim hrodje ſwjetzenſlu hofčinu. Prjedy hofčinu pak džeržeſche knjeni pſchitomnym pělnu wutoru hnujaču rycž a pſchepoda kódemu woſalej zylindrowy dybſacjny čažnik, ſe ſalkſlim woponom wožebje l. temu twudebjenym. Po hofčinje mějachu towarzne ſawjeſelenja, pſchi kotrejž ſo wſchelake hry hrajachu, l. kotrejž běſche tež knjeni pělne dobyjeza na kupowala. Zjka čelegž dostač hofej a zaſty a herak běſche piwa doſej, tež ſa tych, kž běchu ſ luboſeče na tutón ſwjetzen pohladacj pſchisčli.

Knjeni Dr. Hermannzy, kž je ſo herak tež pſchi

druhich skladnoścach wulgschnje darmiwa wopolasała, prajimy tudy nasz najwutrobnischi dżał. Wóh tón knies sapież jeje lubośc, nam w tak bohatej mérje wopolasanu, s časnymi a węcznymi klubami.

H. Se Sem iz, 25. juliia. Sańdżenu njeđelu běsche l. radžiczel s Criegern nad Tumizami wschitkim wobydlerjam tuteje wóh pělne wjeżele pschihotował. Wón bě húdzbu k rejam wobstarak a wschitkim woskhwjenje we korejmi klubie. Po tjojoch shromadžichu so starí a młodzi, džeczi a wotrosczena młodosc w njeđelskiej psche, so byču so we čahu psched knježi hród podali a knjesei a jeho knjeni mandželskej dżak sa pschihotowanymi swjedzenjami. Herzg piſlachu a czah pschiindže psched knježi hród. Jedyn wustupi s čaha a džesche: „Wyżoloczeszony, hnadny knije! — Dato Wy w sańdżenu lęcju přeni króć i nam pschinicz chyzschče, chyzschče Wasz nascha gmejna swjedzenzy powitacj. Alle hlej čaż to njepschida. S królowiskich tronow němiskeho kraja sahrimota sylny hłóz: Do brónie a čeznmy i Rheinej njepscheczelej napšczezimo. Tutón hłóz namaka wotkłóz w hródcach a hētach. Też wóh stupiszcze pod khoroj, pod khoroj czerwienego kłicha a čeznischče do napscheczeliskeho kraja, niz pał, so byschče krej pschelivali, ale rany hojili a żoñnowanie čerpiażym pschinießli.

Tehdom sapščija syfł nasche wutroby, pschetož my so bojačmy, so móhł wójnski ropot hacż i nam do hahnyč a hona nascheho wózneho kraja, laž tež Wasche a nasche sahubicż. Dżak budż Bohu, to so stato njeje. Skoth mér je so nam wróćil a my so wjezelimy nad nim. Wy so pał tež wjezelimy, so scze Wy, Wascha knjeni mandželska a Waschej džesći w mérje saſtupili do herbsiwa Waschich wózow; witam Wy Wasz wutrobnje a pschejemy Wam, so byschče w mérje, radosczi a strowosczi tudy dotho pschepowacj móhli. My prajimy Wam tež swój dżak sa dženšnische swjedzenje wjeżele a sa to, so scze Wy a Wasche knjeni mandželska sańdżeny hody so na nasche khude džesći dopomnili a jich psches wobradu swjekeli. Wsmicze s luboścju tutej węzej jalo snamjo dżakomosče.“ Dwo helyh pschepodaſtaj węzaj s napisami a sbożopſcheczem. A potom wunjeże so zykej swójkje hrimotaza skława. S wutrobnymi skłowami dżakowasche so hnadny knies a spomni na to lał je jeho njebo nan, l. präsident s Criegern w mérje a jednoczi radu w Tumizach pschepowacj a lał tež je jeho najwutrobnisiche żadanje, so by bjes nimi a gmejnu tutón rjany swjaſt wobstał atd.

Potom podachu so wschitzh do korejmy, hđez wjeżele hacż do nozgj trajesche. —

S Rakęz, 23. juliia. Po dohlim čalanju so skonečnie tež ta hodžinka pschiblizi, hđez mójačmy thich, lotiż běchu loni na straschnu wójnu do Franzowskéje węzahayli, česčjomne powitacz a jich pscheczelisze postro-

wicż. Tudomne wojskowe towarzstwo běsche ſebi hízom dawno wotmyſliko, naschim wojakam, hdyż ſu so s wójny domoj wróćili, pěkný, dostojujny swjedzenj pschihotowacj, a běchu teho dla l. fararja Goleča prophyli, so by ſo taſki swjedzenj tež ſobu na zyktwinski wachajne ſtač.

Po taſkim ſo naschi wojskowarjo, popołdnju w 5 hodzinach wot nascheho wojskowego towarzstwa wježenj, najpriódzy wot l. gmejnského prijódſtejerja, laž tež wot pschedzhyd spoumnjeneho sienoczeństwa wutrobnje powitachu. Na torhoschego pschischedschi buchu woni pod čeznymi wrotami wot knježnow s woſady s węzami a kwestkami pscheni a wot tam poda ſo swjedzenſki czah pod synłami húdzby a pod swonjenjom ſwonow po wudebjenych haſach do Božego domu, hđez l. farat naschim česčjomnym wojskowarjam s woktarja khalabnu a wutrob hnuiazu rycz džeržesche. Wot dobreho ſuſodſta pschi tym tež swědčesche, ſo ſo tež wojskowarjo s pruskich wózow, do nascheje woſady kleszczaych, na taſkim zyktwinski swjedzenju wobdzeliču.

Posdziſto shromadžichu ſo naschi wojskowarjo i radoſtnej hosczinje w hosczenzu i ſakſku dworej, na lotrej tež nasch ſudniſki hamtman l. Geyler, l. farat, ſobuſtawh prjedawſchego pomoznego wubjerku a druzh hosczo džel bjerichu. Pschi tutej hosczinje ſo wschelake pělne skław wunjeſeku a rycze džeržachu, tak ſo ſo hodžinkli hromadžebiča spěchajne minyču.

Dopomjenje na tutón swjedzenj pał węſče kóždemu, kij je ſo na nim wobdzelič, radoſtne ſaſcze wubudži.

S Wóz an. Sańdżenu ſrijedu 26. juliia rano w 3 hodzinach tudy wohen wudhri a wschitke twarjenja sahrodnika Popiła do procha a popjela pschewobrocji. Kiel je wohen wuschoł, njeje ſuate.

S Lupoje. Zene dražbanske nowiny piſaja, ſo je tamniſche gustav-adolfske towarzstwo fa twarjenje evangelskej zyklwie tudy 50 tl. wotkłaso. Tež powiedają tute nowiny, ſo ſtaj i temu tež l. hrabja a knjeni hrabinka Einsiedel w hromadze 2000 tl. darikoj a ſo je twarsle město tež hízom wobstarane. ſe natwarjenju zyklwie budże ſyka něhje 10,000 tl. trjeba. — (S druhich stroňow ſmy tež ſkyteli, ſo čze hko wne gustav-adolfske towarzstwo kóžde lěto nělotre ſta toler ſa tutu zykej dacż, hacż budże ſkonečnje tejklo pjenjes nahromadžených, hacż je i twarbje trjeba.)

S Budnchina. W tudomnej bližszej woloſnosći, ſu tamny tydzeni poczeli raps ſyż a tón tydzeni rožku, ale, hdyż ſmy tež ſ polnymi plodami derje doſcz ſpolojeni, dha nam hubjene deſčejkoſte wjedro žně a woſebje domojwoženje jara kaſy.

Prilopk.

* Magdeburgske woheňawęſčaze towarzstwo je něklo, hdyż je we wschich instanzech i placzenju wotſudżene, 120,000

tl. jako satweszenstu summu sa wotpaleny dworski theater
w Draždansach saplacziko.

* Draždanska tak mienowana ptacza kuća šo jutje
niedżelu 30. julija sapocjne a budže hač do pschičodneje
niedżele tracj.

Hans Depla a Mots Tunka.

M. L. Nělotši ludžo šwój džen' toia jara džiwne
sapocjina!

H. D. Što dha pak je bylo?

M. L. Hlaj, wónano bě řoko w Nasheju dwemaj

snathmaj ſlubit, so s nimaj naſaſtra rano ſyno byz pónđe,
ale jako taj w postajenym čažu po njego pschičodzeſtaj,
dha šo jemu ſobu hieč nočzysche. Duž jemu jeho žona
xrečesche, so by tola ſchol; wón pak šo teho dla na nju
tač roſhněwa, so s koža ſločji a ju rano w 3 hodžinach
njeſmilneje pschebi.

H. D. Je dha potom ſchol?

M. L. Ně!

H. D. Dha maſch prawje, so je ſwój džen' jarā
džiwne sapocjat.

Wulke wupſchedawanie.

Pónđelu, w utoru, ſrjedu a ſchvortk jako 31. julija, 1., 2. a 3. augusta budža šo wulka
djelba mojich $\frac{1}{4}$ barbunjeſchczatych kattunow kóhęc wot 23 np. sapocjego, kaž tež cziszczone barchenty,
wutki ſa kholowy, rubischka na hlowy, dybsacze rubischka atd., kotrejž ſym ſi jeneho bankrota kupil,
pod fabriſkej placisnu wupſchedawacj.

Reinhold Hartmann jun.

23 na ſerbſkej haſy 23.

Dr. med. Hoffmannowy

běly ſelowý hróſſyrop

je ſwětoſlavny ſredk piči wſchęt katarhalistich
čerpjenjach, pschi ſajwanju, dybawosćj, kaſchela,
taž tež pschi hámorrhoidalnych a delnoživotnych
čerpjenjach, wot wědomnosinnych autoritätow poru-
čeny a wot mnogich konſumentow psches dobre
fuklowanja pschi poſnatných. — W bleſchach po 1 tl.,
15 nſl. a $7\frac{1}{2}$ nſl. maja jón ſtajnje prawdziwih na
pschedan knježa:

Wot tuteho ſeloweſho ſyropa maja ſkład a psche-
dawaja jón w bleſchach po 1 tl., 15 nſl. a $7\frac{1}{2}$ nſl.

w Seifhennersdorfje knjes Ernst Donath;
w Scherachowje knjes Herd. Pech; w Neugers-
dorfje knjes J. W. Röthig; w Ebersbachu knjes
August Ernst; w Lubiju knjes Reinh. Reiß; w
Budyschinje knjes Rudolph Hölder; w Nalejach
knjes G. H. Dobritz; w Klukšu knjes Ernst
Postel; w Nowosolzu knjes Rich. Bamberg; w
Kamjeńzu knjes Hermann Käſiner; w Gibawje
knjes J. G. Müller; we Wosporku knjes J. G.
Pötzschka; w Bislopizach knjes Bernh. Kunza.

Drjewowa aukzia.

Sserjedu, 2. augusta t. l., budža ſo w mjeđowstiu
rhcjerklublerſkim ſēgu w jenym drjewniſchczu, kaž tež wot
naſtajanych kufižow a wetroſlemkow:

1 kofſtr $\frac{1}{4}$ kohęc. mjeħlich walczkow,

$26\frac{1}{2}$ = = = kliplow,

2 kopje $\frac{1}{4}$ kohęc. twjerdhich walczkow,

$49\frac{1}{2}$ top = = mjeħlich walczkow,

$1\frac{1}{2}$ koph = = twjerdhich bitħich walczkow,

43 top = = mjeħlich bitħich walczkow

pod wuměnjenjomi naſhadženja a pod drugimi wuměnjen-
jemi, prjedh wossejoomnymi, na pschedadžowanje psche-
dawacj.

Aukzia sapocjne ſo dopołdnja w 9 hodžinach w
drjewniſchczu pschi tak mienowanej ſchibječnej horje pola
Mjeđojoſſa.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo
w Huszj.

Hugo Oppelt.

Niedżelu ſa thđzen 6. augusta popołdnju w 4 ho-
džinach budža ſo we Wurizach djelba ſtejazeho lenu po
woſtrjedkach ſa hotowe pjenjesh na pschedadžowanje psche-
dawacj.

helm.

Wſchedawanie ſuſow.

Schtwörtk 3. augusta t. l.

dopołdnja wot 9 hodžinow
budža ſo ſtare ſzane ſzne kubka czo. 17 w Grubo-
czižach po kopach pod wuměnjenjemi, prjedh wossejoom-
nymi, na pschedadžowanje pschedawacj.

Agent Franz
w Budyschinje.

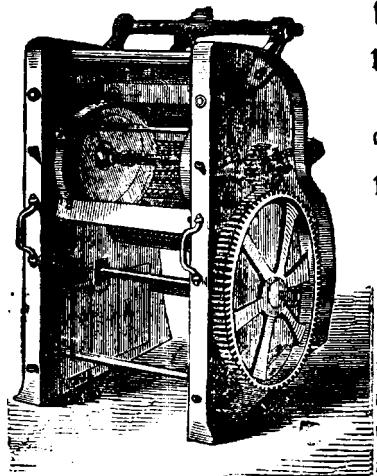
Cjescjenym Sserbam Bukez a wokolnoſće ja ſi tutym
rapodwolniſcho ſi nawieženju dawam, ſo ſym ſwój wu-
rennotworowe khlamj ſi Po.norez do domu knjeſa psche-
kuza Wehle w Bukezach pschepoložiſa. Sswój wulki
wujerf wureſnych tworow (Schnittwaaren) noſlěpje po-
ruczio, budu ſuđezemu ſupowarſej naſſprawniſcho a naj-
tuniſho poſlužecj.

Ahriftana ſwudowjena Wünschowa.

Leni namakana žonska jaka je we wudawatni Serb.
Now. vutedata. Štož je ju ſhubiš, móže ju tam dostacj.

Želeſoliſernja a maſchinowa fabrika

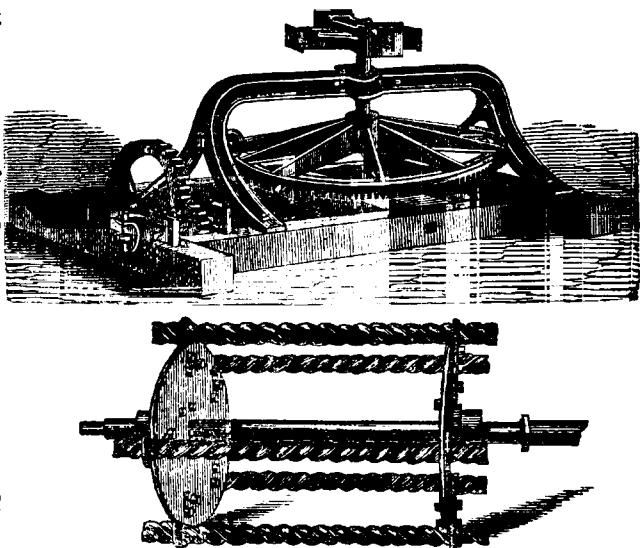
W. Goetjes w Budyschinje bliſko dwórnischedza

porucza kniesam ratarjam
swoje zyle wubjerne

ratarſke maſchinu
wſchędrz druzinow
a czini ich woſebje na ſwoje
młoczące maſchinu
ſ withymi biczem ſ
kowanego ſteſela
pedzibnych.

Tute wumkočza do czista
ſorna je ſkomy, bjes roſ-
vicia ſornow, tak ſo može
ſo ſito, ſ tajkej maſchinu
wumkočzene, nanajlepje i
woſyzeju nałożic.

W o p i ſ m a :

Kniesej maſchinofabrikantej W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje radſ wobſwědczam, ſo ſrénja mkočata maſhina, mi wot njeho twarjena, wſchitkim ſvobonym požadanjam doſc̄e czini. Wona roſdžela ſorna, ſkomy a plomy, kroshy ežiſeze wumkočzi a ſorna ujerani, je ſylnje a derje twarjena a ma lohli a mérny khód, tak ſo možu Goetjesowym fabrikat kódmu poruczic.

Rycerlubka Demjanę, 20. januara 1869.

Theodor Lanž.

Knies maſchinofabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi mkočzatu maſhina ſrédźne wulſocze natwarif, ko-
traž w nastupanju lohleho, mérneho hicza mojim žadansam dospołnje doſc̄e czini. Ja možu teho dla l. Goetjesowym
fabrikat kniesam ratarjam jenož najlepje poruczic.

Rycerlubko Krakezy, 26. junija 1869.

Bruno Menzner.

Ja nižepodpiſanym ſ tutym wobſwědczam, ſo je mi knies W. Goetjes w Budyschinje mkočzatu maſhina natwarif,
ſ lotrejj ſym w tych tſjoch létach, hdzej ju trjebach, zyle ſpolojeny, ſtož ſ tutym po prawdze wobſwědczam.

W Bělczech, 15. junija 1871.

Jan Ręſał.

Š potnej ſpotojnoſci možu mkočzatu maſhina ſ gopelom, ſ W. Goetjesowje fabrikat ratarſkich maſchinow w
Budyschinje ſupjemu, wſchitlim mojim kollegam, kij chzedža mkočzatu maſhina, wſchę požadanja dopjelujuzu mēcz, naj-
lepje poruczic.

W Hornej Kainje, 16. junija 1871.

Handrij Döda.

W učzah: Moja parna maſhina cjeri pôdla ſ grotowym powjazom mkočzatu maſhina, wot l. Goetjesa twarjena,
ko- traž w nastupanju lohleho mérneho hicza, czistego mkočzenja a hewal lepscha bhez njemóże atd. atd.

W Huzzy.

Hrabja Schall.

C. Ullrich, inspektor.

Wopisno. Tej ſ maſhinytwarjeenje kniesa W. Goetjesa w Budyschinje našymu 1870 ſupjenej mkočzatej maſhine cjo. 2 možu jenož najlepſhe wopisno dac̄, pſchetož pſci czystym mkočzenju je wona tež jara twjerdza, dolež pſci
poſlenim mkočzenju pſcheny twjerdz bronių hōſdž pſches nju džesche, kotrejž wona na kruhi ſbi a jej pak to niczo nje ſhodzesche. Tuto wobſwědcza

Grottaw, 14. februara 1871.

G. Groß, mēchczanski starschi.

Sjawne pſchipóſnacze. Podpiſani lublerjo čuju ſo mučzeni, l. W. Goetjesej, wobſedžerzej ſteſeliſenje a
fabrikat ratarſkich maſchinow w Budyschinje, najwjetſche pſchipóſnacze dac̄ ſo ſitowe, mkočzate a ſyłanjowe maſhiny, ptrej
ſu wot njeho kupili. Woſebje ſu ſitomkočzate maſhiny ſ withymi zypamy jara praktiſzy konſtruiowane a mkočza wone
wſchę ſita, jalo: džeczel atd. ſe ſkomy woſebje cjiſeze, njeſwobſchłodja ſorna, tak ſo ſym jenož ſito ſ maſhina mkočzene,
wuſhywali. My móžemy teho dla l. W. Goetjesej ſa jeho ratarſke maſhiny najwjetſche pſchipóſnacze wuprajic a ſdamy
tež, ſo by wón taſhe pſchipóſnacze jeho maſchinow ſa wſchę lublerjow wosjewik.

Duktus Hoentſcher w Klein-Nendorfje p. Grottaw, Carl Müller w Halbendorfje p. Grottaw, Carl Scholz
w Tarnau p. Grottaw, G. Sambal w Thornou p. Grottaw atd. atd. atd.

Materialtworowe a spirituousowe khamy

52 na žitnej haxy 52

poruczaja swoj kamsny fabrikat, jalo našlepschi prawdziw dwójnych rózowych liqueur th. po 7½ a 10 nsl.
- - - - - zimtowh liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - malenowh liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - wiśnijowh liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - körwajdowh liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - pfeffermünz-liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - himbjerowh liqueur - - 7½ a 10 nsl.
- - - - - persilo-liqueur - - 7½ a 10 nsl.

atd. atd. atd.,

pschi woklupjenju wjazh khanow tunischo.

Wszé druzin jednorzych skódkich palenzow
selenich, blikich a jaśnych,
ordinarne palenz a likakowh sprit jara tunjo a proſču
wo dobrociwe wopłtanje.

Carl Noack

na žitnej haxy čzo. 52.

Sawesczenja psche woñnjowe skodowanie po
twierdych wschomozno tunich pramijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohensawesczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnosć

C. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haxy čzo. 86.

Paleuny khofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 nsl.
kózdu wutoru a kózdy piatki
nowopaleny:

zylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w zylých lehelsach
46, 48, 50 a 52 np.,
mléthy zofor, rajz, jabły, hroch, krupiki,
sodu, mydlo, schterku wschitkich druzinow naj-
tunischo poruczataj

Ginzel & Ritscher

na swonkownej lawskiej haxy čzo. 798.

Jena khęza, kiz so sa kózdeho rjemjehnika, woszczę
pał sa krawza hodi, je w Zittel wotemrječza dla tunjo
na pschedan a je wsczo dalsze pola gmeinsleho prjod-
stejera tam shonicz.

Wosjewjenje.

Hermanki a skótne wiki we Kasu
so w tutym lécje

1. augusta a 7. novembra wotdzerža.
We Kasu w juliju 1871.

Wieſne grychtyn.

Hermanſke wosjewjenje.

Mojim lubym herbskim krajanam najpodwołnischho i
nawiedzenju dawam, so ja na bliżschi budysli hermanki s
wulim wubjerkom mužazeje drasty pschiudu. Ja poru-
czam kulinje wot 3 hacj 8 tl., kholowh wot 2 hacj 5 tl.,
lažy wot 1 hacj 2 tl., wsczo je derje a rjenje dżelane a
budu ja kózdemu speschnje a sprawne pošlużecz.
Moja pschedawarna je na mjaſowym torhoschcu
pódlka knjesa pschedupza Wehle a na firmje snajomna.

Draſtowy magazin

A. Sodan s Draždan.

Tunjo na pschedan

stej wuczebnjenja dla we Wuježku pod Czornobohom dwę
kheži čzo. 49 a čzo. 50. K kheži čzo. 49 kłuscheja po-
łtsečja kózta pola a żadoweje sahrodh s pinzu, bróžnu a
hróžu, a k čzo. 50 poſchtworta kózta pola, kuki a żadoweje
sahrodh s pinzu, hróžu, bróžnu, kólniu a wodowej plumpu.
Wobej kheži stej wumjenta a hospody kwołodnej.

Sodawodu, felterwodu, maleninu, ff. prov.
wolij, warjenja jalo nudle, krupy, jabły, hejdusichku,
hroch, hózki, buny a sago najtunischo porucza

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschcu čzo. 40.

Tyscherske a murjerske barby, suché a rybo-
wane, firniż, bernsteinowy a kopalowy lak, terpen-
tinowy wolij a sicativ porucza we wulim wubjerku

C. A. Wehla

na mjaſowym torhoschcu čzo. 40.

Kamjenjerubario a kamjenjelamarjo

(Steinmezger und Steinbrecher)

móža hnydom pola mje do dżela stupicz a dostanu pschi
dobrey szdi trajaze dżelo.

W Budyschinje.

P. Wendler.

Jena sahrodniska žiwnoscj w bliskoſci Budyschina,
s nowymi mafivnymi twarjenjemi, kaj tež se žiwnym a
mowym inventarom je se kwołodneje ruki na pschedan.
Bliżsche je shonicz pola korejmarja Ernstego Kerna na her-
stich hrjebjach.

Jena s dobrymi wopisimami fastarana dżelawa
a porjadna mložkarſka familia so na komorske
kublo Oſtra pola Draždan hnydom pyta.

W Malhezach je žiwnoscj čzo. 13 s 5 kózami pola
a kuki, kaj steji a leži, se kwołodneje ruki na pschedan
a je wsczo dalsze pola wobſederja tam shonicz.

Pschepröfchenje.

Druha generala shromadzisna towarzista sa snutskomne misjonstwo w budyskej direkziji budze so, da-li Boh,

Przedni, 9. augusta 1871 w Budyschinje
wotbjerzecz.

Podpisany direktoriem dawa siebi tu czescz wshitke robustawy towarzista kaž tež pschepröfchenje snutskomneho misjonstwa k temu najpodwolnisczo pschepröfchenje.

Pschi generalnej shromadzisne, dopoldnia w 10 hodzinach w sali hôtelu k skotej hwesdze so saponczej, budze so wo pschedmety, w śledowazym dżenskim porjadku posnamjenene, jednacz.

Popoldniu w 3 hodzinach budze w zwiatopětrowskej zyrkwi zwiedzisla Boża klužba, pschi kotrejž budze knies P. primarius Schwabaf Kamienna zwiedzisla przedowanje dżerzecz.

Popoldniu w 5 hodzinach smieje so w sali noweje měschczanskej schule wobsanknenje zwiedzenja, sa kotrejž su wschelaki pschednoski slubjene.

W Budyschinje, 15. julijsa 1871.

f Matzdorf.

Dženski porjad.

- 1) Wotewrjaza rycz.
- 2) Letna rosprawa.
- 3) Pschedpołożenie jeneho pschemenjenja statutow.
- 4) Wuradżowanje budżeta.

Pschedawanie ratarskeho inventara.

W Lischez brózni na fajmientej haszy w Budyschinje budze so
dženša robotu 29. julijsa popoldniu wot 2 hodzinow
wschelaki ratarski grat, jako: wosy, bróny, pluhi, měchi, desski, psosty, powrystwa, jena bykanjowa maschina, kaž tež jena czisezata maschina atd. atd. sa hotowe pjenjesy na pschedadżowanje pschedawacz.

To famo ma so, dokelž so tutón džen wsho rospchedacz njehodži, dženša sa tydzeni, jako robotu 5. augusta popoldniu w 2 hodzinomaj stacj a budżetaj tehdź tež dwaj konjej na pschedadżowanje pschedawanaj.

20 fotčow

połnych a w dobrym rjedze budze so njedzelu 6. augusta popoldniu po 3 hodzinach pola bura Domaschi w Delnej Hórzy na pschedadżowanje pschedawacz.

W Maleschezach czo. 62 je poł kózta stejazeho lenu na pschedan a je wsho dalsche pola wobśedzerja tam shonicz.

Jena lutta, khudej holzy klušchaža bu na mlyniskim pucju pola Wutolecžiz shubjena a chyžl ju sprawny namykat w kowarni tam sažo wotedacz.

Młoda szylna pěstoncža so pschi dobrej sbji a dobrym wobkhadżenju k 1. augusta pyta. Wsho dalsche na szuklaškej haszy czo. 669 w tamniszhej fotografiji.

Pulver psche wiez w czrjewach, psche kólk a widliščeja pola konjow so hotuje a je stajnje na pschedan w schachtach po $7\frac{1}{2}$ nſl.

w hradovskej haptvju
w Budyschinje.

Tójskto
murjerjom a handlangrow
móže pola podpisaneho hnydom do džesa stupicž.
W Budyschinje 27. julijsa 1871.

P. Wendler.

Kedžbu!
Zutje njedzelu tolbažy wukulenje w Kubſchizach a Rodezach.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kti maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvorlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopšiijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Pižmo na knjesa redaktořa. — List s Ameriky. — Se Serbow:
S Budyščina. Se Sowrjez. S Minakaka. S Nješvacjida. We Euš. — Hanš Depla a Mots Tunla.
— Psichopl. — Naměštnil.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.
29. julijsa 1871.

Dowaz:	Plaćizna w pŕerezku na wikač, na bursy,			
	wysza.	nizša.	najwyšsa	najniža.
Pſcheniza . .	tl. 6 10 —	5 10 —	6 15 —	5 20 —
Rožla . .	4 10 —	4 5 —	4 10 —	4 7 5
Ječmjen . .	3 12 —	3 7 —	3 15 —	3 10 —
Bowš . .	2 12 —	2 5 —	2 15 —	2 10 —
Hrôš . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Začky . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Rana butry . .	— 20 —	— 18 —	— — —	— — —
Kopačkomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	— 20 —	— 15 —	— — —	— — —
Pane hýmjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Czahi saksoschlesynskeje železnicy f Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 h. hořinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pschioplnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**;
w nož 4 h.

Do Shorzelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor
9 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

*) Pschiaplnjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pschiaplnjenje do Žitawy.

Pschiaplnjenje. Czahaj se snamješčom ** bjes
Dražđanami a Shorzelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
sostawataj. Wonaž matali jenož wosy přeňeje a druheje nazy
a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wosy płacjic; dženske billety pschi
nimaj nieplacja.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſku, 3. augusta. 1 Louisb'or 5 toler 17 nsl.
6 ½ np., 1 połnōwajazg cjerwieny stoty abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 ½ np.; winske bankowi 82 ½ (16 nsl. 4 ½ np.)

Spiritus płaczische węzera w Barlinje.

16 tl. 15 nsl. a 15 tl. 20 nsl.
pschenza 66 — 75 tl., rožla 40 — 47 tl.,

(to je: sa 25 prusskich forzow.)

repikowý wosij (nječiščeny) 13 tl. 20 nsl.
(Ečiščeny, každo w Budyščinje pschedawa
stajnje něhdje 1 ½ tl. drôžski.)

Najnowsche.

Paris, 3. augusta. Tójskto sapošlanzow franz-
owskeho hejma chzedja tón namjet stajic, so by hejm
Thiersa sa pschedzydu franzowskeje republiki na dal-
szej dwé lécje postajit.

New-York, 1. augusta. Minister finanzow je
woſjewil, so je so dolg amerikanskeje unije w sa-
dzenym měsazu sažo nimale wo 9 millionow dollarow
pomjeuščil.

Počeniza, 2. augusta. Na lětnej shroma-
dzinsje draždžanského hlowneho gustav-adolfskeho sje-
noczeństwa, kotrąž ſu tudy wotdžerža, bu bjes druhim
wobſankujene, so matej ſo wot tych nařromadžených
pjenjes 200 toleř k lepschemu evangelskleje zyrkwe
daric, kotrąž ma ſo w řupej abo wokolnoſći twaricj.

Kralowz (Königsberg), 1. augusta. Wot tych,
kti tudy na cholera skorichu, je jich hizom ſchescj
wumrjelo.

Barlin, 1. augusta. Někto ſu wſchiip jeczi
Franzowſojo ſ Němzow do Franzowskeje poſtani,
jenož něhdje 800 ſhoryč je hischče w lazarethach
wostato. Hewak je hischče 80 Franzowſow w pru-
ſickich a bayerskikh twjerdiſnach, ſo bychu tam wſche-
laké pschedupjenja wotpoluzili.

Kralowaz, 31. julijsa. Kongreſ wuherſkikh
Serbow je wobſankuj, ſterje a lepje noweho pa-
triarcha wuſwolicz.

Sakska. W Sakskej je w tu lhwili 711 wulskich a malych piwarnjow, kotrej w sañdzenym lczje 466, 536 tolej piwnego dawka sapkaczich.

Tego majestosz kral Jan je na próstwu nětčiszeho ministra kultuza a sjawneho wuczeniszu, knjesa s Falkenstein, i temu pschiswolik, so by tuton swojeje wysokeje staroby dla se skuzby stupil, tola s tym wuměnjenjom, so ma džeka tak dołho wobstarac, hacj budze nowy minister pomjenowany. — Minister kultuza i. biskopej Forwerkej pschiswolik njeje, so by ho nowa wuczba wo bamžowej njemolnosći w Sakskej sjawneje pschiswodzika. (Pschiswomnenje redaktora. Redaktor ho, kaž je īnate, w swojich nowinach na żane waschnie se swojim měnjenjom do naležnosćow teho abo drugiego wēruwusniza njemicha, ale jenož tak daloko na nie spomni, hacj ſebi to wopomnenje ſwētnych podawkom žada.)

Sa nowego rektarja lipskeho universiteta bu 27. julija profesor lekarstwa Dr. Wunderlich wuswolony.

Ministerstwo snutskomnych naležnosćow je pschiswoliko, so gme město Draždany wschelatich nowych twarbow dla 3 milliony 700,000 tolej požejicz.

W Draždananach śnieje 13. a 14. augusta sakske hlowne towarzstwo sa snutskomne misjonstwo swoju lētnu shromadzisnu, teho runja tež tam sakske hlowne bibliiske towarzstwo 15. augusta swoj lētny ſwedzeń, sakske hlowne misjonske towarzstwo pak 16. augusta.

W regimentej No. 107 je nětko 470 młodschich mužstrow do Franzowskeje poſkanyh, so by ho wot tam tejsko starſich wojowlow domoj wrózejcz móhlo.

W Draždanan pišaja, so je to barakowe lehwo, w kotrejž jezi Franzowskoj bydlachu, w tychle dnjach pschedate a ho nětko wottorhuje. — Wot tam dale pišaja, so ſu te wojerske konje, kotrej ho w poſlenischich dnjach pschedawach, najbole sa Franzowsku ſuwowali, dokelž je franzowske knježerstwo wschelakim konitupzam porucziko, 50,000 koni sa franzowske wojjsko naſupic.

Pruž. W tychle dnjach je ho 1. armeekorps (w wosacżom 2. infanteriedivisiye) s Franzowskeje domoj wrózejcz. W czaſu mera ma wón swoje kwartiry w naranskich Pruzach.

Ermelandski biskop je wuczerja nabožny na braunbergskim katholickim gymnasiju, Dr. Wollmanna, s katholickie zytkoje wosanlyk (ekkommunizowal), dokelž wón wuczbu wo bamžowej njemolnosći sa dobru spōsnac nochze. — To ſamo je ho teje ſameje winy dla jenemu katholickemu duchownemu, wěstemu Kaminkemu, w Hornej Schlesynskej stało. Tón pak bě předy w Katowicach jenu wopuszczenu zyrkej ſupil, w kotrejž nětko tím, kij ſu ho i jenemu pschitwdali, Boju ſkužbu dgerjt. Gsú to najbole Polazh.

Do pruskeje Polskeje je nětko tójskto Polakow pschischt, kotsiz hewal w Franzowskej bydlachu. Dokelž ſu ho mjenujyh někotsi Polazh na poſlenjej revoluziji w Pa-

riſu wobdzeli, dha nětko Franzowskojo žanhch Polakow wjazy w Franzowskej nječerpja.

W Franzowskej wostanje hisceje 65,000 muži němſkeho wójſta tak dołho, hacj Franzowskojo Němzam wſchē wojnske hóſih ſaplačili njeſbu. — Němſkeho wójſta w Elſaſu a Lothringſkej budze wſcho do hromady 40,000 muži a egi tam stajne wostanu.

W ſtrita. W morawskim měscie Brnje (Brünn) mějachu němſy turnarjo ſańdzenu nježelu wulku ſhromadzisnu, na kotrejž bě tam tež s zykleje Aroſtrije wjese němſkich turnarjow a ſobustawow wſchelatich druhich němſkich towarzstwow pschisjego a čyžku s tym poſasac, so je Brünn němſke město. Ale tón ſamý džen ho psched něstrom wulka ſhromadzisna wotdžerja, na kotrejž ho s Brünna a wokolnoſcie na 60,000 ſekretjanow ejiſkeje narodnoſcieje wobdzeli.

W awstrijskich nowinach je w tu lhwili wjese powiedanja wot tym, hdje ho němſli khejor s awstrijskim khejoram na swojim puczu do Gasteina trjechi a hacj budze ho pschi tajkim ſetkanju w ſane politiske naležnosće jednac.

Hdy ho wurunanie s Čechami stanje, to hisceje njewěmy, ale to ſda ſo wěste byc, so ho bórsy stanje.

Bajerska. Němſli khejor chze na swojim puczu do gasteinskich ſupiel bajerskeho kraja w Mnichowje poſtrowicz a tam teho dla něhdže 10. abo 11. augusta pschisjedze. — Sa rektora a dekanow mnichowskeho universiteta buchu wondanjo tajzy profesorjo wuswolent, ſiž ſu pschiswomnih noweje wuczbh wo bamžowej njemolnosći.

Franzowska. Wondanjo bu w ſhromadzisne franzowskeho ſejma jena petizia wſchelatich biskopow muradzowan. Tucz proſhachu mjenujyh franzowsli ſejm, so by romilemu bamžej ſažo někal i jeho ſamostatnosći a po tajkim i jeho ſwētnemu wobſedzeniſtu pomhat, a wjetſchina wobſanlyk, so ma ho tuta petizia ministrej ſwonkownych naležnosćow knježej Favrej i wobledžbowaniu pschedowac. Favre njeje pak teho měnjenja, kaž wjetſchina franzowskeho ſejma, a nočze teho dla w tuthym naſiupanju po jeho poruczenju ſluſkowac. Duž je wón ſe ſkužby stupil a njeje hisceje wěste, ſchtó na jeho město pschisjedze.

Ružowſka. Khejor Alexander je ho ſe ſwojej ſwójsbu s wukraja do Polskeje wrózejcz a w tychle dnjach naſiſterje do Petersburga pschisjedze, ſwotkal ho na něktry czaſ na Krym poda.

Pišmo na knjesa redaktora.

Cjesczeny knježe! Wy ſeje tydjenja w Sserbskich Nowinach rjeli, so by knjes profesor Leskien w Lipsku tamniſkich ſerbskich studentow sine ira et studio wuczit. Dokelž wjese cítarjow tele ſkowa njerohymi, dha čyžli je nam

Vy dobrotjivo wuložic, so býchmy tak shonili, što na ſebi maja. Vaſh najpodwołniſchi atd.

Wot molwjenje redaktora. Se spomnjenymi ſacjanſkimi ſłowami je redaktor něhdje to požadanie wuprajic, čyžk, so by ho knies profesor Lestien w ſwojich pſchednosčlach wſcheho njesdobneho hanjenja ſlowjanſkeho luda, ſlowjanſkich wužennych a ſlowjanſkeje narodnoſeſe ſmiňk, dokež býchu hewaſ jeho pſchednosčki bjes motčakowanehe wužitka woſtak. Wón je po naſchim ſdaczu teho dla do Lipiſla powołany, so by tam ſlowjanſke rycze wužik, muſkadował a muſkowaſ a pſches to ſlowjanſkich a němſkich studentow na hódnosč a wužitnosč tutých ryczow — niz jenož w živjenju, ale tež we wſchelakich wedomnoſčach — ſedžnych činił a tak k tej pſchejenosči mjes ſekowanami a Němzami ſobu pomhał, kotrūž kóždy pſchezel miera a poſoja žadač dyrbí.

Niebudże l. profesor takſe ſkukowacj, dha jeho wužba ſine ira et studio — bjes poſorská a woſmyſla — njewoſtanje. Pſches to by ho pak poliſka njeſednota ſakozita a pſchisporjaka a to by — taž je redaktor hízom thđenja prajik — muſla ſchoda býla.

List ſ Ameriki.

Wot J. Čezech a w Serbinje.
(Pofraczowanje.)

Pondželu 31. oktobra mějachmy rjane wjedro, ale napſchegejimy wětr: nimale wſchitzu pučzowarjo pſchindžechu na kryw kóžde a ſkoro ničton wjazh na mórfku khorosč njeſkoržesche.

S zyrobu někotſi druhdy doſcz ſpokojni njebečhu, dokež jim pſchezo njeſkodžesche; najhuzcijſho mějachmy howjaje miažo ſ rajoſom, k temu dachu nam ſkoro wſchědnie zyke běrny, tola niz wjeli, — ſa to pak wjaz miaža, tak ſo je ſkoro ženie ſjeſč njemožachmy. Dale mějachmy běle buny abo hroč ſ miažom, druhdy ſkalač ſak ſ počzom, tež dachu nam ſlowki a nakrane jablkula někotry króč. Mějažo mějachmy kóždy džen, ale ſelene miažo bě najbole tak pſcheſelene, ſo wjeli jěſč njemožachmy, a čerſtre miažo bě ſtajnie trochu mało warjene. Nano doſtachmy khorſej a rjany nowopjeczeny běly khléb, wjeczor thej a čorny khléb abo běly zvibaſ, druhdy tež běly khléb: thej nam pak tak prawje njeſkodžesche. Wody mějachmy ſtajnie doſcz, tola bě tež ta druhdy khetro hubjena.

Jeli budžiſche mjenje ludži na kóždi bylo, dha budžiſche to tež ſa naš wjeli pěknischo bylo, ale hdyž dyrbjeseſche težo ludži ſ jenym dobom jědč doſtač, dha móže ſebi kóždy ſohlo myſlīc, kaſka čiſteženja do pſched kóždej jědžu běſče. Na korridorach (gankach) bě tak horzo, ſo móhlo ſo ſacžnyc, a woſebeje pření čjaſ porjad a poſkuſhnoſeſe pobrachowaſche, halte poſdžiſho bě kuchinſki offiſier trochu porjadla ſakozik.

Druhi thđenji naſchego pučzowanja doſtachmy rjane wje-

dro a bě ſara cjoſko, tak ſo na krywje ſtajnie ſa kħekdkom hladachmy. S zyka bě nětlo tak horzo, kaž vola Vaſh w měſazu juliju; džecži boſy khoržachu a dorocženi ſo tak cjeńko woblekachu, hacž ſo jenož hodžesche. Kóždy wjeſeſche ſo ſkoro ſtajnie ſara ſměrnje a wjeczor pſchi počnym měſaczu bě kraſnje. Na tajlich wjeczorach bě na krywje tež wjeli živjenja hacž do poč nozy a hiſčje vleče; wſhu‐dže běchu hraſti a ſabaw (Unterhaltung) we wſchelakich ryczach. Tu cjtachu a ſpěwachu, tam piſlachu a rejwachu, tu ſo ſnajomniſwa ſežinichu a tam ſo luboſeſe ſapletowachu atd. Wo dnjo khoržachu žónſke ſe ſkónčnikami a te, kij žane njemějachu, ſ pſchedeſtežnikami, ſo býchu ſo pſched paſathym ſkónzom wukhowale.

Woſebeje ſara cjoſko bě w ſrijedźnoſtrwje w ſrijedźinje kóžde bliſko maschin, hdež mějeſche wjeli Čezechow ſtwoje město; ja ſhim tam jedyn jenickli ras nimo ſchoſ, ale to bě tam k ſaduſhenu, — a ſhim ſo Bohu džakowaſ, ſo my ſtwoje měſia w přednim džele kóžde mějachmy. Tudy bě tola lepje, ſ wumſacjom tych hodžinow, hdež ſylny wětr tak dujeſche, ſo ſo kóžd po ſtwojej dohloſci ſ přednim a ſadním dželom po rjadu horje a deſe pacžlaſche. Teždy ſo nam ſdaſche, jako býchmy w tym woſomilnjenju hacž do mróčzelow horje lecželi, a w druhim woſomilnjenju ſo kóžd po ſdaczu ſaſo do morja nurjeſche. — Hdyž pak kóžd na bol khabla, dha je po zykej kóždi wſchudže jenajto. Pſchi tajſim khablanju ſhim ſo druhdy w mojej koji (koju) ſ rukomaj tak twjerdje džeržec dyrbjaſ, ſo mi poſtih prassachu, hewaſ bých ſ koje wuležaſ.

Tudy mam hiſčje pſchisponnic, ſo my pſches tak mjenovaný fanal jeli njeſkym, ale ſo ſo woſolo Schottlandſeſe wjeschimy, ſtož je ſo pječza teho dla ſtaſo, ſo býchu naſchu němſku kóžd franzowſke wójnske kóžde njeſnadpanyle. Pſches to bě pak naſch puč w 24 hodžinow dleſchi.

(Pofraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budýſhina. Wot tudomneho ſuda bu dželacjer Werner ſ Lindy padučſtwa dla k 7létnej khorſtarni (zuchthaus) woſkudženj. Wón bě bjes druhim tež w Worklezach pola živonoſčerja Lebſy, w ſsmjerdžazej pola živonoſčerja ſmječa a w Lichanju pola woſydlcerja Nowaka kranh.

S Šowrjez. Tudy je w noz̄ wot 14. k 15. juliya jedyn paduč někomu 80 toleč pjenjes ſ komory na kubi kranh.

S Minatkaſa. Po poſtanjenju krajnostawſkeje pruhowanſkeje komiſije ſměje ſo 17. oktobra t. l. w tudomne wuženſteſ ſowarčni pruhowanje w jendželſkim konjeſlowanju. Taj dwaj ſowarjeſ, kotrāž najlepje woſtejtaj, doſtanjetaj kóždy po 20 tl. čeſkeho myta.

S Jeſhw a cžidka. Na město naſchego emerito‐wanego diakona l. Taſle je wýſole ministerſtwo jato

nakhwilneho vikara hem powołalo t. Ludwiga Alswina Rycerja, syna t. zyrtwinsteho wuejera Rycerja w Budestezach. Knies vikar budże jutsje jalo 9. njedzeli po sw. Tr. do swojego sastojinstwa sapolasany. Wón bě hacj dotal domjazh wuejer w Holsteinskej a je ho psched někotrym čašom wot tam domoj wróčili.

We Lufy džen 30. julijsa. Če to bě ho minyko, jako buchu wojaž pod brón powokani, so bych na wójny czahnyli, nam wot przedawshého franzowskeho khézora na zgle njeprawe waschnie pschipowiedzenu. Wjèle synów bu wuronjenych, wjèle sydycnienow a próstwów t. njebjekom pôžlanych, so bych ho naschi wojaž sbožomnie saho domoj wróčili. Boh luby knies je nasche próstwy wužlyschok a nam naschich synow czlych a strowych saho do wótznego kraja pschimyedek.

Nascha kaž tež khašowška gmejna běsche teho dla wobrankyka, naschim wojałam, i franzowskeho kraja sbožomnie ho domoj wróženym na horka spomnjenym dniu powitancki swyedzeni pschihotowacj.

Knieni baronowa se Schönberg-Bibran běsche t. temu 25 toleč darika a hewal buchu tež w spomnjenymaj gmejnomyaj dobrowólne dary składowane. Popołdnju w 3. hodzinje pschindzechu schulske džeczi w najrjenschej pschce se swojim kniesom wuejerjom psched dom gmejnškeho prjódłstcerja kniesa Zimmermanna, kij běsche jako swyedzeniski dom i wenzami a pletwami wužyscheny a s korhojem i wudebjeny. W tym samym shromadzi ho tež dorosczena mchodscj, kaž tež spomnjeni wojaž, bjes nimi tež syn pomjenowanego t. Zimmermanna, a buchu eži šami wot wježnych czesných mchodnych holzow i wenzami a wonjesciami wužyscheni. Czah ho srjadowa a džesche, wobstejazh se schulske džeczi, dorosczenie mchodscje, gmejnskich sastojnikow, spomnjenych wojałow a druhich wježnych ludzi, nawiedowaný wot kniesa žandarma Kahle i Nealek, hacj t. czesným wrotam hrédz wžy natwarjenym, hdzej posasta. Knies Kahla džerzesche w mjenje kniesa Zimmermanna pěknú herbsku rycz, kherlusč: „Niech Bohu džakuje“ ho wuspěwa, czah džesche po wžy dele, psches knieži dwór — pschetož knieſtvo njebe doma — hacj saho t. spomnjenym czesným wrótam. Mchodscj wuspěwa tam někotre wótžinske spěwy a knies rentmischter Winkler, w fastupjenju knieſtwa, wunjeſe wojałam ſławu, kaž tež t. sergeant Mótká džak a ſławu knieſtwa a gmejnje. Schulske džeczi dostachu czelne wolschewjenje pola kniesa Zimmermanna a wojaž hōsežinu a rejwansle wježele w tudomnym hōseženiu.

Kóždy, kij je pschi tutym swyedzenju był, dyrbi prajicj: to je gmejna, kij ho swojim wojałam sa jich bědzenje džakna wopokaſacj wé!

S Budysčina. Tudomny lotterijowy kollekteur C. F. Jäger sen. je pschi czesnjenju 3. Mažy saho se swojim starym sbožom hrač, pschetož wot druheho hlow-

neho dobytka po 8000 tolerjach dwaj hachtlíkoi do jeho kollekcijs panyſčtaj.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Motso, praj wſchal, shto je kaſino?

Mots Tunka. Kaſino rěla ſank abo towarzſto, hdzej ho ſobuſtaroh we wſchelatich wědomnoſćach mudonjeja, ho w ratarſtoje, rjemjeſle atd. roſtuſczenja a tež ſakonzy přjódłpiſane ſtatuty wobledžbowacj maja, jaſe: wuſwolenje prjódłſtejerja, piſmatwiedzerja, poſkadniſta atd.

H. D. Dha drje bě w ſahowje tež jene tajte towarzſto, ale kaž ſkyschach, bu tónle ſank wot jeneho statneho ſastojnika ſe ſalonſkim kluczem wotanknjeny.

M. T. Haj, to wſchal hinal bycz njezdje pola tajſeho, kij je jara ſabycziny a potom žaneho čaſznika nima, so ho temu druždy ſuk ūlēhe radzi a ho wón pschi mokrym wiedrje hifcze trochu womacza.

H. D. A hewal wſchal ho tež wſchelko czini, ſo tež druždy ſ hubjeneje korejmiczki hotel I. Mažy nastanje.

Hans Depla. Praj wſchal, Motso, t. čomu dha ſu te wſchelake hrožiſčča ſkužile, kotrež ſu tu a tam w naschej Lufižy widzecj.

Mots Tunka. K čomu ſu w starých čaſach ſkužile, to je czežko prajicj, ale t. čomu někto popſchinje hrožiſččo ſkuži, to ja wěm.

H. D. A t. čomu to?

M. T. So móža ho tam konficianshy hólzy ſ luhymi duschemi ſetlowacj.

H. D. Ale, ſhto dha ſa to doſtanu, hdzej talk do druheje wžy khodža?

M. T. Nô čistu koſchullu a běle rubiſčko, druždy pak jich tež wucža, ſ wuſlada dele ſkacacj.

H. D. Hlej wſchal tola, hlej!

M. T. Je to wěrno, Hanjo, ſo ho kruwý potom derje njeſchedadža, hdzej ſu korejmarjowý próh pschekocžile?

H. D. To ja njezem; ale to móžu prajicj, ſo potom wo nje njerodža, hdzej ſu ſo tam ſbosz dake.

M. T. A hdzej dha ſy to ſhonik?

H. D. Nô, w jenej holanskej wježy.

Přílopk.

* We Brötſlawju (Breslau) mějachu njedzeli 23. julijsa popołdnju ſatraschnie njeſjedro. Pschi tym bě tajſi ſtaw, ſo bu psches 200 pinzow powodženych. Do tak mjenowanije ſchwidniſkeje pinzh (Schweidnitzer Keller), hdzej bě wjèle ludzi na pŕwo, ſo woda ſ tajſej mozu wali, ſo dyrbjachu hōſczo na blida čeſlač. Mjedalolo dwór-

nischcja bě naběžana woda 2 kohczej wyšoła, tak so ludzom do wosow stupasche.

* W Rozmitalu w Czechach je šo 28. julijsa 275 twarjenjow motpaliko a je šo pschi tym tež jena žona s džesjom spalika.

* S Kralowza (Königseberg) w naranskich Brusach

Jenož sa čiaž hermanka budje šo
w mojim wjelbje
na mjašowym torhoscheżu čzo. 36.
wulka dželba fattunow ($\frac{1}{4}$ a po 25
np.) a pikeja tunjo pschedawacj.

Julius Hartmann
na mjašowym torhoscheżu čzo. 36.

Pomož psche brunawu świni.

Skhorjenemu świnjeczu šo wschednje tsi kręž jena
jedzna kžiza polna brunawopolvera (Bräunepulver)
na kustu chleba nutsda. S dobom šo k temu radži, so
by šo schija świnjecza husto s brunawolinimentom
namasowala. Tuton polver punt po 12 nřl. a tuton li-
niment blesha po 5 nřl. je k dostacju

w hrodowskej haptnej w Budyschinje.

Džiwocžanska herbstev ev. luth. misjonskej towarzstwo
smjeje jutſje sa tydjeni — 13. augusta — po mjašporje
popołdnju w tſjoch shromadžisnu.

Petr Mlonk, pišman jedzjer.

Sa tudomnu kaž tež sa draždžanskemu stronu pytaja
šo: 1 hosposa, 5 wulkich džowlow, 10 krénzow, 6 wo-
trocžlow, wiele domiſtich, kuchinſtich a świnſtich džowlow.
Wſcho dalsche pola podpiſaneho ſhonicz.

Rudolf Wahl
na žitny ch wikač.

Jena s dobrymi wopisiami fastarana dželawa
a porjadna mložlarska familia šo na komorske
küblu Oſtra pola Draždan hnydom pyta.

W Maſkezach je živnoscž čzo. 13 s 5 körzami pola
a luki, kaž sieji a leži, se ſwoboduje ruki na pschedan
a je wſcho dalsche pola wobſedżerja tam ſhonicz.

Zedyn ſhy sprawnych starskich, kotrž čze ſelluar
býč, móže dobre město destacj. Hde? to je ſhonicz we
wudawarni Šerb. Nowinow.

Jutſje njedzelu 6. augusta popołdnju po 5 hodžinach
budža šo čzo. 12 we Łahowe lět uſche žně na pscheda-
dzowanje pschedawacj. — Hromaduſeſidzene w korezmje tam.

Zedyn ſchewſki móže pschi dobrej ſdže pola podpi-
ſaneho do džela ſtupicj.

H. Amoch w Ssowrjezach.

Ssobotu 22. julijsa bu w Budyschinje jedyn psched-
czniſk (Regenshirm) namakany a móže šo we wudawarni Šerb. Nowinow ſažo dostacj.

piſaja, so je tam w tydzie dnjach cholera wudyrila a so
žu hžom přeni džen tſio człowjelojo na nju wumrjeli.
Přeni, kž na nju wumrje, bě jedyn ſid, kž bě tam džen
předn s Polſkej pschijek. Wón je najſterje ſ tajſeje stronj
pschijek, hdžej cholera knieži, pschetož wona tam we wsche-
laſich rusſich a polſich městach straſčnje ſakhadža.

Wotewrjenje Chlamow.

S tutym najpodwołniſchu ſ nawje-
dzenju dawamoj, so ſmoj dženža na
wulkej bratrowskej haſb̄ čzo. 204 jenu
k o m a n d i t u pod naju ſirmu wo-
tewritoj.

W Budyschinje, 3. augusta 1871.

Ginzel & Nitscher.

Lotteria.

Czehujenje 4. klasb̄ kral. ſakſ. krajneje 80. lotterije
ſmjeje šo 21 a 22. augusta a šo ja cjeſczenym Šerbam
hſchje ſ rjanym wubjerkom $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{8}$ loſow
najpodwołniſho porucžam.

W Budyschinje 5. augusta 1871.

C. F. Jäger ſen.

na ſwonknej lawſtej haſb̄ čzo. 801 delka.

Kowarnja ſ pschenajeczu.

Moju kowarnju tudy čzu bóry ſ pschenajecz ſe wschem
gratom abo tež bjes grata.

W Hermanezach pola Rakez.

Hana Juſt.

Lenowa aufzia.

W Bréhny pola Delneje Hórlí budje šo jutſje nje-
djelu popołdnju w 4 hodžinach ſtejazh len pol kórga wu-
ſhwa na pschedadzowanje pschedawacj. Shromadžisna w
korezmje tam.

Saňdženu njedzelu je šo na pucžu wot Wyhōeje
psches Rakez do Šsmjeczkej jena běla wosowa kapſla ſ
napiskom „Castell-Mainz“ ſhubika. Sa myto wotedacj
na kniežim dworje we Wyhōej pola Rakez.

W Starych Porschizach je dwajſchowowa kheža čzo.
51 s bróžnju ſe ſwobodneje ruki na pschedan. Wſcho
dalsche je ſhonicz čzo. 28 tam.

H. Dietrich.

Dokelž je njewěſtoſcz naſtaſu, hacž kměža ſo tež
lětka ſa ſeſtoh do njehorniskeje hole pschedadzicj, dha ſ
tutym ſ nawjedzenju dawam, ſo ſo tam ſeſtoh lětka tak,
kaž druhé lěta, wchladuja a wachuju.

W We Wukranězach 1. augusta 1871.

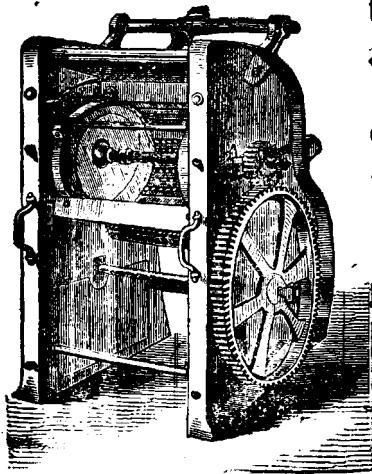
Ivan Milana, ſeſnik.

Kedžbu!

Jutſje njedzelu kolbaſhwukulenje w Sploſku.

Želeſolijernja a maschinowa fabrika

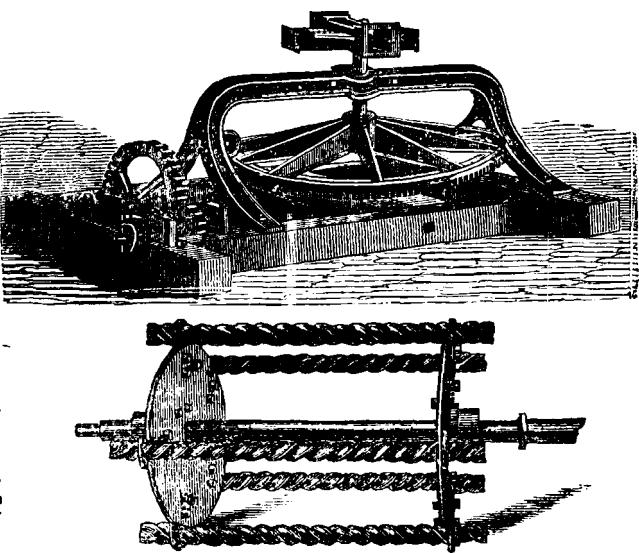
W. Goetjes w Budyschinje blisko dwórniszečza

porucja kniesam ratarjam
swoje zyłe wubjerne

ratarſke maschiny
wschęch družinow
a třini jich wohebje na swoje
młoczące maschiny
s withymi bicžemi s
kowaneho ſtelesa
pedibnyh.

Tute wumłocza do czista
ſorna ſe ſkomy, bjes roſ-
bieza ſornow, tak ſo može
žo žito, ſ tajkej maschinu
wumłoczenie, nanajlepje ſ
wužyczu nałożićz.

W o p i š m a :

Kniesej maschinofabrikante W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje radſ wobſwědczani, ſo ſrénja mło-
czata maschina, mi wot njego twarjena, wſchitkim ſdobnym požadanjam doſc̄ej czini. Wona roſděla ſorna, ſkomy a pluw, ſkoſy ežiſeče wumłoczi a ſorna njerani, je ſylnje a derje twarjena a ma lóhli a mérny khōd, tak ſo móžu Goetjesowý
fabrikat kózdeniu poruczic̄.

Rycerlukta Demjan, 20. januara 1869.

Theodor Lanž.

Knies maschinofabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi młočzatu maschine ſrjedźneje wulfosze natwarik, ko-
traž w nastupanju lóhleho, mérneho hicza mojim žadanjam doſpolnje doſc̄ej czini. Za móžu teho dla t. Goetjesowý
fabrikat kniesam ratarjam jenož najlepje poruczic̄.

Rycerlukta Krakež, 26. junija 1869.

Bruno Menzner.

Ja nižepodpišany ſ tñym wobſwědczam, ſo je mi knies W. Goetjes w Budyschinje młočzatu maschine natwarik,
ſ kotrejž ſyム w thęt tñych lëtach, hdež ju trjebach, zyłe ſpolojenj, ſtož ſ tñym po prawdze wobſwědczam.

W Vélczech, 15. junija 1871.

Jan Něsal.

S poñnej ſpolojoſežu móžu młočzatu maschine ſ gøpelom, ſ W. Goetjesowý fabrikat ratarſkich maschinow w
Budyschinje kupjemu, wſchitkim mojim kollegam, ſiž džedža młočzatu maschine, wſchę požadanja dopjelniazu mécž, naj-
lepje poruczic̄.

W Hornej Kinje, 16. junija 1871.

Handrij Döck.

Wuežah: Moja parna maschina ejeri pôdla ſ grotowym powjasm młočzatu maschine, wot t. Goetjesa twarjena,
kotrež w nastupanju lóhleho mérneho hicza, czisteho młočzenia a hewal lepšcha bycž njemóže atd. atd.

W Husz.

Grabja Schall.

E. Ullrich, inspektor.

Wopíkmo. Tež ſ maschinotwarjeinje kniesa W. Goetjesa w Budyschinje našymu 1870 kupjenej młočzatej ma-
ſchine czo. 2 móžu jenož najlepše wopíkmo dac̄, pſchetož pſchi czistym młočzenju je wona tež jara twjerda, dokelž pſchi
pošlenim młočzenju pſcheny twjerdy bróninu hósbj pſches nju džesche, kotrež wona na kruchi ſbi a jej pak to nicio nje-
ſchodžesche. Tuto wobſwědcza

Grottaw, 14. februara 1871.

G. Groš, mědycianski starſci.

Sjawne pſchipóſnacze. Podpiſani ſublerjo ežuja ſo nuczeni, t. W. Goetjesej, wobſedžerjej ſelesolijenje a
fabrikat ratarſkich maschinow w Budyschinje, najwjetſche pſchipóſnacze dac̄ ſa žitow, młočzate a ſykanjowe maschiny, kotrež
ſu wot njego kupili. Wohebje ſu žitomłoczate maschine ſ withymi zypamy jara praktiſzy konſtruiowane a młočz wone
wſchę žita, jako: džeczel atd. ſe ſkomy wohebje ežiſeče, njewobſchlođa ſorna, tak ſo ſmy jenož žito ſ maschine młočceny, wužywali. My móžemy teho dla t. W. Goetjesej ſa jeho ratarſke maschine najwjetſche pſchipóſnacze wuprajieſ a žadanym
tež, ſo by won taſke pſchipóſnacze jeho maschinow ſa wſchę ſublerjow wosjewit.

Julius Hoentcher w Klein-Nendorfje p. Grottaw, Carl Müller w Halbendorfje p. Grottaw, Carl Scholz
w Tarnau p. Grottaw, G. Sambal w Thannau p. Grottaw atd. atd. atd.

Pschepröfchenje.

Družba generalna škromadžisna towarzstwa sa sniutskomne misjonstwo w budyskej direkziji budže ſo, da-li Boh,

þrijedu, 9. augusta 1871 w Budyschinje

wotdzerzecj.

Podpisany direktoriu dawa ſebi tu cęſcz wſchitke ſobustawu towarzstwa kaž tež pschecezelow sniutskomneho misjonstwa k temu najpodwolniucho pschepröfycz.

Pschi generalnej škromadžisne, dopoldnja w 10 hodzinach w ſali hótele k ſletej hweſdze ſo ſapoczazej, budže ſo wo poſchedmijeth, w ſledowazym dzeiſkim porjadku poſnamienjenie, jeduacj.

Popoldnu w 3 hodzinach budže w ſkwiatopetrowskej zyrki ſwiedženſka Boža ſlužba, pschi lotrejž budže knies P. primarius Schawab a ſamjeńza ſwiedženſke pređowanje dzerzecj.

Popoldnu w 5 hodzinach ſmje ſo w ſali noweje měſčanſkeje ſchule wobſankujenje ſwiedženja, sa lotrejž ſu wſchelake poſchednoschki klubjene.

W Budyschinje, 15. julija 1871.

f Watzdorf.

Die nüſſi porjad.

- 1) Wotewrjaza rycz. 2) Vētna roſprawa. 3) Poſchedpołożenie jeneho poſhemienjenja statutow.
4) Wuradžowanje budžeta.

Materialtwoſe a spirituoſe khlamy

52 na žitnej haſy 52

porucjeja ſwoj ſamkny fabrikat, jaſo	
najlepſchi prawdziwych dwójnych róžowych liqueur	th. po 7½ a 10 nſl.
- - - - - zimtowý liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - malenowý liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - wiſchnowy liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - formajdowy liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - pfeffermünz-liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - himbjerowy liqueur	- 7½ a 10 nſl.,
- - - - - perfilo-liqueur	- 7½ a 10 nſl.
atd. atd. atd.	

pschi wotkupjenju wjazh ſhanow tunischo.

Wſchë družiných jednorohých ſkodliwych palenzow
ſelených, blukich a jaſných,
ordinarne palenzh a ſkakalowý sprit jara tunio a proſču
wo dobrociwne wopytanje.

Carl Noack
na žitnej haſy čzo. 52.

Toſſichto

murjerjow a handlangrow
móže pola podpisaneho hnydom do býela ſtupicj.

W Budyschinje 27. julija 1871.

P. Wendler.

Sawěſčenja psche wohnjowe ſchłodowanje po
twierdych wſhomózno tunich prämiijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohnſawěſčzaze towarzſto w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a wokolnoſež

C. A. Siems firma: J. G. Kelingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Paleuý khofej

pt. po 9, 10, 12, 13½, 15 a 16 nſl.
ſóždu wutoru a ſóždý piatki
nowopalennh:

žylý zofor, pt. po 50, 55, 60 np. w žylých ſehelach
46, 48, 50 a 52 np.,
mlethy zofor, rajz, jaſly, hroch, frupiki,
ſodu, mydlo, ſchterku wſchitskich družinow najtunischo porucđataj

Ginzel & Ritscher
na ſtronkownej lawſkej haſy čzo. 798.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych časow dopotasaň, f najlepſich ſelow a ſorjenjow pschihotowaný pólver, po jenej abo po dwémaj hýzomaj wſchedenje kruwom abo wozgam na prěnju piazu naſtýpaný, pschiſporja wobžernoscj, plodzi wjele mloka a ſadžewa jeho woliſtjenje. Pakżej placzi 4 nſl. a je k doſtačzu w

hrodowskej haptnej w Budyschinje.

W nowych Voranezach je kheda čzo. 22 f pol ſorzen
ſahrody a pola na poſchedaní a je wſchō dalshe tam ſhonicz.

Pschedawanie ratarſkeho inventara.

W ſiſchez bróžni na ſamjentnej baſy w Budyschinje budža ſo
dženja ſobotu 5. augusta pschi połdnju w 12 hodžinach
rèble, deſki, bróny, dwaj woſaj, jena ſykfanjowa maſchina a wjele druheho ra-
tarſkeho gratu, kaž tež dwaj konjej ſa hotowe pjenjeſy na pschedawacj.

Fr. Göthel & Stübner f Dražđan.

Naſch

rubifkowſkſtak en gros & en detail
je tuton budyski hermanſk
na ſerbiſkej haſy pſchi mihaſowych hētach a po-
ručzam̄ jako woſebje po placzisnje tunje:
wſchē družiny piſanym dybſaczym rubifkow
ſchtuku po 2—5 nſl.
wulke $\frac{7}{4}$ piſane rubifkla na hlowu
w najkratniſkich muſtrach po 5 nſl.
wołmjan e rubifkla na hlowu
po 4 nſl. a droſcho
a hewal wſchelake najrijeuſche tajke twory.

Fr. Göthel & Stübner f Dražđan.

Sſerbſkej mandjelskej ſ dobroymi wopiskami a ſ niž
wjele abo tola ſ doroszennym džeczimi, kiž mataj tejoſ
ſamozenja, ſo móžetaj 80—100 tolej kauzije ſložicj a ſebi
nuſnū ſlot, ratarſki grat, hnój, ſhymjo atd. ſupicj, móžetaj
wot pschichodneho Michala ſem na jenej ſerbiſkej farje
(3 hodžin wot Budyschini) jara rjanu hospodu, hródž ſa
dwé kruwie, bróžen a 12—15 lórzow pola (lórz po 6—7 tl.)
ſ wotnajecju doſtačj. Kauzija ſo jimaj ſ 5 prozentami
ſadani a ſkadnoſce ſ podlandſkej ſaſtužbje je nadoeſ
wo wſh a we woſolnoſci. Wſcho dalishe može ſo na-
ſhonicj psches wudawarju Serb. Nowinow.

Ejſeczenym Sſerbam Bulez a woſolnoſceje ja ſ tutym
najpodwoſniſcho ſ nowjedzenju dawam, ſo ſyム ſwoje wu-
reſnotworowe khlam̄ ſ Pomorez do domu knjeſa psche-
kuza W e h le w Bulezach pschepoložila. Eſwój wulki
wubjerk wureſnych tworow (Schnittwaaren) najlepſe po-
ručejo, budu kóždemu ſupowarjej nojſprawniſcho a naj-
tunischo poſkuzeći.

Ahriftiana ſwudowjenia Wünschowa.

Ja ſ tutym kóždeho kruzie warnuij, ſo njebh nichton
— njech je doroszenh abo niž — mojej ſonje palenz
pschedawak, ſa nju po palenz ſchol abo ju w jeje klabo-
boſci wuſměſchal. Schtož to ſcini, tón budje wote mnje
woſkorzeny. J. Kurjeń w Maſeſtezech.

Sſobotu 22. juliſa je ſo na pucju wot budyskeho
dwórnishego nimo tſjoch ſip a ſsmoliž hacj do Delneho
židowa jena ſchulerſka mapa ſe wſchelakim n o t a m i
ſhubila. Ga dobre myto wotedacj we wudawarji Serb.
Nowinow.

Pschedawanie woſebneje rheumatismuſeweje žalb
knjeſa kata-wobſedjerja I. Jurja Kräba w buſchliwach
ho 20 nſl. a po 1 tl. (jenož buſchliwe ſ woſojanej plombu
ſu prawdziwe), kaž tež ranh hojozeje žalb (Wund-Heil-
Pflaster), dlehe hacj 50 let derje dopokazaneje, lut po 5
nſl, wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a woſol-
noſci poruczene doſtač.

knjeſ Heinr. Jul. Linda
ſadž wulkeje zyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Zeiž,
jeniczh pschedawarjo ſa Němz̄ a wukraj.

Ja běch dleſchi čgaſ na rheumatismus žaložnje ſhory
a njemožach ſwoje vježla wjazy ſam wobſtaracj,
doſteſ ſ rukomaj ſkoro wjazy hibacj njemožach. Juſko pak
běch žalbu knjeſa I. Jurja Kräba kata-wobſedjerja w
Zeižu, na kožowak, ſyム wot mojeje woſoſce zyle wuſwo-
vodjeny, a móžu ju wſchitlim na tajke waschne cjerpya-
žyム ſwérku poruczicj.

Wilsleben pola Ascherslebena, 20. januara 1871.
Adolph Fügner, pjetarski miſchtr.

Kedžbu!

Na wſchelake napominanje ja ſ tutym ſ navjedzenju
dawam, ſo budu pſatl 4. a ſobotu 5. augusta w ho-
ſezenzu ſ bělemu konjej w Budyschinje rano wot 9 hacj
do 5 hodžinow popołdnju ſ ryczam̄.

So bych ſ dobow na to kedžbne ſcini, kotre kho-
roſceje ſo ſ wěſtoſci ſahoja, dha ja jenož ſlědowazje mijenuja:
Volazej wozji, bjes doſtnjenja, brōſi, kribjet a
zoldkboleſe (wroczenje a hubjene pschekacze), volazo-
loža, ſuhce a molce liſhawy, wěſte ſahojenje ſyphil.
Khoroszow, lohle wotcjerjenje taſhamzow (Bandwürmer),
wicz wſchē družinow, bělaw a khuboba ſrwé, drjenje
we hlowje a w ſubach atd., atd. Hewal hiſchje wſche-
lake khorosceje, kotrež ſo psches wucjerjenje jědojtyh a
korostnyh wutlow ſahoji.

Fr. P. Diukler
ſ Dražđan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

Kedžbu!

Zutſje njedzelu wukulenje jeneho cylindroweho
čzoknila ſaž tež reje w ſderju. G. Klein.

Sſerbſke reje
hermansku njedzelu a pónđelu 6. a 7. augusta
w ludjazej ſahrodje (Volksgarten.)

Serbske Nowiny.

Za nawěltki,
kti mają so w wudawaſni
Serb. Nowin: při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka i nsl.

Zamolwity redaktor a wudawaſ

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlętna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ np.

Wopſchijecje: Najnowſche. — Swětne podawki. — List ſ Amerifi. — Se Serbow: S Njezwacjida. S Kettli. — S Palowa. Se Delnych Žitok. — Powieſcie wo wojskach. — Hanß Depla a Mots Lunka. — Pschilopl. — Nawěltki.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
5. augusta 1871.

Dowosz: 6007 kórcow.	Płacizna w pŕerezku na wikach, na bursy,			
	wyšsa. nizša. najwyšsa najniža.	tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.		
Pschenja . .	6 5 5 5 — —	6 15 — — — — — 5 20 — —		
Rožla . .	4 10 — 4 5 —	4 12 — — — — — 4 10 — —		
Ječmjenj . .	3 12 5 3 5 5 —	3 15 — — — — — 3 12 5 —		
Borsz . .	2 12 5 2 7 5 —	2 15 — — — — — 2 10 — —		
Hród . .	— — — —	— — — — — — — — — —		
Wola . .	— — — —	— — — — — — — — — —		
Raps . .	7 17 5 7 15 —	— — — — — — — — — —		
Jahň . .	7 10 — 7 5 —	— — — — — — — — —		
Hejduschla . .	5 10 — 5 5 —	— — — — — — — — —		
Rana butry . .	— 19 — 17 — — — — — — — — —			
Ropasłomj . .	— — — —	— — — — — — — — —		
Zent. hyna . .	— 20 — 15 — — — — — — — —			
Lane hynjo . .	— — — —	— — — — — — — — —		

Čzahi sakſkoſchlesynſteje želeſnicy ſ Budyschinu.

Do Dražbjan: Rano 7 hodiñow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschioponju 1 h. — m.*; popołonju 4 h. 10 m.*; wjeżor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**; w nožy 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wjeżor 6 h. 50 m.*; wjeżor 9 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

* Pſchiantrjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pſchiantrjenje do Žitawy.

Pſchioponjenje. Čzahaj se snamjeschkom ** bjes Dražbjanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju ſastawataj. Wonaſ mataj jenož woty přenjeje a druheje ſlacka a ma ſo ſa billet ¼ wiažy pſacieji; dženſte billety pſchi nimaj njeplacia.

Pjenježna płacizna.

W Lipſku, 9. augusta. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl. 6 ½ np., 1 pełnowažny czerwony ſtoł abo dułat 3 il. 6 ngl. 5 ½ np.; wienske bankowi 82 ½ (16 ngl. 4 ½ np.)

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

16 tl. 25 ngl. a 16 tl. 20 ngl.
pschenja 66 — 72 tl., rožla 40 — 47 tl.,
(to je: ſa 25 prussich ſorgow.)

rēpikowy wolij (njezisczeny) 13 tl. 20 ngl.
(E z i s c z e n y, ſaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtajnie něhdze 1 ½ tl. drožſki.)

Najnowſche.

Barlin, 10. augusta. Khézor=král a awstriſki khézor ſo najſkerje we Welsu njedaloko Iſchla ſet=kataj. Tam injenujz̄i awstriſki khézor pſchijedze, ſo by němskeho khézora a pruskeho krała jako ſwo=jeho wuja poſtrowit. To ſo 11. augusta ſtanje a wobaj wjerchai ſo hiſčicze na tutym dnju k wopy=tanju awstriſkeje khézorki do Iſchla pobataj. Je to njepolitifle ſekanje, cžohož dla tež ani žadyn pruſki ani awstriſki minister pódla njeje. W Gasteinje čze awstriſki khézor něhdze 20. augusta wuja ſažo wopytać a tehdv ſnadj tam wježdž Bismark a hrabja Beust tež budzetaj.

Barlin, 10. augusta. Franzowske ministerſtwo čze tſeczu połmiilliardu wójnskich khōſtow, ko=truz by po prawym halle 1. meje 1872 płacizj̄ melo, Němzam hizom nětko ſapłacizj̄.

Petersburg, 9. augusta. Jeli turkowſki sultan, wot Bismarka nawabjeny, wojskow do Rumunskeje poſcjele a Awſtria ſnadj ſſerbiiju wobhadži, dha Ruzowſka tón kruch Rumunskeje ſažo woſmje, kotryž je 1856 po křimſkej wójnje woſbyla.

Mničow, 9. augusta. Bajerski král poda ſo jutſje k poſtrowjenju němskeho khézora do Schwan=dorſa a jeho wot tam do Regensburga pſchewodži.

Paris, 8. augusta. Sa ministra ſtronkomych naležnoſcžow je Remusat pomjenowaný.

Kralowz (Königſberg), 9. augusta. Kholera tudy pſchibjera.

Sakska. Do Draždjan ſu 8. augusta ruska wulkoinjaginija Alexandra, kaž tež wulkonjas Dmitrij a Wjacejkaw (Wjazkaw) pſchijeli a w hôtelu de Saxe wotſtupili.

Tego majestosz kral Jan, kotrehož puczowanje po hornich stronach Sakskeje bu leni wójny dla pſchetorhnjene, je ſo tam tón thđen ſ nowa na pucz podał a 9. augusta do Frankenberga pſchijel, 10. augusta popołdnju pſches Chemnitz do Zwilawa jēł a 12. augusta klosternju Hohenbeck wobhladował a ſo wot tam ſažo do Pilniž wróczik.

Minister wójny l. ſ Fabrice je wot pruskeho krala rjad czerwoneho hodlerja přenjeje ſlažn dostał. Wón je ſo na někotry čaž do Schwojarskeje podał.

Niebo medicinalski radziec Dr. Schmalz je ſakkemu pestaložiſskemu towarzſto, kotrež je l. podpveranju wuejerskich wudowow a hyrotow ſkožene, 600 ſchępnakow wotſusat.

Do Franzowskeje je w tyčle dnjach tójszto młodych wojakow wotſeło, ſo vñchu ſo wot tam starschi wojaž domoj wróczicž mohli a to: 700 muži ſa ſchützenregiment No. 108, 226 muži trainſkih wojakow, 124 muži ſa 2. regiment jēſdnych, 3 wyschſhi a 270 muži ſa 5. infanterieregiment No. 104, 2 wyschſki a 373 muži ſa polnu artillerieregiment No. 12 a 86 muži ſa pionnierbataillon.

Draždanski statny rycznik je 200 toſer myta temu wuſtajk, kiz teho ſčoſtiniſta, kiz je 18. junija njeſdalo ko Langenbrücka na železnizu ſchtyri ſchěny położik, tak wuſledzi, ſo može ſo ſudniſtu pſchepodacž.

Prusy. Khězor-kral je ſo ſchtwórk 10. augusta rano ſ Homburga pſches Frankfurt nad Mainom, Aichaffenburg, Nürnberg do Regensburga podał, hdzej je w hōſeženzu „l. ſkotemu ſchijej“ nozował. Pjatki poda ſo do Pařawa a ſ jenym aroſtriſkim extracžahom na železnizu pſches Wels do Gmunden, wot tam ſ parołdžu do Ebensea a ſ pôſtom do Ischla, hdzej je ſa njeho nôzna hospoda. Dženſa ſobotu poſedze wón hacž do Salzburga, hdzej budże nozowacž a njeſdalu popołdnju pſchijedze do Gasteina, hdzej chze někotre njeſdzele tamniſche ſupjeli wužicž. — Hdzej jeho aroſtriſki khězor poſtrowi, hacž w Ischlu abo něhdzej druhdzej, to dženſa, hdnj tole pišam, hiſcheze ſ wěſtoſežu njewěmy.

Š Wrotzławia pišaja, ſo ſo wſchitzy němſzy biskopojo w tyčle dnjach w Hulde ſhromadža.

Schtož němſkih wojakow, hiſcheze w Franzowskej ſtejazhch, naſtupa, dha ſu ſo jich wobſtejenja ſ nowa ſažo trochu polepſchile. Kóždy wojaſk dostańe mjenujz wot 1. augusta wſchědnje wysche jēđe hiſcheze $7\frac{1}{2}$ nžl. na džen.

Ša liſt, kotrež ſo na wojakow ſčeku, kiz gwojich ranow abo khoreſeze dla w žanym němſkim lazarceze leža, nietrjeba, ſo niežo placžicž tola dyrbí na adresy ſpomnjenie byč, ſo ſo tón liſt na jeneho ranjeneho abo khoreho wojaſka ſezele. Ale ſa liſt ſ pjenjefami ma ſo porto ſaplačicž.

Avſtria. Winske nowiny wudawaja, ſo je wuruňe ſ Čechami nimale hotowe. Wón danio mějſeſhe

ſnaty nawjedowař Čechow, Dr. Rieger, tſihodžiſku auſienzu poła khězora, teho runja tež čeſki hrabja Clem-Martiniz a morawſki ſapoſkhanz Pražak. Najſterje je khězor wſho trěbne tehdy ſ nimi wotryczał. — Winske nowiny tež wudawaja, ſo budże Rieger ſa čeſteho ſamjerja pomjenowany.

Wuherſkemu ministerſtwu ſo tak prawje njeſubi, ſo winski minister hrabja Hohenwart ſ Čechami wurunonje ſežini; pſchetož hacž dotal je wuherſle ministerſtwo tajſe wurunonje ſtajnie ſlaſhę pſtako. Hrabja Hohenwart pak tak ſlaby njeje, ſo by ſo wot ſpomnjenego ministerſtwo ſa traſhicz dał, kaž to přjedawſhi winski ministrjo činjachu.

Franzowſka. Franzowſzy ministrjo ſu hotowi, ſažo wulku ſummu wójnskich khóſtow Němzam wuplaczicž. General Manteuffel je teho dla porucžik, ſo maja ſo němſzy wojaž l. wopuſteženju pařiſkih fortow hotowacž. Woni ſu teho dla w tyčle dnjach kanony ſ tutych fortow dele wosyž pocželi.

Franzowſki ſejm je wobſanknyk, ſo ma ſo tym wobylcerjam Franzowskeje, kotsiž ſu pſches wójnu ſchłodowali, ſdobne ſarunonje dostało. Někotsi ſapoſkhanz, kiz běchu ſ tajſkih krajinow, hdzej žani njeſcheczeljo pſchischi njebeži, i wopredla pſchecžiwo tajſemu wobſanknjenju hkoſowach.

Herač je ſo w franzowſkim ſejmje tón namjet ſtajſk, ſo dyrbí někto kóždy bjes wuſtacža we wójſku ſkujič. Tež je tón namjet ſtajeny, ſo by ſo pſchidodnje ſa ſchulſku wuežbu ſ krajeſe ſažy placžiko, tak ſo niebý njeſtón wjazy ſa ſwoje džeczi ſchulſki pjenjes placžicž trjebal.

Š Algierskej pišaja, ſo revoluzia tamniſkich muhamedanskich wobylcerjow pſchecžiwo Franzowſam pſcheczo hiſchče poduſchena njeje, hacž runje je na nich hiſom 80,000 muži franzowſkeho wójſka poſlaných.

Turkowſka. Rumunſki wjérč Korla je wobſanknjenje tamniſkeho ſejma podpišał, po kóžym rumunſke knježerſtwo preje, ſo by tym, kiz ſu na twarjenje rumunſkich železnizow pjenjes požejili, žone pjenjesy placžicž mělo. A dokež jim Strousberg, kiz je tele železniz twarik, tež nježo njeplacži, dha je strach, ſo tuži dožnizh niz jenož dan, ale tež kapital ſhubja. A tajki kapital wopſhija něhdzej 7 millionow toſer. — Bismark je ſo tuteje wěze dla na turkowſkeho ſultana wobročik, ſo by tón Rumunſlu, dokež wona pod jeho wyschim knježtowm ſteji, ſ placženju nuſował.

Liſt ſ Ameriki.

Wot J. Čečha w Serbinje.

Pjatki 11. novembra wuſladačmy, kraj. Vě to brjoh jeneje bahamskeje ſupj a my najprjódzy ſwěčzajz torm (Leuchthurm), tam natwarjeny, widžachmy, pſchijedžechmy pak ſa hodžinu krajeſ ſak bliſto, ſo zyle derje widžachmy,

taf tam morske žolny do ſkakow praſlachu. To rjany na poſlad dawasche, woſebje dokež bě morjo čiže a ſkónečko runje ſ napshecziwnejſe ſtrony ſhadzecſe.

Pſchipoſdnju tuteho dnja bě jara horzo a my nimo woſhelaſich ſupow, ſalinow a ſweczaſich tórmow dale jédežchym, woſebje bliſto pſchiindježchym ſ jenej malej ſupje ſ rjanym ſwoječzaſym tórmom, tak ſo možachym luži, tam kholžach, derje widzeč. Žyka ſupa bě drje lědy $\frac{1}{4}$ hodžin dočka.

Sobotu 12. novembra ſo tež nimo wjele ſwoječzaſich tórmow wjescchym a ſloro ſtajne kraj widžachym. Morjo je tuž ſ ſupami a ſalinami kaž poſhyte a je tam pſhi njemérnym morju ſtrahne jéidženje, woſebje ſa plachtovce ſodže. Maſcha paročodž bě drje wubjerneho dobreho wjedra dla tónie bližſhi puč jéla, pſhetoz hewal paročodže na ſwojim puču naſbole w Havanie kholillu ſaſtanu, ale my ſ zyka ſupu Kubu woſladali njeſtym a ta je nam ſ ležiſu ſdalena woſtala. My běchym tuž w mezikanskim goſſe a mežachym ſtajne dobre wjedro a bě tak horzo, ſo nekotſi w noži bjes wodžecža na krywe ſodže ſpacu.

Amerika bě nam po tajlim bliſto a pónđelu 14. novembra rano nam hižom prěni lotſojo napshecziwo pſchipoſdnju, ſo bñchu naſchu ſodž do pſchiftawa dowjedli, ale naſch kapitan hižecze žancho měř nočzysche, čo hož dla woni ſaſo wotjedžechu a my jich boryš ſ wočzow ſhubichym. Morjo ma tuž zylo hinaſchu barbu, mjeñujž žoltoſelenu, dale wot kraja bě paſ morska roda bkukomódra.

Pſchipoſdnju $\frac{1}{2}1$ hodžinu tnteho dnja pſchejedžechym tak mjenowane barru abo pěſlowe pſchepihy pſhi wuliwje řeti Miſiſippi. Neſt ſo napoſlad pſhemenni; pſhi předu pſhi ſamym morju je malo měſtaſhlo, hdež pječza lotſojo bydla, a na wobémaj bočomaj je kraj widzeč, kž paſ je zylo pěony a bjes ſerkow. Ženož myžo ſola trawa a ſejna tam je a k wobémaj ſironomaj bě napławjene drjeſwo, mjenujž ſichtomow běſhe tam po tawſyntach a ſaſo po tawſyntach, kotrež bě ſeča ſobu pſhiwiedka a kž běchu pſhi wuliwje řeti lež abo plovaſo woſtali.

Dale po rěž horje ſu na brjohomaj najprjódžy ſerki a potom kylne ſichtomy, brjohaj paſ ſtaj ſ pěknymi khežkami woſhadzanaj, kž ſu ſ ſerklami abo oranžowymi ſichtomami woſhadzane. Tež je tam wjele khežkow, w kotrých murojo bydla.

Wjescenje po teſle rěž do New-Orleansa je krafne a bě jenož ſchoda, ſo ſo to ſ dželba tež w noži ſta, hdež ničio njewidžachym; pſhetoz New-Orleans wot tam, hdež ſo ſeča Miſiſippi do morja wuliwa, nědže 120 jendželſtich mil do kraja muts leži. A dokež my w noži w 1 hodžinje do neworleanskeho pſchiftawa pſchijedžechym, dha najprjénſti kruch naſchego rěžneho pučja widzeč njemóžachym. Tak ſo nam tež ſeide, jato petom po rěž Miſiſippi ſ neworleanskeho pſchiftawa dele je-

džechym, ſo bñchym ſo do Galvestona wjefli, dokež naſcha kóž wot New-Orleansa wjeczor wotjedže a my tak ſaſo w noži ničio woſhadač njenóžachym.

(Poſractwianje.)

Ze Serbow.

S Njeſhwacžidka. My w 2. čiſle t. I. Serb. Now. naſchim cítarjam ſobudželičchym, ſo je ſo naſch dotalny diakonus t. Taffel wot 1. oktobra ſ. l. emerito-wacž dał a pſhi tym ſobu na to ſpomnichym, ſo běſhe hiſhcz njewěſte, hacž ma ſo tuto město ſaſo ſ nowym diakonužom woſhadžicž abo niz, dokež čhedač ſo tſi wžy naſchje woſhadž, mjenujž: Konorow, Zitk a Niža Wjek woſarowacž a do Rakez ſafarowacž dacž. Schtož pomje-nowane tſi wžy nastupa, dha je wžybole ministerſtwo něko woſjewitko, ſo maja te ſame hiſhcz taž dekho pſhi njeſhwacžilſtej woſhadze woſtacž, hacž je naſch něrciſki t. farač w ſaſtojnſkej ſlužbje. Diakonatſtwo paſ ma ſo naſhwilne ſ vikarom woſhadžicž. Ministerſtwo kultuſa a ſławneho wučenjstwa běſhe něko knjeſa kandidata Rycerjerja ſ Budeteſz na tuto město woſokalo a mjeſte ſe wón 9. njedželu po ſw. Trojizh jako džen 6. augusta ordinaciju a ſwjetženje ſapolaſanje do ſwojeho ſaſtojnſtwo dostač. Srjedu 2. augusta běſhe paſ tón džen, na kotrymž ſo t. vikar t. naſch pſchivječz čhajſhe.

Zyrlwinſzg prijödktejerjo běchu teho dla woſanſkyli, ſwojeho noweho pomoznemu duschow paſtýrja po móžnosći ſwjetženſzg powitacž.

Na roſpučju, hdež puč ſ jeneje ſtrony na wojerowſtu dróhu a ſ druheje ſtrony k Woſowej wjedže, ſeidežechu ſo na ſpomnjenym dnju popoſdnju w ſchtwórtſe ſodžinje ſchulſke džecži prěnič ſjadominojow woſhadných ſchulow ſ knjeſami wučerjemi, dorosčena mědoſeč, woſebje hoſz, t. farač Rycerjer, zyrlwinſz, gmeinſz ſ ſchulſz prijödktejerjo, wjeſki rycerjerjo a wjele druhich woſhadných k powitanju knjeſa vikara. $\frac{1}{2}4$ hodžinow tón woſčakowaný pſchijedž ſe ſwojehi knježnu ſotru, kž tež ſ zyrlwinſtim prijödktejerjom Vlčynkom ſe Sarježa, kž běſhe jemu t. poſtrowjenju hacž do Budeteſz napshecziwo jěl. Jako běſhe t. Rycerjer ſ woſa wuſtupiſ, ſaſpěwacu ſhromadzeni kheſlufch 321 „Budž čeſej a kholba wjerſhnemu.“ Po wuſpěwanju někotrych ſichtučkow džerjeſe naſch wžyko-čeſejeny farač t. Rycerjer rjanu ſerbsku ſowitanſtu rycž po ſkowach ſwiatheho piſhma 2. ſkor. 6, 9. „jako njeſnajomni a ſmy woſhal ſnajomni;“ na ſotruž t. Rycerjer ſ krótka woſmolwi.

Na to džecže něko čjazh k Njeſhwacžidku. Kajli to luboſny napoſlad! Šchulſka mědoſeč kaž tež čeſne měde hoſz ſ wěnzami wuſtupiſ, rjane kholboje w powětrje ſo ſmahoſaze a ſ wžybole wěże ſo žolmjaſe ſynti ſwonow, kž nowemu pomoznemu duschow paſtýrjej ſwoje zyrlwinſz-

witanje napschećivo nještehu, njeđyrbi to kôždu čjuežtu wutrobu hnuc? Psched diakonatstwom, hdjež bêchu čjegne wrota natwarjene, čjah saſta. Kherlusch „Njech Bohu džakuje“ bu němški wuspêwanj a knes farač djerjeſehe po Lukascha 10, 5 němšku ryc, po kotrejš so s wuspêwanjom 608. Kherluschha „Ach wostan pschi naš s hnadu,“ tuton žwiedzeni stonci. (Počrćowanje.)

Ketliž. Doklež so naši farač t. Klin emeritirowocz da, dha nětko, kaž so s wéstoscju powjeda, naši t. diaconus Rencž na jeho město pschiudže.

S Palowa. Tež naša wožada je ſwojich, s wójnji ſbozomnije domoj pschiſchedſchich wojakow žwiedzeniſzy powitaka a mjeſeſche k temu čjim wjazhy ſamýſka, dokež žaneho wot nich ani psches njeſchečela ani psches khorocj ſhubika njebe.

Saňdženu njedželu popočnju w 3 hodžinach ſrjadowa so wot palowskeje mlodoſeže, wojakow, jich starskich a uſchečeſelov, kaž tež gmejnſkeje radj, fararja a mučerja ſrjeđ i kž ſwiedzeniſti čjah, kž s hujbu a s nowej, wot palowskeje mlodoſeže ſupjenjeſi ſelenej khorhoju najprijódž na ſtachowſke mjeſy tamniſhemu, runje tak ſrjadomnemu čjajem napschećivo džesche. Tež ſtachowſka mlodoſež bě ſebi k temu jara rjanu čjewjenobělu khoroi webjatača. Na mjeſach bu ſtachowſki čjah wot t. duchovnego powitanj a poda so potom s palowſkim na ſchumbornje mjeſy, hdjež bu ſchumbornſla gmejna ſe ſwojej mlodoſeže, kž bě ſebi teho runja nowu módrú khorohj ſchjez daka, ſe ſwojimi wojakami atd. na rune waſchnje powitana.

Wot jow čjehnjeſche ſwiedzeniſti čjah ſe ſwojimi khorohjemi, s tjsomí hujbnymi khorami a pschewodženj wot wjeliſt ſtow ludži a nawjedorowanj wot dweju jéſdneju wot Šchumborna pod ſwonjenjom ſwonow do palowſkeho Božeho domu, kž so bórſy tak s ludom napjelni, ſo dyrbjeſche jich jara wjeli ſonka wostacj. Wojaž — jich bě psches 30, bjes nimi tež jedyn starý vteran ſe Šchumborna, (kž bě hizom 1812—15 pschećivo Franzowſam wojoval) — ſežydaču ſo psched wołtarjom a po wuspêwanju několych kherluschowých ſchuchlow djerjeſehe t. duchovný ryc po ſkowach psalma 116, 7—9 tak derje wojakam kaž tež jich starskim, mandželſkim atd. roſkadowaſo, ſak wjeli ſamýſka mamy wſchitz, ſo Bohu ſa to džakowacj, ſo je našim wojakam tak krafne dobycje, mér a domojwročjenje ſpožcij. Po ſlonjenju tujeje rycje ſo hiſheče kherlusch „Njech Bohu džakuje“ wuspêwa a Boža ſkuſba bu s kolletu a požohnowanjom ſlonžena.

Na to čjehnjeſche kôždy čjah ſaſo do ſwojeje wžy, hdjež ſo wojaž na hoſejiſje wobdželihu, kotrej bě jim gmejna w ſorežmje pschihotowacj daka. Tam ſu potom hiſheče dočko w hromadze byli a doſpočnje ſhonili, ſak naſte wžy ſwojich wojakow čjescjic wjedža, kž ſu w

požlenjej wójnje tak ſwetu a wutrobieče ſa zyky wózny kraj wojovali a njeſchečela wot naſchich mjeſow wotdžerjeli, ſo njemožeshe w naſchim kraju tak ſahadžec, kaž psched 60 létami.

Kaž w Palowje, tak ſu tež w Hornym Wujesdže, w ſsmilnej rune ſwiedzenje wotdžerjeli a wojakam ſwojich wuhotowali. Tež tak imenowane „měrſle duby“ ſu ſahdželi, w Hornym Wujesdže a w Palowje hizom na měrſkim ſwiedzenju 18. junija, w Schumbornje pak ſaňdženu njedželu pschi powitanju wojakow.

S Delnych ſikoz. Iako 29. julija wobydlerka gmejnſkeje kheži Lorenzowa w kheži kheſej paleſche, dha ju tamniſchi wobydler Otto ſ kruchom koži tak do hukov dyri, ſo wona bjes myſlow padže a ſo wopali. Mana a wopalenje běſtej tak straſhne, ſo dyrbjeſche Lorenzowa ſa tſi dny pod wulſimi boſoſčemi wumrječ. Otto běſtej ſej po tym ſchym ſluklu ſeje portemonnaie wſak, w kotrejž bě nehdje toleč pjenjeſ, a bě potom čjekný, ale ſa 2 dnjaj jeho dožahnýmu a ſudej pschepodaču.

Powjescje wo wojakach.

Želesny lſchij dosta Jan Turk ſ Wulſich Šdjar, gefrajta 12. kompanije 3. pruskego gardegrenadierregimenta tralowej ſilzbjet; teho runja dosta želesny lſchij a henrichsku medaillu Vjedrich Ernst Eichbaum ſ Nowej Wžy pola Husli, wojač 2. ſakſkeje artilleriemunitionskeje ſolonny.

Pschiſpomnjenje. Redaktor proſy, ſo by ſo jemu pschečeſliwje k nawjedzenju dačo, hdjež je tón abo druh ſo wojač ſerbiſkeho kraja žane čjegne ſnamjo dostač. To ſo potom w Serb. Nowinach woſjeti.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Lubj bratsje! njeje to hrč, hdjež ſ zuſyč polow plody bjerjeja?

Mots Tunka. Šak dha na tajke praschenje pschiindžesch?

H. D. Nô, džeh njedawno psches Schkrjenzu, a tam mi jedyn hospodač, kž nětko trochu ſdalem wot ſwojich ležomnoſejow bydli, ſtorjeſche, ſo ſu jemu ſoni kopjenja ſ kuli wotnoſyli a ſetsa pschezo ſaſy, tež w džeczelu běchu jemu dwójzy njeſchwartne pobyl, a tež ſoni kuli na tym ſamym polu ſwurhwali.

M. T. So je to hrč, drje derje wěſč, tež ſo tajku ſkóſez wjſčnosć khosta, ale tež we ſerbiſkých Nowinach čjemy tajkich paduſčnyh ludži wohańbicj, wěm tež, ſo w jich hospodařtwje k ſbožu njeponđe.

Přílopk.

* W Grokgeratwie bu so semjerjenja saško sapociške, jako bě tam nimale dwaj měščanaj zhle s měrom bylo.

* W Dřetzu bu 29. julijsa jedyn bayerski wojsk, jako po na promenadze všehodžovasche, wot jeneho Fran-
zowský strašnje třeleny. Druhý němčzy wejazh pak teho

Wot najwjetšeeje wažnosće sa
na wocžomaj bědných pſches swoju wu-
mož njeđožahomna, wot lěta 1822 we wjčech dželach
swęta snata a sławna prawdziwa Dr. Whitowu wo-
dziečku sa wocži wot Tragotta Chrhardta w Grožbrei-
tenbachu w Thüringskiej (na čož ma so pſchi kupienju
wohębje fedžbowacj) je hizom wjese ihkaz wot najwjet-
sakich wokowych khoroszow sahojenych, požlynených a
s wěftoszu pſched wlepjenju wobarnowaných; wona
ma ieho dla powšitkomu hwtowu sławnu, iehož tež
wchědne pſchilhadžaze hwalby a wopikmu depokazuja.
Wona je konfessionowa, wot wjholich lekarstkich městow
pruhowana a pſchipoſnata, jako najlepši hojaz a
požlynoži hredl sa waczi poruczena a ma w bleſčach
po 10 nřl. na pſchedan knies **Emil Menzner** w
hrodowské haptijn w Budyschinje.

Gjeſejeny knies Chrhardt! Dokelž je w thyle dnjach
s mojim wocžkom saško wjese hubjeňščo, dha bym nufo-
wana Waſh prokhyč, so byſczeje mi tak rucež hacž možno
jenu bleſčku Waſcheje dobreje, pomahačeje Dr. Whitowej
wodziečki požlacz. Ja nježmož Wam dojcz džakowna byč
sa Waſh spodžiwny hredl sa wocži, wón je mi hacž dotal
najlepšu hlužbu cžinil. Ja jón w naschim žlym wo-
křeſu wchém na wocžomaj bědnym najlepje poruczu.
S pocžejowanjom Marja Mühlburger. Unter gimpem
w Badenské % 70.

Pomož pſche brunawu ſwini.

Schorjenemu ſwinjeciu so wchědne tsi kroči ſena
jěžna ſziza pečna brunawepolvera (Bräunepulver)
na kusku thléba nutsda. S dobom ſo k temu radži, ſo
by ſo ſchija ſwinjecia husto s brunawolinimentom
namasowala. Tutoń polver punt po 12 nřl. a tutoń li-
niment bleſ ha po 5 nřl. je k doſtacju

w hrodowské haptijn w Budyschinje.

Na jene rycerstvku w draždanskej stronje ſo wja-
zorh wotrcžy a někotre džowki pſchi wjškej ſoži k no-
wemu lětu 1872 do hlužby pyta.

Bližšu roſprawu da thlamar Mörba w Minakale.

Jedyn ſchewſki namaka pſchi dobrei ſdzi trajože
dželo pola ſchewſkeho mifchtra Handrija Röntcha
w Ketzlitzach pola Lubija.

Tójskto wotrcžkow a hlužobných džow-
kow pyta pſchijstajaza žona Burkowa
w Hodžiju.

Luzičan čo. 8
wuńdže w bližsich dnjach.

mordarjo dožahných a tak pſchebichu, ſo wón nasaſtra
w jaſtwje wulutuje.

* Bayerske ministerſto je wobſanknyko, ſo w Karlsruhe, Stuttgartu, Darmstadtu, Petersburgu a Florenzu
žani bayerský poſkazaný wiacy byč nimaſa, ale ſo ma tam
němſki poſkazaný tež bayerských poddanow ſakitač. Bayers-
ka pſches to lětnje 70,000 wulutuje.

Sawěſczenja pſche wohnjowe ſchłodowanje po
twierdych wchomozno tunich pramijsach horjebjerje
němſki Phoenix

wohensawěſczače towarzwo w Frankfurcie nad Maj-
nom ſa

Budyschin a woſkolnoſć

C. A. Siems firma: J. G. Klinger Mačfolger,
w Budyschinje na bohatej hazy čzo. 86.

Drjewowa aukzia.

Schtwórk 17. augusta t. l. popoždnu w 10 hodžinach
butje ſo w Žicholu pſchi bartſkej drósh wulka dželba
duboweho wujitkoweho a palneho drjewa
ſylnische a ſlabſche ſchomky, kulečki a pjenki na pſchebad-
žowanje pſchedawacj.

Shromadžina w Micžez drjewowej parzelli w Ži-
cholu pſchi bartſkej drósh.

A. P. Briesang.

Drjewowa aukzia.

na maleſhanskim reviru.

Pjatki 18. augusta t. l. rano wot 9 hodžinow budje
ſo na hucžanskej holi pola Lěſkeje bliſko mužakowskeho
ſchuheja

něhdje 70 kop hlužnowych walcikow
pod wuměnjeniami, pſched aukzji wosjewomnimi, na
pſchebadžowanje pſchedawacj.

W Maleſhzechach, 10. augusta 1871.

Sachſa, wjſchſki hajniſ.

Sańdženu ſobotu bu jena móſhniczka ſ pjenjesami w
Budyschinje namakana a je ſaško doſtacj pola gmejnſkeho
prjodſtejerja Wjekfa w Zornožylach.

Jedyn byn sprawnych starſich, kotryž dže ſellnat
byč, móže dobre město doſtacj. Hde? to je ſhonicz we
wudawarni Serb. Nowinow.

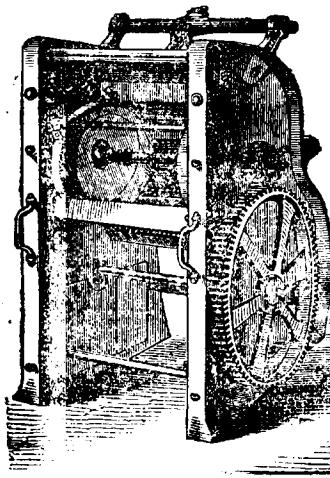
W Barčeje je jena thěža ſ bróžnu, ſahrodū a poſ-
forza pola na pſchedan a je wjško dalsche pola wobſedžera
Handrija Bogela tam ſhonicz.

Kedžbu!

Zutſje nježelu koſkach wululenje we Wadezech a
tež w Koprzach pola Henniga.

Železolijernja a maschinowa fabrika

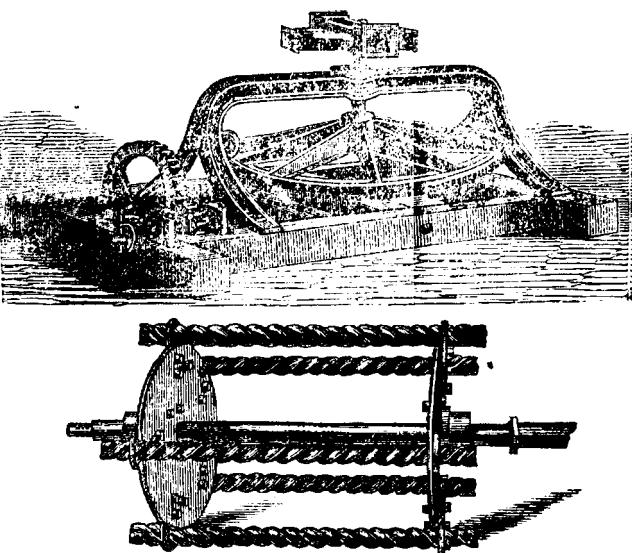
W. Goetjes w Budyschinje blisko dwórnischeża

poruc'a kniesam ratarjam
šwoje zjle wobherne

ratariske maschin
wschéch družinow
a čini jich wošebje na swoje
młoczące maschin
s witymi bicžemi s
kowancho želeſa
pedibných.

Tute wumłocza do čista
jorna se školum, bjes roſ-
bicža fornow, tak so móže
žo žito, s tajkej maschinu
wumłoczeni, nanajlepje i
wizyčzu nafožić.

W o p i ſ m a :

Knjesej maschinofabrikantej W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje rad wobſwědczam, so hrěnja mló-
cata maschina, mi wet njeho twarjena, wschitlím ſdobnym požadanjam doſej čini. Wona roſdžela ferna, ſkolu a pluwę,
koſhy čiſceze wumłoczi a forna njerani, je ſylnje a derje twarjena a ma lohki a měrny lhód, tak so móžu Goetjesowý
fabrikat kóžemu porucžić.

Nycerlubka Demjan, 20. januara 1869.

Knjese maschinofabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi mlóczatu maschinu hrědžueje wulkoſeže natwarik, ko-
traž w nastupanju lohleho, mérneho hicža mojim žadanjam doſpoluje doſej čini. Za móžu tcho dla l. Goetjesowý
fabrikat kniesam ratarjam jenož najlepje porucžić.

Nycerlubko Kralez, 26. junija 1869.

Za nižepodpiſanym s tutym wobſwědczam, so je mi knjese W. Goetjes w Budyschinje mlóczatu maschinu natwarik,
s fotrež ſhm w tych tſjoch lětach, hdzej ju trjebach, zjle ſpolojeni, ſtož s tutym po prawdze wobſwědczam.

W Vělczech, 15. junija 1871.

S počnej ſpolojetę mojmu mlóczatu maschinu s gopelom, s W. Goetjesowě ſabriki ratariskich maschinow w
Budyschinje ſupjemu, wſchitlím mojim kollegam, kij chzedža mlóczatu maschinu, wſchě požadanja dopjelnjazu měč, naj-
lepje porucžić.

W Hornej Kinje, 16. junija 1871.

Wučžah: Moja parna maschina čeri pôdla s grotowym powojasom mlóczatu maschinu, wot l. Goetjesa twarjena,
kotraž w nastupanju lohleho mérneho hicža, čiſteho mlóczenja a hewak lepscha byč njeruže atd. atd.

W Husz.

Wopíkmo. Tej s maschinotwarjennje knjesa W. Goetjesa w Budyschinje naſymu 1870 ſupjenej mlóczatej ma-
ſchinje čjo. 2 móžu jenož najlepše wopíkmo dacž, pſchetož pſci čiſtym mlóczenju je wona tež jara twjerdza, doſelž pſci
poſlenim mlóczenju pſchenzy twjerdzy bróninu hóſdž pſches nju džeshe, kotryž wena na trudi ſbi a jej pak to nje-
ſthodžeshe. Tuto wobſwědczja

Grottan, 14. februara 1871.

Sjawne pſchipóſnacze. Podpiſani ſublerjo čuju ſo nuczeni, l. W. Goetjesej, wobſedžerzej železolijerje a
fabriki ratariskich maschinow w Budyschinje, najwjetſche pſchipóſnacze dacž ſa žitowé, mlóczate a ſykanjowe maschine, fotrež
ſu wot njeho ſupili. Woſebje ſu žitomlóczate maschine s witymi zypam̄ jara praktiſzy konſtruiowane a mlóczza wone
wſchě žita, jako: džeczel atd. ſe ſkolum woſebje čiſceze, njeſwobſkodža ferna, tak ſo ſhm jenož žito ſ maschinu mlóczene,
wujwali. My móžem ſo teho dla l. W. Goetjesej ſa jeho ratariske maschine najwjetſche pſchipóſnacze wuprajiež a žadanym
tež, ſo by wón tajke naſche pſchipóſnacze jeho maschinow ſa wſchěh ſublerow wosjewit.

Julius Hoenther w Klein-Nendorfje p. Grottan, Carl Müller w Halbendorfje p. Grottan, Carl Scholz
w Zarnau p. Grottan, G. Sambal w Tharnau p. Grottan atd. atd. atd.

Theodor Lanž.

Bruno Menzner.

Jan Rěſák.

Handrij Döča.

E. Ullrich, inspektor.

Hrabja Schall.

G. Groš, měchcjanſki starſchi.

Powſchitfomna aſſefuranza w Trieſeje

(Assicurazioni Generali)

ſawieſcjuje pſchi rukowanſkim fondaſu wot:

30 millionow 407,653 ſchěſnakow, 47 krajzarjow awſtr. cziſta

a) tworh, mobiliſe, žnjenſke plodh a t. d., kaž tež, hož to krajowe ſakonh dowoluj, twarjenja wſchēh družinow pſche wohnjowu ſchodus;

b) poſtieſcjuje ſawieſcjenja na živjenje čłowiekow na najwſchelakſche waschnie ſa najtunishe twjerde Prāmije a wuſlaja polich po pruskim kourancze.

Towarſtvo w iplačzi w lęce 1868 ſa 14,129 ſchłodowanjow ſummu wot 4 millionow 781 thſaz 265 ſchěſnakow a 38 krajzarjow.

Še foždemu wuſlajmu a k wobſtaranju ſawieſcjenjow poruczeja ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Maria August Berger w Kettlizach.

Ivan Noak w Drječinje.

Poruczeſe.

Prima-jadromydk (Veruſeſe.)

na žołcz, w originalpactach wot 6 puntow ſa 1 toſer, a
3 puntow ſa 15 nſl,
(ſi pſchidawkom trucha koſos-mandlomydk.)

Žiwizomydk I. qual.,

pacth wot 3 puntow ſa 11 nſl.

Elainmydk,

twjerde, w truchach, w originalpactach wot
5 puntow ſa 15 nſl, 2½ pt. ſa 7½ nſl.
ſi fabrili

C. H. Oehmig-Weidlich w Zeigu

(ſaloženieje w lęce 1807).

Sklad w Budyschinje w lotterijowh a komiſjionistich
ſkladach

Jul. Rob. Richter
na ſchuleſtei hažy czo. 5.

Prima-jadromydk je dopofnate najlepſe mydko k
ſlokanju a kluži k czíſcjenju wſchēh ſtoſſow, tež najczēniſhich;
wone je deſpołnje cziste a neutralne pſchihotowane, tak ſo
1 punt tak wiele ſchatow wučiſcji, kaž 2–3 punt wſchēd-
neho tuſchego mydko. Schatam ſamom dawa luboſne
wonjenje.

Žiwizomydk 1. dobroſcze ſo k ſlokanju piſaných
abo jara małych ſchatow najlepje hodži.

Elainmydk, pſciu namoczenju ſchatow ſi mutelu
ſamjerczene, je najlepſe mydko pſchi ſapſloknjeniu
domiſažych ſchatow, dopofnate najwoſebniſe k blejchowaniu
ſchatow a najwubjerniſha k ſchajrowaniu.

Po jedenotliwym porucjanym prima-jadromy-
dko pt. po 5 nſl, žiwizomydk 1. qual. pt. po 4
nſl. a elainmydko pt. po 33 np.

Kowarnja k pſchenajeczu.

Moju kowarnju tudy chzu bōrſy pſchenajecz ſe wſchēm
gratom abo tež bjes grata.

W Hermanezach pola Rakez.

Hana Juſt.

Wulki ſkład wſchelakich čaſnikow

Še tutym najpodwo-
niſho k nawiedzenju
dawani, ſo bym ſo
ſi mojimi kſlamami

do mojego domu

pſchi lawſkim tormje

pſchedydkliſ a ſo mam tam wulki a rjanh wubjerf čaſ-
nikow (ſegerjow) wſchelakich družinow po najtunisich pła-
ćiſnach na pſchedan.

Tež mam wulki ſklad čaſnikowych reczaſkow najno-
ſcheje módy a ſo poła mie tež čaſnikli tunjo a derje
porjeđejeja.

Tež pſchispominam hiſcheze, ſo bym ja herbſteje
rhcze tak derje mózny, kaž němskeje.

W Budyschinje **Z. G. Schneider,**
póda lawſkeho torma.

Šedźbu!

Na wſchelake napominaju ja ſi tutym k nawiedzenju
dawani, ſo budu pjaſt 11. a ſobotu 12. augusta kaž tež pjaſt
18. a ſobotu 19. augusta w hoſejenju k bělemu konje w Bu-
dyſchinje rano wot 9 hačz do 5 hodzinow popoſduju k rhcžam.

Še bych ſi doboſom na to ſedźbne ſeſčnik, fotre ſho-
roſcze ſo s wěſtoſcju ſahoja, dha ja jenož ſlědowaze mijenuju:

Bolazej wocži, bjes dotkujenja, bróſt-, kribjet- a
žotkibolenje (wroczenje a hubjene pſchetkacze), bolaza
koža, ſučke a mokre liſchawh, wěſte ſahojenje ſyphil.
Khoroszow, lohle wotcjerjenje tašamzow (Bandwürmer),
wiež wſchēh družinow, bělaw a kladoba krwě, drjenje
we hłowje a w ſubach atc., vtd. Herwak hiſcheze wſchē-
lake khoroszce, fotrež ſo pſches wucžerjenje ſeſčnih a
khorosznych wulcow ſahoja.

Fr. P. Diukler

ſ Dražđan, Wilsbrunner-Str. №. 40, 3. Etage.

Pschedawanie ratarſkeho inventara.

W Lischez bróžni na kamjentej haſy budže ſo hischeze
dženja 12. augusta pschiſpoldnju w 12 hodžinach
 1 móſ, 2 konjej, deski a pfoſty a neschto ratarſkeho gratu ſa botowe pjenjeſy
 na pschedadzowanje pschedawac̄.

Pschedawanie woſebneje rheumatismusowej žalb̄
 knjeſa kata-wobſchedzerja J. Jurja Kräha w buſchkuwach
 ſo 20 nſl. a po 1 tl. (ienož buſchkuje ſ wołojanej plombu
 ſu prawdziwe), kaž tež ranę hojozeje žalb̄ (Wund-Heil-
 Pflaſt-r), dlehe hac̄ 50 let derje dopokasaneje, lut po 5
 nſl., wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a woſol-
 noſc̄ poruczene doſtač.

knies Heinr. Jul. Linda
 ſudý wulſteje zytkwje.

E. Hochheimer a Co., Zeiz,
 jeniczh pschedawarjo ſa Němzh a wukraj.

So ſym ſwoj ſaſakly rheumatismus psches nalo-
 wanje jeneje buſchkuje žalb̄ zyle wotbył, ſ tutym
 wobſwedczam a Wam ſwoj najlepſhi džak praju.

Ja mózu tule woſebnu žal. u wſhem cjerpjazym na-
 ležnie poruczic̄.

w Berlinje, 21. janaru 1871.

Carl Clauš, murjerski polier.

Rhudžinska dželarnja.

So bychu naſche jednanja k natwarjenju khudžin-
 ſkeje dželarnje w ſjenoczeniu ſ jenej khorokheji
 ſa wſy budyskeho, woſorského a rakečjanského ſud-
 niſkeho hamta k doſpolnemu wobſanknjenju pschiſkile
 džerzimy něko ſa nusne, ſhromadžisnu wſchitkif
 knjeſow ryceřkublerjow a gmejnifkif prjódkeſtejerjow
 ſpomnjenych woſrjeſow hromadu powołac̄ a to na

ſobotu 19. augusta t. l.

po poſoldnju w 2 hodžinomaj w ſali ludowej
 ſahrody w Budyschinje

a proſhym ſ tutym wſchēh horejſkikh knjeſow, kaž
 tež ſoždeho, kiž wo to rodzi, ſo bychu ſo na tutej
 ſhromadžisnje wobdželiſi.

Deputacija

k natwarjenju khudžinskeje dželarnje.

Pulver psche wiez w cjerjewach, psche kolku
 a widliſhčja pola konjow ſo hotuje a je ſtajnje
 na pschedan w ſchachtkach po $7\frac{1}{2}$ nſl.

w hroddowskej haptzy
 w Budyschinje.

Jena pilna a cjiſta holza, koſraž pak je hijom klu-
 žila a ma ſubofc̄ k dijećiom, ſo k 1. oktobra phtaſ w Bu-
 dyſchinje na ſchulſkif hrjebiach čjo. 678 po jenym ſhodze.

S tutym mojim čeſczenym wotkupowarjam k
 nawjedzenju dawam, ſo ja wot dženkiſkeho dnia
 jenož w mojim wjelbje

na mjaſowym torhoschezu čjo. 36
 moje płaſtowe a modeſtowe khlamy dale wjedu
 a w budže wjazy njepſchedawam.

S dobowm poruczam ja wulſtu dželbu tunich twor-
 row k kholowam po woſebje poníženych placzifnach.

Julius Hartmann
 na rožku mjaſoweho torhoscheza.

Džak.

Dotelž ſym moje twarjenja, kiž ſo mi 12. julija 1870
 wotpalichu, něko ſaſo natwaril, dha ſo nuczeny čuju, ſchitkim tym, kiž ſu mi w mojej nusy pomhali, ſwoj
 najwutrobnischi džak ſiaſtne wupraſic̄. Woſebje džakuju
 ſo ſuſej kubſiſkej, kumſiſkej, bſchcjanſkej a ſenkečjan-
 ſkej gmeinje, knjeſej žandarmej Radnerej a jeho mandžel-
 ſkej, kaž tež mojemu zytemu pschedelſtwu, ſa bohate pjenjezne
 a druhe dary, dobrowolne ſór ſa ruczne dželo, woſebje
 praju paſ ſwoj najnaležniſchi džak kublerzej Augustej Gudze
 a jeho mandželſkej, kaž tež kublerzej Handrijej Wehli a
 jeho mandželſkej ſa to, ſo ſu mojemu ſtotej dobrociſwie
 pschedely ſpožegili. Tež mam ſo knjeſej murjerskemu
 miſchtrej Indingerej ſ Woſporta a k. cjeblisfemu miſchtrej
 Frödze w Budyschinje, kaž tež ieju pilnym ludžom džako-
 wac̄ ſa wobhlađnu a ſpěſhnu twarbu, tak ſo móžach his-
 cheze žně do noweje bróžnie domoj ſhovac̄ a 6. decembra
 1870 tež moje nowe woſydenje wobčaňuc̄.

Boh ton wſchekomožny džyl ſa to po mojej prſtſwie
 Waſ ſchitkif bohac̄e ſ cjaſhym i a wěčnymi kublami
 žohnowoc̄ a ſoždeho psched njeſbožom ſwarnowac̄.

w Kubſiſzach, 10. augusta 1871.

Kublet Petr Hetman
 ſ mandželſkej a ſwojbu.

Wot redaktora.

Knjezej Handrikej w Friborgu. Hdyž chce ſpomnjeny
 k. professor ſlowjansku ryč wuknyć, dha njech ſebi ſlēdowacu
 knihu kupi: T. Ptačovský, Kurzgefaſte tabellarisch bearbeitete
 Anleitung zur ſchnellen Erlernung der vier ſlavischen Hauptſprachen.
 Ein Leitſaben, um in kurzer Zeit ſich die böhmische, polnische, kroatiſch-
 ſerbische und russiſche Sprache vergleichsweise eigen zu machen. Mit
 einem reichhaltigen Wörterbuch und vielen Geſpächen des gewöhn-
 liſchen Lebens. 2. Aufl. Wien 1871. Albert Benedikt. 2 fl. 21 Kr.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kti maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſhijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow: S Njeſhwacjida. S Bambrucha. S Delneho
Komorowa. S Budyſchina. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Pschilopl. — Nawěſtiny.

Plaćizna žitow a produktow w Budyſinje.
12. augusta 1871.

Dowoz:	Plaćizna w přerézku									
	na wikach,	na bursy,	wysza.	nizša.						
	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.	
Pscheniza . .	6	—	—	5	5	—	6	10	—	5 20
Rožla . .	4	12	5	4	7	5	4	12	5	4 10
Ječmenjen . .	3	10	—	3	5	—	3	15	—	3 10
Wosz . .	2	5	—	2	—	—	2	10	—	2 5
Hroch . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—
Zahly . .	7	10	—	7	5	—	—	—	—	—
Hejsdusčka . .	5	10	—	5	5	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	20	—	—	18	—	—	—	—	—
Ropasłomny . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna . .	—	20	—	—	15	—	—	—	—	—
Zane hymo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Gzabi sakſkoschlesynſkeje želeſnicy ſ Budyſchina.

Do Dražđan: Rano 7 hōjinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschiopelnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.**; w noz̄y 4 h.

Do Šhorzelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w noz̄y 12 h. 50 m., 1 h. 45 m.**

*) Pschiſtanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.
†) Pschiſtanjenje do Žitawy.

Pschiſtomjenje. Gzahaj se snamjeschkom ** bjes Dražđanami a Šhorzelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju ſastawataj. Wonaſ maja jenož wosy prěnjeje a druheje klasy a ma so sa billet ¼ wjazh placzic; dženſe billety pschi nimaj nieplacia.

Pienięzna placzisna.

W Lipſku, 16. augusta. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl. 6 ½ np., 1 paſtlowažazý czerwienj stoty abo dułat 3 tl. 6 nsl. 5 ½ np.; wiſle bankowki 82 ½ (16 nsl. 5 ½ np.)

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

17 tl. — nsl. a 16 tl. 20 nsl.
pschenza 66—74 tl., rožla 40—49 tl.,
(to je: sa 25 pruslik ſortow.)
repikowy woli (nječiſczeny) 13 tl. 20 nsl.
(Ečiſczeny, kaž ſo w Budyſchinje pschedawa
ſtaſnie něhdze 1 ½ tl. drôžſhi.)

Najnowsche.

Muſichow (München), 16. augusta. Ministerſtwo ſtronkownych naležnoſcžow deſtanje hrabja Hegnenberg-Dux, ministerſtwo ſtrutkownych naležnoſcžow Pfeifer a ministerſtwo prawdy Decrignis. Luž wostanje minister kultuſa a Branib a Pſretſchner tež ſwoje dotalne město wobhovataj.

Gastein, 16. augusta. Wczera běſche pola khezora Wylema hoſcina, na kotruž bě tež hrabja Beust pschedroſheny.

London, 15. augusta. Kralowa Viktoria je trochu ſchorjela.

Dražđany, 17. augusta. J. T. Pilz, kij bu dla ſaraženja ſwojeje žony wot budyskeho pschiſzneho ſuda k ſmijerczi wotſudzeny, je wot krala Jana k czasžiwjenſkej khostarni wobhnadzeny.

Paris, 16. augusta. Franzowſke knježerſtvo ſebi dla ſetkanja němſkeho a awstriſkeho khezora žanu staroſej nječiini. Čudomni diplomatojo měnu, ſo ſo potom, hdvž je ſo prusko-awstriſki ſwjast ſčinił, wěſcje tež franzowſko-ružowſki ſwjast ſaloži.

Rom, 16. augusta. Se ſtrwoſcžu bamža Pi-uisa tak prawje ſpołojni njeſzu. S Cagliarija piſaja, ſo je Garibaldi czežko ſchorjet.

Se Woma, 17. augusta. Na ſwjetznejſkej hoſcini, kotraž ſo po ſhromadzisnje Polakow wotdžerža, je ſo na 2000 ludzi wobdželito. Weigelowy programm, kaž maja wſchitzy Polazy ſhromadzisne politiszy ſkutkowacj, bu ſa dobrý ſpōnath.

Sakska. Doleż je někto želesniča bjes Groß-Schönauwom a Warnsdorfom hotowa, dha ſu 15. augusta po njej jězdjic̄ pocheli.

W Nowym Měſeče poſta Štokpnja mějachu 10. augusta ſaſo roben a ſtej ſo tam dwě kheji wotpalikej. — W Čharandze je ſo tón ſamón džen wulka restauražija (toržma) „Albertthalon“ wopalika. — We Wopalej ſu ſo w noz̄ wot 13. i 14. augusta domsle fabrilanta J. W. Langi wotpalikej.

Š Franzowſleje je ſo 12. augusta jedyn ſakſki detachment — wobſtejaz̄ ſ 3 wyschlow, 146 muži a 28 koni — do Draždjan wróčil.

Wot ſakſkeho wójska ſtejia w tu khwili hifchze w Franzowſkej; infanterieregimenty №. 104, 106, 107 a 108, druhí regiment jěſdných, druhé pěšne wotbělenje ſakſkeho polněho artillerieregimenta №. 12, 3. a 4. lohla 3. a 4. čežka batteria, infantriemunitionſta kolonna №. 2, artilleriemunitionſta kolonna №. 1, 3. polna pionnierkompania ſ lohlim polnym moſtovým trainom, polne lazaretty №. 5, 6 a 10, proviantſki hamt №. 2 a proviantſkej kolonje №. 2 a 5.

W tyhle dňach je ſo wot runje ſpomnjeneho ſakſkeho wójska 18 wyschlow a 1528 reservistow ſ Franzowſkeje do Šakſkeje wróčilo.

Pru ſ y. Khejor-král je dla ſbožomneje wójny wſchitlím, kij běchu lehoj dla i vjenjezej ſchtraſje wothudzeni, dolež běchu drjewo kranjli, na zúshym pakli, hewal někak ležno-polizasske ſalonky pſchětupili abo polne plody kranjli, taſtu ſchitraſu ſpuschcīk, jeli hifchze ſaplačzena abo wotbězena njeje.

Někto je poſtejene, kajki ma wopon noweho němſkeho khejorſtwa byč, mjenujzy čorný jenohkowatý hodler w ſleboronym polu ſ hohenzollernskim mjeniškim woponem na bróſe. Wysche njeho je khejorska króna.

Wjetř Bismarck je ſandženu ſobotu ſe ſwojeho pomorskeho ſukla do Varlina pſchijek, tam njezdjelu wotſak a ſo pónběželu na pucž do Gasteina podač, hdež khejor-král w tu khwili pſchěbhywa. Na ſwojim pucžu je wón bájerskeho miniftra Luža wopýtal. — So budže ſo w Gasteinje wo wažne politiske naſeznosće jednac̄, hodži ſo ſ teho ſpóſnac̄, ſo je tam Bismarck tež radžic̄ela Keudella a jenoho ſekretara ſobu wſak.

Austria. Š nowa wſchē awstriſke nowiny píſhaja, ſo je ſ wodžerjemi Čechow wujednane, kajke wurunanie ſ Čechami budže, ale žane nowiny njeſejdža prajic̄, kaj ſo tole wurunanie do ſlutka ſtaſi. Raiflerje ſo to na to waſčnje stanje, ſo čežke kraleſto ſwoju počnu ſamoſtatnosć doſtanje, ſ wuwſac̄om wójska a wěſtých dawłow, nad kótrymž awstriſki khejor jalo čežki král roſlaſuje. — To bychu nimale tajke wobſtejenja byč, w kajkých Šakſka i němſtemu khejorej ſtej, jenož ſ tým wuwſac̄om, ſo ma

Šakſka ſwojeho ſamkneho krala, bjes tym ſo je awstriſk khejor ſ dobov tež čežki král.

U ſo by njeſton prajic̄ njeſmoh̄, ſo je ſo tajke wurunanie na njeſalonke waſčnje ſtak, dha ma ſo wone wot wiſleho rajchſratha ſa dobre ſvōſnac̄, pſchetož w tutym ſu wſchitk kraje cislitaroſkeje pokojož awstriſkeho khejorſtwa ſaſtupjene. Šobuſtaru wiſleho rajchſratha ſo mjenujzy ſe ſejmow jenotliwych awstriſkých krajow wuſwola.

Alle dolež bě wjetſchina druheje komory wiſleho rajchſratha pſchecžiwo nětčiſhemu wiſlemu ministerſtu njeſchecželsky ſmyžlenia a wo žanym wurunaniu njež wjedzech nočhysče, dha tež wiſle ministerſtu tajku druhu komoru ſa ſwoje wotpohladanja dale trjebac̄ njeſmoh̄ a je ju teho dla roſpuſchcīlo. Po tajkim maja ſo ſobuſtaru druheje komory rajchſratha ſ nowa ruiwolic̄, ale dolež ſo to, laž hížom ſpomnichmy, ſe ſejmickich ſapoſkāzow jenotliwych krajow stanje, dha je ministerſtu tež te ſejm jenotliwych awstriſkých krajow roſpuſchcīlo, w kótrymž bě wjetſchina pſchecžiwo njeſmu.

Nowe woly ſa tajke ſejm ſmeja ſo 4., 5. a 6. ſeptembra a ministerſtu nadžija ſo, ſo ſo ſ wjetſha tajž mužojo wuſwola, kij ſu ſa wurunanie ſ Čechami ſmyžleni. Hdyž pak ſmeje ministerſtu wjetſchinu w jenotliwych ſejmach ſa ſebje, dha ju tež potom w druhé komore rajchſratha doſtanje, pſchetož po woli jenotliwych ſejmickich wjetſchinow ſo ſobuſtaru druheje komory rajchſratha wuſwola.

Tak je ſebje wiſle ministerſtu tu węz ſapſhadko a my čzemž ſo nadžez, ſo ſo jemu ſkócnje wurunanie ſ Čechami radži, pſchetož hdyž by ministerſtu žadanja Čechow dopjelnic̄ njeſmoh̄, dha by awstriſke khejorſtvo dale bole wotkabnýto a ſnadž po čjazu roſpanýto.

Awstriſky Němž wſchal ſ tutym wurunaniom wſchitk ſpoložni njebuďa, hajc runje moni pſches nje ani jenicžke pravo njeſhubja. Pſchetož jenicžy to ſo w Awstriji pſheměni, ſo Čechy (a po tajkim drje tež druhy awstriſky ſklowjenjo) te ſame prawa doſtanu, kóterž tam Němž hajc dotal wužitwach. Němž a ſklowjenjo w Awstriji budža po tajkim pſchichodnje ſwojeho ruiječza — a to tola ſa Němžow žane njeſboje njeje. Roſomak Němž tam tež teho dla pſchecžiro wurunaniu njeſmu, ale jenož tajž, kij maja někajki wužitk ſ teho, hdyž ſu ſklowjenjo (Čechy) podčiſčenji a tajž wužitka laſomni ludži Němž njeſmu, ale ſu židži, kij ſo ſa Němžow wudawaja, dolež maja wužitk ſ teho.

U dolež ſu awstriſke němſke nowiny ſ wjetſha w židowſkých ſukla, dha žadyn džitw njeje, ſo ſo w tajkich nowinach žakoňne na wiſle ministerſtu ſwarci a ſo w nich wudawa, ſo ſo ſ wurunaniom awstriſkim Němžam wulke neprawo stanje. U po tajkich němſkožidowſkých nowinach potom tež wulκajne němſke nowiny píſhaja, tak ſo

żebi na to ludzo, kij tu węz njerosemia, twierdze myśla, so dyrbja austriachy Němcy wulku schłodu czepicę. A na tym tola żane słowo werońo njeje.

Ś Gasteina piżaja, so je hrabja Beust pokdra hođiny pola němskiego khejora był, kij w tu khwiliu tamnicze kupyje wujżawa. Wjericz Bismarck je tam też pschiżek a wuherski ministerpschedłyda Andrašy teho runja do Gasteina pschińdże, tak so budža tam knadż ważne politiske należnosćce wujednane. Kajke pał, to hiszczę snate njeje a teho dla je w politiskich nowinach někto wjele hudanja ejitacj. My ćzemy tudy na nje spomnicz.

Mjenujż někotri wubawaja, so chze němski khejor s austriackim twierdy swiaſł ćzinie, dokelż je strach, so Franzowsta, hdyz nětčijschi rulsi khejor wumrje, so s Naużowſtej sjenocji a Němcam s nowa wójnu pschipowiedzi. Němcy żami njebychū knadż tajlu wójnu wudżerżecz mogli a teho dla chze żebi němski khejor s ćzajom għalnej po-moznika wobstaracz a tón dyrbi austriacki khejor bycz.

W drugich nowinach so powiedza, so budża w Gasteinje bjes němskim a austriackim kanzlerom też wucjennje, kaž ma so němske a austriacke khejortwo pschedżiwo hamzej sadżerżecz. Pschedoż dokelż knadż ćzaj pschińdże, so budża Franzowsojo romskego hamja s nowa salitowač, dha knadż mogħo to w ćzaju wójny bjes Franzowsam i Němcami njeħbosne skutkowanje bjes němskimi katħosilami wubudżieč. — A tajlich rycżow je hiszczę wjele, ale żanu węstościż niktōn njeew.

Franzowſta. Ś republikanskiej strony franzowſkiego żejma je so w tydzie dniach tón namjet stajk, so by so wuprakko, so ma nětčijschi pschedłyda Thiers też hiszżeze tsi lēta pschedłyda franzowſkiej republiki wostacj. Tójskto tajlich sapożtanżow, kij wo republiku njerodża, ale džedža radħo saż-żara abo khejora w Franzowſtej mēč, noċċiż żu jaġid njeż-żebi, so pał slončiżże tola pschiżwolisi, so by so tu węz jednačo.

Revoluzja muhamedanśkich wobydlerjow w Algierskiej hiszczę pschedego we wschej hrośnosćiż knejżi. Franzowsojo pala muhamedanskie wħi a wurubja je, sa to pał Muhamedanarju runje tał s kseħejxjaniski wħami ćzinja.

Ze Serbow.

Ś Njeż-żwacż id-ka: (Połtarżowanie.) Dżewjata njeđela po ħw. troiszy djen 6. augusta sejħadja jał djen, na ktrymż mjejhie l-vilak Rycer duħommu żwjeżiżnu dostacj. Na farje sejjedehu so żyrtwiniżi prjödkstejerjo, a jał hikkom swonow lemsherjow do Knjesejewie żwjeżiżnu wobas, wjedgiżże też l-faraż Rychtar jał ordinator Knjesa vilaka do Bożego domu, sa' nimaj dżeshtaj aċċentant l-faraż Dr. Goleż s Rależ a l-faraż Dr. Kalich s Horneho Wujesda, żuđniżzi hamitmann l-Geyler a

aċċejor l.-Dr. Schwarz s Rależ, a napoħsledku spominjeni żyrtwiniżi prjödkstejerjo. Żyrlkj, wobiegże woktar a jeho woloknoscie bieżhe s wenzami, s pletwami a druhej pschedu pschiżtajnej wudebjena. Iako bieżu so někto pomjenowani knejże na stokx psched Bożi woktar fejhdali a kħerluu 526. „Kryszċe, jehnjo Boże“ so wusperwa, dżerżeshe l.-faraż Rychtar sawodnu ryċż po Ħew. ħw. Jana 3, 20. Po wusperwanju 1. schtucżli s 185. kħerluuha: „Pschiżhotu żo wutroba“ pożwierċi l.-faraż kħieb a wino l-wudżellenju Bożego woklasanja, lotreż też psched spewanju 2. schtucżli l.-vilar dosta. (Spowiedż bieżhe tón żam’ hiżom żebotu popołdnju w Bożim domje mēl.) Ma to għledd-waħxa kollista a pożohnowanje. Někto spewasche so 1. a 2. schtucżla s 162. kħerluuha, „Pschiżiż knejże Jesu kryszċe żam“ a l.-faraż Rychtar dżerżeshe na to ordinatru abo pożwierċenju ryċż po 2. Kor. 5, 20, w lotreżż nowemu l.-duħomnemu bjes drugim też te wħschelak pschiżkustħosse evangelskoho duħomnemu psched wocċi staji a jemu te prasħenje prjödkpolozi: haċż wón też te żame wħxitke żwēru dopelnicż chze, schtoż l.-vilar se jiawni „haġi“ blubi a se sawbaczom prawej rulsi wobkruej. Ma to bu wón psches napożożenje rulov Knjesa ordinatora, kaž też l.-f.-aċċentant sa evangelskoho duħomnemu pożwierċenju. Knies faraż pschedpoda jemu ordinatru diplom, na ćeoż nutħra modlitwa prēni dżel tuteje żwġataż-żonse slončiż.

Haċż dotal bieżhe so wħxitlo w żerbiżi rycżi stako, někto pał dyrbjesħe na kħwiliu też němsla ryċż hwoje prawo dostač. Knies faraż wisserti mjenujżi jako bieżżej, prjed bieżej knejże 3. a 4. schtucżla se spominjeni kħerluuha wusperwanej, so ma pożwierċenż knejes duħhom paſtix to, schtoż je prjed bieżej se rrom a s rulū blubi, někto też psches pschiżha wobtwjerdżieč. Knies Rycer to też knejesi hamitmanej blubi, lemsherj wħxitżiż stajexha a wón wopolożi pschiżha, salonsu prjödkpihanu, sawda też wħxitkum żyrtwiniżi prjödkstejerjam rulū, na ćeoż ieho khebetarju żyrtwiniżi pschedu to je albu wobleżżeju. Po wusperwanju 10. schtucżli s 1. kħerluuha dżerżeshe někto l.-ordinator sapoħlañsu ryċż po 1. Kor. 3, 9., w lotreżż też knejesi vikarej il-ker, duvu a woktar, kaž też żgħi wosbadu pschedpoda. Ma to għledd-waħxa wutroba modlitwa wot knejesa fararja.

Knies vilak stupi potom na woktar, saspewa: „Cjescż budż Bohu we wyżlokoċċe“ a Bożi żkunja sapożja so kaž hewak. Sswieje nastupne prebawanie dżerżeshe l.-Rycer po scjenju ħw. Matħ. 13, 1—8 a po għledd-waħxa dispoziziżi: Śchto nam pschiżrunanje wot teħo ży-jeřiha polaże. Wone nam polaże 1., l-ċżomu so Boże żewo runa, 2., kaž ma so wone pschipowiedzi, 3., kaž budż wone horjewse, a 4., kajke fu te pħodji.

Boż da, so by ħymja, też wot našħehe noweho duħhom paſtixja do našħiċċi wutrobow rosfuwwa, nje-

panýko ani všich pucžu, ani na slájste, ani do černjow, ale na dobru rolu a so by stokrátne plody pchiniętego i węcznemu živieniu.

§*.

S Bambrucha. Saňdżený hdyžen bù wěsta Heinowa wot jom, 40 lét stara a wokoło dundoza, na schönsfeldskich polach morwa namakana.

S Delnego Komorowa. W nožy wot 12. i 13. augusta je so wobydleć tudomneje gmeinsleje kheže Jurij Nolenk ſam wobwěžny.

Budyschin, 18. augusta. Tudomne wójslo létne džený saintprivatsleje bitwy dženja s tym kwočesche, so wšich wojazg se kwojimi wyskami ke mischi džechu, kiz bu sa nich wožebje wotdžerzana. Po Bożej kružbie bě parada, pchci kotrej oberst dwómaj wojskoma wustupicž da a kózdemu 150 tl. pchepoda, kotrej bě jedyn banquierowý syn jima požkał, dokelž běchtaj jeho, jako bě w spomnjenie bitweje čečko ranjen na bitwischę leżał, s wuslej prógu wotnjeſkoj.

Hans Depla. Njewěſh pał, schto tón snaty moleť we Wulich Schparach cjni?

Mots Tunka. Ja so džakuju sa dobre ſłowo, wón je džakowanjo Bohu ſtrowy.

H. D. Ach, ja tym so ja njeprasham, ale to chzu wjedzecz, schto ſtuikuje?

M. T. Haj tak! Nô wón je pchad někotrym časom wulku twarbu dolonjak a to pchad wumjekarjowym woſnom, so tón někto wo ſtiwie ſtoro po čymje ſedži.

H. D. Ale dha dyrbi tam tón wumjekat kraźne živjenje mécz. Najprjedy buchu jemu durje ſabite, potom woſna wumolowane a někto twarbu pchad nje ſtajena. Tola praj wſchal, schto dha je tule twarbu twarit?

M. T. Nô, jedyn čečeſla.

H. D. A hdze dha je wulny?

M. T. To ja njewém, ale kwoju mischtrſtuku je w Łucjowje wotpołożik.

M. T. Kajke ménjenja Eh wo żonach masch, Hanžo!

H. D. Žony to su jandželli.

M. T. Hm, to wóndanjo jedyn w Mjelsku hinač ryčesche.

H. D. Schto dha prajesche?

M. T. Nô, wón ménjesche, so so někotra žona ſlasz, hdz̄ so wjele na kwoju rjanoszg hordži. S teho ſto ſtanje, so potom kwojego duškneho muža ſaniczuje a ſa drugimi hlađa, haj kwojego muža wopuszczę.

H. D. Hm, hm!

M. T. A hdz̄ wona ſa tym pchlinđe, so potout ſuđo wjazg ničo do njeje nježerja a chze ſažo i muzej, dha ſo jedyn džiwacz njemóže, hdz̄ muž wo nju dale njerodži.

H. D. Haj, ſchraſa dyrbi bjež, a wo taſkeho ſtaženeho jandžella ja tež rodžik njebych.

wetr. Němska lutherſta žyrej bu wot njeho powalena a i ſemi ſrunana, pchci čimž buchu ſchyrjo člowjelojo ſaraženi a něhdž 30 ranjeni. Móst pches řeku Miami

Přílopk.

* **S Daytonu** w amerikanslej krajinje Ohio pišaja wot 10. juliya: „Bezera ſahadzesche tu ſatrafchnje kólny

bu slážený a pschi tym tež některi ludžo wo živjenje pschindžechu. Psches sto twarjenjom třečího vobučku — bjes nimi katholska zyrkej, dwórníščezo atd., a njemóže w tu khwili nichón w nich pschedywac̄."

* Větuscha hčowna shromadžina gustav-adolfskeho towarzwa směje so lēža w Schęcęzinje a to 22.—24. augusta.

* We wschelakich ružovskich městach so cholera dale bole rosscherjez poczina. Tež je tam, dokelž je jara žuché leče, wjèle wohnjow, kotrež teho dla cijm bole schodn cjinja, dokelž su tam na wžach twarjenja s wjetša drzejwane a se školu kryte. — W Petersburgu je 22. julijsa 77 čłowjekow na cholera ſhorjeło.

* W Rosmadze (w pruskej Poſskej) dyri móndano blysk do wobnlenja džekaczerja Damboka a farash Dambokowu a 4 džeczi. Tute, dokelž bě w noz̄, wjehé we kožu ležachu, Dambok ham tak hake rano, hdžiž bě so s pohešchenja ſebrat, s wulkim poſtrženjom pytny, so su žona a džeczi morwe.

* Němzy w Moskve chedža wjerčej Biſmarkej třjane konje (schere ſchumle) darię. Woni su je ſtarowneje konjernje rufſeho fabritanta Šuritowa kupili.

* W Scherachowje bu 31. julijsa 25letnū měščniſti jubileum tamniſcheho farazja I. Sauera (Žura) īwiedźiñy wobendženy.

* W zyrkwičzhy wžy Podenzana (w Italiji) běſche so 5. augusta popołdu wjšpor wobdžerjal a kemſcherjo běku so s wjetjta na d'mpuč podali. Dokelž pak so w tutym časzu njewjedro bližesche, dha so jich tójschtia psched deschžom ſaſo do ſpomneneje zyrkwičzki wrózji. Tam poczachu tijo muſzy s tmy tisomí ſwonami, kiz tam na tórmje wiſachu, ſƿojat̄ wjerčor ſwoniež. Ale dokho njetrajesche, dha blysk do tórmia dyri a tam tych tisoch ſwonjerjow farash, wot tam wón do zyrkwe dele ſlečza a na ſchode, kiz na tórm wjedze, tež dweju čłowjekow farash, dale dweju pschi durjach draſtomorach a hewak hſidze ſchyryjoch na chorje a pschi woktorju. Po taſsim bě 11 čłowjekow morwych a wjſche teho běſche blysk 18 kemſherjow bole abo mjenje wobſchodził.

* Jedyn kubek ſ budyskeje ſtronu běſche wondanjo w Draždjanach některe ſta tolež paperjaných pjenes ſa pschedate wěžy doſtał a tele pjeney w liſtowni do dybala ſwojeſe ſuknje tylny. Wón wjefesche so potom na ſwojim

wosu domoſ a ſlečnu ſo ſuknju, dokelž běſche jara horzo. Po někotrym časzu pak bě ſuknja ſ pjenesami přejc a je tež přejc wostała. Naſkerje je wona ſ wosa panika abo je ju tam něchtón ſrank.

* W Kralowzu bě hac̄ do 10. augusta 44 čłowjekow na cholera ſumrjeko.

* W Tenizach (w Morawje) je ſo 30. julijsa 23 domſtch ſe wschelakimi pódlaſki miſterjiem wotpaličo.

* W Hornej Schlesynskej bě 6. augusta tak ſylny ſliw, ſo bučku woſoko Pschczinu (Pleß) ſuki a pola powodžene. Woda je wjèle ſtow kop poſyčenego ſita ſobu wſata a njepoſyčene tak womasaka, ſo wjazy wjel hōdne njeje.

* Dotalny bayerski minister Bray je ſa poſkranza na awstriſlim khejorskim dworje pomjenowanq.

* We Lvowje (Lemberg w Galicyjskej) w thčle dnjach wſchelozh awstrijskych a pruszy Polozh wulku shromadžiſmu móndžerjechu, w kotrejž wurađowac̄, ſak býku ſo pschi nětciſiſtich wobſtejenjach jenomjžlinje ſadžerjez měli. Ž zna bě něhdž 1000 muži do Lvowa poſchijela a bjes nimi běſthe 100 prusich Polakov ſ Poſnaňſteje a Schlesynſteje. Město ſamo bě ſeknje wupysčene.

* S Aachen a piſhaja, ſo dyrbiesche jedyn ſo cjaž na ſeleſniza ſaſo wrózic̄, dokelž běku ſo bliſko ſtazije Langewehe ſchénh wot wulkeje horzoty tak roſdale, ſo ſo po nich jec̄ njehodžesche.

* W Stowmarketu w Kendzellej je wondano ſena fabrika, hdžej ſo třeſta batoma džela, zde roſleczaka. Pschi tym wosta 12 čłowjekow morwych, ranjenych pak je psches 40. Wobaj bratraj Prentice, kotrejmaž ta fabrika ſkuſhesche, ſtai tež wo živjenje pschischkoj. — Satkhaſnjenje powětra bě tak ſylné, ſo ſemja 4 mile daloko ſarża a w bliſkim měſeje ſloto žane woſno zyke njewosta, haſ ſe někotrych domow třeči dele ſlečzachu.

* S Konstantinopla piſhaja, ſo je we woſolnoſci turkowskeho města Brusa cholera wudyrka.

* Italſke knježeſtvo dže tójschtia woſakow do Roma pschedydliz a dokelž tam ſa nich wobnlenja nima, dha dže někotre kloſtach do kaſernow pschewobroc̄ic̄.

* Blisko Tarnowiz w Hornej Schlesynskej je ſo 9. augusta w bobrowniſkih podkopach jedyn ſchacht ſawaliſ, psches czož buſhtaj dwaj hewjerjeſ ſaſypnjenaj.

W Budyschinje je ſena maſhina khej ſ 5 ſtwami a 7 komoram, ſ pinzu, pſkolarnju a rjanym ſuchim wjelbom pschi maſhym naplačenju ſe ſwobodneje ruki na pschebań. Šamokupz wſcho bližsche na žitnej haf̄y czo. 51 po 2 thodomaj ſhonja.

Jedyn ſchewſki móže hnydom do džela ſtupic̄ poſa Mehera w Poſchizach.

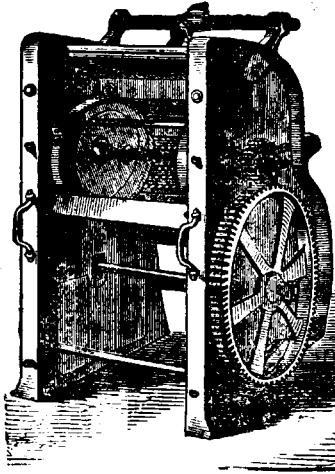
Katholſki Poſot czo. 16. je wuſhok.

Meje
njedželu 20. augusta na domkowanku, w Starých Poſchizach, na czož najpoſchelnischo pschedyproſchu'e
Deutscher.

Na ſchęzzych ſadkach Nowych Číchotíz buſhtaj hermanſku póndželu dwaj poraj ſtupeňow namakanaj a možetaſ ſo wot ſhubjerja poſa ſowarja Haserta we ſomſla poſa Minakala ſaſo doſtač.

Zelesolijernja a maschinowa fabrika

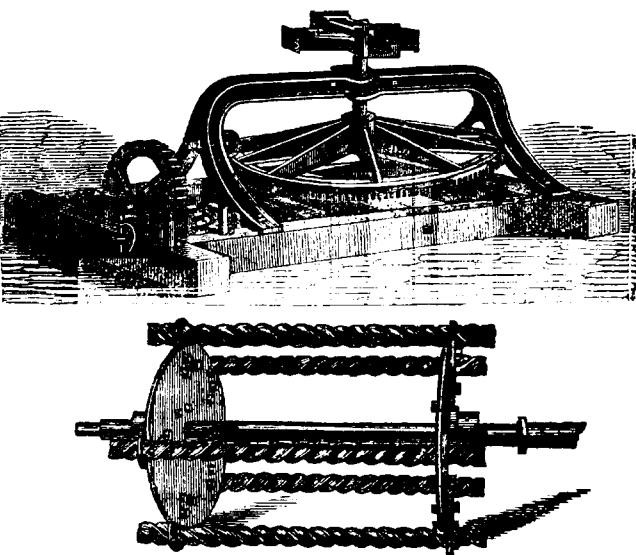
W. Goetjes w Budyschinje blisko dwornischeza

porucja kniesam ratarjam
zwoje zyle wobherne

ratariske maschinu
wschec hruzinow
a czini ich wohebie na swoj
mloczate maschinu
s withmi biczem i
kowaneho jelesa
pedzibnych.

Tute wumkocja do czista
sorna se skomu, bjes ro-
bieza sornow, tak so moze
zo zito, s tajlej maschinu
wumloczene, nanajlepje k
wuhyczu nakojez.

W o p i š m a :

Kniesej maschinofabrikantej W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje rad wobswedczam, so hrénja mko
czata maschina, mi wot njego twarjena, wschtikim sbobnym požadanjam dozej czini. Wona roszdžela sorna, skomu a pluw
kochy czisejce wumkocji a sorna ujerani, je sylnie a derje twarjena a ma lohki a merny khod, tak so možu Goetjesow
fabrikat kózemu poruczicj.

Rycerlubka Demjany, 20. januara 1869.

Theodor Lanš.

Knies maschinofabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi mloczatu maschinu hrédzneje wulkoſeze natwarit, ko-
traž w nastupanju lóhleho, mérneho hicza mojim žadanjam dospołnje dozej czini. Ja možu teho dla l. Goetjesow
fabrikat kniesam ratarjam jenož najlepje poruczicj.

Rycerlubka Krakezy, 26. junija 1869.

Bruno Menzner.

Ja nižepodpišany s tutym wobswedczam, so je mi knies W. Goetjes w Budyschinje mloczatu maschinu natwarit,
s lotrejž ſym w tych tſjodh létach, hdzej ju trjebach, zyle ſpolojeny, ſtož s tutym po prawdze wobswedczam.

W Vélczezač, 15. junija 1871.

Jan Nefal.

S połnej ſpolojoſcju možu mloczatu maschinu s göpelom, s W. Goetjesowſeje fabrikli ratariskich maschinow w
Budyschinje ſupjemu, wschtikim mojim kollegam, kij chzedža mloczatu maschinu, wschē požadanja dopjelnjazu męč, naj-
lepje poruczicj.

W Hornej Rinje, 16. junija 1871.

Handrij Döda.

W czech: Moja parna maschina cjeri pôdla s grotowym powjasom mloczatu maschinu, wot l. Goetjesa twarjena,
kotraž w nastupanju lóhleho mérneho hicza, cjsieho mloczenja a hewal lepscha bycž ujemóze atd. atd.

W Huszy.

E. Illrich; inspektor.

Wopisimo. Tej s maschinotwarzienje kniesa W. Goetjesa w Budyschinje nastymu 1870 ſupjenej mloczatej ma-
ſchinje čo. 2 možu jenož najlepše wopisimo dac, pschetož pſci ejszym mloczenju je wona tej jara twierda, dolež pſci
poſlenim mloczenju pscheny twierdy brónimy hóſdž psches nju džesche, lotrjž wona na kruchi ſbi a jej pał to niežo nje-
ſhodžesche. Tuto wobswedča

Grottaw, 14. februara 1871.

G. Grob, měchcianski starschi.

Sjatne pschiposnacze. Podpišani lublerjo čujujo ſo muzeni, l. W. Goetjesej, wobswedcerzej zelesolijernje a
fabrikli ratariskich maschinow w Budyschinje, najwjetše pschiposnacze dac, ſo zitowe, mloczate a syłanjowe maschine, lotrej
ſu wot njego ſupili. Wohebie ſu zitomloczate maschine s withmi zypam ſara praktiſych konſtruirowane a mloczata wone
wschē zita, jalo: džeczel atd. ſe skomu wohebie cjsie, njeſwobſkodža ſorna, tak ſo ſym jenož zito ſ maschinu mloczene,
wuzhywali. My, mózemy teho dla l. W. Goetjesej ſa jeho ratariske maschine najwjetše pschiposnacze wuprasciż a žadanym
tež, ſo by won taſke naſche pschiposnacze jeho maschinow ſa wschēch lublerjow wosjewit.

Julius Hoentſcher w Klein-Neudorſje p. Grottaw, Carl Müller w Halbendorſje p. Grottaw, Carl Scholz
w Tarnau p. Grottaw, G. Sambal w Tharnau p. Grottaw atd. atd. atd.

Sawěscjenja psche wochnjowe ſchłodowanje po twierdyh wſchomogno tunich pramijsach horjebjerje

němſki Phoenix

wóhensawěsczaze towarzwo w Frankfurcie nad Majnom fa

Budyschin a wokolnosć

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger, w Budyschin je na bohatę haſy čzo. 86.

Pomoz psche brunawu ſwini.

Skorjenemu ſwinjeczu ſo wſchendnie tſi krócz jena jedyina ſziza połna brunawopolvera (Bräunepulver) na kufku chleba nutsha. S dobowm ſo k temu radzi, ſo by ſo ſchija ſwinjecja husto ſ brunawolinimentom namasowała. Tutón polver punt po 12 nſl. a tutón liniment bles ha po 5 nſl. je k dostac̄u

w hródowskej haptyni w Budyschinje.

Kedžbu!

Na wſchelake napominanje ja ſ tutym k nawiedzeniu dawam, ſo bndu pſat 18. a kobotu 19. augusta kaž tež pſat 25. a kobotu 26. augusta w hosczenzu k bělema konjej w Budyschinje rano wot 9 hač do 5 kobotonow popołynku ryczam.

So bych ſ dobowm na to kedžbne ſciniš, kotre khorosze ſo ſ wěſtoſciu ſahoja, dha ja jenož ſledowaze mjenuju:

Bolazej wozj, bjes dötknienia, bróſt-, kribjet- a žoldboleneje (wroczense a hubjene pſchelacze), bolaza ſoja, hude a mokre lisshawy, wěſte ſahojenie ſyphil. Khoroszow, lohke wotczerenje taſamzow (Bandwürmer), wiez wſchekh druzinow, bělaw a chudoba ſrwe, djrenje we hlowie a w ſubach atd., atd. Hewak hischce wſchelake khorosze, kotrež ſo psches wuczerenje ſedoſtých a khorostnych wutlow ſahoja.

Jr. P. Dinkler

ſ Droždjan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

S tutym mojim czesczonym wotkupowarjam k nawiedzeniu dawam, ſo ja wot dženſniſcheho dnia jenož w mojim wjelbje

na mjaſzowym torhoschezu čzo. 36
moje płatowe a modetworowe ſhamy dale wjedu a w budże wjazy njeſchedawam.

Julius Hartmann

na rožku mjaſzowego torhoschezja.

Jedyn ſchewſki namaka pschi dobriſ ſdzi trajaze dželo pola ſchewſkeho miſchtra Handrija Röntſcha w Kettlizach pola Lubija.

Jedyn ſyn sprawnych starskich, kotrež che ſellnat byc, može dobre město dostac̄. Hdze? to je ſhonicz we wudawarni Šerb. Nowinow.

Stara ſchula w Nowej Wsy nad Sprewju pola Huzin, kij je hischce w dobrym rjedze, ma ſo ſe ſahodu pſchedacz.

Wſcho blijsche je ſhonicz pola gmejnskeho prijodſtejerja Schrödtera tam.

Pſchedowanje woſebneje rheumatismusoweje žalbh knjesa kata-wobſezjerja J. Jurja Kräha w buſchkwiaſc ſo 20 nſl. a po 1 tl. (jenož buſchkwie ſ wołojonej plombu ſu prawdziwe), kaž tež ranę hojazę ſolby (Wund-Heil-Pflaster), dlehe hač 50 let derje dopolasaneje, lut po 5 nſl, wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a wokolnosć poruczene doſtał

knjeg Heinr. Jul. Linda
ſady wulſeje zyrlwe.

L. Hochheimer a Co., Zeiſ,
jeniczh pſchedawarjo ſa Němzh a wulraj.

Póbla ſczielu Wam 1 tl. a proſchu Waſ, mi ſa to hischce jenu buſchkwiczu rheumatismusoweje žalbh poſklac̄ a ja wěru, doſtaž je wołoci ſchi mihi hijom ſtar a je po nałozowaniu žalbh ſo jara pomjenſchilo, ſo ju ſutej buſchkwiczu zyłe woſbudu. To po prawdze wobſwedeča Carl Schneider, domownik.

W Miſchnu, 23 januara 1871.

Muſne ſa kóždeho bura!

Schürerowy butrown polver.

Dopoſnaty jalo najlepſchi ſrjedk k poſloženiu butru-dželana, k doſtaču twierdeje, derjeſkodzazeje butry, kaž tež k pſchisporjeniu teje ſameje.

W palczikach ſ uſloženjom po 5 nſl. mataj ſklađ w Budyschinje

Aug. Poſchka,
Fr. Braun.

Spodžiwne ſelowe ſefowanje.

Pſches ſela a ſelowe extralky w ſjenoczeńſtwie ſ poſtajnymi ſredlami ſeluju ja czorne jētra bjes ſa woſtača bku ſnow, wiez, rheumatismus, wſchē boleuje wozjow a hroſne khorosze ſoje, lisshawy, kule, kmierejiaz jētſienja a truph, ſestarjene tajne khorosze, wſchē khorosze žoldla, moczowe, żolczowe a jērchenowe ſamjenje, ſo tež cholera a bledawu.

Po drobnym wopiszanju khorosze a pſchispanju 1 toleria ſtanje ſo, ſchtož ſo požada. Hdž je chudoba poſlizajch wobſwedečena, dha ja wſchelake wěz̄ darmo poſczeſu.

Frankfurt a/Oder, Berlinerstraße 6.

C. Ningel
chemikat a mechanikat.

Nowe połnojerje,

woſebje dobre Islandſle maties-jerje
porucza

Ernst Hämſch
na jerjowej haſy.

Prima amerikanski petroleum

dopolasaneje najlepſcheje dobroſeje porucza pschi ſastupjeniu wjesczheje potrieby w barrelach, ballonach a wuwaženih po naſtunisckich placiſinach.

Ernst Hämſch
na jerjowej haſy.

500 toler ſo na jenu kheju w Budyschinje k 1 ſep-tembra t. l. na drugu wěſtoſc pſta. Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Šerb. Nowinow.

Skótsawěscžazv bank sa Němzy w Barlinje

konje, hovjašy slob, kwinje atd. po tunich prämijach psche khorosze sawěsczuje. Wobstaranie sawěsczenja, wulosowanja a statutu darmo psches podpisaneho.

C. A. Siemss w Budyschinje
w firmje: J. G. Klingl Nachfolger.

Wospjetowane wobtwierdženje wubjernego skutkowania Dr. med. Hoffmannego běleho seloweho bróštyropa.

Ja wobkswědczam tudy po prawdze, so je mje běly bróštyrop knjeza Dr. med. Hoffmanna, wot kotrehož kym hebi wot knjeza Abrahama Spitzera we Wulstiu Marosu blesku knipí, wot mojeho bróštobolenja a kylneho kaſchela po dřežacich hodžinach wužwobodžil, czechož da tón wubjerny kředk kóžozemu cjerpijazemu naſležniſhu porucjam. Kováts.

Wulst Maros (we Wuherke), 22. měrza 1871.

Wot tuteho seloweho shropa maja ſtađ a pschedawaja jón w bleschach po 1 tl., 15 nsl. a 7½ nsl. w Seifhennersdorfje knjes Ernst Donath; w Scherachowje knjes Ferd. Peč; w Neugersdorſje knjes F. W. Röthig; w Ebersbachu knjes August Ernst; w Lubiju knjes Reinhard Reiß; w Budyschinje knjes Rudolph Hölder; w Ralezach knjes G. H. Dobriža; w Klusku knjes Ernst Postel; w Nowosalzu knjes Rich. Bamberg; w Kamienzu knjes Hermann Käſiner; w Gibawje knjes F. G. Müller; we Wosporku knjes F. G. Pößschka; w Bislopiach knjes Bernhard Kunza.

Ginzel & Ritscher.

S tutym dowolamoj hebi najpodwołniſchi ſak naſlakich naſchich čeſczenych wotkupowarjow

na wulſej bratrowskej haſy
čjo. 204

Jene druhe khlamy ſaložiloj, so pak naſhe khlamy na ſwonkomnej lawſej haſy pôdla tychle tež dale tak wostanu kaž dotal běchu.

Mój k prawje sporemu kupowaniu pola najuſ. pschedroſhujemoj a podpiſujemoj ſo ſ poczeſcowanjom

Ginzel & Ritscher.

Zutſje njedželu 20. augusta reje na domkhowanju w Špolſku.

Do mojich kolonialtworowých, delikateſhowych a winowych khamow može jedyn mlođy člowieſk hnydom jako wucžomnik ſastupicž.

Jan Wannad
na ſchulerſkej haſy 356.

Bukicžanske ratarske towarzſtwo
njedželu 20. augusta popołenju w 5 hodžinach. Skaza-
nia ſy mjenja. Pschedkhyda.

Hóležez, kotrychž dže tyſcher ſtwo nauknućz, móže hnydom do wucžby ſtupicž pola tyſcherja E. Lehmann a w Bulezach.

Wosſewjenje wotemrjecža.

Schtwörtl 10. augusta t. l. w nožy ¼ 1 hodžinu ejsche w tym knjeſu wužných naſcha luba macz a wowka, knjeni Khrystiana Kullmanneſ rođ. Schönigez. — To wſchitkim pschedzelam a ſnatym najpodwołniſchi ſawiedzenju dawa

W Delnym Wujesdzie, 11. augusta 1871.
Kullmanneſ ſwojba.

Najwutrobnischi džaf.

My ſo hnučeni čujemb, wſchitkim tým, lotſiž naſ psches tak wſchelske wopofaſma dželbracia a pschedzelſtwa tak derje w khorosze, kož tež pschi ſmjerči a khowanju naſcheje lubje macjerje tak luboſciwje troſčtowacž pýtachu, naſch najwutrobnischi džaf wuprajieſ.

W Delnym Wujesdzie, 13. augusta 1861.
Kullmanneſ ſwojba.

Džensa w nocy w 2 hodžinomaj wumrje po wosmdženskim čežkim čerpjenju na cholerinu a zahorjenje delneho života naš luby mandželski a nan. farař Wahoda tudy, ſtož přečelam a znatym z tutym k nawiedzenju dawamoj.

W Kholmje, 16. augusta 1871.

Zwudowjena Wahodowa rođ. Büttnerec,
Lubin Wahoda, syn.

Khowanje změje ſo njedželu 20. augusta popołenju w 3 hodžinach.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
tak maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna předpła-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

Wopſchijecje: Najnowſche. — Swēne podawki. — Spěw. — Se Serbow: — S buſicjanskeje woſzad. — S Milowa.
Z Nadwórja. — Pschilopł. — Nawěſtñil.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
19. augusta 1871.

Dowoz:	Płacizna w pferézku											
	na wikach, na bursy,				wyšša. nižša. najwyższa najniższa.							
	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.	tl.	nfl.	np.
Pscheniza . .	6	—	5	5	—	6	12	5	5	15	—	—
Rožla . .	4	7	5	4	3	—	4	10	—	4	7	5
Ječmien . .	3	7	5	3	2	5	3	12	5	3	10	—
Bowž . .	2	2	5	2	—	—	2	5	—	2	2	5
Hroš . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	8	5	—	—	—	—
Zahly . .	7	10	—	7	5	—	—	—	—	—	—	—
Hejdusčka . .	5	10	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	21	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—
Ropasťomý . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna . .	—	17	5	—	15	—	—	—	—	—	—	—
Same hynjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Czahi sakſkoschlesynſkeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschiloplu 1 h. — m.*; popołnu 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.**; w nož 4 h.

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnu 10 h. 50 m.*; popołnu 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

*) Pschilanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga. †) Pschilanjenje do Žitawy.

Pschiſpoſomjenje. Czajak se snamjeſtłom ** bjes Draždjanami a Schorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju ſastawataj. Wonaj mataj jenož woſh prěnjeje a druheje klasy a ma ho ſa billet $\frac{1}{4}$ wiažy płacieſz; dženſte billety pschi ſimaj njeptacja.

Pjenježna płacisna.

W Lipſku, 24. augusta. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl. 6 np., 1 poſlowaſzajazh czerwienj ſtoth abo dułat 3 tl. 6 ngl. $5\frac{1}{2}$ np.; wiſle bankowi 82 $\frac{1}{2}$ (16 ngl. $5\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płaczeſche wezera w Barlinje.

17 tl. 15 ngl. a 16 tl. 20 ngl.
pscheńza 66—74 tl., rožla 40—49 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſiſk tōzow.)

čepilowy woſil (nječiſczeny) 13 tl. 20 ngl.
(Czijeſeniy, faž ſo w Budyschinje pschedawa
ſtaſnje něhōže $1\frac{1}{2}$ tl. drožſchi.)

Najnowſche.

Draždjan, 24. augusta. Szobotu 26. augusta braſiliſki khězor ſe ſwojej kujeni mandželskej ſiem pschijedže a tu někotre dn̄y wostanje.

Kralowz (Königſberg), 21. augusta. Tudy je 19. augusta 111 człowjekow na cholera ſchorjelo a 56 wumrjelo, naſajtra 20. augusta je jich 81 ſchorjelo a 32 wumrjelo. Cholera tu po tajkim jara ſle ſakhadža. — (W Elbingu je hacž dotal 7 człowjekow na cholera wumrjelo, tež w Barlinje je cholera wudyrila a ſtaj tam hacž do 22. augusta 2 człowjekaj wot 4 ſchorjenych na nju wumrjelo).

Win, 23. augusta. Khězor je ſo wezera ſiſchla ſiem wróčiſt, teho runja tež minister Connay, kij bě pschi Frohndorfje, hōdže na želeſnicy dwaj czahaj na ſo praskyhſchtaj, ſledom někak ſe žirjenjom wotefchol. Hrabja Szapary bu pschi tutej ſkładnoſci ſaraženy.

Win, 23. augusta. Němſki khězor wostanje hacž do 6. septembra w Gasteinje; won ſo ſ awſtriskim khězorom 8. septembra w Salzburgu ſetka. Pödla budža tehdj Beust, Bismarck a (wuherſki minister) Andraſzy.

Win, 23. augusta. Wuradžowanja ministra Hohenwarta ſ wodžerjemi Čechow, Polakow, Slovjenzow, Tyrolſkih atd., kij ſo wurunanja dla mějachu, ſu na ſpodobne waſchne ſkonečene. Jenož někotre malicžkoſcje maja ſo hifcze wujednacj. — Najwoſebniſche kruchi tutých wurudžowanjow budža bōrſy woſjewjene.

Sakska. Dokesz su někotre wobne wokrjezy wu-
prosnjene, dha maja so sa tute wokrjezy 2. oktobra tu-
teho lěta řeimsgy řapořskanzh wuswolici. Do jeneho tu-
tych wokrjezow řeukceja tež wobydlerjo wžow budysleho
a wosporsteho hamta, kiz su po wulkej wjetšinie Sserbjo.
Duz by sbobne bylo, so by so w tutym (5.) wobnym
wokrjezu jedyn Sserb abo tola s najmjenšcha jedyn
pschečel Sserbow sa pořanka na sakski řejm wuswolit.

Sakske krajne železnizh su w měsazu juniju 125,998
toler wunješke a w tutej summje je 82,375 toler sa wo-
jerske čzahi.

Yeho majestoscz král Jan je oberstleutnanta Ožiem-
bowskeho sa ſwojeho řagliadujanta pomjenowok. — Wón
je Dr. Friedlein tež albrechtſki rjad spořeček.

Dokesz su so tsi lěta minyke, jako bu přeni řapiš-
taſlích mužow pschihotowaný, kiz so sa pschižajných (Ge-
ſchworne) hodža, dha maja so někto wot gmejnſkých vrojde-
ſtejerow tajke nowe řapišy wudžekac̄ a w měsazu oktobra
na ſudniſkim hameze wotedac̄.

Prusky. Khejzor-král hiskeče nědže 12 dnjow w
Gasteinje wostanje a so potom do Wnichowa poda, so
by tam bayerſkeho krala wopřata.

W Elſaku a w Lothringſkej dyrbí někto tež kózde
djec̄o do ſchule khejzor. Pod franzowſkum knjeſtowom
nichtón nusowaný njebeſche, ſwoje djec̄i do ſchule ſkacz;
to mózeſche kózdy čzinic̄ abo so teho wostajic̄, kiz kózdy
ham čzysche.

Sa němſku marinu (to je: sa němſke wojnske kózde)
budze so pschihodnje tež po wſchēh Němzach rekrutiro-
vac̄. Marina njetrieba pak jenož matroſow a wojskow,
ale tež maschiniflow a tepjerow, kiz tež wſchelalich twar-
ſich rjemjeſnikow.

Pruski krajinu dolk wopſchija něchto psches 462 millio-
now pjenjes bjes nimi su tež pjenjesy sa twarjenje a
wutwarjenje železnizow. Sa sadanjenje zykeho dolka je
lénje nědže 17 a pak milliona toler trjeba.

S Elſaka wjèle ludži přeč czechne a so do Franz-
owſkeje abo do Ameriki pschehydli. W Lothringſkej tak
sle njeje, kheiba w Męgu, s wotkaf je w poſleniſkim čaſku
wjèle wobydletjow wuzahnyko. — W Lothringſkej je
Franzowſka 366 čiſcje franzowſkich gmeinow s 234,455
wobydlerjemi Pruskej wotſtupic̄ dyrbjaka.

Braſilſki khejzor je so se ſwojeh mandželskej s Ham-
burga do Barlina a wot tam do Bajerskeje poda.
Wón bě předy Žendželsku wopřata.

Pruski króngrynz je so se ſwojeh mandželskej a dje-
čzimi s Žendželskeje do Potsdama wróci.

Hac̄ do 26. augusta je Franzowſta ſažo tójschto
millionow toler wojnskich khostow řaplačnika, tak so je do
tuteho dnja počdra millardy řaplačnene, kiz bě to předy
wuzinjene. Duz so někto 2. a 22. divisia němſkeho wój-
ſta s Franzowſkeje domoj wróci.

Awſtria. Wo čim ſtaj wjerich Bismarck a hrabja
Beust w Gasteinje jednakoj, to pschečo hiskeče ſšawnje
ſnate njeje, hac̄ runje je Beust Gastein wopſchek a
so i awſtriskemu khejzorej do Ischla podač. — Awſtriski
khejzor pječja do Gasteina njepliſiđe, kiz bě to wu-
činjene, so by tam němſkeho khejzora wopřata, ale che
so s nim pschi jeho domojwróčenju w jenym druhim
měsče widzeč.

W Awſtriji je někto jenož wo wurunanjem ſ Čechami
ryč a dolesz radženje tuteho wurunanja wobebje wot
teho wotwihuje, kajž mužojo so sa řeimſkých řapořskanz-
ow wuswola, dha awſtrisko-němſka ſtrona někto wſchē
možy napina, so bych ſo pscheziwnych wurunanja wu-
swolili. To može ſo jei drje tež hac̄ do wěſteje měry
radžic̄, ale wjetšina řapořskanzow budje ſnadž tola ſ
pschečelov wurunanja wobſtac̄. Pschetož tež awſtriski
němſki lud počina pomak ſa tym pschińc̄, ſo jemu to
njež njeponiha, hdyž awſtriske khejzortwo pod němſkim
knjeſtowom ſteji, pschi tym pak pschezo bole do hubjeſtwa
lěſe, dolesz druhe awſtriske ludy ſ Němzami rune prawa
dostali njeſku.

Egi němſky mužojo, ſotisž hac̄ dotal knjeſtvo w
w ružy měſachu, ſtajnje wudawachu, ſo ſu jara ſwo-
bodnoſmyſleni a ſo ſo Čecham teho dla jich ſadanja
dopjelnic̄ njeſmiedja, dolesz bych ſo potom ſwoju měd
pscheziwo ſwobodze (frjoeče) načožili. So je to hoka
čja, to kózdy wě, kiz čeſle naležnosće trochu bliže ſuaje,
ale ſo ſu ſpomnjeni němſky mužojo tež čjeli, jako ſo ſa
ſwobodnoſmyſleny wudawachu, je někto ſ teho widzeč,
ſo ſu pscheziwo temu, ſo bych ſo po awſtriskej konſti-
tuſiji tež či wobydlerjo na wobje wobdželic̄ ſmeli, hdy
bych ſo tež mjeniſki krajinu dawł dawali. Psches to by
mjeniujan wjèle wjaz wuswolerjow naſtačo a to tajſich,
kiz ſu pschechlo wurunanja — to pak by dotalnemu
knjeſtowu němſkeje ſtrony ſchložic̄ možlo a duž wona
roſſcherjenje ſwobody nochze.

Rumunſka. Snaty Dr. Strousberg je w ſwojim
čaſku ſ rumunſkim knjeſtowom kontrakt ſčinil, po kózdy
mějeſche wón w Rumunſkej někotre železnizh natwaric̄.
Rumunſka čzysche pak tu ſummu dožadžic̄, ſotraž by
ſnadž po natwarjenju tuthch železnizow i ſadanjenju tých
pjenjes pobrachowala, ſotraž je Dr. Strousberg na twa-
rjenje železnizow požčil. Dokesz wón wudawach, ſo
kózdy, kiz jemu i temu pjenjesy požči, $7\frac{1}{2}$ prozena do-
stanje, dha je ſo doſč ludži ſepič̄ daſo, kiz ſu jemu
wjèle pjenjes požčili. Strousberg je pak jenož malý
kruch rumunſkich železnizow natwarik a potom wſho ſtej-
o a ležo wostajik, napožčene pjenjesy pak wobkhowač, a někto
ani rumunſke železnizy dale njetvari ani požčene pjenjesy
njeſadani. Duz ſu ſo dožnizi na rumunſke knjeſtwo
wobročili, prajz, ſo dyrbí tuto daň ſeplac̄ic̄, ale to ſe
wotmolwiko, ſo tež njeplac̄ic̄, dolesz Strousberg ſwoj kontrakt

džeržak njeje. Duž je někto pječja wjéch Bismarck tu wéz do ruli wéz a ju s pomožu hrabje Beusta někal k lepschemu, wujedna.

Franzowška. Na franzowskim sejmje so hisčeže pschezo postajito njeje, tak doho ma knes Thiers pschedyda republiki býč. — Revoluzia w Algierskej tež hisčeže poražena njeje.

Wojerski spěw

pschi sapocžatku požlenjeje wójny.
(Na požadanie někto k dopomíjecju wotčiščanu.)

Sa krala a sa wózny kraj
Něk wójnska truba wóka:
Sa brónju kóždy pohladaj,
Sly njeprščejel so s nowa
Wschak méri na nash kraj tak slé,
Kož schéscjachčej dježat to bě,
Hvžd sapocža so wójna.

Wsché s Bohom czechneče na wójnu
Wý nashči wojowarzio,
Sso s Bohom sažo wróćcje tu
A dopomíjeje so teho,
So kóždy derje dobýva,
Kij na Boža so sepjera
A na njeho so spusčeja.

Ač někotry wschak wostanje
Tam w njeprščejelskim kraju,
Sa swoju krej řimercj dostnaje,
Sso pohrjeba řinadž w haju;
Haj pak tež Boža semja je
Hvžd njej' tež město řwyczenje; —
Tam spi so wschak tež čjische.

Duž, lubaj starschej, w Bože mje,
Wý bratřja a wý řotry,
Ač, dobrú nôz, wý manželleste,
Wý njevěmý wschak, řotry
Sso sažo domaj wróći k wam,
W tu řhwilu njeje snate nam,
Hacj wibjimy so sažo.

Wý dýrbimy něk' poſkudčacj
Na nashčoh' krala řkwo
A do zubý maršírovacj
A pokasacj tam s nowoh':
Sso Sserbjia Sserbjia wostanu,
Na njeprščejela krucje du
A jeho wójsko ſviža.

Schtóz sapocžnje, w njeprawdje je,
Tak staré řkwo praji,
Duž tež drje hinač njebudje,
Hacj so so měsnit staji
Wschém njeprščejelskim žadanjam
A njehańitým hordosčjam
Franzowsky naduteho.

Ač. hvž by wschak řuk mudrošče
Napoleon s tým nabýk,
So njebh na te řudnošče
Něk w tymle čažu řabýk,
Rak jeho wujej řeho so je,
Hvžd do Rukowstęj czechneſche —
A wot tam s hanbu četný.

Franzowskojo, ja praju wam,
Rhein njemóžecje doſtačj,
Rhein tón wschak dýrbi řkuscjecj nam
A wěčnje tež nam woſtačj:
Duž s měrom doma woſtačje,
Wý hewal řkodu woſmječe
A dale nicžo druhe.

(Polracžowanje.)

Ze Serbow.

S bulicžansleje woſadž. Hjžom dlešči čaž
bě tudy wjese wo tým rycj, so hvždu so wojaž s naſheje
woſadž, kij běchu w požlenje wójnje ſobu wojowarzio abo
jeje dla pod brón ſawokani byli, po ſwojim domojwró-
čenju poſchitkownje a čjeſčownje powitali. A dolež ſu
woni, s wuſačjom někotrych, někto ſažo wſchizy doma
abo tola we wózny kraju, dha bu wobſantnjenie, so by
so tajke powitanje nježelu 20. augusta poſokdnju ſtare.

Zklu tule naležnoſej woſebje tudemne wojerske to-
warſtvo do ruli wsa a k temu ſe ſwojeje kředžisnū pječ
ſobuſtaſow jako wubjerk wuſwoli. Běchu to knježa ſ
Rez-Thielau nad Rodezami a wychšči hajnik Walda we
Wuježlu (jako čjeznaj ſobuſtaſaj tuteho towarſtwa), wo-
narſki miſčir Fiebigar a l. Junſla ſ Vulez a hoscjeniza-
rajenik Hennig w Koprzach. Tuciž knježa wobročižu ſo
ſe ſwjetženſlim programmom na gmejnskich přjódſtejerjow
naſhej woſadž, ſo hvždu w ſwojich gmejnach dobrowolne
pſchinovſki k wopohlaſanemu ſwjetženju ſhromadžowali.
To ſo wot nich tež ſwolniwje ſta a běſhe w krótkim čažu
něhdje 150 tolet naſromadžených.

Hewal běſhe ſpomnjený wubjerk tež woſadnu mko-
doſči a wſchek woſadných wo wobdželenje na wotmyſle-
ným čažu proſyl.

Ra poſtajenym dnju ſo: ſe hoscjenizej k běkemu ſok-
pjei (ſchumej) w Nowych Koperzach ſe. wſchitlích ſtronow
mkodej hólzy ſ rjanymi ſwětloſtymi ankrami a mkodej
hólzy ſ horhojemi pſchiblizowacu, wojalow ſwojeje wý
ſe ſobu wjedžo, pſchetož pſched tutym hoscjenizom mějaču
ſo wſchizy ſhromadžic̄. A nim ſo tež bulicžansle ſchulſte
dječci pſchividacu. ſwjetženſki čaž, běſhe pak taſle
ſrjadowany.

Dvaj mkodej hólzaj ſpočinaſčtaj, čaž ſ přjódſtje-
ſenjom zyklwiných horhojow: Ra to djeſte ſ. wuejer
Schüba ſe ſchulſtmi hólzami, po nimi l. wuejer Wagner
ſe ſchulſtmi hólzami a na to ſažo dwaj mkodej hólzai
ſ horhojemi a po týmaj mkode hólzy zykeje woſadž:

Tute běchu s wjetšcha běše sdružené a mějachu na hřowje herbsku, kózdu měodu holzu jara debjazu lhapicžku, druhé pak běchu ſo s guirlandami pýchíkem. Někotre njeſčemou ankrý, kótrhý rjanosč a pýcha ſo po pýchipřsnac̄u pýchihladowarjow rjanosči a pýchistojnosc̄i jich noscheřkow runasche. Sa tuthym džechu tſjo měodži hólzy s lhorhojemi předny lucje l. rychetkublerſkeho nařeňka Lefcha s Rodez, ro kótrej ſo schyrio starí wojaži s wójny lěta 1813 wjeſchu. Běchu to ll. Schpenka, předawšchi wobfedžet hoſezenza l běkemu lopjej, Schiman s Trjebojenz, Regman s Mjeſchiz a Pjetſchla s Koperz.

Sa tuthym wosom džesche wojerska hudežba, wot wujerka ſlavana, a na to naſche wojerske mužſtva w uniformje a po nich cji w civilnej draseže. Běchu pak tuči dmoji cji ſami, kótrhý dla ſo ſwiedzen hotowasche a teho dla bě jich wjele wutwězowaných abo ſe ſherpami abo na druhé waſhne wupysčených. — Jich bě ſnadž 125—130, dokej něhdje 30 s džela híſehe w Franzowſkej ſtej abo jím hewač njebe mězno bylo, ſo na ſwiedzenju wobdželicž.

Sa wojalami ſlědowachu ſobuſtavy wojerskeho towarſtva, ſwiedzenſki wubjerk, wſchelazý rychetkublerjo ſe ſwojimi nařeňkami, rychtarjo a gmejnſz̄i přjodkſtejerjo, a zdy cžah ſlónčiku měodži hólzy zykeje woſadhy.

Cžah, w kótrhý wýſhe ſpomnjeneho híſehe dvoj druhaj hudežnaj choraj po rjadu hrájeſtaj a w kótrhý ſo 65 wſchelakich lhorhojow a ankrów ſyboleſche poda ſo pod cžesnymi wrotami, pýchi běkym lopju natwarjenymi, ní pucž Tute cžesne wrota běchu s hulanskej lhorhojeku, ſi ſelbu a teſkam wupysčene, kótrej by horka mjenovaný ll. Schpenka we wójny lěta 1813 jako ſakſki hulan noſhák.

Jako ſo cžih pod ſwonjenjom ſwonow bole l. Bulezim blížesche, běchu tam wſchelake wupysčenja jako pletwa, wěnčy a jara wulſe lhorhoje na domach widzecž. Do Bulez ſamých pýchischedſki wuhladačmých bjes Tho-

mážez hoſezenzom a řečiſanlez restauraciju krafne cžesne wrota. Na nich polaſowaschtej ſo jena ſchýriſpřežna kanona a jena ſchýrpoſtežna mitralleusa; kředž wrotow běſche wulki ſakſki wopon, nad kótrhým běchu tſelby a mječe pýchicžinene a wýſhe nich běſche ſakſka króna, ſpletow wudžekana. (Skončenje.)

S Mikowa. (Sapoſdžene.) Kož druhđe, tak je ſo tež tudy naſčim wojalam, kž ſu ſo s wójny wrodežili, ſdobna cžesť ſtaka. Mjenujz̄ pýched někotrym čaſom jenu njedželu bě jich tudomny restaurateur Petr Mula pýcheproſky. Woni ſo teho dla — ſhromadnje 10 wojerskich mužow a 5 druhich hoſci — popoſdnju poſla njeho ſhromadžiku a tam čaſ ſčetne a radoſtinje nakožichu. Pýchi tým bučn wſchelake ſlavov runesene, bjes nimi jena na l. Mulu, kótrhý potom ſe ſlavu na wojowarzow džalne wotmoſti.

Z Radwora. Naſč wýſokodostojny ſarač l. Jakub Nowak měſeche pónđelu, 31. julijsa, ſwoj 25lětny měſčniſki jubilej, a běchu ſo l tomu l. duchowni ſerbſkých woſadow tu zhrromadžili, zo buchu l. jubilarej ſwoje zbožopſchecža wuprajili. (R. P.)

Přilopk.

* Zalo 13. augusta jedny cžah na ſeleſníz̄ wot Samorſla do Chocenje w (w Čechach) jědžesche, dha wuhlada maſchinuwođer, ſo jene džecžo na koliſi ſedži. Wón teho dla wótrje ſahwida, na cžož tón hóſehe poſtaže, ale cžah ſunje napſchecžiwo běſche. Duž nječo wýſhe njevoſta, hacž paru wupuſčicž a cžah ſtaſtajicž. Potom pak teho hólza hacž na bližšu ſtaſiju ſobu wſachu a l. jeho ſtarčim poſčatku.

* Dokej lubijski woſkřeſny lěkar Dr. Steinhäuer wot 19. augusta hacž do 9. septembra doma njebudže, dha ma w tuthym cžaſu woſkřeſny lěkar Dr. Heſa w Žitavje jeho džela wobstaracž.

R wobfedžbowanju.

Podpižana jednota ſo hnuta cžuje, ſi tuthym wſchitkim, ſiž wobuče ſupuja, ſi naſvedzenju dacž, ſo wona teho dla, dokej ſo pýchisna kože ſtajuje powyſhuje, tež pýchisnu wobuče powyſchicž dýrbi.

Schewſka jednota w Budyschinje.

Jena ſhěza ſe 4 kózami pola a ūli je ſe ſwobodneje ūki na pýchedan. Wýſho dalsche je ſhonicž cžo. 21 w Blužniſkezach.

řeſbar na ſwonkuej lawſkej haſy cžo. 705. poručja ſo l ſhotowanju rowowych pomnikow ſ marmora a pěſkowza.

Wulſi wubjerk hotowych pomnikow.

W Budyschinje je jena maſivna ſhěza ſ 5 ſtwami a 7 komorami, ſ pinzu, pýkarnju a rjanym ſučim wjelbom pýchi malym napřaženju ſe ſwobodneje ūki na pýchedan. Řeſbar na ſwonkuej lawſkej haſy cžo. 51 po 2 ſhodomaj ſhona.

Do mojich koloniaſtrowowych, delikateſowých a winowých ſhlamow móže jedny mlody čloujet hnydom jako wuzomnik ſastupicž.

Jan Wannack
na ſchulerſkej haſy 356.

Skótsawěscżazn bank sa Němzh w Barlinje

Ionje, howjasz skót, świnje atd. po tunich prämijach psche khoroszeje sawěscjuje. Wobstaranie sawěscjenja, wulosowanja a statuty darmo psches podpiśaneho.

G. A. Siems w Budyschinje
w firmie: J. G. Klinger Nachfolger.

Sawěscjenja psche wońjowe schodowanje po twierdyh wschomōżno tunich prämijach horjebjerje

němški Phoenix

wohensawěscżaze towarzstwo w Frankfurcie nad Majnom sa

Budyschin a wołknoscż

C. A. Siems firma: J. G. Klinger Nachfolger,
w Budyschinje na bohatzej haſy čzo. 86.

Pschedawanje wołebneje rheumatismusoweje žalby
kniesa kata-wobredżerja J. Jurja Kräza w busckwych
po 20 nřl. a po 1 tl. (ienož busckwie s wołojanej plombu
ju prawdziwe), taž tež ranę hujozęje žalby (Wund-Heil-
Plaster), dlehe hac̄ 50 let derje dopokasaneje, lut po 5
nřl., mot teho ſameho, je wot naš sa Budyschin a wołknoscż
poruczenie dostak

knies Heinr. Jul. Linda
ſady wulkeje zyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Beiz,
jenicżż pschedawarjo sa Němzh a wukraj.

Dokelž tym halle psched ſtatkim čaſtom hem psched
gadženj a po tajkim hiscze zyłe njeſnaty, tym tola s
powiedanjom a kwalenjom ſhonit, so je pola Waſ dobra,
wot kniesa kata-wobredżerja J. Jurja Kräza dzekana
žalba psche rheumatismus dostacż. Ja dowolam ſebi
waſ wutrobnje a naležnie proſbzę, mi wot tuteje žalby
jenu busckwju fa 20 nřl. s wuloženjom prawje rncze
połacż a placisnu ſebi na pōſcze na moje mieno wu-
placjicę dacz.

Nebra, 24. januara 1871.

Dornow, běrka.

Nowe połudzierje,
wołebje dobre islandzke matjes-jerje
porucza Ernst Hänsch
na jerjowej haſy.

Prima amerikanski petroleum
dopokasaneje najlepſeje debroſeje porucza pschi ſastupjenju
wjetſeje potriebi w barrelach, ballonach a wuwoženj po
najtunischich placisnach Ernst Hänsch
na jerjowej haſy.

Swischné turkowiske ſłowlki,
taſte częſkle ſłowlki,
buschene ſłodke wiſchnje, kruſchwe a jabluka
porucza C. A. Wehla
na mjaſowym torhosczeńu 40.

Šsrjedu 6. septembra t. l. dopoldnia w 10 hodzinach
budje ſo

hoszczeń w Nowej Subrniczej

s 2 körzowaj pola a se ſahrodni na pschedawdżowanje
pschenajecż.

Šańdżenu ſobotu bu na bohatej haſy jedyn portemonie s pjenjefami a s jenym żolnym fluežikom ſhubjeny.
Sprawný namakač chyżt jón ſa dobre myto we wudawarni
Serb. Nowinow wotedacż.

Dwaj ſwērnej konjazej wotrocžak mójetai pschi do-
brej ſoži hnydom ſlužbu doſtač na kniežim dworje w
Breszynje pola Hucziny.

Měkotre

wulke ſudy w dołej formje, k juchowym ſudam ſo
hodžaze, ma na pschedan

C. A. Wehla
na mjaſowym torhosczeńu čzo. 40.

Na Šerbow.

Dokelž něko wjazy ſa draftkuzom njeſčekam, vha
budu něko ſa ſo ſo ſkodli, ſiž ſo w tajkim naſtu-
panju na mnje wobrocži. Tuto najpodwelniſho wofſewjujo,
proſchu wo pschedzelnwe wobredžowanje.

Wilh. Tassel
na Delnym Židowje čzo. 217.

W Holeschowskej Dubrawzy je dwajſchoſowa kheža
čzo. 4 ſe 4 körzami pola a ſ rjanej ſahrodni ſe ſwobod-
neje ruki na pschedan. Póložza kupnych pjenies moje ſtejo
wostacż. Wſcho dalshe je pola wobredżerja tam ſhonicž.

Medžbu!

S tutym najpodwelniſho k naſwiedzenju dawam, ſo
tym ſo w Budyschinje jako kraw ſaſydiſt. Moje wo-
bredženje je na delnej kamjentej haſy čzo. 583 a budu
ja ſkodli, ſiž pola mje ſhicič da, ſ dobrym a tunim
dželom ſpokojicž wježecž. Ja proſchu teho dla, ſo býchu
mi čeſczeni Šerbojo ſwoje dowěrjenje spožcili.

Boigt, kraw.

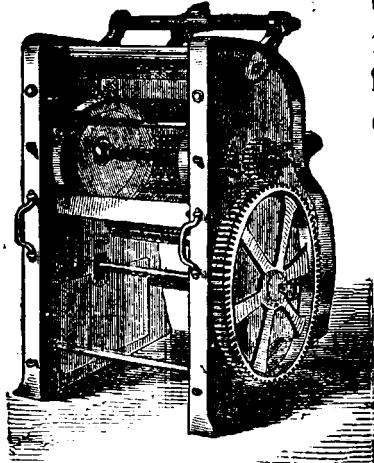
Rjanh dzecžel na ſchecernischię pschi tak ajenowa-
nej kippje ſtejož ma po woſrjedkach na pschenajecż
widowa ſacklowa na drzewowych wiſach.

Pulver psche wiež w czerwach, psche kolku
a widliſcheja pola konjow ſo hotuje a je ſtajnje
na pschedan w ſchachtach po 7½ nřl.

w hrodowskej haptvju
w Budyschinje.

Zelesolijerija a maschinowa fabrika

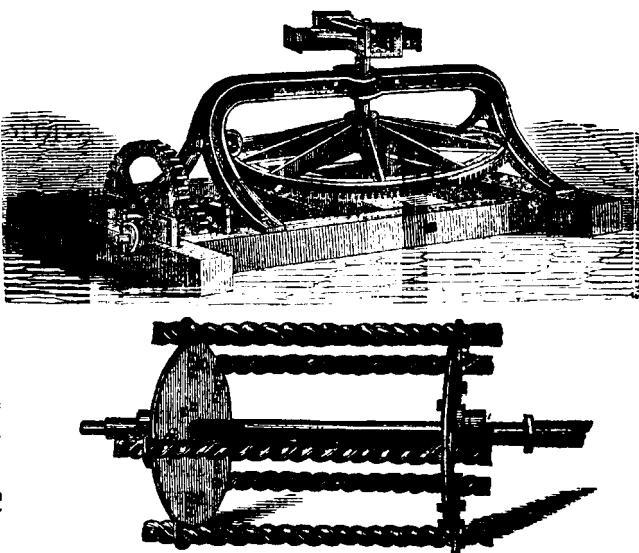
W. Goetjes w Budyschinje blisko dwornischa

porucja kniesam ratarjam
swoje zyple wuherne

ratarsekemaschiny
wschecznych druzinow
a czini ich wohebie na swoje
mloczatemaschiny
s withmi biczem i s
kowaneho zelesa
pedibnyc.

Tute wumkoza do czista
jorna se skomy, bjes ro-
bieza fornaw, tak so moze
zo zito, s tajlej maschinu
wumloczene, nanajlepje r
wuhycznu nakoziel.

W o p i s m a :

Kniesei maschinafabrikantej W. Goetjesej w Budyschinje na jeho požadanje rad wobswedczam, so skrenja mko-
cata maschina, mi wot njego twarjena, wschitkim swobonym požadanjam dozej czini. Wona roszdzała sorna, skomu a pluw-
kozy czisejce wumkozi a sorna uferani, je zylnie a derje twarjena a ma lohki a merny khod, tak so mózu Goetjesowym
fabrikat lozdemu, poruczic.

Krycerlubka Demjan, 20. januara 1869.

Theodor Lanž.

Knies maschinafabrikant W. Goetjes w Budyschinje je mi mloczatu maschinu skrebdzne wulkoze natwarik, ko-
traz w nastupanju lohkeho, mernego hicza mojim żadanjam dospołnje dozej czini. Ja mózu teho dla l. Goetjesowym
fabrikat kniesam ratarjam jenož najlepje poruczic.

Krycerlubka Krakoz, 26. junija 1869.

Bruno Menzner.

Ja niżepodpišany s tutym wobswedczam, so je mi knies W. Goetjes w Budyschinje mloczatu maschinu natwarik,
s lotrejj szym w tych tjoach lętach, hdzej ju trjebach, zyple spolojeny, sztož s tutym po prawdze wobswedczam.

W Bělczech, 15. junija 1871.

Dan Kéral.

S potnej spolojnoszczu mózu mloczatu maschinu s gopelom, s W. Goetjesowym fabrikat ratarsekich maschinow w
Budyschinje kupjenu, wschitkim mojim kollegam, kij chzedza mloczatu maschinu, wsche požadanja dopjelniazu miež, naj-
lepje poruczic.

W Hornej Kinje, 16. junija 1871.

Hendrij Döda.

Wuczah: Moja parna maschina czeri pôsla s grotowym powjason mloczatu maschinu wot l. Goetjesa twarjena,
lotrak w nastupanju lohkeho mernego hicza, czistego mloczenia a hewal lepsza bycz nijemóze atd. atd.

W Husz.

Hrabja Schall.

C. Ulrich, inspektor.

Wopishmo. Tej s maschinatwarjennje kniesa W. Goetjesa w Budyschinje nastymu 1870 kupjenej mloczatej ma-
schinie czo. 2, mózu jenož najlepsze wopishmo dac, pschetož pschi czistym mloczenju je wona tej jara twjerda, dolež pschi
požlenim mloczenju pscheny twjerdy broniym hōszej psches nju džesche, lotrak wona na kruchi sbi a jej pak to nicio nje-
shodzescze. Tuto wobswedca

Grottaw, 14. februara 1871.

G. Groš, meschjancki starski.

Szawne pschiposnacze. Podpisani lublerjo czuja so nuczeni, l. W. Goetjesej, wobswedzerzej zelesolijernej a
fabrikat ratarsekich maschinow w Budyschinje, najwjetzsche pschiposnacze dac, sa žitow, mloczate a szylanjowe maschine, lotrejj
su wot njego kupili. Wohebie su žitomloczate maschine s withmi zypam jara praktisz konstruowane a mlocza wone
wsche žita, jalo: džeczel atd. se skomy wohebie czisejce, niewobskodza sorna, tak so szym jenož žito s maschinu mloczene,
wuhywali. My mózemy teho dla l. W. Goetjesej sa jeho ratarsek maschine najwjetzsche pschiposnacze wuprajec a żadnym
też, so by wón tajle nasze pschiposnacze jeho maschinow sa wszech lublerjow wosjewit.

Julius Hoentscher w Klein-Nendorfje p. Grottaw, Carl Müller w Halbendorfje p. Grottaw, Carl Scholz
w Zarnow p. Grottaw, G. Sambal w Tharnow p. Grottaw atd. atd. atd.

Biblia, kwaſny dar.

Boh luby ſenjeſ tbn žohnuj Waj',
Waj', lubaj nowaj mandjelskaj
Tu na cjele a na dufchi
Na polach, kufach, w ſahrodži.

A wſmitaj horje ſ luboſeju
Tu Božu ſwiatu bibliju,
Kij ſ luboſeju a rady Wam
Ja jako krafny dar neliči.

Njech pſchezo tuta biblijia
W Waj' domje cjeſej a prawo ma,
Ach, njewoſtaſtaj ſenje ju
Wſchal lejecz w proſhym ſucjitu.

Tež proſhu Waju wutrobnje,
Njech žadny džen wſchal njeſanvje,
So njebuſcje w tej biblijia
S najmjeſtih nefshto cjtali.

Wam praji tuta biblijia,
Kai i blidu a tež wot blida,
Hdyž kſeſejenjo bycz ſeſzecje,
Wu macze ſpewac̄ paczerje.

Haj, rano a tež ſ wjeſzora
Njech Waju horza modlitwa
Sso k Božom' hronej pſchiblizi,
Kaj wucji Jeſuſ w biblijii.

Duž, lubaj nowaj mandjelskaj,
Nelič džitaj ſwobij pucz troſhiniwaj,
Njech Boža hnada pſchewodža
Waj' wſchudže Waj' pucz ſiwojenja,

So mataj, — wucji biblijia —
Tež na kwaſk proſhyci Jeſuſa;
Tbn, hdyž tež kwaſk ſo minyk je,
Njech w Waju domje wostanje.

Kai kruče pak ta biblijia
Wſchec hreſcne myſte ſakſa:
Tam, hdyž je hreſcne wjeſele,
Tam Jeſuſ dohlo njebudže.

Ta biblijia, hdyž wjeſele
Boh Wamaj druhdy poſcjele,
Waj' warnuje pſched hordoeſeju
A dawa myſl poniznu.

Hdyž Boh pak ſrudnoſež poſcjele,
Kij Waju ſo tež njeſminje,
Dha tuta ſwiatata biblijia
Wam troſcht a poſhlynenje da.

Haj, hdyž Wj ſnadi pak khor ſeſe
A lekarja tež trjebacze,
Dha polaze ta biblijia
Wam teho prawoh ſekarja.

Tež hdyž ſnadi hněw Waj' pſchekhwata,
Dha praji tuta biblijia,
So dyrbitaj ſej na měſeци
Wſcho ſazio wodac̄ w luboſeji

A wſmi, hdyž Waj' cjaſk wſchek je,
Bjes dokej cjeſkej khorosce
Waj' wobeju tam do njebla,
So ſtaj po' Waju Jeſuſa.

Hdyž ſaplečene poſac̄ja
Waj' na Waj' pucju poſeňdža,
Dha tuta ſwiatata biblijia
Wam ſwětko, troſcht a radu da.

Duž lubaj nowaj mandjelskaj,
Nelič wſchilko Bohu poſućtaj
A džitaj ſwobij pucz troſhiniwje
Pſches ſrudobu a wjeſele.

A wſchudže ſjawnje hdyž Bož ſtaj
Wſchal ſ wjeſokoscu ſpoſnajtaj,
So Wamaj žana haňba njej,
Sso ſwěru džerječz k Jeſuſej.

Haj, kohož ſe ſeje haniba,
Tu wſchudžom ſpoſnac̄ Jeſuſa,
Ach teho won tež ſawescje
Na ſudnym dnju ſnac̄ njebudže.

Wſchal njej ſo nihdý ničtón ſat,
Kij Jeſuſa je lubowat,
Hdyž runje ſu tež na ſwěčki
Sli ludžo ſo jom' wužmijeli.

A tak njech tuta biblijia
Pſches ſiwojenje Waj' pſchewodža,
Njech wjeſde Waj' pſches ſimjercz a row
Do Božich krafnyh njebeſzow.

Petr Mlónk.

Ginzel & Ritscher.

S tutym dowolamoj ſebi najpodwołniſcho
86 ſtawedzienju dac̄, ſo ſmoy k poſozenju wſche-
laſich naſtich cjeſezenych wotkuſowarjow

na wulkej bratrowskej haſy
czo. 204

Šeſtejne druhe kſlamy ſaſožiloj, ſo pak naſhe kſlamy
na ſwoſkomnej laſkej haſy pôdla tychle tež
dale tak wostanu kaž dotal běchu.

Moj k prawje ſporemu ſkopowanju pola naju
wſcheproſchujemoj a podpiſujemoj ſo ſ pocze-
ſcowanjom

204. **Ginzel & Ritscher.**

Auſiza lenu.

Wulka dželba ſtejazeho lenu budje ſo jutſje njeđelu
27. augusta popołdnju w 4 hodžinach po woſkredach we
Wadezačh pod ſpedobnymi wuměnjenjemi na pſcheda-
wanje pſchedawac̄.

S tutym k nawiedzenju dawam, ſo ja nětko ſoždy
ſchtwórk w Biſkopiſzach w ſl. ſlónzu, ſoždy piatk w
Lubiju w ſl. ſoždi a ſoždu ſo botu w Budyschinje w
bělém konju rano wot 9 hac̄ do 5 hodžinow popołdnju
k rycjam.

So bých ſ dobom na to ſeſjinič, kotre khor
roſeje ſo ſ wjeſokoscu ſahoſa, dha ja jenož ſkładowaze mienuju:

Bolazej wocži, bjes dōtnjenja, broſt-, kribjet- a
žoldboleſe (wroczenie a hubjene pſchekac̄je), bolaza
koſa, ſučne a mokre liſchawh, wěſte ſahoſenje ſyphil.
khoroszow, ſohle wotczerjenje taſamzow (Bandwürmer),
wiež wſchec̄ druginow, bělawa a kſudoba krwě, dřenje
we kłowje a w ſubach atd., atd. Hemak hisczeje wſchec̄
late khorosce, kotrež ſo pſches wucjerjenje ſeođoſtich a
khorosnich wulkoſ ſahoſa.

Fr. P. Dinkler
i Draždjan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

S tutym mojim cjeſezenym wotkuſowarjam k
nawiedzenju dawam, ſo ja wot dženhnischiho dnia
jenož w mojim wjelbje

na miaſzowym torhosczeju czo. 36
moje pſlatowe a modeſtowowe kſlamy dale wjedu
a w bndze wjazy njeſchewam.

Julius Hartmann
na rožku miaſzoweho torhosczeja.

Krajnostawski bank.

W

Krajnostawskiej nalutowarui

żo dla wobliczenja danje

wot 11. hac̄ do 30. septembra t. l.

njeskutkuje.

Druhe dżela banka ps̄ches to żane ps̄chemenjenja njesmęja.

Wypłaczenie nalutowarneje danje stanje żo wot 1. hac̄ żobu 30. oktobra t. l.
W Budyschinje, 24. augusta 1870.

Krajnostawski bank kralowſkeho sakskeho
hornolužiskeho markhrabinstwa.
s Löben.

Swęczenia.

Najlepschi amerikanski petroleum,
 = salon-solarwolij,
 = schles. dwójzy raff.
 swęczenie
 w czwizach, ballonach a wuważene,
 parafinowe a stearinowe swęzy
 poruczataj f dobrocziwemu wob-
 fedżbowaniu

Ginzel & Ritscher

na swojnej lawskiej haſzy č. 798
 a na wuskej bratrowskej haſzy č. 204.

Prof. Dr. Wagnera nutšykanje

sahoj*) sa 3 dni loždy wuběž f mocžowej rolli
 taž tež běl̄h splaw žónskich, tež zyle festarjeny. Bla-
 cjijsna sa bleſču f wułożenjom 1 tl. 20 nžl. se ſla-
 ſanjom żobu poſtač, swēru diſkretnje ma na pschedan

J. L. Holz, Friedriehstrasse 74, Berlin.

*) 25letne cierpjenje rabitalne wotſtronjene.

Přirodospytny wotrjad M. S. zmęje džensa
 za dwę njedželi, dzeń 9. sept., popołdnju w 1 hodź.
 w Thiermannec restauracii posedženie. Dla nowo-
 wólby předsydstwa prosy so wo bohate wobdželenje.

K. A. Fiedler, sekretar.

Wopomijenje

na žylsowej njedželi,
X p. trinit. 1871.

Cjim bliże i rowej,
 Cjimbole troſhtowan̄.

Ty dobra, nídh̄ sapomijena,
 Ty luba džomka njeboha,
 Něk wotpoczujeſch wumóžena
 Met teho wulſoh' njeboža,
 Kij bě žo na cje walito
 A cje tak domapytalo!

Kak někotry bđe bischteje projicj:
 Ach so by žo to njeſtalo!
 A njemže žylsam měru ſtajicj,
 So žo je tajke podato!
 Něk wſchitla ſkoržba poſdože je,
 Dokelž ty w Božej ruži by! — (Kn. mudr. 3, 1.)

We Božej ruži je ta duscha,
 Ta dobrocziw a wutroba,
 Cji próza je něk wjèle ložcha. —

Ach, ty by wſchitke džecjatka
 Tak lubowala na ſemi,
 Něk by ty bjes jandželemi. —

A tym lubym jandželam by dōſčka,
 Tam je twoj měr a kraſna ſda,
 Se ſteho ſwēta by ty wuſchla
 Do kraja, bđež wſch bjes ſalſha —

A tym Božim lubym wowęžičlam,
 A tym lepſchimi węžynmi wjeſzelam.

Ja žo něk i rowej ps̄chiblijuju,
 Tak hole troſhta wužiwam,
 Ja tebje ſtajnje wopłakuju;
 Tola tu nadžiju tež mam:
 So na to krótke běžjenje
 Ps̄chibuje to ſaſowidženje.

St. w Cj. Šk.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
trič maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamowlity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvorlétna předpla-
ta pola wudawaria 66 nr.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow; — S Budyschina. S Delneha Wujesda. S Bam-
brucha. S Njezwacjida. S Kas. S Maleschez. — Naměštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
26. augusta 1871.

Dowosz:	Płacizna w přerézku							
	na wikach, na bursy,							
	wyšša.	nižša.	najwyšša	najnižša.				
Pščeniza . .	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.
Rožla . .	5 25	—	5 —	—	6 10	—	5 15	—
Ječmjen . .	4 5	5	3 25	—	4 10	—	4 7	5
Wowž . .	3 10	—	3 2	5	3 12	5	3 10	—
Groch . .	2 5	—	1 27	5	2 5	—	2	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Mapse . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Tahy . .	7 10	—	7 5	—	8 12	5	8 10	—
Hejdusčla . .	5 10	—	5 5	—	—	—	—	—
Rana butry . .	—	24	—	20	—	—	—	—
Ropasłomu . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Rent. hyna . .	—	18	—	15	—	—	—	—
Lane hynjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—

Čzahi sakskoschlesynskeje železnicy - f Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 h. dobyinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; psčipolnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.; ** w noz̄ 4 h.

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w noz̄ 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

* Psčisanłjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Psčisanłjenje do Žitawy.

Psčispominjenje. Čzahaj se snamjeschkom ** bjes Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju faslawataj. Wonaj mataj jenož wosz prenjeje a druheje klasz a ma so sa billet $\frac{1}{6}$ wjazg płaciej; dženske billety pschi nimaj njeptacea.

Pjenježna płacisna.

W Lipſku, 31. augusta. 1 Louisdor 5 toler 17 nsl. 6 ½ np., 1 połkneważazy čerwienjy stoty abo dułat 3 tl. 6 nsl. 5 ½ np.; wińskie bankowki 82 ½ (16 nsl. 5 ½ np.)

Spiritus płaczesche wcżera w Barlinje.

17 tl. 25 nsl. a 17 tl. 20 nsl.
psčeniza 66—74 tl., rožla 40—49 tl.,

(to je: sa 25 pruslików forzow.)

repikowy woli (njeziszczeny) 13 tl. 20 nsl.
(Eziszczeny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stańje něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Najnowsche.

Kralowž (Königsberg) 30. augusta. Hacž do 28. augusta je tudý 353 ludzi na cholera wumrjelo. — (W Altonje, kotrež město s Hamburgem hromadje wisz, je cholera tež wudyrka a je tam sa dwaj dnjaj 16 człowjekow wumrjelo.)

Versailles, 30. augusta. Franzowſki hejm je hebi s 433 hložami psčecživo 227 hložam konſtiturowazu móz psčipoložil. — (Něczijchi franzowſki hejm běše po prawym jenož k temu powołany, so by měr s Němzami sa dobrý sposnat. Ale wón so njeroseidže, jako bě so to stało; pschetoz jemu so najwyšscha móz, kotrež bě takle do ruky dostal, jara lubjesche, a nětko je jemu monarchiſka wjetſchina psčecživo woli republikanskeje mjeniſchiných hisčeže wjetſchou ważnosćž dała, mjeniſzhu tu móz, so móže franzowſki hejm nětko jało najwyšschi knies w kraju po swojej woli sakhadzecž a tam wscho rjadovacj, kaž so jemu spodoba. To pak je skutkowanje, kotrež je sjawnje psčecživo republikanarjam složene. [Monarchistojo su tajž, kij republiku w kraju měcz nochzedža, ale sa to džělaja, so by kral abo khejzor w kraju był.] Duž móže w Franzowſkej hisčeže nowa revoluzia wudyricež.

Dražđany, 31. augusta. Jeho majestoscž kral Jan je albertskemu towarzstwu 1000 tl. k podpjeranju wudowow a grotow tajſich wojałow, kij su we wójnje panysli daril.

Gałska. Kral Jan a Jego wykosa knjeni mandatelski staj so 29. augusta do Pożenhofera w Bajerslej na pucz podakoj, so byshtaj tam někotre žobustawu kralowsleje bayerskej žwóby wopystakoj. Wot tam chydzhtaj so i wopystanju pruskeje swidowjeneje kraloweje na hród Stolzenfels dowjescz, swotak kral Jan do Sedana a dale do Franzowsleje pojedze, so by sakske wójsko, tam stejaze, wopystak. Na puczu na Stolzenfels chze wón Straßburg a na domojpuczu s Franzowsleje twierdžisnu Metz wobhlaďacj.

Sa čas žwojeje njepřítomnosče je kral Jan krónprynza Alberta sa swojego hafitnika pomjenovat a smjeje tuton bjes tym wschę kralowske naležnosče wobstaracz.

Sandženu žobotu je brasilijski khézor Pedro (to je: Petr) se žwojek knjeni mandatelski do Dražđan pschičet a tam někotre dny pschebyk. Wot tam staj so do Karlsruhe a s tuteho města do Karlsbada podakoj.

W Sprembergu pola Nowosalza je so 27. augusta w noži Žyžez mlym s rěšakom, brožnju, hródzu a domslimi wotpalil. — Tu žamu nōz je so w Laufnitzu pola Kinsborka džewjcz wobhedenstwów se wschēmi domslimi a pôdlanslimi twarjenjemi wotpaliko. Wschitý wotpaleni niczo saweschene njemějchu.

Do Dražđan je so wóndano 100 starskich mužstwów twierdžisleje artillerije, w Metzu stejaze, wrociko a buchu wschitý bórzy domoj puszczeni.

W Lipsku běhu wóndano wunjeħli, so je w tamníchim hospitalu jedyn čłowjek na kholeru wumrjet. Tomu pał tak njeje, pschetoż wina žmijercze njebe khlera byka, ale tukrajna bězawa.

Prušn. Khézor-kral je wukasał, so maju so pôstke sastojnstwa někto khézorske sastojnstwa mjenowacj.

Pruski kommandant twierdžisny Königsteina, general-major Veeren je sa generalleutanta powyscheny.

Němski parlament so najsskerje w měhazu obłtobru sapocinje a chze jón khézor-kral žam wotewrict.

Pschi khłownej shromadžisnej gustav-adolfskeho sjeneczeństwa, kotaż so lětša w Schęczinje wotdžerža, bu poſtojene, so ma s nahromadžených pjenies evangelska wobhada w Lyonje (w Franzowskej) 5277 toleť dostacj.

W Briegu (w Schlesynske) je so 25. augusta wulki djel tamníscheje laſerny wotpalil.

Khlera w Královu (Königsberg) hichže pschetoż slé ſakhabža a je tam hač dotal kóždy džen s najmjeñsha 40 ludži na nju wumrjeko. Wona tež we wschelalich druhich městach stareje Pruskeje pschetož bole pschibjera. — (W Hamburgu je wóndanjo tež jedyn čłowjek na nju wumrjek.)

Medailla, kotaž egi wojaž dostanu, kotsik su w požlenje wójne pscheziwo Franzowsam wojowali, je so hač dotal jenož bjes sakske wójsko a pruski gardkorps rosbělicz mohka, dokež mōže so jeje sa džen jenož 7000

nabitj a něhdje 900,000 schtuk je trjeba. Wona je s mijedže dobrych franzowskich kanonow bita.

Wstriča. We wulkim džele austrijskeho khézorstwa mája so, kāž je snate, bórsy nowe wólby sa hejmym (landtag) jenotliwych austrijskich krajow stacj a se sapožkanzow tučnych hejmow maja so potom žobustawu winsleho rajchsrathha wuswolit. S tuthym rajchsrathom chze pał potom minister Hohenwart wurunanie s Čechami, kāž tež s Polakami, Šekowjenzami, němčimi a italskimi Tyrolarjemi wuradžiež. Budža-li někto s wjetšcha tajži mužojo sa hejmisch sapožkanzow wuswoleni, kiz wurunanie sa nusne a wusjite spōsnaja, dha mōže žebi austrijski khézor sbože pschej, pschetoż s tajſej wjetšchinu rajchsrathha so wurunanie weschę do ſlutka staci a dalsche wobstacze austrijskeho khézorstwa je potom ſažo wěſte.

Ale předy hač njevěmy, kāž ſu wólby sa hejmym jenotliwych austrijskich krajow wupanyle, njemžemy tež prajicj, kāž s wurunanjom budje.

Što staj Bismark a Beust w Gaſteinje wuzčinito, wo tym ani žlowcbla snate njeje. Tola wudawaja wschelale nowiny, so je tam Bismark někajsi ſaklad i pschičhodnemu ſwiaſtej bjes Němcej a Awstrijej a žnadj tež s Italskej ſapoložit. Bismark mjenujz měni, kāž spominjene nowiny praja, so po časzu hichže jena franzowska wójna wudzri. To drje so halde tehdž stanje, hdzj je nětčijschi ruski khézor wumrjet, pschetoż ruski naſlēdnik abo krónprynz Němzow njeſlubuje a ſby žnadj teho dla lohlo s Franzowsami do ſwiaſta ſtupiš, hdzj buchu egi Němcam wójnu pschičipowojedželi. Sjenocženym Franzowsam a Ruzgam njebyhu pał Němzy žami napscheziwoſtacj mohli a duž žebi Bismark s časom pomognika pyta a to ma austrijski khézor byč. A dokež so italski kral boji, so Franzowskojo pschičindu a jeho s Roma węzjerja, dha chze so wón tutemu prusko-austrijskemu ſwiaſtej pschičankycz; pschetoż tak by wón tež pěkných pomognikow pscheziwo Franzowsam měl.

Tak wschelale nowiny powiedaja, ale hač je žane žlowo na tym wérno, to so prajicj njehodži.

Franzowska. Wjetšchina franzowskeho hejma wobsteji s tojſich ludži, kiz buchu sa Franzowsku najradſcho ſažo někajſkeho khézora abo krala wſali. Duž woni pscheczeljo nětčijscheje franzowskeje republiky nježku a buchu po tojſim pschedžydu republiky knjesa Thiersa wotžadžili a na jeho města někajſkeho prynza stajili, s kotrehož buchu žebi potom khézora abo krala wudželali. To pał mjenecžina franzowskeho hejma, kotaž s republikanszny smyžlenych ludži wobsteji, derje wě a džeka teho dla na to, so by Thiers hichže dléhe w žlužbje wostak. Duž ſu tucži republikanarjo wschelale namjetu stajili, w kótryži žadachu, so buchu so wěſte lěta poſtajile, kāž dokež ma Thiers pschedžyda byč, ale ta druga strona njeje žadyn tajki namjet sa dobrý spōsnaka. Duž ſu republikanarjo we

wschnej nuy i temu namjetej pschiadnyli, so ma Thiers tak dołho klužicj, hacj netežijski franzowksi hejm wobsteji. Tónle namjet čze někto wjetšina sa dobrý spōsnacj, ale hacj budże potom wobšanknjenje hejma Thierdej spodne, to so hischeje prascha.

Ze Serbow.

S Budysčina. Wjes mědymi kandidatami duchovnistwa, kij su vrénje dny augusta t. l. w Lipsku swoje theologiske studije slončili a swoje kandidatske pruhovanie wobstali, su tež tjo Sserbjo, mjenujzj ll. Marcin Rudolf Herzog s Nježwacjida, Ernst Gustav Kub a Kluksha a Moritz Micjka s Minakaka. Hacj wschitzj tjo někto w Sserbach satostanu, njeje nam snate.

S Delneho Wujesda 24. augusta. Větša su eječe njevjedra naschu wjež hizom wjazj krócz do stracha frajile, pschetoz blysl je tudž dwózjy dyril a to jedyn ras do kniejeje hródze a druhi krócz do jeneje lipy. Duž žabyn džiw njeje, so wschich wobydlerjow wulci njemér sapščija, hdzej so saho nowe njevjedro bližesche. Ale to njevjedro, lotrež wčera hrjedu 23. augusta wjeczor $\frac{1}{2}$ 11 hodžinow nascich, wot žnijow mužnych a we hčubolim spanju ležazjch Wujesđanow s mera horje sehna, běše tola psche wschu měru hróßne; pschetoz wot sylnego hrimota pschewodžany slesča sapalazj blysl do hródze klatza Eberta, jeneho s nascich najpilnischich a najstaroscjivschich wobydlerjow, a saray tam kruwu, s najmjeñšcha 50 tolet hódnú. W tym samym wolumenju stejachu hródz a domsle, kij hromadže wižaja, w plemjenjach, i njebju zapazych.

Schłodowanje tuteje saraženeje kruwy by drje so někak snyječz hodžiko, hdj budžiku so jenož te wschelala wězy, we wulcej měrje w domje khowane, psched słaženjom wobarnowacj möhke. Pod blyšlanjom a hrimanjom, pod strudnymi synkami swoonow a pod hołkom pomhazjch ludži bu zyke sože tuteje hewal jara spokojuje a čeſezomneje zwójby saniczene. Wohen sahubi psches 300 skutu naj-lepscheho běleho, módroho a schéreho pschedzena, 2 krožnje s pschibluzenjtom, 5 pôštanjow, wjazore waly čeñteho a rubjanego platu, draſtu, möble, domjazu nadobu atd. Jenož to, shtož bě w khamach, bu wot sušadow, kij běchu i pomožy pschibjeli, plemjenjam wutorhnjene. Zype schłodowanje je sa Eberta jara wusle.

Sekoncjo, lotrež nasajtra jašnje schadžesche, na město słaženja a sahubjenja zwězhesche; plemjenowanej zwójbje pak drje so ledy radži, tule schłodu saho dospokuje wrunacj.

Sl.

S Bambrucha. Ludomny wuczej l. Jan Wawer, rodj. 1812 w Klukshu a najpriedy s wucjerjom w Kettiszech, je wondano wamrjet a vikarjuje tu někto l. wucej Bjar s Čejnowa.

S Nješwacjida. Nowy wobžedżer nascich majordomskich knbkow l. hrabja Maximilian Franz Josef Peralta-Renaud-Riesch je swoje wobžedżenstwa nastupił a so psched krótkim časom hem pschekydlit.

S Lasa, 27. augusta. Dženja 12. njedželu po swj. Trojicy pošwječjichu so nasche nowe, wot l. Ladegasta w Weihenfelsu twarjene býrgle. Wone maja 18 minčazjch regiszrow a khoschtuja naš psches 18 stow tolet. Tich klinčenje je wubjernje rjane. — K pošwječjieszej ryczi l. duchowny Sejler hischče tele słowa w schtuczach pschisanku.

Dženj, wulli Božo Khwaleń, Mł w polornoscji swojej Czi sławny grat dha swjiecimy, Wón i česczji powhaj twojej — Wón rěla twoje „heſata“, Kij wucho, jaſyl roswaja A pomha tebi klužicj.

Każ i psichčelemi, i trunami We wjehschim khorje spewacj, Tom' Davit hujdu naprawi: Tom' portnoj džyčnym džělacz, So nutniscze kherlusche Psches ducha hujdu swjateje Tež tón grat budže žoknicj.

Pak lubšho, radšho, wjeheschho Něk noha i templu pôndje, Nasch wopor pak njež wjeholo Kaž Abelowy dôndje; A wěra, luboſč, nadžija, A myſle, čjucja, hibanja So wěrujcie psches rjenscho.

Dha witajce wschē njedžele A rózne čaſhy rjane, Wschē krasne, lube swjedženie, Něk wulce njeſeče žane, Nasch kherlusč je wam hotow, Na pschirwach tal bohaty Na kšidka bracj te dusche.

Tich synkow nowe žorlechla Pschecjicj s nowym duchom wjedža, Woz wjehschu lija do słowa A i nami kemschicj džedža, Nasch w troščec, wěrie pěšonicj A kšabe možy polrczicj. A sahorieneje pšodzicj.

Gswet naš te synki kšelaſa Pschi swjatym wotkazanju, Ram Khryſta bliże pskoža We sbóžnym sacžuvanju; Tich potajna móz zunischa To nješwprajne wupraſa A do poſkyt mireja.

Pak ſimilenje tež rycja i nam, Hdž wocžlo blyšy roni, Pod kšichom — abo pschedzelam, Hdž pohtrebniu swoń swont —

Raž na klin hjerje troskuju
Macž khore swoje džeczakto,
Tak frudnich pošbahuja.

A hdž Palmarum salincja:
Kak wiedja wone krucicjá
Ton klub! a Kenjesei žiwjenja
Do jeho stada nucicjá,
So hñjath wohén pkomjeni
We wérje, hñerje, lubocejí
W tých hnuthch mchodch duschach.

A stupitej se hñedlami
Psched wołtar w Božim mjenje
Sso jenocicjá dwé wtrobni:
Kak piščele du rjenje
Do mérowanloch' khérluscha
A swajst a lubocejí pošwjecia!
A wšco šo radži derje.

Duž, Božo, dha naš wýklyščui
A wobliczo nam swoje
We swarnowanju pothilui,
Paž, johnuj herbstwo twoje,
Raž něhdh „hñjath, hñjath šy“
We mēčnich hétach spewanh
Psches Kenjesa Jesom Khrysta.

S M a l e s h e z, 13. augusta. Tež našcha wožada
hñjeczesche dženža domojwročzenje našchich wtrobithch do-
bywarjom. Džen bě drje rano deshečiložty, ale pschedožnu
šo njebo wujazni, tak so my sa našch hñjedzeni najrejensche
wjedro mějačmy.

Popoždnju w 2 hodžinomaj šo cži, kiz čyžchu šo na
hñjedzenistim cžahu wobdželicz, tam šromadžichu, hdžez bě
to postajene: Maleschanszy na tamníchim knježim dworje,
hdžez bu jim bohacze s winom, piwom, khosejom a ty-
lanzami poškujene. Potom buchu tamníchim wožowarjo
wot wobeju Scheffelez knježinow se scherpami s duboweho
lisčza pscheni a wjezne hñjedzenistle knježny jich s wě-
našklami wudebichu. Delnjohñrczanszy šo tam pola l.
gmejnsho prjódksjejerja Dreslera šromadžichu a tež
tamníchim wožowarjom wjezne hñjedzenistle knježny s warožen-
zowymi wěnžami wupyschichu, pschi cžimž jich knježna džowka
delnjohñrczanshyho hñfenzarsa-najeňla Lehmannu s wtrob-
nymi řekwami poſtrowi. Potom šo cžah psched knježi
hród poda, hdžez jedyn wožak knježistwu a gmejnje w
mjenje swojich towarzhow sa to džakowasche, so bě šo
jim taſti hñjedzeni pschedotowak.

Na to tutón cžah swoj pucž pod synkami hñdžby
psches Dobroshez do Maleschez nastupi. Wjes tym běchu
pak tež maleschanszy wožowarjo a hñjedzenistle knježny,
nawjedowani wot jěsnych a pschedowzeni wot hñdžby, do
Plužnikez po tamníchim hñjedzenistlich dželbjerjow na knježi
dwór pschedzahnyli, hdžez buchu wšchitzu s piwom wolsche-
wjeni. Jako bě šo cžah i wotkhođej ſrijadowak, plužnile-
čanszy wožowarjo swojemu knježistwu a swojej gmejnje
džaknu řekwu wunjeheschu; po cžimž tutón cžah po lastani-

jowej haleji i Herzogez kozmje čehnijesche, hdžez s delnjoh-
hñrczanshim hromadu trjech. Tam šo wšchitke tsi cžahi
ſjenocichu a podaču šo na pucž do maleschanskeje zyrtweje,
so buchu w njej najwyšchemu wodžerzej bitwów nutrny
džak ſa to prajili ſa jeho hnabu, kozuž je našim wo-
žakam w njepšceželskim kraju wopokaſak.

(Poſtracžowanje.)

S B u d y ſ c h i n a . Naſchei dwaž krajanaſ i. Lipicž
s Libochowa a i. Schokta s Wotrowa, kozuž w Prash
na katoliske duchownstwo studowaſtaj, ſtaj tam psched
nělotrym cžaſom swoje ſtudije ſbožomnie ſkónczikoſ a syno-
dalne pruhowanje kwalobnje woſtaſkoſ.

S B u d y ſ c h i n a . Sa te civilne wožobu, kozuž
bu šo w ſaňdženej wojni na to waſchnje wuſnamjenili,
so bu šo po woſtakach — ſtrowych abo khorych — hñeru
horjebrali, je kral Jan dopomjeniſki kſhijik ſakojit, ſo
buču jón jalo cžekne ſnamjo noſkyli.

Tutón kſhijik po našim wjedzenju w Budyschinje
doſtaču: k. lekarjo Weinlig, Friedlein, Höppner, Deutsch-
man, Hermann a Dutschmann, prim. Kuhn a farač
Hornik, pschedupz Jakub, Pahn a Preu, ryčník Dr.
Höckner, ſtotoleč Walther, inspectar Meisel a restaurateur
Heinisch, knjenje Schimmelowa, Heerklozowa a Braunowa.
Dr. Friedlein je wýſhcsche teho albrechtſki rjad doſtač a
generalowa Montbajowa doſta ſidonski rjad.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

szkawnje ſtate picje pſche hámorrhoidalne cžer-
pjenje, pſche hubjene pſchelacze w žolkdu,
pſche nije appetitnoſcž, wo cžinž doſcz wopisimow
wajnich kapazitätow lekarſtwa prjódkleži; ma w origi-
nalnich bleschach po 10 nsl. ſtajne na pſchedan:
we Wehrsdoſſe knjeſ C. Aug. Schmidt,
= Seiſhennersdoſſe k. Ernst Donath,
= Scherachowje k. Ferd. Pečh,
= Neugersdoſſe k. J. W. Röthig,
= Ebersbachu k. Aug. Ernst,
= Lubiju k. Reinhold Reiß,
= Budyschinje k. Rudolf Hölzer,
= Nowosalzu k. Richard Bamberg,
= Ramježu k. Herm. Käſtner,
= Gibawje k. J. G. Müller,
= Biſkopizach k. Bernh. Kunza.

Proſne jerjowe ſudh ma jich jara wjele na pſchedan
J. T. Reimann
ſ napſchecza theatra.

Kedžbu!

Jutſje nježelu ſolbožwukulenje w Boshezach.

Psched pschedzehnjenjom do mojich nowonatwarjenych klyamow chzu ja starsche węzy mojego manufaturnego a modetworowego sklada, faž też wjetchu dżelbu nowych, pod placisnu kupjonych tworow we

wulkim wupschedawanju

śobotu 2., śrzedu 6. a śobotu 9. septembra

jara wjele tunischo hacž mje sameho kloschtua, wupschedawacž.

Sastupjenje ſu wſchitke artifle: faž židzane, wołmiane a połwołmiane drasezenischę, fattuny, facconety, lētne a symfie jacquety, schawle, bukſkiny atd. atd.

W Budyschinje.

Pschenajecze polow.

Polne a kuczne parzelle, k Schraderez forbarku w Budyschinje klymace, jako: No. 189, 190, 228, 253, 265, 266, 267, 284, 285, 317, 334, 335, 251 w budyskim reviru a 155 w hornolinianstym reviru, budža ho po domojskowanych lētuchich žnach na dleschi, hiscze poſtaſomnich čaž pschenajecj. Na pschenajecze kmykleni čyzyli ho dobracjivje na wobſedjerku, knjeni swudowjeniu Schradelu, abo na podpišanego w tajkim nastupanju wobracicj.

W Budyschinje na hornczterſkej haſy.

H. Meisel.

Nowe połnojerje, woſebje dobre a wulke; raiſ a kloſej, jara dobru tworu, w zyłym a po jenotliwym noſtunischo;

prima amerikanski petroleum dopokasaneje dobracj, teho runja też wſchitke druhe materialne tworow poſucza k dobracjivemu wobledzbowaniu

J. T. Reimann

ſ na pſchedecja theatra.

Jeli czi ſami, kotsiſ ſu ſetka w Ketonju a Kończach drjewo wote mnie kupowali, mje hacž ſa dwie njedzeli njesaplaczja, dha budža bjes wuměnjenja wobſorženi.

H. Dietrich.

Wužomnik pytanj.

Na moje kolonialtworawe, tobakowe, cigarrowe a spirituosowe klymy pytam ja hnydom abo k 1. oktobra jeneho wužomnika, tiž je, jeli mōžno, ſerbſteje rycze mózny.

Carl Pötschka

na ſwonknej lawskiej haſy.

Petroleum,

prawdziwu amerikanskemu tworu ma w zyłym, cwyżach, bleſtach a po puntach na najtunischo na pſchedan

Carl Noack.

Wotawa a młody bje czel na kuble cat. no. 5 w Konjezach pola Porsčiz budža ſo jutſje njedzeli 3. septembra popołdnju w 3 hodzinach pſchedawacž.

Heinrich Preu.

Pschedawanje woſebneje rheumatismusoweje žalby knjesa kata-wobſedjerja J. Jurja Kräza w buschkwicach ſo 20 nſl. a po 1 tl. (ſienož buschkwje ſ wołjanej plombu ſu prawdziwie), kaž tež ranę hojozeje žalby (Wund-Heil-Pflaster), dlehe hacž 50 lēt derje dopokasaneje, lut po 5 nſl, wot teho sameho, je wot naſ ſa Budyschin a woſenosć poruczene doſtał

knjies Heinr. Jul. Linda
ſady wulkeje zyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Zeitz,
jeniczych pſchedawarjo ſa Němzh a wukraj.

Ja ſym tu žalbu pſche rheumatismus doſtał a proſchu Was, ſo byſcje mi hiſcje 2 buschkwiczych poſlacz čyzyli.

Ja budu ho ſa to staracj, ſo Waschu tak derje ſlukowazu žalbu w Deminje lēpje ſpoſnaja.

Demmin, 28. januara 1871.

Carl Junck ſen., garbarſſi miſchtr.

Sandjenu ſrzedu bu jena ſchrykowana wołmiana jaka wot Libonja hacž do Nowego Lusęcia ſhubjena. Sprawni namakat čyzyli ju ſa dobre myto w forezji w Nowym Lusęcu wotedacj.

Jeneho wuežomnika pyta Moritz Lang, ſchewski miſchtr w Budyschinje.

Lužičan čo. 8 je wuſoł

a woprija: 1) Hdže namkaš ſwobodu? Spěw wot J. K. 2) Hajnec džowka z Čorneho Khołmea. Powjedačko wot H. Jórdana. (Pokračowanje.) 3) Njesmilny ſud. Spěw wot C. M. R. 4) Lěčo. Wot M. Rostoka. 5) Skórza lubosće. Spěw wot — ča. 6) Při rowje njezapomnitej mandželskeje. Spisał K. A. Fiedler. 7) Row. Spěw, přeloženy wo Kubanka. 8) Jank a Hanka a jeju zla macocha. Basnička wot S. 9) Z Budyschina a Łužicy. 10) Słowjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja.

Prirodospytny wotrjad M. S. změje džensa za tydzień 9. sept., popołdnju w 1 hodź. w Thiermannec restauracii posedzenje. Dla nowowólby předsydſtwa prosy ſo wo bohate wobdzelenje.

K. A. Fiedler, sekretar.

Skótsawěscžazn bank sa Němzyn w Barlinje

tonje, howiashy skot, świnie atd. po tunich prämijach psche khorosče sawěscžuje. Wobstaranie sawěscženja, wułoso-wanja a statutu darmo psches podpisaneho.

G. A. Siems w Budyschinje
w firmje: J. G. Klingst Nachfolger.

Sawěscženja.

298. Najlěpschi amerikanski petroleum,
= salon-solarwolij,
= schles. dwójzy raff.
śwěczenje
w cżwizach, ballonach a wuważene,
parafinowe a stearinowe śwězy
poruczataj k dobrociwemu wob-
fedžbowanju

Ginzel & Ritscher

na swonkej lawskiej haſzy čzo. 798
a na wulkej bratrowskiej haſzy čzo. 204.

W Holeschowskej Dubrawzy je dwajschożowa kħeja čzo. 4 se 4 körzami pola a s rjanei saħrobu se kħwobod-neje ruki na pschedan. Położa kūpnich pjenjes może stejo wostacż. Wscho dalshe je pola wobħedżerja tam šħonicż.

Jena kuchinska dżowka może w domje ružow-steho lnješa duchownego w Draždjanach, hħejż biżżejjem jena Sserbowka kluži, dobre město dostacż. Wscho dalshe je šħonicż w wudawarni Serb. Nowinow.

S tutym mojim česczenym wotkupowarjam k nawiedzenju dawam, so ja wot dženħniſčeho dnja jenož w mojim wjelbje

na mjaſkowym torhosčežu čzo. 36
moje pletowe a modetworowe kħlamy dale wjedu
a w budże wjazy njeħsawam.

Julius Hartmann
na rožku mjaſkoweho torhosčeža.

Shubjent

Bu njeħbelu 13. augusta popolnu abo w Barcie abo na drósh wot tam psches Vorschriften a Delnu Kinn hacż do města flēborny čjažnik (Taschenbuch) se skothm rjecjaſtom. Sprawni namalar, jeli so jón abo na farje w Barcie abo pola redaktora Smolerja wotleda, dobre myto dostanje.

Hölceż, kij chze tħscherit w nawułnycz, może hnynom do wneħda fimpicż pola tħscherja E. Lehmann a w Buleżaż.

Wetrniſ na pschedan.

Jedyn mašīvnih hollandař s 2 mléjathym gankomaj, s 1 kōncjlowathym gankom a s koſcjetnju (Knochenmühle), wscho po najnowszej konstrukzji, kaj tež nowonatwarjene domske s derje srjadowanej piekarnu a s 2 körzomaj pola, w sara rjanħim wetsilowym a mléjathym położenju je pschedenja dla hnynom tun o na pschedan. Wscho dalshe je pola podpisaneho wobħedżerja šħonicż.

Obersteina b. Pulsniz. W. Stange.

K wobfedžbowanju.

Podpisana jednota ho hnuta čjuje, s tutym wschitkim, kij wobueže kipuja, k nawiedzenju dacż, so wona teho dla, dokelż ho placżisna foże stajnje powy-ſchuje, tež placżisnu wobueża powyſchicż dyrbi.

Sħewħa jednota w Budyschinje.

Prof. Dr. Wagnera nut Šħuħanje

saħoj(*) ja 3 dnj kōjdh wubżej s mocżowej rotti kaj tež bieħ spław jōnsli, tež zjhe festarjen. Pla-ċijsna ja blesku s wułożenjom 1 tl. 20 nsl. se sta-ſanjon kħobu poħlač, kwweru diskretnejha ma na pschedan

J. L. Holz, Friedreichstrasse 74, Berlin.

*) 25iktme cierpjienje radikalnej wotstronjene.

Pschi prjedsieja potrebie porucjeja ho:
ħħly a mléth melis a raffinade zolor,
rosyuki a korinthi
wsħieħ drugiñ forjenjow (stajnje cjerstwych)
ejekka psħeneżna mula.

To wscho w najlěpszej tworje k dobrociwemu wob-
fedžbowanju poruczataj

Ginzel & Ritscher
na swonkej lawskiej a wulkej bratrowskiej haſzy.

Jedyn wojnarski

może hnynom trajaze bieļo vostacż pola E. Streħse w
Drogiu pola Pomorez.

Krajnostawski bank.

W

Krajnostawskiej nalutowarni

so dla wobliczenja danje

wot 11. hacz do 30. septembra t. l.

njeskutkuje.

Druhe dzela banka psches to żane pschemenjenja njesmaja.

Wupłaczenie nalutowarneje danje stanje so wot 1. hacz żobu 30. oktobra t. l.

W Budyschinje, 24. augusta 1870.

Krajnostawski bank kralowskeho sakskeho
hornolužiskeho markhrabinstwa.
f Leuben.

Sawesczenja psche wohnjowe schodowanje po
twjerdych wschodno tunich pramijach horjebjerje

němski Phoenig

wohensawesczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnoscz

C. A. Siems firma: J. G. Klingst Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

W Budyschinje je jena makiona rbeža f 5 stwami
a 7 komorami, f pinzu, plókarnju a rjanym kuchim wjelbom
pschi makym napłaczenju se zwobodneje ruti na pschedan.
Esamokupzg wsczo bližsze na žitnej haſy čzo. 51 po 2
khodomaj ſhonja.

F. A. Böhma,

rēbar na ſwonknej lawskiej haſy čzo. 705.
porucza so f ſhotowaniu rowowych pomnikow f marmora
a pěſlowza.

Wulki wubjek rowowych pomnikow.

Ginzel & Ritscher.

S tutym dowolamoj ſebi najpodwolnisczo
798 f nawiedzenju dacz, so ſmōj f polóženju wsche-
laſich naſich czechcenych wotkupowarjow

čzo. na wulkej bratrowskej haſy
čzo. 204

Lafot ſene druhe klanym ſałozitoj, ſo pak naſhe klanym ſałozitoj
na ſwonkomnej lawskiej haſy podla tycle tež
dale tak wostanu kaž dotal bęchu.

Mój f prawje sporemu kupowanju pola najuc-
pschedroſkujemoj a podpiſkujemoj ſo f pocze-
ſcowaniem

Ginzel & Ritscher.

41

S tutym f nawiedzenju dawam, ſo ja něko ſoždy
ſchtwórk w Biſlopiżach w ſl. ſlonzu, ſoždy pjatk w
Lubiu w ſl. ſoždi a ſoždu ſobotu w Budyschinje w
bělém konju rano wot 9 hacz do 5 hodzinow popołdnju
f ręczam.

So bych ſ dobom na to ſedzne ſcziniſ, kotre khor-
oſcze ſo f wěſtoſcju ſahoja, dha ja jenož ſledowaze inenuju:

Bolazej woczi, bies dōtknenja, broſt, kribjet a
žoldvolenje (wroczenje a hubjene pschedkacze), bolaza
koja, kuche a molre liſchaw, wěſte ſahojenje ſyphil.
Khoroszow, kohle wotczerenje tuſamzow (Bandwürmer),
wiež wſchich družinow, bělawa a ſhudoba krw, djrenje
we hlowie a w ſubach atd., atd. Hewak hiscze wſch-
laké khoroscze, kotrej ſo psches wuczterenje ſedozithy a
khoroszhy wulcow ſahoja.

Fr. P. Diukler
f Draždjan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

Wot najwjetſczeje wažnoscze ſa
na Wozdomaj bědnich psches ſwoju wu-
mōz njedokahomna, wot lěta 1822 we wſchich dzělach
ſměta ſnata a ſlawna prawdziwa Dr. Whitowu wo-
bierzlu ſa wočz wot Tragetta Ehrhardtza w Grobprei-
tenbachu w Thuringſkej (na čzo ma ſo pschi kupienju
woſebje ſedzbowac) je hižom wjele tħażaz wot najwſche-
lakich wulcowych khoroszow ſahojenych, poſyljenych a
f wěſtoſcju psched woklepjenju wobarnowaných; wona
ma teho dla powſchitlomnu ſwětowu ſławu, ſtož tež
wſchědne pschedkacze kwaliby a wopikma dopokaſuja.
Wona je konceſionowana, wot wſholic lekarſtlic měſtow
pruhowaná a pschi po ſnata, jako najlepſhi hojaz a
poſylujozh ſrđek ſa wačz poruczena a ma w bleschach
po 10 nſl. na pschedan knies Emil Menzner w
hradovskej haptuz w Budyschinje.

Dokelž je Dr. Whitowa wobjekta ſa woczi, wot Was
psched někokrými lětami kupjena, mojej woczi f Božej po-
mozu zgle ſahojska, dha chzedža ju tež druzh naſožicj.
Poſczelcze mi teho dla (tejko atd.). Spiegel w Schlesyn-
ſkej 20%. Maria Lenz. — Knjesej Fr. Ehrhardtſ
psches knižki na Wasch ſo Whitowu wobjektu ſedzny
ſczenjeny, je ju jena ſwidomna měſtečjanka naſožala a ju
ſa jara dobrz ſpóſnała. (Poſczelcze mi atd.). Rüd-
lingen w Schwaſzarskej 20% 1870. B. Meher, gmeinfſki
pschedzhyda (L. S.)

Dokelž lětni čas ſo ſi swojemu fóncej pschiblizuje, dha ja nětko wſchelaku mužazu draſtu a hólečaze kaž tež dječaze wobleczenja teho runja „ſchlafroki“ wſchēch wulfoszow a barbow we wulfim wubjerku po wſchomžuo tunich placisnach pschedawam.

Skaſanja po měrje ſo najruciſcho a po nowſchej módze wobſtaraja.

Adolf Weiss

ſ napschecza noweje měſchczanskeje ſchule.

Aufzja trawy.

Bo porucžnoſci kralowskeho ſudniſkeho hamta w Ralezach budža ſo bližſhu wutoru 5. ſeptembra t. l. rano wot 9 hodžinow na ſprewowych lukač, k allodialnemu rycerklubu w Hermanezach ſluſčazach, druhe trawne žně k wotawje ſa hotove pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj.

Šhromadzisna na knjezim dworje tam.

W Hermanezach nad Sprewu 31. augusta 1871.

C. Schimrigl,
ſ aſtupník knjeſtwā.

Palenz.

Na naju ſkłode palenzu we wſchēch družinach, khanu po 5 nžl. moj ſedzne czinimoj.

Ginzel & Ritscher

na ſwońkownej lawſkej a wulſkej bratowskej haſh.

Domšhowanka w Nachlowje.

Zuſje njeđelu 3. ſeptembra reje a khehelekuſenje, na czož naſpōdwolniſcho pschedroſchuje. Döla.

Šsředu 6. ſeptembra t. l. dopołdnja w 10 hodžinach budža ſo

hoſczeníz w Nowej Subniczzy

ſ 2 körzomaj pola a ſe ſabrodu na pschedadzowanje pschenajecj.

Sjawný džat.

Ja podpiſaný ſtarý wojowarz ſ leta 1813 praju ſ tutym wſhokočęſcenemu hrabiſtemu knjeſtiwu w Krjebi, karmiſhemu knjeſej ryktařej Eichlerzej a knjeſej kantorej Ryktařej ſwojí naſwutrobníſchi džat ſa to, ſo ſu mje pschi ſwjetzenju ſadzenju měrſkeho duba pschedczelnivje pschedroſhyli a mje pěknje počęſczili.

Teho runja ſo ja ſa wſchu cęſcji a luboſej naſluboſniſcho džakuju, kotrž ſu mi pschi měrſkim ſwjetzenju w Milowje, kož tež pschi hoſcjenje, kotrž bu wojowarzam ſ ſ leta 1870—71 po ſich domoj wróčenju data, knjeſa rěniſti miſchr Nowak w Milowje, leutnant Viha, pschedlupz Jano ſ Krjebje, hoſcjenzar Funka atd. dobročiwiſe wopofasali.

Wobčeje džakuju ſo pak knjeſej kowarskemu miſchtrei Heinrichej w Milowje, kij je mje pschi wſchitlich thçle ſwjetzeniſtich ſklađnoſczech naſpschedczelníſcho ſastarač a podpjerat.

Boh luby knjeſe chyl ſkłdemu jeho dobrotu bohacje ſarunacj.

Kijank w Milowje.

Jedyn plonwós ſ 3 ſydlani je tunjo na pschedań. Hdyž? to je ſhonicz we wudawańi Serb. Nowinow.

Njeſapomniczka

na lětnym dnju wotemrječja

Dana Bohuwéra Kolph ſ Easa, wojala 5. kompanije pruskeho grenadierregimenta No. 6.
† 1. ſeptembra 1870.

Ach nětko je ſo wróčik ſrudny ſaſh
Tón džen, hdyž psched lětom Ty minh ſo,
A hdyž tež ſu nětk ſ ſnowa měrne čaſh,
Dha horjo nam je wſchón měr rubiko.
My ſtajnje wo Tebje wſchal pſalamy,
So nam ſrijda mlodych lět Ty wumrjet ſy.

Ty ſ cjeſtej' wójny ſtronu, cjerſtu wuندze
A k nam ſo wróči zyle ſbožomny,
Hacj w wörthſkej bitwie rjad na Tebje dónđe,
So bu tam jara cjeſto ranjeny:
To loni bě augusta ſchesteſho,
So tajke njeſbože Ēje triechiko.

Hacj runje ſu Ēje ſměru wobaleſi,
Ēje pschi ſiwijenju ſtžerječ phtali,
Dha njeſbu tola niežo doſonjeli
A ſu Ēje potom cjechnje ſhowali:
Hdyž tam na Ludwigshöhe na hrodze
Ēje jandžel ſmjerječe k Bohu dovjedze.

Njech Twoje cjeſto měrnje wotpočjuje,
Hdyž tež tam w dalokoſći wot naž ſpi,
Twój duh pak njech ſo w njeſbu ſwjeſeluje
Po Twojoh' wumožnila luboſej:
Hdyž junu wſchē, kij tudy ſrudni ſmn,
Sso radoſni tam w raju widžimy.

Wudowa Kolpowa jako macj
a njeboſicjelého 4 bratſja a 1 ſotra.

Serbske Nowiny.

Za nowěstki,
ktiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoler.

Kóžde čílo płaci
6 np. Stwórlétna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopšijecje: Rajnowsche. — Swęte podawki. — Se Serbow: — S Budyschina. S Maleščez. S Bulez. S
Ralez. S Skanez. S Bręshny. — Powjescze wo wojakach. — Zyrkwinste powjescze. — Psčilopf. — Rawěščnit.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.

2. septembra 1871.

Dowosz: 6132 kórcow.	Płaćizna w pferēzku							
	na wikach, na bursy,		wyšša.	nižša.	najwyšša	najniža	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
	tl.	ngl.	np.	tl.	ngl.	np.	tl.	ngl.
Psčeniza . .	6	5	—	5	10	—	6	10
Rožla . .	4	5	—	3	27	5	4	10
Ječmieni . .	3	10	—	3	5	—	3	12
Bowš . .	2	5	—	1	27	5	2	5
Hróč . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Woka . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Naps . .	8	17	5	8	15	—	8	17
Zaňk . .	7	10	—	7	5	—	—	—
Hejduschla . .	5	10	—	,5	5	—	—	—
Rana butry . .	—	23	—	—	21	—	—	—
Ropaštowih . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hýna . .	—	18	—	—	15	—	—	—
Dane hýmo . .	—	—	—	—	—	—	—	—

Ezáhi sakskoschlesynskeje želesnizy ſ Budyšina.

Do Draždjan: Rano 7 h. 50 m. — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; psčipołnu 1 h. — m.*; popołnu 4 h. 10 m.*; wjeczer 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.;** w nož 4 h.

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołnu 3 h. 20 m.†; wjeczer 6 h. 50 m.*; wjeczer 9 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m., 1 h. 45 m.**

*) Psčisanknenje wot a se Žitawy a Líberza (Reichenberga.
†) Psčisanknenje do Žitawy.

Psčisipomjenje. Ezáhaj se snamjeschlom ** bjes Draždjanami a Schorjelzom jenož w Budyšinje a Lubiju sastawataj. Wonaž mataj jenož wosy přenjeje a druheje flagy a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wjazh płacieci; dženske billety pschi minaj njepłacia.

Pjenježna płaczisna.

W Lipsku, 6. septembra. 1 Louis'd'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 połnowaňazý čerwienj skoth abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5½ np.; winsle bankowki 83½ (16 ngl. 6½ np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

18 tl. 5 ngl. a 17 tl. 20 ngl.
psčeniza 66—74 tl., rožla 40—54 tl.,

(to je: sa 25 pruslik körzow.)

rēpikowy wolijs (njecziszenny) 13 tl. 20 ngl.
(Ežiſenij, kaž so w Budyšinje pschedawa
staſnje něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Rajnowsche.

Salzburg, 6. septembra. Khežor Wylem dženja wjeczer ſem psčijedže: Wobaj khežoraj ſo wutrobiye powitaſtaj a běchu wjecž Bismark, kaž tež hrabje Beust, Andražy a Hohenwart pschedomni. Konſtantinopel, 6. septembra. Wulki vežir (ministerpschedzyda) je dženja wumrjeł.

Strasburg, 6. septembra. Kral Jan je tudy wjeczer dopoldňa tudomny bataillon sakskeho infanterieregimenta No. 105 wobhladował a ſo potom do Schlettstadtka k wobhladowanju druhehu dwieju bataillonow tuteho regimenta podał, ſwoſkal je ſo tón ſamý džen ſažo ſem wrózil.

Brünn, 7. septembra. Pschi wobſje do morawſkeho ſejma, kij ſo dženja we wotdželenju wulkich ryczerkublerjow mějeshče, je ta ſtrona ſwojich kandidatow pschedziszczała, kotař ſ ministerom Hohenwartom džerži. — (To je jara wajne, pschedož netko budže morawſki ſejm tajši, ſo ſměja w nim czi móz w ruzy, kij ſu ſa wurunanje ſ Čechami.)

Draždjan, 7. septembra. Tudomne nowiny powjedaja, ſo njebo minister prawdy Dr. Schneider na ſwojim pucžowanju po Schwajzarskej njeje khorby był, ale ſo je njezapzy wumrjeł, jako čyžsche ſe ſwojej knježni džowku na jenu wýšoku horu horje hicž.

Sakſka. Minister prawdy knjeg Dr. Schneider, kij bě ſo teho dla do Schwajcarſkeje podač, ſo by tam ſwoju khorowatosc̄ wotbył, je 6. septembra w Pontresinje wumrejek. Wón bě tam někotre dny předem czeſko ſlhorjek. — Duž ſtej někto dwé ministerſtwje njewobhađenej; pſchetož dotelež minister kultuſu a wuczeńſtwa Dr. i Falkenstein je ſo pensionirovac̄ dač a nowy minister hiſceže ſwoje ſtaſtojnſtwa naſtupiše njeje. Wón je pjetja hízom wot krala pomjenowaný, ale hač dotal ſnate njeje, tak řeča.

W Ramjenzu je nowy ſchulſki direktor Fink, předem ſchulſki direktor w Dſchaizu, 4. septembra do ſwojego ſtaſtojnſtwa ſapolaſany.

Jeho majestosc̄ kral Jan je 2. septembra do Straßburga pſchijek a ſo 4. septembra wot tam na hród Stolzenfels podač, hdež je jeho wýšoka knjeni mandjelska hízom 3. septembra pſchijeka. Na tutym hrodze w tu ſhwilu pruſſka ſwudowjenia kralowa bydlí.

S Lipſta piſaja wot 4. septembra: Wejera wudhyri na knježim dworje w Grobzchocheru w jenej nowej, maſivnej bržni woheň, kotryž tež býrſy pſchitwarjeniu maſivnu hródž ſapali. Pſches to, ſo běſche w tuthmaj twarjenjomaj wjele žita a ſyna, pkomjenja tak ſylnie woſloko ſo hrabachu, ſo ſo dale ničo činic̄ njehodjeſche, hač druhe twarjenja pſched wóhnjom wobarnowac̄. Woheň wosta tež na tutej dwě twarjeni wobmjeſowaný a ludžo, kij běchu k pomozh pſchijeli, phtachu poſdžiſho woheň, kij ſo w nimai paleſche, ſterje a lepje ſahazhč. Ale pſchi tym ſo wulle njebóže ſta; jena mirja wopaleneje hródze ſo won wali a pſchiky něhdže 20 člowjekow, dwaj buſchtaſ na měſeče ſaraženaj, jednačo pak buchu mjenje abo bole ranjeni. Tež bu döllitzla nowu ſylkawa zyle roſražena. — (Grobzchocher ſluscha minifrej Falkenſtein, kij pak bě w Draždjanach. Wón je tón ſamý džen na ſwoje ſubko pſchijek.)

W lécje 1870 je w Sakſce 721 wóhnjow bylo, ktrhž dla je trajna wopalna kaža 862,810 tolef ſuplacičiž měka.

Prynz Jurij a jeho knjeni mandjelska ſtaj ſo 31. augusta do Münchowa (München) podačojo.

Pruſſy. Wſchelake nowiny powiedachu, ſo je Prusla něhdže 500,000 ſchäſepot-ſhelfow, w poſleniej wójnje dobytých, Franzowſkej ſaſo ſa dobrý pjenjes pſchedača. Taſka powieſtej pak wěrno njeje. Sa to je pak wěrno, ſo je Franzowſka Němzam tſecu po kmiilliardu wójnſtich khorſow doplacička, tak ſo někto němſte wójſto naſſterje býrſy bližiſtu wotolnoſc̄ Pariza wopuſtěſi.

Khějor-kral je 2. bataillonej 8. pomorsleho infanterieregimenta No. 61 nowu khorhoj darik a pſchi tym w pôdolanſlim piſmje ſwoju ſpoloſnosc̄ ſ wójnſlim ſlutlowanjom tuteho bataillona wyprajík. Tutoň bě mjenujíz 23. januara njodaloko Dijona w Franzowſkej ſwoju khorhoj na

to waſchnje ſhubiš, ſo bě khorhojník, ſmjeruje ranjeny ſnej ſamyk a na njej ležo woftak. To pak pſchi wulim mječelu a ſněhověčju druhý wojaz̄ phtuhi njeběchu a bě tu khorhoj potom Garibaldistam do ruky ſamyka. Ale Garibaldijow ſyn Menotti bě ju temu bataillonej ſaſo poſkáč, dolež „njeje dobyta, ale je jenož namalana“, a khějor-kral bě teho dla czeč ſtaraje khorhoje k nowej pſchiwjaſac̄ dač.

Někotre nowiny powiedaja, ſo ſo w Gasteinje bjes Bismarkom a Beuſtom w naſtupanju bamžoweho předawſcheho kraja ničo wucžinilo njeje, dolež ſtaj to jenož jato italsku naležnosc̄ ſpoſnaſojo. Štož pak bamžowu nowu wucžbu wo njemolnoſeji naſtupa, dha je Beuſt na požadanie amſtrisleho khějora Bismarck wosjewic̄ měk, ſo ſo w taſkim napohlædži w ſjenocženſtwe ſ Awiſtriju jednač njehodži, ale ſo dyrbí w tutej wězy Bismark ſam činic̄, ſtož thče.

Poſlenije wójny dla je ſo něhdže 40,000 želeſných ſchijow wudgeličo.

Wjele němſkic̄ biffopow bě ſo 5. septembra w Fulde ſhromadžiko, ſo bych u tam wuradžili, tak bych u ſo pſchecžiwo němſkim knježiſtwam ſadžerječ měli, hdyž ſo te pſchecžiwo bamžowej njemolnoſeji wupraja, a tak ſo po pſchecžiwo tym katholikam ſlutlowac̄ měko, kij bamžowu njemolnoſeji pſchidpōſnac̄ nočzedža.

U ſtria. Wolby do ſejmow jenotliwych atwiſtliwych krajow ſu někto ſ wjetſha dokonjane a drie ſlonečnje tak wupanu wurunanje ſo ſo ſnadž ſ Čechami radži.

Awiſtli khějor je ſo ſ němſkim khějoram 6. ſeptembra ſ nowa widžit a to w Salzburgu. W pſchewođenſtwe přenjiſcheho bě 115 knježich a ſlužobníkow a ſ poſleniſkim pak 95. Bismark a Beuſt běſchtaj tež pſchijec̄, tak tež hrabja Hohenwart, pſchedpýda wiſleho ministerſtwa a wuherski ministerpſchedpýda hrabja Andraſh (praj: Andraſh).

Se Salzburga ſo němſki khějor do Bajerſteje na hród Hohenſchwangau podač, ſo by tam bajersku ſwudowjeniu kralowu wophtač, ta hdyž ſakſki kral na ſwojim domoipucžu ſ nowa na pruſſki hród Stolzenfels pſchijedž, dha tam němſki khějor tež pſchindže, ſo by krala Jana pomital.

Muſowſka. Muſolnjas Alexej je na wójnſlej kodiž „Swětlana“ do Ameriki wotjēt, khějor ſo w tychle dnjach do kawkaſkeho kraja, khějorla pak do Livođije na Krymje podač.

Franzowſka. Knjeg Thiers je ſo ſlonečnje ſ tym ſpoloſi, ſo je na njewětih čaſi ſa pſchedpýdu franzowſkeje republiki pomjenowaný. Mjenujíz franzowſki ſejm je wobſankh, ſo ma wón tak dohlo pſchedpýda byč, hač ſejm ſam wobſteji. To móže pak, kaj Franzowſkojo měnja, dleži čaſi trac̄, a wuzitk tuteho wobſanjenja je wobſebe tón, ſo někto lahko doſež měr w kraju wostanje.

Kommisja, ſotraž pſchitupjenja pariſkic̄ ſběžkarjow

(komunistow) všechnyje a žudži, je dweju řežlarskeju narjedowarjow i hmyrci wotkudžila.

Franz o w s l a. Dosč dživi ale malý lud Albanešow abo Arnavtow je pščecjiwo Turkam postaněl a ho s turkofším, na njón požánanym wójsłom biše. Někotre bitwicili su hijom byle a Albanešojo dyrbiaču dō horow zofac̄, kij su njeđalo ko města Sladar (Slutari).

Rheinska straž.

Němški spěv „die Wacht am Rhein“ na vjelekrózne žadanje do herbststeje rycje pščelojeny.

Wy lubi wojaž a tola
Nimo wšeji' njechvíle
Ta něch ho stanje Wachha wola —
Tu dopomjenila je! H. G.

Hkóž hríma, howci po kraju
Kaž mječe brinča, žolný du,
Pščed Rhein, pščed Rhein, Rhein wótcjanski!
Schťo mi tón slim tam wobstraži?

Lubwótny kraj kij počoi daj
Twój Rhein : straž ma : kaž čeruba.*)

Sto tybzaz stanu sarženi,
Haj! wočko wschém ho saphri:
Němz fromný, kylný, po prawdze
Schkit swjatých swojich mrokow je!
Lubwótny kraj atd.

Wón i njebju i wótzam shladuje,
Dich snamjo čeřcji ryceriske
A pščihaha: tu Rheino tež
Kaž mój bróst — němški — wostanjeſch!
Lubwótny kraj atd.

Donž krepka kruje po žíſach dže,
Dloní žana mječz regeruje,
Žadn njeſtcejel, donž dusku ma,
Sso njeđotk rheinstoh' pobrjoha!
Lubwótny kraj atd.

Rhein schumi, zapaj pščihaha,
A khorhoj praskaj do wětra,
Nad Rhein, nad Rhein, won na mjeſh!
Byč čzemž wschitzu straňnizu! —
Lubwótny kraj kij počoi daj
Twój Rhein : straž ma : kaž čeruba. H. G.

*) 1 Mójj. 3, 24.

Ze Serbow.

S Ma le ſ che z. (Slončenje.) Jako žwiedzeński čah do Ma le ſ chez pščihahn, čzysche wón najprjódzy dwěmaj wojakomaj s nasheje wby, kotařz staj žwój row w zusej semi namalakoj, sbobnu čeřcji wopokaſac̄. Wón teho dla nimo jeju předawſeho wobhdeleja dwaj bubarnej džesche bjes tým so s čjicha bubnowaſchtaj, pšči čimž někotremužtuliž, kij su na teju njebočicéleju dopomni, pýly do wočow stupicu.

Potom ho čah do žrkvje poda, kotařz bě s nutnými požkucharjemi pščepjelnijena. Jako běchu ho někotre hmyrličowe řežlaci wuspěwali, džeržesche knies farač Trautmann natwarjozu, wutroby hnujazu ryc, polaſujo na te wulke ſlutki, kij su ho w čažu, halle njeđawno minjenym stale, a spominajo na to, so su ho tež naſchi wojowarzio na dobývacích a dobýwanjach ſandženeho čaža hvalobne wobdželiſti.

Po slončenju Božje ſtužb podachu ho maleſchčansky a plužniččansky wojowarzio do Grüllingez hofčeniza w Ma le ſ chezach, delnjohóřčanský pak a čji, kij běchu ho jim pščisančnili, čeřnječu do Lehmannez hofčeniza w Delnej Hóřzy. Na hofčenje, kotařz běſche i čeřcji naſchich wojowarzio w tatymaj hofčenizomai wuhotowanu, wobdželiſti ho tež wſchelaz knieza rycerklublerjo a rycerklublersky naſenkojo, kaj tež naſchim pščodkstejerjo, ryctarjo a druhu hofčenje.

W Ma le ſ chezach najprjódzy i. rycerklublerjski naſenko Möbius s Klupscha ſlawu na naſcheho krajneho wózka krala Jana wunjeſe, po čimž se ſtronu wojowarzio w pščitomných hofči hisčče wſchelake ſlawy ſlědowac̄u, jako na krónprynza Alberta, na krónprynzežnym Karolu, na naſwyschſeho wójnſkeho wodžerja ſhězora-krala Wylema atd. atd.

Bjes tým bě ho wječjor pščiblizik a bě ho tak ſačníko, so móžesche ho wóhnjoſtroj (fajerwerk) wotpalic̄, kotařz bě syn i. rycerklublerjského naſenka Günza w Ma le ſ chezach pščihotowan. Duž so wſchitzu pščed wjeſ podachu, hdyž bu tuto wobdželenje žwiedzenja na tak krajne wachnje dokonjane, so drje taſli rjany wóhnjoſtroj w Ma le ſ chezach tak bory ſažo widžec̄ njebudže.

Potom bu pščih hals wotdžerjanu, na kotařmž pětka radoſež hac̄ do nastawazeho ſlědowazeho dnja kniejeſe. Zbyt žwiedzen budže pak kóžemu, kij je ho na nim wobdželiſti, hac̄ do pôsnichich lét rjane dopomjenje.

Sch. G.

S bulicjanskeje woſady. (Slončenje s č. 34). — Wot čeřných wrotow, kotařz vola i. Křižanka ſtejachu, pščihdže potom žwiedzeński čah i čeřným wrotam, kij běchu vola kóžkarja i. Michalka natwarjene. Jego dom, kaj tež domy i. Klamarja Šwory, i. čažnitarja Mittaga, i. Wehle atd. běchu s wěnzami rjenje wupřeschene. Tež ſmahowasche ho tojskyt khorhojow se wſchelatich domow w němſtich, kujtſtich, ſerbſtich a ſalſtich barbač, tak so Buležy pětka a ſuboſny napohlad poſkicachu. Tež běchu na Šworyz a Mittagez domstich wječjor rjane transparenty s němſlimi napišmami widžec̄, kotařz pak ſebi wotpihač njemóžtumy, dokež běchm jenož ſerbſte pjero ſobu wſalt.

Jako běſche čah potom do Božeho domu doschoč, ſapocža ho tam Boža ſtužba s tým, so ho někotre hmyrličowe řežlaci wuspěwachu. Na to džeržesche naſch knies

farač Lachoda najprijeđu rjanu, spodobnu herbsku a potom němsku rycz po řeowach Božeho pišma: „Knježe, ty ſy naſche wukhowanie ſtajnje a pſchezo.“ W njej ſpomni wón tež wožebje na tych wožmioch ſ naſcheje wožady, kij ſu w požlenjej wojnje na bitwischajach panjli abo w la-zarethach wumrjeli. K jich wopomjenju je k. ryčerklubler Šchenk nad Žornoňkami w naſchej zyrki pſchi ſwojej loji jara rjanu, na ſwojby wopon podobnu, ſ wojnislimi wuphſchenjem a ſ krónu wudebju taſlu ſtajic̄ dač, na kotrejž ſu mjenia ſpomjenjených 8 wojałow napišane. Tuta taſla běſte ſ jednorej ſelenej guirlandu pſchena a ſ čor-nym florom wobdata. — Woža ſlužba ſloneči ſo ſ wu-spěwanjom kherluſcha: „Njech Božu džakuje.“

Potom ſo wſchē wojske mužstwa wo rjedje do Thomaſez hofcjeniza k wjekelj hofcjinje podachu, lotraž i poléwki, dwojej pječezenje a bleſčki wina wobſtejſe. K nim běchu ſo tež ſwiedženſki wubjerl, gmejnſy a zyrl-winsy prijódſtejerjo, ryčtarjo, laž tež wſchelazý knježa ſ wožady pſchifantnyli a mějeſte ſo ſa kouvert 25 nſl. placzic̄. Hóſtina radoſe bu pak ſe wſchelalimi rjanymi ſławami powjetſhena, kotrež tak derje hofcjo laž tež wo-jomarjo wumjeſtehu.

Hofcina a zyłý ſwiedžen ſloneči ſo ſ konzertom něhdje wołko počnožy, hdjež ſo hofcjo pocžachu w radoſci, ſpo-kojnoſci a ſ džakowanjom dželic̄, prajizy, ſo bě ſwiedžen rjan a ſo je ſo wſchitko derje radžito.

Se Šlanez. Schtôrski 31. augusta popołdnju bě ſo 7létnej Žermužez hólchez do hľuboleje, ſ wulkej trawu wobroſczenije koliſe jeneho pucza ſynyl a tam naſſterje wužnył. A dokesz wón ſ koliſe widžecž njebe, dha je ſo ſtało, jaſo jedyn tudomny ratač ſ ſóru hnoja na polo-jedžesche, ſo bu tón hólchez tak ſtrashnje pſchejedžen, ſo dyrbjesche po ſrótlim čažu wumrjec̄. Wón bě hewak bědny a tež doſpołnje ryčecž njemóžesche.

Š Ralez. Tudy mějačmy nježelu 3. septembra rjan ſchulſki ſwiedžen. Popołdnju čechniesche něhdje 260 ſchulſkich džecži pod namjedowanjom k. wucžerjow, ſchulſkich prijódſtejerjow a k. fararja Golča a wjedžene wot nělo-trych wodžerjow pod ſynkami hudžy na to město, kotrež bě knjeſtvo k temu ſpožčiko. Tam bu najprijódzy ſpěw wuſpěwaný a džecži ſo ſ jědžu a pičom wolschewicu. Potom mějaču džecži po wěſtym wotdželeniach pěkne ſabawu a jaſo běchu ſo poſdžiſho dobytki hjes nje roſdželiſi, wróćiſtu ſo džecži w dohím čažu na torhofschejo, hdjež ſo roſpuſtſhjichu.

Zyłý ſwiedžen je ſo tak derje mědoſci, laž tež wot-roſteženym jara derje ſpodbobał.

S Budyschina. S tutym wſchē temporar-invalidow, kotryž dowoleна pensia ſo ſloneči, laž tež tych invalidow l. 1870/71, kij ſu ſ poſtajenjom niespokojni abo nowe požadanja čjinič abo pſchepytanje dotalnych žadac̄ čjedža, na to ſedžbnych čjinič, ſo maja ſwoje mějenja

hač do 20. septembra bezirksfeldweblej wosſewic̄, dokež bych u hewak hač do pſchichodneho lěta čjalač dyrbjeli.

S Budyschina. Dotalny budyski krajski direktar k. baron ſ Gutschmid je ſa přefekta w Metzu pomjenovaný.

Dopomjeniſki kſchijí ſu dale doſtali: friseur Pechel, mandželska Dr. Friedlein, mandželska radžicžela Plescha a mandželska ſchulſkeho direktaria Wangemanna.

S Bréhyň poſta Huchiny. Ieho majestoscz kral Jan je tudomnemu ryčerklublerskemu naſenku k. Graser ē čechny kſchij albrechtſkeho rjadu ſa jeho wutrobite ſadženje pſchi ſaſecžu ſnateho Bamža ſpožčit.

Powjeſce wo wojaſtach.

Želeſny kſchij a ſwiatohendrichſku medailu je doſtak: August Žur (Sauer) ſe Židowa, wot kral. ſakſkeho 1. regimenta jěſdnyč.

Pſchi ſpomjenje. Redaktor proſy, ſo by ſo jemu pſchecžniwo k navjedzenju dačo, hdjž je tón abo druhí woža herbskeho kraja žane čechnie ſnamjo doſtak. To ſo potom w Serb. Nowinach wosſewi.

Cyrkwińske powjeſce.

Werowanaj:

Pětrowska chrkej: Michał Bohuwer Halka, modelkýſhler w Göttjesowej fabriky, ſ Hanu Chrystianu Lipiczez. —

Michałska chrkej: Jan Bohuwer Libšča, krawz w Budětezach, ſ Mariu Augustu Nalez ſ Dobrſche. — Kora August Ernst Bjech, pödlanski běrž na budyskim volrjehnym kubze, ſ Mariu Theresiu Schöne ſe Židowa. — Hana Maria, Jana Böhmarja, wobydlerja w Bobolzech, dž. — Jan August, Handrija Jurja Womocžera, žiwnoſejerja w Sajdowje, ſ. — Kora August Jan, Pětra Kmočha, wobydlerja, ſ.

Křečni:

Pětrowska chrkej: Jurij Emil, Jana Bohuvera Bje-nabu, wobydlerja, ſ.

Michałska chrkej: Jan Bohuwer, n. ſ. w Delnej Řinje. — Hana Selma, Jana Augusta Mekerschmidta, khežerja a rěnika na Židowje, dž. — Hana Maria Theresia, Vjedricha Wylema Taffle, krawza na Židowje, dž.

Zemrjeći:

Djeń 18. augusta: Ernst Pawot, Ernsta Vjedricha Voža, khežerja a pjetarja na Židowje, ſ., 3 m. 9 d. — Linn Emma, Handrija Michala Bartušcha khežerja a korbjerja na Židowje, dž., 4 m. — 19., Michał Jakub Maz, Michałka Horienta, murjerja na Židowje, ſ., 3 l. 3 m. — 20., Jan Kora Milana, wobydler w Budyschinje, 49 l. 9 m. — 22., Hanja rož-Renčez, njebo Jana Jordana, tublerja w Scjijezach, ſawo-stajena wudowa na Židowje, 83 l. 2 m. 22 d. — Maria Helena, n. dž. w Žyžezach, 5 l. 6 m. 6 d. — 26., Jan Hobrat, wobydler, 75 l. — Pětr Lischnja, ſkonom, 56 l. — 27., Jan Nowak, khežkar w Sajdowje, 62 l. 9 m. 10 d. — 28., Kora Gustav, Kora Ryčtarja, žiwnoſejerja w Sajdowje, ſ.

6 l. 6 m. 14 d. — 29., Marja Madlena, Jana Větra Jeřemiaša, wobydlerja na Židovie, dž., 2 l. 8 m. 2 d. — Jan August, Jan Augusta Fürstarja, khežkarja w Brěšowje, ſ., 2 m. 25 d.

W tříznej zhrátki w Dražďanach směje ſo 15. nježdalu po ſm. Trojízny herbla Boža klužba a budže l. farař Štýlora ſe Šmilneje ſpovědu ryc a l. farař Golež ſ Ralež předowanje džerzeč.

Přílopk.

* W dražďanskei zoologiskej ſahrodje ſu ſo wondano 4 micode lawy narodžili.

* Bayeriſka holanſka vjeſ Šchmiedefeld je ſo 14. augusta nimale zdele wotpalika. Něhdje 120 twarjenjow a bjes nimi 90 domſtich w popjete leža.

* S Newyorka pižaja, ſo je tam jena paročodž roſlečjka. Přes 120 puczowarijow je morvých a něhdje 200 je ranjených.

* W Schönerstadtu bě ſo wondano jene 4lētne džecjo w palenku wopiko. W ſwojej pjanosceji padže wone do jeneje pinžy, přchi čimž ſo tak wobſkodži, ſo dyrbiſte ſe wumrjecz.

* W Grasslizach w Čechach je ſo 23. augusta Thomaſez wokmu pſchedžaza fabrika wotpalika. Schłodowanje je přes 800,000 ſchěgnakow.

* Přchi ſylnym wětru, kij pſched někotrymi dnami na morju ſakhadžesche, ſu jendželzy rybalojo, kij běchu na jerjetkojenje wujeli, wjele ſchłodowali; woni ſu mjenují ſa 7000 toleř ſyčow ſhubili.

* W Niedermendigu je ſo jenemu kolinjanskemu pwarzej jeho do ſlažy wurubana pinza ſakhyphyka, přchi čimž ſu roſpadanli ſa wjele tawſhyt toleř piwa a ſudobia ſlavili. Žyka ſchłoda ſo na 30,000 tl. wobliča.

* W noz̄y l 27. augusta je ſo polverník w Gischaſvizi (w Schleſyſtej) wotpalik.

* W leće 1867 mějſte město Barlin 702,000 wobydlerjow, někto ma jich ſnadž přes 800,000.

* W poſobniſkej Throliskej je 19. augusta wulſti ſlivk wjele ſchody na polach, moſtach, dróhach a twarjenjach načinil.

* Galſki infanterieregiment No. 107 w tu ſhwilu w Sedanje ſteji a tam 1. ſeptembra dopomjenje na ſvojdomnje dobytu ſedansku bitvu ſ Božej klužbu na pětnym městnje pſched městom ſwječesche. Zámníſki Franzowſojo tutón džen tež ſwječach, ale ſe žarowanjom a ſrudobu; mſchitzy běchu čorno ſwoblekani, wſhē khlamy běchu ſacjinjene a ſe wſhē domow ſo čorne krohoje ſmaho-wachu. Héwak pak ſo ſedansky wobydlerjo ſ měrom ſadžeržachu.

* W Žütlandskej ſu wulſte wětry na polach ſ pſchedz, ječmjenja a wofha tež ſornow wupraſkali, ſo ma nětřikluzi wjetſki ſublet na 1000 tl. ſchody.

* W Šchječhomizach (w Čechach) je 2. ſeptembra jene wotdželenje tamneho polverníka roſlečjaka. Tjjo džekacjerjo běchu hnydom mortvi a dwěmaſ radži ſo ſ roſpadanlov wulſez. Dokelž ſo jimaſ draſta paleſche, dha wobaj do wody ſloczischtaj, ale dokelž ſtaj jara wopalenaj, dha je njeſteſte, hacž pſchi živjenju wostanjetaj.

* W Budyschinje budže mot 22. hacž do 29. ſeptembra t. l. pſchihažny ſud wotdžeržan. Poſleni džen budže Hantrij Otto ſ Žiloz ſudženy, kotrý je mordowanja wobſkoržen.

* Přchi wobach morawſtich městow do ſejma je czeſla ſtrona 8 ſapozkanzow wjaz pſchedzischtaj.

Prjewowa aukzia.

Wondelu, 18. ſeptembra t. l. budže ſo w leſowých městach, k druzječanskemu a huſčanskemu leſej ſluſčažych, jako: w ſiczeniſtym haju, w druzječanskich leſtach, we wowczech leſtach a w kočziniskim haju, na jenym drzewniſceju a wot naſtajanych drzewow, wetroſlemkow a ſ wulſkowaneho drzewa

1 ½ floſtra ¼ lohcž. twjerdyh ſlipow,
25 ½ " " " mjeſklich ſlipow,
6 floſtre brěſowých pjenkow,
50 " " " ſhōjnowych pjenkow,
73 ſop ¼ lohcž. mjeſklich walczlow

pod wuměnjenjem naſadženja a pod druhiſi, předh wojewiomnymi wuměnjenjemi na pſchedadžowanje pſchedadawacj. Aukzia ſapocžne ſo rano we 8 hodžinach přchi ſiczeniſtym dworniſceju.

Kupowarjo ſo ſ dobom proſcha, ſo běchu ſebi to drzewo předh wobhladali, dokelž budže ſo aukzia jenož na poſtajených punktach ſpomnjených leſow džerzeč a ſo ſkdyž floſtr abo walczlowa hromada jenolitije phtacj nje-hodži; pſchipolkaſje kupjeneho drzewa pak ſo hnydom ſtanje.

Hrabiſke Šhall-Rioncor'ske hajniſke ſarjadniſtvo
w Huſz.

Hugo Opelt.

Lotteria.

Wutoru 19. ſeptembra ſo czehnjenje poſlenje klasu 80. kral. ſakſkeje krajneje lotterije ſapocžne a budže nimale tſi nježele tracj. Za teho dla czeſcjených ſerbow na to ſedžných čimž, ſo běchu hacž do tuteho dňa po 5. klasu ſwječeho loſa ſe mni pſchihli, dokelž běch ſon hewak dale pſchedacj dyrbiak. Wyshe teho pak ſo hiſceje ſ rjanym wubjerkom ¼, ½, ¼ a ⅓ loſow naipodwolniſho poručžam.

W Budyschinje 9. ſeptembra 1871.

C. F. Jäger sen.
na ſwoňnej lawſkej hachy čjo. 801.

* W ſitke předawſe a nětciſe ſobuſtavy „Serbowki“ preproſuju najpřečelnijo jenož na tymle puću k jeje 25lētnemu jubileju na 12. ſeptembra (wutoru) popołdnju w 10. hodž. do mojeho wobydlenja, hdžez ſo daliſi programm wozjewi.

M. Hórník,
farař, w swojim času starší S.

Powschitfirma ažefuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali)

ſawěſcjuje pſchi rukowanſkim fēndſu wot:

30 millionow 407,653 ſchěſnakow, 47 krajzarijow awſtr. čiſta

- a) tworj, mobilije, žinjenſle plodj a t. d., kaž tež, hdži to krajowe ſalonj dowoluja, twarjenja ſchwēch družinow pſche woňiowu ſchodu;
- b) poſticipuje ſawěſcjenja na živjenje čłowjekow na najwſchelakſche waschnie ſa najtunishe twjerde Prāmje a wuſtaja polich po pruſkim kouranſze.

Towarſtvo waplacj w lęce 1868 ſa 14,129 ſchłodowanjoſ ſummu wot 4 millionow 781 týbaſ 265 ſchěſnakow a 38 krajzarijow.

Na ſoždemu wukasjanju a ſi wobstaranju ſawěſcjenjow poruczeja ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Ketlizech.

Ivan Noack w Drječzinje.

Prof. Dr. Wagnera nunt ſchafanje

sahoji*) ſa 3 dny každy wuběžk ſ moržowej roſki ſaž tež běžk ſplaw žonſkich, tež zyle ſeſtarjeny. Plaćisna ſa bleſchu ſ wułkoženjom 1 tl. 20 nſl. ſe ſkaſanjom ſobu poſtlacj, ſwérku diſkretnje ma na pſchedan

J. L. Holz, Friedrīchſtrasse 74, Berlin.

*) 25lētne czerpienie radilaſte wotſtronjene.

S tutym ſ navjedzenju dawam, ſo ja nětko každy ſchtwórk w Biſkopizach w ſl. ſlónzu, každy piatk w Lubiju w ſl. ſlónzi a každu ſobotu w Budyschinje w bělém konju rano wot 9 hacj do 5 hodžinow. popołdnju ſ ryczam.

So bych ſ doboſ na to ſedjbne ſcžiniſ, kotre khorofce ſo ſ wěſtoſciu ſahoja, dha ja jenož kſledowaze mjenuju:

Bolazej woči, bjes dołknenja, brōſt, kribjet a žoſdhoſlenje (wročenje o hubjene pſchekacze), bolaza ſoja, kuche a mokre liſchawh, wěſte ſahojenje ſyphil. Khorofcejow, lohke wotczerjenje taſamzow (Bandwürmer), wiež wſchēch družinow, belawa a kſudoba ſrwě, dřenje we hlowje a w ſubach atd., atd. Hewak hiſcze wſchelake khorofce, kotrež ſo pſches wuczerjenje jědojthch a khorofſtihh wutkow ſahoja.

Fr. P. Diukler
ſ Dražđan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

Proſue jerjowe ſudh ma jich jara wjele na pſchedan

J. T. Reimann
ſ napſhczecja theatra.

Jedyn plonwós ſ 3 ſydkami je tunjo na pſchedan. Hdže? to je ſhoničz we wudawańi Serb. Nowinow.

Valenz.

Na naju ſkłodle valenzu we wſchēch družinach, ſhanu po 5 nſl. mož ſedjbne cžinimoj.

Ginzel & Ritscher
na ſwonkownej lawſkej a wulkej bratowſkej haſhy.

Ginzel & Ritscher.

S tutym dowolamoj ſebi najpodwołniſcho ſk navjedzenju dacj, ſo ſmój ſ poſloženju wſchelakich naſchich cžesczenych wotkupowarjow

po na wulkej bratowſkej haſhy
čo. 204

jene druhe kſlamy ſaložiloj, ſo paſ naſche kſlamy na ſwonkownej lawſkej haſhy pôdla tyče tež dale tak wostanu kaž dotal běču.

Moj ſ prawje ſporemu kupowaniu poła naju ſ pſcheproſchujemoj a podpiſujemoj ſo ſ poczeſcowanjom

Ginzel & Ritscher.

Pſchedawanje woſebneje rheumatismuſoweje žalbh knjefa ſata-wobſedjerja J. Jurja Kräza w buſckwiaſach ſo 20 nſl. a po 1 tl. (jenož buſckwje ſ wołojanej plombu ſu prawdziwe, kaž tež ranj hojazje žalbh (Wund-Heil-Plaster), dleše hacj 50 lět derje dopokaſaneje, lut po 5 nſl, wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a wokoloſci poruczenje doſtaſ

knjef Heinr. Jul. Linda

ſady wulkej zyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Zeibz,
jeniczzh pſchedawario ſa Němzh a wukraj.

Proſhu Waſ ſajpodwołniſcho, mi wot wubjerneje rheumatismuſoweje žalbh knjefa J. Jurja Kräza hiſcze jenu buſckwiczu po 20 nſl. poſtlacj, dokež tale malv ſcžia poſyka mož rheumatismus doſpołnje ſahoji.

Friedrich Demmle.

Petroleum,

prawdziwu amerikansku tworū
ma w zhlým, cžwizach, bleſchach a po puntach na nai-
tunischo na pſchedan

Carl Noack.

Sawěszenja psche wohnjowe skłodowanje po twierdych wschomōzno tunich prämijach horjebjerje

němſki Phoenix

wohenſawěszaze towarzſto w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a wołknosc̄

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger, w Budyschinje na bohatej haſy čzo. 86.

Zeneho wuezomniſla pyta Moriz Lang, ſchewſki miſtr w Budyschinje.

F. A. Böhma,

reſbar na ſwonknej lawſkej haſy čzo. 705. porucza ſo k ſhotowanju rowowych pomnikow ſ marmora a pęſtomza.

Wulki wubjekt hotowych pomnikow.

Nowe wołknoc̄erje, woſebje dobre a wulke; rajh a thofej, jara dobru tworu, w zyklum a po jenotliwym naſtunischo;

prima amerikansſi petroleum dopokasaneje dobroſc̄e, teho runja tež wſchitne druhe materialne tworh porucza k dobrociwemu wobledzbowanju

J. T. Reimann
ſ napschecja theatra.

Dr. med. Hoffmannowy běh ſelowej hróstſhrop

je ſwetoſlavny ſredk pschi wſchich latarrhaliskich czerpjenjach, pschi ſazwanju, dybaſoſci, laſchela, ſož tež pschi hämorroidalnych a delnoziwotuhch czerpjenjach, wot wědomnostných autoritatow poruczeny a wot mnogich konſumentow psches dobre ſtukowanja pschiposnatny. — W bleschach po 1 tl., 15 nſl. a 7½ nſl. maja jón ſtajnje prawdziwih na pschedani knieja:

Wot tuteho ſelowej ſhropu maja ſſiad a pschedawaſa jón w bleschach po 1 tl., 15 nſl. a 7½ nſl.

w Seiffenherrndorfje knies Ernst Donath; w Scherachowje knies Ferd. Pech; w Neugersdorje knies J. W. Röthig; w Ebersbachu knies August Ernst; w Lubiju knies Reinhard. Neiß; w Budyschinje knies Rudolph Höller; w Nalezach knies G. H. Dobritza; w Aluſchku knies Ernst Postel; w Nowosolzu knies Rich. Bamberg; w Komienzu knies Hermann Käſner; w Gibawje knies J. G. Müller; we Wosporku knies J. G. Poſchka; w Biskopizach knies Bernhard Kunza.

Chubjena

bu ſańdzenu ſobotu moſčniczka, w ſotrejž bě tōſſchtio pienjes. Sprawný namakař čyžk ju ſa dobre mylo we wudawarni Šerb. Nowinow wotedacz.

Aukcia hollandskeho a oldenburgskeho wuzitkoweho ſkotu.

Djenha ſobotu 9. septembra popołdnju w 2 hodzino- macy burje ſo něhdze 50 hollandskich a oldenburgskich wuzitkoweho ſkotow a jalojzow woſebneje dobroſc̄e w Budyschinje w hosczeniu k ſtejce hwězdze na pschedawac̄. — Wuměnjenja plăczenia ſo pschedauſkuju wujednoja.

J. Wernsdorf.

Khěja čzo. 27 w Dobroschēzach pola Delneje Hörli ſe 4 körzami pola, kuli a ſahrody je ſe zwobodneje ruli na pschedan a je wſchō dalsche pola wobkerjerja tam ſhonię.

S tutym mojim czesczenym wotkupowarjam k nawiedzenju dawam, ſo ja wot djenſniſchego dnja jenoz w mojim wjelsbie

na miaſzowym torhoscheju čzo. 36 moje platoſe a mode twoſow ehlam ydale wjedu a w budje wjazh njeſchedawam.

Julius Hartmann
na rožku miaſzoweho torhoscheja.

Pschi prijodſtejazej potriebje poruczeja ſo:
zbyt a mléč melis a raffinade zolok,
roſhukl a forinth
wſchē družinę forjenjow (ſtajnje czerſtwych)
częſla pschenicznia mula.

To wſchō w najlepſzej tworje k dobrociwemu wobſedzbowanju poruczataj

Ginzel & Ritscher
na ſwonknej lawſkej a wulkej bratrowskej haſy.

Wuta ſo

wiele drainirowazhch dželac̄erjow na trajaze dželo na rycerkuſtach w Czelchowje, Pluſnilezach a w Hornjej Buſkojne wot podpiſaneho.

E. Thomas.
w Böſchizach.

Dickowa fonefzjonirowana daloko muwołana ſpodziwneje hojazazalba, ktraž je ſo najbole kóždy ras jako dobra wopokaſala porucza ſo w ſerdach po 3 nſl. a po 12 np.,
wot hrodowskeje haptysi
w Budyschinje.

Džiwoc̄anske ſerbſke ev. luth. towarzſto njeſměje w tutym měſazu žanu ſhromadzisnu, doſelž budje jutſje fermuſcha, ſa tydzeni pak měrſti zwiedzen, hdež budje ſo w tutych hodzinach wojerſki czah pschi tudomnej ſchuli ſejadowatž. Psichodna miſionka hodzina budje teho dla — dali Boh družu nježelu měſaza oktobra.

Petr Mlónſ.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, ſe starodawnych czahow dopokasanych, ſ najlepſich ſelow a forjenjom pschihetowanym pólver, po jenej abo po dwemaj kízomaj wichedenje ſkromow abo woznam na přenju pizu naſhpant, pschisporja wobžernosc̄, ploži wjele mloka a ſadźewa jeho woſiſnenje. Patczik placz 4 nſl. a je k doſtaczu w hrodowskej haptysi w Budyschinje.

Wulfa aufzja.

Bliższu pondżelu, jako 11. septembra, dopołdnia wot 10 hodzinow, budźa ho na rycerklubku Jaworniku pola Lubija dla druheje kupje w Holsteinje a dla pschenajecja pręscheho wot żiweho inventara wschodnich hawijash slót, s wjelscha hollandskej rafy, kwinje a pierina, wschitlon morwih inventar, bjes kotrymž jena mleczaza maszyna s nowym gopelom a pschiwośnijnej hylanowej maszinnu, schrotowym a mlecznym mlynuom, dale jena scheroko mietaga hyljoza maszyna, žitoczesczaja maszyna, slotowa waha, wulfa a mala decimalna waha, wschelake kucze, hanje, lounaze grath, kuczowe grath, kaž tež tósczto gratowego a palnego drzewa, pod wuměnjenjemi, prjedy wosjewomnymi na pschedadżowanje pschedawacj.

Konje s wosami a gratami budźa ho sobotu, 16. septembra, popołdnju w 2 hodzinomaj w Budyšinie na žithach wikach na pschedadżowanje pschedawacj.

Bliżsche wukasjanje dawa knies ökon. insp. Meissel w Budyšinie.

Jawornik.

A. Mühlau, rycerklubler.

Misionski ſwiedżeń

nachego herbskeho misioniskeho towarzystwa budźe ho, da-li, Bóh, na sw. Michała (wysat 29. septembra) w Hrodziszczeanskiej zirkwi ſwiecicj, a ku wschitlom pschedeljo misionistwa na tón hamy lubje pschroſcheni.

Sserbske ſemſchenje ho ſapocznje popołnju w dwemaj; herbske przedowanje budźe wot k. fararja Domaschi w Nošacjizach, němske pak wot k. vicedirektarja misionistwa Härtinga w Lipsku djerzane.

Tón knies pak wobradź nam a wschitlom nachim lubym ſwiedzeńskim hoſćjam jedyn dzej w swoich pschitwarkach, kiz by lepschi był, džili hewal tawſynt!

W Hrodziszczeju 6. septembra 1871.

A. Ebert, P.

Dokelž ma ho w 5. wolnym wokrjezu, do kotrehož miasto Wospork a wzy budyského a wosperiskeho ſudniſkého hamta ſluscheja, 2. oktobra t. l. jedyn ſapoflanz na krajny ſakſki ſejm wuswolicj, dha ſebi najpodwolniſko dowolam ſprovinzialnoſeſimſkeho depuſirtu

Injeſa gmeiſkeho prjódſtejerja Straucha w Rodewach

Herrn Gemeindevorstand Strauch in Rodewitz bei Pommeriſz jako tajkeho muža prjódſtajicj, kiz by ho jako ſapoflanz na krajny ſejm wuswolicj hodzil. Wón by wescze ſe wschěmi možami a po ſwědomnju na ſejmje ſa lepsche wobydlerjow tuteho wolnego wokrjeza ſtukowacj wjedzil.

Wjèle wuswolerjow 5. wolnego wokrjeſa.

Jedyn hólcej, kiz chze kowarſtwo naukuńc, mója hnydom město doſtač a ho ſemu, jeli kmanh, borsz ſda dawa. Hde? to je ſhonicj we wudawarni Serb. Nowinow.

Jedyn ſonjazh wotrocjl,

jedyn ſrénk,
Dwoj wolaſoř wotrocjlaj

ho k nowemu lětu 1872 na rycerklubko we Wutočzicach phtaja.

Sslub ſwojeje džowni Berthy ſ kniesom pschedupom Ernstom Hämſhom w Budyšinie dowolataj ſebi ſ tutym naſpodwolniſko k nawiedzenju dacj

Alexander Hennig,
haptykar,
Amalia Hennigowa
rodz. Neumannez.

W Biernacjizach 3. septembra 1871.

Jaſko ſlubjenaj poruczataj ho:

Bertha Hennigez,
Ernst Hämſch.

Džensa rano w 5 hedžinach je mi moja luba mandzelska Ida rodz. Winklerec z Bożej hnadnej pomocu džowčičku porodziła, ſtož z tutym znatym lubym přečelam naſpodwolniſo wozjewuju.

W Kriſowje 7. požnejeńca 1871.

J. M. Bróšk, duch.

Kedžbu!

Zutſje niedželu ſehelskuſenje wo ſolbaſh w Męſci-zaſh a Budeſtezaſh.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kili maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſdijecje: Naujnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow: — S. Bulez. S. Budyschina. Z. Khróscic. S. Pančij. S. Małeschez. — Pschilopt. — Byrtwiniske powjesze. — Hanž Depla a Mots Lunka. — Kawěščini.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinie.

9. septembra 1871.

Dowosz: 5367 kórcow.	Płaćizna w pferézku na wikach, na bursy,			
	wyšša.	nižša.	najwyšša	najnižša.
Pscheniza . .	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.
Rozla . .	6 5 —	5 10 —	6 10 —	5 25 —
Iechimien . .	4 7 5	3 2 5	4 10 —	4 7 5
Bowž . .	73 10 —	3 5 —	3 12 5	3 7 5
Hroč . .	2 2 5	1 22 5	2 5 —	2 —
Woka . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	8 17 5	8 15 —
Jahly . .	7 10 —	7 5 —	— — —	— — —
Hejdusčla . .	5 10 —	5 5 —	— — —	— — —
Rana butry . .	22 —	20 —	— — —	— — —
Kopačtom . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. ſyna . .	22 —	17 —	— — —	— — —
Pane ſymo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Čzabi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyſchina.

Do Draždjan: Rano 7 h. hodžinow — minutow* do połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.; ** w nožy 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 6 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

* Pschipołnjenje wot a fe Žitawu a Liderza (Meißenberga).
† Pschipołnjenje do Žitawy.

Pschiſipomnjenje. Čzajaj se snamjeschlom ** bjeſ Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchine a Lubiju ſastawataj. Wonaž mataj jenož woty přenjeje a druheje klasy a ma so billet ¼ wjazý płaćizč; dženſke billety pschiſimaj njeplacja.

Wjenejzna płaćisna.

W Lipſku, 14. septembra. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl. 6 ½ np., 1 połnowažazy czerwjeny šloty abo dukat 3 tl. 9 nsl. 5 ½ np.; wienske bankowki 83 ½ (16 nsl. 7 ½ np.)

Spiritus płaćesche weżera w Barlinje.

18 tl. 5 nsl. a 17 tl. 20 nsl.
pschenja 66 — 74 tl., rožla 40 — 55 tl.,

(to je: sa 25 pruslis ſortow.)

rēpikowy wolij (njeczisczeny) 13 tl. 20 nsl.
(Cziszczeny, faž ſo w Budyſchinje pschedawa
ſtajnje něhdže 1 ½ tl. dróżſhi.)

Rajnowsche.

Práha, 14. septembra. Čzesti ſejm bu dženſka wotewrjeny. Po wotewrjenju czitasche ſo borsy piſmo, kotrež bě khežor Franz Josef poſtał. W tutym piſmje khežor bjes druhim praji: „W dopomuñjenju na wažnoſcz a móz čzefkeho kraleſta a ſpo- minajo nu tu njeſhablatu ſwěrnoſcz, ſo kotrež je čzefki lud naſch thron ſtajnje podpjerat, my prawa tuteho kraleſta rad pschipoſnawam a ſamy hotowi, tuto pschipoſnacze ſ naſchej ſtronowanſkej pschibahu ponowicž. — Tola pak mamy pschi tym na to džiwacž, ſhotož ſmy 1860, 1861 a 1867 ſ dobom ſa wſchitke naſchē kraje poſtaſili, a ſo nam teho dla derje ſpoda, ſo čze po adresy lěta 1870 čzefki ſejm prawa čzefkeho kraleſta ſ prawami naſchēho khežorſta a naſchich druhich krajow ſdobiſje wuru- nač, a žadamy teho dla wot čzefkeho ſejma, ſo by wón tuion ſkutk w duchu měrnoſcie a pscheczelni- wosče dokonjal.“

(S tutych ſłowow je ſjawnje widzecž, ſo čze khežor Franz Josef Čzecham jich požadanja dopielnicž a ſo ſa čzefkeho krala ſtronowacž dacž a pschi ſtronowanju pschibahu na to wotpožicž, ſo budže wſchitko ſwěru džerzecž, ſhotož je Čzecham ſlubil.)

Sa pschedbydu čzefkeho ſejma je khežor wjeha ſlobowiza pomjenował. Tuton je derje ſmyſleny Čzech a je ſejm ſ čzefkej a němskej ryczu wotewrit, ſo by woběmaj narodomaj doſči czinił.

Saskia. Jego majestoscz król Jan je so 10. septembra s hrodom Stolzenfelsa do Franzowskleje podał a na swoim puczu w Achenje nozował. Nasajtra a 12. septembra je won w Saint-Quentinie, 13. w Charleville 14. w Sedanje a 15. w Metz'u pschebywał. W tych miastach mjeniujy wschudze salzy wojszy steja. Na Stolzenfels dżysche so dżenka 16. septembra wrócił a je tam sa czas jeho puchowanja knieni królowa tak docho pschebywała.

A dopomjenju na wojnu, tak sbożomnie skončenu, su so w Draždaniach dopomnijęte tolerje bili a moga so tam w królewskiej kancelarii finanzasny sa toleć dostac, tak daloko hač dozahaja. Na przedniej stronje je królowy wobras, na zadnej pak genius němskeho kraja, na konju a se smakowatej khorhowej w ruzi.

Prynz Jurij a prynzezyna Jurjowa, tiz staj nělotre dni w Bayerskiej pobytu, staj so 10. septembra wot tam domu wrócił.

W nastupaju wotemrječa k. ministra Dr. Schneidera draždanski nowiny głedowaze powiedaja: „Won czysche so 4. septembra se swojej kniežnu dżonku na horu Vanguard horje podac. Tało běchtaj hizom wjetshi džel pucza na konju dokonjaco, czyschtaj pošlent fruch, laž so to hinal njezdzi, pěši doloniec. Ale hizom po některych kroczelach padze minister, ani kowocika njeprawischi, do rukow puczkopasowaria. Woža ruczka bě jeho sajaka a won bě na měsče morwy. Jego czeko bu potom do Pontresina doniesene a wot tam do Draždjan pscheiniesene, hdzej bu 10. septembra na woskobje čezne waschnie khowane. Krópryńz Albert bě w sastupjeniu króla Jana tež na pschewodženie pschijek.

A lepschemu tych kuchonémym, tiz su w draždanskiej a lipižanskiej, sa kuchonémym saloznej schuli wuwułnyli, je kniežna Therese Rottmayer w Draždaniach 40,000 schégnakow darila.

Wóndano je so 716 rekrutow i infanterieregimente No. 105 do Elacha podało. Mjeniujy 2 bataillonai tuteho regiments staj w Schlettstadt, jedyn pak w Straßburgu.

S Lipsta pisała, so budże tam nětčischa maša, laž so sda, jara wopytana. Cholera tam njeje.

Po ordrie, kotaž je w Varlinie pschischa, maja so wschitzy wojszy, tiz su 1. oktobra swoje tsi lěta wuskužili, hizom w tychle dniach domu poškacz.

S Franzowskleje je so wóndanjo 40 muži 2. salskiego regiments jědnych do garnisona w Giiniumie wrócił.

Psi tym wotdželenju salskiego wójska, kotaž hischce w Franzowskleje steji, maja reservistijo, tak daloko hač je to trjeba, wostac, tak so budža jenož tsi domu puščen, tiz so tam njeřebaja. Czi, tiz tam wostanu, směja tu spodobnosz, so so wojzy i žanyman manövram žadac njebudža a so budža w landwehrje jenož tsi lěta gřejic trjebac.

Prusy. Někto je skončinje tón czas pschischo, so němske wójsko te parise fortu, kotaž hischeze hač dotal wobhädzene džerzesche, s wěstoscju wopuszcziji; pschetož Franzowska je tež wójsklich khóstow sapkaczka, laž bě to psihi měrwobanknjenju postajene. Psihés to, so so parise fortu wot němskeho wójska wopuszczaja, je w Franzowskiej sažo něshto mjenje němskich wojakow trjeba a so teho dla 2. divisia w tychle dnjach wot tam domoj wrócił.

Wot tych pjenjes, kotaž su Franzowskoj hač dotal sapkaczili, dostanu Bayerska, Württembergia, Badenska a Hesenska něhde 40 millionow toler, te kraje pak, tiz k połnoznoněmstemu swiaskej kruszach, něhde 200 millionow toler. Su to Pruska, Sakska, Mellenburgstu atd. Wotdželenje tych pjenjes so po tym stanje, laž ma kózdy kraj wojakow.

Zale němske wójsko budže w měrnym časzu něhde 400,000 muži bylne.

Nakhwilne twarjenje, w kotrymž budže němski parlament abo rajchsrath tak docho wuradžowac, hač budže sa něón zyle nowy dom natwarjeny, je tak daloko hotowe, so budž so 1. oktobra pschepodač móz. Rajchsrath najsskerie křejcž ostobra w Varlinie shromadži.

W tychle dniach so w Mainzu lětna katholska shromadžisna wotdžerža, w kotaž so wschelake nalejnoscje katholskiej zvítwo wuradžowach.

Rhēzor-král je porucišk, so maja so franzowske departeemny abo wotkiesy Seine-et-Oise, Seine-et-Marne a Seine, laž tež parise fortu, wot Niemzow hač dotal wobhädzene, w tychle dniach wot němskeho wójska wopuszczicz. Potajkim so niz jenož 2. divisia, laž zmy horla nospomnili, ale tež 22. divisia domu wrócił. A prěnschej kłuscheja wojszy s Westpruskleje a i pošlenschej s Hesenskleje a Nassaukskleje.

Rhēzor-král je w pošlenskich dniach w Bayerskej pschebywał a so drje bory do Baden-Badena poda, swotkal so w oktobru do Varlini wrócił. Wjetch Bismark je se swojej familiu w Reichenhallu a hrabja Moltka je na swoim kuble w Schlesyskiej.

Austria. Wurunanie s Čechami so najsskerie zyle derje radži, pschetož řeimiske wosby jenotliwych austrijskich krajow su tak wupanýk, so do rajchsratha psches dwě tsečinje tajlich sapoštanow pschindže, tiz budža sa wurunanie rycerz a hložowac. To pak dořahnje, pschetož po austrijskej konstituziji hodža so wustawki tuteje konstituzije salonszy pschemenicz, hdzej wot shromadženich sapoštanow 120 tajke pschemenjenje sa debre spōsnaje. Sa pschemenjenje je jich pak hizom wojzy, mjeniujy 138, a pscheczivo pschemenjenju a wurunaniu jenož 60.

Tuta napštečiwna (fruto-němska) strona ſebi někto žaneje radž njeře; wurunanie wojzy sadžewacj njemóže a duž tze swoju nasdatu wažnosz na to waschnie polasacj-

so tak sejini, kaž Čehoslovenskemu činjachu, mjenujži cí na rajchsrathé njeprávnu, prajízdy, so budže českého luh tak dohó pschechjivo woprylonju rajchsrathé, hacž psches awstrisku konstitujiu wšiché awstriske ludy rune prawa njedostanu. Sapoškanzy, kíž so k spomnjenej napravljivnej krutonemškej stronje džerža, hroža po tajlím nětko tež s tym, so na rajchsrathé njeprávnu, wudawajo, so, to awstriský Němčy tak žadaja. To pak je luta kža, pschetoz němških sapoškanzy w rajchsrathu budže nimale 100, tak so budža tam Němčy hischče hódnje sastupjeni. Duž cí 60, kíž wurunanje nočebža, na žane wašnje njemóža prajízdy, so bychu wšiché Němčy tak smyžleni byli, pschetoz Tyrolario (kíž su tola Němčy) su wožebje tajlich mužow sa sapoškanzy wuswolili, kíž čzedja sa wurunanje džekacj. S žyka je so w tých 13 jenotliwych awstriskich krajach jenož w 5 tójskto tajlich Němčow wuswolito, kíž su pschechjivo wurunaju, w druhich 8 krajach su s wjetšcha tajzh wuswoleni, kíž su sa wurunanje.

A hdy bychu tež spomnjeni 60 pschechjivniži na rajchsrathé njeprávni, dha to njeby nicž schodžiko, pschetoz hdyž je w rajchsrathu s najmješča 121 sapoškanzy, dha móža wuradžowacj a wobsankacj, shtož čzedja, a to dýrbi potom sakonsky ptačacj. Ale na rajchsrathu budže hischče wjaz, dyžli 121, mjenujži 138, tak so ta krutonemška strona nicž slasycj njemóže, hdyž tež na rajchsrathé njeprávnu.

Sa naměstnika w Čechach je hrabja Chotek wot khezora pomjenovaný. Wón je Čech a je s tuteho pomjenowania tež widječ, so řezi khezor wurunanje s Čechami žada; pschetoz hewak njeby na najwyššeho město Čechu stajík.

Českí řezi, kaž tež řezi druhich awstriskich krajow su so 14. septembra wotewrili.

Franzowſka. Psches to, so su němčy wojazh wožnosć Paríža wopruščeli, stej so hízom dwé němškej divisijsi na dompuč podakej, te druhé divisijsi pak dostanu hinašče kwartiry, hacž je dotal mějachu. Šalša (24.) divisia, kíž we wotkresomaj Aisne a Ardenes, po tajlím najblíže k němškim mjesam stejše, budže nětko hischče bliže pschebywacj, mjenujži we wotkresomaj Ardenes a Meuse. Pruska 11. divisia (wrótčawſka) pschehydli so se Saint-Denijs a wožnosće do wotkresow Cote-d'Or a Jura (s hłownej kwartiru w Dijonje).

Wot tých 4 divisijsow, lotrež tak dohó w Franzowskej wostanu, hacž budža wšiché wójnske khósty saplaczene — a to móže řezi hischče 3—4 léta tracj — směje 6. pruska divisia (brandenburgska) swoje kwartiry w wotkresu Marne (hdyž su města Reims, Epernay, Chalons atd.); 19. pruska divisia (hannoverska) we wotkresu Meurthe (s městem Nancy); 4. pruska divisia (brombergaska) w Haute-Marne (hdyž je město Chaumont) a Vosges (s m. Epinal) a slonečnije bayerske divisia, lotrž swoje kwartiry

w wotkresu Aisne wostnje a potom, hdyž su so Šalša domoj wróciši, wotkresaj Ardenes a Meuse wobžadža. (Šalša divisia mjenujži Franzowſku wopruščeli, tak bórsy hacž Franzowſkoj sítwórtu pokilliardu wójnskich hóstow saplaczja).

Ze Serbow.

S Bułez. Iako tydženja w nowinach čítachym, so je l. gmejnski prjódksjeř a burksi kubleč Strauch jako tajki prjódksjeř, kíž by so 2. oktobra t. l. wot 5. wobneneho wotkresu sa sapoškanza do druhéje komory salšeho řežma wuswolit, dha bě nam to w prénim wolemknjenju trochu spodžitwo, ale my so tež bórsy dopomichmy, so řeziž so žadyn lepschi muž jako sapoškanz sa 5. wobnem wotkresu njehodži, dyžli l. Strauch.

Tutón wotkres je mjenujži skoro jenož wot ſamých ratarjow wobhdleny, l. Strauch je pak tež wjetšhi a na ſhonienu ratař a pschi tym hischče gmejnski prjódksjeř, tak so móže so kóždy ratař na to ſpuschczecj, so budže l. Strauch na řežmje ſe wšiché možu k lepschemu ratarstvu ſlutkowacj.

Ale wón ma tež sprawnu, kheczijsansku wutrobu, kíž řezi žada, so by so tež kóždemu řemanemu džekacjer jei derje řežko a wón ſe ſwoje ſwérne džeko hódnú ſdu doſiaſ.

W ſchulſkih naležnosćach je wón tež derje ſwedomy, dokelž je hízom dlešči čas ſchulſki prjódksjeř, tak so budže derje roſhuzdžicj wjedžecj, lal ma k lepschemu řežecj a hložowacj, hdyž budže so na bližším řežmje nowy ſchulſki ſalon wuradžowacj.

A ſhtož zv rkej nastupa, lotrež naležnosće — a to khezro wazne — na bližším řežmje tež k ryčjam pschindu, dha budže wón pschi wšichém prázowanju wo ſamostatnosć, kíž wožadam řežecj ma, tola ſa to ſlutkowacj wjedžecj, so by to, ſhtož my ſa grunt a podkožl wšichého ſcheczijsanswa džekacj, tež dleše we wšichlej ſwojej ſyloſci wostało.

Hewak my wěm, so je l. Strauch — hacž runje ſſerb — němškeje řežce tak móžny, so budže ſo ſemu malo Němčow jeho řežecja runacj móž; wón je s wožbej řežniwoſču woždarjeny a tak wótreho, ſpěchneho roſoma, so móže kóždemu ſhětſje a wuſtajnje motmowlacj.

A so ſo wón ſa tajke powokanje, hdyž ma ſo ſjawnje wuſtupowacj, jara derje hodži, je ſo hízom na ſužskim řežmje derje wožakalo; pschetoz wón bu tam, jalo bě řež jedyn krocj na nim pobyl, bórsy do wubjera wuswoleny.

Slonečnije bychym hischče to pschispomnicj měli, ſo jeho wšich ſožnosć jenož jako sprawneho, ſwérneho a čeſkeho muža ſnaje.

Teho dla ſmy tež my teho měnjenja, ſo ſo w 5. wobnem wotkresu nětko lepje ſa sapoškanza njehodži,

buđli i. gmeinstki prijödksiejer Strauch w Nodezach. Duž
jeho wušwolcę!

S Bułez. Wyżsokoostojne tačantsiwo w Budys-
chinje, kotrež je nad nasćieji zyrtwju a šchulu kollatarske
knjeſtvo, je na město i. kantora Kirschmarja, kiz ho w
blízšim času pensionirowac̄ da, po wjetšinje mothko-
hovozeho zyrtwinskiho a schulskego prijödksiejerstwa dotalneho
druheho wuczerja i. Hatnika we Wjelečzinje powołaco.

S Budyschina. Kenjez biskop Forwerl, kiz čzyscie
wot 10. hac̄ do 26. septembra firmowanje a schulske
pruhowanje w herbskich katholickich woſadach wotdjerzeć, je to khorowatoſcę dla na njewestk čas̄ wotkorzyćz dyrbiać.

Z Chrósczic. Na s. Bartromja popołdnju bē tudy
na šchuli katholicka zhromadžizna abo rozryczeniwo
wo naležnoſcach katholickich Serbow pod pschedsydliwom
fararia Hörnka z Budyschina, kotrež bē kaž hewak wo-
zjewienje wo tym na sudniſtvo do Kamjenica poſak. Ni-
male wſchitke serbske woſady běchu zaſtupjene; biez pschi-
tomnyimi běchu jednjo kl. duchowni a tſjo wuczerjo. Psched-
syda woſerwi zhromadžiznu z tym rozpominanjom, zo w
katholickich Serbach w pschirunaju z druhiſti krajinami
hiſtice někotre towarzſta pobrachuju, kotrež ſu woſebje w
naschim času, kdež ſo dobri a gli zjenočuju, jara trébne.
Prénje praschenje jednanja bē teho dla, hac̄ ſo njebū
poła nas hodžiko, tež na wsach někotre woſadne katholickie
bjeſady (podobne tym, kotrež Němci z italskim ſłowom
„kasino“ imenuju) zaſtojeć. Wo tym ſo wſeje ryczeske
a zaſtupnicz z valbičanskiej woſady ſlubichu, zo chedza
ze zaſtojeniom tajkho towarzſta ſapocjatki ſejnicę. Ma-
to wobroči ſo ledžbnoſc na to, hac̄ njebū za katholicku
serbsku woſolnoſc mōžno byko, tajku „nalutowańju a po-
zyczeniu“ zriadowac̄. Kaž na piſikkad w Barcze a Rakecach
hižo woſteji a w Scherowje wot 1. oſtobra woſtac̄
budže. Ničnoſc węzo woſtawuje wot toho, hac̄ ſo
mužowje nadendu, kiz tajku węc na ſo woſmu a xedu.
Tež zaſtojenje hiſtice jeneho rataſleho abo ńlonomskiego
towarzſta za połnocy džel katholickie serbske krajiny
by wužitny byko. Dale bu žadoc̄ wuprajena, zo by
ſo tež wot katholickich Serbow zaſy zhromadny wopołaz
lubosće i ſwiatemu wótcej ſtač, kaž je lud we wſchelickich
druhiſti krajach biez poručnoſcze, duchowneje wſchonoſcze
wuwjedle. W tym nastupanju pschirzachu pschitomni na-
mijet, zo byku katholicki Serbj, kotsiž na s. Marije
naroda do Róžanta, du ze wſchich woſadow (tón kroč
tež z Budyschina, dokež bē s. Marije domaprytanja, na
kotrymž dnju ſo hewak tam kchodzi, lěša ujedždu), lónie
procession na to měnjenje džerzelj zo chęci Bóh ſwiatoho
wótce z něčiſtich čeſnosczow wuſwobodzic̄. Tele woſ-
zanknenje mějeſche ſo do Poſka ſtajic̄ a wſchje teho
někotſi ſwojich kl. fararjow proſyje, zo čzyli woni to tež
pschi woſjewienju processiona pschitajic̄. Potom powie-
daſche ſo wo wólbač na ſejm a na rajchstag, na korytž

ſo katholicki Serbj dotal mało abo w njepſchewienoſcę
t. r. z rozpjerſcheniem hkoſow wobdzelleja, kaž je ſo na
wsach pschi woſebje wobdzelleja, ma ſo w Poſku (kdež ſo dotal ſtač
nieje, huč runje to jene nowinn w ſwojim časju wuda-
wachu) rožestajenje wo tym ſtač a ſnadiž tež zhromo-
džizna teho dla džerzelj. Na namjet i. wuczerja Hidki
woſzankny ſo, zo ma ſo kóžde lěto dwójcy pôdla druhiſt
katholickich bjeſadow abo towarzſtow kaž dotal katholicka
zhromadžizna w Chrósczicach džerzelj, a to jena naléto-
a druha nazymu. Skónečne pschiindje rožryczeniwo
na Poſku, jeho rožtěrkoſczenjo a tež woſtajic̄.

(R. B.)

S Pančiž. Džen psched ſw. Bartromjeniom mě-
jachmy tudy khetro ſylne njewjedro, pschi kotrymž bějſt
do jeneje puph na knježim polu dyri a ju spali. Nje-
daloko njeje běſche ſo jedyn člowejk w jenej druhej pupje
psched deshčom ſkhowač, kotrež poč morový po dyřjenju
běſta won wuleſe, ſo ſaroczejo, ſo pschi njewjedrje nihd-
wazy do jeneje puph njepoleſe.

S Maleshez. (Porjedzenje.) W c̄. 25 ſteji, ſo
ſu woſowarjo na maleschanskim knježim dworje wino,
piwo, lheſej a thlanzy doſtali. To pak je pschecziszczone;
pschetož to wſho je ſo plužniſečanskim woſowarjam na
plužniſečanskim knježim dworje doſtako.

Přílopk.

* Pschedsyda franzowskej republiki je wjazorym knje-
žim w Hamdurgu a w Mellenburgſej rycerſli kſchiz
čeſneje legije spožejit, dokež ſu ſo po franzowskych jatych
dobročiwoje horjebrali.

* Na kupje Sankt-Thomas je 21. augusta wulki
wetr žakoňne wulku ſchodu načiniſt. Tamniſche město
teho ſameho imena tajke wonhada, jako budžiſche čeſke
bombardirowanie vſcheračo. Něhdje 50 člowejkow bu
wot padazych twarjenjow ſaraženych a 79 čeſko rianjenych,
420 twarjenjow bu ſpomalanych. Na kupje Antigua je
80 člowejkow žiwojenje ſhubilo a někotre ſta ſu ranjene.

* W Draždjanach ſo w blízšim času nowa ru-
ſowſta zyrkę twaric̄ počznie. K temu je tamniſche ru-
ſej woſadze jedyn pscheluz ſruch kraja, bliſko čeſkeho
dworniſcze ſejožh a 25,000 tolef hodny, darik a ruſi
hrabja Komarowski je ſa nowotwarbu zyrtwje hižom
24,000 tolef nahromadzik.

* Blisko Maltona je wondano jedyn muž pod wul-
kimi boleszemi wumrječ, dokež bē pschi piežu jenu woſu
požrječ. Ta jeho tak do krta ſto, ſo dyrbjeſche woſu wu-
mrječ, předy hac̄ móžesche kelač i pomozg dōnc̄.

* Se Stromberga pola Koblenza je prijödksiejer tam-
niſcheje poſtſkeje expediziſe čeſky a 18,000 tolef ſ poſt-
ſkeje kaž ſobu woſal.

* W Pilznie (w Czechach) bu sañdženu žobotu rano rubježnik a mordař Janek po wuſudzenju ſudniſtwa wobwěhneny. K temu bě ſo wjèle tykaſz pſchihladowarjom ſhromadziko.

* W Králowzu je 6. septembra jenož 17 c̄łowiekow na kholeru ſchorjelo, wot ktorých je 14 wumrjelo. Po taſlim ſo ſda, ſo ta ſhoroc̄a jara wotebjera, pſchetož předy bě ſa džen pſchego 70 - 80 ludži na nju ſchorjelo.

* Ruske wójsko ma w czaku mera 732,000 wojskow i 33,000 wychlami, we wójnje pał 1 million 174,000 wojskow i 39,000 wychlami.

* Italſka a Franzowska ſtaj pſches horn Mont-Cenis ſa želesnizu, kij i Franzowskeje do Italſkeje wjedže, dokhi tunnel (podſemſti puch) pſchekamac̄ dakoj a je ſo pſches tuton tunnel 12. septembra prěni króč ſ wjetšim čahem jeko. Tunnel je pſches hodžinu dokhi a trajetše jedženie ſ franzowskeje na italſku ſtronu 40 minutow a po dwemaſ hodžinomaj i italſkeje ſtrony na franzowſku w 55 minutach. Pſchi tym bě widzec̄, ſo wot předaduſcheho čaha žadyn kur w tunnelu wostał njebe.

Cyrkwińskie powjesce.

Werowaní:

Pětrowska chrkej: Jan Korla Nowak, wobydler, ſ Hanu Amaliju Augustu Mehnerę.

Michałska chrkej: Wjaſław Weilert, nahladowar w fabriky w Hajnizach, ſ Karolinu Bittnerę ſ Naschowa.

Křečni:

Michałska chrkej: Ernestina Chrystiana Theresa, Jana Bohuwěra Mehle, khejerja a murjerja na Židowje, dž. — Jan August, Jana Augusta Poldala, khežlarja w Ženkezech, ſ. — Helena Saloma, Handrija Domaſki, sahrodnika w Kheleinje, dž.

Zemrječi:

Džen 30. augusta: Amalia Hana, Jana Pětra Jeremiasa, wobydlerja na Židowje, dž., 10 l. 3 m. 26 d. — Korla August, teho ſameho ſ., 6 l. 10 d. — 31., Martha Augusta, Vjedricha Augusta Scholty, pjetarja a khejerja pod hrodom, dž., 5 m. 19 d. — 1. septembra, Michał Ernst, njebo Michala w mnischnej žylki ſ., 6 l. 5 m. — 2., Vjedrich August, njebo Hendricha Deroueaux, ſebdarja na Židowje, ſ. 5 l. 10 m. 6 d. — Handrij Benjamin Keiling, wobydler na Židowje, 46 l. 9 m. 14 d. — 3., Karolina Augusta rod. Stangez, Ernsta Voigta ležomnoſcerja a wójski na Židowje, mandželska 51 l. 9. m.

Kak

rozom

Hans Depla

wótřitaj

a

Mots Tunka

ludži pódla

škrějetaj.

H. D. W delnjorujedžanskej woſelnoſci ſu tola druhdy tež džiwni ludžo.

M. T. Kak dha to?

H. D. Mo, pſched někotrym čaſhom jeneho i twaro-wei maschinu w ſicze trjechichu a duž je ſo někto do hu-ſejinkow pſcheydlik.

Hans Depla. Praj wſchal wérne ſkowo, Mots!

Mots Tunka. Hm: Wſchitlon ſapocžatſ je cježli!“ njeje to wérne ſkowo?

H. D. Mo haj, laž ſebi to c̄łowiel wulkaduje.

M. T. Kajke wulkadowanje dha ty ſnaſesch?

H. D. To je trochu džiwne. Wějenuz ſedýn c̄łowiel bě prěni króč na paduchoſtvo wuſchoł a kowarej naſowu kranz. Iako ju domoj njeſesche a jeho jeje cježloſez jara cjiſchęſe, rjelny wón: Haj wſchal haj, tež pſchi kranjenju je ſapocžatſ cježli.

H. D. Uj aj tola!

Mišionski ſwiedžen

nacheho ſerbskeho miſioniskeho towarzſtwia budzie ſo, daſi, Böh, na ſw. Michałka (piatki 29. septembra) w Hrođiſčanskej zyrlwi ſwiedžicj, a ſu wſchitzy pscheſeljo miſionſta na tón ſamym lubje pscheproſcheni.

Serbske temſchenje ſo ſapocžne popoſku w dwemaj; ſerbske pređowanje budzie wot f. fararia Domaſčki w Koſacjizach, němſke pak wot f. vicedirektařia miſionſta Härtinga w Lipſtu djeržane.

Tón knjes pak wobradž nam a wſchitkim nachim lubnym ſwiedženjſkim hoſcjam jedyn bjen w ſwojich pschi-
twarkach, kij by lepschi był, dyžli hewaſ ſawſynt!

W Hrođiſčju 6. septembra 1871.

A. Ebert, P.

Dokelž ma ſo w 5. wolbnym wokrjeſu, do kotrehož město Wosport a wžy budyskeho a wospor-
ſkeho ſudniſkeho hamta ſtuscheja, 2. oktobra t. l. jedyn ſapoſlanz na krajny ſakſki ſejm wuſwolicz, dha-
ſeki najpodwoſniſcho dowolamny probinzialnoſeſimſkeho deputirtu

knejſa gmejnſkeho prjödkſtejerja Straucha w Rođezach

Herrn Gemeindevorstand Strauch in Rođewitz bei Pommeriſ
jako tajkeho muža prjödkſtajicj, kij by ſo jako ſapoſlanz na krajny ſejm wuſwolicz hodžil. Wón by
wěſeſe ſe wſchěmi možami a po ſwědomnju na ſejmje ſa lepshe wobylſerjow tuteho wolbneho wokrjeſa
ſlukowacj wjedžil.

Wjele wuſwolerjow 5. wolbneho wokrjeſa.

Škótny pólver ſ czerſtwych ſelow,
Korneuburgſki ſkótny pólver,
Pólver psche fólkı,
Pólver psche priyatowu proſatow,
Lockwiſſki balsam,
Ziſchankowy ſalfowy pólver
porucza **Grodowska haptika**
w Budyschine.

Pomož psche brunawu ſwini.

Skorjenemu ſwinjeczju ſo wſchědnie tſi króć jena
jedzna ſzíza počna brunawopolvera (Bräunepolver)
na kufku chleba nutſda. S dobow ſo k temu radži, ſo
by ſo ſchija ſwinjecja husto ſ brunawolinimentom
namasowaſa. Tuton polver punt po 12 nſl. a tuton li-
niment bleſha po 5 nſl. je k doſtacju

w grodowskej hapticy w Budyschinje.

Pschedawanie woſebneje rheumatismuſoweje žalby
knjesa kata-wobſedžerja J. Jurja Kräza w buſchkwjach
ſo 20 nſl. a po 1 tl. (jenoz buſchkwje ſ wołojanej plombu
ſu prawdziwe), kaž tež ranę hojazęje žalby (Wund-Heil-
Pſlaſter), dlehe hacj 50 lét derje dopokafaneje, lut po 5
nſl., wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a woſe-
noſcz poruczenie doſtaſ

knjes Heinr. Jul. Linda
ſadu wulkeje zyrlwe.

L. Hochheimer a Co., Zeiš,
jeniczych pschedawarjo ſa Němzh a wukraj.

Knjef Hochheimerej & Co. Poſczelcze mi hnýdom
ſa toler Kräkoſeje rheumatismuſoweje žalby. Bjes
wſchelakimi hrédkami psche rheumatismus a wič, kotrej
je moja žana ſa 10lét naſložowaka, je tutu žalbu najlepſchi
hrédk, kotryž ma ſo taſtim, kij ſu podobnje khor, ſwérū
porucziej.

Hala n. S., 16. februara 1871.

Pommniš, ſudniſki poſeſniſ.

Wulku dželbu woſmianych

a poſtwoſmianych
pjeſzowych poczebnijenjow,
wutkow ſa kholowy,
cziszczañych barchentow,
czoplych barchentow,
podſchiwowych barchentow,
najnowſche rubiſchka na hlowu,
hotowe lama-jecžki,
hotowe barchentowe jecžki

atd. atd.

ſ dobrociſiwemu wobledžowaniu porucza

Julius Hartmann

na ſitnej haſh a na mjaſowym torhoſteju
52. 36.

**Najlepſchi
polver psche ſchwobn,**
muchovu papjeru,
infektovu polver
porucza **haptika w Rakezach.**

Lužičan čo. 9 je wuſol

a woprija: 1) Nanowa žalosć wo njehohu džowku. Spěw
wot St., d. w Č. Kh. 2) Hajnkec džowka z Čorneho
Kholmca. Powjedańko wot H. Jórdana. (Pokračo-
wanje). 3) Při pućowunju. Spěw wot J. K. 4) Wo
temperamentach. 5) Wot J. C. Fijałka. Spěw wot
Göthe, přei. Jan Kubanek. 6) Žadne džakowanje.
Podal Jan Spokojny. 7) Drobnoſtki. Wot J. B. N.
a J. K. 8) Z Budyſina a z Lužicy. Wot J. a F.
9) Słowjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja. 10)
Listowanje.

Sklad wot l'ajchowanju kmanich' tassowych' wahow, decimalnych' blidnych' a mostnych' wahow, taž te jelesne a mohasne wiedly, po postajenju ajchowansteho, 1. januara nastupowazeho porjada dzěkane; zilostne měrh s běleho blacha, pozhyrowanego czornoblača, mohasa sopra, a žhna přenjeje dobroseje dute měrh sa žito wot bukowego a duboweho drjewa a pozhyrowanego czorno-blača; dohostne měrh w metrej wot worzela, jelesa a drjewa, schmigi a hantoměrh maja po fabrikſkich placisnach na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Rob. Richter, lotterijowe a komisjonske khlamy na schulerſkej haſy čjo. 5., w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwiſku: Wilh. Glathe jun., w Ostrigu: hauptlak Gerischer.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

kławnje snate picje psche hämorroidalne czer-pjenje, psche hubjene pschetlacze w żoldku, psche njeappetitnoſc, wo cijnj doſc̄ wopiszmow ważnych' kapazitätow lekarſtwa prijodekzeji; ma w originalnych' bleſtach po 10 ngl. stojnie na pschedan:

we Wehrsorfje knies C. Aug. Schmidt,
- Eisheunersdorfje l. Ernst Donath,
- Scherachowje l. Ferd. Pech,
- Neugersdorfje l. J. W. Röthig,
- Ebersbachu l. Aug. Ernst,
- Lubiju l. Reinhold Reiß,
- Budyschinje l. Rudolf Hölzer,
- Nowosalzu l. Richard Bamberg,
- Ramenzen l. Herm. Rästner,
- Gibawje l. J. G. Müller,
- Biskopizach l. Bernh. Kunza.

Prof. Dr. Wagnera nutſſykanje

sahoſi*) sa 3 dnj kojdy wuběž s mocjowej roſki kaž tež běly ſplaw žonſtich, tež zyle ſeſtarjeny. Placisna sa bleſtu s wuklozenjom 1 tl. 20 ngl. se ſkajanjom ſobu poſtacj, ſwérku diſkretnje ma na pschedan

J. L. Holz, Friedrichstrasse 74, Berlin.

*) 25letne cjerpienie radikalne wotſtronjene.

S tutym l'awjedzenju dawam, so ja něko kojdy schtworthk w Biskopizach w ſt. ſlonzu, kojdy pjatk w Lubiju w ſt. ſloži a kojdu ſobotu w Budyschinje w bělym konju rano wot 9 hac̄ do 5 hodzinow popołdnu k rhezam.

Fr. P. Dinkler
s Draždjan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage

S tutym mojim cjeſczenym wotkuſowarjam l'awjedzenju dawam, so ja wot dženhiſtchego dnja jenož w mojim wjelbje

na miaſhowym torhoschczu čjo. 36 moje płaſtowe a modeſtorowe khlamy dale wjedu a w budje wjazy njepſchedawam.

Julius Hartmann
na rožku miaſhowego torhoschęza.

Drjewowa aukzia.

Pondželu, 18. septembra t. I. budje ſo w lěſowych' měſtach, l' drugieczansku a huſcjanſkemu lězej kluſchažch, jako: w ſicjeſtikim haju, w drugieczanskich kerfach, we wocejich' kerfach a w kočinſkim haju, na jenym' drjewniſchczu a wot naſtajaných' drjewow, wětroſlemkow a wuleſhowanego drjewa

1 ½ kloſtra ¼ lohcj. twjerdych' Kliplow,

25 ½ " " " mjeſkich' Kliplow,

6 kloſtrow brěſtowych' pjenkow,

50 " " " kbojnowych' pjenkow,

73 kop ¼ lohcj. mjeſkich' walczlow

pod wuměnjenjom naſadzenja a pod druhimi, prjedy wosiemjomnimi wuměnjenjemi na pſchedadžowanje pſchedawac̄. Aukzia ſapocžne ſo rano we 8 hodzinach' pſchi ſicjeſtikim dwórnischczu.

Kupowarjo ſo ſ dobom proſha, ſo bydu ſebi to drjewo prjedy wobhlaſali, dokež budje ſo aukzia jenož na poſtajených' punktach ſpomnjených' lěſow bžeržecz a ſo kojdy kloſtr abo walczlowa hromada jenotliwe phtacj nie-hodži; pſchipokafanje kupjeneho drjewa pak ſo hnydom stanje.

Grabiňſke Schall-Nioucorſte hajniſke ſarjadniſtvo
w Huſz̄y.

Hugo Opelt.

Pſchi prijodekſtejazej potřebje poruczeja ſo:
ghly a mléth melis a raffinade zolor,
roſhnik a lorinth
wſchē druzinych' ſorjenjow (ſtajne čerſtwych')
cjeſla pſchedenčna muſa.

To wſcho w nojlépszej tworje l' dobrociwemu wobledžbowanju poruczataj

Ginzel & Ritscher

na ſw onknej lawſtej a wulkej bratrowſtej haſy.

Sawěſzenja pſche wohnjowe ſchfodowanje po twjerdych' wſchomžno tunich' prämijach' horjebjerje

němſki Phoenig

wohňawěſzaze towarſtvo w Frankfurze nad Majnom ſa

Budyschin a wokolnoſez

C. A. Siems firma: J. G. Kelingſt Nachfolger, w Budyschinje na bohatej haſy čjo. 86.

Proſne jerjowe ſudý ma jich jara wjele na pschedan

J. T. Reimann
ſ napſhac̄ja theatra.

Na žitnej haſy 52. Julius Hartmann Na mjažowym torhoscheżu 36. płatowe a modotworowe khlamy.

S tutym dowolam ſebi mojim česczenym wotkupowarjam k nawiedzenju
dacz' ſo ſym 11. septembra w domje k. pschekupza Carle Noacka na žitnej
haſy 52 hiſheže

-jene druhe khlamy

wotewrit a proſchu, mi tež tam to dowěrjenje pschiwobrocicž, kaž dotal, dokelž
budže moje ſtajne prózowanje, ſo budu mojim česczenym wotkupowarjam
sprawnje a ſpěchnje poſlužecž.

S poczeſćowanjom

na žitnej haſy **Julius Hartmann** na mjažowym torhoscheżu
52. płatowy a modotworowe khlamy. 36.

Najlepſchi mlokoſowý a wuzitkowy polver.

Kral. priv. haptyska w Rakęzač.

Dr. B. Hulzsch.

Tuton hižom wjese lět ſi najlepſchim ſlukowanjom
trjebaný mlokoſowý a teho runja wuzitkowy polver ſo
woſkebie naſožuje pschi trajazej ſchocze a njewobzernoſeji
wſcheho howjaceho ſlotu, pschede wſchitkim pschi kruwach,
hdž mloko jara wotbiera, módrú, jaſnu abo ſnadž tež
krawu barbu doſtawa, a da ſo wot njeho rano na přenju
pižu horska, a kruwam tež někotre psched czeſenjom a
po nim.

Palenz.

Na naju ſkóde palenzu we wſchech družinach, khanu
po 5 nžl. moj ſedžne cžinimoj.

Ginzel & Ritscher

na ſtronkownej lawſkej a wulſkej bratovſkej haſy.

Petroleum,

prawdziwu amerikansku tworū
ma w zjelym, cžwizach, bleſbach a po puntach na naſ-
tunischo na pschedaní **Carl Noack.**

W Hatku pola Minakala je jena kheža ſe ſadowej
ſahrodu a ſ $\frac{1}{2}$ körzom pola ſa jeneho woſnarja abo tež
ſa ſoždeho druheho na pschenajecze. Wona može ſo na
Michala wobczahnycž a je wſcho dalsche ſhonicž pola
Henki tam.

Lama k hulnjam a jecžlam, kaž tež woſmijane
rubisheža po wſchelalich placjſinach a we wulſkim wu-
bjerku porucža

Eduard Hartmann
na ſnutkownej lawſkej haſy.

Nowe poſkojerje, woſkebie dobre a wulſe;
rajs a kheſe, jara dobru tworu, w zjelym
a po jenotliwym naſtunischo;
prima amerikanski petroleum dopolaſaneje dobro-
ſeje, teho runja tež wſchitke druhe materialne twory po-
rucža k dobrociwemu wobledžbowanju

J. T. Reimann
ſ napſchecja theatra.

Jeneho wučžomniſa pyta Moritz Lang, ſchewſki
miſchtr w Budyſchinje.

Sańdženu njedželu bu w Mieschizach jena knižka ſ
notami ſhubjena. Namakař čhyž ju ſa myto we wu-
dawańi Serb. Nowinow wotedacz.

Botawa na něw ſecžanskej gmejnſkej kuzy budže
ſo jutſje njedželu 17. septembra popołdnja $\frac{1}{4}$ hodžinow
na pschedažowanje pschedawacj. Chromadžinsa pschi kuzy.

Rjany mlody vječzel, pschi tak mjenowanej budyskej
khipie ſtejazh, ma wudowa Žäckelowa na drzewotwóh
wiſach na pschenajecze.

S nakladom Maczijh Serbskeje je w drugim wudawku
wuschla a može ſo we wudawani Serb. Nowinow ſa 5
nžl. doſtacz: **Genoveſa**. Rjane powiedanežko ſe stareho
čzaka wot Kryftoſa Schmida. Pschelozil M. Höriň.

Pulver psche wiež w cžrjewach, psche ſólkū
a widliſcheža pola konjow ſo hotuje a je ſtajne
na pschedaní w ſchachtkach po $7\frac{1}{2}$ nžl.

w hrodoſkej haptyszy
w Budyſchinje.

Kedžbu!

Jutſje njedželu ſehelulenje w Trjebeženzech.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktiš maja so w wudawafni
Serbs. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopschijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spěv. — Se Serbow: S Budyščina. Z Wotrowa. Z Ra-
mjenza. — Pschilopł. — Žyrlwiske powjescje — Nawěštnik.

S nawiedzenju.

Ezi žami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
sa nje na schtwórtce schtwórléto 1871 do předka placzicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Ezi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam sa $7\frac{1}{2}$ nsl.
ſkafacž. Na prusckich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nsl.
— Sa pschinjeſenje do domu placzi ſo ſakſki poſtam schtwórlétnje jenož
1 nsl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

16. septembra 1871.

Dowoz:	Płacizna w přerézku							
	na wiktach,		na bursy.					
5808 korcow.	wyša.	niža.	najwyša.	najniža.				
Bícheňza . . .	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.	tl. nsl. np.				
Rožla . . .	6 10	5 15	6 17	5	6			
Ječimjen . . .	4 10	4	4 12	5	4 10			
Wowk . . .	3 7	5	3 15		3 10			
Hroč . . .	2	1 20	2	2 5	2			
Wola . . .	—	—	—	—	—			
Raps . . .	8 15	—	9	—	8 20			
Zahly . . .	7 10	7	5	—	—			
Hejdusčka . . .	5 10	5	5	—	—			
Kana butry . . .	—	22	20	—	—			
Kopačkom . . .	—	—	—	—	—			
Zent. kyna . . .	—	20	15	—	—			
Lane kymjo . . .	—	—	—	—	—			

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

18 tl. 15 nsl. a 17 tl. 20 nsl.
vſchenza 66—78 tl., rožla 40—55 tl.,

(toje: ſa 25 prussich ſortezw.)

répitowy wolij (nječiſczeny) 13 tl. 20 nsl.
(Ežiſczeny, kaž ſo w Budyščinje pschedowa-
ſtajnje něhdje $1\frac{1}{2}$ tl. drôžſhi.)

Pjenježna płaczisna.

W Lipſcu, 21. septembra. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
6½ np., 1 poſnowajazg čerwieny ſlotu abo duſat 3 tl.
9 nsl. 5½ np.; wińſte bankowi 83¾ (16 nsl. 7½ np.)

Ezahi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipołaju 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.; **
w nožy 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
6 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m.*; 1 h. 45 m.**

*) Pschisančnenje wot a ſe Žitawy a Liberža (Reichenberga.
†) Pschisančnenje do Žitawy.

Pschispomjenje. Ezahaj ſe ſnamjeſchom ** hjes
Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſostawataj. Wonaj mataj jenož woſy přenjeſe a druheje klaszy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płaczicž; dženſle billety pschi
nimaj njeplacza.

Najnowsche.

Dražđany, 21. septembra. Kral a kralowa
ſtaj ſo wczera wjeczor w 8 hodžinach ſ hrodu Stolzen-
felsa ſbožomnje ſem wróčiloj a buſhtaj na dwór-
niſčenju wot pryzow a pryzneſhynow kralewſkeho
dworu, kaž tež wot ministra Fabrice a drugich
woſebnych knježiſt witanaj a poſtrowjenaj.

Sakſka. Dolejš ma Žobjo nětko jara nítku wodu, dha ſu hžom někotre kódge, kž vo tutej rdy jéſdža, na ſlaky na dnje rčeli ſajéke a ſchodu čerpíce.

W Rhánižu je 17. septembra wjedzor we 8 hodžinach woheň wudyrk a twarjenja wožom burskich lubkow do procha a popjeka pſchewobroczík.

Jednu wopitz je wžn Niedergrund nad Žobjom je najſterje ſwojej dwé džesči, 8 a 6 lét starej, a tež ſebje ſameho tepik. Wſhē tſi čečka ſu ſudžo po někotrych dnjach ſ Žobja wuczahnyli.

Wot 15. meje hacž do 14. septembra t. l. je w Lipſku něhdje 43,000 zuſyčh pobýko. — Maža je ſo derje ſapocžaka a ſda ſo, ſo budje tež dale dobra.

Kral Jan a jeho wýſoka knjeni mandžefla ſtaj ſo ſaňdženu hrjedu ſe ſwojeho puczowanja ſažo do Draždjan wróćíkoj. Knjeni kralowa je, kž ſmy hžom w předadſtich čiſlkach na ta ſpamnili, na hrodze Stolzenfelsu pola ſwudowjenieje pruskeje kralowej pſchewymaka, kral bě tam pak jenož jedyn džen pobýk a ſo potom do Franzowskeje podał, ſwoſkal ſažo na Stolzenfels pſchi-jewſki ſ kralowej ſlónčinje domoj wotjedze.

Wo jeho puczowanju mamy gledowaze powiedacz: Póndželu 11. septembra wjedzor w 7 hodžinach pſchijedze kral Jan do Saint-Quentina, hžej ſu wot generała Manteuffela jalo wſchichho roſlaſowaria nětčichheho němſkeho wójska w Franzowskej a tež wot druhich generalow a wſchlow na tamníchim dwórníchju pſcheczelniwje witanj. Po poruczenju franzowskeho knježerſtwa běſtataj ſ temu tež wabaj prefektaj tamníchheho wokrjeha pſchichkoj. Jako bě ſo kral do ſwojeho wobydlenja podał, pſchindžechu wſchzy 3. ostpruskeho grenadierregimenta No. 4, ſo bydu ſo jemu prijódſtajili. Wženijz pruſki kral je ſakſkeho kraja ſa čečeñho ſchefa tuteho regimenta pomjewał, tak ſo tónle regiment nětko tež mjeno ſakſkeho kraja wiedze a kral Jan hžosche teho dla pſchi ſwojim puczowanju w Franzowskej tutón ſwojí spožený regiment wohladacž, dolejš jón hacž dotal widžač njebež.

Nasajtra poda ſo kral najprijódžy ſe mſchi a potom jehasche ſ dwémaj generalomaj na to město, hžej bě ſo regiment ſ wonka města w parady poſtaſil. Jako bě ſo kral pſchiblžík, ſahríma tſikrōzne hurač ſe rta. wojakow, kž běchu bróni preſentirovali. Potom pſched nim defilirowachu a dolejš bě ſo wſcho derje radžiko, dha jím kral ſtreje pſchipoſnatje wuprají.

Popołdnju wobhladowasche wón bitwiſhča, na kotrej bě ſo we wosu, do kotrehož bě ſchęſz ſchumelow ſapschennych, wjeſez dat. Ma tých haſach, po kotrejž kral ſ města jědzesche, běſte ſo jara wjele franzowskeho luda ſhromadžiko, kž ſo pak zyle ſ mětom ſadžerža.

Po wobhladowanju bitwiſhča bě pſchna hoſčina, na kotrejž ſo offizierojo a druzh hoſčo wobdželiku. Pſchi tutej hoſčinje wunjeſe oberſt regiments ſkawu na krala

a kral potom ſkawu na němſkeho hžejora a ona ſwoj regiment, pſchispomimajo, ſo ſo jemu derje ſvoboba, ſo je jón w tajkim dobrém porjadku namalač. Nasajtra ſahe rano wón Saint-Quentin wopuſčci.

Do Rethela, hžej ſakſojo ſteja, kral Jan 14. septembra pſchijedze. Dwórníchju bě jemu k čeſči ſ pletwami, wěnzami a khorhojeſtami wupyschene a na přenim a poſlenim ſónzu haſhy, kž ſ dwórníchju na radnu hžej wiedze, ſtejachu čeſčne wrota. Ma tých přenſtich běchu te ſkowa napižane: „Sſkawa naſhemu kralej, kž poſtrovenja njeſe wot drohoho wózneho kraja!“ Kral ſo bórk ſ dwórníchju na ezerzirowanischem poda, hžej 3. bataillon ſchützenregimenta, 2. regiment jéſdnyh, ſaž tež deputazije 1. a 2. ſchützenbataillona a 5. polneho lazaretha na njeho čakachu. Oberſt Hausen parady kommandirowasche. Kral hžom ſ daloko k njemu praſi: „Kak wjeſelu ſo ja, ſo móžu mojich statyck wojakow widzeč.“ Potom jehasche po frontze, wſchudzom ſ hanthym hloſkom ſtrowio a wojažy jemu horliwe wotmowjachu. Po parady woni defilirowachu a kral ſwoju woſebnu ſpoļnoſež ſ nimi wuprají. Ma to jím kral Bože mje praſi a ſažo na dwórníchju wotjedze. — Wot franzowskeho wýſhnoſcze njebe nichton pſchischof a běchu wſchē pſcheluvſte „hlaſy“ na tých haſach ſacjinene, po kotrejž wjeſeſe ſo kral wjeſez. Tola bě wſchudzom jara wjele pſchihladowarjow, kž pak ſo wſchitzu pſchitoſtnej ſadžeržachu.

Nasajtra 15. septembra pſchijedze kral do města a twjerdžiſn Sedana, pſchewobžan wot 5. schwadrony 2. regimenta jéſdnyh, kotaž w Donchern ſteji. Hžom pſched twjerdžiſnu a potom tak doſko, hacž ſo wón po njej wjeſeſe, jeho ſ tſelenjom ſ kanonow witaču. Ma přenich, kž tež na druhich wrotach ſo ſakſke a němſke khorhoje ſmähowachu. Jako wón k kaſernje pſchijedze, kž bě ſe ſakſkim woponom, ſ khorhojem a pletwami rjenje wupyschena, jeho tam wojažy, kž běchu wot parady doma wostali, ſ njeſlónčnym hruhuwołanjom witaču. Ma druhéj stronje haſhy bě wſho pſchepjelnjene ſ franzowskimi wobhydleremi, kotsiž krala Jana ſe ſejmanjom ſkobukow a ſ machanjom rubiſkow poſtrowjachu. Jemu ſo to derje ſpodoſoſe a wón ſo na wſče boli pſcheczelniwje džakowasche. Pſchi hžownej ſtraži, kotaž bě tež rjenje pſchena, won khwilu poſasta. Potom ſo kral pomaku ſ města wjeſeſe po haſach, kž ſo ſ ludžimi mjerwachu. Jako ſlónčinje pſched městom tom pſchijedze, hžej bě wójſko poſtaſene, ſhyň ſo na konja a dashe wojakam po parady pſched ſobu defilirowat. Běchu pak tam wojažy infanterieregimenta No. 107, čečeſe batterije No. 8 a lohleje batterije No. 5, kž kral ſ hrimotazym huračwołanjom witaču. Jako pſchihladowarjo běchu někotre tawſynt franzowskich wobhydlerjow pſchichli, kž ſo wſchitzu pſchitoſtnej ſadžeržachu.

Jalo bē-kral wyschłow a wojałow pochwalił a jím
Boże mje prajik, poda ho wón na wobhadowanie bitwisch-
ca a to woszbie tyh městnoścōw, hdzej bēku Saksojo
wojowali. — Podgħisjho kral pod horlīwym flawuwo-
tanjom wyschłow a wojałow Sedan wopuszchi, so by
poħdo Charleville wróejit, swotkal bē pschiex.

Pruż... Khęjor-kral pschebywa nńekto w Baden-
Badenje a khęjexha halle sa tsi niedżele do Varlina wró-
eji. — Wjetx Bismarck je ho 19. septembra do Varlina
wróejit.

Ruski wulkowjéř Konstantin je ho psches Varlin
do Petersburga podał.

Austria. Sapoškanz̄ krunemiskej strony, lotiż
nicjō wo tym wiedżecz noħbedżo, so bychu też druhe
awstriske ludy te same prawa dostali, lotreż tam Němcy
maja, hu wobsanknysi, so te hejm, w kotrhyż hu w
mijenšchinje, wopptowacż njebudža. Taix hejmhu su cęski,
morawski, hornjoawstrijski, tyrolski a flourenski, ale hdjż
też tajż̄ sapoškanz̄ prjeċċlu wostanu, dha to malo schlo-
đi, pschedoż k wuradżowanju a wobsankanju je hisheż
poškanzom dosč, woszbie dokeż su smerni Němcy na tu-
tyh hejmach wostali.

Wschelake nowiny powiedają, so hrabja Beust hrabju
Hohenwarta se flieżby wucżisħcejcz pħata; dokeż je na
njeħo sawistin. Hohenwart je mijenużżi taixi mudra a
twjerdże stejazż minister, kajkheż w Austriai dokho meli
njeiħu. To pak Beusta mjerja, hdjż ho Hohenwart we
wschelakich nowinach a għadju też wot khęjora sameho ħwali
a wón by jeho teħo dla najradjšo wucżisħcejż. Nekotxi pak
měnja, so może pschi tajsim skutkowanju lohko doſči ham
wotleċċejż.

Franzowska. Parisko forth, hač dotal wot něm-
ſkeho wójska wodħadżene, hu ho 20. septembra Franzow-
sam pschedpodali a hu němcy wojazy połne lěto psched
Pariskom stali. — Sapoškanz̄ franzowskego hejma su
ħwoje jednania na l-hmlu skonċili a ho halle w decembru
k dalšíhim wuradżowanjom sahx shromadża.

Ruħo wfska. Russi khęjor qheż k-dopominjenju na
ħwoje wopptanju lawfassego kraja tam universitet salożiż.

Nekotre nowiny powiedają, so qheż tarkovski sultan
ruskeho khęjora w čażu jeho pschebywanju na Krymje
wopptacż.

Serbia. Serbisci hejm abo skupščjina, laž jón
tam mijenuja, je ho 19. septembra w Kragujevzu wote-
wirik. W nastupanju tarkovskich żeleznizow, lotreż budža
hač na serbske mjesy twarjeue, je wucżinjene, so maja
ho tak położiż, laž to serbske ministerstwo żada.

Dopominjenka.

(Sħieha u iż-żgħiġi : (Hlōha i-Pob. Kasem rjana wjessa je re.)

Sħieha krosh-Benedetti tam
Tom' kral Wilemej?
Napoleon qhez knieżiż qam,
Qhez Rhein wsejż wot Němskej.
Kral Wilem wojsto sawoħa,
Għiġi u tħalli wutrobu.
Kral Jan też ħwnej id-piċċi
Na wojnu jaċoħnu.

A bili fu, ho bēdżi
Pla Wörth, Spicherni,
Pla Meza tif id-nu pospochi
A pola, Sedana.

A ważnoscż naschi sejiniċhi!
Ta powiesż pħiġi k-nam:
Napoleona sajachu
A jeho wojsto tam!

Sħieha dha f-Pariskom-Babelom
Nekl cżejnej budżecje?
Je wobleħnnej dżeż f-ropotom
A lawi franzowske.

Briżi Koral leċże k-wieċżor,
So by tam wiskiċċo sħbi,
Saħġi drubi cżeri k-pokonju,
So by Garibaldja kħeċċi.

W Parisu je też dotroqla
Tonn Trochu mjen'wanh.
Je město f-wijskum pschedpodak!
Nekl mér bu sejiniżen.

Wħsxa wojsto cżeħnnej domoġ saħ
Għiġi u tħalli wutrobu
Mitajże bratija dom, do naħ
Mitajże k-twariffha,

Nekl wjeksejże ho bieċċa,
Wasħi nan je psiediżiż dom,
Też sraduj tħi ho mandjejjha,
Könz je nekk f-rubżenjom.

Pak nekotxi su panyli
We horżiġi bēdżenju,
A domoġ k-wiżżej cżajħni,
Tidu jidu njewidju.

Wħi lubi starschi dobru nōz,
Ssmu wusħħi ružjenjam,
Naħi k-żebi sawoħa Pob wot
K tħim kħwixi jandjejal.

Dha cżeħnċe dusħe l-hażi,
K też kħwixiż wċċenċi,
Pödej p-rubo je to měsċjanek
Pschi Bosy pschi stoki.

Sso budżemx saħġi wohlabacż
Hdżż wotħal pōndiemu!
Też naħi tam budże powitanj
Tonn sbożni kħmilni.

We Wyħsiekk pola Rależ.

Għandnej Polax.

Ze Serbow.

S Budyschina. Wot studomneho iz wokrjebsneho ſuda bu dzělaczet Jakub Ernst Nikusch s Brémjenja 5 paduchſtrow dla t 1 lētu a 9 měsazam jaſta wotkudženj.

S Pola. W draždjanſtch nowinach „Dresdner Nachrichten“ je č. 262 jedyn dopis s Wernerjez (Wehrsdorf), kotrež mohł knadž tež někotrehožkuž bjes našimi cítarjemi intereſowac̄. Wón ma ſo tolle: Wernerjez pola Budyschina. Wjele gmejnſtch prjódſtejerjow a fabrikantow 6. wolbneho wokrjeba je w poſlenich cíazu někotry króz wuradžowanja dla noweje wolby do ſakſkeho ſejma wotdžeržako. Sazouwſwolenje kublerja Fahnauera (s Bobolz, kž je tutón 6. wolbny wokrjeb hac̄ dotal jako ſapoštanz ſaſtupit) njeje ſo nihdze porucziko; wſchitz běchu w tym pſches jene, ſo ſtajne opoñirowanje (to rěla: napscheziwo, ryczenje a ſadžeranje, kotrež ſo tu knieſej Fahnauerej winu dawa) wažnosć wſchinoſeje podrhyje, porjad prawdy a prawa kaſy a jenož ſocialdemokratam do ruky džela. A dolež čížku hewal muža měč, kotrež industrialne potřebnoſeje ſnaje, dha ſu ſo w tym ſienoczili, ſo pſchelupza Th. Schuberta w Lübiju jako kandidata poſtaſiſtu. Wón je jako čeſný muž po wſchej Lüžiſh ſnath, podpjera wſcho roſomne poſtračowanje a wſcho porjadne daſeroswiwanje; my pak tež wěm, ſo budže tež roſhladne a ſalonſke kniežerſtvo rad podpjerač. S nim ſejm wěſeje jinu dobru móz doſtanje.“

Tolle ſo tutón dopis ma ſi njeho je bjes druhim ſjawneje widžeč, ſo t. Fahnauera w 6. wolbny wokrjebu ſ nowa wuſwolicz nothzedža. Wón budže ſo teho dla, laž ſo ſda, w 5. wolbny wokrjebu jako kandidat ſam vjódſtajic̄ abo wot druhich prjódſtajic̄ dac̄, w nadžiji, ſo jeho w tutym wokrjebu, kotrež bě pſchi poſlenjej wolby ſaſtupit, knadž wuſwola.

Ale w tym ſo najſterje zlye móli, pſchetoz we wſchech ſtronach 5. wolbneho wokrjeba ſo hlož ſa t. gmejnſteho prjódſtejerja Straucha w Rodezach ſběhaja a radža k temu, ſo by ſo tutón jako ſapoštanz ſa ſakſki ſejm wuſwolit. A t. Strauch je tež wo prawdze tajſti muž, kž by naši 5. wolbny wokrjeb w Draždjanach nanaſlepje ſaſtupic̄ wjedžit.

Z Wotrowa. Wondanjo je ſo wotrowſki t. farač Wels ze Schwajcarſteje domoj wróčik. Bohužel ma pſchec̄ hiſchec̄ bohoſc̄ a tež dybawoſc̄, tak ſo ſebe nje-móže zwazič, faru něko zaſh na ſo wzac̄. Wón chce ſo tehodla dac̄ pensionirowac̄ a potom zaſh do Davosa wróčic̄, zo by ſo doſpołnje wuſtrowil. (R. P.)

Z Kameńza. Zaſdženy ſchtwórk bu wjelezaſſuzbn̄ t. Werner, přeni kaplan w Chróſcicach, w tačantſlim konſistoriju jako přeni farſki administrator za Špital pod Kamjencom wobkruženj. Wot wozjewjenja ze ſtronu klóſtýrſkoho knieſtwa, ſo chce ſtatoho duchow-

noho ſa Špital zaſožic̄, ſu ſo tſi lēta minhle hac̄ do tehole wobkruženja. Kož je znate, je, tale naležnoſc̄ w ministeriju ſo zaſomđika. (R. P.)

(R. P.) **Z Budyschina.** Zaſdženu wutoru běſte tudy 25lētny jubile katholſkeho prajíleho ſtudentſkeho zjenoczenſtwa. Dokež ſerbſch ſtudenči na wulſej a wysokej ſchuli pſchiležnoſc̄ nimaja, ſo w tej ryczi wudokonječ, w kotejž dyrbja k ſwojemu ludej ryczeč, pročuja ſo woni w priwatnych towarzſtwach abo domjachch zjenoczenſtwaſch dobro-wolnje wo to. Tak ſu tež našci ſtudenči w Praž (kož pſched 150 lētami w Lipsku) pod t. Bulom ſo zjenoczili w l. 1847. Wot teho čoſa zapisuja ſo jich ſpiſowne džela do wſebitých knihow, kotrež ſo „Serbowka“ mjenuju a ſo w knihowni ſerbſkeho ſeminara k wopomnječu khowaja. Za prjedawſche a nětčiſche ſobuſtawu zjenoczenja zdaſhe ſo teho dla pſchihodne, ſwjedžen ſwojich 25lētnych prco-wojanow džerječ. Duž bě t. farač H o r n i l, něhduski ſobuſtaw, ſwojich ſobuſtawořichow do Budyschina na tojki ſwjedžen ſlagat. Pſchischi pak běchu wſchitz ſtudenči z Prahi, 1 z Lipska, a 1 z Münſtera, pječo duchowni a 1 ſekar. Po pſchihotowacej zhromadžiznje mějachu woni ſwjedžen w ſali katholſkeje towarzſtve tudy. Tam buchu tež z wopřtanjom wysolodſtojnoho t. can. cap. kantora ſe u e a n ſ a - pocjeſceni. Pſchi wobjedže buchu wſchelake ſpěwů we wjacorých ryczach ſpěwane a wſchelake džakowue ſtawu wunjeſene. Nadžiamy ſo, zo je ſo pſchitomným ſobuſtawam kaž tež pſcheproſchenym hoſčom derje ſpodo-bato. Boh žohnuj dale proču wſchitz, kž ſo za ſwoj lud ze ſlovom a piſmom staraja! Vivant studiosi!

S Budyschina. Pſchi ſerbſkej Bojej ſlužbje, kotrež ſo 15. njeđelu po ſm. Trojizh w draždjanſkej kſchij-nej zyrkuju wotdžerža, mějſeče t. farač Golc̄ ſ Vafez předowanje, t. farač Šykor a ſ ſmilnej pak dte ſpovjednej rycji. Spovjedný ſuđi bě 200. — Blížſcha tajſla Boja ſlužba budže 2. njeđelu adventa.

Přílopk.

* Franzowſki ſejm je wobſankn̄, ſo ſwoje wura-đowanje 17. ſeptembra ſlōnči a je halle 4. decembra ſaſo ſapocžni.

* Ma jenej amerikanskej ſóđi, kotrež 13. ſeptembra ſ Hamburga do Cardifſa (w Zendželskej) pſchijedže, ſu 4 matroſojo na kholeru wumrjeti. Duž tam ſ teje ſóđe ničton na kraj wuſtupic̄ njeſm̄.

* W Diesbaru pola Miſchna mějachu 5. ſeptembra ſatrafchne kropobice, kotrež je tam woſebeje we winižach ſaſtou ſcholu načinito.

* Pſchi plesťrowanju jeneho dwora w Nordhausenje bu tam w ſemi, něhdze kožz hľuboko, jedyn horný ſe wſchelaki ſtouhmi, hľebornými a koprohými pjenjeſami namakany. Tute pjenjeſy ſu w ſchýrenatym ſeſtötetu bite.

* W Kralowzu je so w nozy 10. septembra wulka Steinfurthez maschinowa fabrika a železolijerjna se wschemi twarjenjemi wotpaliska. Wona bě halle pshed někotrymi njedželemi wot jeneho akzisoweho towarzista kupjena.

* W Heidersdorfje dyri býsk 5. septembra do jstwž žiwosćerja Beera a sarasy jeho mandželsku, kotařž hrjedž swojich 8 džecži jedžesche. Tym džecžom so žana schoda staka nije.

* W Njedžichowje su so w nozy 3. septembra knježa stará bržen a domiske a hródz sahrodnika Neschki wotpaliske.

* W Varlinje je so wondanjo jena wulka khěza sa ſyponyka, dokelž ju delta pſchetwarjowachu. Tuto pſchettwarjowanje bě mjenujz tak hubjenje ſrijadowane, so so bjes njesboža dolonječ njejhodžesche. Wot wobydlerjow tejeli khěze su schyrio živjenje ſhubili, wožmjo buchn pak mjenje abo bole ranjeni. Wyšče teho je wſcha domžoga nadoba, kotařž wobydlerjo khěze w swojich ſtrach mějachu, najbole na male ſuſki roſbita abo róſdrjena.

* Pſhed někotrym čjazom je w Nižowskej jedyn tigeř s jeneje menažerijs cželnýk a je tam wjele njesboža nahotowak. Najprjódznamakachu ludžo někotre žonjaze a džecžaze cžeka w podolskim wořkežu, kiz běchu wot jeneho džiwojeho ſwérječa wobožrane a s džela roſtorhane. Potom trjedichu tež na tajke cžeka w moskowskim, zarzynskim, ſerpuchowskim a dmitrowskim wořkežu. Něhdže dwé milí wot Moskwy nadendžechu so na wſchelakich mestnosćach 13 člowoske cžeka, s kotařž běſche mjašo najbole wotežrane. Najprjedy ludžo měnachu, so su to wjelli čjinili, ale potom s Barizyna powjescz pſchindže, so su w tamnej bliskoſći to žadkawie ſwérisko widželi a so je to najsljerje jedyn tiger. Poſdžischo so wuſlēđi, so ta wěz tež wo prawdze tak bě. Mjenujz wěſtej Heidenreichowej, kotařž bě so s wulke menažeriju do Nižnjego Nowgoroda na puć podala, so by tam swoje wſchelake džiwoj ſwérjata ſa pjenjesh poſasowala, bě njeſdalolo Moskwy jedyn tiger cželnýk, s bojoſcze pſhed ſchtrafu pak Heidenreichowa to njebe nilomu prajila, cžehož dla bě ſo potom teiko njesboža ſtač mohko. A tutón tiger hiſhče morjeny njeje, hacž runje wſchelake nowiny wudawachu, so je jeho wěſt Rabenk satſelik.

* W Pomžku w Čezechach je so 17. septembra džewjez domſkich a tſinacze žita počných bržnjow wotpalisko. Wohen je wot džecži ſe ſchryhovanczlamí ſamischtrjeny.

* S Polſkeje pišaja, so su tamniſke rufke regimenty nowe mitraleuſh dostali, so bychu ſi nimi tſeleč naſwuli. Wone su po wunamkaju generala Gorkowa twarjene.

* Na Rheinje je so 14. septembra jena parolodž ſpaliska, na kotařž běſche ſa wjele tawſhynt toleč petroleja.

* S Neuwieda pišaja, so je tamniſki wječ 5. septembra ſi cžesce ſwojeje mandželsleje ſwojim poddanam wulku hoſčinu wuhotowak. Wszechc hoičci bě něhdže 7000, kiz nimale 6000 počutlow khleba, 3000 puntow

ſchini a 1200 puntow dobrého twarožka ſlmutachu. Wupiſti ſu ſchtrir wulke ſory wina.

* S hoſrlich abo ſeklonofſchskich horow w Schlesyňſkej pišaja, ſo je tam w nozy 19. septembra hódný ſněh paŋk a doſč ſtrjedý ſod namjersnyk, kotařž halle pſchi-pokdnju roſtaſchtaj, hacž runje hižom wot ranja ſkónčilo jaſne ſwěčesche. Tamniſki wobydlerjo ſ teho ſudža, ſo hiſhče čjopku naſhmu doſtanjemy. — We wokloſnoſci město Gumbinnen (w Westpruslej) ſu tehdom ſylny ſněhovy mječel měli.

* Tunnel, kotařž je pſches horu Mont-Cenis, bjes Franzowſkej a Italskej. ležezu pſcherubany, je nimale 69 millionow frankow khotſtowak. Wón je 13,446 metrow dohli a wobſteji ſe ſameje ſlaky. Něhdže 13 let je tračo, hacž bu ſkónčjenje pſchekamany.

* W měſeč Hartensteinje mějachu 14. septembra hoſtaw ſakſkého hóvného pſzokarskeho towarzista ſwoju lětnu ſhromadžiſnu. Pſchi tutej ſtadnoſci bě tež pěkna pſzokarska wuſtajenja a doſtaſchtaj bjes druhimi tež ſ. Nöbel ſe ſsmočejz a ſ. Eckard ſ Ramjenzia cžerne myta ſa wuſtajene wěžy. — Dotalny pſchedžyda ſ. duchowny Räda w Barze ſu ſ nowa ſa pſchedžydu wuſwoleny a teho runja tež dotalni wobjerlownizy.

* Zato wondano jedyn čjaz po železniſu jedžesche, kiz ſ Lyonu do Pariza wjedže, dha někotre wosy ſ ſoliſe wuſtočiſu. Pſchi tym bu jednacze člowojekow ſaražených a dwužyči ranjených.

Cyrkwińskie powjesce.

Werowanie:

Pětrowska chrkaj: Jan August Rak ſe ſphytez, ſ Hanu Meldnerez. — Korla August Bormann, ſeržant 12. kompanije 4. infanterieregimenta No. 103, ſ Marju Madlena Gruhez.

Michałska chrkaj: Jan August Szola, wobydler na Židowje, ſ Hanu Chrystianu Ženichez ſe Sojdowna.

Křen:

Pětrowska chrkaj: Korla Richard, Jana Korle Nowala, měchciana a pſchelupza, ſ.

Michałska chrkaj: Hana Ernestina, Handrija Dudz, murjerſkeho michtra w Dobruschi, dž. — Jan Bohuwer, Michała Bohuwerova Kranza, khěſlarja w Ženicezach, ſ.

Želesowe a frótſotworowe phlomy

Chr. Holtsch Nachfolger

na miakowym torhoſčaju čj. 4/255
porucja wulki wubjerl prawdziwego ſendželskeho gratu ſa týſcherjow, cžěſlow, wojnarjow atd., teho runja tež nože, nožiž, ſanki, ſhamorowe wobbieža, loſſerowe, ſožowe a wolnowe wobbieža, ſož tež ſchrubiti, ſchýſt a hoſdje we wſchec̄h družinach.

Pschi hejmskej wolbje, kotaži so 2. oktobra w 5. wolnym wokrješu směje
(to je: w měsće Wosporku a w vězach, kiz do budyskeho a wosporskeho žu-
dniskeho hamta říšscheja) čožili česczeni wuswolerjo

Knjesa gmejnskeho prjodkstejerja a kublerja Sandrija Straucha w Rodezach

Herrn Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch in Rodewitz bei Pommritz
jako sapořlanza na sakski hejm wuswolicz. Won je muž, kiz so we wschém
nastupanju k temu, hodži.

J. Scholta, rychtar we Wajizach. J. Albert, rychtar w Nachlowje.
K. Bergbold, gmejnski prjodkstejer w Wuježku. M. Mejia w Eusku.
P. Urban a G. Wünscha we Wosporku. J. Albert, rychtar w Mjeschizach.
G. W. Ackermann a J. Wienka w Trjebjenzach. Scholta, kubler w Konjezach.
J. C. Pfuhl we Wadezach. J. Janisch w Mjeschizach. Po-
želnik kuihowneho towarzstwa J. Mikanta w Ströži.

Wofjawa.

Knjesan rolnikam porucjam ja po najtunisckich placisnach moje strojne hnoje (künstliche Düngemittel):
Kořčinu (Knochenmehl) parjenu s fabriki Neusulzy, wobsteji s 4% dusyka (Stickstoff) a 21½% kořčilko-
weje křešaliny (Phosphorsäure);

Baler-Guano-Superphosphate, so 19—21% we wodze ruspuszczeneje kořčiloweje křešaliny;

Wuhloštlky podložcan [(Knochen-Kohlen-Superphosphate) Spodium], s 15—17% we wodze rus-
puszczueje kořčiloweje křešaliny wobstejazy.

Na město stareho dobrého Peru-Guana porucjam ju:

Schtapikowy podložcan (Ammoniač-Superphosphate), wobstejazy s 10% dusyka a 10% kořčiloweje
křešaliny a

Mjažkowinu (Fleischmehl) kotaž s 10% dusyka a 7% kořčiloweje křešaliny wobsteji.

Sa tute spomnjene mažoty (Gehalt) garantiruju ja, a je chemiscky spytovaža ſtazia w Pomorezach swolniwa,
wſchitkim česczownym wotebjerarjam mojich strojnych hnojow te ſame darmo spytac, a može so teho dla kózdy
wo koſtoci (Qualität) ſwojego strojnego hnoja pſchezwědcicj.

W Budyschinje w septembrzu 1871.

W. Mattheis
s bota winowjeſe kicje.

S tutym k nawiedzenju dawam, so bym někto kózdy
ſchtvortk w Bislopizech w sl. ſlónzu, kózdy p'jatk w
Lubiju w sl. kózji a kózdu ſobotu w Budyschinje w
bělém konju rano wot 9 hact do 5 hodzinow popołdnju
k ryczam.

Fr. W. Dinkler
s Dražbjan, Wilsdruffer-Str. No. 40, 3. Etage.

Sawěsczenja pſche wohnjowe ſchfodowanje po
twjerdyh wſchomđno tunich pramijsach horjebjerje

němſki Phoenix

wohnſawěsczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Maj-
nom sa

Budyschin a wokolnosć

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej hafy čzo. 86.

K h o f e j
punkt po 75. 80. 88. 90. 95. 100. 110 np. atd.,

z o k o r
po najtunisckich placisnach,

ſ y r o p
punkt po 16. 18. 20. 36 np.,

L a m a n y r a j p
punkt po 16 a 18 np.,

c i g a r r y
25 ſchtuk po 30. 40. 45. 50. 55. 60 np. atd.,

p a l e n z
wſchitke družiny po najtunisckich placisnach
Rudolph Hölder
na rožku herbsleje a ſchulerſleje hafy.

Na žitnej hafy 52. Julius Hartmann na mjašowym torhoshezu 36.
platowe a modotworowe khlamy.

S tutym dowolam ſebi mojim čeſčenym wótkupowarjam f nawiedzenju dacz, ſo ſym 11. septembra, w domie f. pschekupza Carle Noacka na žitnej hafy 52 hiſcheze

jene druhe khlamy

wotewrit a proschu, mi tež tam to dowěrjenje pschiwobrocicž, kaž dotal, dokelž budže moje ſtajne prózowanje, ſo budu mojim čeſčenym wótkupowarjam sprawnje a ſpěſchnje poſlužecž.

na žitnej hafy **Julius Hartmann** na mjašowym torhoshezu
 52. **platowy a modotworowe khlamy.** 36.

Sfład wot f ojchowanju kmanych taſlowych wahow, decimalnych, bliźnich a moſtnych wahow, kaž tež želesne a moſtasne wichty, po poſtajenju ojchowanſkeho, 1. januara ſaſtupowazeho porjada bjeſlone; zitoſtne měrh ſ běleho blacha, požhnowanego czornoblacha, moſasa ſopra, a zyna přenjeſe dobroſeſe dute měrh ſa žito wot bukowego a dnboweho drjewa a požhnowanego czorno-blacha; dohōſtne měrh w metrje wot worzela, želesa a drjewa, ſchmigi a bantoměrh maja po fabriſſich placziſnach na pschedan:

w Budyschinje: Jul. Nob. Richter, lotterijowe a komiſionke khlamy na ſchulerſtej hafy čzo. 5., w Lubiju: Max Stoß, w Niederoderwiſu: Wilh. Glathe jun., w Oſtrihu: haptýkar Gerischer.

Lama f ſuſnijam a jeczkam,
 kaž tež

wołmjane rubisheža

po wſchelakich placziſnach a we wulfim wubjerku porucza

Eduard Hartmann
 na ſnuteſkej lawſkej hafy.

Prof. Dr. Wagnera
nutſhylkanje

sahoji*) ſa 3 dnj koždy wuběžk ſ mocžowej roſli kaž tež běly ſpław ſónſkých, tež zyle ſeſtarjeny. Bla- eziſna ſa bleſchu ſ wuloženjom 1 tl. 20 nſl. ſe ſka- ſanjom ſobu poſlač, ſwěru diſtretnje ma na pschedan

J. L. Holz, Friedrichstrasse 74, Berlin.

*) 25léne czerpienje radikalne wotſtronjene.

Pschedawanje woſebneje rheumatismuſowej žalbh knjeſa kata-wobſedjerja J. Jurja Kräha w buſchkwjach ſo 20 nſl. a po 1 tl. (jenoz buſchkwje ſ woſojanej plombu ſu pravodžive), kaž tež ranę hojazeje žalbh (Wund-Heil-Pflaſter), dlehe hacž 50 lét derje dopolaſaneje, lut po 5 nſl, wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a wokoloſc poruczene doſtač

knjes Heinr. Jul. Linda

sady wulkeje zyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Zeik, jeniczky pschedawario ſa Němzh a wukraj.

Anjeſej Hochheimere & Co.

Ja proschu Waſ mi ſaſo 2 buſchkwje J. Jurja Krätoſeje rheumatismuſowej žalbh po 20 nſl. poſlač.

S wutriebanjom přenjeſe poſhyki mam hižom poſloženje a nadžiam ſo, ſo budu ſ druhéj ſaſo wuhojenh.

Neuwerk p. Oſterwick na Harzu, 27. februara 1871.

Ch. Jäger.

Wučomniſ pýtanj.

Sa jene materialtworowe a destilaſiſte khlamy ſo 1. oktobra t. l. pod ſpodobnymi wuměnjenjemi jedyn wučomniſ pýta. Wſho dalsche je ſhonicz w Wellerez kniharni na bohatzej hafy w Budyschinje.

Dokelž ma šo w 5. wolnym wokrješu, do kotrehož město Wosport a wžy budyskeho a wospor-
ského žudniškeho hamta ſluſcheja, 2. oktobra t. l. jedny ſapoſlanz na krajny ſakſki ſejm wuſwolicz, dha
ſebi najpodwołniſcho dowolany provinzialnoſejmskeho deputirtu.

**Knjesa gmejnskeho prjódſtejerja a fublerja Sandrija Straucha
w Rodezach**

(Herrn Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch
in Rodewitz bei Pomritz)

jało taſleho muža prjódſtajicž, kž by ſo jało ſapoſlanz na krajny ſejm wuſwolicz hodził. Wón by
węſeſe ſe wſchěmi mozami a po ſzwedomnu na ſejmje ſa lepshe wobyljerow tuteho wolnego wokrjeſa
ſtukowacž wjedziſt.

Wjele wuſwolerow 5. wolnego wokrjeſa.

**Vulku dželbu wołmjanich
a połwołmjanich
vjelzowych poczebnjenjow,
wutkow ſa kholowy,
czishezanych barchentow,
czoplych barchentow,
podſchiwkowych barchentow,
najnowsche rubiſchka na hłowu,
hotowe lama-jeczki,
hotowe barchentowe jeczki
atd. atd.**

ſ dobrociwemu wobledžbowanju porucža
Julius Hartmann
na ſitnej haſy a na mjaſowym torhochęzu
52. 36.

R wobledžbowanju.

Czesczenym ſerbam ſi tutym ſa nowyđenju dawam,
ſo budu ja ſawostajene twory mojego njebo mandzelskeho,
knihijasaria E. E. Kliemanda, kotrež wobieſje ſe ſpě-
warſtich knih, biblijow, modlerſtich a ſchulſtich knih, twier-
dje a derje ſwjasanych, wobſteja, ſa bližiſhi czaſ w mojim
wobyljenju na bohatej haſy czo. $\frac{8}{9}$, po oktoberſkim her-
manku pak tež w mojej, na firmy ſnajomej budje pſcheda-
wacž.

W dobrociwem wobledžbowanie prožy
Almalia ſroudowena Klemendowa.

Najlepsche franzowſke gummiſjowe ſkupuje we wſchę-
wulkoſczech ma na pſchedan

Chr. Holtsch Nachfolger.

Prawdziwy homöopatſki ſtrowotny khosej wot Krause
& Co. w Nordhausenje a H., ſtajnje čerſtwy a punt po
20 np. pſchedawa

Chr. Holtsch Nachfolger.

Gene ſóra hujoja je ſ doſtacju
na mjaſowym torhochęzu czo. $\frac{4}{5} zl.$.

Prawdziwy amerikanski vetroleum
w cžwizach, ballonach a po vuntach,
prima solarwolij,
ſtearinowe a paraſinowe ſwęzy,
najlepsche ſchlesyjske ſwęczenie,
vulkanskii woliſ ſ masanju
porucža najtunischo

C. A. Wehla

na mjaſowym torhochęzu czo 40.

Najlepschi amerikanski ſwinjaze ſadlo
porucža

C. A. Wehla

na mjaſowym torhochęzu 40.

W Nowych Borschizach je kheža czo. 81 ſ $\frac{1}{2}$ körza
ſahrody a pola ſe ſwobodneſe ruki na pſchedan a je wſcho-
dalsche tam ſhonicž. Wona je maſivne nowotwarjenia
a ſ 25 dawksimi jenocžemi napołożena.

Saňdženu njedželu bu w Mjeſchizach jena knižta ſ
.notami ſhubjena. Namakař čyžl ju ſa myto we wu-
dawarni Serb. Nowinow wotedacz

Saňdženu ſobotu 16. ſeptembra je ſo w Budy-
ſchinje kruc̄ bukſkinoweho ſukna, do módrého
rubiſchla ſawaleneho, ſhubilo. Sprawny namakař
čyžl to ſa myto we wudawarni Serb. Nowinow
wotedacz.

W Hatku pola Minakařa je jena kheža ſe ſadowej
ſahrodu a ſ $\frac{1}{2}$ körzem pola ſa jeneho wojnarija abo tež
ſa kózdeho druhého na pſchedajecje. Wona može ſo na
Michala wobczahnycz a je wſcho dalsche ſhonicž pola
Henki tam.

S nakladom Maczijy Serbskeje je w druhim wudawku
wulſhla a može ſo we wudawarni Serb. Nowinow ſa 5
nžl. doſtacj: **Genovesa**. Rjane powjedanczo ſe stareho
czaſa wot Khrystofa Schmidta. Pſchelozik M. Hörič.

Skhadzowanka

w Budyſinje ſrjedu po Michale.
Kózdy sprawny Serb je witany.

Serbske Nowiny.

Za nowěški,
kto maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósée
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Ge Serbow: S bartſteje woſzadý. S Nadwerja. S Budyſchinla.
S Džethorej. S Kettiz. S Delneho Hunjowa. — Nawěſhtmit.

R uawjedzenju.

Eži žami čzeszjeni wetebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
sa nje na schtwórtce schtwórléto 1871 do předka płaczicž, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
pſches póst pſchinjescz dawaſa, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nsl.
ſtaſacž. Na pruſſich póstach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nsl.
— Sa pſchinjesczenje do domu płaczi ſo ſakkim póstam schtwórlétnje jenož
1 nsl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyſinje.

23. septembra 1871.

Dowoz:	Płacizna w přerézku										
	na wikach,		na bursy,								
wysza.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.		
Pšenica .	6	15	—	5	25	—	6	20	—	6	10
Röha .	4	10	—	4	6	—	4	12	5	4	10
Dzehmien .	3	7	5	3	—	—	3	15	—	3	10
Wewh .	2	—	—	1	25	—	2	2	5	2	—
Hroš .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps .	—	—	—	—	—	—	8	28	—	8	20
Zahy .	7	10	—	7	5	—	—	—	—	—	—
Hejdusčka .	5	10	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Rana butry .	—	22	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Kopastkom .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. gyna .	—	25	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Lane gzymjo .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Spiritus płaczesche wcžera w Barlinje.

18 tl. 15 nsl. a 17 tl. 20 nsl.
pſchenja 66—82 tl., rožla 40—55 tl.,

(to je: ſa 25 pruſſich körzow.)

čepikowh woli (nječeſcenje) 13 tl. 20 nsl.
(Ežiſeſenje, kaž ſo w Budyſchinje pſchedawa
ſtaſnie něhdže $1\frac{1}{2}$ tl. drôžſki.)

Přenjezna płaczisna.

W Lipſku, 28. septembra. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 pokroważazý czerwjem ſtokh abo dułat 3 tl.
9 ngl. 5⅔ np.; winsle bankowki 83⅔ (16 ngl. 7⅔ np.)

Ežabi ſakkofschlesyſkeje želesnizy ſ Budyſchina.

Do Draždjan: ranu 7 hodžinow — minutow* do-
počnja 9 h. 5 m.; pſchipočnju 1 h.— m.*; popočnju 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožu 2 h. 40 m.;**
w nožu 4 h.

Do Šhorjelza: ranu 7 h. 50 m.*; dopočnja 10 h.
50 m.*; popočnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
6 h. 35 m.; w nožu 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

* Pſchipanjenje wot a je Žitawy a Viberza (Reichenberga).
† Pſchipanjenje do Žitawy.

Pſchiſomjenje. Ežabí ſe ſnamieschkom ** bjes
Draždjanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju
ſtaſawataj. Wonaſ mataj jenož woſy přenjeze a druheje ſtaſy
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazy płaczicž; dženske billety pſchi
nimaj njeplacza.

Najnowsche.

Draždjan, 29. septembra. Kral a kralowa ſo
3. oktobra ſ Pilniſ na hród Weesenstein pſchepylitaj.

Twjerdzinu Königstein je pruſka wobſadka —
ſ wuwſacžom pruſſeho kommandanta — wopuschçila
a je na jeje město jena kompania budyſkeho wójſta
pſchisčila.

S a l s k a. Na město dotalného ministra **Kotterbova** sňawného vyučenství; Inješa **Tolksteina**, kdo je ho perfektionovac̄ dal, je král **Van Isen** profesor **Gerbera** povolal a tuto hžom 1. října k swojmu významu schůzbu nastupi. (Dr. Carl Friedrich v. Gerber bě hač v dotal profesor pravisnictwa w Lipsku; wón běše tež pschedkyda fakulte krajnej synody, jako bě ta w Draždjanach schromadzena.)

Schóz wuprōsnjene město ministra prawdy nastupa, dha ho synlne powieda, so budže nětežiški pschedkyda zwilawského appellozionského ſuda, t. Klemm, na jne powołany. Wón bě w swojim časzu vlastek budyského vokřejného ſuda a předy w Lubiju.

w Grünberga pola Schellenbergu ſo 25. října dovolnja Seltmanez domske wotpaličku. Psihi tym ſo to njesvože ſta, ſo ſo dwé džewigzky dželaczerja Reichela spaliscej. Starša bě pječ lét: a mědicha jene ště ſtara. Wobej hiscze ſpaſtej, starſcej pak doma njebeſtaj.

Knjeni Simonowa w Draždjanach, kdo je rodzena Šerbowka a w poſlenjej wójnje ſa ranjenych a khorých wojalow jara dželama a Karoſciu, je wot khezora-krala ſaſtržbný kchiz dostala, ktrýž je ſet khezorka Augusta ſ pěknym liſtom poſkala.

w jenej pěkorej jamje bliſto Annaberga buſtaj 21. října dwaj dželaczerjej tak straſchnje ſaſypnieno, ſo mojeſtaj ſo ſeu morvej čele hačke ſa dwaj dnjaz wuhrjebač.

w Nowosalu je ſo 21. října woſal Hānsel wot infanterieregimenta No. 103, ſo jenej piſtolju ſatſelit.

P r u ſ y. Khezor-kral je hiscze w Baden-Badenje a tam ſnadž hiscze někotre nježele wroſonje.

Wſchelake pruske nowiny, ktrež předy jenož němſkej ſtronje w Awstriji pomhachu, ſu ſa tym pſchikle, ſo maja Čechyho zyłe prawje, hdyž ſebi rune prawo ſ Němzami žadaja. Tute nowiny měnja, ſo ſe to jenož ſdobne a to cžim bole, dokež ſu bžé Němzy w nowším časzu ſtajne němſkých ministrów w Awstriji měli a cži tam njeiſhu ničio ſmaneho pſchihotowac̄ mohli, ale kraj dale a bde do wjetſcheho hubjeniwa ſamjedli.

Hdy ſo němſti reichstag do Varlina powoka, to hiscze wěſte njeje. Tež njevě ſo, hdy ſo pruski ſejm ſhromadži.

Wjerch Bismarck je někotre dny na ſcjojich lauenburgſkých ſubkach pobyl a ſo wot tam ſejar do Varlina vróčil.

A m ſ t r i a. Khezor w tu khrilu we Wuherſel pſchibywa a tamniſche wójſko wobhladuje.

Eži krajni ſapoklanž, kotsiž ſo, k trutoněmſkej ſtronje džerža, pſchego hiscze na te krajne ſejmy pſchikli njeiſu, hdyž ſu w mjeſtchini. Na kaſtich ſejmach ſo teho dla bjes nich jedna a wražduje. — Przedawſki minister Gisler, ktrýž ſo tež k trutoněmſkej ſtronje džerži, je

wondano we Wuherſel pobyl, ſo by ſnadž pola wuherſkého ministrov ſchedkydu Andražha někajli pomoc namaloč. Ale tón je jemu wotmolič, ſo ſo do teſe ſady měſczech njemože, dokež wiſki minister hrabja Hohenwarta we wſchém tak ſtuſuje, kaj ſmě po krajných ſalonach ſtukowac̄.

Wſchelake awſtriske nowiny wudawají ſa hrabja Veufi hiscze pſchego pſchecziwo ministrej Hohenwartej džela a ſo to tola wjazy tak hiz njemože, ſo by ſuojo ſola w kraju knježila. Wone teho dla měnja, ſo budže khezor pak Veufa pak Hohenwarta ſe ſlužby pufczejec̄ dyrbječ.

w khrowitzkym ſtowym měſcze ſahrebje (Algern) běchu w tyhle dnjach wſchelaz ſejmský ſapoklanž ſhromadženi, ſo bychú pſhmo ſefajeli, w ktrymž ſo pola khezora wobcežuju, ſo ſo khrowitzki ſejm hromadu njevodova. (Khrowitzka mjeniují w tu khrilu pod wuherſkym ministrem ſteji. Dokež pak ſu ſo w khrowitzku něko ſ wjetſcha tajž ſejmský ſapoklanž ſuſwolili, tři džedža khrowitzku wot Wuherſele ſaſo wottorhny, džu wuherſké ministerſtwo wotwörjenje khrowitzkého ſejma, hdyž by ta wě ſ ryczam pſchikle, pſchego dale wottorlue.)

F r a n z o w ſ k a. Němſte wójſko je něko te ſchret bliſto Pariza ležaze vokřejn abo departementu wodwic̄zilo. To je tež w nastupanju parifskich fortow ſcjinco, ktrež běchu wot němſkich wojalow wobhadjene.

Hac̄ dotal je ſo tójsko ſběſtarjow, ktrýž ſu w Parizu jatých wſali, wotbudičko. Vjes nimi je tež ſnata Rocheſort, ktrýž je ſ wjazylēnemu jaſtu na jenej twierdžiſný wotbudičen.

Š Algiera pſhaja, ſo revoluzia tamniſcheho muha-medanského luda wot franzowského wójſka hiscze pſchego zyłe poražena njeje. Tola Franzowſojo ſ wjetſha dobywaja, pſchi tym pak jara furowje ſathadzeja. Wont mjeniují ſběſtarſte wži ſpala a wobydlerjam wſcho, ſchóz eži maju, bjes ſmilnosće woſmu.

Š cžesči wotwörjenja tunella pſches horu Mont-Geniš, hdyž jeleſniča ſ Franzowſleje do Italskeje wjedze, běſte wondanjo w tamniſche bliſtoſci ſwiedzeni, na ktrymž ſo Italský a Franzowſojo wobdželiku. Ale franzowský ſaſtojnizy běchu jara ſyml a malo ryczniwi, dokež ſu ſ tym njeſpolojni, ſo jim Italský w poſlenjej wójnje pomhalu njeiſu, ale ſu wjazy franzowsku njebož ſ temu wujzili, ſo ſu město Rom a wokloſcej bamzej wſali, jelo bě ſo franzowské wójſko wot tam domaj vróčilo. Na ſwiedzenju pak, kdo ſo ſpomnjeného wotwörjenja dla potom w italskym měſcze Turinje wotdžerža, bě franzowský minister Nemusat, kdo bě tam tež pſchikl, trochu čopliſki a wuſtrobiſki.

Pſchedkyda franzowského republi, knjez Thies, něko ſe wſchelake možu na tym džela, ſo by franzowské wójſko ſaſkerje a lepje do řadu ſtajſe.

Mużowſka. Po nowych potyczkach z cholera w ruskim królestwie żyje wojewoda.

Mauniversitecze we Warszawie ho několik wschitkich medowoscię jenož s pomozu ruskiej rycie wojewod, dokelž su zemnički polski studentojo, ruskie rycie tak mózni, so moja w njej niz jenož derje rycie, ale tej derje pięcię. **Turkowſka.** Wójna, tij bě ho pszczeniwo sbežkarškim Albanesam zapoczątko, njeje dale postrzowata, dokelž su ho sbežkarjo podczili.

Bajerſka. W Mnichowje (München) su wojewodji tych katolikow, lotniž hamzowu njemolnosć pszczeniaca nozgiedja, w posłaniach dnja wuradzowania dżerzeli. Rajwaznische, sztož su wuradzili, je drje to, so chzedja několik wojsady sokołecz, tij maja ho „starokatoloske“ wjenowacj.

Pereſiſka. Mužowſke nowiny pięcią, so w Perskiej hifcze pszczenego héd a cholera knejtaj. Na wobej je tam w tuju lécie psches 60,000 ludzi umrjelo a njeje widzecz, hdz ho tam sažo polepschi.

Ze Serbow.

S bartſkeje wojsady. Kaž je ho we wschelakich druhiach wojsadach stalo, tak je tej nascha bartſka wojsada wojakam, tij su ho s požlenjeje wójny domoj wrózili, niedzielu 10. septembra trażny zwiedzeń wuhotowaka. So by ho pał to najlepje wuwjedko, dha bě i temu w prawym časzu zwiedzeńsi wubjek hromadu stupił, hewal pał tej knieza gmeinzy a zyrwinsky prjódlejero swoju pomoz posliczku a pjenjej i tajkemu zwiedzeniocy hromadzachu. Wojskije ho na tym tej knies hrabia z Lipje a jeho kniesaj synaj, kaž tež i. wschitki hajnik Wiedemann wobdzeliču.

Po wjehich nusnych pszczeniach ho spomnieniu njejdeli we wschitkich wach nascheje wojsady młodzina pod namjedowanjom gmeinistickich a zyrwinsky prjódlejeroj, kaž tež schulska młodosc pod wjedzeniom swojich i. wojewodjow, se swojimi rjanymi khorhojemi shromadzi, so byt su swojim lubym wojsakam, tij su ho s Bozej pomozu se kuroweje wójny domoj wrózili, na pszczenie waschnje čejek wopokaſali. Popołdnju na poł dwieju ho čah i. Bulojny, se Stróże, Małeje Subrniczki a Dubrawki i bartſkej horje blizachu a dżehu potom do Barta, hdzej psches wschelake čezne wrota na tamničke torhoszco pfojicahnichu.

Tam bě ho wjeli stow ludzi selsko a buchu shromadzene čah i. wot zwiedzensleho wubjekla a wot i. dyhomneho Rády powitanie.

Na to festupa ho wojskli čah a knieza wubjeklowi pszczeniachu kommando nad 42 wojsakami knieza radwyskzej Petkilej se Stróże, po čimž ho tež wschitki druhie čah do rjaka festupachu a ho najtrenischa khoroj,

wot kylneho młodzienca nježena, i. ktryž mjeſche dwieu pěknemu młodziencow po botu, předy wojsakow postaji. Potom stupi i. gmeiniski prjódlejec mischtre mlynk Vogel w Borežu psched wojsakow a dżerzefche jim wutrobnu a horliwu ryci; bjes drugim prajizy: „Budżecze powitanie wot nana a macjerje, bratrow a żotrow, a wot nasz wschitkich, tij tudy stojimy. Wam je tón knies sbojo a dobyče dat nad Waschimi njepsczelemi, wój seže pszczeniacyli wschitkile wójnske tyshnosće; my wschitz to sfobnje pośnawamy a wjeshlony so nad tym, so mózemy taſkich khalobnych bědzerjow nascheje wojsady w naszej kredźstwie widzecz. Wsmieče teho dla wot nasz wschitkich nasch najlubojnički džak atd.“

Ka to to wukupi noſtarſki wojsak psched frontu — my widzachmy, so je jeho prawa ruka i. kulku pscherzyta a so je na bróscze i. dwemaj klebornymaj medallomaj a i. khalibom debjenc — a džakowasche ho w mjenje wschitkich swojich wojsklich towarzschow sa wschu jim dženja wopokaſanu česecz a lubosć: hnadmym kniesam hrbjam, kniesam wubjekowniam, kniesam gmeiniskim a cyrkwiniskim, prjódlejeroj i. wschitkum, tij i. lubosćju a i. darami tutón zwiedzeń wohotowacz phtachu. Wón džakowasche ho wojskje wschitkum nanam a macjerjam, bratram a żotram, tij su w swojich modlitwach temu kniesej i. nohomak leżeli a ho s dowérzenjom sa swojego wojsaka modlili. Skončjuje wupraji wón tež najwutrobnischi džak wojsadze, tij je w zyrwi sa nich i. Bohu sydžhowala, a skonči swoju ryci i. tými słowami: „ton knies je wschitko derje wuwjedk, lepje, i. hačz hebi myslachu. Temu budz česecz a khaliba!“ (Skončenje pschichodnje.)

S Radwora. 10. septembra. Tudy bu dženja sa wojsakow, tij běchu i. Radwora, Bronja a Kamjeneje na wójne pobyl, zwiedzeń wotdžerjan, ktryž běchu jim radworske kniesjwo za gmeinę pomjenowanich tjoch wach pschihotowali.

Popołdnju wołoko 5 hodzinow shromadzihu ho spomnieni wojsaz w Schpitanez krczme. Tudomna knieni hrobinka i. Einsiedel běsce jim tam rjane wonjeschla poſłaka, ktrež buchu kózdemu pschitkijene. Tich bě 36 a bjes nimi tjo invalidojo i. lata 1813 a tséz Rjeczla i. Bronja, tij je w požlenjeje wójne železny khaliz dostal. Woni ho najprjódz w čahu psched knieži hród podachu, hdzej i. hrabi i. Einsiedel a jeho swojbie klawu wunjeschu. Potom čehniesche čah do „nowej krczmy“, ktraj bě i. wězam i. khorhojemi wudebjena. Psched durjemi powita jich i. braschka Donath i. rjanej herbskiej ryci,* pschi kotrež býdy wojsak, tij bě w Franzowskiej pobyle, wat radworskich holzow rjany wěz dostal. Skončenje jim i. Donath klawu wunjesch.

Na to mjeſche ho „w nowej krczme“ towarzschna hoeszina, a po wjei běchu wjehole reje.

*) My tuje ryci pschichodnje podamy. Ned.

S Budyschinku, 17. septembra. Nimale we wsczehich wbach ho kózde leto na knjegim dworze žnjeniski swojedzeni swieczi, tiz pak najbole w niezim druhim wjazzy niewobsteji, hacz so ho žnjenzy na rejakach sawiesza a pschi tym piez a drugih tez jescz dostanu. A Tola miedznych leria w Budyschinku nesczto wjazzy wohladacz a teho dla czemym na to tez w Serbskich Nowinach spomnicz.

Mijenizy wonka psched sadnimi wrotami tudomneho knjegieho dwora be ho wulki czah srjadowat. Najprjedy lechasktaj wobaj fl. schozarje na wupyschenymaj konjomaj. Psched nimy dzehu pjezho herzy, tiz wjegole pschespolo dujachu a sa schozariomaj 8 žnjenzow s wobwenzowanymi kožami, a sa nimy 8 žnjenzarkow s wupyschenymi kerpami, na jerdki pschiwasynymi. Na to pschijedze wulki, s wenzami a pletwami wudebjeny wos se 4 konjem, kotrej běchu tez wupyschene. Na wosu běchu wschelake žita sworschowane a kriedza stejescze wulka žitna pupa, laž torm, a wokoło njeje stejachu a sedzachu žnjenzarko, radostne iuskajo. Sa tutym wosom dzehu ejrjodh hólzow a holzow, tiz wobwenzowane hrabje a widly njezechu.

Po nim pschijedze druh i wos se hynom a wotawn, tiz mjejescze w kriedzisne rjenje wupyschenu lawbu. W tutej sedzachu rjane holekci, kotrej na koleslach pschedzachu, butru dzekachu a wschelle druhe ratariske dzeka cijnjachu. Tim běchtaj ho dwaj bojazzaj pschiwadkoj, katrajz wschelaki žort cjerjeschtaj. Sa tutym wosom dzehsche wowcer, tiz wupyscheneho pja wjedzesche.

Po nim kledowasche wos, tiz be s lntymi kroětkami wobdaty, a w nim sedzachu hajnil, sahrodnik a deusy se sahrodnissim gratom kriedz sahrodnischich rostlinow a běchu tam widjecz korki, buny, hroč, kolotej, morčeje, řepa, kak atd., kotrej s dzela hiscze křejachu, s dzela pak hízom plody njezechu. Czah ho wot wosazeho wobsanku, tiz na wobwenzowanymaj wokomaj sedzesche, katrajz pluh, s kroětkami wudebjeny, cehnieschtaj.

Zely czah cehniesche wokoło polow hacz na pschiwanske pomjesy a ho potom s hlownymi wrotami na knjegi dwór wróci. Dwór dwaj króz wobczahnyschi wón sasta a prěni schozak bjerzesche ryc, tw kotrej s dzalom na Boha spominasche, tiz je nam' leria tal bohate žne wobradzik. Slončjuje wón knjegi rycherkublerzej Steigerzej, tiz běsche jim' kuto wjebele pschitowat, wutrobnu žlawu wunješe a na id piflasche ho hiscze nutrny choral.

Wjegole reje tutom rjanz swojedzeni wobsanku.

S Džehorez, Schwoertkydzenja psched wjegozom pocza ho tudy jena knjega fajna na podla palic. Wona 80 kop pscheny wopchijsche a je ho wosha spalika. Kat je wohen nastak, to snate njeje.

S Kettiz. Nasch wulki sažezbny farat L. Olin niedzelu 1. oktobra predowanje džerj, s. lotrym dže ho

se swojej wošadu rošjohnowacj, dolež je jso pensionirowacj dat.

Nasch schulski wokrej je psches to wjese skłodowat, so je nasch druh wuchet l. Ota Hilbrig 22. septembra wumrjet. — Daj je netko diakonatwo a drughe wuczerke město wuprosnjene.

Senes farat Olin budže jutſje w swojedzeniskim čahu do zykwje wjedzeny, pschi cimz ho tez s kózdeje schule 20 schulskich džeczi wobdzeli.

Wjebu l. wuchet Hilbrig bu sandzenu póndzela khowany. Won be kheschijanszy smyšleny swěreny wuczeć, tiz je hebi sa krótki czas swojego slukorovania w Ketlizech pola wsczehich wjese lubosze a čescze dobyt. Won be 29. let a 9 měsazow starý, jako wumrje.

Csinaczelsky syn kramza Schmiedela je 17. septembra jeniczeho hyna tudomneho sahrodnika Jana Frenzelaz s nozom tak do hlowy, do brósta a rkhribeta itok, so jeho sa morweho domoju pschiniezechu, otola jen netko nadziaja, so tón hólcez sažo wotkorje. — Teho mlodeho skótnika su do jastwa hadzili.

Ialo be 26. septembra rano knjegi wosazy Schneider horla po hyno, dha dele padze a je hebi pschi tym jemu nohu slemik.

S Delneho Hunjowa. Ialo tamón tydzen pola jenicheho tudomneho bura s maschinu žito mlečzachu, dha jena žlužobna dzowka s lewej rutu tak straschnje do maschinu pschitidze, so bu jej ta rosmječzena. Vékarjo su jej tu rutu potom wotřeocz dyrbjeli.

S Pakoznicy. Póndzelu l. 18. septembra su ho tudy wsczile Wenzeloz twarjenja wotpalite. Wohen su pjezha dzeczi se schrychowanczami samischtrili.

¶ Prjodlstejazej kejnskej woshye w 5. wolbym wokrejku.

Na bližšim salskim hejmje budže ho bjes druhim tez wo tsi wošebje wajne naležnosće jednacj.

Najprjedy budže ho wo to rada składowat, tak by ho dawkidawanje do lepscheho porjadka pschitidze, tak so njeby nictón wjescze dawki dawacj dyrbjak, hacz to jeho wobkedenstwo abo sažezba žobu pschiniecke. Knjegesztwo w tajkim nastupanju hejmje salon l. wujednanju prjodlpoloži, ale tutom salon sda ho někotremuzkuliz (takj džej, so budža wobkedenje ratarischich ſubkow a živnostecow) do pschitunaniu wjese plachicj dyrbjecj, dyjli ſabrikatojo, a rjemijszny.

Dale budža ho tez wschelake zykwinske naležnosće (takj krajne konſistorstwo atd.) wuradzowat, a tia ho nez nowy schulski salon wujednanj.

Hewak ma ho tez pjezha nowy gmejnski vorjad wuradzicj. To su tsi mězy, laž su sa naschich Šeberhom. S. wolbneho wokrejka wošebje wajne, a deho dla je jora misne,

jo muža sa sapošlana wuswola, tiz pschi wuswolowanju tutych tñjoch wézow tak ryeži a hlošuje, laž ſebi to pranje u Straucha i wuswolicz a njejkym dha my ſami ſerbia žadaja. o.

Taſti muž by pal we wchém naſtupanju i. ſubler i gmejnſki prijödktejer Strauch w Rodezach był. Uteho wuswolcze bližſchu pöndželu 2. oktobra i. Njevoſtańcze tehdji doma ſnadž někajteho džeka abo drje tež ſermuſche dla, tiz w někotrych woſhadach ſměja, ale džicež w. pravym času tam, hdyž ſo wolne liſtli (Wahlzettel) wotedawaſa. Hdyž to pětnje ſčinice, dha ſo i. Strauch wéſeze wuswoli, pſchetoz na wchém ſtronach 5. wolnneho voleklu je hžom jara wjele taſtich, tiz džedža jeho wuswolicz.

A ſo by ſo Wam ta wéz voložila, dha ſu nětoti mužojo wolne liſtli ſ mjenom i. Straucha na gmejnſleho prijödktejerja abo ryhtarja kójdeje wžy poſtali, ſo by je wón wo wžy bjes wſchitlich wuswolerjow trodželil. Šeli teho dla taſti i. wolnny liſtl ſ mjenom i. Straucha wot miloho druhého njedostanecje, dha dajcež ſebi jón wot Wascheho i. gmejnſleho prijödktejerja abo ryhtarja dač. Wón Wam taſti wolnny liſtl da, hdy by tež ſam i. Straucha wuswolicz nočyl. To hžom jeho čeſnne ſaſtojnſtro tak ſobu pſchinješe.

Alle! Wy budžete ſnadž prajicž i. čoho dla mamy mudri doſej, ſo nam jeho porucjeze!?

Bóh ſwartuj, ſo hžomu někoho i. wuswolenju i. Straucha niſowač hžyl, ale ta wéz je taſla, ſo dyrhym wſchitzpo ſwoje hloſhy na jeneho ſienočicž, jeli ſhemy pschi wuswolenju dobyž. A to je tola naſcha woſla, hdyž i. wuswolenju džem.

Onž ſienočicž Wasche i. hloſhy w tym, ſo pöndželu 2. oktobra wolnny liſtl ſe Strauchowym mjenom wotedacze, o pſchetoz i. Strauch budže runje taſti ſapoſlana, laž ſebi jeho na wchach žadam.

Wón budže ſa to ryežet a hloſowacž, ſo by na ratke ſobhedenſtwo wjazy dawlow njepoži, høč to ſprawdoſek dovoli.

Wón budže ſa to ryežet a hloſowacž, ſo by zyrtwine prijödktejerſtwom pſchetoz wjazy možy doſtalo.

Wón budže ſu to ryežet a hloſowacž, ſo by wucherſtwo po mžuoſeſti ſpomožatova ſo by ſhetej zyrlę ſchula ſienočnej woſtaſkoj.

Wón budže ſlobnjenje ſa to ryežet a hloſowacž, ſo by wležna gmejna počnu ſamostajnoſeſti doſtaka.

Užho vložwolcze i. Straucha!

Nawě ſtnik.

Pſchi ſejmiskej wolbje, fotraž ſo 2. oktobra w 5. wolnym wokrjeſu ſměje (to je: wo wchach, tiz do budyskeho a wosporskeho ſudniſkeho hamta ſluscheja) hžyli čeſczeni wuswolerjo

Knjeſa gmejnſkeho prijödktejerja a ſublerja Sandrija Straucha w Rodezach

Herrn Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch in Rodewitz bei Pommritz jako ſapoflana na ſakſki ſejm wuswolicz. Wón je muž, tiz ſo we wchém naſtupanju ſ temu hodi.

Seyler, gmejnſki prijödktejer w Hornej Borsczi a Urbani, ryhtar tam. P. Mloni, gmejnſki prijödktejer w Džiwočizach, Malej Borsczi a Praskowje. Hofmann, ryhtar w Džehorezach. Čorval, gmejnſki prijödktejer w Darinje. Lehmann, gmejnſki starſhi w Janezach. König, gmejnſki prijödktejer w Myshezach. J. Smola, gmejnſki starſhi a P. Smola, ſubler w Leschawje. Schücka, gmejnſki prijödktejer w Delnym Hunowje. Fräda, gmejnſki prijödktejer w Ssmochcizach. Schenck, gmejnſki prijödktejer w Wolborzach. Lang, kobuſtaw gmejnſkeje rady w Blohaschzech. Amoh, kobuſtaw gmejnſkeje rady w Praskowje. Jazla, starſki muž w Hornej Borsczi. Miczka, gmejnſki starſhi w Džiwočizach. Sperling, starſki muž w Malej Borsczi. Hala, gmejnſki prijödktejer w Hornym Hunowje. Metrach, gmejnſki prijödktejer w Grodzischem. Hircha, ſowarski miſčtr tam. P. Sperling w Kortnicy. Duzman w Rakoſbach. Petich w Kortnicy. Falla w Grodzischem. Wilhelm w Małejczechach. J. Lorenz w Sowrjeſach.

W Małejczech je ſiwnoſeſt čđo: 13 ſ 5 kózjanu pola ſe ſwobodneje rady na pſchetan a je wchó dalske pola ſobhedenſtwo ſobhedenſtwo ſe ſwobodneje ruli na pſchetan a Wchó dalske je, poſta podvojnila tam ſhonicž,

W Bréhynje pola Hacini je Nowa ſheda čđo: 9 ſe ſobhedenſtwo ſobhedenſtwo ſe ſwobodneje ruli na pſchetan a Wchó dalske je, poſta podvojnila tam ſhonicž,

Dokelž ma še w 5. wolsnym wokrješu, do šesteho město Wosport a wšy budyskeho a wosporiskeho žudniškeho hamta ſluſcheja, 2. oktobra t. l. jedyn ſapoflanz na krajny ſakſki ſejm wuſwolicz, dha ſebi najpodwołniſčho dowolam provinjalnoſegejskeho deputirtu

**Knjesa gmejnskeho prjódſtejerja a kublerja Sandrija Straucha
w Rodezach**

(Herrn Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch
in Rodewitz bei Pommeriš)

jak to jakeho muža prjódſtajicž, kž by ſe jako ſapoflanz na krajny ſejm wuſwolicz hodžil. Wón by wěſcze ſe wščemi možami a po ſwědomju na ſejmje ſa lepshe wobylcerjow tuteho wolsneho wokrjeſa ſkutkowacž wjedžil.

Vjele wuſwolerjow 5. wolsneho wokrjeſa.

Na žitnej haſy 52. Julius Hartmann Na mjažowym torhoschežu 36.

platowe a modotworowe khlamy.

S tutym dowolam ſebi mojim čeſčenym wotkupowarjam ſ nawiedzenju dacž, ſo ſy whole 11. septembra w domje f. pschekupza Carle Noacka na žitnej haſy 52 hiſčče

jene druhe khlamy

wotewrit a proſchu, mi tež tam to dowěrjenje pschiwobroczicž, faž dotal, dokelž budže moje ſtajne prózowanje, ſo budu mojim čeſčenym wotkupowarjam sprawnje a ſpěſchnje poſlužecž.

S poczeſčowanjom

na žitnej haſy **Julius Hartmann** na mjažowym torhoschežu
52. **platowý a modotworowe khlamy.** 36.

Sklad wot ſ aichowanju kmaných toſlowých wahow, decimalných, blidných a moſtných wahow, kaj tež ſe ſtejne a možasne vichty, po poſtajenju aichowanſkeho, 1. januara ſaſtupowazeho porjada dželane; ſtolostne měř ſ běleho blacha, požnowanego czornoblacha, možasa kopra, a zyna přejeſe dobroſcie dute měř ſo ſto wot bukoveho a dnboweho drjewa a požnowanego czornoblacha; dohloſtne měř w metrje wot worzela, ſeleſa a drjewa, ſchwigí a bantoměř maja po fabriſkých placzisnach na poſhedaň:

w Budyschinje: Jul. Nob. Richter, lotterijowe a komiſionſke khlamy na ſchulerſkej haſy čjo. 5.,
w Lubiu: Max Stoß, w Niederoderwiſu: Wilh. Glathe jun., w Oſtrihu: hauptkar Geriſcher.

Sawěſčenja psche woſnjowe ſchfodowanje po twjerdych wſhomózno tunich prämijach horjebjerje

němski Phoenix

woheňſawěſčjaze towarzſto w Frankfurcie nad Majnom ſa

Budyschin a wokolnoſć

C. A. Siems firma: J. G. Klingſt Nachfolger,
w Budyschinje na bohatej haſy čjo. 86.

Skhadzowanka

w Budyschinje na třelerni srjedu po Michale.

Kózdy sprawny Serb je witany.

Prof. Dr. Wagnera

nut ſhykanje

ſahojit*) ſa 3 dnj kojdy wuběž ſ možjowej roli kaj tež běl ſplat žonskich, tež zpě ſeſtarjeny. Platcijſna ſa bleſchu ſ uvoženjem 1 tl. 20 ngl. ſe ſtaſanjom ſobu poſklacž, ſwěru diſkretnje ma na poſhedon:

J. L. Holz, Friedrichstrasse 74, Berlin.

*) 25lémne czerpjenje radikalne wotſtronjene.

Rajlēpſci omeritovſle ſwinjaze ſadlo
porucja

C. A. Webla

na mjažowym torhoschežu 40.

Pschi ſejmiskej woblage, kotaž ſo 2° říktoře w 5. Wolnym wokrjeſu ſměje (to je: w měsíce Wosporku a wo, wbach, ſiz do budyskeho a wosporskeho ſudniſteho hamta ſluſcheja) čzyli čeſczeni wuſwolerjo

Knjeſa gmeiſſkeho prjódſtejerja a kublerja

Hanns Strauch w Rodezach

Herrn Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch in Rodewitz bei Pommritz jako ſapohla ſa na ſakſti ſejm wuſwolicz. Wón je muž, ſiz ſo we wſchém naſtupanju k temu hodži.

J. Scholta, rychtar we Wajzach. J. Alſbert, rychtar w Rachlowje. A. Berghold, gmeiſſki prjódſtejer w Wujeſku. M. Meſa w Eufku. P. Urban a G. Wünscha we Wosporku. J. Alber, rychtar w Mjeſchitzach. G. W. Ackermann a J. Wjenka w Trjebiſezach. Scholta, kubler w Konjezach. J. G. Pſuhl we Wadezach. J. Janach w Mjeſchitzach. Poſelnik knihowneho towarſtwa J. Mikana w Strži.

W o ſ i a w.

Knjeſam rólnikam poruežam ja po naſtunischičh placiſnach moje strojne hnoje (künstliche Düngemittel): Koſčiunu (Knochenmehl) parjenu ſ fabriki Neufulzy, wobſteji ſ 14% dušyka (Stickstoff) a 21½% koſčikoweje kíſaliny (Phosphorsäure;)

Baler-Guano-Superphosphat, ſ 19—21% we wodze ruspüşczeneje koſčikoweje kíſaliny; Wuhlokoſtlny podkoſčzan [(Knochen-Kohlen-Superphosphat) Spodium,] ſ 15—17% we wodze roſpuſhczeneje koſčikoweje kíſaliny wobſtejazy.

Na město stareho dobrého Peru-Guana porucząm ju:

Schtapitowy podkoſčzan (Ammoniač-Superphosphat), wobſtejazy ſ 10% dušyka a 10% koſčikoweje kíſaliny a

Mjaſcowinu (Fleischmehl) kotaž ſ 10% dušyka a 7% koſčikoweje kíſaliny wobſteji.

Na tute ſpomnjenie maſoth (Gehalt) garantiruju ja, a je chemiſký ſpětovazá ſtazia w Pomorezach ſwoſniwa, wſchitlič ejeſczenym wotebjerarjam mojich strojnych hnosow ſte ſame darmo ſpýtač, a móže ſo teho dla kózdy wo kajfocič (Qualität) ſwojeho strojnego hnoja pſcheſwědczicj.

W Budyschinje w ſeptembru 1871.

W. Mattheis

ſ boč winoweje ſieje.

K wobledžbowanju.

Čeſczenym Sſerbam ſ tuhym k naſjedzenju dawam, ſo budu ja ſawostajene tworž mojeho njebo mandjelskeho, knihwjasaria G. E. Klemenda, kotrež wohebje ſe ſvěwarſkič knih, biblijow, modlerskič a ſchulſkič knih, twjerdze a derje ſwjasanych, wobſteja, ſa bližiſhi čzas w mojim wobydlenju na bohatej hafy cjo. $\frac{8}{9}$, po oſtoberſkim hermanku pak tež w mojej, na firmje ſnajomej budze pſcheinacj.

Wo vobročiwe wobledžbowanje proſky
ſ Amalia ſwudowienia Klemendowa.

Na ryczerkuſto w ſtem oč ejižač ſo k 1. januarej 1872 jedyn wulkı wotroči, jedyn wajchtař a jedyn mały pohonč, pſchi dobřej ſdži pſtaja, teho runja tež 2 pilnej džetacjerskej ſamiliji.

Prawdziwy amerikanski vetroleum
w cążwach, ballonach a po puntach,
prima ſolarwolij,
ſtearinowe a paraſinowe ſwęzy,
najlepſe ſchlesynſke ſwęcenje,
vulkanski wolij k maſanju
porucza naſtunischo

C. A. Wehla

na mjaſcowym torhoſteju cjo 40.

Schulerjo, kotsiž chzedža měſchczansku ſchulu, gymnaſium abo ſeminar w Budyschinje wopptacj, móže pod ſpodobnimi wniměnjenemi wobydlenje a tež jéz doſtacj. Wola koho? to je ſhonicz we wudawarni ſerb. Kowinow.

• N o w o s c i e s m a g i

jak: balszowe, kultajane, lemowe kofy i drzicz, tawie o konjne
w najwietszym wubseru,

taż też: wolumiane a żidzane rubizcheja

lataq oleio elxio
atqheiq amelstowis qn a we wszech wulkoscach a w najnowszych miastach
porucza po mazuryku i plocku i na

Eduard Hartmann

na znakomnej lawskiej hafy czo. 121. tow.

Si tutym f. nawiedzenju dawam,
so ja wot 4. oktobra m u k o w e k h l a m y
po seniowym w sadnej bohatej hafy
podla resnika Hentschela wotewrju, so
treż szym kniesej M. Krügerel psche-
podat a si tutym poruczam.

Zenotliwe pschedawanie po $\frac{1}{4}$ zen-
narju a zwiazu pak so w moim mlynie
dale wieđe.

**Wulke mlyny w Budyschinje 28. sep-
tembra 1871. C. G. E. Mörbitz.**

Aukcja wozow.

Wutoru 3. oktobra t. l. popoldniu wot 2 hodzin
now. budze so na kniezim forbarku w Breschny pola
Delneje Hörti nehdze.

200 tucznych wozow,

f wjetsha slopy, pod wumieniem, psched
termiju wosjewomnymi, hownie na pschedawanie
pschedawaci.

Dom w Delnej Hörti, 26. septembra 1871.

** w OÖ. d. 8. 1871. Nicolai, * w OÖ
in spector. on w

Dzwonkamke herbstte ev. luth. misjonske towarzstwo
smels, dali Boh. jutje sa tydzeniu 8. oktobra po
połdnju w dwemaj sformacjach.

Petr Mlon, pismomiejsce.

Pschemienjenje wobydlenja.

Cieszeniem Serbam si tutym i nawiedzenju dawam,
so ja necto w chelti i pschedawza Kellingt Nachfolger
bydlak. Friedrich Hermann Domisch, lakiat.

Kredytka

Mojim cieszeniem pozijentam i nawiedzenju dawam,
so ja necto jenoż. lozdy 10. dzen. do Budyschina pschedaw-
a budu zja tam po tailliu 3. oktobra w belym konju, l
rycjam. EC. kredytnej i. i. mogi. Dr. P. Dittler,

1. miedzli. I i Nakladnik: J. R. Smolek. L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Przedowa r. 2
intensywne w os. siedm. 1
dzieci i niwoł. do
low dozna.

Eduard Hartmann

na znakomnej lawskiej hafy czo. 121. tow.

Nekotre fory luboweje pierscheje (Moorerbe) chzu ja
także. Tuta pierscheje so na to waschnje dostenje, so so
taksemia kotorz w torfniowym pod konjnym trawnikom
też, nego dostała dertula hento wurhje. Ja ju borzy
triebam. Dostan Polus, schwodnik w Hoschiz hafy.

Wutroby dżaf.

Ja wutrobyje so dżalui. Herr Matizy we Lubuscu

Dom, pola, kuli, szaħru q. wot 18. 8. 1871.
Sbzier - żohniż Böh Wam s hnat tu.

So ty ty Böh też żohmowat
Wam pschede wosztem tħon lubi lat,

So bohacze bh mħixi. w. 8. 1871.
Iħon, do mħall tħalli na wist,

Glajjal taħtu kordi ħobtu
De jenk na Wam cżakku.

A powieda xanu hekk
Raħeb, lude żonci, supuċċe.

Tħon mužik rad jaħi domoż qiegħi,
A piaċċeż idha derje jid-

So może dom jecż i mjezelom.

No, taħ dha hisħeje jundreż tu
Wam wutrobyje so dżalui

Sa wulji dar tej luboċċe.

Kiż l-ħażja sak mi darjeħeċċe.

Petr Mlon.

Dżenja xanu w 6. hodzinach wusħi w twerdzej wierje
do swojego wumozista nasu lubiż-żi, brax a kwal knies

Otto Hilbrig, drugi statuh wuczer w Kellizach, schioz
m hlu hoto sevjudi i tutym i nawiedzenju dawom.

W Kellizach 22. septembra 1871. L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Serbske Nowiny.

Za nowěstki,
kti maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, ptać so
wot ryncka 1 nsl.

Kožde číslo placi
Zamolwity redaktor w wudawafni 66 np. Stwórlenna przedpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. posse
7½ nsl.

Wysłuchajecje: Najnowsze. — Swęte powszki. — Spew. — Se, Serbow; S: bartleje woszdy, S: Nadwerja, S: Lupoje, Se Szolcza, S: Worslez, S: Kettiz, S: Lejna, S: Bělecz, S: Komjēza, S: Lusčja, S: Budęsz. — S: Khrósczij. S: bulicjaniskeje woszdy. — Nawěstnik.

Chlamy mužazeje a hólczazeje drasty

Adolph Weiss

Snapsieczka noweje měschczanskeje šchule. Czesczenym Serbam Budyschina a wolnosze i nawiedzenju dawam, so je moj sklad psches suamjenite nakupowanje na lipskiej michalskej mažy sa naszymu a synu psychobocze sradowany. Woszbyje porucza so wulki sortiment double, satinéja, ratineja, eslimosa, flokaneja, buklinia, taž tež wszechlaſke druhe stoffy, kotrež su swojeje eleganzy a nowoscze dla wobledzbowanja hódne.

Ja tež s nowa na moj derje sradowany sklad mužazeje a hólczazeje drasty ledzne czinju a pschispominam, so so skasania kózdeho waschnja po mierze naipschihy dypischo, najruczischo a najtunischo hnydom wobstaraja.

S poczeczowaniem

Adolph Weiss.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinie.
30. septembra 1871.

Do woz:	Plaćizna w pterezku			
5451 kórcow.	na wikach,	na bursy,	wysza.	nizsa.
	il. ngl.	np.	il. ngl.	np.
Miešenja . .	6 20	—	6	—
Rojska . .	4 15	—	4 8	—
Decimien . .	3 12	5	3 7	5
Bowb . .	2 5	—	2	—
Hróč . .	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—
Zabky . .	7 10	—	7 5	—
Hejsbuschka . .	5 10	—	5 5	—
Kana butry . .	—	22	—	19
Kopaglom . .	—	—	—	—
Zent. byna . .	—	—	—	—
Lane szymjaski . .	1	—	25	—

Spiritus placzescze wejera w Barlinje.

18. tl. 15 ngl. a 17 tl. 20 ngl.
pschiza 66—84 tl., rožka 40—55 tl., rózowid
10 tl. (toje! sa 25 prüfis hlycow.)

repitowy woli (nječiszczeny) 14. tl. 20 ngl.
(Cziszkę, kąt so w Budyschinje pschedawa
stajnje nehdje 1½ tl. drożschi.)

Pienięzna płacisna.

W Lipsku, 4. oktobra, d. 1 Ponied'or 5 toler 17 ngl.
6½ np., 1 poknowazaj czerwieni skoty abo dufat 3 tl.
9 ngl. 5½ np.; minste bankowki 85½ (17 ngl. 2 np.)

Czabi satysfeschysceje żeleznicy Budyschyna.

Do Dráždjan: ranu 7 hodzinow — minutow* do-
potnia 9 h. 5 m.; vyspiontu 1 h. — m.*; popotnia 4 h.
10 m.*; vyspiontu 8 h. 20 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.**
w noz̄y 4 h. 9 m.**

Do Schorjelza: ranu 7 h. 50 m.*; dopotnia 10 h.
50 m.*; popotnia 3 h. 20 m.**; wjeżdż 6 h. 50 m.*; wjeżdż
6 h. 35 m.; w noz̄y 12 h. 50 m.**; 1 h. 45 m.**

*) Pschisankjenje wot a se Zittawy a Liberza (Reichenberga).

t) Pschisankjenje do Zittawy.

Pschispominjenje. Czajoj se suamieszkom ** vjes.
Dráždjanami a Schorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju
sastawataj. Wona mataj jenož wosy přenjeje a druheje slazy
a ma so, so bilesi. Vjezdy, pschiszcz, dzenske billety pschi
nimaj injeplacja.

Najnowsche.

Budyschin. W 5. wolnym wólkiesiu je gmejn-
sli prjodlstejet a kubler Strouch w Rövezach s 948 hlo-
zami sa sapoßlanza na szkli hejm wuswołenby. Knies
Fahnauer mjeſche 643 hlosow, l. s. Pfannenstiel 23, l. s. d.
Magnus 5, l. s. Wohdorf 3, l. adv. Klakra 1, l. Tischer
1, l. Abert 1, l. Burg 1, l. Möschler 1 a l. Wilhelm 1.

u Saksii. Nowy minister kultury i szkolnego wychowania i sztuki Dr. Gerber nie jest królem; zatem do rządu przekształca się, a potem jego stanowisko nastąpiło w Przedawskim minister kultury L. Dr. Falkenstein jest sekretarzem królewskiego domu, powołanym na ministra finansów królewskich. W Rosji-Waltwizie ma też tu swobodę ministerstwo sprawy rozbiorowej, dokąd kiedyż żadny nowy minister nie tutu o klasztorze postajemy niesie. Wijeniuszy L. Clemm, przewodziszappa appellationalnego sądu w Brzegu, o którejś chwili król i ten mu w uroczystości, je ho zaręczył. W zasadzie moim zdaniem Małopolskim uniwersytecie w tym samym czasie ruszowisko metodę jónską studiuje a to może być kierunkiem miedziomużnego. Nektore nowiny wudawane, so ho 24. (saksa) divisja borsy, s Franzowskie wróciły. To pak wero, niesie.

zimy Twierdzyjsna Königstein budżet po psichodobniewot wojakow regiments 102 i 103 wobładzeć. Někto tam, kąd hizom tydzenja spomnichy, jena kompania regiments 103 pieši. I tyż idzię za kąd i apoteozem ojednostowionym, aby wiu s ym S Krarowza (Königsberga) pišaja, so je tam cholera, nimalo zyple sastaka, pschetoż 24 oktobra je tam jenož 5 dnia nju sfiorjelo a 2 staj wumiejek, mieli tą pion. Ma bliższych i rajcysrathu budżet po najskerje woon jednac, so by wschon nemisli kraju jenakie, pjeniesy, dostak i jato pjeniezna, jenosz (Einheit) budżet najskerje marka po 10, niski postajena. Ieli so to stanje, dha njebudżet po npotom wjazdy do tolerach, ale po markach liecicza. Też budżet po potom skote pjeniesy bież, tij maja so po wschudże po i węstej postajenaj placisnje bracz, i mieniuzh 15 marlowstek dwuhi (5 t.l.), 20 marlowstek (6 2/3 t.l.) a 30 marlowstek (10 t.l.). Glebowny krosch budżet po 10 nowych wobłestech, kąd to hizom w Sakskej manu. Wiatra wiatra soi khezor-kral, so najskerje i w bliższych dniach s Baden-Wadenawdo Berlina wróci. Króprzyca jeho zwójska staj: jeho tam na někotre dny woprytakoj, roczni, ojedno od: Al w s r i a. M Khezor Franz Josef je so s Wihersej do Wina wrócił. Něktož mieniachu po głowach sekharnych winistich nowinow, so won někto borsz hrabju Hohenwartę je skubby, puszczy, doteż s nim pječja wjazdy spokojnijije. Ale tu i węz bę hinal: khezor je Hohenwartę swoju wojsknu spolojnoscz s jeho dotalnymi skutkowanjom wopolasak, prajizy, so ma twierdu nadziju, so so wurnanje třezechami i lepschemu zytleje. Awstrije radzi. min 160 W cęstym sejmie budżet so wuradżowanie tych salonow, kotrež je jemu i ministerstwo i wujednanju prjódłpokoži, na nowy tydzeń zapozginaeż, doteż je komisija, tij bę wot sejmianek jich psichodladzaniu postajena, se swojej rosprawa. hotowa. no S tych prjódłpokoženych salonow je najważniejski tón, tij nowy wolny porjad i nastupa; pschetoż dotalny wolny salon bę tajsi, so mějesciąt 2 milionow Němcow wjazdy sejmistich saposłanzow hacž 3 miliony Čechow. W nowym salonie je pak tutu nieprawda mot- stronjena. Potom je tēż tōu salon wažny, i korejż na

szemje, na budutwach, w zwolni i austrochall wscho tak rja-
duje, so Nemyz Gzechow a Gzechow Nemyzow podcijich-
cowacz njemoga.

W. Chrótowickiej niespotocnosti i wuherskim ministerstwom dale bole psychibjera a tez w Fiunie (Ręz) su nim poczeli njespolozni bycz.

Do tej węznej! - powiedział mu enigma uderzając
- coż, uderzyłeś? - Aha, mówiąc tyle kazał powiedzieć, dodał:
- Dlategoż chcesz mnie zabić? Ma jasne wierne potrójstwo, co to i co nie jest
on skarbnik i co on? I tyle samej historii, iż os moim sposobem
niedźwiedź skarbnika zabiął i Dla nichże Bah-puschnady daę. Zażądał mi więc
moich ludów i to Gochnady i psches Schrysta krej, iż mówiąc Boga
an, otoż al hincm monosadzino njej' oznajmiać, iż jest
o głoszonych on Wschódzim iż do tej węznej noścę; dalej o, oznajmij
iż zabiłem mu En, bez starszej, wopomnieć! - powiedział otwarcie

Tuto nasche vježbenje ještě nerozděleno do jednotlivých částí. Je možné jeho nahmílitne.

— kiedy ja krótki czas
będę od Was. Gdybędzież Bóg życzę Waszemu
M. E. — Wysłanie do Waszych wiernych
wobec waszych braci w Galicji, i o co to jest
to, że Bóg dał Wam taką możliwości o głosie
na o głosie, abyście do waszych wiernych mogli mówić
o tym, co zasugerowałem Waszym wiernym w Wasz
Zakonie.

Dzię, moj manie - miedzko, dzis on zjawię
Ja wasz proszku Boga, dla, gromadzil o, zjawię
Wo mnie wjazdy niepracujecie! ożożaję zjaciem
Mi nikt jara dertie je, **Wett Miot.**
ud (g. 10) sjanuć ci jest z przejdzieś zlod sind mocej
zjednożaję miedzko, miedzko, miedzko

S b a r t s k e j e w o s t g a d y .¹³ T a k o l b e g u h o r y c z e n a
n a s c h i m t o h o s c h c z u b e r j a k e , c z e b n i e s c h e c z a h p s c h e s r j a n u
k n i e j u s a h r o d u p s c h e d h r a b i n s k i h r a b , h d z e j l u d p o d s y n-
l a m i w o j e r s k e j e h u d z b y b y l i c h e s t a t o w w o k a s c h e . T a m d a
p o d w o s c h k i P e t r i k w o j a l a m h o d o s e l g i h o w f e s t u p a c z a h n a d n y
k u j e s h r a b j a s e h r o s i m a j b y n o m a j c e u t k a n t o r a j p s c h i s t u p i
a h o s w o j a l a m i l u b o s n j e r o s t r y c z o w a s c h e .

Na to p'schimbachu k'nejzijn,² p'schimje swobleane, liż
guirlandy s duboweho liseja nježesku a k'nejzna Dietrichez
s Varta wojskam; najprjódz, wutroby powitanstu rycz
dżerzesche, sa lotruž so jei jedyn, wojsk w mjenje wschi-
tich swojich towarzschow p'elue podziałowa. Potom buchu
wojazh s thmi guirlandami, wot, tych k'nejznow debjene,
hrabi leutnantaj p'sched wojskow stupischtaj a czaž so pod
pod piškanjom wojskowej hudźby, a pod, swonjeniom zyr-
kwinich swonow do Božego domu poda, hdyż so wojszah
p'schi woltarju, młodzina della, we kawlač a drusy ludjo
horta na khórah sebydachu.³ K'nejz k'antor sanješe khę-
lisch „Njež Bohu d'zaluje“, a po wusp'ewaniu někotrych
k'htuczłów dżerzesche i. farat Náda wutroby hnujazu rycz
i wojskam a spomni tež s wutrobyhut' słowami na teho
wojska s wojsady, liż je no' wojnje morw wostak.

Bo lemschach poda' šo "zyk" czaj na bartsku horu, hdzej šo pod nawiedowanjom oberjägera Bettwiza, tiz je wondano skotu medailu wot krala Jana dostal, stajnje s kanonu tselesche. Na horze mlejescze schulsta metodoszé swoje wiezzele a dosta tam zafty a piwo, tež wojazh mózachu šo tam piwa do syteje wole napieć, a wojersta budžbu pełne tuski hrajesche.

Pſched wjezjom schulſte džecji domoj čehnjechu, wo-
jazh pak a mleodži ludžo pod palenjom wschelich višanyh
wohnijow do Langez hosczenja, hdzej buchu wojazh na
hojciniu pſcheproscheni, na kotrejž tež wschelazh druzh knježa
džel bjerichu. Pſchi hosczinje wunjeſe ſo wot l. duchow-
neho prěnja ſlawu na nascheho lubeho kraſa Jana, na
krónprinza Alberta a prynza Jurja, taž tež na nemſteho
khezora Wylera; druga ſlawu ſo wojsakam wunjeſe a
ticeka mleodoski bartſkeje wožady.

Wojazn dosiaćchu na hoscinje kogdy blesku wina atsjojo pječeń, a kniejeśče radość a wjeſełe hacj do pósdińscich hodźinow. T. M.

S Nadwórsia. Sztwórk 28. septembra wjeżdżor wołoko 6 hodzinow bu tudomny żiwnoszczer Michał Han- drik w mierłowskich knejach podłopach sakupnieny a na-

Setliz, 1. oktobra. Dżenčnišča njedzela bě sa našchu wožadu k्�wiatoczym dżen, pschetož našč knies farař Klein, kiz běsche po 32letnym žohnowowanym slukowanju na prosh wñjskachce starobý stejazh, wo swoje emeritrowanie prokył, běsche dżenčnišči dżen i temu postajik, so by swojej wožadze božemje prajik. W Wožadu, a w jeje sastupjeniu zyrtwinke prjódsktejstwo, tule skadnoſc i temu naloži, so by swojemu duščepastyrce shromadnu čłescz a luboſez, kotoruž wón w njej wužiwaſe, hiszczce jumkicž spósnacz daſa.

Duż po psched sapoczątkam němſkeje Bożeje klužby
ryczerſublerjo, ſaſtupſerjo kollatury a ryczerſubków, lubiſ-
ſki l. hūdnissli hamtman, zyklwinszy prjódſtejerjo, gmejnſzny
prjódſtejerjo a ryhtarjo, wuczerjo wožadnych ſchulow i
dželbu ſwojich ſchulſtich džęzi a wjele druhič ſcheczelow
l. fararja, taž tež wjele wožadnych na farje a na farſkim
dworje ſhromadźizu, ſo bħqu l. fararja na puęzu do
zirkwe pſhemodžili.

Jako bē I. farać Klin s hnutej wutrobu swoje roś-
żohnoważe przedowanie dżerzak, hiszczę junkróz̄ swérę po-
wucięjo, napominajo a żohnowajo, poda ho, wjedzeny
wot kniejsich a zyrtwinskiho prjdökstejstwa, do tuteho
pozlenisłego brjedzisłyn psched wołtar, swotkał jemu sastojniski
bratr, knies diakonus Renesz, w mjenje a po porucz-
ności wołgadz żelnoschiwe a dżalne saczucha wupraj, s
lotrymiz bęchu wsichtke wutroby navjelnjene, a jemu naj-
lepše sbożopsczecza wołgadz wosjewi.

Pschi herbskiej Bożej głužbie wospjetowasche tuto woposłasmo luboſeże a bě na woběmaj kemſhomaj zyrkej pschepiel-njena. Iato dopomjeniſki dar ſo wot zyrtwinstſeho prjódleſtejerſtwa t. fararzej iſi fotografije pschepodachu, w kotrych je zyrkej, zyrtwinstſe prjódleſtejerſtwo a fara widzieć.

Enes farać Klin budže w Kielizach bydlię a sa
jego fastuwnika je tudomny Enes diałonus. Renę po-
stałej, tiz swoje fastoństwo sa dwę njedzeli nastupi.
Wóh rón Enes spożęc tež dale swoje żohnowanie naszej
lubei wośadze! g 2.

Se jna vola Lubija. Tudy ſu ſo 30. septembra
wiecior fajmy, lubleskej Heisn kluſchaze a nehdje 40

króchel, wóte wózy stejaze, wótpołice. Wón wópschijachu 170 róz hóznych býz, 70 róz pschich. Kat bu, ho sapalice, njeje spate. Hejsa w tu khwilu, w Draždjanach býdli.

S Vélczez. Tudy bě chrystiana Bergerow a rodž. Michaelcz sylnie na týfus skorletu a se ho 30. septembra, jako runje nictón pschi njej, njebešche, w khorých býudnych myšlach wódbodziny.

S Ramjenz a. Nowa kamjensto-radebergila jeles-niza bu 1. oktobra zwiedzenzhy wóterwrena. Po njej jědže wóchénje 5 cjahow do Radeberga a na sad. **S Radebergu**, mōde z hoj jedym, potom do Draždjan abo do Budyschina wjeschi.

S Luscza. Hacj runje mamu nětko naszymu, dha tudy tola w sahrodze wulkošahrodnika Handrija Nowaka jena kruschwina w nalétnej psche steji a rjenje ležej.

S Budestez. Po sálonju wot 30. měrza 1868, S. 17, zyrkwinlopřjódstejerski a synodalny porjad nastupazym, bě tež w naszej wožadze psches wulosožowanje po kojza zyrkwinistickych přjódstejjerow se swojeho sastojistwa wustupila. Duž mějachu ho tute wulosožnene města psches nowe wulosoženje saho wožadzic a buchu njedzeli 10. septembra do tudomneho zyrkwiniskeho přjódstejerswa wulosožen: mlyniski mischtz Ernst Mähling s Hornej Hörli, žiwoszczer a hejbětor Michael Wiczas s Budestez, žiwoszczer Handrij Soba s Košlow, žiwoszczer Michael Gruhl s Roswodez, žiwoszczer Jurij Schmidt s Delnych Ilisz, žiwoszczer Jan Lukasz s Bonjez a žiwoszczer Jan Wluchet s Wullich Debkez.

Eži tjo přenschi pomjenowaní bu tež saňdzene tsi lěta w zyrkwinistim přjódstejerswje byli a buchu po wulosožowanju saho, s nowa wulosožen.

S Chrósciez. Tudy wumrje 1. oktobra Jakub Leiber pomjenowaný Michalz, 39let starý. Wón bě dobrý, pschitojny čłowiek a my wožebje teho dla na njeho spominamy, dokelž běše, mohle rjez, zyle ham wot ho na wóchelakich hujbnych instrumentach a tež na hryglach derje hracj a pišlacz nauwutny.

S bykicžanskie wožady. Saňdzena njedzela — 1. oktobra — běše sa naschu wožadu, wožebje pak sa nasjeho dotalneho, w napohladze nasjeho wožady wulzy sahuzbneho L. kantora Kirschnarja wažna, pschetož tule njedzeli wón požleni króz swoju zyrkwinisu sahuzbu wožstara a ho s dobom wot nasjeho wožady dželše, dokelž

je ho wózoleje stogby dla emeditiromasz da. Němjska Boža křižba bědu gledeli před křeslole a křepčinaché ho w 9 hodzinenach. Po předomjenju spěpasche ho kher-lušchowa schuebla a ubjes, tym drogesche L. Kirschnar t wóktarje, hdzej ho postaji. Čenjes duchowny Ca h o d a džerzesche netz s wóktarja wutroby hnijazu ryci, w kotrejž kħwalobnie na te wylle sahuzby spominasche, kotrež je kebi L. Kirschnar w budost 40 ēnem sastojistwe tudy w Bulezach w nastupunja schule a zirkwe dobyc. Pschi tym jemu L. duchowny tež sjaownje to zwědczenje da, so je wón sastojne křečen, sprawny a sprógnivý schulsli wüčer a zyrkwiniski křečen, byl. Potom pschepoda L. Kirschnarjej skolu, wot krala Jana miloszivje spožegenu a L. sahuzbnuemu rjadej křečen medailu, ho jemu předn w mjenje zytele wožady s ruku džakowatowši fa jeho nje-sapomnitu prózu a dželawosz w dołich lětach jeho wožerstwa a kantorswa w Bulezach; ugħoż, ho tuta zwjatočnosz s wuspěwanjom kħelvishowej schuebla skonci.

Ra to hamo waschajje mjeſche ho tuta zwjatočnosz tež pschi křeček. Božej sahuzbie a wózitzy lemscherjo — tak derje němjsz laž tež křečen — bědu wulrobnje hnucj, tak so ho nětoremužkuj křečen ronjachur; pschetož L. Kirschnar běše kebi wjedzit wulozz d'pschitħiindsež wožadnych w połnej mjerje dobyc, p, wot jeho ujerad wot ho cjaħnycz widja, a wós mjeſje stajnej p, džaforwym a cjeſćoznym wopomnjenju busicjanstej, wožady wostanie.

Čenjes Kirschnar je rime 40 lēt tudy w Bulezach pschepo, pschetož hnijom po Michale 1831 je L nam pschitzahn, jako L. bě přjedny 8. 1. sálon kantor w Budyschinu skutkował. Wóp, ho netz do Maleho Wjelkowa pscheydli, hdzej jez jeho L. synolekarz.

Po skončených Bóžich sahuzbach, poda ho deputacija schulsli, a zyrkwinistickych přjódstejjerow do woždlenje L. Kirschnarja, hdzej bu jemu psches schulskeho přjódstejjeria L. Kerkla (Straucha) s Rodez po krótki, tu naležnosz rofestajazej ryci wožebna sahuzba, thla s daram w skothach pjeniesach pschepodata. L. temu bědu ho mfenujz wot wóchelakich pscheczelow! L. Kirschnarja dobrówolne pschinoszki nadali. Čenjes kantor bě pschi tym jara hnuty a ho pschitomnym w rjanej, se wóchelakimi napominanjem sje-nozenej ryci wulrobnje džakowatash, na tjož ho deputacija s L. Kirschnarjom jara pscheczelniwe rózgochnowa.

Bóh val, chyži jemu směrný a čiži wjektor žitwenja wožadzic, so by ho hishejzo ddoho derje sahuzeneho wožocinla swiezelich móhla.

Pytaja ho
wiażor draniczny dželacjerio pschi wutrajnym džele na kniežtin dworze w Blusznikach a w Czelchowje, laž tež na faršlim kuble w Barce.

Imaniči d. E. Thomas s Böschiz.

St. Wollman
w Budyschinie
kupuje po wózomnožno najwyszych placisnach kózdu dželbu pschitħi, rožli, jeczmienju, wówħax, taneho kħmienja atd.

¶ Dobroczynemu wobledżbowaniu!

¶ S tuchim dowolam' zebi cześćnymi Eserbam' Budyskim' a wobłosce na spodwołnich i na wiedzeniu dacz' so bym ja te, hłgoit 53 let' wobstoję w obowiązku nowożytu
so bym ja te, hłgoit 53 let' wobstoję w obowiązku nowożytu
mojego nieba nana, fukusfaktanta
tudy na dżeniuszchim dniu, sa swoje kamienne uśliczbowanie na so wsał a te same pod firmu

Theodor Hartmann

dale powiedz.

¶ Sa doverjenje, mojemu niebu mieniu tak dolne spożegane, so nalepiej działojo; hiszce tu prostwu pschi-
stajam, temu szamemun tez na mniej pschenic' barchentów budże moje swérne prożwanie, so je zebi pschenic' sprawnie a
swérne położenie sfiderzeję phataje, odkr umiędzduj, i o

W Budyskim je, s. ptoxbra 1871, odcz 10

wspłod w pociągu o ugodę pniawocą

Wulki dżelbiu wólmiany i a polwolmiany

pielzowych poczebnieniom, wutkow i kholowym, czischczanych barchentow, czoplych barchentow, podschiwowych barchentow, najnowsche rubischa na głowu,
hotowe lama jeczki, hotowe barchentowe jeczki

atd. atd. atd. atd.

i dobrotzimemu wobledżbowaniu i porucza.

Julius Hartmann

na żitnej haſy 52. na mjaſowym torhoſchcu 36.

Koſcina (Knochenmehl)
drobnje tolczena, je hiszce i dostaczu
w mlynje w Wufrancizach.

Jedyn hiszce dobrę krywiaż wós je we Lusy
czo. 12 na pschedai.

Na rycerkułku wę Samochaziach so i 1
januarej 1872 jedyn wulki wotroczi, jedyn wajhtar
a jedyn mały pohonc pshi dobrej szci pytaja, i teho
runja tez 2 pilnej dżelcerstkiej familii.

Niedzielu popołdnju w 2 hodzinach
budże so w Porszizach 30 stojach topków, tuz so sa
drewianzh dżelarow hodzą, ya pschedadżwanje pschedawacj.

Gmejnska rada.

Ratholsski Posol czo. 19. je wachoski

Wuressne Thlamy

so wachy na wachy na wachy na wachy

Christiana Gottlieba Grohmannna

tak wachy na wachy na wachy na wachy

Theodor Hartmann

dale powiedz.

¶ Sa doverjenje, mojemu niebu mieniu tak dolne spożegane, so nalepiej działojo; hiszce tu prostwu pschi-
stajam, temu szamemun tez na mniej pschenic' barchentów budże moje swérne prożwanie, so je zebi pschenic' sprawnie a
swérne położenie sfiderzeję phataje, odkr umiędzduj, i o

Ernst Theodor Grohmann

na jerowej haſy czo. 263.

Na kniežim dworze w Schcjenižy, pola Ratz moga
hiszce někotsi konjaz pohonczo i nowemu lętu kluzbu
dostacj a je wcho dalsche tam shonicy.

Khofej i 75. 80. 88. 90. 95. 100. 110 np. atd.

Ol wachy na wachy na wachy na wachy

zofor so wachy na wachy na wachy

po najtunischich pkačisnach, od najtunischich

shrop wachy na wachy na wachy

punt po 16. 18. 20. 36 np. atd.

Lamany rajs wachy na wachy na wachy

punt po 16 a 18 np. atd.

cigarhy wachy na wachy na wachy

25 skutk po 30. 40. 45. 50. 55. 60 np. atd.,

palen z wachy na wachy na wachy

wachy druzin po najtunischich pkačisnach wachy

porucza

Rudolph Höller na rožtu serbskeje a schulersteje haſy

Sufno, buffin, doubel a lama

hotowe lamowe a barchentowe jeczki

pielzowe poczebnienia, polwolmiane a

wolmiane,

twory i kholowam, blidowe, puczowan-

sse a konjaze defi

porucza najtunischich

Julius Hartmann na żitnej haſy 52.

na mjaſowym torhoſchcu 36.

Gróbzne dżowki moga hiszce na kniežim dworze w

Breszynje pola Hucziny i nowemu lętu 1872 kluzbu do-
stacj: lětna sda 24 tl., lenšyce a na tydzień 10 pun-
tów kléba.

Tam moga teho runja tez konjaz wotroczy i no-
wemu lętu kluzbu dostacj: lětna sda 34 tolar a 12 punktow
kléba na tydzień. Wolazh wotroczy su tam tez hiszce
někotsi trjeba a tutych sda so po ich kmanoscji postoji.

szczególnie w ziemianku i gipsie, aż do 20% w żurawiu i gipsie. W tym ujemnym i szorstkim żurawiu, po najtunisich płaczisach moje strojne hnoja (Mineralische Düngemittel); Kostekowa (Knochenmehl) parzeniu z fabriki Neufeldz, wobsteji z 4% duszyla (Stichstoff) a 21 1/2% kostkoweje kiszaliny (Phosphorsäure);

Baler-Guano-Superphosphat, z 19—21% we wodze, ruzpuszczalneje kostkoweje kiszaliny; **Wuhlołoskiy podłoszczan** (Knochen-Kohlen-Superphosphat) Spodium, z 15—17% we wodze ruzpuszczalneje kostkoweje kiszaliny, wobstejzy.

Na m'sto stareho dobrzeho Peru-Guanu porucząm ju:

Sztopilowy podłoszczan: (Ammoniaek-Superphosphat), wobstejzy z 10%, duszyla a 10% kostkoweje unij z kiszaliny zarośniętej i zasądzanej.

Mięsowniu (Fleischmehl) kostka z 10% duszyla a 7% kostkoweje kiszaliny, wobsteji. Sa k'tute spomnione maszty (Gehalt) garantiruju ja, a je chemiszy spłotowaz stozia, w Pomorzezach swolniwa, wchłstkim cęstcowym wotebjerarjam mojich strojnych hnojow te same daramo spłotac, a może ko, tebo dla k'zdy w k'zlosci (Qualität) swojego strojnego hnoja p'szechwiedźcic.

1881 w Budyschinje, w septembri 1871.

Eduard Hartmann

W. Mattheis

szkola winowejkie.

Powszitkomna ażekuranza w Triece

(Assicurazioni Generali) sawesczaję pschi rulowanissim fonda wot:

30 millionow 407,653 schéznafov, 47 frajzarijow awstr. czista
a) twor, n'mobilise, znjenske płydy a t. d., kaž tež, k'z to krajowe zakony dowoluja, tworzenia schwęg držinow psche wohnjowu schodu;

b) pośliczaję sawesczjenje na zjawijenje człowiekow na najwschelaksze waschnie sa najtunishe twerde Prämije a wustaja polich po prussim kouroneze.

Towarstwo w płacie w l'cze 1868 sa 14,129 schłodowanjow summu wot 4 millionow 781 thuzaz 265 schéznafov a 38 frajzarijow.

K k'zdemu wukasanju a k wobstaranju sawesczjenow poruczeja ho jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Karl August Berger w Kettizaq.

Jan Noack w Drjezinje.

Nowoscie z małym

jalo: bułkino, žukujane, lamowe stopy z drascze, konjaze a hanjowe deli w najwjetshim wuhiersku,

kaž tež: wolmijane a zdżane rubiszcze we w'shch wulkosezach a w najnowszych mustrach porucza po najtunisich płaczisach

Eduard Hartmann
na suutskonnej lawskiej hašy čjo. 121.

K wobledżbowaniu.

Cęstcowym Eserbam z tutym z narzedzenju dawam, so budu ja sawostajene twor mojego njebo mandzelskeho, knihwjasara E. E. Kliemann'a, kotrež wołebie se svě-warskich knigi, biblijow, modlerskich a schulskich knigi, twierdze a derje swjasanych, wobsteja, sa bližschi czaš w mojim wobhdeniu na bohatzej hašy čjo. 82, po oktoberiskim hermantu pak tež w mojej, na firmje jnasomej budje psche-dawacj.

Wo dobrocziwe wobledżbowanie prošy

Amalia swudowjena Kliemannowa.

Bułiczańskie ratariske towarzwo.

Zutsie njedzeli 8. oktobra popoldnju w 4 hodzinač wurjadna shromadzisna. Dokelž budje nusne wuradzowanie wo m'kocjegu lo komobilu, dha chyli ho żobustawy prawje bohacze nutšnamakacj.

W Małkiszach je žiwosć čjo. 13 z 5 k'zrami pola se žwobodneje ruki na pschedau a je w'shco dalsche pola wobhedenja tam shonicj.

Mopibmo

wo wobżebnoscji Dr. med. Hoffmannna běleho seloweho brosthyropa.

Powsichtomneho lepsichého dla je rad po prawdze wobżwědczam, so je zo hžom po wutriebanju někotrych dleschow Dr. med. Hoffmannoweho běleho seloweho brosthyropa, kotrž kebi tudy pola knjesa Augusta bichy kupich, wulka dbyawoscia a sahorjenie schije pola hje w frótkim čzaju zyle wothronila. Ja móžu teho ma tutón brosthyrop pschi podobnych khorowatosczech jako wubjerny domjazy hrédl nanajležničho poruczicę.

Dupaw (w Czechach) w februara 1871.

Robert Huttig, krawz.

Wot tuteho seloweho syropa maja sklad a pschedawaja jón w bleschach po 1 tl., 15 nžl. a $7\frac{1}{2}$ nžl.

w Seiffenversdorffje knjes Ernst Donath; w Scherachowje knjes Ferd. Pech; w Neugersdorffje knjes F. W. Röthig; w Ebersbachu knjes August Ernst; w Lubiju knjes Reinh. Reis; w Budyschinje knjes Rudolph Höller; w Nalezach knjes G. H. Dobritz; w Alkuchu knjes Ernst Postel; w Nowosalzu knjes Rich. Bamberg; w Kamjenzu knjes Hermann Kästner; w Gibawie knjes J. G. Müller; we Wosporku knjes J. G. Pötzschka; w Biskopizach knjes Bernh. Kunza.

Wot najwjetšcheje wažnosće fa

na Wocžomaj bědných psches swoju wumoz njedobahomna, wot lěta 1822 we wszych dželach žweta ſnata a ſlawna prawdziwa Dr. Whitowu wodžicelu ſa wocži wot Tragotta Chrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringslej (na cjoz ma ſo pschi kupieniu wocževje ledžbowacj) je hžom wjèle thžaz wot najwsetakich wokownych khorosezow sahojenych, požlynenych a ſ wětoscju psched woklepjenju wobarnowaných; wona ma teho dla powsichtomnu žwetomu ſlawu, ſtež tež wschednje pschitħadžaze kwalby a wopízma dopokasuju. Wona je koncepcionowana, wot wžholich lekarſkich mestow pruhowana a pschi poſnata, jako noſlēpschi hojazy a požlyniſazh hrédl ſa wacži poruczena a ma w bleschach po 10 nžl. na pschedan knjes Emil Menzner w hrodowſkej haptizz w Budyschinje.

Seniesej Dr. Chrhardt! Pschi spocžatku ſandženeho lěta, hžez věch hischeje w koſminskim seminaru, mie tojlo bolescz wocžow domapytasche, ſo dyrbjach ſkoro ſe ſeminaru wuftupicj. Ké dobremu ſbožu mie na Waschu ſwetoſtoławnu prawdziwu Dr. Whitowu wodžicelu ledžbneho ſcžinichu; tule jo nažožach a wona tak pomhaſche, ſo možach pschi mojim powołanju wostacj. Psches to ſym i dželsj hnut, tiz tudy wuprajen. Někotre bleschki, tiz běchu mi wsche wostake, ſu tež tudy, hžez někto pschedbywam, psches ſtwoje ſlutkowanje pschi poſnacieje namakale, cžohož dla mie hžom ſe wschelakich stronow proſčachu, ſo bych jaſo wjazh bleschkom ſtasal. Onž Waſ proſču atd. (Slaſanje). Distrovo w Poſnaſkej $\frac{1}{10}$ 70. Friedrich Hoffmann, wucžer.

Pschedawanje wožebneje rheumatismusowej žalby knjesa kata-wobžedžerja J. Jurja Kräza w buscktwjach ſo 20 nžl. a po 1 tl. (jenož busckwje ſ wołojanej plombu ſu prawdziwe), kaž tež ranu hojazeje žalby (Wund-Heil-Pflaster), dlehe hacž 50 lět derje dopokasaneje, lut po 5 nžl., wot teho ſameho, je wot naž ſa Budyschin a wołnoſej poruczene doſtał

knjes Heinr. Jul. Lindo

sady wulkeje žyrkwe.

L. Hochheimer a Co., Zeiš,

enicjzh pschedawarjo ſa Němzh a wukraj.

Ja proſchu Waſ, ſo byſcje mi jenu maſu busckwiczu ſ. J. Kräzoweje rheumatismusowej žalby ſa jenu holzu w naszej wžy poſkali, kotrž je wot rheumatismusa pschi ſulžy czwelowana. Tuta žalba, kotrž Wy 29. decembra 1870 ſa teho paſijenta poſkacheje, je derje ſkutkowała. Wona je na tym bolazym měſcze bolescze hnydom ſahnala.

Hegrothsberge p. Magdeburga, 21. měza 1871.

Wilh. Zierach.

Ja ſym mot mojeje ſylneje rheumatismusowej bolescze, kotrž mot wobeju ſcžehow hacž do stoph dele mějach a kotrž tak ſylna běſče, ſo bolenja dla 14 dnjow poſtupicj njemžach, ale wjele wjazh ſtajnji ležec dyrbjach, po nałożenju jenož jeneje buſčk wicžli J. Jurja Kräzoweje rheumatismusowej žalby nimale zyle ſahojeny.

So bych bolez ſtawý hycbzce trochu ſpomozil, proſchu Waſ, ſo byſcje mi hischeje jenu busckwiczu tuteje žalby poſkali.

To po prawdze wobžwědczam.

Halberstadt, 4. řaperleje 1871.

H. Brüggemann,
polizajisti ſerjant.

S tutym f nawiđenju dawam, ſo ja wot 4. řekobra muſkowé ſhla my po jenotliwym w ſadnej bohatej hafy podla reſnika Hentschela wotewrju, ſo trež ſym knjeſej M. Krügerej psched podat a ſ tutym poruczam.

Jenotliwe pschedawanje po $\frac{1}{4}$ zentnarju a wjazh pak ſo w mojim mlynje dale wjedze.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. řeptembra 1871.

C. G. E. Schubitz.

Jena ſahrodnisla žiwnosć $\frac{1}{4}$ poždih ſo Budyschinia ſ 20 ſtrzami pola a ſuki, ſ rjonymi twarjeniem a poňnymi žniami ma na pschedan ſtrzupz ſtejci Budyschinje.

Tedy u Metzau ſuſe a loſ sprawný a ſmaný, pyta ſo ſa lěto 1872 na ryčerlubko w Blužnikzech.

Kedžbu!

Piątki 13. oktobra ja sało do Budyschyna pschijebu a budu tam w hoścjeniu i bělém konje i ryczam.

Czy sami, kotsiz runje jara straschnie khoroscji nimaja; tak so je nusne, so bych ich wiđał a pscheptyał, trjebaja mi jenož lisckij pošlać, w kotrym je napisane, psche tajte czerpjenje chedžu lekarstwo abo średk męcz a tajte poza dane by, dokelz ja herbsti njemożu, takle němski rětacz moħlo: „Ich wünsche ein Mittel zur Heilung der Augen“ abo „zur Heilung von Kopfschmerzen“, abo „zur Heilung von Zahnschmerzen“ abo „Hautleiden, Brustleiden, Rückenleiden, Magenleiden“ abo někaſta druga khoroscz abo bołscz ho mjenuje, kotrūž żadny ma.

Hdyž ja potom do Budyschyna pschijebu, dha kóždemu lekarstwu poſczelu, s wukasanjom, tak ma je naložic̄. — Ja myħlu ūebi, so na tajte waschnje kóždemu naložo scziniu, tak može swoje czerpjenje wotbęć.

Fr. P. Dinkler w Draždjanach
Wilsdruffer Straße No. 40, 3. Etage.

Kedžbu!

Mójim czeſčenym pacijentam i nawiedzenju dawam, so ja nětko jenož kóždu 10. dňu do Budyschyna pschindu a budu ja tam po tajkim 13. oktobra w bělém konju i ryczam.

Fr. P. Dinkler.

Pscheměnjenje wobydlenja.

Czeſčenym Šerbam s tutym i nawiedzenju dawam, so ja nětko w khězi i pschelupza Ŝeling ſt Nachfolger bydlu.

Friedrich Hermann Domisch,
kóžkar.

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter,

Skławnje snate picje psche e hämorrhoidalne czerpjenje, psche hubjene pschetkac̄je w żołdku, psche nieappetitnoscz, wo czinj doſcz wopiskow waznich lapazitatorow lekarstwa priodekli; ma w originalnych blesbach po 10 nsl. stanje na pschedan: we Wehrsdoſſje knies C. Aug. Schmidt, Seifenhundersdoſſje i. Ernst Donath, Scherachowje i. Ferd. Pech, Neugersdoſſje i. J. W. Röthig, Ebersbachu i. Aug. Ernst, Lubiju i. Reinhold Reiß, Budyschinje i. Rudolf Hölzer, Nowosalzu i. Richard Bamberg, Kamjenzu i. Herm. Köſtner, Elbowie i. J. G. Müller, Bislopizach i. Bernh. Kunza.

Jene late żeſlne khachle, hdyž je wylsche warjeniskej maschinj rjana róla i woduhrečju, ūu vo tunjej placzisnej pola Jana Wenka w Trjebjenzach na pschedan.

Wosjewjenje.

Niedzelu 8. oktobra popoldnu w 3 hodzinach smieje ho, we času němsko-herbsti zyrtwinsti konzert.

Dželenje

jeneje dżowiſi wot swojej stascheju, wot bratrow a hotrow.

Dha čehn Ty nětk we Božim mjenje,
Ty naju luba dżowiſa Maria,
Cze Boža ruka pschewodž rjenje
Tam do Twojego nowoh' bydlenja,
Kij Boh tón luby knies we ſcupoj czi
Je ſhohonak po swojej mudroſći.

Tak dželiſi ho wot swojoj' nana
A tež wot swojej' lubej' macjerje,
Wot twojich bratrow lubowana,
Wot hotrow i Tebi połnich luboscze;
Hač runje, by nětk wot naš dželenia,
Dha wostanjeſi nam njesapomni.

Tak s luboscju Cze wita rjenje
Tam jedyn bynk a jena džowcicžla,
Ach thmaj ſyretkomaj ženje
Ty nječin tola ſchitwodž Boże dla!
Hlaj, Boże woko s njebeſ ſedžbuje
Na kóždu ſyrotu tu wobſtajraje.

Haj, njesapomni wſchał tola ženje
Mje staroh' nana — Twoju lubu macz;
Ty chyžka tola wſchitlich rjenje
Tež bratrow, hotry dale lubowac̄;
A hdyž my nchdy khor, bědni ūmy,
Pschindz i Twojim mandjelskim nam i pomozy.

Wój hromadu ſtaj ſwerowanaj,
Staj i ſwernoscji ſei ružy ſawdałoj,
A so tež byſtaj, lubowanaj,
Sewój ſlub do ſmicerje ſwēru djerzałoj,
Njech Waju tola nicžo na ſwēcji,
Hač ſbōzna ſmicerz tu róšno nježeli.

Tež njeſabudtaj Boža ženje,
Dha Boh tež Waju ženie ſabyc̄a njebudje;
S nim ſpočinataj wſchitko rjenje,
Dha Waju ſtuk tež węſce derje dže:
Haj, ſwēru dželatſtaj a ſpewajtaj,
Dha Boże žohnowanje ſmęjetaj.

A tak dha daj Boh swoje ſbože
Tež i wſchemu, ſchtóž Wój cžinicž budžetaj,
A swoje žohnowanje Boże,
Kaž Waju starszej Boža ſa Waj' proſchesťtaj:
Hlaj, na thm Božim žohnowanju je
Tu wo prawdje tež wſchitko ležane.

Tón luby Boh pał pschewodž Waju
Psches tuto Waju ſemskie žiwjenje,
Waj' ſiednocz s nowa w Božim raju,
Hdyž Waj' čiaž tu na ſemi wuſdok je,
A wſmi bjes doſkej czeſkej khoroscze
Waj' wobeju do węžnej ſbōznoſcze.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
któ maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo placi
6 np. Stwórlétma předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopshijecje: Majnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow: S Vasa. S Budyšchina. S Wjeleczina. —
Přihlop. — Hans Depla a Mots Tunka. — Zhyliusle powjesze. — Nawěschtnil.

W nawiedzenju.

Gzi žami czesczeni wtebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiz chzedza
sa nje na schtwarzte schtwortlēto 1871 do przedka placzic, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadza. Gzi, kotsiz ſebi Serbske Nowiny
psches poft pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam sa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtaſacz. Na pruskich poftach Serbske Nowiny tež wſazy njeplacza hacz $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pschinjeſenje do domu placzi ſo ſakkim poftam schtwortlētnej jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

7. oktobra 1871.

Dowoz:	Płacizna w pŕerezku			
	na wikač, na bursy,	wyšša. nižša.	najwyška najnižša.	
Přeňza . .	tl. nſl. np. 6 25 —	6 10 — 7 —	6 15 —	
Rožka . .	4 20 — 4 12 —	4 22 5 4 20 —		
Ječmien . .	3 15 — 3 10 —	3 17 5 3 12 5		
Wóz . .	2 5 — 1 25 —	2 5 — 2 2 5		
Hroš . .	— — — — — —	— — — — — —		
Wola . .	— — — — — —	— — — — — —		
Naps . .	— — — — — —	9 — 8 25 —		
Dahy . .	7 10 — 7 5 —	— — — — — —		
Hejdusčla . .	5 10 — 5 5 —	— — — — — —		
Rana butry . .	— 19 — 17 —	— — — — — —		
Kopažlom . .	— — — — — —	— — — — — —		
Zent. hyna . .	1 — — 22 5 —	— — — — — —		
Vane hynjo . .	— — — — — —	— — — — — —		

Spiritus placzesche weżera w Barlinje

19 tl. 25 nſl. a 18 tl. 20 nſl.

přeňza 66 — 85 tl., rožka 40 — 56 tl.,

(to je: ſa 25 pruskich körzow.)

rēpikowý wolijs (nječiſčeny) 14 tl. 20 nſl.

(Ežiſejeny, ſaz ſo w Budyšinie předawana
ſtajne něhdze $1\frac{1}{2}$ tl. drôžſchi.)

Přenjezna placzisna.

W Lipſcu, 11. oktobra. 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
6½ np., 1 poftowazajz czerwieny ſtoty abo dukat 3 tl.
6 nſl. 5½ np.; wienske bankowki 84½ (17 nſl. 9½ np.)

Ežabi ſakſkofchlesyňſkeje želesnizy ſ Budyšina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połdnia 9 h. 5 m.; přehoſtu 1 h. — m.*; popołnu 4 h.
10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.; **
w nožy 4 h.

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnu 10 h.
50 m.*; popołnu 3 h. 20 m.; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor
6 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

* Přehoſtujenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).

†) Přehoſtujenje do Žitawy.

Přehoſtujenje. Ežahaj ſe snamjeſchkom ** bjes
Draždjanami a Schorjelzem jenož w Budyšinie a Lubiju
ſtaſtawataj. Wonaſ mataj jenož woſh přenjeze a druheje klasz
a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wjazh placzic; dzenſke billety přehoſtu
nimaj njeplacza.

Majnowsche.

Kralowz, 6. oktobra. Tudy je cholera zple
ſtaſtala.

Draždjan, 11. oktobra. Nowy minister
prawdy, knies Abeken, je na hrodze Weesensteinje
králej do ruky přehoſhahat.

Sakska. Na město njebo ministra pravdy Dr. Schneidera je kral Jan tajneho pravisnisteckeho radžicela Abekeua sa ministra pomjenoval.

Štož wolby do sakskeho sejma nastupa, dha je w 4. wolnym wokrjezu kubler Heinza s Dohaciz sa sapoškanza wuswoleny, w 6. wolnym wokrjezu pak psche-kupz Schubert s Lubija. Ale tutón je ho sariet a p-rucja wuswolerjam 6. wolnego wokrjeza, so bychú kublerja Fahnauera w Bobolzach wuswolili. To ho někto tež uaiskerje stanje a kubler Fahnauer na tajle waschnie tež na hejm pschiindze. — A woswolenju je lětža s zhejara malo wuswolerjow schlo, w zhejym kraju běsche jich najwjažy w 5. wolnym wokrjezu. Tutón wokrjez je pak nimale wschón herbski a ho su po tajkim w zhejym kraju hischče Sserbjo najbole na wuswolenju wobdželili.

Wot ryčerkublerjow sakskeje Luižy buschtaj ryčerkubleri Sahrer v. Sahr nad Prilezami (Prietitz) a ryčer-nik Deumer nad Ssepjenzu jako sapoškanzaj do sakskeje prénjeje komory 9. oktobra wuswolenaj.

W Chemnitzu buchu wondanjo 4 džekaczerjo w tamních fabrikach zwijertne wobschodzeni.

Pružh. Khejor-kral le wukasal, so maja ho sapoškanzy němskeho rajchsratha pschichodnu pónđelu 16. oktobra w Varlinie shromadžic, so bychú tam wschelake naležnoceje wuradžowali.

Khejor-kral je ho 7. oktobra rano w 9 hodžinach s Baden-Badenem do Varlinie wrózil a tam hacz na dalshe wostanie. Wón chze rajchsrath ham wotewricz.

Austria. Na čejslim sejmje su tón tydženě te sa-kony dowuradžowali, po kotrejž ma ho čejské hamostaine kralestwo s nowa srjadowacž. Tute salony buchu tam jenohtkōnje sa dobre spósnate a jeli je winsli rajchsrath tež sa dobre spósnaje, dha potom do živjenja stupja a Čechyjo bychú po tajkim to dostali, wo čož su ho wjele lět průzowali. Ale na rajchsrathu to tak hladko nje-pónđe, kaž na čejslim sejmje; pschetož tam směja Němcy dobru skladnoſć, pschečiwo tutym nowym salonom wotrje ryčecz. Mjenujzy sapoškanzy, kij ho na rajchsrath pos-čeku, ho se sapoškanzow jenotliwych awstriskich sejmow wuswola. A dokelž je 5 tajlich jenotliwych sejmow psche-čiwo spominjenym salonom, dha tež wěsče tajlich sapoškanzow do winskeho rajchsratha wuswola, kij budža pschečiwo nim slukowacž. Tola pak ho sda, so budža te salony tež na rajchsrathu pschipošnate; pschetož hdjž ho tam dwě tsečzinje wschēch sapoškanzow sa nje wuprajitej, dha woni potom placha. A tutej dwě tsečzinje stej nimale hijom někto

zyle wěstej, tak so budže ta wěz najskerje bôršy sbožomne sloučzene.

Wschelake winske a druhe němske nowiny drje w tu kthilu se wschej možu pschečiwo spominjenym salonom schézwaja, hjes druhim tež prajzy, so awstriske khejorštvo rospanje, hdjž ho sa dobre spósnaja. Ale tehdh, jalo-měsche wuherske kralestwo swoju hamostatnosć dostač, dha wone runje tak schézwachu a wěschajachu. Wuherska pak tola swoju hamostatnosć dosta a awstriske khejorštvo njeje teho dla rospanko, ale ho wjele wjazy psches to požylniko. A tak tež budže, hdjž čejské kralestwo swoju hamostatnosć dostanje.

Franzowska. Pschedžyda franzowskeje republiky někto, hdjž je franzowski hejm hacz do měsca decembra rospuschezeny, se swojimi ministrami naležnoſće franzowskeho kraja tak derje wjedże, hacz ho jenož hodži. Najwjetshu staroſć jemu placzenje wójnich khostow na Němzowcini a wón je teho dla franzowskeho ministra finanzow do Varlinie poštač, so by tam tón s wjehom Bismarkom w tajkim nastupanju jednat. Mjenujzy čim slerje Franzowskoj wójnste khostin sapłacza, čim ruczischo němskich wojskow, w Franzowskej hischče stejaznych wotbudu — a wo to je jim jara činicz; pschetož we wschelakich městach němskim wojskam po mōjnoſći klubu činja a sa to dyrbja potom wschitz wobydlerjo tajlich městow čerpic, dokelž kommandeurojo němskich wojskow k sakitanju tých hamich tajke wěžy pschilaſaja, kij ho Franzowsam njeſlubja. Tak nježmě w tajlich městach jadyn Franzowsa wjeczor hinač po měsče hic, khiba se saſwěczenej latarnju; dale dyrbí kozda korejma hijom w 9 hodžinach wjeczor sanktujena bęz; žana shromadžinsa ho nježmě djerječ; nowiny ho nježmiedža čiſhčecz, předy hacz to mot kommandeura psche-hladane njeje, schtož čhedeža čiſhčecz — a schtož tých druhich tajlich wězkow je, kij su wožebje sa měschčajanow wostude.

Duž jadyn džiw njeje, so bychú Franzowskoj němskich wojskow slerje a lepje wotbyli, ale tež němszy wojazy bychú rad Franzowsku wopuschczili; pschetož jim ho tam tež dale wjazy njeſlubi.

W Franzowskej mějachu ho w poſlenichim časzu wolby sa provinjalne sejmj a su tak wupanyke, so buchu s wjetšha ludjo wuswoleni, kij su měrneh republikanského smyſlenja. Napoleonistow je ho jara malo wuswolisko.

Spaniſka. Nowy ſpaniſki kral je w poſlenichich njedželach po ſpaniſlej wołoko puczowal a su je-ho wschudže jara pschečelnije witali, haj wjele pschečelnischo, hacz bě ho předy nadžat. Španiſkem ho to mjenujzy na nim derje lubi, so je wón, hacz runje hischče mědy, tola slutniwy a sprawny muž, kij ſebi wſchu prouž dawa, so by swoje kralowske pschiſkuſhnoſće derje dopjelnik.

Turkowſka. S Konstantinopla piſaja, so tam

Kholera bylnie wotebjera a so znadz dolho trač njebudžę, so zyle fastanje.

Takto nowosz na dworze turkowskego sultana je to naspmomnicz, so je w tychle dniach też jedyn kscheszijan w jenym turkowskim ministerstwie wyszczesla fastojsztwo dostal. To je preni ras, so je so to kscheszijanej bjes pschemem-zenja wery dostalo.

Ze Serbow.

S L a s a. Gaudienu nježelu popołdnju mějachmy w naszym Božim domie krasne duchowne wolschewjenje psches zyrtwinski konzert, kotrej knježa wucherjo s bliższejewo wolołnoszce pod namjedowanjom knjeza seminariskego wucherja Baumerta s Ryckbacha a naszeho l. kantora Jurka wotdzerżachu. S kholabnym wступom wobdzeliču so też klawirje snaty spewat l. farać Kryček s Delneho Wujesda, raleczansle spewaksle towarzstwo a liczba naszych młodych holkow a jena s Budyschina. Tsi kužy pschednoschowacu so na nowych pischelach (byrglach), jedyn kuž na djeħbačich hużlach s pschedwodom pischelow, druhe so spewacu. Mjies spewami bęstaj też dwaj psalmaj, dwaj kužaj sa mužski a žónski chor, jedyn terzett a schtore solo, jedyn kaczanski a dwaj serbskej spewaj, kotrej l. farać Kryček rjenje pschednoschowacze: preni: „Sswjateje Marine byly, text wot Sejlerja, hudyba wot Kożura, je hijom dlęje snaty, text druheho pak je l. farać Sejler wobebje sa tōnle konzert wudżelač a tōn ma so tak:

Wušnacža.

Ha był ja Marja Madlena
Młój Szbožnik a ſaka,
Cje by tež moja wutroba
Tak luđe żakkowata —
Wsché na tebje bych wožik schazh,
Te masz pal ham a hiſchcje wjazh,
Duž wonjo tamne nardowe
Budž kholerujc mój a byly djalomne!

Ha bych laž Jósef row tež měk
Do ſkak wukamany,
Ty Boži morwnej njeby ſměk
Mi tam byc̄ pohrjebanž,
Ja sahrobu a róžowischtcejo
Czi lěpsche wěm fa pohrjebnischtcejo,
Twój row a sparna komorka
Budž moja, knježe, hnuta wutroba!

Ha budžich był ja mróčzakla
Na horje woliowej,
Kiz pschilecža tam fkužomna
Njeſejc tebje i Woža ſtejč:
Kat byko ſbōzne mi to džeko,
Schto woło wohladacž by ſměko?
Ta jaſzna mróčzakla chyzk byc̄,
Pod nohu twojej w njeſju roſplumcž!

H. S.

Wschitko so s wuszej wuschiłnoszce a dobrym sačuejcom spewasche, tak so bęchu poſkucharjo hnucži a jara społojeni, wschelž wuprajichu spewarjam swoj džak sa dobre pschednoszki a wobebje žněſesche l. Baumert dobru kholabu, a nam w dobrym wopomnjenju wostanje. Byrlej bę s poſkucharjemi, kotsiž bęchu s bliſka a dasola pschischi, doſz napjeljnena, tak so bu wot nich 21 tol. sa kholde wudowy a kholodawate.

D & n.

S Budyschina. W Lipsku ſebi tamniſchi Sserbia tež „Serbske Nowiny“ džerja a ſu, tam s nich teho dla ſańdženu ſobotu rano ſhonili, so je l. Strauch ſa ſejmſleho ſapoſkanza wuswoleny. To je so jim, laž so ſda, derje ſpodobako a duž ſu woni tōn hamy džen dopołdnja na redaktora telegramm w ſerbſkej ryczi poſkali. Tuſton ma so talki: „Sſkawa ſerbſkim wuswolerjam na ſakſli ſejm, ſkawa ſerbſkemu ſapoſklanzej, l. Strauchel Nekotri Sserbia w Lipsku.“

S Budyschina. Po kholabnje wobstatym maturitatnym pruhowanju ſu tudomny gymnasium wopuszczili, so bychu w Lipsku dale ſtudowali, dotalni gymnaſiaſtojo ll. 1. Herman Edelmann s Budyschina, 2. Bohumér Handrik (Sserb) s Kubſchiz, 3. Ernst Richter s Riesy, 4. J. Clemens Ehrig s Budyschina, 5. Paweł Heink s Lipsku, 6. H. Jurij Seyfert s Budyschina, 7. E. E. D. Wiedlich s Otterschütz, 8. Ernst Wiczas (Rehmann) s Klózan (Sserb) a K. W. E. Zschaler s Kožarnje. Pl. Handrik a Richter ſtuđejataj theologiju, cži druzh pak jura a cameralia.

S Budyschina. Tudy je so 3. oktobra dželacžet Jan Kunat ham wobkhwěnył. Wón bę 47let starý.

S Wjelocžina. Tudy je ſebi 6. oktobra sahrodnik a klasz E. G. Steglicž ham žiwjenje wsał. Wón bę ženjeny a ſawostaj 7 džecži.

Přilopk.

* Do Mnichowa 15. septembra jedyn Fendželčan s extracžahom pschijedžę, dokež bę prijedawſki cžah pschepaž. Wón bę ja tōn extracžah 193 ſtokich ſapkačiež dyrbiak a bę teho dla tak kholatač, dokež bę chyzk w Oberammergawje widječ, kat tam Jeſuſowje čerpjenje na džinadle prijódſtaſeja. Tajte prijódſtaſenie so mjeniujy jenož kožde džebate lěto ſtanie.

* Blisko Revere (w połnōznej Amerizy) 26. augusta dwaj cžahaj na ſo ſtorčiſtaj, 21 člowjekow wosta morwnej a něhdze 50 bę ranjenych.

* W naranshej Pruskej je hacž do 10. septembra 2591 člowjekow na kholeru ſkholerjo a wot nich je 1273 wumrjeko. — W měſče Kralowcu je 12. septembra 93 člowjekow na tule kholeru ſkholerjo a 63 wumrjeko.

* Twarba teho twarjenja w Barlinje, hdyž budje němſki rajchſrat hwoje wurađowanja džerječ, je nětlo

hac̄ na někotre maločłosče dołonjana. Wona kłoshtuje nimale 200,000 tl., hac̄ runje žana nowotwarba njeje, ale pſhetwarjenje jeneho wulkeho domu.

* S Kaminka w Pomorskiej pišaja, so ſu tam 25. ſtembra ſylny wetr na morju měli, kij je dwaj rybarski czokmaj powrócili. W kózdym běchu 3 rybagi, kij ſu ſo wſchitzh ſatepili.

* Póſtli ſaſtojniki Geib w Strombergu běſche pſched někotrym čaſom s 18,000 tl. pjenies čeknýk. Na jeho doſahnjenie bě 1000 tl. myta wuſtajene a tute pjeniesy je ſebi jedyn jendzeliſti polizist w Londonje ſaſkujič, kij bě jeho tam wuſlēdžil. Jako jeho ſajaču, namakaču pſchi nim hiſhce 13,000 tolef.

* W Mloſtwje ſmeje ſo pſchichodne lěto internaſionalna poſytechniſka wuſtajenja. Wona ſo 30. meje, jako na 200letnym narodnym dnju Pětra wulkeho wotewri a ſa 3 měſazh wobſanknje.

* Jedyn bájerſki bur ſi mjenom Schötti je němſkemu khejorej por jara rjanyh ſtoth wotrohov jako dar poſteček a khejor je ſo jemu ſa to pělnje džakowač.

* W Bruchſalu (w Badenskej) je wulke jaſtwo ſa wſchelakich pſchesiupniſtow. S nim je tež zyrkej, ſchula, bibliotheka a wjazh maſgazinow ſienoczenych, kotrež ſu ſo pał ſi wuwiaſzom rožnych twarjenjow 6. oktobra wſchē wotpalite. Mjenujzj jedyn jat̄ ſkofnik, ſi mjenom Schwäble, kotrež tam wſchelakich padučtſtowow a rubienſtſtowow dla khejorej, bě ſe ſwoje ſkomorki do iſtvy jeneho tamniſcheho wajhtarja ſaleſe a ſo tam wajhtarjowu uniformu woblekt. Pſchi woteindzenju ſe ſpomnjenie ſtyh wsa wón wajhtarjowu teſhak a zyrkwinu klicz ſobu, ale pſchi jeho wutupjenju hnydom ſa tym pſchindzechu, ſo wón žadyn wajhtar ſeje. Hac̄ runje hnydom ſa nim cjerjachu, dha wón tola do zyrkwiſe čekný, kotrejež durje ſad̄ ſo ſalný a ſo tam na tórm poda a tam na najwyschjschi wutwarf ſaleſe, durežki ſad̄ ſo tež ſac̄iniwſchi. Wot tam poča wón ſi kamjenjem do wołnow jaſtwo mjetach, kotrejch tež wjèle wubi, tak ſo měſachu strach, ſo ſo ſnadž tež czi druſy jecži wukamaja. Schwäble bě ſo pał na tajke washcnje poſtaſik, ſo do njeho tſelicz njeſožachu.

Jako bě něhdze hodžinu ſi tórmia mjetak, ſhubi ſo drje na zyrkwinu ſubju, ſwotkal ſo pał bóřši kurtiž poča a dołho nijetrajeſche, dha zyka třeha w plemjenjach ſtejſche. Wohen tak wołoko ſo hrabasche, ſo ſo ſi zyrkwiſu tež wſchē druhe horka ſpomnjenie twarjenja ſpalichu. Schwäble njebe naſajtra nihdze widzeč, czožož dla ſebi myſlachu, ſo je ſo ſpalik. Ale temu tak njebe, pſhetoz popołdnju w 2 hodžinomaj pýtnychu, ſo wón wýzolo horka na jenej muri ſedži. Duž tam jedyn pſchesiupniſki horje ſeſeſche, ſo by jeho jateho wſač; ale Schwäble ſo ſi teſakom tak wobarasche, ſo dyrbjeſtaj ſo hiſhce dwaj wojačaj i pomožy podačz. S tymi ſo Schwäble tak

dokho biſeſche, hac̄ jeho ſkónčnje poſtaſik, tak ſo wón něhdze ſchtrí ſchody wýzolo do dwora dele padže. Tam je ſo tak wobſchložik, ſo dyrbjeſche wjeſor w 6 hodžinach wumrječ, jako bě ſo předy wuſnak, tak je čeknýk a ſapaliſt.

* W Železnym Brodze (w Czechach) je ſo 6. oktobra Liebiges bawmupschedzaza fabrika wotpalita.

* W Londonje bu wóndanjo jedyn mědy člowiek wot 21 let ſudzeny, kij bě 36 króz woheň ſaſkujič a to teho dla, dokež bě pſches to kózdy ras 10 nsl. ſaſkujič. W Londonje je mjenujzj to washcnje, ſo tón, kij tamniſkim woheňhaschazym muſtwarz najprěni powjescz wo wudyrjenym wóhnju pſchinjeſe, 10 nsl. myta doſtanje. Duž bě tón člowiek woheň ſam ſaſkujič, ſo by jón najprěniſki woſſewicž móhē.

* S Koſiryna w Poſnanskiej pišaja, ſo ſo wroble tam wrobcili njeſju. Mjenujzj jako bě tam w měhazu auſtstu kholera wudyrka, dha ſu wroble tole město woſchczili a njeſju tam hiſhce ſaſo pſchischi, hac̄ runje je tam kholera nětko ſaſtala.

* Krawzy, ſchewozy a, móhē rjez, wſchitzh rjemjeſnizh ſebi nětko ſwoje wudželski dróžſho pſacieſz dawaja, dokež dyrbja ſuſno, kožu atd. tež dróžſho ſupowac̄ a ſwojim dželac̄erjam wjazh ſdy dawac̄. W nowſkim čaſhu ſu tež ſchleñcerjo pſacieſz ſchleñzhi pwoyſchili a njeh ſo teho dla kózdy čzim bole na ledžbu bjerje, ſo njeby ſchleñzhi abo wołna roſbič. (Pſchispoſomjenje redačije. Redaktor Serbſkich Nowinow dyrbí nětko papjeru a cjerjeſenje tež wjèle dróžſho pſacieſz a ta wjetſha ſumma wucžini ſa lěto wjazh dyžli 60 tolef. Duž by ſkoro trjeba bylo, ſo by ſo kózde cijko Serb. Nowinow wo 1 pjeniečk drožſho pſchedawalo a čzerny ſebi to w ſwojim čaſhu ſi pſcheczelemi Serb. Nowinow dale pſhemyslič.)

* Se ſchleynſkeho Boležlauja (Bunzlau) pišaja, ſo tamniſki wucžet pſchi kyrotſtim domje, L. Kärgel, jako domiſazh wucžet do Zapanskej póndze, hdyž na lěto 3000 tolef ſdy doſtanje. Wón dyrbí tam pał 5 lět wostac̄. Ša pſhemyslenje ſu jemu 500 tl. wupkačili.

* W Chilago w Ameriže je wóndanjo woheň wudyrk a je poſoju tuſteho wulkeho města do procha a popjeka pſchewobrocži. Zyrkwiſe, ſchule, najwjetſche hoſcjeniž a dworniſcheža ſu ſo tež ſobu ſpalili. Něhdze 12,000 twarjenjow je ſo wotpaliko a ſchoda ſo na 150 milliонow dollarow woblicža. Wjèle domow dyrbjeſche ſo ſi polverom roſſelič, ſo by ſo plemjenjam zyroba wſaka. Pſches 100,000 ludži je ſwoje wobydlenje ſhubiſo a wopalniſchežo je dwě kwadratnej mili wulke.

* Barlinſke nowinu powjedača, ſa awſtrifſki khejor Franz Josef konz oktobra do Barlina pſchijedže, ſo by tam němſkemu khejoru wophtač. Awſtrifſki khejora pječa tež ſobu pſchijedže.

Kak

rozom

Hans Depia

wótrítaj

a

ludzi pódla

Mots Tunka

šk rějetaj.

* * *

* * *

Hans Depia. Hdyž ſebi žona nějaku hlupoſeč do hlowy ſtaſi, dha je czeſko ju ſ hlowy wuhnac̄.

Mots Tunka. Ach, ſ mužom je husto hiſchče hōrje, temu možesč rycerč, ſchtož chzesč, wón tola w ſwojej blaſnoſci wostanie, kaž ſynt w jenej holanskej wøy naſhonit.

H. D. Schto dha eži tam powjedachu?

M. T. Nô, tam je muž, kiz měni, ſo je jemu jeho žona njeſhwerna a njeda ſebi to murycerč, hac̄ runje je wona zyle njewinowata.

H. D. Hm!

M. T. A dokelž wón ničo wuſlēdzieč njemöže,

ſchtož by jeje witu dopoſasako, dha je jej wóndano kubu njemake ſtróženje pſchihotowač.

H. D. Kajke to?

M. T. Wón bě na ranje, hdyž bě hiſchče ežma, wo iſtwje do wjerchowęje hrjadu hóſdž dyrík a ſo potom ſa njón poſznyk, ale tak, ſo jemu njeſchlodzjeſche, a bě potom tak korcereč počkač, ſo bě žona wotucíka a ſ koža ſtanywski do iſtwy lhwatača, hdež do dimbažeho muža ſtořeči a ſo žaſkohne ſtroži. Muž pak potom ſe ſwojeho ſwjaſta wuleſe a poſdzisčho druhim ludžom ſmějizg po- wjedasche, kaž je ſwoju žonu lepik.

H. D. Možko, tón muž ſo mi njeſubi.

M. T. Hanžo, mi tež niz.

Cyrkwinske powjeſce.

Wěrowani:

Pětrowſka chrkej: Jan Bohuměr Albert, wulkosahrodnik w Mjeſchizach, ſ Marju Hélenu Albertez.

Michałska chrkej: Handrij August Wičjas, móſta pod hrodom, ſ Marju Kočez tam. — Jan Ernst August Wičjas, rěnít pod hrodom, ſ Marju Augustu Scholczej ſ Mačez.

Ratholska chrkej: Korla August Schokta, cježla na Židowje, ſ Wilhelminu Blundrichę ſ Gabela. — Jakub Korla August Král, cigarhydželac̄jet pod hrodom, ſ Marju Sohanę tam.

Křečeni:

Michałska chrkej: Marja Helena, Pětra Handrika, wobydlerja na Židowje, dž., — Ernst Alwin, Handrija Ssworzy, wobydlerja w Dobruſchi, ſ. — Hana Marja, Jana Mačharja, wobydlerja w Dježnikezach, dž. — Marja Theresia, Jana Bohuměra Kschijanka, wobydlerja w Žeňkezach, dž. — Ernst Wylem, Jana Ernstia Huschmana, wobydlerja pod hro-

dom, ſ. — Marja Madlena, Pětra Pezolda, wobydlerja pod hrodom, dž. — Johanna Margaretha, Oty Reinharda Gräfy, knježeho najeňka w Nadžanezach. dž. — Hana Hanža Martha n. dž. pod hrodom. — Marja Theresa, Korle Augusta Neimanna, poſonča na Židowje, dž. — Hana Augusta, Jana Piwara, wobydlerja na Židowje, dž.

Ratholska chrkej: Luisa Marja, Milkawſcha Juſta, měſczena, khezjerja a korečmarja, dž.

Zemrječi:

Djeń 7. ſeptembra: Hana Luisa, Korla Augusta Pjetšekli murjerja, dž., 10 m. 5 d. — Marja rodž. Manjowicz, Pětra Sterzela pod hrodom mandželska, 73 l. 4 m. 10 d. — 8., Marja, njebo Jana Schewza ſ Jamnoho, ſawostajena dž., 15 l. — 10., Milkawſch Mikel, ſ Měrkowa, 12 l. — 11., Jan Steglich, khezkar a starſki muž w Newſezach, 63 l. — 12., Korla August, Michała Augusta Krála, murjerja, ſ., 5 m. 8 d. — Emma Marja, Jana Ernstia Ducejmana, cježle na Židowje, dž., 2 l. 6 m. — 19., Madlena, Handrija Pezoldta, wobydlerja w Delnej Kinje, dž., 8 m. 1 d.

Chlamy mužazeje a hólczazeje drasly Adolph Weiss

ſ na pſchečja noweje měſchczanskeje ſchule.

Czesczenym Sserbam Budyschina a wokolnoſcę ſ namjenite nakupowanje na lipſkej michalskej maſy ſa naſymu a ſymu pſchebohače ſrijadowany. Woſebje porucza ſo wulki ſortiment doubla, ſatineja, ratineja, eſtimosa, floloneja, bukſina, kaž tež wſchelake druhe ſtoſy, kotrež ſu ſwojeje eleganzy a nowoſcę dla wobledzbowanju hodne.

Ja tež ſ nowa na moj derje ſrijadowany ſklađ mužazeje a hólczazeje drasly ledzne czinju a pſchiſpominam, ſo ſo ſlaſanja kózdeho waſchenja po mérje na j pſchih ódnischo, najruciſich a najtunischo hýdom wobstaraja. Hewak poruczam tež wulki wubjerk „ſchlaſrockow“, kiž ſu derje wattirewane a budžu ſo te, kiž ſu ſ retineja, wěſceje jara lubicj.

ſ poczeſczowanjom

Adolph Weiss.

Nowoſcę ſ maſy jaſo bukſinowe, ſuſniane, lamowe ſtoſy ſ drasze, konjaze a ſanjowe deſi

w najwjetſchim wubjerku,

kaž tež: wołmiane a židzane rubiſcheza

we wſchęch wulkoſezach a w najnowſchich muſtroch

porucza po najtunischiſich pſaciſnach

Eduard Hartmann

na ſruitſkomnej laſlej haſh cjo. 121.

W dobrociwemu wobledzbowanju!

S tutym dowolam ſebi czesczenym Sserbam Budyschina a wokolnoſcę najpodwolniſchou ſ namjeniſtu dacj, ſo ſym ja te, hižom 53 lět wobſtejaze

W u r ě ſ n e Chlamy

mojeho njebo nana, ſuknofabrikanta

Christiania Gottlieba Grohmannna

tudh na dženſniſchim dnju ſa ſwoje ſamſne ſliczbowanie na ſo wſak a te ſame pod firmu

Theodor Grohmann

dale powjedbu.

Ša dowerjenje, mojemu njebo nanej taſ doſke ſēta ſpožczenie, ſo naſlepje džaluojo, hiſhceje tu proſtwu pſchiſtajam, temu ſamemu tež na mniej pſchenicj dacj, a budže moje ſwérne prožowanje, ſo je ſebi pſches sprawne a ſwérne poſkuženje ſdjerzecj pſtam.

W Budyschinje 6. oktobra 1871.

Ernst Theodor Grohmann

na jerjowej haſh cjo. 263.

Lužičan čo. 10 je wuſoł

a wopříja: 1) Staroserbski ſpěw. Wot J. Čeſle. 2) Hajákec džowka z Čorneho Khołmea. Powjedańcko wot H. Jordana. (Pokračowanje.) 3) Wudzeř. Morwa lubosé. Narodnej pěſni, přeł. wot Wudowjeńca. 4) Wo temperamentach. Spis z dušewedy wot J. Cyza. (Skónčenje.) 5) Wicher. Hwěžki a duše. Spěwaj wot Mučinka. 6) Mordaf (Mader). Spisał K. A. Fiedlet. 7) Třo towařſojo a šery mužik. Bajka z luda. Zdželič Jenč. 8) Z Budysina a z Lužicy. Wot M. Hórnika a F. Słowjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja. 9) Słowjanski rozhlad. Wot J. E. Smolerja.

Pſchedawanie woſebneje rheumatismusoweje žalby
Injes kata-wobſchedzera Ž. Jurja Kräba w buſchlowjach
ſo 20 nſl. a po 1 t. (jenoz buſchlowje ſ wołojanej plombu
ſu prawdziwe), kaž tež roný hojazeje žalby (Wund-Heil-
Pfleſter), dſlēhe hacj 50 lět derje dopofaſaneje, lut po 5
nſl., wot teho ſameho, je wot naſ ſa Budyschin a wokol-
noſcę poruczene doſtał

Injes Heinr. Jul. Linda
ſady wulkeje zbrkwe.

L. Hochheimer a Co., Žeibig,
nicžzej pſchedawarjo ſa Němčy a wukraj.

Magdeburgske wóhén sawěscjaze towarzstwo se sakladnym kapitalom wot pięci millionow tolerów prusk. Couranta

w 5000 akcijach po 1000 tl., kotrež sú dospolnje wudate, psichimia po tunich, twierdyh prämijach sawěsczenia psche wohniou sčłodu tak derje w městach kaž na wšach na hibite psichemjach.

D tunjoscji swojich prämijowych postajenjow wone niže żoneho druheho sprawneho towarzstwa nijestej, tež posicja wone pschi sawěsczenju na dležni czašk hódnih dobyt.

Pschi ratariskich sawěsczenjach sú sawěsczenym tójskto k lepschemu pschiswoli.

Sčłodowanje psches wurażenie gasa sú tak saruna, kaž wohniowe sčłodowanje.

Sawěsczenske formularzy, kaž tež exemplarzy powiślikomnych sawěsczenskich wuměnjenjow moja sú pola podpisaneho agenta kózdy czašk darmo dostacj, kótryž budze pschi napisanju sawěsczenia stanje k pomož hotowy a budze wsčitke požadane wułożenia dawacj.

W Budyschinje, na hornczerskej haſy.

wyschi agent magdeburgskiego wóhén sawěscjazetowarstwa.

Gródzne dżowki moja hiscje na kniežim dworje w Bręshynje pola Huciny k nowemu létu 1872 sčłuzu doſtacj: létna ſda 24 tl., lenſyče a na tydzień 10 puntów khléba.

Tam moja teho runja tež konjazh wotrocžy k nowemu létu sčłuzu doſtacj: létna ſda 34 toler a 12 puntów khléba na tydzień. Wolazh wotrocžy sú tam tež hiscje někotri trjeba a tutych ſda sú po nich kmanosczi poſtaſi.

Kedžbu!

Mojim česczenym paſijentam k nawiedzenju dawam, so ja nětko jenož kózdy 10. džen do Budyschina pschindu a budu ja tam po taſkim 23. oktobra w bělém konju k ryciam.

Fr. P. Dinkler.

Woſebnoscž

G. A. W. Mayeroweho bróſſhrop. G. A. W. Mayeroweho bróſſhrop i Brotzlawia, wot kotrehož bym jenu bleſhku psche dybawoscž a bróſlowe ſajwanje wujik, ja nětko ſa tón jenicki kředk pschiposnawam, kíž je inje wot tuteje njesubnoscze, na kotrež bym doſko czerpił, wuſhwobodzil. Kóždemu, kíž na to czerpi, moju G. A. W. Mayeroweho bróſſhrop woſebje poruczicž.

Radownitz.

Behrend, farar.

Jenož prawdziwy maja jón w bleſchach po 8 nbl., 15 nbl. a 1 tl. na pschedan.

Heinr. Jul. Lindau w Budyschinje,
w. Rotha w Lubiju,
P. Kinne, haptkar w Hernhucze,
Joz. Höbmann w Schērachowje,
Ed. Giese w Nowosalzu,
haptkar Gerischer w Oſtriku,
Schokta we Wotrowje a
Schmann w Buděſtezech.

Jene late želesne kachle, hdež je wyschiſche warjeniskej maschinę rjana róla k woduhrečju, sú vo tunjej placzisnje pola Jana Wenka w Trzebienzach na pschedan.

Na kniežim dworje w Schērenzh pola Rakez moja hiscje někotri konjazh pohonczojo k nowemu létu sčłuzu doſtacj a je wsčo dalsche tam ſhonicj.

Khofej

punt po 75. 80. 88. 90. 95. 100. 110 np. atd.

Zofor

po najtunisich placzisnach,

Syrop

punt po 16. 18. 20. 36 np.,

Famany rajš

punt po 16 a 18 np.,

Cigarry

25 ſchtuk po 30. 40. 45. 50. 55. 60 np. atd.,

Paleńz

wsčitke družinę po najtunisich placzisnach
porucza

Rudolph Hölder

na rožku ſerbiskej a ſchulerſkej haſy.

Otto Wollmann

w Budyschinje

kupuje po wsčomogno najwyšich placzisnach kóždu dželbu pschenzh, rožli, jeczmjenja, wówka, laneho ſhmjenja atd.

Vytaja ſo

wjazori drainirowaných dželacjerjo pschi mutrajnym džele na kniežim dworje w Pluſhnezech a w Čelchowje, kaž tež na farſkim kuble w Barce.

E. Thomas i Böſchiz.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawnych czasow dopolsan, i najlepších ſelow a kořenjow pschihotowaný pólver, po jeno abo po dwěmaj křizomaj wsčedonje kruwom abo wozgam na přenju piwu naſhypany, pschisporja wobżernoſcę, plodži wjele mloka a ſadźewa jeho woliſnjenje. Pakżej placzji 4 nbl. a je k doſtacj w

gradowskiej haptnej w Budyschinje.

Pytanje.

Na nowemu létu 1872 sú na knieži dwór we Łahowje hiscje jena kruwárka pyta.

Pscheměnjenje khlamow.

S tuthm najpodwolnišcho k nawiedzenju dawam, so
žym na dženžnišchim dnju ſwoje
manufakturowe a modotworowe khlamy
do mojeho domu

na bohatej haſny cžo. **66**
psche położil.

W Budyschinje 15. oſtobra 1871.

Heinrich Preu.

Na rycerſkble w Pšowjach pola Rakez so cjeſcze-
nym wotebjerjerjam

najlepschi ſuchi tórf

1000 ſchtuk sa 1 tl. 5 nſl. k dobrociwemu wotwożenju
najlepsje porucza a moja so cji, ſiž po njon pschijebu,
pak na tórmischtra Pötki pak na podpiſaneho wobrocjic.

Tež so tam sa ſyムu ſkaſanja na pschiwożenje tórfa
horjebjeru.

v. d. Planik.

Pulver psche wiež w cžrjewach, psche kóſku
a widliſčja pola konjow so hotuje a je stajnje
na pschedan w ſchachtlaſach po $7\frac{1}{2}$ nſl.

w hradowſkej haptuſu
w Budyschinje.

Tón pschedziel, liž je psched 4 njezeleni w Budys-
chinje brémjesclo namakať, w kotrymž bě $2\frac{1}{2}$ kohę-
buſkinoweho ſulkna, chyžk to nětko tola sa dobre myto
we wudawarni Serb. Nowinow wotedacj, woſebeje dokołž
bu tjo ſwědkojo, liž wo tym wjedža, mjenujž jedyn muſti,
jena žonska a jeho ſwědomnje. Geli tón namakať to ſulkno
bóřský njewoteda, budže ta naležnosć ſudu pschedopodata.

Šwój ſlub ſ knježnu

Magdu Hilžbžetu Seilerez ſ Lasa
ſa horjeſhénjeny wuprajam.

Oscar Böhme w Wosporku.

Bukicžanske

ratarſke towarzſtwo.

Shromadžisna njezelu 15. oſtobra popołdnju w 4 hodž.

Dženſki porjad: Wobſanktjenje dla kupjenja jeneje
młoczoſeje ſokomobile.

Šlawa,
tſi króczna ſerbſka ſlawa
a wutrobný džak naſhemu ſławnenemu ſerbſkemu
pěſnjerzej knjeſej H. S. w E. ſa pscheloženje ſpěwa
„rheinska straž“. M. B. D.

Najwutrobnischi džaf

praju ja knjeſom ſchulſkim prjódſtejerjam, wſchitkim mojim
pschedzielam a lubnym ſchulerjam, woſebeje pak knjeſej ku-
blerzej B. Albertej a jeho ſwójsje w Račlowje, ſa
wſchu cjeſcž a lubočž, ſi kotrejž mje 7. oſtobra jako na
25. dopomnjeniſkim dnju mojego ſapolaſanja do tudomneho
wuczeſtwa tak njenadžižy ſwjeſelichu. Dar, ſa moju
khoręſcž ſo tak hođiž a mi tu ſamu jara poſožaž, bu-
dże mje hacž do mojego poſleniſeho dychnjenja na wſchu
lubočž dopominacj, kotraž je ſo mi doſtala. Boža hnada
njech ju Wam wſchitlim bohacje ſaruna.

W Račlowje 11. oſtobra 1871.

Jan Konig, wuczeń.

Serbske Nowiny.

Za nawětki,
maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamowlity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopšijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Se Serbow: S Budyschina. S Nachlawa. S Delneje Kimy. S Hliny. S Bulez. — Psihiol. — Zyrkwiistke powjesze. — Hans Depla a Mots Lunta. — Nawěskniſ.

Plaćizna žitow a produktow w Budysinje
14. oktobra 1871.

Dowoz:	Plaćizna w pŕerézku							
	na wikach,		na bursy,					
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniža.				
Bjelica . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Možla . .	7 —	6 10 —	7 5 —	6 20 —				
Dečkijen . .	4 25 —	4 12 5	4 25 —	4 20 —				
Bowh . .	3 15 —	3 10 —	3 17 5	3 12 5				
Hroch . .	2 5 —	1 25 —	2 5 —	2 2 5				
Wola . .	— —	— —	— —	— —				
Raps . .	— —	— —	— —	— —				
Dahly . .	7 10 —	7 5 —	8 25 —	8 20 —				
Hejduschla . .	5 15 —	5 10 —	— —	— —				
Kana butry . .	20 —	18 —	— —	— —				
Kopakłomu . .	— —	— —	— —	— —				
Zent. gyna . .	1 —	— —	25 —	— —				
Lane hymjo . .	— —	— —	— —	— —				

Gzabi sakskoschlesynskeje železnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hōđinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; ps̄kiptonju 1 h. — m.*; popołonju 4 h. 10 m.*; wjecjor 8 h. 20 m.*; w noż 2 h. 40 m.; ** w noż 4 h.

Do Schorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.; wjecjor 6 h. 50 m.*; wjecjor 6 h. 35 m.; w noż 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

* Ps̄kišantlenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Ps̄kišantlenje do Žitawy.

Ps̄kišipomnjenje. Gzahaj se snamjeschkom ** bjes Draždjanami a Schorjelzom jenož w Budyschinje a Lubiju sašuwataj. Wona mataj jenož woty přenjeje a druheje llažy a ma so sa billet ¼ wojazh ps̄kiaciz; dženſle billety ps̄ki minaj njeplacza.

Pjenježna placzisna.

W Lipsku, 18. oktobra. 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl. 6 ½ np., 1 połowniżazy czerwieni skoth abo dukat 3 tl. 6 nsl. 5 ½ np.; wińste bankowi 85 ½ (17 nsl. ½ np.)

Spiritus placzische weżera w Barlinje.

20 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.
vjehenza 66—85 tl., rožla 40—57 tl.,
(to je: sa 25 pruskih forzow.)

répikowy woli (njeczisczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Ežiczeny, kaž so w Budyschinje ps̄chedowa
stajnie něhdze 1 ½ tl. drôžski.)

Najnowsche.

Draždjan, 20. oktobra. Po nowschičkých po-
wjeszach je 24. (sakſka) divisia porucznoſcž dostała,
ſo na dompučz ps̄kihotowacž. K tutej divisiſji ſlu-
ſha wſchō ſakſke wójſto, kotrež hiſčče w Franzowskej
ſteji, a je nadzija, ſo ſo ſakſzy wojažy hacž do ſrjedž
měhaza novembra wſchitzu ſ Franzowskeje do ſak-
ſkeje wróčza. (Jenož infanterieregiment No. 105
w Ellagu ſtejo wostanie a to 2 bataillonaj w Schlett-
ſtadtu w 1 w Straßburgu.)

Teho runje je tež 11. (ſchlesynska) divisia po-
rucznoſcž dostała, ſo ſ Franzowskeje domoj wróčicž
a něhdze konz tuteho měhaza ſo tuczi wojažy domoj
woſycž pocznu. Wſchēdnuje pječ czahow ſ nimi po
železnicy pojedźe.

Duž netko jenož 50,000 muži němſkeho wójſta
w Franzowskej ſtejo wostanie. Tuczi maja pak tam
tač dołho wostacz, hacž Franzowſoje wſchō wójnske
khóſty sapłacza, ſtož drje móže hiſčče 3—4 lěta tracž.

Wien, 19. oktobra. Wuradžowanje wſzokich
ſastvnikow wo czeske wurunanie ps̄ched khézorom
hiſčče ſkončene nijeje, tola ſda ſo, ſo budże wſchō
dženſa abo jutſje wujednane.

Nowy ſ sad, 19. oktobra. Ruski khézor je
ſerbskeho wjercha Milana ſ ſebi ps̄chepróſyl. Duž
je ſo tón ſ ministrom Blasňawzom do Livadije na
poſlupje Krymje na pucž podał, hdzejz khézor w tu
khwilu ps̄chebywa. — Turkowſki fultan tam nije-
ps̄kińdze, ale ſ russkemu khézorej ſ ſwojim wulkim
vežicom ſamoruczny list poſczele.

S a k s k a. Kral Jan je pismilistajerjej R. O. Schütz w Kreisringz knihiczsiczerni w Lipsku hlebornu, k albrecht- skemu rjadej hlebschazu medailu spožecík.

Minister Friesen je šo na někotre dny do Barlina podal, so by tam na rajchtagu pschitomny byl.

Po nowschich powjesczach je wot sakskeho wójska, w Franzowskej stejazeho, w tu khlwilu ardencki a maneski departement wobhadzeny, kaž tež jedny džel prjedawšeho moselskeho departementa. Wot infanterieregimenta No. 107 je stab a 1. bataillon w Sedanje, 2. bataillon w Sedanje a Douchery, 3. bataillon w Sedanje. Schützen-regiment No. 108 je takle rosdželeny: stab je w Rethelu, 1. bataillon w Bouzieres, 2. bataillon w Altigny, 3. bat. tež w Rethelu. Wot infanterieregimenta No. 106 je stab w Longuion, 1. bataillon w Longwy, 2. bataillon w Longuion, 3. bataillon w Montmedy a Stenay.

W Draždjanach bu 18. oktobra wopomnil k česecji němskeho pěšinerja Körnera na žwiedzene wachne wotkryty.

S Lipska pižaja, so je 14. oktobra wot tam na ex-traczahu 800 muži mědšich wojakow k wupjelnjenju sa 104., 106., 107. a 108. regiment do Franzowskeje wotjelo a so šo ja to runje tak wjele starskich muži s tu-vych regimentow domojs vorčezi.

S Lipskej mažy ſu fabrikantojo a wjetšchi pschedupz, kiz jenož w zylém a wulkim pschedawaja, jara derje spo-tojeni, tazžy hermankarjo pak, kiz jenož po jenotivym pschedawaja a pola kotrychž ludžo s Lipskeje wokolnoſcze najbole ſupuja, nježku tak prawje s pokojom, dokelž jím hubjene wjedro husto doſči pschedawanie sadžewasche.

Szejmila wolba w 6. wolbnym wokrjezu ſmeje šo 24. oktobra a budže tam najkerje kublet Fahnauer w Bo-božach ſa ſapožtanža wužwoleny.

Lětne wudawki ſa němske wójsko ſu na 90 millionow toleč wobliczene a kloshtuje pruske wójsko 67 millionow 587,624 toleč, ſakje 5 millionow 52,000 toleč, württembergste 3 milliony 690,208 tl., meklenburgske 1 million 311,565 toleč, bayerske 10 millionow 800,000 tl. a ja wſchelake wojerſke potřebnosće je wyshe teho hlebzne něhdze połdra miliona toleč trjeba.

Po nowschich powjesczach je ſažo njewěste, hacž awstrijski hlebor Franz Josef do Barlina na wopýtanje pschijedze.

W polnoznej Schleswigskiej ſo danshy ryczi; w nowſhim času ma ſo pak w tamniſhich ſchulach němska rycz wuzcicž počecž. To ſo pak tamniſhimi wobhderjam njeſlubi a nočzedža teho dla starski ſchulſkih džeczi ſa te žane němske ſchulſke knihi ſupicž.

Němski rajchtag w Barlinje bu tam 16. oktobra wot hlebor-krala ſameho wotewrjeny. W ſwojej ryczi ſpomni wón na to, ſo hlebzne wuliczene njeje, ſak wjele budže němske wójsko pschichodne trjebacž a ſo budže teho dla najlepje, ſo ſo na pschichodne lěto tejko pschiswoli, kaž je

ſo w ſandžených lětač ſtačo, mijenujž 225 toleč na wo-jala. Héwak ſpomni wón na to, ſo ſmeje ſo na rajchtagu nowy pjenježny porjad wuradžicž. (Mijenujž pje-nježna jenož, po kotrej ſmeje ſo pschichodne ſicžicž, budže marka po 10 uſl. a hleborny kroſč po 10 nowych pje-nježlač.) Skónečne vraji hlebor hlebzne, ſo ma ſo tón dočk, kiz je ſo wójny dla ſcžinicz dyrbjal, ſ wójniſkých khlóstow, wot Franzowsow ſaplačených, bórsy ſaplačicž a ſo němske hleborſtwo w tu khlwili ſe wščemi wokolnymi krajemi wožebje pak ſ Awſtriju w dobrę pſchezelnoſczi ſteji.

General Herwarth von Bittenfeld je 15. oktobra ſwój 60letny wojerſki jubileum ſwjeczik, pſchetož wón hizom 60 lět we wójsku ſluži.

Awſtria. Dokelž je hrabja Beust pſcheziwo wu-runanju ſ Czechami ſtukowač, dha je ſo drje hleborowe wotmołwjenje na požadanja Czechow na někotre dny wot-storčiko, tola ſda ſo, ſo ta wěz zhe njeſawjaſnje, ale ſo tak ſkonečni, kaž ſu ſo mot ſapocjatku pſchihoty k njeſ ſcžinili. Hrabja Hohenwart, kiz je wuwendunge wuru-nanja ſ Czechami na ſo wſak, che to tež dokonječ a je teho dla, ſo by Beustowe pſcheziwjenje poraſk, hlebora proſyk, ſo by najwyschich ſaſtojnikiow — tak mijeno-wanu krónsku radu — hromadu poweſak a wot nich hlyſchač, ſhoto cži k českemu wurunaju měnja. Na tym dnu, hdjež tole pižama, ſo wſak wuradžowanje tutych ſaſtojnikiow hlebzne ſkonečiko, njeje, tola pak hodži ſo ſ wijskich nowinow hizom někto ſpoſnacž, ſo drje hrabja Hohenwart ſe ſwojim měnjenjom tak někak dobuđe a ſo ſo hrabja Beust k lepſhemu wobroči. Dokelž je ta wěz jara ważna, dha je woherſki minister-pſchedžyda hrabja Andrašy tež do Wina powołany.

Dyrbjali ſo pak hlebor Franz Josef někak narucječ dacž, tak ſo by wurunanje ſ Czechami a po taſkim tež ſ awſtriskimi ſklowjanami na dalshe wotstorčik a tam-niſhimi Němzam ſ nowa wſchu móz do ruki dač, dha by to wulka njebože ſa Awſtriju byl. Mijenujž awſtrijz ſlowjenje ſebi njebudža knieſtvo Němzow wjazn lubičeč dacž a jeli bych ſiž cži ſ nowa podcziſhceč hlyſli, dha by wulka njeſpokojnoſcž hjes nimi naſtala a jich ſpjezenje by hlebzne wjetſche bylo, hacž dotal. To pak by ſa awſtriske hleborſtwo wězce ſchłodne bylo, hdž je wjetſhina wobhderjow ſ wijskim ministerſtwom w ſtajnej ſwadže.

Franz o w ſka. Pſchedžyda franzowskeje republiky knies Thiers ve ſandžen ſwojeho ministra finanzow do Barlina poſkak, ſo by tam tuton ſ Bismarkom wo-to jednač, ſak bych ſo mot Franzowskeje wójnske khlósty ſkerje a lepje Němzam ſaplačik a potom němsky wojazn, w Franzowskej hlebzne ſtejaz, ſažo kruch ſraja wurumo-wali. Kaž wſchelake nowinh pižaja, dha je ſo franzow-skemu ministru tež taſte jednanje ſ Bismarkom derje ra-džiko a němsky wojazn po někotrym času ſchěz ſran-zowſkých departementow wopuſtēza.

Ze Serbow.

S Budyschyna. Tudomny wychschi seminaristi wuczer l. Eichenberg bu w thyle dnjach jako direktor melszanskeje schule do Reichenbacha w Voigtslandze powokanji. Hdy so tam wón pschehdli, hiszceze weste njeje.

S Budyschyna. Sañdzeny tydzeni wobstachu na tudomnym krajnostawskim seminaru pruhowanje wolsolkhamnosce kandidatojo wuczerstwa: K. pomozny wuczer Werner s Kamjenza, l. pom. wuczer Ahl s Budyschyna, l. pom. wuczer Opiš se Žitawy a l. pom. wuczer Zenker s Walddorfa.

S Rachlowa pod Czernobohom, 7. oktobra. Tudy mjaçhny dzenza żadny zwiedzeni, haj tajki, kafiz hiszceze w naszej wshy ženje njebešče: mjenujzy nasz knies wuczer Kanig zwieczesce swój 25letny wuczerstki jubileum. Na tuthym zwiedzenju so pak tež nasz schulski wokrjez wožebje wobdzeli a bě teho dla tudomny kublež P. Albert někotre dny předny wschich kniesow schulskich přijodkstejerow i ſebi pscheprózyl a jím roſetajak, ſhoto by so w tajkim nastupanju czinicz hodziko. Tuciž běchu i wschemu dobremu ſuknej ſwolniwi a teho dla kózdy w swojej wshy dary lubosce ſberachu, kórychž so tejko nawda, so móžachmy ſa l. jubilura rjany džedowskí ſtok, jenu tortu a tójskto bleſhowina a ſwézy na kupicž.

W postajenym časzu wsečor podachu so pak wschitzn přijodkstejerjo a wjese druhich ludzi s Albertem domu do schule, so bydu te dary tam pschedovali. W schulskie ſtvi ſo teho dla ſ boka pulta blido staji, ſ běhym rubom wodzete a do guirlandow ſaplecjene. Do ſriedziny bě ta torta ſtajena a ſ wěncom wobdata, podla pak bě 25 zwězow wschelakich barbow a w rjanych zwěčnikach ſtajenych a wožrjedz nich te bleſche, a džedowskí ſtok pak, liž bě tež ſ pletwami wupyscheny, bu pódla ſtajeny.

Kako bě to wsho ſrijadowane, poda ſo l. Albert i l. wuczerzej do jeho bydleniskeje ſtvy a proſchesce jeho, ſo by ſo ſ nim do schulskie wshy podal a bě ſo bjes tym wſaitko ſ ludzimi a džecimi napjelniko. W tym woſomilnenju, hdyž wobaj do schulskie ſtvy ſtipischtaj, ſanjeſe rachlowſka mlodosc ſchtuczku „Tuta ſchtunda je nam ſwajata,” l. jubilar ſtupi ſ pulcej a l. Albert ſ boka wudebjeneho blida a džerjeſche rycz, w kotrej bjes druhim tole rjekny: „Lubi pschezeljo! Ma tuthym měſeče, hdyž runje ſtejny, roſcihiu něhdy plody, kotrej czlowjetam živnosce ſ podawachu. Ale naschi wózjo ſebi wotmýſliku, tudy ſchulu ſaložić; ſhoto ſo tež ſta a bu psched 42 letami přenja črjodka mlodosc duschow ſem pschitwiedzena, ſo bydu ſo ſ wobnowjenju ſchajenſkeho ſluba pschitowacž a ſa ſmanych czlowjetow wuhotowacž móhke. W běhu 17 let je tu potom 6 wuczerjow pobyla, wot kórychž hžom tſio w kłodnym rowje ſpja a ſdom hórla ſemje poſtaſuje, hdyž woni leža. Dzenza pak ſtejny tu psched

jenym ſchulskim jubilarom, pschedož psched 25 letami pschitwiedzje l. Jan Kanig ſe ſchajenž ſ tam, ſo by tudomnu ſchulsku ſlužbu dobrociſtve na ſo wſaſ. Alle wone wſchak tu ſtajne tak njebe, kaž ſebi czlowaska wutroba rad žada; pschedož hiszceze žanu poſozu teho čaza, liž je pola naſ ſchayb, njemöjeſche ſo wón dobreje ſtrwoſce ſwjeſelicž, ale bě ſe wſchelkej boſoſcu a kſhizom wobježený.

Za njeſzym ſklađnosć měr, w tutych ſawach jeho wuczu wužicž, ale ja móžu psches to, ſo bym poſdžiſho ſchulu husto wophtowal, derje wobzvědzcicž, ſo je l. Kanig džecji ſwěru na teho poſasowal, liž džesche: „Dajcze tým džecjatam ſe mni pſchinę a njeſobrarejce ſim” a ſo je ſo tež ſwěru teho ſrowa džeržał, kotrej ſw. Jakub w ſwojim liſce 3, 1 praſi: „Lubi bratſia, kózdy ſo njeſwaſ, ſo čyž ſa wuczerja bycž.” Ale hdyž maja po tajkim wuczerjo tajku čezku ſlužbu, dha maja tola tež ſlužbenje, pschedož profeta Hoseas praſi w 10. ſtawje 12. ſchtuczji: „Teho dla ſyje ſebi ſ prawodſci a žněče ſuboſci.” ſuboſci pak ſo jenož w ſlowach njevoſokajue, ale ſo tež w ſlukach džekawa ſcini; duž je tež, wypokoczeſceny knies wuczerjo, naſch ſchulski wokrjez na Waſ ſ ſuboſcu ſpomnik a Waſ na dženſniſkim jubelſkim zwiedzenju ſwjeſelicž a wobdaricž phtaſ.

Dha wſmice ſecko tute dary ſuboſce pscheheſniwje na ſo, pschi czimž Wam najwutrobnischo pschejemny, ſo by Wam tón knies dobrý wotpožinil na tuthym ſtole a praſu ſejerpliwoſeſ ſchaj Wachich boſoſzech ſpožecž, a hdyž něhdy po Bozej radze ſ temu Wotzej pónđecze, ſo by tehdom rěkalo: „Pój ſem tý dobrý a ſwěrny wotrožlo atd.”

Po tutej ryczi wuspěwa mlodosc ſu ſchtuczku: „Woſtan ſwěrny do ſkónzenja” a knies jubilar, liž bě tak hnuth, ſo mójeſche ſo ſdom ſyloſow ſdžerzeč, ſo wſchitkum ſa tajku čezč a ſuboſci, jemu tak njenadžiſh wopofaſanu, najwutrobnischo džakowacše. Wón wupraſi pschi tým 1) ſwój džak ſ Bohu, liž je jeho ſem pschitwiedz a 25 let w ſchulskim džele ſdžeržał; 2) ſwoju prôſtu ſ Bohu, ſo by to ſymjo, wot njebo tudy wužywane, 100krózny plód njeſko, a 3) ſwoje wjeſele nad tým, ſo tež ſubi Gserbjo ſpoſnoja, a. ſo ſchula ſ ſhromadnemu ſbožu ſuda ſluži a ſo je wuczer najwjetſhi ſudowu pschezel; b. ſo ma ſchula ſ zyrku ſjenoczena woſtacž, jeli matej wobej prawy plód njeſč; c. ſo je ſchula podkoži krajneho a ſaklad domjozeho ſboža.

Knies jubilar ſwoju rycz ſ tými ſlowami ſkónzeč, ſo by Boh ſub ſtva ſchulskim dowaczerjam jich ſuboſce bohacze ſarunacž čyžel.

Potom ſaklinčaku, wſchitkum njenadžiſh, kherluſhové hložny hujzneho hora, kotrej bě l. A. Brabant, jubilarowu pschitowacž ſy, psches hora pschitwiedz a psched ſchulu poſtaſit. Po hujzneho džakowacše ſo l. Brabant němžy w mjenje zykeje Kanigez ſwójby ſa wſchu čezč

a lubošč, kotaž je šo jeho psichodnemu nanaš dostača, a psichistaji, so to jim všichlikm nješapomnile wostanie.

— Vjes tym běchu hudebnizg do jistwy sajstupili a bučnu pod jich psichewodom všchelake arije spěwane. Knjeni wucečka pak l. přjódsktejerjam a druhim hōsejom jēdž a pieče poslički a gmlody lud dosta piwo sa woskhemjenje.

— S wuspěwanjom īherluscha: „Ach wostan pschi naš i hnabu“ šo tutón pěkný ſwjetzen ſloučti.

— S Delne je Čin. Njedaloko naščeje wžy je šo ſandženu ſobotu vječor w 10 hodžinach jena fajma, budyslemu rěníkem Čentschelej ſkuſchaza a 30 kop woska wopſchijaza, zhylo wotpalika. Wohen je najſkerje ſakoženy.

— S Budysčina. Šandženu njedželu pschipoždnju bu njedaloko tak mjenovaného pschiboha w ržy Sprevičeku wudowym Neumanoweje rod. Helgestez nauakane. Neumannova bě hžom 29. septembra ſwoje wobýdlenje wopuſchijala a je šo s jeneje papjerki, kotaž je doma wostajika, ſpoſnač dalo, so je ſebi ſama živjenje wſala. Čoho dla je to ſčinika, njeje ſnate, dokelž nětore tawſnyh toleč wobſedžesche a hewal ženje na nječo ſkoržita njeje.

— S Hlin. W nožy wot ſandženeje njedžele k pónbželi je šo tudy jena, l. rycerkuſlečkemu mjenovému Čhiemannu ſkuſchaza fajma wotpalika. Wona wopſchijesche nehdže 30 kop pscheničneje a rapsowej ſtomy a je wohen najſkerje ſakoženy.

— S Bułez. Dokelž je našč nowowuſwoleny kan-tor l. Hatnik konſistorialne pruhowanje, ſakonžy přjód-pišane, w Draždjanach īhvalobnje wobſtač, dha drje šo wón nětko ſkoro ſem pscheydli.

Přílopk.

* Wohen, kž je wjetši džel wulkeho amerikanskeho města Chicago do proča a popieka pschewobroček, je vječor w jenej hróži wudyrk. Jedyn hólczej bě do njeje ſchol, so by tam ſkrutu dejík, petrolejowu lampu ſobu wſawjski. Škruta lampu powali, palazy petroleum rovbezja a wohen jvěščnje woločko ſo hrabasche a ſo ſkönčnje tež drjewjan pleſtr, kž tam maja, ſ možu paſečke. Něhdže 500 člowjekow je pschi tutym njeſbožu wo živjenje pschischtka a ſchoda je wjele wjetška, hacž najprjedy rělaſche, mjenujž wona ſo na 300 milliony dollarow woblicza. Dokelž bě to wulke twarjenje — tak mjenovaný wodowod — ſ kotrehož ſo woda na wſe hřň a torhochę po rórách ſčele, bóřši pschi ſpočatku ſapaliko a tež ſpaliko, dha wſchudže woda pobrachowasche, a ſklyny deſchę, kž 10. a 11. oktobra džesche, mólesche halek promjenjam mjesy stajic. — Zako ſo wopalsnichę hisčeče ſurjachu, hžom vſchelazy tamniſchi wobýdlerjo no-wotwarbu pschihotowac̄ počinac̄.

* Móz rufleho īhejora ſo w ſrjedžnej Aſiji ſtajnje dale a bole roſſcherja a jedyn kraj po druhim tam pod

rufle knjeſtvo ſtupi. Tak je ſo tam psched nětorymi lětami īaſhlelend Rukowſkej podczižnyk, nětko pak ſu Rukojio tež kraj wobžadžili, kž īhuldža rěla a Čhiva drje jum tež bóřsy pschipadnje. Rukojio ſu tute krajinu woſebje teho dla dobywac̄ počeli, dokež w tuthč krajach ſ wjetška rubježne ludy bydla, kž na rufle krajje nad-pady činjachu a woſebje tež pschekupske karawanu wuru-bicz pytachu.

* W Neapolitanskéj (w Italiji) ſu wondano rubježnizg na jedyn knježi dwór bliſko Albita pschischli, tam wſho ſebraли a napožledku tež 12-lětnego hólza tamniſcheho ſublerja ſobu wſali. Woni jeho přjedy ſažo dacž nječaja, hacž 50,000 frankow njedostanu.

* Njehvalobnje ſnath Petr Nowak, kotaž je ſe wſhelskimi druhimi tójskto jebanstwa dokonjak, bu 16. oktobra wot pirnaſkeho wokrjeſueho ſuda k 5 lětam khostarnje (Buchthaus) wotſudzen, jeho ſyn August Nowak k 2 lětomaj, wěſty Heimbold k 1 lětu, v. Lindenhofen a Gafča pak kóždy k 2 měhazomaj jaſtwa. Woni běchu mjenujž akcije pschedawali, kotaž běchu tak daloko wopacžne, ſo te podkopli, na kotaž běchu piſane, ſ zhyka njebechu abo tole jenož maku maliežloſež hódně běchu. Woni ſu ſ tajšim jebanstwom tójskto ludži wo wjele pjenjes wobſhudžili.

* W Tendželskéj lětnje 50,000 ludži na wopiffiwo wumrje, w Němzach 40,000, w Rukowſkej 10,000, w Belgijskéj 4,000, w Franzowskej 2,000 a w połnóznej Amerizy 60,000.

* Vjes Löwenom a Vershotom na tamniſchej železnizg dwaj čahaj na ſo ſtorečiſtaj. Žena lokomotiva ſu powali a wſhelskate woſy ſo roſtrachu. Wjazh hacž 20 kruwów bu ſaražených a jedyn lokomotivuwođer a jeho tepjet tež wo živjenje pschindžeschtaj. Tójskto puečowarjow bu pak mjenje abo bole ranjených.

* S pomjeſčow, kotaž ſu ſe wſhelskich krajow pschischtka, je ſpoſnač, ſo ſu lětusche ſitne žně wjele hu-bjeňſche, džili w přjedawſkých lětach běchu a dokelž ſu ſo běrný tež mało radžice, dha budže žito ſterje dróžſche, džyle tuniſche. W Němzach ſnadž by žito dožahačko, ale dokelž budže Franzowjla a Tendželska wjele trjebač a tež tójskto w Danskej a Schwedskéj pobrachuje, dha budža tam ſ Němzw pschedawac̄ a duž tam ſ Němzw wjele žita póndže. Němž budža ſa to ſažo ſ Wuherſkeje žito ſupowac̄, tola je ſo tam jenož rožka derje radžika a budža ſ Wuherſkeje mało pschenič ſo wukraja pschedac̄ móz. W połnóznej Rukowſkej a w Amerizy ſu žně dobre byké a budža ſo te kraje, kotaž budža pscheniza a rožka pobrachowac̄, wot tam ſaſtarac̄ dybječ.

* W bliſkoſeži Barlina ſtaj w nožy wot ſandženeje njedžele k pónbželi dvač člowjekaj wonka ſmiersnýkoj.

* Pola Annaberga padže 9. oktobra w nožy džekac̄ do jeneje ſlakoby, 60 koheži hľubokeje, a ſo tam ſarafy-

Wón bě do Wärensteina, hdzej bě woheň wudyrk, híž
čhyk a bě pschi tym puej smolit.

Psched dwémaj měšzomaj je ho dželo w semicžanskej
schleczętni sažo sapocžko. Knies Grainer, kij ma bi-
slopšlu schleczętnu hijom tójskto lét wotnajatu, je tež
semicžansku wotnajak a je na nju swojeho syna postajit.
W njej něhdze 50 ludži džéka a maja tam jara nusne,
dokelž ma ho w krótkim časzu tójskto schleczętnych tworow
do Ameriki požlač. Mch spominamý jenož na to, so ma
spominjena schleczętnia psches 36,000 lampowych cylindrow
do Ameriki wobstaracż.

* Jedyn bur s Přeniz w Čechach bě 9. oktobra w
nožy s jenym wobydlerjom s Cerhowiz na puežu s Myta
do Cerhowiz na woſu wuſnyk. Konjej po swojej woli
dale khelsaſtaj a pschejedžeschtaj koliju želesníznej njeſdaloſko
Buchalki, hdzej pak dale njemóžeschtaj, dokelž běſche na
druhim boku ſaſchlahowane. Duž pschijedže w 11 ho-
djincach čah s Prahi, ſaraſn wobeju konjow, roſkama wojo
a jědžesche bjes ſamzneho ſchłodowanja dale. Wobaj
muzej pak njewotuczischtaj, ale w měrje a poſkoju dale
ſpaſchtaj, hacž jeju druži ludžo wubudžichu a na to ledž-
bneju ſčinichu, ſchtož bě ho ſtało.

Cyrkwińskie powięſcie.

Werowanie:

Michałska chrkej: Wylem Hermann Werner, ſchewz
pod hrodom, s Marju Amaliju Hasez tam.

Krčeui:

Pětrowska chrkej: Jan Ernst, Jana Bohuměra Schotth,
měſchciana a pschelupza, ſ. — Hana Amalia, Jana Bohu-
miła Niczli, pohonča w Zimmermannę ſtelesolijerni, dž. —
Korla August, Korle Augusta Jeremiasha, pohonča, ſ.

Michałska chrkej: Kurt Oſtar Pawoł, Augusta Ed-
uarda Säuberliche, restauratéra w Čichonzech, ſ. — Ida
Linna, Jana Bohumiła Kulki, khějerja a krawza pod hrodom,
dž. — Maria Augusta, Handrija Kſchijanka, wobydlerja w
Bobolzech, dž.

Katholska chrkej: Martha Amalia, Korle Augusta
Lorenza, kublerja w Dalizach, dž.

Zemirjeéi:

Džen 20. septembra: Maria Simonez s Budyschinka,
55 lét. — 21., Gustav Herman, Jana Augusta Jakuba, khě-
jerja a murjerja na Židowje, ſ., 6 l. 7 m. 1 d. — 24., Jan
Bohuměr Kleczko, wobydler pod hrodom, 27 l. 2 m. 16 d.
— Korla August, Jana Augusta Donatha, khělarja w No-
wych Čichonzech, ſ., 4 l. 7 m. 20 dž. — Martha Hana,
Korle Augusta Janascha, wobydlerja pod hrodom, dž., 8 m.
13 d. — Gustav, Handrija Ernsta Feraiša, wobydlerja pod
hrodom, ſ., 9 l.

Kak

F O Z O U

Hans Depla

w ótřitaj

a

Iudži pódla

Mots Tunka

š k r è jet a j.

Hans Depla. „Hosy hosy, po jenej nosy, po tej
njebolazej!”

Mots Tunka. Ale ſchto dha tola ryciſk, Hanſo?
H. D. Haj, tak něhdyn naſch starý hajničku ſuſtanje
na ſajazy činjeſtě, a dokelž ſu ſetža tak rěde, dha byh

s tutym ſuſtanjom dženſ tež rad jeneho na mój revit
pschiluſtak.

M. T. Njebuž džiwny, na taſte ſuſtanje žadžy
„hosy” njepſchinđe, dha dyrbisich ſemu tykanz a wino
lubiež.

* * *

Pscheměnjenje khlamow.

S tuthm najpodwolniſcho f naſjedzenju dawam, ſo
žym na dženſniſchim dnu ſwoje
manufakturowe a modotworowe khlamy
do mojeho domu

na bohatej haſny cžo. $\frac{66}{7}$
poſche poſožil.

w Budyschinje 15. oktobra 1871.

Heinrich Preu.

Khlamy mužazeje a hólcžazeje drasty
Adolph Weiss

ſ na pſchecža noweje měſčecžanskeje ſchule.

Cžescženym ſſerbam Budyschina a wokolnoſcje f naſjedzenju dawam, ſo je moj ſklađ poſches ſnamjenite na kupowanje na lipſkej michaſkej maſzy ſa naſjym a ſymu poſchebohače ſrjadowany. Wo-
ſebje porucža ſo wulki ſortiment **doubla, ſatinéja, ratineja, eſkimoja, ſlokoneja, buſtina, taž**
tež wſchelake druhe ſtoſfy, kotrež ſu ſwojeje eleganzy a nowoſcze dla wobkebzowanju hódne.

Za tež ſ nowa na moj derje ſrjadowany ſklađ mužazeje a hólcžazeje drasty fedžbne
cžinju a poſchispominam, ſo ſo ſkaſanja kózdeho waſchiua po mérje na jpoſchi hódnischo, na jručiſcho
a na jtu niſcho huydom wobstaraja. Děwak porucžam tež wulki wubjerk „ſchlaſtrockow”, ſiž ſu derje
wattirewanie a budžu ſo te, kiž ſu ſ retineja, wěſcze jara lubicž.

ſ pocžecžowanjom

Adolph Weiss.

Pytaja ſo

wjazori drainirowanſzy dželacjerjo poſchi wutraijnym džele
na knježim dworje w Blužnifezach a w Czelchowje, taž
tež na farſkim kuble w Barze.

E. Thomas ſ Böſchiz.

Dickowa konfežionirovana daloko
wuwolana ſpodžiwnje hoſazažalba,
kotrež je ſo najbole kózdy ras jako dobra wopokaſala
porucža ſo w žerdach po 3 nřl. a po 12 np.,
wot hrodoſkeje haptvki
w Budyschinje.

Kedžbu!

Mojim cžescženym paſijentam f naſjedzenju dawam, ſo budu ſobotu 28.
oktobra w Budyschinje w hoſcženizu f
bělemu konje f ryczam.

Fr. Th. Dinkler ſ Draždjan.

We Žahowje je dwajſhōſowa khěža cžo. Zd ſe ſadowej
ſahrodru ſe ſwobodneje ruci na poſchedan. Ta ſama by ſo
woſebje ſa jeneho palenzoſeho deſillateura hodžila, kotrež
by poſchi ſylnych wobjerjerjach dobru warbu měl, dokež
ſu tam tſi korečmy a dwě flamarni.

¶ Dobrociwemu wobfedżbowaniu!

S tuthm dowosam ſebi czesciennym Sserbam Budyschinia a wokolnoſcje najpodwoſniſcho k naviedzenju dacj, ſo ſym ja te, h̄izom 53 lēt wobſtejaze

wurēſne fhlaſhy

mojego niebo nana, ſuknofabrikanta

Christiania Gottlieba Grohmannna

tudh na dženſniſchim dnuſ ſa ſwoje ſamſne ſlicžbowanie na ſo wſak a te ſame pod ſirmu

Theodor Grohmann

dale powjedu.

Ša dowérjenje, mojemu niebo nanej tak doſke ſēta ſpočzene, ſo naſepje džakujo, hiſhce tu proſtuſu pſchiſtajam, temu ſamemu tež na minie pſchenic̄ dacj, a budže moje ſwérne prózowanje, ſo je ſebi pſches ſprawne a, ſwérne poſkuſenje ſdjerzeč pytam.

W Budyschinje 6. oktobra 1871.

¶ hofej

punt po 75. 80. 88. 90. 95. 100. 110 np. atd.,

žofor

po najtuniſchich placjſnach,

ſyrop

punt po 16. 18. 20. 36 np.,

ſamany rajiſ

punt po 16 a 18 np.,

cigarhy

25 ſchtuk po 30. 40. 45. 50. 55. 60 np. atd.,

paſenſ

wſchitke družin po najtuniſchich placjſnach

poručza

Rudolph Hölder

na rožku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſhy.

Pſche torhath faſchel.

(Reuchhufen.)

Na radu knjeſa wokrjeſneho fyſikuſa Dr. Eichmanna ſym ja G. A. W. Maherowý broſiſhrop ſ Wročławia ſa moje džeczi, liž běchu na torhath faſchel khore, kupit. Moje džeczi buchu w krótkim čaſzu wot tuteje khoroſeſe wuſhwobodzene, ſtož ſ kħwalbu pſchiponawam.

Flatow.

Teile,

prěni gensvarmiſi wachtwiſchtr.

Jenož prawdziwih moja jón w bleskach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pſchedan.

Heim. Jul. Linck w Budyschinje,

W. Botha w Lubiuſu,

V. Kinne, haptkař w Hernhuc̄je,

Jos. Höbmam w Schērachowje,

Ed. Hiese w Nowoſalzu,

haptkař Gerichter w Oſtrizu,

Schalta we Wotrowje a

Gehmann w Budęſtezech.

Na knježim dworje w Schērachowje pola Rakez mōža hiſhce nekoſi konjoz̄ pohonezojo k nowemu ſētu ſklužbu doſtacj a je wſcho dalsche tam ſhenic̄.

Ernst Theodor Grohmann

na jerjowej haſhy cjo. 263.

Wupſchedawanie.

Dokelž ſchrymparjenje zyle horje dam, dha ja žonjaze ſchrympy ſ woczeje wolkmy, por po $17\frac{1}{2}$ nſl. pſchedawam, ſo bých je wurumowaſ.

Na borklinje cjo. 284 po 1 ſchobje.

Ernst Bräuer.

Kloſhy a mjerewu

wot 160 kop rožki ma po dželbach abo w zyhym dla nie- doſtaka ruma jara tunjo na pſchedan

ökonom Förster
na ſwenkej lawſkej haſhy.

Otto Wollmann

w Budyschinje

kupuje po wſhomóžno najwyschich placjſnach kóždu dželbu pſchenic̄, rožki, jeczmjenja, wovha, laneho ſhmjenja atd.

Jena kheža ſ kózom pola je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a je wſchitko dalsche ſhenic̄ cjo. 17 w Hornej Borsczej.

100 toler

kapitala ſchulſkeje kaſhy je ſa dobru wěſtosc̄ hnydom k wupožczenju; teho runja

150 toler

kapitala zyrkwineje kaſhy a

234 toler

kapitala ſchulſkeho leñtwa ſu kózom oktobra t. l. k wupožczenju a je wſcho dalsche ſhonic̄ pola fararja Kordiny w Minakale.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, ſe starodawnych čaſkow dopokaſan, ſ najlepſchich ſelow a forjenjom pſchipotowanym pólver, po jeno abo po dwémaj kžizomaj wſchědne ſtrum abo wov, zam na prěniu pízu naſkypan, pſchisporja wobžernosc̄ plodži wjele mloka a ſadźewa jeho wokřnjenje. Pakcif placiſi 4 nſl. a je k doſtacj w

hrodowskej haptuz̄ w Budyschinje.

Opticus Wagner

śwoje klamy wjazh na herbskiej hašh nima, ale ma je wot nět na hauensteinersej hašh pschi butrowych wilech pola knjese a konditora Lehmanna.

Wón porucza cjeszchenym Serbam swoj bohacze srijadowany skład optiskich tworow, wobstejazh s dobrzych dalokowidow, opernskich lukiarjow, lorgneitow, wschelakich lupow, woskebnich mujazich a holiczajich brýlow, w wzorzu, gileboru a slotu szpadzienich, wón porucza dale dobre reiszeuti sa elementarskich a twarskich schulerjow, jednore a dwójne barometry, wschelake thermometry atd.

Duz wón swoje klamy wjazh na herbskiej hašh nima, ale ma je na hauensteinersej hašh pola konditora Lehmanna.

Hewjerjow (Bergleute)

mam porucznoscz sa jene dobre czeske podkopki pschistajecz. Warba w affordze wschednuje 2—3 schéznafi (35 hacz 52 ngl.)

H. Grieshammer

w Budyschinje.

Jedyn nowy džeczajch wosycäl, kij ſo na wjeſz hodzi, ma na pschedan korbjer Kramer na herbskich hrjebjach.

S tutym f nawjedzenju dawam, ſo ja wot 4. oktobra mu kowe klamy po jenotliwym w sadnej bohatej hašh podla rěsnika Henticha wotewrju, fo- trez kym knjesej A. Krügerzej psche- podał a ſ tutym poruczam.

Jenotliwe pschedawanie po $\frac{1}{4}$ zent- narju a wjazh pak ſo w moſim mlynuje dale wjedze.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſep- tembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Maćica Serbska

Z nakładem towarzstwa M. S. je wuſlo a móže so wot sobustawow M. S. pola k. překupca Jakuba darmo, hewak pak pola J. E. Smolerja za 7/2 nsl. dostać:

Sahrodištvo.

Prěni djěl:

Ssadowa ſahroda.

Roswuczenje wo plahowarju ſadowych ſchomow a ſerkow. Spišak M. A. Kral, wucjer na ſsokolzh.

Nowe brunopiwowe droždze

ſu dostać

w Stelzerez korcjmi
na mjałowym torhoschę.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2 ngl. dostać: ſſo ſwoni mér. K ſwjecznam mera pěkník h. S. we Łazu.

Gſu to rjane ſpěwy a ſchtuczki, w kotrych ſo ſrudoba wojny a kraſnoscz mera na wſchelake wachnje wopomni.

Serjove ſudh ma tunjo na pschedan Ad. Námsch na herbskej hašh.

Ponowjena njesapomniežta

na row

njebo Eduarda Roberta Handrika ſ Łosa
† 16. oktobra 1871 w verſailliskim lazarecie.

Psched myſlicjku djenſ ponowjeny
Twój luby wobras poſtupi,
Dha ſ nowej ſyſtu poſhwocjeny
Wón budje Twój row dalosi
A tule ſyſtu luboſeje
Tam njeſcje Bože mróczjele.

Spi derje tam! Ty lubowaný,
Nam wěčnje njesapomnity,
Tak ſahe híjom wotwoſaný
Wot Boha ſ naſhei ſrijedzisny:
„Schoz czini Boh, wſho dobre je“
To jeno naſ tu troſtjuje.

Spi derje tam! Boh ſhromadžuje
A nehdź naſ wſchę ſienoczą
A króny tam tež wudželuje
Tym, kij ſo laž Ty dobedža,
Tam placzne ſekmy ſaprahnu
We ſbójnym ſahowidzenju.

Handrik ſrudni ſawostajeni
w Łasu a Lipinach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kti maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawaru 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{4}$ nsl.

Wopshijecje: Rajnowsche. — Swětne pobawki. — Isečji list na serbske džecji. — Spěv. — Se Serbow: S
Kralowa. S Křemjherla. Se Smečkem. S radworskej wosadu. S Khorę. S Židow. S Budyschini
— Psichopl. — Zyrwinske powjesče. — Nawěštnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinie.

21. oktobra 1871.

Dowosz:	Plaćizna w pferēzku								
	na wikač, na bursy.								
wyša. niža. najwyšsa najniža.	tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.	wyša. niža. najwyšsa najniža.	tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.						
Pščenja . .	7 5 — —	6 15 — —	7 15 — —	7 — — —					
Rožta . .	4 25 — —	4 20 — —	5 — — —	4 25 — —					
Decimjén . .	3 20 — —	3 15 — —	3 22 5 —	3 15 — —					
Bowš . .	2 5 — —	1 25 — —	2 5 — —	2 2 5 —					
Hroč . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —					
Wola . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —					
Naps . .	— — — —	— — — —	9 — — —	8 25 — —					
Dahy . .	7 10 — —	7 5 — —	— — — —	— — — —					
Hejduschka . .	5 15 — —	5 10 — —	— — — —	— — — —					
Rana butry . .	— 22 — —	— 20 — —	— — — —	— — — —					
Kopagłomh . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —					
Zent. hýna . .	— 1 — —	— 25 — —	— — — —	— — — —					
Zane hýmo . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —					

Gjahi sakskoschlesynskeje železnicy s Budyschina.

Do Dražđan: Raño 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; psichipolju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.; ** w nožy 4 h.

Do Shorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połonja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor 6 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m.*; 1h. 45 m.**

*) Psichipoljenje wot a se Žitawy a Liberža (Reichenberga.
†) Psichipoljenje do Žitawy.

Psichipominjenje. Cjajaj se snamjeschkom ** hjes Dražđanami a Shorjelzom jenož w Budyschini a Lubiju ſtaſtawataj. Wonač matali jenož wosk přeňeje a druheje klasu a ma so billet $\frac{1}{4}$ wjazý płacžis; dženske billety pschi ſtaſtaj njeplacža.

Pjenježna płacžisna.

W Lipstu, 25. oktobra. 1 Louisd'or 5 tolet 17 ngl.
9 $\frac{1}{2}$ np., 1 poškowajazý cjerwjem štoty abo dukat 3 fl.
9 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wińskie bankowi 85 $\frac{1}{2}$ (17 ngl. $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus płacžesche wczera w Barlinje.

20 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.
pscheňza 66—85 tl., rožta 40—57 tl.,

(to je: sa 25 pruslich florow.)

répitowy woli (nječisczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Ečisczeny, faž so w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžschi.)

Rajnowsche.

Win, 26. oktobra. Někotre tudomne nowiny
dženja piňaja, so staj Beust a Andražby dobyloj a
so teho dla s wuronanjom s Čechami nicžo njebudže.
Minister Hohenwart čže po tajkim se řeňu řeňu řu-
picž. Tačko bu wot Beusta a Andražby wudželane
wotmolwjenje, tačkež by je khežor na adresu českého
řejma dacž měl, Riegerei a Clam-Martinizej přjod-
požene, dha taj prajeschtaj, so su w tutym wot-
molwjenju wšelake postajenia, kotrež Čechojo na
žane waſčnije sa dobre sposnacž njeimoža.

Druhe wińskie nowiny měnja, so khežor, hacž
runjo so jemu wotmolwjenje, wot Beusta a An-
dražby wudželane, woſebje spodoba, tola cjeſte wu-
runanje hřečce zple s wocžow psichcžit njeje a so
je po tajkim móžno, so so won k temu ſažo pschi-
wobročži.

London, 25. oktobra. Králowa je hřečce
khorowota.

Rišabon, 24. oktobra. S brasilianskeho hló-
neho město Rio de Janeiro piňaja, so stej tam wo-
bej komorje brasilianskeho řejma ſalon ſa dobrý spo-
ſnaloj, po kotorymž w Brasilijské po wěstom časzu
žani ſchłobovojo wjazý bycž njezmíjedža.

Konstantinopol, 25. oktobra. Turkowſki
ſultan je s tym njeſpolojny, ſo je ſo herbsti wjehč
i ruslemu khežorej podař.

Sałsk a. Sałski ńżym swoje dżeka halle potom sa-počnje, hdżż je němski rajchstag swoje wurdżowanja słončzil. Duż drje je ńż sapoškanzy sałskiego ńżyma halle sa 5—6 nědżel do Dražđan powokaja.

Po wěstej powięsczi je ńż 2. bataillon infanteriere-gimenta No. 103, kij hacż dotal w Lipsku stejczę, wot tam dżenja 28. oktobra pěchi na pucz podał a ńż 3. no-vembra do Kamjenza wróci, hdżż potom wostanie. — Sałskie wójsko (24. divisia) je s Franzowskaje też hizom na dompuču do Sałskieje a ńż w časzu wot 30. oktobra hacż do 5. novembra źyle do wózneho kraja pschiwje, a to 30. oktoba wjeżor: 2 batterije artillerije do Frei-berga; 1. novembra: stab a 1. a 2. bataillon infanterie-regimenta No. 106 do Chemnitza, 3. bataillon teho sameho regimenta do Marienberga; 2. novembra: divisionslı kom-mando, kommando 48. infanteriebrigady, regimentowy stab a 1. a 2. bataillon infanterieregimenta No. 107, taż też mužstwa wot 2. regimenta jěsnych do Lipka; tón samy dżen 2. bataillon infanterieregimenta No. 104 do Blauena; 3. novembra: mužstwa wot 2. regimenta jěsnych do Grim-my abo do Lautsiga; 3. bataillon infanterieregimenta No. 107 do Wurzena; regimentowy stab a 3 bataillon schützenregimenta No. 108 do Dražđan. (Tutón regiment jelesnizu hizom w Mischnu wopuszczi). 4. novembra: stab 47. infanteriebrigady, regiment No. 104 do Zwittawa a 2 batteriji do Freiberga. Munizionsle a proviantslı kolonny pschiwje w časzu wot 30. oktobra hacż do 5. no-vembra do Dražđan.

S Lipska pišaja, so je tam 21. oktobra něhdże 800 reservistow wot tych regimentow pschiwje, kij hacż dotal w Franzowskej stejachu.

W Lichtenhainje je 21. oktobra wjeżor w Grenkelez kuble woheń wudyrk, kij s tajkej surowosćju wołoko ńż hrabasche, so ńż tam 6 burskich kublow a 9 żinwościor wotpali.

W Jasoczy je ńż mlyn, bliſlo kniežeho dwora stejazy, sañdżený thđen wotpali a 23. oktobra je tam woheń Steglitzskej domsle do procha a popjela pschiwobroczzil. Sako ńż mlyn paleſče, bě woheń jara wulki, dokełż běchu plomjenja też wjele drjewa, deskor, skory atd. sapščim-nyke a bě hwiwu strach, so ńż też twarjenja kniežeho dworu sapala.

Kronprynz Albert, kij bě awstrijskeho hiezora wopytał, je ńż sažo do Dražđan wrócił.

Pru ſy. Hiezor-král je sa wotpalenych w ameri-kanskim měsće Chicago 1000 tl. darik a hiezorka-kralowa 500 tl. S źyla je ńż sa nich w Barlinje w tjoj dnjach hizom psches 11,000 tl. namako.

Na napraschenje jeneho sapoškanza na rajchstagu wot-molvi minister wójny, so je w tu hwiwu hishcze 31,000 reservistow pschi němskim wójsku w Franzowskej, so pał wot tych něhdże 21,000 bórzy domoj pschiwje, 10,000

pał budże tam hishcze hacż do pschiwodneho lěta wostaci dyrbječ.

Salon, po kotrym ńż ńż w Pruskej sa frankowane lishy pschiwodnie sa pschiniešenje nicho wjazg dačz njeřebla, bu wot rajchstaga sa dobry spósnatý.

Na napraschenje sapoškanza Schulzy, hacż ńnadż sloro salon wuriđe, po kotrym ńż byku rajchtagzzy sapoškanzy tak mjenowane diäty dostacż měli, bu wot ministra Del-brücka wotmolwene, so němſke kniežerstwa k temu pschi-wosicę nochzedža. Duż dyrbja sapoškanzy dale na swoje khósty w Barlinje živi byč. (Diäty mjenuja ńż te pjenesy, kotrej něchtón wschédnje jało sarunanie sa swoje wukozki dostonje. Sapoškanz na sałskim ńžymje dostonje wschédnje 3 tl. diütow.)

A w ſtri a. Wurunanie s Čechami tež hishcze pschiwo-hotowe njeje, tola pał ńż tež njeħodži prajicż, so ńż nje-pschiwczlo teho sameho dobyli. Mjenujż hrabja Beust je postanyk a pschiwciwo tutemu wurunaniu pola hiezora Franza Josefa se wſchej mozu skutkował a hishcze skutkuje a je ſebi, hdżż jeho možy njeħoħħaha, hishcze wuher-skeho ministrapschedħydu Andražha k pomožy wsał. Tu-taj staj někto wſchelake wěży wumyħlikoj a hiezora k jich horjerwacju nawabikoj, hiezor je tute pał ministrej Hohen-wartej k dalschemu wujednajanu s wodżerjemi češkeho luda pschiwodał a qhez halle potom, hdżż je Hohenwart s tu-tymi wuradżował, swoje wotmolwjenje na adresu češkeho ńžyma a jeho požadanja dacż. Duż je Hohenwart dweju najwobiegħisħej wodżerjow češkeho luda, mjenujż doktora Juris Riegera a hrabju Clam-Martiniza do Wina powokał. Tutaj tam najprjodžy hiz̄ nochżyshtaj, prajizy, so staj wſħal hiz̄om prjedy s Hohenwartom a se hamix hiezoram wſħo wujednałoj a so je džiwn, hdżż tutaj swoje skolo njeħażżejtaj, a so też ńnadż s tym, sktoż ńż so nowa wujedna, sažo tak sejñitaj. Ale jkönċiżne staj ńż tola naproshjeż dokoj a ńż do Wina podakoj, hdżż ńż so někto s nimaj wuradżuje.

Hdżż pał ńż prasħam, čoħo dla Beust pschiwciwo-češkemu wurunaniu skutkuje, dha żane druhe wotmolwjenje nimam, hacż so to też dla čini, dokełż ſebi myħbi, so by po pschiwodnym češlim wurunaniu jeho móz w kraju mjeniħha byč, hacż dotal. To ńż wěriż hodži, pschiwoz swoje dla wón wſħo waži, hacż pał kraj pschi tħym skłoduje, to je jemu zjle njevażne. Teħo dla też jadyn džiwo njeje, so je wón pschi tajlum smyħlenu Sałsku pod pruske kniežerstwo, hannoverskeho krala, hebeniskeho hwiwnejha a naħawiskeho wjelwojwodu pał wo jich kraje pschiwje; to hinal byč njeħom, hdżż ma tajki muž wjele možy w rukomaj, pschiwoz tał mōže też wjele skłodji nacjoniż. Duż mōžem też wěsħċież, so wón, jeli so leħo móz hishcze dleħe traje, też hishcze awstrijskeho hiezora do naj-wjetstħeħo njeħboja pschiwje.

Wuheriski ministerpschedħyda Andraž je pał teħo dla

pschezjivo czesskemu wurunaniu, dokež može potom we Wuherskej tak prawje hamowolne salhadzeč, hdž je w tych awstriskich krajac, kiz pod wienskim ministerstwom steja, luta swada a mēščenža.

Ružowſka. Serbski wjerch Milan je do Liva-
diye pschičel, hdžez ruski khězor w tu ihwilu se swojej wę-
kojce mandželskej pschebhywa. Khězor Alexander je jeho
jara pschezelnitwe powitak.

Po moskowskich nowinach je nětko postajene, so budže
ruske wójsko w mérje 730,000 muži se 34,707 wychlami
szylne, we wójinie pał 1 million, 653,393 muži s 50,954
wychlami. Szédných kosakov je 64,000.

Zeczi list na herbsle džeczi.

Bot J. B. Nyceli.

Ube džeczi! Dokež kym pschi swojim woprytu lu-
beho herbskeho kraja w měsazu septembra škyschak, so scze
wy a waski starski moje listy a druhe dopisy w Serb.
Nowinach rady czitali a dokež je mi tež tón a druhi
radžik, dale sa waski pistač, kzu wam dženža kažo něščto
sdželit. Za kzu wupowiedacj, tak kym se swojej dže-
zaczłetnej holčiku Khatržinku w tychle dnjach pola Rheina
pobyl a szto kym tam wohladakoj.

Rhein je wot naši w węzioru něhdje 4 hodžiny sva-
leny. Po železnizm měžem sa pał hodžiny tam bycž.

— Mój sydzechmoj ho šobotu 14. oktobra popoldniu
tudy na železnizu a jědzechmoj něhdje poltsecza hodžiny
daloko. Potom kječhmoj pěški dale do wóži s mjenom
Wanheim, pschi ſamym Rheinje ležazeje, so byčmoj tam
šotru mojeje žony s jeje mužom wophtakoj. Pucž wje-
dzechče psches duisburgi lěš, kiz je něhdje hodžinu ſchěroli
a drje tsi hodžiny dohl. W starých čiažach bě wjèle
wjetšchi a tajke prawe hněsdo ſa rubječnikow — kaž kym
wam wo tym hizom pišak. Mój dyrbachmoj runje přeti
psches njón, ale dokež nihdje žana člowofla dusčha nje-
bě, so byčmoj ho woprascheč mohkej, ſabkudžichmoj ſo
a džechmoj po dlu. Mójecze ſebi myſlil, do kajteje
staroscze pschiindžechmoj, hdž nihdje kónz njevidžachmoj.
Jako běchmoj dwě hodžinje wołoko bkludžiloj, nadendžech-
moj kucžlu a na njej muža a žonu wotawu ſopjo.
Wona wukasachťaj namaj prawy pucž. Děšče pał tež
čiaž, ſo ſ teje hole won pschiindžechmoj, pschetož ſkonečko
hizom ſalhadzeče. Po čimje dozpichmoj Wanheim. Sa
dwě hodžinje mohzachmoj tam bycž — a ſchýri běchmoj
trjebakoj. So bě Khatržinka muzjna a ſo namaj wje-
czej jara ſkodžesche, drje prajicž njeřebam. A w nožy
ſpachmoj tež jara derje.

Najſajtra roshladowachmoj ſo wo wóži. Wona je
na prawym pobrjoſy Rheina porujo rěž roſčezhujena.
Dwory njeſteja w hromadze kaž w herbskich wóžach;
kiedy je wobdaty ſe ſelowej a ſadowej ſahrodú, tak ſo

ſo ſ nadala ſda, kaž hy enka wjež w ſehu ſtaka. Mnogo
twarjenja ſu tež ſrijedž pola. Wſchě ſu jara pělnje na-
twarjene. Zyrlej tam nimaja. Sa to ſu ſchuln wjet-
ſchu natwarili a do njeje ſletku, byrgle a blido město
woktarja ſtajili; a tam džerža ſwoje ſemſche. Na ſchul
je tež tórmik ſe ſwonom, kiz jich hromadu wola.

Pola ſu rune a khětro pědne. Mój widžachmoj na
nič wjèle maleje rěpy, runllizy a ſaku. Wy drje
ſkano ſo prascheče: No, njeje tam žane wino? my
dha ſamy ſkyscheli, ſo pola Rheina dobre wino roſčje.
Na to wam praju: Ne, tudy žane wino njeplahuja,
hač něhdje jedyn pjenk pschi twarjenju, kiz ſo potom po
zwislač horje pleče a husto zyle ſanjerobjem ſteji —
runje kaž pola waſ. Horj, na kótrýčž wino pědža,
ſu wot tudy hifcheze daloko horje. Chyžli něchtó tam
nad hornym Rheinom hdžez wino roſčje, nělaječmu psche-
čezej tudy nad delnym Rheinom pičočku wina poſkac̄
a by ju tam po koži do Rheina, dha by wona wjac̄
dnjow hacž k Wanheimaj płowac̄ měka, runjež rheinska
woda ſpěšnja doſčž běži. Tudy wołoko deſneho Rheina
je wſchitko pědne, a kraj njeje tak kraſny kaž tam hor-
ach. Sa to pał maja tudy pschi rěž tuczne ſuki, ſ
kótrýčž irawu rjany ſlot pízuja a potom butru a twa-
rožki pschedawaja. Tak je Boh luby knjes swoje dary
wſchelako roſdželit.

(Polracžowanje.)

Ubjenja mſodeho pachoſta.

(K čiſcziwemu dopomjenju na 2. septembra 1870 ſa delnjowuſ-
džansku ſchuln. Šwobodny pſcheloz E. Fürſtoweſho ſpěwa ſ
„Daheim“ No. 49, hdžez tež hóž.)

Jako buhon mi w horach, po doli
K Rheinej won, won ſawrjeſla,
Pſchec̄ Paris! trani! róžki dujaču:
Ač, tehd' matki běch ſchěze ja,
Flintu noſycz ledy móžach,
Njeſchecžela ſbicž ſo ſtróžach —
Hdžez pał lub naſh w polu bě,
Bahech jeho krocžele.

Džechu powjefowa, ſo bě dale ſchá
Naſcha khorhoj ſ dobjehom,
Štakach ſ wjeſzelom — ſobu juſlach hej!
Štawala kralej Wylemej!
A hdž wjedro ſurowjeſche,
Wołok ſylſow pſchilhadiſče:
Proſchach w čiſčeſ ſemorž,
Luby Božo, pomhaj ty!

Budu wulki ja — a ſaz wójnija —
Teħdy, aji ſam pſchipoddla,
Jako wobzojo muža ſwojego
Steju tam hacž do kónza;
Huj! pał polečju na kónzu,
Džekam muſz ſ wótrej brónju,
Panu-li ſa wóžny kraj,
Krónuje mje Boži raj!

H. G.

Ze Serbow.

S Mačlowa pod Čjornobohem. Po wěstej po-
wieszczi čze ſo naši wuczer l. Kanig Khorowatoſeſe
dla pſchichodne jutry pensionirowac̄ daz̄.

S Kheimbjerka. Tudy ſu ſo ſandženu ſobotu
21. oktobra wječor w 7 hodžinach dómſke, brójeni a hródz
ſahrodnika Korle Sarinka wotpaliko. Tak je woheň
wuschoł, hischče doſcz ſnate njeje, tole powieda ſo, ſo je
ſo najprjedy na ſwonknej ſtronje domſkich palic̄ poczałko
a ſo je ſo Sarink, dokež je woheň ſ rukomai wublic̄
pytał, pſchi tym khetro wopalit.

S e S mječkcz. Tudy je ſo na brumizowych
podlopkach, Schœumannnej a Co. ſkuſčazych 14. oktobra
wječor w 6 hodžinach jene twarjenje wotpaliko.

S r a d w o r ſ k e j e w o ſ a d y. Tudy ſcharlach hischče
pſchezo zyle ſaſtał njeje a wón je bjes džeczimi ſlē ſa-
khaďat. W Kheinje ſu w jenej ſwójbje 3 džeczí na
njón wumrjek a w Radworju 2, kotrejuž mac̄ je ſo
potom tež lehnjka a borsy wumrjeka.

S K h o r e z. Tudy je 23. oktobra wječor w 10
hodžinach pola ſublerja a gmejnſkeho prjódſtejerja Mjerwø
(Mürbe) woheň wudyrík, kž je wſchē jeho twarjenja, kaž tež
twarjenja ſahrodnika Gruhla do procha a popjeka pſche-
wobrocžik. Mjerwø, kotrjž ſawěſczeny njeje, je ſo ni-
male wſchitko ſpaliko a wón je hewal hischče jeneho konja
a wſchelatu pjerinu w pkomjeniach ſhubik.

S e Ž i d o w a. Po dołhim čzaſu je někto wulla
djelba horneho Židowa jara derje pleſtrowana a može
ſo wot dženhuſicheho dnja 28. oktobra ſaſo pſches Židow
jeſdzic̄. Haſa je někto wječor tež poſhwěczena.

S u d y ſ c h i n a. Jego majestoscz kral Jan je tu-
domnemu komorníku knjeſej Lieberetej pſchi ſtađnoſczi
jeho 50letnicho ſaſtojskeho jubileja čeſky kſiž ſaſkuž-
bneho rjadu spožejik. Wyholocžeszeny jubilar je wysche-
teho po ſwójich ſaſkužbach wſchelake drohe dary a wjele ſbo-
žopſchezow ſ mnogich ſtronow doſtał.

Přilopk.

* Schlodowanje města Chicago ſo po nowſich po-
wieszczech na 7 millionow toleř woblicža, tola je wjele
teho, ſtož je ſo ſpaliko, ſawěſczené. Tak ma jendželske
woheňawſkaze towarſtvo „North British a Merchantile
Compagnie“ nimale poſtečza milliona ſa wopalne ſchlo-
dowanja w Chicago placić a je tam tele pjeniſh hizom
poſtałko.

* S Delneho Wujeſda piſajá: Želeſniča, kotrjž ſ
Kohlfurta přeli pſches pruſku herblu Hornu Eujizu hač
do Falkenberga powiedze, ſo borsy twaric̄ pocznie a to
wo Kohlfurta, kaž tež wot Falkenberga. Njeſprózniwemu
ſlutkowanju knjeſa ſ Bredow nad Wujeſdom many ſo

wobſeſje džałowac̄, ſo je pruſke ministerſtwo dowolnoſć ſ
twarjenju tuteje želeſničy tola ſkonečne dako.

* W ſańdzenym poſkede bě na universitetu w Prahy
1709 studentow a to 1085 Čechow, 593 Němciow, 8 Ser-
bow, 5 Polakow, 4 Wlađjarjo, 8 Italſkih, 3 Slovenojo
a 1 Rusz.

* W Möhrsdorfje pola ſamjeniza je ſo 18. oktobra
kravſki August Brauna w domje ſwojeho miſchtra na
kubi ſam wobwěſnył. Wón je to pječza njeradženeje
luboſeſje dla ſeſnik.

* Kral Jan je dwórſkemu pređarjej a budyskemu
tachantskemu knjeſej E. Heinje w Draždjanach rycerſki
kſiž albrechtskeho rjadu ſpožejik.

* Jedyn muž i Offenbacha pſchijedže wóndano do
Frankfurta nad Majnom ſi jenemu brodu truhac̄. Pſchi tym powiedaſche wón,
žebi tam brodu truhac̄. Pſchi tym powiedaſche wón,
ſo je je mujena brodawęžka na milawęžlu ſeweho wobčela
wobcežyna. Pſche to tón truhac̄ na měſeče radu wje-
džesche — wón tu brodawęžku wotřesny, ale wječor běſe
tón muž morwy. Wón bě ſo ſmjerz krawik, dokež
njebeňu krej ſtajic̄ móhli.

* W Dittersbachu pola Bernacžiz bu 16. oktobra
tamniſha nowa gýrkę poſtwieſzena.

* Wo wzy Soglio (w Schwajcarſkej) je jena žona,
kž je 100 let ſtará. Wona je hischče ſtrowa doſcz.

* Budysli nowy theater je někto dotwarjeny a budže
ſo w nim w bližſich dnjach hrac̄ poczecž.

* Kral Jan je ſklarjej Petrenzej w Viſkopizach rycerſ-
ki kſiž albrechtskeho rjadu ſpožejik.

* W Darmstadtu je ſo 24. oktobra popoſdnju w
5 hodžinach tamniſhe džiwađko (theater) wotpaliko.

* W Maſchawje (w Čechach) je ſo 20. oktobra 17
domſkich a 13 pôdlanskich twarjenjow wotpaliko.

* S Bejerez (Berherſdorf) piſajá, ſo je tam 25.
oktobra tamniſhi farař knjeſej Korla Wildenhañ
wumrjek. Wón bě na khorosz, difterithis imenowanu,
ſkorjeſt a dyrbjeſche wumrjeſz, jako bě ſedý pječ dnjow
khor y pobyl.

* Budyske nowe džiwađko (theater) je někto tak
daſolo hotowe, ſo budže ſo w nim w bližſich dnjach hrac̄
poczecž. To je towarziswo džiwađelneho direktarja Schie-
manga na ſo wſalo a ſu ſobuſtawy tuteho towarziswa
hizom do Budyschina pſchijeli.

* S Italije piſajá, ſo je ſo tam wino derje radziklo.
W druhich krajac̄ maja drje tež khetro wjele kicžow, ale
wone tak prawje doſratwike njeſju.

* W Darmstadtu je ſo 24. oktobra tamniſhe rjane
džiwađko wotpaliko. Wohen popoſdnju w 5 hodžinach
na kubi wudyrí a tak ſpěſcniye woſoko ſebje hrabasche,
ſo možesche ſo ſ theatre jenož mało wězow wumjescz.

* W kamenjentowuſlowych podlopkach bliſko Christopiera
(w Žendželslej) je ſo 21. oktobra ſch powěr ſapali, pſches

čjož dwaj hejherjej žiwjenje shubischtaj a schtyrjo drusy buchu straschnje ranjeni.

* S Edžja w bliskoſci Dražđan čhedža s pomozu druhich ręczkow a rękow, woſebje pał s pomozu reki Spree wje kanal do Barlina twaricę. Psches to by pucz sa pschelupste twory s Dražđau do Barlina wo počnju krötschi byt, hacž dotal a transport by tež tunski byt, dyžli na jeleſnizg.

* Na jenym winskim dwórnischcu počja wónzano jena čzwiza petroleja bežerz a jato potom te druhe čzwizy s jeneho woſa na druhi klasz poczachu, dha ſo petroleum nělaſ ſapali. Ludžo, liž mějachu s tym činitz, mějachu pał tola tejko roſhlaſnosze, s tón palazy wós hnydom s bliskoſe magazina wotwjeſechu a ſo jemu dalo wot njeho ſpalicz dachu.

* Dolež w Kralowzu (Königsbergu) wot 14. oktobra nchitón wojazh na kholeru ſhorjeł a wumrjeł njeje, dha je drje tam tutu ſhorosz zyle ſaſtaſa. Wot 26. julijsa, hdžez tam wona wudžri, hacž do 14. oktobra je tam na kholeru 2880 ludži ſhorjeł a 1568 wumrjeł.

* Wot dotalnych wichtow ſe starym ſchtemplom budža tež hicheze po 1. januaru 1872 dobre: 1 a $\frac{1}{2}$ etr., 20, 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ punta, 0,5, 0,2 a 0,1 punt a 15 a 3 luty, tola dybki ſo na tutymaj poſleniſhimaſtare pomjenowanje wotſtronicz a na jeho město $\frac{1}{2}$ pt., 50 G. abo 0,05 R. abo 5 NŁ ſtajic̄. Jenož tehdž, hdžz ſo tute wichty s wonka ſakſeje trjebaſa, maja ſo ſ nowa pscheajchowac̄.

Cyrkwinske powjesće.

Wérowanaj:

Pětrowſla chrlej: Handrij Michal, ſeržant 4. kompagnie 4. infanterieregimenta №. 103, s Johannu Sofiju Wolſej.

Křečenaj:

Pětrowſla chrlej: Augusta Martha, Jana Schöfth, wobydlerja, dž. —

Michałska chrlej: Maria Helena, Hadama Schlamaria, wobydlerja na Židowje, dž.

Zemirjeći:

Djen 24. septembra: Maria Madlena, Jakuba Pernadžila, cježble pod hrodom, dž., 1 l. 3 d. — 25., Korla August Kral, wobydler pod hrodom, 41 l. 1 m. — 27., Maria rodž. Hurbanez, Handrij War næcza, wobydlerja na Židowje, mandželska, 46 l. 4 m. 26 d. — Maria rodž. Urbanez, Handrij War næcza, kamjenjerbarja na Židowje, mandželska, 46 l. 4 m. 28 d. — 28., Madlena rodž. Mačharjez, Handrij Kschijanka, wobydlerja, mandželska, 46 l. 11 m. — 29., Hana Augusta, Handrij Nowala, khejerja na Židowje, dž., 8 l. 5 m. 6 d. — Hanža, Valentina Gorneho, ſchwaza pod hrodom, dž., 9 m. — 30., Michal Wicjas, wobydler w Radwoſdach, 45 l. — Maria Selma, Korle Teubnera, khejerja a třeſherja na Židowje, dž., 10 m. 5 d. — Ernst Moritz, Jana Bohumila Schönbacha, wobydlerja na Židowje, ſ., 4 l. 1 m. 8 d. — Gerscha Mačharjez, ſkužobna džowka pod hr. e.

dom, 19 l. 7 m. 10 d. — 1. oktobra: Miklawſch, njeko Miklawſha Narcejila, khejerja a ſramza, ſawoſtajen ſ., 2 l. — 3., Hana Maria, Vjedricha Augusta Pürſche, klobularja na Židowje, dž., 1 l. 8 m. 6 d. — 4., Maria Hanža, Handrij Nowala, khejerja na Židowje, dž., 4 l. 17 d. — Hana Martha, Pětra Eusejanſkeho, wobydlerja dž., 1 l. — 5., Rosina rodž. Wicjas, Pětra Hundraka, wobydlerja pod hrodom, mandželska, 39 l. — 6., Jakub Ernst Herrmann, reſtaurateur, 40 l. 2. m. — 7., Maria Hilžbjetja Martha, Jana Henki, wobydlerja na Židowje, dž., 1 l. 9 m. 13 d. — 9., Hana Selma, Jana Augusta Meſherſchmidta, khejerja a rěſnika na Židowje, dž., 2 m. 16 d. — 10., Hana rodž. Drôſhij, Jana Winarja, wobydlerja, mandželska, 60 l. 7 m. 13 d. — 11., Maria Madlena, Handrijka Renčja, pohončja, dž., 4 l. 5 m. — 12., Madlena, Korle Micjki, wobydlerja na Židowje, dž., 2 l. 7 m. 20 d. — Maria Martha, Jana Adolfa Duczmanova, cježble na Židowje, dž., 6 m. 24 d. — Jan Ernst, Jana Korle Duba, ſahrodnika w Brēſowje, ſ., 6 m. 8 d. — 14., Gerscha rodž. Walterez, Jana Kranza pomjenowanego Měrczina, wobydlerja w Něwſezach, mandželska, 49 l. — Jan Křecžla, wobydler na Židowje, 69 l. 17 m. 21 d.

S tutym f nawjedzenju dawam, ſo ſym wot 4. oſtobra muſkowe ſhlaſy po jenotliwym w ſadnej bohatej haſzy podla rěſnika Hentschela wotewrit, foſtrež ſym knjeſej A. Krügerej psche podal a ſ tutym poruczam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſepetmbera 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Próſtwu wo pomoz.

W měrkowſkich knježich podkopkach je Michał Handrik ſ Radworja ſwoju ſmjerę namakał. Wón ſawoſtají wudowu ſe 4 njewotčehnjenymi vječjimi, wot kotrejch je najstarſche 6 let a najmlodsche 8 měſazow ſtaré. Šawoſtajena mandželska, psches Božu njewuſlědu radu ſwojeho ſejiwjerja wurubjena, je khuda a ſrudnej pſichodnoſci napschecžiwo hlaſa. Ja ſo teho dla ſ doverjenjom do Boha na dobrocižnych člowjekow ſ próſtwu wo podpjeranje ſa tule wobhu macz wobrocjam a w ſwojim cjaſu kwittonku wot darow, mi pſchepodatych moſſejwu. Tež najmjenſchi dar ſo džakne horjewoſmje a kždemu ſo wutrobu ſaplačz Boh praſi. Boh wſchehomózny, tón ſakitar wudowow a ſkrotow, budje wěſcie ſoždž dar wjazhykroč zjehnowac̄. Njech wón kždeho pſched tajlim njeſbožom ſwarnuje. — Wysche podpiſaneho čhe tež k. wuczer ſeral w Radworju, kaž tež wudawarnja Serb. Nowinow taje dobrocižne darb horjebrac̄.

W Měrkowje 20. oktobra 1871.

Fr. Dietrich
žihelski a brunizowh ſarjadowat.

Schinki

kujuje po najdrožſhei placjiſnje
Heintſch na budylſtim dwórnischcu.

Pschěmenjenje khlamow.

S tuthm najpodwolniſcho ſ nawiedzenju dawam, ſo
žym na dženžniſchim dnu ſwoje
manufakturowe a modotworowe khlamy
do mojeho domu

na bohatej haſy c̄o. $\frac{66}{7}$
pschepoſožil.

W Budyschinje 15. oſtobera 1871.

Heinrich Preu.

Opticus Wagner

ſwoje khlamy w jaz̄y na herbskej haſy nima, ale ma je wot nětk na hauensteinerſkej haſy pschi butrowych
wilkach po la knjesa konditora Lehmanna.

Wón porucza czesczennym ſserbam ſwoj bohaze ſrijadowanym ſkład optiſkich tworow, wobſtejaz̄ ſ dobrých
dalokowidow, opernſkich lukařow, lorgnettow, wſchelakich lupow, woſebnych mužaz̄ch a hóležaz̄ch brylow, w worzelu,
gšlboru a ſlotu ſaſadžených, wón porucza dale dobre reiſzeugi ſa elementarskich a twarskich ſchulerjow, jednore a dwójne
barometry, wſchelake thermometry atd.

Duž won ſwoje khlamy w jaz̄y na herbskej haſy nima, ale ma je na hauensteinerſkej haſy po la konditora
Lehmanna.

Hewjerjow (Bergleute)

mam porucznosć ſa jene dobre czeske podkopki pschistajec̄. Warba w affordze
wſchednuje 2—3 ſchēznaki (35 hac̄ 52 nſl.)

H. Grieshammer

w Budyschinje.

hermaueſ

porucžam ſwoj ſkład ſnatych eileenburgſkich ujepuschę-
tich lattunow, ſaweschlowych lattunow ſ kromu a bjes-
nije, piteja a žerdzoweho platu, poſleshezowych lattunow
a taſleho ſtěra.

Alfred Bürger

w budze we wutſnym rynku ujedaloko hodlerja.

Wupschedawanje.

Dokelž ſchtrhmparjenje zyle horje dam, dha ja žonjaze
ſchtrhmpy ſ wowczeje wolny, por po $17\frac{1}{2}$ nſl. pscheda-
wam, ſo výh je wurumowaſ.

Na bortlinje čzo. 284 po 1 ſtobze.

Eruſt Bräuer.

Hodžinka jebanstwa.

Pschedawanie wjazdli 80 najnowszych a najrjeujszych
kusłanskich apparatow

z wobscernym wukasaniem, tak so može kózdu najspodjilnische kusłanske kumschy tuwiescji a kózdu shromadjsnu ludzi rjenje swjescic. Taile apparath su n. p. eska moteriski kaschczik, z kotrehoz mózesz jedyn pjenies do kózdeho klobuka, dybsaka atd. pschedabicz, sa $1\frac{1}{2}$ nsl.; magnetiska kharta, kotorz pschi měschenu 1- $1\frac{1}{2}$ kózca wulka naroscje, sa 1 tl.; kusłanska kostka, kotorz na kommando psches kózdy klobuk, blido, schipiel atd. dze, sa 15 nsl.; kusłanske cigarrowe etuije, so by so cigaram po spodobaniu shubicz a so jim sažo wrócić daleko, sa $1\frac{1}{2}$ nsl., w rjanej koži pak sa 20 a 30 nsl.; so mózesz wuczebnjenym khartam, kotrež su pak sažo samešcane, po taktu musili s druhich khatow won leſcz dacz, sa $1\frac{1}{2}$ nsl. pakczik; nje w uprōsno mna blescha, s kotrejz mózesz liqueur, wino, mloko, khefci (a to wscho taile, so so wujicz hodži) wuliwacz, sa 3 tl.; wulke kusłanske pierschezenje, sa 3 tl.; vizirowe zapalidlo, sa kózane 10 nsl., sa drjewiane $1\frac{1}{2}$, nsl.; eska moteriska buskej, kotrejz potajstwo nichoty njewuſledzi, sa 15 nsl.; kumscht, s jencho tolerja ich wjazd wudżelacj, sa 5 tl. A hewal hiscze wuli wubjerk taſkich apparatow z wobscernym wukasaniem.

H. Darini s Dražđan.

Pschedawanie jenož sa čaſk hermanita.

Moja buda je w galanterijskim rynku sadh theatra.

Wojewjenje.

Na požadanje herbów njebo khézerja a schewza Karle Gottfrieda Eduarda Porsche na Židowje ma so dom, k jeho sawostajenstwu kłuschach, na Židowje cat. no. $1\frac{1}{2}$, ležaz a fol. 19. židowcanskich gruntskich a hypothekskich knih krajnokhetmanskej dželby sapianah, na kotrymž prawisna pałençpalenja a schenkovania wotpoczuje, a kotryž je z džiwanjom na dawki a wobcejnoscje na 850 tl. ————— wjehnogrychskich wotschazowanh,

6. novembra 1871

dopołdnja w 11 hodžinach

na tudomnym žudniſkim hamcze dobrovolnje na pschedabzowanje pschedawacj.

Pschedawanie wuměnjenja a wopisanje teje ležomnoscje su z wuweſčkow, na hamcze a w hoscjenzu „f schwonej“ na Židowje nawiedzicj.

Kralowski žudniſki hamt w Budyschinje, 20. oktobra 1871.

Schluckwerder, aſezor w ſ.

Hojaze skutkowanje

G. A. W. Mayeroweho broſtſyropa.

G. A. W. Mayeroweho broſtſyrop z Wroclawja so wot tudomnych wobydlerow hizom dleſchi čaſk jako do-mjazh ſredk psche latarni dyghawh a jeje wotnožkow, psche laſchel, dybowosz atd. husto nałożuje a hym ja pschi ſlabnoscji mojeje prazish widział, so je G. A. W. Mayeroweho broſtſyrop kóztem pschi taſkich wobcejnoscjach wo prawdze połoženia pschinieſl. Woſebje hym ja pschi moſerach ſpoſnal, so so torhaž a kofkotah laſchel z nałożenjom G. A. W. Mayeroweho broſtſyropa pomjenſchesche.

Delitzſch pola Lipska.

Dr. Rauzler,
wołkriekny ſyſikus.

Jenož prawdziwyh maja jón w bleschach po 8 nsl., 15 nsl. a 1 tl. na pschedan.

Heint. Jul. Sinda w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
J. Kinnre, haptylat w Hernhucie,
Jos. Schermann w Scherachowje,
Ed. Hieſe w Nowosolzu,
haptylat Gerischer w Oſtriku,
Scholte we Wotrowje a
Schmann w Budestezaſ.

Drjewowa aukzia.

Pondzeli 30. oktobra t. l. budu ja na jannjanſkim reviru 200 kloſtrow ſuchich pjenikow, 210 kop kylnhch a ſuchich kłojnowych walczkow a 60 kloſtrow ſchęzepoweho drjewa sa hotowe pjeniesh na pschedabzowanje pschedawacj.

Kupowario ſhromadža so dopołdnja w 10 hodžinach pschi budysko-mužakowſkim ſchuſeju w měſinoscji, fiz „ſa mostami“ rěla.

Erangott Förster, drjewopſchelupz.

Otto Wollmann

w Budyschinje

kupuje po wschomozno najwyhshich placisnach kózdu dželbu pschedenz, rožli, jeczmienja, wówka, laneho ſhmienja atd.

Wot dženiga kupujemy jeczmień a ſo poſticezenja w naschim comptoiru horjebjernu.

w Budyschinje.

Deputazia
piwowarjenſkeho ſjenoczeńſta.

12

Ajchny hamt w Budyschinje

sa

dute a dolhostne měry
na swonuej lawsej haky čzo. 689

2

12

Dute měry sa suše czeleba (žito, warjenje, žad atd.) drzewiane a železne jako: $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ hektolity, 20, 10, 5, 2, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{10}$ a $\frac{1}{32}$ litry; toczisniské měry s kopra, zpya a blacha hac̄ dele k decimalnym měram wot 0,2. 0,1. 0,05. a 0,02 litry; kalkowe a wuhlowe měry wšichc̄h družinow; dolhostne měry we wšichc̄h wupsc̄estrjenjach.

Shtempel, we witym bancze pak s pišmilami N. D. B. pak s pišmilomaj D. R. wot tudomneho ajchneho hamta napaleny, ma delka čzo. 2. a tudomny ajchny hamt sa prawosc̄ takle posnamjenenyh měrow rukuje.

Předewaranie wšichc̄h horla pomjenowaných měrow ma ho w ajchnym hamcze ſamym, kaž tež w měschanskej ſolpschedawarni w radnej khezi se strony mjaſkowego torhosfęca.

W Budyschinje 28. oktobra 1871.

Grat Semig,
ajchny mischt.

Schlesyssle schrympf a ſoli porucza najtunischo
P. Mickel w Kettlizach.

Wſchitzp czi ſami, kotiž maja na naju njebo nana, ſuknoweho fabrikanta Christiana Gottlieba Grohmannia hisczeje neschto ſaplacic̄, kaž tež czi, kiz měnja, ſo maja hisczeje neschto wot njebo doſtac̄, ſo s tutym napominaja, ſo bychu hac̄ do 1. decembra t. l. wſho pola naju wotčiniſi, dokež bychmoj hewal inuſowanaj byloj, ſo teho dla na ſudniſtwo wobročic̄.

W Budyschinje 27. oktobra 1871.

Albin a Theodor Grohmann.

Vilni murjerjo
moža pola podpiſanego zyku ſymu trajaze dželo doſtac̄.
H. Lehmann,
murjerſki mischt.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa $2\frac{1}{2}$ nſl. doſtac̄:
Gród na ſhorjelskej horje Ländskronje abo Bože wobdzenja ſu dživone. Powiebanczlo ſe starých čaſow wot F. B. Muziňka. Drugi wudawl.

Teho runja: Pomocna knižla i wuliczenju nowych a starých měrow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W ſerbskej a němſkej ryczi. Ša 3 nſl.

Hewal tež: Nowa měra o nowa waha a najnuſnische wo deſimalach. Podawa ſerbſki a němſki J. W. H. Jordan. Ša 1 nſl.

Jena ſahrodniska žiwnosc̄ ($\frac{1}{4}$ hodžinh wot Budyschyna, ſ 20 körzami pola a kuli, ſ rjanymi twarjenjemi a polnými žněmi — bjes wumienka — ma na pſchedan ſnihi kupz Reichel w Budyschinje.

Ja porucžam we wulfim wubjerku
wolmjane rubiſcheža
we wšichc̄h wulkoſczech
lama,
barhenty,
pſelzowe poczebnjenja
kulno a bulſtin.

Ječili ſa džeczi a doroszene ſo w krótkim čaſu ſ lamy, double a barhenta tunjo a derje pſchiſtejaze po starých, tunich placzisnach na ſkaſanje ſechija.

Julius Hartmann

36 na mjaſkowym torhosfęcu na žitnej haky 52.

Pytaja ſo

wiażori drainirowanych dželac̄erjo pſci watrajnym džele na knježim dworze w Piłsnięzach a w Czelchowje, kaž tež na farſkim kuble w Borec̄e.

G. Thomas ſ Böſchis.

Wot redakcji: Spěw: „Tón klasn praji, ſo ujeje Bóh“ budže w pſchichodnym czięle wotčiſczenjach.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
ktiž maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlētna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Rajnowsche. — Swětne pobawki. — Tscji list na herbſte džecji. — Spěv. — Se Serbow: G Hrubocjiz. S Budyschina. S Wuljeje Khōjnich. S Bobolz. — Psiholog. — Byrlwinſte powjeſcze. — Nawěſhtniſ.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
28. ōktobra 1871.

Dowoz:	Płacizna w pŕerězku							
	na wikach,		na bursy,					
	wysza.	nižsa.	najwyšsa.	najniža.				
Wysza	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla	4 25	4 20	5	4 25				
Ječmjen	3 20	3 15	3 22	3 15				
Wosk	2 7	5	2	2	2 7	5	2	2 5
Hrôd								
Wola								
Naps					9		8 25	
Tahy	7 10	7 5						
Hejdusčla	5 15	5 10						
Rana butry	22	20						
Ropaszhom								
Zent. hyna	1	25						
Lane hymjo								

Gžabi sakſkoſchlesyňſteje želeſnizy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 50 m.; minutow* do połdnja 9 h. 5 m.; pschioponju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wječor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.; ** w nož 4 h.

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; do połdnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.; wječor 6 h. 50 m.*; wječor 6 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m., 1 h. 45 m.**

* Pschiarkenjenje wot a se Žitawh a Liberža (Reichenberga).
†) Pschiarkenjenje do Žitawh.

Pschiarkenjenje. Gžahaj se snamieschlom ** bjes Dražđanami a Šorjelzom jenož w Budyschinje a Lubijn saſławataj. Wonaž mataj jenož wosy přeňeje a druheje klasu a ma so sa billet $\frac{1}{4}$ wosy płacizic; dženske billety pschiarki njeplacaja.

Přenježna płacizna.

W Lipſtu, 2. novembra. 1 Louis'd'or 5 toler 17 ngl. 9½ np., 1 połknovajazny čerwieny skoth abo dulat 3 tl. 9 ngl. 5½ np.; wiſte bankowki 85 (17 ngl. — np.)

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

21 tl. 10 ngl. a 20 tl. 20 ngl.
pschenza 66—86 tl., rožla 40—62 tl.,
(to je: sa 25 pruskich körzow.)

repiłowy wolij (nječiſceny) 14 tl. 20 ngl.
(Cžiſceny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stańje něhdje 1½ tl. drožšci.)

Rajnowsche.

Wien, 1. novembra. Tudomne nowiny po-
wiedaja, so je hrabja Kellersperg wot khōzora po-
ručnoſcž dostal, nowych ministrow psiacz.

London, 1. novembra. Se strowoszcu kralowej
Viktoriye je so khetro polepschilo.

Konstantinopol, 1. novembra. Sultan je
na swoim wczerawſkim narodnym dniu tych wob-
hnađil, kiž ſu politiſkih pschedupjenjow dla wot
domu a dworu wuhnačzi.

Win, 1. novembra. Hrabja Kellersperg dže
něhdusčcu ministrow Stremahra a Brestela ſ nowa
k temu našabicz, so byſhtaj ſažo do ministerſtw
stuſiloj.

Lipſt, 1. novembra. Wežera popołnju kom-
mandeur 24. (ſakſk.) diviſije, generalleutnant Nehrhoff
v. Holderberg, ſe ſwojim ſtabom ſem pschiiedze a
bu na magdeburgſkim dwórnischem wot měſčjanost
Koch a pschedzeliwje witany.

Lipſt, 2. novembra. Krónprinz Albert je ſem
pschiied, ſo by pschi nutſezechnenju wojałow, ſo ſ
Franzowskeje ſem wróczajzych, pschitomny był.

Chemnič, 1. novembra. Dženža pschioponju
měſčhe ſo ſwiedżeňſte nutſezechnenje regimento-
weho ſtabu, 1. a 2. bataillonu infanterieregimenta
No. 106 do naſteho města.

Saksla. Wot jitariskeho wokrejsneho kuda bu wóndano tycserski C. M. Mättig s Waltersdorfa i 2 lét- nemu jasimu wotkudzeny, dolež bě saňdjeneho Jana czebliškeho Matthesa s třelenjom tak wobchłodžit, so bě tón wumrjecz dyrbiak. Mättig njebe žanu kulu w swojej třebje měk, ale bě jenož se žorta na Matthesa wutſelik a jeho teho dla tak sle ranik, dokelž bě pschi lodowanju s njeledžnosću někajti kamuski šobu hrabnyk.

Hódnosć wšichc ležomnosćow w Sakslé ho na 1,121 millionow 920,000 tolef wohlicja, s kotrychž na ryceríku 96 millionow 585,000 tl., na druhé wjezne wobchłodženstwa 650 millionow 788,000 tl. a na měščansle ležomnosće 374 millionow 547,000 tl. pschiadže. Na tuthc ležomnosćach wotpočjuje 304 millionow hypothekariskeho dolha.

W Krakowje pola Kinsborka su ho 27. oktobra Homoliz domile a pôdlanie twarjenja wotpališe.

Prušy. Ruski ministerpschedžyda wjerch Gorčakov je na swojim dompuegu tež někotre dnj w Varlinje po- byl, hdzejz bu wot khězora-ksala na wobjed prosheny. S Varlinu je wón do Petersburga wotjel.

Někotre barlinske nowiny měnja, so budža wuradžowanja němskeho rajchstaga najskerje hizom wokoło 20. novembra skončene, tak so budže sakkli hejm swoje džela něhdje thđenj posdžischo sapočecz móz.

Wschizy pôstsy fastojnizy němskeho khězorstwa nětko jenajku uniformu dostanu a wona budže nimale taška, taž ju hač dotal pruszy pôstsy fastojnizy mějachu.

Austria. Winske ministerstwo je pschiwolito, so změ akzijowe towarzstwo tak mjenowaneje řewjernyeje řelesnizy (Nordbahñ) wot Rumburga do Štaklnowa hač na sakske mjesy w położenju i Vudyhchině řelesnizutwariczh.

Wurunanie s Čechami ho radžilo njeje, hrabja Beust a Andraž staj khězora narcišakoj, so je w pošlenim wokomílnjenju, hdzejz mějse tu wěz wobtwjerdžic, wotskoczik, hač runje běsche předy s khězorskim listom Čecham i nawjedzenju dač, so prawa czeškeho kralestwa sa dobre sposnaje a so čze ſo teho dla i jich wobtwjerdzenju sa czeškeho krala krónowacj dač.

Khězor Franz Josef po tajskim swoje ſłowo džeržač njeje. A to je sle; pschetoz tak može kraj wobstacj, hdzejz je jeho khězor njevobstajny!

Dokelž austriiski khězor czeške wurunanie sa dobre spósnak njeje, dha su czi řečtivo ministrjo, kotrychž je wón i wuslušowanju tuteje wěz jako ministrow powołak, wo to prožli, so by jich se ſlužby pscheczik. Su to Hohenwart, Žireček, Habetinck a Schäffle, a khězor je jich tež hizom se ſlužby pscheczik, pschi tym pak jim tež swoj wobebny džak prajik sa jich džekawoscz a wutrajnoscz, kotoruz su w swojim sluklowanju wopolasali.

Kažich nowych ministrow nětko khězor postaji a na čzo a fa čzo směja czi džekacj, to hlsicze snate njeje.

Tak wjele hodži ho jenož prajic, so je w Awstriji měščeniza a nješpoločnosć wjetša, dvžli je hdj předy byla. — A psches to, so Beust a Andraž khězorej nowych ministrow wubjerač pomhataj, njebudže ta wěz řepša; pschetoz Beust nima w tajskim nastupanju žamu ſbožomnu ruku a Andražy jenož na to džeka, so by w krajacj, pod winskim ministerstwom stejazých, tajski prawy njeprorjadk tneježk, pschetoz potom by wón, w swojej možy zyle njevobmješowanym, we Wuherškej cjinicž móhł, shtož by jenož ſam čzyk. Psches to, so ho wurunanie s Čechami radžilo njeje, je ho awstriiske khězorstwo ſažo wenu kroczel dale i swojemu ſtaženju pschiblizito.

Riegera a hrabju Elam-Martiniza, kž staj we Winje ſe ſtrony Čechow woſebje ſa czeške wurunanie ſluklowakoſ, ſu w Prahy, jako běshtaj ſo tam wrózitoj, jara pscheczelniwoje vitali.

Franzowſka. W tuthc kraju ſu žitne žne 20 millionow hektolitrow mjenje nawdake, hač je trjeba. Franzowſka budžeteho dla ſa 800 millionow frankow žita we wukraju kropicz dyrbjecj.

Serbija. Sserbska ſlupſchězina (ßejm) je wobſanlyka, so maja ſo tamniſche ſchulſke naležnoſće po- ſlepſchic. — Wjerch Milan ſo w tyčle dnjach ſ Lividije do Belgrada wrózti. Ruski khězor je jemu wjele pscheczelniwoſće wopofasak.

Žečzi list na ſerbſke džeczi.

Wot J. B. Riežki.
(Počražovanie.)

Něka Rhein njeje tudj ſe swojim rěčniſchězom spo- kojna, ale pyta na někotrych měſtnach něchtco wot kraja wotemlečz a na druhich něchtco pschiplawicz. Tak je wón runje pola Wanheima kuli, kž tam běchu, pomaku zyle wotnošný a ſo na 50 žahow ſe wžy ſblížit a jerje ſo pschetoz hlsicze dale. A na druhé ſtronje buwaju kuli pschetoz ſchertše. So bych ſo ſe wobarali, ſu zlyk brjoh ſ lamjenjem ſužadželi a tam a ſem lamjenitne naſkyph daloko do wody natwarili a wſchudże wjerbow noſadželi — ale to pschetoz hlsicze pomhacj njecha. Tón zlyk džen jěſdžachu kódje horje a dele po tych lužolatých žolmach. Mózne ſchumjenje činjachu te wulke parolodže, kž 5—7 ſ lamjenitnym wuhlom napjelnjene plachtowé kódje ſa ſobu wlečejcu wodže napscheczimo, runje kaž na řelesnizy lokomotiva rynk wosow czehnje. S jich wuhnjow walačku ſo tolste mróžalych dyma, a jich ko- leša, wulke kaž mlynske, pscheteklumpachu wodu tak ſylnje, ſo žwakj do lamjenjow na brjosy jenož tak iluſlachu. Mybačkojo ſo jara na parolodže hréčka, ſo ſu jim ryby ſahnac, pschetoz wěſte je, ſo wot čaša ſem, hdzejz tajke kódje po Rheinje jěſdža, rybýkojenje tudj wiaz njeſpori-

Woni praja, so te stajne žokmy rybjažy čer (schtrýč)
pschi brjosy sanicja.

Wjèle kódżow dadža tež s konimi horječahnyč. Sa
nje je pschi brjosy wožebna schęzelska s lamjenjem wulkadže-
na. Wone su sapšechnjene sa dokhi schtrýč, kij je i
wjetšchkej schęzora (Mästibaum) pschičinjeny. Wli je pschičo
tch wbohich swérjatow žel, doklež sastacž a kuſl wodny-
nyč njemoža, hewak dze kódz hnydom nasad. Wone
su tež s wjetsha jara kuché a rjeblate. Druhdź so
stanje, so kódz s mozu zofa a konje do rěki torhnje, tak
so so fatepja.

Džimno je hladacz, tak dokhe drjewna po Rheinje
dele plawja. To swjasaja s witsami wjèle stow kusich-
low abo žerdzow hromadu, přeli a pô dlu, kaj so knopý
w brójni kladu, tak so dokhi, tokšy a scheroli spław
(flöß) naftanje. Wón je husto 5—600 kročel dokhi a
150 kr. scheroli, tak so scheróth džel přečnosče rěki po-
kryje. Na wobemaj kónzomaj su te lokam dokhe kopacze
pschičinjeny, kij daloko do wody dořahaju. Wošrjedža
su heth natwarjene, w kótrýč mōža waricž, jescz a spač.
Néchtó je mi prajk, so maja w nich husto tež skót zobu,
lotrýž jim mloko dawa, abo so mjaſza dla rěže.

Tajle drjewo pschiindže najbóle horkach wot „Schwarz-
wald“ hem, a jeho rejza je po tym khétero daloka. Tak
dyrbja ludžo, kij je plawja, so se wschej potřebu derje
wobstaracž. Woni njemioža dužy pschi kódzym měsče
sastacž, so vychu ſebi něchtó kúpili. So pak vychu,
hdyž je něhdze nusa, tola spław sastajicž mohli, ma wón
sadu wulka železne holi sa rječasý wižajo; te dele puſč-
cja a so jím do dna rěki farycž dadža a takle spław
horjedzerža. S tajtimi holami abo kótwizami so tež
kódze sastajeja. Liczba ludži na tajtim spławje je 80—90.
Dích najmažničhe dželo je, wjeſtowacž (rudern) s tymi
kopacžemi abo wjeſkami. To njeje žana džecžaza hra,
tajlu hořrsku worſtu drjewa tak wjèle mil daloko plá-
wicž. Wy drje scze hijom widželi, tak maja so i wosom,
lij dokhe drjewo wjese, hladacz, so něhdze njeſakoža abo
jón do hrjebje njeſtrocža. Wjèle bole dyrbja wodžerjo
tajkeho dokheho njelepeho jéſdka (Gefähr) kódžbowacž, so
do žaneho mostoweho stolpa njepraznu abo něhdze na
brjoh njeſtrocža. Stajnie su mužojo pschi tch kópacžach,
na kódzym kónzu 8—9 a pytaju s nimi spław pak i
prawizn pak i lewizn wobracžicž. Woni machaju žylinje
we wodze a to pschičo wschičtž na jene dobo, kaj wožaza
pschi elſerzirowanju. Samo so roſyml, so je tam je-
dyn najwyschki roſkafowacž abo kapitán, kij Rhein derje
snaje. Wón stajnie steji a hlađa, tak jecž a so wrózecž
maju.

(Pokuſzowanje.)

Spěw.

Tón bkaſn praji, so njej' Boh,
So uichtón joh' njewidži,
So njeſtanje tom' niežo ſo,
Kij tola dobre hidži,
So wscho pschi starym wostanje,
Hacž ſtóscej wón tež wobeňdie;
Duž nječesči wón Boha.

Schto pak jom' cžini hnadný Boh?
Wón dava ſwětne dary,
Cžesč, lufka, rjanoscž, dobre wscho
Jom', hacž jom' ſtaja marž.
Hdyž nječa pak dacž Bohu cžesč,
Kaj džecžo ſo dacž i Wózzej wjeſci,
Joh' pomjatſ ſanidže nahle

Wjeho ſtowrjenje cje muſuje,
Nočzyschle pižmu wěričj,
So Boh tón knjeg tu ſtutkuje,
Chze ſ ſebi tebje cžericž.
Daj jenož bladač wocžomaj,
Daj ſkyschecž jenož wuſhomaj
Te wulke džiwy Bože!

Hdyž rano woži wotčinisch,
Eži hijom ſwěčku ſtaji,
So po cžmje ty ſo njeſtorečiſch,
Dom roſhweli, dwór, haje:
To krafne ſkónzko wořrjewa
Eže a eži wſhužom ſwětko da;
Njeje to dar wot Wózja?

Chzeſch njebedžecž, hdyž ma wón ſwój ſtok,
Hdyž podnožk ſwojich nohov?
Hlaſ, njeponaže kódzyn ſchotom
Na knjesa wschičlich thronow?
Se ſemje lědom ſwětka teži,
Dha ſ ſejebju hkočeklu wotewri —
Chzeſch drobnischjo jo widžecž?

Hdyž njevěſch, ſchot cje ſaſtara
A wschičko, ſchot je ſiwe,
Schto tebi jědž a piče da,
Hlaſ, ſchto ſo w lěčzi žniſe;
Te žita, ſad a jaħodý,
Schto ſ neſku poſla, ſahrodý,
Bož ſ ſyrobje eži ſwori.

Tak tež Boh tebje wodžewa
A psched ſyml cje ſkyje,
Wón lečkej barwu noſhčiſ da
A len ſo i platej ſyje,
Te wožli, kaj ta džiwina
Eži ſ dracze wotmu pschičinisch —
Chzeſch hiſtice ſlepſchob' Wózja?

So njeby ſyml mrečz ty ſmět,
Te lěš twój Boh eži ſworiſ,
Tak domy waričz ty by mět,
Sso pschi khachlač tež wořrek;
Tež noſcha běle hužafka
Eži ſ kózku mjeħke pjerjaſta —
Wé ſchot ſo ſlepje ſtaracž?

Duż hdyż dha Bóh tón knies tón je,
Kíž sa wschtiko ho stara,
Hdyż wón nam drastu šhotuje,
Nam jescz a picz tež dawa,
Hdyż wón naš czechnie s dobrotu,
Kaž nan to dzécjo sa ruku —
Czećj Bohu kniesej dajmy!
Czećj Bohu dadža janželjo,
Kíž jeho skutki widža,
Joh' khwali semske stworjenjo,
Sso jeho woli džiwa:
Duż džemny tež my saspewacj,
Czećj Bohu wótzej sa wscho dacj,
Kaž Jezuš jo naš wucži.

R.

Ze Serbow.

S Hrubocžiz. Sañdženj pjak 27. oktobra wjecžor w 10 hodžinach ho jena, něhdje 40 kročel wot nascheje wszy stejaza a žiwonoſcerzej Michalej Hórczanskemu ſkuſhaza žitna fajnia palicz pocža. Dokelž pak běchu ho ludžo hnydom dohľadali a bě tež pomož bórij podla, dha bu mchén po krótkim čažu sahaſhenn, tak so je ho jenož něhdje mandel ſnopow spalit.

S Budysčina. Jego majestoscž kral Jan je tudomneho aſezora l. Schluſwerdera a kamjenskeho aſezora l. Weynerta sa komisjonskeju radžiczelow (Commissionsrath) pomjenował.

S Wulkeje Šehjnic. Sañdženu ſobotu 28. oktobra ſu tudomneho 53 let stareho ſahrodnika Han-drija Dejki w jenej hrjebi ſady Hajniz morwoho namalali, tola tak, so wón ſ hkorou ſ wonka wody ležesche. Wón bě ho wjecžor předh w Budětezach tak wopil, so je ho na dompuču naifkerje ſabkudžik a pschi tym do ſpomnjenije hrjebje panžk, hdyž je jeho Boža rucžla ſajaka.

S Bobolz. Tudomny klubler l. Fahnauer je w 6. wolnym wotrjezu ſ 533 hkožami ſa ſapoſlanza na ſakſi ſejm wuſwoleny. **S** zyka bě ho jenož 549 hkožow wotedalo.

S Budysčina. Wot ſańdženeje pónđzele hacž do dženſniſcheho dnja je psches tudomne dwórníſcheho wſchědnie ſ najmjeňscha 5 wojerſkých czahow pschejko, kotrež wojakow 11. diviſije ſ Franzowſkeje do Schlesynſkeje wjefechu.

S Budysčina. Direkſiji delnoſchlesynſkeje po-bočneje ſelesniž w Glogowje (Glogau) je ministerſtwo dowolisko, ſo ſmě — ſhotož ſakſi kraj naſiupa — měrjenja ſ ſaloženju ſelesniž wok Hansdorfa do Budysčina czinicž. Tuta ſelesniž by barlinskoſhorjelsku ſelesnižu pschetrocžila a w Saksiej byku wžy, po kotrýž ležomnoſczach by ſchla, ſlědowaze byk: Kiprliza, Lewiſchow, Bręſyna, Hucjina, Gathow, Nowa Wjeska, Małeszežy, Hlina, Bluzníkežy, Pschiwczizy, Dobraszežy, Skanežy, Mały Budysčint, Poſchizy, Krakežy, Woſankežy, Větoň,

Kumſchizy, Delna Rina, Nadžanežy, Byžežy, Woſchežy, Kubſchizy, Čelany, Ženkežy, Wurizy, Konježy a Rabozh.

S Budysčina. Wot pschichodneho lěta ho tudomny januarſli hermanek wjazž njevodžerži, te druhe tsi hermanek pak wostanu, tola budža trochu pschemenjene. Woni ſmeja ſo mijenujž ſobotu do Vätare, 1. ſobotu w augustu a 1. ſobotu po 1. novembru. — Skótne wili ſo tež dale ſmeja, tola niz hermansku ſobotu, ale pónđelu, a hewal budža woſebje ſlótne wili wotdžeržane: ſobotu do Sexagesimā, ſobotu do Cantate a 1. ſobotu měſoza decembra.

Přilopk.

* Wołoko Hajniz ſo powjeda, ſo ſu tam někotre mkode holzy w poſlenjej ſakſej ſotteriji haſtlik hrake a ſo je kóžda něhdje $7\frac{1}{2}$ nžl. pschi kóždej klasžy placzila, zyku ſummu ſa haſtlik je pak potom jena ſama pola kollekteura ſaplačila. Pschi poſlenjej klasžy bě na jich lóž dobytk wot 40,000 toleč panž a bě jim něchtón wulſicž, ſo ſ tuteho dobytku na kóždu něhdje 800 toleč pschiindže. Ale jako ſ tej pschiindžechu, kíž bě tón haſtlik kollekteurej ſaplačile měla, dha ſo poſla, ſo wona to ſejniela njebe. Kollekteur bě teho dla tutón haſtlik jenemu budyskemu měſchčanej pschedač a tón bě tón dobytk ſejnič.

* Š Bingenia pižaja, ſo jedyn czah ſ pschekupſlimi tworami ſ Bingerbrücka na bingenſke dwórníſchežo pschi-jewſhi do jeneho druhého, tam ſtejazeho czaha ſtorči, psches czož maſčina ſ koliſe wuſloči a ſo jedyn wos ſa-pali, na kotrýž běchu čzwizy ſ woliſom. Wohen ſo hiſhče na tsi, ſ pschekupſlimi tworami napjelujene wosy roſſchéri a je do czista ſpali. Druhe wosy ſo ſ wulkej prózy ſkomjenjam wutorhnyku.

* Sańdženu ſobotu na ſhorjelskobarlinslej ſelesnižu jedyn parſchenſki czah bliſko Wětoschowa na tsi, ſ pschekupſlimi tworami napjelujene wosy ſtorči a je na kruhi roſſash. Koſomotiva bu wobſchložena a dgrbjachu po druhu poſlacz, czohož dla czah dwě hodžinje poſdžiſho do Barlina pschiſedže. Wot puſzwarjow buchu jenož nělotſi lohlo wobſchloženi, tym druhim pak ſo nicžo ſtačo njebe.

* Š Annaberga (w Saksiej) pižaja, ſo je na tamniſchej nowej ſelesniž 30. oktobra pření czah do Weiperta jět.

* Někotre nowiny powjedaja, ſo ſakſy jěſdni — tsi dragonarſzy a dwaj hulanskaj regimentaj — tež také hloſowý doſtanu, kaž ſu je wondano pruszy dragonarjo doſtal.

* Š Australije pižaja, ſo je tam nowy měſtočkal, Marquis of Normandy, pschiſek. Žně ſu tam dobre a ſtaj ſo woſebje barma a zokor jara radžikoj.

* Pschećzivo mormonam, wot kótrychž ma kózdy muž težko werowaných abo, kaž woni praja — pschi-glowaných žonow, hacž może sejwicž abo kaž ho jemu spodoba, je pschedzyda amerikanskeje unije wulas wudak, i kótrychž ho tajke wjeleżonstwo sakaſuje. Schyrjo naj-wožebniſchi wodžerjo mormonow ho do jaſtwa wotwiedu.

* S Petersburga piſają: W krónstadtſkim pschi-stawje (Hasen) ſtorci w noz̄y parolódž „Kuril“ do pčach-toweje kódze „Viktoria“ a to s taſkej mozu, so ho Viktoria hnydom nurjeſche. Kapitan Widman a jedyn matroſa bu ſaražený, druſy matroſojo ho tepičku hacž do ſedmiſoch, kótrychž ſ wulskie prózū hiſhče žiwyh ſ wody wuzahnychu. Viktoria ſito, mulu, mydlo a tobak do Kopenhaſena wjeſeſche. Parolódž Kuril bu tež woſchłodžena.

Kedžbu!

Mojim cjeſczenym paſijentam ſ tutym ſ nowyjdenju dawam, so budu ſobotu 11. novembra w hoſczeniu ſ bělemu konjej w Budyschinje ſ ryežam.

Zenož dobre hojenja pucze

ſ lěpſhemu khoreho čłowjewſta wurunaja.

Czi, kif ſu ſwoju wobcežnoſcz wotbli, njech to ſ lěpſhemu druhich pěknje druhim praja.

Fr. Ph. Dinkler
ſ Dražđan.

Schtryparske khlamy C. A. Lommatscha

na žitnej haſhy čzo. 50.

pôdla želeſtavorowych khlamow knjesa Fischer a poruczeja je ežki, ſchtryp, ſpôdne kholow, ſoki, woſnjane pschedženo ſ ſchrykowanju t. a. d.

Twory ſu dobre a placzishn wſchohomozno tunje.

Poruczenje.

S tutym cjeſczenym ſserdam Łahowa a woſkolnoſcje moju kórcmu tudy najpodwołniſcho porucžam, ſ tym klu- bjeniom, so budu jim ſtajnje ſ dobrym piczom a jédu poſkužecj.

Anders,
kórcmar we Łahowje.

Jene plumpadło (Plumpwerk), 50 hacž 100 doſke, ſo kúpicž pyta. Adreſy ſ roſeflajenjom móžnoſcje a pła- cžishn njech ſo poſczelu na rycerkuſle Wyſoku pola Wulſich Šdžar.

Zedyn pkužny rječas (knjes a kujeni) bu na puczu wot Radworja do Ramjeneje namakaň a može ſo ſažo doſtač pola Schillinga w Ramjenej.

Dženja ſobotu 4. novembra
je tóischtó jendzelskich ſrějatow w hoſczeniu ſ ſtometu lawej na pschedan.

Cyrkwiſke powjesće.

Werowanaj:

Pětrowska chrlej: Jan Ernst Schokta, běz na kral. woſtrjeſnym ſudje, ſ Křiſtianu Karolinu Eislerę.

Krčenaj:

Michaelska chrlej: Ernst Arwed, Ernstia Wylema Schön, rycerkuſlerja nad Vaſeñu, ſ. — Ernst Richard, Ernstia Alberta Krenza, klobukarja pod hrodom, ſ. — Marja Helena, n. ſ. na Židowje.

Zemrjeći:

Džen 14. oktobra: Korla Pawoł, Korla Oſkara Hartmanna, wobylcerja na Židowje, ſ. 11. 7 m. 26 d. — 15., Korla August, n. ſ. we Bulkim Wjelkowje. — 17., Ernestina, Eduarda Lübelka, khejerja a kufelnika we Židowje, dž. 111. 5 m. 12 d. — 20., Marja Madlena, Jana Kocha, khejerja a murjerja na Židowje.

Hermann Machlik

klempnarski miſchr

na žitnej haſhy čzo. 52 w Budyschinje

kwój wulſi wubjerk lampow wſchěch družinow, tež runja tež ſwěczeniki, kħoſejowe dencžla, kħoſejowe maſchinu a wſchelake druhé klempnarske artiſte, wožebje paſ tež te pschedzne blachowe warjeňske maſchinu
najtunischo porucža.

Voorhof-Geest

abo:

brodu- a wloſh tworjaza tintura pložji tež na holych měſtach klowy nowe wloſh, a tež pschi hiſhčeje mlodych ludjoch ſhlnne roſejenje brodž. $\frac{1}{2}$ bleſcha ſa 15 nſl., $\frac{1}{2}$ bleſche ſa 8 nſl.
Sklad ma Heinr. Jul. Linda.

w Budyschinje.

Na rycerkuſle w ſhovjach pola Rakej ſo cjeſczenym wotebjerjerjam najlēpſchi ſu buchi torf 1000 ſa 1 tl. 5 nſl. ſ dobrožciwemu wotwoženju najlēpje porucža a moja ſo czi, kif po njón pschedža, paſ pola torfmischtra Pötki abo pola podpižaneho pschedznebič.

Tež ſo ſa ſymu ſkaſonje na pschedzne horje bjern.

v. d. Planiz.

Na rycerkuſle w Jaſońzhu pola Budyschinia namaſtej 2 dželaczerſkej familií ſ nowemu lětu 1872 wobylſenje.

Tež ſo kózdej familií 1 kóz pola, kif je po poſožy i róžku wobſyty, ſ wuziwanju pschedzna.

Zedyn druhí rólny poſonež na rycerkuſle w Jaſońzhu pola Budyschinje ſ nowemu lětu ſkužbu namaka.

Kheža čzo. 5 w Kiblizh ſ rjanej ſadowej ſahrodu a ſ 1 akrom pola je na pschedan abo tež na pschedznebič. Wſchó dalsche je pola wobſedjerja tam ſhonicž.

Powschitfonna aʃekuranza w Trieſcze

(Assicurazioni Generali)

ſawěſcjuje poſći rukowitſkim fōndsu wot:

30 millionow 407,653 ſchēſnakow, 47 krajzarjow awstr. cziſta

a) tworh, mobilije, žinjarske plođy a t. d., kaž tež, hdyž to krajowe ſakonh dovoluja, tworjenja ſchwēch družinow poſche wohniowu ſchodu;

b) poſticejuſe ſawěſczenia na žiwanje čłowjekow na najwſchelakſhe waschnie ſa najtunishe twjerde Prāmje a wuſtoja polich po pruſkim kouraneſe.

Towarſtvo wuſlaczji w lēcze 1868 ſa 14,129 ſchelodowanjoſ ſummu wot 4 millionow 781 th̄az 265 ſchēſnakow a 38 krajzarjow.

Še kójdemu wuſanju a k wobſtaranju ſawěſcjeniow poruczeſa ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettlizach.

Jan Noak w Drječinje.

Hewjerjow (Bergleute)

mam poruczeńſc ſa jene dobre čjeſke podkopki poſchistajecz. Warba w affordze wſchēdnuje 2—3 ſchēſnaki (35 hacž 52 nſl.)

H. Grieshammer
w Budyschinje.

S tutym k nawjedzenju dawam, ſo hým wot 4. oktobra m u k o w e k h l a m y po jenotliwym w ſadnej bohatej haſzy podla rěſnika Hentschela wotewrit, kótrež hým knjesej A. Krügerej poſchepodał a ſ tutym porucžam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſeptembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Wſchitzy czi ſami, kotsiž maja na naju njebonana, ſuſnoweſho fabrikanta Christiana Gottlieba Grohmanna hiſćeže něſhto ſaplaćiež, kaž tež czi, kiz měnja, ſo maja hiſćeže něſhto wot njeho doſtačz, ſo ſ tutym napominaja, ſo bychu hacž do 1. decembra t. l. wſcho pola naju wotczinili, doſkelž bychmoj hewaſ nuſowanaj byloj, ſo teho dla na ſudniſtwo wobročiež.

W Budyschinje 27. oktobra 1871.

Albin a Theodor Grohmann.

Drjewowa tara.

Na Scholcijz burſtim kuble w Małej Subniczyczſteja na poſchedan 200 kloſtrow měſchanego drjewa, kloſtr po 4 tl. 12½ nſl., 100 kop walczlow, ſopa po 2 tl. 12½ nſl.

W Delnej Wolschinje.

· Traugott Förrter, drjewopſchelupz.

Šleſhyske ſchtrypny a ſoli porucža najtunischo
P. Mickel w Kettlizach.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa 2½ nſl. doſtačz: Gród na ſhorjelskej horje Landskrönje abo Bože wobdzenja ſu džiwe. Powiedanczko ſe starých čaſow wot J. B. Muzinkla. Drubi wudawki.

Teho runja: Pomocna knižla k wyliezenju nowyh a starých merow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W ſerbſkej a němſkej ryczi. Sa 3 nſl.

Hewak tež: Nowa měra a nowa waha a najtunisne wo deſimalach. Podawa ſerbſki a němſki J. W. H. Jordan. Sa 1 nſl.

Jenož prawdziwy
maja ſwětoſławny G. A. W. Maherowy broſhyrop ſ Brothławia w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na poſchedan.

Geir. Jul. Gindas w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kanne, haptylat w Hernhucje,
Jos. Esbmann w Schērachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylat Gerischer w Dſtrižu,
Scholka we Wotrowie a
Schmann w Buděſezach.

Otto Wollmann
w Budyschinje

lupuje po wſchomóžno najwſchich placiſnach kójdzu dželbu poſchenzh, rožli, jeczmienja, wówka, laneho ſhmienja atd.

S o f i e w i e n i e.

Na požadanje herbow njebo khéjera a schewza Karle Gottfrieda Eduarda Borsche na Židowje ma šo dom, i jeho sawostajenstwu kluschažy, na Židowje cat. no. $\frac{1}{2}$, ležazh a fol. 19. židowczanskich gruntskich a hypotheckich knihî krajnoghetmanskeje dželbî sapikhan, na kotrymž prawisna palenzpalenja a schenlowanja wotpoczuje, a kotryž je s dživanjom na dawki a wobcežnosćje na 850 tl. ————— mjeznogrychtzhy motšchazowanhy,

6. novembra 1871

dopoldnja w 11 hodzinach

na tubomnym ſudniſkim hamcje dobrowolnje na pschedawacj.

Pschedawanske wuměnjenja a wopisanje teje ležomnoſće ſu s tworwach, na hamcje a w hosczenzu „t ſchwonej“ na Židowje nawiedzicj.

Kralowski ſudniſki hamt w Budyschinje, 20. oktobra 1871.

Schludwerder, ahezor w ſ.

Opticus Wagner

Šwoje khlamy wjazhy na ſerbſkej haſhy nima, ale ma je wot netk na hauensteinerskej haſhy pschi butrowych wifach pola knjegi a konditora Lehmanna.

Wón porucja čjesczenym ſerbam ſwoj bohaceje ſrijadowanym ſklad optiſkih tworow, wobſtejazhy s dobrých dalokowidow, operných lukařow, lorgnettow, wſchelakich lupow, woſebných mužozých a holiczozých brylow, w worzelu, fléboru a ſlotu ſachadženych, wón porucja dale dobre reiſzeugi ſa elementarskich a twarskich ſchulerow, jednore a dwójne barometry, wſchelake thermometry atd.

Duž wón ſwoje khlamy wjazhy na ſerbſkej haſhy nima, ale ma je na hauensteinerskej haſhy pola konditora Lehmanna.

Dwaj rolnaj pohonczej a dwaj wolazaj wotrocžkaj ſo i 1. januara 1872 na rycerkuſlo w Małej Borsczej phtaja.

Žedyn konjazhy wotrocžk ſo i 1. januara 1872 na jene rycerkuſlo bliſko Budyschina phtia. Dalschu roſprawu da wudawarnja Serb. Nowinow.

Wot najwjetſcheje wažnosćje ſa
na Wotročmaj bědných psches ſwoju wumoz njeđoſahomna, wot ſeta 1822 we wſchech dželach ſweta ſnata a ſławna prawdziwa Dr. Whitowu wodziežlu ſa wozji wot Tragotta Ehrhardta w Groſſbreitenbachu w Thüringſkej (na čož ma ſo pschi kupienju woſebje ſedžbowacj) je hižom wjele thſaz wot najwſchelakich woſowých khoroszczow ſahojených, poſylnjených a ſ wěſtoſcu psched woſlepjenju wobarnowaných; wona ma teho dla powſchitlomnu ſwětowu ſlawu, ſtož tež wſchědneje pschitadžaze khwalbų a wopikma dopokaſuju. Wona je konceſionirana, wot wžjolich lekarſkih mestow pruhowana a pschi poſnata, jako najlepſhi hojazh a poſylniozhy ſredk ſa waczi poruczena a ma w bleſtach po 10 nſl. na pschedan knjes Emil Menzner w hrodowskej haptzy w Budyschinje.

Knjesej Dr. Ehrhardt! Budjeſe tak dobrý a poſcjeſeje mi ſažo (teſko a teſko) wot Wascheje prawdziweje Dr. Whitowej wodziežki. Džakowano Bohu, mi je pomhalo a tež druhim, tiž ſu ju na kožili. Oberstaufen w Bajerskej $\frac{2}{10}$.70. Johann Eibeler, pschelupz. — Knjesej Dr. Ehrhardt! Wascha ſwětostlawna Dr. Whitowa wodziežka je werny universałny ſredk ſa na wotročmaj bědných, duž Wasz proſchu, mi boryš ſa pschipoložene 3 tl. atd. (teſko a teſko) poſlacz. Ottensheim w Hornej Awstriji $\frac{2}{10}$.70. Franz Dinghofer, k. k. ſeostmischt.

Lahrer Hinkender Bote. Naklad wot 75,000 exemplarow je tak wulſi, ſo ſo ledy hdź wot žanhch knih doſahnje. Pschi protyžy, tiž Lahrer Hinkender Bote rěka, wopſchija po ſkowje naklađnika naklad, jenož ſa Ameriku čjischęzany, hornu wýšku liczbu. Tute exemplarhy, do 75 walow ſapakowane a psches 150 centnarjow čjekje psched někotrymi dňjami psches Bremen do Ameriki wotjedzecu, a budža w frótkim čjaku tež němſki wudawof ſhermankami a astronomiſkimi wułożenjemi, ſa jenotliwe kraje a provinzy nufnihmi, boryš ſ dostacju.

Muzia.

Pschichodneho 7. novembra, wutoru, dopoldnja wot 9 hodzinow budža ſo pscheczeñjenja dla w mojim wobylenu w Kilianez domje na konjazych wifach tudy wſchelaka hiſčeje dobre a kmane wězy jako móble ſ mahagonijoweho, brejoweho a kbojnoweho drjeva, kaž tež wſchelaka ſuchinska, bospodarska a domjaza nadoba wſchech družinow ſa hotowe pjenesy na pschedadžowanje pschedawacj, ſ cžemuž na kupjenje ſmyžlenych najpodwolniſcho pscheproſchuje wýſchſchi inſpektor

Maximilian Krüger
we Wosporku.

Sakski renty sawěscžazny wustaw.

(Sächsische Renten-Versicherungs-Anstalt.)

Podpisany direktorium s tuthym k sianemu nawiedzenju dawa, so je so na lētnym sjenoczeństwie, sa bězaze lěto 1871 nowozałożonym wot 1. februara hacz do konza septembra

493 wožobow s 906 sakladkami w nominalnej hodnoty wot

90,600 tl. pschi 16,684 tolerjach nutspłacenia wobdzelišo, kaž tež so

je so na sakladki předawšich lētnych sjenoczeństwów w spominjenym časzu 16,983 tl. 13 tl. dopłacjilo, a s dobom na to kěžbne czini, so so s 30. novembrom lētuha hromadžaza perioda slončzi, a so teho dla wszechy czji, kž čzedža swoju kamennu abo pschichodnoscž swojich kwojbných, poruczených atd. s pomožu wustawa pjenjeznej wobarnowacž, psches prawocžasne pchistupjenje k lētnemu sjenoczeństwu, so runje założazemu, se sakladkami hacz do 10 toler dele, kaž tež s dopłacowanjemi na předawše sakladki hacz do 1 tolerja dele, skladnosć namakaja, hdz so woni na hlownu expediziju wustawa, na starym torhosčezu (Altmarkt) No. 8, I. Etage w Draždānach, abo na jeneho agenta wustawa wobroča.

W spomnenych expedizijach a agenturach mōže kogdy wustawki wustawa kaž tež popularne, k lepschemu sa-pschijecžn rentysawěsczenja pkužaze wułożenie kogdy časž darmo dostacž.

W Draždānach, 20. oktobra 1871.

Direktorium sakskeho renty sawěscžazeho wustawa.

Sswobodny Injes s Weizenbach,

pshedžyda.

Robert Weigand,

połnomoznieny.

K kōdemu trěbnemu wukasowanju a k wschem wobstaranjam horka spomnjenego sawěsczenja porucža so
W Budyschinje, 20. oktobra 1871.

C. A. Siems,

w firmie:

J. G. Klingst Nachfolger,

agent horejscheho wustawa.

Hrajadla hrajate tvſſi

kaž je snate w najwjetšim wuhjerku a po nowschim waschnju.

Kóždy kupowat dostenje wot summy po 25 frankow — jedyn lóž jako pschidaw k czehnjenju 28. februara.

J. H. Heller, Bern.

Wulsožowanje.

Na wschelsake požadanje wulsožowanje wschelskich hrajadkow srjaduju, lóž po 1 tol., 12 lóžow 10 tol. czehnjenje 28. februara.

**Preis-couranty a prospelty
pošcželu franko.**

Litrowe měry w 2 družinomaj kam-sneje fabriki, kylne a dobre dželane.

No. 1. wot zhna, kaž jón pruha žada.

No. 2. wot taikého zhna, kaž je sakonszh dowolene, po dobroſezi temu runeho, kotrež handlerjo jako „najlepschi abo pjenjeje dobroſeze“ wudawaja, ale moje měry su wjèle kylnice, džili tamne. Na kupjenje moje litrowe měry najtunischo porucžam.

W Budyschinje na žitnej hachy čo. 54.

C. G. Wahrmann
zynslijerſſi mischtr.

So bychu so myſche a wulke myſche, tež hdz je jich jara wjèle, do čjista sahubile, porucžam moje njeſeđoje hrákarath w schachtelsach po 15 nſl., psches čož so w taikim nastupanju wschitskim jebanjam „na wsche časžy“ wěsty konz sczini.

E. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uscilwizle.

NB. Jenicžli sklad sa Budyschin a wokolnosć ma Heinr. Jul. Linda.

S tuthym ja k nawiedzenju dawam, so je smolk s mojeſt stronh, hdz bym Ernszej Rostokej, žiwnosćerjeſ a konikupzej, a Handrijeſ Rostokej, žiwnosćerjeſ, tij staj wobaj w Radworju, winu dawak, so staj mojeſt mandželskeho na puczu pola Khrosta nadpanhloj a sle ſim wobkhadžaloj.

We ſupej 1. novembra 1871.

Helena ſenjena Heinrichowa.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kto maja so w wudawaſni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowſche. — Swětne podawki. — Tſecži list na herbſte džecži. — Se Serbow: S Hucjinh. S Holz. S Maleſchez. S hodiſſleje woſhad. S Hodžija. S Tučiz. S Škulowa. S Kalbuz. — Pschilopl. — Byrlwinſte powjeſcie. — Hans Depla a Mois Tunka. — Nawěſhtniſ.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.

4. novembra 1871.

Dowoz:	Płacizna w přerézku										
	na wikach,	na bursy,	wyša.	niža.	na jwyša	na najniža.					
	tl.	nřl.	np.	tl.	nřl.	np.	tl.	nřl.	np.		
Pscheňza . .	7	5	—	6	20	—	7	15	—		
Rožta . .	4	27	5	4	22	5	5	—	4	25	
Tecjmen . .	3	25	—	3	20	—	3	27	5	3	22
Wobz . .	2	7	5	2	—	—	2	10	—	2	5
Hroč . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Raps . .	—	—	—	—	—	—	9	2	5	9	—
Zaňk . .	7	15	—	7	10	—	—	—	—	—	
Hejdusčla . .	6	5	—	6	—	—	—	—	—	—	
Kana butry . .	—	22	—	20	—	—	—	—	—	—	
Ropakšomh . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zent. hyna . .	—	1	—	—	25	—	—	—	—	—	
Qane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Čzahi ſakſkoſchleſyňſkeje želesnizy ſ Budyſchina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 50 m. — minutow* do połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjecžor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.; ** w nož 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; popołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjecžor 6 h. 50 m.*; wjecžor 6 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

* Pschisanſkenjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pschisanſkenjenje do Žitawy.

Pschisanſkenjenje. Čzahaj je snamjeschlom ** bjes Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju ſastawataj. Wonaj mataj jenož woſy prěnjeje a druhjeje klagh a ma ſo ſa billet ¼ wſazh psaczicj; dženſte billety pschi nimaj njeplacja.

Přenjezna płacizna.

W Lipſtu, 8. novembra. 1 Ronis'or 5 toler 17 nřl.
9 ½ np., 1 poſkowajazh čjerwienj ſloty abo bukat 3 u.
9 nřl. 5 ½ np.; wiſle bankowli 85 ½ (17 nřl. 1 np.)

Spiritus płaczesche wcžera w Barlinje.

22 tl. — nřl. a 20 tl. 20 nřl.
pscheňza 66 — 86 tl., rožta 40 — 61 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſich forzen.)

rēpikowy wolij (nječiſczeny) 14 tl. 20 nřl.
(Cziježený, kaž ſo w Budyſchinje pschedawa
ſtajnje něhdže 1 ½ tl. drôžſchi.)

Najnowſche.

Win, 8. novembra. Tudomne nowiny „Presse“, kotrež je hrabja Beuſt hacž dotal k ſwojim woſjeſjenjam nałożował, ſu teho měnjenja, ſo je wón najſkerje teho dla ſwoju ſlužbu ſhubit, dokelž je ſe ſwojej radu pschedziwo čeſkemu wurunanju jara poſdže pschischoł. Khězor je tola předy ſhubit, ſo čze prawa čeſkeho kraleſtwia pschipoſnac̄ ſtač, ſo Beuſt pschischoł a khězorej wukładował, ſo ſo to njeħodži. Khězor je drje po Beuſtowej radze czinił, ale wón tola tež derje čjuje, ſo ſwoje ſlužbenje, Čecham date, njeje džeržał a ſo to ſa khězora pěknje njeje. Duž je wón Beuſta woſhadzit, dokelž tón ſe ſwojej radu předy pschischoł njeje.

Win, 9. novembra. Dotalny wuherſki miſterpschedzyda Andražy je ſem pschijet. Khězor je jeho ſa miniftra ſwonkownych naležnoſćow poſtaſit, hacž pak wón mjeno kanzlerja doſtanje, njeje hiſheje wěſte. — (Kanzler hrabja Beuſt běſche hacž dotal minister ſwonkownych naležnoſćow.)

Win, 9. novembra. Hrabja Beuſt je wcžera poſoldnu wot khězora list doſtał, ſi kotrymž jeho khězor ſe ſlužby puſčci.

Peſčt, 8. novembra. Konah budje najſkerje ſa pschedzydu wuherſkeho miſterſwa poſtaſeny.

Sakška. Jego majestosz kral Jan a jego wójsko mandżelska staj so s hrodu Weesenstein do kralowskeho hrodu w Draždjanach pschehdlikoj.

Woldżelenja sakskiego wójska, kotrej l 24. divisiiji śluša, su so sańdżenym tydżenj s Franzowskeje do tych městow wróćili, hdżej budża někto pschehwacż, też je so 3. bataillon infanterieregimenta No. 103, kij hizom někotry czas w Lipsku stejesche, do swojego předawšeho garnisona w Kamieniu wróćil. Wojazy buchu we wszech městach jara pschehdliwje witani.

Kral Jan je 3. novembra śledowazý džensli wukas wosjewik: „Wojazy 24. divisiije. Psihi Waschim wróćenju do wózneho kraju Waż wutrobnje witam. Po pschehdrych kruhy wojsowaniach a po dokonanych kwalibnych sluttach Wasch Wascha pschiżtuschnoscz hiszce dasloko wot domowisny dżerjesche. Też w tutym czasu scze Wy psches zwérne dopielnjenje pschiżtuschnoscze a psches najlēpsze sadżerzenje sakskemu měnu čęscz czinili. Wuziwoje někto derjesaślużenj pofoj we wóznym kraju.“

Na universitetu w Lipsku je w tu chwilu 2095 studentow, po taſtii jenož 18 mjenje, džili w Barlinie. Schtož poſlenju wójnu nastupa, dha je barlinski universitet wot 650 studentow, kij na wójnu czahnych, jenož 28 śhubik, lipski universitet pak, kij je jich 400 na wójnu poſtał, je jich tam 63 śhubik. Ojes nimi je tež jedyn Sserb, student Hadanek s Parzowa.

W Źitawje a wołosnoſci jétra hiszce pschezo sle doscž salħadżeja a je w mēzazu oktobru w Źitawje żamej 30 czlowiekow na nje wumrjeko.

Do Meza, hdżej jene woldżelenje sakskie artillerieſteji a tež dale ſtejo wostanie, je so wóndanjo wot 12. artillerieregimenta 105 muži a 1 wójsk l Dražđan podał.

Jako mējescze schützenregiment 3. novembra do Dražđan nutsczahnyč, dha běhu jemu někotri dražđanscy knježa hač do Wölfniq napscheziwo ſeli a tam 2800 wołuszkow a tež tejko kolbaskow bjes wojakami rošdawali, wysche teho pak tež 13 piçokow palenza, schtož ſebi wojazy jara kwalachu, dokež bě tehdź rano khezro ſhma.

Sakski hypothekski bank w Lipsku je bankrut szinił. Dokh woblicja je psches 7 millionow toler a dołžniż wot 100 toler lebū 38 toler ſaſo doſtanu.

W Meeranje ſta so 3. novembra wjedżor to njesboże, so jona pjeniežnika Rudolfa do jeneje noweje ſtundnie padże, kotrej tam na jenej haſy wurywachu. Tuta ſtudjen, kij hiszce hotowa njebe, njebeſche pschiżtyta a njebe pschi njei tež žana ſaſwēżena latarnja ſtajena, laž ſebi to ſalon žada. Rudolfowa s zyka ničo wo tutej ſtudni njevježiſche a je so pschi ſwojim panjenju tak wobſchodziła, so dyrbiesche bōrsh wumrjec.

Se sakskiego wójska su želeſny lchij 1. klasz dostali 48 offizierojo, 2. klasz pak 602 offizierow, 2. klasz s během bantem 31 offizierow, auditeurow, duchownych a

lčkarjow. Krónprinz Albert doſta wulki lchij a 1. klasz dostachu želeſny lchij tež hiszce 4 ſeldweblojo, 1 ſeržant a 2 vicewachmiftraj.

P r e u s s y. S Tilsita pižaja wot 7. novembra, so su tamniſchi kódzny móst (Schiffbrücke) wotwiesli, dokež na ręzy Memeli hizom wjele lodu płowia. ſhma bě na 9 gradow stupika.

Khezor-kral je mellenburgsko-schwerinskeho wjelwójwodu wopytał, kotrej běſche jeho na wulku hontwu pschebrożek. W Schwerinje jeho tamniſche mēſčezanſtwo jara pschezelniwje witasche a bě wjedżor město jemu l čęſczi poſwetlene.

W Barlinje su wobsanknili, so ma němske wójsko nowu lēpšu tſelbu doſtač. Wona ma taſla bycz, so taſ derje trjechi, laž dotalny „zündnadelgewehr“, so pak tež taſ dalo ko tſela, laž franzowſki ſchäſepot.

Wojalow 11. (ſchlesynskeje) divisiije su po wszechſatich powjesczach w tych ſchlesynſkich městach, hdżej su so wondano s Franzowskeje do swojego předawſeho garnisona wróćili, jara zwiedżenſzy witali.

Lětža budże ſaſo w zhlém němiſlim khezorstwie ſud liczenj a to 1. decembra.

S rajchsratha je klyſhcz, so chzedža ſapoſtanzy nowy pjeniežny porjad, kotrej ma so na ſkoto ſkoſic, ja dobrý ſpoſnacj. Tuton porjad knježi hizom w Franzowslej a Vendželskej, w Němzach ſo hač dotal pkačiſna pjenies po ſkłeboru poſtaſeſe.

A w ſt r i a. My tydženja pižachmn, so je so austriſtemu kanzlerzej hrabi Beustej a wuherskemu minister-pſchedzhdze hrabi Andražyjej radžiko, wurunanje s Čechami ſkłecz a ſo ſtaſ wonaj po taſtium nad wintſkim minister-pſchedzhdzu hrabju Hohenwartom dobytoj. Hohenwart je teho dla ſe ſkłubu ſtupik, ale, džiwenje doſej, tež hrabi Beust, kij ſo ſe ſkłubim dobyežom taſ naduwaſche, je ſwoju ſkłubu ſhubit. Cjoho dla, to hiszce ſnate njeje, ale naſſlerje drje teho dla, dokež khezorj ſel czini, ſo je ſo woſebje wot Beusta pscheziwo Čecham naſchęzawacj dał a po taſtium częſle wurunanje ſa dobre ſpoſnač njeje. Khezor je lohko doſcž hizom ſa tym pschiſhōč, ſo je w tym wulki ſmôlk ſcžinik.

Nó, njech je to laž čže, khezor je Beustej l wjedženju dał, ſo jeho wojazy ſa kanzlerja mēč nočze a ſo ma teho dla wo puſchezenje ſe ſkłubu proſyč. Beust pak, kotrej mējescze, ſo wón psches ſlaženje częſleho wurunanja ſaſo runje prawje twierdze w ſwojej ſkłubie ſedzi, nočzysče hnydom proſyč, hač jemu khezor prajiz da, ſo dyrbı hnydom proſyč, hewak jeho bjes proſchenja — to rěla: ſ haſbu — ſe ſkłubu puſchezenje ſe ſkłubu proſyč, prajiz, ſo ju wojazy wobſtaracj njeſmože, dokež je jeho ſtrwoſce poſzata jara hubjena bycz. Róždy pak wě, ſo wón ženje ſtrwoſci bycz njeje, khiba někto, ale

nichtón jeho Awstriji njewobžaruje; pschetož ludžo ſu tam ſlonečnje tola tež ſa tým pschischi, ſo je wón ſtajnje najprijodžy ſa tým hladat, ſchto móhlo jemu ſamemu i twužitlu býč, jo pak ſo ženje praſhak njeje, hac̄ to, ſchtož ſejini, tež krajec i lepschemu abo i ſchložde budže.

So je jeho pad zykej Awstriji a tež po wſchich Němzach wulce dživanje ſatožík, to je ſe wſchitlich nowinow ſtawne wižec̄ a awstriſke němſke nowiny ſu laž pohtuſhene. Veſti pak pječja jako awstriſki poſkhanz na ſendželski kraſlowſki dwór w Londonje pschindje.

Ale džiwna ta wěz pschego je, haj, jara džiwna!

Cjelsli ſejim je 8. novembra w ſwojim poſedženju wuradžik, ſchto ma ſo khézorej na jeho liſt wolmoſticež, ſi lotrhyž khézor cjeſlenu ſejmej i wjedzenju dawa, ſo pod tým wuměnjenjemi, lotrež ſu Rieger a Elam-Martiniz ſi Hohenwartom wujednaſkoj, ſi Cjechami wurunanje wobſanknyež njemöje. Sapoſkhanz jenohkóhne wobſanknyu, ſo pschi ſwojich předawſkich požadanjach wostanu a ſo njebudža na žane waſchnje čerpic̄, ſo by něchtón druhí w cjeſlim kraliſtwje roſlaſowat, khiba awstriſki khézor jako cjeſli kral, a to po tým, laž ſebi to prawa cjeſleho kraliſtwa žadaja.

Wjerch Schwarzenberg, kiz měſeſhe tuto wobſanknenje woſſewic̄, rjelny w ſwojej ryži najpoſledy: „A ſa tute prawa budžem ſtežec̄ a wojovalc̄, tak dalolo hac̄ naſche mož doſahaja, ſa nje budžem ſažic̄ ſamoženje a ſwoje žiwenje.“ A wſchich ſapoſkhanz jeho ſkowam hrimotoſu ſklarw pschivoſku.

Khézorowy naměſnik w Cjechach, hrabja Chotel, je khézera wo puſčenje ſe ſtužby proſhy, prajiz, ſo w Cjechach dale ſtužic̄ nočze, jeli ſo wurunanje ſi Cjechami njeſtanje. Khézor je jemu jeho wolu ſejniſt a hrabja Chotel naſſlerje ſaſo jako poſkhanz do Petersburg pónđe, hdžej je jako taſki hijom předy był.

Cječi liſt na ſerbſke džec̄i.

Wat J. V. Nječili.
(Poſtrac̄owanje.)

We Wanheimje namaj powiedaſhu, ſo ſu na druhej ſtronje Rheina rjane wýh a dokež ja pónđelu dla hermanſta w Cjejenje žaneje ſchule njeſjach, wobſanknyh, tele wýh wopytac̄. Za džech ſi Khatrjinku i rýž a mój dachmoj ſo ſi cjełtom na tamny bol pschewjeſz. A runje jako na wodže běchmy, ſchwörceſhe jena parokodž dele a nadžeka taſki njeſter w rýž, ſo naſch cjełom jenož tak horje a dele ſetac̄he. Naju kódžnik pak prajesche, ſo to hſdceze ničjo njeje, ale ſo ta najwjetſha kódž taſte žokmy twori, ſo ſu dla nich jenož hlowy tých w cjełmje ſedžazgých ludži wot brjoha ſem wižec̄. Mój njebuſhnoj ſrudnaj, ſo tale wulca kódž netko runje nimo jeka njebe; naju běſhe hijom to ſnadne ſhablánje doſez ſpoloſiko.

Cjim dale na wodže pschindjeſhmoj, cjim ſchérſhi ſdaſhe ſo namaj Rhein. Ludžo we Wanheimje praſa, ſo je 6—700 krocžel ſcheroſi a ſo móhlo ſo nehdje ſa 8 minutow pschenež, hdy by wuſalny. Woni ſu to wotměrili, jako lód psches njón džeržesche. Pschejſd ſ cjełtom traje nehdje běrtſk hodžiny, dokež ta ſpěſhne běžaza woda jara horjegezli. — Woda bě trochu žokta, ſmučena dla děſhczow w hornym kraju; wona je hewal cjista.

Na druhej ſtronje, na lewym pobrjoſy Rheina, wuſtipic̄moj na rjane kuli. Na nich ſtejeſhe wjele wjerbow. Bole dale pschindjeſhmoj na wýhole hac̄enja. Tele hac̄enja ſu wjele mil dolhe a maja wulcu wažnoſež. Wone wobaraja powodženju woſolneho kraja psches rheinske žokmy. Hdž w naſeču ſněh a lód roſtawa, napjelni ſo tale rěka husto ſe žalostnej wodu, kiz potom psches tón niſti brjoh do polow, měſtow a wýhov běžec̄ pyta. Tej ſtaja hac̄enja mjeſu. Je pak ſo tež hijom ſtalo, ſo woda ſo psches hac̄enja pschedreje, potom ſo ludžom a ſtotej ſlē ſendže a mnoha ſwójba dyrbjeſhe wjele dnjow ſa ſobu w ſymje a bje-wjšeje zyrobý na kubi ſedžec̄. Tak ſym ja w zyrlwi města Drſoy ſmuhu wižat, kiz mi wjele wýſhe hlowy džeshe, a hac̄ ke kotrejj je tam ſtejaza woda doſahala. W lécze 1784 ſu tam psches powodženje na 80 hoſjadow ſhubili.

Mój džechmoj po hac̄enjach dale. Namaj i lewizy běch ſame kuli ſe wſchelakim liſčowym drjewom a lečcijnu a rjane ſadove ſahrody, i prawizy pak widžachmoj burske dwory i rjanymi twarjenjemi a duſčnymi ſahrodkami, w lotrhyž georginy, hwežli (aſtry) a druhe naſhymſke kweſki kjeſejachu. Schkoda, ſo bě wſchudže ta najrjensha krasnoſež ſaſhka! W naſeču, hdž maju ſtomy, kuli a pola ſwoju zyku pýchu, ſo wěſcje ta zyka krajina ſuboſnej Bojeſ ſahrodže runa.

Na jenym měſeſe nadendjeſhmoj hromadu wýſoſtich topokow a na nich wróniſaze hněſda, jene pschi druhim, tak ſo jich n. psch. na jenym jenicklim ſchomu ſydom liſčachmoj. Wróny běch ſcorne a ſdachu ſo ſ tým na jene býč, kiz naſhym ſež psches ſerbſki kraj i wulci ſyklami i dokehemu wjetzoru czechnu. Runje jako pschi tých topokach nimo džechmoj, poča wětſik khetrje duc̄, a te liſčic̄ka ſo jenož tak dele ſypachu kaž ſněh. Mi bu ſtyſkniwoje woſoko wutroby, jako to rjane wižec̄e tých ſchomow takle do procha padac̄ widžach, a ja ſo dopomnich na jene němſke hrónežto, kiz naſh ſi taſlim liſčom runa a ſerbſli nehdje tak rěkaſ móhlo:

Šym liſčo padaze;
Šsmjerc̄ mi po buku khodži,
Šnabž dženž ſo kaſhej mi hodži,
A jutje hrjebu mje.
abo: Rom jutſje krje mje.

W jenej wýh džechmoj tež nimo zyrlwje. Dokež bě wotwrijena, ſaſtipic̄moj. Wona bě jara pýchna, hifchze

zyle nowa a skusheche katolskej woßadze. Na wszech běchu rjane wobrasz; pschede wschem pak bě hlowny woltar krafny. Spodzitne bě, so kōdže skoro abo trochu wotsje stupjenje tajki wotklos da, kaž we wulkej zvrtwi. Tam spěwanje wěseče rjenje klinči.

Něhdje po dwěmaj hodzinomaj pschindzechmoj do mestascha s mjenom Uerdingen, něhdje 4 hodiny níže Düsseldorfa. Mój nadzachmoj šo, tam parolódz trzechic a s tej po Rheinie do města Duisburga dele jecz, ale to šo namaj njeradzi; kōdž bě hizom wotjela. To šo woſebje Khatrjingh jara njeſdasche. Ja běch jej wjele w tym rjanym jěſdje na tajkej kōdži powjedal, a wona bě šo wulzy na njón wjeſelila. Wona džesche ſrudna mi po boku psches město a nicžo šo jej wjazy njeļubjeſche. Mój pytachmoj ſloučnje ſeleſnizne dwornischzo a jēdzechmoj po ſeleſnizných psches měſeče Ruhrt a Oberhausen ſaho domoj. W Ruhroze, hdež Ruhra do Rheina běži, pschejedzechmoj Rhein na parolódzi a ja móžach Khatrjingh pokasac, kak wona we wszech dželač wonhlađa.

W Ehenje bě dla hermanka zyke město tak połne, so šo lědy pscheſiſtezech možachmoj, a šo Bohu džałowachmoj, jako ſbožomne doma běchmoj.

Wostańcze s Bohom! Wasch starý pscheſzel

J. B. Ryčka.

Ze Serbow.

S Hucžiny. Ssobustawý tudomneho zyrkwinneho přjódſtejerſta ſu: kowar a gmejnski přjódſtejer Mějetwa w Hucžinje, ſahrodník a wojnar Hanslo w Bréſynje, wulſosahrodník Böhmat w Hlinje, živnosćer Robanja w Lemischowje a farak Sommer jako pschedbyda.

S Holz. Tudy je šo wondano živnosćer-wu-mjeník Michal Nowak ſam wobwěñyk. Wón je 60 let starý.

S Małejez. Ssobustawý tudomneho zyrkwinneho přjódſtejerſta ſu: rycerkublet Scheffel nad Bluznikazami, živnosćer Chlora w Małejezach, herbški korčmarž Kunat w Dobraschezach, kublet Dreßler w Delnej Hörzy, wulſosahrodník Chonig w Bréſynji, ſahrodník Handrij Melkta w Khwaczizach a farak Trautmann jako pschedbyda.

S hodijskeje woſadu. Du tudomneho zyrkwinneho přjódſtejerſta ſu wuswoleni: rycerkublet Geißler nad Wulkim Žičzenjom, gmejnski přjódſtejer Hala w Hornym Hunjowje, gmejnski přjódſtejer Alahra w Prasý, hrabja t Lippe nad Debrlezami, živnosćer Lorenz w Bréſy, gmejnski starschi Mrčos w Hodžiju, gmejnski přjódſtejer Petr Mikont w Džiwočizach, gmejnski přjódſtejer Nowak w Khanezach, rycerkublet Chernal nad Džehorezami, ryhtar Radza w Pręczezach, Diaconus Voigt w Hodžiju, rycerkublet s Zenker nad Darinom, gmejnski přjódſtejer Zyg w Počaplizach a gmejnski přjódſtejer

Cjornak w Darinje, kaž tež farak Imisch w Hodžiju jako pschedbyda.

S Hodžiju. Póndjelu wježor w 7 hodzinach je šo bjes naſzej wžu a Njeſbaſhezami jena wowſowa fajma, tudomnemu hoſčenizarjej Pežoldej ſkuſhaza, do cista wotpalika.

S Luciž. Tudy je šo 42letny kublet C. G. Fischer 6. novembra w čeſkych myſlach ſam wobwěñyk.

S Kulowá. Kandidat dučownſtwa l. Petr Lipic s Lubochowá pschi tudomnej woſadze jako kaplan ſastupi.

S Kalbíz. Tudy je šo ſandžem tyděn „katolſla bjeſhada“ ſaložka a je jejne hlowne wotpoſladanje „wjeſny lud t pilniſhemu dželbraču na zyrtwinſkim živjenju wubudzech a jeho katolſke ſmyſlenje ſdžerzech a pschiesporječ pytač.“ Sa pschedbydu bu jenohězne wuswoleny: l. Michal Róla, ralbicjanſki kaplan; ſa jeho nařeſtnika: l. Michal Kummer, mlynk w Lazu; ſa višmawjedžerja: l. Franz Kleiber, wucher w Schunowje a ſa jeho nařeſtnika: l. Miklawſch Hizla, wucher w Kalbizač; ſa poſkadnika: l. Jakub Grawſch, khlamač w Rožencze, a ſa wubjernikow: ll. Jakub Matka, bur w Konjezach; Jurij Wičas (Lehmann), bur w Rožencze; Jakub Cjornak, bur w Nowoſlizach a Michal Biedrich, ſchewz w Smierdžagej. (R. P.)

Přílopk.

* Wondano bu w Varlinje jedyn ſkuſobník jeneho wulkeho pschekupſleho domu wotkudženy, kž bě jedyn list na pôst nježet, ſ tuteho pak ſa 10,000 tolet papjerjamých pjenies wſak a na jich město někaje papjerki do jeho tylny k a jón potom na pôscze wotpoſlak. Ale borsy běchu teje wězy dla na prawy ſlēd pschisli a nimale zyku ſummu pola njeho namakali. Wón doſta ſa to 18 měſazow jaſtwa a jeho žona, kž bě jemu pomhala, 8 nježel teho runja.

* W jendželskej Indiſkej je w tſioch lětač psches 25,000 člověkow na ſuſenjenje jēbowatých hadow wumrjelo a něhdje 13,000 je psches džiwje ſwérjata, woſebje psches tigrų ſwoje živjenje ſhubilo.

* Na ſeleſnizach, kotrež do ruskeho pschimórſleho města Odeſy wjedu, ſo někto wſhědne wjele čaſhov ſe žitom pschewjese, ſo by ſo wot tam po morju do nařečorneje Evropy dowjeko.

* Sa te holečki s Hajniz, kotrež běchu, kaž tydzenja ſpomniſhny, w lotteriji dobyli, ale dla njehwěrnoſcze ſobuhracjka pravo na dobytk ſhubili, je ta wěz psches dobroživoſcž l. Kollektura hiſhce zyke derje wupanyle, ſchtož čhremy ſa tydzen powjedacž.

* W počnōznej Amerizi je ſo w počleniſhim čaſu na 1600 kwadratnych mil leža ſpaliko a je ſo pschi tym tež 14 wšow wotpaliko.

* Przedawoskej austriackej ministraj Žireček a Schäffle chzetaj so s Wina do Prahi pshedsydlcz. Schäffle, tiz bē predy profesor, chze nētlo na pražskim universiteze saho s profesorom bycz.

* Se Smolenska w Ružowskej pišaja, so je tam 4. oktobra počna šuma fastupika. Wody su s lodom a pola se hněhom pokryte, tak so tam wchudzom na gajach jēdza.

* W Trójciach (w Ružowskej) je wónbano jedyn bur wumrjeł, tiz bē 120 let stary. Wón bē hac̄ do kmiercze strowy a czerstwy, jenož s tym wuměnjeniom, so bē jeho widżenie wot 2 let hem trochu skabsche. Szyka bē wón ja swoje wchitile žive dny jenož tsi kroc̄ khorz pobyl.

Cyrkwińskie powjesce.

Werołani:

Petrowska chrlej: Vojdrich Adolf Renner, częśla, s Mariu Madlenu Schleńcerjez.

Michalska chrlej: Bohacjusz Ernst Fröda, wycher w Jeńcezach, s Hanu Schrystianu Radez tam.

Krēeni:

Petrowska chrlej: Jan Ernst, Jana Sobana, wobydlerja, s. — Theresia, Michała Ryżerja, wobydlerja, dž.

Michalska chrlej: Max Robert, Jana Bohusława Schottky, chéjerja pod hrodom, s. — Benjamin Wylem, Ernst Vojdricha Wylema Preibischa, mlynka-najenka w Dzēznilezach, s. — Anna Augusta a Jan August, Jana Bohuwera Žura, sahrodnila w Delnej Kinie, dwójnijskiej džesći.

Kak

rozom

Hans Depla

w ořítaj

a

a

Mots Tunka

ludzi pôdla

š k r ejetaj.

Hans Depla. Mots, hy dha do Lejna (polo Wojerez) na kermusich schot?

Mots Tunka. Ach nje!

H. D. Czeho dla dha niz? To je mi tola džiwno, pshetož ja bych rjek, so bē na nju psheproscheny, dokež stej wujowej džesći tola k Vam tykanz noškej.

M. T. Noškej drje stej, ale k ſuſodej, a naſcha wotoka je dyrbjaka ſuſodoweho pša wobarac̄.

H. D. Hm, to wſchal je mjerſaze, hdyž druhdže psheproschua a dyrbisich k temu hſichče ſkuſobny bycz.

M. T. To džē je nētlo w Wullich Schparach zyle hinal, taž predy!

H. D. Ale ſchto dha?

M. T. Nō, hólz predy w ſwonkowym hoſezenzu

rejwachu a mužojo w ſnitslownym, ale nētlo je to runje na wopal. Niewesich dha, čoho dla to tak činja.

H. D. Hm! Nētliſi mēnia, so je so to pjenjes dla ſtačo.

P. L. To bych niewjedzil.

H. D. Haj, hdyž maja hólz reje a chze ſadyn muž na ſalu, dha dyrbí ſaplačicž a duž mužojo praja, ſo k rejam naſſlerje ſami doſez pjenjes nimaja. A potom je tež wo wſy lepje ſkyshecz, hdyž ſu hólz wjeſelti.

M. T. Kal dha to?

H. D. Nō, hdyž jedyn abo druhi w drjewjanzech rejwa, dha je to tola po zykej wſy ſkyshecz.

M. T. To maſch prawje. Ale dha chyž ja jenož wjedzec̄, kaž je tam kermusichu bylo.

H. D. Aj, to chzu czi poſdžiſho wupowjedač.

Opticus Wagner

woje kłamły w jazdy na herbskiej haśce nima, ale ma je wot někt na hauensteinerskej haśce pschi butrowych wilach pola knjesa konditora Lehmanna.

Wón porucza czechem Sserbam swoj bohacej srjadowanych skład optisich tworow, wobstejazh s dobrzych dalołowidow, opernich kularjow, lorgnettow, wschelakich lupoow, woszehnych mužazych a hólczazych brhlow, w worzelu, skleboru a skotu szkodzenych, wón porucza dale dobre reiszzeugi sa elementarskich a twarskich schulerjow, jednore a dwójne barometry, wschelake thermometry atd.

Duż wón swoje kłamły w jazdy na herbskiej haśce nima, ale ma je na hauensteinerskej haśce pola konditora Lehmanna.

Hrajadla hrajate tyſci

kaž je suate w najwjetšim wubjerku a po nowschim ročenju.

Róždy kłopowat dostanie wot summy po 25 frankow — jedyn lóz jako pschidawł i čehnjenju 28. februara.

J. H. Heller, Bern.

Mulohowanje.

Na wschelake požadanje mulohowanje wschelskich hrajadłów srjaduju, lóz po 1 tol., 12 lózow 10 tol. čehnjenje 28. februara.

Preiss-courant a prospektu poszczelu franko.

Wo prawdze

wobszwiedzjam s tutym, so je mi G. A. W. Maherowich broßthrop psche jara sažwanje na bróscze a psche býlny, s nim sjenoczeny kaschel wošebnu šlužbu wopokasal.

Pfarrkirchen. Falchner, oberstleutnant a. D.

Genož prawdziwih maja jón w bleſchach po 8 nžl., 15 nžl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Lindau w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinne, haptikar w Hernhucje,
Jos. Löbmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalfzu,
haptikar Gerischer w Ostriku,
Scholka we Wotrowje a
Lehmann w Budestezach.

Vorhof-Geest

abo:

brodu- a wlošy tworzoja tintura plobji tež na holych mestnach kłowych nowe wlošy, a tež pschi hisheje młodych ludzoch býlne roſczenje brody.
 $\frac{1}{2}$ blescha sa 15 nžl. $\frac{1}{2}$ blesche sa 8 nžl.
Sklad ma Heinr. Jul. Linda.

w Budyschinje.

S tutym k nawjedzenju dawam, so bým wot 4. oktobra nukowe kłamły po jenotliwym w sadnej bohatej haſce podla rēnika Hentschela wotewrit, kotrež bým knjesej A. Krügerek psche podał a s tutym poruczam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. septembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

We wudawarni Serb. Rominow je sa $2\frac{1}{2}$ nžl. dostacj: Gród na shorjelskej horje Landskrönje abo Bože wobdzienja. Ku dźiwne. Powiedanczko je starých čzokow wot J. B. Muzinkfa. Druhi wudaw.

Teho runja: Pomocna knižla i wuliczenju nowych a starých meroów a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W herbskiej a němskiej ryczi. Sa 3 nžl.

Hewak tež: Nowa mera a nowa waha a najnuſniſche wo deſimalach. Podawa herbsti a němski J. W. H. Jordan. Sa 1 nžl.

Spodžiwnje tunjo pschedawam ja
perroleum a mydło
na sažopschedawarjow kaž tež po jenotliwym.

Hermann Puy,
na herbskiej haſce čzo. 29.

Džiwočanske herbske ev. luth. misjonske towarzystwo směje — dali Boh — jutsje 12. novembra popoldnu w dwemaj shromadžisnu.

Bětr Mloník, pišmarojedzec.

Sakſki renty ſawěſcjaſy wuſtaſ.

(Sächſische Renten-Veſichirungs-Anſtalt.)

Pođpišaný direktorium ſi tuhym k ſjawnemu nařezenju dawa, ſo je ſo na lětnym ſjenoczeńſtwje, ſa běžaze lěto 1871 nowozałożenym wot 1. februara hac̄ do konza septembra

493 woſkowow ſi 906 ſakkadkami w nominalnej hōdnosći wot

90,600 tl. počti 16,684 tolerjaſch nutſpłaczenja wobrželiko, kaž tež ſo

je ſo na ſakkadki předawſkich lětnych ſjenoczeńſtwow w ſpomnjenym čjaſu 16,983 tl. 13 fl. dopłacjilo, a ſi dobom na to keždne čini, ſo je ſo 30. novembrom lětuſcha hromadžaza perioda ſlonečji, a ſo teho dla wſchiky cji, kij keždža ſwoju ſamſnu abo počichodnoſć ſwojich ſwójských, poruczených atd. ſi pomožu wuſtaſa pjenjeźnje wobarnowacj, počes prawočaſne počitupjenje k lětnemu ſjenoczeńſtwu, ſo runje ſaložazemu, ſe ſakkadkami hac̄ do 10 toler dele, kaž tež ſi dopłacjowanjem na předawſche ſakkadki hac̄ do 1 tolerja dele, ſkładnoſć namakaſa, hdyž ſo woni na hōlownu expediziſu wuſtaſa, na starym torhochęzu (Altmarkt) No. 8, I. Etage w Draždānach, abo na jeneho agenta wuſtaſa wobroča.

W ſpomněných expedizijsach a agenturach může keždý wuſtaſki wuſtaſa kaž tež popularne, k ſlepſchemu ſa- počijeczn renty ſawěſcjenja keždý čjaſ darmo doſtačz.

W Draždānach, 20. oktobra 1871.

Direktorium ſakſleho renty ſawěſcjozeho wuſtaſa.

Šwobodny knjeg ſi Weizenbach,
počedkyda.

Robert Weigand,

polnomožnjeny.

Ke ždemu trěbnemu wuſtaſowanju a k wſchém wobſtaranjam horka ſpomnjeneho ſawěſcjenja porucža ſo
W Budyschinje, 20. oktobra 1871.

C. A. Siems,

w firmje:

J. G. Klingſt Nachfolger,

agent horejſcheho wuſtaſa.

Dickowa konceſſionirovana daloko
wuwolka i a ſpodžiwnje hoſaza žalba,
kotraž je ſo najbóle keždý ras jako dobra wopokaſala
porucža ſo w žerdkach po 3 nſl. a po 12 np.,

wot hrodoſkeje haptvki
w Budyschinje.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, ſe starodawnych čjaſow dopokaſaný, ſi naj-
lepſich ſelov a kořenjow počihotowaný pólver, po jeno
abo po dwěmaj hízomaj wſchědne frutom abo wów-
zam na přenju pizu nažypaný, počiſporja wobžernosći-
plodzi wjele mlóka a ſadžewa jeho woſignjenje. Paſczik
placzi 4 nſl. a je k doſtačzu w

hrodoſkej haptvzy w Budyschinje.

Aufzia palneho drjewa.

Na nowowjeſčanskim revitu budže ſo 13. no-
vembra t. l. dopoldniſa w 10 hodzinach uždže 30
kloſtrow duboweho ſchępjanego a pjenkového drjewa
ſa hotowe pjenjeſy na počehadzowanje počedawacj.
W Barcze 7. novembra 1871.

Wiedemann, wſchſchi hajnik.

Emil Flegel
w Budyschinje

porucža ſwój woſebje wulkſi wubjerk poſzowých tworow
a mězow čjeſčenym ſerbam k dobrociwemu wobſed-
bowanju.

So bychu ſo myſche a wulſe myſche,
tež hdyž je jich ſara wjele, do čjista ſahubík, porucžam
moje njeſeđoje vřázarath w ſchactelsach po 15 nſl.,
počes čjož ſo w tajſim naſtupanju wſchikim jebanjam
„na wſchě čjaſh“ wěſty konz ſejzini.

E. Sonntagh,

arcaniſt a chemikar w Uſcziwiſle.

NB. Genicži ſtad ſa Budyschin a woſolnoſć ma
Heinr. Jul. Linda.

Schtrümpfke khlamy
C. A. Lommatscha

na žitnej haſh čjo. 50.

póbla želeſotworowych khlamow knjesa Fiſcher a
porucžeja je čki, ſchtrümpy, ſpódne kholo-
wy, ſoki, woſmijane počedzeno k ſchrykowanju t. a. d.

Twory ſu dobre a placžiſny
wſhomozno tunje.

(S barlinskich nowinow.)

Skutkowanja kralowskeho napoja.

(Königstrank.)

(28743.) Lindenwalde, 16. 10. 71. Mój syn je, dżakowanu Bohu, psches dobre skutkowanje Waszheju z bleschow kralowskeho napoja wot swojeje satraschneje khoroscze (widliszczow) wuszwobodzeniu a je netko zble strowy. M. Koriat.

(28746.) Przysiersk p. Terespol, 17. 10. 71. Po nałożeniu 6 bleschow kralowskeho napoja je snamjenite pomijenischene mojeje żoldkoweje a schijoweje kholoscze fastupilo. — Psihi wschelakich twardnych ranjenach je so skutkowanje kralowskeho napoja hny dom połasato. — (Nowe stanisze.) — A. Bolt.

(28844.) Harmuthsachsen p. Waldkappel, 16. 10. 71. Kralowski napoj je mi psihi mojich wschelakich czerpjeniach, swierdleniu jatrow, nerwowy czerpjeniu atd. jara derje thl, mój katarrh kaž tež delnožiwo na ból siej zble wotstronjenej — (Glas.) — A. Wiebe.

(28863.) Ehrenfeld p. Kolna, 19. 10. 71. Sa wukhowanie mojego dżescza Wam mój wutrobný djal, pschetož wone je po nałożeniu několrych lžizow kralowskeho napoja wot straschneje bězenja a stajneje lacznoſcie, wot stajneje sahorjenja salozeneje, zble wuszwobodzene. — H. Piskarz.

(28913.) Gräfenhainchen, 20. 10. 71. Jenia je tra měja za žona bu tudy bjes lekariskeje pomozh po wuziczu kralowskeho napoja zble strowa. — Jedyn dleschi čas na bězenje a bleče khoru mlohy cžlowjek po dwajkrócznym nutzbranu woczerstwi. — H. F. Strebel.

(28929a.) Bärenwaldsta heta p. Barkenfelde, 18. 10. 71. Kralowski napoj je mojimaj wocžomaj jara derje cjinil, wonej siej netko dospolnje strowej. — J. Fett.

(28952.) Dwistin p. Güskowa, 20. 10. 71. Wascha pozylla kralowskeho napoja je wo prawdze spodziwne hojaze skutkowanje na moju wjeleśetnu żolatkowu ból mělo, tak so bym wobsanknył, so wscheye druheje husto spytaneje lekariskeje pomozh sminęc. — E. Weitenampf, dw. rad.

(29160.) Pr. Holland, 22. 10. 71. Schewz Herrmann tudy je, po swoim wuprzeniu, netko po nałożeniu kralowskeho napoja zble strowy, kózda faczekosc na jeho ciele je prjecz a won wot wodnich wuszwobodzony. — E. Weidemann.

Wunamkar a jeniecki fabrikant kralowskeho napoja:

prawdziwy strowotny radziczel (hygieist) Karl Jacobi

w Barlinje, Friedrichstraße 208.

Blescha kralowskeho napoja extrakta, k trojzy tejlo wody, placzi w Barlinje poł tolerja.

W Budyšchinje 16. nbl. pola H. G. Linck.

Khofej
punkt po 84, 88, 90, 100, 110 np. atd.
psihi 5 pt. tunischo;

zofor
zble a drobný po najtunisichich placzisnach;

rąjß
punkt po 18, 20, 24, 28, 30, 40 np.
psihi 5 pt. tunischo;

syrop
punkt po 16, 18, 20, 36 np.

cigarry
25 sichtuk po 35, 45, 50, 55, 60, 70 np. atd.

palenzy
wschitkich druzinow ma najtunischo na pschedanu
Rudolph Hözzer.

Serbiskich Nowinow
čzo. 35 a 36

so sało kupyja we wudawarni Serb. Nowinow.

Nakładnik: J. E. Smolef. Ćišé L. A. Donnerhaka w Budyšchinje.

Kedžbu!

Mojim czechenskim pacientam i tutym i namiebzenju dawam, so budu żobotu 18. novembra w hospicju i bělenu konjey w Budyšchinje i ryczam.

Zenož dobre hojenja pucze i lepschemu khoreho cžlowjestwa wurunaja. Cži, kis su swoju wobczeźnosć wotbyli, njech to i lepschemu druhich pěknje druhim praja.

Fr. Ph. Dittler
i Dražđan.

Aukcia hatneho złanja.

Zutje njebzelu 12. novembra t. l. popołdnju wot 1 hodziny budże so we wuslim hacze, i ryczelskubku w Huczinje kłuszącym, złan je po lozhach na pschedzowanje pschedawacj. — Shromadžsna tam.

W Budyšchinje je na jenej haſh, hdzej ſo wjele jespjji a khodzi, jena kheda ſe sahrobu na pschedan. Wschodzka je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kž maja so w wudawarji
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna przedpa-
ta pola wudawarja 66 t.
a na kral. saks. pósér
7½ nsl.

Wępschijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Pschedawki tseczemmu listej na herbske džeczi. — Se-
Serbow: S Budyschina. S Měrkowa. S Horneje Kamjeneje. S Nadžanez. S Pravocjiz. S Konjez. S
Němickich Paſil. S Dženikez. S Delneho Wujesba. S Króscjiz. S Wotrowa. — Hans Depla a Mots Lunka.
— Pschilosk. Brýlwinſke powjesce. — Nawěštnik.

Płacízna žitow a produktow w Budysinje.
11. novembra 1871.

D o w o z :	Płacízna w přerězku							
	na wikach, na bursy,							
	wyšša.	nizša.	najwyšša	najnižza.				
Březina . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.				
Rožla . .	7 5 —	6 20 —	7 15 —	7 —				
Děčínen . .	4 27 5	4 20 —	5 —	4 25 —				
Wohř . .	3 22 5	3 17 5	3 25 —	3 22 —				
Hroč . .	2 5 —	2 —	2 7 5	2 2 5				
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Jahy . .	7 20 —	7 15 —	9 2 5	— — —				
Hejduschka . .	6 15 —	6 10 —	— — —	— — —				
Kana butry . .	21 —	19 —	— — —	— — —				
Kopatštom . .	— — —	— — —	— — —	— — —				
Zent. hyna . .	1 — —	— 25 —	— — —	— — —				
Lane hymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —				

Čzahi Šakſkoschlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 50 m. — minutow* do połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeżor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.; ** w noz̄ 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; popołnja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.*; wjeżor 6 h. 50 m.*; wjeżor 6 h. 35 m.; w noz̄ 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

* Pschisanknjenje mot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Pschisanknjenje. Čzahaj se snamjeschkom ** bjes Dražđanami a Šhorjelzom jenož w Budyschinje a Lubinji ſastawataj. Wonaž mataj jenož wosy přeňeje a druheje ſlagy a ma ſo ſa billet $\frac{1}{4}$ wosy płaciz; džensle billety pschi nimaj njepłaciza.

Pienięzna płacizna.

W Lipſtu, 15. novembra. 1 Louis'dor 5 toler 17 ngl.
9½ np., 1 połnowažazý czerwony řoth abo dułat 3 tl.
9 ngl. 5½ np.; winsle bankowki 86 (17 ngl. 2 np.)

Spiritus płacizsche węzera w Barlinje.

22 tl. 10 ngl. a 22 tl. — ngl.
vřeňza 66—86 tl., rožla 40—60 tl.,

(toje: ſa 25 prussiſk ſorgow.)

rēpikowý woliſ (nječiſczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Čiſczeny, kaž ſo w Budyschinje pschedawa
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſhi.)

Najnowsche.

Barlin, 16. novembr. Rajchstag budje ſe ſwojim džělami ſkoro hotowy a je nadžija, ſo ſo 25. novembra wobsanknje.

Prusli ſejm budje pječza ſ 27. novembra w Barlinje wotetwreny. — (Dha ſo to najſkerje w Dražđanach ſe ſakkim ſejmom tež konz novembra abo w ſapoczaſku decembra taſ ſtanje.)

Win, 16. novembra. Ministerſtwo je pschi-kaſało, ſo maja ſo w Čechach direktnie wosby do winskeho rajchſrathā ſtacz a to 14. decembra wot wjeſtých gmejnów, 16. decembra wot městow a 18. decembra wot wulfich ſublerjow. — (Hacž do-ſtal ſo čjeſzy ſapoſlantz do winskeho rajchſrathā ſe ſapoſlantzow čjeſkeho ſejma wuſwolachu; ale dokež ſu ſo na poſlenim čjeſkim ſejmje tajž ſapoſlantz wuſwolili, wot kotrejž žadyn na winski rajchſrathu njepónđze, dha čze ministerſtwo tu wěz tón króč hinač ſpýtacž, wone je mjenujžy porucžito, ſo bydu ſo rajchſrathſzy ſapoſlantz wot luda ſameho wuſwolili. Čezechy ſe ſtac a ſtac, ale wot tyč, kž ſo wot nich wuſwola, žadyn do Wina njepónđze. Tola ſměje ministerſtwo tón dobytk, ſo tyč ſapoſlantzow na rajchſrath doſtanje, kotsiž ſo wot Něm-ſow w Čechach wuſwola.)

Barlin, 15 novembra. Khežor kral ſo jutſje ſe ſwojimi wyšokimi hoſćemi do Berlina wróci.

Sakska. Po pschepröfchenju němſkého khejzora ſtaj ſo krónprynz Albert a prynz Žuri 13. novembra do Barlina podakoj a wot tam ſ khejzorom na hóntwu do Lezlingenena jérój.

Sa nětotrehožkuli budže ſsnadž ſajimawę, hdyž ſhoni, ſo ma krónprynz Albert 42 rjadow (ordnow) a čeſkých ſnamjenjow.

Póſtiske ſaſtojnſtwa k temu radža, ſo by ſo na kóždy paket, kotrež nechtón ſ póstom něhdže poſčezele, ta ſama zyka adreſza napišača, kofraž na liſcze ſteji.

W Grünhainichenu ſu ſo 6. novembra twarjenja Schmidte burſkého ſubla a tři druhe domské wotpaliče. Pschi tym je ſo, Bohu žel, tež jedyn ſlém hólčez ſpalik.

Pónoželu 13. novembra bu narodný džen Jeje majestosće ſalſkeje kraloweje w Budyschinje wot wojerſkeje hudžby ſ pěkné reueillu ſwjeczenj.

Renjeni Marja ſimonowa, kofraž je teho dla, dořelž je w ſandženej wójnje, kaž tež we wójnje lěta 1866 wjele ſa ranjených wojaſkow ſlutkowala, wſchela čeſkne ſnamjenja a ordeny daſtala. Wondano ſpočiſi jej württembergſki kral rjad ſwiateje Olgi. Mřenivžy jeho knjeni mandželska, kofraž je po prawym ruſowſka prynzežyna, tež Olga rěka.

Jako wójna 1870 wudhri, buchu Němzy, kiz w Franzowſkej býdlachu, ſ wjetſcha wuhnaczi. K ſarunaju jich ſchłodowanja je rajchstag něhdže 4 millionow toleč pschiſwolik a tute pjenesy ſu ſo na wſchě němſke kraje roſdželic. Na ſakſku je 61,036 toleč pschiſklo a te maja ſo nětko na 700 ſ Franzowſkej wuhnathych ſakſow roſdželic. Woni běchu něhdže 70,000 toleč ſarunanja žadali.

Pruž. Na hóntwie w lezlingſkim ležu wobdzeliču ſo vóbla khejzora a ſaſkeju prynzow tſjo pruzh prynzojo, württembergſki prynz August, anhaltſki wójwoda, dwaj meſlenburgſkaj wójwodze, wjetř Ples, wjetř Bismark, minister hrabja Eulenburg, general Podbylecki a Steinäcker, ruſki general hrabja Kutuſow atd.

Pruska ſwudowjenia kralowa je ſo do Draždan podaka a čze na tamniſkém kralowſkim dworje hacž do kónza novembra wotſaz.

Šańdžený thđjen bu w Barlinje ſtatua ſławneho němſkeho pěñjerja Schillera ſwiedžený wotſryta.

Pruzh hufarojo ſwiedžicu 11. novembra ſwoj 150létmy ſaſoženſki ſwiedžen, pschetož psched 150 létami bu na tuym dnju přeni pruzki regiment hufarow ſaſožen.

Na rajchstagu ſo w tu ſhwili hischeze nowy pjenježny ſalon wuraďuje a ſda ſo, ſo budže pschiſathy. Zeli ſo to ſtanje, dha budže potom najwjetſchi pjenes tak mjenovaná marka, kofraž budže 10 ngl. hódna, a ſlěborny kroſch ſměje we wſchěch němſkich krajach 10 nowych pjenes.

A wſtri a. Kaž ſo thđjenja hischeze jako njewěſte porjedasche, to je ſo bjes tym doſpołnje do ſlutka ſtaſilo: hrabja Beuſt je zylo ſe ſkužby puſcheženn, wuherski ministerpschedžyda Andražy je na Beuſtowe město pschiſ-

ſchok a ſa wuherskeho minifterpschedžydu je Lonžay (čítaj: Lonžaj) poſtajený a wſchitzy druhý wuhersky ministrjo ſu w ſwojej ſkužbje wotſali.

Winske nowe minifterski ſchwartk, na kotrejž dnju tole piſam, hischeze hotowý njebě, tola je baron Kellersperg ſa pschedžydu tuteho mioifertwa powołany a duž drje dokha wjazy tracž njebudže, ſo bo tež druhe minifterske města wobſadža. Kažku politiku Kellersperg powiedzie, to drje hischeze ſnate njeje, tola ſ teho, ſo je wón ſ Andražyjowej pomozu ſa miniftra poſtajený, hodži ſo ſudžicj, ſo ſměje wón tafu politiku, kaž Andražy. A Andražy je wulki njepſcheczel awſtriskich ſklowjanow, tak ſo ſo Čeſchojo pod jeho a pod Kellerspergoym knieſtvo wěſeje derje njeſmeja, ně, jím ſo pač ſ nowa hubjenje pónđe, hacž pač we Winje po ſhwili ſaſo ſpōnaja, ſo Čeſchow tež ſ najwjetſchimi pſchecžehanjemi wot jich žadajiwow wotraſhicij njemója.

Štož Polakow w Galiziji naſtupa, dha čzetaj ſum, hacž runje ſu tež ſklowjenjo, Andražy a Kellersperg tójskto žadanjow dopielnicj, dokež ſo nadžijataj, ſo jich ſ tym wot ſienocženſtwa Čeſchow najſkerjej wottorhataj a tak móz Čeſchow poſkabitaj. Ale to ſu hijom předawſche winske minifterska cjinike a Čeſchow tola pſchewinile njeſbu. Hdyž teho dla Andražy a Kellersperg ničo ſlepſte njevěſtaj, dha hakle pſchecžiwo Čeſcham ſlutkowac̄ poczeč njetriebataj. Czi nowu awſtrisku konſtituſiju niždy njepſchipoſnaja, pſchetož ſ tym býchu woni tež pſchiſpoſnali, ſo ma ſhromadný winski ſejm, kiz ſo „rajchſrat“ mjenuje, nad čeſkem kraleſtwom roſlaſowac̄. Čeſchovo ſu pač w ſwojim čaſu awſtriskeho (abo předy tež němſkeho) khejzora jenož pod tym wuměnjenjom ſa ſwojeho krala wuſwolili, ſo woni ſ jeho druhimi krajemi do žancho bliſtcheho ſwiaſla ſtupic̄ njetriebaja: ſo maja po tafim ſwojeho čeſkého kanzlerja a ſwojich čeſkých najwjetſchich ſaſtojnifikow (miniftrow) pola krala (khejzora) a ſo maja jenož czi krajne naležnoſče čeſkého kraleſtwa rjadowac̄ a ſo ſmě kral jenož po pſchiſwolenju čeſkého ſejma dawki a rekrutow brac̄, a ſo ſlonečnje w Čeſchach ničtón žadhy ſaſtojnifik býč nježmě, kiz ſo w Čeſchach narodžil njeje.

Tak je hacž do lěta 1849 bylo a pod tafim wuměnjenjem je hacž do tuteho čaſa awſtriski khejzor Ferdinand jako čeſki kral w Čeſchach kniežik. Wón je hischeze žitw a w Pruzh býdlí, hdyž je ſo pſchedžydlík, jako běchu jeho po ſaſoženju noweje awſtriskeje konſtituſije k temu nuſowali, ſo dyrbjeſte ſo hróna wotriez. Tehdy tež ſtare prawa čeſkého a wuherskeho kraleſtwa powaliču, zuſníz w kraju móz doſtachu a tamniſkých wobydlerjow na wſchě waſchnje wukluſac̄ pſtachu.

Posdžiſko ſu awſtrisku konſtituſiju hischeze nělotry króč ponowili, ale Wuhersky a Čeſchovo ničo wo njej wjedzeč nočnych a teho dla žaných ſapoſkanzow do winskeho rajchſratha njeſčezelechu. W lécje 1867 Wuhersky ſtare

prawa swojego wuherskiego kralestwa sażo dostaczu a my myślmy, so drę hacż do lata 1877 tracż njebudż, so też Czechijo stare prawa swojego czechskiego kralestwa sażo dostanu. Nochże jem khezor tute dacż, dha może ho lekko stacż, so austriacke khezorskwo rospanie.

Skóržba jeneje maczerje w Pruskej.

(Na żadanje.)

Mój lubowany synu ty,
Któż daloło w Franzowej sy,
Ja s tutym nětko prascham cze,
Hacż sz czi jara nještyscze.

Hdyż na tebje ja spominam,
Dha pschezo frudnje popłakam,
Haj, mi ho husto wo prawdże
Tu w noz̄y džije wot tebje.

To pał je mój troszt jenicki,
Hdyż ho mi istyscze po tebi,
So njebudż knadż dołko tracż,
So možu dom cze powitacż.

Boh luby knies pał swarnuj cze,
Wón budż twoj schüt tam wobstajnje,
Wo to, mój luby syno, tu
Ja stajnje k Bohu sdyhaju.

A s taikim krasnym wjeſelom —
Hdyż jemu pschiindżesči strony dom,
Chzu ja cze tehdz powitacż
A Bohu ja to khalbu dacż.

Petr Młonk.

Pschedawč i tseczemu listej na żerbiske dżeczji.

Wat J. B. Męczki.

Psched někotrymi létami je jedyn poż w jenej noz̄y bydom rasow Rhein pscheplowat. Tón džitwnej podawł mjeſečę so talki. W mjeſce Duisburgu běcze jedyn lum-pač, kij s wosykom wołoko jěſdžesčę, do kotrehož mjeſečę pba sapſchehnjenego. Jako bě wón nětko na lewym boku Rheina, dosta poż schtyrjoč mlodyn. Lumpač wostají jeho s tymi mlodyni pschi jenym pscheczelu a jědžisče kam dale. A skto ho sta? W noz̄y snoży poż swojich mlodyn jeneho sa drugim domoj do Duisburga, pschi čimž wón kóždy kroč Rhein pscheplowacž mjeſečę, dokež Duisburg na prawym boku Rheina leži. — Njedaloko teje wžy, na krotuž tħdženja spomich, so je w njej pscheda katholiska zyrkej, je jena druha wjež, krotuž je pscheda schużej do dweju połojzow dželena. Tudy ma ho ta żadna wobstejnoscž, so žu wobydlerjo jeneje połojzy ewangelisz a druheje katholisz křesiezenjo. Psched māju też na kóždym boku schużeja hinaschu ryc a żony hinaschu draſtu. Tónle džitwnej rosdżel pschediż s teho, so w starzych čažach jena strona kē kōlnskemu arzbiskopstwu křesieſčę a druha k mōreskemu hrabinstwu.

Ze Serbow.

S Budyschinia. My psched dwómaj njedžesomaž na tsi holčki s Hajniz spomnichym, kij běchu w hromadze hačtlis w lotteriji hrake a so bě na jich lóž w pjatej klasz dobytk wot 40,000 toleč panyk, tał so by kóžda psches 700 toleč dostač měka. Alle my tež pschistajichym, so žana ničo dostač njemóžesčę, dokež ta schtvrta parschona, kotrejž běchu swój pschinostk i sapłaczenju loža dałe, tute pjenjesy pola kollektura wotedaka njebę a so bě kollektur teho dla tutón hačtlis dale pschedał a potajkim te pjenjesy někton druhi dobyk.

Tħdženja pał my na to spomnichym, so je ta węž sa te spomnjene holčki hisczeče derje doseq wupanika.

Mjenniż kniesej wħijschemu kollekturej Heydemannen i w Budyschinie, wot kotrehož tón hačtlis běcze, je tħix tħiġi kħudix holčklow żel byko a wón je k warunantu jich schkodji kóždej 500 toleč darik a wħiċċe teho też 200 toleč džecżom teje njerodneje parschony, kij tón pschinostk i sapłaczenju pjateje klasz wotedaka njeje. Potajkim je knies Heydemann pomjenowanym parschonom s dobreje wutroby 1700 tl. dak a to je wężeje wscheje cjeſcje hōdne. — So je pał wón s tħim też čażiżwieniske ruđenje do wulkeho wjeſela pschedobročiż, to je też węste a budże jemu sa to kóžda cjuċċiwa wutroba dżak wiedżiż.

S Mirkowa. W poħlnej lotteriji je sboże naschu wołknoscž derje wobdgħieli, dokež je na ċżo. 77665 do kolletzje i. Čażbrana w Delnej Hórz 40,000 toleč panyk. Wot tutħix pjenjes je hačtlis do nascheje wži panyk a ma nħdże 15 najbole kħudix brunizarjow na tutym dobyku džel.

S Hornej Ramjeneje. Tudy, taž ho sda, s zusyimi ludjimi żaneho prawego sboža nimaja. Tał je tu 12. oktobra člowiż wokolo khodżiż, kij je hubjene koże sa dobre pschedawat a ho potom priedh shubil, hacż su ho doħħadali.

Dale je jedyn prosħer, kotrehož žu tu teho dla arre-tirowali, dokež je falschowane wopisma mēl, na pucżu do Budyschina swojemu wajħtarnej cjełnuż.

Psched je jedyn člowiż, kij je ho sa jeneho klaskeho s Kumburga s mjenom Alois Keil wudawał a tu też prosħiż, na pucżu do Kħelna swojemu wajħtarnej cjełnuż, jekk bě jeho priedh porash. Ħandarm bě mjenniż teho člowiża sajal a po schubje dale pożtač.

Tak to wšho budyskie němiske nowiny powiedaja.

S Nadžaneż. Tudy je ho 4. novembra paduż do jeneho konjemza nutskamał a tam jedyn pjeż kranik.

S Prawocžiż. Tudy je ho w noz̄y wot 8. i 9. novembra jena fajm, bjes Prawocžizami a Kopschinom stejza, tudomnemu żivnoscerzej Heyne klušħaza a 24 klop rożgi wopshidżiż, do cjiha wotpaliċa.

S Konjez pola Vorschiz. Tudy žu ho 7. novem-

bra, psichipoldnu w 1 hodžinje, domjske a žwinjazg khléw khézlarja J. G. Haasý wotpališe.

S Němjských Passiž. K tudomnym rybijazym hadlerjam běhu 8. novembra wječor w 10 hodžinach tří paduški s rucznym woshežkom pschijeli a tež hžom ryby s hadlerjow kojic̄ poczeli. Tich džéko bu jím pak psches wychscheho žandarma Kellera a rycerku bleského najeňka Müllera slážene, pschetož taj na nich pschinžeschtaj a tež jeneho padušha dožahnyšchtaj. Vě to murjerští Wöhrl s Radeburga, kž je hžom paduštuwa dla ředžak. Taj druhaj dwaj padušaj čeknyschtaj, hac̄ rannje žandarm na njeju wołasche, so byschtaj stejo wostaloj, a jako to nječežnišchtaj, so nimaj tseli.

S Džézničez. Wobſedžer tudomneho polvernika, knjes Berger, ma tola džiwne nješvoje, pschetož w běhu několrych lét je jemu tójschto polvernitských khézkom rosležiko a saňženu ſobotu pschipołdnju je šo to ſažo s jenej tajkej khézku ſtalo. Mjenujzg dokesz mějeſche ſo w njej něčto po nowym waſchnju ſhotowac̄, dha běſchtaj teho dla kralovskí wojerſkí polverových inspektorů Rudowſkí a dželovodžer kralovského polvernika w Dražžanach Kerta Schadewitz hem pschijeloj, so byschtaj tu wěz do rjada ſtajitoj. Taſko běſche ſaňženu ſobotu cjaš wobjedowac̄ a běhu Schadewitza tež hžom wopjet prophyli, so by ſo wobjedej pschijeho a ſo wón tola pschego hiſchęze dlische, dha ſo ſlonečnje bjes njeho ſa blido ſyňhču. W tym wobdomiljenju wonka ſatrafčenje wřeſných a bě bôrsh wižec̄, ſo je khézla czo. 10, w kotrejj Schadewitz dželovasche, rosležiko. Wón bě něhdž 15 kročzel daloko čižnjeny a bě ſebi pschi tym jenu nohu ſlemil. Hewal bě pak tak žakoňne wopaleny, ſo dyrbjeſche po 4 hodžinach wumrječ. Schadewitz ſawoftaji wudewu a 5 džec̄i, wot ktrých najmklodſche hiſchęze lěto ſtare njeje.

S Delneho Wujeſda. Kermuſhnu pónđželu bě tudy mklody člowojet ſ mjenom Kauſch do korečmy pschijeho a ſo tam ſ dwěmaj druhimaj mklodymaj hózjomaj tak ſwadžik, ſo jeho tutaj ſ korečmy won wuwjedžeschtaj. Poſdžischo jedyn tſecži, kotrehož ta wěz ſ zyka ničo nje-naſtupasche, ſ korečmy domoj džesche. Teho Kaubſch na puczu nadpanu a jeho tak ſtrafčenje do kribjeta klo, ſo je ſtrach wo jeho žiwenje. Won ſebi mjenujzg myklesche, ſo je to jedyn jeho pschecžionikow, dokesz mějeſche tón podobnu ſuknju. Kaubſcha ſu bôrsh do Hrđka do tamniſcheho jaſtwa wotwiedli.

S Budžina. Kaž z Prahi zhonichmy, je w tamniſkim ſerbſkim ſeminaru lěta 22 ſobuſtaſow, kotsiž wýchitzy gymnasium wophtuju. Mjez nimi je 10 ſerbow: Michał Pětranc z Čorneč a Jakub Skala z Chróſcic w 8. rjadowni, František Měřejník z Věſtice a Jurij Nowak z Rjebejčic w 7., Miklawaš Bráuer z Worklic a Michał Knježl z Krépjec w 5., Jurij Kummer z Lazeč a Michał Biedrich ze Smjerdžaceje w 4., Jakub Řilank z Luseča

w 3. a Jakub Bart z Kukowa w 2. rjadowni. Z tutoho je wižec̄, zo halce može za ſchýri lěta nanajpriedy zaſo ſeminar nowych kat. duchownych poſkicžic̄. Tola mamy jeneho mlodoho ſerba w Münſteru (k. Čejka), kž budže priedy wuſtvojetzeny. (R. P.)

S Khróſciz. Knjes kandidat duchownſtwa Jakub Šcholka ſ Wotrowa je tudy jako 2. kaplan poſtajeny.

S Wotrowa. Dokelž je ſo naſch dotalny farar k. Wels khorowatoſeže dla pensionirovac̄ dat, dha ba ſaňženy ſchwartk naſch tuhwiſly duchowny ſaſtarai k. Hermann definitivne ſa tudomny fararja pomjenowaný.

S Khróſciz. Naſcha woſada ſwjetzesche 22. ſtolbra ſtolétny jubileum poſtvojetzenja naſchjeje zhrívje. Kaž běſche ſo k tomu cyrkj ſwonka pschihódnje psches rjane zelene čeſtne wrota pola wulſich duri wudebita, tak běſche tež z nutſka wulſi wołtar z wjele piſanymi ſamplami poſwětleny a z pletrami a wěncami wobwěſhaný. Pschi wulſej Božej mſchi běſche Božje Čežko wuſtajene a ſpěwasche ſo Pange lingua kaž tež wſchitke druhé ſerbſke khérfusche z poſchewodženjom piſchecelow, trompetow, poſaunow a paulow. Prjedy ſ. ſezenja bu pak wot tudomnych ſpěwarjow a wučerjow rjany ſchyrhiklósny ſpěw: „Cantate Domino canticum novum“ atd. z Proſto-weje „Musica divina“ bjez poſchewodženja húdžbý a piſchecelow ſpěwaný. Reſponsorije wotſpěwach ſo tež ſchyrhiklósne bjez piſchecelow. Wječor běſche cyrkj illuminirowana a buchu tež wſchelake rjane woňhjohy wotpalene. Pschispomnicz čicem hiſchęze, ſo ſo za cjaš Božej mſchě a hewal cykly džen wjele kročz ſi mjerzlemi tſelesche. (R. P.)

Přílopk.

* **S Brodow w Galiziji piſaja,** ſo ſtaj na odežaskej želesnižy bliſko Smirinza dwaj čzahaj na ſo ſtorečkoj. Na tym jenym běhu wojažy a buchu wot nich tſizežo ranjeni abo ſaraženi.

* **Wot Rheina piſaja,** ſo ſu tam winzarjo ſrudni a njeſpoſkojni, dokesz ſo tam wino ſ zyka radžito njeje. Tajke hubjenje winowe žně hiſchęze ſkoro ženje měli njeſhu.

* **W Bonýhadu (we Wuherſtej)** je ſo wónzano jenemu khudemu ſchewſkemu jena holečka narodžika, kž je bjes rukow a nohov. Wona je hewal ſtrowa a čerſtwa.

* **W tamjentowuſlowých podlach bliſko ſethamu (w Žendželskej)** je ſo 26. ſtolbra 30 hewjerjow ſadužky, dokesz bě ſo tam ſky powětr ſapalik. Psches tajſi ſky powětr tež w podlopkach Erin pječ ſtrowerjow žiwenje ſhubi a tſinacžo buchu jara wopaleni.

* **Božleni franzowſki wojał,** kž na twjerdžisne Königſteinje hiſchęze poſchewasche, bu tam 1. novembra khowany. Won bě ſaňžene naſto ſuteje twjerdžisny čeknycž džyž, ale ſo pschi tym tak wobſchložik, ſo bě wot tamneho

časa stajne ležecj dyrbjač. Hacj do požlenjeho wokomiljenja so nadžesche, so budžesche so hisče do Franczowstje wróćiež móž.

* W Barlinje jétra hisčeze pschezo jara slē salhađaja. Sañđenj tħdżeń je tam 450 čłowjekow na nje sħorjeko a 126 wumrjeko.

* Na polach bliſlo Barlina maja někotri tamniſki ratarjo wulke hromady hnoja. Jakó wóndano barlinszjy żandarmojo tute hromady w noži wobħladawacj džehu, tam 27 čłowjekow s nich scrużahadu, liž bęchu ġebi w nich sħwoju nόznu hospodu wuswolisi. Bjes nimi bęchu tež psħeſtuńi, kotrakj polizia dawno pytaſche.

* W połnożnej Ameriqi so psħi tamniſchej ħuċċoġe s nowa lēži pala, psħi qimż je so tam tež wjelle wħow,

frjedż tuthaq leżow natwarjenjeh, do cjiha wotpaliko. S Michiganu piżaja w taſtim naſtupanju: „W naszej krajinie je s najmniejsze 15,000 ludzi psħes wotpalenie wobħdenje, żivonoſč, draſtu, žně, konje a howjaſy flot shubič. W tej samej noži, hdżej so Chicago paleſche, je na ranschim brjohu michiganſkeho jēsora nēhdże 2000 ludzi a na wjedżornym brjohu huronſkeho jēsora nēhdże 6000 psħes pħomenja wħiċċo shubič.”

* S Roma piżaja, so je tam rēla ġiber wustupika a někotre haži powodžiła.

Přirodospytny wotrjad M. S. změje džensa za dwe njeđeli, džen 2. dec., popołdnju w 1 hodž. pola Thiermannec posedženje.

K. A. Fiedler, sekretar.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

F O Z O N

w ótřítaj

a

ludži pōdla

škrējetaj.

Hans Depla. Kak dha je so cji lēžka tałk rađik, Mots?

Mots Tunka. Zyle hubjenje, psħetoz huħanuż fu jón jałożnje wobożrake.

H. D. Haj, to je džiwnie: někotry je lēžka rjanx tał mēl, někotry pał hubjen. Ale tajsi ja hisčeze sħwoje jiwe dñi widżak njejjnym, kajliz wóndano w Huczu.

M. T. Kajki dha to bēſche?

H. D. Nō, Vyrgaczej krawż bē ūedi s Barlina tałowa hymjo psħiniesči dał a potom psħejħadu na polo wuħadjač. Tam tał rossjiesche, taż druhu tał, hač do jeneħha ja dženla, liż wjellebole psħibjerasc, dygħli wħqin-ke druhe.

M. T. Hm, a tajsi je dha narofit?

H. D. Jara jara wulki! To njebe tałowa hkoċċa, ale tałowa hkw, tał so Vyrgaczej krawż njejjedžesche,

tał by ju domoj doftač, jačo bē ju mot kuba wotrubač psħetoz wón wós a konje nima.

M. T. Hm, hm! Kak dha je ġebi pomhač?

H. D. Nō, wón iż wojnarieji džesche a so s nim na polo poda, hdżej tón psħes tu hkwu s njebosom wuiku dżeru wuċċereja.

M. T. Ach tał.

H. D. Haj, a potom psħetħlynsħtaż wonaż żerbi a njeħsħtaż tu hkwu domoj, taż Josua a Caleb tu winowu kicx.

M. T. Je dha ta hkwu někko widżej?

H. D. Nē; pokojżu fu Vyrgaczej kermusku sħedlu a tu druhu pokojżu fu na tał rossħrubowali.

M. T. To je schoda!

H. D. Haj, to ja tež praju.

Cyrkwienske powjesce.

Werowanie:

Petrowska chrlej: Ernst Nencz, wobydler w Dražanach, s. Mariju Wuschitez.

Michalska chrlej: Jan Koler, czejsza w Delnej Kinje, s. Hanu Chrystianu Mühlbachez s. podhroba.

Krčenje:

Michalska chrlej: Hann Marja, Biedricha Augusta Mättiga, schtrymparska-kalza a khězera na Židowje, dž. — Hana Hanža, Jana Bohuwéra Ernsia Schotky, wobydlerja na Židowje, dž. — Gustav Adolf, Gustava Adolfa Deutschera, krawza w Dobruschi, s.

Katholska chrlej: Hana Katharina, Jana Kortle Pjetški, schewza, dž.

Zemrjeći:

Djen 22. oktobra: Michal Eiselt, khězkar w Běležicach, 66 l. — 25., Kortle Hendrich Penther, cigaryndzěkaczet s. Rodez, 29 l. — 27., Marja, Kortle Tecžki, pohoneža, dž., 5 l. 8 m. — Marja Theresia, Jana Augusta Donatha, khězkarja w Nowych Čichoncach, dž., 3 l. — 28., Jan Muka wobydler na Židowje, 47 l. 7 m. 21 d. — 29., Emilia Minna, Jana

Jurja F. W. Czornaka, wobydlerja, dž., 1 l. 9 m. 6 d. — Marja rodž. Wiejskez, Jan Petřscha, wobydlerja na Židowje, manželska, 33 l. 6 m. 26 d. — Handrij Mitasch, khězec na Židowje, 47 l. 7 m. 21 d. — 30., Bohuwér Jurij, Handrij Ernsta Terniša, wobydlerja pod hrodem, s., 5 l. 7 m. 23 d. — 31., Helena rodž. Schotckiz, Kortle Hendricha Fähny, wobydlerja pod hrodem, manželska, 40 l. — 1. novembra, Jurij August, Jurja Ferschtin, wobydlerja, s., 1 l. 10 m. 3 d. — 3., Kortle August Jan, Petřa Knicha, wobydlerja, s., 2 m. 18 d. — Gustav Kortle, Juliusz Kohlsdorfa, maschinisteho sankaria pod hrodem, s., 3 l. 7 m. 14 d. — 4., Maria Amalia, Jakubu Mietha, měštečana a ležomnoſcjerja, dž., 1 l. 7 m. 14 d. — Jan August, Jana Bohuwéra Žura, sahrodnika w Delnej Kinje, držniſki s., — Jan Herman, njebo Jana Janascha, wobydlerja w Denkezach, s., 1 l. 7 m. 3 d. — 6., Ernst Emil, Eduarda Lübecka, khězera a füſelnika na Židowje, s., 1 l. 5 m. 5 d. — Marja rodž. Gudži, njebo Michala Schotky, sahrodnika w Delnej Kinje, manželska, 54 l. 2 dn. — 7., Jan Ernst, Kortle Ernsia Riedla, wuměníkaria na Židowje, s., 8 m. bjes 7 d. — Kortle Jurij Oſtar, Jana Kortle Ferdinandanda Vorza, czejsle na Židowje, s., 3 l. 6 m.

Opticus Wagner

źwoje khlamy w jažy na ſerbſkej haſh nima, ale ma je wot někſt na hauenſteinerſkej haſh pschi butrowych wiſach po la ſkujeſa konditora Lehmanna.

Wón porucja czeſčenym ſſerbam ſwoj bohacze ſrijadowanych ſſlad optiſkich tworow, wobſtejazh ſ dobroh dalokowidow, opernſkich tukarjow, lorgnettow, wſchelakich ſupow, woſebnych mnžazých a hólcžazých brylow, w worzelu, ſlēboru a ſlotu ſažadžených, wón porucja dale dobre reiſzeugi ſa elementarſkich a twarskich ſchulerjow, jednore a dwójne barometry, wſchelake thermometry atd.

Duž wón ſwoje khlamy w jažy na ſerbſkej haſh nima, ale ma je na hauenſteinerſkej haſh po la konditora Lehmanna.

Serbſkich Nowinow

cžo. 35 a 36

po ſaſo ſkujuſe we wudawarni Serb. Nowinow.

Wondželu 6. oktobra bu na budyskim dwórnischczu něhde 30 wojniſkich wobrasow (bildow) ſhubjenych a chýk je namakor ſa pschi hódne myto we wudarni Serb. Nowinow woteadacj. Bjes nimi ſu někotre wjetſche, jako: nutſezechnenje němſkeho wójska do Pariza, wörthſka bitwa, ſedanska bitwa atd.

Ja porucjam we wulkim wubjerku
wolmjane rubiſcheža
we wſchęch wulkoſczach
lama,
barchenty,
pjelzowe poczechnjenja
žukno a buſkin.

Jecžli ſa džecži a dorosczenie ſo w krótkim čaſzu ſ lam, doubla a barchenta tunjo a derje pschiſtejaze po ſtarych, tunich placzisnach na ſkafanje ſechiſa.

Julius Hartmann

36 na mjaſowym torhoſczu

na žitnej haſh 52.

Hermann Nachlit

ſlempnarſki miſchtir
na žitnej haſh cžo. 52 w Budyschinje
ſwoj wulſi wubjerk lampow wſchęch družinow, teho runja tež ſwěžniſi, kloſejowe denčla, kloſejowe maschin a wſchelake druhe ſlempnarſte artiſle, woſebje pak tež te pschi poſnate blachowe warjeniske maschin a noſtunischo porucža.

S tutym ſ nawjedzenju dawam, ſo ſzym wot 4. oktobra m u f o w e k h l a m y po jenotliwym w ſadnej bohatej haſh podla rěſnika Hentschela wotewrit, koſtrež ſzym ſnjeſej A. Krügerej psche podaſt a ſ tutym porucžam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſep-tembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Sa wudowu Handrikowu w Radworju, kotrejž manželski je w měrkowſkich podkopach živjenje ſhubil, je darit: Wujanz ſ Kumschiz 15 nſl. Wo dolsche dary proſhy wudawarnja Serb. Nowinow.

Safffi renty sawěscjazny wustaw.

(Sächsische Renten-Versichrungs-Anstalt.)

Podpišany direktorium s tutym i sjaninemu nawiedzenju dawa, so je so na lětnym sjenoczeństwie, sa běžaze lěto 1871 nowoaloženym wot 1. februara hacz do konza septembra

493 wołobow s 906 sakładkami w nominalnej hodnocie wot

90,600 tl. pschi 16,684 tolerjač nutspłaczenia wobdzeličko, kaž tež so

je so na sakładki předadwskich lětnych sjenoczeństw w spomnjenym časzu 16,983 tl. 13 fl. dopłacjito, a s dobom na to kędzbne czini, so so s 30. novembrom lětuscha hromadzaja perioda skonečni, a so teho dla wschiž cji, kiz chzedža swoju ſamnu abo pschichodnosć swojich ſwojsknych, poruczenych atd. s pomozu wustawa vjenjeźnie wobarnowac, psches prawocząſne pschistupjenje i lětnemu sjenoczeństwu, so runje ſaložazemu, se sakładkami hacz do 10 toler dele, kaž tež s dopłacjowanymi na předadwske sakładki hacz do 1 tolerja dele, składnosć namakaja, hdz so woni na hownu expediziju wustawa, na starym torhosčcu (Altmarkt) No. 8, I. Etage w Draždānach, abo na jeneho agenta wustawa wobročza.

W spomnenych expedijach a agenturach može kózdy wustawki wustawa kaž tež popularne, i lěpschemu ſa- pschijeczn rentysawěscjenza plužaze wułożenie kózdy časť darmo dostacj.

W Draždānach, 20. oktobra 1871.

Direktorium ſakſkeho renty sawěscjazeho wustawa.

Swobodny knyj s Weizenbach,
pschedbhyda.

¶ kózdemu trěbnemu wukasowanju a i wschem wobstaranjam horka spomnjenego ſawěscjenza porucja so
W Budyschinje, 20. oktobra 1871.

Robert Beigaud,
polnemóznejen.

C. A. Siems,

w firmje:

J. G. Klingst Nachfolger,
agent horejskheho wustawa.

Kedžbu!

Mojim čeſcjenym pacijentam s tutym i nawiedzenju dawam, so budu ſobotu 25. novembra w hosczeniu i bělému konje w Budyschinje i ryczam.

Zenož dobre hojenja pucze i lěpschemu khoreho čłowěſtwa wurunaja.

Ezi, kis su swoju wobcežnosć wotbyli, njech to i lěpschemu druhich pěnje druhim praja. Ětne radudawanje je darmo.

Fr. Ph. Dinsler
s Draždān.

Vorhof-Geest

abo:

brodu- a wložy tworjaza tinturaплодzi tež na holkach městnach hlowy nowe wložy, a tež pschi hiszczę młodych ludzoch ſylne roſczenje brody.

$\frac{1}{2}$ bleſcha ſa 15 nſl., $\frac{1}{2}$ bleſche ſa 8 nſl.

Sklad ma

Heinr. Jul. Linda w Budyschinje.

Buficžanske ratařſke towarzſtwo
směje pónđelu 20. novembra podokonju w 3 hodzinach ſhromadzisnu.

Dženski porjad: Wſchelake wažne pschipišma. Pschednosć wo načiſku noweho ſakona, po kotrymž bychu ſo pschichodnje dawki dawacj mēle.

Grěd psche ſaschel.

Ja nałożach pschi ſwojim ſakłdkym ſaschelu někotry ras G. A. W. Maherowh broſthrop s Wróthlawja a to i najlepšim wuzitkom, a možu ja G. A. W. Maherowh broſthrop kózdemu na bróſce czerpiązム najlepje porucječ. Miſchno.

J. Hemmert

moleč na kral. porzelanowej fabrizy.

Zenož prawdziwy mają jen w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Linda w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,

W. Künne, haptikat w Hernhucze,

Joſ. Löbmann w Schērachowje,

Ed. Hiese w Nowosalzu,

haptikat Gerischer w Ostriku,

Schokla we Wotrowje a

Schmann w Budětezech.

Khéža na pschedan w Budyschinje.

Zena khéža ſ 5 ſtwami a rjanej ſolotwowej ſahrodju je w Budyschinje hnydom na pschedan. Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa $2\frac{1}{2}$ nſl. dostacj gród na ſhorjelskej horje Landskrönje abo Bože wo- dzenja ſu džitwne. Powiedanczko ſe starých časow wot J. B. Mucžinka. Druhi wudawl.

Teho runja: Pomocna knižla i wuliczeju nowych a starých meroù a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W ſerbſkej a němſkej ryczi. ſa 3 nſl.

Hewak tež: Nowa mera a nowa waha a najnuſniſche wo deſimalach. Podawa ſerbſki a němſki J. W. H. Jordan. ſa 1 nſl.

Redžbý hodne.

Psche wscie družiny žoldkowych choroszow a žoldkowych wobeżnoszow, którež po wużyciu ejeż-
kich jędzow lohko fastupja, móże bo, wot mużow
wedomnoſeze poruczeny.

Dr. med. Kochowy

universalny magenbitter

jakó najlepšci domižy frédk bjes tymi w něčichim
czažu pschedawanych žoldkowych elexirami derje
poruczeč.

Na pschedan mają jón w originalnych bleschach
po 10 nſl:

- we Wehrsdorſſe knies C. Aug. Schmidt,
- = Seifhennersdorſſe f. Ernst Donath,
- = Scherachowje f. Carl Swoboda,
- = Neugersdorſſe f. J. W. Röthig,
- = Ebersbachu f. Aug. Ernst,
- = Lubiju f. Reinhold Reiß,
- = Budyschinje f. Wilh. Jacob,
- = Nowosalzu f. Richard Bamberg,
- = Ramjenu f. Herm. Kästner,
- = Chbawje f. J. G. Müller,
- = Bislopizach f. Bernh. Kunza.
- = Nalezach f. Dr. Paul Hultsch,
- = Ledžborzach f. E. Jordan,
- = Žitawje f. Fr. Müller jun.,
- = Wosportku f. Bernh. Hilbenz.

Jedyn mały czorný poſ ſ pschireſanthmaj wusjomaj
a wopuschu a wołoko ſchije ſ czerwnej ſchnórfu, je bo
budyski hermann pschidał a móže bo pola Parenza w ſupoj
ſaſo doſtać.

So bychu ſo myſche a wulke myſche,
tež hdyž je jich jara wjele, do czista ſahubile, porucžam
moje njejedojo te hráparath w ſchachtelach po 15 nſl.,
psches cjož ſo w tajkim naſtupanju wſchitkim jebanjam
„na wſche cjažy“ wěſty konz ſczini.

E. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uſcjiwiſle.

NB. Jenicžki ſkład ſa Budyschin a wołonoſej ma
Heinr. Jul. Linda.

Schtrumparske khlamij

C. A. Lommatzscha

na žitnej haſy čzo. 50.

pódlę ſeleſotworowych khlamow kniesa Fishera
poruczeja jecžki, ſchtrumpy, ſpōdne kholow
y, ſoki, wołmjane pschedżeno ſchtrykowanju t. a. d.

Twory ſu dobre a placzijny
wſhomozno tunje.

Prothla Lahrer Hinſende Vore ſa 1872, pěkna ſaž ſtajnje, je wuschlá.

Emil Flegel w Budyschinje

porucža ſwój woſebje wulki wubjerk pjeſzowých tworow
a mězow czeſceženym ſſerbam ſ dobrociživemu woſkež-
bowanju.

Victoria-pińza

w Grűznarjez domje w Budyschinje
porucža ſo ſ wulkim wubjerkom czo-
płych a ſymnych jędzow, dobrzych a
tunich winow, woſebneho horzeho wina
(Glühwein), ſchflenzu po 5 nſl., kaž tež
punſcha, groga a bayerskeho piwa.

Dr. med. Hoffmannowy běly ſelowý bróstshrop

le ſwětoſławny frédk pschi wſchęſ latarrhalistich
czerpjencach, pschi ſazwanju, dybawoſzji, kaſchelu,
kaž tež pschi hémorrhoidalnych a delnoživotnych
czerpjencach, wot wedomnoſtnych autoritätow poru-
czeny a wot mnichich konſumentow psches dobre
ſtukowanja pschipoſnatny. — W bleschach po 1 tl.,
15 nſl. a 7½ nſl. mają jón ſtajnje prawdziwy na
pschedan:

w Budyschinje knies Rudolph Hölder; w
Seifhennersdorſſe knies Ernst Donath; w
Scherachowje knies Ferd. Pech; w Neugers-
dorſſe knies J. W. Röthig; w Ebersbachu knies
August Ernst; w Nalezach knies G. H. Dobritz; w
Klukſhu knies Ernst Postel; w Nowosalzu
knies Rich. Bamberg; w Ramjenu knies Her-
mann Käſtner; w Chbawje knies J. G. Müller;
we Wosportku knies J. G. Böſchka; w Bislo-
pizach knies Bernh. Kunza; w Žitawje knies
Ferd. Müller jun.; w Ledžborzach knies E.
Jordan; w Oſtritzu privil. haptyla.

Lužičan čo. 11 je wuſol

a woprija: 1) Holčo při wodze. Spěw wot J. K. 2)
Hajnkec džowka z Čorneho Kholmea. Powjedańko
wot H. Jórdana. (Skónčenje). 3) Zaso zrudny khěrluš.
Wot St. d. w Č. Kh. 4) Samožwonjate zwony. Praž-
ska powjesé. Zdželił K. A. Fiedler. 5) Postanjenje.
Spěw wot A. K. Fiedlera. 6) Něſto wo starobje
rostlinou, a 7) Běrny a kčew. Wot Mučinka. 8)
Dželenje wot lubeje. Spěw wot — ča. 9) Třo towař-
šojo a šery mužik. Zdželił K. A. Jenč. (Skónčenje.)
10) Drobnoſti. Podat J. Kral. 11) Z Budysina z
z Lužicy. Wot redaktora. 12) Słowjanski rozhlad.
Wot J. E. Smolerja.

Serbske Nowiny.

Za noweški, kik maja so w wudawafni Serb. Nowin. při bohatych wrotach wotedać, płaci so wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci 6 np. Stwórlétna przedpłata pola wudawaria 66 np. a na kral. saks. pósće 7½ nsl.

Wopſchijecje: Najnowsche. — Swětne podawki. — Se Serbow: S Budyſchina. S Klukſcha. Se Spytz. S Číjchovz. S Hnac̄szej. S Mužalowa. S Vónjez. S Čerwjenych Nožliz. — Psichilopf. — Žyrlwinſte powjeſcze. — Hans Depla a Mots Tunka — Namějchtl.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.
18. novembra 1871.

Dowosz: kórcow.	Plaćizna w přerěku											
	na wikač, na bursy,		wyša. niža. najwyšsa najniższa.		tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np. tl. ngl. np.							
Psichenja . .	7	7	5	6	25	—	7	12	5	7	—	
Nožla . .	4	27	5	4	20	—	5	—	—	4	20	
Ječmenjā . .	3	20	—	3	17	5	4	—	—	3	22	5
Bowk . .	2	5	—	2	—	—	2	7	5	2	2	5
Hroč . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Woka . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Raps . .	—	—	—	—	—	—	9	2	5	9	—	
Taňk . .	7	20	—	7	15	—	—	—	—	—	—	
Hejdusčla . .	6	15	—	6	10	—	—	—	—	—	—	
Rana butry . .	—	22	—	—	20	—	—	—	—	—	—	
Kopasčkomj . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zent. hyna . .	1	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	
Lane hýmjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Gzabi sakſkoschlesynſkeje želeſnicy ſ Budyſchina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do połonja 9 h. 5 m.; pschipočku 1 h. — m.*; po połonju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nožu 2 h. 40 m.; ** w nožu 4 h.

Do Šhorzelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h. 50 m.*; po połonju 3 h. 20 m.; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nožu 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

* Pschisanljenje wot a se Žitawy a Liberža (Reichenberga.
†) Pschisanljenje do Žitawy.

Pschiſpomnjenje. Gzahaj se snamjeschlom ** bjes Dražđanami a Šhorzelzom jenož w Budyſchinje a Lubiju ſastawataj. Wonaž mataj jenož wosy přeňuje a druheje klasy a ma šo ſa billet ¼ wjazh placzic; džensle billety pschi nimaj njeplacja.

Pjenježna placzisna.

W Lipſtu, 22. novembra. 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl. 9 ½ np., 1 počnouwajazh čerwjenych ſtoh abo dulat 3 tl. 9 ngl. 5 ½ np.; wińskie bankowiſi 86 (17 ngl. 2 np.)

Spiritus placzishe wcžera w Barlinje.

22 tl. 10 ngl. a 22 tl. — ngl.
pschenja 66—85 tl., rožla 40—60 tl.,
(toje: ſa 25 pruslik ſorgow.)

répikowy woliſ (njecžiſczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Ejſiſczeny, kaž ſo w Budyſchinje pschedawa
ſtańje něhdže 1 ½ tl. drôžlchi.)

Najnowsche.

Win, 24. novembra. Tudomne nowiny jenož hložnje powjedaja, ſo ſu pschiviarjo awstrijskeje konſtituſije — to je: krunenksla ſtrona — ſ programm wjetcha Adolfa Auersperga ſpołojni a ſo chzedža jeho podpjeracj, jeli budże ſa ministerpschedbydu pomjenowaný. Jako nowi ministrjo budža ſnadž tež wubrani: Laſer, Stremayer, Glaser, Unger, Chlumiecki, Vanhans a Breſl, kiž ſu ſ wjetcha hýzom ministrjo pobylí.

Win, 22. novembra. Andraſy ſze pječza ſ Ružowskej dobrý mér džeržecj.

Đe ſa, 23. novembra. W Kawkaſu je kholera ſylnje wudyrila.

Peterburg, 24. novembra. Ružowske nowiny njeſſu ſ tym ſ poſkojom, ſo je na Beuſtowe miasto Andraſy pschischol, prajizy, ſo je Andraſy hýzom dawno jako wulſi njepſhczel Ružow ſnaty a ſo budże wón wěſcje kóždemu pomhacj, kiž by ſ Ružowskej wójni ſapocžecj chýl, dokež ſtam ſ temu doſcž ſylny njeje. Andraſy mijenujzy ſabycz njeſmōže, ſo ſu w lécze 1849 Ružojo wiherſku revoluiju poraſyli.

Kopenhaſen, 22. novembra. Telegraf, kiž wot jow (ſ Danskeje) hacj do Japana doſtaha, je dobrý; pschetož na depeschu, kiž tam ſobotu wjeczor poſtačmy, mějachmy hýzom njedželu wjeczor wot-moliwjenje.

Saksla. Krónpřynz Albert a prynz Jurij stař so s Barlina sažo do Draždjan vróčítoj.

Draždansle nowiny jako zyle wěste powiedaja, so budže sakslí sejm 29. novembra woteworjeny.

Zeho majestoszej kral Jan je emeritowanemu wucherzej Schmidtej w Molitzach, kaž tež emeritowanemu wucherzej Bergmannej w Grunawje skotu, k sažkužnemu rządowi skłoszazu medaillu spożecj.

Na rycerklubie w Smolkowach je so 21. novembra tamnišči, 23 lét starý schoszā ſam ſatſelik.

W tuthm poſležje je so na universitetu w Lipsku 683 studentow ſapiſacj dako, bjes kotymiz je 549 wukrajanow.

Němſki khězor je hamtskemu hetmanej s Könneriz w Chemnizu krónski rząd spožecj. Wón bě někotry čaž präfekt w Mežu a je předadwski budyski krajski direktor baron Gutschmid na jeho město pſchischoł.

Poſiske ſaſtoinſtwa s nowa k temu radža, so by so na paket, kotryž so na póst k wobstaranju da, ta ſama zyka adreſa ſtajka, kaž je na pódlaſtej zedliji napíſana.

S Eibenstocka piſzaja, so je na wjerſchu rudnych horow (Erzgebirge) tejko hněha naſchlo, so móža do bliſtich čeſtich wžow na ſanach jéſdziec̄.

Prusky. Khězor je poruczík, so ma so wójsko njezdu 26. novembra jako na žwiedzenju ſemrjetých na Bozej ſkužbje po mōžnosći wobdzelič. Wſchitzy offizierojo maja na tuthm dnju flor wokolo hornego leweho rukawa ſwiaſacj. Wſchē khorhoje a standart maja so ſe žarowaniſkim florom pſchic̄, wot woſakow do zyrkwe njeſc̄ a tam pódla woſtarja abo kletki ſtajic̄.

Khězor je so trochu ſaſymník a njemož je so teho dla do Hannoverskej na hońtwu podacj.

Wobojo komorje pruskeho ſejma ſtej porucznoſc̄ dosta-kej, so 27. novembra w Berlinje ſhromadzic̄.

Na twarjenje rumunſkich želeſnizow je so w Němzach a woſebje w Pruskej wot Dr. Strousberga a jeho towarſchow nědže 61 millionow tolef napožecjko a Strousberg je potom s pomozu tuthych pjenjes w Rumunſke ſelesnizow twarik, njeje te ſame pak dotwarik. Duž rumunſke knježerſtvo daň ſa tute požecene pjenesy placzic̄ noč-žyſche, kaž běſche předy ſkubiko, a wot Strousberga wěricheljo (Gläubiger) rumunſkich ſelesnizow tež nicio doſtač njeſdachu. Duž bě ſtrach, so woni niz jenož daň, ale tež kapital ſhubja. — Rumunſke knježerſtvo je pak, so bych u wěricheljo tola wo wſho njeſchic̄, tamniſke ſelesnizy wotschazowacj dako, a je so pokasako, so ſu drje hſic̄e 30 millionow tolef hōdne. Wone dže je tež něko tym wěrichelam pſchepodač, jeli cji k temu towarſtvo ſakoža. To je so w tyhle dnjac̄ ſtako a duž je nadžija, so woni ſe ſchłodowanjom poſkožy wupožeczenego kapitala wotendu. — Wjèle ludzi bě ſo pak k wupožeczenju pjenjes na twarjenje rumunſkich ſelesnizow teho dla

nawabicku dako, dokež bě ſo ſim ſa jich kapital 7 prozen-tow danje ſkubilo.

Skožoſt nowy pjenjeſny porjad němſkeho khězorſtwa naſtupa, dha je wón najſkerje w tyhle dnjac̄ wot rajchſtaga dowujednaný. Po poſtajenjach tuteho porjada budže ſo pſchic̄odnje w Němzach jenož po markach a nowych pjenjeſlow ſic̄ic̄. Kózda marka wobſteji ſe 100 nowych pjenjeſow a wo tolerjac̄ a ſkłobornych kroſtach wjazy žana ryc̄ njebudže. Hdyž nětko prajimy, ſo ſim někto ſa 1 tolef 8 nowych ſkłobornych a 4 nowych pjenjes kupili, dha dyrbimy pſchic̄odnje prajic̄, ſo naž to 3 marki a 84 nowych pjenjes kſoschtuje. — W Sakſkej to tak cjeſlo njebudže, dokež ſu tam hizom dawno na to ſwuczeni, ſo je 10 nſl. (marka) tak wjèle kaž 100 nowych pjenjes, ale w Pruskej budže to wopredla wěſce wjèle molenja cjinic̄, dokež bě tam 10 nſl. tak wjèle, kaž 120 nowych pjenjes (np.).

Hervak je po ſpomnjenym nowym pjenjeſnym porjedze poſtajene, ſo maja ſo s wjetſha jenož ſkote pjenjeſow a ſo maja ſo wſchē dotalne ſkłoborne pjenjeſy ſahnač.

Austria. Nowe miniftri ministerſtwa pſchego hizcje hotowe njeje. Wn̄ běchuny tñdzenja powiedali, ſo bě khězor Franz Josef baronej Kellerspergej porucznoſc̄ dako, mužow wubraci, koſiž bych u ministerſtro byc̄ možli. Kellersperg bě taſtu porucznoſc̄ na ſo wſak a hizom tñdzeno mužow wubrat, kiz bych u ſo po jeho ménjenju ſa mi-niſtrow hodzili. Wón bě pak na khězorowe žadanje tež piſmo napíſak, w kotymz bě wuprajene, wo lajkiſ ſahadach (Gründiäke) by ministerſtwa ſlutkowacj mělo. Tuto piſmo je khězor zykl tñdzen pſchi ſebi ležo měk a njeje žane wotmolvjenje na nje dako. Potom je tež Andražy, kiz je na Beuſtowem město pſchischoł, ſ Kellerspergoju radu ſkładowat, — a kónz wſchego bě ſo khězor Kellerspergej k rojedzenju da, ſo ſo jemu jeho ſahady njeſluſia a Andražy tež nicio wo nich wiedzec̄ nočžyſche. Kellersperg bě mjenujy teho wotmyſlenja, ſo dyrbja w tak mje-nownych cisleithanſkich krajac̄, to rěla, w tyh awstriſkých krajac̄, kiz pod wiſlím ministerſtrom ſtej, ſ nowa Němž počnie nad ſtowjanami knježic̄ a ſo ſo ant ſ Ciechami ani ſ Polakami žane wurunanie ſtač njeſm. Andražy žada ſebi pak ſ najmjeňsha někajſe wurunanie ſ galiziſkimi Polakami a dokež khězor w tu hizolu na Andražyho poſkucha, dha ſ Kellerspergoju ministerſtwa nicio buč njeſdach a wón je teho dla Win wopuſtečil.

Někto je khězor wjetſej Adolfsej Auerspergej porucznoſc̄ k ſekajenju noweho ministerſtwa dako a ſnadj ſo temu ta wěz radži, jeli po Andražyowej woli cjin. Přichetoz Andražy dže, kaž ſo ſda, taſtich mužow ſa wiſlím ministerſtrom měc̄, kiz w politizy wulkeje wžnosće nje-wužitwaja; pſchetož potom by wón cžim wjazy mož měk. A hrabja Adolf Auersperg je drje we wójsku major byc̄, ale ſo budže tež dobry minister, to ſo hſic̄e jara prascha.

Franzowska. Wot wojerskeho žudu, kij w Versaillesu parisijskich sběžkarjow žudzi, buchu 18. novembra mordarjo generala Thomasa a Lecomta wotžudženi. Šedimjo buchu t žmijerci wotžudženi a džewječo t dleščemu abo krótschemu jastrou wot 1 hač do 10 let.

Předchýda franzowské republiky knies Thiers je bamžej franzowskí hród Pau poslal, jeli by wón Nom wopuscicí džyz. — Tón žamý Thiers rjetný wónzano w jenej slawnej ryeži, so smje Franzowska hížom sa lěto sažo 800,000 derje wuhotowaných wojskow.

Italia. Kral Viktor Emanuel je 21. novembra do Roma přijet a bu tam wot luda jara přechelnivje powitaný — W tyhle dňach so italski žejm pření ras w Romje shromadži. Bamž čze na dnu wotewrjenja italskeho žejma s nowa protest přechciwo temu sapolozit, so su jemu Rom a bamžisti kraj wali. Hač wón potom hishcze w Romje wostanie abo so do Franzowskeje přechydzí, njeje hishcze wěste; tola ménja czi, kij Piusa IX. blíže znaja, so drje wón sežeka Rom wopuscicí.

Turkowška. Ruski pôžkanz general Ignatjev w Konstantinoplu ma něko vjele s turkowskim ministerstwom jednací a je pschi tajlich jednanjach tež husto franzowskí pôžkanz pščitomny. Wo čzož pal so jedna, to snate njeje.

Ze Serbow.

S Budyschiná. Wo twarjenju khudžinskeje džekarnje sa budyski, ralečjanski a wosporski hamt hodži so prajicí, so budje so tajka twárba drje pščichodne lěto do skuka stajicí móz, dokelž je t temu hížom tež rycerjstich a burských klublerjow pščitupiko, kij ležomnosće wobžedža, kotrež su s wjaz dyžli 500,000 darskimi jenosciami napokojene.

S Budyschiná. Saňženeho 18. novembra tudomna Pežoldez železolijerja a maschinowa fabrika 25 létny jubiläum žwojeho wobstacja žwyczeché a to w sali hoščenja t tjsom lipam. Sala bě teho dla s wězami a pletwami, taž tež se wschelakimi wudželskami spomnjenije fabrikí rjenje wupyschena a wot džekaczjow, kotrež běžtaj kniesaj Zimmermann a Thiema jako wobžedžerj fabrikí tutón žwiedzeni wuhotowaloj, zyle wupjelnenja, s čežož je widzecí, so Pežoldez fabrikí rjenje kžeje. Taž hoščo s města běchu pščitomni k. měščjanosta Löhr, radiczel Heerkloz, kaſirat Geyer, Dr. Friedlein a wýščski wuczer Scholta.

Před hoščinu žobuwobžedžer fabrikí k. Zimmermann w žwojim a žwojeho žobuwobžedžera k. Thiemy a jeho k. synow mjenje, kij běchu tež pščitomni, rycz džerjesché, w kotrež na řakožerja tuteho etablismenta, njebo k. Pežolda, a na jeho kompaniona k. direktora Centnaria se wšich řhwalbu spominasche a tež dobre sadžerzenje bjes džekaczjemi a wobžedžerjemi fabrikí řhvalesché. Wón

žwoju rycz s tym slonečti, so so na železowjerczera Sodana wobroczi, kij hížom mat řakoženja fabrikí w njej džela, a jemu jako wopokašmo pščiposnacja tajleje žwernoſeje wot wobžedžerjow fabrikí drohu tylsu dari.

Na to wustupi k. měščjanosta Löhr a spomni w řhvalazých řlowach na Pežoldez fabrikí, pschi tym tež wusbehuj, so so to wschudže derje lubi, hdyž džekaczjero a wobžedžero bjes žobu derje měnja. Na požledku řhvalesché wón tež džekawosz, wutrajnosz a žwernoſez horla spomnjeneho Sodana a jemu w pščiposnacju teho wschého wulku řleborunu medailu pščepoda a žwoju rycz s tisíknej řlawu na krala Jana wobšanku, kotrež wšichy pščitomni pščihkožowach.

Při hoščinje k. Thiema přenu řlawu wunjeſe a bjes wschelakimi ryczemi so ta wožebje lubjescé, kotrež fabrikí řhvala Burkhardt džerjesché a po njej, jako bě wobžedžerjow fabrikí jako řastarorjow džekaczjow řhvalik, na nich pěknú řlawu wunjeſe.

Po hoščinje běše bal, kotrež wsché dlešči čzaž řhromadžených džerjesché, a my móžemy s pščehwědženja prajicí, so budje kóždý na tutón žwiedzeni s radoſču spominacž.

S Budyschiná. Tudomna krajska direkcia je pščilaſaka, so dyrbja so čežka tajlich, kij su na jétra abo na řcharach wumrjeli, jenož s čežka řhvací. Tajse čežke řhwanje w tym wobsteji, so do domu, hdyž čežko leži, jenož czi híž žmědža, kij maja s čežkom čjinicž; so so spěwanje pšched domom, wostajenje čežka w domje a wotewrjenje na pohrjebniſčizu ſtacž nježmje; so so na řhwanju nichón wobdželicž nježmje, hač czi, kij maja čežko na pohrjebniſčizo wobstaracž, a najblížči pščeczeljo njebožicžleje parſhony, a so so pschi řhwanju žane dokhe rycz džerjesché nježmiedža. Štotož so sa tym nješkoži, ma 10 tl. řchraſy řapacjiz.

To wšichito je krajska direkcia teho dla pščilaſaka, dokež jétra a řcharach w Budyschinje a wokolnoſci slé řahadzeja. — Tež maja wjezne grychly pschi řtolerjek řchraſie wýščnoszti wosjewicž, hdyž w řhy tajka řhoscež wudýri.

S Rulkach. Ssobustawož tudomneho zyrtwiného přjódſtejerſtwia su w tu řhwili: rycerklubek s Polenz nad Polyzu s řeklizu, řkalski mischt a řeklak August Wiczas (Lehmaun) w Klukach, hajnik řekla řchona w Lichanju, klubek a gmejnisti přjódſtejer Jan Schurk w Šdžeri; klubek a mlynk, taž tež ryckat a gmejnisti přjódſtejer Handrij Scholka w řekbělju; řahrodník a týšeř Handrij Heinrich w řeklizu, klubek Jan Korch w Nowej Řhy, řahrodník Jakub Heinrich w řeklej, řowarski mischt a řeklak Jan Wjencik w Kupoj, wětrníkai Handrij Wiesold w řderju, řeklak Ernst Gröschel w Brémjenju, řeklak Jan Rocž w Čzel, řhovje, klubek a ryckat Jan Frenzel we Wulcej Du-

brawje, kapłan Urban w Klukšu a farar Kanig jako pschedsyda.

S E S p y t e z. Tudy je ho 38 lětna Hanu Nyčez 10. novembra w bludnych myßlach kama tepita.

S R a k e z. Nětčische hobustawu nascheho zyrkwineho přjödkstejerstwa su: ryžekubek a krajski starší Döring nad Schęzenz, gmejnski přjödkstejer Jan Schęzpanek w Małezach, ryghtar Michał Męscher w Małezach, ryghtar Jan Schokta w Trupinje, gmejnski přjödkstejer a ryghtar Jurij Siegismund w Těnischzech, ryghtar Jan Miech w Wyżolej, gmejnski přjödkstejer Wawrik w Kamjenej, gmejnski přjödkstejer Hetmank w Nowej Wys, ryghtar Jan Senda w Hermanezach, žiwoszczek Jan Krawz w Schęzny, žiwoszczek Jan Kunaschek w Stróži, a farar J. H. Gólcz jako pschedsyda.

S Č i j o n ź. Piatk 17. novembra mějesche tudomny sahrodnik a starší muž Handris Schokta to niesbože, so na puczu wot jow do Małego Wjellowa s wosa pam, do kotrejho běshtej kruje sapscheinjenej. Psihi tym wón pod kola pschiindje, schtož jeho tak wobskodži, so bě na měsce morwy.

S H u n a s h e z. Sañdženu sobotu 18. novembra wjeczor w 6 hodžinach su ho tudy twarjenja wulsoa-hrodnika Michała Swacjka pomjenowanego Kschianka wotpalike. Twarjenja ryghtarja Bustmanna běchu tež we wulkim strachu, tola ho psched sapalenjom wobruchu, dokesž bě tójskto hylakow w pomož pschiileto.

S Mu ż a k o w a. Tudy je ho 11. novembra po poledniu frudne niesbože stako. Žona murjerja Tykaka mějesche wonka na polu činiež a bě teho dla swojej dwě džesči, jenho hólza wot 5 lét a jenu holzu wot połterca léta, kamej doma wostajka a běshtě strou sanknyka, jako bě woteschka. Hrajskanja dla stej najskerje tež džesči potom palaze kuchi tórsa s kachlow wałkoj a je do komba, s torfom nepjelnjencho čisłakej, psches czož je ho ion tež pałcež poczał. Dokesž je dym potom tež džesči duszły a wonej njeſtej se istwy won mohkej, dha stej s tycznoscze do koga saléškej. — Halle po dokhei khwili drusy ludžo, kž tež w tej khězi bydlachu, tón dym pytnychu; woni teho dla na polo po maczec pošlachu, ale jalo ta domoj pschiindje, běshtej wobej džesči hižom morwej a njebe mójno, jež sažo wožitwic̄.

S B ó n i e z. Schmörtk 16. novembra wjeczor $\frac{1}{2}$ 8 hodžinom pschiindje tudomnych Weserez hólzej do istwy, prajizy, so ho w kólni několika křwěza křwěci. Talo teho dla khětsje won bězachu, pytnychu, so ho ta kólnia pali; dokesž pak hnydom wsku prezū nakožichu, dha ho jim radži, wohen poduskych, předy hacž bě ho straschnje roščeriz mohł.

S Č e r w e n y c h N o ś l i z. Cuijska krajnostawiska komisija sa jendzelske konjelowanje je wosiewika, so je tudomny pruhowaný kowat Lietza po pruhowanju, kž

so 17. oktobra mějesche, wjetšche čejzne myto dostak, a so može jeho wona kójdemu jako jara wusiojneho kowaria poruczic̄.

Přílopk.

* Schkoda, kž je ho psches to staka, so ho w Schęzczinje 13. novembra wschelake pscheluple magazinu wotpaliku, so na 500,000 tolef woblicža. Spalito je ho bjes druhim něhdje 1100 brémjenjow pscheny (brémjo po 12 satich kórzach).

* Psihi pošwierczenju noweje maživneje zyrkwe w Skobodze „Wolschaja Chalań“ (w Rusowce) je ho wulke niesbože staka. Mienuszby blisko woktarja, hđez něhdje 500 čłowjekow stesche, plestr spadowacz pocza, czož dla hebi ludžo myßlachu, so knadž zyla zyrkej pada. Duž ho wskitko i durejmi čijschczęsche, tak so wulka čijschzęsza nastą a to bě wina, so čłowjekojo jedyn psches druhoho padachu, hacž jich tam skončzne wulka hromada lejeschke. Talo bě ho lud roscich, tam 55 čłowjekow (13 mužow a 42 žonow) satzischięznych lejeschke. Psihi wobhladowanju zyrkwe, kotrež ho posdžisjo mějesche, połasa ho, so plestr na stokach, s zyholow twarjenych, wotpočzuje a s tch bě ho runje kréni stokp hromadu zypnyk.

* Na delnoschlesyńsko-markiskej železnicy 14. novembra wjeczor na dwornischemu w Liegnitzu jena lokomotiva na dwaj wosaj stoczi, w lotrymajz běchu woch a kwinje. Wjetšchi džel tuteho slotu bu tak rosmieczeny, so bě kaž pimpuž, a jenož nělotre woch a kwinje žiwe wostachu. Te běchu pak tež tak wobsklodžene, so dyrbachu ho dokesž, a jich mjažo tam nasajtra na pschedzadżowanje pschedawachu.

* Na ministrie Andražu, kž je na město hrabje Beusta pschiishch, je prawje sjawnie njewostajnosež politickich wobstejenjow widzej. Talo Madžarjo w lécie 1849 awstriiskeho khězora wotkadičku a wuherske kralestwo jako hamostatnu republiku proklamowachu, dha bě hrabja Andraž jedyn wot tch mužow, kž s Kožuthom pschedzivo awstriiskemu khězorej sluklowasche, a wón ho wosiebje tež na wójnje wobdželi, lotruž wuherske wójsko pschedzivo wójsku awstriiskeho khězora wjedzczęsche. Talo awstriiski khězor ham se swojim wójskom wuherskich sběžkarjow pschedzivnych njemžesche, proscheske wón ruskowiskeho khězora Miklawšcha wo pomož, kž tež ruskowše wójsko do Wuherskeje požeka a tamníszych sběžkarjow borsy tak sibi, so dyrbachu ho poddacž. Kožuth, jeho ministrjo a wschelach wuherszy generalojo buku wot awstriiskeho wojskiskeho žuda i schibenzu wotkudženi. Džewicz generalow bu na schibenzu požnjenych, Kožuth a Andraž kaž tež něloti drusy pak běchu sahe dość do wulraja. Duž jich na žiwjenju schrafowacz njemžachu, ale mójachu jim jenož

jich wobhodženstwo wsacj. Andražy bě potom w Parízu žiwý, hacj so pospříšicho bo Wuheršleje wróci, jalo bě awstrijský khězor w schéch wuherškých sběžkarjow wobhnadžk. Wón swoje kubka sažo dosta a khězor jeho w lécze 1867, jalo Wuherška swoje wožebite ministerstwo dosta, sa wuherškého ministerpschedkyu pomjenova, a někto je wón na Beustowe město postajeny. — Kajsi je spodživny rozběžel: w lécze 1849 i schibjenzy wobhodžený sběžkar a w lécze 1871 najwyschšíkh khězorowý sastojník, kij zde awstrijské khězorstwo regiruje!

Cyrkwinske powjesce.

Wérowani:

Pětrowska chrk: Handrij, Bohumér August, wobhydler, s Hanu Swojbiž. — Pawok Petr Větka, člonem, s Alaru Florentinu Emmu Hermanez.

Michalska chrk: Handrij Neumann, wobhydler na Židovje,

Židovje, s Hanu Madlenu swudowjenej Frenzlowej rodjenej Freudentz. — Handrij Kulka, khězkar w Delnej Hörz, s Mariju Madlenu Wiczasez se Židoma. — Vjedrich Ernst Zieger, schewz ped hrodom, s Khrystianu Wjenkez tam. — Jan Vjedrich August Seemann, schrympar na Židovje, s Emmu Louisu Budarjez s podhroda.

Křčení:

Michalska chrk: Marja Martha, njebo A. L. Fischer, palenzalerja w Delnej Kinje, dž. — Marja Theresia, Česckibohá Ernsta Frödy, thšcherja w Jeníkzach, dž.

Zemrječí:

Džen 11. novembra: Madlena Augusta, Michala Müllera, kublerja w Dalizach, dž., 3m. — 13., Jurij Matč, khězkar w Němečzach, 35l. — 15., Marja rodjena Kozorez, Jana Měrczinka, žiwosčejerja w Běležzach, mandzelska, 28l. 8m. — 17., Korla August, njebo Jana Kumera, wobhydlerja na Židovje, f., 3l. 2m. 27d.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozon

wotřitaj

a

ludži pódla

škréjetaj

* * *

Hans Depla Několryžkuliž muž je tola kol-wrchný čłowjek?

Mots Tunka. To drje može byc, ale koho dha ty wožebje ménisch?

H. D. No, jalo běch wondanjo na dujesdzanskéj termuschi, dha mi tole powjedačku. Jalo běchu mjenujz tam na knježich polach žony běrný sběrake, dha bě so jim sa wěstu dželbu 1 nžl. sdý wotczahnyk, dokež nje-běchu s počinkem korbilom i wozej běhac̄ trjevale, so bychu tam běrný wužypowale. S tím běchu te žony jara spojone, pschetož na tajke waschnje mōžachu bjes sadjewka džěkac̄ a ejim wjazh saňkujic̄.

M. T. Haj, to řebi ja tež myšlu.

H. D. Ale jedyn muž řebi to wuračnowac̄ nje-

mōžesche a řwarjesche na swoju žonu, so je na tajke waschnje jara mako sakujka.

H. D. Ožiwny čłowjek!

M. T. Haj, džiwny čłowjek! Wón so mjenujz tak roshněwa, so po flintu běžesche.

H. D. Aj aj tola!

M. T. A dokež bě žona bjes tym čekla, dha bě-žesche do wžy, so by so do teho dač, kij je pschí sbě-ranju běrnov rachnonku wjedě; ale wón jeho namalac̄ nje-mōžesche a dýrbjesche so bjes skutka domoj wrdečic̄.

H. D. Ale to džě je paloza duscha, to so ja pschitodne lěto do Dujesda na termusich hic̄ řwajsk njebyh.

M. T. Njeboj so; ja mitralleusu ſobu wosmu a potom chzemý widzec̄, schtò dobudže.

Opticus Wagner

śwoje kłamy w jazh na herbskiej haſh nima, ale ma je wot nětko na hauensteinerſkej haſh pschi butrowych wifach po la knjef a konditora Lehmanna.

Wón porucja czechem ſerbam swoj bohacze ſrijadowanah ſklad optiſtich tworow, wobſtejazh ſ dobrzych valokowidow, opernſtich ſukarjow, lorgnetow, wſchelakich ſupow, woſebnich mužazich a hólcazich brylow, w worzelu, ſkórou a ſkórou ſahadzenych, wón porucja dale dobre reiſzeugi ſa elementarſtich a tworſtich ſchulerjow, jednore a dwójne barometry, wſchelake thermometry atd.

Duz wón śwoje kłamy w jazh na herbskiej haſh nima, ale ma je na hauensteinerſkej haſh po la konditora Lehmanna.

Czechem ſerbam ſ tutym wosjewjamh, ſo egi krawyz, tig detal pschi garniſonſkej zirkwi ſwoje budys měſachu, nětko doma njeſhu, kaž je ho hižom wſchelakim ſudjom prajilo, ale ſo woni nětko po la ſtaraje měſchczanſkej ſchule pschedawaja.

Zuezi krawyz.

Czechem ſerbam Wosperka a wokoſnoſce ſ tutym najpodwoſniſcho k nawiedzenju dawam, ſo ſhim ho nětko jako uowh

čzaſznikar (Uhrmacher)

we Wosportku ſaſydk a tam na měſchczanskiej pincz bydlu: Ja proſchu teho dla, ſo bychu ho pschi potrjebje dobroczwje na mnie wobrocicę chyli.

S poczeſcjovalenju

C. F. Winter,

praktiſzny wutwuczeny čzaſznikar.

NB. Wſchitke porjedzenja ja sprawne a ſwědomniwie wobſtaram.

Cigarrowe a winowe kłamy

C. A. Dietricha

ſ napſchedzja noweje měſchczanskiej ſchule
ſwoj bohacze ſrijadowanah wubjerk wſchelakich
dobrzych cigarrow a winow
pod pschimrjenymi tunimi placzisnami najpodwoſniſcho
poruczeja.

Mój ſtad
čzaſnikow (ſegerjow)
na ſmotskownej lawſkej haſh podla torma

je najbohatscho ſrijadowanah a ja teho dla
wulki wubjerk wſchelakich čzaſnikow, bu-
dzerjow, hratajich thſkow atd. atd. atd.
najpodwoſniſcho poruczejam.

Koždy čzaſnik je derje wotczehnjeny a ja ſa dobre
hice 1 hač 3 ſta rukuj.

Tež pschiſpominam hischcze, ſo ſhim ja herbsleje
rycze tak derje možny, kaž němſteje.

S poczeſcjovalenju porucza ho

J. G. Schneider,
čzaſznikar.

Ahoſeji

punt po 84, 88, 90, 100, 110 np. atd.
pschi 5 pt. tuniſcho;

zdrov

zylh a drobny po najtunisich placzisnach;

rajp

punt po 18, 20, 24, 28, 30, 40 np.
pschi 5 pt. tuniſcho;

ſyrop

punt po 16, 18, 20, 36 np.

cigarry

25 ſchtuk po 35, 45, 50, 55, 60, 70 np. atd.

palenz

wſchitkich družinow ma najtunisich na pschedan

Rudolph Hölzer.

Litrowe měry

w 2 družinomaj ſam-
ſnejſe fabriki, ſylne a
dobre dželane.

No. 1. wot zyna, kaž jón pruha žada.
No. 2. wot tajleho zyna, kaž je ſalonſzby dowolene,
po dobroczſi temu runeho, kotrež handlerjo jako „najlěyiſhi
abo přenjeſe dobroczſe“ wudawaja, ale moje měry ſu
wjele ſylniche, dygli tamne. Na kupjenje moje litrowe
měry najtunisich poruczam.

W Budyschinje na ſitnej haſh čzo. 54.

C. G. Wahrmann
zhlislijerſki mischr.

Kedžbu!

Mojim czechem ſazijentam k nawiedzenju dawam,
ſo ja ſobotu 2. decembra do Budyschina pschijedu a budu
tam w hoſczeniu k bělemu konje rano wot 9 hač do 5
hodžinow popelđnu k ryčam.

Jětrowe khorosze,
jenož ſ jětrowych wutkow, w cjele tečazich, naſtanu. —
Ja mam ſkredki k ſwonskownemu nałożenju, ſ kotrymž
moža ho wotroſczeni, woſebje vaf džeczi, pschedytacj —
tat ſo straschnie wutki ho předh ſ cjele wuzahnyčz hodža,
předh hač ho do jětrow a druhich khoroszejow pschedewobrocja.
Drobnische wulfadowanje ertnje a piſnje.

Dr. Ph. Dittler i Dražđan.

Serbskich Nowinow

čzo. 35 a 36

ſo ſaſho kupuja we wudawarni Serb. Nowinow.

Emil Flegel w Budyschinje

porucza swój wózki wózki wózki pjezdowych tworów a mżow cęsejnym Serbam i dobrociwemu wózki bowaniu.

So bychu ſo myſche a wulke myſche,
też hdyż je ſich jara wjele, do czista ſahubile, poruczą moje njejedoje hräkarath w schachtelsach po 15 nſl., pſches cęz ſo w taſtim naſtrupanju wſchitkim jebanjam „na wſche cęzby” wěſty ſonc ſczini.

G. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uſcjiwiſte.
NB. Jenieſli ſkład ſa Budyschin a wołnoſć ma
Heinr. Jul. Linda.

Schtryparske kblamy C. A. Lommatscha

na ſitnej haſy čo. 50.

podla ſelesotworowych kblamow knjesa Fischera a poruczeja je cęzli, ſchtrypay, ſpōdne kholoway, ſoli, wołmiane pſchedzeno i ſchtrykowanju t. a. d.

**Zwory ſu dobre a placzisny
wſhomozno tunje.**

Vorhof-Geest

abo:

brodu a wołzy tworząca tintura płodzi tež na hołych městnach bleywy nowe wołzy, a tež pſchi hiſhce mlodych ludzoch ſylne roſczenje brody.

$\frac{1}{2}$ bleſcha ſa 15 nſl., $\frac{1}{2}$ bleſche ſa 8 nſl.

Skład ma Heinr. Jul. Linda.

w Budyschinje.

Najlepschi brēd

pſche laſchel, dybawosz, ſožwanje a ſchibolenje je G. A. W. Maherow broſiſhop, tiz je na pariskej wuſtajenjy 1867 prämierowan.

Jeſož prawdziwih maja ſón w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Linda w Budyschinje,
W. Notha w Lubiju,
P. Kinn, haptkař w Hernhucje,
Jos. Schmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptkař Gerischer w Oſtriku,
Schottka we Wotrowje a
Schmann w Budyschinje.

Rhežja na pſchedan w Budyschinje.

Jena rhežja ſ 5 ſtrami a rjanej ſolotwowej ſahrodi je w Budyschinje hnydom na pſchedan. Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Ratarske towarzſwo w Porschizach

wuteru 28. novembra popołdnju w 5 hodzinach.
Pſchedzhyda.

Jena ſahrodnika ſiwnoſć w budęſtečjanſkej woſhabje ſ 38 ſtrzami pola, ſuki a rjaneho leſa je ſe ſwobodneje ruky na pſchedan a je wſcho dalsche ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Prothla Lahrer Hinkende Bote ſa 1872,
pělna ſaz ſtajuje, je wuſchla.

Rouje.

Djenſha ſobotu 25. novembra ſměju ja dželbu danskich konjow a ſrebjatow w hofcjenzu i lawej w Budyschinje na pſchedan.

Wilhelm Hircha
konipſchekupz.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa $2\frac{1}{2}$ nſl. doſtač: Gród na ſhorjelskij horje Landskrönje abo Bože wođenja ſu dživone. Powiedanežto ſe starých cęzow wot J. B. Muzinka. Drubi wudaw. Tego runja: Pomocna knižla i wulicjenju nowych a starých měrow a wahoř. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W herbskij a němskij ryczi. Sa 3 nſl.

Hewak tež: Nowa měra a nowa waha a najnuſniſche wo dezimalach. Podawa herbski a němſki J. W. H. Jordan. Sa 1 nſl.

S tutym i naſjedzenju dawam, ſo ſzym wot 4. oktobra mi u ſowek blamy po jenotliwym w ſadnej bohatej haſy podla rěſnika Hentichaela wotewrit, koſtrez ſzym knjesej A. Krügerej pſche podal a ſ tutym porucžam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſeptembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Ja porucžam we wulkim wózjerku
wołmiane rubiſcheža
we wſchęch wulkoſćach
lama,
barchenth,
pjezdowe poczehnjenja
kulno a buſkin.

Jeſzli ſa džeczi a dorofczeno ſo w krótkim cęzku ſ lamy, doubla a barchenta tunjo a derje pſchiſtejaze po starých, tunich placzisnach na ſkaſanje ſeſčija.

Julius Hartmann

36 na mjaſowym torhoſcjeju na ſitnej haſy 52.

Sodowne wypśchedawanie

na śmierślnej lawſlej hązy 121 Eduarda Hartmanna na śmierślnej lawſlej hązy 121

sapocžnje ہo to lěto
pónđelu 4. decembra

a poruczeja ہo bjes wschelakimi druhimi tworami we wulkim wubjerku a
po jara tunich płacżisnach

bukskin a paletotske stoffy
lama a flanelle,
wołmjane drastowe stoffy,
njepuschejate kattuny,
damast, blidowe schaty,
lazy a rubischka.

Jeneho gratdżelerja, wulich wotrocžlow a hrnkow
psči wyższej sođi pyta
pschistajaza žona Heynoldowa.

Generalne wypśchedawanie

w hosczenzu i słonzu.

Ssulno, double a bukskin
ہo po spodžiwnie tunich płacżisnach pschedawaja.
Sarjadowar.

Přirodospytny wotrjad M. S. změje džensa
za tydzeń 2. dec., popołdnju w 2 hodz. pola Thiermannec
posedzenie.

K. A. Fiedler, sekretar.

Sfótny pólver s čerstwych selow,
Korneuburgski sfótny pólver,
Pólver psche fólkı,
Pólver psche pripotawu prožatow,
Lockwijski balsam,
Zischankowy salsový pólver
porucza

Grodowska haptika
w Budyschine.

We wudawarni Serb. Nowinow je sa 2 nžl. dostacj: Sso swoni mér. ہe zwiecžinam mera pěšnił h. S. we Łaszu.

Sso to rjane spěwh a schtucežki, w kotrychž ہo frudoła
wójny a kražnosć mera na wschelake waschnje wopomni.

Dickowa koncežionirowana daloko
wuwołana spodžiwnje hojaza żalba,
potraž je ہo najbole kódy ras jako dobra wopokaſala
porucza ہo w żerdach po 3 nžl. a po 12 np.,

wot grodowskeje haptiki
w Budyschinje.

Nakładnik: J. E. Smolęt. Cišé L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Srudny m a j star schim a j
Michałej Halz a jeho mandželskej
w Bobolzach
psči spomnjenju na jemu njego syna
Karle Halli,
wojala 10. kompanije schützenregimenta No. 108
+ 22. oktobra 1871 w Franzowskej.

Ach, ty našch syno lubowaný,
Bóh jeno wę, hdże ty něk ſy
Tam we Franzowskej sahriebany,
Twój row my nichčon njewěmy.
Ach, tón našch syn tón najmłodschi,
Tón něklo we Franzowskej ſpi.
Ach, hdž by tola nechtón wjedził,
Kak živjenje ſy dokonjał,
Hac̄ ſy ہo dołko ſtyslne bědžit,
Prjed' hac̄ je Bóh cie i siebi wał,
A hnajd bje-wscheje bołosče
Twój duch ہo i njebju posběže.
Budž božmje luby drohi nano,
Měj dobru nōz tež macjē ty,
Budž dobra nōz wsčem ſchyrjam bratram,
My ہo wjaz widzecž njebžem;
Ach, ſemja ſemja daloka
Je moje ejęło pschitryka.
Duz, lubaj starszej, njepřakataj,
Mi ہo tu s Bohom derje dje,
Wój waschej frudžoje méri ſtaſtaj,
Hdž woj ſyn wjaz dom njepřihubže,
Wschak tež tu ſemja Boža je,
Wój row tež mój Bóh ſwarcnuje.
Dha prjecž prjecž wsčitla frudoba,
Ja ſym něk wotscheweny,
A jalo rjana njewjesti
S krej Khrysta wupřcheny,
Duz Jesuha ja powitam
A dobru nōz tu ſwětej dam.

Tedyn ſržob w Bobolzach.
Br.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kti maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kojde číslo płaci
6 np. Stwórlétta předpla-
ta pola wudawařa 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wopſhijecje: Najnowſche. — Swětne podawki. — Spěw. — Se Serbow: S Budyschyna. S Radworja. S
Beranez. S Hrodžiſcja. S Kobliž. — Pschilosł. — Nawěſtnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budysinje.
25. novembra 1871.

Dowosz: 6016 kórcow.	Plaćizna w pferēzku			
	na wikach,	na bursy,	wyšza.	nížša.
	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Břečnja . .	7 5 —	6 20 —	7 12 5	6 20 —
Rožka . .	4 25 —	4 20 —	4 27 5	4 25 —
Zechmjen . .	3 22 5	3 17 5	3 25 —	3 20 —
Wobš . .	2 5 —	2 — —	2 7 5	2 2 5
Hroč . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahň . .	7 15 —	7 10 —	9 5 —	9 — —
Hejduschka . .	6 20 —	6 15 —	— — —	— — —
Rana butry . .	— 22 —	— 20 —	— — —	— — —
Kopackomys . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	1 — —	— 25 —	— — —	— — —
gane hýmjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Gzahi sakſkoschlesyńskie železnicy s Budyschyna.

Do Draždān: Rano 7 h. 50 m. — minutow* do połknja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. — m.*; popołnju 4 h. 10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w nož 2 h. 40 m.** w nož 4 h.

Do Šhorzelza: rano 7 h. 50 m.*; do połknja 10 h. 50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor 9 h. 35 m.; w nož 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

* Pschipsanljenje wot a se Žitawy a Libera (Meißenberga).

† Pschipsanljenje do Žitawy.

Pschipsanljenje. Gzahaj se snamjeschkom ** bjes Draždānami a Šhorzelzom jenož w Budyschynje a Lubiju soſławataj. Wonaž matalaž jenož wosy přenjeje a druheje klasu a ma so ſa billet ¼ wjazy placzicj; dženſte billety pschi nimaj njeplacia.

Pjenježna placzisna.

W Lipſku, 30. novembra. 1 Ronis'dor 5 toler 17 ngl. 9 ½ np., 1 počnowažazy čerwjeny ſtoč abo dułat 3 tl. 9 ngl. 5 ½ np.; wienske bankowki 86 (17 ngl. 2 np.)

Spiritus placzisne wcjera w Barlinje.

22 tl. 10 ngl. a 22 tl. — ngl.
pschenza 66—85 tl., rožla 40—60 tl.,
(to je: sa 25 pruslik ſortow.)

repikowy wolij (nječiſczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Cviſczeny, kaž ſo w Budyschynje pschedawaſtajne něhdje 1 ½ tl. drožſchi.)

Najnowſche.

Draždān 30. novembra. Jeſo majestoscy kral Jan je ryčerſublerja ſ Zehmen nad Stauchizami ſa pschedkydu přenjeje komory powołał. Dženſa mějeshťej woboj komorje ſwoju pschihotowanju ſhromadžiſmu, hdež maja ſo kandidatojo ſa měſtyschedkydſtwo 1. komory a ſa pschedkydſtwo a měſtyschedkydſtwo 2. komory wubracz. — Gsobotu kral Jeſim naſkerje wotewri.

Win, 30. novembra. Baron Koller je ſa naſteſnika a najwyſhſeſteho wojerskeho kommandeura w Čechach pomjenowaný. — (Wón běſhe tam ſa tajkeho hždom psichel někotrymi lětami a je tehdý ſi Čechami ſle ſakhadžał.)

Wjerch Mletternich, dotalny awſtriski poſłanç w Parizu, je ſwoje ſaſtojinstwo ſložil a general Langenau je ſa awſtriskeho poſlanza w Petersburgu pomjenowaný.

Paris, 29. novembra. Wojerſki ſud je poſtaſil, ſo maja wſchitzę franzowszy offiſzierojo, kž ſu w Němzach pod ſtamajnom ſwojego čjeſzneho ſlowa eſelli, ſi franzowskeho wójſka stupicj.

Konſtantinopol, 28. novembra. Cholera w tym wotdželenju města, hdež sultan bydli, bylne pschibywa.

Barlin, 30. novembra. Němski rajchstag budže naſkerje ſobotu 2. decembra wobsankrujeny.

Sakska. Jego mojestoscž kral Inn je emeritirowanemu wuczerzej Engelmannu w Weiztropje slocu, i sazenjbnemu rjadej skuschazu medailu spozejzil.

W Draždjanach budža po najwožebniſč hachoč a torhoſčejach želesnizy twarjene, po kotrych budža wosy jēſdijcz, kiž so wot konjow czahnu.

Krónprynz Albert a knjeni krónprynzežhua Karola staj 27. a 28. novembra w Lipsku pobylkoj, dokelž běſchtaj tam wot tak mjenowaneho albertskeho towarzstwa na bal pschebrošenaj. Albertské towarzstwa, kiž so wožebje wo khorč wojerských a podla tež sa druhich staraja, steja pod salitanjom krónprynzežhyn Karole a kōžde leto tōſčto pjenjes s tym warbuja, so pschne hale hotuja.

Kral Jan je předawisheho ministra s Falkenstein sa gobustawa přenjeje komory pomjenowan.

Hac̄ dotal běſche w Saksiei jenož jena wyschsa poſtaſta direkcia (Oberpoſtdirektion), ale, dokelž su džeka psche wſchu měru pschibjerale, dha je něko tež hisčeje jena druha tajka direkzia w Draždjanach sakožena.

Pruſh. Khějor-kral je so saňdženu wutoru do Hannoverskeje na hořtou podak.

Vrhnyz Biedrich Karla, general Alvensleben, general Hohenlohe-Jugelfingen a oberſt hrabja Lhnar so do Petersburga podadža, so bych u so tam na lētnym ſwiedzenju ruſkeho wojerskeho ſwiatojurjowskeho rjadu (ordena) wobdzeli. Ruski khějor je jich mjenujz pschi požlenjej němſofranzowskej wojnje ſa rycerjow tuteho rjadu pomjenowan. — Někotre nowiny powiedaja, so so tam tež pruski a ſakſki krónprynz podataj, dokelž staj tež tučon rjad dostakoj.

Khějor-kral je saňdženu pónđelu 27. novembra pruski ſejm wotewrit. W ſwojej ryci wón bjes druhim na to ſpomni, so su pjenježne naležnoſcze pruskeho kraleſtwa w dobrém porjadku, tak so je so tōſčto wusvylkowało. Wysche teho budže to tež krajej jara i ſepchemu ſtužicž, so wón wjazy wójnski ſchaz ſam ſa ſebje njetrjeba, dokelž němſki wójnski ſchaz na jeho město ſtupi. Duž móže so dotalny pruski wójnski ſchaz — to je 30 millionow tolet — něko i ſepchemu pruskeho kraja na kojicž a to na tajke waschnje, so so někotre dawki poniza, ſo krajni ſastojnizy wjetſhu ſdu doſtanu a ſo někotre nusne nowe želesnizy natwarja. Hewal ſpomni kral tež na to, ſo ſměje pruski ſejm tež wſchelake naſe ſakony wuradžicž.

Franzofſka. Jedyn franzowskli pschibajzny ſud je wónbano jeneho Franzowſu ſa njewinowateho wuprajſt, kiž bě w nalečzu tuteho lēta, jako bě hžom měr ſejnjeny, jeneho ſakſkeho wojska ſkonzowak a wurubl. Němſki pôžkanz je teho dla wulku njeſpoložnoſč němſkeho khějora nad tajkej neprawdociu knjesej Thierſej, pschedyž franzowskeje republiky, wuprajſt.

Tendželska. Tendželski krónprynz je na tyfus khětro čejlo ſhoric.

Belgiska. Tudy budže wot krala najſkerje nowe ministerſtvo poſtaſene, dokelž je pscheziwo nětčiſkim miniftram w ludu wulka njeſpoložnoſč naſtala. Někotrym miniftram mjenujz winu dawaja, ſo ſu go na jebarſkih ſpekulazijsach wobdzeli, ſo bych u wjele pjenjes na njeprawe waschnje doſtali.

Ruſo wſka. W tutum kraju cji, kiž wo politizy nowſcheho čaſha, laž je wožebje wot wjetcha Bismarka ſakožena, někto wjedža a roſymja, pschi ſpočatku němſofranzowskeje wojny na ſtronje Franzowſow ſtejaču. A jako běchu Němzy tule wojnu dobyli, dha ſpomnjeni Ruſojo hisčeje wjele bole wobzaruju, ſo bu Franzowſka pobita a němſke khějorſtvo ſakožene. Woni mjenujz měnia, ſo je tuto němſke khějorſtvo, hdzej ſu wobſta wſchec němſkich krajow do ruky pruskeho krala date, ſa ruſowſke khějorſtvo straſhne, dokelž je po ſwojej wojerskej mož tak ſylné, ſo budže tež s Ruſowſkej wojnu wjetſh a Ruſow pobič pýtač, hdzej hisčeje jeneho druhoh wjetcha ſa pomožnita doſtanje.

So ſebi Ruſojo tak myſla, to može kóždy wſchědnie w ruſiſtch nowinach čítacj, Maſhonjeni Ruſojo teho dla na wſho ſwérku ledžbuja, ſhtož pruske knjereſtvo čini abo nječini, wožebje pak ſa tym hladaja, ſhto Bismark ſapocjina.

Duž bě wjele rycenja a hudanja w ruſiſtch nowinach, jako bě ſo němſki khějor s Bismarkom ſaňdžene ſeče do Awstriſkeje podak a ſo tam s awstriſklim khějorom ſeſhoč; pschetoz tajke ſeňdzenje njemžesche po jich měnjenju žane hinasche wotpohladanje měč, hac̄ ſo chzetoj němſki a awstriſki khějor nowe pschecjelſtvo ſakožicž a ſo pscheziwo nělomu ſjenocjicž. A ſo by ſo ta wěz dokonjaka, dha bě awstriſki khějor bjes druhimi tež ſwojeho lanžlerja hrabju Beusta a ſwojeho wuherſkeho miniftrpſchedydu hrabju Andražhy ſobu pschitwede.

Tuto pschecjelſtvo je ſo ſakožilo, to je ſjawnje wižicž, ale pscheziwo ſomu je ſo to ſjenocjelſtvo ſtačo, to ſo hisčeje ſjawnje praſicž njehodži. Ruſe nowiny teho dla talle hudaja:

Bismark ſo w ſwojim čaſhu noweje wojny ſa Franzowſami boji. Pscheziwo tym bych ſa ſenocjnymaj ſrajomaj njebychu Němzy najſkerje wobſtač mohli. Duž je ſebi Bismark hžom ſi čaſom pomožnila pýtač a jako tajkeho je ſebi awstriſkli khějora wuſladač a jeho tež ſa pomožnila němſkeho khějora dobyl.

Tak ruſe nowiny psched někotrym čaſkom hudaču, ſo mohlo tak byč; wot teho dnja pak, hdzej je Andražhy najwyšše město w Awstriji naſtupit, ſu wone pschewdčene, ſo wo prawdje tak je. Haj, wone na to tulaja, ſo ſwiaſl bjes němſkim a awstriſklim khějorom jenož pschezi-

wo Ružowskiej méri; pšchetož Andražy je wulki njeprščejel Ružow, dolež ſu tucži 1849 wuhersku revoluziju poraſli (kaž ſmih to hijom tydženja powiedali.) Duž ſo ružowske nowiny boja, ſo móhla w ſwojim času wójna pſčecjivo Ružowskiej wudyricz, haj ruske nowiny wudawaſa, ſo ſo we wukraju hijom k temu pſchiprawy eſzni, ſo bydu wukrajne lokomotivy a waggony tež po ružowskich železnizach jěſdžic móhke, hajc runje ſu te 3 zole ſherſte.

Pſchi ſapokafanju

wucžerja kobilic žanskeje ſchule.
(Tehdy čitane.)

Tak ſeje Wy někto poſtajeni
Tu w kobilizach ſa džecjivwucžerja
A naſtupicje dženža rjeni
Wasch hamit we mjenje Jeſom Khrystuſha,
Tón ſpožđ Wam ſtrwoſez, ſvoje woſkebje
We Waschim haſceje tudy wobſtajnie.

Haj, dženža Wam knies Jeſus praji:
„Wasch ſhwérnje tute moje jehnjatka“,
Hdyž wón ſa wucžerja Wasch ſtati
Sa tele njevědomne džeczatka,
So byſčecje je tu ſhwéru wucžili
Tón pucž, kij wjedže k wěcznej ſbóžnoſci.

Te ſu tež wſchitke wukupjene
Wſches Khrysta ſhmjerč a ſ jeho drohej krewu
A někto wſchitke pſchifanknjene
Wam, wucžerjo, na Waschu wutrobu,
Hlaj ſ Waschich rukom Khrystuſ ſawěſce
Wſchě tute dusche junu žadacj ože.

Kak njeſhwérneho ſaſtojnika,
Kij njeje ſtadko ſhwéru paſč,
Tón prawy ſudnik junu ſchwika,
To Bože ſkolo ſjawnje wucži naſ;
Bóh lubi pak tež wſchitkim krafnu ſdu,
Kij ſhwérnje w ſwojim haſceje džekaju.

O, hlajeje! pola Boha njeje
Wſchat tola ženje ničjo njevažne,
Duž njebočeje ſo prázp wſcheje,
Kij dženža tudy na ſo bjerječe;
Tón Boh, kij we wſchěch ſhwérnyh mózny je,
Tón pomha Wam, hdyž jeho proſhyče.

Wy wěſcje, ja Wam njetram prajicj,
So Wascha ſda ſchje kthero ſnadna je,
Bóh pak ože Wasch na wjele ſtajicj,
Hdyž Wy we malym tudy ſhwérni ſcje;
Hlaj, tudy Wy tón ſakožl Kadžecje
K tom' Waschom' ſvoju ſa to pſchidnoſe.
A tał budž někto Boh knies ſ Wami,
A hdyž Wasch hamit Wam druhdy cježki je,
Dha poſkyſtneje ſo ſ modlitwami,
Dha Boh Wam nowu pomož poſczele.
Haj, ſpěwajcje a ſhwéru džekajcje,
Dha Boh Wasch ſluk ſež wěſcje žohnuje.

So budžecje Wy ſawostajicj
We wutrobach thch džecjí krafny ſhw,
So budža junu ſ cjeſću prajicj;
Tež tutón něhdý je naſch wucžer býk;
A junu halle tam te njebjeſha
Wdža, wucžerjo! Wam ta najlepſča ſda.
Haj, dženž tež tucži ſtarſhi rjenje
Wam k Waschom' haſtej ſvoje wincžuja:
Bóh daj, ſo móhli ſjednocjeni
We luboſči paſč tute jehnjatka,
O, derje tam, hdyž ſu ſa wucžerja
We jeho džele ſtarſhi podpjera.

A hdyž tež wſchitk njeſpoſnaja
Tu prózu, ſtotrž ſhwérný wucžer ma,
Tam horka ſ njebjeſkeho raja
Tam Bozej wocži na Wasch ſedžkuja:
Bóh pſacie ſam, ſtož lud tu njeplacj,
To nječ Wasch tola ſtajnie poſkylni.

A někto wy, wy lube džecjí,
Ach, poſchajcje wſchak waschoh' wucžerja
A ſedžbuſcje, hdyž wón k wam rycži
So podarimo njej' jeho próza wſchá;
To, kij najlepje na njoh' ſedžbu ma,
To ma wſchak tež najwjožy wujitka.

A tak dha džyli w Božini mjeni
We tajkej prawej wérnej luboſči
Něk ſhwérni džekacj ſjednocjeni
Na tutej Waschej lubej mchodoscji;
A Bóh daj, ſo by tola wſchitko ſo
We jeho mjenje derje radžito.

Petr Mlonk.

Ze Serbow.

S Budžina. Bes wucžomníkami tudomneho krajnostawſteho ſeminara je w tu kwiſlu 16 Serbow, a ſu to cijile mchodženjy: Wylem Groſa ſ Budžina, Jan Kapler ſ Hownjowa, Ernst Wejsar ſ Bulojny, Jurij Ducežman ſ Wjeleczina, Ernst Keit ſ Rodez, Gustav Kapler ſ Bohowa, August Krecžmar ſ Varta, Ernst Mjetwa ſ Hrodžiſcja, Herman Babil ſ Maſkeho Budžinchinka, August Kruža ſ Židowa, August Tempel ſ Sahorja, August Lučaš ſ Njehanja, Alfred Garbař ſ Minalaka, Jan Bartko ſ Nožacjiz, August Domasch ſ Komorowa a Gustav Kožor ſ Kettiz. Wyſhe teho hotuſa ſo k ſaſtupej do ſeminara pſches wopyt ſeminarskeje ſchule tſjo Sſerbia: Eduard Häſler ſ Hrodžiſcja, August Polan ſ Lipicja a Bohuwér Schüka ſ Klukša.

S Radwora. Kowarſki towaris̄h Jakub Libſcha, ſyn tudomneho žiwonſcjerja Miklawſcha Libſche, běſhe na poſlenim towarſlim pruhowanju w Minalale pruhu tał derje wobſtał, ſo je wot kralowſteho ministerſtwa cježne myto wot 20 toleč dostal a wyſhe tež diplom, ſ kotrymž je jalo pruhowaný towarſli miſchtir ſa konjekowanje ſpō.

snaty. Wón je předby vola kowarského mischtra I. Schimanka w Minakale kowarstwo wulký a tam potom několre léta jako tovarski tovariský dželat. R.

S Boranec. Na tudomným knjezim dworje bu 23. novembra khezkar Klau wot byla w hrôdzi tak po- bodzeny, so je strach wo jeho živjenje.

S Hrodiščia. Ssobustavov tudomneho zvrt- vioho prjodstejerstwa su: rycercluber s Heynich nad Vichowami, rycercluber s Magnus nad Droždžiom, wucer Ernst Hataš w Hrodiščiu, wucer Petr Förstar we Worzynie, živnoſcet Petr Merečin na Velej Horje, wulkoſahrodnik Jan Handrik w Brzezach, kowarski mischtr a wieschny rycer Jan Stosch w Droždžiju, mlyniski mischtr Ernst Wiczas (Lehmann) w Skanezach, živnoſcet Jan Petřich w Kortnizach, wójnatski mischtr Jan Falsa w Hrodiščiu, burski kluber Jan Albinus w Njechoraju, burski kluber Jurij Kunath w Rakojdach, burski kluber Petřich we Wujezlu, a farar Albert Ebert jaku pschedzyda.

S Budyschin a. Sa pschedzajny hud, kiz so tudy wot 5. hacj do 16. decembra směje, su s nascheje wo- folnoſeze blédowazý hlowni pschedzajni wulkoſowaní: gmejnki prjodstejer Petrach na Židowje, rycercluber s Behmen nad Wysokej, mlynk-wobſedzér Bezlík w Budyschinje, rycercluberti najemní Claus w Lichanju, rycercluber Schefel nad Bluznitzem, khamat Klingst w Véhých Nožlizach, pschedlupz Klemm w Budyschinje, rycercluber Röthig nad Eu- wocizami, pschedlupz L. Böhma w Wosporku, kluber Nostig na Židowje, rentier Hauffa w Kamienzu, kluber Möschler w Kschitwej Vorſchci, baron s Uckermann nad Lutobezom, inspektor Ulrich w Husz, pschedlupz Preu w Budyschinje.

Pomozni pschedzajni su: gymnasialny wyschshi wucer Dr. Kloß, pschedlupz Scholka, kniežetski referendar s Bezschwic, časznikar Köchler, wyschshi wucer Viehla, appellacionsko- ſudniſki ſekretar Chrig, kopernikar-wobſedzér Reinhardt, wyschshi wucer Scholka, rycznik Dr. Höchner, pschedlupz Hölzer, rycznik Stephan a poſthaltat Peč — wschiz w Budyschinje.

Wutoru 5. decembra budje so wot pschedzajneho ſuda ſudzic: C. G. Hohlfeld a J. G. Winkler rubjenja dla; předu 6. dec. G. A. Zimmermann s Reibersdorfa ne- pozčiwoſe dla; ſchitwórt 7. dec. Jan Gebauer s Walow dla ſpýtaneho nepozčiwoſeho nuſowanja, pjak a ſobotu 8. a 9. dec. Jan Kalich s Biskopiz paduchſtwa dla; jeho žona dla khowania kranjenych wězow; V. G. Jakob a jeho žona, Madlena Kalichowa a Jan Marcžink teho runja; pónđzelu 11. a wutoru 12. dec. S. Kreibig s Neuleutersdorfa dla ſpýtaneho ſapalenja; a 13. dec. a blédowaze tři dny C. A. Albrecht s Neu-Eibawa dla je- banſteho bankruta atd.

S Kobliž hodžiskej woſadby. Rosprawa wo na- ſchej nowej ſchuli ſa tydžen wosjewiny.

Přilopk.

* Šandženu pondželu je ſejm italskeho kraleſtwa ſwoje wulkoſowanja prěni króz w Romje ſapocžat. — Bamž dže tež dale w Romje wofacž.

* W nowym wienskim ministerſtwie ſtaj tež dvaſ ſchęzenaj ſídaj. Hm!

* W Zwikawje ſatſeli ſo ſandženu ujedželu woſal Maul, dolež bě — po puſtězenzu ſ hospitala — puſtě- kaſnju doſtač, ſo ma ſo ſ ſwojemu bataillonej w Straſburgu podacž.

* W Melbeurne (w Australiji) jo psched nělotrym čaſom wulki woheň wjele ſchody načinil.

* S Temeswara (we Wuherſkej) piſaja, ſo ſu tam- niſche pschedměsta ſetža hizom ſchitwórtu ras jara paſožene.

* Prjedawſki neapolitanski prynz, tak mjenovaný hrabja Girgenti, je ſo wondano w jenym schwajzarſkim měſče ſatſelik. Wón hizom wjele lét na widliſteha cjerpiſeſe.

* Psched wobſje měchčianských ſastupjerow w Prahy bučn jenož Čeſkojo woſwoleni.

* S Parisa piſaja, ſo je tam hizom ketro ſyma a ſo zuſnizy Paris wopuſtězua, dolež je tam jědž něko dwojž ſak droha, laž předby běſche.

Kheža na pschedaní w Budyschinje.

Zena kheža ſ 5 ſtavmi a rjanej ſolotvojowej ſahrodou je w Budyschinje hnydom na piſchedaní. Wſho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

We wudawarni Serb. Nowinow je ſa $2\frac{1}{2}$ nſl. doſtač ſród na ſhorjelskej horje Landskronje abo Beže wo- bjenja ſu džitwne. Powiedanežko ſe starých čaſow wot J. B. Muziňka. Druhi wudawl.

Teho runja: Pomocna knižla i wuliczenju nowých a starých měrow a wahow. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen und alten Maße und Gewichte. W ſerbſkej a němſkej ryczi. Sa 3 nſl.

Hewak tež: Nowa měra a nowa waha a najnuſniſche wo deſimalach. Podawa ſerbſki a němſki J. W. H. Jordan. Sa 1 nſl.

Rhoſej

cžiſczej ſkodžaz, najtuniſchi po pt. 84 np.
porucža

Rudolph Hölzer
na rožtu ſerbſteje a ſchulerſteje haſh.

Durſhoffſke ſuſhe droždje
wſchedenje cjerſtwe ma na piſchedaní

Rudolph Hölzer.

Najlepſchu

piſhēcžanu parnu muču

porucža najtuniſchi Rudolph Hölzer.

(S barlinskich nowinow.)

Dalsche skutkowanja kralowskeho napoja.

(28591 a.) H. A. T. Lechla, w Lipsku. — Lichten-
tonne p. Zwitcawa, 24. 10. 71. Tokelz bym wot na-
loženja kralowskeho napoja knjesa Karla Jacobi w
Barlinie hac̄ dotal dobre skutkowanje wizak, psche-
toż pschi mojej dżowzy padzał hroscz wjazh phtnycz
nieje, dha Wasz proſhu atd. — (Skasanje.)

C. H. Hertel.

(29348.) Leikling 26. 18. 71. — S dobom mam
wusnac̄, so cęzkie hlyščenje mojego byna, po wujiczu
2 bleschow skoro wjazh nieje. — (Skasanje.)

Ferd. Eusch, směr.

(29495.) Genschmar p. Bechima 27. 10. 71. —
Wasz kralowski napoj je w mojej dobru hlužbu wo-
polak, lishawa mojego byna wotebiera.

P. Knospe, budnar.

Wunamkar a jeniecki fabrikant kralowskeho napoja:
prawdziwy strowotny radziec (hygiest) Karl Jacobi

w Barlinie Friederichstrasse 208.

Blescha kralowskeho napoja extracta, t rojz tejsko wody, placji w Barlinie poł tolerja.
W Budyschinje 16 nbl. pola H. J. Linck.

Kož, sahrodni.)

(29358.) Schoenberg p. Sommerau, 24. 10. 71.
Runje poſkane 6 blesche Waszeho kralowskeho na-
poja, ſu pschi tej starej dobru hlužbu cžinile, žold-
lowe widliſtečza a pulot wutrobh ſu zhle ſastake;
na to cjerpyſe hizom wjese lēt. — (Skasanje.)

(29677 a.) Patschau, 31. 10. 71. — Pschi th-

ſcherſkim miſchtrje Baumje, ſiž na jētra cęzko ſkho-
rit, pokaza ſo hizom po wujiczu poł blesche kralow-
ſkeho napoja jora dobrý resultat. Khorh fantafro-
wasche a njemóžesche spacz. Po wſaczu kralowskeho
napoja ſastupi žhodzinske spanje, fantasia ſasta, puls
bě směrny. Nōz ſo k džiwanju lekarja derje miny,
i pěnhy spanjom, tak ſo won žane lekarſtwu wjazh
njesapiha, dokež khoreho w polepszenju namaka.

Th. Paul.

Mój ſtađ
częſznikow (ſegerjow)
na ſaintkonnej lawſkej haſzy podla torma
je najbohatſcho ſrijado-
wanh a ja teho dla
wulti wubjerk wſchela-
lich cęaſnikow, b u-
dżerjow, hrajanym
thſkow atd. atd. atd.
najpodwolniſcho porucžam.

Tež cęaſnik je derje wotczeſhneny a ja ſa dobre
hicze 1 hac̄ 3 lēta rukuju.

Tež pschiſpominam hſchcze, ſo bym ja herbſleje
ryče ſak derje možny, kaž němskeje.

S poczeſczeniom porucza ſo

J. G. Schneider,
częſznikar.

S tutym ſ nawjedzenju dawam,
ſo bym wot 4. oktobra muſkowę ſbla my
po jenotliwym w ſadnej bohatej haſzy
podla rěſnika Hentschela wotewrit, fo-
trež bym knjesej A. Krügerej psche-
vodat a ſ tutym porucžam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſep-
tembra 1871.

C. G. E. Mörlitz.

Sjawný džak.

G. A. W. Mayeroweho broſtſhropia.

So bu moje džeczo, kotrež dohli cžas na naſatrach-
niſchi kaſchel cjerpyſe wot G. A. W. Mayeroweho broſt-
ſhropia, mi poruczenego, w ſrotkim cžazu wuſwobodzene,
ſ tutym džakomne pſchiposnam a hojazh G. A. W.
Mayeroweho broſtſhrop porucžam

Draždžany.

Robert Engelmann,
ſankarſki miſchtr.

Zenož prawdziwym maja jón w bleschach po 8 nbl.,
15 nbl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
D. Hinne, haptkař w Hernhucze,
Jos. Šödmann w Scheračhowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptkař Gerischer w Ostrižu,
Schacka we Wotrowje a
Gehmann w Budějczach.

Aufzia wužitkoweho drjewo.

Na ſtróžanskim ležowym reviru je rjane, bylne brē-
ſowe drjewo, taž tež wolschowe drjewianzarske drjewo,
ſady korcžmy ſtejaze, foždy thdzeni wuteru dopoldnia na
wſchedan. — Pſchipowiedzenje ma ſo ſtač ſola knjesa
hajnika Zentscha w Stroži.

Müller.

Howjase, czelaze, koſaze, jenolētne koſaze, koſlaze,
wowcze, mordarske, tkhōriowe, liſhce, ſajecze a karniklowe
kože kupuje po najwyhſieſzej placzijne

Gustav Raude
na garbarskej haſzy čjo. 246.

Prof. Dr. Hager. Sch—Nichter.

Dwaj mi zde niesnataj muzej staj mi (jedyn s Barlina, drugi s Kruckow p. Farmena) tute pišma pošlaloi, kotrejž wosjewjenje so mi s lepschemu publiki nusne ſda:

- 1) „Barlin, 17. novembra 1871. — Czesczeny knjeze! Podpiſany khwata, Waſ na njekmanu nadpad knjeza profesora Bocka w Lipsku — Gartenlaube, czo. 11, strona 744 — kędżnych sczinic. — Bock prazi tam bjes druhim: „Najkroblisczi wszech potajnebrédkarjerjom je knjez Carl Jacobi w Barlinie atd.” Hódro by bylo, hdh byscheze ſebi tu prozu wacząc chyli, tutemu knjezej profeforej na prawe waschnie wotuolwicj. — S poczesczowanjom Bernhard Janowsky.“

Kak može so jedyn na piſanje knjeza profesora Bocka hniewacj, to ja teho dla ujewopſchijam, dokež tola kózdy ſbzélanu muž wě, ſo tón knjez profesor, kij je 60. lěto žiwienia hizom pschekrocził, hizom džesatki lět wucži, ſo ſo naiwoſdziſco w 60. lěcze žiwienia pola kózdeho cílowejka ſmjeħcjenje moſow ſapocžina. — Geli knož rada, ſnatemu lipſczansku defillateurej data, ſo by tajny ſredk pod imenom želesoli queura dželk a jeho ſnate ſłowo „wobstarajcze ſebi želeso do ſrwje“ ſamhne wobtwerdzenje tamneje jeho wucžby?

- 2) „Kruckow p. Farmena, 6. 11. 71. — By chyli mi hnydom 4 blesche kralowſkeho napoja poſłacz „ſa mklodu holčku, kotaž něhdje 6 lět na epilepsiju abo padazu khoroszcz czerpi. — Dofekz mějach „ſkładnoſcji, ſo wo ſtukowanju Waschego napoja pschi wschelakich khoroszczach pscheszwědczic, dha ſo mi a wjele druhim jara džiwno ſda, ſo ſ. prof. Bock w Lipsku tak jara na tón napoju ſvari „a jón ſanicza w Gartenlaube. Jara lubo by wschelakim czesczjerjam napoja bylo, hdh byscheze „we wiazorych jara cítaných nowinach pschecziwo tutemu Bockej — kij rad kózdej nowoscji na „pschecziwo ſtupi — wustupili a jemu jeho lóšy hubu trochu ſathſli. — S poczesczowanjom Wasch „najpodwołniſchi Jung michel.“

S samjne w uprjenje knjeza profesora, czo ho dla ma pschi nim neschto „lóš“ bvež, widž horka pod No. 1. — Tež na njeho može ſo ſłowo, wot jeneho ſnateho lipſczanskeho kollegi nad jenej, 60. lěto pschekrocziwszej woſobu prajene roſbudzenje nałožicj: „Poła Teho je tež hizom jedyn ſchrub lóš. Bjes druhimi mi něhdje wot 40 ſnathych poſłanymi piſmami ſeka w jenym s Magdeburga wot poſchelupza knjeza Glatwy (w firmie J. F. Baum) pod 16. 11. 71.

„S dobom wuziwmom hischeze tu ſkładnoſcji, Waſ na Gartenlaube (poſlenje abo poſchedpoſlenje „cījko) kędżnych sczinic, dokež w njej prof. Bock w Lipsku, wſchu poſtſtojnoscji na bok ſtajiwſci, „na Wasch pschi wschelakich khoroszczach tak kraſnje dopokazan kralowſki napoju ſkoró bloto cījſſa. „K lepschemu publiki by tola trjeba bylo, tutemu khoroblenju napschecziwo ſtupicj. Wjele mojich „wotebjerarow, kotrejž je tón napoju pomhał, ſu jara injeroſaž na tojke njekhalobne ſadzerjenje „tuteho wucžby-próſneho knjeza.“

Jedyn runje tak wucžby-próſny knjez je tón jara ſuchi Dr. Hager w Barlinje, kij hizom psched 6 lětami s jara ſničnej analyſu mojeho napoja wustupi, kotaž bu niž jeno hnydom a hacj do nowſcheho čaſha we wjele nowinach a wucžbnych knihach tajnych ſredkow wotcziſhczana, ale tež wjele konkurrentow wubudzi, wot kotrejž jedyn, a to najnjeħabiticziwschi, hizom ſchtaſewany njebolaſ (kaž ſo ſda wot profesije) nětto ſo hischeze w rheinſkim kraju živi, jako běliche psched wiazorymi lětami w Westfalskej hischeze commis w jenej malej hrajskischedawarni, s černym, brunym a červenym liſtñym ſchtemplom nutſka a wonka (haſ ſi dženſtim ſchtemplom) ſo ſa mulkeho agenta wschelakich wulſkich fabrikow wubawasche a tež mje ſle wobſchuđicj phtasche. Jedyn mi pod pjetz ſyglemi jako pjeniſeb pschipoſlanu ſamhnu accept, kij hischeze khowam, ie ſkonečnje psched ſudom małoſteſnoſcje dla ſe ſwojeje pschitlufchnoscje wucžahný. Swoj, po tamnej jara ſu chej analyſy cījieny kralowſki napoju, wot 2 lět wot njeho w Europje ſpodiſiwny napoju imenowanym, dawa wón, kaž to ſo wě wot někajeſho Jacobija (Jacobiski generalagent dybri wſchak woſtacj) w Amerižy (!) džekacj a wot jeneho jandžela ſi mróčzelow na ſamulaze čłowſce džeczi dele kapacj, kaž jeho bleschowa eti-quetta paſaſuje, hdhež je psched krótkim to pschemenjenje ſcžinił, ſo někto na khorhoji jandžela jenož ſłowo ſpodiſiwny napoju ſteji, na kotrejž hewaſ ſuata ſłowa wumóžnika ſtejachu: „Pſchindicje fe inni wſchich atd., ja čgu Waſ woſchewicz.“ Khroni a bědi, ſwoje ruki wupſchestręjo, ſu pak ſtejo woſtali. Tuton mko-đenj 60 lět džekacj ujetrjeba, ſo by pſtji nim neschto „lóš“ bylo. Tamny ſuchi doktor paſ, na kotrehož ſłowa tón mało-wulſki jebak ſo pschibahacj ſda, — jeho naſdata analyſa teho wo prawdze ſi wiaž džili ſto nadobnych ſelowych wulkow wobſtejazh kralowſkeho napoja (teho dla kralowſki napoju) je: roſidzenjenje ſchmaderunkſa a gumimija arabika w ſjenoczenju ſi ſiħalym winom a malenowje juſħli — paſ ſe ſamhkom wħfku chemiſtu wđemnoſcje ſle nałoža, ſo by ludzi jebak a wobſhurjik (pſchetož wón jich wo ſtrwofej a žiwenje ſjeba,) abo poſka ſo ſam pschede wſchemi ſwojimi kollegami jako hubenig orant. — Spomnjene 100 ſela ſteja w mēchach a liſtach we woſebithch ſiwač ſi kózdeho widženju a nuchanju. Jara bych ſo wjeſzelik, hdh bych pſches tuto wosjewjenje fe mni „chwet do wobroczenja“ ſtajil. (500,000 ludzi je temu maſemu Rheinlandfemu hizom ſwet. Někto je mijenujh po ſeje druhe cījko teho, wot njeho pod blyſčejatym mjenom „chwet we wobroczenju“ wudateho, 4 oſtavnych ſtronow, 500,000 (!) wo wschelakich khoroszczach roſ- wucžecj mějazeho cījopisa wuſchko.

Prawdziwy ſtrwotny radžiczel (hygiëift) Karl Jacobi w Barlinje Friedrichſtraſe 208.

Wunamkar a jenicžki fabrilant kralowſkeho napoja mjenowaneho wotſhemewjenja ſa khorh, wotkhorjazh a ſtrwowych.

Opticus Wagner

śwoje klamy wjazh na herbskiej haſh nima, ale ma je wot netk na hauensteinerskej haſh pschi bukrowich wilach pola knjesa konditora Lehmanna.

Wón porucza cześcienym Sserbam swoj bohacze sridowanych skład optisich tworow, wobstejazh s dobrzych dalsowidow, opernich kufarjow, lorgnettow, wschelakich lupon, wožebnych mujazych a holszajzych brzlow, w wzorzu, pſeboru a skolu saſadzenych, wón porucza dale dobre reiſzeugi ſa elementarſich a twarskich ſchulerjow, jednore a dwójne barometry, wschelake thermometry atd.

Duž wón swoje klamy wjazh na herbskiej haſh nima, ale ma je na hauensteinerskej haſh pola konditora Lehmanna.

Hodowne wypſchedawanie

na snutskiej lawskiej haſh 121

Eduarda Hartmanna

na snutskiej lawskiej haſh 121

ſapocznje ſo to leto

vondželu 4. decembra

a poruczeja ſo bjes wschelakimi druhimi tworami we wulkim wubjerku a po jara tunich płaczisnach

bukſkin a paletotske ſtoſſy
lama a flanelle,
wołmjane draſtowe ſtoſſy,
njepuſchezate kattuny,
damast, bliidowe ſchaty,
lazy a rubiſchka.

Powschitkomua aſzekuranza w Trieſcze

(Assicurazioni Generali)

ſawęſcjuje pschi rukowanſkim fóndsu wot:

30 millionow 407,653 ſchěſnakow, 47 krajzarjow awstr. cziſla

a) tworh, mobilije, žnjeuſke plohy a t. d., taž tež, hrh to krajowe ſakonh dowoluja, twarjenja ſchwēch družinow psche wohnjowu ſchłodu;

b) poſſicjuje ſawęſczenia na žiwjenje ežlowjekow na najwschelakſche waschnje ſa najtunische twerde Brāmije a wustaja polich po pruſkim kourancze.

Towarſtvo waplaſci w leźe 1868 ſa 14,129 ſchłod owanjow ſummu wot 4 millionow 781 tħħaz 265 ſchěſnakow a 38 krajzarjow.

A kōzdemu wuſaſanju a k wobſtaranju ſawęſczenjow poruczeja ſo jako agentojo:

Ernst Walther w Budyschinje.

Korla August Berger w Kettizaſch.

Jan Noad w Drječjinje.

Jene knihi,

liž w żanym domje pobrachowacj njeſpmiedža, dokež w kōzdej njeſtoscji wukladowanje a roſjaſnjenje dawaja, ſu: Erläuterung des neuen Maß- und Gewichts-Systems, ma ſa jenož 2 nħl. na pschedan Eduard Rühl w Budscheinje, Friedrich May w Biflopiżach a J. G. Walda w Lubiju.

Aufzja.

Njedželu 10. decembra t. l. budža ſo w Njeſwacjidle jene ſanje a wschelaka domjaza nadoba atd. na pschedzowanje pschedowacj.

Wm inspektarka Reinhardtowa.

S tutym ja k nawiedzeniu dawam, ſo kym ja w tej kſciwđe, kotrūz kym mojemu muzej, Handriej Wujanzej w Brēſhny, w klowach a ſuktach cziniła, zyle ſmolika a ja tu kemu ſ tutym doſpołnje wróćzo bjeru.

W Brēſhny 25. novembra 1871.

Hana Wujanzowa.

Cirjewa

wſchelake, ſa kōzdy dželanje ma kōzdy džen na pschedan Jan Lehmann na žitnych wilach

s napſheeja žitneje waħi.

W měsječanskéj naložovani a wupožereni ho dla wobliczenja danje a wobsanknjenju lěta wot pondzele, 11. decembra, hacz ſobu do ſoboty, 30. decembra t. l. njeſtukuje.

Wuptaczenja naſicjeneje danje ho wot 2. januara 1872 ſapocžnu.

W Budyschinje, 22. novembra 1871.

Naložovani a wupožeruju. Domſch.

Hrajadla hrajate tyſſi

kaž je ſnate w najwjetſhim wubjerku a po nowſhim washniu.

Róždy kupowat doſtanje wot ſummy po 25 frankow — jedyn lóš jako pſchidawſ k čehnjenju 28. februara.

J. H. Heller, Bern.

Wułofowanje.

Na wjehale požadanie wułofowanje wſchelikich hrajadkow hrjeduji, lóš po 1 tol., 12 lóšow 10 tol. čehnjenje 28. februara.

Preis=couranty a proſpeſty poſzczelu franko.

Unjo a ſprawnje.

Budy, w fotrychž ſo nowe a stare draſty, tunto a derje, pſchedawaja, ſu ſtajnje, kaž předy, kóždu ſobotu a wſchě hermanki pſchi garniſonſkej zyrkwi ſ napschečza fróny.

Buſiečanske ratarske towarzſto

pondzeli 4. decembra 1871 popołdnju w 3 ſob. j.

Dějenski porjad: Skafanje ſhmjenja; poſtajenje ſtrahmabijnow towarzſta w lěće 1872; nowa wolsba prjobjeſtejerſta a ſekretarja.

Pſchedkyda.

Wot najwjetſcheje wažnoſcie ja na wocžomaj bědných pſches ſwoju wumoz njeſoſahomna, wot lěta 1822 we wſchěch dželach ſwěta ſnata a klawnia prawdziwa Dr. Whitowu wodžiczu ſa' wocži wot Tragotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringſkej (na czož ma ho pſchi kupienju woſebje ſedžbowac) je hizom wjele thſaz wot najwſchelalich wołowych khoroszow ſahojených, poſhlnjených a ſ wěſtoſeſu pſched woklepjenju wobarnowaných; wona ma teho dla poſchitlomu ſwětowu klawnu, iſlož tež wſchěndje pſchikhabdaze kwaliby a wopikma dopokaſuja. Wona je konceſionirovana, wot wjeholich lěkarſtſich městow pruhowaná a pſchivoſnata, jaſo najlepſhi hojazh a poſhlnjazh ſredk ſa' wacži poruczena a ma w bleſčach po 10 ryl. na pſchedan ſnies Emil Menzner w hrodowskej haptizz w Budyschinje.

Attest. Wjele lět czerpjac na ſahalkej boleſci wocžow, pſche krotuž wſchě nałożene ſredki ničio neponachcu, hacz buč ſi ſlaconem Dr. Whitowem wodžiczu wot Tragotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringſkej doſpolnie wuhojeny. Ja možu teho dla ſe ſamneho naſhonenja tutrū hojaz ſredk wſchěm na wocžomaj bědnym poruczieſ. Feuer 1870. F. C. Danzig, barbar.

Wopiąmo. Na wocžomaj bědných, liž ſpěchne a tunje ſahojenje ſwojeje njeſpodobnoſcie žadaja, na Dr. Whitowu wodžiczu, wote mnje ſameho pruhowanu a dopoſnatu, wot Dr. Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringſkej ſedžbnych cžinju. Jedny ſlacon teje ſameje njeje jenož možu njeſpodobnoſcji doſpolnie ſahnak, ale tež mojei wocži ſnamjenice poſhlniſ. Feuer, 1870. Benjena Würdemannowa.

Wotewrjenje khlamow.

Cžesčenym ſserbam Budyschinu a wołolnoſcie ſtuthm najpodwołniſcho i nawjedzenju dawam, ſo kym dženſka tudy na róžowej haki czo. 613

mjažowe a ſolbažowe khlamy wotewrili, kotrež pſchi ſprawnym a dobrym poſluženju dobrociſiemu wobledžowanju porucžam.

Ernst Gärtner.

So kym ſo jalo lekar tudy ſakydliſ, ſi tuthm najpodwołniſcho i nawjedzenju dawam.

W Rjeźwacžidle 24. novembra 1871.

Ernst Krüger,
aſtenzski lekar v. d. A., praktiſki lekar
a babjenz.

Serbske Nowiny.

Za nawětki,
kži maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórtletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pôste
7½ np.

À prjódstejazhni hodam
porucjam we wuslím wubjerku w ołmiane rubisচেja we wszech wulkoscjach, lama, barchenth, pjeszowe
wocehnjenja, hukno a bukskin. — Iecžki sa džecži a doroscjene ho w krótkim času s lamh, doubla a
barchenta derje pschistejaze hiscze po starých tunich placisnach na sfasonje seschija.

36 na mijsowym torhoschazu Julius Hartmann na žitnej habsy 52.

Drjewowa aufzia.

Wutoru 12. decembra t. l. depošnja w 10 hodžinach
budža ho na delnowujesdžanskim ležowym reviru
na pucju s Manjowa do Delneho Wujesda „brēsowe dolhe
hromady“ sa hotowe pjeniesh na pschedzowanje psche-
dawacj.

W Delnym Wujesdje, 6. decembra 1871.
Hajnske sarjadništvo.

Drjewowa tara.

Na Ščelcijs burškim kuble w Małej Subreniczh je
150 kloftrow hucheje měschaneho drjewa po
4 sl. 12½ nsl.

na pschedan
We Wolschinje. Traugott Förster,

drjewopschedekupz.

Drjewowa aufzia.

W tudomnym bukowskim kniežim ležowym reviru
budže ho pschedzodnu hrjedu 13. decembra něhdje

40 hufcizowych dolhich hromadow

sa hotowe pjeniesh na pschedzowanje pschedawacj.

Shromadžsna rano ½ 10 hodžinow pschi pšowjaniskim
pucju.

W Minalale, 6. decembra 1871.

Hrabinska Einsiedelska inspekzia.

Do Galizije

so pschi wysokiej sbji jedyn. kmanh hospodar (hetman, Wirthschaftsreiter) výta.

Jenož taiki ho pschedzaji, kž ma zjle dobre poru-
czenia a je herbskeje rycze mózny.

Wysko dalsche je shonicz w Budyschinje pola H. Mei-
sela na hornečkerskej habsy.

Pscheńcznu muſu
najlepszeje dobroscze hachtel po 15 nsl. porucza
Moritz Mörba pschi wulkej zjekwi.

À prjódstejazhni hodam

porucjam: wszech družinb dobreje hucheje pscheńczneje
muſi po najtunisich placisnach; hofej, zolor, roshni, kolinth, wszech korenje, hłodkoſcze a kwęzki na bo-
żedzescjowh schtom atd. najtunischo.

G. H. Dobriza
w Rakejach.

Ciąd hofeja.

Pschi wschem powyschenju placisnhy, kotrž je hofe-
j dostak, a kotrž won tež najsterje wobkhowa, psche-
doram ja hiscze woskede tunjo punt po
80, 85, 90 a 100 np.

pschi wjetshim woskupjenju tunischo;

Java-cigarry

100 schuk 22 nsl., 25 schuk 55—60 np.,

roshni, kolinth, zolor, mlethy a zjly,
muſu, petroleum atd.

Carl Noack.

Khězniſka žiwnosć, swudowjenie Ščemiehowej w
Ščejenžy pola Rakez klinchaza, s 9 jutrami (Morgen)
dobrhego pola a kuti, kaž tež leža a torfnisčea je šwój-
bnich wobstejenjow dla hnydom na pschedan a je wscho-
dalsche pola wobšedzerli shoniež.

Schtotz che ſwojim džecžom rjanu a wujtnu knihu
k Božemu džecžu daric̄, ton wobstaraj jim:

„Wjetshu čitanlu sa młodych a starych“.
Wona ho sa 10 nsl. pschedawa we wudawarni Serb.
Nowinow.a we Wojerzach pola J. Balisch'a".

Ja s tutym sianjenje swaju niespokojnoscj s tym wu-
prajam, so moj bratr Ernst, kž na kniežim dworje w
Milezach ſluži, pola ſwojego formindz to ſakitanje a
ſastaranje njenamaka, kaž ſebi to ſalon a ſchescjionſtvo
zada.

August Graf.

Džiwocžanske herbske ev. luth. misjonske towarzſtvo
směje jutſje popoſonju w 2 hodž. shromadžsnu.

Petr Mlonk, piſmawſedjer.

Sałska. Sałszeni sobotu pschopoldniu bu sałski hejm wot krala Jana w królewslim hrodje w Draždjanach wotworzony. Kral spomni bjes druhim na to, iak bu go wot pošlenskego hejma hem politiske należnosće w Němzach pschemeniko a ho wskę němiske kraje do jeneho krajorstwa sienoczile. Wón spomni dale na sałsle wójsko a schto je wone snyječe a dobyle, a lajku kwalbu je hebi s tym sałkuzile. Dewał praji won tez, so bu krajne pjenieżne należnosće w tajlim dobrym porjadku, so je go pošlensje mobilisirowanie wójska bjes zuseje pomozg statz mohlo a bu go tez w času wójny lelesnicy dale twaricz mohle.

Schtož nowe salony nastupa, kotrež směje hejm wuradzieč, dha kral na to ledzbe sejini, so směje ho najprjedy to wujednacž, schtož je krajna synoda wuradzieka. Dale ma ho nowy schulski salon dowuradzieč a salon, po kotrymž směja ho krajse direkcie a hamtske hetmanstwa bo nowych druhich sałostniowow pschewobroczig. Wyšše teho spomni kral na to, so ma ho pschi nětčischi drohowski zprob a wobydlenia sba krajnych sałostniowow powyschic a so ma ho nowy salon wuradzieč, w kotrymž budje postajene, po lajtej mierze swęja ho pschichodnje w Sakskej dawoli dawacž.

Na pschedzydu 1. komory je rycerclubek s Behmen, sa mestopředsedzydu draždzanski měšťanosta Psotenhauer a sa pišmarwiedjerjow budyski měšťanosta Löhr a draždzanski rycerik Schütz postajeny. — Na pschedzydu 2. komory je draždzanski rycerik Dr. Schaffrath a sa mestopředsedzydu měšťanosta Streit, sa pišmarwiedjerjow pak wurzenski měšťanosta Dietel a hubnišli hamtman Mosch s Koldiža wuswoleny.

Pruž. Strasburgsli bissop je wóndano do Barlina pschiljek a tam pola krala audienu měk.

Bo wusudzenju pruskego wojskerskeho žuda bushtaj wóndano dwaj Franzowsaj, kotrež běchtaj jeneho němiskeho, w Franzowskej stejazche wojska nadpanylej a slónzowatoy, i zmierzhi wosudzenaj a tez po krótłim času satšelenaj.

Pruski hejm te nowe salony, kij bu jemu i wujednanju přjódłokożene, pilnje wuradzuje.

Austrīa. Wirsle ministerstwo je hejmny 5 janotszych rajow rospuszczeno a nowotolby wupišalo, dołejš ſo bojeche, ſo i dotalnych hejmow takiſi ſapoklanzem na winstli rajchsrath njedostanie, lajlichž tam trjeba. Rajchsrath ma wieniacy dawoli na nowe lěto pschiswolich a duž je najwjetshi ejah, ſo ſo powoka. Hacž pak nowy wolby tak wupanu, kaj hebi ministerstwo žada, to je hischeje khetro njeweste.

Na khejoroweho naměstnika w Čechach je general Roller postajeny a je jemu tam tez wská wojskerska móz do ruky data. Ministerstwo je jeho tam páškalo, ſo by Čechow wladzik, ale kaj ſo jemu to psched tssomi lětom radziko njeje, tak ſo jemu to někto hischeje wjèle injenje

radzi, vjchetož Čechajo ſu wot nřivožebniſcheho ſemjana hacž bo najnijscheho džekaczerja dele wchizy jenaleho politiskeho ſmyšlenja, tak ſo ſu kme kóždy kroble prajic, ſo bu w Čechach 3 milliony cílowiekow jeneje myſile.

Belgijska. Kral je swoje konſervativne ministerſtwo ſe ſtu:by puſchcijic dyrbjač, dołej ſenemu ministrej winu dawacžu, ſo w jenej pjeniežnej naležnosći ejstej ruzg nima. Ale nowe ministerſtwo ſo hischeje poſtaſilo njeje, hacž runje ma w belgijskim hejmu konſervativna strona wjetſchu móz, hacž liberalna.

Franzowska. Franzowski hejm je ſaho hromadu ſtipiš a budje ſo někto wo to jednacž, hacž dale w Versaillesu wostanje, abo ſo do Pariza pschedzyli.

Ružowſka. Ruske nowiny měnja, ſo awstriſki najwyschši minister, hrabja Andraſy, s Ružowſkej derje njeměni, hdźž tez w tu khwili ſi njej rjenje ejini. Duž wone to ſa jara dobre ſpōsnaja, ſo někto tez ruſe kriegerſtwo swoju wojsku móz do najlepſcheho rjadu ſtaſa. Wone powiedaja, ſo je zyłe europiſke ruſe wójsko hijom ſ flintami po nowym waschnju ſastarane a ſo je wcho druhe tez tak wobmyſlene, ſo Ružowſku žadyn njeſtchein ſ wojnu pschedywatač njeſtože.

Dopisy.

S Draždjan. Dołej ſu někotremuſkuij mojich kniesow wuswolerjow ſwołniwe ſlubit, jim druhdy někto ſe ſalſkeho hejma w tuthych nowinach wopisacž, dha džu ſ tym dženža malý ſapoežat ſchiniež.

Wjèle wajnche ſa hacž dotal hischeje ſtalo njeje, ale my ſu ſ tym, ſo ſu ſo do wěſtich politiskich stronow abo partajow džellli, wjèle čaja ſapetřebali. Ja ſu ſu borsy po swoim pschedwědzenju i lěwej kředzisnje (links Centrum) pišišanlyk, hebi pak woſkebie w ſchulſkih a zyktwiſkih naležnoſtach hamostatných hdźž a ſwobodnū ruku wokhowat. W lěwej kředzisnje je najwjetzy burſtich ſaputjerjow, a ja hebi myſlu, ſ nimk jara derje ſa naſche lěpsche ſlukowacž móz.

Schtož wobly ſekretarjow a wuswolenje wſchelakich deputacijow nastupa, dha ſu po dołkim wojowanju ſ lěwizu a prawizu (tak ſo dñe ſtronje abo partaji wjeniujetej) kompromiſ abo wěſte ſednianje ſejnili a po tajim mužow ſe wskéh partajow wuswolili. Jara wjelubo nam běſte, ſo njemôdžacuji přjedawickeho prezidenta i měšťanosta Haberkorna ſe ſitany pschedzischię, ale ſo du Dr. Schaffrath i Draždjan ſa prezidenta druhje komory wuswoleny.

**H. Strauß (Rett),
ſapoklanz 2. komory.**

Ze Serbow.

S Bulez. Jedyn wažny dzeń bę dżen 29. nowembra sa bułichanska wojsku a schulu. Na tuthym dniu mjeniuzy nasch nowy kantor l. Hatnik, dotal wuczer we Wjelczinje, i nam pschičeze. Hizom něshto dniow priedy poczachu ho wschelak pschihotowanja czincz a wscho ho na to hotowasche, nowego l. kantora a wuczerja na czesczomne waschenje powitac; czah jěsnyk ho srjadowa, ktryj wobshanku, l. Hatnilej hacz do Budyschina na-pschięzimo jěchac.

Serjedu 29. novembra w prěnjej hodzinje shromadzowaschu ho dżeczi nascheje wojsky na schuli i powitanieemu czah, czah jěsnyk bęsche pak hizom wołoko jědnaczych wotjehac. — W druhiej hodzinje bę czah schulsich dżeczi srjadowany a czehniesche potom, wjedzeny wot ll. wuczerjow, nowemu l. kantorej po budyslej dróshy hacz do Trjebienz napsciezimo.

Najprjódzy dżeczu holsz w pschińce draszcze, wjese bjes nimi s rjanymi wenzami; po nich stupach schulszy holsz w njedzelslej draszcze a mějachu wjese rjanych, i dżela zyle nowych khorhojow; — schulsich dżeczi bęsche wscho do hromady nimale schyri sta. Sa mini pschiindżeczu zyrlwinski a schulszy prjödkstejerjo. Czah pschiczesche lubosny napohlad a wocisko radu nad nim wotpozowasche.

Do Trjebienz pschiſchedski pschebichu tam hisczeje khwili, priedy hacz l. Hatnik pschijedze, a dżeczi, kaž tež drusy ho tak dołho do hosczenza a bliższych domow podachu. Po khwili pschiſchicha jedyn jěsny a pschipowiedze, so ho l. Hatnik bliži. Ma to ho schulske dżeczi sało do rjada sestupachu a zyrlwinski a schulszy prjödkstejerjo ho pschi drósh i powitanju postajichu. Wjese ludzi s wołosnych wojsow bęsche ho w Trjebienzach shromadziko.

Jako bę l. Hatnik s wosa wuslupik, witasche jeho najprjódzy zyrlwinski prjödkstejerj Schlemmer s Trjebienz s nětormi skowami, na czoł ho prěnja schtuczka s khersinska „Tón kries mój kwerpum pastyr je“ wuspewa. Ma to dżerzesche l. wuczer Wagner dlešču rycz, w kotrejz wón nowego l. kantora w mjenje zyrlwinskoho a schulskeho prjödkstejerstwa, wuczerjow, wotroſcenię a schulskeje mědoseze a teje zykleje wojsky witasche a jemu Bože żohnowanje w jeho dwojakim hameje jako kantorej a wuczerzej w bułichanskiej wojsadze pschięsche. Knies Hatnik dżalowasche ho potom sa wsku jemu pschi jeho hempscheydlenju wopaskaunu wuslu czescz a luboscz, a proschesche wo Boże żohnowanje pschi sastupjenju do tubomneje wojsky a klobi, so čze po mōžnosći wschej nadziji doszczęsciecz phtacz, ktoruž bułichanska wojska na njeho staja.

Jako bęsche ho potom schtuczka „Boże, wonkhód požohnni“ wuspewaka, ho czah s nowa srjadowa, so by nět do Bulez czahnyk. Najprjódzy jěchacu jěsni pod nawjedowanjom l. Zimmersa s Kowashy a l. Janascha

s Mjesczis, a bęsche jich psjatnacze do hromady. Woni sedjachu na pschynje wuhotowaných a rjenje wobgratowaných konjach. Nawjedowarjej mějeshčaj schärpu, hewal pak koždy bękoſelenu hellu na ramjenju a wotroški pschi schörnjach. Woni ho wschem jara lubjachu a koždy se spodobanjom na nich pohladowasche; nětrotrehožkuliž je posdžischo mjeršalo, so ho njeje na jěchanju hobi wobdželić; ale czah bęsche krótki, pschetoz halle nětore dny priedy bęcmy s wěstoſcju šhonili, hdy ho l. Hatnik i nam pschięzidli.

Sa jěsnykmi czehnichu schulske dżeczi sało w tajkim porjadku, kaž bęchu priedy do Trjebienz czahnyk, po nich džecze nowy l. kantor w kriedzisne zyrlwinski a schulsich prjödkstejerjow. Jako ho czah s Trjebienz i Bulezam nastoji, sapocja ho w Bulezach swonicy a synki swonow s wykoleho bułichanskeho tórma pschipowiedachu zykej wołosnoſci, so nowy kantor a wuczer do bułichanskeje wojsky nutej czehnje a ho i Bulezam pschiblizuje.

(Skončenje pschičodnje.)

S Kobliž hodžiskeje wojsady. Hizom wot wjazdy let ham bę ho nusnoſci spómała, sa wjescornu stronu nascheje wojsky, kiz mějeshče do Hodžija sa džeczatka pschedaloki pucz, bližschi schulu salozicj. Najprjódzy czehnu ju w Czehslezech, potom w Dobranecach natwariez. Ale wožnych sadžewkow dla dyrbiesche ho wot teju wojsow wotkladacj; a duž buchna nasch Kobližy, w kriedzisne nowego schulskeho wotkřiha lejaze, sa schulsu wjeś wuswolene a postajane. Sa twarske městno bu rjana sahroda, kiz najwyšcho w zykej wsky leži, kupjena a borsy studjeni wurhta a wukamana. W jenomysliwym džiwanju na to, so itaj wobaj, tak derje schulimy wotthlyneny lónz kaž tež wuczerjowe powokanje, teho hódnaj, so ho jima rjam, pschistojny dom natwari, bu sa natwarienie tuteje schule 5425 tol. pschiswolonych se shromadneje schulsko-twarskeje wotkladuzy nascheje wojsky. Nascha, s tajlimi kředkami jara rjenje natwarjena schula, do lotrejz su s naschimi Kobližami schyrt druhe wojsk mjeniuzy Běčiczy, Czehslezech, Dobranecy a Mjesczachy saschulowane, du 21. novembra psches naschego l. fararja I mīscha kwydženszy požwyczena a s derje poruczenym wuczerjom, s l. Kunarjom s Varta wobšadzena.

Na tym dniu dopołdnja bę nowy l. wuczer na faru pschijsk a pschipolđnu ho tant ll. zyrlwini prjödkstejerjo s njeſdaschowſlim knjeſtowm a wschičy wojsadžini wuczerjo ſendžechu. W postajnym czazu ho do ſedmich wosow sestupachu, runje kaž s druhieje stronu s Kobliž schulske dżeczi, wot kwojich schulsich prjödkstejerjow nawjedowane, młody lud, hospodarjo a hospisy nowego schulskeho wotkřiha w rjanym pěšti czahu ho nowemu wuczerzej napsciezimo na puch podachu. To bę jara nahladny, wot posawnistow pschewodżený czah, w kotrejž ho dwé khorhoji, czehslezechska zyrlwina a zyle nowa

krasna škorhoj, i titemu šwiedzenjej wot koblczanskeho gmeinskeho prjódstejerja I. lublerja Mütterleina dajena, smahowaschtej. Wobaj ciaha, tamy i Hodzja

a tutón i Kobliz ho w prawym čažu njevalolo mjesy noweho šchulskeho wokreša setkaſtaj.

(Psichodne dale.)

Drjewowa aukzia.

na rakečanskim reviru.

Na tudomnych knježich revirach budža ho lětusche ſuſižy na ſlědowazych dnjach rano wot 9 hodzinow po jenotslywych ſchotmach a w dołkach hromadach na pschedawazje pschedawacj:

wutorn, 12. decembra t. I. na jeñschečanskim reviru; ſapocžat w bělých ſadach;

frjedu, 13. decembra t. I. na jirkovskim a trupi-
nanskim reviru; ſapocžat pschi wumjeſchečach, po-
fracžowanje w czornych wolschach atd.;

ſchwartl, 14. decembra t. I. na klobzowskim reviru;
ſapocžat na wopuschi pola Zitka.

W Rakečach, 5. decembra 1871.

N. Belz, wyschší hejnif.

S tutym i nawjedzenju dawam, so
žym wot 4. oſtobra m u k o w e f h l a m y
po jenotslywym w ſadnej bohatej haſhy
podla reſnika Hentschela wotewrit, fo-
trež žym knjeſej A. Krügererj psche-
podaz a i tutym porucžam.

Wulke mkyň w Budyschinje 28. ſep-
tembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Heſeſi

punt po 84, 88, 90, 100, 110 np. atd.
pschi 5 pt. tunischo;

žofor

žylý a drobný po najtunischič płačiſtach;

rajž

punt po 18, 20, 24, 28, 30, 40 np.
pschi 5 pt. tunischo;

ſyrop

punt po 16, 18, 20, 36 np.

cigarř

25 ſchtuk po 35, 45, 50, 55, 60, 70 np. atd.

palenzy

wſchitlich družinow ma najtunischi na pschedan

Rudolph Hölder.

Prjódstejazym hodam

porucžam ſwoj ſtad

najlepſich pscheničnych mułow

jako wuherski „Kaiserauszug.”

iaž tež najlepše huche drožje i dobrocziwemu wobled-
bowanju.

Pjekarnja J. Höglera na lamjentej haſhy.

Zene knihy,

liž w žanym domje pobrahimacj njeſmjerja, dolež w
kōdej njevětoſci wukladowanje a roſiaknjenje dawaja,
žu: Erläuterung des neuen Maß- und Gewichts-Systems,
ma ſa jenož 2 nſl. na pschedan Eduard Kühl w Bu-
dyſchinje, Friedrich Mah w Biſkopizach a J. G.
Walda w Lubiju.

Unjo a sprawnie.

Budy, w fotrychž ſo nowe a stare
draſty, tu njo a derje, pschedawaja,
žu ſtajnje, kaž prjedy, kózdu ſobotu a
wſchě hermanki pschi garniſonſkej zyrki
i napſchečza fróny.

Drjewowa fara.

Na jammjanſkim knježim revirje w ſamostach a ſaſtach
ſteji na pschedan

60 top waležlow po 2 tl. 17 nſl.,

60 floſtrow pjeníkow po 3 tl. 2 1/2 nſl.;

njevalolo wot tam w tak mjenowanym bohne

70 top waležlow po 3 tl. 2 nſl.

50 floſtrow pjeníkow po 3 tl. 2 1/2 nſl.

We Wolſchinje 2. decembra 1871.

Ernst Gottlieb Fürster,
drjewopschelupz.

Litrowe měry

w 2 družinomoj ſam-
ſneje fabriki, ſylné a
dobre dželane.

No. 1. wot žyna, kaž jón pruha žada.

No. 2. wot taſkeho žyna, kaž je ſakenský dowoſene,
po dobroſci temu runeho, kotrež handlerjo jato „najlepſi
abo přenjeſe dobroſeze“ wudawaja, ale moje měry ſu
wjele ſylniſche, dyžli tamne. Na kupjenje moje litrow
měry najtunischi porucžam.

W Budyschinje na žitnej haſhy čjo. 54.

C. G. Wahrmann
zynliwerski mifchr.

Emil ſlegel

w Budyschinje

porucža ſwoj woſebje wulki wuherski pjeſzowých tworow
a mežow cjeſcežnym ſerbam i dobrocziwemu wobled-
bowanju.

Serbſka protyka

na leto 1872

budže wot psichodneje ſoboty 16. decembra we wuda-
warji Serbſkich Nowinow na pschedan.

Š tuhym dowolam ſebi cjeſcjenych ſerbow Budyschyna a woſloſceſe na moj ſtađ ſamodjelaneſe
muzazeje a hóležazeje drathy.

laž tež na moj wulki ſtađ ſukna a brakina ſaſo dopomnicz. Wón wopſcija pſchi wulkim wubjerku to najnowſche, ſtočz nětciſchi cjaſ poſticza. Za mózu tež w najkrótskim čaku wſchitlím požadaujanm niz jenož po dobroſeſti a rjanosceſti tworow, ale tež ſe ſprawnym, ſpěſchnym a tunim džekom dōſej cjańicz.

Moj ſtađ ſchlaſročow, ſuknjoſ, pſchewobieſarjow, tholowow a laſow, laž tež moj wubjerk džecjazeje drathy ja teho dla najlepje porucžam.

Adolph Weiß ſ napſhecia noweje měſchczanskeje ſchule.

w Lubiju
na miſlawſkej haſy 32
ſ napſhecia haptyle.

Woldemar Reiss
ſlótnikar a ſlěbornikar
porucža k hodownym daran wulki wubjerk
ſłoth a ſlěborny wězow
po najtunischi placzisnach.

w Budyschinje
na rožku hauensteinskeje haſy 23
w domje k. Julius Hartmann.

G. A. W. Maherowu broſtſyrop

halo wěſty krédk pſche bróſtowe boſoſce. Jako nam lětusche nałeče, woſebje měſaz měſaz měrž ſe ſwojim ſtajnym ſewjeroſapadnym wětrom tak wjèle ſtarthow, woſebje dychaw a jeje wotnožkow, ſe ſahakej dýbawoſce ſjenoczenych, pſchiwſedze, běchu ſebi mnosy thori pſches G. A. W. Maherowym broſtſyropom ſ Brót-klawja polóżnosc a jeli možno ſahojenje dobyli. ſle- downaſia běchu tak ſpěſhne a trojaze, ſo ja ſam tehdh wot ſahakeje dýbawoſce domaphtan, pěknje ſlodižazh G. A. W. Maherowu broſtſyrop ſpvtach a pſchi nělotrych thorych naſožich a dale perucžich, a to ſ tajkim ſtutowanjom, ſo hinač hacj thwalobnje na ſtukowanje G. A. W. Maherowu broſtſyropa ſpomnič njemožu.

W Hali. (L. S.) Dr. Weber, praktiſki lekar.

Jenož prawdjiw maja jón w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. napſchedan.

Geir Jul. ſinck w Budyschinje,
W. Notha w Lubiju,
J. Kinn, haptylar w Hernhucje,
Jos. Höbmann w Schrächowje,
Ed. Hiese w Nowoſalzu,
haptylar Gerischer w Oſtrigu,
Schottka we Wotrowje a
Schmann w Buderezach.

Hoſjase, cjeſaze, koſaze, jenoleſte koſaze, koſlaze, woſcze, mordarſte, tkhōrjowe, liſcze, ſajeſze a karniſlowe koje kupuje po najwyschſcej placzisnje

Gustav Raude
na garbarskej haſy cjo. 246.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 12. decembra budje ſo na luhoſtlim a thohostlim revidu 200 loſow ſtejazeho bréſtowego, woſchoweho a thojnoweho drjewa na pſchewadžowanje pſchewadacj. Kupowarjo chyli ſo na pomjenowanym dniu rano 1/9 hodžinow w tak mjenowanej bréſynzh na luhoſtlim revidu ſhromadzieſ.

W Rhaſowje, 2. decembra 1871.

Behrens,

Abhofej

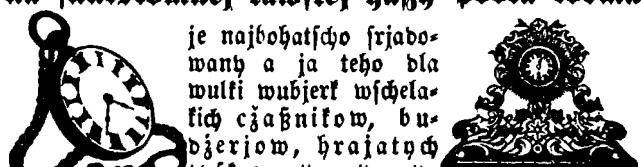
cjiſcze ſlodižazh, najtunischi po pt. 84 np.
porucža

Rudolph Hölder
na rožku herbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

Dursthoffſke ſuſhe droždze
wſchēdne cjerſwe ma na pſchedan

Rudol Hölder.

Mój ſtađ
cjaſnikow ſegeſjow
na ſmutſlomnej lawſlej haſy podla torma

 je najbohatscho ſrjado-
wanhy a ja teho dla
wulki wubjerk wſchela-
ſich cjaſnikow, bu-
džerjow, hrajatych
thſkow atd. atd. atd.
najpodwolniſchi porucžam.

Koždy cjaſnik je derje wotczehnjeny a ja ſa dobre
hice 1 hacj 3 ſlta rukuju.

Tež pſchiſpominam hiſhce, ſo ſhym ja herbſkeje
ryče tak derje možny, taž nemíſteje.

S poczeſcowanjom porucža ſo

J. G. Schneider,
cjaſnikar.

(Sapoſlano)

Thym, kij čzebja muſu k tykhanam abo ſchtrýzlam ſa hoſh naſupicj, možemy wubjernje rjanu

pſchewiczu muſu

porucžieſ, ſotruž knies A. Krüger w ſwojich muſowych thlamach na ſadnej bohatej haſy podla rěſnita Hentschela pſchewadawa.

Nělotſi, kij tam ſuhiu.

Rajlepſchu

pſchewiczu parnu muſu

porucža najtunischi Rudolph Hölder.

(S barlinskich nowinow.)

Dalsche skutkowanja kralowskeho napoja.

(27291 a.) Lauenburg, 26. 9. 71. Po wujiczu
3 bleschow Wascheho kralowskeho napoja (Königstrank)
ko podaza khorosz 5 — 6 njezel wojazh pokasalu
njeje. A. Rahm.

(27451.) Groß-Schönau, 26. 9. 71. — Jena
bleschu kralowskeho napoja je pola mojeje macjerje
psche wodnizu wutrobniszcza dobru skuzbu cziniła.
— (Eksanze.) Ernst Drechsler.

(27216.) Byszewo p. Pr. Crone, 26. 9. 71. —
Mi poftanu kralowski napoj je w tsoch familialach jara
dobru pomoz psche wodnizu, żoldkowu bol a psche
druhe khorosze posliczil. Arkuszewsky, wuczer.

(27676.) Dederow, 1. 10. 71. — Ja bym wot
mojeje stareje njespodobnoscie, wot czejzeho dychanju
a spinanje na bróscze, po wujiczu 4 bleschow kralow-
skiego napoja zyle wużwobodzieni. Anders, sahrodnik.

(27709.) Trebenow p. Nechlinia, 30. 9. 71. —
Kneni tublerka Müllerowa, lotraż mějescze wjeli slet
saczeklej ruzh a nosh, je po wujiczu kralowskeho na-
poja zyle sahojena. Ringl, wuczer.

(27750.) Mixdorf pola Mikorasa, 1. 10. 71. —
Moja žona je po wutrijebanju dwieju bleschow kralow-
skiego napoja wot swojego wuczibolenja a brósc-
holosze zyle wotkhorjeka. — E. Vogel.

(28193.) Memel, 7. 10. 71. Knjesej G. H.
Błoczej tudy. — Hdyż bym jako 15-lětna holza wjeli
džeka dla jara wot rheumatiscznych holoszow nadpanjena,
njejszym je 43 lět saho shubika; nimale runje tak dolho
cierpi na wotewrjeniu ranu na nosh. Wjeli
lěkarjow je bjes pomahnja lěkowisko. Duż
bym, Bohu żel, nětko bědna, ja njemějach ženje žane
cžiche spanje. Psches nowiny ledzwna sczinjena, bym
ja kralowski napoj knjesa Karla Jacobi w Barlinje
naložila a hžom po dwemaj bleschomaj wulce
položenie mojich holoszow fasupi. Moje wob-
stejenje je lěpsche, spanje je cžiche a wolsche-
wjaże, rana na nosh je nimale sahojena.
Ja bym nětko jenož kralowski napoj naložowala
a swjesham ho psches njon saho mojego živjenja.
L. Gehrmann.

Wunamkar a jentczki fabrikant kralowskeho napoja:
prawdziwy strojotny radziczel (hygiëist) Karl Jacobi
w Barlinje Friedrichstraße 208.

Blescha kralowskeho napoja extraalta, k trozhy tejsko wody, placji w Barlinje po tolerja.
W Budyschinje 16 nsl. pola S. Lindi.

K hodam

porucjam tón wote mnje psched 1852 wunamalanh a s kójdym lětom hole pschipochnath, wote mnje sameho
fabrizowanu

körjenski wolij (Gewürzöl) k pjeczenju tykanzow a schtrzlow.

Tutemu woliej da jedyn na pjeczny zokor nakapacj, kotryž dže jedyn pjecznu pschiměschcz. Tutton
körjenski wolij dawa niz jeno tykanzam a schtrzlam najtrenische kłodženie, ale pschisporja tež hibanje cžesta.
Schleńcza po $2\frac{1}{2}$ sa 3 a schleńcza 5 uſl. sa 6 hacılıow (mierzow) dozaha, a maja jón w Budyschinje na
pschedan knjega

August Bartlo,
Friedrich Braun,
Ginzel & Ritscher,
Rudolph Hölder,
J. G. Klingst Nachfolger,
Hermann Kunad,
C. A. Lehmann,

a porucjam ja tutych knjedzich cžesczenym Sserbam k dobrzciwemu wobledžbowaniu.

August Lehmann,
Heinr. Jul. Linck,
Joh. Mieckner,
Moritz Mörbe,
Carl Roach,
August Pötschle,
Carl Pötschle,

J. Z. Neumann,
J. T. Schulze,
Johann Wannat,
C. A. Wehla,
C. A. Wager,
Paul Mikell w Ketsizach,
J. Niemj's herbja w Wosporku.

Heinrich Müller, fabrikant w Lipsku.

NB. W nowšim cžazu ho wjeli körjenskeho wolija pschedawa, kotryž pjeczwo zyle skafy, dokelž su ho k temu
husko schłodne ingredienzne naložile, dha proſču ja, so bych cžesczenju publiku psched schłodu wobarnowač,
hwěru na etiquettu ledzbowaci, hacž mjenou a firmu bleschla a etiquetta ma.

H. M.

Składy nawiedzenju.

Hacj dotal na wieżnych dnjach a na hermanach pschi
garnisonskiej zyrwi
na pschedan djerzane
składy jenož noweje samo dżelaneje mužazeje drasty
ku nětko
pschi starej měschejanskiej schuli
(w haleji),
shtož my, dla sminjenja wšich
pschemenjenjow

ſ tymi hisheje nětko pschi garnisonskiej zyrwi staru a nowu drastu pschedawazym wiłowarjem resp. krawzami, ſ tuthym wossewjamy, ſ dobom nasch stajnie derje wuhotowanym ſtad najlepje poruczejo.
W Budyschinje, w decembra 1871.

Eichler. Rehorl. Haasa. Burscha. Ramsch.

Hodowne wupſchedawanje

na ſautskiej lawſkej hoh 121 Eduarda Hartmanna na ſautskiej lawſkej hoh 121
sapocžne ſo to leto
pónđela 4. decembra
a poruczeja ſo bjes wſchelakimi druhimi tworami we wulkim wubjerku a
po jara tunich placzisnach
bulskin a paletotske ſtoſſy
lama a flanelle,
wołmiane drastowe ſtoſſy,
njepuschejate kattuny,
damast, blidſte ſchaty,
lazy a rubisčka.

Opticus Wagner

ſwoje kſlamy w jazy na ſerbskej hazy nima, ale ma je wot nětk na hauensteinerskej hazy pschi butrowych
wlaſtach po la knjegi a konditora Lehmanna.

Wón porucja cjeſczenym ſserbam ſwoj bohače ſrijadowany ſkład optiſtich tworow, wobſteſazh ſ dobrzych
dalokowidow, operniſtich lularjow, Jorgnettow, wſchelakich lupoſ, woſebnych mužazych a hólczažych brylow, w wzorzu,
ſleboru a ſlotu ſakadzenych, wón porucja dale dobre reiſzeugi ſa elementarſtich a twarſtich ſchulerjow, jednore a dwójne
barometry, wſchelake thermometery atd.

Duž wón ſwoje kſlamy w jazy na ſerbskej hazy nima, ale ma je na hauensteinerskej hazy po la konditora
Lehmanna.

W měschejanskiej nalutowarci a wupožerni ſo dla wobſičenja danje a wobſanjenja ita
wot pondžele, I I. decembra, hacj ſobu do ſoboty, 30. decembra t. I.
njeſkutkuje.

Wuptacjenja nalicjeneje danje ſo wot 2. januara 1872 sapocžnu.

W Budyschinje, 22. novembra 1871.

Nalutowarca a wupožernja.
Domſch.

Ginzel & Ritscher w Budyšinje

poruczatai k prjóbstejazemu hodoñemnmu swjedzenju

najlepschu parnu mufu

s wuherskeje pschenicy.

Kaiser-Auszug, bachtel po 15 nßl.,
Griesler-Auszug, „ „ 14 nßl.

prawdziwy indiski lompenzokor, woſebje jar a ſłodki
punkt po 54 np.

Zokor w kehlech, punt po 56, 60 a 64 np.

mléthy zokor, punt po 44, 48 a 52 np.;

najlepsche 70 a 71 ſte Elemen-roſhnit pt. po 45, 48, 50 np.; ſkodle a hóre mandle, citronat, citrony, najlepschi korjeñſki wolij, žhnt, maciswéh a druhe korjenje czerſiwe a ſamomle, naſtunischo;

najlepschi ſamocžisty ſafran,

nowe wulke rheinske wloſte worjechi; wulke ſizilianske leſchne worjechi, pt. po 5 nßl.; najlepschu ſchokoladu po naſtunischi fabrikskich placzisnach; starý rum, arrak a cognak, bleſchu po 8 nßl. a wjazb; wſchě druzin̄ theja, najlepschu mez. vanillu.

Chofej

pschedawamoj, hac̄ runje je placzisna ſatraschnje horje ſchla, hiſhce ſož předy a moj na naju woſebje dobrý malobunath ſeleny

mocca-chofej

pt. po 10 nßl.

pschede wſchitkim ſedzne czinimoj.

Wſchednje czerſtwe ſuſhe droždje.

Moje

kolonialtworowe, tobakowe a cigarowe khlamy

fjenoczene
s destillaziju

s tutym naſpodwoſniſho poruczam.

J. T. Reimann
f napschecja theatra.

Š wobfedžbowanju!

S tutym čeſczenych ſſerbow Budyſchina a weſolnoſcze na to ſedznych czinju, ſo ja w mojim bohacze wuhotowanym

ſuknowym a buſſlinowym ſſladze

nětko tež po ſohcu pſchedawa w am a ſtaſije naſtunischi placzisnu ſtaſam.

Adolph Weiß

s napschecza noweje měſchczanskeje ſchule.

Nakładnik: J. E. Smoleř. Číslo L. A. Donnerhaka w Budyšinje.

Serbske Nowiny.

Za nowelski,
tak maja so w wudawafni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kókde číšlo płaci
6 np. Stwórlétla predpła-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saka. pósce
7½ np.

Wopšíjce: Majnowsche. — Swetne podawki. — Dopisy. — Spěw. — Se Serbow: S Budyščina. S
Bulez. S Hrubocjiz. — Psihiolp. — Hans Depla a Mots Tunka. — Nowelsktm.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje
9. decembra 1871.

Dowoz: 6350 kórcow.	Płacizna w přerézku					
	na wikach, na bursy,		wyška. nižša. najwyšša najnižša.			
Psicheńza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla . .	7 — —	6 20 —	7 12 5	6 27 5		
Dechmjeń . .	4 22 5	4 17 5	4 25 —	4 22 5		
Wowš . .	3 20 —	3 15 —	3 25 —	3 18 —		
Hroč	2 5 —	2 — —	2 7 5	2 2 5		
Wola	— — —	— — —	— — —	— — —		
Naps	— — —	— — —	— — —	— — —		
Jahy	7 17 5	7 12 5	— — —	— — —		
Hejdusčla	6 20 —	6 15 —	— — —	— — —		
Kana butry	— 24 —	— 22 —	— — —	— — —		
Kopačkom	— — —	— — —	— — —	— — —		
Zent. hyna	— 1 —	— 25 —	— — —	— — —		
Lane hynjo	— — —	— — —	— — —	— — —		

Gjahi sakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyščina.

Do Dražbjan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pschiopotnu 1 h. — m.*; popołonju 4 h.
10 m.*; wječzor 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.**
w nožy 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnia 10 h.
50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wječzor 6 h. 50 m.*; wječzor
9 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m*, 1h. 45 m.**

*) Pschiſanljenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga.

†) Pschiſanljenje do Žitawy.

Pschiſipomnenje. Gjahi je snamjeschkom ** bjes
Dražbjanami a Šhorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
sastawataj. Wonač matali jenož wosy přeňeje a druheje lažy
a ma ho sa billet $\frac{1}{4}$ wjazp pfacziez; dženske billety pschi
nimaj njeplacja.

Bjenježna płacizna.

W Lipſku, 13. decembra. 1 Lo uisb'or 5 toler 17 ngl.
9 $\frac{1}{2}$ np.; 1 połnowažazy čerwieny skoth abo dukat 3 tl.
9 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winske bankowi 85 $\frac{1}{2}$ (17 ngl. $\frac{1}{2}$ np.)

Spiritus placzesche węzera w Barlinje.

23 tl. 12 ngl. a 23 tl. — ngl.
pscheńza 66—85 tl., rožla 40—58 tl.,
(toje: sa 25 prusich lirgov.)

rēpitowy wolič (nječiſczeny) 14 tl. 20 ngl.
(Cžiſczeny, kaž ho w Budyščinje pschedawa
stajnie něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. držiſči.)

Majnowsche.

Londón, 13. decembra. Krónprynz je saň-
dżenni nōz w njeměrje pschedbył. Połepšowanje
žane sastupilo njeje. Wjele luda je ho psched kra-
lowſkim hrodom shromadžilo.

Peterburg, 12. decembra. Khežorka je węzera
ſ Kryma ſem pschiſela. — Generalſtabſka akademia
je hrabju Molku ſa czeſhny ſobustaw pomjenowata.

Brno (Britinn w Morawskiej,) 13. decembra.
Wolby wjeſnych gmejnów polaſaja, ſo je 23 Cžechow
a 8 Němzow wuſwolenych.

Ublań, (Raibach w Krajnskej,) 12. decembra.
We wjeſnych gmejnach buču jako ſejmszy ſapoſ-
lanzy ienož kandidatojo ſłowanskeje strony wuſwoleni.

Belgrad, 12. decembra. Zuse nowinh powje-
daja, ſo čhe dotalne ministerſtwo wotſtupicž a wječh
Milan w nalečju Win a Konstantinopel wopytacž.
Wo tym tudy nichton nječe.

Londón, 13. decembra wječzor. Straſchnoscž
krónprynzoweje khoroscze ſo hiſhczje pomjeniſčila njeje.

Bukarest, 13. decembra. Rumunſki ſejm je
wuczinenja, ſo dožnikami rumunſkich želeſnizow ſeji-
njene ſa dobre ſpoſnał.

W Sařjeb, 12. decembra. Van Bedekowicz
je ho ſaſho ſ Pechta ſem wróćil. Konay nočze,
ſo by won netko wotſtupil.

Gálska. Sándjenu wóteru jalo 12. decembra bu narodny djen krala Jan po kraju na wschelake waschnje swjesczeny.

Po ludliczenju, kotrej ho 2. decembra měsce, je ho polasato, so ma Lipst nětlo 107,575 wobydlerjow, po takim 16,751 wjaz, byli 1867.

Kral Jan je emeritirowanemu wicekręci Vocke w Kleinschachwiku głebornu, i sačkujsbnemu rjadej skuszącemu medailu spojezit.

S různých horow a s druhich wysoko ležajich krajinow Galske píša, so woda poczina jara pobrąkowacj a so dyrbja tu a tam daleko po nju jeshdziej.

W Žitawje jétra hiszce hétro jara knieja, píshetoz wot 25. novembra hacj do 2. decembra je tam 105 czo-wjelow na nje slhorjek.

W Lubiju 11. decembra w domje píshelupza Wittbosta wóhen wubry. Tola njeje ho dale niczo wotpalko, hacj třeška.

Druha komora je na namjet Dr. Schaffratha několte postajenia čeleďijsleho porjada (Gesindeordnung) písheměnko a tute písheměnjenja kniežestwu, i dalschemu wusłuklowanju poruežiko. — Nachisk noweho schulsleho salona je druhé komorje přjedpokoleny a wona je wosfankyska, jón deputaziji wot 9 komisjow i písheladanju dacj, předy hacj jón do wurabjowanja wosmje.

Prušky. Wjeh Bismark je hiszce píshedo khorowaný. Wón drje runje lejez njerjeba, ale stwu tola tež wopushczejich njejmje.

Rhezor-kral je ho sandzeny pjatk i Hannovera, hdjež bě na hońtwje pobyt, w najlepšej strovoscji saho do Varšava wrózejik.

Nehdje sa dwé njedzeli ho nowe skote píjenesy (10-markowske [3 tl. 10 nžl.] a 20-markowske truchi [6 tl. 20 nžl.]) bicej poczinaja a budej jich w lóžnym měsazu nehdje sa 11 millionow tolet bitych.

Na pruslim hejmje ho ważne píjenjezne wěz wurdzuja. Najwjetša píjenjezna naležnosć je ta, so dže ministerstwo píshelupstwa wschelake nowe železnič twaricj a hebi sa to wot hejma píshiswolenje wot 27 millionow tolet žada. — Dale prozy minister finanzow, so by 14 millionow krajneho dołha sapłacjicj sumek, dołez smieje w lězje 1872 tež píjenes wysche. Heward staji wón tón namjet, so ho wot skuzbnych knižkow (Gesindebücher) njeby dale žadyn dawol dawacj trjebał a so by ho tym wobydlerjam kraju, kij hacj dotal tak mjenowany „Rakensteuer I a“ placja, tutón dawol spuszczejik. To by nehdje 5 millionow wobydlerjow trzechiko a eži hn runje najludški w kraju. Olbničnje wosjewi wón, so by tež dawol, kij mlejenski a rěsniski dawol rěka, w píshichodnym lězje fastak.

Předawski wrótkatoski wjerchbisslop hrabja Sedlnitsky, kij je píježa hizom píshed wjèle lětami i evangelslej zpr-

wi píshistupiš, je 40,000 tolet i temu woklasat, so bydu ho evangelszg pomožni duchowni w Schlesyjslej postajeli, 80,000 tolet i sačzenju konvista sa studentow evangelsleje theologie na wrótkawskim universitecie a 2000 tolet na pokupjenje duchownslich knihi i fararjow na hubjenych farach. — (W konvileze studentojo jédz pak darmo pak sa tuni píjenes dostawaja.)

Hornokujiski provinzialny hejm w Chorjelu je wojerowskemu wokrejek, kij je i twarjenju hornokujiskeje železničy 30,000 tolet podpišał, tute píjenesy sa tunischiu dán vojezit.

Austria. W awstrijskim khezorstwie je w tyčle dniach wjèle džeka a kchodzenja, dołez raja ho w 5 awstrijskich krajacj hejmszg sapoštanzy wuswolej. Chtož wjezne gmejný nastupa, dha hu ho tam taſte wolby hizom i wjetscha stake a to tak, so hu ho najbole konservativni mužojo wuswolili, kotsiž džedja tej sa to khorowacj, so by ho wurunanie i Czechami stako. W hornej Awstriji, kotrej je zjyle němcsa, je ho 17 konservatywnych wuswolisko a jenož 2 liberalnaj. S teho je widjez, so hu tež Němcsa wurunanie i Czechami. W tyčle dniach mějachu ho wolby w wjetschich městach a wot wulich kublerjow stacj a budje drje najbole wot tyčle wosmowacj, kota strona napohledu dobudje. — Jeliž konservatywna strona dobudje, dha budje nowe ministerstwo, w kotremž je wjeh Auersperg ministerpředseda, drje saho se skuzbny stupicj dyrbjez.

Tež budje jara wjèle wot teho wotwijkowacj, hacj Polazy na winskli shromadny hejm póndu. Wo nich jedyn ženje njewé, schto budža czinicj, pak i Němcami na winskli rajzsrathu djerža, pak hu píshetzo nim — woni hu, i krótkim prajene, hubjeni politikarjo.

Endzelska. Endzelski kronsprynz, tak mjenowany walesiski prynz, je na tyfus straschnje slhorik a je njewestie hacj píšci žiwjenju wostanje.

Rusko wjela. My běhmy wondano na te spomnili, so je ruski khezor prynza Biedricha Kortu, hrabju Moltku a druhich wojsknych pruslích offizierow do Petersburga písheproszył, so bydu ho woni jako rycerjo rusleko swjatojurjowsleho rjadu (ordena) na sačzenjskim swjedzenju tuteho rjadu wobděsili. Tutón rjad ho pak sa kwalobne sadženje na wójnie dawa a bě jón ruski khezor teho dla wschelakim němcskim prynzam (bjes niti tež sakslimaj prynzomaj) a generalam spojezit.

Prusky hoscjo buhu wot khezora w Petersburgu naj-píshczelnitscho powitanu a píšci hosczinje, na kottuž běhmu písheproscheni, kędzieske pruski prynz Biedrich Kort khezorej i prawizy a hrabju Moltku i lěwizy. Na hosczinje wunježa khezor śledowazu štawu: Na strojje khezora a krala Wylema, najstarszeho rycerja naschego swjatojurjowsleho rjadu, na strojje rycerjow tuteho rjadu i jeho mušleho wojssa, wot kotrejch tajlich dostojuzych fastupjerjow

bjenka w naszej sprzedzisniu widzu. Ta pscheju a nadzjam so, so to bliskie pschezelstwo, kotrej nasz swjasuje, tez w psichodnych splashach dale tracz budze, laž tez wojskse bratrowstwo naszej wobecu wojiskow, kotrej je so w pomijecja hódnym czaku sapocząko. Ta widzu w tym najlepsze rukowanje mera a salonskeho porjadku w Europje." Wrynz Biedrich Karla wunješe potom w mienje nemskiego khéjora skarbu na russkego khéjora a jeho wójsko. — Poszyskiszo su pruszy hospo do Moskwy jeli, so bychu sedi tez tute město wobladali.

Nemiske nowiny tule należnosz jako wojskne snamje psichodnega tworzebego mera bjes tuslim a nemiskim khéjorstwom wulkadaja.

Doplay.

S Dražbjan. (Szejmska rosprawa.) Dokelž bu królowisski wukas i sbékhanju dawlow w sandżenych dnjacach wot druheje komory hacj na dalsze pschijaty, po kotrejž budja so dawki sało tak laž w sandżenymaj létomaj sbékacj, mjeniujy wot dawksleje jenoszce 9 np. létomje a parshoniski a rjemjechniski dawki bjes pschirazka, — dha gnadž by někotremujkuliž lubo bylo nashonicz, szto kraje to abo tamne njeże, wojskje sztož su dolhody,bole rastrowstwo nastupaze.

Sztož królowiske krajne ležy su, dha nimoža zyle male bycž, pschetož s nich so létomje sa 2 millionaj 331 lawshnt toler drjewa pscheda. Wyjsze teho nježu hiszceje wshelski drugi ležny a hontwarski wujitk, liž so na 1 milion 582,925 tl. woblicza. S hontwarskich kartow ma traj 19,000 tl. dobystka, sa pschenajate krajne kuli, pola a sahrody dostanje wón létomje 12,000 tl. Tak mjenowane komorne kubka, mlynky a haty nježu 87,121 tl., winizy a winowe hiny 18,150 tl.

Dolhody porzecanowewe fabriki w Mischnu woblicza so na 200,000 tl. a sa arsenik (straszny jeb), liž so pschi kleborowischkręwanju dobudże, 13,500 tl.

Spodzivna je summa pjenies, kotrej krajne żeleznicy nježu, mjeniujy 11 millionow tl. Tudy czu pschispomnicz, so mas sa lokomotivy a wosy a pôlver i jich pużowanju létomje 13,000 -tl. khosztuje.

Krajne dróhi dawaja wujitk wot 260,000 tl., sztož je hiszceje spodzivne doseq, hdjž jedyn tu szpatnu pašazu na budysko-lubiszkei dróhy wobladacj.

Lotteria ma wunoscik wot 1 miliona 145,750 tl. a gruntski dawki (po 9 np. wot 58 millionow 400,000 jenoszow) 1 million 725,000 tl., a zlyk parshoniski a rjemjechniski dawki 1 million 380,000 tl.

Nemiski dawki, kotrej 865,300 tl. wunješe, ma tak rucie hacj mögno jeli niz spanycz, dha pak so tola jara honicj. — So so pak w naszym kraju khétra sylnie plasty kraja, hacj runje podpisany s nich žanu papierku

nješnaje, je s teho widzicj, so kartowy sztempel 33,000 tl. wunješe a je so wo 700 tl. powyszil. Prototypowy sztempel woblicza so létomje na 10,290 tl.

To bychu s kótkim někotre wotdżelenja s krajnych dolhodow byce. Ta drje wém, so je to wjele herbstim knejzim bjes tuteho wopisanja snate, ale runje tak weseze tez wém, so je hiszceje wjazy Serbow, liž žaneje skad. wosze nima wo tym to najmjeńsze shonicz, dokelž jenož Serbske Nowiny ejtaja, a runje tym gnadž nieslubo njebudze, wo krajnych dolhodach tez něktož shonicz.

H. Strach (Reč)
sapoklanz 2. komorh.

Szmierzny džen

njebo

Eusta Prosta i Malecžiz,
wojska schützenregimenta No. 108,
† 21. decembra 1870.

Tak spi něk derje w Twojim rowje,
Masz luby syno, luby bratje Ty,
Tam w zufi semi na kerchowje,
Hdzej Ty we krutej bitwie panęk by,
Haj, hodownila jed'n a dwazystob'
Cze loni Bóh knies wotsal wotak jo.

Hdzej do bitwy tam tehdž djeſche
Tón so a wojsky schützenregiment,
Dha Ty tez tam s nim hobi běſe
A tam, hdzej Seine je departement,
Pschi Brie-sur-Marne, luby syno, Ty
Djenž psched létom tam w bitwie panęk by.

Haj, tak by Ty, nasz lubowany,
Szmierzny swoju psched Parisom namylak
A ležisck někto poħrjebanj
W Franzowskej tam, hdzej by Ty wojskaw,
A tak Twoj row tam dalolo něk je,
Hdzej wot naš nichón i njom' pschiacj njezdje.

Hdzej su cji druzi swojeheleni
Tych kwotich lubych domoj witali,
Kak hmy my tehdž wurdjeni
Tak śrubne wo Lebje tu pkalali,
Masz lubowany Ernst Proft i Malecžiz
Tón njepliħidże — pħiñiż nježi żenje niz.

O haj! hdjž junu na tam kwęczi
Tón posłeni džen budje saħvitacj
A wħidżżom wshikkie ċjewwle djeſci
S tħix rowow, tez w Franzowskej, seftawacj,
Haj, tehdž budje so to weseze stacj,
So budżemž so saħo wohladacj.

Tam qżiemž saħo siednociżeni
Għo wċċejnej wjekkliż a sħadwacj,
A psched Bohom tam pschekrażjeni
W tej sħożożiżi jom' djal a kħwalbu dac,
So je naħ wjed psches kħiżi a śrudobu
K tej wċċejnej radoſezzi tam we njebjix.

Duż spi neli derje w Twoim rowje,
Nasch lubowany njebochiejli Th,
Hacj junn tam po Božim kłowje
Psches Boži hōs bđeſt ſaſo ſbudjeniu
A po tym królik ſmiertrnym dżeleniu
Bđeſt ſ hñady ſ nami ſbózny na njebju.

W imjenje ſrudnych ſawostajenych
Petr Mlon.

Ze Serbow.

S Budyschina. Fischeder papernikaj w Budyschinie a w Hornej Hōrzy, laž tež papernikaj, lotraž l. Grimm a ſ Otto w Dobruschi a w Selskiesach wobſedja, ſu dotalni wobſedjerjo jenemu akcijskemu towarzſtu pſchedali. Woni ſu tež ſami k tutemu towarzſtu pſchitupili a budje w nim l. Adolf Fischeder ſa techniſleho, l. Oſtar Grimm pał ſa pſchelupſleho direktaria; dotalni faktorjo a ſastońizy, lotſiſ w tutych fabrikach bēchu, w nich tež dale wostanu. Płacisna 1¼ mill. fl.

Druga nowinka je ta, ſo je ſitawſti hornokujſli bank jenu filialku do Budyschina położil a ſo tuton filialny bank ſwoje ſukturowanje naſſlerje hōzom ſ nowym lětom ſapocznje. Wón ſměje ſwoje pſchetyl ſ napſheda pôsta w tym wjelbje, hōdej mějſche pſchelupz Preu ſwoje khlamy.

S Budyschina. Niedzelu popołdnju wjeseču ſoru pôvera do Steinbockę papernika. Blisko kopornika poča ſo wós ſuwacj, pſchewali ſo do rēki a hrabny ſeneho pohoncza a dwieju konjow ſobu, lotſiſ ſ džela lōd pſcheraſhyſki do wody panjhu, tſecji kōn pał, wot druheho pohoncza džeržany, na brjoh ſtejo wofta. Wotroczk a konje, hacj runje hēubolo we wodze tezachu, buchu nje-wobſchodziſti wuczechnjeni, dokež bēchu bōry ludžo k po-mozh, wós pał dyrbjachu potom, jało bēchu konje wu-pſchahnyli, po kruhach won czahacj. Pôverej ta kupjele wjele ſchłodzikla njeje.

S Bułez. (Poſtracjowanje ſ č. 49.) Budy bē ſo, jało mějſche ſo naſch nowy kantor a wuezer l. Hatnik 29. novembra ſem pſcheydlič, wjele luda ſhromadžiko, lotſiſ na ſwiedzeńſke czah wotczakowaču, tu a tam bēchu tež khorhoje wutylkujene. Psched ſchulu ſtejachu rjane czechne wrota ſ tym napišmom „Mutschód zohnui Boži!”

Gswiedzeńſki czah czechnjeſche po dróſy hacj k Thomaeſz hoſejeſzej, nimo khlamarjow Kſchijana a Alberta pôdra kerchowjeſe murje dele k ſchuli. Pôdla ſchule ſo jěſdni poſtaſiſhu, nimo lotrym̄ czah neli czechnjeſche psches farſli dwór na kerchow, na lotrym̄ ſo, laž na farſlim dworje džecji poſtaſiſhu. Jało bē l. Hatnik hacj k ſchuli doschoł, witasche jeho tam l. farač La hoda. Wón poſtaſowaſche jeho na tōn dom, do lotrehoſ ſeſze někto ſaſtupicj, jało na tōn dom, w lotrym̄ budje wot neli ſukturowacj, a ſo pròzowacj, tola pał tež wotpočzowacj

po pròzg połnym džele. Dale witasche wón tež l. Hatnika jako pomocnika w zyrkwiſlém hamce a pſchi Bożej ſkužbje a pſchiesche jemu ſlonečnje Bože zohnowanje k jeho nowymaj ſaſtońſtwomaj w naſchej woſadze a woſebje tež k jeho ſaſtupej do ſchulſleho doma.

Nowy kantor džerjeſche na to dleſhu ryč, w lotrejz wón najprjödžy ſwoj najwutrobińſki džak zyrkwiſlemu laž tež ſchulſlemu prjödkſtejerſtu, teho runja tym jěſdny, haj għek ſo wobſadze wupraji, ſa tak wulži czechomne a luboſciwe horjewſacie a powitanje. Dale woſiemi wón te prjödkſacie, ſ lotrym̄ do bukiežanskieje woſadu pſchindje, mjenujah ſo čhe ſwoje ſaſtońſtwo tudy ſe wſchenti mozaati eżekta a dusch īwjeſč, ſo ſwēru pròzowacj, džeczi, jemu poruczenie, roſtwejowacj w tym, ſtož muſne je k ſbožomnemu ſemſtemu žiowjenju, ſo buču byk wužitne a ſwērne ſtawu naſchego lubowanego wōtzenego kraja; — ale tež, a to woſebje, te ſame pſches prawu kſchejjjanſku wucžu ſakkožowacj na tōn rōžný lamjen, liž je naſch ſbōznič Jeſus Khrystus, ſo by jid wera byla dom, twarjem na twjerdu ſlaku, liž we wichorach tuteho žiowjenja njeby kħabkal. Potom ſlubi wón tež, ſwēru k Bożej czechii w naſchim Božim domje džecak a k temu tež hōzom ſahe mklode ſtawu naſcheye woſadu pſchihotowacj.

Na to wupraji l. Hatnik tež te nadžije, ſ lotrym̄ do bukiežanskieje woſadu pſchindje a lotrej w tym wobſteja, ſo budje jemu woſada jeho hamt połogicj pvtacj pſches luboſciwe roſhudjenje, dokež je wón tu hīfjeje nowotnič a tudomne waſch ne halle ſefnacj ma. Woſebje je pał jeho nadžija na dowěrjenje starskich ſtaſena, ſ lotrym̄ buču jemu ſwoje džeczi pſchepowacj kħali a w nim ſwojego ſaſtupnika nad nimi widželi. — Napoſled pſchiesche wón wo Bože zohnowanje k prawemu wjedženju ſaſtońſtwu, ſo by jeho wuſhw w džeczožnych wutrobach a jeho ſhromadne ſukturowanje w woſadze wjelerkōzne pkoðy pſchinjeſko ſa čaż a wēčnoſč. Na to bu l. Hatnik wot l. fararja a prjödkſtejerjow do ſwojego no-woho wobydlenja wjedženy. Džecji doſtaču kōzde zaſtu a ſo potom ſ ludžimi roſenbječu.

Wjehor mějſche ſo potom hoſeſina pola khlamarja Kſchijana k czechii nowego l. kantora, na lotrej l. farač, zyrkwiſzny a ſchulſy prjödkſtejerjo a wuezerjo džel bjerichu. Wjele pělnych klawow ſo pſchi hoſeſinje wunjeſe, tež ſeimſt ſapoſklañ l. Keck (Strauch) l. Hatnik a ſhromadženym hoſeſiom poſtrawiaſy telegramm ſ Draždjan poſka. Wſhém je ſo tōn wjehor jara lubik.

Niedzelu psched ſerbſloj Bożej ſkužbu ſta ſo ſapokaſanje l. Hatnika jako kantora a zyrkwiſlego ſkužobniča w naſchim Božim domje. Prěnja klaſa ſchulſki džeczi ſhromadži ſo w ſchuli laž tež zyrkwiſzny a ſchulſy prjödkſtejerjo a czechnjeſche potom ſ l. fararjom a l. Hatnikom do zyrwje, hōdej ſo prjödkſtejerjo a l. kantor psched woktaſ ſtupiſu, džeczi pał ſo na khor podaču. Anjes farač

Wjerzheske potom sapołasansku rycz s wołtarja a t. Hatnik blubi s ruku a głowom, swoje zyrlwinske saſtoinſtwo sweru wjescj. Na to poda ho i byrglam a sanjeſe „Budi česec a kwalba wjerſchemu” a herbska Boža kružba mějſche ho laž hewał; psched němiskim ſemſcheniom ho to sapołasane wospetowa.

S Hrubočejz. Wutoru 12. decembra popołdnju ſu ho tudy **Szworiz** jenotliwe ſtejaze domſte, w koſtrejz džekaczej Marcinik ſe ſwojej ſwojsbu hydli, zyle wotpalite. Wohen je w koſazej hródzi wuſchoł a ſu jón pječja džegi, kij ſame doma běchu, nělak ſamisckili. Hac̄ runje ho ludžo hždom ſahe na wóhen dohladachu, dha němožachu jón tola poraſycz, dokež na wobze po brachowasche, haj, ta koſa, kij w tej hródzi běſche, ſo psched ſpalenjom wobarnowacj něhodžesche. Marcinilezom ſu ho jich poſleſchę, draſta a wſcha domjaza nadoba ſpalite a by teho dla jara i žadanju bylo, hdz bych u ſo ſa nich ſmilne ruli wotewrite.

Přilopk.

* W Empainu w Franzowſlej je někton jeneho pruskeho woſala ſtradžu ſalkók. Dokež mordarja wuſledzieſ njemžachu, dha je tamniſchi pruski kommandant pschilkaſ, ſo maja wſchitzy wobhulerjo měſta a wołonosče wſchu swoju brón, njech je lajkaz jenož čze, wojerſtej kommiſji wctedacj; ſchtóz to njezini, ale brón woblhowa, pschilidze psched wojerſki ſud. Hewał je tež pschilkaſane, ſo ho po 8 hodžinach wjeczor žadny měſchczan na haſach abo ſ wonka domow polaſacj njezmě. Kohož tehdź na haſy doſahnu, tón budže arretrowany.

* W Hirſchberga w Schlesynſlej pišajá, ſo ſu w tamniſkich hoſtſtich horach ſkoro wſchitke žbrka wuſalle, tak ſo rěla „Zacken“ někotre mile žaneje wody nima.

* W Barlinje ſu paduſchi 7. decembra w noz̄i ſ hlamow jeneho pschelupza ſeleſny kaſchę, 6 centnarjow czeſti, kranjli. W nim bě na 55000 tolet pjenjes a někotre knih a papjery.

Kak

rozom

Hans Depla

wótřitaj

a

ludži pódla

Mots Tunka

škréjetn̄j.

* * *

* * *

Hans Depla. Ma kwaſach je druhy džiwnje.

Mots Tunka. Njepraj džiwnje, ale praj pěknje; pschedož hdzeg je jěſc a pieč doſeč, tam je tola duschnje!

H. D. Hm, my běchmy woñdano w plétnjanſlej wołonosče na jenym kwaſku, hdzeg bě jědze doſeč, ale tola tam ſlonečnje někton wjazh hamacj něchafše.

M. T. Ale čjoho dla dha niz?

H. D. Dokež tam ſpoči křeček laž a běrny dawachu.

M. T. Schto jenož to woñdano w Muzinje taſte mjawczenje běſhę?

H. D. To ſu mi powjedali. Mjenujž tam běſhajt dwaj pschelupzaj jeneho ſozora ſupišo, ale tón bě ſo wot njeju wotdželil a na dwór wuběžal.

M. T. Hm!

H. D. Tam pak mějſche ſrudobu a woſasche aw, jaw, joł, joł, brrr, ſo ho džeczi wo wžy bojachu.

H. D. Praj mi Motsko, ſchto je najlepſe pschedožej hlowje?

M. T. Nô čjelo.

(S barlinskich nowinow.)

Dalsche skutkowanja kralowskeho napoja.

(27949.) Anklam, 4. 10. 71. — Moi syn, kiž bě jara na bějenje khorh, je po wuzicju kralowskeho napoja (Königstrank) saho wustrowienj.

Heitmann, rentier.

(28193.) Memel, 7. 10. 71. — Farar Hilleberg w Deutsch-Crottingen mi wosjewi, so je s dwema bleschomaj Waschego kralowskeho napoja jena klepa holza tak daloko wuhojena, so moze saho widzec.

G. S. Blo c.

(28193b.) Memel, 9. 10. 71. — Knjezej G. S. Blocke i tudy. — Moja žona czerpi 6 let na asthma a njedosta pschi wschej lekarskej pomozh žaneje pomozh. Po naloženju 4 bleschow kralowskeho napoja, je moje žonje wsele lejye, wona ma appetit a cziche spanje. Ništa pschi dychauju je wostronjena.

G. Capoehn.

(29093.) Ludwigsdorf, 22. 10. 71. — Moja

djomka bě na symlu, kloby žold a hlowubolenje khora, jedyn tudomny lěkar ju kurirowac njemózesche. Ja dach řebi 3 blesche kralowskeho napoja pořaz a po wuzicju jeneje blesche shubichu ho žoldkove bolesze a syma pomjeński ho; po wuzicju druheje a tseczeje blesche syma zdele pricerj wosta; tež ho hlowubolenje miny. (Glasanje.) —

Friedrich Du ast.

(29411.) Win, 25. 10. 71. — Knjezej Kortli Jacobi w Barlinje. Mi je k wosobnej radosci, Wam kobiudžic, so je moja klužobna djomka, kotrejž hizom schesci let na žoldkove widlishejza czerpiescze, kiž běchu w počlenich dnjach tajle, so wona bjes wulkeje bolesze niejo jescz a picz njemózesche, po dwemaj bleschomaj Waschego wubjerneho a pcda derje klobazeho kralowskeho napoja saho dospotnie wustrowjena.

Edu. Schmid, Paulanergasse 4.

Wunamsat a jenieczki fanbrilant kralowskeho napoja:

prawdziwy strowotny radzieżel (hygiest) Karl Jacobi

w Barlinje Friedrichstraße 208.

Blescha kralowskeho napoja extralta, 1 trojzy teko wody, placzi w Barlinje po toleria.
W Budyschinje 16 nſl. pola H. J. Vinck.

Pomoz ja na bróscze khorh
pschinjeze G. A. W. Maherowu bróskhrop.
G. A. W. Maherowu bróskhrop s Brótklawja woschija roslinowbohate mutki, kotrejž w drugich snathch syropoch njejsiu; won je ho dopoklasak jalo krédl, kiž njerjab s dychazch a pôzerazch organow wuczéri a je teho dla pschi katarrhach, kaschelu, kuchoczini a wampjera, s katarrhaliskimi abo pôzerazmi wobczynosciami a podobnymi affekcijami sjenoczenyh, derje naložic.

W Wratislawa.

Dr. Finlenstein sen.
praktisli lěkar.

Zenož prawdziwy maja jen w bleschach po 8 nſl.,
15 nſl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Finke w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinne, haptkar w Hernhucie,
Jes. Schmanna w Scherachowje,
Ed. Diese w Nowosalzu,
haptkar Gerischer w Ostriku,
Scheka we Wotrowje a
Schmanna w Budapestach.

„Schtóz čze swojim djecjom rjanu a wujitnu lnihu i Božemu djesczu daricž, tón wobstaraj jim:

„Wjetshu čítanlu ja mlodych a starých.“
Wona ho sa 10 nſl. pschedawa we wudawarni Sverb.
Nowinow a we Wojerezach pola J. Balischka.

Sahrodniska žiwosć čzo. 14 w Chróscie pola Minakała s 21½ körzom lezomnosciova a s rjantym inventarem, je se swobodneje ruti na pschedan a je wscho dalsche tam šponic. 1000 tolet kupnych pienies moze stejo wostacj.

Nowe brunopiwowe droždze
ma na pschedan

Wilhelm Budin
na lotofskiej haſy.

Mojim czesczonym pacientam k nawiedzenju dawam,
so budu ſobotu 23. a ſobotu 30. decembra w hospicju
k bělemu konjek k ryčjam.

Jr. Ph. Dinkler
s Dražđan.

Drjewo na pschedan.

Na kobjelnanskim drjewniſcieju pola Komorowa fu twarske drjewa, plumpowe ſhtendarje, plotowe ryhele, ſhtomikowe koliki a jadrojte žerdje lždy thđenj wntoru dopoklona na pschedan.

Pschipowiedzenie pola knjeza burskeho kublerja Schuster w Kobjelnja.

Spodžiwnje tunjo pschedawam ja
petroleum a mydlo
na ſahopschedawarjow laž tež po jenotliwym.

Hermann Puh,
na herbskej haſy čzo. 29.

Hojsaze, cjezaze, losaze, jenolétkne losaze, loslaze, wocze, mordarske, tkójowe, liszce, sajecze a larnillowe loje kupuje po najwysszych placisnach.

Gustav Rande
na garbarskej habs czo. 246.

We wudawarni Sserbskich Nowinow je někto ho dostacj:
Sahrodska kwětlojta, I. a II. po 1 nѣl.
Czornoh lók a drosna, I., II. a III. po 1 nѣl.
Gzmjeh a wožy, I., II. po 1 nѣl.

Na pschedan
ma někotre sta porow schornjow, kotrež ho hisczeje trjebacj
hodža, jara tunjo
Jan Kahrwe
na garbarskej habs czo. 389.

K hodowym daram
porucja wudawarnja Sserbskich Nowinow w Budyschinje:
Hrod na shorjelskej horje Landskrone abo Bože wo-
dzenja ſu dživne. Powiedanczko ſe starých czasow
wot J. V. Muzjinka. Druhi wudawl. Sa 2½ nѣl.
Genovesa. Rjane powiedanczko ſe stareho czatha wot Khr-
ſtofa Schmida. Pschelozik M. Hornit. Sa 5 nѣl.
Pomoena kuižla i wulicęju nowych a starých meroù
a wahom. Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen
und alten Maße und Gewichte. W herbskej a nem-
skej ryczi. Sa 3 nѣl.
Nowa mera a nowa waha a najnušnische wo dezimalach.
Podawa herbski a nemski J. W. H. Jordan.
Sa 1 nѣl.
Sso swoni mér. K ſwjeczinam mera pěchnil S. S.
we Łafu. Sa 2 nѣl.
Sahrodniswo. Prěni džel: Sadowa sahroda. Roswu-
czenie wo plahowanju ſadowych ſchomowa leklow.
Spíšak M. A. Kral. Sa 5 nѣl.
Michał Budat, jeho čijwjenje a wokłasanie. Spíšak
H. Duczman. Sa 2½ nѣl.
Napoleon I. a jeho wójny. Spíšak A. Bohoncz.
Sa 5 nѣl.
Robinson, rjane powiedanczko. Pschelozik R. Kulman.
Sa 5 nѣl.
Oberlin. Jego čijwjenje a ſtuſkowanje w Kamjenjobosi
w Elſaſu. Šestajal Bartko. Sa 2½ nѣl.
Aſtijnje wójny. Sa 2½ nѣl.
Seleniſta a jeje wobydlerjo. Dwaj dželej. Spíšak.
Jencz kózdy džel 5 nѣl.
Zakub, abo Bože ſkłowo dýrbi w cžlowjelu atd.
Sa 2½ nѣl.
Dobroth, džiw a ſudu Bože nad Israelskimi džeczimi.
Sa 2½ nѣl.
Bohumil, abo Boże rukowanje na ſkrotach. Wot Kul-
mana. Sa 2½ nѣl.

Wóz, jecznién, rožku, pschenizu,
džeczelowe ſymjo, lane ſymjo, ſupiny
atd. kupuje po najwysszych placisnach
žitna pschedefupuiza
Otto Wollmann.

Pschi poſnacje.

Jara czesczeny knjes ſe očho!

Wasch universal-mogenbitter, kotryž bym wot
Wasch kupiſ, je mie ſa čas tſioch měšazow wot mojich
dřeſich hámorrhoidalnych čerpjenjow, kož tež wot
twjerdeho žiwota a hlowubolenja wukwobodzik,
čohož dla ho hnuth cjuju, Wam ſwoj džak listne
wuprajicj.

Tež moječe prijedleſtejaze wosjewicj, ſo byſczeje
čerpiaſemu cžlowiectwu ſaho jene wopokaſmo wo wo-
ſebnoſci Woscheho ſredka dali.

Guldengosje, 16. januara 1869.

Alexander Schoch.

Na pschedan maja jón w originalnych bleschach
po 10 nѣl:

- we Wehrsdorſje knjes C. Aug. Schmidt,
- Seiffennerdorſje t. Ernst Donath,
- Scherachowje t. Carl Swoboda,
- Neugersdorſje t. J. W. Röthig,
- Ebersbachu t. Aug. Ernst,
- Lubiju t. Reinhold Reiß,
- Budyschinje t. Wilh. Jacob,
- Nowosalzu t. Richard Bamberg,
- Kamjenzu t. Herm. Käſtner,
- Čibawje t. J. G. Müller,
- Biskopizach t. Bernh. Kunza.
- Halezach t. Dr. Paul Hultsch,
- Ledžborzach t. E. Jordan,
- Žitawje t. Fr. Müller jun.,
- Wosporku t. Bernh. Hilbenz.

Lekarſke měnjenje
wo woſebnoſci

Dr. med. Hoffmannowy běly ſelowy broſtſyrop.

Dr. med. Hoffmannowy běly ſelowy broſtſyrop
wopschija wutki, kotrežho čerpjenjach grgawh a dýchawh,
pſci čroniskej dýbatwoſci a na dýchaje organy jara
kmanje ſtukluja a ma ho wón pſci taſkic a podob-
nych čerpjenjach derje porucziej.

Stan o myſl (prov. Poſ.), 14. junija 1865.
(L. S.)

Dr. Holzmann,

praktiſti lětar.

w Budyschinje knjes Rudolph Hölder; w
Seiffennerdorſje knjes Ernst Donath; w
Scherachowje knjes Ferdinand Pech; w Neugers-
dorſje knjes J. W. Röthig; w Ebersbachu knjes
August Ernst; w Halezach knjes G. H. Dobriža;
w Klukšu knjes Ernst Postel; w Nowosalzu
knjes Rich. Bamberg; w Kamjenzu knjes Her-
mann Käſtner; w Čibawje knjes J. G. Müller;
we Wosporku knjes J. G. Böſſch; w Bisko-
pizach knjes Bernh. Kunza; w Žitawje knjes
Ferd. Müller jun.; w Ledžborzach knjes E.
Jordan; w Ostritzu drvil. haptyla.

Češčenym Sserbam Budyschyna a wokołnoscie s tutym i nawiedzenju dawam, so budże
mój skład

platu a blidownych schatow

szamzneje fabriki i prjódstejazym hodam wot 15. hacž do 23. decembra kózdy dżen wotworjeny a so je
tón szamž na herbsej haſy čo. 10.

Wo dobrociwe wokredzbowanie proſy

Dokelž je w éićeřni wjele džela nahromadzeneho,
može Łužičan čo. 12 hakle přichodnu sredu wuńe.

F.

Najnowsche brunopiwowe droždze
ma wot 20. decembra na pschedan Carl Šigel
na herbsej haſy čo. 28.

Sserbska protvka
je wusčla a je we wudawarni Serb. Nowinow po 2½
uſl. dostacj.

Khosej, zofor, wulfe a male roſyntki,
korjenje, blódke a hórke mandle, schokoladu,
thej, citronowy woli, citronat a
wožebje rjany ſafran
porucza najtunischo

C. A. Wehla
na miaſowym torhofcju čo. 40.

A. Nága s Wjeleczina.

Holčli, kij chzedja w Budyschinje ſchicj wulnycj abo
ſnadž jenu ſchulu wopytowacj, moža pod ſpodochnymi
wuměnjenjemi wobhdenje a jěz dostacj. Hde? to praji
mandjelska i. kopornikaria Weſza na herbſkich hrjebjach.

50 toler myta

tón wote mnje doftanje, kij móže mi
ſatozerja tých bladow „so ſo w mojich
mlynach ſtuchla muſka pschedawa,” tak
woſſewicz, ſo móžu ſudniſzy pſheczivo
njemu ſafročicj.

Wulke Mlyny w Budyschinje.

C. G. E. Mörbitz.

Kózdeho taſamza (Bandwurm)

a 2 hacž 4 hodziny bjes bolescze a ſchłodowanja zble
ſacjéri; teho runje tež blédawu a liſčawu wěicze ſacjéri
a to liſtnje Biigt lětar w Groppenstedt (Preußen).

Wot wudawarije Serbskich Nowinow.

My ſamž hižom wónbanjo na to ſpomnili, ſo ſu ſo khóſty ſa cžiſčezenje Serbskich Nowinow
a ſa papjeru, kótruž ſa nje trjebamy, tak powjetſchiile, ſo budžemy placzisnu tutych nowinow powyſhicz
dyrbjecj. Nam pak ho to tak prawje cžinicz nochzysče, hacž runje mějachmy lětnje 60 tolet wjazy plac
cžicj, dyžli priedy; pschetož powyſchenje placzisuy je njesluboſna a wobužna wđz. Ale wcžera je ſo nam
ſa papjernika i nawiedzenju dalo, ſo smějemy wot 1. januara 1872 ſ nowa ſa papjeru 12 prozentow
wjazy placzicj. To by naſche lětnie ſchłodowanje tak powjetſchiło, ſo ſamž nětko nufowani, wot noweho
lěta placzisnu Serbskich Nowinow tež wo malicžkoſcž powyſhicz.

Schtóž teho dla Serbske Nowiny po jenotliwych cžiſtach we wudawarni kupuje, budże wot no
weho lěta ſa cžiſlo město 6 nowych pjenjes nětko 7 np. placzicj dyrbjecj; ſchtóž je hacž dotal we wu
dawarni bětellětnje 66 np. ſapłaczis, ſměje nětko 75 np. dacj, a na poſcze budže drje exemplar Serbskich
Nowinow ſchtwórlětnje 10 np. wjazy khofſtowacj.

My ſo nadžijamy, ſo nam naſchi dotalni cžitarjo a wotebjerarjo ſwěrni wostanu, hacž runje
ſamž placzisnu Serbskich Nowinow wo malicžkoſcž powyſhicz dyrbjeli, pschetož jim taſka malicžkoſcž mało
ſchłodzi, nam pak w j e l e pomha. Sa to njech jim pak tež Serbske Nowiny kózdy tydzeni pěkne powje
ſcze a nowinki pschiniſezu a my budžemy ſo wýſhe teho tež hifcze ſa to staracj, ſo budža pschichodne
kto někotre cžiſla pschego ſ pěknymi wobraſami (bildami) pschene.

Wudawarije Serbskich Nowinow.

(K temu cžiſtu jena pschitoſa.)

À prijodkstejazym hodam

porucžam we wulkim wubjerku w ołmja ne rubischcja we wsłech wulkoszach, lama, barchenth, pjezowe
woczeñjenja, bukno a bukskin. — Teżki fa dżeczi a dorosczenie ho w krótkim czasu s lamh, doubla a
barchenta derje pschiſtejaze hiszczę po starzych tunich placzisnach na sfasanje seszija.

36 na mjaſowym torhoszczu Julius Hartmann na žitnej haſy 52.

S tutym dowolam ſebi cęſcjenych ſerbow Budyschin a wokolnoſeje na moj ſkład kamodželaneje

muzazeje a hóležazeje drash,

kaž tež na moj wulki ſkład bukna a buksina ſaſo dopomnicz. Wón wopſchija psihi wulkim wubjerku to najnowsche,
ſtož nětčiſci czas poſticia. Ja mózu tež w najkrótskim czasu wsłeklim požadanjam niž jenož po dobroſeſti
a rjanosceſi tworow, ale tež ſe ſprawnym, ſpečnym a tunim dželomodſci cznicz.

Mój ſkład ſchafroſdow, bukñow, pschewoblekarjow, tholowow a laſow, kaž tež moj wubjerk džeczazeje
drathy ja teho dla ualſepje porucžam.

Adolph Weiß ſ napschecza noweje měſchčanskeje ſchule.

**Mój ſkład
czaſnikow (ſegerjow)**

na ſmuckomnej lawſej haſy podla tórmu
je najbohatſcho ſradowany a ja teho dla
wulkim wubjerk wſchelaſiſh czaſnikow, bu-
džerjow, hraxatych
thſkow atd. atd. atd.
najpodwoſniſcho porucžam.

Kóždh czaſnik je derje wotczeñjeny a ja ſa dobre
hicje 1 haſz 3 ſeta rukuju.

Tež pschiſpominam hiszczę, ſo ſym ja herbſteje
ryče tak derje možny, kaž němſkeje.

S poczeſczeniom porucža ho

J. G. Schneider,
czaſnikat.

S tutym f nawſedzenju dawam, ſo
ſym wot 4. oktobra m u k o w e k h l a m y
po ſenotliwym w ſadnej bobatej haſy
podla rěſnika Hentschela wotewrit, fo-
trež ſym knjefej A. Krügeret psche-
podaz a f tutym porucžam.

Wulke mlyny w Budyschinje 28. ſeptembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

À prijodkstejazym hodam

porucžam ſwoj ſkład
najlěpſchich pscheńčnych mukow
jato wuherti „Kaiserauszug.“
kaž tež najlěpſche ſuhe droždje f dobrociwemu wobled-
bowanju.

Piekarnia J. Höglera na ſamjentej haſy.

Zene knih,

liž w žanhm domje pobrachowacj niehmiedža, dokelž w
kóždej njeměſteſci wulkadowanje a roſjažnjenje dawaja,
ſu: Erläuterung des neuen Maß- und Gewichts-Systems,
mo ſa jenož 2 nřl. na pschedan Edward Rühl w Bud-
yschinje, Friedrich May w Biskopizach a J. G.
Walda w Lubiju.

Emil ſlegel

w Budyschinje

porucža ſwoj woſebje wulkim wubjerk pjezowych tworow
a mežow cęſcjenym ſerbam f dobrociwemu wobled-
bowanju.

Šklađ Thoſeja.

Pſchi wſhem powyſchenju placzisn, kotruž je Thoſe-
fej doſtaſ, a kotruž wón tež najſterje wobkhowa, psche-
dawam ja hiszczę woſebje tunjo punt po
80, 85, 90 a 100 np.

pſchi wjetſkim wotkuſjenju tuniſho;

Java-cigarry
100 ſchtuk 22 nřl., 25 ſchtuk 55—60 np.,
roſyuli, lorinth, zofor, mlethy a zyl,
muku, petroleum atd.

jara tunjo

Carl Noack.

Najlěpſchu
pscheńčnu parnu muku
porucža najtuniſho Rudolph Hölder.

Thoſej

cžiſczeſkodžazh, najtuniſhi po pt. 84 np.
porucža

Rudolph Hölder
na rožku herbſteje a ſchulerſteje haſy.

Dursthoffe ſuſhe droždje
wſchēdne čerſtwe ma na pschedan

Rudolf Hölder.

Ginzel & Ritscher w Budyšinje

poruczataj k prjódstejazemu hodownemu ſwjetzenju

najlepſchu parnu muku

s wuherskeje pſchenzy.

Kaifer-Auszug, hachtel po 15 nſl.,
Griesler-Auszug, „ „ 14 nſl.

prawdziwy indiski lompenzokor, woſebje jara ſłodki
punkt po 54 np.

Zolot w kehelsach, punt po 56, 60 a 64 np.

mléčny zolot, punt po 44, 48 a 52 np.;

najlepſhe 70 a 71 ſte Glemé-roſhni pt. po 45, 48, 50 np.; ſłodle a hórké mandle, citronat, citrony, najlepſchi körjenſki wolij, žmunt, macisliwéh a druhé körjenje čerſive a ſamomlète, naſtunischo;

najlepſhi ſamoczisth ſafran,

nowe wulke rheinske wloſke worjechi; wulke ſizilianske leſchne worjechi, pt. po 5 nſl.; najlepſchu ſchokoladu po naſtunischiſtich fabriſſlih placzisnach; starý rum, arrak a cognac, bleſchu po 8 nſl. a wjazh; wchê druzinu theja, najlepſchu mex. vanillu.

Chofej

pschedawamoj, hacj runje je placzisna ſatraschnje hórké ſchla, híchze kaž prjedh a moj na naju woſebje dobrý malobunath ſeleny

mocca=Chofej

pt. po 10 nſl.

pschede wſchitſim ſebzne cjinimoj.

Lamany rajſ

pt. po 16 np.

wulkoſornath rajſ, pt. po 20, 24, 28, 30, 40 np.; kruph, pt. po 2 nſl. a drožſho; hróč, ſocáti, buny, jaſhly, griesnudle, ſago, grjes po naſtunischiſtich placzisnach; mydlo, ſago, najlepſchu pſchenicnu ſchtrku;

cigarry

derje woſležane a wchê bělo palaze, 25 ſchuk po 4 nſl. a drožſho, woſebje k poruczenju

No. 9 ſchuka po 3 np.,

No. 13 „ 4 np.,

kurjenſki tobak

w roſkach a paſczikach w 20 wſchelach druzinach, ſchnu-powanski tobak jako prawdziwy biskopski, offenbachſki a ratiborski;

petroleum

najlepſchi amerikanski, ſolarwolij, ſwěczenje, ſtearinowe, parafinowe ſwězhy a ſwězli na božedžesczowe ſchtoniki, po naſtunischiſtich placzisnach.

Wſchědnje čerſive ſudhe droždze.

Moje

kolonialtworowe, tobakowe a cigarowe khlamy
ſienocjene
ſ deſtillaziju

s tutym naſpodwoſniſho porucžam.

J. T. Reimann
ſ napscheza theatra.

K wobfedžbowanju!

S tutym čeſczenych ſerbow Budyſhina a wokolnoſcze na to ſedžbnych cjinju, ſo ja w mojim bohacze wuhotowanym

buſkinowym a buſskinowym ſkładze

nětko tež po lohezu pſchedawam a ſtajne naſtunischiu placzisnu ſtajam.

Adolph Weiß

s napscheza noweje měſchczanskeje ſchule.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kti maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 1 nsl.

Zamolwity redaktor a wudawat

J. E. Smoler.

Kóde čísla płaci
6 np. Stwórtletna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wspomnijecje: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spewy. — Se Serbow: S Budyščina. S Varta. S
Vulez. Se Šorjelza. S Wulsho Wjellowa. — Psichipl. — Nawěstnik.

K nawiedzenju.

Egi ſami częſczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
ſa nje na přenje ſchtwórtlēto 1872 do předka płaczicž, njech netko 75 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórsh ſka-
ſacž. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž naſaffich
— Sa pschinjefenje do domu płaczi ſo ſaffskim poſtam ſchtwórtlētnje jenož
13 np.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

16. decembra 1871.

Dowosz: 6261 kórow.	Płacizna w přerézku								
	na wikach,	na hursy,	wysza.	niżsa.	naikwsza.	najniższa.			
	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.	tl.	nsl.	np.
Wichenza . .	7	—	6 15	7 10	—	7	7	5	
Možla . .	4 20	—	4 17	5	4 25	—	4 22	5	
Dečjujeń . .	3 20	—	3 15	—	3 22	5	3 17	5	
Bonk . .	2 5	—	2	—	2	7	5	2	5
Gród . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahy . .	7 20	—	7 15	—	—	—	—	—	—
Hejdusčla . .	6 20	—	6 15	—	—	—	—	—	—
Rana butch . .	—	24	—	22	—	—	—	—	—
Ropasłomu . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. gyna . .	1	—	—	25	—	—	—	—	—
Lane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wejera w Barlinje.

22 tl. 25 nsl. a 22 tl. — nsl.

psichela 66—85 tl., rožla 40—59 tl.,

(to je: ſa 25 pruſſich kórow.)

rēpikowy wolič (nječiſczeny) 14 tl. 15 nsl.
(Egiſeň, kaž ſo w Budyščinje pschedawa
ſtaſnije učhdže 1½ tl. držſchi.)

Pjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 20. decembra. 1 Po niſd'or 5 toler 16 nsl.
9½ np., 1 poſtowazazy čerwieny ſtoto abo bułat 3 tl.
5 nsl. 8½ np.; wienske bankowki 85¾ (17 nsl. 1½ np.)

Ejahi ſaffſkoſchlesyňſkeje želesnizy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Raño 7 hodžinow — minutow* do-
połnja 9 h. 5 m.; pschipotnu 1 h. — m.*; popołnju 4 h.
10 m.*; wjecior 8 h. 20 m.*; w nožy 2 h. 40 m.;**
w nožy 4 h.

Do Šorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołnja 10 h.
50 m.*; popołnju 3 h. 20 m.†; wjecior 6 h. 50 m.*; wjecior
9 h. 35 m.; w nožy 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

*) Pschisantjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga.

†) Pschisantjenje do Žitawy.

Pschisponjenje. Ejahaj ſe ſnamjeſtlowm ** hjeſ
Dražđanami a Šorjelzom jenož w Budyščinje a Lubiju
ſtaſnataſ. Wonaj mataj jenož woſy přenjeje a druheje ſlagy
a ma ſo ſa billet ¼ wjazy płaczicž; dženſle billety pschi
nimaj njeplacza.

Najnowsche.

London, 21. decembra. S jenželskim krón-
pryzom je ſo tak polepschiło, ſo ſu lekarjo tu wę-
ſtoſcz wuprajili, ſo won zyle wotkorje.

Win, 20. decembra. Khejor je rajſrat h 27.
decembra hromadu powołał.

Sakſka. We wokrjeſu budysleſe krajſkeje direkciſe je 249 wjehnich abo niſlích ſchulow, 8 mēſchjanskih ſchulow, 1 kyrotčki dom, 2 wulhowarni, 2 wjehcjanskih ſchuli a 3 privatne ſchule, s 455 wucjerjemi a 49,411 ſchulſtimi džecžimi. Pschi tutykh ſchulach je 407 statnich, 54 njestatnich, 12 pôdlanskih wucjerſkich mestow, w kotrych je tu khwili 9 direktarjow, 355 statnich, 28 njestatnich wucjerjow, 38 vilarow, 6 pôdlanskih wucjerjow, 5 pruhowanich wucjerkow a 8 pôdlanskih wucjerkow, ſo je po tajkim 38 statnich, 26 njestatnich a 6 pôdlanskih wucjerſkich mestow njewobhadjenych. Po tajkim w budysleſe krajſkej direkciſi 70 wucjerjow pobrachjuje. — Létna ſda wſchek horla ſpomnjenych wucjerjow ſo — s wuwafacjom wobydlenja — na 155,810 tolet woblicža.

Na universitecie w Lipſtu je w tu khwili 2275 studentow. Bjes nimi ſu 883 ſe Sakſkeje a 1321 ſe wukraja.

Jalo wôndano czaž ſe Magdeburga do Lipſta pſwi-jedje, pobrachowasche w pôſtiskim wosu pakcik, w kotrymž běſe 2000 tolet papierjanich pjenies. Hdze je wostak, hſic̄e wuſlēdžene njeje.

W Reichenawje je ſo 15. decembra Friedrich-Leeva fabrika nimale zyka wotpaliſa. — W Gnandſteinje pola Grohburga wotpaliſku ſo 13. decembra pôdlanske twarjenja tamniſcheho rycerſtubka a ſo vſhi tym tež 3 kruh spalichu. Te twarjenja běchu halſe krótko předy nowonatwarjene.

W Žitawje bu 14. decembra tak mjenowaný Johanneum — to je nowe twarjenje ſa gymnasium a realnu ſchulu — wotewrjeny a doſtachu pschi tutej ſkadnoſci ſchij ſaſkužbneho rjадu profeſoraj Kämmel a Dietzel, albrechtſki rjad paſt mēſchjanski twarſki miſchtr Trummler.

W ſakſkim wójsku je 305 offižierow infanterije, 93 wot kavaleriye, 67 wot artillerije, 16 wot pionnierow a 5 wot traina Jelesny ſchij doſtačo. Panisko je w poſleniej wójniſe wot infanterije 64, wot kavaleriye 2, wot artillerije 2, wot pionnierow a wot traina žadyn. — W landwehrje a reservje doſta Jelesny ſchij 98 offižierow infanterije, 5 kavaleriye, 1 wot pionnierow, 5 wot traina. Panisko je 19 wjehlow wot infanterije, žadyn wot artillerije, žadyn wot pionnierow a traina.

W Dražđanach je ſo jena nowa „lutherska“ woſada ſakſka. Zeje ſobuſtaſh ſu mjeniſh ſe krajneje evangeliſko-lutherskeje zyrkwe wuſtupili a bjes ſobu jenu nowu, wot wjehnosce njewotwiſnu, na lutherske ſymboliske knihi ſtoženiu ſwobodnu woſadu ſakojili. Woni ſu ſwojeho předarja wot miſhorskeje synody powokali. — W Planiku pola Zwidačawa je podobna woſada.

Pruſh. Wſchelake nowiny powiedachu, ſo je w Mezu jedyn Franzowſa jeneho pruſkeho woſala ſlónzowak. Na tutej powieſci paſt Jane ſkovo wérne njeje.

Na wosy, kotrež ſu gmejn w čažu poſlenjeje wójniſa dla dawacž dyrbjeli, doſtanu něko ſa jenopſtejny wos $2\frac{1}{3}$ tl. a ſa dwajpſtejny $3\frac{1}{2}$ tl. na džen.

Khejor-kral dže tajkim wjehlcam a woſakam, kij ſu to woſebje ſakujili, hſic̄e něko Jelesny ſchij ſpožcjeſz.

Minister kultuſa a ſiamneho wučenſtwa je pruſtemu ſejmeſ ſalon i wujednanju prijodlpožiſk, po kotrymž ſmeſa ſo inspektorjo ſchulow jenož wot ministerſtwa poſtajieſz. S tym by ſchula wot zyrkwe nimale zylo wotdželena byla. — (Maſakſlim ſejmeſ ma ſo podobný ſalon wujednacž.)

Wjerch Bismark je ſaſo wotkhorjeſ a mđe ſaſo ſwona ſtvy bycž.

Jako běchu pruſkeho krala ſa němskeho Khejora poſtajili, je wón to bjes druhim tež bamžej Biſuej i wjedzenju daſ. Na to je jemu bamž něko jara pſcheczelniwe wotmoſtvenje poſkak a wón ſwój liſt ſ týmili ſtowami ſlonečti: „Mn prozhym dawaria wſchego dobreho, ſo by Washej Khejorskej a kralowſkej majestosci kóžde wérne ſvoje ſpedzjil a Waſ ſi nami ſe ſwiaſtom doſpołneje luboſeje ſienočzil.“

Ruſowſka. Woſebni pruſzy hoſcjo, jako prynz Vjedrich Korla, hrabja Moltka a druſy, ſu ſo ſaſo ſ Petersburga domoj wročzili a ſu wulzy jara ſe wſchem ſpoloſeni, ſtož je ſo jim tam doſtačo.

Škola, kotrež je ruſli Khejor na hoſcjinje, i czeſcji tutykh hoſcjom datej, prajik, nowiny ruſkeho ministerſtwa „prawitelſtviennij wěſtnik“ dale wulkaduſa, bjes druhim prajizh, ſo je naſlēpje, hdž ſobu dobre pſcheczelſtvo džerſitez; pſchetoz tak budje woběmaj i lepſhemu thęz. Tute nowiny praja dale, ſo ſo ruſli Khejor žeňe do němskich naležnosćow mēſczej njebudje, ſo paſt tež žeňe njepſchida, ſo býchu ſo Němcy do ruſkich naležnosćow mēſcheli. A ſtož ſekowjanow naſtupa, dha hiſom hinač njenidje, hacž ſo dyrbí ſo jich pravo pſchipoſnacž. Ruſowſla kraje wukrajnych ſekowjanow pod ſwoje knjeſtvo ſčahnye noſzhe, njebudje paſt tež žeňe czerpieſz, ſo by ſebi němske Khejorſtvo wjazj ſekowjanſkih krajow podzižko. — (Takje kraje ſu Čeſka, Morawſka, Khrowitzka atd. a ſekowjenjo ſu ſe zyka tajž ludžo, kij ryc̄ ſyča, kotaž je na ruſowſtu ryc̄ ſpodoſna.)

Hodowna Kantata.

Gwobcdny pſchelozkraſneje A. Bergtoveje hodownejekantaty.

„Betet an des großen Gottes Liebe“. —

(Pſchelozena ſa delnowujesbjanſku ſchulu.)

1. džel.

Andante ſostenuto:

Modlo khwalcje luboſež Božu wulku,

Šwjeſcje khejlufč jeho kraſnoſci,

Woteknata ſaſčka nōz je mutna.

::: Kryſtus dawa trosčt a mēr. :::

S wutrobi a ſe wěrypołnym woſom

::: Hladamy na ſbóžnila. :::

A prjecz ſeča, prjecz ſeča ból a rubžbý ſemſle;

Daſnoſci ma pucž ſiwenja.

2. džel.

Andantino:

Nóz knieži cíjicha, žamotna,
Ju měšacé mítu pošwieluje,
Duž w polu čerjódka pastyrka
Tam swoje stádka wobwachuje. —

A hloj, tam hu we jachnosczi
A měra draſtu wobleczeny
Wot Boho poſoł pôžkany,
So pschipojdał by ſłowo ſboža.

3. džel.

Andante:

Jandžel džesche l nim: njeboječe ſo!
Hlajcze, ja wam pschipowjedam wulke wjeſzle,
Kiz wšemmu ſo ludu doſtanje!
Njeboječe ſo!
Wam je ſo dženža tón ſbóžnič narodjił;
Kotryž je Chrystus tór knies
W Davitowym měſcze.

4. džel.

Andantino:

A hnydom tu tam pola jandžela
Šyška tých njebieſkich wóſſlow,
Cíj Boha hwalachu a džachu:

5. džel.

Allegro con spirito:

Božu, Božu budž cžesč, cžesč na njebiu,
Budž cžesč, cžesč na njebiu,
A poloj, poloj, poloj na ſemi,
A mér čłowiuſtu a ſpodobanje!

H. S.

Pschyſipomjenje. Wěſcze budž nělotremuſkuſiž ſ mojich
čžesčených kollegow lubo, ſo hym prijedſtejazý herblsi pschetož kraf-
neje A. Bergtoveje hodonweje ſantaly ſławnoſci ſp̄eſpodał. — R.
w Delnym Wujesbze.

Szwiedżeń hodow.

(Na żadanje lubego pschecza w Pruskej.)

Ach poſzukajcze, lube džeczi,
Ja čgu neſi ſ wami pořečczi:
Tež leſza — laž we kóždym lečzi,
Cíj Bože džeczo wobradžecz,
Sa jutſiſkim — o wjeſzle —
Jno přeni džen tých hodow je.
Haj, ja jutſiſkim rano ſahe
Sso ſhwiedżeń hodow počzina,
Kiz leſza neſtvo dleže traſe,
Hdyž jutſje je ta njebzela.
Haj, hody, ſhwiedżeń wjeſzla,
Džen Jeſuſowoh naroda:
Hdyž Bože džeczo wobradžuje
Tym pěknym džeczom bohacze
A rjane ſwěčki ſaſwěčjuje
Na ſchomilach a na blidze
A kladže ſpody ſchomilkow
Tež wſchelke darž do ſchlicžlow.

Duž, džeczi, kiz wž ſtarſhich macze,
Sso Bohu ſo nich džaluječe.
So ſrudne ſedječ ſjetriebacje,
Hdyž druhe maja wjeſzle.
O Božo, laſka dobrata!
Hdyž džeczo ſwojich ſtarſhich ma.

Haj, tu a tam ſo ſrudne praſcha
Ta ſyroka hjes macjerje:
„Mój nanko, hdyž dha je macz naſcha,
So l nam dom wjazh njeſchindžé?“
A nan jej ſrudne wotmolwi:
„Ta luba macz we rowje ſpi.“

Kat ſbožomni ſeje wž na ſwěčzi,
To tola ſebi wopomnječe,
Hdyž luby nan, tež macz a džeczi
Te hody ſtrowi ſwječzicze.
O, njech je waſche wjeſzle
We Božy — Bohu ſpodoſne.

Dženža plácze ſnadž tež w kłudej hěſi
Ta macz we draseče žarwanskiej
A woſoł njeje čerjódka džeczi, —
Tbu luby nan pał pôdla njej; —
Wón hýzom, achtón najlubſhi
We ſwojim kłodnym rowje ſpi.

Ach! djenž ſu hýzom kłodnym lěta,
So dyrbjach ja a luba macz, —
Kiz je tež wuſchla ſ teho ſwěta, —
Wo luboř ſyna žarowacj,
Kiz tam we Blönu w Holſteinje.
Na tyfus-kłoroſcz wumrjeſ ſe.

Tež tu a tam ſo namylaju
Te džeczatka ſe ſtarſhimi,
Kiz w zuſym domje býdlo maju,
Dokelž iſh dom ſo wotpali;
O, derje, wěſcze derje je,
Schtož ma ſam ſwoje bydlenje.

Duž wopomnječe, wž lube džeczi,
A wſchitzu — tež kiz ſtarſhi ſeje,
Kat ſbožomni ſeje wž na ſwěčzi,
Hdyž ſtrowi hody ſwječzicze,
A njeſabudžje tola tých
Tých wbohich pomoz potrjebnych.

A pschi wſchém thym, wž ſtari — mlobži,
Wž ſrudni a wž wjeſzeli,
Na Bože džeczo — Jeſuſa,
Sso w Bethlehemje narodji,
Sso pschede wſchitkim dopomnječe
A kħwalce Boha džakomnie.

A poſaujcie waſche džeczi
Na Bože džeczo — Jeſuſa,
Kiz djenž ſo narodji na ſwěčzi
Tež ſa te lube džeczatka,
Haj, kiz tež ſa nje ſ luboſeju
Je ejerpił, wumrjeſ na kſhiju.

Dha kóždý wěſcze wujiſ ſměje
Wot tutých hodow ſhwiedženja,
A budže wón tu žiwy dleže,
So ſaſo hody docžata,
Dha wěſcze Bože džeczo dže
Dom' wobradžecz tež duſhomne.

Petr Mloni.

Hodowny schtomik.

Někt pójce ſeni a hladajcje:
Što nam tu wobrodzene je,
Kaž ſtchimy, dha ſchomik je,
Kaž ruta ſeleny tež je.

Tón ſchomik połny pfadow je,
Hacž i ſemi ho wón ſhibuje,
A kózdeho wón wobbari,
Kíž ſ luboſeju ho pſchiblizi.

Objež pał tón ſchomik ſtejſeſe,
To žana hola njeběſe,
Wón ſ paradiſa pſchitſok je,
Kaž je to wſchitſim ſjewjene.

Cijo kralojo to ſtchimachu,
Kíž w ranskim kraju býdlaču,
A čyžku tón ſchom wopytacž,
Tež teho pſkod ſwoptawacž.

Schtbz ho tu lacjny ſaczuje,
Njech pěknje i temu ſchomej dže,
Wón horje bjerje ſ luboſeju,
Kíž pſchindze ſ dobrej wtrobu.

Tón ſchomik wěcznje wostanje,
Objež wſchitko druhe ſahinje,
Dokelij je ſchom žiwjenja,
Kíž ſtajenj je do ſweta.

Tón ſchomik čzu někt injenowacž,
Tež budžecje jón wěscie ſnacž:
To ſh ty, lube džecatko,
Ty kraſny, ſkodki Jeſuſo.

Jan Wagner.

Ze Serbow.

S Budyschina. Ssobustawu zyrlwineho prjódleſtejerſwa tudomneje michaſkeje woſady ſu: hrabja Lippe nad Czichonžami, diakonus Mrós jako protokollant, ryceřeklubler Jeremias nad Matarzejami, ryceřeklubler Hezher nad Delsnej Klinu, gmeinſki prjódleſtejer Petrasch na Židowje jako poſkadnik, khejcer a polež Falten na Židowje, ſahrodnik Bohmar w Bręſowje, gmeinſki prjódleſtejer Nedo w Jenkezech, klubler Ponich w Brku, klubler Förſtaſt w Něwkezech, žiwnoſejer Fröda w Lubochowje, gmeinſki prjódleſtejer Pjetſchla we Wulſim Wjellowje, gmeinſki prjódleſtejer Kſchizank w Štjizezech, gmeinſki prjódleſtejer Hahnauer w Bobolzach, ryctař E. Lücka na Židowje, gmeinſki prjódleſtejer Ioluscha w Něwkezech, klubler Wiežas w Tsolanach, žiwnoſejer Nowak na Šsokoſy, a farař Wezka jako pſchedzyda.

S Budyschina. Pschi ſerbſkim ſemſchenju, kíž ho druhu nježelu adventa w Dreždjanach wěſeſe, běſeſe ho, na kněhowny mječel nježitwajo 168 ſpowiednych ludzi ſeſčko, kórymž i. farař Imiſch ſ Hodžija dwě ſpowiednej ryči džerjeſeſe. Prědowanje bu na to pſches i. diakona a ſerbſkeho prēdarja Jakuba ſ Ramjenza džerjane.

S Barto. Ssobustawu tudomneho zyrlwineho prjódleſtejerſwa ſu: lelař König a tycer Klemm w Barce, klubler Schlođa w Barce, gmeinſki prjódleſtejer Wesar w Bułojinje, ſahrodnik Czészla w Bułojinje, zyheſniſ-wobſzedźet Seifert w Dubrawy, klubler Patola w Małej Subniczji, klubler Rößel w Stróži a farař Räda jako pſchedzyda.

S Wuklež. (Głodzenie.) Wondżelu po 1. adventu mějſeſe ho ſapolaſanje i. Hatniſa jako wucjerja naſcheje ſchule a běchu ho i temu ſchulſke džeczi přenjeſe Maſy, kaž tež někotre ſ druhich klachow w ſchuli ſhromadzile.

Po wuspěwanju kheſlusche „S Jeſuſom ſapocznu ja moje čeſne dželo,” džerjeſeſe i. farař Čahoda jara rjanu ryč. Majprjódzhy wobroci ſo wón na i. Hatniſa, potom na džeczi a napoſledku na starších, dopomni kózdeho na ſwoje pſchizkuſhnoſeſe a ſloneči ſe ſhwérnimi napomianjeni. — Jalo běſeſe i. Hatniſ ſlubik, wſho ſhwéru ſ Bożej pomožu dopjelnicž a džerjeſeſe, wofjewi wón džeczem, ſhto ſebi wot nich žada, injeniujy poſkuzkuſhnoſeſe, porjadoſeſe, piſnoſeſe, ſedzblisnoſeſe a dobre poczynki. Wón jim ſa to ſlubi ſwoju luboſeju a ſhwérne prözowanje nad nim a proſheſeſe napoſledku i ſwojemu nowonastupjenemu ſaſtojnſtu Boha wo jeho žohnowanje. S wuspěwanjom ſchtueſki „Njech ſtajnje ſawostanu” ſo ſapolaſanje ſloneči.

Bóh tón knjes pał njech čyžk ſ njebjieſ ſwój haj a hamen prajicž i wſhemu, ſchtbz je ſo pſchi pſchilhodze a ſapolaſanju naſcheho noweho i. kantora a wucjerja proſylo a wón ſpojč, ſo by tón ſamy wjèle lět pola naſ ſe žohnowanjom ſluklowat a ſwoje dwojale ſaſtojnſtu i ſbožu naſcheje woſady a ſchule pola naſ wjedz. Daj to Bóh!

W.

S Čhorjelza. Budarjowu wuſtarwa ſa kheſu ſſerbow, ſroſem: tón džel ſa pruſlu Hornu Lužizu abo wejerowſki a roſborſki wołkies, mějſeſe w ſańdženym lěcje 1928 tl. 22 nſl. 8 np. doſhodow. Wot tutych pjenjes ſaplačiſu najprjódzhy dołh pſchedſlēta: 325 tl. 17 nſl. 8 np., dale lekarjam a haptylkarjam hoječne we Niſlej 370 tl. 21 nſl. 2 np., dale trajaze a jenokrčne pſchipomožy kheſu ſſerbam 264 tl. 2 nſl., dale ſa pjenjeſne wobſtaranja 55 tl. 28 nſl. a ſlonečne ſo wu‐požejciu 420 tl. 5 nſl.; a tak ſawosta ſbytka 492 tl. 8 nſl. 10 np. — Po ſkowach wuſtarawa ma ſo po koſza doſhodow na mjejſeſe trajaze pſchipomožy roſdželeſe, druha po koſza na wjetſe jenokrčne na koſiſe. W ſańdženym lěcje ſo ani jena po koſza kheſu njerodželi, kaž je předy do poſlaſane, a ſ teho ſo wuſazni, čjoho dla bě Budarjowych pjenjes lěſta tak mało. — Njemohl nam nictón wo tym roſprawu dacž, kaž wjèle ſſerbow w hoječni w Niſlej woſladaňe atd. doſtawa?

S Wuklež o Wjellowa. Maſh i. wucjer Hähna ſhwecjeſe 11. decembra ſwój 50letny wucjerſki jubiläum. Ša kheſen drobnischi rasprawu damy.

S Budyschina. W roſprawje wo tudomnym

nowym aktowym papjerniskim towarzystwie, w č. 50 S. N. wotczischonym, ma ho to porzedzie, so budze 1. August Fischer technisli direktar.

S Budyschina. Nadzira, so budze Jelesniza s Budyschima do Skansnowa (w Czechach) a s Budyschima do Khoczebusa twarjena, ho najslowerje hizom w lèce 1872 dopielni. Mjenujz „towarstwo czeského gewerneje jelesnizy“ ñze wschitse te požadania, kotrež salste a pruske ministerstwo staji, polnje dopielnicz a njezada zebi pschi tym Janeje pjenjejne podpjery s krajnych lachow. Duz je, móhl riez, nimale wète, so salste ministerstwo a salski hejm twarjenje tuteje jelesnizy pschiswoli, a se stronu pruskeho ministerstwa wem, so wone pschicjito tajek twarbie tej niczo nima.

Pucz wot Varlina do Wina je nětko 95 mil dolhi, psches tu nowu jelesnizu ho na 78 mil pomjeništi; s zyka ho bjes tutymaj mestomaj žadyn kròtschi pucz wunamlači njezdzi, hacj by jón tale jelesniza poskicjita.

Wona budze ho blisko Lasa s tej jelesnizu kschijowecz, kiz ho s Koßlurta preli psches prusku hornu Lujizu do Hassenberga twari. **S Budyschima pschijewsczi** bychmy potom po tutej jelesnizu s Lasa i ranju do Delnego Wjesda atd., i wjezoru pak do Wojerez atd. jecz móhli,

So by borsy sastupit,

pytam ja jeneho 16—18letneho školneho czlowjesta, kiz konja wothladacz roshmi a mi w mojim žitnym psche-ku pswje pomhacj ma.

W Budyschinje.

Otto Wollmann.

Zedyn poš, schtuz s belym bròstem a pižanymi nohami je ho pschivodal a móže ho po sarunana wuloženych khòstow sažo dostacj w hosczenzu
město Lipsk w Budyschinje.

Zedyn wojnarsti, kotrež tež ratariske djelo derje roshmi, dostanje trajaze djelo pola wojnarja Frödy w Smochcijach prla Maleho Wjekowa.

„Schtož ñze swojim djecjom rjanu a wujtnu knihu i Božemu djesciu daricj, tón wobstaraj jim:

„Wjetshu czitanu ja młodych a starzych“. Wona ho. sa 10 nsl. pschedawa we wudawarni Sserb. Nowinow a we Wojerezach pola J. Balicha.

We wudawarni Sserbskich Nowinow je nětko ho dostacj: Sahroda kwetkojta, I. a II. po 1 nsl.

Gjorni lóš a drósnia, I., II. a III. po 1 nsl.

Czimjeli a wošy, I., II. po 1 nsl.

Na pschedan

ma něotre sta porow schlornjow, kotrež ho hisczeje trjebacj hodja, jara tunjo

Jan Kahrwe
na garbarskej hašy čzo. 389.

I połnožy pak wona, taž hmy hizom horka spomnil, do Khoczebusa powiedze.

Petzia, w kotrež ho wo dowolenje i twarjenju skanknowslo-budyslo-khoczebuskieje jelesnizy prožy, je w thyle dnjach na salski hejm wotpoškana, a my hmy psche-hwèdejci, so budze ju tež i. sapoškanz Keck (Strauch), psches kotrehož wolny wotkresz ho wona twaricj ma, se wschej mozu podpjerać.

Wo jelesnizy, kiz ma ho s Hansdorfa něhdje psches Wosporl do Budyschima twaricj, drugi ras porcjimy.

Přilopk.

* W Mnichowje je wondano w jenej tamniſciej zyrkwi něchtón drohn Božu martru, se klebora djelau a s deſmantami wobkazhanu, hrjedz běleho dnia s woltaria kranh.

* Wondano je ho na dworniſciej w Mnichowje krobke paduchſtwo stalo. Expedient Fleckinger runje sližbowanie (rachnonku) do rjazu stajesche, jalo jedyn c̄lowjek do jistw stupi a jemu horschj drobneho psela do wocjow c̄jenn, tak so bě wón khrilu zygle woslepjeny. Wjes tym tón c̄lowjek něhdje sa 1000 schéznakow popjerjanych pjenies hromadu shrabnu a bě předn c̄zelnič, hacj bě tón expedient trochu krošomu pschischtok. Tego paduchha hisczenimaja.

Aufzīa.

Šrijedu 27. decembra popoldnju bubža ho djelba drafty, dwie poſleschci, schyri kschinie a wschelake druhe wězy w Bělczejach čzo. 11 na pschesadzowanie pschedawacj.

Bürger.

Serbska protyka

je wuschka a je we wudawarni Serb. Nowinow po 2½ nsl. dostacj.

Jena žiwnoscj blisko města, i kotrež 8½ forza pola a tukí kuschka, je se zwododneje ruky na pschedan a je wsczo dalsche we wudawarni Serb. Nowinow shonicj.

Howjase, czelaze, kosaze, jenožetne kosaze, kóslaze, wocze, mordarske, tkörjowe, lisčče, sajecze a karniklowe kóže kupuje po najwyschnej placisnje

Gustav Raude
na garbarskej hašy čzo. 426.

Wowš, jeczmieni, rožku, pschenzu, djeczelowe hymjo, lane hymjo, lupiny atd. kupuje po najwyschich placisnach
žitna pschedku pni za

Otto Wollmann.

Holcžki, kiz chzedja w Budyschinje schicj wuknyc abo znadz jenu schulu wopytowacj, moža pod spodobnymi wumějenjemi wobhdenje a jedz dostacj. Hdž? to praji mandjelska i. kopornikarja Welka na herbstich hrjebach.

(S barlinskich nowinow.)

Dalsche skutkowanja kralowskeho napoja.

(28881a.) Göthen, 20. 10. 71. Moja żona je
leto na kłaboscji żołdka khora a haż runje bym
hżom tñjoch lękarjow we radu praschał, leżesche wona
12 njedzel tak czezko khora, so nicio w jazh wuzi-
wac z ujem ożesche. Duż jako pożleni średk kralow-
ski napoj spytachy. Haż dotal je ta khora dwie
bleski trzebała a wot prénjeje hodżin so t naschei
radosci s khoroscju polepschowasche. — (Nowe skasanje.)

A. Müller.

(29061a.) Frankfurt a. O., 23. 10. 71. —
Wojny dla jako landwehrist hżom dżesacz měszow
pschi wójsku, buł 31. meje t. l. dla khoroscze wutroby,
jérchenow a jatrow jako zhłoinvalida puszczony.
Moja khoroscz so njepolepschowasche a duż pomoz
pschi kralowiskim napoju pytach. Po wuziczu niektórych
bleschow hżom caju, tak je won pola mie derje
skutkował a dżakuju so Wam sa to s wjesciem.

M. Frick.

(29217.) Jahnfelde, 24. 11. 71. — Moja żona
miesięcze psched 14 dniami wscie suamjenja tyfusa. —
Psches jenu blesku Woschego kralowskeho napoja,
kotruž hżoscje měsach, będu so fa 2 dnaj wscie symp-
tomy tyfusoweje khoroscze shubile. — (Skasanje.)

Vofinsky, wucjer.

(29441a.) Haling pola Wina, 26. 10. 71. —
Waschemu kralowskemu napej mam so dżakowacj,
so borsy pschi spoczątku lękowanja woda (pschi wód-
niż) kylne bęzesche a so wot teho czaşa w scie zo
lępje dże. — Precking.

(29442a.) Win, 27. 10. 71. — Hżom po wu-
ziczu prénjeje blesche kralowskeho napeja cjujach pschi
mojej padazej khorosczi s widliszczami suamjenite
położenie a po kózdej dalszej bleschi mam w jazh na-
dzieje, so budu wot tuteje khoroscze wumóżenj. —

Clesius, ingenieur,

Wieden, a. d. Favoritenlinie, Raaberbahnstr. 25.

Bunamkar a jeniecki fabrikant kralowskeho napeja:
prawdziwy strojotny radziczel (hygiest) Karl Jacobi

w Barlinje Friedrichstraße 208.

Blesha kralowskeho napeja extracta, t trójz tejsko wody, placji w Barlinje poł tolerja.
W Budyschinje 16 nbl. pola H. J. Linck.

w Lubiju
na misławsczej hąbzy 32
s napszeczą haptyle.

Woldemar Reiss

ślótnikar a ślebornikar

porucza t hodownym daram wulki wubjerk

s łoty a ślebornych węzow
po najtunischiach placzisnach.

w Budyschinje

na hauensteinszej hąbzy 23
w domje t. Julius Hartmann.

Bethlehem.

Wystajenza bibliiſtich scenow.

Czeſczenym Sserbam Budyschina a wokolnoſcie najpodwoſniſcho t nawjedzenju dawaſ, ſo je tež lęſta, kaž
wscie druhe leta, wustajenza bibliiſtich scenow na budyskiej kipniż w drugim poſkodze t dobrociwemu wobhla-
daniu wustajena. Wona je wot hodowniczi kózdy dżen — njedzeli a kwięte dny wot 4—9 hodzinow, wsciedne
dny pak jenož wot 6—8 hodzinow wibycz. Gauſtup ſa parſhonu 2 nbl., ſa džeczi 1 nbl.

Wo prawje bohaty wopyt najpodwoſniſcho proſy

A. Jäger.

Rhéza na pschedan.

Zenu maſzemu, dwajchoſowu khęzu w smutkownym
męſce, ſa kózdeho rjemieſznika lmanu, wožebje pak ſa
tajſeho ſo hodzazu, ſiz pschi wóhnju dżela, ma na psche-
dan poruczeniu

W Budyschinje 19. decmbla 1871.

Advokat Seehauſen.

Zene knihi,

ſiz w żanym domje pobrachowacj njeſmiejda, dokež w
kózdej njewěſtoscji wukladowanie a roſjaſnjenje dawaſa,
bu: Erläuterung des neuen Maß- und Gewichts-Systems,
ma ſa jenož 2 nbl. na pschedan Eduard Kühl w Bu-
dyschinje, Friedrich May w Bislopizach a J. G.
Walda w Lubiju.

Wat wudawarnje Serbskich Nowinow.

My šmy hžom wóndanjo na to spomnili, so ſu ſo khotih ſa cžiſčezenje Serbskich Nowinow a ſa papjeru, kotruž ſa nje trjebam, tak powjetſhile, ſo budžem ſpacijſnu tutych nowinow powyſhicež dyrbjecž. Nam pak ſo to tak prawje cžinicž nočžyſche, hacž runje mějachim lětne 60 toleč wjazh placjicž, dyžli předy; pſchetož powyſchenje placijſnu je njeſluboſna a wobuzna wž. Ale někto je ſo nam ſ papjernika k navjedzenju dako, ſo smějemy wat 1. januara 1872 ſ nowa ſa papjeru 12 prozentow wjazh placjicž. To by naſhe lětne ſchłodowanje tak powjetſhilo, ſo ſmy někto nufowaní, wat noweho lěta placijſnu Serbskich Nowinow tež wo malicžkoſez powyſhicež.

Schtöz teho dla Serbske Nowiny po jenotliwych cžiſlach we wudawarni kupuje, budže wat noweho lěta ſa cžiſlo město 6 nowych pjenies někto 7 np. placjicž dyrbjecž; ſchtöz je hacž dotal we wudawarni hertellětne 66 np. ſaplačik, směje někto 75 np. dacž, a na pōſeze budže drje exemplar Serbskich Nowinow ſchtwórlětne 10 np. wjazh khotſtowacž.

My ſo nadžiamy, ſo nam naſhi dotalni cžitarjo a wotebjerarjo ſwěrni wostanu, hacž runje ſmy placijſnu Serbskich Nowinow wo malicžkoſez powyſhicež dyrbjeli, pſchetož jim tajka malicžkoſez ma ko ſchłodzi, nam pak w j e l e pomha. Sa to njech jim pak tež Serbske Nowiny kóždy thđen pěkne powjeſče a nowinki pſchinjeſku a my budžem ſo wýſhe teho tež hiſčeze ſa to staracž, ſo budža pſchichodne lěto někotre cžiſla pſhezo ſ pěknymi wobrasami (bíldami) pſchene.

Wudawarnja Serbskich Nowinow.

Moje
kolonialtworowe, tobakowe a cigarowe khlamy
ſtencjene
ſ destillaziu

ſ tutym najpodwoſniſcho porucžam.

J. T. Reimann
ſ napscheza theatra.

Watewrjenje fhlamow.

Š tutym čeſčenym ſſerbam Budýſchina a wokolnoſeže najpodwoſniſho k navjedzenju dawam, ſo ſym ſo w Budýſchinje bliſko theatra čo. 124 jako po ſkotnikat ſaſydlil, porucžam ſ doborom moj ſklad ſchpihele, drjeworéſbarskich a fotografiowych wobekow, kaž tež poſloczane lajſty wſchelakich družinow, dale tež konſole, bliſka ſ marmorowymi platami, toilettske ſchpihele, gardinowe wupyſchenje atd.; teho runja porucžam ſo k nowowudželanju horka ſpomijených wžow, k ſaramowanju wobrafow atd.; ja wobstaran tež porjedzenje ſtarſkich wubjekow, ſtajam pſchi tym najtunishe placijſnu a porucžam ſo pſchi potrjebje k dobroczociwemu wobledžbowanju.

W Budýſchinje 22. decembra 1871.

A. Njibacher.

Drjewowa aukzia.

Na tak mjenovanym Hennersdorſež burskim kuble w Małej Subrniczej budže ſo

prjedu 27. decembra

dopoldnia w 10 hodžinach
85 Kloſtrow ſuchich ſchczępom, 85 top ſylnych ſchczępiaſtich
walczękow a 70 Kloſtrow ſpjenekow, ſa hotowe pjeniſy na
pſchedzowanje pſchedawać.

Šromadžina w małosubrniczej korejmje.

We Wolschinje 20. decembra 1871.

Traugott Förster,
drjewopſchedekupz.

Drjewo na pſchedan.

Na kobjelnjanſkim drjewniſczeju pola Komo-
rowa ſu twarske drjewa, plumpowe ſhtendarje, plo-
towe ryhele, ſhtomikowe koliki a jadroſte kóždy
thđen wutoru dopoldnia na pſchedan.

Pſchipowjedzenje pola knjeſa burskeho kublerja Schu-
ſtera w Kobjelnju. Nowaſ.

Spodžiwnje tunjo pſchedawam ja
petroleum a mydlo
na ſaſopſchedawarjow kaž tež po jenotliwym.

Hermann Puy,
na ſerbskej haſy c.č. 29.

Mój stadt ežažnikow (segerjow)

na ſuntſkomnej lawſkej haſy podla tórmu

je najbohatſcho ſrjadowaný a ja teho dla
muli wubjerk wſchelach
ich ežažnikow, bu-
džerjow, hrajatých
týſkow atd. atd. atd.

najpodwołniſcho porucžam.

Koždy ežažnik je derje wotčehnjeny a ja ſa dobre
hicje 1 hacz 3 lěta rukuju.

Tež pſchiſpominam hiſchcje, ſo ſzym ja ſerbſleje
ryče tak derje mózny, kaž němſleje.

S poczeſćowanjom porucža ſo

J. G. Schneider,
ežažnikat.

Wěſth brědk pſche bróſtholenje.

Hijom wjazh lět mějach bróſtholenje, ſo ſzyla wjazh
djělacz njemžach. Wſcha pſche to nałożena lekarſka po-
mož bě podarmo. Pſches wužije někotrych bleſchow G. A.
W. Maheroweho bróſhyropu ſzym wot mojeho wulſeho
boleňa tak daloko wumóžený, ſo móžu ſwoje předawſche
djěla ſaſo wobſtaracj.

Ohrdruff p. Gothy. Ernst Topf.

Zenož prawdziwym maja jón w bleſchach po 8 nſl.,
15 nſl. a 1 tl. napschedan.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Ratha w Lubiju,
D. Kinné, haptylat w Hernhucie,
Jos. Löbmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylat Gerischer w Oſtrizu,
Scholte we Wotrowje a
Lehmann w Buděžach.

S tutym f nawjedzenju dawam, ſo
ſzym wot 4. oktobra mukowé fhlamy
po jenotliwym w ſadnej bohatej haſy
podla rěnika Hentschela wotewrit, fo-
trež ſzym knjesej A. Krügerzej pſche-
podal a ſ tutym porucžam.

Wulſe mlyny w Budyschinje 28. ſep-
tembra 1871.

C. G. E. Mörbitz.

Emil Flegel w Budyschinje

porucža ſwój woſebje muli wubjerk pſelzowych tworow
a mězow čjeſćenym ſerbam i dobrotliwemu wobled-
bowanju.

Nakladnik: J. E. Smoler. Číš L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Eklat phoſeja.

Pſchi wſchém powyſchenju vlačiſny, kotrež je pho-
ſej doſtał, a kotrež won tež naſſerje woblkowa, pſche-
dawam ja hiſchcje woſebje tunjo punt po

80, 85, 90 a 100 np.

pſchi wjetſchim wotkuſjenju tuniſho;

Java=cigary
100 ſchtuk 22 nſl., 25 ſchtuk 55—60 np.,

roſyńki, lorinthy, zolor, mléty a zyl,
muku, petroleum atd.

Carl Noack.

Lužičan čo. 12 je wuſoł

a woprija: 1) Hody. Spěw wot C. M. R. 2) Hody —
swjedčeń radosće. Spisał K. A. Fiedler. 3) Syrotka
w Božej nocy. Spěw wot E. Keřka. 4) Wólba hodow.
5) Pěſeň Słowjana. Přeložil J. B. Mili. 6) Nazyma.
Spisał M. Rostok. 7) Kóć lěta. Delnjołužiski spěw
wot J. B. Nyčki. 8) Zwotkal je njepřeđelstwo mjez
pawkom a muchu, mjez kóčku a myšu? (Z luda.) Po-
dał Wólšinski. 9) Drobnoſki. Wot M. Hórniaka.
10) Z Budyšina a z Lužicy. 11) Słowjanski rozhlad.
Wot J. E. Smolerja. 12) Wozjewjenje a listowanje.

Přisp. Tutemu číſlu je titul z wobsahom přidaty.

Čjeſćenym ſerbam budyskeje woſolnoſcie tač derje
lutherſkim, kaž tež katholickim — pſchetož waſchne katholickich
kwaſkow je mi tež ſnate — ſo ja ſ tutym najpo-
dwołniſcho jako brachka porucžam. Woni čyli ſo teho
dla pſchi potřebje liſtnje abo ertnje na mnje doma wo-
brociči, hewal ſzym ja pak tež koždu ſobotu w Hätaſchę
korčmje na kamjentej haſy i ryčjam.

W Lutobicžu pola Małego Wjelkowa.

Ernst Freiberg, ſerbſki brachka.

Šerbske lutherske knihowne towarſtvo.

Pſchičodnu ſobotu budje ſo, da-li Boh, nowy Bi-
bliski pucžník ſa wſchitke dný lieta 1872 čjeſće-
nym ſobuſtawam roſeſlacz a budje tehdý tež pola I.
Smolerja w Budyschinji ſa 1 nſl. na pſchedan.

W Hodžiju 21. decembra 1871.

H. Imisch, farač,
pſchedbýda.

Kubler Hätaſch w Khanezech je ſo pola mojeho
hospodarja tač na mnje pſchileđjal, jako budžich ja pſches
měru wjele zbylow ſoborak a na to konja jara dolko
pſched lejnjanſkej korčmu ſtejo wostajíl, tak ſo je tón potom
wot teho ſchorit. Ja paž ſzym zble po pſchilaſni mojeho
čjeſćeneho hospodarja činiſ a budu teho dla Hätaſcha,
jeli ſwoje wudawanje bory dopolaſacj njemože, pſched ſud
zadacj.

Miklawſch Grubert,
pohonc Kublerja Jaworka w Nulnizb.

Jedyn portemonnaie, w kotrej je něſhto pjenjes,
bu ſandženu ſobotu w Budyschinje namkany. Wſcho dalshe
we wudawani ſerb. Nowinow.

Serbske Nowiny.

Za nawěški,
tak maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 1 nsl.

Zamolwity redakteur a wudawar

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlétna předpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

Wojchijecie: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spewy. — Se Serbow: S Budyšchina. S Djimocji. — S Wulkeho Wjelkowa. S Psjojow. — Psihiopl. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Nawě schtni.

Skupina uawjedżenju.

Egi žami czeſczeni wetebjerario Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
sa nje na přenje šchtwórléto 1872 do předka placzic, njech netko 75 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadza. Egi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam borsy ſka-
ſacz. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazh njeplacza hacz na ſafffich.
— Sa pschinjesczenje do domu placzi ſo ſafffim poſtam ſchtwórlétnje jenož
13 np.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.

23. decembra 1871.

Dowoz:	Płacizna w pierzku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niższa.	najwyšza	najniższa.
Wysza . .	11. 10fl. np.	11. 10fl. np.	11. 10fl. np.	11. 10fl. np.
Rožla . .	7 —	6 20 —	7 10 —	6 27 5
Dečjujen . .	4 20 —	4 15 —	4 22 5	4 20 —
Wosz . .	3 20 —	3 15 —	3 22 5	3 17 5
Hroč . .	2 7 5	2 2 5	2 7 5	2 2 5
Wola . .	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—
Zahly . .	7 20 —	7 15 —	—	—
Hejbuschla . .	6 20 —	6 15 —	—	—
Rana butry . .	— 24 —	— 22 —	—	—
Kopachlom . .	—	—	—	—
Zent. ſyna . .	1 —	— 25 —	—	—
Łane ſymjo . .	—	—	—	—

Płacizna placzisna.

W Lipsku, 27. decembra. 1 Louisdor 5 toler 16 ngl
9½ np., 1 poſnowajazy čterwenny ſtoń abo dukt 3½
5 ngl. 8½ np.; wińki bankowi 85½ (17 ngl. 1½ np.)

Egali ſakſkoschlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyšchina.

Do Drážđan: Rano 7 hodžinow — minutow* do-
połonja 9 h. 5 m.; pschioponju 1 h. — m.*; popołonju 4 h.
10 m.*; wjeczor 8 h. 20 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.; **
w noz̄ 4 h.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 50 m.*; dopołonja 10 h.
50 m.*; popołonju 3 h. 20 m.†; wjeczor 6 h. 50 m.*; wjeczor
9 h. 35 m.; w noz̄ 12 h. 50 m*, 1 h. 45 m.**

*) Pschiarkenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pschiarkenje do Žitawy.

Pschiarkenje. Egahaj ſe ſnamjeschkom ** bjes
Drážđanami a Šhorjelzom jenož w Budyšchinje a Lubiu
ſtaſtawataj. Wonaj mataj jenož woty přenje a druhje klasy
a ma ſo ſa billet ¼ wjazh placzic; bjeſte billety pići
nimaj njeplacza.

Spiritus placzische wezera w Barlinje.

22 tl. 25 ngl. a 22 tl. — ngl.
pſchenja 66—85 tl., rožla 40—59 tl.,

(toje: ſa 25 pruſſis ſorjow.)

rēpikowy woli (nječiſczeny) 14 tl. 5 ngl.
(Egiſczeny, kaž ſo w Budyšchinje pscheda
ſtaſtine něhdje 1½ tl. držſci.)

Najnowsche.

Win, 28. decembra. Kóžde ryczu wotewril, w kotrejž bjes druhim na
to ſpomni, kojke ſalon ſměja ſapoſtauzy wujed-
ź, a ſo ſo won nadžija, ſo budże na podložku
prawdoſcze a ſwobody móžno, awſtriske ludy bjes
ſobu ſjednacz.

Sałska. Wot budyskeho wotrjezneho žuda bu 22. decembra pschelupz E. E. Jäger, kij je bankerout sežinik, teho dla i 1měřacjnemu jaſtu wotkudženy, dolež njebe ſwoje pschelupské knihy tak porjadnje wjedź, taž ſebi do ſalon žada. — Na tym ſamym dnu je tón ſamy ſud wotročka Handrija Lehmanna ſ Kupeje i 3 měřazam a 2 mjeđzolomaj jaſtu wotkudžik. Lehmann bě mjenujž w lèze 1867 po poruczoſtej radworskeho hofgegenzarja Pieſchki 9 ſkopow ſ Kadeberga domoſ hnač mēk, bě je paſ w Geißmannsdorfje pola Polčinu ſa 20 tolef pschedak a potom ſ tutym pjenjeſami cjezny. W nowſhim čažu je paſ ſondarm Libicha ſ Delneje Hörki wotkudžik, ſo Lehmann w Düsseldorfje nad Rheinom džeta. Duž je ſebi jeho ſud požlač dak, wón paſ je i wſhemu ſtač a ſlonečnje horla ſpomjenu ſchraſu doſtač.

W Lubiju ſu wondano na radnu khežu nowy tórm natwarili. Pschi twačke ſamej njebe nichot i ſchložje pschischof, jało paſ roſčty wotnoſchowachu, dha 64lētnemu cjezli Schmidtej ſ Ebersdorfa kruch drjewa ſ tajſej mozu do khou ſleča, ſo wón na měſce morwy wosta.

Po najnowſhim ludličenju ma měſta Draždjanu netko 177,095 wobydlerjow. W lèze 1867 běſte jich 156,024.

Prěni džen hodow wjeczor pičiſežje hrabja Beuſt, kij je w tu khwilu awſtriski poſkanz na jendželſkim dworje w Londonje, do Draždjan a bu naſaſtra wot kraſa Jana i wobjedu pscheproſcheny. S Draždjan je ſo wón i ſwojej ſwójbje do Salzburga podak.

Pruszy. Sa noweho awſtriskeho poſkanza na pruſkim dworje je hrabja Karolji pomjenowaný. Wón je ſo na netotre dny do Wina podak. — Generalny poſtmiſcht Stephan je ſo w tychle dnjach do Pariza podak.

Pruszy Polazy ſu petziju na pruſki ſejm poſkali, w lotrejj wo to proſča, ſo by poſla rycz a narodnoſez wjazh prawa w zjrkvi a psched wjſhnoſćju namakała, hac̄ je to dotal byko. Podpiſmow je wjazh dyžli 50,000. — (W Pruslej bydlí 2 milionaj 415,000 Polakow.)

Město Varlin ma po požlenim ludličenju 828,013 wobydlerjow, hdjž ſo tamniſche wójsko ſobu lieži.

Awſtria. Saňdženu předu je ſo awſtriske ſrajch-rath we Winje wotewrik a je ſo to jenož teho dla ſtač mōhko, dolež ſu polſzy ſapoſkanz ſ Galizije na ſrajch-rath pschischi. Hac̄ paſ a tač dohko tam wostanu, to ſnate njeje; pschetož ſrajch-rath ſo, tač bōrſy hac̄ je dawki na tſi měřazh pschiswolik, potom na dleſči čaž roſpuſteji a ſapoſkanz mōža ſaſo domoſ hic̄. Polſkich ſapoſkanzow je wſho do hromadu 38.

Cjechojo, kij maja 37 ſapoſkanzow na ſrajch-rath wuſwolicej, do Wina ſchli njeſbu a tam tež njeprödu, woſkebje dolež je ſo jím tež wjetſki džel cjeſkeho wjſhſkeho ſemjanſtwa pschisankyl; pschetož jało měřach ſemjenjo ſwojich ſapoſkanzow ſa ſrajch-rath wuſwolicej, dha je ta

ſtrona dobyka, kotaž ſ Cjechami džerži. W cjeſkim kraleſtwje ſu paſ Němcy 17 ſapoſkanzow wuſwolisi a či ſu ſo do Wina podali.

Hac̄ runje ſu Polazy na wienski ſrajch-rath pschischi, dha ſ tym tola hiſcieče prajene njeje, ſo budža wjſhedawlow ſa wſho hkoſowac̄, ſtož ministerſtwu žada. Nětciſke ministerſtwu po taſkim w ſwojej ſlužbje twjerdje njeſedži, pschetož wot tych ſapoſkanzow, kij ſu ſe wſchelatich druhich awſtriskich krajow do Wina na ſrajch-rath pschischi, je ſich jara wjelje pschecziwo ministerſtwu ſmyſlenych. Taſkich ſapoſkanzow, na korytž mōže ſo ministerſtwu ſiajnie ſpusczejcz, je jenož 91, ale taſkich, kij byku nairadicho pschecziwo ministerſtwu hkoſowali, je wjelje wjaz, mjenujž 109. To paſ tež žadyn džiw njeje, pschetož ministerſtwu kultuſa a ſiajneho wučenſtwa w Awſtriji netko jedyn ſchjezeny ſid ſastupuje.

Endželska. S krónprynzom ſo dale hole poſlepſhujec a wón dže ſo, hdjž budže i temu ſylny dōčž, poſdžiſho do Nizzu (w Italskej) abo na kupu Madetru na netotry čaž poſtežyldic̄, ſo by tam ſwoju ſtrouſeſz zhle do rjadu ſtaſit.

Franzowſka. Dokelž běſte franzowſki ſud dweju Franzowſow, kotaž běſtaſi lóždy jeneho němkeho wojaſa ſtonzowatkoj, ſa njeviňovateju wupraſit, dha je potom wjeh Bismarck poſtaſit, ſo maja ſo tajſy ludžo, kij ſu neſtco pschecziwo němſkim wojaſakom ſowinowali, wot němſkeho ſuda ſudzic̄. Wjſche teho je wón němſtemu poſkanzu w Versaillesu liſt požlač a jón ſ doboſ w eſchelatich nowinach wosjewicz dak, w korytž wón Franzowſow khetro jara haní dla jich njeſchermérneje njeſcheczelniwoſeje pschecziwo Němcam. Tuto liſt ſu paſ Franzowſojo jara ſa ſto wſali a teho dla jara ſwarja.

Dvaj prynzaj předawſcheho franzowſkeho kraſa Louis-Filippa ſtaſi jało ſapoſkanzaj na franzowſki ſejm wuſwolenaj. To je ſo hijom dawno ſtaſo, ale wone njebe i radženju, do franzowſkeho ſejmo ſtupic̄. Tola netko ſtaſi wonaj ſlonečnje do njeho ſaſtupikoj; to paſ je republikanskej ſtronje jara njeſube a napschecziwne, dolež ſebi republikanarjo myſla, ſo čzetaž ſebi na ſejmje teſlo pscheczelow nadobycz, kij byku potom jeneho abo druhého prynza podpjerali, ſo by ſo wón mōhť ſa franzowſkeho kraſa ſejmicej dacz. A w tu khwilu je hliom wjelje orleanistow — to rěla pscheczelow Louis-Filippových prynzow — w franzowſkim ſejmje, a je derje možno, ſo ſebi tam wonaj hiſcieče wjazh do budžetaj. Duž ſnaty Gambetta netko na to džela, ſo by ſo něcjeſchi franzowſki ſejm roſpuſteji, tač ſo byku ſo potom nowi ſapoſkanzu wuſwolicej meli. Gambetta ſebi mjenujž myſli, ſo budže potom wjazh republikanarjow ſa ſapoſkanzow wuſwolenych, a ſtož ſpomjeneju prynzow naſtupa, dha ſnadj jeju ložko doſci w Janym wolnym volkjeſu njeſwolowa. Ale ſobustawy něcjeſcheho fran-

dwóskiego sejmu sa Gambettowy namier Janej prawej woschi nimaja a duż sejm naisslerje nierośpuszczony wostanie.

Rušowſka. Ruska akademia wedomnosćow je hrabju Molku sa swoj ejekn̄ gobustaw wuswolita.

Jako bęchu pruszy woſebui hoscjo do Moskwy pſchijeli, dha ho prynz Karla Biedrich bory i tamniſhemu arzybiskopej (mitropolitej) poda, so by jemu swoje poejeſzowanje wopolasat. To ho moskowſkim Ružam derje spodobaſte, tamniſchi Němcy pal trochu lſchiwje na to hladachu. A jako Němcy, w Moskwje bydloz̄, prynzej powitanſlu adreſu poſlachu, dha je ho wón tež mudrie doſc̄ ſadžerjat. Wón praji mjeniujy tež depuzajji, liž bę tu adreſu pſchinjeſte, so ho na tym ſwieſteli, so ſu na njego pomysli, ale so to ſ ſich ſirony žane ſnamjo byc̄ njeſtm̄, jako bych u woni Němzowſto woſebie wutylowaſz̄ ćzyl. S zyla — praji wón — mamy wſtichy na to džecaz̄, so by ſtajnje naſlēpſcha pſherzelniwoſz̄ bjes Ružami a Němzami była a wostaka, pſcheſtoj to budę wobemaj naſlēpje thej.

Ruſki prynz (ado wulkolnjas, Großfürst) Aleksej w tu khwilu w poſknōznej Americy pſchewywa a tam pječja hifcze někotre měſaz̄ wostanie. Wón tam po kraju wokolo puczuje a Amerikansz̄ ſeho wſchudzom ſ woſebnej čeſcju witaja. — (Pſchispolniez tudy možemy, so Amerikanarjo a Ruſojo hžom wjese lět woſebie dobre pſcheliswo bjes Ružu wjedu.)

W Dagestanskiej bęchu ho někoſi wobydlerjo ruſkej wſtichoscu ſpjezili, ale ſbékłarjo buchu ſ lohlej progu porażeni.

Italia. Italſki ſejm nětlo w Romje, jako w nowym kłownym měſeſe italſkieho kraleſtwia, wurađuje a ministerſtu ſloro wſchitko tak pſchiswola, kaž ſebi tole žada.

Bamž Pius IX. je ſandjeny thđjeni 31 nowych biskopow pomjenowal a to sa Italſku, Wuherſku, Poſsku, Franzowſku, Portugiſsku a Brasiſsku. Kardinalow pal hifcze janich pomjenowal njeje, tola ma ho to haę do ſwęc̄ej Marje ſtac̄.

Na nowe lěto.

Pominko je ho ſaſo
Jene naſich lětow nam.
Kał ty khwatasz̄, huadz̄ cjaſo,
Cjaſo ſhywa, i węc̄nym ſnjam.

Djal buđ tebi, miły Božo,
Sa wſchē twoje dobrothy:
Kał ſy phtak naſhe ſbožo,
Kał nam we wſchém pomhat ſy!

Duż ho ſ dowěrjeniom nětlo
S nowa tebi poddamy,
S nowa na to nowe lětko
Twoju huadu phtam.

S twojim duchom ćzyl naſ wobđic̄
Pucze i węc̄nom ſiwiſenju;
S huadz̄ ćzyl ty do naſ pſlodjic̄
Pobožnosć eſi ſpodoſnu.

Daj, ſo kłonczenie prihi ſboža
Maſche pucze roſiaſnja,
Miech, hdyž njevjedra nam hroža,
Wrokoſtu ſich pſherzelniwoſz̄.

Staraj ho ſa wſchitke ludy,
Haj, ſa zyke čłowjewſto
Wobſbožuj tež naſch kraj tudy,
Zhoñuj naſche Gſerbowſto!

Tak we Jefuſowym mjeni
Nowe lěto ſapocjmy!
Wſeſeſe junu wobkruczeni
W dowěrje jo ſlonežimy.

E. S.

Šyma.

Šyma, ſyma, kał ty ſtudajſich,
So nam wołna hakuſua,
S lobowatym duchom ſimudjic̄,
So nam pala bjeſwocza.

Šyma, ſyma, ſapuſczerka,
Ssneč a lđd twój woſezow je,
W hanjach lón dreje bęžo ſcheczerka,
Na brjožk radſcho poběhnje.

Powitac̄ kraj radſcho ćzemym
Seleny a kweſtojih;
Hdyž dem trawu powjeſemym,
Hdyž haj ſteji ſeleny.

Šyma, ſyma, twoja ruka
Uwjerda je a khubobna:
Radſcho ſchęſi nam rjana ſuka,
Radſcho ſpěwaj ſtaſioſzla!

H. S.

Ze Serbow.

S Džiwočiž. W Džiwočižach, Małej Borszczyci a Praſlowje, kotrej wſy hromadze jenu gmejnū wučinjeſa, bę pſci poſlenim ludliczenju 303 wobydlerjow, mjeniujy 151 muſtich a 152 žoſtich; 300 lutherſkich a 3 katolickich; 244 Gſerbow a 59 Němzow; 99 ſenjeny, 20 ſwodowjeny a 184 njejenjeny. Najstarsz̄a woſoba je wudowa Wſenlowa, liž je nimale 90 lět ſtará. Wukranow je tu 14. — P. M.

S Budyschin. Lujic̄an (člo. 12) piſche: Djen 12. decembra měſeſe ho w Budyschinje poſedzenje pſchitodoſpynie ſeljice Mačižk Gſerbſteje, w ktrymž i. wueſet Rostok i Drječzina wo naſymje pſchednoſchesche.

Wón dale piſche: Naſch krajan i. Dr. Sommer (rodženy Gſerb ſe Židowa), w tu khwilu direktaſ al-jiſoweho papjernika w Weſenſteinje, je ho w nowſkim

čjaku, laž ho sda, na polo nazionalneje ekonomije podak a prozuje ho pschi tym tež se sozialnymi praschenjemi naschego čjaka. W tym świedżi s najmjenšcha jeho najnowscha, w němſej ryci wudata knižka: „An den deutschen Fürst-Reichskanzler von Bismarck-Schönhausen. Offenes Sendschreiben von Dr. Sommer, vollziehendem Director der Actien-Papierfabrik zu Weesenstein.“ W tutym śwojim sjanom liscie lubi wón Bismarck wotpomhanje nusy dželazeje klasz. Tak pak ma ho tajkej nusy a wschitkim sozialnym njelubosnoſečam wotpomhacj, to je hiscze — jeho potajſtvo.

S Wulleho Wjellowa. Sandženeho 11. decembra mějachmy tudy woſebny świedżen, pschetož na tutym dnju — město 12. decembra, hdyž bě kralowý narodny džen — świeczechske naši wjelesakujbny, hiscze pilnje ſluklowazy wuežer, knies Handrij Höhn, śwojí ſkoty abo 50letny wuczerſki jubilāum. Poč sta lět je wón w naszej ſchuli śwēru dželak a ſebi pschi śwojim cžichim, ale zohnowanja hočnym ſlukowanju luboſc̄ a poczeczorwanje niz jenož śwojeje gmejný, ale tež śwojich kollaturskich knjeſtrow a prijódſtajených dobyk.

Świedżen ſapocja ho na to waschnje, so makowjelowski chor poſawniſtvo knjeſej jubilarę rano w 6 hodinach ſaſtanicko piſlaſche. Do 10 hodinow ſhromadžiku ho ſchulſke džecži, laž tež ſchulſzy a gmeinſzy prijódſtejerjo pola naſchego gmeinſkego prijódſtejerja Pjetſchki, ſotkal čjah pod naſjedowanjom hudybny na knjeſi dwór cženjachsche. Šchulſkic džecži běše něhdže 200, liž běchu ſwēzami, khorhojeſkami a khorhojemi wupyschene, ſtož jara rjany napohlad poſkieſche. Na knjeſim dworje ho cžah ſchilſanku: I. lollator ſ Kryger ſe śwojej knjeni mandželskej, I. kommiſjonski radžicel Schlućwerder město budyského I. ſudniſkého hamtmana, I. farač Wehla a I. diałonus Mróš, makowjelowski I. duchovný a I. prijódſtejer, laž tež wschelazy ſ gmejný a jubilarowi pscheczeljo.

Čjah poda ho wot tam do ſchule a ſchulſleje ſtry, liž běſtej wobej pěknje wudebjenej, hdyž ho najprijódžy kherluſch „Njech Bohu džakuje“ wuſpewa, po cžimž I. diałonus Mróš po ſłowach: Kħwal teho knjeſa, moja dusha atd. rjanu, wutrobu hnujazu świedženiu rycz džeczechsche. Potom pschepoda I. kommiſjonski radžicel Schlućwerder pod pschisprawnymi ſłowami I. jubilarę wulku ſkotu, I ſaſkužbnuemu rjadej ſkuſhazu a jemu wot kralowſleje majestosce ſpožejenu medailu. Takto běſte na to I. diałonus Mróš hiscze dar, wot lollatora a ſchulſleje gmejný darjene, pschepoda, mjenujz džedowſki ſtok, lanapej, pſelz, katorjenzow wenz we wobkulu pod ſchlenzu a poč duzenta ſlěbornych kžizow, praji I. jubilar wschitkim tym, liž běchu jeho wobdarili a ſebi hewak pschi jeho jubileju ſaſkužbny dobyli, ſwój najwutrobnischí džal. Wón hdyž hewak tež hiscze wjese druhich darow a ſbožopſchecjow

se wschelalich bołów, hjes druhim tež wot přjedawſchego ſollatora knjeſa ſ Heyden a tež ſ Maleho Wjellowa doſtač. Schulſki świedžen ſkoneži pak ho potom wuſpewanjom kherluſch „Ach wostań pschi naſ ſ hnadu.“

Potom podačku ho egi kpiježa, kothyž bě I. lollator pscheprokył, ſ I. jubilarom a jeho śwójbu do hrodu na hoſčinu, tam wuhotowanu, ſchulſke džecži pak cžichnečku pod naſjedowanjom gmeinſkich a ſchulſkich prijódſtejerjow do makowjelowského hoſčenja, hdyž zaſty a khoſej doſtaču a k cžecži I. jubilara ſlědowazy, wot I. Röbla w ſsmochcijach ſestajanu ſpěw ſpěwacju:

Džaka počne ſhromadžene
Šchulſke džecži dženba ſimy,
Knjeſa Höhn ſhwērnoſc̄ wěmý,
Poč ſta lět ho minyču.

Wch budž ſ Wami, wjedž tež naſ,
Pobožnoſci je starých króna,
Zohnewat Boh ſtajnje je
Wkožy ſhēdžiwe.

Ödnž ſeje do Wjellowa pschisčli
Sa ſchulſkého wuczerja,
Se wſchej ſwēru, ſe wſchej prōđu
Stajnje ſeje naſ wucžili.

Boh budž atd.

Paſli ſeje laž paſtři wowžy
Na ſkowje tch' ſiwenja.
Na Boha naſ volasali,
Na ſbōžnila křyſtuža.

Boh budž atd.

Lubh Boh chyžk Wam pak ſpožejic
Hisceje do khe ſiwenje,
Derjebiče ſe ſtrowoſcju
Dženba wſchizy pschejia Wam.

Boh budž atd.

Handrij Höhn ſchulſki wucžer
Poč ſta lět we hameje je;
Naſcha žadoci by wſchal ūžyla,
So by hiscze dlěhe był.

Boh budž atd.

Hdyž budže Maſz Boh priječ ſokac̄
S cžaſnoſc̄e do wěcznoſc̄e,
Cženju krónu budže ſtajic̄
Gwěrnom' knjeſej wuczerjej.

Boh budž atd.

Slončenje hiscze ſapřewajc̄e
K poczeczorwanju wuczerja,
Eſi króž ſkawu ſawyskac̄e:
Poč ſta lět ho minyču.

Boh budž atd.

Nasaſtra popołdnju nělotſi I. wucžerjo budyskéje parzialneje konferenzy I. jubilara wophatku, so byču jeho tež ſe ſkowom a ſluktom poczeczili. Knies lantor Pjetſchki ſ Budyschina jemu ſ wutrobnymi ſłowami w mjenje wucžerſtwa ſbožo pschecjeho, na cžož I. wyschicki wucžer Wehla ſe Židowa, rjany, wot njeho wudžekanu ſpěw,

Iotryž potom se wschelskimi darami i. jubilarej pschepoda, prjodkijeske. Wjes tutym běše tež jedyn regulator, hleborne kijy atd., i czemuž běchu schulzy kollegojo s blijska a s daloka pschinostki nadali.

Bóh luby knies chzík pak te sbožopshceza, kij ſu ho jubilarej a jeho kwojbje doſtaké, w bohatej mérje dopjelnicz a knjesej Höhnje spodobny rojezor živjenja spojezic!

S p ſow jow. Srjedu 27. decembra rano w 4 hodjinach je w brójni tudomnicho živnoscerja Handrija Mechellez wohén wudyrít. Teho macz wohén najprjedy wuhlada, ale tola halle tehdy, jako brožen hizom w połnych pkomjenjach ſt. jefche, tak ſo ho te pschi wulkim wetrzu a ſkomjanich tječach twarjenjow podužycz njeħodżachu. A hacz runje ludžo bóřy i pomožy pschibēzachu, dha ſo tola wskē Mechellez twarjenja jako domsfe, brožen, hródz a wumjent do cijista wotpaliču, teha runje Vlantensteinez wumjent a brójen, a Jana Godneho ſwinjazgħi kħlew, kólnja a rēsanza. Mechellez ſpalidu ſo wħsie teho: 2 wokaj, 3 kruw, 2 cjelezi, 1 ſwinjo, 4 huži a 4 tury. — Wbosy wotpalieni ſu ejimbole i wob-

żarowanju, dokež jaðyn ſawęſčene njemēſčhe. Nječ jím dobrocjimi ludžo po mōjnoſci pominha.

Kak je wohén wusħok, je hischje njeſnate.

Přílopk.

* Njedaločko Ļövija we Wuherjskej wóndano dwajczahaj, s pierschju wobčezenaj, do ſo praſnyschtaj, pschi ejim ſchtyro, dječlaczeyro žimjenje ſhubiku, nělotſi drusy pak ſo mjenje abole ranichu. Schtyri lowryje buđu zyle roſrażene, pjerž druhe a maschina pak jara wobſchložene. Schkoda ſo na 10,000 ſchēznakow wobliża.

* W Berlinje bě jena knjeni pschi lud liczenie do teje rubriki, hdjež ſo praſcha, hacz može jedyn cijataj, napiąta: haj, ale jenož s brylu."

* Žonje jeneho barlinskeho poſtiskeho ſekretarja bě pschi ſatepjenju khachlow kuff foſſora jeneje ſchtychowaneżli do maleje rany jeneho poſta ſlečak. Ruka potom bóřy ſacjektu a ſacjekliſna ſo pomaku po zlyhym cijele roſſħeri. Vékarska pomož bě podarmo: pschetož ta żona dyrbjeshje wumrjez.

Kak

roz om

Hans Depla

w ořitaj

a

a

Mots Tunka

ludži pódla

šk rějetaj.

Hans Depla. To bě lětſa tola luba nufa s tými myſhem; te džē moħk rjez s hromadami po polach běħachu a wulku ſchodu ejinjachu.

Mots Tunku. Haj, to je wérno, ale w Sploſtu je hischje hörje bylo!

H. D. Kac dha to?

M. T. Nō, tam ſu tež w jenej brójni ſleſħadżeli a jenemu hospodarjej ſorna ſe ſħeffi

mandlow wotħha wumkōj — chzib prajie, — wužrali.

H. D. To pak ſu tola dyrbjeli kħetro wulke myſħe byej.

M. T. Hml Haj nělotſi ħudaja, ſo ſu dwēno-hate byke.

H. D. Cjoho dla pak?

M. T. Dokež je w jazgħi hospodarjow do tuteje brójnej swoje ġito kladko.

(S barlinskich nowinow.)

Dalsche skutkowanja kralowskeho napoja.

(28982.) Schartowitz p. Stumsdorfa, 29. 10. 71. — Hdyž hym wczera jónkóz wot Waschego kralowskeho napoja nutesbrał, ja po schtyroch hodzinach stanach, a hloj, wschē rheumatiske bolosze běchu ho shubite. Ja lehnych ho na sofu a wutynnych nohu, shtož ho bjes bolosze sia — a tež bjes kódeje bolosze. Džensha hym perjadnje nutesbral, a mam ho zhyte derje; do tajkeho spodžiwne spěschneho sahojenja njebudzich ženje wérit. — (Nowe sasanje.) —

F. Rungius, duchowny.

(29375a.) Patschau, 30. 10. 71. — Djelaczerka Fuhrigowa je psches nałożenie jenož jeneje blesche kralowskeho napoja wot mutrobineje wódniž wužwobodjenia. Lekar bě jej jako njedzelniczi jenož dwaj dnjai žiwenja pschijprajt, tak so ho wona wopraciež da. Po wužiczu blesche kralowskeho napoja je tak daloko wustrowena, so je hžom někotre dnj swonka koža pscheskyka. —

Th. Kaul.

(29495a.) — Cybau, w Saksie, 3. 11. 71. — Moje wozjibolenje je džakowanu Bohu psches Wasch kralowski napoj přiecž, tež je moje sahorjenje schije wotstronjene; mój domjazh lěkar, kotrymž wo naložowanju Waschego frédu prajich, radžesche mi, je jenož s měrom dale piež. —

H. Hentsch, fabrikant.

(29521a.) Barlin, 28. 10. 71. — Knjeni Rutschowa, Wollankstr. Nr. 22. je po swoim hamnym wuprjenju po wužiczu tříoch bleschow kralowskeho napoja dospołne wot wódniž wothorila.

H. Rettig, Weinmeisterstr. 1.

(29526.) Langenfeld, 20. 10. 71. — Psches Wasch kralowski napoj je ho mi wožebna pomoz doskała. Po wužiczu sa 4 fl. kralowskeho napoja je ho moja khoroscž, sažaka wódniža, sjenoczena s khorosežu jerchenow a jatrow, snamjenicze polepschila.

Chr. König.

Wunamkar a jenicki fabrikant kralowskeho napoja:

prawdziwy strowotny radziczel (hygiëist) Karl Jacobi

w Barlinje Friedrichstraße 208.

Blescha kralowskeho napoja extracta, k trójz tejko wody, placji w Barlinje poł tolerja.
W Budyschinje 16 nžl. pola H. J. Linck.

K wobfedžbowanju!

S tutym česczenych Sserbow Budyschina a wokolnoſeže na to fedžbnych czinju, so ja w mojim bohacze wuhotowanym

żułnowym a balsaminowym składze
nětko tež po lohežu pschedawam a stajne najtunischu placzisnu stajam.

Adolph Weiß

s napschecza noweje měschčanskeje schule.

Litrowe měry w 2 družinomaj hamneje fabriki, bylne a dobre džekane.

No. 1. wot žyna, kaž jón pruha žada.
No. 2. wot tajkeho žyna, kaž je sakonsz dowolene, po dobrosći temu runeho, kotrež handlerio jako „najlepši abo přenjeje dobroscze“ wudawaja, ale moje měry su wjely sylnische, džzli tamne. Na kupjenje moje litrowe měry najtunischu porucžam.

W Budyschinje na žitnej hažy čzo. 54.

C. G. Wahrmann
žynslerfsski mischt.

Jedyn wojnarstki, kotryž tež ratarsse dželo derje roshmi, dostanje trajaze dželo pola wojnarja Frödy w Smochcizach pcla Maleho Wjelkowa.

Skótny pólver s czerstwych selow,
Korneuburgski skótny pólver,
Pólver psche fólkı,
Pólver psche pripotawu prošatow,
Lockwižski balsam,
Zischankowy salsový pólver
porucža **Grodowska haptika**
w Budyschine.

Holcžki, kiz chzedja w Budyschinje schicž wužnycz abo knadž jenu schulu wopytowacž, moža pod spodobnymi wuměnjenjemi wobydlenje a jedž dostacž. Hde? to praj mandželska l. kopernikarja Welža na ſerbskich hrjebjach.

S tutym dowolam żebi cęsczenych Sserbow Budyschyna a wokolnoścje na mój skład żamodżelaneje
muzazeje a hólezazeje drashy.

Iaż też na mój wulki skład žulna a bułskina sało dopomiecz. Won wopsidzia psci wulkim wubjerku to najnowsche, schteż nęteżschi czaś pośliczja. Za mōżu też w najkrótskim czaśku wschitkim pożadanjam niz jenoż po dobroscie a rjanosći tworow, ale też se sprawnym, spęchnym a tunim dżekom dōscz cziniecz. Widi ſkład ſchlafrodom, žulnijow, pſchewobleskarjow, tholowow a lazow, iaż też mój wubjerk dżecżazeje drashy ja teho dla najlepje porucząm.

Adolph Weisz ſ napſhecja noweje mēschčanskieje ſchule.

Redžby hodne.

Wichę wschę družiny żoldowých khoroszjow a żoldowých wobeżejnosczow, kotreż po wuziczu cęsczich jedzow lohko jaſtupja, može ſo, wot mużow wědomnoſcze poruczeńy

Dr. med. Kochowy universalny magenbitter

jalo najlepšchi domižy grędk bjes tymi w nętežsichim czaſku pſchewawanychmi żoldowymi elezirami derje poruczeńz.

Na pſchedan maja jón w originalnych bleschach po 10 nſl:

- we Wehrsdorſje knies C. Aug. Schmidt,
- Seihennersdorſje f. Ernst Donath,
- Scherachowje f. Carl Snoboda,
- Neugersdorſje f. J. W. Röthig,
- Ebersbachu f. Aug. Ernst,
- Lubiju f. Reinhold Reiß,
- Budyschinje f. Wilh. Jacob,
- Nowosalzu f. Richard Bamberg,
- Ramjeñu f. Herm. Kästner,
- Gybawje f. J. G. Müller,
- Bistopizach f. Bernh. Kunza,
- Ralezach f. Dr. Paul Hultsch,
- Ledžborzach f. E. Jordan,
- Žitawje f. Fr. Müller jun.,
- Wosporku f. Bernh. Hilbenz.

Na bróſthorzych

Jako bęć pſche moje ſastarjene bróſtholenje wjele grędow a tež wutkwalene bęłe syrop, kotreż bęć w Drażżonach kupiſ, trjebal, wosta moja khorosz ta ſama.

Duz nałożich ſlawny G. A. W. Maherowh bęły bróſthrop, kotrež mie wot mojeje khoroszje zhele wumio. — Za porucžam G. A. W. Maherowh bróſthrop ſ Wrot-ſlawja wschitkim bróſthorzym po prawdze a wěrnoſci.

Praſchū ſ. Dražđan. **Carl Kürbitz.**

Jenoż prawdziwych maja jón w bleschach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. napschedan.

- Heinr Jul. ſindka w Budyschinje,
- W. Astha w Lubiju,
- B. Kinné, haptylat w Hernhucze,
- Jos. Löbmann w Scherachowje,
- Ed. Giese w Nowosalzu,
- haptylat Gerischer w Oſtriku,
- Scholka we Wotrowje a
- Schmanna w Budęſezach.

Dr. med. Hoffmannowy bęły ſelowh bróſthrop.

je zwętoſławny grędk pſchi wſchę latarrhalifich cęrpjenjach, pſchi ſajwanju, dybawoſczi, laſchelu, iaż też pſchi hämorrhoidalnych a delnoſiwoſtnych cęrpjenjach, wot wědomnoſtnych autoritätow poruczeń a wot mnogich konſumentow pſches debre ſtukowanja pſchipoſnatn. — W bleschach po 1 tl., 15 nſl. a 7½ nſl. maja jón ſtajnie prawdziwych na pſchedan:

w Budyschinje knies Rudolph Höſzer; w Seihennersdorſje knies Ernst Donath; w Scherachowje knies Ferd. Pech; w Neugersdorſje knies J. W. Röthig; w Ebersbachu knies August Ernst; w Ralezach knies G. H. Dobriča; w Klukſhu knies Ernst Postel; w Nowosalzu knies Rich. Bamberg; w Ramjeñu knies Hermann Käſtner; w Gybawje knies J. G. Müller; we Wosporku knies F. G. Pötzſchka; w Bistopizach knies Bernh. Kunza; w Žitawje knies Ferd. Müller jun.; w Ledžborzach knies E. Jordan; w Oſtritzu privil. haptylka.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, ſe starodawnych czaſow dopokasany, ſ najlepſich ſelow a konjenjow pſchihotowanym pólver, po jeno abo po dwemaj kſizomaj wſchědzie ſtuwom abo wow, zam na přenju pizu naſhpany, pſchisporja wobżernoscj plodzi wjele mloka a ſadźewa jeho woklijenje. Pakcij placi 4 nſl. a je k doſtaču w hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Oto Wollmann.

Wówš, jecžnijen, rožku, pſchenzu, dzeczelowe ſymjo, lane ſymjo, ſupiny atd. kupuje po najwyſsich placzisnach žitna pſchekupuiza

Dickowa konceſhionirovana daloko - wuwołana ſpodiwnje hojaza żalba, kotrež je ſo najbole kódy ras jako dobra wopokasała porucža ſo w żerbakach po 3 nſl. a po 12 np., wot hrodowskeje haptylki w Budyschinje.

Mój sklad czašnikow (segerjow) na śniutskomnej lawskiej haſzy podla tórmu

je najdrobatscho ſradowanym a ja teho dla wulci wubjerf wſchelaſtich czaſników, bu- dżerjow, hrajanych thyskow atd. atd. atd.

najpodwołniſcho porucząm.

Koždy czaſnik je derje wotczehnjeny a ja ſa dobre hicze 1 hacj 3 lěta rukuju.

Tež pſchispominam hiſčeje, ſo bým ja ſerbſkeje rycze tak derje mózny, kaž němſkeje.

S pocjesczowanjom poruczą ſo

J. G. Schneider,
czaſnikar.

Drzewowa aukcia.

Schtwórk 4. januara 1872 budże ſo na ſuhovskim a khaſowſkim reviru 37 loſów ſtejazeho brēſoweho a wolſchoweho drzewa, kaž tež wjazy džili 30 brēſowych a khaſinowych dolhich hromadow na pſchedażon-anje pſchedawacj. — Kupowario džili ſo na pomjenowanym dniu rano w 9 hodžinach w khaſowſkim hajniſčeju na khaſowſkim reviru ſhromadzicj.

W Rhaſow je 29. decembra 1871.

Behrens.

Mojim čeſczenym wotbjerarjam ſ tutym

¶ nowemu lětu
najwutrobnischo ſbožo pſcheju.

Budyschinje.

Carl Noack.

Zena dójka

ſtrowa a cjerſta, kožož može býrſy ſastupicj, ſo ſa wýſoku ſdu pyta. Wſcho dalsche je ſhonicz na śniutskomnej lawskiej haſzy cjo. 120 po 2 ſhodomaj.

Na pſchedań

ma něotre ſta porow ſchornjow, kožož je hiſčeje trjebacj
hodža, jara tunjo

Jan Rahrwe
na garbarskej haſzy cjo. 389.

Sa moje kolonialtworowe a spirituſowe khamy
ja i jutram 1872 jeneho ſyna ſprawnich starſtich, liž je
ſerbſkeje rycze mózny, jako wučomnika pytam.

W Budyschinje.

Carl Noack.

So bý býrſy ſastupiſ,

pytam ja jeneho 16—18lēneho ſylnego člowjeka, liž konja wothladač roſymi a mi w mojim žitnym pſchedaſtu pſtwe pomhacj ma.

W Budyschinje. * Otto Wollmann.

Koždeho tařamza (Bandwurm)

a 2 hacj 4 hodžin ſyje boleſće a ſchiodowania zyłe ſacjéri; teho runja tež blédawu a líſhawu wějce ſacjéri a to liſtne Voigt leſtar w Croppenſtejt (Preuſen).

So býchu ſo myſche a wulfe myſche, tež býž je jich jara wjele, do czíſta ſahubise, porucząm moje njejedjoſte yrā; arath w ſchachtelsach po 15 nſl., pſches cjož ſo w tajkim nastupanju wſchitkim jebanjem „na wſche czaſhy“ wěſtih konz ſejini.

E. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uſcijivisſe.
NB. Genicžki ſklad ſa Budyschin a wokolnoſej ma Heinr. Jul. Linda.

Džaf.

wutrobnih džaf prajimy ſ tutym kandidatej duchomuſtwa knjeſej Herzogej ſa to rjane, wutrobu a myſle woſkſte- wjaze predowanje, kožož je won drugi džen hodow w naſczej zytki džergak. To predowanje je ſo nam wu- bjerne ſpodovalo a my budzemy wějce dolho na nje ſpominacj.

Nětotſi ſ njejewacjilſkeje woſady.

Džaf.

Hluboſo hnuth pſches wopokaſma najwyschſcheje mi- loſcie a hnady, dobrociſiweho pocjesczowanja, ſprawneje luboſcie a pſcheczelniwoſcie, kaž tež ſherneje pſchivisſnoſcie, mi pſchi ſkladnoſczi ſwječenja mojego ſloteho hamtskeho jubileja wopokaſaneje, cjuju ſo nuczeny, ſwoj najpokor- niſti džaf wuprajicj: Zeho mojefoſcji naſhemu naj- miloſciwiſhemu a wſchocjesczenemu kraju; wýſkodberero- djenemu ſchulſkemu kollatorej ſ Kryger nad Wulkim Wjelkowom; wýſkodberostnymaj knjeſomaj duchownymaj michaſkeje woſady, farariej Weplej a diakonuej Mroſej (jako lokalnemu ſchulſkemu inspektorzej); kož tež knjeſej komiſjonskemu radzieſej Schluſterderek w Budyschinje. Najeſtne ſtati, najwutrobnischi džaf kluſcha dale thym ſaſchulowanym rycerkuſlerſkim knjeſtswam a gmejniam, ſchulſkim džecjom a jich starſtym, woſebe tež knjeſam gmejn- ſkim a ſchulſkim prjedkſtejerjam; teho runja mojim prje- davſtym ſchulerjam ſ bliſka a ſ daloka, kaž tež ſuhyt collegam a konferenzskim ſobuſtowam budyskeho a ralečjan- ſkeho ſudniſtohamtskeho wokrjeſa, koſiž na mnje tak ſu- hoſciſtje ſpomnicu. Pocjesczowanja, mi wopokaſane, a luboſciwiwe dary, mi podate, mi a mojim ſtajnje w džafow- nym wopomnjenju wofanu.

Bož luſtih knjeſ džyl to wſchitkim bohacje ſarunacj.
We Wulkim Wjelkowje 18. decembra 1871.

Handrij Höhna, ſchulſki wucjet.